༦༡།། འཕྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ཧོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

- སྐུ་ཐེང་ལྷ་བའི་རྣམ་ཐར།
- སྐུ་ཐེང་དུག་བའི་རྣམ་ཐར།

མདུན་རིས་ཀྱི་འགྲེལ།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་བྱུང་གོང་གནས་ཆུང་གིས་རྡ་ས་ནས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རབ་གནས་དགོས་པའི་ལུང་ཕུལ། རབ་གནས་ལན་འགར་མཛད་ཅིང་མནལ་ལམ་དུ། མགོན་པོ་མཆོག་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས། རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཡར་ཕེབས་ཞེས་པའི་བརྡ་མཛད། སྐུའི་མགུལ་དུ་འཁྱུད་ཅིང་ཐུགས་ལ་དགྱེས་ཚོར་འཁྲུངས། རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱིས།བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་མགོན་པོ་མཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་གསུངས་པར་རྨིས། དེ་ནི་ “རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་འདུག་“ ཅེས་གསུངས། ༡༩༦༦ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གཏོར། དེའི་དབུ་ཞལ་དུ་མ་རྡ་སར་འབྱོར་བ་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ཏེ་མདུན་རིས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ ༡༩༧༠ ལོར་བཞེངས། རབ་གནས་ ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་མཛད། སླད་བོད་དུ་གདན་ཞུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཞལ་ཤར་གཟིགས་ཀྱིས་རྡ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ལྟར་མདུན་རིས་ལ་བྱིན་རླབས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་གཉིས་ཀ་ལྡན། ཞིབ་ཏུ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་དུ་གཟིགས།

༢༠༡༥_༣_༢༩

༄༅། །འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་
ཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

དེབ་ཕྲེང་གསུམ་པ།

༡༽ སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར། ༼༽༢༽ སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་རྣམ་ཐར།

མདོ་སྨད་༸སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས།

རྩོམ་སྒྲིག་དང་དེབ་གཟུགས་ཇུས་འགོད་པ། སོ་རུ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ཤ་ཇུས་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ཤ་ཇུས་འགོད་པ། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།

༄༅། །འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་༸སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས།

པར་དབང་། མདོ་སྨད་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ལ་ཡོད།
པར་སྐྲུན། སྤྱི་ལོ་ 2015ལོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས། སྤྱི་ལོ་ 2015 ལོར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS6
དེབ་ཚད། 6.2 x 9.2 in.
ཡིག་གཟུགས། Monlam Uni OuChan2
དཔེ་རྟགས། ISBN 978-81-931323-2-6

༈།། བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་ཞི་ཁྲའི་ཀུ་སྐྱེའི་གྲུ་སྐྱོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

Organising Committee for Gyaton (the 80th Birthday) Celebration of H.H. the Dalai Lama

Ref. No: ?1014-22-303

ཆེད་བརྗོད།

༈།། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འདི་གང་ས་ཅན་འགྲོ་བའི་ལྟ་སྐལ་འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཞབས་སྐྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གང་ས་སྤྲོངས་མདོ་སྨད་སྐྱ་སྐུགས་མཆོར་དུ་སྙིགས་དུས་སྐྱེ་འགྲོའི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པར་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་མཛད་འཕྲིན་ཀུན་ལ་བསྒྲུབས་ཅེས་ཡོངས་བཀྲིས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་ལྟར་ཁྱབ་ཅིང་དུས་ཚེ་རིང་པོར་འགྲིམ་པའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། དེས་ཚོགས་ཀྱི་དུས་བཟང་འདི་དང་བསྟུན་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུན་དང་ཞི་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བཟང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཅུ་ཚོགས་ཀྱི་ལག་ཁྱེར་མགོན་པོ་མཆོག་དགུང་ལོ་བཅུ་ཐུར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཁོངས་སུ་ཧིག་སྟོང་དེག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་གཅོ་བསྟུབས་ཐོག་བཀའ་བཞག་བཙུན་འབྲུག་བསྟན་འཛིན་དང་། འབྲུངས་རབས་མང་ཐང་གསར་བཞེངས། ཞབས་དང་ཆོས་དང་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་དང་། སྒོས་སུ་ཞབས་དང་ཆོས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཅམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་ངེའི་རང་བཀའ་དྲིན་ལྟ་ཡག་ཏུ་ཆེ་བའི་མངའ་ས་བཙོང་ཁའི་ཞི་ཁྲའི་ཀུ་སྐྱེའི་གྲུ་སྐྱོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་ལས། <<འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་དེ་བཅར་ནོར་བུའི་ཞྭང་བ>>ཞེས་པའི་དེབ་ཞྭང་འདི་ཞི་ཁྲའི་ཀུ་སྐྱེའི་ཀུ་སྐྱོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་ཞབས་པད་བསྐལ་བཟང་ཐོབ་ཀྱི་ཆེད་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་གཞིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་འཇོམས་ངོས་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཅག་རྟེས་སུ་འཇིན་པའི་གསོལ་བ་ཞུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་པ་བཅས། བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་ཞི་ཁྲའི་ཀུ་སྐྱེའི་གྲུ་སྐྱོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ གཟའ་སྐར་པའི་ཉིན།

Kirti Getsa Building, Thardho Ling Road, Mcleod Ganj-176219, Dharamsala, Distt. Kangra (H.P.) INDIA
Web: www.dhomay.com | Email: gyaton80@gmail.com | Mobile No: 91-9459842272 / 9882307616

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0209

མདོ་སྨད་ ༸ སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༧ ལོའི་ཟླ་བཞི་པར་གསར་དུ་བསྒྲིགས།
༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་བཅུ་པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

01

དཀར་ཆགརམ་སྒྩོ ག་པའི་སྲི ན་གྔོ ང་། ླེ..1

༄༅། །ཟ་ཧོར་ག་བནྡེ་ངག་དབང་བྱི་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ ློའདི་སྣང་འཁྲུལ་པའི་རོལ་རད་རྩེ གས་བརྟོ ད་ཀྗོ་ྱིཚུལ་དུ་བཀོད་པ་དུ་ཀ་ལའི་གོས་བཟང་ ཱུགགས་བམ་ཅ་པ་བཞུགས་སོ། ། ླེ
༡༽ ཤིས་བརད་དང་ཕྱག་ ྗོ བྱ། དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྔུན་བསུས་ཏེ་སྐུ་འཕང་རིམ་བྲེ ན་རྣམས་བྱོ སྟན་བཅོས་སོགས་ལས་ལུང་བསྟན་གསལ་པོར་གནང་།.........1 ༢༽ རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་འདི་ཇི་ལྟར་འདྲི་འགོ་བསླངས་པ་དང་ྋརྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་འབྲང་། སྐུ་བལྟམས་པ་དང་མངལ་དུ་འཇུག་ཉེའི་སྐབས་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་། ཚེ་དབང་རེ་ཞུ་གནང་གིས་རང་ནུས་ཐོན་པ་རེ་བྱུང་ཡང་སྡེ་གཟར་མང་བས་ལད་ ྷོསད་དཀའ་བར་གྱུར། ཆོས་སྲུང་ཁག་ནས་ཡང་སྤྲུལ་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ལུང་བྡོ སྟན་དང་སྐུ་སྐྱེའི་འཕང་བའི་ཁྲེ ད་བར་འཚང་བྲོ ད་མི་མང་དུ་བྱུང་ཡང་མཐར་ྋརྱེ་བླ་མ་ཉིད་ྋརྒྱལ་ ྗེདབང་གོང་མའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ཐག་གཅོད་ཀས་གདན་འདྱི ན་ཐབས་ལ་བརྲེ ན། ྩོ.............12 ༤༽ གཞུང་ཆེན་མོའི་རྩ་བ་དང་འདོན་ཆོག་གི་རིགས་རེ་ཐུགས་འཛིན། བསྡུས་གྲྭའི་རིགས་ལམ་ལ་གསན་སྦང་ཡུན་འདྱོ ས་དང་ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དབང་ལུང་རེ་ཡང་ཞུས། རྣམ་ ྲིའགལ་དང་ཕར་ ྲེ ཕྱིན། དབུ་མ། མཛོད་བཅས་ཀ་གཞུང་ལུགས་སོགས་ལ་ ྱི ཕྱོགས་ཕེབས་དང་ལྷན་ཐུགས་བརན་ནན་ཏན་གནང་བས་མཁྩོ ན་རབ་ཀྱེ ང་བརློ ལ། ྡོ................................43 ༥༽ གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱུན་འགྲུས་ངང་སྐྱོར་མོ་ལུང་དང་དགའ་ལྡན་སོགས་ལ་ྷོ

དཀར་ཆག

02

ཁུལ་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། སྐྱ་སེར་གྱི་ཁམ་ཆེན་པོར་འདོད་ཆོས་ཀྲོ་རྱི ས་འཛིན་སྨར། ྗེ.........63 ༦༽ རིན་ཆེན་སྒང་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ། རང་ ྫི ཕྱི། ཆོས་ལུང་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀས་འགྱི་ྲོདོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཤིང་། ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕ་བོང་ཁ་ཞལ་སྔ་ནས་དབང་རས་ ྗེགནང་ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་མནོས། བྱང་རྭ་སྒྲེང་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ། འོལ་དགའ། རྫིང་ཕྱི་བཅས་ སུ་འདོད་ཆོས་ཀ་རེ་བ་བསྐངས་ཤིང་ ྱི སྨོན་ལམ་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་པ་དང་ཕྱག་དཔེ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་དཀར་ཆག་བསྒགས། ྲི..77 ༧༽སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་ཐུགས་གཉེར་དང་ཟབ་ཆོས་དབང་ལུང་སྔ་ཕྱིར་མང་དུ་གསན། ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ལའང་གཞོལ། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀས་འདོད་ ྱིཆོས་སྩལ། བསན་རྙེ གས་ཀྫོ་སྱི མ་པ་འབུལ་བཞེས། ྡོ...90 ༨༽ཕྱོགས་ཡས་མས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ངང་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་དང་རས། སྨན། སྩི བ་སྦྡེ ར་ ྱོསྐོར་ཐུགས་གཉེར་དང་གུ་ཤྲཱི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མདོ་ཁམས་བཅོམ་ནས་དབང་དུ་བསྡུས།...104 ༩༽ བོད་དབུས་གཙང་གཉིས་ཐུགས་སྣང་མ་གཤིན་པ་སོག་དམག་གིས་ཆམ་ལ་ཕབ་ཅིང་མཐར་གཙང་དུ་ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལུགས་གཉིས་ཀ་བདག་པོར་བཀུར། གསུང་ཆོས་ ྱིརེ་ཞུ་གནང་དང་ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ལུགས་གཉིས་ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་པའི་དགག་དགོས། དགའ་སན་ ྟོ གྱི་བསུ་སྐྱེལ་བར་མ་ཆད་ཅིང་བཅད་རྒྱ་རེ་ལའང་བརན། ྩོ............120 ༡༠༽ རར་བྲག་རིག་འཛིན་གཏེར་སྡོ ན་ཆེན་པོ་དང་ཐུགས་འདྟོ ས་ཟབ་པ་བྱུང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་ ྲིརྒྱུས་དང་གཞུང་ཆེན་མོའི་ཊཀྐ རྣམ་ཐར་སོགས་བཱི རྩམ་ཆོས་སྤེལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་གནད་ཐིངས་གནང་། ར་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་གསར་ ྩེབཞེངས་ཀྱི་དབུ་འཛུཌ་དང་ཇོ་བོ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་གདན་དྲངས་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འཕན་འཕེལ། ྲི..135 ༡༡༽ གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་རྒྱུན་ཉམས་གསོའི་སྡེ་བཙུགས་ཤིང་འབུམ་གྱིས་མཚོན་གཞུང་ཆེན་རྒྱུགས་འབུལ་མང་དུ་བྱུང་། སྙན་ངག་དང་དབུ་མའི་གཞུང་སོགས་ཀ་ལྗགས་རྱི མ་ཁ་ ྩོ

དཀར་ཆག

03

ཡར་འཕེལ། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་གྱི་གྲལ་དབུ་སྔ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་གསུང་ཆོས་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་སྦྲགས་འབུལ་གནང་། སྤྲུལ་སྐུ་རེར་མཚན་འདོགས་དང་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས། ཡེར་ པ་དང་ལྷ་རར་ཆོས་སྩེ་གསར་འཛུགས། རྡེ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་ལོ་རྒྱུས་ ྩེཟབ་པའི་ལྡེབས་རིས་གསར་བཞེངས་བཅས་འག་རྣམས་བདེ་ཐབས་ལྷུར་བཞེས། ྲོ.....147 ༡༢༽ དོལ་དགའ་ལྡན་གསུང་རབ་གླིང་། དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེ། ཤེལ་དཀར་དུའང་ཆོས་སྡེ། དོ་བོ་རྫོང་དུ་དགའ་ལྡན་དོན་གཉིས་གླིང་བཅས་གསར་འཛུགས། ཟུར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དང་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ལས་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་བཅས་མང་དུ་ཞུས། གཞན་དག་ལའང་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་གསུང་འབུམ་མང་པོ་པར་བརྐོའི་ལས་གྲྭ་བཙུགས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་པའི་ཞུ་ནན་སྔ་ཕྱི་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས།...162 ༡༣༽ཁྲ་འབྲུག་དང་རྒྱལ། རང་ ྫི ཕྱི་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞེད་ཀས་ཐོག་མར་གདན་ས་དགའ་ལྡན་ ྱིདུ་བསྟན་འགའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་གནང་བ་ནས་རིམ་ ྲོ གྱིས་ལ་གནས་རྣམས་སུ་ཕེབས་མུས་ཐོད་ ྷོཔ་རིར་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་གང་བཙུགས། སླར་འབྲས་སྤུངས་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་ ླིབསྐྱོད་ཀྱིས་ལམ་བར་གྱི་སྡེ་དགོན་གྲངས་མང་པོས་ཞུ་གསོལ་འཚེམས་མེད་ངོས་མཚོ་ཁྲི་ཤོག་རྒྱལ་མོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།...175 ༡༤༽ མཚོ་ཁའི་སྡེ་འབངས་རྣམས་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་འཛིན་དང་། སྐུ་འབུམ་སོགས་སུ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཁྱོན་ཆེ་སྒྲུབ་པ་གནང་། བོད་རྒྱའི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་བརྒྱུད་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་འདི་ཕྱི་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཙུད། མན་ཇུ་གོང་མ་ནས་བཀུར་བཟོས་ཀྱི་ཕེབས་བསུའི་རིམ་པ་དང་རྒྱའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་བཅགས་པ་ནས་གུས་བསྟོད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞུས་ཤིང་གཟིམ་ཆུང་ཆེད་དུ་གསར་བསྐྲུན་བགྱིས་པར་བཞུགས་གདན་ཕབ།...191 ༡༥༽ གོང་མ་དང་དཔོན་པོ་སོགས་ཞི་དྲག་གི་སེར་སྐྱ་གྲངས་མང་བར་དབང་རས་གནང་ལུང་ ྗེབཅས་འདོད་ཞུས་བཞིན་བཀའ་དན་བསྐྱངས། གོང་མ་ནས་མཆོད་བཀུར་བསམ་ ྲི གྱིས་མི་

དཀར་ཆག

04

ཁྱབ་པ་དང་ལུང་གིས་གཟེངས་བསད། བོད་ནས་གདན་འདྟོྲེན་ནན་ཆེ་ལྟར་རྒྱའི་ཡུལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་བསྐྱུངས་ནས་མཚོ་སྔོན་དང་གསེར་ཁོག ཨ་རིག བྱང་རྭ་སྒྲེང་སོགས་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་འག་མཐའ་ ྲོ ཀླས་པ་རྣམ་དཀར་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་བཞིན་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པར་བསུ་སན་རིམ་པར་བྟོ སྟར།..204 ༡༦༽ ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་ལས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ཞུས། བསྙེན་མཚམས་སྔ་ཕྱི་ལ་བཞུགས། གཙང་ཕྱོགས་དང་ཕ་བོང་ཁ། སེ་ར། ལྷ་ལྡན་བཅས་སུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཀས་འདོད་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་ ྱི གྱིས་རས་འཛིན། གུ་ཤྗེྲ་བཱི སྟན་འཛིན་ཆོས་
རྒྱལ་དགོངས་པ་རྫོགས་པས་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་པ་བསྟར། ྋརྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་དང་རབ་གནས་གནང་། རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་གྲངས་མང་བསྒྲུབས།...217 ༡༧༽སྐྱིད་གང་ཇོ་བོ་ཝ་ཏི་བཟང་པོ་བོད་དབུས་སུ་གདན་ཞུས་དང་གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ ྲོབསྙུན་ངང་གངས་ཤིང་གཞན་ལ་དབང་རྲོ ས་གནང་ལུང་ཁྗེ ད་མང་དུ་ཕོག དགེ་ཚུལ་ ྲི སློང་མཐའ་ཀླས་པ་སྒྲུབ། བསྙེན་མཚམས་སྔ་ཕྱིར་གཞོལ་ངོས་ཟུར་ར་རྡོྗེ་འཆང་ལས་གསར་མ་རྒྱུད་འབུམ་དང་ཉམས་ཁྲིད་དབང་རྗེས་གནང་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཞུས། སྡེ་སྲིད་གྲོངས་ཀྱང་གསང་། གཟིམ་ཁང་ གོང་སར་བཟློག་རིམ་བསྒྲུབས། ལམ་རིམ་ཁད་ཞིབ་རྒྱས་སུ་ཕབ། ྲི 231 ༡༨༽ ས་ཕག་ལོ་གསར་དགྱེས་མཆོད་དང་དགེ་ཚུལ་སློང་མང་དུ་བསྒྲུབས། སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཀ་ཆེད་མཆོད་འབུལ་རྒྱས་པར་སྤྱི ས། པོ་ཏ་ལར་གཏན་བཞུགས་ཀྲོ ས་ལུགས་གཉིས་ ྱིཐུགས་འགན་གཙོར་བཞེས། ནང་སོ་ནོར་བུ་ཞང་ཚན་གཉིས་ནས་བོད་ས་གཟར་བསླངས་ ྡེཤིང་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་དང་ཁྲ་འབྲུག་སྒྲོལ་མའི་དབུ་རྒྱན་གསར་བརྗེ། དབང་ལུང་འགའ་རེ་ཞུ་གནང་དང་བསྙེན་མཚམས་རྒྱུན་རིང་བསྐྱངས། བསྟན་འཛིན་ད་ཡན་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ལོ་བཅས་ས་སྡེ ད་གསར་བྲི སྐོ་གནང་།...245 ༡༩༽ གསང་སྔགས་གསར་རང་གི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞུས་དང་གཞན་དག་ལའང་རྙིྗེས་འཛིན་ཉམས་པ་མེད། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྒྲུབ་བྱ་མང་དུ་བསྐྱངས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་དབུ་རྒྱན་

དཀར་ཆག

05

གསར་བཟོ། རན་འགངས་ཆེན་མང་པོ་ཕྱག་ཏུ་རིམ་འབྟེ ར་བྱུང་། པཎ་ཆེན་ ྱོ བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་འབུལ་དང་མྱུར་འབྱོན་གསོལ་འདེབས་འགའ་བརྩམས། བསམ་ཡས་སུ་རབ་གནས་གནང་བར་ཆེད་ཕེབས། ཀོང་ཕྱོགས་ཀ་འཁྲུག་པ་རང་ ྱིཞིར་སོང་། གཟིམ་ཁང་གོང་གི་སར་སྐུ་རན་བཞེངས་ཤིང་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་པར་གཞི་ ྟེབསྒགས། ྲི...260 ༢༠༽ ཉང་ལུགས་ཐུགས་ར་ཆེན་པོའི་བསྗེ ན་མཚམས་ཡུན་བསྐྱངས་དང་། བཀའ་ཆོས་རེ་གསན་ ྙེཞུས། རི་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱ་བསྡམས་ནས་མི་འཇིགས་སྲོག་གི་སྐྱབས་སྦྱིན། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་པར་བརྐོའི་རྨང་བཏིང་། ྋརྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་གསན། ཐོབ་ཡིག་གངའི་ཆུ་རྒྱུན་ཆེད་བསྒྒཱ གས། གསར་མ་རྒྱུད་འབུམ་ ྲི གྱི་ལུང་རྒྱུན་ཆེད་ཞུ་སོགས་བསྟན་འག་བདེ་བའི་བཀའ་དྲོ ན་བསྐྱངས། ྲི..275 རྣམ་ཐར་འདིའི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།...282

༄༅། །ཟ་ཧོར་ག་བནྡེ་ངག་དབང་བྱི་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ ློའདི་སྣང་འཁྲུལ་པའི་རོལ་རད་རྩེ གས་བརྟོ ད་ཀྗོ་ྱིཚུལ་དུ་བཀོད་པ་དུ་ཀ་ལའི་གོས་བཟང་ ཱུགགས་བམ་ཆ་པ་བཞུགས་སོ། ། ླེ
༡༽ ནང་མདོ་དང་སྔགས། ཕྱི་ཐ་སྙད་རིག་པ་བཅས་ཀ་སྤྱི་བྱི འི་གནད་འདྱེ ལ་བས་ས་ཆོད་ཆེ་ལ་ ྲིགོ་བདེའི་གཞུང་མང་དུ་བརྩམས། ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་དང་སྨན་ལུང་པ་ལས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས། དུས་རིམ་སོགས་ཀ་བསྱི ན་མཚམས་ལ་གཞོལ། ྙེ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གཟབ་བཤད་དང་དབང་རས་གནང་བཀའ་དྗེ ན་བསྐྱངས། མཚོ་སྲི ན་དཔོན་ཁག་ ྔོགི་བྱེད་ལས་ཀ་དུས་ཟིང་ཞི་བར་ ྱི བྱས། མི་ཤིས་པའི་མཚན་མ་འགའ་རེ་བྱུང་ཞིང་སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་རྒྱམ་པ་དགོངས་པ་རྫོཌ་པས་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས་པ་སོགས་བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལྷུར་བཞེས་གནང་།..283 ༢༽ བོད་ཁམས་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་ཐབས་ཐུགས་བརན་ ྩོགྱི་མཛད་པ་བསྐྱངས་ཤིང་ཆས་གོས་ཡ་

དཀར་ཆག

06

མ་ཟུང་གྱོན་པར་བསྡམས་ར་གནང་། འབམ་གྱི་སྐུ་སྙུན་རིམ་བཞེས། ཡུམ་བུ་བླ་མཁར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཞེངས། ཟངས་རི་བ་བློ་བཟང་མཐུ་སབས་སྟོ་སྡེ ད་དུ་བྲི སྐོས། འབྲུག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་བསྐངས་ཤིང་ཀང་ཆེན་ ློ གྱི་གསུང་། རར་གྡོ ང་། རཏྣ་གླི ང་། པད་ ླིགང་སོགས་གཏེར་ཁ་དང་རླི ང་མ་རྒྱུད་འབུམ་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཞུས། ྱི.................296 ༣༽ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཟོ། ྋཔཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་དབང་ལུང་ཅི་མང་དང་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སམ་སྒྲུབ་ ྡོ ཀྱང་བསྐྱངས། མཚོ་ཁར་བསྟན་འཛིན་ད་ལའི་ཁན་གྱི་ཆོ་ལོ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོ་བསྐོས། ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ། གཞུང་ཆེ་ཆུང་པར་བར་གྲུབ་ཅིང་པར་བརྐོ འི་མ་ ྐོ ཕྱི་གཞན་དག་རེ་ཡང་བསྒགས། མི་ཆེན་ ྲིལ་འོས་པའི་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བའི་སལ་གསར་དུ་བཏོད། ྲོ..308 ༤༽ དགག་ཡིག་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ནད་བརྒྱ་འཇོམས་པའི་སྨན་གཅིག་སོགས་བཀའ་རྩོམ་གནང་ངོས་སྔགས་གསར་རང་གི་དབང་ལུང་འྙི བྱམས་ཀླས་པ་གསན་ཞུས་དང་གཞན་ལ་ཡང་འདི་རིགས་ཀ་རྒྱུན་སྱི ལ་བའི་མཛད་འཕྤེ ན་མཁའ་ ྲི ཁྱབ་ཏུ་འཕས་པས་ ྲོ སྔ་འགྱུར་བསྟན་བདག་གྲགས་པའི་ཆེན་པོར་རམ་པ་རྣམས་ཀློ ས་ ྱི ཀྱང་གུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས།321 ༥༽ བསན་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཤིང་གསང་ ྙེ སྔགས་སྔ་འགྱུར་བ་དང་ས་སྐྱའི་ལུགས་ཀ་དབང་ ྱིབཀའ་མང་དུ་སལ། གསན་ཡིག་གངྤེ འི་ཆུ་རྒྱུན་བཀའ་རྒཱ མ་གྲུབ། དོལ་ཆུ་མིག་རྒྱལ་འགོང་ ྩོགི་གནོད་པ་བཟློག གོང་དཀར་ཆོས་སའི་ཡང་དག་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་ ྡེགི་རྒྱུན་གསོས། ཁལ་ཁ་དང་ཨོ་རོད་ནས་གུས་མཆོད་བགྱིས་པར་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་རས་ ྗེའཛིན་སྨར།..334 ༦༽ དཔེ་ཆ་དངོས་གཙང་འབུལ་མི་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་རགས་ཆེན་ཁྫོ ད་ཡིག་རིག་འཛིན་ཞལ་ ྲིལུང་སོགས་བཀའ་རམ། རྒྱ་ནག་མན་ཇུ་ནང་འཁྲུག་གི་བདེ་སྡུག་ཞུ་མི་མང་། ྩོ སྔ་ཕྱི་འབར་ ྱོཔར་མཚོ་ཁར་དཔོན་པོ་ཆེད་བསྐོས། སྣེའུ་གདོང་བདག་པོ་བན། སྱོྡེ་པའི་སེམས་བསྲེགས་པར་བཤགས་པ་བཅོལ་ཏེ་གནང་རན་བཟབས་བྟེ གྱིས་སོགས་དྲག་ཞན་མང་པོ་རས་འཛིན། ྗེགང་སྨད་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྲོ་སྡེ ད་དུ་རེ་ཡང་འཁྲི ལ་ཆ་སྩལ་དགོས་བྱུང་། ྲོ........346

དཀར་ཆག

07

༧༽ དོལ་ཆུ་མིག་དཀར་མོར་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་སྲིས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་བྱེར་གནོད་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས་པས་འབྱུང་པོ་དེ་གནས་ངན་ལེན་ལས་གལ་བར་ཐུགས་བརྲོ ས་གཟིགས། ྩེ བློ་བཟང་སྦན་པ་སྱི་སྡེ ད་ཀྲི ས་ཁྱི ར་བྲི སྐོས། རར་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ ྡོ སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཀླས་པ་རས་ ྗེའཛིན་སྨར་ངོས་ཟུར་ཆེན་ར་རྡོ་འཆང་གི་ཡང་སྗེ ད་གསལ་འདོན་ཐུགས་བརྲི ས་གཟིགས། ྩེ
360

རྣམ་ཐར་འདིའི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།...367

༄༅། །ཟ་ཧོར་ག་བནྡེ་ངག་དབང་བྱི་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ ློའདི་སྣང་འཁྲུལ་པའི་རོལ་རད་རྩེ གས་བརྟོ ད་ ྗོཀ་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་དུ་ཀྱི་ལའི་གོས་བཟང་ ཱུགགས་བམ་ཇ་པ་བཞུགས་སོ། ། ླེ
༡༽ བོད་སད་ཁུལ་དུ་བདེ་གཟར་འཇིགས་པ་ཞི་བར་ ྟོ བྱས་ཤིང་འདོད་ཆོས་དང་འབར་ཐོན་ ྱོ གྱི་མཇལ་ཕྱག་གང་ཞུས་མཐའ་དག་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས། ཤའི་སྤྱན་གྱིས་མི་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གནང་བ་བོད་སྨན་གཏར་གྱི་བྱ་བ་སྤེལ་བར་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གནང་། ཤར་དར་རྩེ་མདོ་སོགས་སུ་མཆོད་གནས་གསར་འཛུགས། བསྟན་པ་ལ་སྨན་རེས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་སམ་རྒྱུན་ ྡོ གྱི་བསན་རྙེ གས་བསྐྱར་སྒྲུབ་ ྫོ སྒོས་དེའི་རྒྱུན་གོང་སལ་གནང་། ྤེ.......368 ༢༽ མགོན་པོའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་བཀའ་རམ་དང་། ནམ་ལངས་ས་རུབ་བར་དགེ་ ྩོཚུལ་སློང་མང་དུ་བསྒྲུབས། གསོ་རིག་གི་དགོངས་དོན་དང་བསྟུན་པའི་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་ཚད་ལོངས་འགའ་བཟོ་བའི་བཀོད་ཁྱབ། ཆོས་སྡེ་རེ་གསར་འཛུགས། འབྲས་སྤུངས་སུ་རྡོ་རའི་འཕྗེ ང་བའི་ བཀའ་དབང་དབུ་འཛུགས་བཀའ་དྲེ ན་བསྐྱངས། ྲི............................380 ༣༽ ཐུགས་བརྟག་སྔ་ཕྱིའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ས་སྡེ ད་དུ་ཞུ་ནན་ ྲིབཟློག་མེད་ཀྱིས་བསྐོས། ཕྱོགས་ཉེ་རིང་གི་དྲག་ཞན་གྱི་སེར་སྐྱ་མང་པོ་རྗེས་འཛིན་དང་ཡང་སྒོས་ྋཔཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་བཅས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་སྨན་པ་འབུལ་བཞེས། གསང་བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་དབང་ལུང་རྣམས་ཀྱང་གནང་

དཀར་ཆག

08

བཞེད་ངོས་འདུལ་བའི་མཐའ་དཔད་བཀའ་རྱོ མ། བླ་ཆེན་ ྩོ གྱི་སམ་རྒྱུན་ཡང་ཡང་གོང་སྡོ ལ། ྤེས་སྡེ ད་སངས་རྒྱམ་ནས་ཞུས་ངོར་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་འདྲི་འགོ་བསླངས། ྲི..............392 ༤༽ ཚེས་བཅུའི་དགོས་ཁྱད་དང་འབྲས་སྤུངས་དང་སེ་ར་གདན་གསོལ་བཞིན་ཐེངས་སྔ་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་འདོད་ཆོས་ཀས་རེ་བ་བསྐངས། ཡེར་པར་མཆོད་མེའི་རྒྱུན་འཛུགས། ཆར་ཞོད་ ྱིཆེ་ཞིང་ནད་རིམས་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་མང་དུ་འཕེལ།...403 ༥༽ གསང་འདུས་གཙོར་གྱུར་གྱིས་སྔགས་ཀ་ཆོས་སྱི་དགའ་ལྡན་གསང་ ྡེ སྔགས་བདེ་ཆེན་གསར་འཛུགས། མཚོ་ཁ་ནས་ཡུལ་ས་མི་ཁྡེ མ་ས་ཡ་གཉིས་དང་གཞན་འབུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་ཕུལ། ྱིམཐའ་མཚམས་སུ་རྟ་ཝང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ། མཚོ་སྣར་བཙུན་དགོན་དགའ་ལྡན་འག་ྲོདོན་གང་། ལ་ ླི ཕྱི་ཆུ་དབར་ཕྱོགས་སྔགས་གྲྭ་དགོན་དགའ་ལྡན་འག་ཕན་གྲོ ང་བཅས་ཆེད་ ླིའཛུགས་སྒོས་སྒག་སྲི ལ་བཅས་ཕྱག་རྒྱས་གཏན་འབེབས་བཀའ་དྲོ ན་བསྐྱངས་ངོས་གཏེར་ ྲིགསར་དང་མཁའ་འགྲོའི་སང་ཏིག་ཞུས། གུར་ ྙི དྲག་སོགས་དད་རྟེན་འགའ་བཞེངས་པར་བན་འབེབས་རྱི ས་སུ་བཟུང་། ྗེ...412 ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།...422

༄༅། །དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ངག་དབང་བ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ ློཐུན་མོང་ཕའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཀྱི་ལའི་གོས་བཟང་ ཱུགགས་བམ་གསུམ་པའི་འཕླེ་མཐུད་གྲོ གས་ ླེབམ་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ།
༡༽ རྣམ་ཐར་འདི་ཇི་ལྟར་བསྒགས་པའི་ཚུལ་དང་། ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་ ྲིསྐབས་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་མཇལ་བཅར་དོན་གཉེར་ཅི་ལྷགས་ཀྱི་རེ་བ་བསྐངས། ལྟས་མི་ལེགས་པ་འགའ་རེ་བྱུང་ཞིང་ཡང་སྒོས་ྋརྗེ་བླ་མ་མཆོག་གི་ཞབས་ལྟེམ་གཞི་བཞེས་པར་སྦང་སོགས་སྨན་བཅོས་དང་ཞབས་བྱོ རྟན་ལ་འབད། འབྲས་སྤུངས་ཀ་བཅའ་ཡིག་དོན་ ྱི རྩ་ལྗགས་བསྒགས་དང་། སྐུ་མཚམས་རེ་ལ་བཞུགས་རྲི ས་སྐུ་ཇེ་ལྗེ ད་དུ་གྱུར་པས་ཞབས་པད་ ྷོབརྟན་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཀྱང་གསང་དགོས་སོཌ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བསླབ་སན་ ྟོ

དཀར་ཆག

09

གནང་མཐར་གཟུཌ་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས།..

423

༢༽ ཡེ་ཤེས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་སུ་ཞིག་གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་དུས་ཅི་ཙམ་རིང་གསང་རྒྱ་བད་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད། ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ལོ་ཤས་གོང་ནས་སྱེ་སྡེ ད་ ྲིདང་རིག་འཛིན་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་དགོངས་གཞི་ཅན་གྱི་གསུང་མང་དུ་ཕེབས།..444 ༣༽ ལྕགས་སྤྲེལ་ནས་ལྟས་ངན་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་ྋརྗེ་བླ་མའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་མཆོད་འབུལ་གང་བཟབས། ཡེ་ཤེས་པ་དང་མི་འགའ་རེ་གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག་ཅིང་མཛད་དཀའ་མང་དུ་འཕེལ། རིག་འཛིན་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་ཕེབས་པར་མྱ་ངན་གྱིས་ཡིད་ནོན་ཅིང་། སྔན་ཆད་ྋརྗེ་བླ་མར་མཇལ་སྐབས་རྟེན་རེ་གནང་བ་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་གཞི་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཚུལ་སོགས་ནང་གནས་ཀ་གསུང་མང་དུ་འཕེལ། ྱི............................455 ༤༽༧རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་ཟིན་པས་དགོངས་རྫོགས་ལ་མི་ལྟོས་ནའང་དྲང་དོན་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་གསོག་ཆེད་རྣམ་དཀར་དགེ་སྒྲུབ་ཅི་བྱས་དང་། དུ་ཀ་

ཱུལའི་གོས་བཟང་འཕྲོ་མཐུད་གླེགས་བམ་རྣམས་གྲུབ་རིམ་དང་མཇུག་དགེ་བསྔོའི་ཚིགས་བཅད།..471 རྣམ་ཐར་འདིའི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།...482

༄༅། །ཐམས་ཅད་མཁན་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ ྱེདཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཏམ་སྙན་
ལྷའི་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་ཀ་སྒྲ་དྱི བྱངས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
༡༽ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་བསད་དང་འདུན་པ་སྟོ ན་དུ་བཏང་ནས་དམ་པ་འདིའི་ཆེ་བ་ ྔོདང་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་འཁག་བརྱོ ད་ཀྗོ ས་མ་བསླད་པ་གཟུར་གནས་ཆོས་ ྱིཀ་ྱིསྤྱན་ལྡན་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་སལ། ྤེ.......................................483 ༢༽༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕང་རིམ་བྲེ ན་རྣམས་ལུང་དུ་བྱོ སྟན་པའི་ཚུལ། ྋརྒྱལ་མཆོག་དྲུག་པ་གང་

དཀར་ཆག

10

དུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་དང་ཡབ་ཡུམ་ངོས་འཛིན།...492

༄༅། །པད་དཀར་འཛིན་པ་ངུར་སྨག་གར་རོལ་ལྔ་པ་སྲི མ་བརྡོ ན་ ྩོརྒྱལ་པོའི་ཚུལ་འཆང་བ་དྲུག་པར་འཕོས་པའི་གཏམ་
རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་ཡིད་ཀ་ཀུན་དགའ་ ྱིཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
༡༽༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་གཤེགས་པ་གསང་རྒྱ་བྱས་པའི་མུར་ལྷ་བླ་ཁག་ལ་ལུང་བརྟག་ཞུས་པར་ཕེབས་སྒོ་དང་། སྐུ་ཕང་ ྲེ སྔ་མ་དག་གི་འཁྲུངས་འདས་ཀ་བབ་ལ་བལྟས་ ྱི ཀྱང་ཡང་སྤྲུལ་ཕེབས་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། མཚོ་སྣའི་ཁུལ་ལ་བརྟག་པ་བཟང་ཕེབས་ཤིག་བྱུང་བ་དེ་ཤ་འུག་ཏུ་གདན་ཞུས་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་རྨི་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་སྨྲ་སྒོ་ཕྱེས་ཙམ་ནས་གསུང་ཡང་ཁྱད་པར་བ་ཕེབས།..495 ༢༽ སྐུ་སྐྱེ་གཞན་དག་རེ་རྩད་གཅོད་ཁུལ་གྱིས་ཤར་ལའི་ ྷོཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པར་ཕྲུ་གུ་མང་དུ་བྱུང་བར་བརྟག་པ་བྱས་པ་དང་། ྋརྗེ་འདི་ཉིད་ནས་ཉིན་བདུན་རིང་བརྟག་པ་གང་བྱས་རྣམས་ངོས་འཛིན་གསལ་གནང་དང་། རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་པའི་མནལ་ལྟས་དང་སྡེ་སྲིད་རང་གི་གཟིམ་ལམ། གནས་ཆུང་དང་ཚངས་པ། ཙིའུ་དམར་སོགས་ཀྱི་ལུང་བརྟག་དང་མཐུན་པས་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངེས་པ་རྙེད་ཀྱང་གསང་བརྟོལ་གདན་ཞུ་དུས་ལ་བབ་མིན་གྱིས་རིམ་འགྱངས་ངང་མཐར་གདན་དྲངས།..512 རྣམ་ཐར་འདིའི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།...527

བདུན་པ། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕང་དྲུག་པ་ཚངས་དྲེ བྱངས་རྒྱ་
མཚོའི་རྣམ་ཐར་ལྷའི་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་ཀ་སྒྲ་ ྱིདབྱངས་སྔ་མའི་འཕས། ྲོ
༣༽ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་རབ་བྱུང་སམ་བཞེས་གནང་བ་དང་རྡོྩེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་གསེར་ཁར་མངའ་གསོལ་ཞུས། ྲི..528

དཀར་ཆག

11

༤༽ལུགས་གཉིས་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཀླས་པས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གཏམས་པར་མཛད་ཅིང་ས་གར་གལ་ཆེ་ཚུལ་གྱི་གདམས་པ། ྋརྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀས་ ྱི སྨིན་པར་བྱ་བའི་དུས་གཟིགས་པ་དང་། ཕྱི་ཚུལ་སྡེ་སྲིད་དང་ལྷ་བཟང་མ་འཆམ་པས་རྒྱ་ནག་ནས་ཆིངས་འབྱོར་བྱེད་མི་འབྱོར་ཡང་རྔོ་མ་ཐོགས་པར་ྋརྒྱལ་བ་མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་འདྲེན་གྱི་ལམ་བར་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་གྱར་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བཀྲེས་ལྟོགས་འཁྱག་སྡུག་གི་དཀའ་སྤྱད་གནང་།...529 ༥༽དངོས་ཉམས་ཅི་རིགས་པར་ལྷ་དང་བླ་མ་སྲུང་མས་སྡོང་གྲོགས་བར་མ་ཆད་ནའང་མདོ་སྨད་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པར་འབྲུམ་བུས་གཙེས་པའི་དུཿཁ་དང་། ཤར་དར་རྩེ་མདོ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གླང་ཆེན་འགྱིང་རིར་ཕེབས། ལི་ཐང་དུ་མི་མགོ་མེད་དང་འཕྲད། འབའ་ཐང་དུ་མིང་སང་གཉིས་ཀྲི་སྡུག་བྱི སྔལ་བསལ་བ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སམ་པའི་ ྡོགཟིགས་སྣང་བྱུང་བ་དང་ཇག་པ་དང་འཕྲད། ཀ་ཚལ་སོགས་སུ་གཡུ་སྒན་མའི་གྲོ གས་ ྲོ བྱས་ཤིང་སྐུ་སང་སྤྲི འུ་མོར་གྱུར་པ་གཟིགས། ྲེ..541 ༦༽བོད་དབུས་ཀྱི་སེ་རའི་རི་ཁྲོད་དུ་རྗེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོར་མཇལ་ནས་གསུང་ཆོས་འབུལ་རེས་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་བརན། དགའ་ལྡན་དུ་རྩོ འི་གསེར་གདུང་མཇལ་དཀའ་སེ་བྱུང་། དེར་ ྗེཡང་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་བཞེས་དང་ཙཱ་རི་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོའི་ཚོགས་འཁོར་དུ་ཕེབས། འོལ་ཁ་གངས་ཁྲོད་དུ་མེ་ཏོག་བཅུད་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྦྱོར་གནང་ཞིང་ཞལ་གཟིགས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་། གངས་སེང་གཟིགས་ཤིང་ལྷ་བཟང་ཁཱང་གིས་ཤེས་པས་ཡིབ་ཀྱང་ཐར་དཀའ་སེ་བའི་ངང་ཀོང་ཡུལ་དུ་བལ་བར་ཁྱོ་གཉིས་རྦད་པ་སྲུང་མའི་གྱི གས་ཀྲོ ས་ ྱིཤི། མཐར་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་པར་མི་དྲེད་ལ་ཐུག་ཅིང་མོན་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཉེར་གསོལ་ཟས་ཆད་པར་སྲུང་མས་གགས་ ྲོ བྱས།..554 ༧༽བལ་པོར་ཕེབས་ཏེ་གནས་གཟིགས་ཐུགས་སྨོན་དང་། བལ་རྒྱལ་སོགས་དང་ལྷན་རྒྱ་གར་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ནས་རིམ་གྱིས་སོ་སོར་གྱེས་རྗེས་རྒན་མོ་ཞིག་གིས་སྐུ་ལ་བརྟག་པ་

དཀར་ཆག

12

བྱས་ཤིང་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ། རོ་ལངས་གཉིས་བཏུལ་བ་དང་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལཉྩའི་པོ་ཏི་སྤུངས་འདྲ་གཟིགས་རྐྱེན་རི་རྩ་ནས་བསྟོད་ཚིག་ཅིག་མགུར་དུ་བཞེངས། རྒྱ་གར་ནང་དགོན་རེར་མཆོད་འབུལ་དང་སྒྲིབ་སྦྱོང་གནང་། གླང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་གཟིགས་ཤིང་རིམ་གྱིས་གཉའ་ནམ། དིང་རི། མོན། ཀོང་པོ། དྭགས་པོ། འོལ་གྱི་ཕུ་དགོན། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་ངོས་སྐྱེ་འགྲོའི་དོན་མུ་མཐའ་བྲལ་བ་གནང་ས་ྟེལྷ་སར་ཕེབས་པ་གནས་ཆུང་ནས་ངོ་ཤེས་ཀས་བཀུར། ྱི..565 ༨༽བཀའ་གདམས་གགས་བམ་དང་རྒྱལ་པོ་བཀའི་ཐང་ཡིག་ལས་ྋརླེ་བཙུན་ཉིད་ཀྗེ་མཛད་པ་ ྱིལུང་བསྟན་དང་དེའི་དོན་འགལ། ྲེ ལྷ་ས་ནས་རོགས་རེ་དང་ལྷན་མཚོ་སན། ཟི་ལིང་། གསེར་ ྔོཁོག ཨ་ལག་ཤ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཕེབས་པར་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོར་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་ཕེབས་བཞིན་པའི་ལུང་བྱུང་བས་སན་ནས་བཀུར་བཟོས་ཀྔོ་རིམ་པ་རྣམས་ ྱིའདུ་བགྱིས་ནས་གདན་འདན་ཞུས་པ་དང་། ྋརྲེ་ཉིད་ནས་ ྗེ ཀྱང་གདུལ་བྱར་དགོངས་ནས་རས་སུ་བཟུང་སྗེ་ྟེསྨིན་པར་བྱས།...577 ༩༽༧ར་ཉིད་ཀྗེ་སྐུའི་བབ་དང་ཐུགས་རྱི ས་གཟིགས་ ྗེ སྟངས། ནང་རགས་པའི་ཡོན་ཏན་ ྟོ ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ཨ་ལག་ཤ་རུ་ཡུན་རིང་ཙམ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་གནང་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པས་དཔོན་རེས་ྋརྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་པར་ཤེས་ནའང་སམ་ཆུང་ངང་བཞུགས་ ྙོའདུན་ཆེ་བ། ས་སྡེ ད་ ྲི སྲས་སས་དང་རྒྱང་རིང་ནས་མཇལ། སྨན་རམས་པ་ཞིག་གིས་གསུང་ ྲོགི་གདངས་ལ་ཉན་ནས་ྋརྒྱལ་དབང་དུ་ཤེས། སླར་མདོ་སྨད་གསེར་ཁོག་དང་ཨ་ལག་ཤ ཇག་རུང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་རེས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྐྱོང་མུར་མཚོ་སྔོན་ཝང་གིས་མན་ཇུར་རྒོལ་བས་དགོན་ལུང་སོགས་མེར་སྲེག་དང་བླ་གྲྭ་མང་པོ་གསོད་པ་བཅས་སན་ནས་ ྔོམངོན་མཁན་ ྱེ གྱིས་གཟིགས།...595 ༡༠༽ཁལ་ཁའི་ཡུལ་དུ་གདན་འདན་ ྲེ སྔ་ཕྱི་བྱུང་དོན་བཞིན་ཕེབས་བཞུགས་ཀས་དངོས་དང་རྫུ་ ྱིའཕྲུལ་གྱིས་འག་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྲོ ས་སུ་བཟུང་སྗེ་ྟེསྨིན་པར་བྱས། ཇག་རུང་དགོན་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྐྲུན་གནང་དང་། དགོན་ཁག་བཅུ་གསུམ་ནས་ནན་ཞུས་བཞིན་

དཀར་ཆག

13

སྟབས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་བཀྲི་བའི་བསླབ་འདོམས་དང་། ཀླུ་སྐྱབས་དཔོན་སོགས་ཀས་གུས་འདུད་ལྷུར་བླངས། ྱི..........................610 ༡༡༽ནང་ཐུགས་ཀ་ྱིསྲས་གཅིག་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ འམ་ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ་དར་རྒྱས་ ྗེབོད་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་སོགས་སུ་ཆེད་རང་གནང་བ་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས་ནས་ ྗོ ཕྱིར་འཁོར་འཚམས་ཨ་ལག་ཤ་རུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས། སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་མཛད་པའི་ཐ་མ་སྟོན་ལ་ཉེ་བས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་དང་མཛད་པ་མང་དུ་ཕེབས། སྐུ་སྙུན་ཚུལ་བཞེས་པས་ྋཞབས་བརྟན་གཏོས་ཆེན་སྒྲུབ་པ་དང་ྋརྗེ་ཉིད་ནས་དགོན་སྡེ་དུ་མའི་ཆོས་ཁ་ལས་དགོངས་ཞུས་དང་ལྟས་ ྲི ཀྱང་མི་ལེགས་པ་མང་དུ་བྱུང་།..626 ༡༢༽རྨི་ལྟས་ངན་པ་རེ་ཤར་བ་དང་སྐུ་སྙུན་རིམ་དྭངས་ངང་ཉམས་བཞེས་དང་འགྲོ་དོན་ལ་གཞོལ་ཞིང་བརྟན་གསོལ་རིགས་ཟམ་མ་ཆད་པ་ཞུ་འབུལ་བྱས། ཞམ་འབྲིང་བ་དང་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་བསླབ་འདོམས་ཤ་ཚར་སྦྱར་མ་གནང་བ་དང་། སྙུན་གཡོག་སྲི་ཞུ་ཚུལ་བཞིན་ཞུས་ཤིང་རར་ ྡོ སྐྱིལ་གྱིས་བཞུགས་པར་རིང་བསལ་ཞལ་དུ་ཕུལ། ྲེ................................638 ༡༣༽༧ར་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཚེ་དཔག་མེད་དུ་བྗེ སྐྱེད་འཇུག་ངོས་དགོངས་པ་ཆོས་ཀང་དུ་ཕེབས་པས་ ློཆས་འཇུག་སོགས་ཕུལ་བ་དང་རྣམ་དཀར་དགེ་སྒྲུབ་དང་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ས་ཞུ་སྒྲུབ་ ྲིཔ། འདའ་ཁའི་ལུང་བསྟན་ཚིགས་བཅད་མ། ཉམས་སྣང་ཁྱད་པར་བ་རེ་བྱུང་།..........650 ༡༤༽༧ར་ཉིད་ཀྗེ་ྱིསློབ་མ་དང་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་འབྱམས་ཀླས་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་རོལ་གར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། རྣམ་ཐར་འདི་བརྩམས་པའི་དགོས་པ།....................................658 རྣམ་ཐར་འདི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།...662 ཐུགས་ར་ལེགས་གསོལ། ྗེ...663

1

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

༄༅། །ཕྱོགས་བཅུའི་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གདུང་འཚོབ། ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར། བསྟན་འཛིན་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གང་ལའང་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་ཞིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྐུ་མཆོག་མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་རབ་མཛེས། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྡན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཤིན་པའི་བརྩེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྤྲོ་དགས་གླིང་ལྔའི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་རང་བཞིན་ངང་གིས་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཕན་བདེའི་ལམ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ངུར་སྨྲིག་གར་རོལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པད་དཀར་འཛིན་པ། ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། པཎ་གྲུབ་དང་རྒྱལ་བློན། གསུམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཕོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་སྒོས་བདག་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདྲེན་པའི་སླད་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་འགྲོ་བ་གྱ་ཞིང་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་བྲལ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁག་མོས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་མཇལ་ཆོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་རེའི་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

2

པར་འགྲེམས་བྱེད་འདུན་ཆེ་ཚུལ། སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་ནས་སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ྋསྙན་སེང་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པའི་བཀའ་ཕྱིར་ཕེབས་སུ། ‘‘སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་རྒྱུར། དེས་ན་ད་ཡོད་མཛད་རྣམ་ཁག་ནང་གསལ་བའི་སྔོན་རྗེས་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་དང་། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཁག འཆར་ཅན་མཇལ་ཁ་མཛད་སྒོའི་རིགས་བཅས་དོན་གལ་ཆུང་ཞིང་། ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བའི་གཞི་རྣམས་མ་བཀོད་པར། ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་དང་། སློབ་གཉེར་ཇི་གནང་སོགས་སྙིང་དོན་ཉུང་བསྡུས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ན་འཐུས་’’ཞེས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཕེབས་བཞིན་མཁས་པ་མཁས་པའི་དྲུང་ན་མཛེས་པ་འགས་བསྡུ་བསྒྲིགས་ཁོལ་བྱུང་གིས།<<འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་>>ཞེས་པའི་དེབ་ཕྲེང་རྣམས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ནས་སྔ་ཕྱི་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་དེ་དག་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་རྗེས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ།

ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་སྟོན་དེབ་ཕྲེང་བསྒྲིགས་པ་འདི་དག་གིས་བོད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་ལམ་ལུགས་དང་དེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་དང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་སྨོས་མེད་ཀྱང་དེབ་ཐེར་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི་དག་གི་དཔེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕངས་སེམས་དང་སྒོས་ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་མི་ཡི་ཟོལ་གྱི་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་བདག་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འཛམ་གླིང་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་རྣམ་འདྲེན་ཕྱག་ན་པདྨོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ། དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་ྋརྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

3

བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་ཞེས་མཚན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་ཞིའི་གདུང་བ་སྙིལ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། གངས་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་། གངས་ཅན་མཁས་རྒུའི་གཙུག་རྒྱན་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་གནས་སྐུ་འབུམ་དང་འདབས་འབྲེལ་སྟག་མཚེར་དུ་ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བོའི་སྣང་ངོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ ཉིན་སྐུའི་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞད་དེ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་རིམ་གནང་གིས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཞིང་ཆོས་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུབ་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་གོང་ན་མེད་པས། ཡངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་འཚོ་བའི་གཟུར་གནས་མིའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་ངང་བགྲང་བྱ་ཧྲིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་བཞེས་པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ྋམགོན་པོ་གང་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་འདི་རྣམས་པར་འགྲེམས་བྱས་ན། ྋརྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྤེལ་གྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་མི་རྨོངས་པར་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བར་འཛུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ཚིགས་འདི་ལྷག་མི་དགོས་པས་ྋརྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་ནས་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་གསོག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བརྟན་བཞུགས་སུ་རེ་སྟེ།

མདོ་སྨད་ྋསྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་གྱི་དཔེ་དེབ་འདི་དག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ པའི་ནང་གུས་པར་རྩོམ་སྒྲིག་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་སྒེར་ལས་བྲེལ་ཆེས་འཕེལ་མུས་དང་། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ནང་པར་རྩ་ཞུ་སྒྲིག་ཙམ་མིན་པར་སྡེབ་ཞུས་དང་དོན་ཞུས། བསྐྱར་ཞུས། དཀར་ཆག་གསར་བཟོ། དེབ་གཟུགས་ཚུན་བཅོས་སྒྲིག་གི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ལས་ཀ་མང་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

4

ནའང་། སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གཅེས་ནོར། ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ངུར་སྨྲིག་གོས་བཟང་ཀླུབ་པའི་གར་དུ་ཟློས་ཤིང་། བསླབ་གསུམ་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྐྱིན། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ྋསྐྱབས་མགོན་ྋརྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་རེ་དང་། ྋརོང་ཆེན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ྋསྐྱབས་མཆོག་ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མདོ་སྨད་ལ་རོགས་གང་ཕན་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱི་སྒོས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་ཐར་འདི་རིགས་ལ་མངོན་པར་དང་བའི་དད་པ་དང་། གང་ལ་གང་འདུལ་ཐབས་མཁས་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་རྗེས་འཛིན་ཐུགས་བརྩེའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་དྲན་པའི་གུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རང་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ་ཉིན་མཚན་ལྟོས་མེད་ལྟ་བུར་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་ལ་ཞུགས།

༡༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་གཏན་འབེབས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་སོར་བཞག་གིས་༡མ་ཕྱི་དེ་དང་། བོད་རང་ནས་པར་བརྐོས་བགྱིས་པའི་༢སྔ་མོའི་ཤིང་པར་རྙིང་ཁུངས་ཁག་དང་། དེབ་གཟུགས་སུ་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་བསྒྲིལ་སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་པར་དུ་བསྐྲུན་པ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་རང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས་པའི་ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་

༣མཛད་རྣམ་དེབ་ཕྲེང་སོགས་མ་ཕྱི་གསུམ་རེ་དང་ཞིབ་
བསྡུར་གྱིས་སྡེབ་ཞུས་ཐེངས་གཉིས་བྱས།
༢༽ དེ་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་སླར་དོན་ཞུས་སྐབས་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་འདི་དག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་མིན་པར་གལ་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་བར་ལེན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

5

གོང་གསལ་མ་ཡིག་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་བོར་བར་བསྐྱར་བལྟས་ཀྱིས་དོན་སྐྱོན་འཇུག་ངེས་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་རིགས་དང་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དེང་སྤྱོད་སྒོ་འཕེལ་ཆེའི་ཚིག་ཏུ་བཅོས། གཞན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡི་གེ་དང་བརྡ་རྙིང་དོན་དེར་འཇུག་ངེས་ཕལ་ཆེར་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁུངས་བཅོལ། དཔེ་དེབ་འདི་རིགས་བོད་ཤིང་པར་ཁག་ལས་བཏུས་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་དག་དང་དེང་སྐབས་དེབ་གཟུགས་སུ་ཕབ་པ་གང་ལ་ཁུངས་བཅོལ་བའི་ཤོག་གྲངས་གསལ་འདེབས་དང་། སྐབས་བབ་ནང་དོན་བསྡུས་ནས་བཀོད་རིགས་ལ་བསྡུས་དང་། དཀྱུས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་རེ་ཟུང་འཕྲི་ནས་དགོས་ངེས་ཚིག་ཉུང་བར་ལེན་གྱིས་བསྒྲིགས་པ་རྣམས་ལ་བཏུས་ཞེས་མཆན་བུ་བཏབ་ཡོད།

༣༽ དོན་ཞུས་ཀྱི་སྐབས་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤིང་པར་ཁག་ལ་ཁུངས་གཏུགས་པར་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་ལས་གོང་འོག་འཁྲུག་པ་ (དེབ་ཕྲེང་གསུམ་པ། ྋསྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༣༡༧ ལ་གཟིགས།) དང་། རྣམ་ཐར་ཕན་ཚུན་གྱི་ཤོག་གྲངས་འཁྲུག་སྐྱོན་ (དེབ་ཕྲེང་ལྔ་པ། ྋསྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤོག་གྲངས་ ༨༨། ྋསྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༤༨༨ དང་། ༤༩༨། ༥༡༨ ཁག་དང་། དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པ། ྋསྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ དང་། ༡༠༨ ། ༡༣༠ ཁག་བཅས་ལ་གཟིགས། འདིར་ཨང་གྲངས་བཏབ་པ་རྣམས་མ་དེབ་ལས་གཞན་ལ་མ་ངེས།) རེ་འདུག་པ་རྣམས་སྐབས་སོ་སོར་གསལ་བཤད་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས།
ད་ལམ་གྱི་དེབ་ཕྲེང་འདི་དག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་ཐོག་མའི་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་མ་འདས་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྐབས་བབ་ཙམ་ལས་ཞིབ་བསྡུར་མཐར་ཆགས་བྱས་ནས་ཀློག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ནའང་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་རྣམས་ལ་ད་དུང་ཆད་ལྷག་གི་སྐྱོན་འཇུག་ངེས་པ་རེ་ཟུང་ཡོད་བཟོ་འདུག་པས་སླད་ཕྱིན་འདི་དག་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་དགོས་རིགས་ནས་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁུངས་གཏུགས་རེའི་རྣམ་ཐར་སོ་སོའི་མཇུག་དཔེ་ཆ་རྣམས་གང་ནས་རྙེད་ཁ་གསལ་བྱས་ཏེ་བཀོད་ཡོད།

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

6

༤༽ དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་རྐྱེན་ཡང་སྤྱི་ནོར་གོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཡང་སྤྲུལ་བྱོན་ཚུལ་དང་སྐུ་ཡོན་གསན་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་རིམ། སྐུ་ཚེ་དེའི་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་བོ་ཁག་ཟུར་འདོན་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་གི་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་བསྡུ་བསྒྲིགས་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཕེབས་གཞིར་བཟུང་སྟབས་ཁུངས་བཙུན་སྟོན་ཆེད་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་ཕྲེང་ཚུན་གསལ་འདེབས་དང་། དེབ་ཕྲེང་འདི་དག་ནང་བོད་གནའ་རབས་ཤིང་པར་ཁག་གི་དཀྱུས་བཞིན་རྣམ་ཐར་ཆ་ཚང་བ་མེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེད་ལས་གཞན་བོད་ཕྱི་ནང་གང་སར་པར་འགྲེམས་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་རེ་ཟུང་ནང་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་ཤག་གིས་བཀོད་འདུག་ (དེབ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་རྣམ་ཐར་གཡང་པ་ཆོས་རྗེ་དང་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་།) པའི་འཁྲུལ་པ་དང་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་རིགས་བཟློག་པའི་ཆེད་དུའང་ཡིན།
༥༽ ྋརྒྱལ་བའི་རྣམ་ཐར་འདི་དག་ལ་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་གྲུབ་པ་རྣམས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ་པ་དེ་སྔ་ཡོད་མུས་གཞིར་བཟུང་དོན་འདྲིལ་བའི་ས་བཅད་གང་རྒྱས་རེ་ཡོད་ན་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་ཆེ་ཐོགས་པ་སྨོས་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་ཤེས་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་འདང་ནའང་སྐབས་བབ་སྤྱི་བྱེའི་གནད་འགག་གལ་ཆེ་ཁག་ཚང་བའི་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་ཐར་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁོག་བློ་ངོར་འཆར་ཐུབ་པ་སྔར་མེད་གསར་བཏོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་དོན་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལ་བར་དུ་འབེབས་རེ་ཕབ་པ་བཅས་དེང་དུས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས།

༦༽ རྣམ་ཐར་འདི་དག་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། འཕགས་ཡུལ་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཆེས་མཐོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་གང་དགོས་མཁོ་སྤྲོད་གཡར་པོ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་མ་ཤེས་ཕར་བཞག་ལས་རྣམ་ཐར་སྤུས་གཙང་འདི་དག་གྲུབ་པས་རོགས་རམ་བྱེད་པོ་དེ་དག་ལ་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

7

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

༧༽ སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་ཆོས་ཤིག་གི་སྐབས། དཔེ་དེབ་པར་བསྐྲུན་བྱས་ན། མ་དག་པ་ཞིག་ལ་དག་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་བྱས་ན་ལེགས་པོ་མེད་པས་དག་བཅོས་ཁུངས་འཕེར་བྱེད་དགོས་པའི་མན་ངག་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སྙིང་བཅང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བགྱིས་པ་འདིར་ལེགས་ཚོགས་ཅི་མཆིས། ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ྋསྐྱབས་མགོན་ྋརྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་གྱུར་ནས་སྐུ་ཚེ་ྋཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་དང་།
དཀྱུས་གཅིག་ལྟ་བུར་ཤོག་ལྷེ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དུས་ཐུང་ནང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པས། ལུས་སེམས་བསྒྲིམས་ཏེ་ཞིབ་ཚགས་ནན་ཏན་བྱས་ཁུལ་ཡང་། ད་དུང་ཤའི་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་པའི་ནོར་འཁྲུལ་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ལ་སོང་མཐོལ་བཤགས་ཞུ་བ་དང་། ཤེས་ནས་སྨྲ་བའི་གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོ་བསྲང་གི་དགོངས་འཆར་ཡང་གནང་རེ་བཅས་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བའི་དཔེ་ཚོགས་བསྐྱར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་པོ་འཕགས་ཡུལ་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་ནས།

བོད་རབ་གནས་ཤིང་ལུག་ལོའི་དབོ་ཟླའི་ཡར་ཚེས་ ༡༢ ྋསྐུའི་བླ་གཟའ་ལྷག་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ལ།

1

༄༅། །ཟ་ཧོར་གྱི་བནྡེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་འདི་སྣང་འཁྲུལ་པའི་རོལ་རྩེད་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་
གླེགས་བམ་ཅ་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༽ ཤིས་བརྗོད་དང་ཕྱག་བྱ། དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་
སྔུན་བསུས་ཏེ་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་ལུང་བསྟན་གསལ་པོར་གནང་།

༄༅། །རིང་མོ་ཉིད་ནས་གོམས་པར་མཛད་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྩལ་གསུམ་རབ་རྒྱས་མི་འཇིགས་སེངྒེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རོའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཚོགས་གཅན་གཟན་དྲེགས་སྙིང་ལྐོག་མར་ཐོན་དང་ལྷན་ཅིག་
བདུད་བཞི་སྡེ་བཅས་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ། །མཚན་དཔེའི་སྣང་བརྙན་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྐྱོབ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་ཡོངས་བྱས་བདེ་ལྡན་མགོན། །དྲན་པས་མི་ཤིགས་རྡོ་རྗེའི་སྲོག་གི་ཀ་བ་ཉེར་འཛུགས་འདྲེན་མཆོག་འོད་མཚན་སྟོང་དུ་འབར་བས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་དགེ་ལེགས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

2

སྩོལ། །

ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་ཀྱིས་མཚོན་མིན་ཐུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་དཔྱོད་ཕུང་
པོའི་རང་གཟུགས་སིན་དྷུ་ཝཱ་རའི་ས་འཛིན་ལ། །རབ་བཀྲ་དབང་པོའི་གཞུ་རིས་
ཀྱིས་བཀླུབས་བཅུ་དྲུག་ན་ཚོད་དར་དྲག་འདབ་སྟོང་ལྟེ་བར་ཟླ་བའི་གདན་ལ་འགྱིང་

བག་སྐུ། །རྣམ་དཔྱོད་དཔུང་པས་ལེགས་བཏེག་ཤེས་རབ་རལ་གྲིའི་ཟེར་འཕྲེང་སྣང་
བས་མི་ཤེས་མུན་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་ཉེར་གཅོད་པ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ངང་ཚུལ་འཛིན་ཀྱང་སྟོབས་བཅུ་མངའ་ཀུན་ཡབ་གྱུར་ཆེས་རྒན་ལྷ་ཁྱོད་ཞབས་སེན་སྙིང་གི་ཟེའུ་འབྲུར་བསྟེན། །
རྨད་བྱུང་བདེ་ཆེན་བདུད་རྩིར་སྤྱོད་ལས་འཆི་མེད་རོ་བརྒྱའི་བཅུད་ཀྱིས་ཆེར་

མྱོས་མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོའི་གར་མཁན་མ། །མཚན་བཟང་སྣང་བའི་གཟི་བྱིན་འབུམ་

འབར་བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་ལུས་ཕྲའི་མི་ཕྱེད་མཛའ་བས་དམ་འཁྱུད་པ། །ཚེ་ཡི་དངོས་པོ་མཐའ་ཀླས་སྦྱིན་མཁས་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྐོང་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དབང་གི་རྒྱལ། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་སྡོང་པོ་མ་སྨད་ཐུགས་རྗེའི་གྲིབ་ཏུ་བསིལ་བར་རྟག་ཏུ་བདེ་བའི་ངལ་གསོར་མཛོད། །

ཤེལ་དཀར་རྡུལ་མང་བརྩེགས་པའི་ལྷུན་པོ་ཟླ་གཞོན་གྱིས་བྱུགས་མཛེས་སྡུག་ཉམས་ཀྱི་འཇོ་སྒེག་ཅན། །པདྨའི་རྩ་བ་ལྟ་བུར་མཉེན་ལྕུག་ཕྱག་སོར་རྩེ་ན་
འགྱུར་ཁུགས་སྟོང་གི་རྒྱུད་མངས་ ུ སྒྲ། །འཁྲོལ་དང་ཆབས་ཅིག་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་གླུ་རུ་ལེན་པའི་ལུས་ཕྲ་མ། །ཚངས་པའི་བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དེ་
མགྲིན་པའི་དབུས་སུ་བཞུགས་ལ་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །ཨུཏྤལ་དམར་པོའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

3

ཞགས་པ་འཕངས་པས་བརྟན་དང་གཡོ་བའི་ཤེས་བྱའི་ཚོགས། །ཅིག་ཅར་འཆིང་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱན་དཀྱུས་འཁྱོག་པོར་གཟིགས་པའི་ཟུར་མདའ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་མོད་ལ་འགུགས་མཛད་བཅོམ་ལྡན་ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མས། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་ལ་དབང་ཐང་བླ་ནས་བླར་འབར་མཛོད། །
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་འཁོར་འདས་དངོས་ཀུན་ཁམས་ལས་ལེགས་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་རིན་ཅེན་སྐས་འཛེགས་ནས། །ངོ་མཚར་བཀོད་པ་ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་འབྱམས་སུ་ཀླས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་འཛད་མི་ཤེས་པའི་ཁང་བཟང་དུ། །ལེགས་སོན་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་དཔལ་ལྡན་སྐུ་བཞིའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་ཟློས་གར་མཁན། །སྲིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གཅིག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཟས་གཙང་སྲས་པོར་ཡན་ལག་མཆོག་གི་ཕྱག་བྱའོ། །
གང་གི་མགུར་ནས་གཞོམ་དུ་མེད་པ་ནཱ་དའི་སྒྲ་དབྱངས་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཛོད། །འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་དབང་པོར་འཚམ་པའི་གྲངས་མེད་ཆོས་ཕུང་རྒྱ་མཚོར་ཡོངས་འཁྱིལ་ཀུན་དགའི་དཔྱིད། །སྙན་ཞིང་རབ་འཇེབས་ཚངས་གསུང་
ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་སྨན་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ནད་ཀུན་ངེས་འཇོམས་པ། །འཇིག་རྟེན་
གསུམ་གྱི་རྒུད་པའི་སྨག་རུམ་མཐར་བསྐྲད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉིན་མོར་བྱེད་ལ་འདུད། །

གཟོད་མ་ཉིད་ནས་སྔོན་གོམས་རིག་གྲོལ་ཡོན་ཏན་མ་ལ་ཡ་ཡི་ནགས་ཀླུང་
ནས། །གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་དྲི་བསུང་ཆེས་དངར་ཕུལ་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་རླུང་གིས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

4

ཉེར་དྲངས་ཏེ། །མཐའ་ཀླས་སྐྱེ་དགུའི་ལས་ཉོན་ཚ་རེག་གདུང་འཕྲོག་ཕན་དང་བདེ་བའི་གྲིབ་བསིལ་ཅན། །བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་ཞིང་གྱུར་འཕགས་ཚོགས་དགེ་འདུན་ཙན་དན་ལྗོན་པ་གཙུག་ན་མཛེས། །

གངས་ཅན་ནོར་འཛིན་དཔལ་མོའི་ལྟེ་བར་དགའ་སྐྱིད་སྡོང་པོ་དར་དྲག་ལེགས་
སྤེལ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རིམ་བྱོན་དང་། །བསླབ་གསུམ་དེ་དོན་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཡལ་འདབ་རྒྱས་མཛད་གནས་ལྔ་མཁྱེན་པ་ཞི་བ་འཚོ། །ལྷ་སྲིན་གདུག་པའི་ཚ་ངར་དབལ་བཅག་ཐེག་དགུའི་བགྲོད་ལམ་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་མཁས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཐོད་འཕྲེང་རྩལ། །པདྨའི་ངང་ཚུལ་རྗེ་འབངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གྲགས་སོགས་གྲུབ་བརྙེས་ལོ་པཎ་རྣམ་པར་ཐར་ལ་སྙིང་ནས་རང་། །
དཱི་པཾ་ཀཱ་རའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཀྱིས་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་འདབ་བརྒྱ་ཡོངས་བཞད་རོ་བདའི་བཅུད། །ལེགས་མྱངས་འབྲོམ་སྟོན་སྐུ་མཆེད་རྣམ་གསུམ་གླང་ཤར་ལ་སོགས་བཀའ་གདམས་བཤེས་གཉེན་མ་རཿ། །རིན་བཟང་འབྲོག་མི་མར་མལ་ས་རྔོག་ཤོང་དཔང་བུ་སོགས་མཁས་གྲུབ་རིན་ཅེན་འཕྲེང་མཛེས་ཀྱི། །མ་སྨད་རྟོགས་
བརྗོད་དབྱར་གྱི་རྔ་གསང་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྨ་བྱ་གར་གྱིས་བྲེལ། །ཐུབ་
བསྟན་ཆོས་བཟང་འདུན་ས་ཆེན་པོར་བློ་གསལ་མཁས་མང་ཉེ་དབང་དབུས། །རྣམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གདོང་གཡོགས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ས་སྲུང་སྟེང་། །ཆོས་
ཀུན་གཟིགས་པའི་སྤྱན་སྟོང་རབ་ལྡན་མང་ཐོས་ནོར་བུའི་ཅོད་པན་འཆང་། །ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཞེས་སྔོན་མེད་ལྷ་དབང་གཙུག་ན་རྒྱལ། །
རྟོག་གེ་ཐ་སྙད་རིག་པ་གཅིག་སྟོན་ནས། ཟབ་རྒྱས་སྨིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་ནམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

5

མཁའ་མཛོད། །སྒོ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་ཚོགས་རྣམས་རྒྱལ་བ་དང་། །དེ་སྲས་སྤྲུལ་པའི་ངོ་བོར་དང་བས་འདུད། །སྔོན་རབས་དམ་པའི་ངང་ཚུལ་ཟླ་ཤེལ་ལ། །བཟང་པོའི་རི་བོང་སྣང་བརྙན་བཀྲ་བ་དང་། །དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་རྡོ་ཐལ་གྱིས་བྱུགས་

ངོས། །ཀུན་རྟོག་རི་མོར་འདྲི་བ་ཅི་ཞིག་མཚུངས། །དེང་དུས་སྒོ་གསུམ་མི་དགེའི་དོ་ར་ན། །གྱ་གྱུའི་གར་མཁན་ཚུལ་འཆོས་གོས་གྱོན་པའི། །ཆེར་རློམ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་འཁྱོག་པོའི་ཚིག །མཐོང་ཚེ་དཔྱོད་ལྡན་ཕལ་ཆེར་བསྟིང་ཚིག་སྨྲ། །སྤངས་
རྟོགས་ཡོན་ཏན་ནོར་བུས་གང་མིན་ཡང་། །དུག་གསུམ་བརླང་པོའི་ཆུ་སྲིན་མི་རྒྱུ་བར། དགེ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོལ་མེད་རླབས་འཕྲེང་ཅན། །རྟོགས་བརྗོད་ཟླ་བའི་མ་མ་དེང་འདིར་བསྐྲུན། །
སྒྲོ་བཏགས་གླེང་མོའི་མི་གཙང་ཕུང་པོའི་ལུས། །སྒྲ་དོན་སྙན་འགྱུར་རིན་ཅེན་རྒྱན་སྤུད་ནས། །རྫུན་གྱི་གར་བསྒྱུར་ལྕེ་བདེའི་བརྗོད་པ་ལ། །སྙིང་པོར་རློམ་ཡང་ཨེ་
རཎྜ་ཡི་འབྲས། །གཞན་ངོར་བཟང་བརྫུའི་སྤྲུལ་པའི་རི་དྭགས་ཀྱིས། །འགྲོ་མང་ལོག་
པའི་ཐང་ལ་ཉེར་ཁྲིད་ནས། ཕན་བདེའི་སིའ་ཏ་འཕྲོག་པའི་ཆོ་ག་དག །རྫོགས་པའི་
བཤེས་གཉེན་འབོད་སྒྲོག་མང་ཞིག་མཆིས། །དང་པོར་བརྡུངས་པའི་འཁྱོག་ཚིག་རྒྱུད་མངས་སྒྲས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་གྲུ། །བཤིག་ཀྱང་གཞན་
ལ་ཁ་འཕངས་གཡོ་ཟོལ་མཁན། །དམ་པར་རློམ་འགས་ཁྱབ་འཇུག་ཁེངས་པ་ཕྲོགས། །མ་དག་བཅོས་མའི་ར་གན་ལྷད་ཀྱི་ཟོང་། །འཁྲུལ་མེད་ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་གསེར་སྦྱངས་ཞེས། །རྨོངས་པའི་ཚོང་འདུས་བཞི་མདོར་བྲིན་མཐོང་ཚེ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ཡང་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་དཀའ་ཐུབ་རབ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

6

ཞིག་ཀྱང་། །ངན་སྤྱོད་དུག་རླངས་འཁྱིལ་བའི་མགྲིན་པ་ལ། །བསྔགས་བརྗོད་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པའི་ཆེན་པོ་འགའ། །གཙུག་ན་ཟླ་བ་ས་འདིར་འོངས་པ་བཞིན། །

ཤེས་རབ་རི་དྭགས་རྟུལ་པོའི་རྒྱར་ཚུད་པས། །མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་ཚུལ་སྲོག་དང་ཉེར་བྲལ་ཡང་། །སྟོབས་འབྱོར་ཤ་ཡིས་གཞན་སྣང་བསྒྱུར་ནུས་པའི། །ཤི་ལུས་གསོན་པོའི་གྲལ་དུ་བསྒྲིག་འདི་ཅི། །གྲགས་འདོད་ཉི་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ་པདྨའི་སྒོར། །མུ་
ཅོར་བུང་བའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་པ་ལ། །མངོན་ཤེས་ཟེའུ་འབྲུ་རྒོད་པའི་གཡུར་ཟ་མཁན། །རྫུན་ཕུགས་བགྲང་བྱའི་མཚན་མོའི་ཐུན་མཐར་རྡིབ། །གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་དར་བའི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས། །ཤེས་བྱའི་ཕ་མཐར་གོམས་པའི་ས་བོན་དག །མ་བཏབ་ན་
ཚོད་སྨིན་པའི་སྟོན་གྱི་ཚེ། །གྲུབ་བརྙེས་འབྲས་བུར་སྤྱོད་དེ་དོན་གྱིས་སྟོངས། །མང་
ཐོས་བཅུད་དང་མི་ལྡན་བུམ་པ་ལ། །བསྟོད་བསྔགས་པཉྩ་ལི་ཀའི་མགུལ་ཆིངས་ཅན། །མཛེས་ཆོས་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱིས་ཁ་བརྒྱན་པ། །རིང་པོར་ཚར་དུ་བསྒྲིགས་
འདཱི་བྱེད་པོ་སུ། །

ཀྱེ་མ་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། །དེང་དུས་སྐྱེ་བོའི་བག་ཡངས་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས། །མ་འདྲེས་རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་ལྟར་མཐོང་ཚེ། །དགའ་དང་སྐྱོ་བའི་ཀུན་རྟོག་འགྲན་པ་བཞིན། །སྔོན་གོམས་མི་དགེའི་ས་འཛིན་མཐོན་པོ་ནས། །དུག་གསུམ་བག་ཆགས་ཆུ་བོ་དྲག་འབབ་པ། །འདིར་སྣང་དགེ་ལ་གཞོལ་བ་ཕྲ་མོའི་བློའི། །རགས་
ཀྱིས་གྱེན་དུ་ལྡོག་ནུས་ག་ལ་ཡིན། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྔ་བརྒྱའི་ནགས་ཀླུང་ཁྲོད། །སྐྱེས་མོད་གཞན་ལ་འཚེ་བ་ལྷུར་ལེན་པའི། །མ་རུངས་ཡལ་ག་འཁྱོག་པོ་མི་ལྡན་པ། །ཁོ་བོའི་རང་བཞིན་འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུ་འདྲ། །དགེ་སྡིག་ལས་ཀྱིས་ཐགས་སུ་ཉེར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

7

བཏགས་པའི། །ཚེ་འདཱི་ཟ་འོག་བདེ་སྡུག་རི་མོ་ཅན། །མཐའ་དག་ཡི་གེར་འདྲི་ན་

ཚངས་པ་ཡང་། །ངལ་བའི་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །
འོན་ཀྱང་རྣམ་དཀར་ལས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲ་ཡིས། །རབ་བསྐུལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
པའི་གཙུག་ཕུད་ཅན། །སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་པའི་ཆ་ཀུན་བསགས་པའི་སྒྲོ། །རྣམ་བཀྲ་དཔྱོད་ལྡན་གཟིགས་མོར་འདི་ན་མཚར། །རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་བློ་ཡི་མཚོར། །རང་གི་ངང་ཚུལ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བཞིན་དུ། །རང་ཉིད་ཟོག་པོར་གཏོང་བའི་རྙོག་མ་ཅན། །རང་འདོད་ཕུགས་འཚངས་རྣམས་དང་འདི་མི་འདྲ། །མེད་ལ་ཡོད་དང་ཡོད་ལ་མེད་པ་སོགས། །གཡོ་སྒྱུའི་ཚུལ་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁྲེལ། །དྲང་པོའི་ཉག་ཕྲན་རྒྱུད་ལས་འཕོས་པ་ཡི། །ཚད་མའི་གཏམ་གྱི་སྲིད་སྒྲུབ་འདི་ན་མཆིས། །
ཨེ་མ་འདི་སྣང་མེ་ལོང་དུ། །སྣ་ཚོགས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཟུགས། །ཅི་ཡང་འཆར་བའི་གླེགས་བམ་འདི། །ཀུན་གྱི་གཟིགས་མོར་མཚར་བའི་གནས། །རིགས་རུས་འཆི་མེད་དགའ་ཚལ་ན། །དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ལྡན་པའི་ཤིང་། །སོ་ཐར་
ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན། །གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་ཡལ་ག་ཅན། །གནས་ལྔ་རིག་པའི་ལོ་འདབ་རྒྱས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་མེ་ཏོག་བཀྲ། །ཚུལ་བཞིན་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན། །དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་དཔག་བསམ་དབང་། །དེ་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་རྟོགས་
བརྗོད་ལ། །ལྟ་བར་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་དང་། །གཞོན་ནུ་མདོངས་མཐའ་ལ་ཞོན་ཏེ། །ལྷ་ལམ་ངོས་སུ་ཡང་ཡང་རྒྱུ། །
གསེར་མངལ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ལ། །གཟིགས་པའི་ཟོལ་གྱིས་ཞལ་བཞི་སྤྲུལ། །དྲང་སྲོང་དམོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། །བརྒྱ་བྱིན་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་ཕྲག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

8

བགྲད། །ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་སྣང་བའི་འོད། །སྟེར་བྱེད་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཟུང་། །རླུང་གི་ཤིང་རྟས་ཉེར་དྲངས་ནས། །གཟིགས་མོར་ཕྱོགས་འདིར་ཡང་ཡང་འཁོར། །དེས་ན་དོན་གྱི་ཤ་ཚུགས་ཀུན། །ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་དུ་ཀཱུ་ལས། །མ་བསྒྲིབས་བློ་གསལ་
མིག་དབང་གིས། གསལ་བར་མཐོང་ངོ་ཤེས་ལྡན་ཀྱེ། །

ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཏམྦུ་རའི་རྒྱུད་ལས་ཉེ་བར་དྲངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་

སྔུན་བསུས་ཏེ། དེའང་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་དཀོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་
ལས། དེང་སང་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་ཚོགས། །མ་འོངས་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འདུ། །ཞེས་རྒྱལ་སྲས་ཕྱག་ན་པདྨའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་དབང་པོར་
འཚམ་པར་སྟོན་པས་ཚད་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་ནའང་བྱེ་བྲག་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་བླ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་སོགས་དཔའ་བོ་
མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་དེར་ཆོས་རྒྱལ་དཀོན་ཅོག་འབངས་ཀྱང་བྱོན་ཞིང་མ་འོངས་པ་ན་དེ་དག་རྣམས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་
སྨོན་ལམ་གྱིས་འབྲེལ་བས་འདུ་བར་གསུངས་ལ།

འདུ་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཡིན། །སྒོས་གངས་རིའི་
ཁྲོད་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་། །ཞེས་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་སོགས་རྒྱལ་བློན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མང་པོ་དང་ལོ་པཎ་རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚོན་པའི་སྤྲུལ་པ་མཆོག་དམན་མཐའ་ཀླས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱོན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་བླ་མ་དྲི་

མ་མེད་པ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེའམ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྗེ་དཀོན་ཅོག་འབངས་ལུང་
བསྟན་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེ་དག་གི་སྐབས་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

9

ཤེས་ཀྱི་གསུང་ལས། རྗེ་དཀོན་ཅོག་འབངས་འདི་བོད་དུ་འགྲོ། །བོད་གློ་བུར་རྒྱལ་
པོ་ཆོས་ལ་སྤྱོད། །བོད་མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད། །ང་རྒྱ་ནག་ཡུལ་ནས་དེས་དྲངས་ཏེ། །མི་ཁོ་ལ་ཉོན་མོངས་མི་མངའ་ཡང་། །ང་འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་མ་ཟག་མེད་ལ། །མི་ཁོ་ཡི་བཙུན་མོ་བྱེད་དོ་སྐད། །རྒྱ་ནག་པོའི་མཆོད་གནས་བོད་དུ་འདྲེན། །བོད་ཡུལ་གྱི་དབུས་སུ་བྱེད་དོ་སྐད། །ཅེས་བྱུང་བ་ལྟར་དཀོན་ཅོག་འབངས་
ཆོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དང་དེ་ཉིད་རང་གི་དབོན་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་རལ་པ་ཅན་སོགས་དུ་མའི་སྲིད་པ་བཟུང་བ་ནི། ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་རབས་ལས། རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་ང་བསྐུལ་བའི། །ང་ལ་རིགས་གསུམ་མགོན་ཞེས་གྲགས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་དང་སྒྲིབ་པ་སེལ། །ང་བསྐུལ་
རྒྱལ་པོར་བསྟན་གྱུར་ན། །ཅི་སྟེ་ང་ལ་དེར་མི་སྨྲ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་བྱུང་
ལ།

འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ནི། མེས་དབོན་དེ་དག་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཁུངས། གླེགས་བམ་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པར། ད་ཧྲིལ་ཏེ་སྒྲིལ་ན་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་

བློན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་ཏེ་རལ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གཉིས་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ལ། ཕལ་ཆེ་བ་ནི་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཉིད་ཡིན་ལ། མཁན་བརྒྱུད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ནི་ང་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་

དུ་མ་སེམས་ཤིག ཅེས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་རིམ་བརྒྱུད་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བྱོན་པ། ཁ་ཆེ་དགོན་པ་བ། རྗེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

10

བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་པོའི་ཞབས། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་དུས་མཚུངས་པར་བྱུང་བ། འགྲོ་མགོན་གཡུ་བྲག་པ། མངའ་བདག་ཉང་རལ་པ་ཅན། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་འཕྱི་

བར་ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་སོགས་བྱོན་པ་རྣམས་ཐུགས་བརྒྱུད་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་མིན་པ་རྣམ་ཐར་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤེས་
ནུས།

བལ་ཡུལ་དུ་པཎྜིཏ་པདྨ་བཛྲ་ཞེས་པར་འཁྲུངས་པའི་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་ཤིང་། རྗེ་
དགེ་འདུན་གྲུབ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བར་འབྱུང་བའི་
རྒྱུ་མཚན་གླེགས་བམ་གྱི་ཐོར་བུའི་ཚོམས་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་སྣང་མ་དག་
པས། །འཕེལ་འགྲིབ་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐོང་ཡང་། །ཤར་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
མཛེས། །ཞུན་མའི་ཁྱེ་འུས་སྤྲུལ་པ་འགྱེད། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་ཅིང་། །ལྷ་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་ཞུན་མའི་ཁྱེའུ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཏེ། དེའི་སྤྲུལ་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། དཀོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་
རབས་ལས། ཁྲིམས་ལྡན་མཁན་པོའི་སྐུར་སྟོན་ཀྱང་། །ང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སུ་ཡིས་
ཤེས། །ཞེས་པའང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། ཕ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཆེན་མོ་
ལས། །ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་ཡིས་ཁྱད་འཕགས་པའི། །གླིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛམ་
བུ་གླིང་། །སྒོས་ཉང་ཤབ་ས་ཡི་ལྟེ་བ་ཡིན། །ས་དེ་ཡི་ནང་ནས་ཁྱད་འཕགས་པ། །མཐོ་བཀྲ་ཤིས་བརྟན་པ་ལྷུན་པོའི་འདབས། །ནོར་པདྨ་རཱ་ག་ལྟ་བུ་བདུན། །གནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

11

གཡེང་མེད་བསམ་གཏན་འཕེལ་བ་ཡི། །དཔལ་ཆོས་ཀྱི་ཐང་ཞེས་གྲགས་པ་
འབྱུང་། །ཞེས་པས་ཀྱང་གནས་དང་གང་ཟག་ཤིན་ཏུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེའི་འཕྲོས་ལས། ང་གནས་ལྔ་མཁྱེན་པའི་པཎྜིཏ། །རྒྱུད་གང་ལ་གང་ཕན་སྟོན་གྱུར་ཀྱང་། །མི་མཁས་པར་རློམ་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་གངས་ཀྱི་རྭ་བས་བསྐོར་བ་ཡི། །ཐང་སེར་པོ་གསེར་གྱི་མཎྜལ་ལ། །རྩིབས་མུ་ཁྱུད་

སྟོང་གིས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །རྗེ་རྒྱལ་བ་སྟོང་གིས་བྱིན་བརླབས་པའི། །གསེར་དྲི་མ་

མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད། །ངེད་མཁའ་འགྲོ་འབུམ་གྱི་དགའ་བའི་ཚལ། །ཉམས་བག་
ཕེབས་དགའ་བར་སྐྱོང་བའི་ས། །ཞེས་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་བསྟན་ལ།
དེ་ཡང་རྭ་སྒྲེང་གི་ཤུག་པ་ལ་ཤུན་པ་རིམ་པ་བདུན་བྱུང་བ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རིམ་པ་བདུན་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས། སྐྱེ་བ་བདུན་དུ་འགྲོ་དོན་ལེགས་བྱས་ནས། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བར་བྱེད། །ང་ལ་དད་ཅིང་མོས་པའི་སྐྱེ་བོ་
རྣམས། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ནི། མི་ང་ཡི་སྤྲུལ་པ་ཕྱོགས་རིས་མེད། །ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། མི་ང་ཡི་བསྟན་པ་བཤིག་པ་རྣམས། །ཚེ་འདི་ལ་ཚེ་སྲོག་ཐུང་ནའང་། །མི་ང་ཡི་ལ་ཡོགས་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ཡན་ཆད་ནི་སོམ་ཉི་དང་བྲལ་བའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པར་གོར་མ་
ཆག

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

12

༢༽ རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་འདི་ཇི་ལྟར་འདྲི་འགོ་བསླངས་པ་དང་ྋརྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་འབྲང་། སྐུ་བལྟམས་པ་དང་མངལ་དུ་འཇུག་ཉེའི་སྐབས་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་། ཚེ་དབང་རེ་ཞུ་གནང་གིས་རང་ནུས་ཐོན་པ་རེ་བྱུང་ཡང་སྡེ་གཟར་མང་བས་ལྷོད་སྡོད་དཀའ་བར་གྱུར། ཆོས་སྲུང་ཁག་ནས་ཡང་སྤྲུལ་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ལུང་བསྟན་དང་སྐུ་སྐྱེའི་འཕྲེང་བའི་ཁྲོད་བར་འཚང་བྱེད་མི་མང་དུ་བྱུང་ཡང་མཐར་ྋརྗེ་བླ་མ་ཉིད་ྋརྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ཐག་གཅོད་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཐབས་ལ་བརྩོན།

དེ་རྗེས་གོང་མའི་གདན་སར་མགྲིན་བཟང་གཟིག་ཤུན་གྱོན་པའམ་སྤུ་མེད་ཀོ་
གདན་གྱི་ཚུལ་དུ་ངེད་རང་བསྡད་པ་ནི། རྒྱ་གར་དང་མི་འདྲ་བའི་བོད་ཡུལ་འདིར་བླ་མ་ལ་གདུང་བརྒྱུད་དང་སྐྱེ་བས་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་འདུག་པའི་སྔ་མ་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕ་ཤུལ་བུ་འཇགས་ལྟ་བུའི་བར་གསེང་མེད་ཅིང་བུ་སློབ་འཁོར་འབངས་རྣམས་ཀྱང་བག་ཕེབས་པར་སྣང་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གོང་མ་ལས་གོ་
ལྡོག་ཅིང་ཤི་གསོན་གྱི་དཀོར་ནག་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་མ་ཎི་བའི་རྟེན་སྒམ་ལྟར་ལེན་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུན་འཆད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་འཇུག་ཚོ་བླ་མ་གྲོངས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་བ་སེམས་ལས་ཆེ་ཞིང་། དེ་གའི་རྦ་ཚད་ཀྱིས་ཡུལ་གྲུ་ཆེ་གེ་མོ་ན་བྱིས་

པ་ཕ་མ་སོགས་ཀྱིས་གཡོ་སྒྱུས་བཟོས་པ་འདྲ་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་བཞུགས་གྲལ་ལ་ཆུད་ངེས་ཀྱི་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་དུ་
མའི་རི་བོང་ཅལ་སྒྲོག་ལ་བརྟེན་ཝ་སྐྱེས་སེངྒེར་བརྫུ་བའི་སྣང་ཚུལ་ཁོ་ན་སྟེ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

13

རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི་འཕགས་ཆེན་དམ་པའི་ངང་
ཚུལ་དུ་བཤད་འདུག་པས་དེ་འདྲའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཞོག་ཉན་རང་བྱང་
སེམས་སོ་སྐྱེ་ལམ་ཞུགས་ཙམ་གྱི་བག་ཆགས་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་ཚེ་འདིར་དུག་གསུམ་མི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བྱ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་མཁས་པ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་
རྣམ་ཐར་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ན། སྔ་མོ་ནས་ཉེ་སྐོར་དུ་གནས་པའི་ཟླ་གྲོགས་འགས་རྟོགས་བརྗོད་འདྲི་བར་འོས་པའི་གླེང་མོ་བྱུང་ཡང་། ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་
རྡོར་བའི་ནང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྣང་རྣམ་ཐར་དུ་བཀོད་པ་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྡེ་
མིག་ལས། སྙིགས་དུས་མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ཡི། །སྙོམ་ལས་དགེ་སློང་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། །སྙིང་ནས་ལྷ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་མ་ནུས་པས། །ཡི་གེར་
འདྲི་འོས་རྣམ་ཐར་བདག་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དོན་དེ་སྐབས་འདིར་ཐོག་ཏུ་བབས་པར་བརྟེན་རྣམ་ཐར་འདྲི་བའི་འདུན་པ་བོར་ཏེ་ཇི་
མི་སྙམ་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ནའང་།
སླར་ཉི་སྒྲོལ་བྱེད་ཅེས་པ་ཤིང་ཕོ་སྤྲེའུའི་ལོར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་རང་རེ་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དེས་རྟོགས་
བརྗོད་འདྲི་དགོས་པའི་ཆབ་ཤོག་དགེ་སློང་བཀྲ་ཤིས་བཟང་པོ་ལ་ངག་མ་དང་ལྷན་
ཅིག་པར་བོ་དོང་འཇིགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཞིག་ཀྱང་གནང་སྟེ། འདི་ཚིག་རྩོམ་
ལེགས་པར་འདུག་པས་དཔེ་ཡོང་ཚུལ་དང་བཅས་བྱུང་བ་དགོས་པ་ཆེ་བར་མ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

14

མཐོང་ཡང་བླ་མའི་བཀའ་མི་གཅག་པའི་ཕྱིར་དུ་ད་ལྟ་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འདི་བྱས་
མང་བ་རང་འདྲི་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅིང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཀྱང་རྩོམ་ཁུལ་དུ་ཡོད་
པས་འཕྲལ་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཕུལ་བར་ད་ལོ་དོ་ཞག་རང་ལ་རིངས་ཁྱད་མི་འདུག་ཀྱང་སླར་རིམ་གྱིས་མ་གཡེལ་བ་དགོས་ཚུལ་བཀའ་ཕེབས།

ས་མོ་གླང་ལོ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་སྡོད་སྐབས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དངོས་སློབ་རྒྱ་སྔགས་འཆང་འཇམ་དཔལ་གསང་
བའི་གདུང་འཛིན་གནས་རྙིང་ཞབས་དྲུང་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཅེན་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་
ཁྲི་ཐོག་བཞི་པ་བ་སོ་ཆོས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་
ཀྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་བར་མཛད།
ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པའི་དྲིན་ཅན་བླ་མ་དམ་པ་

བཀའ་འགྱུར་བ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་དང་ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
དབྱིངས་རང་གྲོལ་གཉིས་ནས་ཀྱང་ལེགས་སོའི་གནང་བ་སྩལ། བོད་དང་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་གཉན་གྲྭ་རིགས་དུ་མས་ཀྱང་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་
བསྐུལ་ཞིང་། བོད་སོག་གི་ལོ་ཙཱ་བ་མེརྒན་དཀའ་བཅུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་སེ་ཆེན་དབོན་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཀྱིས་ངོས་སུ་ནན་ཏན་གྱིས་གླེང་ཞིང་།

ཆུ་བྱི་ད་ལའི་ཧུང་ཐའི་ཇིའི་ལན་བསྐུར་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱ་ཁྱུང་མཁན་པོས་བསྐྱལ་བྱུང་། ཁྱད་པར་མེ་རྟ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་བའི་སློབ་
དཔོན་ཟུར་པ་ག་རུ་ཞལ་སྔ་ནས་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་སློབ་དཔོན་ལས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

15

ཐོག་པ་རྣམས་སྦྲན། གནས་ཆུང་ལྕོག་ནས་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྟོགས་བརྗོད་བྲིས་ཤིག་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་འཕྲིན་དང་བཅས་དོ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མྱུར་དུ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བར་རང་ལ་རྣམ་ཐར་རྔོ་ཐོགས་པ་གཞན་ནི་འདྲི་རྒྱུ་མེད།
དེང་སང་ཐོབ་ཡིག་ཅིག་འདྲི་ཡིན་ཡོད་པ་འདི་ག་དོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ་འདུག་རུང་དྲག་

ཞན་ཚང་མའི་ཐུགས་ལ་འདུག་གཤིས་གྲུབ་བསྟུན་མི་འགྱངས་པར་འདྲི་ཞེས་ཁས་
བླངས།

སླར་ཡང་མེ་ལུག་གྲྭ་ཚང་གི་གནས་ཆུང་དུས་གསོལ་ཐོག་ཁྲོམ་བསྒྲགས་སུ་མྱུར་དུ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་གྱི་བསྐུལ་མ་གསུངས་འདུག་པ། སྔོན་བྱོན་གྱི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཕུ་ཆུང་པ། རྗེ་མི་ལ་རས་པ། རྗེ་བཙུན་སེངྒེ་དབང་ཕྱུག རྒྱལ་བ་བྲག་ཕུག་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་སོགས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ཆུའི་ལྦུ་བ་ལྟར་གཟིགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་པ་རྣམས་དང་ལོ་པཎ་མཁས་གྲུབ་བཤེས་
གཉེན་མང་པོས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
མཛད་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་བདག་ལ་ཡོང་བའི་རེ་བ་མེད། འོན་ཀྱང་སྔོན་བསགས་ཀྱི་ལས་འཕྲོ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ཡོངས་
འཛིན་དམ་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་དང་རིག་པའི་གནས་མང་དུ་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་འགའ་བསྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་རྣམས་ཡི་གེའི་ཚེགས་ལ་མ་བརྩེགས་པར་སོ་སོའི་ཁོག་ཕུག་ངེས་ཤེས་པའི་ཐོབ་ཡིག་གངྒཱའི་ཆུ་རྒྱུན་ཞེས་པ་པོ་ཏི་བཞིར་ཡོང་བ་ཞིག་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་བློ་ལྡན་གཟུར་གནས་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ན་ཐུགས་ཅུང་ཟད་མགུ་བར་འགྱུར་རམ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

16

སྙམ།

དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བྱེད་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒན་པོ་རྣམས་ལའང་སོ་ནམ་དང་ཚོང་ཁེ་སྤོགས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་བཀོད་ན་པོ་ཏིར་ལོངས་པ་གཞིར་བཅས་པ་དེ་དང་དབྱིབས་འདྲ་བ་འདུག་རུང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པ་དོན་ལྡན་
གྱི་པཎྜིཏ་ཆེན་པོ་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་པའི་རྣམ་ཐར་དུ། རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་རློམ་པའི་ང་རོ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་དམ་པའི་ཚུལ་མིན་ཡང། །སྒྲོ་སྐུར་མེད་པར་རང་གི་ངང་ཚུལ་རྣམས། །འཁོར་དུ་སྒྲོག་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་བྱ་བྱེད་རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ལ་མེད་ལ་ཡོད་དང་ཡོད་ལ་མེད་ཅེས་པའི་གཡོ་སྒྱུའི་ཚིག་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་གསུམ་བདེ་སྡུག་བར་མའི་ཟློས་གར་འདི་ལྟར་བསྒྱུར་ཞེས་དྲང་པོའི་གཏམ་གྱིས་གླེང་བར་ཉེས་པ་
མེད་ཅིང་ཚིག་སྦྱོར་ཡང་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྙན་དངགས་ཀྱི་ལམ་ནས་
དྲངས་པ་དང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་བྱས་ན་ཕྱོགས་དེ་ལ་
སྦྱངས་པ་རྣམས་མགུ་བར་འགྱུར་ནའང་མཁས་པ་རྣམས་ནི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་བྲེལ་བས་འདི་ལ་གཟིགས་པའི་གོ་སྐབས་དཀའ་ཞིང་། མཁས་བླུན་བར་མ་མཐའ་དག་གིས་གོ་བདེ་བ་སོས་ཀྱི་ཉི་མ་རིང་པོ་འཕུལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མིག་དང་རྣ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། རྩོམ་གཞི་ཡང་ཇའི་སང་སྡེ་པས་སྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུར་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱིས་གནང་
བའི་བྱིན་རླབས་ཕན་བདེའིསྙིང་པོ་ཅན་དང་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཀས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨོན་འགྲོ་པཎྜིཏ་མཇམ་དབྱངས་དབང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

17

རྒྱལ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་གཉིས་ཚིག་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་འཇེབས་ནའང་། ས་བོན་ནོར་བ་དང་མ་ཚང་བ་དང་ཐུགས་རྒྱུས་ཞིབ་པར་མི་མངའ་བ་སོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་གཞི་ལ་བརྟེན་ཧ་ཅང་ཁུངས་དག་པར་མི་འདུག སྔར་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་ནས་གནང་བའི་བོ་དོང་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་ནི་དངོས་སློབ་ཤཱཀྱའི་དགེ་བསྙེན་འཇིགས་མེད་འབངས་ཀྱིས་བརྩམས་

པའི་བསྟོད་བསྔགས་ཆེ་བས་རང་གིས་རང་ལ་བསྟོད་ན་རྫི་མེད་ཀྱི་གྲལ་དུ་ཆུད་
གཤིས་དཔེར་མ་འོས། སློབ་མ་ལ་ལས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དམ་པ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དེའི་འཁྲུངས་རབས་སོགས་ལ་བསྙད་དེ་བླ་མ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་མཐར་ཆགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་ཉིད་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་ཁས་འཆེ་བ་འདྲའང་འོང་འདུག་པ་སྔོན་གནས་གསལ་པོར་དྲན་ན་ནི་དེར་ཟད་གཞན་དུ་མིའི་ཆོས་བླ་མ་སྡོམ་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡ་ང་བར་མཐོང་།
བླ་མ་ལ་ལའི་རྣམ་ཐར་སྙན་དངགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་ཆེས་པ་དང་འགའ་
ཞིག་གནག་རྫི་རྒན་པོའི་ཚིག་འདྲ་བའི་ཕལ་རྟགས་ཅན། རྣམ་པ་དྲང་ལ་ངོ་བོ་གཞན་འབིགས་པ་སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་མདའ་ལྟ་བུ། རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་འགེལ་
བ་འཕྱོན་མའི་གཏམ་ལྟ་བུ། བག་ཚ་བའི་གནས་ཁོ་ན་ངོ་མཚར་གྱི་གཏམ་དུ་བྱེད་པ་
གཞན་གྱི་བློར་ཆུད་པར་མི་ནུས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ།
མཆོག་དམན་གང་གིས་མཐོང་ཡང་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པའི་ལམ་ཡིག་རྟོགས་བརྗོད་སོགས་
བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཡང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་པར་
བཀབ་མ་བྱས་པར་རང་ལོ་བཅོ་ལྔར་སླེབས་པ་ཡན་བློ་ལ་གང་གསལ་དང་དེ་ཕྱིན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

18

ཇའི་སང་སྡེ་པ། འཇམ་དབྱངས་སྨོན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ། སྐྱར་པོ་བ་བློ་བཟང་ལེགས་ལྡན། འཕྱོས་ཆང་ཁྱིམ་པ་ངག་དབང་མཁྱེན་བརྩེ། ཏྲེ་བོ་སྤོས་འཛིན་པ་ངག་དབང་ནམ་མཁའ། འདར་པ་ལོ་ཆེན་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་རེག་ཟིག་ཏུ་
བཀོད་པར་གཞི་བྱས། དེར་མི་གསལ་བའི་ཁ་འགེང་དགོས་པའི་གསར་རྩོམ་གྱི་

རིགས་རྣམས་འདར་ལོ། གནས་གསར་དབོན། ཏྲེ་བོ་ངག་དབང་ནམ་མཁའ། དཀར་བྲག་པ་ངག་དབང་བྱམས་པ་བཞི་པོས་སོ་སོ་ནས་ཕྱུང་བའི་ལོ་ཚིགས་ཤོག་རིལ་མ།
བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟག་རུ་ནས་བློ་བཟང་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཐོ་ཡིག་རིགས་ལས་
བཏུས་པ་ཚོར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད།

གཞན་ཡང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་པ་རྒྱུས་ཅན་གྱི་རིགས་གང་འདུག་ལ་དོགས་བཅད། འཆད་ཉན་དང་རྩོམ་པ་ཚོགས་གསོག་འགངས་ཆེ་བ་བྱས་རིགས་ཀུན་དུས་ཐོག་དང་གཞན་མ་རྣམས་ཚིག་ཉུང་ཞིང་བརྗོད་བདེ་བའི་ཁྱད་ཀྱིས་ལོ་ཁོངས་དེར་བྱུང་ཕྱིན་ཟླ་ཚེས་ལ་མ་བལྟོས་པའི་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་བསྡེབས་ནས་
ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་མཁན་རིག་བྱེད་པ་ངག་དབང་ནམ་མཁའ། དཀར་བྲག་པ་ངག་དབང་བྱམས་པ། གནས་བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། དཔལ་གྲོང་སྔགས་རམས་པ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་བགྱིས་ཏེ་ཡིད་ལ་གང་ཤར་ཤུགས་
འབྱུང་ལྷུག་པའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ལ།
དེ་ཡང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རིགས་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

19

དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཆོ་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དག་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཆོ་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། རིགས་གང་ལས་སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་མ་ཟད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལའང་སྦྱོར་དུ་རུང་སྟེ། ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དུ།
ཆུ་བརྒྱུད་གངས་ལ་ཐུག་པ་དང་མི་བརྒྱུད་ལྷ་ནས་ཆད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་ཆད་བོད་འདིར་རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་ལ་ནན་ཏར་གཙིགས་ཆེ་བས་རིགས་ནི་མཁས་མཛངས་དཔའ་ཞིང་རྟུལ་ཕོད་པ་བཀའ་བཙན་ལ་དཀྱེལ་ཆེ་བ་གཞུང་བཟང་ལ་འགྲོགས་བདེ་བ་སོགས་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པ། རུས་ནི་
རིགས་མ་ཉམས་པའི་ཕ་དེའི་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བ། ཆོ་ནི་ཞང་པོ་ཁུངས་དང་ལྡན་པ། འབྲང་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པའི་འབྲང་ས་འཛིན་པ་ཡིན་ནའང་། ཕྱིས་སུ་རིགས་རུས་ཀྱང་འཆལ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱན་ལྟ་བུར་རློམ་པའི་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་རིགས་ངན་དང་མུ་ཏོ་བ་ལའང་བྱུང་བར་བརྟེན། ངོར་ཆེན་དཀོན་ཅོག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

20

ཚིགས་བཅད་མར། མི་ཤེས་གདོལ་པའི་ཕྲུ་གུ་ཕོངས་པ་ཡི། །འཁོར་གྱིས་བཏེག་ལ་
འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཞེས། །སྨིག་རྒྱུ་འབབ་ཆུར་སྒྲོག་པའི་བྲག་སྟོང་སྒྲས། །འཇིག་རྟེན་ཡངས་པོར་བྱེད་དང་འདི་མི་མཚུངས། །ཞེས་གཞན་དག་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་གྲས་སུ་སྡོད་མི་དགོས་ཙམ་གྱི་བྱུང་ཁུངས་ནི།

(བསྡུས་)རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་ལས། མཁས་བཙུན་
བཟང་གྲུབ་ཀྱི་དམ་པ་དང་། དཔའ་མཛངས་བརྟུལ་ཕོད་པའི་སྡེ་དཔོན་མི་དྲག་རིམ་
པར་བྱུང་བའི་བརྒྱུད། འཕྱོངས་རྒྱས་འཕྱིང་བ་སྟག་རྩེའི་རིགས་སྲས་ཧོར་བདུད་
འདུལ་རབ་བརྟན་ལ།

(༢༠ ཉ་༥། ༢༧ འ་༦) དེའི་དུས་སྡེ་སྲིད་གཙང་པའི་མཚན་དོན་དབུས་གཙང་ཕལ་ཆེར་ལ་ཁྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མཁྱེན་དཔྱོད་རྣམ་པར་ཡངས་པ་ས་སྐྱོང་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ད་ལྟ་ངེད་རང་ལ་བུ་མོ་འོས་པ་ཞིག་མི་འདུག་པས་སྣ་
དཀར་རྩེའི་ལྕམ་ལ་འདི་ག་ནས་ཕ་མིང་བྱས་ཏེ་ཇོ་མོར་གཏོང་གསུང་བ་སོགས་གཟིགས་ཕྱོགས་ལེགས་པའི་ཕེབས་སྒོ་དང་དོན་ཕྱག་ཐོག་ཏུ་བཀལ་བའི་རྫོང་བདའ་གནང་བ་ལྟར།

(༢༢ ཉ་༦། ༣༡ ཐ་༢) མེ་འབྲུག་ལོ་ཁྲི་ལྕམ་(ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་)དཔོན་གཡོག་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་ཕེབས། དམར་སེར་ཅན་ཞེས་པ་(རབ་བྱུང་བཅུ་པ་)མེ་སྦྲུལ་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༧) ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་དང་དུས་ཞིབ་ཏུ་བརྩིས་ན་ཉིན་ཞག་རེའི་ཐོ་རེངས་དེ་དུས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་འོང་ཡང་འཇིག་རྟེན་དམངས་རྣམས་ཚེས་སྔ་མའི་ཐོ་རེངས་ལ་ཕྱི་མའི་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཐོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

21

རེངས་ཞེས་གྲགས་རུང་རྩིས་རིག་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་གཡུ་ལོ་ནས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་
གཟིགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཕུར་འཕྲོད་ངེས་ཡིན་གསུང་བ་ནས་དོན་དུ་ཉེར་གསུམ་
གྱི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་བཏང་བའི་ནམ་ལངས་ཡོས། དབྱངས་ཨཱུ། རེས་གཟའ་ཕུར་བུ། བླ་སྐར་རྒྱལ། འཕྲོད་ཆེན་མདུང་། སྦྱོར་ཆེན་གྲུབ་བྱ། རྟེན་འབྲེལ་རྒ་ཤི། བྱི་བའི་ཉི་མ་ལ་ངེད་བཙས་པ་ཡིན་འདུག་རུང་རང་བཞིན་བརྗོད་ཙམ་ལས་གཟའ་སྐར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བཤད་ཚོད་བཞིན་ཡོང་དུ་རེ་བའི་རློམ་པ་ནི་མིན་ཏེ་དུས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཁྱི་རྒན་རྒྱ་བོའང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པས་སོ། །ཚེས་སྔ་མའི་ཆུ་ཚོད་མ་རྫོགས་ན་ཟིན་ཕུང་གི་ཐོག་ཏུ་སོང་འདྲ་བ་དུས་འགྱུར་སོགས་འབྲས་བཤད་དང་ཡང་མཐུན་པ་འདྲ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་དང་ལྡན་པ་ལས་རྟོལ་དང་ཡ་རུ་སོགས་ལ་བསྙད་ནས་རྟོགས་བརྗོད་དུ་ངོམ་ངོམ་བྱེད་པ་ཚོའི་གྲལ་དུ་སྡོད་མི་དགོས་པར་སྣང་།
དེའང་རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱུན་གྱི་མཆོད་
གནས་ལ་བཅར་བཞུགས་ཡིན་པ་ཁོང་གིས་རེག་ཟིག་གི་ཤོག་དྲིལ་བྲིས་འདུག་པར་

མངལ་དུ་འཇུག་པར་ཉེ་བའི་ཚེ་དཀོན་གཉེར་ཡིན་ཟེར་བའི་བཙུན་པ་ཞིག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལི་མ་ཞིག་ཁྱེར་བྱུང་བ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས་

ལྷ་སའི་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན་ཡིན་གླེང་བ་དང་། བཙའ་བར་ཉེ་བའི་ཚེ་མནལ་ལམ་དུ་སྐར་ཁུང་ཞིག་ལ་ཕེབས་པར་བརྩམས་པ་སྐུ་ལུས་མཐོ་བས་དཀའ་ཚེགས་སུ་གྱུར་པ་ན་བུད་མེད་རྒྱན་ཆ་མཆོར་མོ་ཞིག་གིས་ཕྱག་ནས་འཐེན་ཏེ་ཐོགས་མེད་དུ་བྱོན་པའི་སྣང་བ་བྱུང་། དངོས་སུ་ཡང་ཀླུ་ཁང་དུ་སྔར་མེད་པའི་མེ་ཏོག་གི་རིགས་གསར་པ་སྐྱེས་པ་དང་གཟིམ་ཆུང་གི་རྩེར་འཇའ་ཟུག་པ། སྲོལ་མེད་པའི་ཞོལ་པ་མང་པོས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

22

རྫོང་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་པ། ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལས་ཆར་བབས་པ་སོགས་བྱུང་ཟེར་
བ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་ཡིད་རྟོན་དཀའ་ཞིང་གལ་ཏེ་བྱུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དུས་མཚུངས་པར་ཕྱོགས་དེར་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་སྦས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་གཤེགས་པ་དང་བལྟམས་པ། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མ་
འགྲིག་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་དམ་སྙམ། རྟག་བརྟན་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལ་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཡོད་མི་འདྲའང་འབྱུང་པོའི་མངོན་ཤེས་ཕྲ་མོ་བསྒྲུབས་པའི་ལུང་བསྟན་སྐབས་རེ་བདེན་བདེན་འདྲ་ཡོང་གིན་ཡོད་ཚོད་འདུག་པའི་འཁྲུལ་གཞི་ལ་བརྟེན་ཞང་པོ་ཕྱོགས་ཐུགས་མོས་པས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་མི་སྣ་མངགས་པའི་
རྒྱུ་མཚན་དུ་རྒྱལ་བུ་ཞིག་བྱུང་བས་མིང་དང་རིམ་གྲོ་སོགས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ལུང་

བསྟན་ཞུ་བ་གནང་འདུག་པར་མཛེས་ལམ་སྦམ་མེ་བའི་གསུང་ཞིག་ལས་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་དུས་ལོག་འབྱུང་རྒྱུ་ཤེས་བྱ་ལྐོག་གྱུར་པའི་ལན་ནི་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་གདའ། མིང་ཀུན་དགའ་མི་འགྱུར་སྟོབས་རྒྱལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་འདོགས་པ་མཛད། གཙང་སྡེ་སྲིད་ནས་རྒྱལ་བུ་འཁྲུངས་པའི་ལེགས་བྱའི་དགའ་སྟོན་ལ་མི་ཆེད་གཉེར་གནང་བའི་ལུགས་ལེགས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་བཟང་པོ་གཏད་པའི་ནང་རྟགས་ཕྱིར་

གསལ་གྱི་ཉམས་ཅི་ཡང་ཤར། བྱང་པ་རིག་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཚོ་སྐྱེས་བཞད་པའི་དབང་པོས་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་སྲུང་བ་དང་བྱིན་རླབས་མཛད། སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་བདུད་འཇོམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་བྱང་པ་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ་ཆོས་
རྒྱལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་སྦྲུལ་ལོའི་མཇུག་མདོ་ཁམས་ནས་ཕེབས་པ་དང་འགྲིག་པའི་ཚེ་དབང་ལྕགས་སྡོང་མ་བརྒྱ་རྩ་དང་ཉང་ལུགས་དྲག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

23

དམར་གྱི་དབང་བརྒྱ་ཚར་གནང་འདུག་པ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་བྱིན་རླབས་
རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ཉམས་ཀྱིས་ནད་གདོན་གྱིས་འཚེ་བ་དཀོན་ཞིང་བསྙེན་སྒྲུབ་ཅི་ཡང་
མ་སོང་བའི་བྱིས་པའི་དུས་གཞན་ལ་སྲུང་མདུད་དང་མཆིལ་མ་བཏབ་པའི་ཆུ་བྱིན་

པ་ཞལ་ངོ་གོང་མ་བསྙེན་སྒྲུབ་སོང་བའི་རིགས་ལས་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་བྱུང་ཞེས་གླེང་། དབང་ཞུ་བའི་དུས་ཙོག་པུར་བསྡད་པར་ཉེ་འཁོར་བ་ཞིག་གིས་ཚོ་འཛིན་ཕྱིར་

བརྟེན་དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་ཞུས་པར་བདག་པོ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཞིག་མིན་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་དང་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་མཛད་འདུག མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་སྲུང་འཁོར་དང་རིམ་གྲོ་རྐྱེན་བཟློག་མང་དུ་གནང་། ས་
རྟའི་ཟླ་བ་གསུམ་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་ཚོར་ཡང་བྱང་པ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་
སྒོ་གསུམ་བར་ཆད་ལས་བསྒྲལ་བའི་བྱིན་རླབས་མང་དུ་མཛད། རང་ལོ་གསུམ་ལོན་པ་ས་ལུག་ལོར་(བསྡུས་)དམ་སྲི་ལངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དུས་འགྱུར་བྱུང་།

(༢༤ བ་༡། ༣༤ ཐ་༡) ཞབས་དྲུང་དེ་ཉིད་ཤམ་པོ་གངས་སྐོར་ལ་ཕེབས་སུ་བཅུག་པའི་འཕགས་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱང་རུལ་ལམ་ཟེར་གང་ལྟར་བསླུས་ཐབས་ཀྱིས་

རྫོང་ཟུག་པོ་ནས་ལ་རྩིས་སྤྲད། ཁྲི་ལྕམ་གྱིས་དབུ་གནང་ངེད་ཁ་ཤས་ཐོ་རེངས་ཕྱི་

ཟུར་ལ་བདེ་སྐྱིད་གླིང་དུ་སྤོས།
(༢༤ བ་༥། ༣༥ ཐ་༧) གཙང་དུ་ཞུས་པར་བརྟེན་ཆུ་ཤུར་ལྷ་གཤོངས་ལྟོ་སྐལ་དུ་གནང་སྟེ་རིམ་གྱིས་ལྷ་གཤོངས་སུ་སླེབས།
(༢༥ ཉ་༢། ༣༥ ཐ་༧) ལྷ་གཤོངས་སུ་སྡོད་སྐབས་ངེད་ཀྱི་རྩར་མི་སྨུག་པོ་ཐོར་
ཅོག་བཅིངས་པ་དང་དར་མང་པོ་བཏགས་པའི་ཁྲ་སྤུང་ངེ་བ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཡོང་བ་མ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

24

མས་མཐོང་ཞེས་གཞན་ལ་བཤད་འདུག་པ་བདེན་ན་རིགས་དང་སྐྱེ་བར་འགོ་བའི་སྲུང་མ་ཞིག་ཡིན་ནམ་བསམ། དྲུང་རམས་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་གློ་བུར་དུ་ནད་དྲག་པོས་བཏབ་པར་ཁྲི་ལྕམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲུང་མདུད་རྒྱག་རྒྱུ་ཞིག་དང་བཅས་བདེ་དོག་འདྲི་བར་བཀྲས་གཤོངས་པ་ངེད་ཀྱི་རྩར་གནང་བ་སྐྱོན་མེད་དྲག་ཡོང་ཟེར་བ་
སྨྲས་འདུག་པ་ལྟར་བདེ་བས་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའི་ཡ་མཚན་དུ་འཛིན། དོན་བྱིས་པར་

སོང་བས་ཤེས་བྱ་ལྐོག་གྱུར་པ་མི་དགོས་བླང་དོར་ཇི་བཞིན་ག་ལ་ཤེས་གང་བྱུང་ལབས་པ་སྟབས་འགྲིག་པར་སྣང་། བླ་ཆེན་ཕལ་ཆེར་གྱི་མངོན་མཁྱེན་ཡང་དེ་འདྲ་
ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ཤར། བྱིས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་ནས་མཛུབ་རིས་བྱེད་པ་དང་གཏམ་འདི་ཡིན་མེད་པའི་ཅལ་ཅོལ་འདྲ་སྨྲས་ཚོད་དུ་གདའ་བར་ཟླ་བོ་འདྲས་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་མཐོང་བ་འདྲ་ཞེས་གླེང་བར་སྣང་།

(༢༥ བ་༡། ༣༥ འ་༢) སྤྲུལ་སྐུ་རཏྣ་གླིང་པ། པཎ་ཆེན་སྐུ་མཆེད། འཕྲང་འགོ་
གཏེར་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མང་པོ་གུང་མཐུན་པར་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ལ་རྒྱབ་
བསྟན་པའི་ལྷ་ཆེན་ཞིག་འབྱུང་བས་ས་གནད་འཕྱུགས་ཏེ་བོད་ཁམས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཚུལ་ལྟར་ས་རྟའི་བདེ་གཟར་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པར་བརྟེན་སོག་པོའི་དམག་གཏོས་ཆེ་བ་རོང་པོ་འདམ་དུ་འབྱོར་བས་བོད་ཤིང་སྒོ་ཅན་མཐའ་དག་ཤེས་པ་འཚུབ་ལིང་ངེ་བར་གྱུར། བོད་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་ས་ཆ་ཤོར་བ་དང་སོག་པོའི་དཔོན་པོ་
བུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐུ་སྐྱེར་འགྲོ་བ་སྲོལ་ལ་འདུག་པས་དེ་སྐབས་ངེད་ཀྱང་སྐུ་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེས་གླེང་ཞིང་། དེ་ཡང་ལ་ལ་དག་ཀར་ལུགས་རྒྱལ་ཚབ་དྲུང་པ་དང་འབྲུག་པ་བླ་མ་ལྷ་རྩེ་བའི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་ནམ་ཟེར། བསམ་ཡས་སུ་འབྲས་སྤུངས་སྤྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

25

སོས་ས་རྟའི་བདེ་གཟར་གྱི་སྐོར་ཞུ་བར་བཏང་བའི་ལན་དུ། དགེ་བཤེས་མེད་པའི་
བར་སྐབས་སུ། མོས་པ་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་བྱེད། ཡར་ཀླུང་གསེར་མ་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཨང་ཉན་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཚེར་གསེབ་ཆོས་སྐྱོང་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཀྱིས། འཕྱོང་རྒྱས་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་
དེ། །པདྨ་རཱ་གའི་ཕྲས་བརྒྱན་ནས། །དར་ཚོན་གྱིས་མཛེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། །གསེར་ལས་མདོག་བཟང་གཞན་མ་མཆིས། །རྡོ་རྗེའི་མིང་དང་མཚུངས་ན་ལེགས། །ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་གྲགས་རེ་ཆེ་བྱུང་འདུག་པར་གཞོགས་དྲུང་ཕལ་ཆེ་བས་འབྲས་སྤུངས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་འདྲ་ཞེས་ཅལ་ཅོལ་དུ་བསྒྲགས་པས། ཁྲི་ལྕམ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཐུགས་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལབ་རིགས་དང་སོག་པོ་ཁད་ཉེ་སར་སླེབ་ལུགས་ཀྱིས་

ཆུ་བྱང་ཁར་བསྡད་ན་འགབ་མི་འགབ་སོགས་དྲུང་ཆེན་ཀུན་ཆོས་པར་བཀའ་གྲོས་གནང་བའི་སྐབས་གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་མི་སྣ་གློ་བུར་དུ་ཡོང་བའི་ཡུམ་སྲས་རྣམས་འཕྲལ་དུ་གཙང་ལ་ཤོག་གསུང་བ་ཐུགས་བློར་མ་ཤོང་བའི་སྣ་དཀར་རྩེར་ཞུ་བར་བཀྲས་གཤོངས་པ་གནང་བས་ཡར་འབྲོག་ཞབས་དྲུང་གིས་བང་ཆེན་རྟ་བཤད་ཀྱིས་

བཏང་བའི་ཁོང་ཡུམ་སྲས་འདི་ག་ནས་ཁག་ཐེག་པས་སྣ་དཀར་རྩེར་བཞུགས་ཆོག་པ་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་ལྟར་དགོངས་པ་ཁྲོལ་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པ་སྔ་མར་ཡར་འབྲོག་ལ་བསྒྲིལ།

ལོ་འདི་རང་ལོ་བཞི་པར་སླེབས་པ་ལྕགས་སྤྲེལ་གྱི་ལོ་མཇུག་ཡིན། འདི་ཡན་
གཞན་གྱི་ངག་སྒྲོས་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདུག འདི་ཚུན་ཆད་རང་གི་དྲན་
པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་ལོ་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་ཞལ་ངོ་རྣམས་ཀྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

26

འབྱོན་བཞུགས་དང་བསྟུན་སྣ་དཀར་རྩེ་དང་སྟག་ལུང་སོགས་སུ་བསྡད། ཞང་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱན་ལྟག་ཁུང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཕྲུལ་ལག་ཅན་དེ་མིན་ཡང་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བུ་གཉིས་དང་ཁྱད་མེད་ལྟ་བུའི་བདག་རྐྱེན་ལས། སྐྱིད་ན་ནམ་

མཁའི་བྱ་འཁོར། སྡུག་ན་མཆན་གྱི་བུ་འབྲོས་ཟེར་བའི་དུས་ངན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡེ་མི་
མཛད། དགྱེས་སྤྲོ་ཕུད་བཞེས་སོགས་བཞུགས་གྲལ་ལ་རྒྱལ་བུ་སྐུ་མཆེད་གཉིས་དང་གདན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྒན་གཞོན་གོ་རིམ་སྔར་སྲོལ་གང་ཡོད་མཛད་པས་ངོ་མི་གནོང་ཞིང་ཕུགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་གོ་བས་སྐྱིད་་དུ་ཚོར་བ་བྱུང་། རང་རེ་ལ་
བློ་དཀར་བའི་བསམ་ཡོད་རྣམས་སྡེ་སྲིད་གཙང་པས་སྣེའུ་གདོང་གོང་མ་དང་ཁོང་རང་གི་སྐུ་ཞང་ཡར་རྒྱབ་པས་གཙོས་སྡེ་དཔོན་ཕལ་ཆེར་ལ་མཐའ་ངན་མཛད་པས་ཕུགས་ཅི་འདྲ་ཡོང་ཞེས་བློ་འཁྱོགས་པར་བྱས་འདུག

(༢༦ ཉ་༦། ༣༧ འ་༡༡) ཐུགས་དཀར་བས་རྒྱུན་དུ་ཐོག་ལྷ་གསོལ་བ་དང་མཆོད་གནས་འདྲས་བསྐང་གསོ་བཏང་བའི་ཚིག་དམ་དུམ་བློ་ལ་ཟིན་པ་འདོན་ཞིང་ཟས་ལྷག་ལ་གཏོར་མའི་དབྱིབས་བཟོས་ནས་རྔ་རྡུང་བ་སོགས་ལད་མོ་གཤོད་པ་ཞིག་ཡོད། འཇིག་རྟེན་བྱ་གཞག་གི་གནས་ཚུལ་གཞན་ལས་མཚན་ཉིད་པ་སྔགས་བོན་
གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ལྷ་འདྲེའི་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་ཉན་པ་ལ་སྤྲོ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཛོ་གི་སོགས་རྒྱ་
གར་གྱི་སྐད་ཆ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་དཔགས་ན་རྟོག་གེ་བ་རྒན་པོའམ། སྔགས་ནག་གམ། གསེར་དང་གླ་རྩི་འཚོལ་བའི་ཨ་ཙ་ར་ལྟོགས་འཁྱམ་ཞིག་
ནས་འཕོས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་འདྲ།

ལྕགས་མོ་བྱའི་ནང་དུ་ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་གུ་རུ་ཧུང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

27

ཐའི་ཇི་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཧོར་སོག་གི་དམག་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་པ་དང་གཙང་པའི་དཔུང་ཆེན་ལྷ་ས་རྐྱང་ཐང་སྒང་དུ་གཡུལ་སྤྲད་པའི་བར་པར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་
འཕེལ། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ཁུ་དབོན་གྱི་སྐུ་ཚབ་དང་བཅས་འཛོམ་ཐོག་མདུན་ཆིངས་མཛད་ནས་བཀའ་ཁྲ་བཏང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སས་གཙོས་རག་མན་གྱི་ས་རིས་རྣམས་གསར་ཆོད། སེར་འབྲས་ཀྱི་མཆོད་གཞིས་
རྣམས་སྤྲོད་འཇགས། དབུས་གཙང་གི་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་བསྒྱུར་པ་
དང་ས་རིས་ཤོར་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བབས་སུ་སློག སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པར་བདེ་ཆེན་
གྱི་ཚབ་ཏུ་འཕན་ཡུལ་མཁར་རྩེ་དང་བཅས་བཀག་པོ་ཚགས་སུ་ཚུད། ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་གཞི་ཕབ་ནས་བཞུགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་ལ་ཐུགས་རིངས་ཀྱང་ཐག་ཆོད་ཀྱི་སྒོ་གསལ་མ་དོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཕྱོང་རྒྱས་ཡར་ཀླུང་དུ་གཏོགས་ཀྱང་གསེར་མ་གཞུང་དུ་མི་གཏོགས་པས་བསམ་ཡས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཡར་ཀླུང་གསེར་མ་གཞུང་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེད་དང་ལོ་ཚོད་མཉམ་པའི་ཡར་ཀླུང་ཆོས་རྒྱལ་ཕོ་བྲང་པའི་སྡེ་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡིན་པ་འདྲ་ཟེར།
གད་ཁ་སའི་ལགས་ལགས་ཨ་རྒྱལ་གྱིས་ངའི་བུ་གཞོན་པ་འདི་མངལ་དུ་ཆགས་གདོང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས་ནས་གནས་ཚང་གཡར་པོ་ཐོང་གསུངས་པས་མཚོན་པའི་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཡར་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

28

ཅོག་ཆོས་འཕེལ་སོགས་མང་དག་ལ་ཞུས།
ཉང་པོ་ཕྱོགས་ནས་མི་ཚང་ཞིག་གི་ཕས་རང་གི་ཕྲུ་གུ་ལ་ངོས་འཛིན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་བྱུང་ཞེས་ལབ་པར་བརྟེན། དེ་སྐབས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་བླ་མའི་
བགྲེས་ཁ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དཀོན་
ཅོག་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཡིན་པས་ཅི་འགབ་ཀྱི་བཀའ་གྲོས་གནང་བའི་ངོས་དཔོན་
སློབ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཕེབས་ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཟན་རིལ་
བསྒྲིལ་བ་ངེད་ལ་བབས་པས་ཐུགས་ཐག་བཅད། ངོས་འཛིན་དང་བདག་བྱས་ཆོག་པ་དགོས་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཞུ་བར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ནས་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ་སངས་རྒྱས་ཤེས་རབ། ལྷ་བཙུན་གྱི་མི་སྣ་དྷརྨ་ཁི་ཡ་ཐའི་ཇི། ཧུང་ཐའི་ཇིའི་མི་སྣ་ཅོ་ནེ་ཆོས་རྗེ་སྦྱིན་པ་དར་རྒྱས་རྣམས་རྫོང་བདའ་མཛད། ཡར་ལམ་དཀའ་བཅུ་བས་སྣ་དཀར་རྩེར་རྒྱུ་མཚན་ཕུལ་བར་གཙང་ནས་གང་གསུང་ལས་ངེད་ཚོས་ཐག་མི་ཆོད་ཚུལ་
གྱི་ལན་བྱུང་བར་དཀའ་བཅུ་བས་དེས་ན་འདི་སྐོར་གྱི་ཐག་ཆོད་མ་བྱུང་རིང་རྒྱལ་བུ་
འདི་ལ་ཆམ་པ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ཁྱེད་རང་དཔོན་གཡོག་ལ་འཁྲི་ཞུས་པས། ཞབས་

དྲུང་དེ་ཉིད་གཡོ་ཅན་དྲང་བརྫུའི་འཁྱོག་ཚིག་གསུང་མཁན་མིན་པས་རང་བློ་བཟང་པོ་མི་ལ་བཀལ་བའི་ཕེབས་སྒོར་ངེད་རང་གི་ཚ་བོ་ཡིན་པས་གཅེས་སྤྲས་ལོས་བྱེད་ཀྱང་མིས་མིའི་སྲོག་ཁག་ག་ལ་ཐེག་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟས་ངན་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་གསུངས་པར། དཀའ་བཅུ་བས་ཚིག་རྩ་བཟུང་བའི་རྒྱུས་སྔར་མངའ་ཞབས་སུ་བྱུང་བའི་སྐུ་སྐྱེའི་རིགས་ཆེ་ཁ་ལ་ཡང་བླུ་ཆས་མང་ཙམ་སྡེ་པར་འབུལ་དགོས་པའི་ཚོད་ན་ངེད་ཞལ་ངོའི་གྲས་སུ་ཡོད་རུང་དར་ཁ་གང་གི་འགྲོས་སྒོའང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

29

བྱུང་མ་སོང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་དྲུང་འཁོར་ཁྲོད་ནས་སྔ་ཕྱིར་བྱས་གོ་ཆོད་པ་
ཞིག་ཡིན།

མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་གཙང་དུ་རྒྱུ་མཚན་ཕུལ་བར་སྡེ་སྲིད་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ་ནི་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ལས་མི་འགྲོ་བས་སྐུ་དབང་ཆེ་བ་མེད་སྣང་། ནང་བློན་མགྲོན་གཉེར་བོང་གོང་བ་དང་ཕྱི་བློན་སྒང་ཟུག་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་སྐབས་ཡིན་འདུག་
པས་མི་སྣ་རྣམས་ཁམས་སོག་ཏུ་སོང་གཤིས་མགོ་སྐོར་ཐུབ་སྙམ་པའི་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ་མི་འགབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྣ་ཚོགས་ལབ། ཁྱད་
པར་ཟུག་པོ་ནས་ལྦ་བས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་འདི་འཆད་ཉན་འཕེལ་བ་དང་སྐུ་སྐྱེ་སྔ་མའི་གདན་ས་ཡང་ཡིན། གཙུག་ཕུད་འབུལ་བ་སོགས་བླ་མ་ཡང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་འཚོལ་བ་མཛད་ཕྱིན་ཐུགས་གཉེར་མ་ཚར་བར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་བཞུགས་
པ་འགབ། གསོལ་ཆས་ཀྱང་གཞུང་གིས་གནང་བས་དབུས་ནས་འདྲེན་པའི་ཐུགས་རྩོལ་མི་དགོས་ཐོག་མར་ཕེབས་སྐབས་རིན་ཆེན་རྒྱན་སྤྲོས་ཀྱི་བསུ་བས་མཚོན་
པའི་སྒར་པ་ཡབ་སྲས་ཕེབས་དུས་འདྲ་བའི་གཟོས་སྒོ་འབུལ་ཟེར་བའི་ཁ་དྲོད་བཏིང་བར། དཀའ་བཅུ་བས་བཞུགས་ས་དང་ཐུགས་གཉེར་མཛད་ས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱིས་

འཐུས་པ་ཡོད་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་དགོས་ལ་གདན་དྲངས་ཆོག་ངེད་དགེ་ལུགས་པ་ཚོར་བོད་པའི་མི་ཆེན་གྱི་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆའི་བསུ་བས་སྔར་ཡང་མི་ཚེ་མ་
སོང་ད་དུང་མི་འགྲོ་ཟེར་བ་བྱས་པས་ཕ་རོལ་པོ་ལབ་པའི་ལྕེ་ཆད། དྷརྨས་གཙོས་པའི་སོག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟ་ནག་གི་མདར་གཙང་པོ་ལ་རབས་བཅགས་པས་རྙེད་
ཅིང་དོན་འདི་མ་སྨིན་ན་སོག་པོ་གར་ཡོང་ཆ་མི་ཐིངས་པའི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་རྒྱུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

30

མཚན་ཞུས་པས་དཔོན་བློན་རྣམས་འཕྲལ་ཐུགས་སྣང་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་ལ་གཏིང་མཐའ་དམག་གི་འཇིགས་པས་ཐུགས་བློ་འཁྱོག་པོར་གྱུར།
(༢༨ བ་༡། ༤༠ འ་༨) ངེད་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཡོང་ཆོག་པའི་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་ནས་གཙང་པའི་མི་སྣ་ལྷོ་ཁུད་པ་དང་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ་བ་གཉིས་སྣ་དཀར་རྩེར་འབྱོར། ངེད་རང་གི་གཞོགས་སུ་ཇ་གྲལ་བྱས་པའི་སྐབས་སྡེ་པ་ཟེར་བའི་ནང་ཟན་འོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྔ་བཟུང་རང་གིས་རྔ་རྡུང་ཞིང་གཏོར་མ་གཏོང་བ་སོགས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པའི་རྩེད་མོ་དེ་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་བསྐང་གསོ་དང་གཏོར་རྒྱག་མཛད་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ཞེས་ལབ་པར་སྣང་། རྩེད་མོ་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་ཐམས་ཅད་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་འབོལ་བ་ཡོང་རྒྱུ་འདུག དཀའ་བཅུ་བས་སྐུ་འདྲ་དང་ཕྱག་འཕྲེང་སོགས་བསྟན་བྱུང་བ་ངོས་ཟིན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མ་བྱུང་སྒོ་ཐོན་ནས་ངོས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱུང་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་རྟིང་མ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་ཀྱང་ཧུར་ཐག་མ་བྱས་ན་དེ་
སྐབས་ངོས་འཛིན་ནི་མ་བྱུང་ཞེས་ཞེ་མ་བཤགས་ཟེར་གྱིན་ཡོད།

༣༽ དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་གདན་ཞུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེར་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས། ཡི་གེ་འདྲི་ཀློག་དང་ཐུགས་གཉེར་ལ་རྒྱུན་བརྩོན་
གནང་། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་སུ་གདན་གསོལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་འགྲོ་རྣམས་
རྗེས་འཛིན། འབྲས་སྤུངས་སུ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དང་ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་
མདུན་ནས་དབང་བཀའ་ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་ཞུས་ཤིང་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བསླབ་སྡོམ་
བཞེས། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུར་ཡང་ཕེབས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

31

ཆུ་ཕོ་ཁྱིའི་ལོ་གཙང་སྟོད་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་མི་སྣར་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ། སྟག་ལུང་པའི་མི་སྣ་མདུན་གྲོང་ཨ་བོ། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གི་མི་སྣ་དབོན་པོ་བཀྲས་བཟང་། ལྷ་བཙུན་གྱི་མི་སྣ་དྷརྨ་སོགས་འབྱོར། དེ་ཉིན་སྣ་དཀར་རྩེའི་དྲུང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་ར་བྱེད་ཅིང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་པཎ་ཆེན་དེ་ད་དུང་འབྱོར་མ་
བྱུང་ཞེས་ལབས་པ་རྣ་བུག་ཏུ་བཞག་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་བྱུང་བ་དང་བྱིས་

པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཁ་མ་ཚུགས་པར་པཎ་ཆེན་འགོར་བ་ཨ་ཟེར་བ་ཞིག་ཁ་ནས་ཐལ་སོང་བར་དེར་འཁོད་རྣམས་སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་ངོས་འཛིན་ལ་ཕེབས་པ་འགོར་ཟེར་བ་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་འདུག སང་འགྲོ་རྒྱུའི་ནུབ་མོ་མ་མ་དང་ཞལ་ཏ་མ་སྒྲོལ་མ་དཔལ་ལྷ་
གསུམ་གྱིས་ཁྲུས་མ་བྱས་ན་བཙུན་པ་ཚོ་ལ་གྲིབ་ཡོང་ཟེར་ལུས་རིལ་པོ་བཀྲུས།
ཁོང་གསུམ་ནི་མིག་མཆི་མས་གང་ནས་ལབ་རྒྱུ་མི་སྣང་། ཞལ་ཏ་མ་གསར་པ་འདྲས་ཁྱེད་དགོན་པར་བྱོན་པའི་ཆོས་མཛད་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཆོས་པ་འདྲ་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན་དགོས་པས་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེད་འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཚོ་སྐྱིད་

ཟེར། རང་ངོས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་མ་བྱུང་བས་སྡེ་པའི་དྲུང་འཁོར་འདྲས་སྒམ་པོ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་གླེང་། འཕྲལ་དུ་བཙུན་པ་བྱེད་དགོས་སྟབས་ཕུབ་སྒོར་ཀོང་རྣ་སོགས་ལུས་ཆས་དྲག་ཁུལ་རྣམས་བཞག་ནང་ལུ་གུ་ཚ་རུ་དང་ཕྱི་རྒྱ་

རས་ལྗང་གུས་བྱས་པའི་ཧོར་རྩག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་གྱོན་ནས་ཡོང་བས་སྡེ་དཔོན་གྱི་བུ་མི་འདྲ་བ་འདུག་སྙམ་པ་ཡོང་བ་ཡོད། ཡོང་ཁར་ཞབས་དྲུང་མ་ཆེན་གྱིས་འབྲས་

སྤུངས་དགོན་པ་སྐྱིད་ཅིང་གོ་ས་མཐོན་པོ་ཡིན་པས་ལེགས་པོ་ཡོང་ཡོན་ཏན་ལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

32

བརྩོན་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསླབ་བྱ་མཛད། ཁྲི་ལྕམ་དེ་ནི་ཐུགས་སྐྱོ་ནས་གསུང་འཕྲོས་གནང་རྒྱུ་མི་འདུག ཐོན་ཉིན་མི་མང་བའི་འདུ་ལོང་གིས་གཡེངས་པས་ཉམས་སྣང་མ་བྱུང་། སང་དེ་མ་མ་དང་རྒྱུན་པར་ལྷན་དུ་བསྡད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དྲན་ཏེ་ངུས་
པས་མདུན་གྲོང་ཨ་བོས་རྟ་ཐོག་ནས་འཆམ་དང་དབྱངས་སོགས་རྩེད་མོ་མང་པོ་བྱས། དཀའ་བཅུ་བས་མ་མ་འབོད་པར་བཏང་བ་ཡང་སླེབས་བྱུང་བས་ངེད་ཀྱིས་ད་

ཆ་འཆམ་བྱེད་མི་དགོས་པར་འདུག་ལབ་པར་མདུན་གྲོང་ཨ་བོས་མགོ་སྐོར་བཏང་བ་མཁྱེན་ལུགས་ཀྱིས་ཕུགས་སྐྱག་པོ་ཞིག་ཡོང་འདུག་ཟེར།
དེ་ནས་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ་བས་སང་ཕྱག་དབང་ཞུ་མི་མང་པོ་ཡོང་བས་གནང་ལུགས་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསླབས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བཞག སྐྱིད་སྨད་

སྙེ་ཐང་དུ་སླེབས་ཐོག་ཕྱག་མཛོད་ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་དབུ་མཛད་
སེར་འབྲས་ཀྱི་བླ་སློབ་དཔོན་གྲྭ་རིགས་སྦྱིན་བདག་སོགས་དྲག་རིམ་རྣམས་བསུ་
བར་བཀྲ་ཤིས་ཁ་བཏགས་ཀྱི་མཇལ་དར་དང་བཅས་བྱུང་བ་དང་འཕྲད། ཧོར་ཟླ་
གཉིས་པའི་ཉེར་ལྔའི་ཉིན་གངས་ཅན་འཛིན་མའི་རྒྱན་གཅིག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་སེར་སྦྲེང་དང་སྐྱེ་བོའི་ཁྲོམ་ཆེ་བར་
འདུག་པའི་དབུས་སུ་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡང་མིའི་ཁོག་ཏུ་བརླམས་ཏེ་ཕེབས་པ་སོགས། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པའི་ངོས་ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་གཟིམ་ཆུང་མངོན་དགར་སླེབས། བླ་མ་གྲྭ་རིགས་སྐྱ་སེར་གྱི་བྱིན་རླབས་ཞུ་མི་མང་
དུ་བྱུང་བར་རིམ་པར་བྱེད་མུས་མིག་གཡེངས་ཏེ་སོག་བན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་མགོར་ལག་པ་མ་བཞག་པར་ཅུང་ཟད་ལུས་པས་ཁོང་པ་རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

33

ཐུགས་ལ་ཕོག་ནས་ཕྱག་འབུལ་མ་འགྲུབ་པའི་མུར་ཡོང་འདུག་པས་དོགས་པ་ཟོས་ཏེ་བྱིན་རླབས་མ་ཞུས་པར་གདོང་ལ་གཟན་བཀབ་སེ་བ་བྱས་ནས་ཕྱིར་ལོག སེར་
རྩི་སྦུག་ཏུ་མགྲོན་གཉེར་རྒྱ་ཡགས་པ། བྱམས་གླིང་རབ་འབྱམས་པ། སྟག་ཕུ་དབོན་
པོ་དམ་ཆོས་སོགས་ལ་བཤད་པས་ཡིད་ཆེས་ཆེས་བྱས་སྣང་། རང་ངོས་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་མ་ཟད་དེ་ཉིན་ངོ་ཤེས་པའི་མི་མི་འདུག སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་ཡིད་བཞིན་གྱིས་བྱིན་རླབས་ཞུ་བ་དང་སྦྲགས་ང་ཐོར་རྒོད་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན་ཞེས་ངོས་
འཛིན་བྱེད་དུ་རེ་བ་ལ་སྡེ་དཔོན་འདྲ་མོ་འདི་སུ་ཡིན་སྙམ་པ་ལས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པས་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཕལ་ཆེར་མོ་སྟོན་ཕག་མགོ་པའི་མངོན་
ཤེས་སུ་འགྲོ་ཡིན་ཡོད་པར་གདའ།
ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཕྱོགས་ཕྱི་མའི་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཉིན་ལྷག་པ་ལྷ་མཚམས་
ཀྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་གཟིམ་ཆུང་མངོན་དགར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྐྲ་ཕུད་ཕུལ། མིང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་སྩལ།
ཆོས་རྗེ་དེའུ་པས་ཐུགས་རིག་གྲུང་པོ་འདུག་ཞུས་སོང་བར་བཀའ་ལས་ཤིན་ཏུ་རང་ནས་སྤྱན་ནག་ཧྲིག་ལ་ཁད་ཙམ་མཆིས་གནང་བ་རྗེས་སོར་འབྱུང་རྟགས་ཕྲན་བུ་
བྱས་ཚེ་དཀའ་བཅུ་བས་དེ་གའི་ལུང་འདྲེན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད། དགེ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་། ཚེ་དབང་དང་རྟ་མགྲིན་གྱི་རྗེས་གནང་ཞིག་སྩལ་བ་
རྗེས་སུ་ཟླ་བོ་འདྲ་དང་འཕྲོས་བྱུང་བར་ཚེ་དབང་དེ་ལ་ལྷ་ལྔ་འདུག་ཟེར་བ་འཇམ་ལུགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པར་མངོན། རྟ་མགྲིན་ནི་ལུགས་གང་ཡིན་ཤེས་མ་
བྱུང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

34

གད་ཁ་སའི་ནང་སོ་དྲོ་ལྷུག་ཀྱང་སླར་རབ་འབྱམས་པ་ལྕགས་སྡིག་སོགས་
ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་སྐུ་སྐྱེར་དྲིལ་བསྒྲགས་

པ་ལྟར་དེ་ཉིན་བྱོན་བྱུང་། གཙུག་ཕུད་ནི་དེའི་སྔོན་ནས་ཕུལ་གྲུབ་པ་འདྲ།

(༣༠ བ་༢། ༤༣ འ་༣) རྒྱུན་གྱི་ཟླ་བོ་དང་དགེ་རྒན་སྦྲགས་པར་གྲོག་པོ་ནང་པའི་དགེ་སློང་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱལ་ཞལ་ངོས་འབོད་པར་མཛད་པ་ཁོང་པ་སྣ་རིང་ཞིང་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་པ་སོགས་ནས་བག་ཕེབས་པར་བྱུང་། མ་མ་ཡང་ཞག་བཅུ་སྐོར་ཞིག་གི་བར་ལྕང་སྲུང་ཁང་དུ་བཞག་ཉིན་སྟར་གྱིས་གཞོགས་སུ་མྱུག་ཙམ་རེ་ཡོང་
བས་ལྷུས་ཐིངས་བྱུང་གཤིས་རྫོང་བདའ་བྱས། འགྲོ་ཁར་དཀའ་བཅུ་བ་དང་དགེ་སློང་གཉིས་ལ་ད་ཆ་ཐུགས་བག་ཕེབས་འདུག་པས་བཞུགས་མ་ཚུགས་པ་ཡོང་མདོག་མ་ཁ་སྐུ་ན་ལ་དཔགས་པའི་བཞེས་ཁྲུང་ལ་དགྱེས་ཤིང་ཆང་རྒྱགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ཐུགས་བཅག་གནང་དགོས་ཟེར་བ་ལབ་སོང་ཡང་དགོན་པར་ཆང་འཐུང་རྒྱུ་མི་ཡོང་ཟེར་བ་ཐོས་པས་བློ་ཐག་ཆོད་གཤིས་ཉམས་སྣང་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་།

(༣༡ ཉ་༣། ༤༤ འ་༧) ལྷ་བཙུན་དང་གུ་རུ་ཧུང་ཐའི་ཇི་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་

མཚོ་ཁར་འཕྲལ་དུ་ཡོང་དགོས་ཚུལ་ནན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་།
(༣༡ ཉ་༦། ༤༥ ཐ་༥) ཞི་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཕྱིན་ན་དཔུང་ཤེད་ཀྱིས་ཁྱེར་བའི་
མདངས་ཤིག་བྱུང་བར་བརྟེན་དཀའ་བཅུ་བས་བདེ་ཆེན་རྩེར་ཕྱིན། སྒང་ཆེན་ནས་ལ་
ཨེ་རི་སྒོར་ཕྱིན་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མོལ་བ་བཞིན་གཙང་དུ་བང་ཆེན་བཏང་བ་དོན་
སྨིན་གྱིས་དོ་དམ་ལ་ཕོ་ར་སྒང་པ་བསྟན་འཛིན་རྫོང་བདའ་གནང་འདུག
(༣༡ བ་༤། ༤༥ འ་༩) སྡེ་པ་དམག་དཔོན་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དང་བློན་ཆེན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

35

གསོལ་དཔོན་རབ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་སྐྱ་སེར་གྱིས་བསུ་བ་དང་བཅས་

ཨེ་རི་སྒོ་ཆོས་རྫོང་དུ་འབྱོར་དཔོན་བློན་ཐམས་ཅད་ནས་རྙེད་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་དང་ཁྱད་པར་དཔོན་ས་ཨ་ནེ་དྲུང་པ་པད་དཀར་ཆོས་ཉིད་བཟང་མོ་གཉེན་གདུང་ཆེ་བས་བཟའ་བཏུང་གོས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་བྱིས་པ་བྲིད་པའི་རྟ་དང་སེངྒེའི་གཟུགས་བརྙན་
ཤིང་ལ་བཟོས་པ་སོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བདག་རྐྱེན་མཛད།
(༣༢ ཉ་༢། ༤༦ ཐ་༤) དེ་སྔ་ཕན་ཡིག་ཆོས་ཀྱི་རིགས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པས་འདི་སྐབས་གྲོག་པོ་ནང་པའི་དགེ་སློང་གིས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་སྔ་དགོང་ཉིན་གུང་གི་དུས་གསུམ་ལ་སྦྱོར་ཀློག་བསླབས། དུས་གསུམ་པོ་དེའི་སྒྲིག་བཅད་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་རྩེད་མོས་དུས་འདའ། ཟླ་གཅིག་ནས་སྦྱོར་ཀློག་ཤེས་ཙམ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་ཕྱེད་ལེན་སྦྱངས་པས་གསུང་རབ་དབུ་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀློག་ཐུབ་
པ་བྱུང་། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མའི་གཏོར་ཆོག་བསྐང་བསྟོད་ཀྱི་

ཤོག་བུ་ལྔ་ཙམ་གྱི་བར་ཉིན་རེ་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་གཉིས་བཟུང་། རེས་འགའ་རྩེད་མོ་དང་ཁམས་ཉོག་པས་མ་བཟུང་བ་ཡང་ཡོད། རིམ་གྱིས་ཡི་གེ་བཤུར་མ་ཕྲན་བུ་ལྷོགས་པ་དང་བསྟུན་འཕྲོ་མ་རྣམས་དཔེ་ཐོག་ནས་ཁྲིད།

ཆུ་ཕག་གི་ལོ་གསར་ལ་ཟིན་པ་དགོས་ཚུལ་བྱུང་ཡང་མ་ནུས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་

བསྟོད་པའི་འགོ་ཙམ་ལས་མ་སླེབས། ན་ཚོད་སྟབས་ཀྱིས་ཚོགས་དངོས་གཞི་ལ་མ་
ཕྱིན་པ་བྱས། རྟེན་འབུལ་ལ་ཕྱིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་འདྲ་ཞེས་གླེང་གཞི་བྱུང་
བས་ཐོག་ཏུ་དགོས་པ་རྣམས་ལྷུ་བཏོན་ནས་བཟུང་ཡང་ལོ་གསར་ཁར་ཟས་གྲིབ་ལ་

བརྟེན་མཆུ་སྐྲངས་པས་འགྲོ་མ་ཐུབ། གསོལ་དཔོན་རབ་བརྟན་གྱིས་གཟིམ་ཤག་ཏུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

36

བོས་ནས་གཞིས་ལེན་བཟབས། ཨ་བར་འབྲུག་ལ་གདོན་གནོད་བྱུང་བར་ཕན་རེའི་བཙུན་པའི་མིང་ཞིག་དགོས་ཚུལ་མི་མང་ཚོགས་སར་གློ་བུར་དུ་ཟེར་བར་ཟླ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་ལོང་མ་བྱུང་ཞིང་རང་ལ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་མེད་པས་ཅུང་ཟད་ཧུར་རེ་ལུས་དེ་མུས་ཚོད་ཚོད་ཀྱིས་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་བཏགས་པ་ཨ་ནེ་ཏིང་དང་
མཉྫུ་ཆ་ལང་མགོའི་དཔེར་མ་སོང་བའི་གོ་མ་ལོག་ཙམ་བྱུང་འདུག
(༣༢ བ་༥། ༤༦ ཐ་༧། བཏུས་) ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་རི་སྒོ་ནས་ཐོན།
(༣༣ བ་༢། ༤༨ ཐ་༡༠) ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་བློ་གསལ་གླིང་གི་འཆད་ཉན་ལས་
ཐོག་གི་སྐབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་འགྲིག ཚེ་རྟ་འཇམ་དཀར་
སྒྲོལ་དཀར་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་ཞུས། སྒོ་མང་སློབ་དཔོན་གུང་རུ་སངས་རྒྱས་
བཀྲ་ཤིས་པ་སོགས་གཞན་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་པ་མང་པོས་གླིང་སྨད་

པར་ཆོས་འབྲེལ་ཞུ་བ་མི་འོས་ཞེས་གཤེ་ནའང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་སུ་ལ་ཡང་དཀའ། ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་

བཤེས་གཉེན་དུ་འདུག སྤྲུལ་སྐུ་དང་གདུང་རུས་ཀྱི་གྲགས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན་ཆོས་དེ་
དགོས་པ་ཡོད་ན་དེར་མ་ཟད་སློང་མོས་འཚོ་བའི་མུ་ཏོ་བ་ཞིག་ཀྱང་བླ་མར་འཁུར་རིགས་པ་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་ལ། ཆོས་དེ་པར་བཀབ་དགོས་པ་མེད་ན་གདུང་རུས་དང་སྐྱེ་བའི་སྙན་གྲགས་ཀྱི་སྟོང་འུར་ལ་
དགོས་པ་མེད་པ་འདྲ། ལོ་འདཱི་བརྒྱད་པ་ཉིས་བརྩེགས་སུ་བྱས་པའི་དབྱར་སྟོན་དགུན་གྱི་རིང་གཡུ་སྒྲོན་མ་དང་གྲགས་རྒྱལ་མའི་གསོལ་མཆོད་དང་ས་ལམ་གྱིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

37

གཙོས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་རགས་རིམ་རྣམས་གྲོག་པོ་ནང་པའི་དགེ་སློང་གིས་གང་ཁྲིད་

བློ་ལ་བཟུང་། སུམ་རྡུང་དགུ་རྡུང་སོགས་རོལ་མོ་དཀྲོལ་ལུགས་ཕྲན་བུ་བསླབས། དགེ་སློང་། དྲུང་འཚོ་སྤྱན་གཡས་པ། བྱང་ངོས་ཆོས་མཛད་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་གསུམ་དང་ལྷན་དུ་ཚེས་བཅུའི་དུས་གཏོར་སྟར་ཆགས་སུ་བཏང་ཞིང་འདུར་འདོན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐུལ་མཁན་བྱས། ཤིང་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་གསར་གྱི་བསྐང་གསོར་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་ཚོགས་དབུར་ཕྱིན།

(༣༤ ཉ་༥། ༤༩ འ་༦) དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་སྤྲིན་བཞིན་འདུ་བའི་གནས་ཆོས་
འཁོར་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ཤར། དེ་སྔ་རི་སྒོར་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཕྱིན་པ་ནས་གྲ་
སྒྲིག་ཆེ་བ་མེད་པས་འདི་སྐབས་ཞལ་ངོས་དྲུང་འཁོར་བསྡུ་གསོག་ལས་ཚན་སྒྲིག་པ་
སྐྱ་དར་རྒྱ་གླིང་གིས་མཚོན་པའི་སྔར་སྲོལ་གང་ཡོད་དང་བཅས་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་
ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་བཏེག བོད་ཡུལ་གྱི་ལྟེ་བ་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་སར་སླེབས་
ཕྱུག་པོ་སྒོ་སྣ་ཤག་པར་གནས་ཚང་བྱས་ཇ་ཐུག་བཞེས་སྤྲོ་སྟེར་སྦྱིན་སོགས་མང་བ་བྱུང་། མཆོད་ཁང་རྣམས་མཇལ་སྐབས་བྱིས་པའི་སྣང་བ་ཡལ་ཡུལ་ལས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མ་བྱུང་། ཕྱི་སྐོར་ལ་ཕྱིན་ཚེ་ཁྲོམ་གསེབ་ནས་དྲེའུ་ཞིག་
བརྒྱུགས་ཏེ་ངེད་ཀྱི་གཡས་ཟུར་ལ་སྦུད་ཅིག་བརྒྱབ་ནས་སོང་བ་ལ་ལ་མི་ཤིས་པས་
རིམ་གྲོ་དགོས་ཟེར། འགའ་ཞིག་དམག་ཟོར་མ་འཁོར་བའི་ལྟས་ཡིན་ཟེར་ཡང་དྲེལ་མང་བའི་འདྲོགས་སྟབས་ལས་བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་འདྲ།
(༣༤ བ་༣། ༥༠ ཐ་༦) བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཟོག་དཀའ་ལས་ཆུང་ལ་མི་སྙན་པ་
མཐོང་བས་དོན་ལྡན་ཟེར་བ་དེ་ག་བཞིན་བདེན་ན་མ་གཏོགས་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

38

ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བའི་རྗེས་མཐུན་འཆད་ཉན་སོགས་ཀྱི་གྲབས་གྲབས་ཀྱང་མེད། རིམ་གྱིས་བཏེག

(༣༥ ཉ་༤། ༥༡ ཐ་༣) གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔོན་སློབ་ལྷན་ཅིག་པར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་སླེབས། བྱམས་ཁང་དང་མགོན་ཁང་རྣམས་མཇལ། ཞལ་
བྲམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལས་སྙན་དར་དཀར་པོ་ཞིག་རང་བབས་སུ་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་
ཁའུ་བྲག་རྫོང་བའི་སྙན་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་ལྡན་རྣམས་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
འདུག གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་། དམག་ཟོར་མའི་རྗེས་གནང་གིས་གཙོས་པ་ཁ་ཤས་ཐོབ་ཀྱང་ན་གཞོན་པས་དབང་བརྡ་ནི་ག་ལ་འཕྲོད་ཅིང་ཐོར་མ་འཁོད་པས་ངེས་པ་མ་བྱུང་།
(༣༥ བ་༢། ༥༡ འ་༡༠) གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། བདག་
གིས་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་དབང་དྲག་རོལ་བའི་དེ་ཝཱི་ཀོ་ཌིར་ཞག་དགུ་ཙམ་གྱི་རིང་འགོལ་སྡོད་བྱས། སྔ་དགོང་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་མའི་བསྐང་གསོ་བཏང་།
(༣༥ བ་༤། ༥༡ འ་༥) གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ནས་བསྔོ་བ་མཐུན་འགྱུར་བཅུ་
གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཤོག་དྲིལ་དུ་གནང་བ་བཟུང་སླར་རྒྱལ་མཐིལ་དུ་འོངས་ནས་སྔ་དགོང་ཐམས་ཅད་མ་ཎི་འདྲེན་འདྲེན་ལྟར་བསྐྱར། ཡར་ཀླུང་ས་བ་གྲུ་པ་གསར་མ་བ་ནང་སོ་ནོར་ནོར་དང་གཡུ་འབྲུག་སྤུན་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་མང་ཇ་ཚ་ར་བཏང་བའི་གྲལ་དབུར་ཡོང་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཕྱིན། ཟང་ཟིང་གི་བདོག་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུན་བསྔོ་བ་བྱས་པའི་ཐོག་མ་འདི་ཡིན། ཞལ་ངོས་དབུ་མཛད་ཟླ་བོ་རྣམས་བསྔོ་བ་ཆད་དོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཇག་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་འཕྲང་ལ་འགྲིམ་པ་ལས་ཆེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

39

བ་བྱུང་སོང་།

(༣༦ ཉ་༣། ༥༢ ཐ་༡༠) ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་མལ་གྲོ་བརྒྱུད་མཁས་མང་རྒྱ་མཚོའི་བསྟི་གནས་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གླིང་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བའི་
བཀོད་པ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་སླེབས། གྲྭ་ཚང་གསུམ་དང་ཁམས་ཚན་མང་པོས་གཞིས་ལེན་དང་སྟེར་ཆ་བཟབས། རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་ཡང་དཀར་སྤྲོའི་སྤོམ་འབུལ་དངོས་པོའི་སྐྱེས་དང་བཅས་ཕེབས་ཤིང་ཞག་ལྔ་བསྡད་དེ་འབྲས་སྤུངས་སུ་འབྱོར། རྒྱལ་ནས་ཚུར་ལམ་འོང་གསེབ་ཁྲོམ་དང་རྟ་དྲེལ་གྱིས་བརྫིས་པ་རྣམས་ལ་དབྱར་

སྨད་ལོ་ཚན་དང་འོངས་ཆེ་ཟེར་བ་ཡུལ་པ་རྣམས་དད་མོས་ཆེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
པ་འདྲ།

(༣༦ ཉ་༦། ༥༢ འ་༥) དབྱར་སྟོན་རྣམས་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་ལས་གཤིན་གཉིས་
ཀྱི་བསྐང་གསོ་བཟུང་། ཞལ་ངོས་ཞལ་བཀོད་མཛད་དེ་གཟིམ་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་མཆོད་སྤྱན་གཟིགས་བཤམས་པ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཚེས་
བཅུ་དགུ་གཏོར་མགོན་ཁང་པ་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་སྒྲིག་མ་བྱས། དཔོན་སློབ་གླིང་སྨད་

ཞབས་དྲུང་ལ་ཚེ་དབང་བརྒྱ་རྩ་ཞིག་ཞུས། བློ་གསལ་གླིང་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་
གཤིས་ཆོས་མཚམས་ལ་སྐབས་དག་གི་ཕེབས་ཀྱིན་ཡོད་པས་གསུང་སྒྲོས་ཀྱི་ལྷོང་
ལ་ངེད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་འཛིན་ཀློག་ཇི་ལྟར་གནང་གསུང་བར་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ་པས་ནུས་
པོ་རང་མི་འདུག་ཞུས་སོང་བར་བདག་ལ་གཟིགས་ནས་ཁྱེད་བླ་མ་འཕགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་དགོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་ག་ནས་ཡོང་གསུང་བར་ཕེབས་ལན་དུ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལས་རྒྱ་མི་ཆུང་ཙམ་ཡོང་ཞེས་སྒྲོ་ཞྭ་ཞུས་པས་བཞད་མོ་གནང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

40

གིན་འདུག སྐད་ཆ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པས་བླ་མ་དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་སོགས་དུས་ཕྱིས་

མ་འོངས་པ་ཤེས་ནས་ལབ་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་དོན་ལ་ཉམས་འཆར་གྱི་སྐབས་མི་ལབ་པའི་མཐའ་ག་ལ་ཡོད།

(༣༨ ཉ་༢། ༥༥ ཐ་༨) ཤིང་གླང་གི་ལོ་གསར་སྔར་འཁྱུད་ལྟར་གྲུབ་རྗེས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕྱིན་ནང་པ་ནུབ་པ་བའི་ནང་དུ་གནས་ཚང་བྱས། ཚོགས་དབུ་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གནང་ཞིང་། ངེད་རང་ན་གཞོན་པས་གསུང་ཆོས་དང་སྨོན་ལམ་ལ་ཐེངས་གསུམ་བཞི་ཞིག་ལས་འགྲོ་བར་མ་ཤར། མཎྜལ་ར་བ་མཆོད་ཁང་དུ་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཁྲི་སུམ་གཤིབ་ཀྱི་ལྷོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། དེའི་བྱང་དུ་བདག དེའི་བྱང་དུ་ཞབས་དྲུང་བྱམས་པ། ལྷོ་ནས་བྱང་དུ་གཟིགས་པའི་ཁྲིར་
གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དང་གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་སྟེ་ཁྲི་གོག་བརྩིགས་པའི་བླ་ཆེན།
ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་བླ་འབྲིང་། དགོན་སྦག་ཕུག་གི་བླ་ཆུང་། འདི་ལོ་གླིང་སྨད་ཞབས་

དྲུང་གིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པའི་གྲྭ་སྐོར་ཚུགས་པའི་སྟབས་བགྲོ་གླེང་གཏོང་ཞིང་མཁས་གྲགས་ངོམ་མཁན། དུས་བཟང་པོར་སྙིང་ནས་སྨོན་ལམ་འདེབས་མི། ཚོང་
དང་རྙེད་བཀུར་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་གཅིག་པ་ལ་ནང་
སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་ཐ་དད་པའི་ཚོགས་ཁྱམས་རའི་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་མཐའ་
དག་ཟིང་ལོང་ངེ་བས་ཁེངས། འབུལ་སྟེར་དང་འགྱེད་ཚོང་གི་འདོད་ཡོན་ནི་སྔར་མ་གྲགས་ལྟ་བུ་བྱུང་། ངེད་རང་གིས་སྨོན་ལམ་འདེབས་མ་ཤེས་ཀྱང་ཇོ་ཤཱཀ རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན། བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་སོགས་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་ཡིན་པ་ལན་ཁ་ཡར་མཇལ་བས་སྐལ་བཟང་དུ་གྱུར། བོད་སོག་ཧོར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཁྱིམ་པའི་ཁྲོམ་སྐོར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

41

ལམ་གྱི་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་སྣང་། ཆུ་བཟང་པ་དཀོན་ཅོག་ཆོས་བཟང་། འབུར་ལྟག་པ་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་། མཁས་བཙུན་དོམ་བསྙག་བསོད་ནམས་ཆོས་བཟང་། བསམ་བློ་ལྡན་མ། དྭགས་པོ་དཀའ་བཅུ་ལྔས་རབ་འབྱམས་གྲྭ་སྐོར་གྱིས་བསྟན་པ་

ལ་ངེས་པ་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་བྱས། སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས།
ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ལ་གཟིམ་ཆུང་
མངོན་དགར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སློབ་དཔོན། སྒོ་མང་ཞལ་སྔ་
ནས་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་པས་གྲིབ་ཚོད་པ་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་མནོས། དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཞབས་དྲུང་བྱམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པའི་དབང་དང་། ཚེ་དབང་ཕྱག་དྲུག་པ་སོགས་རྗེས་གནང་ཁ་ཡར་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པའི་སྣང་བས་དབང་གི་བརྡ་མ་འཕྲོད་ཅིང་ཟླ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཟོམ་པའི་
ཐོར་མ་ཐེབས་པས་ཞིབ་པར་མ་ངེས།

(༣༩ ཉ་༢། ༥༦ འ་༣) དབྱར་སྟོན་གྱི་རིང་ཀློག་རྩལ་ཆེ་བ་ཡོང་དུ་རེ་ནས་དགེ་
སློང་གིས་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ཀློག་བཅུག་བྱུང་བ་ལྟར། བུ་ཆོས་ཚར་གཉིས་དང་ཕ་ཆོས་ཚར་གཅིག་ཀློག་པས་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་བློ་ལ་ཟིན། འདི་དག་གི་སྐབས་རྩེས་དང་གི་སྡེ་པ་དོ་སྔོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགེ་རྒན་དུ་ཡོད་ན་ཡིག་རྩིས་

བརྡ་དག་དང་། གོང་དཀར་དཀོན་གཉེར་དཔོན་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་གར་འཆམ་བྲི་ཐིག་དབྱངས་རོལ་སོགས་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་མང་པོ་བློར་ཆུད་པ་འདུག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

42

ཀྱང་དེ་འདྲའི་རིགས་བྱུང་ན་ཞལ་ངོ་དང་དཀའ་བཅུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོགས་མ་བདེ་བྱུང་དོགས་ཡེ་མི་དགྱེས། གྲོག་པོ་ནང་པའི་དགེ་སློང་ཐུགས་བསམ་དག་ཅིང་རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་ཟླ་བོའི་དཔེར་འོས་པ་ཡིན་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱི་རྒྱ་གཏུགས་པའི་ཡོན་ཏན་འགངས་ཆེན་འཇགས་རིགས་མིན་འདུག ཐ་ན་དགོས་ལ་མི་དགོས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱུག་ཆུང་བ་འདྲ་བསླབས་པས་སྒོ་འགགས་ཏེ་སྨོན་ལམ་གལ་ཆེ་བ་ཚོ་འཛིན་དུ་མ་བཅུག་པས་བྱམས་སྨོན་དང་ཐོག་མཐའ་པ་གཉིས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་དུ་འགྲོ་རྟག་པའི་ཞལ་ཕྱི་འབྲངས་པས་ཟིན་ཞིང་བཟང་སྤྱོད་ནི་དེ་ནས་ཀྱང་འགྱང་ཙམ་
རང་རྐྱ་མ་འཕེར། མཚན་བརྗོད་དང་གདུགས་དཀར་ལ་ནི་ད་ལྟའང་ཞལ་འདྲིས་མེད་
དོ། །

(༣༩ བ་༥། ༥༧ འ་༡) ཆིང་གི་གདུང་ལས་ཇི་ནོང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཐུབ་པ་ཐའི་ཇིས་ (༣༩ བ་༦། ༥༨ ཐ་༤) ལྷ་སར་ཡོང་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་འགྲོ་བའི་སྒོ་ཤར། ཞལ་ངོས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྟན་འབར་མ་བྱས་ན་འགབ་གསུང་བས་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྩོམ་གྱི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འོད་འབར་ནོར་
བུའི་ཁྲི། །ཞེས་སོགས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཚིགས་བཅད་མ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་དགེ་
སློང་གིས་ཁྲིད་བྱུང་བ་ལྟར་བཟུང་། ལྷ་སར་ཕྱིན་གསུང་ཆོས་རྭ་བར་སེར་འབྲས་ཀྱི་

དགེ་འདུན་འདུས་པས་གཙོས་ཁྲོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དབུས་ཐའི་ཇིས་གོས་དར་གསེར་དངུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱ་ཧོར་གྱི་སྤྱད་པ་གནངས་ཆེ་བའི་ཁྲི་འབུལ།

(༤༠ ཉ་༤། ༥༨ འ་༡༠) བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། བསྔོ་བ་དང་བསྟན་འབར་མའི་མཐུན་འགྱུར་བྱས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

43

(༤༠ ཉ་༥། ༥༨ འ་༧) ལྷ་སར་ཞག་གསུམ་བསྡད་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་འབྱོར། (༤༠ ཉ་༥། ༥༨ འ་༥) མཁར་སྔོན་པོ་ནས་ཐུ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་དམག་ཁྲི་ཚོ་
བཅུ་བཞིའི་བདག་པོ་དཔོན་པོ་ཧུང་ཐའི་ཇིས་རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དངུལ་གདུང་གི་ཐེབས་འབུལ་བར་ཨུལ་ཆིད་ནང་སོ། སྟོང་སྐོར་དབོན་ཆུང་། ཐ་པོ་ན་གསུམ་མངགས། མི་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་གྱི་ཇ་ཁོལ་བའི་དངུལ་ཁོག་ཆེན་མོས་གཙོས་དངུལ་
སྲང་ཁྲི་ཚོར་ཉེ་བ་དང་གོས་དར་གསེར་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱང་མང་དུ་བསྟར། ཚ་བ་དཀའ་བཅུ་དང་དབོན་པོ་བྱིང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོ་དམ། སྤྲུལ་སྐུ་དགོས་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་ཐིག་རྩ། ནོར་བུ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བལ་པོ་བཅོ་ལྔ་སྐོར་གྱིས་ཀླུ་སྡིངས་སུ་བཟོ་
གྲྭ་བཙུགས། དཔོན་སློབ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གིས་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་
ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞིག་ཟིན་བྲིས་གནང་བ་བློར་བཟུང་། ཐུབ་པ་ཐའི་ཇི་དཔོན་གཡོག་
ལ་ཚེ་དབང་བྱས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་སྤྲིན་ཡ་མཚན་པ་བྱུང་ཟེར་བ་ཁོང་དཔོན་
སློབ་དད་པ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་དུ་འདུག རང་ངོས་ནས་ཚིག་མ་ཆད་པར་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ལས་དམིགས་པའི་རེ་བའང་མེད། དགུན་སྨད་ཀྱི་རིང་ལ་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་
བྲིས་ཤོག་ལེགས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཀློག

༤༽ གཞུང་ཆེན་མོའི་རྩ་བ་དང་འདོན་ཆོག་གི་རིགས་རེ་ཐུགས་འཛིན། བསྡུས་གྲྭའི་རིགས་ལམ་ལ་གསན་སྦྱོང་ཡུན་འདྲིས་དང་ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
དབང་ལུང་རེ་ཡང་ཞུས། རྣམ་འགྲེལ་དང་ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། མཛོད་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སོགས་ལ་ཕྱོགས་ཕེབས་དང་ལྷན་ཐུགས་བརྩོན་ནན་ཏན་གནང་བས་མཁྱེན་རབ་ཀློང་བརྡོལ།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

44

མེ་སྟག་གི་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས་ཐའི་ཇིས་གཙོས་པའི་གསར་འགྲུལ་རྣམས་
ཀྱིས་སྨོན་ལམ་ལ་ཡོང་དགོས་ཚུལ་ཟེར་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ཤར། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་
ནས་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་འཇམ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་གི་ཡི་གེ་གནང་བྱུང་བ་བཟུང་
བའི་ཐུ་མེད་ཀྱི་མི་སྣ་རྣམས་ལ་མགོན་པོ་དང་། གྲྭ་ཚང་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་བཀྲ་
ཤིས་ལ་འཇམ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་བྱས། ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་དངུལ་གདུང་
གྲུབ་པའི་གཟུངས་བཞུགས་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དང་སྒོ་མང་གུང་རུ་གཉིས་ཀྱིས་

ཕུལ། རབ་གནས་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་གནང་སེར་འབྲས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁྲི་
གདན་ཟུར། གསུང་ཆོག་པ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་རྣམས་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་
མཛད།

(༤༡ ཉ་༡། ༥༩ འ་༢) སྦྱིན་བདག་ཏུ་ཐུབ་པ་ཐའི་ཇི་བསྐོ་ཉིན་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་

ཡོང་བ་འགབ་ཚུལ་ཞལ་ངོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱིན། བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་
རྣམས་གནང་རིམ་གྱིས་བློ་ལ་ལམ་ཙམ་ཟིན་བྱུང་བས་རབ་གནས་འདི་ག་ལས་མེད་
ན་མང་པོ་མི་འདུག་བསམ་པ་ཤར།
(༤༡ ཉ་༦། ༦༠ ཐ་༡༠) ས་ག་ཟླ་བ་སྔ་མའི་ནང་དུ་ཐའི་ཇི་དཔོན་གཡོག་ཕྱིར་

འབྱོན་གདོང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ་བཞུགས་གྲལ་ཐོག་ཐའི་ཇི་དེས་ངེད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཛྲ་དྷཱ་ར་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་
བཏགས། ཐའི་ཇི་ལ་ཐའི་སུན་ཧུང་ཐའི་ཇིའི་མཚན་དང་། ཆོས་རྗེ་མི་བཟང་དྲག་རིགས་རྣམས་ལ་ཆོ་ལོ་སྟེར་བར་ལོ་ཙཱ་བས་སྐད་ཆེན་པོས་འབོད་པ་སྔ་དུས་ཀྱི་

སོག་པོའི་ལུགས་སྲོལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྲྭ་ཚང་ཆོས་རྗེའི་སྙན་སྒྲོན་ཕུལ་བ་ལྟར་ཞལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

45

ངོས་བཀོད་པས་ཁྱོགས་པར་མཛད་སོང་བ་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་བ་བྱུང་།
(༤༢ ཉ་༡། ༦༡ ཐ་༧) རྟ་མགྲིན་ལ་བློ་མོས་པ་ཡོད་པས་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ་བའི་
དཔེ་ཆའི་གསེབ་ན་རས་ཆུང་ལུགས་ཀྱི་རྟ་མགྲིན་གྱི་མངོན་རྟོགས་མཁན་ཆེན་ཆོས་
གྲུབ་སེངྒེས་མཛད་པ་དེ་འདུག་པ་བཟུང་ནས་ཁ་ཏོན་བྱས་པས། ཞལ་ངོའི་ཕེབས་སྒོར་འདི་གཞན་ཕྱོགས་པ་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་པ་འདྲ། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ལ་

བསླབ་སྟོན་ཞུས་གསུང་བ་ལྟར་ཞུས་པས་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱེར་སྒང་ལུགས་ཀྱི་རྟ་མགྲིན་དེ་གནང་བྱུང་། དེ་སྐབས་དགེ་སློང་བྱང་ངོས་
ནས་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་ཞོགས་པ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཚར་རེ། དགོང་མོ་
སྒེར་དུ་རྟ་མགྲིན་གྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བཅས་པའི་བཟླས་པ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱིའི་གཏོང་བསྔོ་དེ་བྱས།
ཞབས་དྲུང་དེ་ཉིད་གཙང་དུ་སྐུ་ཁམས་མ་འཚོ་བའི་གནས་ཚུལ་འབྱོར་བར་ཞལ་ངོས་ཉེ་སྐོར་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཁག་ཚོར་དགོངས་རྫོགས་མངོན་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་མཛད།
(༤༢ ཉ་༥། ༦༡ འ་༣) ཞལ་སྔ་ནས་ཕ་བོང་ཁ་པས་ཕྱག་ཐམ་བསླབ་སྟོན་དང་སྦྲགས་ཏེ་གནང་བ་སང་ཡོང་རྒྱུའི་དོ་ནུབ་གཟིམ་ཆུང་གི་ནང་ཡུད་ཙམ་གྱི་བར་རླུང་
དམར་པོས་ཁེངས། ཟླ་བོ་རྣམས་དང་ཚང་མ་མཐུན་སྣང་གྲུབ་པར་མི་དམར་པོ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བ་བེག་ཙེ་འདི་དཔོན་སློབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་གི་གཙོ་བོར་འདུག་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་གོ །

(༤༢ བ་༡། ༦༢ ཐ་༣) གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འཛིན་རྒྱུ་གནང་བྱུང་བ་བློ་འཇུག་པ་རང་མ་བྱུང་བས་དགེ་སློང་གིས་རྟིང་བསྐུལ་བྱས་ཀྱང་ཤོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

46

ལོ་ཀ་རེ་གཉིས་ལས་མ་བཟུང་བར་བརྟེན་ཤིན་ཏུ་འགོར་བ་བྱུང་། ལ་ལའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པའི་ཞལ་ངོའི་ཐུགས་ལ་མགོན་པོ་ཞལ་འདི་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ནས་བཀག་ཆ་ཆེ་བར་འདུག་རུང་། རང་ཆོས་སྐྱོང་འདི་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་རྩེ་ལུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སྤྱན་འདྲེན་བསྐང་བསྟོད་རྣམས་
ཚང་བའི་ཤོག་བུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ། དེར་མ་འདུས་པའི་བསྟོད་པའི་རིགས་སོགས་ལྷན་ཐབས་ཤོག་བུ་བཅུ་སྐོར་བཅས་པ་ལྐོག་ལ་འཛིན་དགོས་བྱུང་བས་མྱུར་པོ་མ་ཐུབ་རུང་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་གཙང་མར་འདྲིལ། དེའི་སྐད་ཆ་གཟིམ་ཁང་གོང་དུ་གཉལ་པ་
སྐུ་སྐྱེས་ཚོར་བས་འཕྱོང་རྒྱས་ཞལ་དཔོན་སྦྱིན་དཔལ་ལ་ད་ལོ་བྱ་རོག་འདི་རྣམས་སྡེར་འཛིང་བྱེད་པའི་ཤིན་ཏུ་འཚུབ་པ་འདུག་པ་ཁོང་གིས་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་བསྐང་

གསོ་བཟུང་བས་ལན་ལབ་པ་ཞལ་ངོས་གསན་ནས། ལྷ་འདི་འཚུབ་པོ་ཡིན་ཟེར་བས་མི་འགབ་བསམ་པ་ཤར་རུང་ཐུགས་འཛིན་གྲུབ་རྗེས་དུས་གཏོར་མཛོད་གསུང་བ་ལྟར་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་བརྒྱད་གཏོར་ཡང་བཏང་། དེ་མུས་སྨད་ལུགས་རྣམ་སྲས་སེར་ཆེན་དང་བེག་ཙེའི་བསྐང་བ་གཉིས་ཀྱང་བཟུང་བའི་ཉེར་དགུའི་སྐབས་ཆག་མེད་བྱས། དབུ་མཛད་དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱུན་སྡོད་ལ་ཡོད་ན་དབྱངས་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་ཤེས་ཙམ་ཡོད་པ་འདུག་ཀྱང་ཁོང་པ་ཕལ་ཆེར་མ་བསྡད་པའི་སྟབས་དབུ་མཛད་ཐེབས་ཆག་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་བརྩོན་འགྲུས་ནོར་བུ་ལ་དབྱངས་དང་རྔ་ཆིངས་སྦ་རགས་ཁྲིད་པའི་དུས་གཏོར་ལ་དབུ་མཛད་བྱེད་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་།

(༤༣ ཉ་༤། ༦༣ ཐ་༤) ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐང་གསོ་གྲུབ་བསྟུན་དགེ་བཤེས་དགེ་དར་བ་དང་པུ་ཤུད་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐང་གཏོར་བཤིག་པའི་དུམ་བུ་ཆེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

47

ཆུང་ཐམས་ཅད་གྲུ་གསུམ་ཁོ་ནར་བྱུང་བས་མགོན་ཁང་པ་རྣམས་ཡ་མཚན་དུ་མངོན་པས་ཧབ་ཐོབ་ཀྱིས་ཟོས་འདུགདགོང་སྟར་བྱང་བར་ཕན་རེས་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་བསྐང་བཤགས་གཏོར་
ཆོག་བསྟོད་བསྐུལ་རྣམས་རེ་མོས་ཀྱིས་གཤར་སྦྱངས་བྱས་པའི་ནུབ་ཅིག་ས་རབ་རིབ་ཀྱི་ཚེ་ཞལ་གྱི་བསྟོད་པ་གནམ་ཁའུ་པས་མཛད་པའི་པཾ་པདྨ་འདོན་པའི་སྒང་ལ་
གཡས་ཀྱི་སྟ་ཟུར་གྱི་ཐད་དུ་བྲམ་གཟུགས་ཞབས་གཡོན་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལྟ་བུ་ལ་གཡས་

པའི་མཐིལ་གདན་ལ་བསྟད་པའི་པུས་མོ་ལ་ཕྱག་གཡས་རྐང་དུང་བཅས་བརྟེན། གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་ཐོད་པ་འཛིན་པ་སྔོ་སང་ངེ་ཁྲུ་ཕྱེད་དོ་ཙམ་པ་ཞིག་མིག་ཟུར་གྱིས་མཐོང་བ་འདྲ་བའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་འཇིགས་ཏེ་ཧར་གྱིས་ལངས་

ནས་བྲོས་པས་དགེ་སློང་གིས་ཅི་ཡིན་འདྲི་བར་འདི་འདྲ་བྱུང་ཞེས་ལབ་པས་ཆད་མི་དགོས་དེ་འདྲའི་ཞལ་གཟིགས་ལ་ཨ་ཞེས་རྩེད་མོ་བྱེད། ཉིན་ཅིག་སེར་རྩི་སྦུག་ཏུ་

ཡོད་པར་རླུང་འཚུབ་ཅིག་ལངས་པར་འཇིགས་ནས་དགེ་སློང་འཚོལ་བར་རབ་གསལ་ལ་བརྒྱུགས་པས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྒོ་མདུན་ན་རྟ་མགྲིན་དམར་པོ་མི་ཚད་ཙམ་
པ་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་མཐོང་བ་འདྲ་པོ་བྱུང་བ་གང་ལྟར་མཐོང་སྣང་སྔ་མ་དེ་ས་སྣེ་དང་མར་མེའི་འོད་འདོམ་པའི་རབ་རིམ་དང་ཕྱི་མ་ནི་སྒོ་དམར་པོ་དེས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྷ་གཉིས་ལ་མོས་དུངས་ཆེ་བའི་སྣང་བརྙན་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་འཛོམ་པ་འདྲ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་ཞལ་དངོས་སུ་མཇལ་བར་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་གི་དཀའ་བ་མང་པོ་སྤྱོད་དགོས་འདུག་པས་དཔག་ཚད་རྒྱང་
གྲགས་ཀྱིས་མི་མཚོན་པའི་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་སྣང་ངོ༌། །རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

48

མནལ་ལམ་དུ་ལུང་བསྟན་བྱུང་བའི་འབྲས་སྤུངས་ཕྱི་སྐོར་ནུབ་ཀྱི་ཞལ་བྲམ་

གཟུགས་རང་བྱོན་དེ་མཇལ་བར་ཕྱིན་ཏེ་གཏོར་བསྔོ་བསྐང་བ་བྱས། ཉིན་གཅིག་
གཟིམ་ཁང་གོང་དུ་ཇ་མགྲོན་ལ་ཕྱིན་སྐབས་བཞུགས་གྲལ་དགར་བཀྲ་ཤིས་ཁ་
བཏགས་འདོམ་འཁོར་མར་མདུད་པ་ཞུས་ནས་བདེ་མཆོག་ཆུ་སྐོར་གྱི་ནང་སོ་ནོར་
བུར་གཡོགས་སོང་བ་དེ་ཉིན་རང་བཤིགས་ནས་ཀོང་པོའི་ཚོང་པ་མང་པོ་འདུག་པ་རི་དྭགས་ཅན་དང་འཕྲེང་སེར་གྱི་རིན་ལ་སྤྲད་པ་དཀའ་བཅུ་བ་དང་གསོལ་དཔོན་
ནོར་རྒྱན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལབ་པར་དགེ་སློང་གིས་དད་མོས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་
པར་འདུག་ཅེས་ལན་བཏབ་སོང་།
(༤༤ ཉ་༣། ༦༤ འ་༡༠) འདི་ཕན་ཆད་བྱིས་ནད་ཡེ་མ་སངས་པའི་ཟན་ལ་རྟ་
གཡག་བྱ་ཁྱིའི་གཟུགས་འགྲོས་སྣ་ཚོགས་བཟོས་པ་མཚན་མོ་སྣོད་དུ་བཅུག་ཉིན་མོ་ཞལ་བའི་ཁར་བཀྲམ་ནས་རྩེ། སྲུབས་དབར་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་གིས་བསྐུལ་ལྕག་མཛད་ནས་མདོ་སྡེ་མཛངས་བླུན་དང་དྲིན་ལན་བསབས་པ་བཀླགས་པས་ལས་དགེ་
སྡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཚོར་འཇིགས་སྣང་ཡང་ཅུང་ཟད་ཡོང་བ་ལ་རྒྱུན་དུ་བྱ་ལམ་རྗེས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དྲེད་པོ་ཆོས་རྒྱུས་མཁན་ཞིག་ཡོང་བའི་སྔོན་འགྲོའོ། །
(༤༤ བ་༡། ༦༥ ཐ་༡) མེ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབུ་གནང་ཟིན་བསྟུན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། ཞལ་ངོ༌། དཀའ་བཅུ་བ་གསུམ་ངེད་
མཚན་ཉིད་བྱེད་འཇུག་པའི་བཀའ་གྲོས་ཀྱི་སྒོ་དོད། རང་ངོས་ནས་མཚན་ཉིད་ལ་
ཤེས་འདོད་ཡེ་མེད། སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མའི་རྒྱུད་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

49

ག་ལག་ལེན་ལས་རབ་འབྱམས་འདྲ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་ན་སྙམ་པ་དུང་ངེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པས་བཀའ་བསྟུན་ཞུ་བའི་ལུགས་བྱས། གླིང་སྨད་ཞབས་

དྲུང་ནས་མཚན་ཉིད་འགངས་ཆེ་བའི་བསྔགས་བརྗོད་མང་པོ་གནང་ཡང་སྔགས་ཕྱོགས་ཤིག་མེད་ན་མཚན་ཉིད་འདི་འདྲས་འཕྲལ་གྱི་ཁ་བཤད་ལས་ཕུགས་གར་
ཡང་ཕྱིན་པ་ཞིག་མེད་འདྲ་སྙམ་པ་ཤ་སྟག་བྱུང་། གང་ལྟར་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཉེར་
གསུམ་གྱི་གཟའ་སྐར་ལེགས་པའི་ཉིན་དབུ་བཙུགས་བརྩི་བཞག་འཛིན་རོགས་དགེ་
སློང་དང་བྱང་ངོས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་བྱས། ཐོག་མར་ཚིག་བཀྲ་ལེགས་ཁྱད་ཀྱིས་

གང་ཟག་ཡིན་ན་ལྷ་མ་ཡིན་པ་བུད་ཟེར་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱབ་རྐང་གཅིག་དང་། ཕྱི་དྲོ་གང་ཟག་ཡིན་ན་མི་མ་ཡིན་པ་བུད་ཟེར་ན།
ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་རྐང་གཅིག་གནང་བྱུང་བ་འཛིན་དཀའ་བ་མ་བྱུང་། བསམ་མནོ་བཏང་བས་ལྷ་ཡིན་ན་འདོད་ཁམས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་པ་བུད་ཟེར་ན། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཤོགས་པ་འདུག་སྙམ་པས་
མཚོན་ཏེ་རྟགས་གསལ་ཁྱབ་གསུམ་གྱི་འགྲོས་འདེད་ཁ་ཡར་བློ་ལ་ཤར་བྱུང་བ་གླིང་

སྨད་ཞབས་དྲུང་ལ་ཞུ་བར་ཕྱིན་པས། ཕྱག་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཁྱེད་སྔོན་
པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྐབས་ནས་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་སྦྱངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་རེའང་རེ་དེ་རིང་གི་དེ་ཚིག་བཀྲ་ལེགས་ལེགས་ཡིན་སང་ནས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་གཏོང་རྩིས་ཡིན་ཡང་ཁྱེད་ལ་དེ་འདྲ་དགོས་པའི་རིགས་སུ་མི་འདུག་པས་མཚན་མཚོན་ནས་གཏོང་གསུང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནང་བྱུང་བ་ཞག་བརྒྱད་ཙམ་སོང་བའི་ཚེ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ལྡོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་མ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

50

ཡིན་པ་བུད་ཟེར་བའི་ཆོས་ཐུན་གནང་བ་ཤིན་ཏུ་འཛིན་དཀའ་བར་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ་བས་རོགས་བྱས་ཏེ་ནམ་ཕྱེད་ལ་ཐུག་ཐུག་བར་བསྐྱར་ལྡབ་མང་བས་སྡུག་ཁྲུད་དེ་བ་ཞིག་ལ་ཟིན། ཚོམས་ནས་མགོན་ཁང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་ཤིང་བསྐྱར་སྦྱང་བྱས་པ་ཚོར་བས་དེ་འདྲའི་ཐུགས་རུས་ཆེ་བ་ཞེས་མགུ་མགུ་བྱེད་འདུག་པ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མར། གཙོ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་དཔང་པོ་གཟུང་། །གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་སྣང་མངོན་ཤེས་མེད་པ་འདི་མཚང་ཆེ་བསམ་པ་ཤར། སང་ནས་
བཟུང་བརྩི་བཞག་རྣམས་སྔར་ལུགས་ལྟར་ཟིན། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་གནམ་གང་གི་འོ་
བརྒྱལ་དེ་ལ་བལྟས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་གཉེར་མི་ཡོང་བ་འདྲ་བསམ་པ་བྱུང་
ཡང་ད་ཆ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མི་དགོས་པ་འདུག་ཕེབས་པ་ལས་ནུབ་གཅིག་པོའི་སྐྱག་རེ་མེད་དེས་བྱི་བ་ལ་གླང་ཆེན་གྱི་དཔེའི་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་བསྔགས་

བརྗོད་སོགས་ནི་འབུག་འབུག་མི་གསུང་ངོ༌། །

བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པའི་བསམ་པ་འགྱུར་བར་ཚེགས་མི་འདུག་པས་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ཆོས་ཐུན་གཅིག་གཉིས་བཟུང་མཚམས་སྔར་གྱི་བློ་འགྱུར་བའི་རྟོག་གེའི་རིག་པ་
ལ་ཨ་འཐས་ཏེ་པོ་ཏི་ལྔ་དང་ཟུར་བཀོལ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་སྟོན་པ་ཞིག་བྱེད་སྙམ་པ་བྱུང་། འདི་ནས་བཟུང་དགེ་སློང་ཡང་འཕྲལ་གྱི་རོགས་
ལས་སྤྲོས་པའི་དཔེ་ཆའི་བསྐུལ་མའི་ཁུར་ཕོག རང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལས་མི་འགྲོ་རུང་རྒན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབང་པོ་རང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྩི་བཞག་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་
པར་བྱས། བླ་ཆེན་གྱི་གྲལ་དུ་ཆུད་པ་ལ་སྔར་གྱི་འབུལ་ཆེན་རྣམས་བཟང་ཡང་རྒྱ་
གར་ཁ་སྤུ་ཅན་དང་བོད་ཀྱི་ཆ་པ་ཆོས་སེང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་བཤད་མ་ཐག་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

51

རྣམས་འགངས་ཆེའམ་སྙམ། ཟླ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་རིགས་ལུང་ཚད་ལྡན་བྱེད་མ་ཤེས་པས་ཆོས་འཁོར་གླིང་པའི་བར་ཤར་བ་ཁ་ཤས་བོས་པའི་བགྲོ་གླེང་བྱེད་པར་རྟོག་པ་ཞིབ་ཏུ་བཅུག ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་ནས་རྟགས་གསལ་སྦྲེལ་ཐུབ་པའི་རིགས་ལུང་བྱེད་ཤེས་པ་བྱུང་། ཟླ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རིང་མཚན་མཚོན་རྫས་ལྡོག ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན། སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་བརྩི་བཞག་མ་བརྗེད་པར་བསྐྱར། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་མནལ་ལམ་དུ་མགོན་པོ་ཞལ་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་
བརྒྱད་གཏོར་ཆེན་མོ་འཛུགས་པ་གནང་བ་བར་སྐབས་སུ་ཆག་འདུག་ནའང་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་འདི་ནས་བཙུགས་པའི་ལོ་ལོ་བཞིན་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་། གུང་ཚིགས་གྲོལ་བསྟུན་འཁྲུངས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་དེ་རྗེས་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་གྱི་ཆོས་

ཐུན་རེའི་ལྗགས་ལུང་གནང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས་ལ་ཕེབས། དེའི་
བར་རྫས་སྤྱི་མའི་རིགས་དང་རྭ་བ་སྟོད་པའི་རྫས་ལྡོག་ཆེན་མོ་དཔེ་ཆའི་སྟེང་ནས་
བཟུང་། དོགས་གཅོད་བྱེད་པར་གྲོག་པོ་ནང་པའི་དགེ་སློང་གི་ཇོ་ཇོ་དཀའ་བཅུ་བློ་གསལ་ཟེར་བའི་རྭ་བ་སྟོད་པའི་གྲྭ་པ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་དྲུང་འཁོར་ལ་སྡོད་མི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འཕྲལ་འཕྲལ་སྐད་བཏང་། བགྲོ་གླེང་བྱེད་པར་ཆོས་འཁོར་གླིང་པའི་བར་ཤར་བ་མང་ཙམ་བོས་ནས་སྨར་པོ་བྱས་པས་བློ་སྐྱེད་ཆེ་རབ་བྱུང་།
ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་དབྱར་ཆོས་གྲོལ་བའི་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་འབྲས་སྤུངས་

སུ་སླེབས། དགེ་སློང་དང་བྱང་ངོས་ནས་གཉིས་ན་སོ་རྒས་པའི་མཚན་ཉིད་སློབ་མཁན་ལ་མ་སོང་གཤིས་བརྩི་བཞག་འཛིན་རོགས་ཚད་ལྡན་མི་ཡོང་འདུག་པས་རོགས་བྱེད་ལ་སྦྱར་ར་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་བོས། ཞལ་ངོས་ཀླུ་སྡིངས་ཞིག་གསོས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

52

གནང་བའི་སྤྲོ་ཁང་དེར་སྡོད་ས་བྱས། དབྱར་ཆོས་ཀྱི་རིང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྷན་དུ་དགག་གཞི། དྲུག་སྒྲ། ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱི་བརྩི་བཞག་བཟུང་།

ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་དང་། བློ་བཟང་དཔལ་འབྱོར། ངག་དབང་དགེ་ལེགས། སྟར་སྡོང་ཆོས་མཛད། ཤར་ཁང་སྐུ་སྐྱེ། རག་པ་དོན་རྒྱམ་པ་སོགས་ཁ་ཤས་དང་རིགས་ལུང་སྨར་བ་བྱས། ཆེན་པོའི་གོ་ས་བཟུང་བའི་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱས་ན་མཛེས་ལམ་གྱི་ངང་

ལ་མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་དུ་འགྲོ་འདུག་པས་གཟན་རྐྱང་། སྦོ་ཆ་བ། ཇ་ཕོར་བཟུང་། ས་རྗེན་ཁར་བསྡད་དེ་གྲྭ་པའི་ཁྲོད་ཅི་འགྲེ་དང་གཟོས་མ་བྱས་པར་བགྲོ་གླེང་གཏོང་དགོས་ཚུལ་ལབ་པར་ལག་པ་བརྡབ་མཁན་དང་མི་བརྡབ་མཁན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་། གོ་སའི་སྟབས་ཀྱིས་རང་དབང་འདུ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་གྲྭ་པ་སློབ་གཉེར་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ལྷུར་
བླངས། དེང་སང་ནི་བྲག་བཙན་པོའི་འུག་པ་བྱས་གབ་ནས་སྡོད་པ་དང་ཆོས་གྲྭར་གོས་འཁུར་ཞིང་གདན་འདིང་བ་སོགས་ག་ཁྱེར་ལིང་ངེ་བའི་ངོས་གླང་རྒན་གྱི་རྨོས་

རྨོ་བ་མང་བར་འདུག མིག་ལྟོས་ལ་ཕན་དུ་རེ་བའི་ཞལ་ངོས་ཕོགས་དང་ཇ་ཚུལ་བཏང་སྟེ་སྟག་ཚང་རྭ་བ་སྟོད་པས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་གྲྭ་བཙུགས། རྩེ་ཚོགས་པའི་ཇོ་ཕྲུག་ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན། ཕན་ཕྲུག་སོགས་ར་བ་སྟོད་པའི་བར་ཤར་བ་རྣམས་དང་བགྲོ་གླེང་ནུས་པོ་བྱས་པས་ཐལ་འགྱུར་རྩི་ཚུལ་དང་དྲུག་སྒྲ་འཕར་
ལུགས་ཀྱི་བསྡུས་གྲྭའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་བྱང་བར་བྱུང་བས་རྗེ་བླ་མའང་ཐུགས་དགྱེས། ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་ལ་ཤམ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་ཧྲུལ་བ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་པས་ཞལ་ངོར་བསླངས་ནས་ཤམ་ཐབས་བྱིན་པས་ཡར་ཀླུང་ཚོར་ཁོ་རིག་པ་རྣོ་དྲགས་ནས་དེ་ལ་ཐུགས་མགུ་བ་ཡིན་འདུག་བསྡུས་གྲྭ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོད་འདྲ་ཞེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

53

གླེང་སྐད། རྭ་བ་སྟོད་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་སའི་ཁྱུ་རྒྱན་དུ་སྣང་བས་འགྲིམ་རྒྱུ་བྱུང་ན་
སྙམ་པ་དུངས་དུངས་བྱུང་རུང་ཡིད་སྨོན་ལས་ལག་ཏུ་ལོངས་པའི་རེ་བ་མ་མཆིས།
གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གིས་བློ་གསལ་གླིང་གི་རིགས་གྲྭ་བཏང་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་གྱི་གྲལ་དབུར་ཕྱིན། སྟོན་ཇ་པ་འཁོར་བའི་འགྲུལ་པའི་སྟབས་གླིང་སྨད་

ཞབས་དྲུང་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས། དགུན་ཆོས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བཅར་བའི་ཆིབས་ཁ་སྒྱུར་མ་ཐུབ། བདག་གིས་ཕོ་བྲང་ལྟེ་བར་སྤོས་ནས་བརྩི་བཞག་རྙིང་པ་རྣམས་ལ་

སྐྱོར་སྦྱང་དོན་ལ་གནས་པའི་དགའ་ལྡན་མའི་བསྡུས་དཔེ་ཆེ་བ་བཟུང་ཞིང་ཕྱི་དྲོ་

རིགས་ལུང་གང་ནུས་དང་སྲོད་ཐོ་རེངས་སྐྱོར་སྦྱངས་བྱས། སྟོན་གྱི་སྲོད་ཆོས་ལ་
ཆོས་འཁོར་གླིང་སློབ་དཔོན་བཟང་གྲོང་རབ་འབྱམས་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བརྩི་

བཞག་བཏང་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་སྐྱོར་གྱིན་འདུག་པས་ཡིད་འཕྲོགས་ཁོང་པའི་
ངག་ཐོག་ནས་བློ་ལ་བཟུང་། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ཕེབས་ཐུབ་སྐབས་སྔར་ལུགས་
ལྟར་དང་། གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས། དགའ་ལྡན་དགུན་ཆོས་ལྟ་བུའི་ཚེ་གྲྭ་ཇར་མ་ཕྱིན་

པ་བྱས་པའི་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭ་འགྲིམ་ན་ཡོང་བ་འདྲ་དཀའ་བཅུ་བ་བརྒྱུད་དེ་ཞལ་ངོར་ཞུས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་མ་བབས།
ས་འབྲུག་གི་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ཕེབས། དཔྱིད་ཆོས་ཀྱི་
རིང་བསྡུས་གྲྭའི་བརྩི་བཞག་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་བལྡབས་ཀྱིན་བཟུང་བས་ཡིད་ལ་
འཇགས་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་བསྡུས་གྲྭ་རང་འདི་ཙམ་ཡིན་སྙམ་པའི་རང་མཐོང་ཡང་སྐྱེས། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབུར་ཕེབས་ཏེ་ལྷ་སར་བཞུགས་པ་དང་འགྲིག ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་དགའ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

54

ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། སྒྲུབ་རྒྱ་དང་སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ནས་ཉེར་མཁོ་བཏུས་པའི་རྗེས་གནང་སྣ་ཚོགས་ཉི་ཤུ་ཙམ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་འཇམ་

དབྱངས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་ཚེ་དབང་། གཞན་ཡང་
ཕྱག་རྡོར་གཏུམ་ཆེན་གཏུམ་ཆུང་། ལས་གཤིན། ཞལ་བྲམ་ཟེ་དཀར་པོ་དང་སྨུག་པོ། རྣམ་སྲས་ཚེ་རྟ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་གཉིས་ཙམ་རྣམས་གུང་ཚིགས་གྲོལ་ནས་ཆོས་ཐུན་རེ་ཉིན་སྟར་གྱིས་གནང་། ནམ་
དུས་ཀྱིས་ཆོས་ཞུ་བ་ཕལ་ཆེར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་གནས། རང་ངོས་ཀྱིས་

གཉིད་ཡེ་མ་ཉལ་བར་བསྡད་པས་མཉེས་པར་བྱུང་སོང་། འོན་ཀྱང་རྟོག་གེ་བའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཟ་ཆོས་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་དགའ་ཚོར་མེད་
པས་རྗེས་གནང་གི་ལྷའི་མཚན་ཐོར་འགོད་པ་མ་ཤར། གཏུམ་པོ་ཆེ་ཆུང་རས་ཆུང་ལུགས་ནི་མིན་འདུག་ཅིང་ས་ཞལ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་པས་གང་ཡིན་ཁུངས་མ་ཆོད།
(༤༧ བ་༢། ༦༩ འ་༡) དཔྱིད་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་ཀླུ་སྡིངས་སུ་བཙུགས། བརྩི་བཞག་

དང་རིགས་ལུང་འཕེལ་བའི་མུ་ནས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས་ལ་ཕེབས། དབོན་པོ་དམ་ཆོས་དང་གསོལ་དཔོན་ནོར་རྒྱན་པ་སོགས་དྲུང་འཁོར་མང་པོ་ཞིག་མཚན་ཉིད་པ་འདི་ཆོས་པ་མིན་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པས་བླ་མ་ཐུགས་དམ་མཛད་དགོས་པ་ཡིན། འདི་འདྲ་བྱས་པས་ག་ལ་ཡོང་ལབ་པས་ཞལ་ངོའང་ཐུགས་འགྱུར་བའི་རེ་ཞིག་མཚམས་གྱིས་གསུང་བ་འཐད་རྒྱུ་མ་བྱུང་རུང་ཕོ་བྲང་ལྟེ་བའི་རབ་གསལ་དུ་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་རྟ་མགྲིན་གྱི་བསྙེན་པ་བྱེད་ཁུལ་བྱས། ཕལ་ཆེར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

55

གྱི་ལུགས་ལྟར་འོལ་ཚོད་ལས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བསྟེན་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་བསྙེན་པ་ཚད་ལྡན་ནི་ག་ལ་ཡོང་། དེ་སྐབས་སྣ་དཀར་རྩེ་ནས་ཁྲི་ལྕམ་དེ་ཉིད་ཕེབས་
གྲབས་ཡོད་པས་ཞང་འདྲེ་གནོད་པ་ལྟ་བུའི་མིག་གཡས་ལ་ལིང་ཏོག་བྱུང་བར་ནད་གཡོག་དགེ་སློང་དང་བྱང་ངོས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་བྱས། སྤྱན་གཡས་དྲུང་འཚོ་བ་དེ་
ཤིན་ཏུ་མཁས་ཀྱང་སྨན་སྔགས་ཀྱིས་མ་ཕན་པར་ཇེ་ལོང་ལ་སོང་བར་དྲུང་འཚོ་སྒར་
གྲོང་པ་དཔོན་བཟང་གིས་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་སྣུམ་ལ་བརྟེན་པའི་འདེབས་སྨན་ཞིག་གིས་གཞི་མེད་ལྟ་བུར་བཏང་བས་དྲིན་ཆེ་བར་སྣང་།
འོན་ཀྱང་ཁྲི་ལྕམ་དང་མཇལ་རེས་ཀྱིས་ལིང་རོ་དེ་རང་ཚོ་བཟུང་བ་ཤ་སྟག་བྱུང་
བས་འདྲེ་ཞུད་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཁོང་དཔོན་གཡོག་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ཀྱང་མཇལ་ཐེངས་གསུམ་ལས་མ་ཐུབ་པས་ཐུགས་ཁ་རྫོགས་པ་བྱུང་མ་སོང་། ལར་ནས་ཕ་མའི་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁྲི་ལྕམ་དཔོན་གཡོག་གདན་འདྲེན་དང་སྦྲགས་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ་གཙང་དུ་སོང་། རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པའི་ཕེབས་སྒོར་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མགོན་པོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སྙིང་ཆུ་བསྲེས་
ཤིང་རྡོ་རྗེ་བྲག་རྫོང་མ་བདག་བསྐྱེད་དུའང་མཛད་པས་ཆོས་སྐྱོང་རྣམ་གཉིས་ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་ན་འཚུབ་ཡོང་ཚུལ་གནང་བར་བརྟེན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ལྷ་གསུམ་མའི་གཏོར་ཆོག་དེ་བཙུགས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཞལ་ངོར་བསླབ་སྟོན་ལ་བླ་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་གཞུང་དོན་མ་གཏོགས་བགྲོ་གླེང་བདེ་བདེ་མོར་དགོས་
པ་མེད་ཚུལ་གནང་ཞིང་། སྒོ་མང་གུང་རུ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་
ཕྱི་ནང་གི་མི་མང་པོས་བདག་གིས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

56

པའི་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་ཆོས་ཞུས་པ་མུ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་ལ་བླ་མ་བཅོལ་བའི་ཉམས་ཙམ་གྱིས་གཏམ་སྣ་ཚོགས་འདྲ་འདྲ་འགྲིག་འགྲིག་

ལབ། གཙང་པའི་བློན་པོ་ཁང་དྲག་ནས་དབུས་ལ་ཡོང་དུས་ང་གམ་པ་ལ་བརྒྱབས་ནས་བཟུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ནང་སོ་ཨ་བར་དང་ཞོ་ཁ་ནང་སོ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་འདི་འདྲ་ཡོད་བསམ་བློ་ཁུར་ཆེ་བ་མེད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་

ཟླ་བྲལ་ཡིན་པ་ཙམ་ལབ་འདུག་ཅིང་། རང་གཞན་ཚང་མས་མིའི་འབྲུ་ཚད་དུ་ངོས་འཛིན་རུང་གནང་སྒོ་ལོད་པ་ཞིག་ལ་རང་ཚུགས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆོས་གྲྭར་ཕྱིན་

ན་ཆོས་དང་། གཞས་རར་ཕྱིན་ན་གཞས་ཀྱི་དཔེ་ཁོ་ནའི་ཐུགས་ཚོད་མ་ཟིན་པར་ཁྲི་
རིན་པོ་ཆེར་ད་ཆ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་གཞུང་བཤད་མ་གཏོགས་མཚན་
ཉིད་པའི་རིགས་པ་ས་ལི་སི་ལི་གནང་མི་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་ལྟར་སྟོན་ཆོས་ནས་སེ་ར་བྱེས་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་དོན་ཁོབ་ཤག་ཅིག་གནང་བྱུང་བ་མ་འདོད་ཀྱང་
བཟུང་། ཟུར་ཆོས་ལ་ཞལ་ངོས་མ་མཁྱེན་པ་བྱས་ར་བ་སྟོད་པའི་རྟགས་རིགས་བརྩི་བཞག་རིང་ངེས་ཤེས་པ་ཆོས་ཐུན་གཉིས་རེ་བཟུང་། ཟླ་ཆོས་ལ་རྟགས་རིགས་རྫོགས་ཤིང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆོས་འཁོར་གྱི་འགོར་སླེབས། དཀའ་བཅུ་བ་
གཙང་ནས་འཁོར་བའི་སྐད་ཆ་དྲིས་བྱུང་བར་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་བཤད་པས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཐོག ཞལ་ངོས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉ་མགོ་མི་ནོན་པའི་ཁར་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་དགོངས་ལེན་ཁོ་ན་བྱས་པའི་བརྩི་བཞག་གཏོང་ལུགས་འདི་འདྲས་
ག་ལ་ཡོང་སོགས་སྒྱུར་སྦྱང་གིས་ཚར་བཅད་པས་རེ་ཞིག་སློབ་གཉེར་གྱི་གེགས་
སངས། སྟོན་ཆོས་གཉིས་པ་ནས་ཞལ་ངོ་ཕར་ཕྱིན་ལ་དགྱེས་པ་འདུག་པས་དགོངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

57

ཁྲིད་དང་བཅས་སེ་ར་བྱེས་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐལ་འཕྲེང་གི་ཆོས་ཐུན་རེ་དང་རང་
ངོས་བསྡུས་ཚད་སྦྲེལ་འདོད་ཆེ་བས་ར་བ་སྟོད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་ནས་
ཆོས་ཐུན་གཉིས་རེ་ཆག་མེད་དུ་བཟུང་།
བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་ཤེ་གཉིས་ཀ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་གསོལ་དཔོན་ནོར་རྒྱན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དགོས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནག་པོ་དང་མི་དགོས་བྲག་ལ་སྐུ་དཀར་གསོལ་བའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཡི་གེ་བརྡ་དག་རྩོམ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྲངས་མང་པོ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤིག་འདུག་པས་རོགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ངེས་ནས་ཁོ་རང་གི་ཆུ་བབས་སུ་
བཞགལྕང་གྲོང་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་གཟུགས་བྱད་ལོད་ཅིང་གནས་གོས་ཧྲལ་བ་ཕྱི་

ནང་ཆུང་བའི་སྦྱོར་བ་རྩིང་པོ་ཞིག་འདུག་པས་ཞལ་ངོས་དབུ་གནང་ཕལ་ཆེར་གྱི་

སྤྱན་ཤོད་དུ་མི་བབ་ཀྱང་གྲྭ་པ་སློབ་གཉེར་པའི་དཔེར་འོས་པ་ཡིན་པས་ཁོང་པ་བརྩི་བཞག་འཛིན་རོགས་སུ་བོས་པས་ཆོས་འཕེལ་བར་བྱུང་། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་དུ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་ལ་ཕེབས། བརྩི་བཞག་རྙིང་པའི་སྐྱོར་སྦྱང་དང་རིགས་ལུང་
སོགས་སྔར་ལུགས་ལྟར་བྱས། ཞལ་ངོ་དང་དཀའ་བཅུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟ་མགྲིན་གྱི་

བཟླས་པ་གྱིས་གསུང་བ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཉི་མ་བཞུད་ནས་ས་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དགོང་
སྟར་གྱིས་མངོན་རྟོགས་དང་སྔགས་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་རེ་བཏོན་པས་ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ལྷག་ངེས་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་རྨི་ལམ་དུ་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་ཐལ་འཚུབ་ཕྱིང་ངེ་བ་ཞིག་གི་
ནང་དུ་རྟ་མགྲིན་གྱི་སྐུ་ཐོག་ཚད་གཉིས་ཙམ་འདུག་པ་མཇལ་ནས་སྨོན་ལམ་འདེབས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

58

པ་ཞིག་བྱུང་བ་གཞན་ལ་བཤད་པས་འགའ་རེས་ལྟས་བཟང་ཟེར། ལ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་མི་གཡོ་བ་བསྒྲུབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་ངན་འདྲ་གླེང་རུང་། ཁོང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་མ་ཆོག་པ་ལས་རང་ལ་བཟླས་པ་བྱེད་པའི་ཤེས་འདོད་ནི་མེད། ལྟས་དེ་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཁྱེར་བའི་ལྟ་སྒོམ་གྱི་རྩལ་

དང་ལྡན་པའི་སྔགས་པ་ནི་མིན། ཐལ་སྐོར་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་འགྱེལ་འགྲོ་སྙམ་པའི་མཚན་ཉིད་པའི་རྟོག་པ་རྩིང་ཧྲལ་དེས་རྨི་ལམ་ལ་དགའ་སྡུག་ནི་གང་ཡང་
མ་བྱུང་། སྔགས་འབུམ་ཚོ་གཅིག་པུ་དེས་ཁ་ཁྲལ་འཕྲོད་པའི་ལུགས་བྱས་སང་ནས་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་ཕཊ་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་མ་བླངས་པར་དགོང་ཞོགས་ཐམས་ཅད་དཔེ་ཆ་བསྐྱར་བས་བློ་བདེ་སིང་ངེ་སོང་།
(༤༩ བ་༤། ༧༣ ཐ་༡) དགུན་ཆོས་ལ་བཅུ་གཉིས་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཡོད་པ་དང་བཅས་སྐབས་དང་པོ་དང་ལེའུ་པོའི་འཕྲོས་རྣམས་བཟུང་།
(༤༩ བ་༦། ༧༣ ཐ་༦) དེ་ནས་སེ་རར་སླེབས། དཔྱིད་ཆོས་དང་པོ་ལ་ཕར་ཕྱིན་
གྱི་སྐབས་གཉིས་པ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ར་བ་སྟོད་བླ་བྲང་གི་དཔེ་གཡོར་དགོས་སྟབས་ལེའུ་བར་མ་གཉིས་མ་བྱུང་བས་ལེའུ་བཞི་པའི་བརྩི་བཞག་གནང་། ཆོས་འཁོར་
གླིང་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐོག་ལ་བྱོན། བླ་བླང་ཁག་གསུམ་དང་ཁམས་ཚན་མི་ཚན་གྱི་ཇ་མགྲོན་ལ་འགྲོ་དགོས་མ་གཏོགས་རིགས་ལུང་འབའ་ཞིག་བྱས།

(༥༠ ཉ་༤། ༧༣ འ་༢) གསར་འགྲུལ་འདྲ་ལ་རྗེས་གནང་དགོས་པ་བྱུང་བར་ལྷ་གཅིག་གི་རིགས་འགྲེ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྱུར་ཆོག་པའི་སླ་པོ་ཞིག་མཛད་མཁན་ཡོང་གིན་འདུག་པ་བཞིན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་བསླབ་སྟོན་གནང་བ་ལྟར། རིགས་གསུམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

59

མགོན་པོ། མི་གཡོ་བ། སྒྲོལ་མ་སོགས་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་གནང་འདྲའང་བྱས།
ཟླ་བ་གཉིས་པའི་མཇུག་ཏུ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གསང་སྔགས་མཁར་དུ་

ཐེགས། ངེད་རྣམས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ལོག དཀའ་བཅུ་བས་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་ཆོས་པས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་གཉིས་པའི་དཔེ་ཞིག་གཏད་ནས་གཟུང་
ཟེར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་འདུག་པས་འཐེན་པའི་དེ་ཚབ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་དང་ལྷན་དུ་ར་བ་སྟོད་པའི་བློ་སྐོར་རྣམས་དཔེ་ཐོག་ནས་ཚང་བར་བཟུང་། ཆོས་འཁོར་གླིང་པའི་བར་ཤར་བ་རྣམས་རིགས་ལུང་ལ་རེ་མོས་སུ་ཡོང་བར་མ་ཟད་ར་བ་སྟོད་པའི་ཆོས་མཚམས་བྱུང་རེས་ཀྱི་ཇོ་ཕྲུག་སོགས་རེ་མང་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་དང་
རིགས་ལུང་སྨར་བར་བྱུང་།
(༥༠ བ་༣། ༧༤ འ་༨) ཞལ་ངོ་གླང་ཐབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མཉེལ་བའི་ཉེན་ཆེན་
བྱུང་རུང་དྲུང་འཚོ་སྒར་གྲོང་པས་སྦྱོངས་ཕུལ་བས་འཕྲོད་ནའང་སྐྱ་འདར་ནས་ཚོ་མི་ཟིན་པ་ཞིག་འདུག་པར་བདག་ལ་བཀའ་བསྒོ་བྱབས་ཁྲུས་ཚེ་དབང་རྣམས་གྱིས་

གསུང་བ་བྱས་འཕྲལ་སྟབས་འགྲིག་པའི་ཞི་བས་ངེད་རང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དུས་
ལ་བབ་པར་འདུག་ཅེས་ཐུགས་མོས་སྔར་བས་ཆེ་ཆེ་འདྲ་དང་དཀའ་བཅུ་པ་ཡང་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་དང་བཅས་གློ་བུར་བ་ཞིག་བྱུང་དོགས་པའི་སྦུབས་འཐུམས་པ་དེ་སངས་པས་བློ་བདེ་གསུང་།

(༥༠ བ་༦། ༧༥ ཐ་༡) བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་གསེར་ཏོག་བཞེངས་པ་གནང་སྐབས་སྙེ་མོ་དཔོན་སའི་དགོངས་རྫོགས་ལ་གློ་བུར་དུ་ཕེབས་པའི་ཕྱིར་ལམ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཞག་གསུམ་པ་ཞིག་བཞུགས། ཚེ་རྟ་གུར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

60

མགོན་སྒྲུབ་བརྒྱའི་ཆིངས་དང་མཐུན་པའི་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་རྗེས་
གནང་རྣམས་སྩལ། དཀའ་བཅུ་བས་སྐུ་དོག་ཆེ་ན་ཚེ་དབང་མང་པོ་སྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་གནང་བ་འདི་མི་འགབ་པ་འདྲ་ཞུས་སོང་བར་ནུས་པ་མེད་ན་ནི་རང་གཞན་སུ་ལའང་ཕན་གནོད་མི་འོང་གཞན་གྱི་ཚེ་སྤེལ་ཐུབ་ན་མིའི་སྲོག་བླུར་སོང་བས་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་གནང་ཞིང་བཞད་ཀྱིན་འདུག་པ་རྟོགས་པས་བདག་གྲོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་
རྟགས་ཆེན་པོར་སྣང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་པར་ཟླ་གཅིག་གི་བར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་

སྐབས་གསུམ་པ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བཞི་པའི་འཕྲོས་རྣམས་ཞུས། ཆོས་གླིང་

གྲྭ་ཚང་སྟོད་ལུང་གྲམ་དུ་ཆོས་དབར་ལ་བྱོན་པས་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་དང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག ཁལ་ཁ་བློ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་དང་སྒོ་སྤེ་བ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་བསྐྱིལ། སྒོ་སྤེ་བ་ཤེས་རབ་རྟུལ་བའི་ཁར་སྒོམ་ཆེན་པ་འདྲ་
བའི་སྦུབས་བཟང་། ཁལ་ཁ་བ་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཞིང་ཉམས་འཆར་བ་ཟླ་བོ་དགའ་བའི་ཚད་ཅིག་བྱུང་།
ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་དུ་སྡེ་པ་ཟུར་ཁང་ཤར་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དགེ་རྩའི་
གྲལ་དབུར་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གྲ་དཔལ་གྲོང་དུ་ཕེབས། ཐེགས་གདོང་སེ་ར་བྱེས་
པའི་ཆོས་འཁོར་དང་སྐབས་བརྒྱད་པ་སོགས་ཤོག་བུ་མདའ་ཚད་མ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཞིག་གནང་ནས། ཚུར་འཁོར་བསྟུན་རྒྱུགས་གཙང་སིང་འཕྲོད་ན་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་གསེར་སྐུ་ལེགས་པོ་འདི་རྒྱལ་ལ་འཛུགས་ཕེབས་པར་དགེ་འཕེལ་དུ་དབྱར་མཐོང་དང་སྦྲགས་ཞག་བཅུ་བཞི་བསྡད་པའི་རིང་བཟུང་བའི་ཚུར་ཕེབས་འཕྲལ་རྒྱུགས་ཕུལ་བས་གསེར་སྐུའང་དགྱེས་བཞིན་པས་གནང་། ཞལ་སྔ་ནས་རོང་ཚད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

61

པས་འདུལ་བ་གྲྭ་ཚང་གི་རིགས་གྲྭ་དང་ཆོས་སྟོན་གཉིས་ལ་བོས། སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རིང་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་འདྲིལ་བ་འགབ་གསུངས་ནས་བརྩི་

བཞག་ཀྱང་རིང་ཙམ་བྱུང་ཞིང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་གསུམ་པའི་ཕྱེད་ཙམ་སོང་།
དགའ་ལྡན་དུ་ཐེགས་གདོང་འདུལ་བ་ཞིག་འཛིན་འདོད་ཡོད་ཞུས་པས་སྐྱེད་ཚལ་བའི་ཡིག་ཆ་ལས་བཏུས་པའི་གཞི་སྟོད་ཡན་གྱི་སྤྱི་མ་ཐལ་ཤོག་བུ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཟིན་
བྲིས་སུ་བཏབ་ནས་གནང་། བགྲོ་གླེང་བྱེད་རོགས་ཕལ་ཆེར་ཆོས་འཁོར་གླིང་པར་

སོང་བས་བྱེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཕྱོགས་ལོག་ཅིག་ཡོང་གིན་འདུག་པས་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཐལ་འཕྲེང་སྟེང་གི་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚིག་རོ་
མང་ཙམ་མཆིས་པ་ཕུད་པའི་རགས་རིམ་དང་འདུལ་བའི་ཟིན་བྲིས་རྣམས་སྟོན་གྱི་

རིང་བཟུང་།
(༥༡ བ་༥། ༧༦ ཐ་༧) རིག་པ་དྭངས་ཁྱད་ནས་སྲོད་དང་ཐོ་རེངས་རབ་གསལ་
གྱི་ཁད་དུ་བསྡད་པའི་དཔེ་ཆ་གཤར་སྦྱང་བྱས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་གི་འགྲུལ་ཟླ་ལ་གུང་རུ་རབ་འབྱམས་པ་ཌོཾ་བི་འདུག་པས་ཚོར་ཏེ་གྲྭ་པ་སློབ་གཉེར་པ་འདྲ་ཟེར་དགའ་དགའ་བྱེད། གསོལ་དཔོན་ནོར་རྒྱན་པར་བསིང་གསོགས་རེ་ཉལ་ཁར་སྐྱོལ་བྱས་པ་ལྟར་བསྐྱལ་བྱུང་རུང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྩར་ཐུགས་རུས་འདི་འདྲ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཐུགས་དམ་ལ་མཛད་ན་བྱེད་ཉམས་སྤྲོ་ཟེར་བ་ལབ་འདུགགངས་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་ཕ་བོང་ཁ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ནགས་ཁྲོད་དུ་རྗེ་
ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཤོག་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱིན། ཞག་གཅིག་གནས་འབྲེལ་བྱས་
གཞིས་ལེན་བདོག་པ་གྱ་ནོམ་པ་བསྟར། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་རང་བྱོན་སོགས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

62

གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་ཀྱིས་འབྱམས་ཀླས། དྲུང་

འཚོ་སོག་གོར་གྱི་སྤྱིལ་བུར་གསོལ་ཇ་བཞེས་སར་སྔོན་ཆོག་དར་ཆོག་གི་གསུང་
བཤད་གནང་གིན་འདུག་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་བསམ་པ་ལས་མ་བྱུང་། དེ་དུས་ཞལ་སྔ་ནས་ཁེ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་པ་སྟོན་བཟང་གི་རིགས་ལ་ཤེས་འདོད་འགྲོ། གཞན་སུ་ལའང་མོས་པ་ཆུང་ཞིང་རྔ་སྒྲམ་སྒྲམ་དྲིལ་བུ་སིལ་སིལ།
སྨིན་མ་གཟེངས་མཐོ། ལུས་གནད་སྲོང་བ། སྒོམ་ཐག་ཅན་སོགས་གང་ཡང་ཟག་ཟོག་ཏུ་མངོན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་དང་མཇལ་ཡང་ཧ་ཅང་
མོས་པ་མ་བྱུང་། དེ་སྐབས་ནས་ཞབས་པད་བསྟེན་ན་རིས་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་

ལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆུ་བཅུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་འདུག་རུང་མཚན་ཉིད་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱུར་སྣང་ངོ༌། །
དགུན་ཆོས་གྲོལ་བའི་དགའ་ལྡན་ནས་རྗེ་བླ་མ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས། ཕར་
ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་དོན་དང་ཁྱུང་ཕྲུག་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དབུ་མའི་ཐལ་འཕྲེང་གི་དབུ་
བཙུགས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་དཔེ་མ་བྱུང་བས་ཟུར་ཆོས་ལ་
མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བརྩི་བཞག་ཅིག་ཞུས་པར་པཎ་ཆེན་དང་ལས་ཆེན་དངོས་གྲུབ་
པའི་ཡིག་ཆ་འདི་གཉིས་ཆུ་ཐུབ་པ་རང་མི་འདུག་གནང་བའི་ཆོས་འཁོར་ལྷུན་པོའི་པཎ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་གྱི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་བསྡུས་ཏེ་ལུང་རིགས་གཉི་ག་ཡོད་པ་ཞིག་སྩལ།
ལྕགས་རྟའི་ལོ་གསར་གྲུབ་བསྟུན་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་
ཚོགས་དབུར་ཕེབས། དེའི་བར་འཇམ་དབྱངས་སྟག་ལུང་བྲག་པའི་གསུང་རྒྱུན་གྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

63

གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་མའི་ལུང་འགལ་གྱི་སྐོར་གྱི་ལེགས་བཤད་ཟུར་པ་འདྲ་
དང་བློ་གསལ་གླིང་པ་དམ་ཆོས་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

སེམས་ཙམ་པ་རྫོགས་པའི་བར་རྣམས་བཟུང་། དཔྱིད་ཆོས་གསུམ་པོའི་རིང་འཇུག་པའི་ཐལ་ལྡོག་ནས་བདག་འགོག་བར་གྱི་ཐལ་འཕྲེང་། མཛོད་ཀྱི་གནས་བཞི་པ་མན་ཡོངས་རྫོགས། ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་དང་པོའི་མཇུག་མན་བཞི་པའི་ཕྱེད་ལྷག་ཙམ་
ཡན་གྱི་སྤྱི་དོན་རྣམས་བཟུང་། འདི་སྐབས་ནས་བློ་ཁ་མཐོ་བའི་ལུགས་བྱས། ཆོས་
འཁོར་གླིང་པ་དང་ར་བ་སྟོད་པའི་བར་ཤར་བ་རྣམས་སུ་མ་ཟད་དཀའ་རབ་འབྱམས་
རྒན་པ་རྣམས་དང་བློ་གསལ་གླིང་ནས་བྱམས་གླིང་རབ་འབྱམས་པ་སྤྲེལ་རྒན།
དགའ་བ་གདོང་རྩེ་མོ་རབ་འབྱམས་པ། སྒོ་མང་ནས་སེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། བསམ་སྒང་རབ་འབྱམས་པ་སོགས་མང་པོའང་རིགས་ལུང་བྱེད་པར་བོས། ཉིན་གཅིག་གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་སྐུ་ཕེབས་བྱུང་བ་ཀླུ་སྡིངས་ཀྱི་དཀར་ཕིབས་ཤར་དུ་
གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དང་གསུང་སྒྲོས་མཛད་ཀྱིན་བཞུགས་སོང་། ཁོང་དཔོན་སློབ་
ཀྱི་ཟླར་བྱེས་པ་སློབ་དཔོན་ཟུར་པ་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་འདུག་པ་ངེད་ཚོ་རིགས་ལུང་བྱེད་པའི་ཁྲོད་དུ་བྱོན། བདག་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྐོར་ལ་འགྲོ་བརྩིས་པའི་བགྲོ་གླེང་
བཏང་བྱུང་ཡང་ཁས་བླངས་མ་ཤོར། ཕར་སློག་པ་ལ་བསྒྲུབས་དོན་ཕྲན་བུའང་བྱུང་བ་ཁོང་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རང་ཡོན་ཏན་ཡོད་ནས་རྩོད་པ་སོང་བ་ག་ལ་ཡིན་ཀྱང་རླུང་རྟའི་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཤིག་ཡིན་པར་སྣང་།

༥༽ གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱུན་འགྲུས་ངང་སྐྱོར་མོ་ལུང་དང་དགའ་ལྡན་སོགས་ལྷོ་ཁུལ་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་པོར་འདོད་ཆོས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

64

ཀྱི་རྗེས་འཛིན་སྨར།

རྗེ་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་ཞིག་ཡོད་གསུང་བ་གཡར་བས་སང་ཆེད་གཏད་སྐྱེལ་བར་བྱོན་ཏེ་སྔར་ཤེས་འདོད་བྱས་ནས་བཤུས་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་ཆ་འཆད་ཉན་པ་མིན་པས་མཁོ་ཆུང་ཞིང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་གཉེར་གནང་ལུགས་འདི་ག་ཡིན་ན་ཐུགས་བདེ་ཆོག་པ་འདུག་ཅེས་སྟེར་བར་མཛད། གླིང་སྨད་

ཞབས་དྲུང་གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས་ལ་ཕེབས། དེ་རེས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་གཉིས་
པའི་དཔེ་ཆ་བྱུང་བས་དཔེ་ཐོག་ནས་ཚང་བར་བཟུང་། རྭ་བ་སྟོད་འཆད་ཉན་ཁང་དུ་དཔེ་ཆ་དེ་ག་ལས་མི་འདུག་རུང་སྨད་ཆ་དེ་སྔ་མོ་ཞིག་འཁྱར་ཚོད་ཡིན་འདྲ་བ་དུས་
ཕྱིས་ལྕང་ལོ་ཅན་སློབ་དཔོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་ལྷོ་བྲག་ནོར་བུ་གླིང་གི་འཆད་ཉན་བྱེད་སྐབས་རྙེད་ནས་བཤུས་འདུག་པ་མཐོང་།
རྭ་བ་སྟོད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་དཔེ་གཅིག་མར་སོང་གཤིས་འཆད་ཉན་སྟབས་
ཀྱིས་གཡོར་ཁ་དོག་པོ་སྣང་བས་གཡར་རིམ་ནས་ཚང་བར་བཤུས། མཁར་ལྟག་ཞབས་དྲུང་རྒྱལ་བུས་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་ནང་རྟེན་ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚེམས་རེ་དང་རི་བོ་བདེ་ཆེན་དགེ་སློང་སྐལ་ལྡན་གྱིས་བྱམས་

ཆེན་ཆོས་རྗེའི་ཚེམས་ཤིག་བྱིན། རི་སྒོ་ནས་རྒྱ་རི་དཔོན་བློན་གྱིས་འབོད་པར་ཨ་
བར་ཚེ་དབང་དར་རྒྱས་བཏང་བྱུང་ཡང་སློབ་གཉེར་ལ་གནོད་དོགས་ཕྱིར་སློགརིགས་གྲྭ་ལ་ཚོགས་ལངས་ཤིག་བྱེད་འདོད་བྱུང་བས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་དོན་གྱི་
འཕྲོས་བཞག་སྟེ་ཕར་ཚད་གཉི་གའི་ཊཱིཀྐ་བཟུང་། གྲྭ་པ་རྣམས་ཆས་ཀ་གོས་ཟས་ཀྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

65

རྩོལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པར་མ་ཟད་བརྩི་བཞག་ཀྱང་ཆོས་མཚམས་ཚོར་ཡོང་མི་ཡོང་
སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྐང་མ་ཆག་དང་བདག་དེ་འདྲ་མི་དགོས་པའི་དབྱར་དགུན་སྟོན་
དཔྱིད་ཁོར་མར་བྱས་ཆོག་པ་ཅུང་མི་འདྲ་འདུག་རུང་། སྒོ་མང་བྱང་པ་ཆོས་གྲགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ལ་ཡུན་ཐུང་བས་པོ་ཏིའི་འགྲོ་ཚོད་དེ་ཙམ་མིན་སྙམ་པས་ཉིན་
གཅིག་ལྟིར་ཇ་དང་བཅས་ནས་བྱོན་བྱུང་། ཁོང་རང་གི་ཚ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་ཆོས་དབང་དང་ངེད་གཉིས་པོ་ཏི་ལྔ་ཀའི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ལ་རིགས་ལུང་བྱེད་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་བྱས་པས་ནང་དུ་ལོག་ནས་རྒྱུན་ལ་དཔགས་ན་ནི་འགྲོ་ཚོད་མིན་གླིང་

སྨད་པའི་འབྱུང་རྟགས་ཀྱིས་སྟོད་ཁྲབ་རེ་བཏང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཙ་ན་པོ་ཏི་ལ་འགོ་
མཇུག་མི་འདུག་པས་ཅི་ཡིན་ཞེས་དབུ་གཡོ་གཡོ་མཛད་སྐད།

ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞལ་ངོ་སོགས་དཔོན་སློབ་རྣམས་འཛོམ་པའི་ཐོག་ཏཱ་འོན་ཆོས་རྗེས་སོག་པོ་ཐམས་ཅད་ཆ་ཁར་རྒྱལ་པོས་དབང་དུ་བསྡུས་སོང་བས་གདན་འདྲེན་བྱུང་ན་ཕེབས་པ་འགབ། གནང་ལུགས་ཀྱང་འདི་འདྲ་དགོས་ཀྱི་གཤོམ་ར་ཞུ་འདུག་པར་དལ་འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་སྟོང་ལོག་ཏུ་བཏང་ནས་ཅི་བྱེད་སྙམ་པ་བྱུང་། དེ་དུས་སྔོན་བྱོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ཡིད་སྤྲོ་ཞིང་ད་དུང་རྒྱ་
གར་དུ་ཆོས་བསླབ་ཏུ་ཕྱིན་ན་སྙམ་པ་ཡོང་གིན་ཡོད་པས་ཆེར་རློམ་གཞན་གྱི་ཚོད་
ན་བློ་རྩེ་གཏོད་ཕྱོགས་དགའ་མོར་འདུག ཕྱིས་ནི་དཀོར་གྱིས་ས་ཚོས་རྡོ་ཚོས་ལ་སོང་བས་དེ་འདྲ་མི་འཆར་བར་གདའ། རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་བླ་མར་འབྱོན་དགོས་པའི་ཆོས་
གླིང་སློབ་དཔོན་བཟང་གྲོང་རབ་འབྱམས་པར་སྙན་གསན་བྱུང་བས་དེ་རྩིས་ཀྱི་ཞལ་

ངོར་བསླབ་སྟོན་ཞུ་བར་བྱོན་པའི་འཕྲོས་ལ། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་གཉེར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

66

གནང་ལུགས་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བའི་ནོར་ཉིན་ཉིན་ཞིག་ཡོང་བ་འདུག་ཞུས་པ་ཞལ་ངོའི་དགོངས་པར་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་མངོན་ནས་བླ་མ་ལྐུགས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གྲྭ་པ་ཚོས་འཇམ་དབྱངས་མིའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར་གྱིན་འདུག་ཅེས་འཕྱ་འཕྱ་མཛད།

(༥༤ ཉ་༢། ༧༩ འ་༡) བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་བྱམས་གཞུང་ལ་ཚོགས་ལངས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་འདུག རྭ་བ་སྟོད་པའི་ཇོ་ཕྲུག་ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་དང་རྩེས་དང་ཆོས་མཛད་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་སོགས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་རེ་བླངས། ངེད་རང་ཡང་ཆོས་འཁོར་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་དེ་ག་འཛིན་པར་མ་ཟད་ཟླ་བོའི་སྐྱོར་རོགས་དང་བཅས་རེ་རེས་དེབ་
ལ་ལུགས་ཀྱིས་ལངས་ནས་བཤད་པ་བྱེད་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱོར་སྦྱང་བྱས་པར་དྲུང་
འཁོར་འདྲས་མཐོང་བས་གྲྭ་པ་རྣམས་ཚོགས་ལངས་གླིང་བསྲེ་བྱེད་པ་བླ་མའི་ཨང་
ཉན་ཡིན་མོད་རང་རེ་ལ་དེ་འདྲས་ཅི་བྱེད་གླེང་། དབོན་པོ་དམ་ཆོས་ཀྱིས་རྩེད་མོར་
བསྙད་པའི་དངོས་སུའང་གླིང་བསྲེ་ཞིག་ཐུབ་ན་འདུལ་བ་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་ཡོང་ཤས་
ཁ་ཟེར། ཞལ་ངོས་ཡི་གེ་སློབས་གསུང་བར་དྲུང་ཡིག་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་

སྤང་ལེབ་ཁར་དཔེ་བྲིས་ནས་ཉིན་གཅིག་གཉིས་ཤིག་སྦྱངས་པས་དཔེ་ཆར་གནོད་
པོ་བྱུང་བས་རང་ལ་དགོས་དུས་ནི་ཡིག་མཁན་ཞིག་རྙེད་ཡོང་། མིའི་ཡིག་མཁན་བྱས་ནས་མི་ཚེ་འབྱིད་པ་མི་འཆར་བླ་མ་དེ་གསུང་རབ་ལ་ཨེ་མཁས་ཟེར་བ་ལས་ཡི་གེ་ལ་ཨེ་མཁས་ཟེར་བ་མི་ཡོང་སྙམ་བསྐྱུར་བཏང་། ཚོགས་ལངས་བྱེད་པ་ཞལ་ངོའི་ཐུགས་ལ་འཐད་རྒྱུ་རང་མི་འདུག་པའི་ཁར་རིགས་གྲྭའི་གདོང་ལ་སྒོ་མང་སློབ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

67

དཔོན་གུང་རུ་གློ་བུར་དུ་གྲོངས་པའི་སྒོ་མང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་ལངས་པ་རྣམས་
བཤོལ་བས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་བ་ཡང་ཐབས་ཆག་ནས་སྟབས་མ་འགྲིག

(༥༤ བ་༢། ༨༠ འ་༦) ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་མོ་ལུང་པ་སྤྱི་སོས་ཡོང་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཞིའི་ཉིན་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ཕེབས་པ་དང་
ཕྱོགས་མཐུན་དུ་ཕྱིན།

(༥༤ བ་༥། ༨༠ འ་༡) མ་ཡོང་གོང་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕེབས་སྒོར་
སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་སྤྱི་ཆོས་ཤིག་གནང་དགོས་ཡོང་བ་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་གནང་རྒྱུའི་བཤད་པ་ཧྲུག་ཙམ་ཞིག་ངེད་ཀྱིས་འབུལ་ཕེབས་
བྱུང་ཡང་ཊཱིཀྐ་ལུགས་དེ་མ་གཏོགས་འབོལ་བཤད་བློ་ལ་འཆར་མདོག་ཁ་པོ་མ་བྱུང་
བས་དགོངས་པ་ཞུས། མ་ནས་ཀྱང་གཞོན་དུས་ཡོང་མདོག་ཁ་མོའི་མ་བཏབ་སྐྱེས་དེ་མིན་ཡང་རྒན་དུ་སོང་ཚེ་ཕོ་རོག་གི་ཕྲུ་གུ་འདྲ་རུ་མི་འགྲོ་ཙམ་བྱུང་། དགོན་པའི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཁྱེའུ་གསལ་བའི་འཁྲུངས་རབས་ཤོག་བུ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་
ལུང་གི་ཚུལ་དུ་བཀླགས། ཀློག་པའི་སྔོན་འགྲོར་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་
བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་བཞུགས་ཏེ་ཕྱག་དང་བཅས་དཔེ་ཆ་ཞལ་ཕྱེ་ལག་ཏུ་གཏོད་
པ་གནང་བ་ཡ་ང་བ་བྱུང་ཞིང་ལ་ལས་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡང་སྲིད་
ཐུགས་ཀྱི་དྲན་འདྲ་ཞེས་ཀྱང་གླེང་སྐད།
(༥༥ ཉ་༣། ༨༡ འ་༡༠) ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པ་ཇ་ཕོར་གྱི་ཁ་

རྒྱ་ཙམ་པ་བབས་པ་ཁྲོམ་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་
འགངས་ཆེ་བའི་བྱིན་རླབས་སུ་མངོན།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

68

(༥༥ ཉ་༥། ༨༡ འ་༤) སྟོན་ཆོས་དང་པོ་ལ་ཕར་ཚད་ཀྱི་ཊཱིཀྐའི་འཕྲོས་ལེའུ་
གཉིས་པ་ཡན་དང་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཕྱེད་ལྷག་ཙམ་སོང་། ཟུར་ཆོས་ལ་
སྐྱེད་ཚལ་པའི་འདུལ་བ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་གཞི་སྨད་བཟུང་།
ཉིན་གཅིག་ཧོར་ཨ་མདོ་བའི་བྱང་བཞུ་བྱེད་མི་སླེབས། དེ་འདྲ་མི་ཤེས་ཞུས་པར་ཞལ་ངོས་ཐུགས་གཉེར་གནང་ནས་འདི་རིགས་མེད་པ་ཐབས་རྡུགས་གསུང་། གསོལ་དཔོན་དང་དགེ་བཤེས་དགེ་དར་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ཤེས་གཅིག་རྡུགས་དེ་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་ཟེར་ཞེས་ཁྲེལ་ཁྲེལ་བྱེད། ངེད་ཚོས་དེ་རིགས་འགངས་ཆེ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་པ་རོ་དང་འབྲལ་མེད་བྱེད་མཁན་རྣམས་བཟང་བ་འདུག་སྨྲས་པ་སོགས་
སྙིང་རྗེའི་མདུང་སྐོར་ཞིག་དེ་རུ་བྱུང་། བྱང་བཞུ་ནི་ཞལ་སྔ་ནས་རྒྱ་ཆེན་པ་དང་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས།

(༥༥ བ་༣། ༨༢ ཐ་༦) ཟླ་གཅིག་གི་བར་དཔེ་མཚམས་བྱས་ཤག་སྐོར་ཞལ་སྔ་ནས་མོ་མས་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་འདུལ་བའི་སྤྱིར་

བསྟན། དམ་ཆོས་དཔལ་བའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐལ་རང་གཉིས་ཚང་བར་
བཟུང་། ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་དུ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱིར་ཕེབས། ཕར་ཚད་ཀྱི་ཊཱིཀྐའི་འཕྲོ་
མུས་དང་ཟུར་ཆོས་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་བསམ་གཟུགས་ནས་གང་འགྲོ་བཏང་། དགའ་ལྡན་སྤྱི་སོས་ཡོང་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཚེས་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལ་དཔོན་སློབ་ཕྱོགས་
མཐུན་དུ་ཕེབས།
(༥༦ ཉ་༡། ༨༢ འ་༧) ཆུ་འགོའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་དང་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་ཆར་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐུགས་རྗེར་གོ །ཁྲི་ཐོག་ཁང་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

69

གནས་མལ་བྱས་ཞག་བཅུ་བཞིར་བསྡད། དངུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་བསྐོར་བའང་མང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཁྲི་ཐོག་ན་རིམ་གྱི་དངུལ་འབུམ། རྔོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་
སོགས་ཕྱི་དར་གྱི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་སྒྲོམ། བསམ་གྲུབ་ལྷ་
ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པའི་སྐུ་རྒྱ་གར་མ་བཞུགས་པའི་མཆོད་ཁང་། མགོན་ཁང་སྟེང་ཤོད་རྣམས་ཞིབ་པར་མཇལ། (༥༦ ཉ་༤། ༨༣ ཐ་༢) གཙང་ཁང་གི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་དངུལ་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་བསྔོ་བ་དང་ཆུ་འགོའི་བཞུགས་ཁྲིར་ཕྱིན་

པའི་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དབུ་ནས་ཤོག་བུ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་ཀློག་
ལུང་གི་ཚུལ་དུ་ཕུལ། དེའི་ཚེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་མང་དུ་བབས་པ་ནི་གནས་ཀྱིས་གང་
ཟག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མངོན།

(༥༧ ཉ་༣། ༨༤ ཐ་༩) དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། རེ་ཞིག་དཔེ་མཚམས་བྱས་བསམ་གཟུགས་དང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་བརྩི་བཞག་གི་འཕྲོ་མུས་དཔེ་ཐོག་ནས་བཟུང་། སྔར་ཕར་ཚད་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་གཏོང་བ་དང་རྩ་བ་སྦྲགས་ནས་འཛིན་
པ་དེ་སུན་པོ་ཞིག་འདུག་པས་འཇུག་པའི་རྩ་བ་བློ་ལ་བྱང་བར་བླངས། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ཕེབས། རོང་པོ་ཀིརྟི་སྐུ་སྐྱེ་དང་སྣང་ཞིག་སྐུ་
སྐྱེ་སོགས་བར་འགྲུལ་དུམ་པ་འབྱོར། བྱང་འགྲུལ་དུ་སོང་བས་གདུལ་བྱ་ཡོང་ལ་རེའི་བློ་འཚུབ་ཀྱིས་ཚང་མ་གཡེང་བས་ཁྱེར་ནས་དགུན་ཆོས་སྨར་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཞལ་ངོས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་འགྲོ་དགོས་ཚུལ་མཛད་པས་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དུ་

འཁྲུངས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ལེའུ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་གསུང་བཤད་ཞིབ་པར་ཞུས། ཆོས་འཆད་ལུགས་ཚུན་བསླབ་པ་གནང་བ་དེ་ག་ནས་བཟུང་འཆད་པའི་སྤོབས་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

70

བརྡོལ་བ་ལྟ་བུས་བཤད་བྱའི་དོན་དཀའ་མི་དཀའ་དང་ཉན་པ་པོའི་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་བལྟོས་པར་ནང་དུ་དཔེ་ཆར་བལྟས་དུས་གོ་རྟོགས་འབྲིང་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་ཆོས་
གྲྭར་སླེབས་དུས་དེ་ལས་འཆར་སྒོ་ལོག་པོས་ཆེ་བའི་འཆད་པ་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པ་འདི་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པས་འཛམ་གླིང་གསེར་གྱིས་བཀང་ཡང་

གཞལ་བར་དཀའ་འོ། །
ཞལ་ངོར་ཆོས་མཛད་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་སྨོན་ལམ་ལ་ཕེབས་ན་གསུང་ཆོས་ལ་བཤད་པ་མཛད་རྒྱུ་ཡོད་ལ་ཆེ་རྗེ་གོང་མའི་དུས་ཀྱང་གསུང་བཤད་མ་གནང་བས་གྲྭ་པ་འགའ་རེས་གནས་ཚང་དུ་ཇ་གཅིག་སྐོལ་ལམ་ཁོང་ཚང་གི་ཆོས་འདོན་ཉན་པར་འགྲོ་སོགས་སྐུར་ཞུས་བྱེད་པ་ང་དེ་སྐབས་གྲྭ་ཁྲོད་དུ་བསྡད་པས་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པ་ཡིན་བྱས་འདུག
(༥༨ ཉ་༡། ༨༥ འ་༢) ལྕགས་ལུག་གི་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་ལྷ་སར་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དང་དཔོན་སློབ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་འབྱོར་ནུབ་ཏུ་
གནས་ཚང་བྱས་ངེད་ཚོས་ལྟེ་བ་དང་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་ཆུ་མིག་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས།
སྨོན་ལམ་ཆུང་བའི་གྲལ་དབུར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དུ་གསུང་
ཆོས་སྨོན་ལམ་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་གནང་། ཉི་མ་གསུམ་པར་བདག་
གིས་ལད་མོ་གཤོད་ཤོད་པའི་ལུགས་བྱས། བསྟན་འབར་མ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཆད་དོགས་ཟླ་བོ་མཐའ་དག་སེམས་ཚད་ཆེ། དབོན་པོ་དམ་ཆོས་གནས་ཚང་གི་གཞིས་སྲུང་ལ་བཞག་པ་ལྟ་བར་ནི་ཡོང་མ་ཐུབ་ས་གཅིག་ཏུ་སྡོད་མི་ཚུགས་པ་ཙམ་གྱི་བློ་
འཁོལ་བའི་ངང་ནས་ཚོགས་གྲོལ་བྱུང་བ་དང་ནུབ་ཀྱི་སྤག་རར་ཡོང་ནས་མགྲོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

71

གཉེར་རྒྱ་ཡགས་པར་དྲིས་པར་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ལེགས་པོ་བྱུང་བྱས་འདུག་པས་
བཀྱིག་ཐག་བཀྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཉམས་ཤར་ཟེར། ཉི་མ་བཞི་པ་ནས་བཟུང་རྗེ་བླ་མ་དང་ངེད་དཔོན་གཉིས་ཆོས་གྲྭ་སྨོན་ལམ་ཉི་མ་རེ་མོས་ལྟ་བུར་སྤེལ་མར་གནང་། དགོང་སྟར་ཇོ་མཇལ་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་ཁ་བཤད་ལས་སེམས་རྒྱུད་མ་དུལ་བའི་ཉམས་
ཀྱིས་ནད་མེད་པ་ཚེ་རིང་བ་དཔེ་ཆ་སྨར་བ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ལས་རྒྱ་ཆེན་འདེབས་པ་མ་ཤར། དུས་སྐྱོང་རྒྱལ་མོར་གསོལ་མཆོད་ལྔ་དྲུག་ཅིག་ཕུལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་མཁན་རྣམས་ནི་བཤད་པ་རྟོག་པ་ལ་འཇུག ཕལ་ཆེ་
བ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཆད་མ་ཆད་ཟེར་རྒྱ་གར་ཆུ་བོ་གངྒཱ་ཚུན་ལ་མཁས་པའི་
རྗེ་སྟག་ལུང་བྲག་པས་ཀྱང་བདེ་བ་ཅན་ཆིག་རྐྱ་མི་འཕེར་དབུ་མཛད་རིགས་རྣམས་ཆོས་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་ཆུ་རྒྱུག་རྒྱུག་ཡོང་བས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་མིའི་སྣང་ཚུལ་ལ་ངེས་
པ་ཅི་ཡོད།

(༥༨ བ་༢། ༨༦ འ་༦) བ་སོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པའི་ཉིན་(༥༨ བ་༣། ༨༦ འ་༢) གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ནས་བདག་ལ་བགྲོ་གླེང་གནང་བ་འགབ་ཀྱང་རྭ་བ་
སྟོད་པའི་མིག་ལྟོས་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་དང་ཚག་ཁྲད་སོགས་མེད་པའི་འཇམ་ཐིང་ངེ་
བ་ཞིག་མཛོད་གསུང་བ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་མི་མང་ཁྲོད་དུ་ཤོགས་ཤིག་མི་ཡོང་བ་འདུག་རུང་བཀའ་བསྟུན་པ་ལས་འོས་མ་བྱུང་བས་དམངས་ཀྱིས་མི་གོ་བའི་དབུ་ཕར་ལྟ་བུ་ལ་མ་བཏང་བར་འདུལ་བའི་དུས་ཚིགས་ལ་ཕུབ་མ་ཞིག་བསྲེས་ནས་ཕུལ་བ་མ་དགོངས་པའི་ཐལ་སྐོར་གསུམ་ཙམ་ནས་ཞལ་བླངས་ཤོར། ཟླ་བ་བརྩིས་

པས་ཟླ་བ་བཅུ་བཞི་བྱུང་བ་ཁྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

72

མང་པོས་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པར་འདུག་ཅེས་རྗེས་ཟློས་ལབ། སློབ་དཔོན་དཀའ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་བགྲོ་གླེང་འབུལ་མི་མང་བར་བྱུང་སོང་།
མཐར་སྐྱོར་མོ་ལུང་པ་མར་པ་ལངས་བྱུང་བ་ན་ཁོ་པ་ཁ་གཟན་དྲགས་པས་ཁྲི་རིན་པོ་
ཆེའི་ཐུགས་ལ་བླ་ཆེན་གྱི་རིགས་ཁྲོམ་དུ་དམའ་དབབ་པ་མི་མཛེས་དགོངས་པའི་ད་
སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཐུས་གསུངས་འགྲོལ་བཅུག་པར་སང་ཉིན་མར་པས་རྟ་ཚག་རྗེ་
དྲུང་འབུག་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་བསམ་པར་གླིང་སྨད་པར་དྲེའུར་ཇ་བཞི་དོ་བཀལ་བའི་བརྔན་ནས་བྱེད་མ་ཐུབ་ཅེས་སྒྲོ་སྐུར་བྱས་འདུག་ཅིང་། མ་ནས་ཚད་མ་དང་མངོན་པ་ལ་ཞལ་འདྲིས་མི་ཆེ། དབུ་ཕར་འདུལ་གསུམ་ལ་རིགས་པ་མ་ཆགས་པའི་ལུང་ཚོགས་རེ་ཆེ་སྣང་བས་བླ་ཆེན་གྱི་སྐུ་ཡོན་གྱི་ཡང་རྩེ་ཞིག་ཡོང་བར་གདའ།

(༥༩ ཉ་༤། ༨༧ འ་༦) དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། དཔྱིད་ཆོས་དང་གཉིས་
ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་ལྔ་པ་མན་གྱི་འགྲེལ་ཊཱིཀ་དང་འཇུག་པའི་ཐལ་ལྡོག་མན་གྱི་

ཊཱིཀྐ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ནག་ཐུང་གི་འཕྲུལ་དང་བཅས་པ་གནང་། བདག་གིས་སྐྱོར་དཔོན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ཐེངས་གཅིག་ཁམས་ཉོག་པའི་ཟིན་པོ་རང་མ་བྱུང་བས་ངེད་
ཀྱིས་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཁུལ་ལ་མ་འཁྱོར། ལྕང་གྲོང་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་
ལྷད་ཅིག་ཤོར་བ་འདྲ་བས་ཇི་བཞིན་མ་ཟིན་འདུག་པས་རྐྱེན་བྱས་ཐུགས་ཚིག་སྟེ་ཐུགས་གཉེར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་མཛད་འདོད་ཡོད་ན་འདི་འདྲ་མ་གནང་། པར་བཀབ་མེད་ན་ཁྱེད་རང་ཐུགས་སུན་པ་ཞལ་ངོ་ཐུགས་འགྲོས་ཆེ་བ་ངེད་ཀྱང་དགོན་གོག་འདྲའི་ཁ་འཛིན་དང་བཅས་བྲེལ་བ་ཡོད་ཁྱེད་རྣམ་པ་བླ་ཆེན་གྱི་རིགས་འདི་ཁྲི་མཐོན་
པོར་བེར་གྱིས་བསྒྲིལ་བའི་ཟོབ་ཟོབ་དེ་གས་གསོལ་བ་ནི་ཕྱིད། རྗེ་གོང་མ་གཉིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

73

ཀྱིས་ཀྱང་ས་ལམ་དེ་གས་བགྲོད་འདུག་པ་སོགས་བདག་ཕོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཞོར་ལ་བླ་མ་གཞན་ཚོར་ཡང་སྒྱུར་སྦྱང་བྱུང་བ་ཐུགས་དག་སྙམ་པ་ལས་རྒྱུ་མཚན་ནི་འབུལ་མ་ནུས། ལྕང་གྲོང་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ད་རུང་བལྡབ་དགོས་ཚུལ་ཞུས་སོང་
བ་ལྟར་གནང་བྱུང་བས་ཟིན་ཙམ་བྱུང་འདི་རེས་ཐུགས་རྒྱལ་བཞེངས་པར་འདུག གཞན་མ་ལ་སྔ་མ་མང་པོར་སྐུ་རྩེད་ལ་གཞོགས་དྲུང་པའི་ཁྱེད་རང་ཐུགས་གཉེར་ཡག་པོ་མཛོད་བླ་མ་རང་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྡེ་པ་དམར་པོའི་རིགས་ལ་དགོས་པ་མེད་བྱེད་ན་སྡེ་པ་སྔོན་པོ་རང་དགའ་གསུང་བར་སྡེ་པ་དམར་པོ་སུ་ལ་ཟེར་ཞུས་པས་ཁྱེད་བླ་ཆེན་གྱི་རིགས་འདི་སྡེ་པ་དམར་པོ་རང་ཡིན་མོད་གནང་བ་འཕྲལ་
ཉམས་འཆར་དུ་འདུག་ཀྱང་གཟུར་གནས་ཤིག་གིས་བརྟགས་ཚེ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་བསླབ་སྟོན་བླ་ན་མ་མཆིས་པའོ། །ཟླ་བ་བཞི་པའི་འགོར་རྗེ་བླ་མ་གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས་ལ་ཕེབས། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཕྲན་བུ་ཕུལ་ཞིང་ཕེབས་རྫོང་བྱས། སྡེ་པ་རྒྱ་རི་བ་དཔོན་བློན་ནས་ཨ་བར་ཚེ་དབང་དར་རྒྱས་འབོད་པར་གནང་བ་སླེབས།

(༥༩ བ་༦། ༨༨ འ་༨) མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་དབང་རྗེས་གནང་ཆོ་ག་བསྐང་
གསོ་ཡིག་རྩིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསླབས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་

གཡེང་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་པ་མཐའ་དག་སློབ་གཉེར་གྱི་གེགས་ཁོ་ན་བྱེད་པས་ཨེ་
ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བའི་གྲབས་ཡུལ་གྱིས་དཔེ་ཆ་རིགས་ལུང་ཚང་མ་བཏང་སྙོམས་སུ་
ལུས། སྔར་ནས་ལས་ཚན་སོགས་སྒྲོབ་ཆེན་བྱེད་སྲོལ་སྣང་བའི་སྟེང་གསོལ་དཔོན་
རབ་བརྟན་གྱིས་གང་རྒྱས་རྒྱས་དགོས་ཚུལ་ཞུས་འདུག་པ་ལྟར་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

74

དོམ་གཅིག་མོ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་དང་བཅས་ཧོར་
ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་འབྲས་སྤུངས་ནས་བཏེག་ཆོས་ལུང་ན་ཁར་འབྱོར། དེ་ན་ཐན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཞལ་ངོས་ཆར་འབེབས་གྱིས་གསུང་བ་གདམས་ངག་ནི་
མཚན་ཉིད་པ་སྐམ་པོས་ག་ལ་ཤེས། འོན་ཀྱང་ཟུར་པ་ཤི་ཤཱཀ་འོད་ཀྱིས་བྲག་རྡོ་རྗེ་
ཚེ་བརྟན་ནས་ཚེ་ཆུ་དང་ལྷན་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ཕུར་པ་འུག་པ་ལུང་པའི་ནང་རྟེན་ཀུན་བཟང་རྩེ་བརྒྱུད་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་པ་བླ་དྭགས་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པར་གྲགས་ཤིང་མཚན་དངོས་པད་ཕུར་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དུ་འབོད་པ་དེ་ཆུ་འགྲམ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་བས་དེ་ནུབ་ཆར་དབའ་ཐོན་ཙམ་ཞིག་བབས། རྒོད་དཀར་ལ་བརྒྱུད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་

པའི་གཞི་དགོན་རྡོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་དུ་སླེབས།
(༦༠ ཉ་༦། ༨༩ ཐ་༩) གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་ཟུར་པ་ཞལ་སྔ་ནས་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་གྱིས་པོད་ཆུང་དམ་ཕྲུག་དམར་པོ་འབྱར་བ་ཞིག་ཁྱེར་ཏེ་འདི་གུར་ཞལ་གྱི་བེའུ་
བུམ་ཡིན་རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་བདག་ལ་སྐོར་ཅིག་ཚགས་གྱིས་སླར་ཚུར་དགོས་པ་ཡོད་གནང་བྱུང་བས་ད་འབུལ་བ་ཡིན་ཟེར་གཏད་བྱུང་། པོ་ཏི་དེ་དཀོན་མོད་མ་ཤེས་པར་འབྲས་སྤུངས་སུ་བདེ་གཤེགས་མཆོད་བརྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུངས་

བཞུགས་གནང་སྐབས་དཔེ་ཆ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཆོས་ཚན་རྣམས་
གཏོར་ནས་མཆོད་རྟེན་སོ་སོའི་གཟུངས་བཞུགས་ལ་སོང་བར་སྣང་། ཕྱིས་སུ་བྱས་

ཚེ་ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། མུས་སྲད་པ་ནི་དཀར་ཆག་ཁྲིགས་ཆགས་

ཅན། །གསུང་བའི་རྫོང་པོད་ཡིན་འདུག་པ། ནོར་མེད་དང་ཉམས་མེད་ཀྱི་དཔེར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

75

སོང་།

(༦༠ བ་༥། ༩༠ ཐ་༢) སང་ཀླུ་ཁང་གྲུ་ཁར་འོད་གསལ་ལྷ་རིག་འཛིན་པ་ས་སྐྱོང་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཆོས་རྒྱལ་དཔོན་གཡོག་རྣམས་བསུ་བར་ཕེབས། ཞབས་དྲུང་ཉིད་དམར་སེར་གོས་ཀྱི་ལྷབ་ལྷུབ་དང་ལྡན་ཞིང་དྲུང་འཁོར་རྣམས་གཡུ་པད་ཀོང་རྣ་སོགས་བོད་ལུགས་ཀྱི་རྒྱན་བཀོད་གཟབས་གཤོམ་དང་བཅས་སྔ་དུས་ཀྱི་སྡེ་སྲིད་
ཁུངས་བཙུན་པའི་སྒྲིག་སྲོལ་བཟང་པོ་བག་དྲོ་བ་ཞིག་འདུག ཕྱོགས་དེའི་དགོན་པ་
རྣམས་ཀྱི་སེར་སྦྲེང་དང་ཁྲོམ་སྨུག་ཆིལ་ལེ་བའི་གཞུང་ཤག་ཆད་དཀར་རྫོང་དུ་
ཕེབས། སུམ་སྐས་སོགས་ཀྱི་འགོར་ཁ་བཏགས་བསྣམས་ཏེ་ལག་པ་ནས་འཐེན་པའི་སྒྲིག་མ་དམ་པར་འདུག་གཞིས་ལེན་བཟབས་རྒྱས་མཛད། ཉིན་སྟར་མཆོད་ཡོན་གདན་འཛོམ་པའི་ཇ་སྦྱོར་གསུམ་རེ་ཙམ་བཞུགས་ནས་ཞབས་དྲུང་ཉིད་དང་ཚ་བ་དཀའ་བཅུ། མཁར་ནག་ལོ་ཙཱ་བ། དྲུང་འཚོ་དབོན་པོ་རྣམས་གསུང་འཕྲོས་རྒྱུ་འདོན་སྤུན་འདོན་གྱིས་སྨར་བར་མཛད།
(༦༡ ཉ་༤། ༩༠ འ་༨) ཁྲོམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་བཀླགས།

(༦༡ ཉ་༥། ༩༠ འ་༥) སང་རི་སྒོར་བཏེག ཞལ་ངོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དྲུང་འཁོར་དམངས་མ་རྣམས་མཆོར་ཆས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་ནས་བསུ་བ་དང་། གསོལ་དཔོན་མ་ཆེན་བློན་པོ་མགར་ལྟ་བུའི་བག་དྲོ་ཉམས་ཀྱིས་རྫོང་ནས་ཚ་ཁད་གཅིག་
ཙམ་གྱི་སར་ཐབས་བསུར་འབྱོར། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་པ་དང་ཨེ་དགོན་བདུན་གྱིས་

གཙོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱིས་སེར་སྦྲེང་། སྐྱེ་བོའི་ཁྲོམ་ཁྲི་ཕྲག་གིས་བསུས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

76

ཏེ་ལྟག་རྫོང་གསར་བརྒྱབ་བཀྲ་ཤིས་མཐོང་སྨོན་གྱི་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་
སྟེང་དུ་སྡོད་ས་བྱས། ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་བསྡད་པའི་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་འདྲེན་གྱི་བར་

གཟིམ་ཤག་ནས་རྒྱུན་གྱི་ནར་མའི་རྙེད་བཀུར་དང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དཀར་སྤྲོ་དམར་སྤྲོའི་གཞིས་ལེན་གྱི་ཚེ་ཐུད་སྒྲོམ་སོགས་འཛུགས་ཆེན་ལྔ། ཞལ་ངོ་དང་བླ་
མ་རྣམ་པར་མདུན་ཅོག་པང་ཁེབས་བཤུར་ཐག་གཏོང་བ་སོགས་སྡེ་དཔོན་གྱི་སྒྲིག་

སྲོལ་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་འདུག དཔོན་ས་ཨ་ནེ་དྲུང་གིས་གཙོས་ཞལ་ངོ་རྣམས་དང་གསོལ་དཔོན་པས་ཐོག་དྲངས་པའི་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལ་ཞོགས་སྟར་གྱིས་གྲུབ་རྒྱལ་
ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་ཚར་བཅུ་ཙམ་རེ་བསྐུར་བའི་བརྒྱ་རྩ་གྲུབ་རྗེས་སྐྱེར་སྒང་
ལུགས་ཀྱི་རྟ་མགྲིན། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། སྒྲོལ་དཀར། ཕྱག་དྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་

རྗེས་གནང་། ཆོས་སྐྱོང་སོ་སོའི་བསྐང་གསོའི་ལུང་དགོས་གསུང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་གང་འདུག་གི་ཉེར་མཁོའི་ལུང་ཕུལ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཟ་མ་ཏོག་གི་ལུང་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་སྣང་ཞིག་
མ་བྱུང་བར་ཀློག་པ་ཐལ་སོང་བ་བླ་མ་ཞིག་གིས་བདག་གིས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཁྱེད་སྐུ་གལ་ཆེ་བས་འབུལ་ཟེར་བའི་དཔེར་སོང་། མདུན་གྱི་རྡོ་གཅལ་དེར་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་པ་དང་དྲུང་འཁོར་ཁྲོད་དུ་ཆོས་འཁོར་གླིང་པ་ཡོད་པ་རྣམས་བགྲོ་གླེང་ལ་རྩེལ་མཁྲང་ཆེན་པོ་བྱེད་འདུག་པ་ཚོར་བས་དེ་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་ན་སྙམ་པའི་གདན་ཁར་སྡོད་
མི་ཚུགས་པ་ཙམ་བྱུང་། ཞག་གསུམ་བཞི་ནས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་རྒྱལ་དབྱར་ཆོས་ལ་བཞུད་པའི་རིགས་ལུང་བྱེད་མཁན་མེད་པར་ཁུ་སིམ་མེ་བྱུང་བས་མིག་དང་ལིང་ཏོག་གི་དཔེ་ལྟར་བློ་ལྷོད་ཀྱིས་སོང་། རི་སྒོ་ཆོས་སྡེ་པས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་པའི་འདུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

77

ཁང་དུ་གཞིས་ལེན་དང་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་བསྟར། གླེགས་བམ་བུ་ཆོས་ཀྱི་ལེའུ་
གཅིག་ཀྱང་བཀླགས་ལུང་དུ་བཤད། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་གཟིམ་ཆུང་དུ་དཔོན་བློན་རྣམས་རྡོ་གཅལ་དུ་ཁྲོམ་ལ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕབ།
(༦༢ ཉ་༣། ༩༡ འ་༣) བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐང་ཡངས་པོ་དེར་རྡོ་ཁྲི་ལེགས་པོ་ཞིག་
བརྩིགས་པའི་སྟེང་དུ་བོས་པའི་བསྔོ་བ་དང་ཁྲོམ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཚེ་དབང་བྱས།
(༦༢ ཉ་༥། ༩༢ ཉ་༥) འདི་དག་གི་སྐབས་ཁྲོམ་ཆོས་བྱས་པ་སྔ་ཕྱིར་འཇའ་སྤྲིན་

དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་ལྟས་ཡ་མཚན་པ་རེ་བྱུང་འདུག་པ་ཨེ་ཕྱོགས་འདི་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་དད་མོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བླ་མ་དེ་ཉིད་དངོས་ཡིན་སྙམ་པའི་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྡོ་ལ་རིང་བསྲེལ་བྱུང་བར་གདའ།
(༦༢ བ་༢། ༩༢ འ་༡༠) རི་སྒོར་སླེབས་བསྟུན་རྒྱ་རི་གཞུང་ནས་ཞག་ཉི་ཤུ་སྐོར་རྒྱུན་གྱི་རྙེད་བཀུར་དང་རྫོང་དུ་བོས་ནས་གཞིས་ལེན་སྟེར་སྦྱིན་བཟབས།
(༦༢ བ་༥། ༩༢ འ་༢) རོང་ཆད་དཀར་དུ་ཞག་བཅུ་བསྡད་ནར་མར་དུས་སྟོན་བདོག་སྐྱེས་བཟང་བར་མཛད། ཞབས་དྲུང་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་བརྒྱ་
རྩ། རྟ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ། ཕྱག་དྲུག་པའི་རྗེས་གནང་རྣམས་ཕུལ། ཆོས་རྗེ་ཁྲ་རི་
བས་གཙོས་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕབ།

༦༽ རིན་ཆེན་སྒང་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ། རྫིང་ཕྱི། ཆོས་ལུང་སོགས་སུ་ཕེབས་
བཞུགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཤིང་། ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕ་
བོང་ཁ་ཞལ་སྔ་ནས་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་མནོས། བྱང་རྭ་སྒྲེང་དང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

78

ཆོས་འཁོར་རྒྱལ། འོལ་དགའ། རྫིང་ཕྱི་བཅས་ སུ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་རེ་བ་བསྐངས་
ཤིང་སྨོན་ལམ་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་པ་དང་ཕྱག་དཔེ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་དཀར་ཆག་བསྒྲིགས།

(༦༣ ཉ་༤། ༩༣ ཐ་༡༠) རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པས་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲིན་ལས་

ཀྱང་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་པ་དང་དཔོན་སློབ་ཏུ་འབྲེལ་ནས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ད་ལམ་ཡང་རིན་ཆེན་སྒང་གི་སྐུ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་ཅིས་ཀྱང་མཇལ་དགོས་ཞེས་ཞལ་ངོར་སྙན་སྒྲོན་གནང་བ་ལྟར་རིན་ཆེན་སྒང་དུ་རྟེན་མཇལ་ལ་ཕྱིན། ཆུ་ཚན་ཁར་ཞག་བཞི་
བསྡད་རྫོང་དཔོན་ཁང་དམར་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བཅུ་ཕོགས་ཤིག་དང་བཞུགས་
གྲལ་གྱི་གཞིས་ལེན་དང་སྟེར་སྦྱིན་བསྟར། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནས་ཆོས་ལུང་མཇལ་བར་ཕྱིན། རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཕུལ་སྐབས་འཇའ་སྤྲིན་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བྱུང་བར་རྫོང་
དཔོན་དཔོན་གཡོག་ཀྱང་ཡ་མཚན་དུ་འཛིན། སྟོད་སྨད་ཀྱི་སྐྱ་སེར་ཕྲད་མི་རྣམས་ལ་
བྱིན་རླབས་བསྔོ་སྨོན་ཆོས་འབྲེལ་སོགས་འདོད་ཆོས་སྦྱར་བྱས།
(༦༣ བ་༢། ༩༣ འ་༡) ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་སླེབས། (༦༣ བ་༣། ༩༤ ཐ་༣) དབྱར་ཆོས་དང་ཐུག་པས་བག་དྲོ་ཞིང་གྲྭ་ཚང་ཁག་དང་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྣེ་ལེན་རྒྱས་
པར་བྱུང་། རི་མཐིལ་གྱི་མགོན་ཁང་རྣམས་མཇལ་ཞིང་གཏོར་གསོ་བྱས། གླིང་སྨད་

ཞབས་དྲུང་ར་བ་སྟོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དུས་བཟང་ཆོས་སྤྱོད་ལ་མཉེས་པའི་སྟབས་
ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་གླིང་པའི་ཆོས་ཐོག་སྐབས་འཕྲལ་འཕྲལ་ཡོང་གིན་ཡོད་པའི་བག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

79

ཆགས་ཀྱིས་བྱམས་ཁང་དུ་མངའ་དྭགས་གཉིས་ཀྱི་དུས་བཟང་ཆོས་སྤྱོད་ཅི་རིགས་
པར་ཕྱིན། ལར་མཚན་ཉིད་པའི་དུས་འདིར་བླ་ཆེན་གྱི་བཟང་རྫུ། མི་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་མ།

སྒོམ་ཆེན་གྱི་སྦུབས་སྡིར། སྔགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས། བླ་ཆུང་གི་མི་ཆོས་སོགས་རེ་
དོགས་གང་ཡང་མི་དགོས། དགེ་འདུན་སྤྱི་ཁྲིམས་དང་མ་འགལ་ཞིང་དཔེ་ཆ་རིགས་
ལུང་ནུས་ཕྱིན་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་གཡེང་བའི་རྡོ་ཞྭ་དང་སོ་ཕག་གི་ཁྲེས་པོ་ནི་མེད།
སྣང་བ་གདོང་བསྟད་ཀྱི་ཉམས་འཆར། འཕྲལ་བློ་བདེ། ཕུགས་ཞེ་གཙང་། ཆོས་སྤྱོད་
ཀྱི་གདངས་དང་ཐལ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་ཚེ་སྙིང་ཁོང་བདེ་སང་སང་ཡོང་བའི་ཆོས་པའི་
ཡང་རྩེར་ཡོད་དོ། །དབྱར་ཆོས་ཀྱི་མཇུག་གི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་དབུ་བྱས་སྔ་དྲོ་
འཁྲུངས་རབས་ནས་ཆོས་ཐུན་རེ་བཤད། སྨོན་ལམ་གྱི་དུས་དབུ་རྒྱན་སོགས་
མཆོད་རྫས་འགའ་ཞིག་ལ་སོ་སོའི་མཇུག་ཏུ་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་དགོས་ཀྱིན་འདུག་

པས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་དང་མི་འདྲ་བའི་རིག་པ་གྲུང་གྲུང་པ་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་། བང་རིམ་པ། ལྕང་ར་བ། སྒྲོམ་མདའ་བས་མཚོན་པའི་སྐྱ་སེར་མང་པོ་ཕྲད་པར་བྱུང་བའི་རེ་བ་བསྐང་། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་ཆོས་མཆོག་པའི་རྩི་བཞག་གི་ཟིན་བྲིས་གནས་གསུམ་པ་ཞིག་མཐོང་བར་བློ་སོང་ནས་རྣམ་གཡེང་གི་སྲུབས་དབར་ལ་བཟུང་། སྟོན་གཞི་བྱེས་མཐའ་དག་ཆོས་ཐོག་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོར་བཏེག སྒར་གྱི་དྲུང་འཁོར་ལག་དོ་རྣམས་ཀྱང་དྭགས་རོང་གི་ཤིང་བདག་
མེད་གཅོད་པར་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་འགོལ། ཞལ་ངོས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་མཚམས་
གྱིས་གསུང་བ་ངོ་མ་སྤངས་པར་བཀའ་གདམས་ཕོ་བྲང་དུ་བསྡད་ཀྱང་བསྙེན་སྒྲུབ་དང་སྒོམ་སྒོམ་སེམས་སེམས་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཤེས་ཀྱང་མི་ཤེས་དཔེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

80

ཆར་བལྟས་ན་ནི་གཞན་གྱིས་འཕྱས་དོགས་ཞག་བདུན་པོ་དེ་ལོ་ལས་རིང་བ་ལྟ་བུའི་
དཀའ་བ་སྤྱད།
ལྷ་ཐོག་སྟེང་གི་མཚོ་མཇལ་ལ་ཕྱིན། ཕྱག་ཆེན་པ་དཀའ་བཅུ་བག་དྲོས་མཛད་
ཁོང་ངོ་ལྐོག་མེད་པའི་ཆོས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་སྣང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚོ་ནས་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་ལྷ་ས་གསལ་པོ་བསྟན་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་ཞིང་སྟར་སྡོང་མགྲོན་གཉེར་ཧ་ལས་དྲགས་ཏེ་ལབ་རྒྱུའང་མི་འདུག སྒྲོལ་མ་དཀར་སྔོན་གྱི་མཚོ་ནས་གྲོང་ཡུལ་ཐོར་རེ་བ་བསྟན། རྟ་མགྲིན་གྱི་མཚོར་ཟླ་བོ་རྣམས་ལ་ནི་
མ་བྱུང་ཟེར་བདག་གིས་མཐོང་སྣང་ལ་མཁར་དམར་པོ་ཐོག་གསུམ་པ་སྤེལ་སྤེལ་ཞོལ་ཅན་སྒོ་སྒེའུ་ཁུང་མེད་པ་ཞིག་བྱུང།
(༦༤ བ་༢། ༩༥ འ་༡༠) རྫིང་ཕྱིར་ཕྱིན་ཞག་བཞི་བསྡད།
(༦༤ བ་༤། ༩༥ འ་༧) ཁྲོམ་ལ་ཉི་མ་དང་པོར་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་གཅིག་དང་། ཉི་མ་ཕྱི་མར་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་བྱས། མཁར་ལོས་འཁྲུངས་
རབས་ཀྱི་བཤད་པ་ལེགས་བྱུང་ཟེར་བ་མགུ་བ་ག་ལ་ཡིན་ཡང་ཆོས་འདོན་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་འདྲ།

(༦༦ ཉ་༤། ༩༧ འ་༣) གསེར་ལ་བརྒྱུད་ཧོར་ཟླ་དགུ་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་སྔ་མའི་
ཚེས་བཅུ་ལ་ཆོས་ལུང་དུ་སླེབས། དབེན་ས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་ཐོག་
དྲངས་ཨོ་རོང་སྐྱ་སེར་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་འབྱོར་བ་ལྷ་ས་བ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་གདོང་གྲུ་ཁར་བསུ་བ་ལ་བྱུང། གནས་ཚང་སྒོ་སྣ་ཤག་ཏུ་བྱས། དབེན་ས་སྐུ་སྐྱེས་གཙོས་སོག་པོ་རྣམས་དང་ཕྲད། དེ་ནུབ་མཆོད་ཁང་རྣམས་ལ་སྙན་ཤལ་དང་བཅས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

81

སྲོད་མཇལ་ཞིག་ལ་ཕྱིན། དཔལ་ལྷ་ལྕོག་ཏུ་སྒྲོན་ཆས་ཕུལ། སང་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
སྤུངས་སུ་སླེབས།
(༦༧ ཉ་༣། ༩༩ ཐ་༧) དགུན་སྨད་དཔེ་མཚམས་ལ་བསྡད་པའི་ཀོང་པོ་བསྟན་དར་བའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐལ་འཕྲེང་དེ་ནས་གནད་འགག་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་རྡོག་
བསྒྲུགས་ཀྱིས་བཟུང་། ཤར་རྩེའི་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་ཆེན་མོ་དེ་འཛིན་ནམ་སྙམ་
ཤོག་བུ་དྲུག་བདུན་ཙམ་བཟུང་ཡང་གྱོང་པོ་ཁོབ་ཤག་ཅིག་འདུག་པས་དེ་ཚབ་འབྲས་ཡུལ་སྐྱེད་ཚལ་བའི་འདུལ་བའི་གཞི་སྟོད་དེ་བློར་ཆུད་པར་བྱས་པས་འདམ་གོ་མ་ལོག་པ་བྱུང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་ཨ་ཁའི་དའི་ཆིན་ལ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་རྗེས་གནང་དང་ཚེ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ་ཞིག་བསྐུར། བྱམས་སྨོན་སྨོན་ལམ་
གྱི་ཚོགས་དབུར་ཕྱིན་བདེ་བ་ཅན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་ཚིག་འགགས་བརྒྱབས་ནས་
དབུ་མཛད་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་ཟློས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ཤར།
ཆུ་སྤྲེལ་གྱི་ལོ་གསར་སྔར་འཁྱུད་བཞིན་བྱས། འདི་ལོ་སྨོན་ལམ་ལ་འགྲོ་ཐུབ་ན་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་ཐར་ཐུགས་ཐོག་ནས་ངོ་མཚར་བ་གནང་འདུག་པ་ཉན་པའི་སྐལ་བཟང་འཐོབ་རྒྱུར་སྟབས་མ་འགྲིག་

ཐུགས་བསྙེལ་གསོ་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཐོགས་མེད་དུ་དེ་འདྲ་གནང་བ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་དཔག་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་ཐར་རོ། །
ཟླ་བ་དང་པོ་རིང་དཔེ་མཚམས་ཀྱི་འཕྲོ་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་འགྲུལ་པ་
རྣམས་རྫོང་བདའ་གྲུབ་པ་བྱས། ལྷ་ས་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ཞག་ཉི་ཤུ་སྐོར་བཞུགས། གདན་བཞི་དང་ཀྱེ་རྡོར་གཉིས་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ནས་ལྷུ་བཏོན་པའི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

82

དབང་། ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་འཁོར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་

བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་མ་སོགས་རྗེས་གནང་ཁ་ཤས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་སྔར་མ་སོང་བའི་པོ་ཏི་ཕྱེད་བཞི་ཙམ་དང་ལུང་ཕྲན་ཁ་ཤས་ཐོབ་པར་ཞབས་ཏོག་དང་འབུལ་བ་གྱ་ནོམ་པ་ཕུལ་ནས་ཕྱིར་ཐེགས། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་
དུ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དཀར་པོ་རབ་
འབྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། རབ་འབྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ། རབ་འབྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་གསུམ་ཡང་བོས། འཇུག་པའི་ཊཱིཀྐའི་འཕྲོ་དང་མཛོད་ཀྱི་ཊཱིཀྐའི་དབུ་བཙུགས་ཆོས་ཐོག་གཅིག་སོང་མཚམས་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་

གསང་ཕུར་ཐེགས། དབྱར་ཆོས་གྲོལ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་གདན་འཇགས་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་མཛོད་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་ཚང་བར་སོང་། ཟུར་ཆོས་ལ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་བཏང་། གྲྭ་པའི་ཁྲོད་ནས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ལ་གྲྭ་སྐོར་བྱས་ན་འགབ་ཚུལ་ཟེར་མཁན་བྱུང་ཞིང་རང་ལའང་ཤེས་འདོད་ཆེ་བར་ཡོད་པས་ལོ་ཕྱི་མའི་ནང་དུ་གྲྭ་སྐོར་བརྩི་བཞག་གི་འགྲོ་རྒྱ་སོགས་གང་ལ་དཔགས་ཀྱང་ཕེར་བར་
ཡོད། དེ་ནས་ཀྱང་ལོ་གསུམ་བཞི་ཞིག་སློབ་གཉེར་བློས་མི་གཏོང་། མདོ་ཕྱོགས་གྲུབ་རྗེས་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་བག་ཆགས་ཙམ་བཞག་ངོས་རང་གི་བརྗེད་གསོས་སུ་ཆོས་གླིང་གྲྭ་ཚང་པ་ལྟ་བུའི་འཆད་ཉན་ལོ་བཞི་ལྔ་ཙམ་ཞིག་བྱས། དེ་རྗེས་གྲྭ་ས་ཕན་ཚུན་གྱི་དབྱར་དགུན་གྱི་དུས་ཆོས་ལ་མཁན་པོས་ཊཱིཀྐ་གཏོང་སྲོལ་ནུབ་པ་སླར་
བཙུགས། རྒྱུན་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་སུམ་ཅུ་ཚུན་ལ་བརྩི་བཞག་འདྲ་བཏང་ན་སྙམ་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

83

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད། བླ་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་སྒྲོབ། སྒོམ་ཞྭ་པུས་འཁྱུད། སྨིན་མ་གཟེང་
གཟེང་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུགས། རོལ་མོ་འུར་ཆེམ་དང་རཀྵ་ཁྲོག་ཁྲོག་གི་སྔགས་པ།
བྱ་རྒོད་རོ་ལ་བཤུར་བ་ལྟ་བུའི་གྲོང་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ལ་ཞུས་ཤིང་ཚ་བ་དཀའ་བཅུར་ཡང་མོལ་བས་རྗེ་བླ་མས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དབུ་སྐྱ་ཧྲིལ་ལེ་འཆད་
ཉན་མཛད། ཁོ་བོའི་བླ་མ་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་པའང་དེ་དང་འདྲ། ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་ཞེས་མཉེས་མཉེས་གནང་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་དྲག་ཞན་
མང་པོས་བླ་ཆེན་ལ་སྐུ་ཡོན་སྒོར་མ་ནས་དགོས་པ་ཡིན་མཚན་ཉིད་པ་སྐམ་པོ་རྭ་ཅོ་འདྲ་བ་འདིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན། པུས་མོ་གཡས་འཛུགས་གཡོན་འཛུགས་བྱས་ནས་རྩོད་པ་བྱེད་དགོས་མི་ཡོང་། དབང་ཆོས་ཞུ་མི་རྣམས་ལ་བགྲོ་གླེང་བཏང་བས་གོ་གར་ཆོད་སོགས་འགྲིག་འགྲིག་མང་པོ་ལབས་པས་ཞལ་ངོ་ཐུགས་འཁྲུལ་ཏེ་གྲྭ་
སྐོར་གནང་ན་ངམ་རིང་ལྟ་བུར་འགབ། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་རང་ཕྱོགས་རྐྱང་པའི་ཁྲོད་དུ་སོང་བས་སླ་ཆོས་འདྲ་མོ་ཞིག་ཡོང་ཚུལ་ས་བདག་མགོ་སྐོར་གྱི་གསུང་མང་དུ་

འབྱོན་པར་སྐོར་ཅིག་ལན་མ་ཕུལ།
(༦༩ ཉ་༣། ༡༠༢ འ་༡༡) ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དགའ་

ལྡན་ལ་ཕེབས་གདོང་རེ་ཞིག་སློབ་གཉེར་གྱི་མུ་མཐུད་འདི་ག་འགབ་པ་འདྲ་ཞུས་
པར་དེ་ག་འདུག་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལབ་རིས་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱིད་

ཆགས་བྱས་པ་འདྲ་མོ་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་ནན་ཆགས་ཞུ་མི་བདེ་གནང་། དཀའ་བཅུ་བ་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ནས་ནད་བབས་ལྕི་བ་ཞིག་གིས་ཟིན་པའི་ཟླ་བ་དགུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

84

པའི་ནང་དུ་ཁམས་མ་འཚོ་ཁོང་པ་ཡོད་ན་ཞལ་ངོར་མཛེས་ལམ་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཕྱིན་སློབ་གཉེར་གྱི་གེགས་བྱེད་ཁོ་ན་དང་རེ་གཉིས་ཀྱི་བློར་

ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་འབུལ་མི་ནུས་ཞལ་ངོ་ལ་གྲྭ་སྐོར་གྱི་སྐོར་བསྐྱར་ནས་ཞུས་པར་
གྲྭ་སྐོར་ངམ་རིང་རང་འགབ། དེས་ན་སྡེ་པ་གཙང་པ་དང་ཡང་མཇལ་འཛོམ་ཤར་ཡོང་། གཙང་པའི་གྲལ་འཕྲོས་པ་སྨོན་འགྲོ་ནས་སོགས་དང་གསུང་འཕྲོས་མཛད་དགོས་ཡོང་བས་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུས་མི་འཐུས། སྔགས། རིག་གནས། ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཚང་མ་ནས་མཁྱེན་དགོས་ཞེས་མི་འདོད་གདམ་ངའི་ཚེས་གྲངས་དུས་ཚོད་བྱུང་བས་གཏམ་མགོ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལུས་ངོ་ཤེས་པའི་དཔེ་བཞིན་ཧ་གོ་སྙམ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁྲི་བ་རྦད་བཅད། དེ་སྔ་དགེ་སློང་གི་ཟླ་བོར་བྱང་ངོས་ཆོས་མཛད་སྡོད་
ཀྱིན་ཡོད་པ་ཞལ་ངོའི་ཐུགས་ལ་མ་བབས་པར་ཕྱོགས་འགྲོ་ཁོ་ནར་བརྫངས་སོང་བས་དེ་ནས་བཟུང་གྲོང་སྨད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱིལ་པ་ལག་གཡོག་ཏུ་འགྱུར་
བར་བྱུང་།

དཀའ་བཅུ་བའི་དགེ་རྩར་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཐོན་གསུང་བར་དགེ་སློང་།
གྲོང་སྨད་ནས། དབོན་པོ་དམ་ཆོས། དགེ་བཤེས་དགེ་དར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟླ་བོ་བྱས་
ཐོ་རེངས་ཁར་མངོན་རྟོགས་ཚར་རེ་བཏང་། གཤིན་རྗེ་ཉི་མ་བཞི་པའི་དྲག་སྔགས་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ནམ་འོག་ལ་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་ཏེ་གཤིན་པོའི་དགེ་བར་བཏོན། སྒེར་དུ་ཞེ་དགུ་མ་ཐོན་བར་སྨོན་ལམ་རྣམས་བློ་ཐོག་དང་དཔེ་ཆ་གང་འོས་ནས་མ་ཆག་པ་བྱས། ཞལ་ངོས་ཆོ་ག་ཚ་ར་སྲེག་སྦྱང་གིས་མཐའ་བརྟེན་པའི་དགེ་བ་ལེགས་པོ་མཛད། དཀའ་བཅུ་བ་དེ་བླ་མ་རྫིང་ཁ་བར་ཕྱག་ཆེན་ཞུས་པས་ཡིན་ནམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

85

གང་ལྟར་ཆགས་ཞེན་ཆུང་ཞིང་འཕོ་བ་རྣོན་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པས་ཆོས་པའི་རྐང་མ་དྲངས་ཙམ་བྱུང་སོང་། མཁར་གྲོང་ཆོས་མཛད་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་སྦྱངས་པས་སྡེབ་དག་རྒྱུ་མེད་པའི་གཟུགས་བསྐུར་ཡིག་འདྲི་ཐུབ་ངེས་ཤེས་པ་
བྱུང་།

(༧༠ བ་༡། ༡༠༤ འ་༦) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་

ཕེབས་འཁྲུངས་རབས་སོ་བཞི་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ལྗགས་བཤད་གནང་ཞིང་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་དོགས་གཅོད་ཞུས། དེ་ཞོར་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལ་སྤྱི་

ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་གནད་འགག་ཚོ་འགྲོལ་བ་གནང་།
ཆུ་མོ་བྱའི་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས་སྨོན་ལམ་དུས་ཐོག་ཏུ་འཛུགས་རྩིས་ལ་ས་སྐྱ་

ཞབས་དྲུང་མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་བསྟན་པ་གསོ་ཆོག་སོགས་བོད་འབངས་བདེ་
ཐབས་ཀྱི་སྐུ་རིམ་ཚུགས་པ་མ་ཟིན་པས་འགྱངས།
(༧༠ བ་༤། ༡༠༥ ཐ་༢) ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་སེར་འབྲས་མཆོད་གཞིས་རྙིང་ཁུངས་ལྷ་ས་རུ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་སྐྱེལ་དང་བཅས་འཕྲུལ་སྣང་བྱ་
འདབས་སུ་འབྱོར། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་ཕེབས་པའི་བཞུགས་ཁྲི་མང་ཞིང་བག་དྲོ་བ་བྱུང་།
(༧༡ ཉ་༡། ༡༠༥ ཐ་༩) ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ད་ལོ་ཚོགས་དབུ་ཡོངས་རྫོགས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་མཛོད་གསུང་བྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ཤིང་འཁྲུངས་རབས་
ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེན་དཀའ་ནའང་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་དང་གྲྭ་རིགས་ཚོ་མགུ་བའི་
ལུགས་ཀྱི་གསུང་འཕྲོས་མཛད་འདུག་པ་གཞན་ངོ་གཟུང་བ་མིན་ལ་ཆེ།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

86

(༧༡ ཉ་༥། ༡༠༥ འ་༤) ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ས་ནས་གསང་ཕུར་ཤར་རྒྱག་ཕེབས། ངེད་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ལོག
(༧༡ ཉ་༦། ༡༠༥ འ་༡) གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དང་ཞལ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་གྲོས་
ཀྱི་འཆར་ལ་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པར་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་ཞུས་ན་འགབ་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་ཕ་བོང་ཁ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་གདན་དྲངས། ཐོག་མར་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་དགོས་གསུང་བར་ཚེ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ་ཕུལ། རིག་འཛིན་བཀའ་བརྒྱད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་ཀུན་སྒྲོལ། རིན་ཅེན་གླིང་པའི་གཏེར་མའི་ནཱ་ག་
རཀྵའི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཁ་ཤས་ཞུས། ཐོག་མར་ཞལ་ངོའི་བསླབ་སྟོན་དང་བསྟུན་པ་ལས་མོས་པ་ཆེ་བ་མེད་ཀྱང་ཉེ་བར་བརྟགས་ཚེ་བླ་མ་དེ་ཉིན་མཚན་ཆོས་
ཀྱིས་འདའ་བའི་མཛད་པ་དང་གསུང་འཕྲོས་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་དད་པ་མི་འགྲོ་བའི་རང་དབང་མི་འདུག བསླབ་སྟོན་དང་ཕེབས་སྒོ་མཐའ་དག་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བ་ཁོ་ནར་སྣང་བས་སྔོན་ཆད་ཐོས་བསམ་བྱས་རྒྱུའི་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་སྣང་ཤས་ཀྱི་མཁས་

འདོད་གྲགས་འདོད་ཁོ་ནར་སོང་བའི་རང་རྒྱུད་ཐ་རྒོད་ལྟར་རེངས་པ་འདི་ནས་བཟུང་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཤིག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་སྙམ་པའི་བློ་སྣ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཁུགས་པའང་རྗེ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་པ་
བྱེད་སྐབས་དུས་གཏོར་གཏོར་བསྔོ་ཁ་ཏོན་ཆག་པ་རྣམས་ཀྱང་བསླབ་སྟོན་བཞིན་བསོས། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་བརྒྱད་གཏོར་སྔར་སྲོལ་ལྟར་བྱས།
(༧༢ ཉ་༤། ༡༠༧ ཐ་༧) བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆུ་འགོ་བྱང་རྭ་སྒྲེང་དུ་སླེབས། དགོན་འོག་ཏུ་གནས་ཚང་བྱས། ས་ག་ཟླ་བའི་རྟེན་དགྲམ་ཆེན་མོ་དང་ཐུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

87

འགྲིག ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ། གདུང་རྟེན་དངུལ་གདུགས་མ། དབུ་ཡོན་མ་ཆེ་ཆུང་སོགས་རྟེན་རྣམས་མཇལ་ཞིང་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་བཏབ། འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཞུགས་ཁྲིར་ཕྱིན་ཏེ་དཀོན་ཅོག་
འབངས་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་ནས་ཆོས་ཐུན་གསུམ་བཤད། འཇའ་སྤྲིན་དང་མེ་ཏོག་
གི་ཆར་འདུག་ཅེས་དགེ་སློང་མང་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་མཛུབ་ཚུགས་བྱེད།

(༧༣ ཉ་༢། ༡༠༨ ཐ་༡༠) རྟ་རྒོད་ཤེལ་ལྕགས་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་ཁར་དཔལ་གསང་

བ་འདུས་པའི་བླ་མཚོ་འདུག་པ་མཇལ། གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོའི་གངས་ལས་ཆུ་གློ་བུར་དུ་རྡོལ་བ་གནས་སྲུང་དགྱེས་པའི་མཚན་མར་མཐོང་། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་སླེབས་ནས་མི་རིང་བར་དབྱར་ཆོས་ཚོགས། གཞི་བྱེས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་
ཉིན་ལྔའི་བར་ལ་དཀོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་རྫོགས་པའི་བཤད་པ་ཞིབ་པོ་
ཕུལ་བས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་མཁས་རློམ་རྣམས་ཀྱང་མགུ་བའི་རྣམ་འགྱུར་མཛད། གྲྭ་ཚང་ཁག་དང་ཕྱུག་པོ་མང་པོས་མགྲོན་ལ་བོས། རི་ཁྲོད་ཆེན་མོར་ཇ་འཐུང་བའི་ཞོར་ལ་ནང་རྟེན་འདུག་པ་ཚོ་མཇལ། དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་མའི་བླ་མཚོ་མཇལ་བར་ཕྱིན་པས་མི་མངས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཐོག་མར་འཚུབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཁ་བ་སོར་དོ་ཙམ་བབས། ལ་ཁར་སླེབས་པ་དང་གངས་སྤོས་ཚེ་ཆུང་ཤོས་ཙམ་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲིལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་

རྩིབས་བརྒྱད་དང་པདྨ་ནོར་བུའི་གཟུགས་བརྙན་སྣ་ཚོགས་བབས་བྱུང་བ་ཀུན་ཡ་མཚན་པར་འཛིན་ཞིང་ཆོས་སྐྱོང་དགྱེས་པའི་རྟགས་སུ་མངོན། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་མཚོའི་ཞལ་ཁེབས་སྔོ་ལྗང་དཀར་དམར་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

88

བསལ་བའི་ནང་ནས་དགོན་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བསྟན་ཞིང་། མཁར་སྤེལ་སྤེལ་ཞོལ་ཡོད་པའི་སྔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་། རི་མཐིལ་གྱི་མཆོད་ཁང་དང་ནང་རྟེན་རྣམས་ཞིབ་པར་མཇལ་ཞིང་། ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་ཇ་དང་ནས་འགྱེད་བཏང་། དྭགས་ཉང་གི་སྐྱ་སེར་མང་པོ་ཚོགས་པར་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཕན་པ་བསྒྲུབས། ཕྱག་དཔེ་པོ་ཏི་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་འདུག་པར་དཀར་ཆག་བསྒྲིགས། མར་ཅུང་

ཟད་དཀོན་པར་བརྟེན་མགོན་ཁང་ཚོར་གཏོར་ཁ་གསོ་བ་ལས་གསར་བཞེངས་བྱུང་མ་སོང་བའི་འཚུབ་ཀྱིས་དགོན་པ་ནས་ཐོན་ཉིན་རྟ་དྲེལ་ལ་ཆད་ལྷག་ཆེ་ཞིང་འབུལ་དཔོན་སྔོན་པོ་ཟེར་བའི་ཞོན་རྟ་དྲག་པ་དེའང་རྫ་གསེབ་ཏུ་རྐང་པ་ཆག་པས་ཆོས་སྲུང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཁོག་ཡངས་དང་རྟོག་གེ་པའི་ཧར་སྤྱོད་མཁན་པོ་རྣམས་རྣམ་རྟོག་གི་དྲ་བར་ཆུད།
(༧༣ བ་༥། ༡༠༩ འ་༧) འོལ་དགའ་ཆུ་ཚན་ཁར་ཞག་བཞི་བསྡད། འོལ་དགའ་འདི་དགེ་ལུང་སྐྱོག་མོར་སོང་བ་དང་ཁྱད་པར་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་མནལ་ལམ་ལུང་བསྟན་དུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་བཤད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱ་

སེར་མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་མོས་པས་ཁྲོམ་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་རླབས་དང་མཎིའི་བཟླས་
ལུང་བྱས་རྫིང་ཕྱིར་ཞག་གསུམ་བསྡད། མལ་དྲོ་བརྒྱུད་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་དཀོན་
ཅོག་ཆོས་འཕེལ་གསང་སྔགས་མཁར་དུ་གདན་ཆགས། ལམ་ཞོར་ལ་གུང་ཐང་གི་གནས་མཇལ། ལྷ་སར་ཞག་གསུམ་བསྡད། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕ་བོང་ཁ་པ་ཕེབས་ནས་མཚམས་དང་ཁ་ཏོན་དགེ་སྦྱོར་ཉམས་ལེན་གྱི་བསྔགས་བརྗོད་མང་པོ་གནང་བས་
ཡིད་དྲངས། དེ་རིགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་རུང་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས་འཕྲལ་ཟླ་བ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

89

ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་མཚམས་དམ་པར་བྱས་པ་སྤྲོ་བར་བྱུང་ཞིང་དེ་སྐབས་དམག་ཟོར་མ། གུར་ཞལ། བེག་ཙེ་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་ཆོག་བསྐང་གསོ་གང་རྒྱས་ངོས་བཟླས་པ་འོས་འཚམ་འབྲོག་པའི་ཡིག་དྲུག་ལྟར་བགྲངས། ཕྱག་དྲུག་པ་ལས་གཤིན་རྣམ་སྲས་གསུམ་གྱི་མཆོད་གཏོར་ཆག་མེད་དུ་ཕུལ། གཟིམ་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཀ་གླིང་ཡོལ་

བས་བཅད་ཡོད་པའི་རྒྱབ་ཏུ་མི་ནག་རྟ་ནག་ལ་ཞོན་པ་དར་གྱི་ཙེ་བེར་ཅན་ཞིག་ཉམས་སྣང་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཤར་བ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པ་ཀ་དྲུག་མའི་མཚམས་ཁང་ཤོད་ནས་ཞལ་ཐང་ཁ་ཤས་བླངས་པའི་ཁྲོད་དུ་ཙ་རི་ཞིང་སྐྱོང་གི་ཐང་ཁ་འདུག་པས་རྩད་ཆོད།
དགེ་སློང་དང་རྒྱ་ཡགས་ནས་སོགས་ཀྱིས་སྔར་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་
ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིང་སྐྱོང་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བླུག་པའི་མེ་དང་སྨ་རའི་དཔེ་ཁོ་ནར་སོང་བས་འབྲས་སྤུངས་ཕྱོགས་ལ་ཟ་ཁ་ཟུག་གཤིས་མི་ལེགས་པ་འདྲ་ཟེར། རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན་སྡེ་པ་ཞང་མཁར་བ་འཇམ་དཔལ་དང་འཕྲོས་བྱུང་བར་ཞབས་དྲུང་གཞུང་གི་ཆོས་སྐྱོང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཚུལ་ཐོས་པས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགོ་བར་འདུག ཀླུན་བུ་ཆོས་མཛད་ཀྱིས་ཞལ་

ངོས་གཙོས་པའི་དྲག་རིས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡིག་དབེན་ས་དགོན་གྱི་དམག་ཟོར་མའི་ཞལ་དུ་བཅུག་པ་རབ་འབྱམས་པ་ཚལ་ཁོག་དང་ཚོགས་གསོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་འདུག་པ་སྐུ་རིམ་མཛད་པ་འགབ་ཅེས་ལྐོག་ཏུ་བྱ་བཏང་བ་ཞལ་ངོས་བཟློག་པ་ཞིག་གྱིས་གསུང་བ་ལག་ལེན་གྱི་རིགས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཞལ་གྱི་སྟོབ་པའི་
གཏོར་མ་རྩད་མ་ཆོད་པར་བླ་དྭགས་སུ་གཤེགས་གཏོར་ཟེར་གྱིན་འདུག་པ་དེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

90

མངོན་སྤྱོད་རོལ་པས་བསྐུལ་ནས་དམོད་བཅོལ་དང་བཅས་འཕངས་པས་ཟླ་བ་བདུན་ཙམ་ན་ཁོ་པ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་བ་ཚེ་དུས་ཀྱིས་སླེབས་པ་ལས་དེ་
འདྲ་ལ་མཐུའི་ཐ་སྙད་ཅི་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་པའི་རྩེད་མོ་ལྟ་བུ་དེ་ཁ་མ་རྡུགས་པ་པད་
གནུབས་དྲག་སྔགས་ཀྱི་སྤྱི་སྡོམ་ཚོར་བལྟས་ན་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཕྱུགས་པར་སོང་
འདུག མཚམས་ཀྱི་ནུབ་འགའ་རེར་ཟླ་བོ་རྣམས་གཅིག་པུར་འགྲོ་མི་ནུས་པའི་
འཚུབ་བྱུང་ཟེར་བ་དགོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཅིག་འཕྲོས་པ་འདྲ། བསྐང་གསོ་ཙམ་
ཤེས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གི་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་བརྩི་བ་རྣམས་མཐོང་ན་རང་ཉིད་ཟོག་པོར་གཏོང་བའི་རློམ་སེམས་ཤིག་བྱས་ཆོག་རྒྱུར་འདུག སྔར་གུར་མགོན་ལྷ་གསུམ་མའི་གཏོར་ཆོག་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་དེ་གྲྭ་ཚང་ལ་ཚུགས་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཉུང་སྐྱོན་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྩོམ་གྱི་ལྷ་བརྒྱད་མའི་བསྐང་བ་དེ་བཙུགས། སྟོན་མཇུག་ནས་དགུན་གྱི་རིང་སྔ་
དགོང་ཁ་ཏོན་ཅི་ནུས་དང་ཉིན་མོ་པོ་ཏི་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་གི་དཀར་ཆག་བསྒྲིགས།

མཁར་གྲོང་ཆོས་མཛད་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཕུག་ལུགས་ཀྱི་རྩིས་སྐར་ནག་

ཅིག་སློབ་སྙམ་ཡང་ཁོ་པ་གློ་བུར་དུ་གྲོངས་ནས་ལྟག་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་ལྟར་སོང་། (༧༥ ཉ་༤། ༡༡༢ ཐ་༡) ཤིང་ཁྱིའི་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས་སྨོན་ལམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་གྲལ་དབུར་ཕྱིན། ར་མོ་ཆེའི་གོས་སྐུའི་ཉིན་གུང་ཚུགས་གྲོལ་བསྟུན་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཕ་བོང་ཁ་པ་ཕེབས་པ་དང་གསུང་གླེང་ཞིབ་པར་བྱུང་། གང་ལ་དྲི་བ་ཞུས་ཀྱང་

གསུང་རྒྱུ་མེད་པ་མི་འདུག སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས།

༧༽སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་ཐུགས་གཉེར་དང་ཟབ་ཆོས་དབང་ལུང་སྔ་ཕྱིར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

91

མང་དུ་གསན། ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ལའང་གཞོལ། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་འདོད་ཆོས་སྩལ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབུལ་
བཞེས།

(༧༥ བ་༣། ༡༡༢ འ་༤) རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་པད་བསྟེན་ནས་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ཟུང་འབྲེལ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཉམས་ལེན་བསྟར་
ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ལོ་གཞོན་སྐྱོན་གྱིས་མུན་ནག་འདོམ་པར་
གཞལ་བའི་མགོན་ཁང་ལྕང་ལོ་ཅན་དུ་མཚམས་དམ་པོ་ཞིག་བྱེད་རྩིས་བྱས་པ། རྟེན་
འདོགས་ཀྱི་གཡག་ཅིག་དགོས་འདྲ་ཞེས་ཟླ་བོ་རྣམས་ཟེར་ཡང་མཐའ་འདྲེའི་ཁ་
རླངས་ཀྱིས་སྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་ཕྱུགས་ནད་སྔར་མ་གྲགས་བྱུང་བ་དང་བཅས་མ་རྙེད།
ཞལ་ངོས་སེར་རྩི་སྦུག་ཏུ་ཐབ་ཆུང་བསྒྲིགས་པའི་རང་དབང་འདུ་པོ་ཞིག་གི་ཞལ་
བཀོད་མཛད་རུང་། ཉམས་ལེན་འདི་བྱེད་མེད་པར་མཚམས་ལ་ག་ནས་ཀྱང་ཚུགས། ལྷག་ཏུ་སོས་བྱ་གདོང་གི་ཚད་པ་དང་མདོའི་ཐབ་མེ་འདོམ་པས་རིག་པ་ཉོག་ཅིང་དགེ་བཤེས་དགེ་དར་བ་དང་གསོལ་དཔོན་ནོར་རྒྱན་པ་ཅན་ཟླ་བོ་ལས་སུ་མ་རུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་བདུག་སྤོས་ལ་བསྙད་པའི་མཚམས་ནང་དུ་བསངས་
བཏང་བ་ལྟ་བུའི་སྡོད་མི་ཚུགས་པར་བདེ་བ་ཅན་དུ་གསང་དགོས་པ་སོགས་རྐྱེན་དུ་མས་ཞེ་གསོག་དང་བཅས་མཁས་པ་གཙང་ནག་པའི་དམ་བཅར་སོང་།

(༧༦ ཉ་༣། ༡༡༣ འ་༨) ཞག་ལྔ་དྲུག་ནས་དགེ་སློང་དང་ལྷན་དུ་རབ་གསལ་དུ་དོན་ནས་བསྡད་པདྨ་བཀའ་ཐང་མི་ལའི་རྣམ་མགུར་སོགས་རྣམ་ཐར་མང་པོ་ཀློག

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

92

བདེ་ཡངས་སུ་ཞལ་བ་བྱེད་མིའི་འུ་ལག་གིས་གཞས་འཐེན་པ་ཉན་ཞིང་ཁ་ཡེངས་མིག་ཡེངས་ཀྱི་ངང་ལ་ཟླ་གཅིག་ཙམ་སོང་། ཟླ་བ་ལྔ་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་སྔ་མའི་
ནང་དུ་གསང་ཕུ་ནས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་
རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་གྱི་བརྩི་བཞག་གནང་བ་ཚང་བར་བཟུང་།
(༧༦ བ་༡། ༡༡༤ ཐ་༤) སེ་ར་བྱེས་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་གཉེར་འཕྲོས་གནང་དགོས་ཚུལ་ཞལ་ངོར་ཞུས་པས་ཐུགས་འགྱུར་བའི་བརྩི་བཞག་འཛིན་དགོས་ཚུལ་གསུང་བྱུང་བ་མི་ཚེ་གཅིག་ལ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་

སློབ་གཉེར་བྱེད་ཐེངས་བརྒྱ་དང་འཇོག་ཐེངས་བརྒྱ་མི་ཡོང་ཐག་ཆོད་དུ་འདུག་བསམ་ད་ཆ་མི་ལྕོགས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསོལ་ཞིང་བསྐུལ་མ་རྣམས་རྣ་བའི་
རྒྱབ་ཀྱི་རླུང་དུ་བྱས། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གི་ལུང་ཞུས་པས་
ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱེད་ན་འདི་འདྲ་དགོས་རྒྱུར་འདུག་སྙམ་པ་བྱུང་། ཕ་བོང་ཁ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཕེབས་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བས་ཉི་མ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར།
ཉམས་ལེན་གང་ལ་དགའ་ཞུས་པར་འཆད་མཁས་དྲགས་པས་གཅིག་ལས་གཅིག་ཟབ་པའི་འདམ་ངོ་མི་ཤེས་པ་མང་པོ་གསུང་།
(༧༧ ཉ་༢། ༡༡༥ ཐ་༡) པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བར་གྱི་

ཊཱིཀྐའི་བརྩི་བཞག་གནང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱི་ནང་གི་ལྗགས་ལུང་དང་སྦྲགས་གསུང་བཤད་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པ་ཞུས།
(༧༧ ཉ་༥། ༡༡༥ འ་༨) ཤིང་ཕག་གི་ལོ་གསར་གྲུབ་རྗེས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

93

གྲལ་དབུར་ཕྱིན།

(༧༧ ཉ་༦། ༡༡༥ འ་༥) ཕ་བོང་ཁར་བཀའ་ཆོས་མང་ཙམ་ཞུ་བའི་སྙན་གསན་འབུལ་བར་སྲས་པོ་རབ་བརྟན་བཏང་། དགུང་ལོ་མཐོ་ཞིང་སྐུ་གཅོང་ཆེ་བའི་སྟབས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་མི་ཐུབ་ཚུལ་བྱུང་བས་ངོས་ཀྱིས་ཕ་བོང་ཁར་ཡོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཕུལ་ནས་རེ་ཞིག་འབྲས་སྤུངས་སུ་འབྱོར།
(༧༧ བ་༣། ༡༡༦ ཐ་༣) ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཕ་བོང་ཁར་ཕྱིན་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཚོགས་འདྲ་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེ་བ་བྱས་པས་
ཕེབས་སྒོར་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཉམས་སུ་བཞེས་ན་
རྫོགས་ཆེན་གྱིས་ཁོག་ཕུག་དགོས། ཁོ་བོའི་བླ་མ་ཉི་ཟླ་སངས་རྒྱས་དེ་འཕྲིན་ལས་

བཞི་ལ་གཙོ་བོར་མི་མཛད། ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲོལ་ལམ་བརྙེས་པ་ཡིན་
ཞེས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་དང་བཅས་རིག་འཛིན་རཏྣ་གླིང་པའི་ཀློང་གསལ་གྱི་དབང་

ལུང་རགས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་དང་བཅས་པ་སྩལ། དབང་རྗེས་གནང་གི་ཕྱག་ལེན་ཁྲིད་ཀྱི་སྐྱོང་ལུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལས་ཚོགས་མན་ངག་གང་ཅི་
ཞུས་ཀྱང་སླ་ཆོས་མི་མཛད་པར་སོ་སོའི་ལུགས་ལྟར་འཆད། གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ཆོས་ཀྱི་གླེང་མོ་བྱུང་ཡང་འདི་རང་ལ་མཁས་པ་འདུག་སྙམ་པ་ཡོང་། སྡོམ་པ་གསུམ་
གྱི་བཅས་པ་ཕྲ་མོ་ལའང་མི་འདའ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་གསན་ན་སྤྱན་ཆབ་ཤར་མར་འདོན་པས་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལ་འདི་ཕན་ལས་འགྲོ་ས་མེད། སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིས་ལ་མི་རྒྱུས་ཆེན་གྱིས་གཏམ་འཆད་པ་ལྟ་བུ་མ་

གཏོགས་ཚིག་སྐམ་བཤད་པ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བས་རྟོགས་པ་ནང་ནས་རྡོལ་བའི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

94

ཉམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། འཕྲལ་དུ་མོ་རྩིས་མཛད་པ་ལྟར་ལས་དོན་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།
སྔོན་ཆད་རྟོག་གེ་ཕྱི་ལྟས་ཀྱི་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་ལའང་དག་མི་སྟེར་ཞིང་
མིག་ཏུ་སྒོག་ཆུ་སོང་ཡང་མཆི་མ་མི་འཆོར་བ་ཞིག་ཡིན་རུང་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱེད་འདོད་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཤར་ཞིང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པ་

གསོག་པའི་འཕྲོ་ཆད་པས་བཀའ་དྲིན་འཁོར་ཐབས་མ་མཆིས། ཉིན་གཅིག་འགྲོ་
མགོན་འཕགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་ནས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་གི་བླ་མཆོད་ལ་ཕེབས་དགོས་པ་ཡོང་། ཞལ་ངོ་ལ་བོད་ཀྱི་དཔོན་པོ་མཛད་པའི་ལས་འཕྲོ་འདུག་གནང་བ་དེ་སྐབས་ནི་ཀུ་རེར་གོ །གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ལ་ཞུས་པས་ཁྱེད་
ཚོང་པ་ནི་མིན་རྒྱ་ནག་ལ་འབྱོན་དོན་ཅི་ཡོད། གཙང་སྟོད་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་དགུང་ལ་རེག་པ་འདི་འདྲར་ཞལ་ངོ་ལ་དཔོན་པོ་ཅི་ལ་ཡོང་ཆོས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་མིའི་ངོ་འཛིན་མཁས་ཚུལ་གྱི་ཟུར་ཟ་གནང་། ཕྱིས་སུ་བསམས་ན་མངོན་མཁྱེན་ཁོ་ནར་
གདའ། གསུང་འཕྲོས་ཀྱི་ལྷོང་ལ་དབང་གི་ལས་ཚོགས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་གསུང་བ་
ལོ་མཇུག་ལ་ཨར་ས་ལང་སོགས་མ་རུང་པ་འོང་བ་དབང་དུ་སྡུས་ཤིག་པ་བརྡ་
ཐབས་ཀྱིས་བསྟན་པར་གོ །ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་དུ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕྱིན།

(༧༨ བ་༡། ༡༡༧ ཐ་༧) ཚོགས་ཆེན་ལ་ཞག་བཅོ་ལྔ་སྐོར་གྱི་བར་རྣམ་ཐར་དད་

པའི་འཇུག་ངོགས་མ་བུ་བསྡེབས་ཚིག་བཅད་ལྷུག་མཐའ་དག་ལ་བཤད་པ་ཞིབ་པར་ཕུལ། ཐུགས་རྗེས་གཞན་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་རང་ཉིད་ལ་མེད་པའི་སྟེང་གསན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་གེས་ང་རྒྱལ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་འཇའ་སྤྲིན་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ནི་རྨི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

95

ལམ་དུའང་མ་བྱུང་། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་མཐུ་སྟོབས་པ་ལྷ་སར་སོག་བཟློག་ལ་ཕེབས། གཏོར་རྒྱག་སྦྱིན་སྲེག་འཆམ་དབྱངས་སོགས་རྣམ་དཔྱོད་དོད་པའི་སྒྲ་སྐད་བཞག གཏོར་བཟློག་ཟིན་འཕྲལ་རླུང་འཚུབ་ལྷ་ས་ནས་ལངས་སྒོ་ལ་ཕྱོགས་སུ་སོང་བར་སོག་ཞེན་སྐྱིད་ཞེན་བྱེད་མཁན་མང་པོས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཟེར། སོག་པོ་ནི་
ཟླ་བ་བཞིའི་ཐོག་གཏོས་ཆེ་བ་བྱུང་བས་སོག་འགུགས་མཛད་པ་འདྲ་མོར་སོང་། (༧༨ བ་༤། ༡༡༧ འ་༦) དབྱར་གྱི་རིང་ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་ཕེབས།
བདག་གིས་ཟླ་བ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱི་རིང་འཇམ་དཔལ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཨཻ་རིང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་བསྙེན་མཚམས་ཤིག་བྱས། དཔོན་སློབ་ཀྱིས་དུས་དགྲའི་
དབང་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཕྱག་བྲིས་སུ་བསྟར་ཞིང་མཚམས་འོག་ཏུ་གེགས་སེལ་བོགས་
འདོན་གྱི་བསླབ་སྟོན་དང་དམིགས་སྐོར་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་ཕྲན་བུ་ཞུས། མཚམས་
གྲོལ་བསྟུན་ཉེར་མཁོའི་ཕྱག་བཞེས་མང་པོ་དམར་ཁྲིད་དུ་གནང་།

(༧༩ ཉ་༡། ༡༡༨ ཐ་༡) སྟོན་གྱི་རིང་དགེ་འཕེལ་དུ་ཟླ་བོ་བཅུ་ཙམ་དང་བཅས་
བསྙེན་སྒྲུབ་འདྲ་བྱེད་པའི་འདུན་པའི་སྐབས་ཁལ་ཁ་ཆོག་ཐུའི་བུ་ཨར་ས་ལང་ཁྲི་དམག་ཏུ་ཉེ་བ་འདམ་དུ་འབྱོར། ཡུང་ཤོ་ཡི་བུ་དཔོན་ཁག་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་བཅོམ། ཆོ་ཁུར་དམག་རགས་བསྡུས་བཅས་སྟོད་ལ་སོང་བ་དང་འགྲིག བུ་ནོར་བུ་རིན་ཅེན་དང་ཀརྨ་ཆེ་བ་གཉིས་དཔོན་གཡོག་ལྔ་དྲུག་ཙམ་བྲོས་པས་ཐར། ཀརྨ་ཆུང་བ་དང་ནོམ་ཆི་གཉིས་བསད། ཐམས་ཅད་ས་འདར་རྡོ་འདར་ལ་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་སྟག་ལུང་ཕྱག་མཛོད་བཟང་སྦྱིན་གྱིས་ཞལ་ངོར་སྐྱེལ་བར་བཏང་བ་སྟར་སྡོང་
མགྲོན་གཉེར་ལ་ངག་མ་བསྐུར་ནས་དགེ་འཕེལ་དུ་བྱུང་། སོག་པོ་འཕྲལ་དུ་ལྷ་སར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

96

ཡོང་ན་ཐུགས་དབང་མ་འདུས་དོགས་པས་ཐང་མ་ཕྱེད་བར་སྐུ་མཚམས་དངོས་གཞི་འཐེན་པ་འགབ་ཚུལ་བྱུང་། ཞག་ཤས་ནས་སོག་པོ་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ཡོང་བ་མེད་འདུག་པས་དེ་རྩིས་ཀྱི་མཚམས་ཤིག་བྱས་ཆོག་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་
འཇམ་དཔལ་དུས་དགྲའི་བསྙེན་མཚམས་ལ་ཞུགས། ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་

འཕེན་པ་བཏང་བས་སྔགས་རིང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སོང་། སྔར་བོད་དུ་སོག་པོ་བྱུང་བ་ལ་གཏོས་ཆེ།

(༨༠ ཉ་༢། ༡༡༩ འ་༦) དགུན་སྨད་སོག་པོའི་གཡས་རུ་འབྲི་གུང་དང་གཡོན་རུ་གཙང་བྱང་བརྒྱུད་ལ་བཏེག ཐའི་ཇི་རང་གིས་གཙོས་པའི་དམངས་མ་ཡར་འབྲོག་ཏུ་རྒྱུ་ཁ་བསྟད་པའི་བདེ་གཟར་ཆེན་པོ་ལངས། ཞང་པོ་དཔོན་གཡོག་ཡར་འབྲོག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མ་ཉམས་པས་རྫོང་མ་བཟུང་བར་བབས་གཏད། དཔལ་དེ་པ་ནང་དུ་ཁྱོ་གས་བསྡད་པའི་འཁྲ་བཟུང་བས་ཕར་ཁ་ཉེས་ཀྱང་བཏང་སྐད། ཞལ་ངོས་གཙང་སོག་ཇུས་ཕྱྭ་སུ་བཟང་གསུང་བར་ཐུགས་དམ་མེད་པར་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་ནི་ག་ལ་ཡོང་མོ་ཕྱྭ་ཞིག་བཏབ་པས་གཙང་པ་བཟང་བར་བབས། གཞིས་རྩེ་དང་རྒྱལ་རྩེའི་ཞོལ་ཀྱང་བློས་བཏང་རྫོང་རྐྱང་འཛིན་རྩིས་སོགས་དབུས་གཙང་རྣམས་ནི་གནམ་ས་འགས་པ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྐྲག་ཆེ། སོག་པོའང་ཐར་ལང་བླ་མས་བོད་དམག་ལུང་པ་གང་བ་ཡོང་འདུག་ཟེར་བའི་འུར་ཞོགས་དང་གམ་པ་ལ་ཐོག་ནས་བལྟས་པས་ལུང་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུའི་འཚབས་ཤེས་བྲོས་མ་ཐབས་ཀྱིས་ལོ་གསར་སྐབས་
དམག་རྣམས་སྐྱིད་ཤོད་དུ་འགྲིམ། མེ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་གསར་གྱི་རྟེན་འདོགས་གྲུབ་
མཚམས་ཨར་ས་ལང་གིས་ལྷ་སར་ཡོང་དགོས་ཚུལ་ལབ་པར་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

97

ཇའི་སང་གི་ཁུར་ཁྱེར་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་དེ་ནུབ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་ཕྱིན།

སང་ཕྲད་སྐབས་སུས་ཀྱང་ཕྱག་མི་འཚལ་བའི་ཁྲིམས་བྱས་པ་གློ་བུར་དུ་ཐོག་མར་
ཐའི་ཇི་རང་གིས་ཕྱག་བཙལ་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཞུས།

(༨༠ བ་༢། ༡༢༠ འ་༧) ར་མོ་ཆེ་མཇལ་སར་ཐ་བུ་ན་ཨཱུ་ཅིང་ལོ་པུ་ཏས་དེ་རིང་
ཁྲིམས་སུས་བཤིག་བྱས་པར་ཐའི་ཇིས་ང་རང་བློ་འགྱུར་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་རྒྱལ་ཐོག་སྨན་པ་སོགས་གླེང་། རང་རེའི་ཟླ་བོ་རྣམས་རྗེས་གནང་ཞིག་ཞུས་ན་སྙམ་པ་བྱེད་ཀྱང་དེ་རིགས་ལ་མ་དགོས་པ་དེ་ག་བརྟན་པ་འདུག
(༨༠ བ་༦། ༢༡༢ ཐ་༦) གཙང་གི་དཔུང་ཆེན་ཡང་གནམ་མཚོ་ལེ་གུང་དང་ཁད་ཉེར་འབྱོར།

(༨༡ ཉ་༤། ༡༢༡ འ་༨) ཕྱག་མཛོད་ཁག་རྣམས་གཙང་སོག་གི་དམག་སར་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་བྱོན་པའི་སྔ་མ་ནི་སོག་པོས་དོན་ཆར་སྣེ་ལེན་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་འདུག དེ་ག་མུ་མཐུད་ན་བོད་ཤིང་སྒོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཆགས་འཇིག་ལས་འོས་
མི་སྣང་བས་སྒར་ཆེན་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གར་འཆམས་ཀྱིས་ཤོགས་མ་ཐོན་རུང་རྙིང་མ་བའི་སྔགས་རྒན་རྣམས་ཀྱིས་

སྡེ་བརྒྱད་བྲན་དུ་བཀོལ་བའི་མཐུས་ཐའི་ཇི་གློ་བུར་དུ་སྨྱོ་འབོག་གི་སྙུན་གྱིས་བཏབ།

སྡེ་ཁྲོད་ཚོར་ཐོག་འཁྱུག་གི་འཇིགས་པའང་ཁ་ཤས་བྱུང་འདུག་པས་སྐོར་རེས་བར་མའི་དུས་ལབ་སྣེ་བླངས་པའི་བར་ཆིངས་བྱུང་བར་བརྟེན་བོད་དམག་རྣམས་
བཀྱིགས་ཐག་བཀྲོལ་བ་བཞིན་གྱེས། འཕན་ཡུལ་ལྷ་ཁང་དུ་སྡོད་རིང་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས། རྣམ་ངེས་རིན་ཅེན་སྒྲོན་མེ་སོགས་འཕྱོང་རྒྱས་པའི་ཕ་ཆོས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

98

གོག་པོ་འདྲ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས།

(༨༡ བ་༤། ༡༢༠ ཐ་༨) ཚུར་ཡང་ཁ་སང་གི་ལམ་བརྒྱུད་ཕ་བོང་ཁར་སླེབས། སྤྲེལ་ཟླའི་ཚེས་བཅུ་དང་འགྲིག་པས་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་པའི་ལྗགས་ལུང་ཞུས། རྒྱུན་རིང་ཙམ་ཞིག་བཀའ་ཆོས་ཞུ་བར་སྡོད་འདོད་ཀྱང་རིན་ཅེན་ཚལ་སྐོར་དུ་འབྲུམ་པ་མཆེད་དྲག་པས་ཞལ་ངོའི་བསླབ་སྟོན་དང་བསྟུན་ཞག་བཅུ་སྐོར་ལས་སྡོད་པ་མ་ཤར་དེ་བར་བཀའ་ཆོས་ཁ་ཤས་མནོས། འདས་མ་འོང་གི་གསུང་གླེང་བསླབ་སྟོན་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱུང་། ཁྱད་པར་ད་ལོའི་འབྲུམ་པ་འདི་མཐའ་འདྲེའི་ཁ་རླངས་སུ་འདུག་པས་འགོང་པོ་ཨར་ལ་གཏད་ན་ཕན་ཞེས་དེ་གའི་ལྗགས་ལུང་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ་གནང་། དགེ་འཕེལ་དུ་སླེབས་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱས་པས་མཚམས་ཁང་ནང་དུ་ཁྲས་བྱེའུ་དེད་དེ་དངོས་སུ་བསད་པ་དང་རྨི་ལམ་དུ་འོང་སྟོད་ཞིང་ཁ་ཡིན་རྒྱུའི་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་གཡག་བརྒྱ་སྐོར་བསད་པའི་ཤ་ཁོག་བརྩིགས་ཏེ་རྭ་རོང་ངེ་འདུག་པ་སོགས་
དངོས་དང་མཚན་མའི་རྟགས་ཀྱང་ལེགས་པ་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ལོ་ཧ་ཅང་ཞོད་ཆེས་པས་ཆར་གཅོད་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་ཁ་ཡར་བྱས་པའང་ལག་ཏུ་ལོངས།
(༨༢ བ་༤། ༡༢༣ འ་༤) ངེད་ཀྱིས་(འབྲུམ་གཡོལ་ཆེད་)རྒོད་དཀར་ལ་བརྒྱུད་
ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕྱིན་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་དུ་ཟླ་གཉིས་ཙམ་བསྡད་ནས་གཏོར་གསོས་དང་སྐང་གསོ་བྱས། བྱ་སྐུར་བང་གསུམ་གྱིས་སོག་པོ་ལོག་པ་མ་ཤེས་པའི་
སྐྱ་ལངས་བརྒྱབ་པ་ཚབས་སུ་མ་སོང་བར་གཙང་དཔུང་གཉལ་དུ་འབྱོར་པས་བདེ་གཟར་ཆེན་པོ་ལངས།

(༨༢ བ་༦། ༡༢༤ ཐ་༢) དེ་ཚེ་སྟོན་དུས་སུ་སོང་བས་ལྷ་ཐོག་སྟེང་གི་མཚོ་ཕལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

99

ཆེར་མཇལ། ཞལ་གྱི་མཚོ་དེ་གཉན་པས་དབྱར་སེར་དྲག་དང་དགུན་ཁ་ཆོལ་ཡོང་
གིན་ཡོད་འདུག་རུང་དེ་ཉིན་ནམ་མཁའ་དྭངས་ཤིང་མཚོ་མརྒད་ཀྱི་མདོག་འདྲ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་མངོན། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་མཚོ་ནས་ཡུལ་གྲོང་སྣ་ཚོགས་དང་ཁྱད་པར་གཙང་དཔུང་གིས་བྱ་བ་བཅོམ་པའི་དར་འཕྱར་འོལ་དགར་བྱས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ་རྗེས་སུ་རྩད་བཅད་པས་ཚེས་གྲངས་ཀྱང་འགྲིག་པར་

འདུག ཟུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་ཕེབས། ཟླ་བ་ལྔ་ཙམ་གྱི་
བར་བཞུགས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དཔག་མེད་ཅིག་ཞུས། ཞལ་ངོའི་
ཐུགས་ལ་མི་འབབ་པའི་གཤིས་ལག་ལེན་དོགས་གཅོད་འདྲ་བྱེད་ཁུལ་དང་རིམ་གྲོར་བསྙད་པའི་གསང་ཐབས་དགོས་པ་བྱུང་། དགའ་ཚལ་དུ་དམག་ཟོར་མ་དང་ཁྱབ་འཇུག་གི་མདོས་གསར་འཛུགས་ཀྱང་གནང་།
མེ་གླང་གི་ལོ་གསར་གྲོལ་རྗེས་ངེད་དང་གྲོང་སྨད་ནས་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་རྩིས་

ཀྱི་ལྔ་བསྡུས་དང་སྒྲ་གཅན་ཞིག་ཁྲིད། ཞར་བྱུང་ནག་རྩིས་ཀྱང་རགས་རིམ་སྦྱངས།
ཞུ་ལན་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བའི་ལུང་དགོས་གནང་བ་ཕུལ་ཞིང་འབུལ་བ་གྱ་ནོམ་པ་དང་བཅས་རྗེ་ཉིད་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕེབས།
(༨༣ ཉ་༦། ༡༢༥ ཐ་༣) ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཉིས་བརྩེགས་ནས་བཟུང་ས་རིས་རྣམས་བརྗེད་དོགས་ལྔ་བསྡུས་ལོ་འཁོར་རྩ་ལོངས་ཚར་གཉིས་ཙམ་བརྒྱབ། ལོ་སྔ་མ་དགེ་འཕེལ་དུ་གཞི་བསྙེན་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་མ་སོང་བས་འཇམ་དཔལ་ཟིལ་གནོན་གྱི་གཞི་བསྙེན་བཏང་བའི་མཇུག་ཏུ་དགྲ་མནན་བྱས་པར་རྟགས་དང་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ་བར་བྱུང་། མནན་པ་རྒྱབ་ནུབ་ཡས་མས་རྣམས་ཁ་མི་འཆམ་པའི་བཤུག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

100

སྒྲ་དང་ཀུ་སྒྲ་ཀུན་གྱིས་ཚོར། མནན་དོང་དུ་བྱེའུ་ཞིག་ཀྱང་དངོས་སུ་མཆོངས།
(༨༣ བ་༥། ༡༢༥ འ་༧) གསང་བ་རིན་ཅེན་འདུས་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་ཐུགས་སྒྲུབ་དྲག་པོ་རྩལ་གྱི་བསྙེན་པ་བྱས། རིག་འཛིན་རཏྣ་གླིང་པའི་གཏེར་བྱོན་གྱི་

གནམ་ལྕགས་རྫས་རྒོད་བསྒྲུབས།
(༨༤ ཉ་༡། ༡༢༥ འ་༡) འབྲུམ་འཛེམ་སྟབས་ནས་ཤིན་ཏུ་འགོལ་བས་སློབ་སྦྱོང་ཐུབ་ན་ཤོགས་ཐོན་པ་ཡོང་རུང་དབང་ལུང་གནང་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཁྲིད་པའི་བླ་མ་སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་བོས་ན་ཞལ་ངོ་མི་མཉེས། ཡོན་ཏན་ས་ལས་རྡོལ་ཞིང་གནམ་ནས་འབབ་སྲོལ་ནི་མི་འདུག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་ལྟ་རྟོག་འདྲ་བཅུག་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་དོན་མ་ཁྲོལ་བས་སྙོམ་ལས་སུ་ལུས། ཧོར་ཟླ་
དྲུག་པའི་ནང་དུ་དྭགས་སྟོད་ཀྱི་ལུང་སུལ་ཚུན་དུ་ཕྱིན། དེར་མཚོ་སྔོན་ཆད་མིང་མི་
གསལ་བ་ཞིག་འདུག་པ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་དཀའ་ཡང་འགོ་མ་གཤིན་རྗེ་མེའི་སྤུ་
གྲིར་དོགས་ཀྱང་ཉེ་བར་དཔྱད་ཚེ་དཔལ་མགོན་མ་ནིང་གི་མཚོ་ཡིན་འདྲ་བསམ་པ་ཤར། སླར་ལྷ་ཐོག་སྟེང་གི་མཚོ་རྣམས་མཇལ་བས་ཕྱག་དྲུག་པའི་བླ་མཚོའི་རྒྱབ་ནས་གངས་ཆེན་པོ་ཉིལ། གུར་གྱི་མཆོའི་འགྲམ་གངས་དང་གཡའ་འདྲེས་པ་ཞིག་ནས་ཆུ་རྐའི་ཚོད་ཙམ་པ་ཇ་སྦྱོར་གཅིག་གི་བར་རྡོལ་བ་སོགས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྒྱ་དབུས་ཀྱི་གསེར་ཟམ་ཚུགས་པའི་རྟགས་སུ་མངོན། དེ་ལས་སྤྲོས་པའི་མཚོ་
མཇལ་ནི་རབ་འབྱམས་པ་བཀྲས་རྒྱམ་པ་དང་དཔོན་པོ་མཚོ་སྨད་པ་སོགས་མཚོ་དང་གནས་ལ་སྐུར་ཞུས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ་དང་ནམ་ཞོད་འདོམ་པ་གཉིས་ཀས་ལན་
འདྲ་བས་གསལ་བ་མ་བྱུང་། གནས་མཇལ་བ་ཡང་དམ་ཚིག་གཙང་བ་གལ་ཆེ་བར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

101

མཆིས། ཨོ་རོད་ནས་གུ་ཤྲི་དཔོན་པོས་རང་འདོད་མ་འཁྲིས་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་གཡུལ་བཤམས་པའི་དམག་རོགས་པཱ་ཐུར་ཧུང་ཐའི་ཇིས་མཛད་པའི་ཨོ་རོད་ཀྱི་དམག་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་གླང་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་དུ་འབྱོར་ནས་ཆོག་ཐུ་དཔོན་
པོ་ཁྲི་དམག་གསུམ་དུ་ཉེ་བ་དུས་གཅིག་ལ་བཅོམ།

(༨༤ བ་༣། ༡༢༦ འ་༣) སྟོན་གུ་ཤྲི་དཔོན་པོ། ཅོ་ནེ་ཆོས་རྗེ། ས་སྐྱོང་ཐོག་རྒོད་
རྣམ་རྒྱལ་ཁུ་དབོན་གྱིས་གཙོས་པའི་འགྲུལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་འདམ་དུ་བྱོན། འབྲུམ་ནད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཆད་པའི་ས་གཙང་བ་དང་འགྲིག་སྐྱིད་ཤོད་ལ་ཆས།

(༨༤ བ་༥། ༡༢༧ ཐ་༣) ཉིན་གཅིག་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་འཇའ་སྤྲིན་རྩིབ་ཤར་
གྱེན་བསྒྲེང་སོགས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་འདུག་པ་ཕ་བོང་ཁར་རྗེ་བླ་མ་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་པའི་དུས་དེར་སྣང་། རྒོད་དཀར་ལ་བརྒྱུད་ཤར་མར་འགྲོ་རྩིས་ཡིན་ཡང་
འབྲས་སྤུངས་སུ་འབྲུམ་ཐག་གི་མཇུག་མ་ཆོད་པས་གཞིས་ཀ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་བསྡད་ཕ་བོང་ཁར་གདུང་མཇལ་ཞིག་ལ་འགྲོ་འདོད་ཀྱང་རང་དབང་མ་འདུས་པས་མཚོན། སྣ་ཐག་མི་ལ་ཤོར་བའི་རིགས་ལ་འདི་འདྲ་བ་རང་ཡོང་འདུག དེ་སྐབས་མཐོང་མྱོང་མེད་པས་མཆོད་འབུལ་བྱེད་པ་མ་ཤར་དད་རྟེན་དུ་སྣམ་སྦྱར་དང་ཞུགས་འབུལ་ཟིན་ནས་ཐུགས་གདུང་རུས་ཚེམས་དབུ་ཞྭ་རྣམས་ལག་ཏུ་སོན།གཞིས་ཀའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་གསར་འགྲུལ་རྣམས་དང་ཕྲད། གུ་ཤྲི་དཔོན་པོས་
དངུལ་སྲང་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་ཆོས་རྗེ་ཁག་གིས་གཙོས་པའི་སེར་མོ་བ་ཚོས་རྙེད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུན། གུ་ཤྲི་དཔོན་པོ་ལ་ཚེ་དབང་བརྒྱ་ཚར། དྲག་པོ་མཐིང་ཁ། རྟ་
མགྲིན་གསང་སྒྲུབ། ཕྱག་དྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

102

བཤད་ལུང་། དཔོན་ཁག་སེར་མོ་བ། མི་བཟང་སོགས་ལའང་བློ་དང་བསྟུན་པའི་ཆོས་འབྲེལ་བྱས། སྔོན་ཡང་གཞན་གྱི་བྱད་ཁ་ལ་བརྟེན་ཚོ་ཆེན་དྲུག་པོ་ཕལ་ཆེར་
ཉམས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་ད་ལམ་ཁོང་ཡབ་སྲས་ལ་སྲུང་བ་རེ་བཏགས་པས་དེ་ཁོ་ནའི་ནུས་པ་ག་ལ་ཡིན་ཡང་སྟབས་འགྲིག་གིས་འཕྲོད་ཉམས་ཆེ་བ་བྱུང་སོང་།

ཆོག་ཐུ་དཔོན་པོ་དེ་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་མོས་ཁུལ་ནས་མཐར་རྒྱའི་དོག་སྲི་ལ་དད་ཅིང་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པ། བདུད་ཀྱིས་བརླམས་པ་འཇོམས་
ལུགས་ལ་དཔགས་ན་སྤྲུལ་སྐུ་དྲི་མེད་ལྷུན་པོའི་ལུང་བསྟན་དུ། སྤྱིར་ཡང་མཐའ་

དམག་ལན་བདུན་ཐ་མ་ལ༔ བཛྲ་པཱ་ཎིའི་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག༔ བོད་ཁམས་དར་ཅིག་བདེ་ལ་སྦྱོར་བ་འབྱུང་༔ ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ཞིང་། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐུགས་ལ་བསམས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྙམ། ཇོ་ཤཱཀ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་སྐུ་མདུན་དུ་སྟན་མཐོན་པོ་བཤམས་པར་བཞུགས་སུ་བཅུག བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ལོ་སོག་ལུགས་ལྟར་འབོད་པ་དང་ཐམ་ཀ་བྱིན། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་གསེར་སྐུ་ལེགས་པ་ཞིག་གིས་གཙོས་པའི་དངོས་པོའི་སྟེར་ཆ་དང་བཅས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་གྱེན་དུ་འདེགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། སྲས་དང་མི་བཟང་རྣམས་ལའང་ཆོ་ལོ་བཏགས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཞལ་ངོ་ལ་ད་ལའི་ཕྱག་མཛོད་དང་གྲོང་སྨད་ནས་ལ་ཇའི་སང་སྡེ་པ། བྱང་ངོས་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཨུལ་ཆིང་སྡེ་པ་དང་གཞོན་པ་ལ་མེརྒན་ཨོ་ཐོ་ཆི། སྟར་སྡོང་ནས་ལ་ཇོ་རིག་ཐུ་དར་ཁན་དེམ་ཆི་སོགས་དྲུང་འཁོར་དྲག་རིས་ལ་ཆོ་ལོ་བྱིན། མཆོད་ཡོན་ཐུན་མོང་བཀའ་གྲོས་ཐོག་ནས་ཁལ་ཁ་ཨོ་རོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་བསྟན་པའི་ལེགས་སྤེལ་དུ་དར་ཁན་ནང་སོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

103

དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་རྫོང་བདའ་བྱས། རྒྱལ་པོས་སོག་ཡུལ་དུ་ཡོང་དགོས་ཚུལ་གསུང་བར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་ནས་ཁས་ལེན་ཙམ་ཕུལ།

(༨༦ ཉ་༢། ༡༢༩ ཐ་༢) དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་བཞུགས་གདན་འཇགས། ཟླ་བ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་རིང་ཚ་རྟིང་ཁ་ནས་

དགོང་ཇའི་བར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བདུན་ཙམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ། མར་མིའི་རྣམ་མགུལ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ལུང་མང་པོ་དང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་བཅོ་ལྔ་ཙམ། གཞན་ཡང་རྗེས་གནང་ཁ་ཤས་སྩལ། ཉི་མ་ཐུང་ཞིང་ལྗགས་ལུང་དང་བཅས་དབང་སྒྲུབ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཚོའི་བློ་དང་འཚམ་པ་གནང་རྒྱུ་བྱུང་མ་སོང་རུང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྐལ་པའང་སྐད་ཅིག་མར་བསྒྱུར་ཐུབ་པས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཛད་དམ་སྙམ། ལྗགས་ལུང་གི་སྐབས་ཤིག་སྤྱན་ཅུང་ཞིག་མཉེལ་བར་སྐུ་འཁྲུགས་དྭོགས་འདུག་པས་ཉིན་གཅིག་གཉིས་ཤིག་འཕྲོད་བསྟེན་གནང་བ་ལེགས་པ་འདྲ་ཞུས་པར། དཀོན་ཅོག་མཁྱེན་སྙམ་པ་བྱས་ན་དགའ་མོ་ཡོང་འགྲོ་ཞེས་ཆོས་མཚམས་འཇོག་པ་མ་གནང་ཡང་མྱུར་དུ་གདངས་སོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་འདྲེ་མོ་རྩིས་པ་གང་ལའང་ཐུགས་སྣང་ཡེ་མི་གནང་བས་མཚོན་པའི་
ཚེ་རིང་ན་དགའ་འོ། །
རྣམ་དཀར་གྱི་སོགས་གསུང་མགུར་གྱི་དོན་ཕྱག་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་ཚུར་མཐོང་
གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་དུ་མི་ཆུད་པར་གདའ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཚེས་ནས་
ལྷ་ས་སྐོར་ལ་འབྲུམ་པ་ཕྲན་བུ་མཆེད་པས་བདག་གིས་ཆོས་ལུང་བཀྲ་ཤིས་སྒང་དུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

104

ཕྱིན། ཟླ་འཕྲོས་དང་པོའི་རིང་གྲོང་སྨད་ནས་ཀྱིས་ཟླ་བོ་བྱས་ཏེ་ལེའུ་ཐོ་བཅོས། དབུ་
མཛད་དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་པ་ཅན་བསྐང་གསོ་བ་བཞི་དང་བཅས་པས་སྟག་ལོ་ལོ་
གསར་གྱི་སྲིད་གསུམ་བདག་མོའི་མཆོད་པ་མ་ཆག་པར་བཏང་། ཧོར་ཟླ་གཉིས་
པར་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་འབྱོར། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ལྔ་གཟའ་སྐར་གྱི་འཕྲོད་བཟང་བར་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་གཅལ་སྟེང་དུ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་གསང་སྟོན། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་

ལས་སློབ། བྱེས་པ་ཞལ་སྔ་ནས་རྩེས་དང་པ་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་གྱིས་གྲིབ་ཚོད་པ།
འབྲས་སྤུངས་འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་ཏ་ཞིང་པ་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ། བློ་གསལ་གླིང་

སློབ་དཔོན་ཕོ་ཁང་པ་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས། རྒྱལ་པ་སློབ་དཔོན་སྒྱིད་ཐང་པ་

ཆོས་ཕུན་ཚོགས། སྔགས་པ་སློབ་དཔོན་སེ་ཆེན་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ། སྒོ་མང་སློབ་དཔོན་བསམ་སྒང་པ་བློ་བཟང་ངག་དབང་། ཤག་སྐོར་སློབ་དཔོན་སྣང་རྩེ་བ་བདྨ་ཆོས་འཕེལ། བདེ་ཡངས་སློབ་དཔོན་གེ་ར་བ། སེ་ར་སྟོད་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུན་བུ་བ། སྨད་པ་སློབ་དཔོན་གུང་རུ་བ་དགུས་ཁ་སྐོང་བ་མཛད་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གིས་ལྟུང་མཐུན་བྱིན་

བརླབས་ནས་བཟུང་མིང་རྙིང་པའི་སྟེང་དུ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་གསར་དུ་སྦྱོར་བ་
གནང་།

༨༽ ཕྱོགས་ཡས་མས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ངང་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་དང་རྩིས།

སྨན། སྡེབ་སྦྱོར་སྐོར་ཐུགས་གཉེར་དང་གུ་ཤྲཱི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

105

མདོ་ཁམས་བཅོམ་ནས་དབང་དུ་བསྡུས།

(༨༧ ཉ་༤། ༡༣༡ ཐ་༢) རེ་ཞིག་ས་གཙང་ཁྱད་ནས་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་བསྡད། ཞལ་ངོ་དྲག་ལས་ལ་མི་མཉེས་ཤིང་བླ་མ་གང་འདོད་ཀྱང་བསྟེན་ཆོག་རིགས་མིན་འདུག་པས། ད་ཆ་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྨིན་གྲོལ་ལས་ཚོགས་སོགས་མཐའ་ཆོད་
པ་ཚང་མར་ཞུ་ས་རྙེད་པ་དཀའ་སྙམ་རེ་བ་བསྐྱུངས་ཏེ་ཐ་སྙད་མཁན་པོ་རང་ཞིག་བྱེད་པའི་བློ་རྩེ་གཏད། ཟུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དྲུང་དུ་སྔར་གྱི་ཞུ་འཕྲོས་གྲུབ་
རྩིས་ཀྱི་ལྔ་བསྡུས་ནས་བཟུང་ཞག་གསུམ་རྣམ་དབྱེའི་བར་གྱི་རྩིས་ཕལ་ཆེར་བྱང་
བར་སྦྱངས། འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའི་སྟེང་ནས་དབྱངས་འཆར་གྱི་གསུང་བཤད་
རགས་བསྡུས་ཞུས། མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་པ་ཞིག་གནང་གིན་འདུག་པའི་རི་མོ་བཏང་ཞིང་། སྡེབ་སྦྱོར་མེ་ཏོག་ཆུན་པོའི་སྟེང་ནས་པྲིཏྟའི་གསུང་བཤད་ཀྱང་ཉན།
(༨༧ བ་༥། ༡༣༢ ཐ་༡) འདི་ལོ་ཐན་པ་ཆེ་བའི་ཚད་ཅིག་བྱུང་བ་ཆར་འབེབས་
གྱིས་གསུང་བར་དྲག་འབེབས་བྱས་པས་དེ་ནུབ་སེར་ཆོལ་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་མ་སྐྱེངས་ཙམ་བབས།

(༨༨ ཉ་༡། ༡༣༢ ཐ་༤) སྒྲ་ཀ་ལཱ་པ་བསླབ་འདོད་པར་སྐྱིད་ཤོད་སྟོད་སྨད་དུ་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་སྡེ་པ་ཞང་མཁར་བ་འཇམ་དཔལ་མ་གཏོགས་མ་རྙེད། ཁོང་གི་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་པའི་སྟེང་ནས་འཁྲིད་རྩིས་མཛད་རུང་བཤད་སྦྱར་དེ་ཁ་དམ་པ་
དང་གཙང་པའི་བཀའ་བཀྱོན་ཕོག་པའི་བློས་བཏང་ཆེས་སྐྱོན་གྱིས་རི་མོ་ཇི་བཞིན་
མ་སོང་། སྟག་ལུང་ནས་སྙེ་ཐང་ལོ་ཙཱ་བའི་ནག་འགྲོས་གཡར་བའི་ཚར་གཅིག་ཁྲིད་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

106

ཀྱང་ཁ་བྱང་བ་ཙམ་ལས་རྟགས་དང་རྣམ་དབྱེ་བྱིངས་དང་རྐྱེན་སོགས་ཀྱི་གོ་བ་གང་
ཡང་མ་བྱུང་བས་སློབ་དཔོན་ལ་འདི་བཞིན་འདུག་ཚུལ་གླེང་པར་ལན་དུ་ཞྭ་དམར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་མཚོན་པའི་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མཁྱེན་ཟེར་བ་འདི་འདྲའི་
རིགས་ཡིན། ལོ་ཙཱ་བ་ཚད་ལྡན་གྱི་ཐུགས་རྩེ་བསྟད་ཡོད་ན་བདག་གིས་སྔར་ལོ་
ཆེན་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་གི་དྲུང་དུ་ཀ་ལཱ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་བསླབས་པ་ཡིན་ཡང་དུས་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་ཆས་མཐའ་བརྟེན་པ་ཤོར་ཞིང་དོན་གཉེར་མ་བྱས་
པས་ཕྱག་གཡོག་མི་འགྲུབ་འདུག དེང་སང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ག་ལ་མཁས་པ་ནི་སྨོན་འགྲོ་ནས་ཡིན། སྒྲ་རང་ལ་བྱར་པོ་ལོ་ཆེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་དང་ཁྲོ་ཕུ་དུས་ཞབས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཕུལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་དེ་ཚོ་སུ་རིགས་ཤིག་འབོད་པ་འགབ་
ཚུལ་བྱུང་། མཁས་པ་བསྟེན་ཏེ་ཡོན་ཏན་སློབས་ཟེར་བ་གཅིག་པུས་ཀྱང་ཁོང་དྲིན་

ཆེ་བར་ཡོད། གཞན་ནི་བླ་ཆེན་བྱས་ནས་མི་སྣ་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་བསླབས་ཞེས་ནག་ཅན་དུ་བརྩི། སྟག་ལུང་དབོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཁྲི་འདོན་གྱི་ལེགས་བྱང་
བཀའ་ཤོག་ཅིག་བཟོས་གསུང་བ་འདི་ཕན་ཆད་ཧུང་ལ་སྒྲོམ་ཆེ་བ་ཙམ་ཡང་བཟོ་ཤེས་ཀྱིན་མེད། དེ་ནས་སྡེ་པ་ཞང་མཁར་བར་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་རྩོམ་རྒྱུགས་ཕུལ་བས་གཞུང་དོན་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཚིག་བཅད་ལྷུག་རྩོམ་པར་དཀའ་ཚེགས་ཆེ་བ་མ་བྱུང་། དེང་སང་ནི་མ་བསླབས་ན་མཁྱེན་ཞིང་བསླབས་ན་ཐུགས་སུ་མི་ཆུད་པ་མང་བར་གདའ། ཁོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་བསླབས་ནས་ཤེས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །
སྟོན་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཡོངས་སུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

107

རྫོགས་པ་དཀའ་གནད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ཞུས། དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེས་
དབུ་གནང་ཅོ་ནེ་ཆོས་རྗེ། ཏ་ཞིང་ཆོས་རྗེ། གཉལ་པ་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཁ་ཤས་ལ་གུང་ཚིགས་གྲོལ་ནས་ཞག་ཉི་ཤུའི་བར་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་ལྔའི་ལུང་རྫོགས་པར་ཕུལ། ཅོ་ནེ་ཆོས་རྗེས་ས་པཎ་གྱི་ཞུན་

ཐིགས་འཇམ་དབྱངས་སེང་ཞོན་མ་ཁྱད་མཚར་དེ་བྱིན། བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པ་བྱང་
ཁྱད་ཀྱིས་ཏ་ཞིང་ཆོས་རྗེ་བསྙེན་རྫོགས་བསྐྱར་བསྒྲུབ་ཀྱི་མཁན་པོ་བྱས། དེ་ནས་
ཀོང་པོ་རབ་འབྱམས་པས་གཙོས་སྒྲུབ་མི་ཁ་ཡར་བྱུང་། རི་བོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ལེན་དེའང་ཤེས་ན་འགབ་འདྲ་སྙམ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གིས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་པ་
གནང་། བདག་གིས་གསང་སྟོན་བྱས་ཏེ་དཀའ་བཅུ་དགའ་གདོང་པ་སོགས་ཁ་ཡར་
གྱིས་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པ་ཕྱག་ལེན་ཞིབ་དྲགས་པས་སྒྲུབ་གྲྭ་བཞི་ལྔ་ཙམ་ལ་གུང་ཚིགས་གྲོལ་ནས་སྐར་མ་ཁྲ་ཆེམ་ཆེམ་གྱི་བར་འགོར་གྱིན་འདུག སྔར་ཁས་ལེན་
ཙམ་བྱས་པར་འཁྲིས་ཏེ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ངེད་འབོད་པར་མེརྒན་
དཀའ་བཅུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཇའི་སང་མེ་དེའི་ཆི། ཇའི་སང་གུ་ཤྲི། ཨཱུ་ཆེན་ཆེ་
ཆེན། བོ་དོང་གུ་ཡེང་། སྡེར་གལ་ཆེ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་མི་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་རྫོང་
བདའ་མཛད་པ་འབྱོར། སྟོན་མཇུག་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕྱིན་འཛིན་ཤེ་བཟང་བ་ལ་
ཤེས་འདོད་ཡོད་པས་རྗེ་ཟུར་ཆེན་ལ་དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་མོའི་རྗེས་གནང་དང་བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ཁྲིད་ཞུས་པའི་སྟབས་འདི་སྐབས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་བསྙེན་
མཚམས་བྱས་པར་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་གཞན་དུ་འཕྲོས་པའི་དམིགས་པ་ཚད་ལྡན་ཡེ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་དངོས་ཉམས་ལྟ་ཞོག་རྨི་ལམ་བཟང་བ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

108

ཞིག་ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་མེད། ཕྱིས་སུ་རིན་སྤུངས་ཞབས་དྲུང་ལུགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་
བྱེད་ན་ཉིན་རེར་ཤོ་ལོ་ཀ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་དང་སྣར་ཐང་པ་དང་དཔལ་ཁང་པ་ལྟར་བྱེད་ན་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉི་ཤུ་སྐོར་རེ་རྩོམ་ཐུབ། འཆར་སྒོ་ཡངས་པའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འཇམ་
དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་པཎ་ཆེན་སྨོན་འགྲོ་
ནས་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་གློག་ལྟར་འཁྱུག་པས་འདྲི་ཉག་གཅིག་པ་ལ་གཅིག་མཇུག་
གཅིག་ནོན་དུ་དཔོད་པས་ཇ་ཡུན་རིང་བ་གསུམ་གྱི་མགོ་མཇུག་ལ་གྲུབ་སོང་། གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་འབོལ་རྩོམ་བླ་མ་མང་པོའི་ཐུགས་རྩོམ་དུ་ཡོང་འདུག་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་དཔོད་པ་དང་ཧུང་ལ་དཀྱུས་མ་བཟོ་བ་དཀའ་སླ་ཁྱད་མེད་པ་རང་བློ་རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་ཅིང་ཡིག་མཁན་མཐའ་དག་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པ་འདི་ག་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་བསྙེན་པ་བྱས་པའི་རྟགས་སུ་ངོས་འཛིན་ན་ནི་གཟུང་ཆོག་པར་སྣང་། དབྱངས་ཅན་མ་དང་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་བསྟོད་པ་ཞིག་བརྩམས་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་ཚོ་དང་
བསྡུར་ན་རྩོམ་པ་པོ་མི་གཅིག་པ་འདྲ་བ་ཡོད།
གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་སྐུ་ཞབས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ལྗགས་ལུང་དང་
གསུང་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུས། རབ་འབྱམས་པ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་སོགས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བསྒྲུབས། རྒྱལ་པོའི་འབོད་མི་བྱུང་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྟོན་ཞུ་བར་ཞལ་ངོས་གཞིས་ཀ་རྩེར་བྱོན། ཁང་དྲག་པ་མ་ཆེན་ཡོད་པ་ཕན་དང་མི་འདྲ་བའི་དཔོན་བློན་རྣམས་ལ་བཙའ་བརྒྱབ་ནས་ཁྱེད་རང་དགེ་ལུགས་པ་ཚོར་ཁེབས་གང་ཆེ་གྱིས་གསུང་བ་ལས་དགྲ་གཉེན་གང་གིའང་ཐ་སྙད་
མེད་པའི་ཟོམ་ཟོམ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པར་ཞལ་ངོ་ཐུགས་འཁང་ཆེ་བ་ཞུགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

109

པར་གདའ། མེརྒན་དཀའ་བཅུ་ཅན་ལ་བདག་རྐྱེན་དང་འདོད་ཆོས་གང་ལེགས་ངོས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྐོར་ཅིག་ཡོང་མི་ཐུབ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་
བཅས་བརྫངས།

(༩༠ ཉ་༡། ༡༣༥ ཐ་༥)ས་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གསར་དུས་འདོད་གསོལ་གྱི་ཚིགས་བཅད་བྲིས་པའི་སྙན་ཤལ་སྒྲོན། བཞུགས་གྲལ་དང་བསྟན་གསོལ་གྲུབ་རྗེས་སྨོན་ལམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་ཕྱིན་འདི་ལོ་གདུལ་བྱ་ཆུང་བས་སྨོན་ལམ་དང་གྲྭ་སྐོར་འཕེལ་བའི་ཚད་ཅིག་བྱུང་། སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་(༩༠ ཉ་༢། ༡༣༥ ཐ་༩)ཡེར་པའི་གནས་
མཇལ་ལ་ཕྱིན།

(༩༠ ཉ་༣། ༡༣༥ འ་༨) ནང་པར་བྲག་གསེབ་ཀྱི་གནས་མཇལ་ཚང་མ་དང་ན་
ཚོད་གཞོན་པས་རྩེ་སྐོར་ཀྱང་ཚེགས་མེད་དུ་གྲུབ། ཟླ་བ་ཕུག་ཏུ་ལེའུ་བདུན་མ་བཏོན་ཞིང་སྨོན་ལམ་ནན་ཏན་དུ་བྱས། ཞག་ཤས་སྡོད་ཐུབ་ན་སྙམ་པ་ཡིད་དུང་བས་ཅུང་ཟད་ལུས་པར་གཏེར་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་དམ་ཞེས་ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་དགེ་བཤེས་དགེ་དར་བ་སོགས་ལ་གསུང་སྒྲོས་གནང་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐལ་ལྡན་ཞིག་མིན་པར་མཆིས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཕུར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་རྩེ་ལྔ་གཉིས་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་སྐབས་ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་གནས་འདི་ལ་ཕྱི་རྟིང་ཧོར་
སོག་གི་གནོད་པ་མང་བས་དེ་མི་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིགས་གསུང་བ་ལྟར་སྨོན་
ལམ་བཏབ་པས་ཐེབས་མ་ཐེབས་ཇི་ལྟར་ཡང་དགྲ་ཇག་མེད་པའི་སྟེང་དུ་རྙེད་བཀུར་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཟེར། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་དེར་ཚོགས་རྣམས་ལ་གླེགས་བམ་གྱི་ཆོས་ཐུན་ཞིག་བཤད། འབྲོམ་གྱིས་ཇོ་བོར་ཕུལ་བའི་གསོལ་སྡེར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

110

ལ་ཕྱག་བྲིས་མའི་སྐུ་བརྙན་ཡོད་པ་དེ་མཇལ།
(༩༠ བ་༢། ༡༣༦ ཐ་༥) ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་
བསྡད།

(༩༠ བ་༣། ༡༣༦ ཐ་༩) ལེའུ་ཐོ་རྒྱས་པར་བཟོས་པའི་ལོ་བཤད་ཕུག་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལས་བསྲངས་ཤིང་སྙན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་བཀོད། འདི་ནས་བཟུང་ལོ་སྐོར་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་བྱེད་རྩིས་དང་གཟའ་ལྔའི་མགྱོགས་
རྩིས་ཇའི་སང་སྡེ་པས་བཀོད། གྲུབ་རྩིས། གཟའ་ལྔའི་རྩ་སློང་། སྒྲོམ་སྒྲིག ལོ་ཟླའི་
བཤད་པ། མཆོད་བརྗོད་རྣམས་ངེད་རང་གིས་བྱས་པ་ཤས་ཆེ། ཀུ་རུ་ཀུལླེ་དང་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་བསྟོད་པ་ཞིག་བརྩམས་པ་ངམ་རིང་མཁན་པོས་སྐུ་མདུན་སྨོན་འགྲོ་ནས་ལ་སྤྱན་འབེབས་ཞུས་པར་ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་འདི་ལ་སྐྱོན་འགའ་ཞིག་འདུག དམག་ཟོར་མའི་འདི་ཅུང་ཟད་ལེགས་ཞེས་གསུང་། རི་བོ་བདེ་ཆེན་པ་བརྒྱ་སྐོར་གཙང་གཞུང་གི་ཆོས་འདོན་ལ་ལྷ་སར་འབྱོར་བར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་ཁ་ཡར་དང་གསོ་
སྦྱོང་ལྷན་དུ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ལྟར་བྱས།
(༩༡ ཉ་༣། ༡༣༧ ཐ་༢) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེས་ཟིལ་གནོན་གྱི་ལས་བྱང་བསྡུས་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བ་བཞིན་
བརྩམས་པ་བསམ་བློ་མ་ཐོངས་པས་གྲ་ཚང་ལ་རྗེས་སུ་དེ་ག་བཙུགས་རུང་སླར་གཏེར་གཞུང་དང་ཡིག་རྙིང་ནས་དབྲི་སྣོན་མང་དུ་བྱས་ནའང་ཆུ་གླང་བར་དུ་བློ་ཁ་
ཁེངས་པ་ཡེ་མ་བྱུང་། དགུན་སྨད་དང་དཔྱིད་འགོས་ཀྱི་རིང་སྡེ་པ་ཞང་མཁར་འཇམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

111

དཔལ་གྱིས་ཡར་ཀླུང་དུ་བྱོན། རིན་པོ་ཆེ་སྨན་ལུང་པའི་དྲུང་དུ་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི་

བཤད་སྦྱར་སྟེང་ནས་མིང་ལེ་རྐང་པ་གཉིས་པའི་བར་གྱི་བརྗེད་གསོས་ཐེབས་པ་
མཛད་ནས་བྱོན་བྱུང་བ་ཁྲིད་པས་མིང་ལེ་རྐང་པ་དྲུག་པ་ཡན་གྱི་རི་མོ་རགས་རིམ་
འགྲོ་ཤེས་པ་བྱུང་།
(༩༡ བ་༢། ༡༣༧ འ་༦) ཚོགས་ཆེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་ཕྱེད་གསུམ་གྱི་ལུང་ཕུལ། ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་
གཟའ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཡིག་སྦྱར།
(༩༡ བ་༦། ༡༣༨ ཐ་༥) གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་པར་མའི་སྟེང་ནས་ཀ་ལཱ་པའི་རྩ་བ་འཕྲེང་གསུམ་རེ་སྔ་དྲོའི་རིང་བཟུང་། དེ་ལས་མང་བ་བཟུང་ཡང་མི་ཟིན་ཅིང་ཟིན་ཀྱང་མི་བྱང་ལ། གསོ་རིག་ཅིག་ཀྱང་སློབ་འདོད་ཡོད་པས་བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་བཟུང་། བྱང་ངོས་ནས་གཞན་ཕན་དབང་པོས་རྩ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་རྡེལ་འགྲེམ་དང་གསུང་བཤད་མཛད། ཕྱི་དྲོ་ཇ་སྦྱོར་རེའི་ཡུན་ལ་སྒྲའི་རི་མོ་གང་ཤེས་རྣམས་བརྒྱབ། འབྲས་
སྤུངས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་ལ་བཞག་མཚམས་ནས་སྲོད་ཡོལ་གྱི་བར་སྒྲ་དང་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་

དཔེ་ཆ་རྣམས་སྐྱོར་སྦྱངས་བྱས། འཕྱོང་རྒྱས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་མཁན་པོ་གནས་
རྙིང་ཞབས་དྲུང་ཕེབས་བྱུང་བར་བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་དང་དབྱངས་ཅན་

མའི་རྗེས་གནང་ཕུལ། མདོ་སྨད་ཀྱི་གྲྭ་པ་བརྒྱ་སྐོར་གྱིས་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། སྒྲ་
སྙན་སོགས་ཐ་སྙད་བསླབ་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་ཆགས་པ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན། སློབ་པོའི་སློབ་དཔོན་དེ་སྔགས་ཀྱི་བླ་མ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གཉན་ཡང་རྟོག་གེའི་རིག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

112

པ་དང་དབྱིབས་འདྲ་བས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་འདུ་ཤེས་འཇོག་དགོས་ཀྱང་།
མི་དམངས་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་བསླབས་པར་བླ་མར་མི་བརྩི་པའི་སྟབས་ཞལ་ངོ་ཡང་སྒྲའི་སློབ་དཔོན་ལ་ཐུགས་དོགས་ཆུང་བ་འདུག་པས་འཕྲལ་འཕྲལ་བསྐུལ་མ་ཞུས་པར་བརྟེན་རྟ་ཁལ་གྱི་བསུ་བ་དང་བཅས་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་གཉལ་པ་རྣམ་
རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་དང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་བྱར་པོ་ལོ་ཆེན་འབོད་པར་
གཏང་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ལན་སྐྱེལ་བར་རྐང་བསྟད་མ་ཡོངས་པར་ཟླ་བ་ཕྱེད་གསུམ་ཙམ་ནས་ལན་འཁྱམ་ཞིག་བསྐུར་བའི་གོ་མ་ཆོད་བྱས། ཁོང་གྲོངས་ནས་ལོ་ཤས་སོང་སྣང་བས་དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་བྱེད་ཀྱིས་དབྱར་ཕལ་ཆེར་རྫོགས།
(༩༢ བ་༡། ༡༣༩ ཐ་༡) དུས་ཞབས་པ་འབོད་པར་ངེད་ཀྱིས་འབྲུག་པ་སྤྲུལ་པའི་
སྐུར་ཞུ་ཡིག་དང་ཞལ་ངོས་སྤེལ་སེར་བ་ལ་ཕྱག་ཐམ་དང་བཅས་ཆོས་འཁོར་གླིང་

གི་གྲྭ་པ་ཕྱུག་པོ་ཅན་གཉིས་གནང་སོང་བར་འབྲུག་སྒར་ནས་བྱ་པའི་མགྲོན་གཉེར་འཛོམ་པ་བསླབ་སྟོན་བསྒྱུར་བར་བརྫངས་ཁོང་རང་ཡང་ཡོང་འདོད་ཆེ་བ་ཡོད་འདུག་རུང་སྟོན་མ་ཐོན་བར་གྲྭ་དམངས་ཀྱིས་བཀག་ཆ་བྱས་ནས་འགྱངས། ཞལ་ངོ་
སྟག་ལུང་དབུ་མ་ལོ་ཙཱ་བ་བོས་ན་གསུང་བ་སྟག་ལུང་ཕྱོགས་འདི་ཡོན་ཏན་ལ་ཐབས་རྡུགས་པར་བརྩི་འདུག་པས་དོན་གཉེར་མ་བྱས་ཕྱིས་སུ་རྩད་ཆོད་ཚེ་ཁོང་སྐུ་
མདུན་སྨོན་འགྲོ་བའི་ཞལ་སློབ་ཀ་ལཱ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་འདུག་པས་དགེ་སྟག་
ཐུགས་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་ས་ཁད་ཉེ་བ་སོགས་གང་ཅི་ནས་ལེགས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུས་མེད་ལན་ཅིག་གར་ཡང་འཕུང་བའི་དཔེར་སོང་། ཁོ་བོ་སྒྲ་སློབ་པར་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཉིན་སྐར་བས་དཀོན་རང་གིས་ཤེས་ནས་གཞན་ལ་བསླབ་འདོད་ནའང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

113

ཕག་པའི་རྣ་བར་པི་ཝང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པར་འདུག
(༩༣ ཉ་༡། ༡༣༩ འ་༦) མི་རིང་བར་སྣ་དཀར་རྩེར་ཁྲི་ལྕམ་དེ་ཉིད་གཤེགས་པའི་
དགོངས་རྫོགས་སུ་མང་འགྱེད་གདུང་ཆོག གདན་ས་གོང་འོག འབྲི་སྟག སྒར་པ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་སུ་བསྔོ་རྟེན་བཟབས་པ་ཕུལ།
(༩༣ བ་༣། ༡༤༠) དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་ཕེབས་ཡོད་པས་ལྕགས་འབྲུག་གི་ལོ་གསར་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་ལྷན་ཅིག་པར་གནང་།
(༩༣ བ་༦། ༡༤༡ ཐ་༧) པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྩོམ་གྱི་གཙང་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་

བརྟན་བཞུགས་དེ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཆེན་ལ་འཛུགས་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་པ་བཞིན་ཞལ་ངོས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཀྱང་གྲྭ་དམངས་ཀྱིས་གསུང་མ་ཉན་པར་དབུ་མཛད་
གཅིག་པུས་རྒྱུགས་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུས་གཙང་པའི་མི་སྣས་མཐོང་སར་མཛེས་ལམ་ཆུང་བ་བྱུང་སོང་། ཁོང་དཔོན་བློན་རྒྱུ་མཚན་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་བརྟེན་རང་ཕྱོགས་ལ་མི་མཉེས་པ་ནི་གཟུར་གནས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ཐུགས་བདེན་པར་གདའ།
(༩༤ ཉ་༣། ༡༤༡ འ་༧) སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཁྲོ་ཕུ་བརྒྱ་རྩའི་དུམ་བུ་པོ་ཏི་གཅིག་སོགས་ལྗགས་ལུང་ཁ་ཤས་དང་གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གིས་མཚོན་
པའི་ཆོས་བཀའ་ཁ་ཡར་སྕལ།
(༩༤ བ་༢། ༡༤༢ ཐ་༦)ཁྲོ་ཕུ་དུས་ཞབས་པ་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་དུ་འབོད་པའི་ཆ་དོན་ཡོད་ནའང་ལོ་པ་ཆོས་རྗེ་ཅན་བློ་ཆུང་མང་པོས་རི་བསྒུལ་མཚོ་སྐྱོམ་གྱིས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

114

བཀག་པའི་རྩོལ་བ་བྱས། དེ་ལ་བརྟེན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་སྔ་མ་ཕེབས་པའི་ཞབས་ཕྱིར་མང་ཡུལ་ལོ་ཙཱ་བ་འཁྲིད་པ་གནང་བའི་སྒྲའི་སློབ་དཔོན་འདི་འོས་ཕེབས་པ་ལྟར། དུས་ཞབས་པ་བཤོལ་ནས་ཁོང་གིས་སློབ་དཔོན་མཛད། ལོ་ཙཱ་བ་འདི་པ་སྨོན་འགྲོ་པཎ་ཆེན་གྱི་སློབ་མར་སོང་བས་ཞ་ལུ་བའི་བཤད་སྦྱར་ལ་འགྲེལ་པ་ལྔ་
སྦྲགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཁྲིད་པས་བཅད་ཁ་ཤིན་ཏུ་གཙང་། མིང་ལེ་ཡན་བློ་ཐོག་དང་ཀུན་བཤད་མན་བཤད་སྦྱར་གྱི་སྟེང་ནས་བརྒྱབ་ཀྱང་ཁ་དམ་དྲགས་པས་དོན་ལ་
བློར་བླངས་པ་དང་ཁྱད་མི་འདུག་ཀ་ལཱ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་བྱུང་། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་གསུམ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་འཇུག་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་བརྩམས། ལོ་ཆེན་ཐུགས་རབ་ཆེ་རྒྱུ་མི་སྣང་བས་དཀའ་གནས་ལ་དོགས་པ་ཆོད་པའི་བློ་ཁ་ཁེངས་པ་ནི་མ་བྱུང་། སུམ་རྟགས་ཁྲིད་པའང་དེ་དང་འདྲ། དབྱངས་ཅན་བྱཱ་ཀ་ར་ཎའི་འགྲེལ་པ་
རྟག་བརྟན་སྤྲུལ་སྐུས་མཛད་པ་དེ་མཐོང་བས་ཁོང་འཕྲལ་སྐད་ལ་མཁས་དྲགས་པཎྜིཏ་ལ་འདྲི་ཡིན་བརྩམས་པ་ལས་སྒྲ་རང་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་མཛད་པ་མི་འདྲ། ཨ་
གྲལ་ལ་བསྒྲིགས་ཟེར་བ་སོགས་དོན་སྤྱི་ཆུང་ཆུང་མང་པོ་འདུག རི་མོ་ནི་མ་ཁྲིད་

ཀྱང་ལམ་ཙམ་ཐེབས་བྱུང་། མང་ཡུལ་ལོ་ཙཱ་བ་ཙན་དྲ་པ་དང་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོང་
བདར་ལ་གཙང་དུ་བྱོན།

སྟོད་རྒྱུད་སློབ་དཔོན་དཀོན་ཅོག་ཆོས་བཟང་གིས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་

ཕྱག་དྲུག་པ་ལས་གཤིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དགོས་ཚུལ་ལྟར་རྒྱུད་པའི་སྟེང་དུ་
ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་བསྣན་པར་ཕུལ། ངེད་རང་གི་མ་ཁྲི་ལྕམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་རྫོགས་སུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དངུལ་སྐུ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་ཚད་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

115

མཉམ་པ་ཞལ་ངོས་ཁུར་བསྐྱེད་དེ་བཞེངས། ལག་ལེན་ཁུངས་ཐུབ་ཤེས་ཀྱིན་མེད་
ཀྱང་སྤྱི་སྲོལ་ལྟར་གོ་ཆོད་ཙམ་གྱི་གཟུངས་བཞུགས་རབ་གནས་ཤིག་ཀྱང་བྱེད་བློ་
བྱས།

(༩༥ ཉ་༥། ༡༤༣ ཐ་༨) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་འཇམ་དཔལ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཐུགས་དམ་དང་རྒྱུན་འདོན་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ཆག་འདུག་པ་ཞལ་ངོའི་ཐུགས་ལ་སྔར་གྱི་ཕྱག་ལེན་དེ་
བྱུང་ན་དགོངས་པ་འདོན་མི་ཟུར་དུ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་རྣམས་ལ་བཙུགས་ན་སྟར་ཆགས་པ་འདྲ་སྙམ་དབང་ཕུལ་ཞིང་ལས་བྱང་འཆམ་དབྱངས་གྲ་བསྒྲིགས།

(༩༥ བ་༥། ༡༤༤ ཐ་༢) རིག་འཛིན་ཡོལ་མོ་བའི་གཏེར་གསར་ལུང་བྱང་དུ། ཡོས་ཀྱི་ལོ་ལ་ངལ་གསོ་བྱེད༔ འབྲུག་གི་ལོ་ལ་འབྲུག་ལྟར་ལྡིར༔ སྦྲུལ་ལ་སྦྲུལ་ཤུན་ལྟ་བུར་འཐོར༔ དེ་ཕྱིར་ཡོས་བུའི་ལོ་ལ་ལོང་༔ ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་ཡོས་ལོ་གཏེར་
འདོན་པར་བྱོན་པ་བོད་ཁམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དམན་པས་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་

སོང་། ལུང་བསྟན་ལྟར་འབྲུག་ལོ་སོག་དམག་བར་ཁམས་སུ་སླེབས་པའི་སོག་སྐད་ཆེན་པོ་ལངས། དེའང་སྟག་ལོ་དཀའ་བཅུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཅན་མི་སྣར་ཡོང་བ་གཙང་སྡེ་སྲིད་ནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསར་རྒྱག་མཛད་པའི་འགོ་སྒང་དང་ཐུག མི་
དམངས་ཀྱིས་ཀུན་སློང་ངན་པས་དགོན་པ་བཏབ་ཅེས་གླེང་བརྗོད་དང་འུ་ལག་
རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་རྒྱབ་རི་ནས་རྡོ་བཙལ་བའི་རྦབ་འགྲིལ་བས་སྤྱིལ་

པོ་འདྲ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཐུགས་ཟོས་མི་བདེ་བའི་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

116

རིན་པོ་ཆེ་འོ་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་དང་གསུང་གཅོང་གནང་བ་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཚོར་བྱུང་ཞིང་། བླ་བྲང་གི་ཕྱགས་ཕྱི་དང་ཐོས་བསམ་གླིང་སློབ་དཔོན་ཅན་གྱིས་

བརྗོད་རིགས་དུ་མ་རྣ་བར་བཏབ་པས་མི་སྣ་རྣམས་མཚོ་ཁར་སླེབས་ཐོག་མཐོང་ཐོས་ཚོ་རྒྱལ་པོར་ཞུས་པས་ཐུགས་ཁྲོས། གློ་བུར་དུ་དམག་བོད་ཕྱོགས་སུ་བཏེག་པ་ལམ་ནས་བེ་རིའི་སྟེང་དུ་བྱོན་འདུག ཚེར་གསེབ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ད་ལོ་བོད་འདིར་མཐའ་དམག་འོང་པ་འདྲ་བ་ཡོང་གྲབས་ལ་བོད་འབངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་སོག་བཟློག་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་འགྱངས་སོང་ཞེས་གསལ་བར་གསུང་།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨའི་དབང་ཕྱུག་གི་ལུང་བསྟན་དུ། དེ་དུས་ཧོར་སོག་བཟློག་འདོད་ཐབས༔ རྒྱ་བོད་ལས་སྒོ་བསྡམ་ཞིང་སྲུངས༔ གསེར་ཡིག་རྒྱུན་ལམ་གཅད་ལ་འབོད༔ ར་ས་དཔལ་གྱི་བསམ་ཡས་སུ༔ སྲུང་བཟློག་མནན་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར༔
ཞེས་པའི་དུས་དེར་སྣང་།
(༩༦ བ་༡། ༡༤༤ འ་༢) རྒྱལ་པོས་ནང་བཅར་གྱི་ཡིག་ངག་སྐྱེལ་བར་ཤི་དི་པཱ་ཐུར་ཁི་ཡ་གནང་བ་ཞལ་ངོས་རྒྱལ་པོའི་ཕེབས་སྒོ་འདི་བཞིན་ཡིན་འདུག་གསུང་བར་རང་ངོས་ཀྱི་ཆ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་
ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་གཟར་བཤོལ་བ་མིན་པས་དེ་འདྲའི་ཨོ་ཟོབ་བྱས་ཀྱང་གཞན་ཁྲེལ་བ་ལས་མི་ཡོང་། རང་ལ་གཅེས་པའི་ཤར་ཚོད་གཙང་པས་དགེ་ཕྱོགས་ཆོས་སྡེ་རྣམས་ལ་མཆོད་གནས་འཆོལ་བའི་ཆོས་མཐོང་ཡང་དགའ་མོ་འདུག སེར་འབྲས་ལ་དམག་ཕོག་པ་ནི་ལྷ་ས་དང་རི་མགོར་བདེ་གཟར་དེ་འདྲ་བྱུང་བའི་ལན་དུ་གདའ། ས་སྐྱ་གོང་འོག ཀརྨ་པ། ཇོ་ནང་པ་གསུམ་ནི་རྩ་བའི་བླ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

117

མར་སོང་བས་འགྲན་ཟླ་ཅི་ལ་ཡོང་། དེ་ཕྱིན་དགེ་ལུགས་བསྟན་པའི་ལ་རྒྱ་དང་
དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སྒོས་ཀྱི་སྟོབས་འབྱོར་གྱིས་ཀྱང་འཐུས་པ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མང་ན་
སྔར་ཁ་ཡར་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར་ད་ལྟ་ཡོད་པ་འདཱིང་དམིགས་མེད་དུ་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡོང་ཉེན་ཆེ་སོགས་ཞུས་པར། ཞལ་ངོས་ཅི་ཟེར་བཞིན་ཡིན་ནམ། དགེ་ལུགས་ལ་འཐུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འཕྱོང་རྒྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གསུང་བར་གཙང་པ་དང་འཕྱོང་རྒྱས་པའི་བར་འཕྱོང་རྒྱས་པ་རང་མ་འདྲ་བ་ལས་གཙང་པར་འཁང་ར་བྱེད་རྒྱུ་མེད། གལ་ཏེ་དགྲ་ཤ་བླངས་ཀྱང་ང་འཕྱོང་རྒྱས་པའི་མི་འཇུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གདན་སར་བསྡད་པའི་བཙུན་པ་ཞིག་བན་ལོག་པ་མི་འཆར་ཐག་ཆོད་ཀྱི་གསུང་གླེང་ཞིབ་པར་མོལ་བས། དེ་གས་འཐུས་པ་འདུག་ཅེས་རི་ཥིའི་ཆུ་ཞུགས་ལ་ཀླུ་ཕུག་གླིང་ཁར་ཡོང་ཐོག་མི་སྣ་རྣམས་རྫོང་བདའ་མཛད། དེ་ནུབ་གུར་གྱི་ནང་དུ་

ངེད་ཀྱི་རྩར་ཞལ་ངོས་མི་སྣར་འགྲོ་མི་དཀའ་བཅུ་དགེ་བསྙེན་དོན་གྲུབ་ལ་བསླབ་སྟོན་དུ་བེ་རི་འདི་རྩ་བ་ཆོད་པ་ཅིས་ཀྱང་མཛོད་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་མཚོ་ཁར་ལོག་ཕེབས། རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་དགེ་རྩ་བྱེད་མི་གཏོང་བ་དང་བདེ་གཟར་མི་འགབ་པའི་བསླབ་སྟོན་རྒྱས་པར་མཛད་སོང་། སང་དཀའ་བཅུ་དགེ་བསྙེན་དོན་གྲུབ་
ཀྱི་དགོས་ཆ་སྤྲོད་པར་ཞལ་ངོ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་ཐེགས་པའི་ཆབ་སྟེང་ཁར་ཇ་ཡུན་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་བཀའ་གྲོས་གནང་སོང་ཟེར་ཡང་མདའ་སྐད་གླིང་བུར་

བསྒྱུར་ཡོད་བསམ་པ་མ་བྱུང་།
སྟོན་གྱི་རིང་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་བསྡད། དཔེ་ཆ་རྙིང་པ་རྣམས་ལ་བཤར་
སྦྱང་། གསར་དུ་ཀ་ལཱ་པའི་བྱིངས་མདོ། ཞ་ལུ་བའི་སྤྱི་དོན། སྙན་དངགས་མེ་ལོང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

118

གསོ་དཔྱད་ཀྱི་ཕྱི་མ་རྒྱུད་རྣམས་ཚང་བར་བཟུང་ཞིང་ཙན་དྲ་པའི་རྩ་བ་ཤོག་ལྡེབ་
གསུམ་ཙམ་ཞིག་ལ་སླེབས། བློ་ཡུལ་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་པའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དང་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བའི་རིག་གནས་ཀུན་ཤེས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་དང་སྡོམ་གསུམ་གྱི་ཊཱིཀྐ གསོ་དཔྱད་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱུད་ཀྱིས་

མཚོན་པའི་པོ་ཏི་མང་བ་ཞིག་བཟུང་ནས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེར་རྒྱུགས་ཕུལ་ན་སྙམ་པ་
ཤར།

(༩༧ བ་༢། ༡༤༦ འ་༡༡) མང་ཡུལ་ལོ་ཆེན་བྱོན་པའི་ཙན་དྲ་པའི་འགྲེལ་པ་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་བརྡ་སྤྲོད་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་རྫིངས་སྟེང་ནས་རི་མོ་རགས་རིམ་
འཁྲིད་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་མཁྱེན་རྣམས་ཚར་གཅིག་
བཏང་། སྡེབ་སྦྱོར་ནི་མཚན་ཉིད་པའི་ཧང་རྒྱུགས་ཀྱིས་དོགས་པ་ཞིབ་གཅོད་མ་མཛད་གཤིས་རང་གིས་གང་ཤེས་ལས་ལྷག་པོ་གསུང་རྒྱུ་མི་འདུག གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བརྩམས། བདོག་པའི་ཡོན་གྱིས་མཉེས་པར་
བྱས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ཕྱིར་ཐེགས། དགའ་ལྡན་དངུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་འདོད་གསོལ་
བྲིས་པའི་སྙན་ཤལ་ལེ་ཚན་ཕུལ། ལྷ་ས་ནས་ཞལ་ངོས་སྲས་པོ་རབ་བརྟན་བཏང་བའི་རྒྱལ་པོས་བེ་རིའི་ཐོག་ཏུ་དམག་མཛད་པ་འདི་ལ་སྐུ་རིམ་ཞིག་དགོས་འདུག་པ་ཇི་ལྟར་འགབ་གསུང་བར་སེ་འབྲས་ཚོགས་ཆེན་དུ་གདུགས་དཀར། ཤེར་སྙིང་།

རྒྱུད་སྟོད་སྨད། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། འབྲས་སྤུངས་སྔགས་ཁང་ཚོ་ནས་བསྐང་གསོ་གཏོར་བཟློག་མཛད་ན་ལེགས་འདྲ་ཞུས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

119

(༩༩ ཉ་༡། ༡༤༨ འ་༩) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལ་གྲྭ་ཚང་དུ་འཆམ་གསར་དུ་ཚུགས་པའི་འཆམ་ཕུད་དང་དེབ་ལ་བྱས། ཨུན་འདུར་ཆོས་རྗེ། སེ་ཆེན་ཐོ་ཡོན། མེརྒན་དཀའ་བཅུ། འཁོར་སྐྱོང་ནང་སོ་སོགས་འགྲུལ་པ་མི་གྲངས་ཉུང་ལ་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་ཁ་ཤས་སླེབ། ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཐོག་བསྔོ་
རྟེན་དངུལ་སྲང་སྟོང་ཕྲག་བཞི་ལྔ་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གོས་དར་བསྟར། ཨེར་ཏི་ནི་ཐོ་ཡོན་གྱིས་ཇོ་བོའི་གསེར་ཐོག་ཐེབས་སུ་དངུལ་སྲང་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སུ་ཉེ་བ་ཞལ་ངོའི་ཕྱག་ཏུ་རྩིས་སྤྲད། ལོ་མཇུག་དུས་རིམ་དང་སྦྲགས་གཤིན་རྗེའི་ཟོར་ལས་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་ཕྱིན་པ་བཀྲ་རྟགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་འཛིན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་དོན་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་ཡང་། འཕྲལ་རྐྱེན་མན་ངག་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་བསྙེན་བསྒྲུབ་འཕྲེང་སྐོར་གཅིག་ཀྱང་མ་སོང་བའི་ནོར་སྐྱོང་
ཟན་གྱིས་བརྔན་པའི་ཞྭ་ཕོད་ཅན་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་ལག་རྟགས་སོ། །

ལྕགས་སྦྲུལ་གྱི་ལོ་གསར་ཐོག་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མར་འཕྲིན་ལས་

གསོལ་བའི་སྙན་དར་ཕུལ། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕྱིན། འཁྲུངས་རབས་སོ་བཞི་པ་ཚར་གཅིག་གྲུབ་སོང་བས་མ་བལྡབས་པར་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་གསུང་བཤད་ཞུས་མ་ཟིན་རུང་སྙན་ངག་རང་བློས་གང་སྤོབས་ཀྱི་བཤད་པ་འོས་འགབ་དང་
བཅས་དབུ་བཙུགས། ལུང་མ་ཐོབ་པར་སྤྱི་ཆོས་བྱེད་པ་འདི་འོས་སུ་མ་འཐད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་པའི་གྲྭ་སའི་སྤྱི་སྲོལ་དུ་འདུག སྨོན་ལམ་གྱི་སྒང་ལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོས་མདོ་ཁམས་སྒང་དྲུག་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས། བེ་རི་རྒྱལ་པོ་བྲོས་པས་ཐར་ཀྱང་ལས་དབང་གིས་ཕྱེ་མ་ལེབ་དང་མར་མེའི་དཔེ་བཞིན་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

120

བའི་གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་བར་བཀའ་བཅུ་དགེ་བསྙེན་དོན་གྲུབ་དང་རྒྱལ་མོ་ཆེ་བས་མཚམས་འདྲི་སྦྲགས་སེ་ཆེན་ཨོ་པ་ཤི་ཅན་གཏོས་ཆེ་བ་འབྱོར། སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་
འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། ཟུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཀརྨ་གུ་རུ་དང་འཇོམས་བྱེད་ཉི་ཟླ་ནག་པོའི་སྐོར་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཅི་རིགས་ཞུས།
(༡༠༠ ཉ་༢། ༡༥༠ ཐ་༧) བར་ཁམས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་གྲྭ་ཚང་སྔགས་ཁང་། གནས་ཆུང་ལྕོག་རྣམས་སུ་གཏང་རག་བཏང་བའི་སྙན་དར་ཞལ་ཡིག་
བྲིས། ཞིང་སྐྱོང་དབང་པོ་མཆོད་པའི་གཏོར་བཤགས་བྱེད་གདོང་གཏོར་མ་རྒྱབ་ཏུ་འགྱེལ་བ་ནི་ཕ་རོལ་གཞོམ་པའི་ལྟས་ལེགས་པར་སྣང་།

༩༽ བོད་དབུས་གཙང་གཉིས་ཐུགས་སྣང་མ་གཤིན་པ་སོག་དམག་གིས་ཆམ་ལ་ཕབ་ཅིང་མཐར་གཙང་དུ་ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་

པོར་བཀུར། གསུང་ཆོས་རེ་ཞུ་གནང་དང་ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ལུགས་གཉིས་ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་པའི་དགག་དགོས། དགའ་སྟོན་གྱི་བསུ་སྐྱེལ་བར་
མ་ཆད་ཅིང་བཅད་རྒྱ་རེ་ལའང་བརྩོན།

(༡༠༠ ཉ་༤། ༡༥༠ འ་༡༠) ཚོགས་ཆེན་དུ་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་བུ་ཆོས་
ཀྱི་ཕྱེད་ལ་ཟླ་གཅིག་གི་བར་བཟབས་བཤད་ཕུལ་བ་ཐུགས་ལ་འཕྲོད་པོ་བྱུང་འདུག དེ་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལས་མཚོ་ཁར་ལོག་གམ་ཟེར་འགའ་ཞིག་གིས་དམག་དང་བཅས་ཁད་ཉེར་འབྱོར་འདྲ་ཞེས་རེ་དོགས་ཀྱི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སྦིར་རེ་གླེང་། ཞལ་ངོའི་ཕེབས་སྒོར་གཙང་པ་དཔོན་བློན་ལ་ཅི་ཞུས་ཀྱང་དགོངས་པ་དམའ་ཞིང་ཐུགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

121

དོགས་ཧྲགས། རང་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པས་གཙང་ཞེན་བྱས་ཟེར་ཉག་ཅིག་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་དྲིན་ལ་གཙང་པའི་ཁྲིམས་འོག་ནས་མ་ཐར་ན་སླར་ཐར་དུས་ཤིག་མི་ཡོང་འདྲ་བསམས་དགེ་བསྙེན་དོན་གྲུབ་བཏང་སྐབས་དམག་བྱེད་དགོས་ཚུལ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་བར། དེ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་འདུག་ཀྱང་གཉིས་སུ་སོག་པོ་འདམ་ནས་སློག་ན་སློག་གོ་ཆོད། ཁ་སང་གི་གསུང་འཕྲོས་དེའི་སྟབས་ཞལ་ངོ་རང་ནས་མཛད་མ་བདེ་ན་ངེད་ཀྱིས་འདམ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་དམ་ཚིག་ལ་བཀར་
གཏོང་གཏམ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་བཟང་བ་ཞིག་ཡོང་ཞུས་པར་བརྟག་པ་ཞིག་གྱིས་

གསུང་བ་ལ་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་མར་ཤོ་མོ་ཕུལ་བས་འཕྲལ་ཇུས་འགྲོ་ཕུགས་ངན་ཟེར་བ་བབས་དེ་བཞིན་མོལ་བས་ཇུས་སོང་ན་དེ་གས་ཆོག་ཕུགས་ཐམས་ཅད་ཤི་འགྲོ་གསུངས་ནས་དམག་བཤོལ་བའི་སྟངས་ཀ་མཛད་མ་བྱུང་། རྒྱལ་པོས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་བཞུགས་ན་སྐུ་ཉེན་ཡོང་རྒྱལ་མོ་ཆེ་བ་ན་སོའི་
སྟབས་ཀྱིས་གཙང་དུ་མི་སླེབས་པས་དབུས་སུ་ཕེབས་དགོས་ཚུལ་ཞུས་གསུང་བར་ལྟར། ཕྱི་འཆར་དུ་དེ་བཞིན་དང་ནང་རྡོ་ཞལ་ངོའི་ཕྱག་བྲིས་ཡིག་ཆུང་དང་
བཅས་དཀའ་བཅུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་གདན་འདྲེན་ལ་བཏང་སོང་བ་རིན་སྤུངས་སུ་ཕེབས་ཐོག་དེ་སྐབས་རྒྱལ་པོ་མཚོ་ཁར་ལོག་ཟེར་བ་རྫུན་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་སྟག་ལུང་ནས་གཙང་དུ་ཕུལ་བའི་རྒྱུས་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་རེ་ཞིག་མཁའ་རུ་སྟེང་དུ་བཞུགས་གདན་འཇགས་དགོས་བྱུང་བ་གསན་པས་ཞལ་ངོའང་གདིང་འཚབས་
ཀྱིས་སོག་ཁྲོད་དུ་ཐེགས་སོང་། ཞག་ཤས་ནས་ཕྱག་ཐམ་ཞིག་བྱུང་བར་སྟར་སྡོང་
ནས་ཀྱིས་ཕྱག་གཡོག་ཞུས་རྒྱལ་པོ་དཔོན་གཡོག་གཙང་ལ་ཕེབས། ངེད་དང་རྒྱལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

122

མོ་གཉིས་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་དེ་གའི་གནས་ཚུལ་སེར་འབྲས་ཀྱི་

སློབ་དཔོན་རྣམས་ལའང་གནང་བ་དང་དེ་བར་ཐུགས་བཅག་གང་ཐག་མཛོད་གསུང་བ་འདུག རོང་པ་རྟ་མགྲིན་པ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ཁྱེར་ནས་སླེབས། ཞལ་ངོ་
ཐེགས་དོན་ཅི་ཡིན། ངེད་གར་བཞུགས་སར་འགྲོ་ཨེ་དགོས་འདྲི་བར་ལན་དུ་ཞལ་ངོ་སོག་དམག་ཁ་བསྐྱིལ་ཨེ་ཐུབ་ལྟ་བར་བྱོན་པ་ཡིན་ཁྱོད་རང་ཡང་ཕྱིན་པ་འགབ་ཅེས་
རྫུན་ཞིག་གཏོང་དགོས་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཞེ་ཁྲེལ་ཡོད་དམ་བསམ་པ་ཤར། སེར་འབྲས་
ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་གནས་ཚུལ་བཤད་པས་དམངས་མ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པ་འདྲ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དབུ་མཛད་བློ་གསལ་གླིང་ཕོ་ཁང་ཞལ་སྔ་ནས་
འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གཙང་པ་འདི་ལ་འདི་ག་འོང་བ་ཡོད་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་འགྱོད་པ་མེད་སོགས་གཏམ་ཧྲལ་གཏོང་འདུགད་ཆ་ཟླ་བ་དྲུག་བདུན་ཙམ་ནས་སྔར་འགྲོ་མ་མྱོང་བའི་ཐང་སྟོང་ཞིག་ལ་ཐལ་བ་ཧུར་རེ་འགྲོ་དགོས་པ་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་ཞེས་བློ་མ་བདེ་ཡང་འཕྲལ་ཉམས་སྣང་མེད་
ཁུལ་གྱི་བརྫུ་བྱས། ཞལ་ངོའི་ཟླར་རྒྱལ་མོས་གཙོས་པའི་འགྲུལ་པ་རྣམས་འབྱོར།
ཞག་ཤས་མང་འགྱེད་སྟེར་སྦྱིན་གྱིས་གཡེངས་ཤིང་ཁྱད་པར་ཀུན་ཅི་རྒྱལ་མོས་
དངོས་པོ་ཁྲི་ཕྲག་བཞིའི་བདོག་པ་བཏེག བོ་དོང་གུ་ཡེང་གིས་ཁྲིད་པའི་སོག་དམག་གིས་སྟོད་ལུང་དུ་བརྒྱུགས་པས་རྫོང་དང་ཡུལ་པ་འགྲུལ་བཅད། སྐྱོར་མོ་ལུང་སྔར་ནས་ཁྱམས་པ་རྣམས་སྒར་གཙང་གི་ཞེན་དང་ཕུག་ཁང་པ་སྐྱིད་སོག་གི་ཞེན་པ་བར་
སོང་བའི་འཐེན་འཁྱེར་གྱིས་ཁ་མ་དན་པའི་ཐོག ཁྱམས་པ་ཟུར་པ་དཔལ་སྡིངས་

པས་བསྟན་པ་ལ་སླེབ་རྒྱང་ཆེ་ན་དམག་གནང་བ་ལས་འོས་མེད་ང་རྒད་པོ་དན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

123

འབག་གླིང་ཁ་ཙམ་དུ་ལུས་ཀྱང་འགྱོད་པ་མི་བྱེད་སོགས་ཀྱི་གྱོད་ལབ་ལ་བརྟེན་ངོ་
མ་ལོག་ཀྱང་དྲུང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་ལོག་བརྒྱབ། ཞལ་ངོས་ལྷ་རྒྱ་རི་བ་སོགས་ལྷོ་རྒྱུད་རྣམས་འཐེན་པར་གྲོང་སྨད་དགོས་པ་བཀྲ་ཤིས། བྲག་ཁར་ཆེ་གསུམ་དངོས་གྲུབ། རི་བོ་བདེ་ཆེན་དང་རྫིང་ཕྱི་ཚོར་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ནས་གྲྭ་པ་རྡོ་ཆོད་སྦྲེལ་བ་རེ་
བཏང་སོང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཅན་གཉིས་བརྫུས་སྟབས་
ཀྱིས་སྟར་སྡོང་མགྲོན་གཉེར་གྱི་སར་སོང་བ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཞུ་ལན་གནས་ཚུལ་དུ་
གཙང་དཔུང་དྲུང་གཟིམ་བསྡུས་ཏེ་སྤང་གཅལ་ཀླུ་སྡིངས་སོགས་ཚང་མ་བཟུང་བའི་
འཛིན་ར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སོག་དམག་འབྱོར་ཉིན་རྒྱུགས་མ་ཞིག་བཏང་བར་བརྒྱག་ཚ་གཟན་དྲགས་པས་ཐག་ཉེར་བཏུད་མི་ཐུབ་པ་འདུག ནང་ནས་ངོ་ལོག་གམ། སྡེ་པ་གཙང་པ་རང་གྲོངས་སམ། བརྒྱགས་ཟད་ཟད་ཀྱི་བར་བསྒྲུགས་ན་མ་གཏོགས་
འཕྲལ་དུ་ལོན་པའི་རེ་བ་མེད་ཚུལ་ཕུལ་བར་བརྟེན་ས་སྣེའི་དུས་ཧ་ལས་ལས་ཀྱིས་

ཞལ་ངོ་བྱོན་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་ནས་བབས་གཏད་ཡོང་བསམ་པ་ཤར་བས་ད་ལམ་གྱི་དམག་འདི་ཐལ་བ་ཙམ་བྱུང་འདུག ད་ཆ་གཙང་དུ་ཐེགས་པའི་བར་པ་ཤ་སྟག་ཅིག་གནང་ན་འགབ་འདྲ་གསུང་བར་དེ་སྔ་ཕན་འཇམ་པོ་ལས་རྩུབ་པོའི་རིགས་ཞུ་ནུས་ཀྱིན་མེད་ཀྱང་འདི་རེས་སེམས་རྩ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུག་པ་
ཞིག་བྱུང་བས་གཙང་པ་ཚོད་མ་ཟིན་པར་སྡུག་ཐུག་ན་མ་གཏོགས་བབས་གཏོང་དོགས་མེད། འདི་མི་དགའ་ཚུལ་ལན་དེ་ཙམ་གྱི་བར་ཞུས་ཀྱང་གསན་མ་སོང་། ད་
ཆ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ངོ་ལོག་ནས་སྟར་སྡོང་པས་དམག་སྣ་འདྲེན་མཁན་བྱས་ཟེར་བ་ཀུན་གྱིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་འདི་བཞིན་ལ་བར་པའི་རེ་བ་ཅི་ལ་ཡོད། ཁོང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

124

དཔོན་བློན་ཐབས་ཟབ་པས་འཕྲལ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣེ་བླངས་ཡོང་ཡང་སོག་
པོ་ལོག་བསྟུན་མཐའ་ག་ལ་ཚེས། རྒྱལ་པོ་གཙང་དུ་བྱོན་ཚུལ་གྱི་བང་ཆེན་འབྱོར་པ་
ནས་བཟུང་བློ་ཐག་གཅིག་ཏུ་བཅད་པ་ལས་རྐང་པ་ཉིས་འཛུགས་མེད་ངེས་ཡིན། ཆོས་འཇིག་རྟེན་གཉི་ག་ནས་ནུས་གང་འཕྲོད་ཅིག་བྱས་པས་ཚབས་སུ་སོང་ན་རབ་མ་སོང་ན་གཙང་པའི་ཁྲིམས་འོག་ཏུ་མི་སྡོད་ཐག་ཆོད་ཡིན་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཞུས། བསྡུས་ཇུས་རིམ་རྣམས་གནད་སྨིན་བསྒྲུབས།
(༡༠༢ ཉ་༦། ༡༥༣ འ་༨) འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་གྲྭ་པ་བར་ཤར་བ་རྣམས་དང་ཆོས་
གཞིས་རྙིང་ཁུངས་ཤུན་པའི་དམག་རྣམས་དང་བཅས་པས་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་ཤུན་གདོང་དཀར་ལ་འཚང་བའི་ཐུགས་གྲབས་མཛད། རྫོང་བཙན་པས་ཉི་མ་ཁ་ཡར་མི་ཕེབས་གཞིར་བཞག་གིས་གསོར་རོགས་ལ་སེ་ར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲབས་

ཡུལ་ཐོགས་མེད་བསྒྲིགས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་མཚན་ལུང་དུས་བབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ནུས་མཐུ་ལ་བརྟེན་ཚ་རྟིང་ནས་དགོང་ཇའི་བར་ལས་མ་ཐུབ་པར་རྫོང་ཞོལ་གཉིས་ཀ་ཤོར་བས་ཇུས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས། དེ་གའི་དགྲ་ཟིལ་
གྱིས་བདེ་ཆེན་དང་སྣེའུའི་འཛིན་ཆ་བ་རྣམས་ཀྱང་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་གྱུར།
(༡༠༢ བ་༥། ༡༥༤ ཐ་༨) གདོང་དཀར་ཤོར་བས་རྐྱེན་བྱས་བདེ་ཆེན་རྫོང་དཔོན་
གྱིས་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞལ་ངོ་གཉིས་གདན་དྲངས་ནས་བབས་འཕྲལ་དུ་ཕུལ། ཞལ་ངོ་སྣེའུའི་དཔུང་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་གོང་དཀར་གྲ་དོལ་འཕྱོང་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་དམག་རྣམས་ལྷབས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོང་བ་སོག་པོ་ཡོང་འདྲ་ཟེར་
བའི་སྟོང་འུར་གྱིས་བྲོས། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཉེར་དགུ་ལ་གནམ་ལྕགས་ཨུར་མོའི་ལས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

125

སྦྱོར་དང་ཟོར་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱས་དུས་སྡེ་སྲིད་དཔོན་བློན་དང་མངའ་བདག་ཕུན་ཚོགས་རིག་འཛིན་ཅན་གྱི་མིང་འབོད་ཁྲོམ་དུ་བྱས་པར་ལ་ལས་ལྷུས་མ་ཐིངས་ཞེས་པ་ལབས་ཀྱང་དུས་ཚོད་དེ་རུ་སླེབས་ནས་ཆུ་བརྒལ་བ་ལ་དོང་རིང་ཐུང་ག་ལ་ཡོད། ངོ་ལྐོག་བྱེད་མ་ཤེས་པ་འདི་མི་གསེབ་ཏུ་མི་འགྲེ་བ་འདུག
(༡༠༣ ཉ་༦། ༡༥༥ ཐ་༤) གྲོང་སྨད་དགོས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལྷ་བྱ་ཡར་ཀླུང་པའི་
དམག་རྣམས་ཁྲིད་དེ་གོང་དཀར་དུ་ཡོང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་གི་ཐང་མ་ཕྱེད་
བར་དུ་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་རྩིས་གནང་། ཞལ་ངོ་དཔོན་གཡོག་ཉང་སྟོད་བརྒྱུད་གཙང་དུ་ཕེབས་པ་སྟར་སྡོང་ནས་ཀྱིས་ཞལ་ངོའི་སྐུ་གཞོགས་ཀྱི་ཕྱག་གཡོགསྲས་པོ་རབ་བརྟན་གྱིས་གཟན་སོག་དམག་བརྒྱགས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག གྲོང་སྨད་ནས་ཀྱིས་

སྒྱོགས་དང་རི་མགོ་འཛིན་པ་སོགས་སོ་སོས་ཁག་ཆེ་བ་རེ་ཁུར་འདུག་རུང་། ནང་སོ་ནོར་བུས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཁར་སྒྱོགས་ཁང་ཤོར་དུས་བྲོས་པའི་སྔོན་མ་བྱས་ཟེར།

(༡༠༤ བ་༤། ༡༥༧ ཐ་༣) ས་སྐྱ་ཞབས་དྲུང་མཐུ་སྟོབས་པས་སྔར་སོག་བཟློག་མཛད་པར་བསྙད་སྒེར་དོན་སྙིང་ནད་ཀྱིས་བྱམས་པ་གླིང་ལྔ་མཆོད་པ་ཚོས་ཐུགས་
སུན་ཕྱུང་བར་ཞབས་དྲུང་དང་བསམ་ཡས་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས་ཀའི་བཀའ་ཤོག་བྱུང་བ་ལྟར་བཞུགས་མི་བདེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཞབས་འདེགས་ཞུས། དབྱར་མཚམས་ཁང་དུ་གནས་རྙིང་རྒྱལ་པོས་ཆོ་འཕྲུལ་འདྲ་བརྩམས་བྱུང་བ་ཨར་གཏད་བྱས་པས་གདུག་རྩུབ་རྣམས་རང་ཞིར་སོང་། གཙང་དཔོན་བློན་ནས་སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཚབ་དྲུང་པ་གསུམ་ལ་བར་པར་ཕེབས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

126

དགོས་པའི་ཕྱག་ཐམ་ཡང་ཡང་གནང་ཞིང་ངེད་འཕྱོང་རྒྱས་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་གནོད་
འདྲེར་འཛིན་པའི་གཏེ་པོར་བཟུང་ཕྱིར་འབུད་མཛད་པར་མངོན་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཉམས་དགའ་བསམ་པ་ཤར།

(༡༠༥ ཉ་༤། ༡༥༧ འ་༣) ཇུས་རིམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡང་བཙུགས་པའི་འཕྲོ་མ་ཆད་པའི་ངོས་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཟབ་ཆོས་ཀྱང་མང་ཙམ་ཞུས། དུས་རིམ་ཟོར་ལས་གཙང་གི་བདེ་གཟར་ལ་དམིགས་ཕུག་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་ཕྱིན། གནམ་

གང་གི་སྲོད་ཡོལ་ཙམ་གྱི་ཚེ་བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེ་དང་དགེ་བཤེས་དགེ་དར་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོས་པར་དགོན་གཤམ་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་སྐད་འདྲ་བའི་ང་རོ་དྲག་
པོ་ལྷང་ལྷང་སྒྲོག་པ་ལན་གཉིས་གསུམ་བྱུང་འདུག་པ་ཆོ་འཕྲུལ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། (༡༠༥ ཉ་༥། ༡༥༨ འ་༡༠) ཆུ་རྟའི་ལོ་གསར་གྱི་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་མའི་བསྐང་བ་དང་བཞུགས་གྲལ་དཀྱུས་བཞིན་བཏང་།
(༡༠༥ བ་༣། ༡༥༨ འ་༢) སྨོན་ལམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་གྲལ་དབུར་འགྲོ་དགོས་པ་ཤར། འགྲུལ་པ་མང་བས་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་ནན་ཏར་ཆེ་བའི་བག་དྲོ་བ་བྱུང་། ཁྱད་པར་ཁལ་ཁ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་མི་སྣས་གོས་ཆེན་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་གུར་ཙན་དན་
དཀར་པོས་ཤིང་ཆ་བྱས་པ་ཞིག་ཁ་བྱང་དུ་བསྟན་ཏེ་ཕུབ། དེར་བོས་ནས་གཞིས་ལེན་དང་སྟེར་སྦྱིན་བཅས་སོག་ཡུལ་དུ་ཡོང་དགོས་པའི་སྙན་གསན་ཕབ། སྟོང་འཁོར་པ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་འདུག་པའི་འོར་དུས་སྟོང་འཁོར་བས་ཐོག་དྲངས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་བསྒྲུབས། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་མཚན་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཏགས། སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

127

(༡༠༦ ཉ་༣། ༡༥༩ འ་༨) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་བོད་ཤིང་སྒོ་ཅན་རྣམས་ཆུད་པའི་གནས་ཚུལ་འབྱོར་བ་བཞིན་ཡི་དམ་ཆོས་སྲུང་རྣམས་ལ་ལེགས་སོའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྙན་དར་དང་བཅས་གཏང་རག་རྒྱས་པ་ཕུལ་ཞིང་སེར་འབྲས་ལྷ་ས་སོགས་ནས་དར་འཕྱར་ཡང་བཟབས་རྒྱས་བསྟར། དབྱར་ཐོག་གི་རིང་མཚམས་ཤིག་བྱེད་བསམ་ཡང་སྟར་སྡོང་མགྲོན་གཉེར་ལམ་ནས་སློག་པའི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བསྟད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདུག་པས་ཅིས་ཀྱང་གཙང་ལ་ཕེབས་ན་འགབ་གདན་འདྲེན་ལ་མ་གཅིག་ཐའི་ཇི་དང་སྐྱིད་ཤོད་ཐའི་ཇི་མཚོ་སྐྱེས་པ་གཉིས་འབྱོན་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ད་ལམ་ཆིབས་རགས་ཉུང་བསྡུས་ལས་རྒྱས་རྒྱས་མི་དགོས་པའི་ངག་མ་དང་བཅས་བྱུང་། བདེ་གཟར་གྱི་མཇུག་ཏུ་

སོང་བ་དང་ཁྱད་པར་སྐུ་རིམ་གྱི་ལས་སྦྱོར་མང་པོ་བྱེད་དགོས་བྱུང་བའི་དམ་ཉམས་
ཚོགས་པའི་གསེབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་དེར་ཤིན་ཏུ་ཡ་ང་བའི་མ་འདོད་པ་བྱུང་རུང་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་གཤིས། ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་དམ་སེལ་ལ་དམིགས་པའི་བསྲུང་བ་ཟབ་པ་གནང་སྟེ་བརྒྱད་གཏོར་མ་ཆག་ཙམ་ཞིག་བྱས་པའི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་འབྲས་སྤུངས་ནས་བཏེག་ ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ད་ལམ་

རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་ཀྱིས་རྒྱས་རྒྱས་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་ཟེར་ཡང་ཞལ་ངོའི་དགོངས་གཞི་མ་ཐིངས་པས་མ་བདེ། སྟོད་ལུང་ནང་དུ་ཆུ་ལམ་སྡིངས་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་སྣེ་
ལེན་བྱུང་ཞིང་ཤུ་གུ་ལ་བརྒྱབ་འུ་ཡུག་གླིང་དཀར་དུ་སླེབས། ཤངས་ཀྱི་ཕུ་བརྒྱུད་
ཟབ་བུ་མཇལ་ན་སྙམ་ཡང་། རྒྱལ་མོ་ཆེ་བས་གཙོས་སོག་པོ་གཏོས་ཆེ་བའི་གཤིས་རང་དབང་མ་འདུས། རྒྱུས་ཡོད་འདྲས་ཕ་གིའི་ཐད་ན་ཟབ་བུ་ཡོད་ཟེར་བར་གསོལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

128

འདེབས་སྨོན་ལམ་བྱས། དེའི་ཐད་ཀྱི་མཁའ་ལ་འཇའ་སྤྲིན་ཞིག་བྱུང་བ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་
པོ་ཐུགས་དགྱེས་པ་ཡིན་ནམ་ཁྲེལ་བ་ཡིན་ནི་མ་ཤེས། ཐོབ་རྒྱལ་གྱི་མདའ་བདེ་
ཆེན་དུ་སླེབས་ཉིན་གནམ་སའི་དབང་ཕྱུག་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་དབུ་གནང་། ཞལ་ངོ༌། གུ་ཤྲཱི་བླ་མ། ག་རུ་དཀའ་བཅུ། ཨེར་ཏེ་ནི་དའི་ཆིན། སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་མ་ཆེན་སོགས་སྐྱ་སེར་གྱི་བསུ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་འབྱོར། རྒྱལ་པོ་དང་
ཐོག་མར་མཇལ་སྐབས་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མ་ན་ཧོའི་ཕྱག་དྲིལ་དང་གསོལ་
ཅན་མརྒད་ལས་གྲུབ་པ་སོག་པོ་རྦད་འགྱེལ་དུ་གྲགས་པའི་ནོར་སྣ་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་དང་གཡས་བཞག་གཡོན་བཞག་ཡིན་ཟེར་བ་སྣེའུ་སྡོང་རྩེ་བརྒྱུད་རིན་སྤུངས་པར་བྱུང་བའི་ཁྱད་ཅན་དེ་སྟེར་བར་མཛད།

(༡༠༧ ཉ་༣) སང་གནས་རྙིང་ཞབས་དྲུང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སློབ་དཔོན་དང་བླ་བྲང་གི་ཕྱག་མཛོད་ལྷུན་གྲུབ་གླིང་པ་སོགས་བོད་པ་དང་ཇི་ནོང་སེ་ཆེན་ཧུང་ཐའི་ཇི་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་སོག་པོའི་རྟ་པ་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་བསུ་བར་འབྱོར་ཞིང་ཉེར་ལྔ་ལ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་སེང་སྦྲེངས་དང་བཅས་སླེབས། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་མཇལ།
(༡༠༧ ཉ་༦། ༡༦༡ འ་༡༢) སྣེའུ་གདོང་རྩེ་ནས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་བྱུང་བ། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ཁ་བ་ཅན་འདིར་བླ་དཔོན་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་གཉན་རུང་དེང་སང་བསྟན་པ་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས་ཀུན་གྱིས་བརྙས་

བཅོས་ནའང་། རང་ངོས་ནས་གནས་དུས་མ་བལྟས་པའི་བཀུར་གཟོས་ཆེ་བ་ཕུལ། ཞལ་ངོས་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པ་མཛད་སོང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

129

གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜིཏ་སྨོན་འགྲོ་བ་ཆེན་མོ་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲེང་བ་འཛིན་པ་བྱོན་བྱུང་བར་མདོ་སྔགས་ཐ་སྙད་གང་ལ་དྲིས་ཀྱང་མི་མཁྱེན་བྱ་བ་མི་
འདུག་པས་གྲགས་པ་དོན་ལྡན་གྱི་མཁས་པ་འདི་འདྲ་སྙམ་མོས་པ་འཕེལ། གཞིས་ཀ་རྩེར་སྡོད་རིང་སྐུ་མདུན་གདན་དྲངས་ནས་བསླབ་སྦྱངས་ཤིག་བྱས་ན་བསམས་ཀྱང་བསམ་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ། རྩེར་ཕྱིན་པའི་ཐོག་མར་ཚོམས་ཆེན་དུ་བོད་སོག་གྲངས་
མེད་ཚོགས་པའི་བཞུགས་གྲལ་གྱི་ཚེ། གོང་མ་སེ་ཆེན་གྱིས་འཕགས་པ་རིན་པོ་
ཆེར་འབུལ་ཆེན་གསུམ་དུ་མཛད་པའི་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་རྟེན་སྐལ་རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་
གཉེན་གྱི་འཕེལ་གདུང་རྒྱལ་མཁར་རྩེར་བཞུགས་པའི་གྲགས་པ་ཅན་དེ། ཡོངས་
གྲགས་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བཅུག་པའི་ཁྲུས་ལོང་མ་ཎི་མའམ་ལུགས་གཅིག་ལ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་གསལ་མེ་ལོང་
ཆོས་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བྱོན། རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་བཀོད་མའི་རིགས་ལྡན་ཡོལ་བ་ཁྱད་མཚར་གྱིས་སྣ་དྲངས། ནང་རྟེན། བླ་སྐུ་
ལི་མ། རྒྱ་ནག་མས་མཚོན་པའི་རྟེན་མཆོད་མང་པོ་དང་གཞིས་ཀ་བསམ་གྲུབ་རྩེས་ཐོག་དྲངས་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབུལ་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིལ་

བསྒྲགས།

(༡༠༨ ཉ་༡། ༡༦༢ ཐ་༨) སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རང་གིས་ཕར་ཕན་བཏགས་པའི་དྲིན་

ལན་གཞལ་དགོས་བཞིན་ཡིན་ན་ཟོར་ཅུང་ཟད་ཡང་། དེ་མིན་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་རྩེ་བསྟད་ལུགས་ལ་དཔགས་ན་འདི་སྣང་གི་གེགས་སེལ་དང་རྟིང་མའི་ཡར་འདྲེན་ཡོང་
བའི་གདེང་གང་ཡང་མེད་པས་དྲིན་ལན་བསྐལ་པར་ཡང་གཞལ་དཀའ་བའི་ཁུར་ལྕི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

130

བར་གདའ། འདི་རིགས་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་ནི་ག་ལ་འགྲོ་འོན་ཏེ་བོད་འདིར་མགོ་ཆིངས་ཤིག་ཡོད་ན་དུས་ཀྱང་བདེ་ཞིང་༌། ས་ཀར་རྙིང་གསུམ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་མི་འདེབས་པར་ཕན་ནམ་སྙམ་པ་བྱུང་། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དེར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་མདོ་སྔགས་གསོ་རིག་སྒྲ་སྙན་གྱི་འཆད་ཉན་འཛུགས་སའི་དྲི་གཙང་ཁང་ཀུན་དང་བཅས་པས་
མཚོན་པའི་དགེ་སྟོབས་དེ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་བཤད་པའི་བདུད་ལས་སུ་སོང་འདུག་ཀྱང་། མཛད་པ་ལ་དཔགས་ན་སྡེ་སྲིད་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་བསམ་པ་ཤར། ངེད་རང་གིས་ལས་སྦྱོར་མང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ངོས་མཇལ་དང་རྒྱུ་འགྲུལ་བྱེད་མ་
ནུས། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མ་དགོས་ན་དབུས་ཕྱོགས་ནས་གསོལ་སྐལ་བརྟེན་ཐུབ་དང་བཅས་པའི་བསླུ་ཞབས་སུ་མ་སོང་ཙམ་ཞིག་ཐུབ་པར་འདུག དྲུང་འཁོར་ཚོར་དྲག་ཆས་རྣམས་གཏོར་ན་མི་འཐུས་ཤིང་བསྙེམས་ཆས་ཀྱི་རིགས་ལ་འཇུག་མི་
ཡོང་བས་ས་རིས་ཀྱི་ཞུ་རྟེན་ལ་ཕུལ་ཆོག་ཚུལ་གནང་སོང་།
(༡༡༠ ཉ་༣། ༡༦༥ ཐ་༦) རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་ས་རིས་ཕར་ཤོར་བ་རྣམས་ནི་ཚུར་ལེན་དགོས་པ་གཞིར་བཅས་དེ་ཕྱིན་བསྟན་དོན་ལ་རྒྱར་མི་བཏུབ་པ་
དང་ཚུར་རྒོལ་གྱི་ཞབས་འདྲེན་མ་བྱུང་ཕྱིན་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་རང་འཇགས་སུ་

བཞག་ན་རང་གཞན་ཚང་མར་སླེབས་ཆེ་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར་དཔེར་དྲངས་ནས་མཆོད་ཡོན་གཉི་གར་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོ་ནི་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་དབུ་ཁུག་ཁུག་མཛད་འདུག སྡེ་པའི་དགོངས་པར་བབ་མ་བབ་ནི་མ་ཤེས།

སླར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཡོང་ཚོགས་ཆེན་དུ་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ཕ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

131

ཆོས་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་ལ་བཟབས་བཤད་བྱས་པས་སྔགས་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་ཤེས་རིན་པར་གྲགས་པའི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ཆེད་བསྟད་ཀྱིས་བྱོན་ཏེ་བཤད་པ་
ལ་མགུ་བའི་ལེགས་སོ་བྱེད་འདུག གཞན་བདེ་གཟར་གྱི་མཇུག་ཏུ་སོང་བས་ནོམ་
པ་དང་ས་ཆའི་ཨང་ཉན་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་བགྲོས་བགྲོས་ཆེན་པོ་མི་གདའ། བདེ་
གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་རབ་གནས་ལ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོར་བཞེངས་པའི་གྲལ་དུ་ངེད་གྲྭ་ཚང་དང་བཅས་འབོད་པ་གནང་། སྔགས་གྲྭ་སློབ་དཔོན་པ་རྒྱབ་གྲལ་བ་རྣམས་དང་འཕྲོས་པ་ལས་ཞལ་འདོན་ཡེ་མི་མཛད་འདུག དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་དང་བདག་གིས་སློབ་དཔོན་བྱས་ནས་གུ་ཤྲི་བླ་མས་གཙོས་པའི་
རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཁ་ཡར་བསྒྲུབས། གཡེང་བའི་དབང་གིས་ཡོང་གདོང་བཀའ་བསྒོའི་བྱིན་རླབས་ཙམ་ལས་གསུང་ཆོས་ནི་ཞུ་ལོང་མ་བྱུང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་པ་གནང་བའི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངུལ་སྐུས་ཐོག་དྲངས་བདོག་པའི་སྐྱེས་བཟང་བར་སྩལ། ཉེར་ལྔ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་བཏེག་ཞ་ལུ་རི་སྦུག་དབུ་མཛད་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོས་ཞ་ལུ་རི་མཐིལ་གྱི་ཇ་འདྲེན་ཞིག་བྱུང་དཔོན་སློབ་རྣམས་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཕུལ། ཕུར་པ་གྲྭ་ཚང་དང་མ་ཎི་སྒྲུབ་སྡེའི་སེར་སྦྲེང་གིས་བསུས་པ་རྣམ་དུ་འབྱོར་ཞིང་ཀླུ་
སྡིངས་སུ་ཞག་གཉིས་བསྡད།
(༡༡༡ ཉ་༦། ༡༦༧ ཐ་༥) ཁྲོ་ཕུ་དུས་ཞབས་པར་ཇ་གྲལ་གྱི་སར་ཀ་ལཱ་པ་ལ་དྲི་བ་

བྱས་པར་ཐེ་ཚོམ་མང་པོ་བསལ་བས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཞིག་སྣང་སྙམ་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

132

རང་ཤར།

(༡༡༡ བ་༢། ༡༦༧ ཐ་༡༠) རིམ་གྱིས་རྒྱལ་མཁར་རྩེར་སླེབས། གྲྭ་ཚང་རྣམས་
ཀྱིས་སེར་སྦྲེང་དང་གར་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟར། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་གཙུག་
ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་མཇལ། བདག་པོ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་དེ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའི་ལུང་བསྟན་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་མེད་པའི་ཕྱག་རྗེས་ཆེ་སྙམ་པའི་དག་སྣང་ཤར། དེང་དུས་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་རྨི་ལམ་དུའང་མཛད་
དོགས་ག་ལ་དགོས།

(༡༡༢ ཉ་༡། ༡༦༨ ཐ་༢) འོམ་ཐང་བརྒྱུད་སྣ་དཀར་རྩེར་སླེབས་ཞང་པོ་ཁྲི་དཔོན་པ་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་བསུ་བ་གཞིས་ལེན་དང་བདོག་པ་བཟབས། ཞབས་དྲུང་གཞུང་གིས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ལ་སློབ་གཉེར་ཅི་འདྲ་བྱས་སོགས་གསུང་གླེང་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་མཛད། བླ་མ་དགེ་བཤེས་ཚོ་ནི་དེ་འདྲའི་འཕྲོས་པ་འབུག་འབུག་མི་སྣང་། དཔལ་དེ་བས་གུང་གི་དྲོ་བསྟབས། གམ་པ་ལ་བརྒྱབས་ནས་ཕོ་བྲང་གོང་རི་དཀར་པོར་འོངས་པའི་བསུ་བར་སེར་སྦྲེང་རྩེད་སྣ་སོགས་ཁྲོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདུག ཞབས་དྲུང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་དངུལ་གདུང་དང་མགོན་ཁང་རྣམས་ལ་སྙན་དར་ཞལ་ཡིག་མ་དང་ཁྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་ཡབ་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིང་རྗེ་
ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་སྐུ་
བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་མངོན་གྱུར་ཅན་དེར་བསྐང་གསོ་དང་འཕྲིན་འཆོལ་
རྒྱས་པར་ཕུལ།

(༡༡༢ ཉ་༦། ༡༦༨ འ་༨) སྡེ་པས་ངེད་ཀྱི་བློར་ཅི་ཡོད་དགོངས་པའི་ད་ཆ་སྔར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

133

དང་མི་འདྲ་བས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་ཙམ་བཞེས་ཐེལ་གཏོང་ལུང་རྒྱུགས་ལ་བཀའ་ཤོག་དམར་པོ་གནང་ངོས་བདག་གིས་ཀྱང་སྔར་ལུགས་ཀྱི་ཁུར་ཆུང་དུ་མ་སོང་བ་བྱེད།
སྐྱ་སེར་ཐམས་ཅད་འཚོག་དགོས་པའི་སྟབས་ལྷ་སར་རྟག་ཙམ་བཞུགས་ཡུལ་གནང་དགོས་ཡོང་བ་འདྲ་གསུང་བར་སེམས་ཀྱི་ཤར་ཚོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
ཡོང་ཐང་དང་ཤེས་འདོད་གཉི་ག་མེད། ལྷག་ཏུ་ད་ལམ་གྱི་འགྲུལ་ཐེངས་གཅིག་པོ་
འདིར་འདོད་སར་འགྲོ་སྡོད་བྱ་བྱེད་རང་དབང་མི་འདུས་པའི་གཡེང་བས་སྣ་སུན་ལྷ་ས་ལྟ་བུའི་སྡེ་ཞོལ་ཆེན་པོར་རྒྱུན་སྡོད་ཀྱི་རེ་བ་མེད། དགོངས་པའི་བབས་ཀྱང་
བསྙེམས་ཆས་གཏར་ལུགས་སོགས་ནས་བོད་ལུགས་ལ་ནི་མི་དགྱེས་པ་འདུག སོག་ལུགས་ཚད་ལྡན་ནི་བོད་པས་གྲ་ག་ལ་འགྲིག་རྒྱ་སོག་ཁམས་བོད་ཐམས་ཅད་
འདྲེས་པའི་ར་མ་ལུག་དེ་འདྲ་རང་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱང་མི་འགྲོ། ལྷག་ཏུ་འགོལ་སྡོད་
ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྐྱོང་རྒྱུ་བྱུང་ན་སྙམ་པ་དུར་རེ་བ་ཡོད་པས་ཕེབས་ལན་དུ། ས་
ཕག་འབྲི་སྟག་སོགས་གོ་བབས་དེ་བཞིན་མི་མཛད་ཀ་མེད་དུ་འདུག ངེད་རང་དཔོན་སློབ་རབས་ཆད་སོ་ནམ་པའི་རིགས་ལ་དེ་འདྲ་པར་བཀབ་མི་དགོས་རང་ངོས་ནས་ལུས་སེམས་གཉི་གས་མི་ནུས་ངེས་པས་ཐེལ་གཏོང་སོགས་མི་བྱེད་ཞུས། དྲང་སྲོང་སྲིན་པོ་རི་དང་ཐག་ཉེ་སར་བྱུང་ཡང་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་དང་མ་ལྡན། ལམ་ཞོར་དུ་
གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གིས་གསང་ཕུར་ཡོང་དགོས་ཚུལ་གནང་བ་ལྟར་ཕྱིན།

(༡༡༣ ཉ་༢། ༡༦༩ འ་༨) ཉེར་ལྔ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་འདུས་ཚོགས་
ཀྱི་བསུ་བ་དང་བཅས་སླེབས། ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
གླིང་། རྒྱུད་སྟོད་པ། རྨེ་རུ་བ་སོགས་ཀྱི་སེར་སྦྲེང་དང་བྲོ་གཞས་ཀྱི་རྩེད་སྣ་མང་པོས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

134

མདུན་བསུས་ཀླུ་ཕུག་གླིང་ཁར་ཕྱིན་ཏེ་སྒར་བྱས་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བསྡད།
(༡༡༣ ཉ་༦། ༡༧༠ ཐ་༢) མཆོད་ཡོན་ཐུན་མོང་ནས་སེར་གསོག་ཆེན་མོ་ཞིག་མཛད། དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལྗངས་རམས་པས་དབུ་གནང་རྩེ་ཤར་གཉིས་
དང་བཅས་པ་ཕེབས། བཞུགས་གྲལ་གྱི་སར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་པ་
བཟུང་བའི་བསྔགས་བརྗོད་ཅུང་ཟད་དང་ཤར་པ་ཟུར་བཞུགས་དཔོན་པོར་གྲགས་པས་དབུགས་དབྱུང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཇོ་ཤཱཀ་མཇལ་བར་ཕྱིན་ཉིན་ལྷ་ས་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚེས་བཅུའི་འཆམ། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་བཙུན་མོ་སྲས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། སྙེ་ཐང་བཀྲ་ཤིས་སྒང་པས་རུ་འདྲེན་སྡེ་བཞིའི་འཆམ། གཞན་ཡང་རྩེད་སྣའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བྱུང་། རུ་འདྲེན་གྱི་འཚུབ་ལྷོང་གིས་སེར་བས་དཀར་པོར་བཏང་ཡང་འོང་ཁར་མ་ཤོར་ཞིང་དཀར་པོར་སོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་འདྲ།

(༡༡༥ ཉ་༥། ༡༧༢ འ་༣) དགུན་སྨད་ཀྱི་རིང་མཚམས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་དང་། ཕལ་ཆེར་ཕྱི་མཚམས་ཁོག་ནས་ཟིལ་གནོན་གྱི་རྣམ་ངེས་
སོགས་རྩོམ་པ་ཁ་ཡར་དང་དཔེ་ལྟ་འདྲ་བྱས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ཚེས་བཅུ་འཛུགས་བཞེད་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་མའི་ལས་བྱང་ལེའུ་བརྒྱད་མ་
ཞིག་འདུག་ཀྱང་གནང་སྟབས་མ་བདེ་བར་ལུས་པའི་དགོངས་པ་སྐོང་ཕྱིར་བྱང་

གཏེར་ཐུགས་སྒྲུབ་འབྲིང་པོ་ནས་བཏུས་པའི་ལས་བྱང་དང་ཕ་མེས་ཀྱི་བསྟན་སྲུང་

ཁྱབ་འཇུག་རཱ་ཧུ་ལའི་བསྐང་བསྟོད་རྒྱས་པའི་ཆོག་བསྒྲིགས་ཀྱང་གྲྭ་ཚང་དུ་
བཙུགས་ཚོགས་ལ་བྱིན་རླབས་ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཕུལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

135

(༡༡༦ ཉ་༡། ༡༧༣ འ་༤) ཟུར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་རྟེན་དྲག་པོ་
རྩལ་དང་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྐུ་བརྙན། རྟོང་གནོན། བླ་རྡོ་སོགས་སྒྲུབ་འཁོར་གྱི་རིགས་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཐོད་སྐུ་རྣམས་ཕྱག་བྲིས་སུ་གནང་ཞིང་དེ་སྐབས་སྤྱན་ལྟས་ལེགས་
པའང་བྱུང་བར་སྣང་།

༡༠༽རྡོར་བྲག་རིག་འཛིན་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་ཐུགས་འདྲིས་ཟབ་པ་བྱུང་།

རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་གཞུང་ཆེན་མོའི་ཊཱིཀྐ རྣམ་ཐར་སོགས་བརྩམ་ཆོས་སྤེལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་གནད་
ཐིངས་གནང་། རྩེ་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དབུ་འཛུཌ་དང་ཇོ་བོ་
ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་གདན་དྲངས་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་འཕེལ།

(༡༡༦ ཉ་༣། ༡༧༤ ཐ་༤) ཆུ་ལུག་གི་ལོ་གསར་རྒྱས་པར་བྱས།

(༡༡༦ བ་༡། ༡༧༤ འ་༣) སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རིང་རྡོ་རྗེ་བྲག་ནས་གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡོལ་མོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཕེབས། བྱང་བདག་རིག་འཛིན་དབང་པོའི་སྡེར་ལུང་བསྟན་ལྟར་གཏེར་ཁ་སྔ་མ་མཐའ་དག་གི་བཀའ་བབས་པའི་གཏེར་རྫས་མང་དུ་བཞུགས་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་དབང་དང་རཏྣ་གླིང་པ་སོགས་ཀྱི་གཏེར་བྱོན་ངོ་
མཚར་ཅན་ཁ་ཤས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་བྱེད་སྟེར་བར་མཛད། དེའི་ནུབ་སྔོན་མར་རྨི་

ལམ་དུ་སྔགས་སྲུང་དང་ཁྱབ་འཇུག་གིས་མཚོན་པའི་སྲུང་མ་རྣམས་དགྱེས་པའི་ཉམས་མཛད་པ་ཞིག་ཤར་བ་རྟེན་རྣམས་ལ་མི་འཁྲེན་པའི་བརྡར་གོ །བཀའ་གཏེར་
གྱི་སྐོར་ལ་གསུང་གླེང་མང་དུ་བྱུང་བར་སྔོན་སྦྱངས་དང་སྐུ་ཚེ་འདིར་བྱང་པ་རིག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

136

འཛིན་ཆེན་པོས་གཙོས་པའི་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་བསྟེན་པའི་ཉམས་
ཀྱིས་རྣམ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་གཙང་། ར་གན་གསེར་ཆུས་བྱུགས་པ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྩོད་བྲལ་གྱི་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོར་འདུག་པས་མོས་པར་བྱུང་། བཀའ་གདམས་ལྷ་
བཞིའི་རྗེས་གནང་ཞིག་དགོས་གསུང་བ་དེ་དུས་ཟུར་བཀའ་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ་ནས་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་སྟེ་ཕུལ།

(༡༡༧ ཉ་༢། ༡༧༥ འ་༧) ཐའི་ཇིས་ཁལ་ཁ་སྤྱི་པའི་ཞུ་བ་ཡིན་ཞེས་སོག་ཡུལ་དུ་ཡོང་དགོས་པའི་སྙན་གསན་ཕབ། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་རྗེས་གནང་ཁ་ཡར་བསྐུར། ཐའི་ཇི་དེ་བོད་ཡིག་ལ་འདྲིས་ཤིང་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་རློམ་པས་ཞབས་དྲུང་དང་སྤྲུལ་སྐུའི་མིང་བཏགས་ཚད་ལ་འུར་ཞོགས་མི་བྱེད་པའི་ཁེངས་ཅན་ཞིག་སྣང་། སྲུབས་དབར་ལ་སྙན་ངག་སོགས་དཔེ་མང་པོ་ཁུར་ནས་དོགས་གཅོད་བྱེད་པར་སྐབས་སུ་གང་བབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པས་མགུ་བའི་ལུགས་
བྱེད། བྱང་རོང་ལྟ་བུའི་སྡེ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཅན་ཙམ་ག་ལ་ཡོད་ཀྱང་། གསེར་དང་ར་གན་མི་ནོར་བ་ཞིག་གདའ།
(༡༡༨ ཉ་༤། ༡༧༧ ཐ་༨) གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་གསང་ཕུ་ནས་ཕེབས། སེ་ར་གཟིམ་ཁང་གི་ཐོག་ཏུ་ཞབས་འཆག་སྐབས་གཟིགས་རྟོག་གནང་བའི་རྙིང་མའི་ལུང་བསྟན་འདྲ་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་བདེན་མི་བདེན་ཇི་ལྟར་ཡང་དམར་ལྕགས་གཉིས་སྦྲེལ་བའི་བཙན་རྫོང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སེར་འབྲས་གཉིས་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་འཕྲལ་ཕུགས་སུ་བརྟན་བརླིང་ཆེ་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་པས་མཎི་སྒྲུབ་སྡེ་ཞིག་ཚུགས་ན་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀྱིས་སྐུའི་སྡིག་སྦྱོང་ལ་ལེགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

137

ཚུལ་ཕེབས།
(༡༡༨ བ་༢། ༡༧༧ འ་༤) ཆོས་ཕྱོགས་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆར་ཡང་མེས་པོ་ཚངས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་དཔེ་ཟླར་
འོས། སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མ་གྲགས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐུགས་ལ་བཅངས་པའི་འཕགས་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་མངའ་བ་ཞིག་གོ །སྐུ་གསུམ་རིགས་འདུས་ཀྱི་བསྙེན་མཚམས་དམ་པ་རྒྱུན་རིང་ཙམ་བྱས།
(༡༡༩ ཉ་༤། ༡༧༨ འ་༢) དབུ་མཛད་མདོ་སྔགས་གླིང་པ། སྣང་རྩེ་བ། ནམ་མཁའ་
ཕུན་ཚོགས། བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། བློ་བཟང་ཡོན་ཏན། བྱམས་པ་བློ་བཟང་། བློ་བཟང་རབ་བརྟན་རྣམས་གོང་དཀར་དུ་འཆམ་བསླབ་པར་བཏང་། ཕུར་སྒྲུབ་འཛུགས་རྩིས་

ཀྱིས་ལྕགས་ཁང་མའི་ལས་བྱང་ཞིག་གསར་བསྒྲིགས་བྱས། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་
བསྟོད་པ་སྙན་དངགས་དང་འབྲེལ་ཁུལ་ཀྱང་བརྩམས། ཁར་ཁ་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་དང་རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་གཉིས་ལ་ལོ་ཆེན་
གྱི་བཤད་སྦྱར་གཞུང་དོན་གསལ་བའི་སྟེང་ནས་མིང་ལེ་རྐང་པ་དྲུག་པ་ཡན་གྱི་རི་

མོ་ཞིབ་པར་ཁྲིད་ཅིང་དེ་མུས་བྱང་འགྲུལ་འདྲའི་བྲེལ་བས་གཡེངས་པ་དང་ཁོ་རང་གཉིས་ཀྱང་རི་མོ་ཡོངས་རྫོགས་སོང་བའི་མིང་ཙམ་འདོད་འདུག་པས་ཀུན་བཤད་མན་གྱི་བརྡ་ཆད་དང་བྱིངས་སྒྲུབ་བྱེད་ལུགས་རགས་པ་ཙམ་བསླབས་པའི་ས་བཟང་
པའི་སྒྲ་ཊཱིཀ་སྟེང་ནས་རྫོགས་པ་ཞིག་སོང་བ་བྱས།
(༡༡༩ བ་༣། ༡༧༩ འ་༡༡) རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་མོ་ཆེ་བས་མཚོ་ཁར་ཡོང་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆགས་པར་ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་བརྒྱུད་རིག་འཛིན་ཡོལ་མོ་བར་འགྲོ་དགོས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

138

ཡོང་མི་ཡོང་གི་བརྟག་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ད་ལྟའི་སོག་པོ་འདིས་དོན་ལ་གདན་མི་འདྲོངས་ལོ་ཤས་སོང་མཚམས་འདི་ཚོ་དང་ཆ་ལུགས་མི་གཅིག་པ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་གདན་འདྲེན་ཡོང་ཕེབས་པ་འཆར་ཡང་རྒྱུན་རིང་མ་འགོར་བར་ཡར་ལྡོག་གསུང་བའི་ཕྱག་བྲིས་མ་བྱུང་བ་རྗེས་སུ་ངེས་པ་རྙེད། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་རབས་ཡིག་
ཚངས་ཞིབ་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་
སུ་གྲགས་པ་བརྩམས། དེ་སྐབས་རྩོམ་གསར་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བཅད་ལྷུག་ཐམས་
ཅད་ལ་སྙན་ངག་མངས་པས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གོ་བདེ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ཞིང་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་ལའང་ཇི་བཞིན་མི་འགྱུར་བ་འདུག་ཟེར།
(༡༢༠ ཉ་༤། ༡༨༠ ཐ་༧) འབྲས་སྤུངས་སུ་འོངས་ཏེ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་གྲངས་བཅད་ལ་འཇམ་དཔལ་དམར་པོའི་སྒྲུབ་པ་ཞིག་བཙུགས། དགོན་ཀླུང་ཚོར་འབྲུམ་པས་ཆད་ལྷག་ཆེ་ཙམ་སྣང་བས་འཛེམ་ཆའི་ལུགས་ཀྱིས་འོལ་དགའ་ཕྱོགས་སུ་བཏེག མལ་གྲོ་གུང་མཁར་དུ་སླེབས་ཐོག་སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་མ་ཆེན་གྱི་སྐུ་ཞབས་
ནས་ཇ་འདྲེན་ལ་དབུ་མ་ལོ་ཙཱ་བ་གནང་བྱུང་བ་ཁོང་སྨོན་འགྲོ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་སློབ་
ཏུ་སོང་བས་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འདུག་པས་པྲིཏྟ། ཛཱ་ཏི། ངོ་མཚར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་བྱེད་སྐབས་ས་གཞོང་མ་བྱུང་བར་སཾ་ཊ་ལ་བཀོད་ནས་ཁྲིད།

ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་ཀྱི་གྲང་ངད་ཆེས་པས་ངེད་དཔོན་སློབ་གཉི་གའི་ལག་པ་བཟའ་མི་འདུས་པ་བྱུང་ཡང་དཀའ་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་རིང་ཆོག་པར་གདའ།

རྫིང་ཕྱིར་ཞག་གཉིས་དང་འོལ་དགའ་རྫོང་དུ་ཞག་བཅུ་སྐོར་བསྡད་ནས་མཆོད་
ཡོན་ཕྱོགས་མཐུན་པར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལ་བཏེག་པ་ཁ་བ་ཆེ་དྲགས་པས་བོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

139

སོག་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཞིག་བྱུང་། ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་སྟེང་དུ་བདུན་གཅིག་གི་རིང་མཚམས་དམ་པར་བྱས་ཤིང་ཕུར་པའི་བདག་བསྐྱེད་བཟླས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཆེན་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པར་གསོལ་མཆོད་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བར་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་ཀྱང་བྱུང་། རྒྱལ་མཐིལ་དུ་སླེབས་བསྟུན་དྭགས་ཕྱོགས་ཀྱི་

སྐྱ་སེར་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་ཕྲད། གཞི་བྱེས་གྱི་ཁྲོམ་ལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་
རྗེས་གནང་བྱས། ལྷོ་བྲག་ཕྱག་རྡོར་བའི་ཤངས་མཚལ་ལས་གྲུབ་པའི་སྙན་བརྒྱུད་གླེགས་བམ་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་བྱམས་པའི་གཟུངས་བཞུགས་ལ་འབུལ་བ་གནང་རྒྱུ་ཨོར་པ་བློ་གསལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྐུ་ཐབས་ལ་བརྟེན་འཁྱར་བ་བམ་
རིང་ཨ་མས་བྱིན་བྱུང་བ་རྙེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། དཀའ་བཅུ་ངོ་མཚར་བ་སོགས་
རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་སུམ་ཅུ་ཙམ་བསྒྲུབས། མགོན་ཁང་རྣམས་ལ་གཏོར་གསོས་སྤྱན་གཟིགས་ཕུལ་ཞིང་བསྐང་གསོ་བྱས།
(༡༢༡ ཉ་༡། ༡༨༡ འ་༨) ངེད་ཀྱིས་འོལ་དགའ་རྩེར་བསྡད་ཅིང་མཆོད་ཡོན་སྐྱིད་

ཤོད་དུ་ཕེབས།
ཤིང་སྤྲེལ་གྱི་ལོ་གསར་དུས་འདོད་དོན་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་སྙན་དར་ཕུལ། གཉགས་བན་ནང་ར་བ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་བློ་གྲོས་བོས་པའི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའི་སྟེང་ནས་དབྱངས་འཆར་དང་ནག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་སྦྱངས།

(༡༢༡ ཉ་༤། ༡༨༢ ཐ་༢) སེ་ཆེན་དབོན་པོས་བསྐུལ་ནས་གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀ་ཐོན་པ་ཞིག་བྲིས་ཀྱང་ཚིག་མང་ལ་དོན་ཉུང་བས་དག་ཡིག་སྨྲ་རྒྱན་
གྱི་སྐུ་མཆེད་ཅིག་བྱུང་འདུག འོལ་དགའ་ཚེས་བཅུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུར་པའི་འཆམ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

140

རྒྱས་པར་བྱས། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་སྐོར་བསྒྲུབས།
(༡༢༡ ཉ་༦། ༡༨༢ ཐ་༧) རྒྱལ་མོ་ཆེ་ཆུང་དང་དའི་ཆིན་སོགས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་རིངས་པར་སྡེ་པས་དབྱར་འོང་གསེབ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཁྱད་ཀྱིས་འཕན་ཡུལ་ནས་

བརྫངས་ན་འགབ་འདུག་པས་ཟ་དམ་དུ་ཤོག་གནང་བ་ལྟར་མལ་དྲོ་བརྒྱུད་ལམ་དུ་
ཞུགས།

(༡༢༡ བ་༤། ༡༨༢ འ་༥) ཟ་དམ་གྱི་དགོན་རྫོང་རྣམས་བཀོད་པས་ཁྱད་དུ་ཐོན་པའི་ལེགས་ཀྱང་གཙང་ཁང་གི་ཐུབ་ཆེན་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྲག་ཆོམ་ཆོམ་ལ་མགོན་ཁང་དེ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་གཏོར་མ་རྣམས་ཀྱང་བསེ་དང་འཇིམ་པ་ལ་བཟོས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བ་རྒན་པོའི་ནང་རྟགས་ཕྱིར་ཤར་ཞིག་སྣང་།

(༡༢༢ ཉ་༡། ༡༨༣ ཐ་༣) སྐྱིད་ཤོད་ཐའི་ཇི་སྐུ་མཆེད་ནས་གཞིས་རྩེ་སོགས་བཟུང་བ་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པར་མ་བབས་པ་མཁྱེན་པས་ཚུར་རྩིས་སྤྲོད་མཛད།
གཞིས་རྩེ་རྫོང་དཔོན་ལ་ཉེ་གནས་སྟག་ལུང་པའི་རྣམ་ཐར་མ་འཁྱོངས་དོགས་ནང་སོ་ནོར་བུ་བཏང་སོང་། འདི་ནས་བཟུང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྡེ་སྲིད་དང་སྡེ་པ་ཞེས་འབོད་
ཅིང་ཁོ་རང་ཡང་སྡེ་པ་དང་རུས་གཅིག་གི་གཅུང་པོ་ཡིན་པའི་ཉམས་ཙམ་བྱེད་པར་འདུག སོག་པོ་རྣམས་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕེབས་བསྟུན་རྫོང་བདའ་གནང་དགོས་ཞུས་པར་བརྟེན་ཟ་དམ་ནས་ཐོན་པའི་ལམ་ཞོར་སྲུང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་གནས་དཔལ་

ལྡན་རྩེ་མཇལ་བར་འདོད་ཀྱང་སྟབས་མ་འགྲིག སྐམ་ལ་བརྒྱུད་འབྲས་སྤུངས་སུ་
འབྱོར། གཞིས་ཀ་རྩེའི་རིན་ཅེན་རྒྱན་ཆ་གཏོར་དུས་ཀྱི་ཤ་བ་སྐྱ་རིང་གི་གཡུ་རྣམས་ཀུན་ཅི་རྒྱལ་མོས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནིའི་དབུ་རྒྱན་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

141

ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ཞིག་གསོས་དང་ཇོ་འདྲར་དབུ་རྒྱན་གསར་དུ་བཟོས་པའི་ཁ་ཡིག་བརྩམས། རྒྱལ་མོ་ཆེ་ཆུང་དང་དའི་ཆིན་གྱིས་གཙོས་པ་རྣམས་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་དང་དངོས་པོའི་རྫོང་བ་བཟབས།
(༡༢༢ བ་༣། ༡༨༤ ཐ་༡) བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྗེ་བླ་མ་ནས་འཇམ་
དབྱངས་སྟག་ལུང་བྲག་པའི་བར་དུ་བཤད་རྒྱུན་ཉམས་པ་མེད་པ་གླིང་སྨད་ཞབས་

དྲུང་ལ་མངའ་ཞིང་དུས་ཐོག་དེར་ལམ་རིམ་ལ་དེ་ལས་མཁས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་རྙེད་དེ་གསང་སྔགས་མཁར་ནས་གདན་དྲངས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་

བསླབ་ཡན་ལ་ཞིབ་བཤད། ཞི་ལྷག་ལ་དོན་བསྡུ། ལམ་རིམ་ཆུང་བའི་ཞི་ལྷག་ལ་ཞིབ་བཤད་དང་དེ་ཕྱིན་ལ་ལྗགས་ལུང་གནང་ཞིང་གསུང་བཤད་རྣམས་ལ་རྒྱུགས་འབུལ་
ཡང་ཞུས། ལར་སྣམ་བུ་འདོམ་རེ་ཙམ་རྙེད་པ་ལ་དཀའ་ཚེགས་མི་འདུག་ཀྱང་པཎ་ཞྭ་སེར་པོ་སྣེ་རིང་ཚད་ཀྱིས་ལམ་རིམ། ས་ཞུ་འབྱོར་ཚད་ཀྱིས་ལམ་འབྲས། ཨོ་རྒྱན་
པཎ་ཞུ་དམར་ཟིང་ཚད་ཀྱིས་རྫོགས་ཆེན། སྒོམ་ཞྭ་པུས་འཁྱུད་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ཕྱག་

ཆེན་འཆད་ག་ལ་ཤེས། ཆོས་འདི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་གཏུགས་པ་གནད་ཆེ་བར་སྣང་། གཞན་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། སྙིང་

པོ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་གནས་མང་པོར་དོགས་གཅོད་ཞུས།
(༡༢༣ ཉ་༣། ༡༨༤ འ་༤) དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེས་གསང་སྔགས་མཁར་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་གོས་སྐུ་གསར་བཞེངས་གནང་བར་སྨོན་ལམ་ཞིག་རྩོམ་ཕེབས་པ་ལ་དེ་འཕྲལ་དུ་སཾ་ཊར་བྲིས་ནས་སྤྱན་འབེབས་ཞུས་པས་སྔར་དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་
པའི་ཐུགས་རྩོམ་སྐབས་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་འདྲ་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

142

དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཐོགས་མེད་དུ་མཛད་པ་ཡོད་འདུག་པས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་པ་ཡིད་ལ་དུར་དུར་ཤར་ཡང་ད་ཆ་རེ་བ་བཞིན་བྱུང་ཞེས་དགྱེས་དགྱེས་གནང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་ལས་ཆེན་དངོས་གྲུབ་པའི་མཛོད་གཉིས་པོ་ལེགས་རྒྱུ་མི་འདུག་པས་ཡིག་ཆ་འདྲི་དགོས་པའི་བསླབ་སྟོན་ཕེབས།
(༡༢༣ བ་༡། ༡༨༥ ཐ་༨) བོད་ཀྱི་བདེ་ཐབས་སུ་གཙང་འགྲམ་ལྷ་ཁང་ཞིག་
གསོས་དང་གནས་འཛིན་སྒྲོལ་མ་ནས་ལྟ་བུས་བྱས་ན་ཡོང་ཚུལ་སྡེ་པར་ཞུས་པ་ཐུགས་ལ་བབས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བཀལ། དབེན་ས་དགོན་པས་གོ་ཆོད་པས་ལྷ་ཁང་འདི་མེད་ཀྱང་ཡོང་ཞུ་མཁན་བྱུང་གསུང་བ་མཐའ་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་དེ་ཐོག་མ་ནས་དབེན་
སའི་ཐད་དེར་བརྩིགས་ན་ཡོང་རྒྱུར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་མངོན་མཁྱེན་
མེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་འདྲ།
(༡༢༣ བ་༦། ༡༨༥ འ་༢) འདི་ལོ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཊཱིཀྐ་ཐལ་འཕྲེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
སྐབས་གསུམ་པ་ཡན་བྲིས།

(༡༢༤ བ་༤། ༡༨༧ ཐ་༦) ཤིང་བྱའི་ལོ་གསར་སྔར་འཁྱུད་བཞིན་བྱས།

(༡༢༥ ཉ་༣། ༡༨༨ ཐ་༤) སྨོན་ལམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་འགྲུལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་

འདོད་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་རྣམ་གཡེང་གིས་ཁྱེར་བའི་ཆོས་གྲྭ་སྨོན་ལམ་གྲྭ་སྐོར་ནི་སྨར་རྒྱུ་མ་བྱུང་།
(༡༢༥ ཉ་༦། ༡༨༨ འ་༡༠) སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། ཀོང་པོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

143

ཕན་བདེ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་སྐོར་བསྒྲུབས།
(༡༢༥ བ་༤། ༡༨༩ ཐ་༡) དཔོན་སློབ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གིས་དབུ་མཛད་དྲག་
ཞན་མང་པོས་ད་ཆ་སྡེ་དཔོན་ལུགས་ཀྱི་རྫོང་གཞིས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ཙམ་ཞིག་མེད་ན་
ཕུགས་བག་དྲང་ཞིང་འཕྲལ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱང་མི་ལེགས་པ་འདུག གཞིས་ཀ་གོང་དཀར་ཡང་སེར་འབྲས་སོགས་དང་ཐག་རིང་བའི་སྟབས་པོ་ཏ་ལར་ཨར་པོ་གནང་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་ལྟར་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་བསྟད་པའི་ས་འདུལ་ལ་ཡོང་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་བཞིན་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་པོ་ཏ་ལར་ཕྱིན།

དན་འབག་རིན་ཅེན་སྒང་དུ་སླེབས་པ་དང་བྱང་ཕྱོགས་ནས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཆར་ས་སྦང་ཐུབ་པའི་རྡུལ་མི་ལྡང་བ་བབས། དེ་ནས་བཟུང་མ་སླེབས་བར་རླུང་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བྱུང་བ་ནི་རླུང་གི་གུར་ཁང་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་འདུག་པས་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་དགྱེས་པའི་ལྟས་ཡིན་ནམ་སྙམ། སྐབས་རེ་ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀ་ནས་རླུང་འཚུབ་སྟེ་ཁོལ་བུར་འཁྲུག་པ་ནི་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷོང་དུ་སྣང་། ཉེར་དྲུག་ལ་
གྲབས་ཡུལ་རྣམས་བྱས། ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་བསངས་རྔན་སོགས་སྡེ་བརྒྱད་ཆ་མཉམ་པ་ཞོགས་ལྟར་གྱིས་གནང་། བླ་མཁྱེན་ནང་ར་བས་སྦོམ་གཏས་
མཚོན་པའི་རྩིས་སྐར་ནག་གི་གཏོ་ཆོག་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟར། སྔོན་ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་དམ་ལ་
བཏགས་པས་བསམ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གེགས་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་ཆེ་བ་དང་བོད་འདིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་སྤྱི་བྱེ་བྲག་
རྣམས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཆེ་བས་བྱང་གཏེར་ཕུར་པ་ལྷ་ནག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

144

ཞལ་ཕྱེ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་བཙུགས།
ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱིས་ཕྱག་བདར་

ཏེ་ལྟོ་འཕྱེའི་ཐིག་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཞིན་འདེབས་པ་གནང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་དུང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས་དགའ་ལྡན་སྐོར་ལམ་ནས་གདན་དྲངས་པ། དཔལ་དཱི་

པཾ་ཀ་རའི་ཆོས་དུང་། རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གྱི་ཆོས་དུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བསྒྲགས། ཉེར་དགུའི་དམག་དཔོན་ཐ་སྐར་གྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་ཕོ་བྲང་ལྟེ་བ་ཡོང་
སའི་ས་ཡུལ་དུ་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་བཟོའི་ཕུར་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་གདན་དྲངས། དཀོན་གཉེར་དཔོན་དགེ་སྟེང་བླ་མས་འཆམ་དཔོན་དང་བཅས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ཆེན་ཁྲག་འཐུང་ཁྲོས་
པའི་སྟངས་སྟབས་ཀྱིས་ས་བཏུལ། རང་བྱོན་མཆེད་བཞིའི་ནང་ཚན་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་
བཙན་སྒམ་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྷ་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཆོས་རྒྱལ་ནས་བཟུང་། གྱེ་རེ་ལྷ་པ། ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན། སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ། སྐྱིད་ཤོད་ས་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་
རབ་བརྟན་ཡན་གྱི་དཔོན་ཐོག་རིམ་པར་པོ་ཏ་ལ་ཁོ་ནར་བཞུགས་ནའང་སྡེ་པ་
གཡུལ་རྒྱལ་བའི་དུས་གཞིས་ཀ་བྲག་དཀར་དུ་གདན་དྲངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་འཕྱུགས་ཏེ་སྐྱིད་སྨད་ཀྱི་རྫོང་གཞིས་རྣམས་ཤོར། སྡེ་པ་ཨ་དཔལ་གྱིས་དམག་གི་
རྔན་པར་ཐུ་མེད་ཀྱི་སེ་ཆེན་ཐའི་ཇི་ལ་ཕུལ། ཐའི་ཇིས་མཚོ་ཁར་གདན་དྲངས་པ་
ནས་དེ་ཕྱོགས་སུ་དུས་མི་བདེ་བ་རིམ་པར་བྱུང་བའི་ཐུ་མེད་ཀྱི་དཔོན་པོ་རྣམས་
འཐོར་བ་དང་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་སྐོར་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། དེར་ས་གཡོས་ཀྱིས་

དགོན་གྲོང་མང་དུ་བརླག་པ་སོགས་མདོར་ན་བོད་ཁམས་ཀུན་ཏུ་མི་བདེ་བའི་རྒྱུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

145

མཚན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་ཏུ། བོད་རྟེན་གཅིག་མཐའ་ལ་འཁྱར་ན་མཐའ་དབུས་འཇིག༔ ཅེས་པའི་ལུང་བསྟན་ཐོག་ཏུ་བབས་པར་གདའ། འདི་དག་གི་དུས་སྔ་ཕྱིར་བསམ་ཤེས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་གི་རེ་སྨོན་ལས་འཕྲལ་དུ་ཕེབས་ཡོང་བསམ་པ་དང་དེ་འདྲའི་རྩོལ་བ་བྱེད་མཁན་ནི་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལའི་ཀུན་ཅི་རྒྱལ་མོ་ཞེས་བུད་མེད་ཕལ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འདས་པའི་ནོར་འཛིན་དབང་མོ་དེས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་

འཕྲུལ་དང་མི་དམན་པའི་བརྩོན་པས་སྟོང་སྐོར་དཔོན་པོའི་ལག་ནས་བླངས་ཏེ་སྐྱེལ་བར་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཆོས་རྗེ་བཏང་བ་ས་འདུལ་གྱི་ཐོག་འདིར་ཕེབས་པ་ནི་མ་བསྒྲིགས་པར་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །
དེ་ཡང་ཧོར་ཟླ་བཞི་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་སྔ་མའི་ཚེས་གཅིག་གི་སྔ་དྲོ་ས་འདུལ་
ལ་གཉུག་མར་གནས་པའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བའི་
སེར་སྦྲེང་། ལྷ་ས་ནས་གདན་འདྲེན་གྱི་ཚུལ་དུ་གྲྭ་ཚང་ཆོས་འཁོར་གླིང་པ་དང་རྨེ་རུ་
བཞི་སྡེ་སོགས་ཀྱི་སེར་སྦྲེང་། ལྷ་ས་རུ་བཞིའི་སྐྱེས་ཕོ་མོ་མང་པོ་རྒྱན་གོས་བཟབས་
མཆོར་དང་བཅས་སྐྱ་སེར་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་བ་དན། མེ་ཏོག ལྷ་
བཤོས། སྤོས། རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀྱིས་

དབུ་མཛད་སོག་བོད་ཀྱི་རྟ་པའི་དཔུང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྐུ་བརྙན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བོད་འབངས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སླར་ཡང་རང་གི་བསྟི་གནས་སུ་ཕེབས། ཁ་སང་ཕན་ཆད་རླུང་འཚུབ་ཆེ་བ་
ལྡང་མུར་ཡོད་ཀྱང་འདི་ཉིན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅིང་རླུང་བསར་བུ་ཙམ་ཡང་མི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

146

ལྡང་བ་འཇའ་ཚོན་གྱི་དྲ་བ་དང་སྤྲིན་དཀར་རྣམས་ཀྱང་རྩིབས་ཤར། གྱེན་སྒྲེང་། གྲུ་
ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་

མཐོང་བའི་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་། བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ནམ་མཁའ་ནས་མིའི་དབྱིབས་ཅན་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་དུ་མས་འཕགས་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་
གཟིགས་པ་ནི་ལྷའི་བུ་བུ་མོ་ཡིན་པའི་ཚོད་དུ་སྣང་། རྟེན་འགངས་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་

མཐའ་འདྲེ་མ་རུངས་པའི་སྒབ་འདྲེ་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པའང་མི་འདུག་པས་ཁྱབ་བདག་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱིས་དཔལ་ཆེན་ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་
འབར་བའི་མཚོན་ཆར་གྱིས་རྗེས་འབྲང་གི་འབྱུང་པོ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་
རོལ་ཏུ་བསྐྲད། འཕགས་པ་གཙང་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་ཡོན་རྣམས་འཕགས་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གླེང་མོ་དང་བཅས་པའི་དགའ་སྟོན་མཛད། ཕྱི་
དྲོ་ལྟོ་འཕྱེའི་ཐིག་ཐོགས་བཞིན་ས་བརྐོས་པས་ཐོག་མར་ས་སྣུམ་པ་དང་དེ་ནས་དཀར་བ་འབའ་ཞིག་བྱུང་བ་བརྐོས་ཤུལ་དུ་མ་ཤོང་བར་ཕྱུར་བུར་གྱུར། ས་འདྲུ་བའི་ཕྱོགས་བཞི་གར་སྣོད་ཆུས་གང་བ་ཁུར་ནས་ཡོང་བ་དང་ཕྲད་ཅིང་འཁུར་མཁན་གྱི་མིང་བཀྲའང་ལེགས་པ་ཤ་སྟག་བྱུང་། འགོང་པོའི་རིགས་ཀྱི་འཚུབ་ཅུང་ཟད་ཆེ་བར་བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེས་གཙོས་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་གྲངས་བཅད་གྱིས་ཨར་ལ་གཏད།

གཞན་ཡང་བུམ་གཏེར་དང་ཀླུ་རྟེན་བཅའ་བ་སོགས་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བའི་ཐབས་ཚུལ་མང་དུ་སྤེལ། ཕྱི་རོལ་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་དཔུང་ཚོགས་གཞོམ་པའི་ཆེད་
དུ་ཟིལ་གནོན་དུས་དགྲའི་དབང་པོའི་སྨད་ལས་དྲག་པོ་ཟོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབས། ཟོར་འདོན་ཁར་རླུང་འཚུབ་ཀྱི་ལྷོང་ཆེའང་བདུད་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེུ་ཕྱིར་ཐོན་པ་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

147

འཐོར་རླུང་གིས་ཟོར་སྣ་དྲངས་པ་ལྟ་བུའི་ལྟས་ལེགས་པར་བྱུང་། ཚེས་བཅུ་ལ་བླ་མའི་ལས་བྱང་དང་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་བསྐང་བ་གཉེར་གཏད་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་མཐའ་བརྟེན་ཏེ་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། རྫོང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྨང་དུ་དགྲ་བགེགས་གནོན་པའི་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་སྒྲུབ་པ་བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེས་ཐོག་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

མཛད། ཤངས་སུ་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་བཙུགས་ནས་འཆད་ཉན་ལ་ཁལ་ཁ་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་བསྐོས། ཚོགས་ཆེན་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་སྐོར་གྱི་བར་

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཕྱེད་ཡན་ཙམ་ལ་བཤད་ལུང་ཤིན་ཏུ་
ཞིབ་པ་ཕུལ། སྐུ་མདུན་སྨོན་འགྲོ་ནས་སྐུ་གཞོན་པ་འགྱངས་མེད་དུ་འབྱོན་རྩིས་ཀྱི་

འཕྲིན་ལས་ཧུང་རྒྱ་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ལམ་ཡིག་བསྲིངས། འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་ཁྱམས་རའི་ཞིག་གསོས་ཀྱི་ཐེབས་གཙང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་ཤིང་ཆ་སོགས་ད་
ལའི་ཀུན་ཅི་རྒྱལ་མོས་ཕུལ་བར་བརྟེན་ནང་ཀ་བ་བརྒྱ། སྒོ་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ཇོ་
ཤཱཀ་གི་ཞབས་ཏོག་དང་མཉན་ཡོད་མཆོད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་

དམིགས་པ་ལེགས་པར་འགྲུབ། བསམ་ཡས་སུ་གཙང་དུས་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་རྒྱུན་འདུག་པ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་མཆོད་འབུལ་བ་ལྔས་མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་དྲུག་ཅུ་རེ།
དགའ་ལྡན་དངུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་གསར་འཛུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་འབུལ་བར་ཉང་རོང་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་ལྔ་སྡེ་རེས་སྐོར་གྱིས་གཏན་འཇགས་སུ་
བྱས།

༡༡༽ གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་རྒྱུན་ཉམས་གསོའི་སྡེ་བཙུགས་ཤིང་འབུམ་གྱིས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

148

མཚོན་གཞུང་ཆེན་རྒྱུགས་འབུལ་མང་དུ་བྱུང་། སྙན་ངག་དང་དབུ་མའི་གཞུང་སོགས་ཀྱི་ལྗགས་རྩོམ་ཁ་ཡར་འཕེལ། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་གྱི་གྲལ་དབུ་སྔ་ཕྱིར་

ཕེབས་ནས་གསུང་ཆོས་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་སྦྲགས་འབུལ་གནང་། སྤྲུལ་སྐུ་རེར་མཚན་འདོགས་དང་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས། ཡེར་ པ་དང་ལྷ་རྩེར་ཆོས་སྡེ་གསར་འཛུགས། རྩེ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་ལོ་རྒྱུས་ཟབ་པའི་ལྡེབས་རིས་གསར་བཞེངས་བཅས་འགྲོ་རྣམས་བདེ་ཐབས་ལྷུར་བཞེས།

(༡༢༨ བ་༣། ༡༩༣ ཐ་༦) གསོ་བ་རིག་པ་འདི་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པས་ནུབ་མར་ཉི་ཐང་དྲུང་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས་ནས་སློབ་མ་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་ཕོགས་ཇ་ཚུལ་དང་འཆད་ཉན་བཙུགས་ན་ལེགས་ཚུལ་སྡེ་པར་ཞུས་པ་ལྟར་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ནས་འཕྲལ་དུ་བསྒྲུབས་པའི་མིང་གསོ་རིག་འགྲོ་ཕན་གླིང་དུ་བཏགས།

(༡༢༩ ཉ་༥། ༡༩༤ ཐ་༧) འབོག་གོང་སྦྱོར་ར་ཆོས་སྡེའི་རབ་འབྱམས་པ་ཞིག་གིས་འབུམ་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱུགས་སྤྲད། ཇ་ཁག་ཡ། གོས་དར། རྟ་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟར། འདི་ནས་བཟུང་རྒྱུགས་སྤྲོད་པ་མང་གཤིས་རྒྱུད་བཞི་དང་ཕར་ཕྱིན་ལྟ་

བུ་པོ་ཏི་ཚད་ལོངས་ངེས་ལ་ཁ་བཏགས། ཇ་ཁག་ཡ། བན་གཟན། ཤོག་བུ་ཉིས་བརྒྱ་ཚུན་ལ་ཇ་བན་ཁག་དང་གཟན། ཉང་ཉུང་གི་རིགས་ལ་གང་འཚམ་གྱི་སྟེར་སྦྱིན་
སོགས་འཚེམས་མེད་དུ་བྱས། སྟོན་པཎ་ཆེན་སྨོན་འགྲོ་བ་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲེང་བ་འཛིན་པའི་སྲས་འཇམ་དབྱངས་དབང་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་གདན་དྲངས། སྒྲ་ཀ་ཙན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

149

གཉིས་ཀྱི་རི་མོ་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་དཀའ་གནས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་
ཞིབ་པ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་རིན་སྤུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་གཞི་གནང་འགྲེལ་པ་གཞན་དང་ཁྱད་པར་གསུང་རྒྱུན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པས་བརྒྱན་པའི་ཞིབ་བཤད་ཉན་
ནས་ལེའུ་གསུམ་གའི་རྩོམ་རྒྱུགས་རྒྱས་པར་ཕུལ། གཟའ་ལྔ་ཚེས་སྤྱོད་ཀྱི་རེའུ་
མིག་རྒྱ་མཚོ། དུས་རམས་པ་འཆི་མེད་བདེ་བས་དབྱངས་འཆར་ཕུག་ནས་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པའི་དྲུང་དུ་སྦྱངས་པར་མ་ཟད་འཛུམ་ལང་གི་པཎྜིཏ་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཉིས་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་རི་མོ་ཡོངས་རྫོགས། པྲིཏྟ་

ཛཱ་ཏི་ངོ་མཚར་རྟོགས་བྱེད་དེ་སྡེབ་སྦྱོར་ཆ་ཚང་། སུམ་རྟགས་ཀྱི་རི་མོ་དང་ཞིབ་
བཤད། རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་
དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཞུས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས། ལྷ་པ་སྐུ་སྐྱེ་
དང་ལྷ་བྲིས་པ་བཙུན་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་མི་སྐྱ་ལ་བླ་མ་བཅོལ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བ་ཁྱིམ་པ་ལ་ངོས་འཛིན་ན་རྙིང་མར་མ་ཟད། འབྲོག མལ། མར་པ། མར་དོ། འགོས། ས་ཆེན།
རྭ་འབུམ་སེང་ཁུ་དབོན། རྒྭ་ལོ་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་གསར་མ་བ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
མང་། དེ་དག་སྔགས་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་ཟེར་ན། རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་དབང་། བོད་དུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། རིགས་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པས་མཚོན་པ་ཇི་སྙེད། རབ་བྱུང་དང་སྐྱ་བོ་འདམ་འདོད་བྱུང་ནས་སྐྱ་བོར་འདམ་པ་མིན། ཡོན་ཏན་འདི་ཙམ་ཡོད་པའི་དགེ་ཚུལ་སློང་ཞིག་འདིའོ་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཁྲིད་ཤོག་དང་ཁོ་བོས་པུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་ལག་པའི་སོར་མོ་སྙིང་གར་སྦྱོར་བར་ཐེ་ཚོམ་
མེད་ཀྱང་། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས། ཁྱེད་ཉ་མ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་དེ། །གཞན་ལ་མི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

150

འདུག་ཟེར་ཟེར་ནས། །རང་ལ་མེད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཟེར་བ་དེ་གར་གདའོ། །
(༡༣༠ ཉ་༥། ༡༩༥ འ་༥) གཞི་རྩ་བས་ངེད་གྲུབ་མཐའ་མི་གཙང་ལབ་སྣང་བས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ནས་བརྒྱུད་པའི་དབང་ཁྲིད་བཤད་བཀའ་ཆད་ཟིན་པ་ཚོ་ནི་མར་པས་གསོ་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་ང་མཁས་ཀྱང་རོ་མགོ་མེད་ལ་བྱ་ཐབས་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཅི་བྱེད་ལས་མི་འདུག གཞན་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་

མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཚོ་ནི་ས་ཕུག་གནམ་བརྟོལ་གྱིས་རྩོལ་བ་བྱས། མཁས་
གྲུབ་གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཤེས་ཤིང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད། བརྒྱུད་པ་
བཙལ་ངས་ལྟ་གྲུབ་མི་གཙང་བར་སོང་བ་ནི་བདེན་ཤས་ཆེ། ར་ཕོ་དཀར་པོ་ལུག་ཁྱུར་མི་འདྲེ་བ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་སྲོལ་དུ་གདའ། འཇང་ས་ཐམ་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་པོ་
མཆོད་ཡོན་ལ་འཚམས་འདྲིའི་གསེར་ཡིག་པ་མངགས་པའི་ཞར་བྱུང་དུ་སྐྱེས་ཀྱི་

རྣམ་པ་བརྡ་མཚོན་ཀྱང་འདུག འབྲི་གུང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་ཅོག་ཕུན་
ཚོགས་ཀྱིས་བར་སྐབས་སུ་མཆོད་ཡོན་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་

སྦྱོར་འདྲ་གནང་བ་ཕྱག་གཡོག་ནང་མ་ནག་དགུ་པ་ཁ་ཕྱིར་འཆུས་པའི་སྟག་རྩེ་ཐའི་ཇི་སྐུ་མཆེད་ལ་གཏུགས་པ་མཆོད་ཡོན་དུ་ཞུས་པའི་འཕྲུལ་གྱིས་ལྷ་སར་གདན་

དྲངས། དེ་སྐོར་ལ་དཀར་ཡང་གནང་མ་ནུས་པར་བརྟེན་ཞབས་དྲུང་དཔོན་སློབ་བདུན་བརྒྱད་ཅིག་སྟག་རྩེར་བཟང་བཙོན་དང་མཐིལ་སོགས་དགོན་པ་རྣམས་ཞབས་དྲུང་སྐུ་འབྲིང་བར་རྩིས་སྤྲད། རྫོང་གཞིས་རགས་རིམ་བཞེས་པའི་ཐུགས་ཐག་
བཅད།

ལྷ་ས་བཞུགས་མཚེར་དུ་སྒོར་བསྐྱིལ་དང་ཕྱག་གཡོག་དམངས་མ་སློག་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

151

སྟ་གོན་སྐབས་གནས་ཚུལ་འདི་བཞིན་འདུག་པས་ཕན་ཐོགས་གནང་རན་ཚུལ་ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཕེབས་བྱུང་བས། བླ་མའི་བཀའ་དང་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཅེན་ཕུན་ཚོགས་ཡབ་སྲས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་ཐོབ་པའི་དམ་ཚིག་ལ་བསམས་སྡེ་པར་ནང་བཅར་གྱི་སཾ་ཊ་ཕུལ་བར་མི་འགབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་བ་ལ། སླར་ནན་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཡི་གེ་ཕུལ་བར་ད་ཆ་ཐག་ཆོད་གྲུབ་རུང་མི་གནང་ཀ་མེད་རང་ཡོད་ན་ངེད་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་བཀའ་ཤོག་དང་བཅས་སྐུ་ཞབས་སུ་བཅར་བ་ཞིག་ཐོང་གསུངས་འདུག་པ་ལྟར་དགེ་བཤེས་དགེ་དར་བ་བཏང་བས་སང་ཕྱག་གཡོག་
ཕྱིན་སོང་བ་རྣམས་ཀྱང་སློག ད་ཕྱིན་ཆད་ནས་རང་ཕྱོགས་ལ་ལས་སྦྱོར་མི་མཛད་
པའི་ཇོ་ཤཱཀ་སྐུ་ཞབས་སུ་སྐུ་ངོས་ཀྱིས་དབུ་རལ་བསྙིལ་ཏེ་རྩི་ཁ་ཕུལ། ཞབས་དྲུང་

གིས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་ངག་བཅས་དང་ད་ཆ་དཔོན་སློབ་ཉི་ཤུ་སྐོར་
གྱི་སྐུ་ཆས་ལྡང་བའི་གསོལ་སྐལ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོ་དམ་གནང་དགོས་སོགས་བདེ་གྲོལ་བྱུང་བ་རང་ལ་ཐུགས་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་པའི་འབྲི་གུང་གི་ས་ཆ་རྫོང་གཞིས་ཚོར་རེ་ཐག་གཅོད་པ་མཛད་འདུག་ཀྱང་། ནང་གི་སྐུ་ཆས་དང་ཕྱིའི་ས་རིས་རྣམས་ཟགས་འཐོར་མེད་པར་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་བ་ཞུས། ངོས་ཕྲད་ཅིག་དགོས་ཕེབས་ཀྱང་མཆོད་ཡོན་གཙང་ལ་ཐེགས་པའི་གཡེང་བས་རྗེས་སུ་མཇལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཕུལ། རང་ཕྱོགས་ཕལ་ཆེར་བསྟན་བཤིག་དེ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་གྲབས་ལ་མ་བྱུང་ཞེས་རེ་འཁང་བྱེད། ལྷག་ཏུ་གསང་སྔགས་མཁར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་སྐུ་སྐྱེ་ག་ནས་ཡིན་ཟ་ཧོར་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་གླེང་། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་ཡིན་ན་སྨད་རར་མ་སོང་། གཞན་ཉེས་དམིགས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

152

ལས་བསྐྱབས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་པར་སྨྲ་བ་ངེད་ལ་མ་བལྟོས་ཀྱང་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་འདྲེན་ཡིན་པ་འདྲའོ། །

(༡༣༡ བ་༣། ༡༩༧ འ་༧) དཀོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་ལྷ་ས་མ་བུའི་
དཀར་ཆག་ཅིག་བྲིས། བར་སྐབས་སུ་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ཀྱི་བསྐང་

གསོའི་གདངས་དབྱངས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆལ་འདུག་པར་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དབུ་མཛད་དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཉམས་པ་བསོས། གྲྭ་ཚང་གི་བྱང་འདྲེན་དུ་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་བསྐོས། མེའི་སྤུ་གྲི་དང་བཤོར་སང་ཉི་མ་ཁྲོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དཀྱུས་བཞིན་བཙུགས།
ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་བདེ་འདུས་ཀྱི་སྒྲུབ་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། རྗེ་ཟུར་
ཆེན་གྱིས་བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེར་ཡང་རྫོང་སྙིང་ཏིག་གསན་སོང་རུང་ཞལ་སྔ་ནས་
འཚེམས་ཚིགས་མེད་པའི་གཏུམ་པོ་ཞིག་འདུག་པས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མར་ཡོད་ཀྱང་། དམ་ཚིག་ལ་སེལ་བྱུང་དོགས་མ་ཞུས་པས་བར་སྐབས་སུ་གཞན་ནས་མ་རྙེད་གཤིས་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་ལ་ཁད་ཙམ་བྱུང་།
(༡༣༢ ཉ་༣། ༡༩༨ ཐ་༧) ལོ་མཇུག་གི་དུས་རིམ་དང་། མེ་ཁྱིའི་ལོ་གསར་གྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྔར་འཁྱུད་ལྟར་ཕྱིན།

(༡༣༢ ཉ་༤། ༡༩༨ འ་༥) སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལ་སྔར་གྱི་

རྩལ་བཤད་དང་མི་མཚུངས་པའི་བཟབས་བཤད་བྱས།
(༡༣༢ བ་༣། ༡༩༩ ཐ་༧) གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་སྐུ་ལྟེམ་བབས་ལྕི་བའི་མཛད་པ་
མཐའ་མ་སྟོན་པར་ཉེ་ཚུལ་ཐོས་པས་སྨོན་ལམ་གྲོལ་འཕྲལ་གསང་སྔགས་མཁར་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

153

ཕྱིན་ཞག་གཉིས་བསྡད། རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཚེ་དབང་ཞིག་ཕུལ། འཕྲལ་ཡུན་གྱི་གསུང་

གླེང་ཞིབ་ཏུ་གནང་། ཕྱི་སྐོར་འབྲི་གུང་པ་འདི་དགེ་གནག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་སྔར་རི་བོ་
དགའ་ལྡན་འདེབས་པའི་སྦྱིན་བདག་ཀྱང་ཡིན་པས་ད་ལོ་ཕན་ཐོགས་གནང་བ་ལེགས་འདུག་གསུང་།

(༡༣༣ ཉ་༣། ༢༠༠ ཐ་༢) སྤྲེལ་ལོའི་མཇུག་ཏུ་ཤར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་དུས་འགྱུར་གྱིས་ལེའུ་ཙིས་ཁྲུང་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ས་བླངས་པ་འཛིན་རྒྱུ་མ་
བྱུང་བར་ཇུར་ཆིད་ལ་ཤོར་ཏེ་མང་བཀུར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སར་ཤུན་ཙི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་ཕེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་པས་ལེགས་སོའི་ཞུ་ཡིག་རྟེན་སྦྲགས་འབུལ་བར་ཨོ་པ་ཤི་ཁི་ཡ་ཐའི་ཇི་བཏང་།

(༡༣༣ བ་༣། ༢༠༠ འ་༥) ཚོགས་ཆེན་དུ་ལམ་རིམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་འཕྲོ་
དང་འབྲིང་གི་ཆ་གསུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལ་བཤད་ལུང་སྦྲགས་ཏེ་ཕུལ་བར་ཞག་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་སོང་། སྔར་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཕེབས་པ་ཐོད་དུ་
བཅིངས་ཏེ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཊཱིཀྐ གལ་ཆེ་ས་ཚོར་མཐའ་གཅོད་དང་བཅས་ཡོད་
པ་ཞིག་བརྩམས།
(༡༣༤ ཉ་༣། ༢༠༡ འ་༩) མཆོད་དཔོན་ལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་གྲྭ་ཚང་གི་དཀོན་གཉེར་ཐེམས་ཟིན་ལག་པ་བདེ་བར་འདུག་པ་བསྐོས་པས་ཕྱག་ལེན་རྣམས་བཀོད་པ་དང་མཐུན་པ་བྱུང་། སྔར་རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕུར་སྒྲུབ་བསྡུས་ཙམ་
ཞིག་ལས་མེད་པས་གོང་དཀར་དཀོན་གཉེར་དཔོན་གྱིས་རྩ་འཆམ་དང་བྲིས་ཐིག་
སོགས་ཕོ་བྲང་ཡས་མས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁྲིད་པར་རྙིང་མ་རང་སྐད་ཀྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

154

སྒྲུབ་ཆེན་གཞུང་བསྲངས་པའི་ཆོག་ཁྲིགས་བརྩམས་པ་བཙུགས་ཤིང་ངེད་རང་ནས་
ཀྱང་བྲིས་ཐིག་སྦྱོང་བདར་བྱས།

(༡༣༤ བ་༡། ༢༠༢ ཐ་༢) གནམ་ལྕགས་རྫས་རྒོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་གསང་
ལས་བཞིའི་བསྙེན་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་ཟླ་ལྷག་ཅིག་བཅད།

(༡༣༤ བ་༤། ༢༠༢ ཐ་༨) བྱང་པ་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་གང་དུ་འབྱོན་པའི་རི་ཀླུང་དགོན་གྲོང་གི་དབྱིབས་ཡོལ་མོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཕྱག་བྲིས་སུ་

མཛད་དེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་སྐྱེ་མོན་མཁར་རྣམ་སྲས་གླིང་དུ་བྱུང་།

ངོས་འཛིན་གྲུབ་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་དུ་ཕེབས་པར་ཚེས་བཅུ་དགུ་ལ་གཙུག་ཕུད་བླངས། མཚན་བློ་བཟང་པདྨ་འཕྲིན་ལས་ཐེག་མཆོག་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་
འདུའི་སྡེར་གསོལ། ལྕགས་སྡོང་མའི་ཚེ་དབང་དང་ལེའུ་བདུན་མ་བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མདུན་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་གི་ལུང་ཕུལ། བློ་བཟང་ཞེས་པ་རབ་འབྱམས་པ་ལྦ་བ་སོགས་གྲྭ་རིགས་འགའི་བློར་མ་བབས་འདུག་པས་ཀུན་བཟང་བྱས་ན་ཡོང་རྒྱུར་གཞན་སེམས་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་དུ་མཆིས། ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་སྣེའུ་གདོང་རྩེ་ནས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ལྷན་རྒྱས་སུ་ཕེབས། ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་ཞབས་དྲུང་གདུང་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་གཙུག་ཕུད་བླངས། མཚན་བློ་བཟང་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་ཕྱུག་ནོར་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་གི་ལྷར་གསོལ། སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ། ཚེ་དབང་དང་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྗེས་གནང་
ཕུལ།

(༡༣༥ ཉ་༦། ༢༠༣ ཐ་༨) རོང་པོ་དཀའ་བཅུ་ཆོས་རྗེས་ཀིརྟི་སྐུ་སྐྱེའི་བརྟན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

155

བཞུགས། བླ་ཆེན་སྐུ་སྐྱེས་རྨོག་ལྕོག་པའི་སྐྱེ་སྲིད་མྱུར་འབྱོན་གྱི་སྨོན་ལམ་བསྐུལ་
བ་རྣམས་བྲིས། ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་དུ་བྱང་རྩེ་ཞལ་སྔ་ནས་མངའ་རིས་པ་ངག་དབང་
རྡོ་རྗེས་དབུ་མཛད། སྨད་རྒྱུད་དཔོན་སློབ་ཉི་ཤུ་སྐོར། སྒོ་མང་དང་བློ་གསལ་གླིང་གི་
སློབ་དཔོན། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་དོན་དུ་གཉེར་བ་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་པར་འཁྲུལ་འཁོར་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་
ཕྱག་ལེན་དཔེ་ཀློག་དང་བསྟུན་མཆོད་དཔོན་པས་ཐིག་དང་རེའུ་མིག་བཅད་པ་དཀའ་བཅུ་དོམ་རས་མ་གོ་བར་ཁོ་རང་ཚོས་དྲུག་ཅུ་པར་རྩིབས་འདོན་མ་ཤེས་པའི་གྲུ་གསུམ་འདྲད་མ་ཤུད་བྱེད་པར་འདི་འདྲ་ཡོང་ཞེས་མཁས་ཉམས་ཀྱང་བྱེད་པར་སྣང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ལས་གསུམ་རྣམ་གཞག་དང་བསྟུན་པའི་མགོན་པོའི་གཏོར་ཆེན་གཙོ་འཁོར་གྱི་གཏོར་མའི་བཟོ་དབྱིབས་དང་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ཞིབ་
པར་ཁྲིད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཡིག་ཆའི་ལུང་ཡང་ཕུལ།

(༡༣༦ བ་༡། ༢༠༤ འ་༡) དགུན་གྱི་རིང་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་

འཁྲིད་རོགས་བྱས་གར་འཆམ་རྣམས་ཞིབ་པར་དཔྱད། ལོ་མཇུག་དུས་རིམ་དང་མེ་ཕག་གི་ལོ་གསར་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་སྙན་དར་འདོད་གསོལ་དང་བཅས་པ་ཕུལ། འཕྲོས་གཏམ་པ་ཆ་མ་འགྲིག་པར་གླང་བུ་ནས་ལ་དྲི་བ་སྒྲོམ་གང་ཆེའི་བཤད་པས་
གྲལ་འཕྲོས་པའི་ས་སྟོང་བགགས། གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ལ་དྲུག་ཅུ་པའི་ལག་ལེན་
འཁྲིད། སྨོན་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞོར་ལ་སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་གིས་བཀྲ་ཤིས་མཐོང་སྨོན་དུ་བོས་ཏེ་སྒྱེད་བུ་ཁ་དྲོའི་གཞིས་ལེན་དང་ཚན་གྲངས་བཟབས། ཏ་འོན་རི་ཡལ་དབོན་པོས་བརྒྱ་འབུལ་བྱས། ཆོས་གྲྭ་སྨོན་ལམ་འཕེལ་བར་བྱུང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

156

(༡༣༧ ཉ་༤) འབྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དབུ་ཆེ་རྣམས་དང་བཅས་ཕེབས། གཙུག་ཕུད་བླངས་མཚན་བློ་བཟང་མི་ཕམ་དབང་པོ་ངེས་དོན་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་བཀའ་བརྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་སྡེར་གསོལ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བསྒྲུབས།
(༡༣༧ བ་༡། ༢༠༦ ཐ་༥) ལམ་ཞོར་དུ་པོ་ཏ་ལའི་རྫོང་གི་ལྟེ་བ་ལམ་ཙམ་ཐེབས་འདུག་པར་ལྟད་མོར་ཤོག་གསུང་བ་བཞིན་ཕྱིན། འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རར་ཚིགས་བཅད་བྲིས་པའི་སྙན་ཤལ་ཕུལ། གུང་གི་དྲོ་བསྟབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས།
(༡༣༧ བ་༤། ༢༠༦ འ་༢) རོང་དགའ་ལྡན་བྱམས་པ་གླིང་བར་སྐབས་སུ་ཉམས་

པའི་སྡེ་གོག་ཏུ་སོང་བར་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། སློབ་དཔོན་དུ་ལྕང་གྲོང་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་བསྐོས། གོང་དུ་ཞུ་ཡིག་རྟེན་སྦྲགས་འབུལ་བར་རོང་ཚང་ཆོས་རྗེ་རྫོང་བདའ་བྱས། སྐྱོར་ལུང་ལྕང་ལོ་ཅན་རབ་འབྱམས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་

མཚོ་སོགས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་སུམ་ཅུའི་སྐོར་བསྒྲུབས། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་

རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་སྐོང་ཆེད་རྭ་བ་སྟོད་པ་ལུགས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་ཁ་ཤས་བྱུང་ན་
བསམས་པའི་ལྷོ་བྲག་ཁྲར་དགའ་ལྡན་ནོར་བུ་གླིང་བཙུགས་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་ལྕང་ལོ་ཅན་རབ་འབྱམས་པ་བཏང་།
(༡༣༨ ཉ་༢། ༢༠༧ ཐ་༨) དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཊཱིཀྐ་སྤྱི་དོན་ཐལ་འཕྲེང་རྣམས་ཚང་
བའི་ཡིག་ཆ་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་གྱི་བར་ལ་གྲུབ་པར་བརྩམས།

(༡༣༨ ཉ་༥། ༢༠༧ འ་༥) ཡེར་པ་བྲག་གསེབ་ཏུ་གྲྭ་ཚང་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་ཡང་རྩེ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བཙུན་གསར་བརྒྱ་སྐོར་གྱི་སྐྲ་བཅད་ཅིང་མིང་
བཏགས། སློབ་དཔོན་དུ་འཕྱོང་རྒྱས་སྒོ་སྤེ་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

157

བསྐོས།

(༡༣༨ བ་༡། ༢༠༨ ཐ་༡) འདི་ལོ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་དོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་ཚུལ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་མོ་ཕྱྭ་རྩིས་བསྡུར་ལ་བྱུང་བའི་ཉེན་སེལ་དང་
སྦྲགས་བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་གྲོར་ཕན་ཆེད་གོང་དཀར་ནས་ཞོལ་སྟོད་
ཆོས་མཛད་ཀྱིས་སྣལ་ཐགས་ཁྲིད། དམག་ཟོར་མའི་མདོས་ཀྱི་ལས་གཞུང་ཆོག་བ་
སྒྲིགས་བྱས་ཏེ་གྲྭ་ཚང་དུ་བཙུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་ཕྱིན། རྒྱལ་པོའི་སྐུ་དོག་ཞི་ཞིང་ས་གཙང་བའི་འཕྲོད་ལམ་ཆེ་བར་བྱུང་།

(༡༣༨ བ་༥། ༢༠༨ འ་༡༠) ཨེར་ཏེ་ནི་ཐོ་ཡོན་གྱིས་ཐེབས་ཕུལ་བའི་ཇོ་བོའི་དབུ་
ཐོག་གི་གསེར་ཏོག ཟུར་ལྕོག་གི་གཉྫི་ར་བཞི་དང་བཅས་པ་སྡེ་པས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པར་ཐེབས་ཀྱིས་མ་ལྡང་བའི་བསྣོན་མ་རྣམས་ཁྱོན་བསྡོམས་ཟངས་མཁར་
ཁལ་ཆིག་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། གསེར་བཙོ་མ་ཞོ་བཞི་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། དངུལ་ཆུ་ཞོ་ཉི་ཁྲི་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི། སྦུས་སྲང་གསེར་ཁང་པས་ཞལ་
འདེབས་གསེར་ཞོ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པའི་ཡང་ཆུང་། ཆུ་ཟོམ་དོ་རེ་འགྲོ་བའི་ཟངས་གསུམ། ལྕགས་སྒྱེད་གསུམ་ཕུལ་ཞིང་ཤིང་བཟོ་བ་སྤྱིར་ཇ་ཁོར་དྲུག་མས་གཙོས་པའི་ལེགས་སོ་ཡང་བྱས་འདུག ངེད་ཀྱིས་འཆར་བསྟན་པའི་ཀླུ་རྒྱལ་དང་མདའ་
ཡབ་ཀྱི་རྫ་རྣམས་གསེར་ཟངས་ཀྱིས་བརྗེས། སྡེ་པ་རང་གི་དགོངས་བཞེད་བྱམས་
པ་མཆེད་བཞིའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཐོག་གསར་འབུབས་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཕིབས་རྙིང་

པ་དང་གཡུང་དང་ཟ་དམ་ནས་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡང་བའི་གསར་བཟོ་མ་དགོས།
བླ་སྐུ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་བཞེངས་པ་མཛད་འདུག་པའི་གཟུངས་བཞུགས་ཕྱག་ལེན་སླ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

158

ཆོས་སུ་མ་སོང་བའི་ཞིབ་ཆ་དང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་འབྲིང་པོ་

སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་བྱས།
(༡༣༩ བ་༦། ༢༠༩ འ་༡) ལྷ་རྩེ་ཆོས་སྡེ་དགའ་ལྡན་འོག་མིན་གླིང་བཙུགས་པའི་བླ་མར་ཆེ་གསུམ་རབ་འབྱམས་པ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ་རྫོང་བདའི་སྟ་གོན་གྱི་རྣམ་

འཇོམས་སོགས་རྗེས་གནང་འགའ་ཞིག་དང་བསྙེན་རྫོགས་འདོད་སྦྱར་བྱས།
(༡༤༠ ཉ་༤། ༢༡༠ འ་༡༠) ཕལ་ཆེར་ལ་མཚམས་བྱས་ཁོག་སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ་ཟླ་བ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་སྔ་མའི་རིང་རྫོགས་པར་
བརྩམས་ནས་སྨོན་འགྲོ་པཎ་ཆེན་ཡབ་སྲས་ལ་གཟིགས་འབུལ་དུ་བཏང་བར་ལེགས་སོའི་སྙན་ངག་གི་འཕྲིན་ལན་རྒྱས་པར་བྱུང་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་

པར་ལ་བརྐོས་ཡོད།

(༡༤༠ བ་༡། ༢༡༡ ཐ་༡) དུས་རིམ་གྱི་ཕུར་སྒྲུབ་ཟོར་ལས། ས་བྱིའི་ལོ་གསར། དམག་ཟོར་མའི་བསྐང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་ཕྱིན་པའི་སྙན་ཤལ། སྣེའུ་གདོང་རྩེ་ནས་ལོ་གསར་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཚིགས་བཅད་མ་འདུག་པའི་ལན་ཕུལ། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་གྱི་གྲལ་དབུ་བྱས་པའི་ཆོས་གྲྭ་སྨོན་ལམ་ཆག་མེད་
དང་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་སྐོར་བསྒྲུབས་ཤིང་། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བསྙེན་གནས་མ་ཚོར་སྡོམ་པ་ཕབ། ཇོ་ཤཱཀ་གིས་གཙོས་པའི་མཆོད་ཁང་རགས་རིམ་ལ་འདོད་དོན་གསོལ་བའི་སྙན་ཤལ་སྒྲོན། ཞ་ལུ་རི་སྦུག་དབུ་མཛད་རིན་ཅེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་ཞབས་སྐོར་དུ་བྱོན་འདུག་པ་བཀའ་བརྒྱད་སྦུག་ཏུ་གུང་གི་དྲོའི་ཐོག་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་འཕྲོས་ཞིབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྡོ་རྗེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

159

འཛིན་པ་ཆེན་པོར་ངེས་པ་རྙེད།

(༡༤༡ ཉ་༣། ༢༡༢ ཐ་༣) ཟུར་རྩ་བའི་བླ་མར་སྙན་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྨིན་གྲོལ་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས།

(༡༤༡ བ་༣། ༢༡༢ འ་༥) ཚོགས་ཆེན་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་

སྤྱོད་པ་སྤྱི་བསླབ་ཀྱི་ཕྱེད་ཙམ་ལ་སླེབས་པ་ཕུལ།

(༡༤༢ ཉ་༣། ༢༡༣ འ་༡༡) པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་ལོགས་བྲིས་ལ་བོད་དུ་འགྲོ་བ་མི་བྱུང་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་དར་བའི་ལོ་རྒྱུས། དེ་ཐོག་སྡེ་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་སྔ་ཕྱི་རྣམས་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་དབྱིངས་

རྒྱ་མཚོས་གཙོས་པའི་དབུས་གཙང་གི་ལྷ་བྲིས་པ་མཁས་མང་བསྡུས་ནས་བཀོད། གསང་སྔགས་དགའ་ཚལ་དུ་མཁྱེན་ལུགས་མཁས་བསྒྲུགས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་
གསར་རྙིང་གི་བླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྲུང་གི་ལྡེབས་བྲིས་དངོས་གཙང་། དེ་མཚུངས་
བཀའ་འགྱུར་ཁང་དུ་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པ་འདྲི་རྩིས་ལ་མ་དཔེ་བྱིའུའི་རི་མོ་ཞིག་
གཏད་པའི་དེ་ལུགས་བྲིས་གནང་འདུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བ་རྣམས་མ་གོམས་པའི་སྐྱོན་
གྱིས་ལུགས་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་གཏོགས་པའི་བྲིས་གསར་རང་བྱོན་དུ་བྱུང་།
བསྟན་མ་ལྕོག་ཏུ་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་དང་ཕུན་ཚོགས་ལྕོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་རྣམས་ཀྱང་བཞེངས། དེ་སྐབས་རྫོང་གི་ཆེ་བརྗོད་དང་ཚོམས་ཆེན་ལྡེབས་བྲིས་ཀྱི་ཁ་ཡིག་
དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་བཅད་ལྷུག་སོ་སོར་བཀོད། འོན་ཀྱང་ས་བོན་དུ་ལྡེབས་བྲིས་

ཤིང་རྩི་ལས་མི་སྣང་བས་ངེད་རང་གིས་རྫི་གསང་མ་བྱུང་བར་སྡེ་པས་ཐུགས་ཁུར་
བཞེས་ལུགས་དང་གྲོང་གསར་ནས་ཀྱིས་བཀོད་པ་བྱས་པ་མ་ཐེབས་འདུག་པས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

160

སླར་བར་ལ་འགོད་གདོང་བཟོ་སྐྱོར་བྱས་གཤིས་ཚོམས་ཆེན་གྱི་ཞལ་བའི་ལྡེབས་
ལ་ཡོད་པ་དང་ཞུས་དག་འཕེར་བ་མེད། ཁྱམས་རར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་མཚུངས་ཁྱད་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་འདྲི་རྩིས་ཡིན་རུང་དབུ་མཛད་
བཙུན་ཆུང་གིས་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ་དགའ་ཞེས་སྡེ་པ་ལ་ནན་ཏན་ཞུས་ནས་ཚང་མ་བཙབས་བར་གྱིས་ལས་སླ་དང་མགྱོགས་བཅོས་ཁོ་ན་ལྷུར་བླངས་སོང་བས་ཁོང་པ་
བཀོད་པ་མ་ལེན་གཤིས་འདོད་པ་བཞིན་མ་བྱུང་། འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་འཁོར་དུ་ཙན་དན་ལས་གྲུབ་པའི་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་གསར་བཞེངས། བླ་མ། ལི་མ། རྒྱ་ནག་གི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་ཁྱད་མཚར་དུ་བསྒྲིགས། སྣ་དཀར་རྩེ་ནས་ཞང་
པོ་སྐུ་གཞོན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་ཆེན་རབ་བརྟན་ཕེབས། གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་

དབང་། སྐྱེར་སྒང་ལུགས་ཀྱི་རྟ་མགྲིན། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ། ཀུ་རུ་
ཀུལླེ་ཕྱི་སྒྲུབ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་འཇམ་དབྱངས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ།

བདེ་མཆོག་དཀར་པོ། ཕྱག་དྲུག་པའི་རྗེས་གནང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་དང་གཏོར་དབང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་རྣམས་ཕུལ། ཞལ་ངོ་གོང་མ་ཚོའི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའི་ལུགས་གཉིས་ལ་མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུང་གླེང་རྒྱས་
པའི་བླ་མ་ཚོ་དང་གོ་ལོག་པ་ཞིག་འདུག
(༡༤༣ ཉ་༢། ༢༡༤ འ་༣) ཆོས་རྗེ་དབོན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡིག་རྙིང་དང་བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས་ནས་ཆོས་ཐུན་གསུམ་བཞི་ཞིག རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚེ་དབང་། ཤ་བ་རི་ལུགས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་ལས་ཚོགས་
གང་ཐོབ་ཀྱི་ལུང་ཕུལ། སྙན་བརྒྱུད་སློབ་བཤད་ཀྱི་སྐོར་གྱིས་མཚོན་པའི་དམ་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

161

ཆོས་ཀྱི་གསུང་གླེང་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་མོས་པ་ཐོབ། ཞོ་སྟོན་ལ་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྲས་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་ཕེབས་པའི་སྔོན་བྱུང་ད་ལྟར་གྱི་

ལོ་རྒྱུས་དང་ལུང་བསྟན་ཡིད་ཆེས་པ་མཛད། གུང་ཐང་དུ་དབོན་རིན་པོ་ཆེས་ཟུར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མར་སྔ་སོར་གྱི་ཆོས་འཕྲོ་འཐུད་པའི་ཕན་ཚུན་གཉི་ག་ནས་གསན་པ་མང་དུ་དགོས་པ་ཡུན་རིང་ཙམ་བཞུགས་རྩིས་ཀྱིས་སྡེ་པར་གསོལ་
ཕོགས་ཞུ་བར་བཏང་བ་ལ། བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པས་སྤྱིར་རང་ཕྱོགས་དང་སྒོས་འབྲས་
སྤུངས་པར་དམིགས་ནས་དགོན་པ་བཏབ་པའི་ས་ལུགས་གཞན་ལས་ནག་ཆེ་ཚུལ་
གྱི་སྒྱུར་སྦྱང་སཾ་ཊ་ཁེངས་པ་བསྐུར་བྱུང་བར་ཕེབས་ལན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བར་ཚར་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་ཕལ་ཆེར་གསན་པའི་རྒྱུན་ཉམས་པ་དེ་གསོས་ན་བསམ་པ་ཡིན་རུང་ཇི་ལྟར་གསུང་བའི་དུས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་གཉི་གའི་མི་ཐོག་འཕོས་ནས་རུས་པ་ལའང་བཙའ་རྒྱབ་ཚར་འདུག ངེད་རང་དཔོན་སློབ་ཚོའི་ཐོག་ལ་དྭགས་པོ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་པས་རྒྱལ་གྱི་

གཉེར་པ་དྲུང་འཁོར་རྒན་ཁ་དགེ་སྐོས་ཆོས་དབང་རྨས་མི་གཅེས་མང་པོ་བསད་པའི་དགོན་པ་ཆགས་འཇིག་ལ་གྱ་བ་བཟོས། ཆུ་ཤུར་བྱང་ཆུབ་གླིང་པས་གཙང་དུ་
ཞུ་ལོག་ཕུལ་བར་བརྟེན་སྔར་ཧོར་འདྲ་ཡོང་མ་མྱོང་བའི་སྡེ་པ་གླང་བུ་བ་ཅན་མི་སྣ་གཏོས་ཆེ་བ་ཟས་གནོན་དུ་བྱུང་། གཙང་དུས་རང་ཕྱོགས་ལ་གནག་པའི་མཐར་ཐུག་བྱེད་པའི་དྲུང་འཁོར་ཁ་ཤས་ཀྱང་དེང་སང་གཟི་བརྗིད་འབར། དགོན་པ་དེ་ཚོའང་ཁྲ་ཧྲུག་གེ་འདུག་པའི་སྟབས་ཀྱིས་དགྲ་གཉེན་མཉམ་པ་ཞིག་ཡིན་འདྲ་བསམ་རུང་། རྒྱུ་
མཚན་དེ་ལྟར་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་སྐྱེལ་གྱི་དག་སྦྱོར་གནང་འགྲོ་བ་གཞིར་བཅས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

162

པས་ཁོང་དཔོན་སློབ་ཅི་འདྲ་ལ་གྱ་ཡང་ཞུ་བ་འབུལ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཚུལ་གྱི་སཾ་ཊ་ཕྱིར་

སློག་པའི་ལན་དུ་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པར་ཕོགས་སོགས་དགོས་བྱེད་འཕྲལ་དུ་སྤྲོད་པ་ཡོད། ཅེས་པའི་ལན་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞིག་བྱུང་།

༡༢༽ དོལ་དགའ་ལྡན་གསུང་རབ་གླིང་། དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེ། ཤེལ་དཀར་དུའང་ཆོས་སྡེ། དོ་བོ་རྫོང་དུ་དགའ་ལྡན་དོན་གཉིས་གླིང་བཅས་གསར་

འཛུགས། ཟུར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དང་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ལས་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་བཅས་མང་དུ་ཞུས། གཞན་དག་ལའང་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་གསུང་འབུམ་མང་པོ་པར་བརྐོའི་ལས་གྲྭ་བཙུགས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་པའི་ཞུ་ནན་སྔ་ཕྱི་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས།

(༡༤༤ ཉ་༢། ༢༡༦ ཐ་༥) དོལ་དགའ་ལྡན་གསུང་རབ་གླིང་གསར་བཙུགས་ཀྱི་བླ་མར་འགྲོ་མི་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་རབ་བྱུང་
བསྙེན་རྫོགས་ཁ་ཡར་བསྒྲུབས།
(༡༤༤ བ་༡། ༢༡༦ འ་༦) རྗེ་བཙུན་ནཱ་རོ་ཏ་པའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་སྐུ་བརྙན་ར་ཚག་ནས་གདན་དྲངས་བརྒྱ་མཆོད་ཕུལ་ཞིང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་

རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་བཟླས་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཞལ་བཟང་ལྟ་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ། བསྟོད་པ་སྨོན་ལམ་དང་བཅས་པ་ཞིག་བརྩམས།

(༡༤༤ བ་༤། ༢༡༧ ཐ་༤) རྭ་སྒྲེང་དུ་དགོན་གོང་འོག་གཉིས་བརྒྱུད་པས་འཛིན་ཞིང་ལུགས་གཉི་ག་ནས་ཕན་ཐོགས་མི་ཆེ་བར་བརྟེན་སྡེ་པས་གནས་དབྱུང་མཛད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

163

དེ་སྤྱི་སོའི་མཁན་པོར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ་མངའ་གསོལ་བའི་བསྐོ་འཇའི་ཡི་གེ་བྲིས།

(༡༤༤ བ་༦། ༢༡༧ ཐ་༩) སྔར་དཔོན་སློབ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་ལ་འདུས་པའི་
སྐོར་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པ་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལ་དོགས་པ་མང་ཙམ་ཤར་བས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་འཁྲུལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགའ་ལྡན་ཤར་པ་འོལ་
དགའ་ལྦ་བ་འཇམ་དབྱངས་བྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་ནས་གདན་དྲངས་པའི་བཤད་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞུས། ཕར་གསང་འདུས་ཡིག་ཆུང་གི་ལུང་ཕུལ། གསང་བ་འདུས་པར་དུས་ཐོག་དེ་ལ་ཆུ་བོ་གངྒཱ་ཚུན་ཆད་ལ་མཁས་པར་སྣང་ཡང་གྲྭ་ཇ་དང་རྒྱུད་བཤད་ཚོང་མ་མཛད་པར་བརྟེན་རྒྱུད་རྒན་ཚོས་གུས་པོ་བྱས་མ་སོང་། དགེ་བཤེས་རྣམས་ནི་བླ་མ་དེ་འདྲ་ཞེས་བསྔགས་པ་ཁོ་ན་བྱེད། དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེ་གསར་བཙུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དུ་རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་

དགེ་ལེགས་བཏང་བའི་བླ་མས་གཙོས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཁ་ཤས་བསྒྲུབས། (༡༤༥ བ་༡། ༢༡༨ ཐ་༦) ཧོར་ཟླ་བཅུ་པ་ནས་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕེབས་པའི་སློབ་བཤད་སྙན་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ཞུས། རྡོ་རྗེ་བྲག་རྫོང་མའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་ལྟས་ཀྱང་བཤད་ཚོད་དང་མཐུན་
པའི་ཡ་མཚན་པ་འདྲ་བྱུང་།
(༡༤༥ བ་༥། ༢༡༨ འ་༧) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ཞལ་གྱི་བསྐང་བ་རྩེ་ལུགས་སྣང་ནའང་། སོ་སོའི་རང་སྐད་བཞིན་ཚུགས་ན་ཁུངས་བཙུན་པར་འདུག་པས་བདག་བསྐྱེད་བྲག་རྫོང་རྒྱུན་ཁྱེར། མགོན་པོ་ཆེ་ཆུང་གི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

164

མངོན་རྟོགས་བསྐང་བ་བསྟོད་འབུམ་དང་བཅས་པ་ཁའུ་བྲག་རྫོང་པའི་བཞེད་པ་མ་ནོར་བའི་ཆོག་ཁྲིགས་བཀོད། ཟླ་སྨད་དུ་གོང་ནས་ཤེས་རབ་བླ་མ། གཙང་པ་དཀའ་བཅུ། ད་ལའི་ཆོས་རྗེ། མེ་རྒན་བོའོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཁི་ཡ་རྣམས་རྫོང་བདའ་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་གོས་དར་རིན་པོ་ཆེའི་གནང་སྦྱིན་དང་བཅས་ཕོ་བྲང་དུ་ཡོང་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་འདུག གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ལ་ཚེ་རྟ་སོགས་རྗེས་གནང་དང་བདག་རྐྱེན་གང་ལེགས་བྱས། གཙང་དུས་གཞན་གྱི་རེ་བལྟོས་མེད་པའི་སྐབས་ཡོལ་མོ་
སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བརྒྱུད་ནས་གཏེར་ལུང་དུ། ལས་ཅན་སྙིང་གི་
བུ་བདུན་འབྱུང་༔ ཞེས་པའི་ནང་གི། འཇམ་དཔལ་སྤྲུལ་པ་དབུས་སུ་འབྱུང་༔ གློ་བུར་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྒྲིབས་ན༔ རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་དེ་ཡིས་འདུལ༔ ཞེས་པར་ངོས་
འཛིན་གནང་བ་སྤྲུལ་པའི་རེ་བ་ག་ལ་ཡོད་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་དང་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ། རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་ལ་ལ་ཡོན་མཆོད་དང་འགའ་ཞིག་འབངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་མནའ་ནི་ཐོན་པ་མེད། ཕུང་བྱེད་བླ་མ་སྟོབས་ཆེན་བཞིའི་བཞུགས་གྲལ་དུ་ནི་ཆུད་པར་མི་གདའ། རྡོ་རྗེ་བྲག་ནས་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས། བློན་པོ་བཀའ་ཐང་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ཉིད༔ སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་འཕྲིན་ལས་ལྔཿ འཕྲུལ་ལྔ་བསྒྱུར་བའི་སྟོབས་སུ་འགྱུར༔ འདྲ་མིན་ཞིག་དང་མ་ནོར་ནཿ གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛདཿ བྱང་མིང་འདུལ་
སྐྱོང་གནམ་སའི་བདག༔ ཟ་ཧོར་ཆབ་ལས་འབེབས་པ་འབྱུང་༔ ཞེས་པ་ཉང་ཆོས་དབང་པཎ་ཆེན་དབང་པོའི་སྡེ་ཡན་ཡོངས་གྲགས་དང་བར་སྐབས་སུ་གཙང་སྡེ་སྲིད་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ་ལ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆེ་བ་འདྲ་མིན་དང་དངོས་བསྟན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

165

དེ་ངེད་ལ་ངོས་འཛིན་པ་སྣང་ཡང་། སྨོན་ལམ་དག་པའི་སྐྱེ་བ་རྣམ་ལྔས་འདོན༔ ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་གཏེར་ཞིག་དགོས་རྒྱུར་ཆུ་སྟག་བསམ་ཡས་སུ་འགྲོ་གདོང་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ད་ལམ་ལས་མཁན་གྱིས་གཏེར་ཐོན་ཟེར་བྱུང་ན་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་སྒོར་གནོད་པ་ཡོད་པས་མ་འདོན་ཞེས་མཆོད་དཔོན་པར་ནན་གྱིས་

གསུངས་འདུག་པ་རྟ་མགྲིན་གླིང་ནས་ཁ་བྱང་ཞིག་རྙེད་པའི་འབྱས་བྱུང་ཡང་དོ་གལ་
མ་བྱས་པས་དེ་འདྲའི་རེ་བ་གང་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་ལས་འཕྲོ་སད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་དགོས་རྒྱུ་ནས་ད་ལམ་དོག་འཚང་མི་ཞུ།
མངའ་རིས་གྲུབ་ཆེན་སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོས། གླེགས་བམ་ཕ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་

བསྟན་དུ། དེའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ། མེའི་སོན་ལས་རུས་བྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཆོས་
གང་བྱས་ངར་ཆེ་ལྷག་པོར་དྲག་པོའི་བསྙེན་པ་ལ་བསྔགས། བདུད་སྡེ་དང་སྡིག་ཅན་
གྱིས་མི་བཟོད་པའི་རིགས་ཡིན་དེས་རྩོད་པ་དང་ཕས་ཚུས་ཟེར་མི་འོང་ནའང་རང་ཕམ་པར་མི་ནུས་ཞེས་པར་ངོས་འཛིན་པ་ལོ་ཁམས་འགྲིག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མའི་ཏིག་བསྟད་ཅི་ཡོད། ཤིང་ཡོས་དུམ་བུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིང་འཚོའི་རྟེན་འབྱུང་སྐབས། རབ་འབྱམས་ཆོས་རྗེ་རིན་ཅེན་རྒྱ་མཚོས། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ས་སྟེང་དུ། །དུས་མཐར་འཇིག་རྟེན་ཉམས་པ་ན། །སྡོམ་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །དཔེར་ན་མ་ཁོལ་ཞེས་བྱ་དང་། །མེ་ཏོག་ཅེས་བྱར་རྣམ་པར་གྲགས། །ཡི་གེ་མ་ཞེས་གཞོན་ནུ་ཞེས། །ཞེས་པ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མཛད་པ་བློའི་སྐད་དོད་ནི་དྷི་དང་སྡེབ་སྦྱོར་
གྱི་དབང་གིས་བུད་དྷི་དང་མ་ཏི་སོགས་འཇོག་པ་འདུག་མོད། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

166

འཕགས་པའི་མཚན་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པས་ཐེ་མི་ཚོམ་པར་སྣང་། འོན་ཀྱང་རང་རང་གི་དག་སྣང་མཛད་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ༌། །
ལོ་མཇུག་གི་དུས་རིམ་དང་ས་གླང་གི་ལོ་གསར་ཐོག་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་

སྤྲོས་ནས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕྱིན་པའི་སྔར་འཁྱུད་བཞིན་བྱས། གཙང་ཁང་བྱང་གི་ལྕོག་འོག་ཀ་བཞི་མར་སྡེ་པས་ཞལ་བཀོད་མཛད་དེ་རྟེན་མཆོད་རྒྱ་མི་ཆུང་ཙམ་གྱི་མཆོད་ཁང་གསར་དུ་བསྒྲིགས་འདུག ཚེས་གསུམ་ལ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་སླེབས། གོང་གི་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ལ་ཚེ་རྟ། མགོན་པོ། ལོ་མ་གྱོན་མ། འོད་ཟེར་ཅན་མ་སོགས་རྗེས་གནང་ཁ་ཡར་དང་འདོད་ཆོས་ཀྱི་ལུང་འགའ་ཞིག་བྱས། གོང་གི་བཀའ་མ་བཟློག་པར་ཡོང་བའི་ཁས་ལེན་ཞུས། རྒྱ་ནག་ཡུལ་གྲུ་ཆེས་པས་འབྲུམ་པ་དང་ཚད་པའི་ནད་ཀྱི་དོགས་པ་ཡོང་འདུག་པར་ཡུན་རིང་མི་འཐོགས་པར་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆའི་རྒྱུ་མཚན་འབུལ་བར་ཞུ་ཡིག་རྟེན་སྦྲགས་དང་བཅས་དཀའ་བཅུ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་དེའི་ལོ་ཙཱར་ཧོར་བཀྲ་ཤིས་བཏང་། མི་སྣ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་འགྲོ་མི་གསར་འགྲུལ་ཚོར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རེ་བ་བསྐང་།
དེ་ཡང་གཙང་དུས་ཧོར་ཁྲིམས་མ་ནོན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སྟག་ལུང་དང་ཡངས་པ་

ཅན་དུ་བསྡེབས་དྲིལ་གྱི་ཚྭ་ལེན་པར་ཕྱིན་པ་བདེ་བར་འཁོར་བ་དང་དགྲ་ལག་ཏུ་
ཤོར་བ་སྣ་ཚོགས་པས་དགུ་གཏོར་སྒར་པ་རི་ཆབ་རྣམས་དཔུང་བསྒྲིལ་པའི་བིར་སྨད་པ་དང་ཐུག་སྐབས་ཆབ་མདོར་ཟླ་བ་ཉེར་གཅིག་གི་བར་འཁར་བའི་དབུས་གཙང་དུ་གསེར་ཞོ་རེར་སྤུ་ཇ་སྤོར་དྲུག་རེ་བྱེད་པའི་ཇ་སོགས་འདོད་ཡོན་ཐང་ལྷོད་མི་མཉམ་པ་དེང་སང་མངའ་རིས་རྒྱ་དར་རྩེ་མདོའི་བར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་རྒན་མོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

167

གསེར་ཁུར་ལྟ་བུའི་ཞོད་འཇགས་པ་སྡེ་པ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཛད་པ་བཟང་པོར་སྣང་བ་ཁོང་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ལ་རྣམ་ཐར་མི་འདུག་གཤིས་ངེད་ཀྱི་འདིར་བླ་ཆེན་སྤྱི་མཐུན་ལྟར་བྲིས་

པ་ཡིན།

(༡༤༧ བ་༤། ༢༢༡ འ་༩) དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཤར་གྱི་མཁར་ལས་ལོ་སྔོན་མ་ཐོག་ཟོ་གཉིས་གྲུབ་པའི་འཕྲོས་དང་ཞོལ་དུ་ཨར་པོ་ཚུགས་སོང་བར་ཕུར་སྒྲུབ་ཀྱིས་

མཚོན་པའི་སྐུ་རིམ་ཁང་ཞིག་བྱུང་ན་ཞུས་པས་རྐྱེན་བྱས་གནས་རྙིང་པ་དང་རྡོ་རྗེ་
བྲག་པར་རྙིང་མའི་ཆོས་བཤད་པ་ལ་བསྙད་པའི་སྒྱུར་སྦྱང་མང་དུ་མཛད་བྱུང་བ་ལ་
ལན་འབུལ་མ་ནུས་པར་སྤམ་མེ་བསྡད། ཡུན་རིང་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་ཆེར་མ་ཞུས་པར་ཐུགས་ཚོམ་ཤར་བའི་དོགས་སེལ་གྱི་མོལ་མཆིད་ཞིབ་ཏུ་མཛད་བྱུང་བའི་འཕྲོས་
ཤིག་ལ་དབང་ཆོས་མང་བ་དགོས་པ་ཡོད་ན་སྡེ་དྲུག་མཁན་པོ་ཁ་རབ་པ་ལྟ་བུ་ཡར་ཀླུང་བཀྲ་ཤིས་རྩེར་བཏང་ན་གསུང་བར་ང་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལས་མི་ལྷག དབོན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བ་ལས་མི་ཞན་དེ་རིགས་བར་དུ་བརྒྱུད་ན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡོང་བ་དཀའ་ཞུས་པར་འཕྲལ་དུ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོན་མཇུག་ཐུགས་བད་དྭངས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བཀལ་སོང་།
(༡༤༩ ཉ་༥། ༢༢ ཐ་༡༠) ཤེལ་དཀར་དུ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་གསར་འཛུགས་
མཛད་ཀྱང་བླ་མ་གཙང་པ་རྒད་བུ་ཞིག་འཁོད་པ་བསམ་པ་མ་དག་པའི་གྲྭ་པའི་ཕོགས་ཐེབས་ཁོ་རང་གི་སྒེར་ཆས་སུ་བསྒྲིལ་བས་ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་འདུག་རུང་
སླར་ཀོང་པོ་ཆབ་ནག་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར་བསྐོས་པས་ད་ལྟ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

168

འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་བར་གདའ།
(༡༤༩ ཉ་༣། ༢༢༣ འ་༧) བླ་མ་སྒྲོལ་མ་ནས། སྔགས་འཆང་དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། མཆོད་དཔོན་དབུ་མཛད་བཞི་ལ་རིག་འཛིན་རཏྣ་གླིང་པའི་རྫོགས་ཆེན་ཀློང་གསལ་
གྱི་དབང་ལུང་དང་ཀ་དག་གི་ཉམས་འཁྲིད་ཞག་ཉི་ཤུའི་བར་སྨིན་རྒྱས་སུ་ཕབ། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཉི་ཤུ་སྐོར་བསྒྲུབས།
(༡༤༩ ཉ་༦། ༢༢༤ ཐ་༡) ལྷོ་བྲག་དོ་བོ་རྫོང་དུ་དགའ་ལྡན་དོན་གཉིས་གླིང་

བཙུགས་པའི་བླ་མ་སྒང་མགོ་རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་རྒྱལ་མཚན་བཏང་།

(༡༤༩ བ་༢། ༢༢༤ ཐ་༦) གྲྭ་ཁང་གསང་སྔགས་དགའ་ཚལ་སྦུག་གི་གཙང་ཁང་དུ་ནག་པོ་སྐོར་གསུམ། ཕུར་པ། དམག་ཟོར་མ། རྣམ་སྲས། གུར་ཞལ། བེག་ཙེ། བསྟན་མ་ཁང་དུ་དུང་སྐྱོང་རྒྱལ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་པར་རྒྱུད་སྡེ་ནས་
བཤད་པའི་གཟུངས་བཞུགས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཕུལ། རྫོང་དང་སྦྲགས་པའི་རབ་གནས་མཛད་ན་བསམས་རུང་ཐུགས་འགྲོས་ཆེས་པའི་འདི་ལ་གནང་སྟབས་མི་བདེ་ཚུལ་བྱུང་བས་སྐུ་རྣམས་ལ་རབ་གནས་མདོར་བསྡུས་བྱས།
(༡༥༠ ཉ་༤། ༢༢༥ ཐ་༣) ཆོས་རྗེ་དཔོན་དར་བ། གྲུབ་ཆེན་བག་དྲོ་ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ། བྱང་ངོས་ནས་སྐུ་གཞོན་པ། རྒྱ་ཡགས་དགེ་སློང་། མཆོད་དཔོན། དབུ་མཛད་རྣམས་ལ་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་འཁྲིད་སློབ་བཤད་ལུགས་ཀྱི་སྙན་
བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཟླ་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་ཕབ། གྲུབ་ཆེན་བག་དྲོ་ལ་མནལ་ལྟས་ཀྱང་ལེགས་པ་བྱུང་སྣང་། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་མེའི་སྤུ་གྲི་དང་བཤོར་སང་ཉི་མ་ཁྲོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཙུགས་སྐབས་མཚམས་ཁང་ཐོག་ཏུ་བྱ་རོག་འཛིངས་ནས་ཁ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

169

ཡར་བསད་པའི་འཚུབ་ལྟས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་།

(༡༥༠ བ་༡། ༢༢༥ འ་༡༠) ཕ་བོང་ཁར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་

འབུར་སྐུ་ཞིག་མི་སྣང་བས་སྤྲུལ་སྐུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་སྐུ་དང་ལྷན་དུ་བཞེངས།
བསྟན་པ་སྤྱི་དང་སྒྲུབ་སྡེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བའི་
འདོད་གསོལ་དམིགས་ཕུག་སྟེ་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྨོན་ལམ་ཆོས་སྲུང་ལ་གཉེར་གཏད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་གང་ཞིབ་ཀྱི་ལུགས་ལག་བདར་ནས་

ཕུལ། དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་སྤྱན་དྲངས། དཀར་ཆག་ཅིག་ཀྱང་བརྩམས། ཟུར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ལ་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། ཁྱད་པར་པུ་ཏྲའི་རྗེས་གནང་གི་
དུས་སེར་ཆོལ་དང་དྲག་པོ་དབུ་དགུ་པའི་དབང་ལ་འཚུབ་ཆེ་བ་བྱུང་།

(༡༥༠ བ་༦། ༢༢༦ ཐ་༤) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་འགོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཕེབས། རང་བྱོན་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱི་བཀའ་དང་ཟུར་བཀའ་བསྡོམས་པའི་དབང་དྲུག་ཅུ་སྐོར་དང་གསུང་ངག་སློབ་བཤད་
ཀྱི་ཉམས་འཁྲིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བཅས་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་བར་རྣམ་གཡེང་གཞན་གྱིས་

བར་མ་ཆོད་པའི་སྨིན་རྒྱས་སུ་ཞུས། སྣང་གསུམ་སྐབས་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་སྐྱུག་ལོག་པའི་ཐར་པ་ཞིག་མ་བསྒྲུབས་ན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་འདུག་སྙམ་པས་ཟས་
ཀྱི་དང་ཁའང་འགགས་པ་དང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཚེ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་
བུའི་བན་བུན་གྱིས་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ནོན་པའི་རྒྱུན་དེ་ག་སྐྱོང་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཆོས་པ་དགའ་མོ་ཞིག་ཡོང་ཚོད་དུ་སྣང་ཡང་རྗེས་སུ་དགུན་གྱི་ན་བུན་ལྟར་ཡལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

170

ནས་བྱ་ལམ་རྗེས་མེད་དུ་སོང་།
(༡༥༡ ཉ་༥། ༢༢༧ ཐ་༡) ལྕགས་སྟག་གི་ལོ་གསར་པོ་ཏ་ལར་བྱས་ནས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕྱིན། འདི་ལོ་ལྷོ་བྱང་གི་འགྲུལ་པ་ཉུང་བས་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཆེའང་ཆོས་གྲྭ་སྨོན་ལམ་གྲྭ་སྐོར་རྣམས་འཕེལ་བ་བྱུང་། ཇོ་ཤཱཀ་སོགས་ལ་ཕན་བདེ་སྤེལ་པའི་སྨོན་ཚིག་གི་སྙན་དར་ཕུལ། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་དྲུག་ཅུ་ཙམ་བསྒྲུབས། (༡༥༢ ཉ་༣། ༢༢༨ ཐ་༡༠) གོང་དུ་དཀའ་བཅུ་ཤེས་རབ་པ་རྫོང་བདའ་ཞུས་པ་ཡར་ལོག་པ་དང་ལྷན་དུ་ནོམ་ཆི་བླ་མ། ཏ་འོན་ནོར་བུ་དབོན་པོ། ངོ་ནོའི་ཁི་ཡ་
གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་གསེར་ཡིག་པ་གཏོས་ཆེ་བ་འགྲུལ་སྡེབ་མང་བ་དང་བཅས་འབྱོར། སླར་ཡང་ཕོ་བྲང་དུ་ཡོང་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་དངོས་པོ་གནང་ཆེ་བའི་གནང་སྦྱིན་རྣམས་སྤྲད། འགྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་མང་འགྱེད་ཞག་བཅུ་སྦྲེལ་དང་དེ་བར་
སྟེར་ཆ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བླངས། འབྲས་སྤུངས་བདེ་ཡངས་གྲྭ་ཚང་ལ་ཚད་མའི་འཆད་ཉན་རྭ་བ་སྟོད་པའི་ལུགས་ལྟར་བཙུགས་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་རྨེ་རུ་དཀའ་བཅུ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་ལྡན་བསྐོས།
(༡༥༢ བ་༡། ༢༢༨ འ་༢) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བརྒྱད་པ་སྔ་མའི་ཆུ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དཔེ་མཚམས་ཀྱི་ངོས་པཎ་ཆེན་ཐར་པ་རྩེ་པས་མཛད་པའི་འཕྲེང་
བའི་མངོན་དཀྱིལ་བློར་ཆུད་པར་བྱས།
(༡༥༢ བ་༥། ༢༢༩ ཐ་༡༡) ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་རྗེས་མའི་ནང་དུ་ཡ་མ་འགྲམ་འགྲིག་

གི་རྣམ་པས་བྲོ་འཚལ་བ་རིམ་བདེའི་སྐབས་ཁྱབ་བདག་བླ་མ་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བཀའ་ཆོས་རྣམས་གྲུབ་པའི་གུང་ཐང་ནས་ཕེབས། རྗེ་བཙུན་རྡོ་རིང་བས་མཛད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

171

པའི་མགོན་པོའི་གསང་འཁྲིད་དང་། ཚར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱི་འཁྲིད་ནང་འཁྲིད་
ཀྱི་རྒྱུན་འཁྱེར་སོགས་བཀའ་ཆོས་ཐོར་བུ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མའི་ཕྱག་ལེན་དང་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་འཁྲིད་དོགས་གཅོད་ཞུས།
(༡༥༣ བ་༥། ༢༣༡ ཐ་༡) ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་དབང་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་བློ་ལ་ཐོལ་བྱུང་དུ་ཤར་བ་བཞིན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་བདུད་འཇོམས་རྡོ་རྗེར་བསྟོད་པ་གསོལ་འདེབས་
བརྩམས།

(༡༥༤ ཉ་༦། ༢༣༢ ཐ་༡) ལྕགས་ཡོས་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་
ཕྱིན།

(༡༥༤ བ་༣། ༢༣༢ ཐ་༧) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་འགོར་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས་པའི་གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་གཞི་བསྙེན་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཞིན་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་ཉམས་སུ་བསྟར།
(༡༥༥ ཉ་༡། ༢༣༣ ཐ་༣) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་དུ་དཔེ་ཆའི་བརྗེད་གསོས་ངོས་ཕྱག་ལེན་གྱི་མཐའ་གཅོད་བྱས་པའི་འཕྲེང་བ་དང་དརྤཎ་ཨ་ཙརྱའི་ཀྲི་ཡ་ས་མུཉྩ་
ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་དལ་པོར་བྱེད་ན་ཟླ་བ་གཅིག འབྲིང་ལ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད། རྩོལ་ཁྱད་ཆེ་ན་ཞག་བཅུ་བཞིར་གྲུབ་པ་ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་ཕྱག་ལེན་དུ་སྣང་བའི་འབྲིང་

པོའི་དབང་དུ་བྱས། གནས་རྙིང་ཞབས་དྲུང་ཁྲི་པ། གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་སྐུ། འཇམ་
དབྱངས་སྤྲུལ་སྐུ། གླིང་སྟོད་ཞབས་དྲུང་། རྭ་སྒྲེང་མཁན་པོ། སེ་འབྲས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་དགེ་འདུན་རགས་བསྡུས་སྟོང་དུ་ཉེ་བ། ཁལ་ཁ་བཱ་ཐུར་ཧུང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

172

ཐའི་ཇི་སོགས་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བརྒྱ་སྐོར་ཙམ་དབང་གྲལ་བྱས་པའི་འདུ་ཁང་ཁེངས་པ་ལ་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བདུན་ལ་སྟ་གོན་དང་བརྒྱད་ལ་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་ནས་བཙུགས་པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་དགེ་ལེགས་སུ་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་བར་ཕྱག་ལེན་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཀྱང་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བའི་
བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་པ་ཕུལ།
(༡༥༦ ཉ་༤། ༢༣༤ འ་༥) འདི་ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་ཚིགས་མ་འཚལ་བའི་བར་ཁྱོན་བསྡོམས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་དུ་རིམ་པར་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེ་ལྡིང་མ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་ཆེན་
མོ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་
འོད་རྒྱན། ལས་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་ལྔ། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོས་མཛད་པའི་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་གཡང་པས་མཛད་པའི་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད། རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཕ་བོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་སྙན་བརྒྱུད་ལྟ་བ་སྤྱི་ཁྱབ། སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་
བཤད། བདེ་བ་ཅན་སྨོན་ལམ་གྱི་ཊཱིཀྐ ཀ་ཏ་རའི་བརྡ་འགྲོལ་དང་བཞི། ཀ་ལཱ་པའི་
མདོ། དཔང་ལོས་མཛད་པའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་བ། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་མཛད་
པའི་སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། གསར་རྩོམ་དབུ་ཕར། མངོན་པ། རྒྱལ་རབས།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕ་བོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

173

ཁ་པ། བྱང་པ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ། གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གི་རྣམ་ཐར་སོགས་བརྐོས་ཤིང་སླད་ནས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་བཀའ་བསྟན་

བཅོས་ཆོས་སྦྱིན་མི་ཟད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་འདུན་པས་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་
གླིང་དུ་པར་དུ་བརྐོ་བའི་བཀོད་པ་བྱས། གསར་རྩོམ་མིན་པའི་པར་བརྐོས་པ་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་བསྒྲིག་དགོས་དང་རིང་ཐུང་ཚད་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལས་སྤྲོས་པའི་
ཞུས་དག་མ་ཐུབ་ཅིང་རྩོམ་པ་རྣམས་ལའང་དོན་ཞུས་ཞིབ་པ་དང་སྡེབ་ཞུས་ཆད་མེད་བྱས་ཁུལ་ཡིན་རུང་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱིས་སྐྱོན་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་ཕུན་ཚོགས་
གླིང་གི་པར་ཞུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱམས་སྨོན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་སེམས་ཅན་
ཐར་བྱེད་ཤོག་ལ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བསྒྱུར་བ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པར། དེ་དག་འཕྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་འཚལ་བར་བགྱི་ལ་ཁ་འཁྲུལ་བརྒྱབ་པ་སོགས་གོ་བ་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའང་འགའ་རེ་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པར་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་དཔང་པོ་རང་ནི་དཀའ་བར་འདུག ཟླ་བ་ལྔ་པའི་མཇུག་དང་དྲུག་པའི་སྟོད་ཀྱི་བར་འཇམ་

དབྱངས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་གཉལ་གུང་སྣང་ཆོས་རྗེ་ལྷོ་མཛེས་པས་ཐོག་དྲངས་མང་ཙམ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་དང་པོ་དང་སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་ལུང་ཕུལ།

(༡༥༧ ཉ་༣། ༢༣༥ འ་༡) གཉལ་པ་ཆོས་རྗེ་བྱ་ཡུལ་མང་རའི་བླ་མར་བསྐོས། བཤེས་གཉེན་བྱ་ཡུལ་བའི་སྐུ་དེ་ཀླུ་བདུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་སུས་ཀྱང་རེག་མི་
ནུས་པར་ཁོང་གིས་གྲང་གསར་སྦྱིབ་བྱུགས་དང་དགོན་པ་སེར་ཁྱིམ་པ་གཙང་དགོན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཉམས་གསོས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་བྱུང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

174

བ་ནི་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕ་ཆོས་ལུང་བསྟན་ལས། ནམ་མཁའ་རྣམ་དག་དྲི་མ་

མེད། །གསེར་སྡོང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པ་མེད། །ཐ་མ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་ནི། །གྲགས་པའི་དབང་གིས་གསོ་བར་བྱེད། །ཅེས་ལུང་བསྟན་གྱིས་ཟིན་ཅིང་། དཔེ་ལ་ལར།
གསེར་སྡོང་བསོད་ནམས་མཚུངས་པ་མེད། །ཅེས་སྣང་ལ་གང་ལྟར་ཆོས་རྗེ་ལ་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཟེར་བས་མཚན་ཡོངས་རྫོགས་སམ་ཕལ་ཆེར་ཚང་ཞིང་གྲྭ་པའི་དུས་ནས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་
གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་གྲོལ་བ་ཞིག་གོ །
(༡༥༨ བ་༡། ༢༣༧ འ་༣) ཟླ་བ་བདུན་པ་ནས་བཟུང་ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་མནོས་ཤིང་ཁྱད་པར་ལྷོ་
བྲག་གཏེར་བྱོན་གྱི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་རང་ཤར་དང་དགོངས་པ་ཟངས་ཐལ་
གྱི་ཉམས་འཁྲིད་ནན་ཏན་དུ་ཞུས་པས་འདི་གའི་མུས་བསྐྱངས་ན་འཇའ་ལུས་འགྲུབ་
པར་ཚེགས་མི་འདུག་སྙམ་པའི་བྲོད་ཁ་ཙམ་བྱུང་རུང་། ལོ་མི་དགོས་ཟླ་བ་གཉིས་གསུམ་ཡང་སྦྲེལ་ནས་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྔོན་ལས་ཀྱིས་ཆོས་དང་རང་
སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་མི་སྣང་།
(༡༥༨ བ་༦། ༢༣༨ ཐ་༡༡) གོང་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་མྱུར་དུ་ཐོན་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་བཀའ་ངག་སྐྱེལ་བར་སེ་ཆེན་དབོན་པོ་དང་བོ་རོ་ཚེ་རིང་གཉིས་སྔ་མགྱོགས་སུ་འབྱོར། སྔར་གྲབས་ཡུལ་ལམ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནས་བཟུང་སྡེ་པས་སྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་བདའ་རྒྱག་དང་བཟོ་གྲྭ་འཛུགས་པ་སོགས་སོ་སོར་ཆུ་རང་ཁོལ་དུ་སོང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་འདེགས་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་དགའ་ལྡན་རྩེ་ཤར་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

175

སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ལས་ཚན་རྣམས་ཚོགས་པའི་རབ་ཏུ་བཤོལ་ཐེབས་
པ་ཞིག་དང་དེ་མིན་ལོ་གསུམ་ལས་མ་འགྱངས་པར་ཡར་ལོག་པའི་དན་ཁ་དགོས་པའི་བཀའ་གྲོས་ཞིབ་མོལ་བྱུང་བར་བཤོལ་ཐེབས་མི་འདུག་པས་མྱུར་དུ་ལྡོག་པའི་དན་ཁའི་ཐེའུ་བྱས།

༡༣༽ཁྲ་འབྲུག་དང་རྒྱལ། རྫིང་ཕྱི་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞེད་ཀྱིས་ཐོག་མར་
གདན་ས་དགའ་ལྡན་དུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་གནང་བ་ནས་རིམ་གྱིས་

ལྷོ་གནས་རྣམས་སུ་ཕེབས་མུས་ཐོད་པ་རིར་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་གླིང་

བཙུགས། སླར་འབྲས་སྤུངས་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལམ་བར་གྱི་

སྡེ་དགོན་གྲངས་མང་པོས་ཞུ་གསོལ་འཚེམས་མེད་ངོས་མཚོ་ཁྲི་ཤོག་རྒྱལ་མོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།

(༡༥༩ ཉ་༦། ༢༣༩ ཐ་༣) འདི་ལོ་ཕྱོགས་འགྲོའི་རྩིས་བཞིན་མེད་རུང་གོང་གི་
ལུང་ལྕི་བར་བརྟེན་འབྲུག་ལོར་འདེགས་དགོས་ཤར་བས་བསམ་ཡས་ཁྲ་འབྲུག་མཇལ་བ་དང་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཁྱད་ཀྱིས་གློ་བུར་དུ་ཉེར་དགུ་ལ་འབྲས་སྤུངས་ནས་
བཏེག

(༡༥༩ བ་༤། ༢༣༩ འ་༩) ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཞིའི་ཉིན་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་སུ་ལྷ་ས་ནས་ཐོན།

(༡༦༠ ཉ་༡། ༢༤༠ ཐ་༡) ཆུ་འབྲུག་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཞབས་སུ་འབྱོར་གང་ཐུབ་ཞུ་བའི་ཞུ་ཡིག་ངག་མ་འབུལ་བར་བོ་རོ་ཚེ་རིང་གི་ཟླར་སེ་ཆེན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

176

དར་རྒྱས་བརྫངས།

(༡༦༠ ཉ་༣། ༢༤༠ ཐ་༤) རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་ཞག་གསུམ་བསྡད། སྔར་གནས་མཇལ་ཞིབ་རྒྱས་བྱས་ཁུལ་
ཡིན་རུང་ལོ་གཞོན་པས་ཡམ་མེ་བ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བས་ད་ལམ་ཕྱི་ནང་ཚང་མ་ཞིབ་པར་མཇལ། ཁྱད་པར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཐ་མི་དད་པར་ཆོས་རྗེས་འབྲང་བའི་དད་པས་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ། དངུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ། ཐུབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ། མགོན་ཁང་རྣམས་ལ་འདོད་དོན་གསོལ་བའི་སྙན་དར་སྒྲོན། གསེར་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཚོགས་ཆེན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་

པའི་ཆོས་ཐུན་གཅིག་བཟབས་བཤད་དུ་ཕུལ། ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཆུ་བཟང་ཞལ་སྔ་ནས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་བཟང་བཞུགས་པས་གཙོ་མཛད། སྤྱི་སོ། རྩེ་ཤར། བྱང་རྩེ་ཐོས་
བསམ་གླིང་དང་ཉང་རོང་གྲྭ་ཚང་གཉིས། ཚ་བ། བསམ་བློ། ཧ་སྡོང་རྣམས་ཀྱིས་

གཞིས་ལེན་དང་སྟེར་ཆ་བཟབས་པ་བྱུང་ཞིང་འདུས་སྡེར་མང་འགྱེད་ཀྱིས་ཚོགས་
བསགས། ཞལ་སྔ་ནས་ཤར་པ་དང་སྒེར་དུ་གསུང་གླེང་ཞིབ་རྒྱས་ཞུས། སྨོན་འགྲོ་པཎ་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དབང་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་ཕེབས། དྲུང་འཁོར་དང་གྲྭ་ཚང་ལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ན་བཟའ་སོགས་ནང་རྟེན་གྱི་མཇལ་ཁ་བཏང་། ཚར་གུང་
ཚིགས་བྱས་ནས་བྱེན་དུ་སླེབས། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་ཤར་ལ་ལྷ་ཆེན་ཚངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་སྐུ་ཕེབས་ཞུས་པའི་སྤྱན་གཟིགས་མཆོད་སྤྲིན་བསྟར། དབུ་ཐོག་ཏུ་
རྡོ་རྗེ་བཞག་སྟེ་དཔལ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཐོག་དྲངས་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་དམ་བསྒྲགས་ཤིང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་གསུང་། སྲུང་མ་འདི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

177

འཕྲལ་དུ་འཇམ་དྲགས་པས་ཚང་མས་འཇིགས་སྣང་མི་བྱེད་འདུག་རུང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་དྲེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཀྱིས་བརྙས་ན་ཕུབ་མའི་ཆུ་དོང་
འོང་བར་གདའ།
(༡༦༡ ཉ་༣། ༢༤༡ འ་༨) རྫིང་ཕྱིར་ཞག་གཉིས་བསྡད་པའི་གཞིས་ལེན་དང་རྙེད་
པ་བཟབས་ཤིང་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ལ་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་གྱི་ཆོས་ཐུན་ཞིག་
བཤད། མ་ཕམ་པའི་སྐུ་འདི་འགངས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཙུག་ལག་ཁང་མེས་བཞེས་པའི་དུས་སྐྱོན་མ་བྱུང་བའི་མེ་ཐུབ་མ་དང་དངུལ་གདུང་གཉིས་ལ་ལྷ་རྫས་དར་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་ཁ་ཡིག་ཅན་སྤྲོས།
(༡༦༡ བ་༣། ༢༤༢ ཐ་༦) ཚེས་བཅུ་དགུ་ལ་བསུ་བ་སེར་སྦྲེང་དང་བཅས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་སླེབས། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་དཔོན་སློབ་ཀྱང་བྱོན་འདུག་པའི་གཞི་བྱེས་
ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྗེས་གནང་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སོགས་ལུང་ཁ་ཤས་ཕུལ། ཉེར་བདུན་ལ་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་མའི་བླ་མཚོ་མཇལ་བར་ཕྱིན་པས་

མཚོ་མཇལ་རྣམ་གྲངས་མང་ཞིང་སྔར་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མ་བྱུང་བ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བགྲོད་པའི་དུས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཁ་ཡར་སྣང་། ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་སྟེང་དུ་བདུན་ཕྲག་གཅིག་བསྙེན་མཚམས་དང་རི་མཐིལ་གྱི་མགོན་ཁང་ཚོར་གཏོར་གསོས་སྤྱན་གཟིགས་སྙན་དར་དེ་ཝཱི་ཀོ་ཊིར་ཞལ་བྱང་བྲིས་པ་དང་བཅས་

རྒྱས་པ་ཕུལ་ཞིང་གྲྭ་ཚང་ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་བསྐང་གསོ་བཟབས་རྒྱས་སུ་བཏང་།

(༡༦༢ ཉ་༦། ༢༤༣ ཐ་༩) ཚེས་བརྒྱད་ལ་བཏེག་པའི་དགུའི་ཉིན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

178

པ་ཆེན་པོར་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པ་སོགས་
གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་བའི་འོལ་དགའ་བསམ་གཏན་གླིང་གི་གཟིམ་ཕུག་མཇལ་ཞིང་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་བྱས།

(༡༦༢ བ་༥། ༢༤༤ ཐ་༡) རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས། ཚྭ་ཐང་དུ་ཞག་བདུན་བསྡད་ཉིན་མོ་སླེ་
རི་བ་སོགས་འོལ་དགའ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དགོན་པ་དང་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེ་བར་ཆོས་
འབྲེལ་བྱིན་རླབས་སོ་སོའི་འདོད་སྦྱར།
(༡༦༣ ཉ་༢། ༢༤༤ ཐ་༨) མཚན་མོ་སྨན་ཆུ། ཕག་པ། གྲམ་སླེ་གསུམ་དུ་གང་འཕྲོད་ཀྱི་ཆུ་ཚན་བརྒྱབ། རྫོང་དུ་ཕྱིན་པའི་བཀའ་འགྱུར་གསར་བཞེངས་ལ་རྟོག་
འཇུག་དང་མེ་ཏོག་གཏོར།
(༡༦༤ ཉ་༡། ༢༤༥ འ་༨) ཉེར་བཞི་ལ་མཆོད་ཡོན་གཉིས་རྩེས་དང་དུ་བྱོན་ཞིང་ངེད་ཚོས་ཀླུ་ཁང་གྲུ་དོན།
(༡༦༤ ཉ་༤། ༢༤༥ འ་༡) ལྔ་མཆོད་པས་བསྙེན་བཀུར་ཡང་དག་བཟབས།
(༡༦༤ ཉ་༦། ༢༤༦ ཐ་༦) བསམ་གཏན་གླིང་འདི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཡར་ཀླུང་པ་སེངྒེ་རྒྱལ་མཚན་ཁུ་དབོན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྲུང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་
པས་དཔལ་ཀུན་བཟང་རྩེ་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཐུགས་གཙིགས་ནན་ཏན་ཆེ་བས་ཆེད་གཉེར་དུ་མཇལ་བར་ཕྱིན། ཡར་ཀླུང་པར་བླ་མ་དམ་པ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

179

གཟིམ་ཁང་དེ་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ཆགས། ཆོས་རྗེ་བླ་མའི་སྐུ་འདྲ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དང་ན་

བཟའ་སོགས་ནང་རྟེན་རྣམས་མཇལ་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ།

(༡༦༤ བ་༣། ༢༤༦ འ་༧) ཞབས་དྲུང་གདུང་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་གནང་ཚོགས་མཁན་ཆེན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་སྐྱ་སེར་གྱི་རྟ་བསུ་དང་སེར་སྦྲེང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པ་དང་བཅས་ཕོ་བྲང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་སྣེའུ་གདོང་རྩེར་འབྱོར། དེ་ནུབ་ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་འགྲིག་ཡས་མས་ཐམས་ཅད་གླིང་མེ་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བཀྲ་བས་
རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་བྱུང་། ཚོམས་ཆེན་བཞུགས་གྲལ་དུ་ནོ་མོན་ཨེ་ཇེན་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ལ་ཁྲི་ཞལ་སྤྲོད་དང་བཅས་བོད་སོག་གི་ཚོགས་ཆེ་བར་
རིན་པོ་ཆེ་སྨན་ལུང་པ་དང་པཎ་ཆེན་སྨོན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འབེལ་གཏམ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཁས་པ་མཁས་པའི་དྲུང་དུ་མཛེས་པའི་དཔེར་སོང་གཞིས་ལེན་དང་གནང་ཆའང་རྒྱས་པར་སྩལ། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ལ་སྒྲོལ་དཀར་ཚེ་སྦྱིན་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་རྗེས་གནང་ཕུལ།
(༡༦༥ བ་༢) སྣེའུ་གདོང་དུ་ཞག་གཉིས་བསྡད་ནས་ཕྱིར་ཐོན།
(༡༦༥ བ་༤། ༢༤༨ ཐ་༣) གཡུ་རུ་ཁྲ་འབྲུག་ཏུ་ཕྱིན། (༡༦༥ བ་༤། ༢༤༨ ཐ་༤)
རྟེན་རྣམས་ཞིབ་པར་མཇལ་ཞིང་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བའི་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ། དཔལ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྲས་ལྷ་རྗེ་ལ་བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་དབང་གནང་བའི་ས་སྟེགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མའི་གསོལ་འདེབས་
ཤིག་བྱས།

(༡༦༦ ཉ་༡། ༢༤༨ འ་༡༡) ཁྲ་འབྲུག་ཏུ་གཙང་དུས་སུ་མཆོད་པའི་རྒྱུན་བཙུགས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

180

པ་བར་སྐབས་སུ་ཆག་སྣང་བ་སྔར་ལས་རྒྱས་པ་ཞིག་འཛུགས་དགོས་ཚུལ་སྡེ་པར་ཞུས་པ་ཕྱག་ཐོག་ཏུ་བཀལ་བའི་ཚོགས་པའི་བཞི་སྡེས་མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་ཚར་སུམ་ཅུ་རེ་ཆུ་འབྲུག་ནས་ཚུགས་པ་ཆད་མེད་དུ་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་གྱི་གནས་འདི་རྣམས་བོད་ཁམས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་འདུག་ཀྱང་སྤྱི་རྟ་སྒལ་རལ་དུ་སོང་བའི་
ཉམས་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱེད་པ་དཀོན་ཞིང་གེགས་མང་བར་སྣང་།
(༡༦༦ ཉ་༥) སང་སྔ་བར་བཏེག་ནས་ཚེ་ཆུ་འབུམ་པ་མཇལ། དེར་ལྟས་ལེགས་ཉེས་སྣ་ཚོགས་ཡོང་གིན་ཡོད་འདུག་རུང་ཆུ་མངོན་སུམ་དུ་བབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཤིང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཞེས་ནས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོ་མཛད།

(༡༦༦ བ་༣། ༢༤༨ འ་༣) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ཚེས་བསྟུན་རི་བོ་བདེ་ཆེན་ཚོགས་པར་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་ཁ་ཤས་བྱས།
(༡༦༧ ཉ་༦། ༢༥༠ ཐ་༩) རྒྱ་ནག་ནས་ཡར་མ་ལྷོགས་བར་བྱིས་པའི་ཉམས་
ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་གི་ཞལ་འདོན་རྣམས་ཀྱང་གནད་དུ་འགྲོ་བ་དཀའ་འདུག་པས་དེའི་ཆག་གསོས་ལྟ་བུར་གོང་དཀར་ཐོད་པ་རིར་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་གླིང་པ་བཙུགས་
པའི་སློབ་དཔོན་དུ་ཆོས་རྗེ་བྲག་སྣ་བ་བསྐོས།
(༡༦༧ བ་༤། ༢༥༠ འ་༢) ཚེས་བཅུ་ལ་སྲོང་བཙན་བང་སོར་ཕྱིན་པའི་སྔ་དྲོའི་རིང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་

རི་མོ་བས་ཐང་ཀར་བྲིས་པ་ལྟ་བུས་ཁྱབ་འདུག་པར་ཀུན་ཡ་མཚན་དུ་བྱེད། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཡང་མཐུན་གྲུབ་ཏུ་བབས། མཆོད་ཁང་མཇལ། སྨན་ལུང་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

181

ཤངས་མཚལ་གྱི་མགོན་པོ་མ་ནིང་གི་སྐུ་དང་ཕྱིའི་རྟ་མགྲིན་ལ་སྙན་དར་ཕུལ་ཞིང་
སྨོན་ལམ་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། གྲྭ་ཚང་དང་ལྷན་ཅིག་པར་ཡན་ལག་བདུན་པ་
བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མ་བཅས་བྱས།
(༡༦༨ བ་༡། ༢༥༡ འ་༡) མཆོད་ཡོན་རྣམས་ཆུ་ལྷོ་ཁ་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས། བདག་གིས་འབྲས་པ་གྲུ་བརྒྱུད་བསམ་ཡས་སུ་བཏེག
(༡༦༨ བ་༣། ༢༥༢ ཐ་༤) གཞས་ཤོན་བྲོ་པ་སོགས་རྩེད་སྣ་མཐའ་ཀླས་པ་དང་བཅས་ས་སྐྱོང་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་དཔོན་གཡོག་གིས་མདུན་བསུས་ཏེ་བསམ་ཡས་ཕོ་བྲང་འོག་ཏུ་འབྱོར། སང་ཉིན་སྤྱན་གཟིགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པ་བསྟར་ནས་དབུ་རྩེ་རིགས་གསུམ། མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོད། གཡུའི་ཐུབ་པས་མཚོན་པའི་ནང་རྟེན་རྣམས་མཇལ་ཞིང་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱས་པར་བྱས། བསྟན་སྲུང་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡོང་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་
ཕྱིན།

(༡༦༩ ཉ་༣། ༢༥༢ འ་༣) བསུ་བ་ལ་རྡོ་སྐྱགས་འགོ་ལས་བྱོན་མི་ཡོང་བསམ་པའི་མུས་ལ་མཐིལ་གྱི་རྡོ་གཅལ་དུ་ཕེབས་པའི་དགུ་སྐོར་མཛད་པས་ཟླ་བོ་ཕལ་ཆེར་གཡས་བྲོས་གཡོན་བྲོས་ཀྱི་འུར་ཞོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཆོས་སྐྱོང་ཁྲིའུ་ཤིང་གི་
ཁར་བཞུགས་པའི་གདོང་ཐད་དུ་སྒམ་ལ་སྟག་གདན་བཏིང་འདུག་པར་ཧོར་སྟེགས་
ཀྱིས་བསྡད། ཆོས་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཁ་བཅོ་ལྔ་པ་མོན་བུམ་ཐང་ལྷ་ཁང་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ལོག་འདྲེན་གདོན་བགེགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བསྒོ་དམ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

182

བསྒྲགས་སྨན་མཆོད་བདུད་རྩི་ཞལ་དུ་ཕུལ་བས་དང་དུ་བླངས་སོང་། གསེར་སྐྱེམས་
སྤྱན་གཟིགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟར། གསོལ་མཆོད་ཅིག་དགོས་ཕེབས་པའང་འགྱངས་མེད་དུ་བརྩམས།
(༡༦༩ བ་༢། ༢༥༣ འ་༡༠) དབུས་རི་ནག་པོར་སྡེ་བརྒྱད་དམ་བདར་བྱེདཿ ཅེས་པའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཧས་

པོ་རི་དང་ཀོང་པོ་ཚོར་བྱང་ཆུབ་གླིང་པའི་གཏེར་བྱོན་གྱི་བཀའ་ནན་རབ་བརྗིད་ཀྱི་

སྒོ་ནས་ལྷ་འདྲེ་དམ་ལ་འདོགས་པ་གནང་ཡང་། ཕྱི་སྐོར་རྙིང་མ་བ་རྣམས་སྐུ་བཙུན་
ཞིང་ཐུགས་རྒྱུད་དུལ་དུ་སོང་བས་དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་འབུག་འབུག་མི་གདའ་བས་བོད་འབངས་བདེ་ཐབས་ལ་དམིགས་ཉེར་དྲུག་གི་ཞོགས་ཧས་པོ་རིའི་རྩེར་བཀའ་ནན་རབ་བརྗིད་རྒྱས་པར་བྱས། ཐོག་མར་ལྷ་འདྲེའི་ལྷོངས་ཀྱི་རྣམ་པའི་གྲང་ངད་དང་
ཁ་ཐུལ་རླུང་འཚུབ་ཆེ་བ་བྱུང་ཡང་སྐྱེད་པ་ཙམ་ནས་འཇམ་དུ་སོང་ཞིང་ནག་པོའི་རིགས་ལ་གདབ་ལས་བྱས་མཚམས་སུ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅིང་ཉི་མ་དྲོ་བས་མཚོན་པའི་ལྟས་ལེགས་པ་བྱུང་། གུང་ཚིགས་གྲོལ་ནས་རྐ་ཆུའི་ལྷ་ཁང་མཇལ་ཏེ་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུར་ཕྱིན། གསང་ཕུག་གི་ཁྱམས་དེར་གྲྭ་ཚང་དང་ལྷན་དུ་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་པ་བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མ་དང་བཅས་པ། རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་བསྟོད་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་རིགས་རྒྱས་པར་བཏབ། ཞག་གཉིས་པོའི་རིང་
གསང་ཕུག་ཏུ་མཚམས་བསྡམས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད།
(༡༧༠ བ་༢། ༢༥༤ འ་༢) ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་བྲག་དམར་ལ་བརྒྱབ་གསང་ནེའུ་ཐོག་ཏུ་འབྱོར། རྟེན་རྣམས་མཇལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

183

(༡༦༠ བ་༣) སྣེའུ་ལྕང་གསེབ་ཏུ་སྒར་བྱས་ཞག་གཉིས་བསྡད། འབྲུག་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་རབ་བྱུང་སྒྲུབ།
(༡༧༠ བ་༥། ༢༥༥ ཐ་༦) ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་བསུ་བ་སེར་སྦྲེང་དང་བཅས་ཚེས་བཞི་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། བདུན་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དགེ་སྦྱོར་
གྱི་བཅད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པས་མཚམས་བཅད། འདི་ལོ་གཡེང་བས་སྒྲུབ་ཁག་རྣམས་འཛུགས་མ་ཐུབ་ཀྱང་དུས་རིམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་ཕྱིན་པ་ཟོར་
བཀྲ་ལེགས།

(༡༧༡ ཉ་༢། ༢༥༦ ཐ་༢) ཆུ་འབྲུག་གནམ་ལོ་ཚེས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་མཆོད་པ་དང་ལོ་གསར་གྱི་དགའ་སྟོན་དཀྱུས་ལྟར་བཏང་།
(༡༧༡ བ་༢། ༢༥༦ ཐ་༧) ངེད་ཀྱིས་ཞག་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་རིང་སྨོན་ལམ་གྱི་

ཚོགས་དབུ་བྱས།

(༡༧༡ བ་༥) སྨོན་ལམ་འཕྲོ་ཅན་དུ་བཞག་སྟེ་མཇུག་སྐྱོང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་
ཆེ་ཆུ་བཟང་པས་གནང་། བདག་གིས་པོ་ཏ་ལར་གུང་ཚིགས་བྱས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ལོག
(༡༧༢ ཉ་༡། ༢༥༧ ཐ་༣) འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་དུས་ཀྱི་མདོས་མཆོད་དང་བརྒྱད་གཏོར་སྔ་བསྣུར་དུ་བཏང་། འདི་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཨེ་པ་དཔོན་ཡིག་ངག་དབང་ཚེ་རིང་གིས་ཡི་གེ་འདྲི་བར་རྐང་ཚུགས་སུ་བསྡད། ཟླ་བ་གཉིས་པ་ནས་
བཟུང་མ་ཐོན་བར་ལ་རྫོང་བ་དང་ཕྲད་པར་དབུས་གཙང་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དྲག་ཞན་འབྲིང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

184

གསུམ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཆད་མེད་ལྟ་བུ་བྱུང་། འབྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་བ་དང་བཅས་པ་བྱོན། བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་བས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་

གསན་སྦྱོང་གནང་དགོས་འདུག་པར་སྔར་ཡང་སློབ་དཔོན་ས་ལུགས་པ་བོས་པ་ལས་འབྲུག་ནང་གི་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་རང་རྐྱ་ཕེར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་། ད་ལམ་དགེ་
ལུགས་ཕྱོགས་ནས་ཞུ་དགོས་འདུག་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་ཆོས་འཁོར་གླིང་པའི་གྲྭ་རིགས་གཉལ་པ་རབ་འབྱམས་པ་སྐུ་ཡོན་འབུལ་བར་བརྫངས།
(༡༧༢ བ་༣། ༢༥༨ ཐ་༡) ལྕགས་ཟམ་སྤྲུལ་སྐུས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བྲིས་

མའི་ཚེ་སྒྲུབ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་གླེགས་བམ་སྟེར་སྦྱིན་མཛད་པ་ཆོས་སྒོ་སྐྱེལ་ལྟ་
བུའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པས་ཟུར་རྩ་བའི་བླ་མ་བརྒྱུད་དེ་ལྗགས་ལུང་རྫོགས་པར་
ཞུས། ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོས་རིང་འཚོའི་རྟེན་འབྱུང་བསྒྲིག་པ་གནང་

ཞིང་ཚེ་དབང་ཁ་ཤས་དང་ཟུར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མར་རྐྱེན་སེལ་གྱི་རྗེས་གནང་
འགའ་ཞིག་ཞུས། རྗེ་བླ་མ་གཉིས་ལ་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རེ་བརྩམས་
ནས་རྣམ་དག་སྨོན་ལམ་དང་བཅས་ཕུལ། དཔོན་སློབ་གཉིས་དང་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་

གསུང་གླེང་ཞིབ་ཏུ་མོལ།
(༡༧༣ ཉ་༤། ༢༥༨ འ་༥) འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ནང་རྟེན་རགས་རིམ་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ནས་འདྲེན་པ་གནང་འདུག་པ། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཁྱེར་འོས་པ་རྣམས་དབྱེ་འབྱེད་བྱས།
(༡༧༣ བ་༣། ༢༥༩ ཐ་༩) ལས་ཚན་བསྒྲིགས་བཀོད་སྐྱ་རགས་གྲ་སྒྲིག་མཆོར་
ཆས་ལུགས་ཀྱིས། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉི་མ་མེ་བཞིའི་འགྲུབ་སྦྱོར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

185

ཐོག་ཕྱོགས་གཙང་ཁྱད་ཀྱིས་ལྕི་བདེ་རི་ཟུར་བུད་མཚམས་བར་ཕྱིན་ནས་དན་
འབག་གླིང་ཁར་སྒར་གྲལ་བསྒྲིགས་སར་སླེབས། དེར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་པ། རྒྱུད་
སྟོད་སྨད། ལྷ་ས་དང་གྲོང་གསེབ་པའི་ཁྲོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་

ཆོས་འབྲེལ་དང་བྱིན་རླབས་བྱས། དགོན་པ་ནས་ལྟ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ལྕི་བདེ་བུད་
མཚམས་རྟ་རགས་མ་མཐོང་བ་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཚུར་ལོག་པ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོ་བྱུང་ཞེས་གླེང་། ཡར་ལམ་གནས་ཆུང་ལྕོག་ཏུ་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕེབས་ཞུས་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་རྣམས་ཞིབ་པར་གསུངས། སྣེའུ་
གདོང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་སྔར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པའང་རྒྱལ་བ་ཐོག་རྡུགས་པས་འདམ་བར་སྐྱེལ་མ་ཞུས་པ་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དེ་བར་
ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་ཞེས་ཆིབས་ཁ་སྒྱུར་འདུག ཚེས་བཅུ་བདུན་གྱི་ཉིན་གླིང་སྟོད་སྨད་ཀྱི་

ཆོས་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་སེ་འབྲས་གསང་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆོས་
འཆད། གྲྭ་རིགས་སྡེ་དཔོན་ཁག་སོགས་ཀྱི་སྐྱེལ་མ་དང་བཅས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ནས་
བཏེག ཡས་མས་ཀྱི་ཁྲོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
མུར་ལྷུན་གྲུབ་རབ་བརྟན་དུ་འབྱོར། འདི་ནས་ཡར་མ་འཁོར་བར་བག་བྲོས་བསོས་པའི་བཞོན་རྟ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་ཕན་བདེ་ངང་པ་དང་ཁྱུང་སྨུག་གཉིས་བེད་སྟེར་བ་
བྱུང་། སེ་འབྲས་གསང་གསུམ་གྱི་སྐྱེལ་མི་ཕལ་ཆེར་རང་གནས་སུ་ལོག

(༡༧༤ ཉ་༥། ༢༦༠ ཐ་༩) ཞང་སྟོན་སྒར་པ་སྐུ་མདུན་ལྷུན་གྲུབ་བེ་རིའི་བླ་མ་དང་མག་པར་སོང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་མི་དགྱེས་པའི་གཟིགས་ཕྱོགས་ལོག་པ་འདུག་པར་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་ཤིང་བསྙེན་རྫོགས་སུ་བསྒྲུབས་མཚན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

186

ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས་པར་བཏགས།

(༡༧༤ བ་༢། ༢༦༠ འ་༥) ཉེར་གསུམ་གྱི་ཉིན་ན་དཀར་མོར་སྒར་ཕབ། བཀྲ་
ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁན་སློབ་རྣམས་ཕེབས་པའི་གནང་སྐྱེས་ཕར་འབུལ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་ཞག་དྲུག་གི་རིང་གང་ཅིའི་གསུང་གླེང་བསླབ་སྟོན་ཞིབ་མོལ་དུ་ཕེབས། བློ་སྦྱོང་སྙན་བརྒྱུད་ཆེན་མོའི་ལྗགས་ལུང་ཞིག་ཞུས་པ་ཕྱེད་ཙམ་སྩལ་བའི་ལྷག་མ་རྒྱ་ནག་ནས་ཡར་ཕེབས་དུས་འབུལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་ཅེས་འཕྲོ་འཇོག་པ་གནང་བ་ཡུན་རིང་མི་འགོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པའི་
མངོན་པར་མཁྱེན་པར་གོ །འོན་ཀྱང་ལྗགས་ལུང་གི་འཕྲོས་ཞུ་མ་ཐུབ་པས་ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་པ་ཆེན་པོར་རྟིང་སོར་ཚང་བ་ཞིག་ཉན།
(༡༧༥ ཉ་༡། ༢༦༡ ཐ་༡༠) ཉེར་དགུ་ལ་བཏེག་པའི་མཐོང་སྨོན་དུ་བསྡད། སང་བཤེས་གཉེན་ཕུ་ཆུང་བར་འབྲོམ་སྟོན་པས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་ཞལ་

དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་མངའ་རིས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕུ་ཆུང་པར་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གནང་བའི་རྩྭ་སྒྱེ་མོར་གུང་ཚིགས་བྱས། མཆོད་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་དེར་
བསྐོར་བ་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་བཏབ།
(༡༧༥ ཉ་༦། ༢༦༢ ཐ་༡) བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆབ་མ་འཕྲོད་པས་ཅུང་ཟད་བསྙུན་པར་བརྟེན་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ལྷ་སར་ཕེབས།
(༡༧༥ བ་༢། ༢༦༢ ཐ་༤) གཞན་མའི་བྲེལ་བ་ཆེར་མ་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་སྔར་མེ་ཁྱིར་བརྩམས་པར་བཟོ་སྐྱོར་དང་ཞུས་དག་བཏང་། ཐང་ལྷ་ལ་རྟེན་འཛུགས་གསོལ་མཆོད་རྒྱས་པར་ཕུལ་བ་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

187

དུས་མཚུངས་པར་ཐང་ལྷའི་གངས་ཀྱི་སྐེད་པར་འཇའ་ཚོན་གྱིས་འཁྱུད་པ་དང་ཉི་མ་ཤར་བའི་བཀྲ་རྟགས་ལེགས། གསོལ་མཆོད་ཉུང་ངུ་ཞིག་བརྩམས་ཤིང་ཞལ་བྱང་བཏབ་པའི་དར་ཚོན་སྣ་ལྔ་བསྟར། མཆོད་དཔོན་དང་བཅར་སྡོད་ཀྱི་ཟླ་བོ་ཉིས་
སྦྲགས་ཁྱད་ནས་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས་པའི་ལས་ཚན་
གྱི་བབས་དང་བཅས་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་བཏགས་པ་མིང་དོན་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སོང་། རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཁམས་གཞི་མེད་དུ་གདངས་པའི་གཏམ་སྙན་འབྱོར། (༡༧༦ ཉ་༥། ༢༦༣ ཐ་༥) གཡང་རར་སྡེ་པ་དཔོན་གཡོག་ཀྱང་ཕེབས། དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དཔོན་པོ་ནང་སོར་གྲགས་པའི་སོག་བན་རྭ་སྒྲེང་གི་རི་ཁྲོད་པ་འཁོར་བ་ལ་ཞེ་ཆད་ཀྱི་སྙིང་རུས་ཅན་དེས་ངེད་ལ་སྦྱར་བའི་བླ་མ་རྒྱང་
འབོད་ཅིག་དགོས་ཟེར་ཡང་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཧམ་པ་བྱེད་པ་རྩེས་དང་སྒོམ་ཆེན་གྱི་ཉམས་འུར་བའི་དཔེར་འདུག་པས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའི་ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱས། ན་ལུང་དཀར་མོ་ནས་སྟག་རྩེ་ཐའི་ཇི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་ཕྱིར་འབྱོན་གདོང་ཕྱག་དྲུག་པའི་དབང་བཞི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་

ཚུལ་དུ་ཕུལ།
(༡༧༦ བ་༥། ༢༦༣ འ་༢) ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་ཤོ་མོང་འཛོམ་རར་འབྱོར། ད་ལའི་བཱ་དུར་ཅུང་ཞིག་བྲོ་འཚལ་བར་ཚེ་དབང་དང་མགོན་པོའི་གཏོར་དབང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་ཕུལ་བས་སང་ཉིན་ནས་བདེ་བ་བྱུང་ཟེར།
(༡༧༧ ཉ་༢། ༢༦༤ ཐ་༧) གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱིས་བྱེས་ལམ་དུ་མཁོ་བའི་བཅའ་ཡིག་
མདོར་བསྡུས་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྲད།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

188

(༡༧༧ ཉ་༤། ༢༦༤ འ་༡༠) ཚེས་དགུའི་ཉིན་ལྷ་ངར་སྒང་དུ་ས་ཁྲི་བརྩིགས་པའི་
སྟེང་ནས་ཧོར་ཨ་མདོ་བའི་ཁྲོམ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ལྷག་པར་ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་རྒྱས་པར་བསྐུར། དེ་སྐབས་ནམ་མཁའ་དྭངས་ཤིང་རླུང་བསེར་བུ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ་འཇའ་སྤྲིན་བྱུང་བ་ཁོ་པ་རྣམས་དམ་
ཚིག་གཙང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མངོན།

(༡༧༧ ཉ་༦། ༢༦༤ འ་༦) སྡེ་པས་ཐོ་ནང་ལྟར་སྒར་གྲལ་བསྒྲིགས་པའི་བྱུང་མ་
བྱུང་གི་གཟིགས་རྟོག་དང་བསླབ་སྟོན་མཛད།
(༡༧༧ བ་༤། ༢༦༥ ཐ་༤) ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་ཤག་ཏུ་སླེབས་པའི་སང་ཉིན་སྡེ་པས་སྒར་དམངས་ལ་བླང་དོར་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་པའི་བསླབ་སྟོན་དང་བཅའ་ཡིག་
ལས་མི་འགལ་བའི་གན་རྒྱ་བླངས་ཤིང་མང་ཇ་ལ་སྐྱ་སེར་ཚོགས་སར་བཅའ་ཡིག་བསྒྲགས། ཐོག་མར་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཇའི་སང་སྡེ་པ་དང་ཕྱག་མཛོད་ནོར་བུ་གཉིས་མཛད་
རྩིས་འདུག་ཀྱང་ཀ་བརྒྱད་སྦུག་པའི་བབ་ཡུལ་བལ་པོས་སེའུ་དང་ཁ་དོག་བྲོ་བའི་དཔེར་མངོན་པས་ཇའི་སང་སྡེ་པ་ཕྱག་མཛོད་དུ་རྒྱུན་སྡོད་མི་ཐུབ་གཤིས་སྨན་གྲོང་ཚེ་དབང་དར་རྒྱས་སྦྲེལ་ཟླར་ཡོད་པ་འགབ་ཞུས་པ་བཞིན་སྐུ་ཚབ་གསུམ་མཛད་སོང་བ་རྒྱ་ཆེ་མཐིལ་རྡོལ་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཕན་པ་བྱུང་།
(༡༧༨ ཉ་༢། ༢༦༥ འ་༧) ཚེས་བཅུ་དགུ་ལ་གང་སྐྱ་སྔོན་དུ་འབྱོར། སྡེ་པ་དཔོན་གཡོག་ལ་ཚེ་དབང་ལྕགས་སྡོང་མ་དང་རྟ་མགྲིན་སྐྱེར་སྒང་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་
ཕུལ།

(༡༧༨ ཉ་༥། ༢༦༦ ཐ་༡) བསྡུས་བོད་འབངས་བདེ་ཐབས་སོགས་ (༡༧༨ ཉ་༦།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

189

༢༦༦ ཐ་༣) གང་ཅིའི་བསྙེལ་ཐོའི་ཤོག་དྲིལ་བཤད་པ་དང་བཅས་ཕུལ། ཉེར་གསུམ་ལ་སྙུག་ལའི་ལ་སྙིང་གི་རྩ་བ་ཐག་ཉེར་མཚོ་འོ་མའི་མདོག་ལྟར་དཀར་བ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་གཉིས་དང་མི་རིང་བའི་ཆར་གུང་གི་དྲོ་ཕབ། ཉིན་སྔ་མ་ཁ་ཤས་སུ་འཕྲལ་ཕུགས་རྒྱང་གསུམ་གྱི་གསུང་འཕྲོས་མོལ་མཆིད་ཞིབ་པར་བྱུང་བས་འདི་ཉིན་རང་
བཞིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལས་པར་བཀབ་ཀྱི་འཕྲོས་གླེང་མཛད་དགོས་ཀྱང་མེད་ཅིང་
གཞི་བྱེས་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཕྲེང་གི་རྣམ་པས་ཚང་མ་བཞིན་བསྡུས་ཤིང་གསུང་འཕྲོས་ཀྱང་སྨར་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ལྷག་ཏུ་མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པ་དང་དར་ཁན་ནང་སོ་སོགས་སེམས་ལྤགས་སྲབ་པ་ཁ་ཤས་ནི་གདོང་མཆི་མས་བརྣངས་ཏེ་གཟན་གྱིས་མགོ་བོ་གཏུམས་ནས་འདུག སྡེ་པ་ནོར་བུ་ནི་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་
འཛུམ་བག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྣང་བ་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ཚད་པ་སོགས་ནད་རིགས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆེས་པས་དེར་བགྲོད་མི་རྣམས་ཡར་མི་ལྡོག་པའི་གདེང་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དགའ་བའི་ཉམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཤར་བ་བརྟག་གཉིས་སུ། བསམ་པ་ནང་ན་གནས་པ་ཡི། །རྣམ་པ་སྦ་བར་ཡོངས་མི་ནུས། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ཡང་གཙང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་གཏམ་དུ། ཨང་ཡིག་པ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཉེ་གནས་སངས་རྒྱས་པའི་དཔེར་སོང་། ངེད་རྣམས་རྟ་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་གདོང་ནམ་མཁའ་འཇའ་སྤྲིན་གྱིས་གང་

བའི་དབུས་ནས་ཆར་ཟིམ་བུར་འབབ་བཞིན་པར་ལ་སྐེད་ཙམ་དུ་འབྱོར་སྐབས་སྡེ་པའི་བསླབ་སྟོན་བཞིན་མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པས་གཙོས་པ་འགའ་རེས་བཀྲ་ཤིས་ཁ་
བཏགས་ཀྱི་གཡབ་མ་བརྒྱབ། བྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟ་ཁ་ཕྱིར་སློག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་གང་ལེགས་བསྒྲིགས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

190

(༡༨༡ ཉ་༢། ༢༦༩ འ་༡) ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་ན་རིངས་ཁ་ར་འུ་སུ་ནས་མགྲོན་གཉེར་མ་ཎི་བ་གོང་དུ་ཞུ་ཡིག་དང་རྒྱུ་མཚན་འབུལ་བར་བཏང་།
(༡༨༡ བ་༢། ༢༧༠ འ་༧) ཤ་ལ་ཐུར་སླེབས་ཐོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་གསར་རྩོམ་གྱི་འགོ་བཙུགས།

(༡༨༢ ཉ་༤། ༢༧༡ འ་༨) ཤིང་ནགས་ཡོད་པའི་རོང་བརྒྱུད་པའི་ཐང་ཡངས་སར་སླེབས་པ་དང་ཨ་རིག་གི་སྐྱ་སེར་འདྲེས་པ་རྟ་པ་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་བསུ་བ་ལ་བྱུང་། དཀར་པོ་ཐང་དུ་སླེབས་པ་དང་སྒར་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་མིའི་ཁྲོམ་ཆེས་པས་ས་འཚུབ་དཔྱིད་ཀྱི་རླུང་ཆེན་ལྟ་བུར་ལྡང་། དེར་ཞག་གསུམ་བསྡད་པའི་བསྙེན་རྫོགས་
དགུ་བཅུ་ལྷག་དང་དགེ་ཚུལ་སུམ་ཅུ་བསྒྲུབས།
(༡༨༢ ཉ་༦། ༢༧༡ འ་༣) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་བཞུགས་
ཁྲི་རྙིང་པ་ཞིག་འདུག་པའི་སྟེང་ནས་སོག་བོད་ཀྱི་ཁྲོམ་ཆེ་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཕྱག་བཞི་པའི་རྗེས་གནང་བྱས།
(༡༨༢ བ་༦། ༢༧༢ འ་༨) ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ར་རྒོད་གཞུང་དུ་སླེབས། ཇའི་སིང་གུ་ཤྲི་རྟ་པ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ཐུ་མེད་ཀྱི་ཆས་གོས་དང་བཅས་བསུ་བ་
ལ་འབྱོར། མཆོད་གནས་སེར་མོ་བ་བརྒྱ་ལྷག་འདུག་པས་སེར་སྦྲེང་གི་ཚུལ་བྱེད་པར་སྣང་།

(༡༨༣ བ་༣། ༢༧༣ འ་༦) ཚེས་བཅུ་གཅིག་གི་ཉིན་གོང་མའི་ལུང་གིས་བསུ་བར་མངགས་པའི་ཨས་ཁན་ཨ་མའི་ལས་ཚན་འཛིན་པ་ཤ་ཇི་དྷ་ར་ཁོན་ཇིན་དཔོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

191

གཡོག་འབྱོར། བཀའ་ཤོག་མུ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བ། དེས་སྤྲས་པའི་ཞྭ། ཟ་འོག་གི་བེར་
གྱིས་གཙོས་གོས་སྣ་ཆ་ཚང་། རྟ་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་སྒ་ཆས་ཅན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་
རྟ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་གནང་སྦྱིན་སྤྲད།
(༡༨༣ བ་༥། ༢༧༣ འ་༢) སང་ཉིན་ཟི་ན་མི་ཉག ཞིང་སྐྱོང་ཅན་གོང་གི་ལས་ཀས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱ་བན་རྟ་པ་བརྒྱ་སྐོར་དང་ཨོ་རོད་ཀྱི་དཔོན་ཁག་རྣམས་བསྡོམས་པར་རྟ་པ་སྟོང་དུ་ཉེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་ཧོར་སོག་གི་ཁྲོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མདུན་གཤགས་ཏེ་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་མཚོ་ཁྲི་ཤོག་རྒྱལ་མོའི་འགྲམ་རྒྱལ་པོ་དང་ཇི་ནོང་གི་སྡེ་ཐོག་ཏུ་འབྱོར། ཨེར་ཏེ་ནི་དའི་ཆིན་གྱི་སྲས་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་
ཇི་ནོང་གི་སྲས་མོ་ཨོར་ཆོག་གིས་གཙོས་ཧོར་སོག་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དུ་ཉེ་བར་བྱིན་
རླབས་བྱས།

༡༤༽ མཚོ་ཁའི་སྡེ་འབངས་རྣམས་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་འཛིན་དང་། སྐུ་འབུམ་
སོགས་སུ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཁྱོན་ཆེ་སྒྲུབ་པ་གནང་། བོད་རྒྱའི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་བརྒྱུད་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་འདི་ཕྱི་དགེ་བའི་ལམ་
ལ་བཙུད། མན་ཇུ་གོང་མ་ནས་བཀུར་བཟོས་ཀྱི་ཕེབས་བསུའི་རིམ་པ་དང་རྒྱའི་
ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་བཅགས་པ་ནས་གུས་བསྟོད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞུས་
ཤིང་གཟིམ་ཆུང་ཆེད་དུ་གསར་བསྐྲུན་བགྱིས་པར་བཞུགས་གདན་ཕབ།

(༡༨༤ ཉ་༢། ༢༧༤ ཐ་༥) ཧ་སྡོང་དོར་ཤེ་རབ་འབྱམས་པས་ཀྲས་ཁུལ་དུ་དགོན་པ་འདེབས་རྩིས་འདུག་པར་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དང་ཆོས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

192

སྐྱོང་དམག་ཟོར་མ་འགབ་ཚུལ་མོལ་ཞིང་མིང་དགའ་ལྡན་ཆོས་གླིང་དུ་བཏགས།

(༡༨༤ ཉ་༦། ༢༧༤ འ་༥) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བྱ་ཁ་བུ་ལག་ཏུ་འབྱོར། ཟི་ལིང་མཁར་ནས་མགོ་དཀར་ཇན་ཅོ་དཔོན་གཡོག་ལྔ་བཅུ་ཙམ་འོངས་པའི་(༡༨༤ བ་༡། ༢༧༤ འ་༣)ཕྱག་རྟེན་དང་བཅས་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་དང་ཞེ་ས་གཟེངས་བསྟོད་བྱེད།
ལྷ་གང་ཡིན་དྲིས་པར་གནམ་ཡིན་ཟེར་བ་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལྟ་བུར་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་བརྟེན་ཉི་ཟླས་མཚོན་པར་ཕྱག་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་པས། ཟླ་བ་ཉི་མ་རླུང་ས་མཁའ། །ཞེས་སྙན་དངགས་མེ་ལོང་ནས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་། སྐུ་འབུམ་ཁྲི་གདན་ཟུར། དགོན་ལུང་བླ་མ། ད་ལའི་ཆོས་རྗེ། ཁོ་ལོ་ཆི་སྐུ་སྐྱེ་
ཅན་མི་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ལ་ཡིག་དྲུག་གི་བཟླས་ལུང་བྱས། གོང་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ལ་སླེབས་པའི་བང་ཆེན་ཨུ་གེ་དེ་བའི་འབྱོར།
(༡༨༥ ཉ་༢། ༢༧༥ འ་༨) ཉེར་གཅིག་ལ་ཨུལ་ཁེན་ཤི་པར་ཐའི་ཞེས་པར་སླེབས།
འཕྲིན་ལས་བཞིའི་ཁ་དོག་མཚོན་པའི་དར་ལྕོག་ལ་གཞི་བདག་རྣམས་སློབ་དཔོན་པདྨ་ཐོད་འཕྲེང་གི་བཀའ་དང་དམ་ཚིག་ལ་གནས་དགོས་ཚུལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་

དུ་བསྒྱུར་ནས་འཛུགས་པ་དང་ཁྲབ་རྨོག་གསེར་དངུལ་ཇ་སྨན་སྣའི་རྫས་མཚོ་ཁྲི་ཤོག་རྒྱལ་མོར་སྐྱེལ་མི་ཆེད་དུ་མངགས།
(༡༨༥ བ་༤། ༢༧༦ འ་༨) ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་དཀྱིལ་སྒར་དུ་

རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམག་ཟོར་མའི་
མདོས་བསྐང་བཙུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་ཕྱིན། ཚེས་ལྔ་ལ་གདབ་ལས་ཀྱི་འཆམ་རྒྱས་པར་བྱས། ཚེས་དྲུག་ལ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བདུན་གཅིག་གི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

193

བར་འབྱུང་པོ་མི་བསྲུན་པ་ཨར་ལ་གཏད་པའི་སྒྲུབ་པ་བཙུགས་པས་ལྷ་འདྲེ་མ་རུངས་པའི་ཚ་ངར་ཆག་པའི་མཚན་མ་ལེགས་པ་བྱུང་།

(༡༨༦ ཉ་༦། ༢༧༧ འ་༩) དགོན་ལུང་སྐུ་འབུམ་གྱི་གྲྭ་པ་སོགས་སྐྱ་སེར་ཁྲིར་ཉེ་
བ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་རྗེས་གནང་བྱས།
(༡༨༧ ཉ་༡། ༢༧༨ ཐ་༩) ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་རིགས་བསྡོམས་པ་བསྙེན་རྫོགས་
ཕྱེད་སུམ་བརྒྱ་དང་དགེ་ཚུལ་ཕྱེད་ཉིས་བརྒྱ་བསྒྲུབས།
(༡༨༧ བ་༣། ༢༧༩ ཐ་༩) འདི་ནས་བཟུང་གོང་ནས་ལུང་གནང་བའི་ཕོགས་ཁལ་རྟས་སོ་སོའི་འབད་རྩོལ་ལ་བལྟོས་པའི་གཡེང་བ་རང་སར་གྲོལ། ཚེས་བཅུ་བདུན་
གྱི་ཉིན་ཨོ་རོད་ཀྱི་དཔོན་ཁག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེལ་མ་དང་བཅས་བོ་རོ་ཆུ་འགག་ནས་
བཏེག

(༡༨༨ ཉ་༡། ༢༧༩ འ་༢) རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་ལུམ་བིའི་ཚལ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་འདུས་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་འབྱོར། ཨོ་རོད་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་
གྱིས་རྒྱ་ཁང་གསར་བརྒྱབ་ཅིག་འདུག་པ་བྱིན་བྱུང་བར་སྡོད་ས་བྱས། ཕྱི་ནང་གི་
རྟེན་རྣམས་ཞིབ་པར་མཇལ།
(༡༨༨ ཉ་༤། ༢༨༠ ཐ་༤) རྒྱ་བོད་ཧོར་སོག་གི་ཁྲོམ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ཙམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་ཞིབ་ཏུ་བཤད།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

194

(༡༨༨ བ་༢། ༢༨༠ འ་༨) རྒྱ་མི་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་གན་མཛོད་ཀྱི་དངུལ་སྲང་

བཞི་བརྒྱ་སྐོར་བརྐུས་པའི་ཉེས་པར་བཙོན་རར་ལྕགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དངུལ་སྲང་
སུམ་བརྒྱ་དང་རྟ་སོགས་སྤྱད་ནས་བླུས། རྒྱ་རྣམས་དངུལ་ལ་སྲེད་ཅིང་ཕན་སེམས་ཆུང་བས་བློས་མི་འཁྱུད་པ་ཙམ་གྱི་མཚར་དུ་བརྩི།

(༡༨༩ ཉ་༦། ༢༨༡ འ་༣) ཡས་ཕྱིན་གྱི་དགོན་ཁག་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཞེ་
གསུམ། དགེ་ཚུལ་གྱ་དྲུག རབ་བྱུང་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་བསྒྲུབས། དེ་ཉིན་གུང་གི་དྲོ་ལ་ཆུ་མེད་པར་རྟ་འཇམ་དང་ཞིང་འདྲེན་གྱི་ཤིང་རྟས་ཆུ་དྲངས།
(༡༩༠ ཉ་༢། ༢༨༢ འ་༥) ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་ལམ་བར་དུ་ཤིང་གི་སྒོ་དང་རི་ངོས་ལ་འོབས་ཆེན་པོ་བཤར་ཞིང་གཡས་གཡོན་གྱི་རི་རྩེར་ལྗོན་ཤིང་བྱ་ར་ལྟ་བ་ལྟ་བུ། རི་སུལ་གྱི་སྐབས་འགར་ནགས་ཚལ་ཡོད་པའི་རྩྭ་བཟང་ཞིང་ཆུ་མེད་པའི་སྦུབས་བརྒྱུད། ལ་ལར་རི་སྐེད་ཀྱི་སྲུབས་ལ་ནགས་ཚལ་དང་གྲོང་ཁྱེར་སྐམ་
ཙོག་གེ་པ་འདྲའི་ཉེ་འགྲམ་ས་ཁད་ཡངས་པ་མན་ཇུའི་སའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡུང་ཐའི་ཆིང་དུ་འབྱོར། པཱ་རས་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་ཞེ་ལྔ། དགེ་ཚུལ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་བསྒྲུབས།
དེའི་སང་ཉིན་གོང་ནས་ནོམ་ཆི་བླ་མ། ཁི་ཡ་གཅིག ཇང་གི་དང་བཅས་འབྱོར་བའི་བཀའ་ཤོག་མུ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བའི་གནང་སྐྱེས་སྤྲད། དེའི་སང་སོག་པོ་རྣམས་སྒོ་བེར་འབོད་པ་རྩྭ་ཆུ་མེད་པའི་ཐང་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ལྕགས་རིའི་ཕྱིར་ཐོན།
(༡༩༡ ཉ་༢། ༢༨༤ ཐ་༤) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྔོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་

པའི་གླང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་མཆོད་རྟེན་གོ་མ་ས་ལ་གན་དྷོ་ར་རྒྱ་
རྣམས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་པ་དེ་ཆུ་ཕ་རིའི་སར་མིག་རྒྱང་གང་གི་ཚོད་ན་ཡོད་པ་ཀོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

195

ཝུའ་ཞེས་པའི་མཁར་དང་མི་རིང་བར་བསྡད།
(༡༩༢ ཉ་༢། ༢༨༥ འ་༡༠) ཉེར་གསུམ་ལ་གོང་དུ་ཞུ་ཡིག་རྟེན་དང་བཅས་ཤ་ཇི་དྷ་ར་ཕྱིར་སློག
(༡༩༢ ཉ་༤། ༢༨༥ འ་༧) གོང་ནས་ཁི་ཡ་བླ་མ། མགོན་པོ་ཁི་ཡ། བྷ་ཐའི་ཇང་གི་འབྱོར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་གནང་རྟེན་སྤྲད། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་བྷུར་སིག་ཏུ་འབྱོར། སང་ཉིན་ཁ་ར་འུ་སུ་ཟེར་བའི་ནགས་ཚལ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཐོག་བོད་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཕྱག་ཐམ་དང་ཉེར་སྤྱད་སྐྱེལ་བར་འོལ་དགའ་གླ་བ་སྒང་པ་འབྱོར།
(༡༩༢ བ་༡། ༢༨༦ ཐ་༤) ཨོ་ལོན་བུ་ལག་ཏུ་སླེབས་ཐོག་གནམ་ཆིང་གིར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་གུར་དཀར་པོའི་བདག་པོ། རིན་ཅེན་དབང་། རིན་ཅེན་བེའི་སེ། ཚེ་རིང་བེའི་སེ། ཤཱཀྱ་བེའི་སེ། ཆོ་གུར། རྒྱ་མཚོ་གུན། གུ་ཤི་ནོ་ཡོན། ཨེར་ཁེ་སེ་ཆེན། སཀྱ་བུམ། ཤ་རི། ར་ཎ་བོ་རྣམས་རྟ་པ་སྟོང་ཕྲག་གིས་བསྐོར་ཏེ་འབྱོར།
(༡༩༣ ཉ་༢། ༢༨༦ འ་༣) རྗེ་འབངས་རྣམས་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་
བུམ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་དབང་བསྐུར།
(༡༩༤ ཉ་༢། ༢༨༨ ཐ་༧) བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་མཐའ་འདྲེའི་འཚུབ་ལྷོང་གི་རྣམ་པའི་རླུང་འཚུབ་ཉེ་སྐོར་ཕན་ཚུན་མཐོང་རེས་མེད་པ་ཙམ་བྱུང་རུང་སྔ་གྲུ་ལ་འགྲོ་མཁན་ཁ་ཤས་རླུང་མ་ལྡང་གོང་ནས་རྨ་ཆུའི་ཕ་རིར་བགྲོད་ཐུབ་ཅིང་ཕྱེད་ལྷག་ཕྱི་དྲོ་

རྒྱུ་འགྲུལ་མ་ཐུབ་པར་སང་གྲུ་འདོན་དགོས་པར་བྱུང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

196

(༡༩༤ ཉ་༤། ༢༨༨ ཐ་༡༡) ཚེས་ཉི་ཤུ་ནས་ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་འཕྲིན་ལས་དྲག་

པོར་སྒྲུབ་པའི་གཏོར་བཟློག་བཙུགས། ཞག་གསུམ་གྱི་བར་རླུང་དང་ཁ་འཚུབ་ཀྱིས་

གྲང་ངད་ཆེ་ཞིང་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཡོལ་སྒོར་གཤགས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་འཚུབ་ཀྱང་དེ་ནུབ་བདུད་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཟོར་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་ཆབས་གཅིག་པར་མེ་རླུང་ཐམས་ཅད་ཟོར་དང་མཉམ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་ལྟས་ལེགས་ཤིང་སང་ནས་འཇམ་པ་བྱུང་།

(༡༩༥ ཉ་༥། ༢༨༩ འ་༡) ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཁྲིམས་

ལས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དང་ཕྱག་མཚན་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པའི་སྐྱ་བོ་དང་རོལ་མོ་དུ་མ་འཁྲོལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཁེ་ཤིང་གེ་ཆིན་དབང་རྟ་པ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་གྱིས་

བསྐོར། གདུགས། བ་དན། བསིལ་གཡབ་གཡས་གཡོན་དུ་བསྒྲེང་བ་དང་བཅས་པ་འཆི་མེད་བདག་པོའི་འདུན་ས་ལྟ་བུ་ཚར་དུ་དངར་བ་བྱོན། བཞུགས་གྲལ་ཐོག་གོང་གི་བཀའ་ཤོག་དང་མུ་ཏིག་གིས་སྤྲས་པའི་སྣམ་སྦྱར་གྱིས་གཙོས་པའི་ཉེར་སྤྱད་ཀྱི་

གནང་སྦྱིན་རྣམས་སྤྲད། དབང་རང་གི་ཕྱག་རྟེན་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ཡོད་པའི་གསེར་གྱི་མཎྜལ་ཞིག་བྱུང་། དེར་དབང་བྱོན་པའི་སྟབས་ཞག་གསུམ་བཅག་མལ་
བྱས།

(༡༩༥ བ་༤། ༢༩༠ འ་༩) གོང་ནས་ངེད་ཀྱི་སྡོད་སར་ཁི་རི་ཏའི་ཁར་གསར་དུ་
བསྐྲུན་པའི་རྒྱ་ཁང་རྒྱ་ཕིབས་ལྕགས་རི་དང་བཅས་པ་དེར་ཚེས་དྲུག་གི་ཉིན་སླེབས། (༡༩༦ ཉ་༦། ༢༩༡ འ་༡༡) སྔོན་ནས་འབྲུམ་པ་དང་ཚད་པས་རྒྱ་ནང་དུ་ཡུན་རིང་སྡོད་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཞུས་ཤིང་། ཉེ་ལམ་མེརྒན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

197

དཀའ་བཅུ་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་གསོལ་བར་བརྟེན་མགྱོགས་འཁོར་མཛད་ཚེ་སྒར་དམངས་ནང་ཕྱོགས་སུ་དྲིལ་ན་འགོར་གཞི་ཆེ་ཞིང་ནད་སྣའང་འགོས་དོགས་པས་
དམངས་མ་ཏའི་ཁར་བཞག་པའི་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་འཕྲལ་དུ་འབྱོར་དགོས་པའི་ལུང་བྱུང་བ་ལྟར་ཉེར་བདུན་གྱི་ཉིན་བཏེག བརྒྱད་ལ་ཁུ་ཁེ་ཨུ་སུར་སུ་ཁུན་ཐ་པོ་ནས་དང་
བེའི་རིང་ཇང་གི་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་བྱས།
(༡༩༧ ཉ་༡། ༢༩༢ ཐ་༧) ཡུལ་གྲོང་མང་ཞིག་འདས་པའི་སར་(༡༩༧ ཉ་༣། ༢༩༢འ་༨) ལྷ་ཁང་སེར་པོའི་བླ་མ་བསམ་བློ་ཨ་ཞང་གྲྭ་སློབ་སུམ་ཅུ་སྐོར་འབྱོར་ཞིང་། གོང་ནས་བློ་བཟང་དགེ་སློང་ཆེད་དུ་མངགས་པའི་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་
ཆིབས་སྒ་ཆས་ཅན་གཉིས། བཀྲས་བཏགས་ཉིན་བདེ་མ་གཅིག་དང་བཅས་བསུ་བའི་ཚུལ་དུ་མཛད། ཆིབས་པ་གཉིས་ཧ་ཅང་རྒྱགས་དྲགས་པའི་ཞོན་བདེ་བ་མི་འདུག་རུང་རྒྱལ་པོས་ཆེད་དུ་གནང་བར་ལོངས་མ་སྤྱད་ན་མ་འགབ་པས་ཡ་ང་སེ་བ་ཞིག་ལ་ཞོན་ཏེ་ཞ་ཧུ་ཆང་ཟེར་བའི་མཁར་ཟམ་བཅས་ཐོན། (༡༩༧ ཉ་༦། ༢༩༢ འ་༢) ཆིང་ཏོང་ཟེར་བའི་གྲོང་རྡལ་གྱི་ཟམ་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སླེབས་སྐབས། གོང་ནས་
བསུ་བར་མངགས་པའི་ཨུའི་ཇིང་ཆིན་དབང་རྟ་པ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་གྱིས་བསྐོར་
ཏེ་མཚོན་ཆ། གདུགས་བ་དན་རྒྱལ་མཚན་རོལ་མོ་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བྱས་ཏེ་བྱོན་བྱུང་མ་ཐག་ཁེ་ཤིང་གེ་ཆིན་དབང་དཔོན་གཡོག་ཉུང་བསྡུས་ལས་ཁྲིམས་ལས་

ཀྱི་ལག་ཆ་དང་དམངས་མ་རྣམས་མངོན་ཆུང་དུ་བྱས་སོང་།
(༡༩༧ བ་༣། ༢༩༣ ཐ་ ༥) སང་ཉིན་དབང་གིས་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་མོ་བཟབས་
པར་བཏང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

198

(༡༩༧ བ་༤། ༢༩༣ ཐ་༨) དེ་ནས་ཞག་གཉིས་ཐོག་ཆེན་ལོ་འུར་བསྡད། གོང་
མས་སྔར་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་དང་བསྟུན་བསུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རི་དྭགས་ཁོ་ཐོར་
ཕེབས་འདུག་པ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བཏེག་པའི་ལྕགས་རིའི་ནང་དུ་ཆུད་དེ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ཚེ། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་མདུན་དུ་བདར་བ་སོགས་འཁོར་
ལོས་བསྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཟི་བརྗིད་འཆི་མེད་བདག་པོའི་དཔལ་ལ་ཅོ་འདྲི་བའི་གུང་གི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ས་མཐོང་མི་མཐོང་གི་མཚམས་སུ་སླེབས་པ་དང་དམངས་མས་རྟ་བབས། དེ་ནས་ཀྱང་མདའ་རྒྱང་བཞི་ཙམ་གྱི་བར་
ཕྱིན་མཚམས་རྟ་ལས་བཤོལ་ཏེ་ཕྱིན་པ་ན་གོང་མ་ཉིད་ཁྲི་ལས་བབས་ཏེ་གཞུ་འདོམ་
བཅུའི་ཚོད་ལ་ཕེབས་ནས་ངེད་ཀྱི་ལག་པ་ལ་ཕྱག་གིས་འཇུས་ལོ་ཙཱ་བཙུགས་ཏེ་
འཚམས་འདྲི་གནང་། རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ཁྲི་མིའི་རྐེད་པ་དང་མཉམ་པའི་སྟེང་ཁྲིའུ་

ཤིང་གི་ཁར་བཞུགས། དེ་དང་འདོམ་པ་གང་ལས་མི་རིང་བའི་སར་ངེད་ལ་རྒྱལ་པོའི་བཞུགས་ཁྲི་ལས་ཅུང་ཟད་དམའ་བ་ཞིག་འདུག་པའི་སྟེང་དུ་བསྡད། གསོལ་ཇ་བྱུང་བའི་དུས་སྔོན་ལ་འཐུང་གསུང་ཡང་དེ་འདྲ་མི་འགབ་ཞུས་པས་དུས་མཉམ་དུ་འཐུང་གནང་བ་སོགས་མཐོང་གཟོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཛད། བྱུ་རུ་སྤོས་ཤེལ་མུ་མེན་
གྱི་འཕྲེང་བ་ཁ་ཤས། སྣམ་ཕྲུག བུ་རམ། གུ་གུལ་གྱི་ལྟང་ཙེ་མང་བ། རྟ་དང་སྦུ་ལ་གའི་པགས་པ་སྟོང་ཕྲག་རེས་གཙོས་པའི་འབུལ་བ་བྱས། དབུས་གཙང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དྲི་བཤད་ཁ་ཡར་མཛད། མདོ་ལས། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཁྱད་དུ་འཕགས་
པ་དུམ་བུས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཕལ་བ་དུ་མ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་རྒྱལ་རིགས་ན་ཚོད་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བློན་པོ་རྒན་པོ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

199

གྱིས་གནོན་པ་དཔེར་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་ངོ་བལྟ་བའི་སྐུ་ན་ཆེས་ཕྲའང་སྐྱེ་བོ་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་གྲངས་མེད་པ་དེ་དག་གི་དབུས་སུ་གང་ལའང་འཇིགས་པ་མེད་པ་སེངྒེ་སྲབ་མེད་དུ་འཕྱོ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞིག་སྣང་། གཞིས་ལེན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཛད། དེ་ནུབ་མདང་གི་བསྡད་ཤུལ་ཆེན་ལོ་འུར་གནས་མལ་བཅས། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་མངའ་འོག་ཏུ་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་པེ་ཅིང་དང་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཆོད་པའི་སར་གོང་ནས་དངུལ་སྲང་ཁྲི་ཕྲག་དགུའི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ་ངེད་ཀྱི་སྡོད་ཁང་དུ་ཆེད་
གཉེར་བརྒྱབ་པའི་གཟིམ་ཁང་སེར་པོ་གྲགས་པའི་ཁང་བཟང་ལྷའི་སྐྱེད་ཚལ་ལྟ་བུ་ལྕགས་རི་ཤག་སྐོར་དང་བཅས་པ། ལྟེ་བའི་མདོ་སྦུག་བར་མཚམས་མེད་པ་ཚོན་རྩི་ལ་གསེར་ཤོག་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེས་པའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དེར་ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་
སླེབས།
(༡༩༨ བ་༤། ༢༩༤ འ་༥) ཉེར་ལྔ་ལ་གོང་ནས་གསེར་དངུལ་གྱི་མཎྜལ་རྒྱལ་

སྲིད་སྣ་བདུན་བཀོད་པ། དཀར་ཡོལ། གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་དཀར་སྟེགས། བཟེད་ཞལ། སྤྱི་བླུགས། སྡེར་མ་འབྲུག་འཕུལ་བའི་ཁྱད་མཚར། སྤོས་ཕོར། དུང་ཆེན། རྒྱ་
གླིང་དང་བཅས་པ། འཕན། གདུགས། རྒྱལ་མཚན། བ་དན། ཉི་ཡོལ་སོགས་ཏི་ཤྲིར་

འོས་པའི་ཆས་རྣམས་གནང་བར་ནང་བློན་ཀ་པ་ལ་ཨ་མ་དང་ཨས་ཁན་ཨ་མ་ཅན་ཁ་ཤས་བྱུང་།

(༡༩༨ བ་༦། ༢༩༥ ཐ་༣) ལོ་མཇུག་དུས་རིམ་དང་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཆུ་མོ་སྦྲུལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

200

གྱི་ལོ་ཚེས་པའི་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་མཆོད་པའི་རིམ་པ་དང་འདོད་དོན་གསོལ་བའི་སྙན་དར་ཕུལ། བཞུགས་གྲལ་གྱི་དགའ་སྟོན་བྱེས་ལམ་ཡིན་ཡང་གཞིས་སུ་
བསྡད་པ་ལྟ་བུའི་གྲ་འགྲིག་ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་བྱུང་། ཚེས་གསུམ་གྱི་བར་

དབང་། པའི་ལི། བེའི་སེ། གུན། ཨམ་པ་སོགས་དྲག་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཞྭ་

ལས་གོས་བཟབས་མཆོར་དང་བཅས་ལོ་གསར་དུས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཁ་བཏགས་
ཉིན་བདེ་མས་མཚོན་དར་ཟབ་ཀྱི་ཕྱག་རྟེན་བསྟར་བའི་ཕྲད་མི་མང་བར་བྱུང་། ཁོར་ཆིན་བིང་ཐུ་དབང་། ཁི་ཡ་བླ་མ། ཁོ་བོ་ཐུ་ཁུ་བུ་ཤོག་དགེ་བཤེས་ཅན་དྲུག་གིས་གཙོས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་རྗེས་གནང་། ཁེ་ཤིང་གེ་ཆིན་དབང་གི་ཕྱག་ཕྱིར་དགེ་སློང་བློ་བཟང་དང་བཅས་པར་སྒྲོལ་དཀར་སྤྱན་
བདུན་མའི་རྗེས་གནང་དང་དེའི་མངོན་རྟོགས་གསར་རྩོམ་གྱི་ལུང་ཕུལ།

(༡༩༩ བ་༡། ༢༩༦ ཐ་༢) གོང་ནས་ཀ་པ་ལ་ཨ་མ་དང་ཨས་ཁན་ཨ་མ་གཉིས་གནང་བའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཕོ་བྲང་དུ་ཤོག་གསུང་བ་ལྟར་ཕྱིན།

(༡༩༩ བ་༥། ༢༩༦ འ་༡༠) གསེར་ཁྲི་ཡོད་པའི་བ་གམ་དེར་སླེབས་ཚེ་མདུན་ན་
འདོན་མི་བཟང་དུ་གཏོགས་པ་ཚང་མ་ཚོགས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་མ་ཕེབས་འདུག་པས་ངེད་རང་ལ་སྟན་ཁྲུ་དོ་ཙམ་ཞིག་བརྩིགས་པ་དེར་ཧོར་སྟེགས་བྱས་བསྡད། རེ་ཞིག་
ན་རོལ་མོ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་འཁྲོལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་རྒྱལ་པོ་ལྟག་སྒོ་ནས་ཕེབས་ཏེ་གསེར་ཁྲི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཔང་མི་ཚད་ལྷག་པའི་སྟེང་ན་སླར་ཡང་ཁྲི་

ཆུང་དང་ཁྲིའུ་ཤིང་བརྩེགས་པར་བཞུགས་པ་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་བར་སྟན་ལ་
ལངས་ནས་ཡོད་པར་ཨས་ཁན་ཨ་མ་གནང་སྟེ་ངེད་ཁྲིའུ་ཤིང་ལ་སྡོད་པ་དང་ལྷན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

201

ཅིག་པར་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིག་པའི་བཀའ་བསྒྱུར་བྱུང་། ཁྲིའུ་ཤིང་གི་གཡས་གཡོན་ན་བློན་པོ་རེ་སྡོད་ཀྱིན་འདུག་པའི་ཇ་ཁ་སིང་ལུགས་བཞིན་བཟེད་ཅིག་པའི་ལུང་
བསྒྱུར་བར་ཀ་པ་ལ་ཨ་མ་སླེབས་བྱུང་། ཅོག་ཙེ་རེའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསེར་གྱི་

སྡེར་མ་དང་གཞན་རྣམས་ལ་དངུལ་གྱི་སྡེར་མ་ཤ་སྟག་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བརྩེགས་པའི་
གཞིས་ལེན་བཟབས་རྒྱས་སུ་བསྟར། དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ། ཇའི་སང་སྡེ་པ། མེརྒན་དཀའ་བཅུ། སེ་ཆེན་དབོན་པོ། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་དཔོན་དབུ་མཛད་སྤོས་ཕོར་བ་སོགས་དྲག་རིམ་བཅོ་ལྔ་སྐོར་ལ་གོང་མས་གསོལ་རས་ཀྱང་གནང་། བཞུགས་གྲལ་གྲོལ་ནས་རང་གནས་སུ་ལོག ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་
འཕྲིན་འཆོལ་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རུ་དར་ཕུལ། ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་གྲྭ་ཚང་དུ་འདོད་ཁམས་བདག་མོའི་མདོས་བཀང་ཞག་བདུན་བར་བཙུགས་ཐོག་འདོད་གསོལ་
བྲིས་པའི་སྙན་དར་སྒྲོན། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པའི་མཚན་མ་ཤར།
(༢༠༠ བ་༤། ༢༩༨ ཐ་༣) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཨུའི་ཇིན་ཆིན་དབང་གིས་ཅོག་ཙེ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པའི་གཞིས་ལེན་དང་ཉེར་གཅིག་ལ་ཆ་ཁར་དའི་ཆིན་དབང་གིས་བསྙེན་བཀུར། ཁེ་ཤིང་གེ་ཆིན་དབང་ལ་ཐོག་མཐའ་བ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྨོན་
ལམ་དང་གསོལ་འདེབས་ཉེར་མཁོའི་ལུང་ཕུལ།
(༢༠༡ བ་༡། ༢༩༩ ཐ་༤) སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་རྒྱ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་

གྲུར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལྷག་པར་འཇུག་པའི་སྟབས་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་གཞན་
གང་ལས་ཀྱང་དམིགས་བརྩེ་མ་འདི་འགྱུར་ཆེ་བ་ནས་ཕོ་བྲང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་བོད་ཧོར་
གསུམ་གྱི་བནྡེ་དང་སྒར་པ་སྐྱ་སེར་ཀུན་འདྲེན་དུ་བཅུག་པའི་སོ་སོའི་གྲངས་དང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

202

བསྟུན་པའི་ཡོན་ལ་དངུལ་སྲང་ཁྲིར་ཉེ་བ་སོང་།
(༢༠༡ བ་༥། ༢༩༩ འ་༩) ནས་ཅི་ཐོ་ཡོན་གྱིས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་
སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལྷའི་མངོན་རྟོགས་དུ་མ་ཕོ་མོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་གདལ་དུ་བསླབས།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་སྔར་མ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བསྐུར། ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་
མདོག་ཀྱང་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྣ་ཚོགས་བློས་བྱས་ཀྱིས་བཅོས། རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྐྱེར་ཁས་འཆེ། དངོས་པོ་རྣམས་འཕངས་མེད་དུ་མཆོག་དམན་
ཀུན་ལ་བྱིན་པས་སོག་པོ་ཕལ་ཆེར་དད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འུར་ལངས། དེ་ལ་
བྱམས་གླིང་ནོ་མོན་ཁན་གཞན་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་དང་ཁོང་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཡི་མ་རངས་པ་ཕན་ཚུན་དུ་འགྲན་པས་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་འཚང་འདྲུ་ལྟ་བུར་སོང་སྟེ་བྱ་རོག་འུག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ། སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་བན་རྩ་ལ་བརྟེན་གོང་གི་སྙན་དུའང་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་འདོད་
ཀྱི་ཞུ་རིགས་མང་ཙམ་བྱུང་འདུག་པ་ནས་ཀ་པ་ལ་ཨ་མ་དང་ཨས་ཁན་ཨ་མ་ཅན་ཆེད་དུ་མངགས་ཏེ་བླ་མ་གཉིས་མ་མཐུན་པའི་རྩ་བ་ཆོས་ཡིན་གཤིས་ཁྱོད་ཀྱིས་

ཞལ་ལྕེ་ཆོད་གསུང་བར་མེརྒན་དཀའ་བཅུ་དང་སེ་ཆེན་དཔོན་པོ་གཉིས་བཏང་བའི། ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་སོ་སོའི་ཚིག་རྩ་རྣམས་བཅད་ཚེ། ནས་ཅི་ཐོ་ཡོན་དེ་བསམ་པ་སེམས་ཅན་དང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་དུ་རེ་བའི་དག་པ་ཡོད་འདྲ་རུང་སྦྱོར་བ་ཐོས་པ་ཆུང་ཞིང་བཤེས་གཉེན་ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་མ་ཟིན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ནོ་མོན་ཁན་གྱི་བརྗོད་རིགས་ཕལ་ཆེར་བདེན་པ་ཙམ་
འདུག ནོ་མོན་ཁན་ཡང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་བསྙད་པའི་ཕ་རོལ་གྱི་དབང་ཐང་མ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

203

བཟོད་པའི་སོག་པོའི་བླ་རྒན་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་རར་ཚུད་ལ་རེ་ཞིག་སྣང་བ། སྤྱི་པ་

དང་བར་པ་གྲོས་པ་གསུམ། །ཕྱོགས་རིས་ཟུག་རྔུ་ལྡང་བའི་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདི་རིགས་མཐོང་ཕྱོགས་བྱེད་བསྟད་ཀྱི་རྒྱུར་འདུག་རུང་གོང་གི་བཀའ་ལྡོག་པར་མ་
ནུས་པས་དྲང་པོའི་ངོས་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཐད་དུ་ལོ་བའི་གཅོད་མཚམས་ཀྱིས་

རྩོད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས། དེ་གའི་གནས་ཚུལ་གོང་གི་སྙན་དུ་དྭངས་པས་དགོངས་པར་བབས་པ་བྱུང་འདུག

(༢༠༢ བ་༣། ༣༠༠ འ་༤) ཇའི་སང་སྡེ་པའི་རྨི་ལམ་དུ་བཙུན་མོ་ཚལ་གྱི་ཐད་

འདྲ་བ་ཞིག་ནས་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཕེབས་བསུ་ཡོད་ཟེར་བར་བལྟས་པས་རུ་འདྲེན་སྡེ་བཞི་བྱུང་ཚུལ་གྱི་གླེང་མོ་འདུལ་བ་ཆོས་རྗེ་དང་པཎ་ཆེན་སྨོན་འགྲོ་བ་ཅན་འགའ་
ཞིག་ལ་གཏོང་བའི་ངང་ལ་ཏའི་ཁར་ཆོས་འཕེལ་བཟང་པོ་ལ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་ཕེབས་པའི་རལ་གྲི་མདུད་པ་ཅན་སྨན་གྲོང་ཚེ་དབང་གི་ཡི་གེ་དང་
བཅས་སྐྱེལ་མི་འབྱོར་བས་ཉིང་འཁྲུལ་མི་བདེན་པའི་དཔེར་སྣང་ཡང་རེས་བདེན་པ་ཞིག་འདུག
(༢༠༣ ཉ་༡། ༣༠༡ ཐ་༧) གོང་ནས་ཀ་པ་ལ་ཨ་མ་མངགས་ཏེ་མུ་ཏིག་གིས་བརྒྱན་པའི་བེར་ཟླམ་གྱིས་གཙོས་པའི་གོས་སྣ་ཆ་ཚང་། མཐེ་བོང་ཉིས་འགྱུར་ཙམ་
གྱི་མུ་ཏིག་ནོར་བུ་རིན་ཐང་མེད་པ་ལྟ་བུ། དྲུང་འཁོར་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ལྔ་བཅུ་མ་གསུམ། དངུལ་མདོང་། གོས་ཡུག་བཅོ་ལྔ། དར་ལིང་། སྨན་ཙེ། ར་མ་ལུག་གི་སྒ་ཐག་ཆ་ཡོབ་གདན་དང་བཅས་པའི་གནང་སྦྱིན་སྩལ། ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་སྙན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་རྒྱས་པ་དེའང་བརྩམས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

204

(༢༠༣ ཉ་༥། ༣༠༡ འ་༥) ཏའི་ཁ་ནས་འབོད་པར་སྟར་སྡོང་ལམ་པ་སྤྱན་སྔ་འབྱོར། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་འབོད་མི་གནང་བྱུང་བ་ལྟར་ཕྱིན།

གཞིས་ལེན་སྔར་ལུགས་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛད། ཚུར་ལམ་ལྷ་ཁང་སེར་པོའི་དུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གན་དྷོ་ལར་མེ་ཏོག་གཏོར། གོང་ནས་གསེར་སྲང་ལྔ་བཅུ་
ལས་གྲུབ་པའི་མདོང་མོ་གཉིས་དང་ཀ་ཏོ་ར་ཆ། གསེར་སྲང་ལྔ་བརྒྱ། དངུལ་གྱི་

མདོང་མོ་བརྒྱད་དང་ཀ་ཏོ་ར་བརྒྱད། དངུལ་སྲང་ཁྲི་ཚོ་གཅིག སྲང་སྟོང་ལས་གྲུབ་པའི་དངུལ་ཁོག་ཆེན་མོ། གོས་ཡུག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག གསེར་སྒ་བཅུ། སྟག་གཟིག་གི་པགས་པ་དང་ནོར་སྲམ་སོ་སོར་བཅུ་རེ། ཇ་ཀོ་དྲ་བརྒྱ་ཕྲག་སོགས་རྫོང་བའི་གནང་སྦྱིན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྩལ། རྒྱལ་པོའི་ཡུམ་ཐའི་ཁོས་གསེར་སྲང་བརྒྱ། དངུལ་སྲང་སྟོང་། གོས་ཡུག་བརྒྱ་རྣམས་བསྟར།

༡༥༽ གོང་མ་དང་དཔོན་པོ་སོགས་ཞི་དྲག་གི་སེར་སྐྱ་གྲངས་མང་བར་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་བཅས་འདོད་ཞུས་བཞིན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། གོང་མ་ནས་
མཆོད་བཀུར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལུང་གིས་གཟེངས་བསྟོད། བོད་ནས་གདན་འདྲེན་ནན་ཆེ་ལྟར་རྒྱའི་ཡུལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་བསྐྱུངས་ནས་
མཚོ་སྔོན་དང་གསེར་ཁོག ཨ་རིག བྱང་རྭ་སྒྲེང་སོགས་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་
མཐའ་ཀླས་པ་རྣམ་དཀར་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་བཞིན་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པར་བསུ་
སྟོན་རིམ་པར་བསྟར།

(༢༠༣ བ་༦། ༣༠༢ འ་༩) ཨེལ་གེའི་དབང་གི་བསོད་ནམས་ཨེ་བུ། མེརྒན་ནོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

205

ཡོན་ཕ་བུ། ཆོས་རྗེ་ཐའི་ཇི་སོགས་བརྒྱད་བརྒྱར་ཉེ་བ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་རྗེས་གནང་བྱས། ཨུས་ཇིང་ཆིན་དབང་གིས་གསེར་སྲང་བརྒྱ། གསེར་གྱི་མདོང་མོ་དང་ཀ་ཏོ་ར། གོས་ཡུག་བརྒྱས་གཙོས་པའི་སྟོང་འབུལ། ཁེ་ཤིང་གེ་ཆིན་དབང་གིས་གསེར་སྲང་བརྒྱ། གོས་ཡུག་ཕྱེད་ཉིས་བརྒྱས་ཐོག་དྲངས་པའི་སྟོང་འབུལ། དབང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོང་དང་ཆ་ཤས་ཀྱི་བདོག་པ་
བསྟར། བྱམས་གླིང་ནོ་མོན་ཁན་གྱིས་མུ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བ། གསེར་སྲང་སུམ་བརྒྱ།
ཁ་བཏགས་ཀྱི་ཡོལ་བས་མཚོན་པའི་སྟོང་འབུལ་བྱས། ཧྭ་ཤང་སོགས་ཆོས་ལུགས་
སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་མི་མང་པོར་དངུལ་སྲང་ལྔ་སྟོང་ལྷག་པའི་འགྱེད་བཏང་བ་དགའ་ཚོར་ཆེ་བས་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དེ་མཚུངས་སྣང་། ཚེས་ཉི་ཤུ་ལ་གཟིམ་ཁང་སེར་པོ་ནས་འདེགས་གདོང་གོང་གིས་ཐ་ན་མུ་ཏིག་མཛུབ་མོའི་མགོ་ཙམ་པའི་བརྒྱ་འཕྲེང་ཞིག་གནང་བར་མི་བཟང་བིའ་གུ་ཆེད་བསྟད་ཀྱིས་མངགས། སྔ་སོར་སྩལ་བའི་
གདུགས། རྒྱལ་མཚན། བ་དན། དར་ཆ་སྐྱ་རགས་ཀྱི་སྔོན་དུ་བསྒྲིག་དགོས་རྣམས་
བསྟར་ཏེ་དལ་འགྲོས་ཀྱིས་འོངས་པའི་དེ་ནུབ་ཚིང་སྲུའི་ཧོ་རུ་འབྱོར། ཨུའི་ཇིང་ཆིན་
དབང་དཔོན་གཡོག་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེལ་བར་བྱོན། དབང་གིས་རྒྱ་གུར་
ཁྱད་མཚར་ཡོལ་བ་བླ་བྲེ་གདན་སྙེ་འབོལ་ཧོར་གོས་ལས་བཟོས་པ་ཞིག་བྱིན། གོང་གི་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་མོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བཏང་། གུང་ཚིགས་གྲོལ་རྗེས་
རྒྱང་གྲགས་གསུམ་གྱི་ས་ནས་དབང་ཕྱིར་འབྱོན་གདོང་ཁོང་རང་གི་འོག་རྟ་དེ་བྱིན།

ཟའ་ཧོར་རུ་ཧྭ་ཤང་གཅིག་ཐེ་བའི་བསྙེན་རྗོགས་ལྔ་དང་། ལྕགས་རིའི་མཚམས་ཡུའི་ལིན་དུ་ཨ་ཞང་གྲྭ་ཁྲོད་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་བཅུ་བདུན་དང་དགེ་ཚུལ་བཅོ་ལྔ་བསྒྲུབས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

206

ཉེར་ལྔ་ལ་སའ་ཆིང་དུ་སླེབས་པའི་བཅག་མལ་ཞིག་བྱས་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཡིག་ལན། ལྷག་ཏུ་སྡེ་པའི་དེར་བོད་འབངས་བདེ་ཐབས་ལ་ཚེས་བཅུ་མ་ཎི་རི་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱ་ཉམས་པ་རྣམས་གསོ་བ། འབྲས་གཤོངས་ཀྱི་དགོན་པ་གསར་པ་དེའང་མ་སྟོངས་པ་དགོས་ཚུལ། སེར་འབྲས་སྤྱི་སོར་འཆད་ཉན་བསྟན་རིམ་ལ་ལེ་དབར་མེད་
པ། ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་དང་ཟུར་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་ལ་རིང་པོར་འཚོ་གཞེས་ཀྱི་སྙན་བསྐུལ། བསམ་ཡས། གནས་ཆུང་། བཙུན་མོ་ཚལ། ཐང་པོ་ཆེ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་འཕྲིན་འཆོལ་དང་བཅས་པའི་སོ་སོར་ཧུང་རྒྱ་གྱ་ནོམ་པའི་རྟེན་དང་
བཅས་གླ་བ་སྒང་པ་བརྫངས།

(༢༠༥ ཉ་༣། ༣༠༤ ཐ་༩) ཚེས་བཅུ་ལ་གཞི་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟ་བསུ་སེར་སྦྲེང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའང་སྐུ་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ཕེབས་པ་སོགས་བོད་སོག་གི་ཁྲོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཞུང་གཤགས་ཏེ་ཏའི་ཁར་སླེབས། ཁེ་ཤིང་གེ་ཆིན་དབང་ལ་སེང་ལྡེང་ནགས་སྒྲོལ། སྣ་ཚོགས་ཡུམ། ཁྱུང་ཁྲའི་རྗེས་གནང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འཕོ་བའི་དམིགས་ཁྲིད། ཨུ་ད་ག་བེའི་སེ་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་། སེང་ལྡེང་
ནགས་སྒྲོལ་དང་འཇམ་དབྱངས་ནག་པོའི་རྗེས་གནང་བྱས། དགེ་སློང་ངག་དབང་བློ་བཟང་གིས་བསྐུལ་ནས་འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་དང་། ཤ་ཇི་དྷ་རའི་ངོར་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་མངོན་རྟོགས་བརྩམས། དབང་ལ་ནང་རྟེན་གྱི་མཇལ་ཁ་དང་ཚེས་
བཅོ་ལྔ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྡོམ་པ་ཕབ། དཔོན་གཡོག་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་རྗེས་གནང་བྱས། དབང་གིས་སེང་ལྡེང་ནགས་སྒྲོལ་གྱི་

བརྒྱུད་ཡིག་དང་བཟླ་བྱའི་སྙིང་པོ་ལ་རྩད་གཅོད་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པ་བྲིས། ས་གང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

207

དུའང་སྐྱ་སེར་གཉིས་གོ་ལྡོག་པ་རང་ཡོང་བ་ཞིག་ཤས་ཆེ་འདུག དབང་ཕྱིར་འབྱོན་
གདོང་ཚེ་དཔག་མེད་ལྕགས་སྡོང་མའི་དབང་ཕུལ། དབང་དེ་སྐུ་ཚེ་སྔ་མའི་བག་ཆགས་སད་པའི་ཆོས་ལ་དཀར་ཞིང་དད་མོས་བརྟན་པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་འཕྲེང་བའི་རྣམ་འགྱུར་མཛད། ཤ་ཇི་དྷ་ར་ལ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དང་། ནོའུ་དྷ་ཇང་གི་སོགས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་རྐྱང་གི་རྗེས་གནང་བྱས། གོང་དུ་འབུལ་རྒྱུའི་ཞུ་ཡིག་སྙན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པ་རྟེན་གྱ་ནོམ་པ་འབུལ་བར་དབང་དང་ལྷན་དུ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བཏང་།

(༢༠༥ བ་༦། ༣༠༥ ཐ་༨) སྐུ་ཁོག་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་དངོས་གྲུབ་ཏུ་གནང་བའི་མིག་མཐོང་གསལ་བར་འདུག་པས་མཐོང་སྣང་ལ་ནད་བདག་གི་རིགས་མང་ཞིང་ཁྱད་པར་འབྲུམ་བུའི་ནད་བདག་དེ་ཆོས་འཁོར་གླིང་པའི་གུར་ལ་བཅར་ནས་འདུག་ཟེར་བ་རེ་ཞིག་སྐྱོན་མ་བྱུང་ཡང་འོར་དུས་སུར་གྲྭ་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་བལྟའམ་སྙམ། ཚེས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྲོད་ལ་ཟླ་བ་ཤར་ཟིན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དབྱིབས་འདྲ་བ་ལ་བཀྲག་ཆུང་ངེས་ཤིག་རི་རྩེ་ནས་དོན་སྣང་བར་ཐུན་གཏོར་འཕངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལ་ཕ་ནང་དུ་ལྡོག་སོང་བ་ཟླ་བོ་འཁྲིས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ངོ་མཚར་ཅན་བྱུང་བ་རྒྱ་འདྲེའི་འཚུབ་ལྷོངས་ཅུང་ཟད་ཞི་བའི་ལྟས་སུ་མངོན།

(༢༠༧ ཉ་༥། ༣༠༧ ཐ་༡༠) རྒྱ་འདྲེའི་འཚུབ་འདྲའི་ལྷོང་གིས་རིག་པ་མི་གནས་པ་དང་ནད་སྣ་ཐོར་བུ་བྱུང་བར་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་སྒར་དམངས་ལ་མཆེད་དོགས་པའི་ངོ་འདུག་པས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་དབང་ཞུ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་བརྟེན་སྤྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

208

སོས་རིང་པོར་འཚོ་ཞིང་གེགས་མེད་བོད་དུ་འབྱོར་བའི་སྨོན་ལམ་ཚིགས་བཅད་དགོས་ཚུལ་བྲིས། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་དཀྱིལ་སྒར་གྱི་གུར་ཆེན་གནམ་སྔོན་མོར་
སྒར་དམངས་ཀྱིས་གོས་ཡུག་བཞི་བརྒྱ་བརྒལ་བ་སོགས་ཀྱི་བདོག་པ་བཏེག་
གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་ཤིས་པ་བརྗོད་པས་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། རྟ་མགྲིན་སྐྱེར་
སྒང་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་ནས་གསུངས་པའི་གཤེད་
དམར་གྱི་རྗེས་གནང་བྱས།

(༢༠༧ བ་༤། ༣༠༨ ཐ་༡) དེ་མོ་བ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་གདུགས་དཀར་གྱི་མདོས་
ཡིན་ཁུལ་ལ་གཏོར་མ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་འོལ་ཚོད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞིག་མཛད་པ་གོ་ཆོད་པོ་མི་འདུག་རུང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མཁན་མ་རྙེད་པས་རྣམ་རྟོག་སོད་
སོད་ལ་ཤ་གོ་ཉུང་མས་བཅད། ཚེས་བཅུ་བདུན་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་རྣམ་པར་

རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་ཚོགས་དབུར་ཕྱིན་ཕུར་སྒྲུབ་དང་མདོས་བཀང་སྦྲགས་མ་བཙུགས། ཉེར་གསུམ་ལ་འབྲུབ་འཆམ་དང་བཅས་གདབ་ལས་ཀྱི་

སྒོ་ནས་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་ཚོགས་སུ་རོལ་བའི་མཆོད་པ་ཕུལ། རྨི་ལམ་དུ་

སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་ལྷ་ངོ་ཅུང་ཟད་དམའ་བའི་མཚན་མ་བྱུང་བས་ལྷ་ངོ་བསྟོད་ཕྱིར་

མངའ་གསོལ་གསར་དུ་བརྩམས་ཏེ་ཚོགས་སུ་བཏང་། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཁོག་གིས་སྒར་གྱི་མཐའ་སྐོར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཐོར་ཅོག་ལ་ཕུར་བུས་བརྒྱན་
པ་སྐེ་འགུལ་འཁྱོག་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་བསྐངས་འདུག་པས་གེག་རིམས་ལྟ་བུའི་ནད་ལོད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཟེར་བ་ནང་པར་སྐུ་ཁེངས་ཞུས་པས་ཁོག་པས་མཐོང་ཡང་གཅོད་མ་ཤེས་པ་ཡིན། ད་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་པས་བགེགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

209

ཕུར་པ་ཐེབས་པས་ད་ཆ་སྨྱོ་འབོག་ནད་རིམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆེ་བ་མི་ཡོང་ཞེས་ལུང་
བསྟན་པ་བཞིན་གཏང་རག་གི་སྐབས་སྙན་ཤལ་ཞལ་ཡིག་གིས་སྤྲས་པ་ཕུལ། མཐའ་འདྲེའི་འཚུབ་ལྷོངས་ལ་དམིགས་བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྱས་ཏེ་གྲྭ་
གྲངས་ཀྱིས་བདུན་གཉིས་ཨར་གཏད་བསྒྲུབས་ནས་མནན་པ་རྟགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
པ་བྱུང་།

(༢༠༨ ཉ་༥) ཉེར་དགུ་ལ་ཁོར་ཆིན་ཇོ་རིག་ཐུ་ཆིན་དབང་དང་པཱ་ཐུར་དབང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་འབྱོར།

(༢༠༩ ཉ་༡། ༣༠༩ འ་༤) ཁེན་ཐེར་བེའི་སེ་ཅན་སྐྱ་སེར་སྟོང་དང་སུམ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་དཀར། ཨུའི་ཆིན་དབང་དཔོན་གཡོག་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་སྒྲུབ་རྒྱ་ལས་གསུངས་པའི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་འདོད་སྦྱར་བྱས།
ཨུའི་ཆིན་དབང་གིས་བསྐུལ་ནས་ཐུབ་དབང་གི་བསྟོད་པ་དང་མགོན་པོ་གུན་གྱི་ངོར་སྨོན་ལམ་ཞིག་བྲིས། ཇོ་རིག་ཐུ་ཆིན་དབང་། བུམ་པ་ཐའི་ཇི་སོགས་བརྒྱ་ལྷག་
ལ་ཆག་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་དཀར་པོ། ཨུ་རད་དོལ་པ་གུན་ཅན་སྐྱ་སེར་སྟོང་
ཕྲག་གཉིས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་དཀར། སྐྱ་སེར་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན། གདུགས་དཀར། དབང་གིས་ཐོག་དྲངས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་། ཐ་ཡན་ཆི་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་
པར་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་རྗེས་གནང་། བསྙེན་རྫོགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་
བདུན། དགེ་ཚུལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། དགེ་བསྙེན་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི། དགེ་ཚུལ་མ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

210

བཅུ་གསུམ་བསྒྲུབས་པ་སོགས་སོ་སོའི་རེ་བ་བསྐངས།
(༢༠༩ ཉ་༦། ༣༡༠ ཐ་༩) གོང་ནས་ནུབ་ཀྱི་ལྷ་གནས་ཆེས་དགེ་བ་བདེ་བར་
གནས་པའི་སངས་རྒྱས་བཀའ་ལུང་གནམ་འོག་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མ་ཞེས་རྒྱ་ཧོར་བོད་གསུམ་
གྱི་ཡི་གེ་སུམ་གཤིབས་སུ་ཡོད་པའི་གསེར་གྱི་ཐམ་ཀ གསེར་གྱི་སྤང་ལེབ་ཆོས་
ཤོག་འཐུག་ཤོས་དང་སྙོམས་པ་ཞེང་སོར་བཞི་དཀྱུས་མཐོ་གང་ཡོད་པ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་འཕྲུལ་མིག་ཏུ་སྦྲེལ་ནས་ལྟེབ་ཆོག་པ་ལ་གོང་གསལ་ཡི་གེ་གསུམ་ཚང་བར་ཉི་མ་ནུབ་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཤེས་སུ་བཅུག་པའི་འཇའ་སའི་ལུང་ལས་ཀ་གནང་སྦྱིན་དང་བཅས་སྩལ་བ་སྟོན་མོ་བཟབས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་སྤྲད། ཐམ་ཀར་ཡོད་པ་དེ་སོག་པོའི་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བས་འགྱུར་མི་ལེགས་ཤིང་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྒྱའི་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བསྒྱུར་པ་ཡིན། དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བྲིས་ཏེ་ཐམ་ཕུད་ཕུལ། ཐུ་མེད་ཀྱི་ཐའི་ཇི་གསུམ། ཨ་པ་གའི་ཨ་ཡུ་ཤེ་
ཐའི་ཇི་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྐྱ་སེར་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲོལ་
དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་བྱས། གོང་གསལ་དཔོན་མི་བཟང་ཚོས་སོ་སོའི་འབྱོར་པ་དང་
བསྟུན་པའི་ཟང་ཟིང་གི་བདོག་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟབས། དབུས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་གྱིས་ཡོང་དགོས་ཚུལ་གྱི་བསྐུལ་མར་རྫོང་བདའ་མཛད་པའི་མི་སྣ་
འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་སློབ་དཔོན་ཟུར་པ་ག་རུ་བ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་དང་དར་ཁན་ནང་སོ་གཉིས་ཚེས་ཉི་ཤུའི་ཉིན་འབྱོར། བོད་དུ་ཐོན་པའི་སྐྱེལ་མར་གོང་ནས་ཁི་ཡ་བླ་མ། ཨུ་ད་ག་བེའི་སེས་གཙོས་པའི་མི་བཟང་ཁ་ཡར་འབྱོར། སོ་ནིད་བསྟན་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

211

ཐའི་ཇི། རྡོ་རྗེ་ཐའི་ཇི། ཆོས་སྐྱོང་གུན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་ཕྲད་མི་མང་དུ་བྱུང་།
(༢༡༠ ཉ་༣། ༣༡༡ ཐ་༡༠) ཧོར་ཟླ་ལྔ་པ་ཕྱི་མའི་ཚེས་གཅིག་རྒྱལ་ཕུར་གྱི་འགྲུབ་

སྦྱོར་ཉིན་ཏའི་ཁ་ནས་བཏེག
(༢༡༠ ཉ་༦། ༣༡༡ འ་༥) ཚེས་དྲུག་ལ་མཁར་སྔོན་པོར་སླེབས། ཡུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་རྒྱ་སོག་གི་ཚོང་གི་ལས་སྒོའི་ཁྱད་ནས་འདོད་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟེན་ཁྲོམ་དམར་ནག་ཏུ་འཁྱིལ་བ་ལྟ་བུ་ཚོགས་པ་ལ་ལ་ལྟད་མོ་དང་འགའ་ཞིག་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པའི་བློ་རིགས་ཐ་དད་པར་སྣང་།
སྔར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་
ཀྱི་དུས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཆ་ཁར་རྒྱལ་པོས་གཞུང་བཤིག་སྐབས་ཉམས་ཆག་ཆེས་པར་ཞིག་གསོས་བྱས་འདུག་པར་མེ་ཏོག་གཏོར། བན་དེ་ཐ་ཡན་ཆིས་བསྐུལ་ནས་རང་བསྟོད་ཅིག་བརྩམས། དེ་ནུབ་ཨ་ཁའི་བླ་མ། ནོ་ཡོན་དབོན་པོ། ཁལ་ཁ་འབུམ་དར་སོགས་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་ལ་འཇམ་དབྱངས་དམར་སེར་དང་། གུ་ལུ་གུ་ཆེ་ཁུར། ཐོ་བོག་ཛང་གི་ཅན་སྐྱ་སེར་སྟོང་ཕྲག་ལྔར་ཉེ་བ་ལ་ཡི་གེ་དྲུག་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ། སྒྲོལ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་རྣམས་བྱས།
(༢༡༡ ཉ་༢། ༣༡༢ འ་༦) གོང་ནས་ལུང་ལས་སོགས་བདག་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐུགས་ལ་བཏགས་ངོས་བོད་ལ་བཏེག་གྲུབ་པའི་གནས་ཚུལ་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ལ་སྐྱེལ་བར་དར་ཁན་ནང་སོ་ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་རྫོང་བདའ་བྱས།
(༢༡༢ ཉ་༣། ༣༡༤ ཐ་༨) ཉེར་གཉིས་ལ་དབར་གེ་ཧོར་འབྱོར་ཞག་གསུམ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

212

བཅག་མལ་བྱས། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཁོག་གི་མཐོང་སྣང་ལ་འབྲུམ་པའི་ནད་བདག་ཤིན་ཏུ་ཚན་ཆེ་ཞིང་ལོད་པ་འདུག་ཚུལ་གླེང་བ་ལྟར་ཆོས་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་གཅིག་གཉིས་དང་ལག་དོ་གཉིས་ཙམ་ལ་འབྲུམ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་དབྱེ་
དགོས་ཤར། ངེད་རང་གིས་འཕྲིན་ལས་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་ལས་སྦྱོར་བརྩམས་
པའི་གཏོར་བཞེངས་སྐབས་གུར་བསྒྱེལ་བའི་རླུང་འཚུབ་དང་གྲྭ་ཚང་གི་གུར་རྒྱུག་ལ་ཁྱུག་ཐེབས་པའི་ལྷོང་ཆེ། ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པས་ཕུར་བཟློག་དང་རྒྱུད་
པ་གཉིས་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་བཤམས། གྲྭ་ཚང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་སྒྲོག་གདུགས་
དཀར་ཤེར་སྙིང་གི་བཟློག་པ་མཛད་པའི་སྤྱི་རིམ་སྨར་བས་ནད་རིམས་ཀྱི་མཚམས་
ཆད། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་ད་ཆ་བགེགས་དང་བྲལ་ཞེས་དབུགས་ཕྱུང་། ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་གྱིས་འབྲུམ་ནད་ཕྲན་བུ་ཡོང་ཉེན་ཡོད་ཀྱང་རིམ་གྲོས་བཟློག་གསུང་
བར་ངེས་པ་རྙེད།
(༢༡༢ བ་༣། ༣༡༤ འ་༡) ཨེར་ཁེ་སེ་ཆེན། ཤན་ཏ་པའི་ལི། རིན་ཆེན་བེའི་སེ་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་བརྡལ་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་རྗེས་གནང་བྱས། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བཞི་བཅུ་ལྷག་དང་དགེ་བསྙེན་བཅུ་ཙམ་བསྒྲུབས། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཨོ་ལོན་བུ་ལག་ཏུ་འབྱོར། (༢༡༢ བ་༥། ༣༡༥ ཐ་༦) ཚེས་བདུན་ལ་རྨ་ཆུའི་གྲུ་བཏོན། ཉིང་ཞའ་མི་དཔོན་
གྱིས་གྲུ་ནང་དུ་སྡོད་ས་སྨྱུག་མའི་ཁང་པ་རྒྱ་ཕིབས་སྒོ་མངས་ཅན་ངོ་མཚར་བ་བཟོས་འདུག དེ་ནུབ་འོར་དུས་སུ་ཟེར་བའི་ཐང་ལ་བསྡད། སོག་པོའི་དཔོན་ཁག་མང་པོར་རྒྱུད་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་བླ་མ་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་བླ་ཆས་ཁལ་རྟ་གྲ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

213

བསྒྲིགས་ཏེ་བརྫངས།
(༢༡༣ ཉ་༣། ༣༡༥ འ་༧) པཱ་རས་ཀྱི་སྡེ་དམངས་དང་རྒྱ་འདྲེས་པའི་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་
ཙམ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་རྗེས་གནང་བྱས། བསྙེན་རྫོགས་དྲུག་ཅུ། བར་མ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག དགེ་ཚུལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་རྣམས་བསྒྲུབས། (༢༡༣ བ་༥། ༣༡༦ འ་༧) གསེར་ཁོག་ཏུ་བླ་མ་བཙན་པོའི་དགོན་གསར་དུ་ཡོང་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་ཕྱིན་དཀར་སྤྲོ་དམར་སྤྲོས་བསྙེན་བཀུར། བྱམས་ཆེན་ཆོས་
རྗེའི་དུས་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་མཚལ་པར་མ་གླེགས་ཤིང་གླེགས་ཐག་རྒྱ་ལུགས་དངོས་གཙང་བ་ཆ་ཚང་གིས་ཐོག་དྲངས་གོས་དར་ཇ་རྟ་སོགས་ཀྱི་བདོག་པ་བཏེག བཀའ་འགྱུར་ད་ལྟ་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་ཤིང་ཁོ་བོས་ལུང་ཡང་ཕྱིས་སུ་འདི་ཐོག་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན།
(༢༡༤ ཉ་༤། ༣༡༧ ཐ་༥) དབུས་གཙང་ནས་མཆོད་ཡོན་གྱི་བསུ་བར་སྡེ་པ་ལྕང་
ར་བ་མགོན་པོ་ཚེ་བརྟན། མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པ། རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་སྐུ་ཚབ་བསྐང་གསོ་བའི་དགེ་སློང་ཞིག ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་བླ་འབྲིང་སློབ་དཔོན་པ་བྱམས་པ་རིན་
ཅེན་སོགས་སྡེ་དཔོན་ཁག་གི་མི་སྣ་གཏོས་མི་ཆུང་བ་འབྱོར།
(༢༡༤ ཉ་༦། ༣༡༧ ཐ་༡༠) བཅུ་གཅིག་ལ་ཆ་གན་ཐོ་ལོ་གོར་སླེབས། ཉིན་བཞི་ཙམ་གྱི་རིང་མཚོ་ཁའི་དཔོན་ཁག་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྐྱ་སེར་གྱི་ཕྲད་མི་རིམ་པར་
འོངས་པ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་བརྒལ་བ། བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་དང་དགེ་ཚུལ་སུམ་ཅུ་བསྒྲུབས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

214

(༢༡༥ ཉ་༦། ༣༡༨ འ་༢) ཚེས་ལྔ་ལ་ཨ་རིག་གི་རང་བྱུང་ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུའི་
འགྲམ་དུ་སླེབས། ཉིན་མོ་ཕྲད་མི་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་ཚོགས་པའི་གཡེང་བས་མཚན་མོ་ཆུ་ཚན་ཞིག་བརྒྱབ།
(༢༡༥ བ་༣། ༣༡༩ ཐ་༧) ཚེས་དགུ་ལ་ཨ་ལག་ཤར་དུ་འབྱོར་བཅག་མལ་གྱི་

ཐོག་སྒར་དམངས་ཀྱིས་བསྐང་གསོ་གསུང་སྒྲོག་གིས་སྤྱི་རིམ་བྱས།
(༢༡༧ ཉ་༢། ༣༢༡ ཐ་༩) མཚོ་མོ་ར་བར་ད་ལའི་པཱ་ཐུར་གྱི་དཔོན་མོ་ཅན་བརྒྱ་སྐོར་དང་ཧོར་ཨ་མདོ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་རྗེས་གནང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཤོ་མོང་འཛོམ་རར་ད་ལའི་པཱ་ཐུར་གྱི་མི་སྡེ་སོགས་སོག་པོ་སྟོང་ཕྲག་དང་ཧོར་བརྒྱ་ལྷག་ལ་བྱིན་རླབས་བྱས། ཚེས་ལྔ་ལ་
ན་ལུང་དཀར་མོར་འབྱོར། དེ་ནས་ཐང་ལྷའི་གངས་རི་མཐོང་གིན་འདུག་པས་གསོལ་མཆོད་བཟབས་རྒྱས་སུ་ཕུལ། སྡེ་པ་དཔོན་གཡོག་རྣམས་ཕེབས་ཞག་གསུམ་བཅག་མལ་ཐོག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཚོན་བླ་མ་ཆེ་ཆུང་ཁ་ཤས། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཁག་གཉིས། ཐོན་པ། འབྲོང་རྩེ་བ། ཧོར་ཚ་བར་ཏའི་དཔོན་སོགས་མང་དུ་ཚོགས་བཞེས་སྤྲོ་དང་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་པོས་བསྙེན་བཀུར།
(༢༡༧ བ་༣། ༣༢༢ ཐ་༥) བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆུ་འགོ་རྭ་སྒྲེང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་སུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་བསུ་བའི་བཀོད་པ་དང་བཅས་འབྱོར། མཆོད་ཁང་
གསར་རྒྱབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་མལ་བྱས་ཏེ་ཞག་གསུམ་བསྡད། ཇོ་བོ་འཇམ་པའི་རྡོ་
རྗེ་དང་སྐུ་འདྲ་དབུ་ཡོན་མ་གདན་དྲངས་ནས་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤམས། བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དམིགས་རིམ་ནན་ཏན་དུ་བསྒོམས་ཤིང་དབང་བླངས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

215

འདུ་ཁང་དུ་སྤྱི་སོས་གཞིས་ལེན་དང་བདོག་པའི་སྐྱེས་བཟབས།
(༢༡༨ བ་༢། ༣༢༣ འ་༡༡) ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཐོན་པའི་ལམ་དུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཆུ་བཟང་པ། ཤར་ཆེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ། གྲྭ་ཚང་ཁག་གི་སློབ་དཔོན། སྣ་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་དཔོན་སློབ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་ཕེབས། ཞལ་སྔ་ནས་ཤར་པས་ཆོས་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུམ་གླེང་རྒྱས་པར་གནང་། ཐང་སག་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དུ་གུང་གི་དྲོ་བབས། ཟུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཕེབས་པ་དང་མཇལ་ཞིང་གསུང་གླེང་ཞིབ་པར་བྱུང་།

(༢༡༨ བ་༥། ༣༢༣ འ་༥) བྱེ་རི་སྟག་རྩེར་ཞག་གསུམ་བསྡད། ཐའི་ཇི་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་གཞིས་ལེན་དང་གོས་དར་གྱི་སྟེར་ཆ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད། ཞལ་ངོ་
རྣམས་ལ་རྟ་མགྲིན་སྐྱེར་སྒང་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་སྒྲོལ་དཀར་སྤྱན་བདུན་
མའི་རྗེས་གནང་ཕུལ།

(༢༡༩ ཉ་༡། ༣༢༣ འ་༡) ཚངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་ཁོག་ཏུ་སྤྱན་དྲངས་
འཕྲིན་ལས་གྲུབ་པའི་གཏང་རག་གི་མཆོད་སྤྲེན་རྒྱས་པར་ཕུལ་ཞིང་སླར་ཡང་དམ་ཚིག་བསྒྲགས།

(༢༡༩ ཉ་༤། ༣༢༤ ཐ་༧) རག་མདར་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་གླིང་པས་སེར་

སྦྲེང་དང་བཅས་གུང་ཚིགས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར། སློབ་དཔོན་འཕྱོང་རྒྱས་པ་བློ་
བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་གཙང་བས་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་ཆགས་
ཀྱི་གླེང་མོ་ཞིབ་པར་བྱུང་། དགའ་མོ་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་

མཛད། སེར་འབྲས། སྐྱོར་ལུང་སོགས་སྐྱིད་སྨད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་བླ་མ་དང་སྣེ་མོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

216

བ། དྲུང་འཁོར། ལྷ་སའི་གནས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་རྟ་བསུ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གིས་ཐོག་དྲངས་ཉེ་སྐོར་གྱི་དགོན་ཁག་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྦྲེང་། ལྷ་ས་བའི་
རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་གྱིས་གཙོས་རྩེད་སྣ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་བསུས་ཏེ་བོད་ཡུལ་གྱི་རྡོ་
རྗེ་གདན་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འབྱོར། ཉེར་ལྔ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཚབ་མགྲོན་གཉེར་གྱིས་(༢༡༩ བ་༡) མཚོན་
པའི་དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྡེ་ཁག་མང་པོས་ལེགས་སྐྱེས་བསྟར།
(༢༡༩ བ་༦། ༣༢༥ ཐ་༧) ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་བྲིས་སྐུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་གོས་ཡོལ་སོགས་བཀོད་ལེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་སྒར་སྟོན་གྱི་བཞུགས་གྲལ་ཐོག་གནས་རྙིང་ཞབས་དྲུང་ཁྲི་

ཐོག་པས་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གླེང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྐུ་ཡོན་ཆེ་ཞིང་ཐུགས་ངར་བའི་
གསུང་བཤད་མ་རྫོགས་དོགས་པ་ལྟ་བུའི་རྫོང་དམ་དྲགས་པའི་སྐྱོན་ལས་མང་དུ་ཐོས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྩེར་སོན་པ་ཞིག་གདའ།
(༢༢༠ བ་༡། ༣༢༦ ཐ་༥) ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་གསར་རྒྱག་མཛད་པའི་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་རྒྱལ་པོས་ཤོག་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱིན་པས་གུང་ཚིགས་བྱས། གཞིས་ཁ་སྔར་གྱི་བཀོད་ལེགས་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་གནས་འགྱུར་ཞིང་བསིལ་ཁང་
བྱང་དུ་བཏོན་པས་མཚོན་པའི་ཐུགས་རྟོག་རྩིང་སྐྱོན་དུ་མངོན། གོས་ཆེན་གྱི་སློག་
པས་གཙོས་དངོས་པོ་ཚན་གྲངས་ཀྱི་སྟེར་སྦྱིན་མཛད་ཅིང་སྐྱོས་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཟང་

ཟིང་གི་བདོག་པ་གྱ་ནོམ་པ་བསྟར། དེ་བཞིན་དུ་བླ་མ། དཔོན་རིགས། ཆོས་སྡེ་ཁག དྲུང་འཁོར་སོགས་མཆོག་དམན་དང་བསྟུན་པར་འབུལ་སྟེར་གང་ལ་གང་འཚམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

217

འཚེམས་མེད་སོང་། ཕྱི་དྲོ་རྐྱང་ཐང་སྒང་དུ་བྲོ་གཞས་ཀྱི་རྩེད་སྣ་མང་ཞིང་རིན་ཆེན་
སྒང་དུ་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཁོག་ཞུགས་ཀྱིས་ཕེབས། དན་འབག་སྤྱང་ཀི་ཆུ་ཁ་ནས་
ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་
གྱིས་སེར་སྦྲེང་རྒྱས་པས་བསུས་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་འབྱོར། ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་རིམ་བཞིན་སྤྱི་སོས་འདུ་ཁང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་དང་། ལེགས་
བཤད་ཆོས་འཁོར་གླིང་པ་སོ་སོའི་གྲྭ་ཁང་དུ་གཞིས་ལེན་བཟབས།
(༢༢༡ ཉ་༣། ༣༢༧ ཐ་༣) རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆུ་བརྗེ་འཚམས་ལ་ལུས་ཀྱི་འཚོ་སྐྱོང་གལ་
ཆེ་གཤིས་རེ་ཞིག་འགོལ་མཚམས་སུ་བསྡད། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེ་ནས་ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཕེབས་པར་ལམ་བསྡུས་སོགས་ཆག་མེད་རྣམས་གསོས་ཤིང་གཞན་ཡང་འདོད་ཆོས་ཅི་རིགས་ཞུས། ཕར་ཚེ་དཔག་མེད་ལྕགས་སྡོང་བརྒྱ་རྩ། རཏྣ་གླིང་པའི་ཀློང་གསལ་སྙིང་ཐིག་གི་ཚེ་དབང་། ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་
རྒྱལ་གྱི་གཏེར་གསར་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གསུམ་རིགས་འདུས་ཀྱི་དབང་རྣམས་

ཕུལ། གཏེར་གསར་གྱི་ཚེ་དབང་སྐབས་མདའ་རྩེ་སོར་ཕྱེད་ཙམ་འཕེལ་འདུག་པ་སྐུ་
ཚེའི་བར་ཆད་སེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མངོན། གོང་གིས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོར་ལུང་ལས་གནང་སྦྱིན་བཟང་པོ་སྩལ་བའི་ཐམ་ཕུད་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནིར་ཕུལ་བའི་ཚིགས་བཅད་བརྩམས། གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྤོ་བོ་ཆུ་མདོ་ནས་ཕེབས་པ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་ཕྲད་པར་བྱོན་ཏེ་ཇ་རྟ་ཁྲབ་ཀྱི་སྟེར་ཆ་མཛད།

༡༦༽ ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་ལས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཟབ་ཆོས་
མཐའ་ཡས་པ་ཞུས། བསྙེན་མཚམས་སྔ་ཕྱི་ལ་བཞུགས། གཙང་ཕྱོགས་དང་ཕ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

218

བོང་ཁ། སེ་ར། ལྷ་ལྡན་བཅས་སུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཀྱིས་འདོད་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་

རྗེས་འཛིན། གུ་ཤྲཱི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་དགོངས་པ་རྫོགས་པས་མཆོད་སྤྲིན་

རྒྱས་པ་བསྟར། ྋརྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་དང་རབ་གནས་གནང་། རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་གྲངས་མང་བསྒྲུབས།

(༢༢༡ བ་༢། ༣༢༨ ཐ་༡) ཤིང་ཕོ་རྟ་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་མཆོད་གཏོར་རྟེན་འདོགས་བཟབས་རྒྱས་སུ་བསྟར་ཞིང་ཚིགས་བཅད་བཀོད་པའི་ལྷ་རྫས་ཕུལ། བཞུགས་གྲལ་གྱི་དུས་སྟོན་སྔར་འཁྱུད་ལྟར་བྱས།
བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་གྱི་ཚེ་དབང་བརྒྱ་རྩ་དང་གུར་
མགོན་གྱི་རྗེས་གནང་ཕུལ། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕེབས་ཞུས་ཏེ་དགའ་
ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་གཏང་རག་གི་སྤྱན་གཟིགས་གྱ་ནོམ་པ་བསྟར་ཁྲབ་དེ་
དམ་ཉམས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བེ་རིའི་ཡིན་པར་ངོས་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་ལོ་ཤས་སྐུ་ཚེ་
བརྟན་པར་ཨེ་ཡོང་གསོལ་བར་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་སྐག་ཅེས་
ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས། ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་ལྔ་ནས་གསུམ་པའི་ཟླ་སྨད་བར་ཕལ་ཆེར་
ཕྱི་མཚམས་ངོས་ཟུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཕེབས་ཏེ་བླ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་ལུང་

དང་རྭ་པོད་སོགས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་ཞུས།

(༢༢༢ བ་༤། ༣༢༩ འ་༤) རྒྱ་གར་ཝ་ར་ཎཱ་སིའི་བྲམ་ཟེའི་པཎྜིཏ་ག་ཀཱུ་ལ་མི་ཤྲའི་དྲུང་དུ་སྡེ་པ་འདར་པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་སྒྲ་བསླབ་ཏུ་བཅུག་པ་ངག་རིག་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་བརྒྱུད་དང་བརྩོན་དཔྱོད་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་ཟླ་བ་བཅུའི་བར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

219

ལ་མཁས་པར་ཤེས་ཤིང་ཞར་ལ་རྒྱ་གར་ཕལ་སྐད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་བྱུང་འདུག (༢༢༤ ཉ་༢། ༣༣༡ འ་༧) ངེད་ཀྱིས་ཟླ་བ་བཞི་པ་ནས་ལྔ་པའི་ཟླ་སྟོད་པར་ལྷོ་
བྲག་གཏེར་བྱོན་ལས་ཁྱུང་གི་བསྙེན་མཚམས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བྱས། རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆུ་མ་འཕྲོད་པས་གསང་མ་གཏོགས་མེད་འདུག་ཅེས་ཕྱོགས་མཐའ་མང་པོར་གྲགས་པས་དགའ་སྡུག་གི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཚོད་དུ་སྣང་། མཚམས་སྔ་མའི་མུ་འཐུད་ནས་གནམ་ལྕགས་དྲག་པོ་རྫས་རྒོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བདུན་གཅིག་མུན་
མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་སྐབས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རྟགས་མཚན་ཀྱང་ལེགས་པ་བྱུང་།

(༢༢༤ བ་༤། ༣༣༢ འ་༦) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་འབྲས་སྤུངས་ནས་བཏེག་མར་ལམ་གནས་ཆུང་ལྕོག་ཏུ་ཕྱིན། དེ་སྐབས་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེ་རིན་སྤུངས་སུ་ཕེབས་པའི་ས་བཅད་ཡོད་པ་ལྟར་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་གེགས་ཡོད་མེད་དྲི་བ་ཞུས་པར་རིན་ཅེན་སྤུངས་པ་མ་བསྒྲལ་ན་བར་ཆད་མི་ཡོང་བ་སྡུག་
འདྲེས་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཅེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས།

(༢༢༥ བ་༤། ༣༣༤ ཐ་༥) དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་པའི་མཆོད་ཡོན་རྣམས་རིན་སྤུངས་བསྒྲལ་ནས་འབྱོན་མི་དགོས་པའི་ས་བཅད་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བླ་བྲང་གི་སྐུ་ཆས་ཀྱང་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་ཕེབས་མ་རག་
ཡིན་འདུག་རུང་ཆར་ཞོད་ཆེ་ཞིང་གཙང་ཆུ་རྒྱས་པའི་གཞུང་ཀོ་ལ་སྐུ་ཉེན་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ན་ཧ་ཅང་ཕེབས་ཆེས་པས་སྡེ་པ་ཐུགས་འགྱུར་བས་མཆོད་ཡོན་རྣམས་ཡར་ཕེབས་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཞུ་ཡིག་སྐྱེལ་བར་ཨ་དྲུང་རྟ་ཞོན་ཞིག་འཕྲལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

220

དུ་གནང་སོང་། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་རིན་སྤུངས་ནས་བཏེག་ལྷན་དུ་འབྱོར། པ་རྣམ་བརྒྱུད་ཚེས་དྲུག་གི་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཔལ་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་
འབྱོར།

(༢༢༦ ཉ་༢། ༣༣༤ འ་༩) དེ་ནུབ་བླ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་དཀར་སྤྲོའི་ཐོག་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་མཇལ་ཏེ་བཀའ་མཆིད་ཞིབ་རྒྱས་སུ་སྩལ། སྤྱི་བླ་བྲང་སོ་སོས་གཞིས་ལེན་དང་སྟེར་སྦྱིན་ཉིན་གཉིས་སུ་རྒྱས་པར་
བཤམས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཕེབས་དང་བསྟུན་ཚོགས་ཆེན་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཐུན་གཅིག་དང་གླེགས་བམ་ཕ་ཆོས་ནས་ཆོས་ཐུན་གཉིས་ལ་ཞིབ་བཤད་ཕུལ། བྱམས་ཆེན་གྱིས་གཙོས་མཆོད་ཁང་གསར་རྙིང་རྣམ་གྲངས་མང་བ་

འདུག་པ་རྣམས་ཞིབ་པར་མཇལ། ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་གཞིས་ཀ་རྩེར་ཕྱིན། བཅུ་

གསུམ་ལ་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་པའི་ཉེར་དགུའི་བར་སྟན་ཆགས། གནངས་ཆག་གིས་མཇལ་ཞིང་ཚེ་དབང་འཇམ་ལུགས་ལྷ་ལྔ་མ་བརྒྱ་རྩ་ཞུས། བླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་མཐའ་དག་ཚང་བའི་དབེན་ས་སྙན་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་གནང་ཞིང་བརྗེད་ཐོ་བཏབ།
(༢༢༦ བ་༣། ༣༣༥ འ་༡༠) སྔོན་གྱི་བླ་མ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་གནས་གང་
བཟང་མཇལ་མོས་ཡུལ་གྱི་བླ་མར་ཆོས་ཞུ་ཞིང་སྣོད་ལྡན་ལ་ཕར་སྟོན་པའི་རང་དབང་ནི་གཅིག་ཏུ་ཆེན་པོའི་སྟོང་འུར་གྱི་སྒྲོབ་འདི་དང་གཉིས་སུ་གང་ཡང་བྱེད་མི་
བདེ་བའི་ལས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་བྲེལ་བ་ཆེར་མ་བྱུང་གཤིས་མི་དམངས་འདི་ཚེ་དབང་ལ་དགའ་བ་ནས་སྤྱི་དབང་ཞིག་བྱས་ན་ཡོང་འདྲ་ཞེས་སྡེ་པར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

221

ཞུས་པས། དེ་རྩིས་ཀྱི་སྡེ་པ་ནོར་བུས་ནང་སོ་རྣམ་པ་དྲུང་གཟིམ་དྲག་ཞན་དང་བསྟུན་
པའི་དབང་ཡོན་གྱི་ཐོ་སྒྲིག་བྱེད་འདུག་པར་བརྟེན་དེ་རིགས་ཟ་འདོད་ཀྱི་ཁྲལ་བཀལ་
བའི་གཏམ་ངན་ལ་བག་ཚ་སྟེ་དབང་བཤོལ།

(༢༢༧ བ་༦། ༣༣༧ ཐ་༧) ཉེ་སྐོར་དུ་ས་བཟང་པོ་ཞིག་འདུག་པས་སྐུ་པར་མང་པོ་
ལག་བདར་དུ་བཏབ།

(༢༢༨ ཉ་༤། ༣༣༧ འ་༥) ཉེར་བདུན་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་འཇུ་བའི་སྙུན་ནད་ཀྱིས་

བཏབ་སྟེ་རྐྱེན་སེལ་གྱི་ཚེ་རྟ་བྱབས་ཁྲུས་ཕུལ། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་རིན་
ཅེན་སྤུངས་པ་མ་བསྒྲལ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ཐོག་ཏུ་བབས། རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཞིག་བདེ་བ་བྱུང་བས་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་ཆས་པའི་(༢༢༩ བ་༦། ༣༤༠ཐ་༣)ཚེས་བཅུ་དགུ་ལ་གམ་པ་ལ་བབས་མཚམས་སུ་བསྟན་འཛིན་དཔོན་པོ་དང་ཨོ་ཆིར་ཐུ་ཐའི་ཇིའི་མི་སྣ་ཇའི་སང་འབྱོར།
སང་གུང་ཚིགས་ཐོག་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་བ་དང་གྲུ་ཁར་རིན་པོ་ཆེ་ལྕགས་ཟམ་པ་གཉིས་བྱོན། གྲུ་ཐོན་པའི་ཆུ་འགྲམ་དུ་རྒྱུགས་ཇ་བྱུང་བར་བརྟེན་དེར་ཚོགས་
གྲལ་བསྒྲིགས་པའི་ཐོག་རྒྱལ་པོ་གྲུ་བཏོན་ནས་ཕེབས་པ་ཞལ་དབུགས་སྟོད་དུ་འཚངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱིན་རླབས་ཞུ་བ་དང་སྦྲགས་ངེད་རང་གི་པུས་མོ་ལ་དབུ་
བཙུགས་ནས་དྲན་མེད་ལྟ་བུར་སོང་བར་མི་ཚོགས་ཆེས་པ་དང་བཅས་ཚང་མ་ཧ་ལས་ཤིང་དེ་རིང་ལམ་སོ་ཁ་འདིར་ཤིན་ཏུ་མི་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་འདྲ་སྙམ་པའི་འཇིགས་སྐྲག་གི་མུར་རྡོ་རྗེ་དྲག་པོ་རྩལ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཞིག་བྱས་པར་གསལ་བ་
བྱུང་བ་དང་ལྷན་དུ་བཀའ་སྒོ་ཕུལ་བའི་ཚེ་དབུ་བཏེག་ནས་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ཤིང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

222

གསུང་འཕྲོས་མཛད་པས་ཚང་མ་བློ་ལྷོད་པའི་ཚད་དུ་སོང་།
(༢༣༠ བ་༡། ༣༤༠ འ་༢) ཉེར་ལྔའི་ཉིན་དགའ་གདོང་སྐྱོར་ལུང་པའི་བསུ་བ་དང་། (༢༣༠ བ་༢། ༣༤༡ ཐ་༢) ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་སེར་

སྦྲེང་དང་ལྷན་ཅིག་པར་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའང་ཁོག་ཏུ་ཕེབས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཁྲོམ་བརྒྱུད་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་སླེབས།
(༢༣༠ བ་༤། ༣༤༡ ཐ་༥) གནམ་གང་གི་ཉིན་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་ཉིན་འཁོར་ལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་པོར་ཚེ་དབང་ལྕགས་སྡོང་མ། ཉང་ལུགས་ཀྱི་དྲག་པོ་མེའི་
སྤུ་གྲིའི་དབང་ཕུལ་ཞིང་བྱད་གྲོལ་ཞིག་བྱས། ཡང་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་ཕྱིན་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་རིམ་ལ་པད་གླིང་བྲག་དམར་གྱི་གཏོར་
བཟློག་ཞག་གསུམ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཟོར་འཕངས་པའི་ནུབ་ནང་པ་ནུབ་པ་བའི་ཁང་པར་མེ་ཤོར་ཚན་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བ་ནག་རྩིས་ལྟར་ན་ལྟས་ཤིན་ཏུ་ལོད་པ་འདུག་པས་སྐུ་རིམ་གྱིས་མི་བཟློག་པའི་མཚན་མར་གོ །ཚེར་གསེབ་ནས་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་
གྱིས་ཚེ་དབང་སྟོང་ཚར་ཞིག་ཞུ་དགོས་པར་ལུང་བསྟན་པའང་སྐུ་ཚེ་ལ་བར་ཆད་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བརྡ་སྟོན་དུ་སྣང་།
(༢༣༢ ཉ་༢། ༣༤༣ ཐ་༢) ཟུར་ཁྱབ་བདག་བླ་མའི་བཀའ་སྩལ་བཞིན་བྱང་པ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ངག་གི་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་འདེབས་རྣམས་བྲིས། ཉེར་བཞི་ལ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་ཕྱིན་

རྒྱལ་པོར་འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་གྱི་ཚེ་དབང་བརྒྱ་རྩ། གདོན་གྲོལ། ཆུ་བཟློག་གི་སྐུ་
རིམ་གྱི་རིགས་སྣ་གང་མང་བྱས་ཀྱང་ངོ་སོ་ཡོད་པ་ནི་མ་བྱུང་། གླིང་སྟོད་ཆོས་རྗེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

223

དང་དཔོན་ཚང་བྱང་ངོས་པ་གཉིས་བཅར་བཞུགས་མཛད་པའི་གསོལ་སྨན་གྱི་འཕྲོད་ངོའང་མ་བླངས་ཤིང་དགུང་ལོ་མཐོ་བ་ནས་སྐུ་གཟུགས་ཇེ་ཞན་དུ་འགྲོ་ཡིན་འདུག་པས། བླ་མ་སྔགས་བོན་སྨན་པ་མཐའ་དག་གི་ཟོག་མཐིལ་འདི་རིགས་ཀྱིས་

འདོན་པར་མཆིས། ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོའི་གླིང་མེ་རྒྱལ་ཁམས་བྱིངས་ཀྱི་ལོ་ལེགས་
ཉེས་ལ་བལྟ་བར་གྲགས་པ་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་ཀྱང་རང་རེ་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་སྣང་བས་སེར་འབྲས་སོགས་
རིའི་སྒུར་དུ་ཡོད་པ་ཚོར་ཡང་རླུང་འཚུབ་ཀྱིས་སྦར་མ་ཐུབ་ཅིང་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་མར་མེ་ལྟ་ཞོག་ཀོང་བུ་རྣམས་ཀྱང་རླུང་གིས་ཁྱེར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལོད་པ་བྱུང་། ཉེར་དྲུག་ལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་འབྱོར།
(༢༣༢ བ་༣། ༣༤༣ འ་༢) སྤོང་རོང་དཀའ་བཅུ་གྲགས་པ་ཅན་བསྙེན་རྫོགས་ཉེར་གསུམ་དང་རབ་བྱུང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་བསྒྲུབས། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་ཁུན་འདུ་ལེན་ཨོ་པ་ཤི་དཔོན་གཡོག་འབྱོར་བ་དང་ཕྲད། ཚེས་ལྔ་ནས་ཉི་ཤུའི་བར་བཅད་རྒྱའི་ཁོག་ཏུ་ཟུར་ཁྱབ་བདག་བླ་མ་གདན་དྲངས་དེ་དགོངས་འདུས་གྱི་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས།
(༢༣༣ ཉ་༤) ཉེར་ལྔ་ནས་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་སླར་ཡང་གོང་གི་ཆོས་འཕྲོ་ཞུས།
རྒྱལ་པོ་ལ་མངོན་གྱུར་གྱི་སྙུན་ནད་མེད་ཅིང་སྐུའི་ཟུངས་རིམ་ལོད་དུ་སོང་བ་སྡེ་པ་
དང་དྲུང་འཚོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཁྱེན་པའི་རེ་ཞིག་སྐྱོན་མེད་ཡོད་ཁུལ་རེ་དོགས་ཀྱི་
ངང་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན་གྱི་སྲོད་ལ་གནམ་སའི་དབང་ཕྱུག་བློན་པོ་མགར་གྱི་སྣང་བརྙན་འདྲ་བ་དེ་རང་བསྟན་གྱི་སྐུ་ཆག་བདོ་བ་ལྟ་བུས་གཟིམ་ཁྲི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

224

མཐའ་ཅན་དུ་མཛད་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་རྗེས་སུ་བསྟན། འཕྲོས་བྱུང་འཕྲལ་
ལྷ་ས་ནས་སྡེ་པ་རྟབ་རྟབ་པོར་ཕེབས་པའི་ནམ་ཕྱེད་ཡོལ་ཙམ་ལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་བྱོན། དེ་འཕྲལ་གྲབས་ཡུལ་བྱས་པའི་ཕྱིན་པ་ནམ་སེང་ལ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་
སླེབས། འཕོ་བ་ཞུས་འཕྲལ་གྱི་མགར་ལག་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་བཏབ་པས་འཕྲལ་དུ་
ཐེབས་རྟགས་མ་བྱུང་རུང་རྗེས་སུ་ཚངས་བུག་ནས་ཆུ་སེར་འཛག་པ་ཆུ་མིག་ཁ་པ་ཆོག་ཐུས་མཐོང་ཟེར་གང་ལྟར་གཟུངས་སྔགས་ཟབ་མོའི་རིགས་དང་སྨོན་ལམ་རྣམ་གསུམ། ཞི་ཁྲོ་དགོངས་པ་རང་གྲོལ་གྱི་ཐོས་གྲོལ་སོགས་ཁ་ཏོན་རྒྱས་པར་བྱས། ཕྱི་

དྲོ་དགོན་པར་ལོག

(༢༣༣ བ་༣། ༣༤༥ ཐ་༩) སྡེ་པས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཞབས་

དྲུང་ཡིད་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སོག་བོད་ཀྱི་དོ་དམ་མང་པོ་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་དགོངས་རྫོགས་གྱི་གྲ་སྒྲིག་བཙུགས་པའི་མང་འགྱེད་བསྔོ་རྟེན་
གཏོང་ལུགས་སོག་ལུགས་ལ་གཞི་མཛད་བོད་ལུགས་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་དང་བཅས་རྒྱ་ཆེར་གནང་།

(༢༣༤ བ་༣། ༣༤༦ འ་༦) ཚང་མ་འབྲུ་ཐོག་ཏུ་བསྡོམས་པར་མཁར་ཁལ་ལྔ་འབུམ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་བཅས། ལོ་རྟིང་མའི་ནང་དུ་ཕྱི་རྟེན་ལ་གསེར་
བཙོ་མ་ཞོ་སུམ་སྟོང་ལས་གྲུབ་པའི་བཀའ་འགྱུར། རྨེ་རུ་ལྷ་ཁང་དུ་སྨན་འདམ་གྱི་

རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ། སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐུ་
རྒྱུར་དངུལ་ལྔ་བཅུ་མ་བརྒྱད་ཅུ་སོང་བའི་སྐུ་རྒྱུ་རྣམས་བསྡོམས་ཚོད་མ་ཟིན་ཞིང་བཟོ་རིགས་ཀྱི་ཕོགས་གླ་ཡོན་གཟུངས་འབུལ་རབ་གནས་ཀྱི་དགོས་ཆ་འབྲུ་ཐོག་ཏུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

225

དྲིལ་བར་ཁལ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་སླེབས།
(༢༣༥ ཉ་༢། ༣༤༧ ཐ་༨) ཞག་བདུན་གྱི་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་ཀུན་
སྒྲོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་དྲུག་གནས་འདྲེན་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱལ་པོར་
དམིགས་ནས་ནན་ཏན་དུ་བགྱིས་པ་ཉིན་སྔ་མ་ཚོར་ཧ་ཅང་གི་ལྟས་ལེགས་པར་མ་བྱུང་ཡང་མཇུག་ཏུ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་མཚན་མ་གསལ་བ་
ཡིན་འདྲ་བསམ་པ་ཤར།
(༢༣༥ ཉ་༤། ༣༤༧ འ་༤) ཉེར་གཉིས་ལ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་རགས་རིམ་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་པུར་ལ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་
མའི་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་ཁྲུས་ཆོག་ལྷོ་སྒོ་རྒྱས་པར་བྱས། ལོ་
མཇུག་འཇམ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཟོར་ལས་སོགས་དུས་རིམ་དང་།ཤིང་ལུག་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་སྲིད་གསུམ་དབང་མོར་མཆོད་གཏོར་ཐོག་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བའི་སྙན་ཤལ་ཕུལ། བཞུགས་གྲལ་གྱི་དུས་སྟོན་བསྟར།

(༢༣༥ བ་༢། ༣༤༨ ཐ་༥) གཙང་དུས་དབུས་གཙང་གཉི་གར་བཀའ་འགྱུར་རྒྱུན་སྒྲོག་མཛད་པ་ཆག་པའི་ཉམས་གསོས་ལ་འདི་ལོ་ནས་དེ་ཚབ་སྟར་ཆགས་འགབ་ཚུལ་སྡེ་པར་ཞུས་པ་ལ་དགོན་ཁག་དགོངས་བཅད་ཀྱིས་ཞལ་བཀོད་མཛད།
(༢༣༦ ཉ་༢། ༣༤༩ ཐ་༥) ཚེས་ལྔ་ལ་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་འདབས་སུ་སླེབས། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་འདོན་དུ་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་དམིགས་པའི་སྨོན་ལམ་ཚིགས་བཅད་ཅིག་བརྩམས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

226

(༢༣༧ བ་༥། ༣༥༡ འ་༧) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་རྟ་བསུ་བརྒྱ་སྐོར་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་གྱི་སེར་སྦྲེང་དང་བཅས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཕྱིན། ཚོགས་ཆེན་དུ་ལས་
གཤིན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་རྗེས་
གནང་བྱིན་རླབས་ལུང་ཡོངས་རྫོགས། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ཕ་ཆོས་བུ་ཆོས་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ། ཆོས་མཚམས་བྱེད་ཁའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་བཤད་ལུང་དབུ་ཚུགས་པ་ཕུལ།
(༢༣༨ ཉ་༥། ༣༥༢ ཐ་༩) ཉེར་ལྔ་ལ་ཁྱབ་བདག་བླ་མའི་གདན་ས་ཕ་བོང་ཁ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན། གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རས་
བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་བཞི་བསྡུས་
སོགས་འདོད་ཆོས་མང་དུ་ཕུལ།
(༢༤༠ བ་༥། ༣༥༥ འ་༣) རོང་པོ་ཀིརྟི་ཚང་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་ཁ་གཙང་ཡིན་རུང་ཆོས་སྐྱོང་གུར་ཞལ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་འཁོར་ལོའི་མན་ངག་འདྲ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ་ཞིག་བར་སྐབས་སུ་ནུབ་པ་རྩད་གཅོད་ལ་སྐུ་སྐྱེའི་ནུ་བོ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་དཀའ་བཅུ་ཆོས་རྗེ་དེ་ས་སྐྱར་ཆེད་གཉེར་གྱིས་འོངས་པ་

ཁོང་པ་གྲུབ་མཐའ་འགྱུར་མི་དགོས་འདུག་ཀྱང་ཐུགས་དོགས་འཕྲོས་པའི་ས་སྐྱར་ཆོས་སྐོར་མེད་ཚུལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་བསླབ་སྟོན་གནང་བར་བརྟེན་ཕྱིར་ལོགབཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ཐག་བཅད་དེ་རང་ཡུལ་འདེགས་གདོང་འདོད་སྦྱར་བཞིན་གུར་མགོན་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་ཞལ་བསྙེན་མགོན་པོ། སྤྱན་རས་གཟིགས་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བྱས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

227

ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཞི་ལ་གོང་དཀར་དཀོན་གཉེར་དཔོན་དགེ་སྟེང་བླ་མར་སྤྱན་སྔ་ལྷ་གཟིགས་རས་པས་མཛད་པའི་སྤྱན་སྔ་ཆོས་དྲུག་གི་ལུང་། སོག་པོ་དཀའ་བཅུ་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཙོ་རྐྱང་གི་རྗེས་གནང་། མངའ་རིས་དྲུང་པ་རྒྱལ་ཚབ་པས་གཙོས་རྒོད་ཚང་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཚེམ་བུ་ལུགས་ཀྱི་དམར་འཁྲིད་དང་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་བློ་སྦྱོང་
སྐྱིད་སྡུག་ལམ་འཁྱེར་ཉམས་འཁྲིད་དུ་ཕབ།

(༢༤༡ ཉ་༦། ༣༥༦ འ་༦) དྲུང་པས་ཁྱེད་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་བཞེས་མཁན་ཚོ་ཚེ་འདིར་མ་གསན་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་གོང་མ་རྣམས་སུ་གསན་པ་ཡིན་པས་གང་ཞུས་བྱུང་ཡང་ཐོགས་མེད་གནང་དགོས། མ་ཐོབ་གསུངས་ན་བསྟན་པ་ལ་གནོད་ཡོང་ཞེས་སྙན་སྒྲོན་འབུལ་བ་བློ་གཟུར་གནས་ཤིག་གིས་བལྟས་ན་སྙན་སྒྲོན་དེ་ག་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པར་འདུག ཁོང་པ་ཆོས་པ་བཟང་པོར་གྲགས་ཀྱང་ངང་ཚུལ་དེ་དག་ལ་དཔགས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་སྙིང་ཁམ་ཅན་ཞིག་ཡོད་དམ་སྙམ།
(༢༤༡ བ་༣། ༣༥༧ ཐ་༣) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་བཟུང་དྲུག་པའི་ཚེས་དགུའི་བར་མཚམས་བཅད་དེ་ཟུར་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མའི་དྲུང་དུ་བཀའ་བརྒྱད་བདེར་
གཤེགས་འདུས་པ་པོ་ཏི་དགུས་ཐོག་དྲངས་དབང་ལུང་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། (༢༤༢ བ་༣། ༣༥༨ འ་༩) བཅོ་བརྒྱད་ལ་དབུ་ཚུགས་པའི་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་དགུའི་བར་གོང་གི་ཆོས་འཕྲོའི་དབང་ལུང་ཚོ་ཞུས་ཤིང་ཡིག་ལན་བཟོ་དགོས་
ཀྱི་བསླབ་སྟོན་བྱས། ཚེས་བཅུ་ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་གོང་གི་མི་སྣ་རྣམས་ལ་གཞིས་ལེན་འདོད་ཆོས་རྫོང་བ་བཟབས། གོང་དུ་ཞུ་ཡིག་འབུལ་སྐྱེལ་ལ་མི་སྣ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

228

གཞོན་པ་འཕྱོང་རྒྱས་ལྐོག་གྲོང་པ་ཐོན་པའི་རྒན་པ་ཟུང་ཆུ་རབ་འབྱམས་པ་དངོས་གྲུབ་ཡོན་ཏན་འགྲོ་དགོས་པའི་ཡིག་ངག་བྱས།

(༢༤༣ ཉ་༣། ༣༥༩ ཐ་༥) མེ་རག་བླ་མ་ཅན་བསྙེན་རྫོགས་གསུམ་དང་དགེ་ཚུལ་བཞི་བཅུ་ཙམ་བསྒྲུབས། ཉེར་བརྒྱད་ལ་དབུ་བཙུགས་པའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅུའི་བར་བདེ་ཡངས་སུ་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་ལ་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གི་ལུང་ཕུལ།
(༢༤༣ བ་༢། ༣༥༩ འ་༣) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཉིས་ཀྱི་བར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པར་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་འདུས་
ཀྱི་དབང་ཆེན། ཐུགས་སྒྲུབ་དྲག་པོ་རྩལ་གྱི་རྒྱས་པ་སྒྲུབ་པ་སྡེ་བརྒྱད་འབྲིང་པོ་སྒྲུབ་
པ་སྡེ་དྲུག་གི་དབང་། ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་འོད་སྣང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་ཀུན་སྒྲོལ། བྱང་གཏེར་ཕུར་པ་འབྲིང་པོ་དྲག་སྔགས་སམ་ལྕགས་ཁང་མར་གྲགས་པ།
གསར་བན་ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་གཏེར་མའི་འཇམ་དཔལ་རྫོགས་ཆེན། འཇམ་དཔལ་ཚེ་
བདག འཆར་ཀ་སྒྲོམ་བུ་མ། དགེ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་རྣམས་ཀྱི་

རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དང་། (བསྡུས་)ཆོས་སྐྱོང་མང་པོའི་རྗེས་གནང་།
(༢༤༤ ཉ་༣། ༣༦༠ འ་༨) རིང་འཚོའི་ཚིགས་བཅད་དང་ཇ་མཆོད་ལེ་ཚན་སོགས་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་ཕལ་ཆེར་གྱི་ལུང་ཕུལ། ཚེས་གསུམ་ལ་དབང་ཡོན་
གྱི་ཚུལ་དུ་བདོག་པ་དང་བཅས་འཆི་མེད་འོད་སྣང་གི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་འབྲེལ་བའི་རིང་འཚོའི་རྟེན་འབྱུང་བསྒྲིགས།

(༢༤༤ བ་༢། ༣༦༡ ཐ་༩) ཉེར་གསུམ་ལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དགོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

229

རྗོགས་སུ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྨོན་གྲོང་མཆོད་ཁང་ལ་རབ་གནས་བགྱིད་པར་

འབྱོར།

(༢༤༤ བ་༤། ༣༦༡ འ་༩) ཉེར་དྲུག་ལ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་སྒོ་ནས་
རབ་གནས་འབྲིང་པོའི་ཆོ་ག་ཚང་བར་བྱས། དེ་དང་དུས་མཚུངས་དགའ་ལྡན་ཁང་
གསར་དུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཟུར་པ་དཀོན་ཅོག་ཆོས་བཟང་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་
པོའི་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་གནང་།
(༢༤༥ ཉ་༢། ༣༦༢ ཐ་༡) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཟླ་སྟོད་ཀྱི་རིང་ཕན་བདེ་སྐུ་སྐྱེར་
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་བདེ་མཆོག་དཀར་པོ་དང་བ་རི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་དཀར་
སྤྱན་བདུན་མའི་རྗེས་གནང་། བླ་མ་མཆོད་པ་དང་ལྷ་སའི་དཀར་ཆག་སོགས་གསར་རྩོམ་ཁ་ཡར་གྱི་ལུང་བྱས། གཡོན་རུ་དགའ་ལྡན་པ་ཡོན་མཆོད་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་ཉེ་བར་
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའི་ཁྱམས་སུ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་བསྐུར།

(༢༤༥ ཉ་༦། ༣༦༢ ཐ་༩) ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་ཕུར་སྒྲུབ་དང་ཉེར་གསུམ་ལ་འཇམ་དཔལ་དུས་དགྲའི་དབང་པོའི་ཟོར་ལས་ཚུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་ཕྱིན། ཕུར་

སྒྲུབ་གྲོལ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྙེན་རྫོགས་བསྡོམས་པ་བཅུ་སྐོར་བསྒྲུབས།
མེ་སྤྲེལ་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་གནམ་ལོའི་ཐོག་མར་དཔལ་ལྡན་རེ་
མ་ཏིའའི་མཆོད་གཏོར་དང་འཕྲིན་འཆོལ་སྤེལ་བའི་སྙན་ཤལ་ཕུལ། ཚེས་བཞིའི་བར་ལོ་གསར་བཞུགས་གྲལ་ཀྱི་དགའ་སྟོན། ལྔ་ནས་བཅུའི་བར་མཚམས་ཤིན་ཏུ་
དམ་པར་སྒྲོལ་ལྗང་གི་བཟླས་བརྗོད་དང་སྦྲགས་སྒྲོལ་མདོས་བཏང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

230

(༢༤༥ བ་༣། ༣༦༣ ཐ་༡) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་འབྲས་སྤུངས་སྤྱི་ཁང་དུ་ལོ་
གསར་གྱི་དུས་སྟོན་བསྟར་ནས་ལམ་བརྐྱངས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་ཕྱིན། སྨོན་
ལམ་ཆེན་མོ་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་ཚུགས་པའི་ཐོག་དབེན་ས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་ཐོར་རྒོད་མགོན་པོ་ཡེལ་དེང་སོགས་གསར་འགྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་བརྒྱ་འབུལ་སྟོང་
འབུལ་ཁ་ཡར་བླངས། གསར་འགྲུལ་ཚོར་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་། ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བྱིན་རླབས་དང་། ཉེ་ལྡིང་ཏྲེ་བོ་སྐུ་སྐྱེར་ཚེ་མགོན་གྱི་བྱིན་

རླབས་བྱས། ཉེར་དྲུག་ལ་ལྷ་ས་ནས་བཏེག་སྟེ་(༢༤༥ བ་༦། ༣༦༣ ཐ་༨)བདེ་ཆེན་རྩེར་འབྱོར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གསར་བཞེངས་མཛད་པར་ཉེར་བདུན་
གྱི་ཉིན་གྲྭ་ཚང་དང་བཅས་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་གནས་
འབྲིང་པོ་ཆ་ལག་ཚང་བ་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་མེ་ཏོག་སིལ་མ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བཀྲམ། རབ་སྟོན་གྱི་བཞུགས་གྲལ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་མཛད། ཞལ་ངོ་རྣམས་དང་དྲུང་
འཁོར་དྲག་རིམ་ཚོར་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་། ཉང་ལུགས་ཀྱི་དྲག་པོ་མེའི་སྤུ་
གྲིའི་དབང་། ཕྱག་རྡོར་གོས་སྔོན་ཅན་དང་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྗེས་གནང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་རྣམས་ཕུལ།
(༢༤༦ ཉ་༤། ༣༦༣ འ་༣) ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཁྲིམས་ལྡན་འདུས་

པ་རྒྱ་མཚོའི་བསུ་བ་དང་བཅས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་སླེབས། སྤྱི་སོ་དང་གྲྭ་ཚང་
ཁག་གིས་གཞིས་ལེན་དང་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གྱ་ནོམ་པ་བསྟར། བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་གསར་བཞེངས་ལ་གྲྭ་ཚང་དང་བཅས་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་བྱས། སོག་པོ་ཁ་ཤས་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

231

སེངྒེ་སྒྲ་དང་སེང་ལྡེང་ནགས་སྒྲོལ་གྱི་རྗེས་གནང་བསྐུར། བསྙེན་རྫོགས་པ་ལྔ་དང་
རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔར་སྡོམ་པ་ཕབ། ཚེས་ལྔ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས། བསྙེན་རྫོགས་ཉེར་གཉིས་དང་དགེ་ཚུལ་སུམ་ཅུ་བསྒྲུབས།
(༢༤༧ ཉ་༢། ༣༦༥ ཐ་༢) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ནས་ཉེར་གསུམ་གྱི་བར་གཟིམ་ཁང་
གོང་སྤྲུལ་སྐུ། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ། འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁྲི་
གདན་ཟུར་གྱིས་ཐོག་དྲངས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་སྐོར་ལ་གུང་ཚིགས་གྲོལ་ནས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ཆོས་ཐུན་རེའི་ལུང་ཕུལ། སྔ་དགོང་བྱང་འགྲུལ་གྱི་ཕྲད་མི་མང་ཞིང་འདོད་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་དང་རབ་བྱུང་
བསྙེན་རྫོགས་ཁ་ཡར་བསྒྲུབས། མངའ་རིས་མདོང་པོ་སྐུ་སྐྱེས་ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་ཇ་དང་གསེར་ཞོ་བརྒྱའི་བསྐུར་མ་བཏང་བ་འབྱོར། ཉེར་ལྔ་ལ་གཟིམ་ཁང་གོང་དུ་ཇ་མགྲོན་ལ་ཕྱིན།

(༢༤༧ ཉ་༦། ༣༦༥ འ་༩) བྱམས་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་དབུ་བྱས་བསྙེན་རྫོགས་བཅོ་ལྔ་དང་དགེ་ཚུལ་སུམ་ཅུ་བསྒྲུབས། བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་རུས་ལ་རུས་ཆོག་བྱས་ནས་སཱ་ཙྪ་དང་སྐུ་པར་ལག་བདར་དུ་བཏབ། ཐོན་ཟིལ་གནོན་པས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་ཚེམས་འཁྲུལ་མེད་ཅིག་བྱིན།

༡༧༽ སྐྱིད་གྲོང་ཇོ་བོ་ཝ་ཏི་བཟང་པོ་བོད་དབུས་སུ་གདན་ཞུས་དང་གཟིམ་
ཁང་གོང་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་བསྙུན་ངང་གྲོངས་ཤིང་གཞན་ལ་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་
ཁྲིད་མང་དུ་ཕོག དགེ་ཚུལ་སློང་མཐའ་ཀླས་པ་སྒྲུབ། བསྙེན་མཚམས་སྔ་ཕྱིར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

232

གཞོལ་ངོས་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་གསར་མ་རྒྱུད་འབུམ་དང་ཉམས་ཁྲིད་དབང་

རྗེས་གནང་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཞུས། སྡེ་སྲིད་གྲོངས་ཀྱང་གསང་། གཟིམ་ཁང་ གོང་སར་བཟློག་རིམ་བསྒྲུབས། ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཞིབ་རྒྱས་སུ་ཕབ།

(༢༤༧ བ་༢། ༣༦༥ འ་༣) སྐྱིད་གྲོང་དུ་བལ་བོད་ཀྱི་བདེ་གཟར་ལ་བརྟེན་སླར་ཇོ་
བོ་གོར་ཥས་གདན་དྲངས་དོགས་པས་སྡེ་པའི་བསླབ་སྟོན་དང་བསྟུན་སྡེ་པ་ནོར་བུ་དང་མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཝ་ཏི་གདན་དྲངས་པ་ཉེར་གསུམ་ལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས། ཞག་གསུམ་གྱི་བར་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བཤམས་ཤིང་
སྨོན་ལམ་ནན་ཏན་དུ་བཏབ། དེ་ནས་པོ་ཏ་ལའི་མཆོད་ཁང་དུ་བཞུགས། དེའང་རིག་འཛིན་རཏྣ་གླིང་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལུང་དུ། སྐྱིད་གྲོང་ཇོ་བོ་དབུས་གཡོར་ཕྱོགས་སུ་
འབྱོན༔ ཞེས་པའི་དུས་ལ་བབས།
(༢༤༨ ཉ་༢། ༣༦༦ ཐ་༡༠) མཚོ་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡས་རུ་གཡོན་རུའི་ནང་ལབ་
ཀྱི་དོན་སྐོར་ལ་སླར་ཡང་གསར་འགྱུར་གྱི་འཚུབ་ཆ་བྱུང་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་འབྱོར་
བར་བརྟེན་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ་ཨེར་ཏི་ནེ་རྫོང་བདའ་བྱས།

(༢༤༨ ཉ་༢། ༣༦༦ འ་༡༠) ཉེར་ལྔ་ནས་གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉན་ཚད་
ཀྱིས་གློ་བུར་དུ་བསྙུན་པར་རྐྱེན་སེལ་གྱི་རྗེས་གནང་ལ་ཡོང་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་
ལྟར་གཏོར་ཆས་གྲ་བསྒྲིགས་པའི་འགྲོ་རྩིས་ཡོད་ཐོག ལྷ་ས་ནས་སྡེ་པས་མི་གནང་
བའི་འགོ་ནད་ཡིན་འདུག་པས་ད་ལམ་མི་འགབ་ཅེས་གཟིམ་ཁང་དུའང་བཀའ་བསྒྱུར་བའི་བཤོལ་སོང་བ་ནད་རིམས་ཀྱི་རིགས་ལ་པར་བཀབ་འཛེམ་གྱིན་མེད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

233

ཀྱང་གསུང་དང་བསྟུན། ཉེར་དྲུག་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བསྙུན་ནའང་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་སོགས་དམངས་མར་ལས་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གི་འཕྲོ་ཡོངས་རྫོགས་དང་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་གྱི་དབུ་ཚུགས་ཙམ་ལ་ཆོས་མཚམས་བྱས།

(༢༤༨ བ་༢། ༣༦༧ ཐ་༥) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གཟའ་འཛིན་འདུག་པ་དང་བསྟུན་མ་ཤའི་ལས་སྦྱོར་བྱེད་རྩིས་ཀྱིས་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ནས་བསྙེན་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་
པ་བཅད་དེ་འཇམ་དཀར་གྱི་བཟླས་བརྗོད་བཙུགས་པ་ཚ་རྟིང་ཁར་རང་དབང་དང་

བྲལ་བའི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པར་རེ་ཞིག་ཐུན་བཞག་སྟེ་ཁམས་སངས་བའི་ཐབས་འདྲ་བྱས། ཇའི་སང་སྡེ་པར་ཕྱི་དྲོ་ད་ལྟའི་འདི་འདྲ་མིན་ཙམ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་དགེ་སྦྱོར་
ཚད་ལྡན་མི་ཡོང་བ་སྣང་ཞེས་གླེང་བརྗོད་ཀྱང་བཏང་།

དེའང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉན་ཚད་ཀྱིས་བསྙུང་བར། གླིང་སྟོད་ཆོས་རྗེ་དང་བྱང་
ངོས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་མཛད་པས་གཞི་མེད་དུ་དྭངས་པའི་སོག་ཡུལ་
ཙ་ན་ཐོན་གྱི་ཉེར་ལེན་ལ་སྡེ་པའི་སྐུ་གཞོགས་ནས་སྡེ་པ་ནོར་བུ་བཏང་བའི་བཀའ་
ལུང་བསྒྱུར་སྐབས་སྐྱོན་མེད་དེ་ག་ཡོད་འདུག་ཀྱང་ཚ་རྟིང་ཁར་གློ་བུར་དུ་བསྙུན་
པའི་ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་ཇ་དང་གནས་ཆུང་ལྕོག་ཏུ་སྐུ་ཕེབས་ཚ་གྲུལ་ཞིང་སྡེ་པར་འཕྲོས་ཕུལ་བར་བརྟེན་ལྷ་ས་ནས་ཉིན་མཚམས་ལ་ཕེབས་པའི་ཁ་སང་རྗེས་གནང་ངེད་རང་གིས་བཤོལ་བས་མཚེར་བ་བྱུང་། ད་ལམ་ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་དགོས་ཞེས་ཇའི་སང་སྡེ་པ་བརྒྱུད་དེ་གསུང་བ་མཚམས་ལ་ཧར་འདོན་བྱས་ཏེ་གཟིམ་ཁང་གོང་དུ་
ཕྱིན་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་ཕུལ་ཀྱང་འབྱུང་པོ་ཞིག་གིས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

234

བརླམས་པའི་ཐུགས་དྲན་མི་ཟིན་འདུག་པས་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་
གྱི་ཚ་རྟིང་ཁར་ཞིང་བརྗེས་སྣང་། སྔ་དྲོ་སྔར་མ་གྲགས་ཀྱི་གཉིད་ལ་འགྲོ་བའང་དེ་
ནུབ་རྗེས་གནང་བྱེད་དགོས་པའི་གདོན་གྲིབ་ཀྱི་ལྷོང་དུ་འདུག འཇམ་དཀར་གྱི་

བསྙེན་པར་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བས་འཕྲོ་བཤོལ། རེ་ཞིག་ཟིལ་གནོན་ཚེ་
བདག་ནག་པོའི་བསྙེན་པའི་ཁ་གསོ་དང་སྦྲགས་གཟའ་འཛིན་ཐོག་གནམ་ལྕགས་ཨུར་མོའི་བྱས་པ་བཤིག་པའི་ལས་ལ་སྦྱར།
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་སྡེ་པ་གོང་དཀར་དུ་གོ་བརྩི་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་བྲེལ་གཅོད་པར་ཕེབས་ཐོག་ཉིན་གཅིག་གཟིམ་ཆུང་ནང་དུ་ཐུགས་དྲན་མེད་ལ་ཇ་ཡུན་གཅིག་ཙམ་སོང་བའི་ཐོག་མར་བྱང་ངོས་ནས་ཀྱིས་གཙོས་ཚང་མ་སྡེབ་འུར་གྱི་རྣམ་པས་

སྐུ་མི་འཚོ་བར་ཐག་བཅད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་བའི་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སླར་སྐུ་
བསོས་པས་དེ་གའི་གཏམ་སྙན་གྱི་ཕྱག་བྲིས་དང་བཅས་སྲུང་བ་ལེན་མི་བྱུང་བར་ཟ་
ཡིག་དང་སྐུ་ལ་འདོགས་རྒྱུ་གང་ཟབ་ཕུལ། དེ་སྐབས་གོང་དཀར་གཟིམ་ཆུང་མགོན་ཁང་སྤོ་བ་གནང་གྲུབ་ཅིང་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་མགོན་ཁང་ཡང་སྤོ་བར་ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་འདུག་པས་ཞལ་གྱི་སྐུ་དེ་གཉན་དྲགས་པའི་འཚུབ་ལྷོང་དུ་སྣང་།
(༢༤༩ བ་༢། ༣༦༨ འ་༧) ཚེས་བདུན་ནས་དཔལ་ལྡན་རེ་མ་ཏིའའི་མདོས་བཀང་བཙུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱིན། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའང་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་ཕེབས། གསོལ་ཇ་ཁང་གི་ནང་དུ་གདོན་གྱི་འཚུབ་ཅིག་འདུག་གསུང་བ་མཚམས་
ཀྱི་སྐབས་ཚེས་བཅུ་བདུན་ནས་བཟུང་ཉམས་སྣང་གི་འཁྲུལ་ངོར་ཆ་དཀར་ཆོས་མཛད་དང་ལྷན་དུ་སྤྲེའུ་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་པ་ཙམ་དོམ་ལྤགས་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་ནག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

235

ཅིང་མིག་དམར་སེར་དུ་འཁྱིལ་བ་ཞིག་རེས་རྗེས་སུ་འབྲང་སྐབས་འགར་མཇིང་པར་ཞོན་ནས་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་མཐུན་པ་འདྲ།

(༢༥༠ ཉ་༥། ༣༦༩ འ་༧) ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་པུར་བཞུའི་དུས་ཉེ་སྐོར་དུ་བསྡད་པ་མི་འགབ་པས་པོ་ཏ་ལར་སོང་གསུང་བ་བཞིན་ཉེར་གཉིས་ལ་འོངས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་འཕགས་པ་མཆེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མཆོད་པ་སྨོན་ལམ་བཟླས་
བརྗོད་སོགས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱས། ལས་སྒྲིབ་ལ་ཕན་པའི་ལྟས་བཟང་བ་
འདྲ་འོང་དུ་རེའང་ནུབ་གཅིག་རྨི་ལམ་དུ་བཙུན་པ་ཞིག་གིས་ཟན་ཧྲིལ་མོ་སྦོམ་ཕྲ་མཛུབ་མོ་ཙམ་མཁྱིད་གང་གི་ཚད་རྩྭ་རྩེའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཁུལ་ཞིག་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ་འདི་སྡེ་པ་སྐྱིད་རུ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་མུས་ལ་ཟན་དེ་སྲོག་ཆགས་ལྟར་འགྲོ་བ་དང་ཡང་
རྫོང་གི་རྟ་ལམ་དུ་དམག་གིས་འཆངས་པས་ཇའི་སང་སྡེ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆར་འབབ་པའི་མུན་ཁྲོད་ལ་མཆིལ་ལྷམ་ཡང་མ་གྱོན་པར་ལྟག་སྒོ་ནས་ཐོན་བྲོས་འགྲོ་བ་སོགས་ངན་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་།
(༢༥༡ ཉ་༤། ༣༧༡ ཐ་༡) ཟུར་ཁྱབ་བདག་བླ་མའི་དྲུང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་པའི་གཏེར་གསར་རྒྱུད་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་རྣམས་ཞུས། ད་ལའི་པཱ་ཐུར་
དང་མ་གཅིག་ཐའི་ཇི་གཉིས་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་དང་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་ཕུལ། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བཅོ་ལྔ་སྐོར་བསྒྲུབས། བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་གིས་གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྐུ་སྐྱེ་བསྡུས་མྱུར་འབྱོན་བསྐུལ་བ་བཞིན་བརྩམས།
(༢༥༢ ཉ་༤། ༣༧༢ ཐ་༡༠) དབྱར་ཐོག་འདིར་འགོང་པོའི་འཚུབ་སྔར་དང་མི་འདྲ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

236

བའི་ཆེ་བ་འདུག་པར་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེ་དགུ་ནས་བདུན་གཅིག་གི་བར་ཡང་ཟབ་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གྲོ་ལོད་བསྒྲུབས་པས་ཚ་ངར་གྱི་དབལ་གཅོག་པ་ལ་ཕན་པར་བྱུང་། ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མནལ་ལམ་དུ་རྐྱང་ཐང་སྒང་དུ་སྤྲེའུ་མོ་མི་ཙམ་ཞིག་ལ་སྤྲེལ་ཕྲུག་བརྒྱ་སྐོར་སྐྱེས་པའི་ཕལ་ཆེར་ཤི་ཞིང་ལྷག་ལུས་མ་དང་བཅས་པ་ན་ནས་ཉལ་སྡོད་པ་ཤར་བས་ཕོ་བྲང་ནང་གི་འབྱུང་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་བཟློག་པའི་དབུགས་ཕྱུང་། བློ་ཤིན་ཏུ་མི་བསྲུན་པ་ཅི་རིགས་ལ་རླུང་རྟ་ཁ་སྦུབ་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་བྱས་པ་ལྕགས་སྦྲུལ་བདེ་
གཟར་སྐབས་ཀྱང་བྱེད་མྱོང་གི་ཆོས་དང་ཡོན་གྱི་དཔེ་བཞིན་ཡུན་རིང་མ་སོང་པར་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར། ཉེར་གསུམ་ནས་ཟླ་འཕྲོས་ཀྱི་བར་སྲུང་བཟློག་གི་མཚམས་
དམ་དུ་བཅད།

(༢༥༢ བ་༤། ༣༧༣ ཐ་༤) ཨེམ་ཆི་ལ་སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་ནང་གི་བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞི། དར་ཁན་ཆོས་རྗེ་དང་དགའ་ལྡན་ཁའུ་ཁན་གྱི་མི་སྣ་ལ་ཕྱག་དྲུག་པ། ནོ་
མོན་ཨེ་ཇེན་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་། གཙང་པ་སྐུ་སྐྱེ་ལ་རྟ་མགྲིན་ཤངས་
ལུགས། ཨ་རིག་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་རྗེས་གནང་དང་། ཕྱག་དྲུག་པའི་གཏོར་དབང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་རྣམས་བྱས། འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ། རྣམ་རྒྱལ་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་དར་རྒྱས། རྒྱལ་བའི་རི་ཁྲོད་པ་གཉིས། ཙ་རིའི་ཁམས་པ་གསུམ་ལ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཉམས་འཁྲིད་

ཞག་བཅོ་ལྔ་སྐོར་ཕབ། བསྙེན་རྫོགས་སུམ་ཅུ་དང་དགེ་ཚུལ་བཞི་བཅུར་ཉེ་བ་བསྒྲུབས།
(༢༥༣ ཉ་༡། ༣༧༣ འ་༡༡) ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་འབྲི་གུང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

237

ཕེབས། ཞག་གསུམ་བཞུགས་ཉིན་ལྟར་གསོལ་ཇ་ལྔ་དྲུག་བར་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གསུང་གླེང་ཞིབ་ཏུ་བྱུང་། ཁྱད་པར་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་སྐོར་ལ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་མཁས་ཉམས་ཆེ་བ་འདུག་པས་དོགས་གང་ཆོད་ཞུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཤོག་དྲིལ་མང་རབ་ཕུལ་བ་ལའང་བློ་ཁ་ཁེངས་པའི་
མཆན་བུ་གནང་། ཚེ་བདག་ལས་བྱང་གསར་རྩོམ་གྱི་ལུང་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་
བཀླགས།

(༢༥༣ ཉ་༥། ༣༧༣ འ་༢) ཉེར་གཅིག་ནས་བཟུང་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་དགུའི་བར་སྲུང་བཟློག་གི་མཚམས་དམ་དུ་བཅད།
(༢༥༤ ཉ་༣། ༣༧༥ ཐ་༤) ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་ཤར་ནས་ཀྱང་རྐང་པའི་ནད་གཞི་མེད་དུ་མ་སོང་བས་མེ་བྱའི་ལོ་གསར་གྱི་བསྐང་གསོ་དང་བཞུགས་གྲལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དུས་རིམ་ལེ་ཚན་དང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལ་འགྲོ་མ་ཐུབ།
(༢༥༤ བ་༤། ༣༧༦ ཐ་༣) རྐང་པའི་ནད་རོ་གཞི་མེད་དུ་མ་སོང་བའི་མུས་དེ་གར་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་བརྒྱད་གཏོར་གྱི་བསྐང་གསོ་དང་བྲེལ་བ་འདྲས་འཁྲུགས་
ཉམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་འཕར་བར་སྨན་སྒོམ་འབྲང་རྒྱས་པ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་

བའི་ལྕི་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུམས་དང་མཇུག་གཅོད་ལ་རྭ་བཙུགས་ཤིང་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་དུ་སྟོད་ལུང་ནས་ཆུ་ཚན་བླངས་ཏེ་བརྒྱབ་པས་ལོ་གཅིག་བར་ནད་མེད་ཀྱི་

གོ་འཕང་ལ་བཀོད།

(༢༥༤ བ་༦། ༣༧༦) ཟླ་བ་ལྔ་པར་ལྷོ་བྲག་ཐིག་ཕྱི་བླ་མ་སོགས་བསྙེན་རྫོགས་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་དང་དགེ་ཚུལ་བརྒྱ་ལྷག་པ་བསྒྲུབས། ཁྲིམས་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་དང་འབྲི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

238

ཁུང་ཟུར་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ས་དགེ་བཀའ་བརྒྱུད་ཕྱོགས་ནས་རྙིང་མའི་སྒྲུབ་འཕྲིན་

མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་གསར་མའི་ཤན་ཞུགས་པའི་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྲེས་པ་ཁོ་ན་ཡོང་འདུག་པས་སེ་ར་བྱེས་གཏོར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལྟར་པདྨ་ཡང་གསང་
ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་སྔ་འགྱུར་རང་སྐད་གཙང་མ་ཞིག་བྲིས། ཉེར་གཉིས་ལ་མདོས་
བཀང་ཚུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་ཕྱིན། ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་འགོ་ནས་མཚམས་འོག་ཏུ་ཟུར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསར་མ་རྒྱུད་འབུམ་ནས་པོ་ཏི་ཁ་ཤས། ཉམས་ཁྲིད་འགའ་དང་དབང་རྗེས་གནང་ཐོར་བུ་ཞུས།
(༢༥༥ ཉ་༥། ༣༧༦ འ་༢) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ནས་སླར་ཡང་མཚམས་མུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་འཐུད། དེ་སྐབས་ངེད་ཀྱིས་གང་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཕལ་ཆེར་རྫོགས་པ་ཡིན་
ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་། བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བའང་ལྟས་ཤིན་ཏུ་ལོད་པ་བྱུང་། ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་རིག་པ་འཛིན་པ་འདི་འདྲ་རྙེད་པར་དཀའ་བས་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་དགོས་ཚུལ་གསུང་། སྙུན་སོགས་ཡེ་མེད་པར་ཉེར་ལྔ་ལ་དམ་སེལ་གྱི་རྣམ་པས་རྐྱེན་བྱས་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཁུ་ལྡོག་ལ་
བརྟེན་པས་གློ་བུར་དུ་མེ་ཏོག་འཐོར། ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་འོད་གསལ་མ་བུ་བསྲེས་ཏེ་དེ་ལས་བཞེངས་པའི་ནུབ་རྨི་ལམ་དུ་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐག་རིང་བ་ཞིག་
ལ་འབྱོན་ཁུལ་གྱིས་ཆིབས་སྒ་གཏད་དེ་ལམ་ཞོར་དུ་ངེད་ཀྱི་སར་ཕེབས་ནས་སྔ་
སོར་ཚེ་དཔག་མེད་ཧྲཱིཿགཅིག་མའི་དབང་ལུང་ཚང་བར་སོང་ཡང་ཉམས་འཁྲིད་དེ་
ལུས་པ་ད་ལམ་འབུལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཚར་གཅིག་གསུང་བའི་ཉམས་བྱུང་བ་བར་དོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་འདུག

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

239

(༢༥༧ ཉ་༡། ༣༧༩ ཐ་༧) ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གསུམ་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་ཉིན་སྟར་ཆུ་ཞུགས་ལ་ཕྱིན། བསྙེན་རྫོགས་ལྔ་བཅུ་དང་དགེ་ཚུལ་བརྒྱད་ཅུ་
སྐོར་བསྒྲུབས།
(༢༥༧ ཉ་༣། ༣༧༩ འ་༡༡) ཉེར་དྲུག་ནས་སྒོ་མང་སློབ་དཔོན་ཟུར་པ་ག་རུ་བ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར། རྣམ་རྒྱལ་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་དར་རྒྱས། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་བླ་མ་བྱམས་པ་རིན་ཅེན། གསེར་ཁང་འོག་བླ་མ་བློ་གྲོས་ཆོས་འཕེལ། སྤྱན་གཡས་དཀའ་བཅུ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟླ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་
བར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་འཁྲིད་སྨིན་རྒྱས་དང་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་
ཚེས་གཅིག་ནས་ཟླ་གཅིག་བར། ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་གྲྭ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཡང་ཏིག་གཅེས་སྒྲོན། གསང་བ་རྨད་བྱུང་། འཕོ་བ་འཇག་ཚུགས་མའི་ཉམས་
འཁྲིད་ཞིབ་པར་ཕབ། ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བཞི་བཅུ་དང་དགེ་ཚུལ་ལྔ་ཙམ་བསྒྲུབས།
(༢༥༧ བ་༥། ༣༨༠ འ་༦) ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བདུན་ཕྲག་བཞིའི་བར་བསྙེན་མཚམས་དམ་དུ་བཅད། བཅུ་གཉིས་པའི་(༢༥༧ བ་༥། ༣༨༠ འ་༤) ཟླ་མཇུག་ཏུ་དུས་ཀྱི་དགྲ་བོའི་སྒྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་ཕྱིན།

(༢༥༨ ཉ་༡། ༣༨༡ ཐ་༡ས་ཁྱི་

༢༥༨ ཉ་༢། ༣༨༡ ཐ་༢) ལོ་གསར་བཞུགས་གྲལ་
འབྲས་སྤུངས་འདུ་ཁང་དུ་མཛད་པའི་སོག་བོད་སྐྱ་སེར་གྱི་བར་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་
བུར་ཁྱབ།

(༢༥༨ ཉ་༦། ༣༨༡ འ་༣) ཚེས་ལྔ་ལ་ལྷ་སར་ཕྱིན། རྒྱལ་ས་བསྐོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

240

ནས་རྒྱས་རྒྱས་ཤིག་དགོས་མདོག་ཁ་རུང་འདི་རེས་རོལ་ཆ་སྐྱ་དར་ཚང་མ་བཞག་པའི་བསྡུས་པ་ཞིག་མཛད་སོང་། ཆ་གན་ནོ་མོན་ཁན། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ། སེ་ཆེན་དབོན་པོ་ཅན་ལུགས་དེ་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་དང་སྡེ་པ་བཀའ་བགྲོས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་འཕྲོད་ལམ་ཡོད་པའི་སྙན་པ་དང་བཅས་འཆར་སྟོན་བྱུང་བ་བཞིན་ཚེས་དྲུག་གི་ཁྲི་འདོན་སྐབས་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ལོ་ཕུལ། ཤལ་དཀར་དམར། ཇ་གོས་དར་སྣམ་བུ་ཕུང་པོར་སྤུངས་པའི་སྟེར་ཆ་གཏོས་ཆེ་བ། སེར་འབྲས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོས་ཐོག་དྲངས་པའི་རང་ཕྱོགས་འགངས་ཆེ་རིགས་རགས་བསྡུས་ཀྱིས་ལེགས་སྐྱེས་བསྟར།
(༢༥༩ ཉ་༦། ༣༨༣ ཐ་༥) སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་དཔོན་ཆེ་ཆུང་། རྒྱ་ནག་གི་མི་སྣ་སོགས་གསར་འགྲུལ་རྣམས་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་།
(༢༦༠ བ་༤། ༣༨༤ འ་༡) སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོས་རར་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། ད་ལའི་ཨོ་པ་ཤི། དུར་བོད་ཐོ་ཡོན། མཁའ་འགྲོ་ཐོ་ཡོན། གོང་གི་གསེར་ཡིག་པ། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ། དཀའ་བཅུ་དར་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་ཉི་མ་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱ་འབུལ་བཏེག བསྙེན་རྫོགས་དྲུག་ཅུ་དང་དགེ་ཚུལ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བསྒྲུབས། གནམ་གང་ལ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤུངས་སུ་སླེབས།
(༢༦༡ ཉ་༣། ༣༨༥ འ་༨) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་སྤྱི་ཁང་དུ་ཇ་མགྲོན་
ལ་ཕྱིན། སང་ནས་བཟུང་ཟླ་འཕྲོས་བར་ཕྱི་མཚམས་ངོས་སྔ་དགོང་དགེ་སྦྱོར་དང་
ཉིན་མོ་དཔེ་ལྟ་འདྲ་བྱས།
(༢༦༡ བ་༡། ༣༨༦ ཐ་༢) གྲྭ་ཚང་དུ་ཨཱཻ་རིང་བྱེ་བ་གཅིག་དང་མཇུག་ཏུ་བེག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

241

ཙེའི་བསྐང་བཤགས་ཁྲི་ཚོ་ལྔ་ལྷག་ཙམ་བཙུགས་ཤིང་སྙན་དར་ཞལ་ཡིག་ཅན་ཕུལ། དེ་སྐབས་རིག་པའི་ལྷ་མོའི་གཏོར་མ་དེ་ཞིག་པར་སྡེ་དཔོན་ཡིན་ན་དཔོན་སའི་རིགས་ལ་བལྟའང་འདིར་དེ་རིགས་ཡོང་དོན་མེད་གཤིས་སྡེ་པར་བལྟ་བ་འདྲ་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་སང་གུང་ཚིགས་ཀྱི་དུས་དྲན་པས་རྐྱེན་བླངས། ད་ལྟ་སྡེ་པར་སྙུན་
གཞི་མི་འདུག་རུང་གློ་བུར་བ་བཞིན་བྱུང་ན་གསང་སྟབས་དང་དགོངས་རྫོགས་གཏོང་ལུགས་སོགས་འདི་བཞིན་དགོས་སྙམ་པ་ལོ་ཕྱེད་གཉིས་ཚུན་གྱི་བྱ་བྱེད་མཐའ་དག་བཀྲ་ལམ་ལམ་ཤར་བར་མཇུག་ཏུ་རང་གིས་རང་ལ་སྤྲ་ཆལ་སྙམ་པ་བྱུང་རུང་སེམས་རྒྱུད་འདྲེས་བསྒུལ་བ་ལྟ་བུར་འདུགཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཉིས་ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་
མཆོད་བཙུགས། ཚེས་གཅིག་གི་སྲོད་འཁོར་ལ་ཉ་ཤུར་སྐྱ་རིལ་གྱིས་ཇའི་སང་སྡེ་པ་བརྒྱུད་དེ་སྡེ་པ་བསྙུང་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱུང་ཟེར་བ་ཟ་ཡིག་དང་བྱིན་རླབས་རྟེན་
སོགས་བསྐུར། ནམ་འོག་ལ་ཡོང་རྩིས་ཀྱིས་རྟ་བསུ་བ་ཐོང་བྱས་ཀྱང་ནམ་སངས་
ལས་མ་འབྱོར། ཚེས་གཉིས་ཀྱི་ཞོགས་ལྷ་སར་ཕྱིན། སྐུ་གྲིབ་ཀྱི་སྙུན་གཞི་བབས་
ཤིན་ཏུ་ལྕི་བ་འདུག་པས་བཅོས་ཀ་འགྲོ་མདོག་མ་ཁའང་ཟ་ཡིག དུག་དབྱུང་། སྨན་བཅོས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་བྱས་རུང་ཚེས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཕྱེད་ལ་ཞལ་མ་བཞུགས་པའི་འཕོ་བ་བཏབ་ཀྱང་མི་མངས་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་དེ་ཙམ་གྱི་གནད་དུ་འགྲོ་མདོག་
ཁ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་། ནང་སྐོར་བ་རྣམས་འཕྲལ་དུ་བོས་ཏེ་གསང་སྒོ་མ་བརྟོལ་བར་
ཕྱིར་མཆེད་མི་ཡོང་བའི་རྩི་ཁ་བླངས། སྟག་རུ་པ་ནོར་བུ་གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག འདི་
ནས་བཟུང་མ་འདས་བར་སྒྲོམ་རའི་བྱེད་བབས་དང་དགོས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ལབ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

242

ངོས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་གང་སྤྱིའི་ཞིབ་ཆ་གྲ་བསྒྲིག་གི་དོ་དམ་བྱེད་བཅུག་པ་
ལག་གཡོག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱུང་། གཞིས་རྩེར་སྡེ་པ་ནོར་བུ་ལ་གནས་གཤིས་འདི་བཞིན་དང་བཅས་ཟླ་ཤས་གསང་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་བང་ཆེན་བཏང་། རྒྱལ་པོ་སྐུ་
མཆེད་རྣམས་ལ་ནང་བཅར་གྱི་འཕྲོས་པ་མོལ། ཚེས་ལྔ་ལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕྱིན།

གྲོང་སྨད་ནས་སྡེ་པའི་སྐུ་ཁམས་བསྐོར་བར་སྙད་པའི་དྲུང་པ། སྟག་རུ་བ་ཅན་ལ་བཀོད་པ་བྱེད་དགོས་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་ཚུར་གྱི་འཆར་སྟོན། ཞུ་དོན་པའི་རིགས་
ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཁ་ཐག་རིང་པོ་རྣམས་ཉན་པ་ལ་འཕྲལ་འཕྲལ་བཏང་། ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་མངོན་ཆུང་གིས་བྱང་བཞུ་བསྟུད་ནས་བྱས་པར་ལྟས་ལེགས་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་རྗེས་སུ་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་གྱིས་བལ་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་འཁྲུངས་ཚུལ་གསུང་བ་
དང་མཐུན་པར་སྣང་། སྐུ་རིམ་ལ་བསྙད་དེ་ཁྱམས་རར་སེར་འབྲས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
སུམ་བརྒྱ་ལྷག་བསྡུས་པའི་ཟླ་གཅིག་བར་བཀའ་འགྱུར་སྒྲོགས། དབུས་གཙང་གི་རྫོང་གཞིས་ཆེ་ཁ་ཚོར་ཡང་བཀའ་འགྱུར་བཙུགས། ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཕྲ་ཀུན་ལ་མང་འགྱེད་དང་མི་སེར་ལ་འབྲུ་འགྱེད་གྱ་ནོམ་པ་བཏང་།

(༢༦༢ བ་༣༦། ༣༨༧ འ་༦) དབུས་གཙང་། དྭགས་ཀོང་། ལྷོ་རྒྱུད། ཡར་འབྲོག ལ་སྟོད་ལྷོ་བྱང་། མངའ་རིས་རྫོང་དཀར། སྐྱིད་གྲོང་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་
པའི་དགོན་ཁག་རགས་རིམ་ལ་མང་ཇ་སྦྱོར་སྦྲེལ་གྱི་ཐོག་ཕྱག་གཏོད་ཀྱི་འགྱེད་
བཏང་། འདི་ནས་བཟུང་ལོ་ལོ་བཞིན་དཔྱིད་ཀ་དང་སྟོན་མཇུག་ཚོགས་གསོག་ཆག་
མེད་དུ་བྱེད་པའི་འགོ་བཙུགས།

(༢༦༣ བ་༦། ༣༨༩ ཐ་༩) ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་དུ་གོང་གི་གསེར་ཡིག་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

243

རྣམས་དང་མཉམ་དུ་ཞུ་ཡིག་དང་བདོག་པའི་སྐྱེས་འབུལ་བར་སེ་ར་རབ་འབྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་ཆུ་སྐོར་སྨད་པ་ནོར་བུ་གཉིས་བཏང་། མི་སྣ་རྣམས་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་དང་ཕྱག་དྲུག་པའི་དབང་བཞི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བསྐུར། བསྙེན་རྫོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་དང་རབ་བྱུང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་བསྒྲུབས།
(༢༦༤ བ་༤། ༣༩༠ འ་༩) ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་སྡེ་པར་འདྲེ་སྣ་ཟུག་པའི་གཟིམ་ཁང་གོང་གི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་གཞན་དུ་སྤོ་དགོས་ཚུལ་ལོ་སྔ་མ་སྟོད་ལུང་ཆུ་ཚན་ལ་བྱོན་སྐབས་དགེ་སྐོས་གཉིས་བརྒྱུད་དེ་ལབ་པ་ཡིན་ཀྱང་དངུལ་གདུང་ཚོ་ཕྲལ་ནས་འཇོག་པ་ཙམ་ལས་མ་སྤོས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ནད་གཞི་ཆུག་པ་ཡིན། ད་ཆ་འཚུབ་
ཆེར་སོང་བས་གཟིམ་ཁང་གོང་སྤོ་དགོས་གསུང་བར་རྒྱལ་རྫོངས་ལྟ་བུས་གོ་ཆོད་པའི་ཁང་པ་གཤིག་མ་དགོས་པ་ཡོང་མི་ཡོང་གི་གླེང་གཞི་མང་དུ་བྱུང་རུང་བདེན་མི་བདེན་ཇི་ལྟར་ཡང་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་པོ་མ་ཕྲལ་བའི་སྐབས་མཆོད་རྟེན་ནང་ནས་སྐད་དང་ཙི་ར་བརྒྱབ་ཟེར་བས་མཚན་པའི་རྣམ་རྟོག་དགྲར་ལངས་ཀྱིས་ཁ་ཚོན་མ་
ཆོད་པའི་སྐུ་ཆས་ཚོ་སྟོད་ལུང་མདའ་དང་ཤིང་ཆ་རྣམས་ཤེར་ཆུ་སྦུག་ཏུ་བསྐྱལ། གཟིམ་ཁང་བཤིག་ཤུལ་དུ་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲོ་རོལ་སླང་གང་མ་ཞིག་དང་གྲྭ་ཚང་གསུམ་ནས་བསྡུས་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་སྐོར་གྱིས་གསུང་རབ་བསྒྲགས།

ཤིང་ལུག་པཎྜིཏ་གོ་ཀཱུ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་འབྱོན་སྐབས་པཱ་ཎི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎའི་
གླེགས་བམ་དང་བཅས་གཅེན་པཎྜིཏ་བ་ལ་བྷ་དྲའང་སྤྱན་དྲོངས་ཤིག་པར་བསྐུལ་བ་བཞིན་འབྱོར་བའི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་ལྔ་ནས་འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བས་པཱ་ཎིའི་བསླབ་སྦྱངས་ཀྱི་འགོ་བཙུགས། ཚེས་བདུན་ལ་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་ཕྱིན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

244

སྤྱི་སྒེར་གྱིས་དངོས་པོ་ཚན་གྲངས་སུ་བསྟར་ཏེ་འཆི་བདག་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་
བདེན་ཚིག་བརྗོད། བསྙེན་རྫོགས་ཉི་ཤུ་ལྷག་དང་དགེ་ཚུལ་སུམ་ཅུ་ཙམ་བསྒྲུབས། (༢༦༥ བ་༡། ༣༩༡ འ་༨) འདི་ལོ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དབུས་གཙང་སྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་སད་གཏའ་བསྡམས་ཤིང་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་གྲངས་བཅད་ཀྱིས་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་
ཉེ་བར་རྫས་སྔགས་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་སད་སྲུང་གི་གདམས་པ་ལག་ཏུ་བླངས། ལོ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་ཐུབ་པ་ཤ་སྟག་དང་མ་ཐུབ་པའི་དུས་སྔགས་བན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་སྦུག་མ་ནས་བཏོན་པའི་ཡུལ་ཆགས་ཀྱི་དྲིལ་རྒྱ་

ཆེར་བསྒྲགས། ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་སུམ་ཅུ་ལྷག་དང་རབ་བྱུང་བཞི་བཅུ་ཙམ་བསྒྲུབས།
(༢༦༦ ཉ་༡། ༣༩༢ ཐ་༧) བདུན་གསུམ་གྱི་བར་བསྙེན་མཚམས་བྱས། སྡེ་དྲུག་
མཁན་པོ་སྣ་མོ་ཤག་པ་རྩེས་དང་ལྔ་མཆོད་ཀྱི་བླ་མར་བསྐོས་པའི་ལེགས་སོར་རྒྱལ་བ་ཐོག་རྡུགས་པས་ཐོག་གཏུམས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གཟན་མཐིལ་གྱི་ནང་རྟེན་ཞྭ་
དམར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་ཡར་སྟོད་ཞབས་དྲུང་ལ་གནང་བ་སྣ་མོ་ཤག་གྲུབ་ཆེན་པའི་ལག་ཏུ་འབྱོར་བ་བྱིན། མཚམས་གྲོལ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མཆེད་ལ་འཆི་མེད་
དཔལ་སྟེར་གྱི་ཚེ་དབང་བརྒྱ་རྩ་ཕུལ།
(༢༦༦ ཉ་༣། ༣༩༢ འ་༡༡) པཱ་རས་སོག་བོད་བསྡོམས་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ཕྱེད་ཉིས་བརྒྱ་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་བསྒྲུབས། ཚེས་ཉི་ཤུ་ནས་ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་བར་སྒོ་མང་ཁྲི་གདན་ཟུར། བདེ་ཡངས། འདུལ་བ། སྔགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན། ཕ་བོང་ཁ་དང་དགེ་འཕེལ་གྱི་རི་ཁྲོད་པ། དཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་ཚུལ་སློང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

245

བདུན་ཅུ་སྐོར་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་ཞིབ་རྒྱས་སུ་ཕབ།
(༢༦༦ བ་༥། ༣༩༣ ཐ་༡༠) བསྙེན་རྫོགས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་དང་དགེ་ཚུལ་བརྒྱར་ཉེ་བ་བསྒྲུབས། དོན་གཉེར་ཅན་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་མཁའ་འགྲོ་ལྔའི་བྱིན་རླབས་བྱས།

(༢༦༧ ཉ་༤། ༣༩༤ ཐ་༤། ཟླ་ ༡༡) ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱལ་ཕུར་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་ཞྭ། གོན་པ། སག་ཐག རལ་གྲི་སོགས་སྟེར་ཆ་ཚན་གྲངས་དང་བཅས་ད་ལའི་པཱ་ཐུར་ལ་ད་ལའི་ཧུང་ཐའི་ཇིའི་ཆོ་ལོ་བྱིན། བསྙེན་རྫོགས་བདུན་དང་དར་ཁན་ནོ་ཡོན་
དཔོན་གཡོག་བཅུ་ལྷག་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབས།
(༢༦༧ ཉ་༥། ༣༩༤ ཐ་༧) ཕུར་སྒྲུབ་དང་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་སྒྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱིན། ཉེར་དགུའི་ནུབ་ཕྱོགས་ངེས་མེད་ནས་ལངས་པའི་རླུང་ལྟས་
འཚུབ་ཅིང་རྭ་ཟོར་ཡེ་མི་འགྲོ་བ། ཧོམ་གྱི་མེ་ལྕེ་ཕར་ཚུར་སྣ་ཚོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་
འཁོར་བའི་འཚུབ་ལྷོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལོ་ཕྱི་མར་གད་སྒོ་ཞང་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་
གཟར་རྒྱ་ཆེར་སློང་བའི་ལྟས་སུ་མངོན།

༡༨༽ ས་ཕག་ལོ་གསར་དགྱེས་མཆོད་དང་དགེ་ཚུལ་སློང་མང་དུ་བསྒྲུབས། སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེད་མཆོད་འབུལ་རྒྱས་པར་སྤྲོས། པོ་ཏ་ལར་གཏན་
བཞུགས་ཀྱིས་ལུགས་གཉིས་ཐུགས་འགན་གཙོར་བཞེས། ནང་སོ་ནོར་བུ་ཞང་
ཚན་གཉིས་ནས་བོད་སྡེ་གཟར་བསླངས་ཤིང་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་དང་ཁྲ་འབྲུག་སྒྲོལ་མའི་དབུ་རྒྱན་གསར་བརྗེ། དབང་ལུང་འགའ་རེ་ཞུ་གནང་དང་བསྙེན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

246

མཚམས་རྒྱུན་རིང་བསྐྱངས། བསྟན་འཛིན་ད་ཡན་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ལོ་བཅས་སྡེ་སྲིད་གསར་བསྐོ་གནང་།

ས་ཕག་ལོ་གསར་གྱི་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་མཆོད་གཏོར་དང་དགའ་སྟོན་སྔར་འཁྱུད་བཞིན་བྱས། ཚེས་ལྔ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཉི་ཤུ་ལྷག་དང་དགེ་ཚུལ་སུམ་ཅུ་ཙམ་བསྒྲུབས།
(༢༦༧ བ་༥། ༣༩༥ ཐ་༤) འདི་ལོ་སྡེ་པའི་གསང་སྒོའི་སྟབས་ངེད་ཀྱིས་མ་ཕྱིན་
པར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་སྨོན་ལམ་ཆེ་ཆུང་སྦྲེལ་ཏེ་མཛད།
(༢༦༧ བ་༦། ༣༩༥ ཐ་༨) རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་གནས་གསར་པ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་ཕེབས། ཞག་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་བར་སྟན་ཆགས་ཏེ་ཉེར་
མཁོའི་ཟབ་ཆོས་ཅི་རིགས་ཞུས། ལེགས་ལྡན་རྗེའི་ཤངས་མཚལ་གྱིས་བརྫིས་པའི་

སྙན་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་བཏབ་པ་ཞིག་དད་རྟེན་དུ་གནང་།
(༢༦༨ ཉ་༤། ༣༩༥ འ་༥) ཉེར་གཅིག་ཡན་ལ་གྲྭ་ཚང་གིས་ཉིན་སྟར་གྱིས་མཁའ་

འགྲོ་སྡེ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའི་བསུ་བཟློག་དང་ཉེར་གཉིས་ནས་ཟླ་འཕྲོས་མཚམས་དམ་དུ་བཅད་པའི་རྡོ་རྗེ་གྲོ་ལོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱས་པས་དམ་སྲིའི་འཚུབ་ལྷོང་གི་ལྟས་རྣམས་ཇེ་
འཇམ་དུ་སོང་།
(༢༦༩ ཉ་༤། ༣༩༧ ཐ་༣) དེའང་རྟ་ལོ་མཁའ་རུ་སྟེང་དུ་བསྡད་པའི་ནུབ་གཅིག་
རྨི་ལམ་དུ་ཕུང་པོ་རི་བོ་ཆེའི་རྩེར་གདུགས་ལུ་ཧང་ཀ་བ་བཞིའི་ས་ཙམ་པ་འཁོར་
གྱིན་འདུག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་སྐབས་བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་དང་ཁྱད་པར་ལྷོ་མོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

247

ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་གནོན་དུ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྔགས་སྡེ་འོས་འཚམ་རི་བོ་ཆེར་འཛུགས་པའི་ས་བཅད་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམ་སྲི་ཞིག་གིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་མཚན་མར་འདུག་ཅིང་དེ་ནས་ལོ་ཤས་ཀྱི་བར་རྨི་ལྟས་དེ་འདྲ་གང་བྱུང་
ལ་ཕྱི་ནང་ཅི་རིགས་སུ་འཚུབ་རེ་འོང་གིན་ཡོད་པ་ཟླ་བ་སྔ་མའི་གྲོ་བོ་ལོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
པས་དམ་སྲི་གསར་པའི་མཚན་མ་རེ་ཞིག་བཟློག་ཀྱང་འདཱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་གདུགས་
ངུར་སྨྲིག་ཅན་དེར་དམིགས་བདུན་ཕྲག་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་བཅད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་སྒོ་ནས་སྔགས་སྨྱོན་བགྲངས་ཏེ་ཨར་ལ་གཏད།

(༢༧༠ ཉ་༥། ༣༩༩ ཐ་༧) སྡེ་པའི་སྐུ་རིམ་ལ་སེར་ཚོགས་འཛུགས་པར་དྲིལ་

བསྒྲགས། ཕྱག་མཛོད་འདོན་བཤེར་སོགས་གྲབས་ཡུལ་བྱེད་པར་ཉེར་དྲུག་ལ་པོ་ཏ་ལར་འོངས།

(༢༧༠ བ་༤། ༣༩༩ ཐ་༧) ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་དབུས་གཙང་དུ་སྡེ་པ་གཤེགས་པའི་གསང་སྒོ་བསྡེབས་མཚུངས་སུ་བརྟོལ།

(བསྡུས་)དགོངས་རྫོགས་སྒྲུབ་ཁག་(༢༧༣ བ་༡། ༤༠༣ ཐ་༢)ཁྱོན་བསྡོམས་ཀྱི་

དངོས་པོ་རྣམས་འབྲུ་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པར་ཁལ་བདུན་འབུམ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ང་གཉིས་
ཀྱི་ཟི་གོང་དུ་སླེབས་པས་དགེ་འདུན་ཆིག་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་བརྒྱ་གྱ་གཉིས་ལ་སྲི་
ཞུ་བགྱིས།

ལོ་སྔ་མ་གསང་སྒོའི་རིང་སྐུ་རིམ་ལ་བསྙད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར། མངའ་ཞབས་ལ་འབྲུ་འགྱེད་བཏང་བ་བསྡོམས་པའི་དངོས་པོ་འབྲུར་ཕབ་ན་ཁལ་
སུམ་འབུམ་བརྒྱད་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ངེས་པར་སོང་བས་ཁྱོན་བསྡོམས་ས་ཡ་གཅིག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

248

ཆིག་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལྷག་བཅས་སུ་སླེབས་པར་སྣང་། སྡེ་པ་དེ་ཉིད་དགེ་
ལུགས་བསྟན་དོན་དུ་འོ་བརྒྱལ་མང་དུ་བྱུང་བར་མ་ཟད་རྗེས་སུ་མཛད་པ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཙམ་ཡང་དགོངས་རྫོགས་ཆེས་བསམ་པ་མེད་མོད། ལ་ལ་དག་སྔོན་ཆད་འདི་འདྲ་མ་བྱུང་ཟེར་བ་མངའ་བདག་ཁྲི་

རལ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རེ་ལ་འབངས་མི་ཁྱིམ་བདུན་རེ་ཕུལ་བར་གྲགས་པ་སྤྲུལ་པའི་གང་ཟག་གི་མཛད་པ་ལ་ཚད་གཟུང་མི་སྣང་ཞིང་སྡེ་དཔོན་དུ་གྲགས་པ་ཐ་མལ་པའི་རིགས་ཀྱི་དགེ་བ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཟེར་བ་དོན་ལ་གནས་སམ་སྙམ། བླ་ཆེན་གྱི་

ཕྱག་མཛོད་ཕལ་ཆེར་ལ་འཇིག་རྟེན་དཔེ་འགྲེའི་དགེ་བའང་ལྟ་ཅི། ཐོར་བུ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱབ་སྟོང་དུ་སོང་བ་མང་ངོ༌། །
(༢༧༤ ཉ་༤། ༤༠༤ ཐ་༤) ཟླ་བ་བཞི་པའི་མཇུག་ཏུ་དགོན་པར་ལོག་རྩིས་ཡིན་ཡང་ཁུར་ལེན་པ་གཞན་མེད་པའི་སྟབས། མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་ཁ་ཡ་བྱེད་དགོས་
པའི་སྲིད་ཀྱི་གཡེང་བས་འབྲས་སྤུངས་སྐོར་བཅས་གུ་ཡུལ་དོག་དྲགས་པས་རེ་ཞིག་
པོ་ཏ་ལར་སྡོད་པར་ཐག་བཅད།
(༢༧༤ ཉ་༦། ༤༠༤ ཐ་༩) འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་སྲིད་སྐྱོང་གི་གཡེང་བ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བའི་རྒྱུན་གཏན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་མ་ཆག་ཙམ་ལས་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་
གཞག་ཕལ་ཆེར་ངལ་བསོས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མཉམ་རྗེས་མི་འགལ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་འདུག་ཅིང་གཞན་མ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་རྒྱུའི་ཁུལ་འདི་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ལ་མི་ཡོག་
པའི་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པ་དེར་གོ །

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

249

སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཆེན་མཁྱེན་དཔྱོད་རྣམ་པར་ཡངས་པའི་འདས་མ་འོང་གི་བསླབ་སྟོན་ཞིབ་རྒྱས་དང་ཕྱག་མཛོད་རང་གི་འཕྲོས་གླེང་རྣམས་
ཀྱང་མ་སངས་ཀྱི་ཉམས་ཆེན་པོ་འདུག བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མེས་
པོ་ཚངས་པའི་བློ་གྲོས་ལྟ་བུས་འཁོར་འདས་ཀྱི་དགེ་སྐྱོན་ཞིབ་ཏུ་མོལ་ཞིང་ཤ་
གཟུག་ཕར་གཏད་དེ་ཏི་ཁ་ཚུར་ལེན་པར་དགོས་པ་མེད་པས་ལས་ཚན་སོ་སོར་བསྐོས་ནས་དངོས་གཞིའི་ཐུགས་ཁུར་གཏན་བཞེས་འགབ་གསུང་བ་ཐུགས་ལྷུས་ཐིངས་པོར་འདུག་རུང་ངེད་ཀྱི་འཁོས་ཀས་ལྕོགས་པར་མི་སྣང་། སྣ་དཀར་རྩེ། སྐྱིད་

ཤོད་ཁག ལྕང་ར་ནས་སོགས་ལ་དགེ་སྐྱོན་གྱི་འཕྲོས་པ་མོལ་བ་ཞལ་ཚོད་འཁྱིལ་བ་
ལྟ་བུས་འབུག་འབུག་མི་བསྒྲག་གོ །

(༢༧༦ ཉ་༤། ༤༠༧ ཐ་༡) ཟླ་མཚམས་སུ་སྡེ་པ་ནོར་བུ་འབྱོར། རང་བཞིན་ལྷུན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔོན་པོའི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་ཞིང་ཤུན་གྲོང་གསར་པ་ལྷ་ཆོས་དང་ལྷ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་མིག་མས་འགེབས་ཀྱི་དབང་ཆེ་བྱེད་པའི་
ནང་རྟགས་ཕྱིར་ཤར།

(༢༧༦ བ་༤། ༤༠༧ འ་༧) ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པ་སྡེ་པ་ནོར་བུའི་
སར་ཁྲི་འདོན་གྱི་སྙན་གསན་ལ་བཏང་བར་སྒོའི་ནང་ནས་ཚུར་ལོག་སྟེ་དོན་ལ་གནས་ན་དེས་འཐུས་པ་འདུག་ཀྱང་མཛེས་ལམ་ཡིན་ཚེ་ཁོང་གིས་ཁས་བླངས་ན་མི་འགབ་ཟེར་བར་དོན་དམ་མ་གཏོགས་མཛེས་ལམ་ག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ལབ། དགོང་ཇ་ཁར་དྲུང་པ་འོངས་པའི་ཁོང་གིས་ཁས་བླངས་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་ཟེར། སང་ཉིན་མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པ་དང་འོར་ནས་སྦྲེལ་པོ་བརྫངས་པའི་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་མ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

250

འཐུས་པ་བྱས་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་དམག་ཆས་མ་གཏོགས་པའི་ཆས་གང་ཡོད་དང་གད་ཁ་ས་རང་འཇགས། དེ་ཕྱིན་གྱི་ས་རིས་ཡས་མས་དང་ཁང་ཤག་
རྣམས་རྩིས་བླངས།

(༢༧༨ ཉ་༦། ༤༡༠ ཐ་༡) གད་ཁ་ས་པོ་ཏ་ལ་དང་ཐག་ཉེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ལྷོ་ཁ་
ཕྱོགས་ནས་ས་ཆ་དོད་སྙོམས་བརྗེ་བ་དང་ཟླ་བ་དཀར་བསྟུན་ཕྱག་འབུལ་འགྲུབ་པའི་ས་བཅད་བྱས་རུང་དེ་སྐབས་སྒོ་སྣ་ཤག་སྲས་པོ་དང་བཀྲས་སྒང་ཚེ་རིང་སོགས་ཚང་མ་ས་འོག་དར་འཐག་གྲུབ་ཚོད་དུ་འདུག ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་དུ་བསམ་ཡས་སུ་མཆོད་དཔོན་པ་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་སྐུ་ཕེབས་ཐོག་སྤྱན་གཟིགས་འབུལ་བར་བཏང་སྐབས་བསེ་འབག་སྨུག་ཆུང་ལ་ཞལ་ཡིག་ཡོད་པའི་སྙན་དར་ཕུལ། གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོས་སྡེ་པ་ནོར་བུ་ལ་བཅའ་ག་མ་བྱས་ན་ར་ར་བར་ཡོད་དུས་མ་སྒོར་ཚེ་གླ་བ་བྲག་ལ་སོང་ནས་མི་ཟིན་པའི་དཔེ་དང་བཅས་གསུངས་འདུག་པ། ཚོང་འདུས་བྱ་
ཁྲིད་མིག་གཅིག་པས་དབྱར་སྟོད་ཆུ་མིག་པུས་མོའི་འོག་ནས་རྡོལ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་མཆིས་ཤིང་། སྒོ་སྣ་ཤག་པའི་ནང་ཚང་གཞི་སྒྲིལ་བའི་ཆུ་ཚན་ལ་བསྙད་དེ་གཙང་དུ་ཕྱིན་ཆོག་པ་དགོས་ཟེར་བ་སྲས་པོའི་བསམ་སྦྱོར་དང་བཅས་ཡིད་དོགས་ཙམ་བྱུང་རུང་མི་དམངས་འདི་རྒྱུ་མཚན་མ་གོ་བའི་མཐོང་སྣང་ངན་པ་ཞིག་འདུག་པས། ཞང་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་རྨུགས་པའི་རང་མདོག་ཅིག་མི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་བསྟན་ན་ཐུགས་བད་དྭངས་འགྲོ་སྙམ་ཁྲོལ་ཆ་བྱས། ཚེས་བརྒྱད་ལ་རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས། སྔོན་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན་གྱི་དབུ་རྒྱན་གསར་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

251

བཞེངས་རྙིང་པ་དེར་བཟོ་སྐྱོར་ཕྲན་བུ་བྱས་ཏེ་ཁྲ་འབྲུག་གི་ཇོ་མོ་སྒྲོལ་མར་ཕུལ་ན་
སྙམ་པ་ཡོད་རུང་དབུ་རྒྱན་དང་མཎྜལ་གྱི་རིགས་འདི་གཡུ་མུ་ཏིག་སོགས་དང་དངོས་པོ་འགྲོ་ཚན་ཆེ་ཞིང་བོངས་ཆུངས་པས་རྟེན་བཞེངས་གཞན་ལྟར་ངོ་སོ་མི་ཡོང་བ་ཞིག་འདུག་པས་དགེ་བའི་རིགས་ཚོར་ངོ་སོ་ཐོན་པ་དགོས་ཚུལ་ཞུ་མི་མང་བ་ཐུགས་ལ་ཞེན་པའི་སྡེ་པའི་དགོངས་པར་མ་བབས་གཤིས་རིམ་འགྱངས་སུ་ལུས་པ་ཚེས་བཅུ་ནས་ལས་གྲ་བཙུགས་དོ་དམ་དང་བཀོད་པ་གྲོང་གསར་པས་བྱས་པའི་དབུ་རྒྱན་དར་དཔྱངས་སྙན་རྒྱན་རྣམས་གསེར་ཞོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ལྗངས་བརྡུངས་ལ་གཡུ་གྲངས་སྟོང་མུ་ཏིག་དགུ་བཅུ་སྐོར་གྱིས་སྤྲས་ཤིང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚིགས་
བཅད་གཟོང་བརྐོས་བརྒྱབ་པ་ལྕགས་བྱི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་
ལེགས་པར་ཟིན་ཏེ་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན་ལ་ཕུལ། དགེ་བ་ཆེ་གེ་མོ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྙན་གྲགས་ལྷུར་ལེན་པ་དེང་སང་ཚང་མའི་སྲོལ་ལ་འདུག་ཀྱང་། འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བ་ནས་བྱས་མ་བྱས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་བརྩིས་པ་དེ་གས་འཐུས་པར་མངོན།

(༢༨༠ བ་༡། ༤༡༢ འ་༢) རྒྱ་ནག་གི་མི་སྣའི་ཁྲོད་དང་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་རབ་བྱུང་

བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་ལྷག་བསྒྲུབས།
(༢༨༡ ཉ་༡། ༤༡༣ འ) བསམ་གཏན་གླིང་གི་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ངེད་རང་ཚེ་
མཚམས་པས་ཞུ་ནུས་པོ་ནི་མི་འདུག་ཀྱང་གད་ཁ་ས་པ་རོས་ཅན་དེ་འདྲར་བཀའ་བཀྱོན་གནང་ཕྱིན་དོག་སར་མི་འཇུག་པ་དེ་བློ་བདེ་པོ་མི་འདུག་ཅེས་སྡེ་དྲུག་མཁན་
པོར་ནང་གཙང་གིས་མོལ་བ་སོགས་གནས་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་བ་དོན་ལ་གནས་པར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

252

སྣང་།

(༢༨༡ ཉ་༥། ༤༡༤ ཐ་༡) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་ལྷོ་ངོས་ཡོང་སྡུད་པ་པད་རྡོར་དང་ཆུ་སྐོར་སྨད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་པ་ནོར་བུ་གཙང་ལ་བྲོས་པ་འདྲ་ཞེས་སཾ་ཊ་ཞིག་དང་
དེ་མཚམས་སྟག་ལུང་ཕྱག་མཛོད་པས་ཀྱང་ལྷ་ས་ནས་ཡི་གེ་བྱུང་བ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུར་བྲོས་སམ་ཞེས་གླེང་གཞི་སྣ་ཚོགས་ལབ་མཁན་སྣང་ཡང་སྒོ་སྣ་ཤག་པའི་ནང་མི་རྣམས་གཙང་དུ་བསྒྲིལ་ལུགས་དང་བཅས་ཕྱི་ལག་ནང་འབྲེལ་བྱུང་མ་བྱུང་
ཆ་མི་ཐིངས་བསམ་པ་ཤར།
གང་ལྟར་རྗེས་ཟིན་ལ་རེས་འཕྲལ་དུ་མདའ་དཔོན་འོར་པ་ཉེ་ལེན་ལ་བཏང་བ་གོང་དཀར་དུ་བྱང་ཐང་རྒྱ་ལེ་བ་བརྒྱུད་པའི་སྐད་ཆ་ཁུངས་བཙུན་ལ་བརྟེན། ནང་སོ་སངས་རྒྱས་ཡར་འོངས་པ་དང་ལམ་དུ་ཕྲད་པའི་སངས་འོར་གཉིས་ཀ་ལྷན་དུ་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་དགོང་འབྱོར། སྡེ་པ་སྲས་པོ་རུལ་བས་གཞིས་ཀ་རྩེའི་སྡོད་རེས་ཀྱི་

གཟིམས་ཆུང་པ་རྣམས་བསླུ་ཐབས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཏོན། གདོང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་
པོར་འབུ་ཤུབས་བཏོན་དང་ཡོང་སྡུད་པ་ཚོར་དམ་གཅུར་བྱས་པའི་ཞང་ཚན་གཉིས་
ཀྱིས་རྫོང་བཟུང་སྟེ་བདེ་གཟར་རྒྱ་ཆེར་བསླང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་པར་བྱུང་།
(༢༨༡ བ་༥། ༤༡༤ འ་༦) སང་ཞོགས་ཇའི་སང་སྡེ་པ། མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པ། སྟག་རུ་ནས། འོར་སངས་གཉིས་སོགས་དང་གྲོས་བསྡུར་བར་ཁེ་ཉེན་གྱི་གནས་

ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་རུང་ད་ཆ་རྒྱལ་ཕམ་སྔོན་གྱི་བསྐོས་ཚད་ལས་མེད་པས་འཕྲལ་དུ་
དཔུང་འཇུག་པར་ཐག་བཅད། རྒྱལ་པོ་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་སར་ཉ་ཤུར་སྐྱ་རིལ་རྒྱུ་མཚན་ལབ་པར་བཏང་། ཨུ་ཁེ་རིའི་ཐའི་ཇི་ལ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བསྐུར། ཐའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

253

ཇིས་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དམག་བརྒྱ་སྐོར་གྱི་སྣ་ཁྲིད་མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པས་བྱས་
ནས་སྔོན་ལ་བརྫངས། སྙེ་ཐང་དྲུང་ཆེན་དང་མདའ་དཔོན་འོར་པ་གཉིས་དམག་དཔོན་དུ་བསྐོས་པའི་དབུས་དཔུང་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱང་འགྱངས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་གྲ་
བསྒྲིགས།

(༢༨༣ ཉ་༤། ༤༡༦ འ་༦) ཉེར་བདུན་ལ་ངེད་རང་གི་ཟླ་བོ་མཆོད་དཔོན་པས་བྱས་པའི་ཆེན་པོ་ཁྲི་འབེབས་བསོད་ནམས་རླུང་རྟ་བསྣུབས་པའི་ལས་ལ་སྦྱར་བ་དེ་
ནུབ་རྨི་ལྟས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལོ་ངོ་གཉིས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར། ཉེར་དགུ་ལ་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཤོག་ཁྱེར་ཏེ་ཐོས་བསམ་གླིང་

གི་སློབ་དཔོན་གཙང་ཉག་དང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་འབྱོར། བཀའ་ཤོག་དེར་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཞིང་དགོངས་བསྟད་ཀྱང་མེད་པར་བླ་བྲང་གི་ནང་ཟན་སོག་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་དང་སློབ་དཔོན་གཙང་ཉག་སོགས་འགའ་ཞིག་ཞང་ཚན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་པ་བ་
ཡིན་འདུག་གཤིས་གཞིས་ཀ་རྩེ་ཕབ་པས་ཕེབས་པའི་ལན་གྲངས་མེད། འདི་སུ་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་བས་སྣེའུ་གདོང་པ་དང་རིན་སྤུངས་པ་ལའང་ཞབས་འདྲེན་གྱི་
ཐོག་མར་བྱུང་ཟེར་བས་ད་ཆ་དཔུང་འཇུག་བཤོལ་ཏེ་ཁོང་ཞང་ཚན་གཉིས་ལ་གསོལ་སྐལ་དུ་རྫོང་གཞིས་ཤིག་གནང་། གཞིས་ཀ་རྩེའི་གཉེར་ཁ་ཙམ་འཇགས་པའི་ལབ་དན་ལ་འཁྱོལ་བ་འགབ་ཚུལ་ཟེར་བར་རང་ཕྱོགས་རྣམས་ཆོས་མཐུན་བཞུགས་མཁས་མཛད་ཆོག་རྒྱུར་སྡེ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དམག་འཐེན་སྐབས། བདུད་
དང་རྗེས་སུ་དམག་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུར་བསྟོད་མཁན་སློབ་དཔོན་པ་རང་གིས་མཚོན་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་བཅས་སྔ་ཕྱིའི་སྐྱེ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་བཤད། བྱིས་པ་ལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

254

འབག་བསྟན་པའི་དཔེ་བཞིན་འཇིགས་སྐྲག་བསྐུལ་ཡང་ད་ཆ་ལུགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཡ་ཡུད་གཅིག་བསྲེས་ལས་མེད་པའི་སྒྱུར་སྦྱང་ནད་ཐོག་ཏུ་འཕྲོད་པ་བཏང་། པདྨ་
གླིང་པའི་ཐུགས་སྲས་ཟླ་བའི་སྐུ་སྐྱེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་འགོ་ལ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་གདན་ཟུར་གྱི་ཞབས་ཕྱིར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་
དམ་ཆོས་རྣམ་རྒྱལ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་རྩེས་དང་པ། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་སློབ་
དཔོན། ཁམས་ཚན་གྱི་སྣ་ཆེན། དགེ་རྒན། ཉི་ལྡིང་ཏྲེ་བོ་སྐུ་སྐྱེ། སྟག་ལུང་ཕྱག་མཛོད་
རྣམས་འབྱོར་བའི་སྡེ་པ་ནོར་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་ཚུལ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་
རྒྱས་པར་བྱུང་ལན། སྡེ་པ་དེ་ཉིད་དང་སྐུ་རུས་གཅིག་པའི་མཆེད་དང་བུ་ཚ་བརྒྱུད་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཕ་མ་མིང་སྲིང་དང་མ་སྤུན་སོགས་ལ་བསྙད་ན་སྡེ་པ་ནོར་བུ་ལས་ཁ་རབ་པའི་ནང་སོ་གཉིས་མི་ཉེ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་ཕོའང་ཁོང་གཉིས་རྒོད། སྐྱིད་ཤོད་
དང་ཤུན་གྱི་དྲུང་འཁོར་རྣམས་གཉེན་ལ་གཉེན་འཁོར་དུ་སོང་བས་གཉེན་ཚན་ཡིན་
ཚད་ལ་བདག་རྐྱེན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་མགོའི་སྐྲ་ཕྱིའང་མི་ལང་། རྩེ་གདོང་བདག་ཆེན་ངེད་ཀྱི་ཚ་རིགས་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་
དབུར་ས་ཞུ་དམར་སིང་ངེ་གདན་དྲངས་ན་སྐབས་སུ་ཨེ་བབ། བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་འདི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ངེད་ལ་སྤྲད་པ་ལས་ཁོང་ཞང་ཚན་གཉིས་
དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་སྤྲད། ད་ལོའི་བྱེད་བབས་འབངས་གྱེན་ལོག་ཡིན་མིན་གྱི་རྒྱུ་
མཚན་ཞིབ་ཏུ་མོལ།
(༢༨༧ ཉ་༥། ༤༢༢ ཐ་༡༠) ཞང་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་དམག་དཔོན་ཚོར་རྩིས་

སྤྲད་པའི་སྐོར་ཅིག་རྫོང་དུ་ནང་སོ་དགོས་དགོས་ཅན་གྱིས་བསྡད། ཞང་ཚན་གཉིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

255

འདམ་བསམ་གྲུབ་བདེ་ཆེན་ཕྱོགས་སུ་སོང་འདུག་པ་བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་ངག་དབང་གིས་གཙོས་གྲངས་བཅད་སྒྲུབ་ཏུ་བཅུག་ནས་བསྐྲད་འཁོར་ཞིག་ཐང་འབྲོག་ཏུ་སྐྱེལ་བར་བཏང་བ་ཐོག་ཏུ་ཁེལ། བོད་དམག་རྣམས་གྱེས། སྐྱིད་ཤོད་ཕྱོགས་འདིར་
ཁོང་གཉིས་དང་འབྲེལ་ཆེ་བ་མང་བས་དྲག་ཞན་ཀུན་ལ་ཁ་ལབ་འབྲེལ་བརྒྱུད་མི་བྱེད་པའི་བསྡམ་ར་བླངས། ཕུར་སྒྲུབ་སོགས་དུས་རིམ་རྣམས་ཚུགས་རུང་བྲེལ་བས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་འགྲོ་མ་ཐུབ།
(༢༨༨ བ་༤། ༤༢༤ ཐ་༩) ཞང་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་དགྲ་བསྡོང་ལག་སྦྲེལ་གྱི་རྣམ་

པས་ལྷོ་འབྲུག་གི་དམག་བསྐུལ་བར་ཆིངས་དན་སོགས་ལ་རྩིས་མེད་ཀྱིས་ཕག་རིར་
འོངས་པར་ཁ་ཉེས་ཚན་ཆེན་བཏང་བའི་དཔའ་རྟགས་ཀྱི་ལག་མཚན་འབྱོར་བ་དང་
ཉེར་དགུའི་འཇམ་དཔལ་དུས་དགྲའི་ཟོར་ཕྱིར་བཏོན་པ་དུས་མཚུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པར་བྱུང་།

ལྕགས་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་གསར་གྱི་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མ་ཉེ་བར་བཀང་བའི་ཚོགས་དབུར་ཕྱིན། རྟེན་འབུལ་གྱི་སྐབས་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མཆེད་ཉུང་བསྡུས་དང་ཕྲད།
དེ་ཉིན་བཞུགས་གྲལ་གྱི་ཚེ་སྔར་མ་གྲགས་ཀྱི་རླུང་དམར་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་འགྲིབ་

པ་བྱུང་བ་ཁོང་སྐུ་མཆེད་དང་ཞང་ཚན་ཟས་འབྲེལ་སོགས་ལུགས་ལེགས་བྱུང་འདུག་པས་ཆོས་སྐྱོང་གི་འཁུ་ལྡོག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་འདྲ་གླེང་།
(༢༨༩ ཉ་༣། ༤༢༥ ཐ་༧) ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན་གྱི་དབུ་རྒྱན་རྙིང་

པའི་སྟེང་དུ་གསེར་སྲང་ལྔ་བསྣན་པའི་བཀོད་པ་ལེགས་སུ་བཏང་ཕྲ་རྒྱན་རྙིང་པ་རང་

གིས་གོ་བཅད་དེ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁ་ཡིག་གཟོང་བརྐོས་དང་བཅས་ཁྲ་འབྲུག་གི་ཇོ་མོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

256

སྒྲོལ་མར་ཕུལ། ཇོ་མོ་ལ་བུད་མེད་ཕལ་པའི་རྒྱན་ཆ་བཏགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་འཕྱུགས་ཏེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག་པ་ལྕགས་ཡོས་དེ་གའི་གླེང་བརྗོད་ལ་བརྟེན་སྣ་མོ་ཤག་མི་ཕམ་ཀརྨ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསེར་ཟངས་
ཀྱི་མཚོན་དོན་ཞིག་ཕུལ་ཡོད་འདུག་རུང་ད་ལམ་དངོས་པོ་བཟང་དུ་སོང་བས་བོད་
ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སུ་འཛིན་ལ་ཕན་ནམ་སྙམ།

(༢༩༠ བ་༢། ༤༢༧ ཐ་༧) ཨ་ཁ་ལི་ཐང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་སྡེ་གསར་འདིང་གནང་བ་ལྗངས་དུས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཁ་ཕྱོགས་ལོག་པའི་སྟབས་ཀྱིས་རིམ་གུད་དུ་སོང་བའི་སྟེང་བེ་རི་དོན་ཡོད་བནྡེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དགེ་
ལུགས་ཀྱི་བསྟན་དགྲར་སྨོན་ལམ་ཐེབས་པས་དམག་གིས་དགོན་པར་ལག་བརྒྱབ།
ཐུབ་ཆེན་གྱི་གཟུངས་བཞུགས་བཏོན། པད་གདན་ཁྲི་བཅས་བཤིག དགོན་པ་མིང་
མེད་དུ་འགྲོ་བར་ཉེ་བ་ལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དོན་མདོ་ཁམས་སྒང་དྲུག་ལ་སོང་བའི་མཇུག་ཆགས་ད་ལའི་ཧུང་ཐའི་ཇིས་མཛད་པའི་ཕན་ཡོན་
གྱིས་ཨ་ཆི་ཁ་ཆོས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དོ་དམ་བྱས་པའི་དགོན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་
བཙུགས། ཤིང་རྟ་རྒྱལ་པོས་འབའ་དང་ལྷན་དུ་གཞུང་ནས་ཉིས་སྐྱོང་དགོས་པའི་སྡེ་པ་དང་བཀའ་བགྲོས། གཟེར་ཆེན་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་རིང་རྫོང་བདའ་གནང་བའི་བརྗེ་ཚབ་ཏྲེ་བོ་དར་ཁན་དཀའ་བཅུས་དགོན་པའི་ཞིག་གསོས་ཀྱི་དོ་དམ་དང་ལས་དཔོན་
གྱི་དཔུང་པ་ཞོར་འདེགས་རཏྣ་བྷ་དྲ། སྦྱིན་བདག་དཔོན་མཁའ་འགྲོས་བྱས་ཏེ་ཐུབ་ཆེན་གྱི་དྲི་གཙང་ཁང་དང་འདུ་ཁང་བསྐྱེད་པའི་ཀ་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིའི་ས་རྣམས་གསར་རྒྱག འབའ་ནས་ཟངས་ཁལ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཁ་འདེབས་དང་བཅས་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

257

ཁྲི་པད་ཞིག་གསོས། འདུ་ཁང་གི་ལྡེབས་རིས་ལ་མཛད་བརྒྱ། གཙང་ཁང་སྦུག་ཀ་བརྒྱད་མར་བྱམས་པའི་སྨན་སྐུ་ཐོག་ཚད། གཟུངས་འབུལ་རབ་གནས་པ་དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ། བན་ཁྲལ་གསར་བརྒྱབ་དང་འོག་ཆར་བསྡུས་པའི་གྲྭ་པ་ཕྱེད་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཐོག་བརྒྱད་ཀྱི་ཟླ་ཕོགས་དང་ཉིན་རེ་ཇ་ཚུལ་གཉིས་མ། ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ། ལྔ་མཆོད་དང་ཉེར་བདུན་མཆོད་པ་ཚུགས་པའི་དེང་སང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་སྐབས་སུ་སྣང་།

(༢༩༡ ཉ་༤། ༤༢༨ ཐ་༤) གཙང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་ལངས་བྱེད་མཁན་ཚོ་རེ་ཞིག་རང་འཇགས་སུ་གནས་པ་དེ་མུས་སུ་ལུས་ཚེ་ཕུགས་ཡུལ་ཡང་ངན་པའི་སྲོལ་ལམ་ལམ་ངན་གྲོག་པོར་དོད་འགྲོ་སྣང་བས་མདོ་ནས་ཛམ་ལ་ཅན་ས་རིས་རྩིས་ལེན་དང་
ཆད་ལས་སོགས་དྲན་འཛིན་བྱེད་པར་བཏང་།

(༢༩༡ བ་༥། ༤༢༨ འ་༡) ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་མཐུ་རྩལ་གྱིས་ཞང་ཚན་གཉིས་
ལམ་ནས་དོན་མེད་ལ་སྟོང་འུར་གྱིས་སྟག་ལུང་དུ་བྲོས། རྒྱུ་མཚན་དེས་རྒྱལ་པོ་སྐུ་
མཆེད་ལ་རྒྱབ་ལོག་བྱས་པ་ལྟ་བུར་སོང་བས་ཐུགས་ལ་ཕོག་སྟེ་ཕན་གྲོགས་མཛད་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ། སྟག་ལུང་སྡེ་དགོན་ནས་གད་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་ཁག་ཐེག་མཛད།

(༢༩༢ བ་༢། ༤༣༠ ཐ་༣) རྭ་སྒྲེང་མཁན་པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཨོ་རོད་ཀྱི་གཞུང་གི་བདེ་ཐབས་ལ་མངགས། ཁོང་པ་དད་མོས་ཆེ་བས་ཡོད་འབུལ་ལྟ་བུ་བྱེད་འདུག་ཅིང་ལྷག་ཏུ་འདི་རེས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་དཀར་ཕྱག་རྗེས་ཡོད་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་དེ་བྱིན། ཁོང་གི་རྗེས་སུ་མངའ་རིས་རབ་འབྱམས་པ་བསྐོས་པ་
ལོ་སྔ་མ་བྱང་གི་རུ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་ཕྱིང་གུར་ལ་ཐོག་བརྒྱབ་པས་དེ་ནང་དུ་གྲྭ་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

258

གཉིས་འདས་ཀྱང་བླ་མར་སྐྱོན་མ་བྱུང་བས་ཐོག་རྡུགས་མར་གྲགས་པའི་སྙན་པས་
འཕྲིན་ལས་བཀུག་པ་ལྟ་བུས་དགོན་པར་ཡང་ཕན་ཐོགས་པ་བྱུང་ཚོད་དུ་འདུག
(༢༩༤ ཉ་༦། ༤༣༢ འ་༧) ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་སྔགས་འཆང་ཆེན་པོ་འདར་ནག་བདེ་བ་བཟང་པོ་ལ་གཏེར་ཁ་གོང་མའི་རྟ་མགྲིན་བདེ་གཤེགས་ཆིག་དྲིལ་གྱི་དབང་

ལུང་དང་ཁྱབ་འཇུག་གི་གཏོར་དབང་སོགས་འགའ་ཞིག་ཞུས། ངེད་ཀྱིས་ཆོས་ཕུལ་
བ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ན་ཡེ་མི་འགབ་པས་གསང་བ་གནང་དགོས། བདག་ཕྱོགས་
ནས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མཆེད་མི་ཡོང་གསུང་བ་བླ་མ་གསང་བ་འདི་འཐད་པོ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་ཐུགས་དང་བསྟུན་ནས་ལོ་ཤས་མངོན་ཆུང་ཙམ་བྱས། ཆོས་རྗེ་རང་གིས་
ཕྱིར་མཆེད་བཞིན་ཡེ་མ་བྱུང་འདུག རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཁ་ཤས་བསྒྲུབས།
(༢༩༥ བ་༡། ༤༣༤ ཐ་༤) གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་བཅད་

རྒྱ་དམ་པ་ཞིག་གྱིས་གསུང་བ་སྲིད་སྐྱོང་གི་གཡེང་བས་དེ་རིགས་མ་ཎི་དང་ཞབས་
བྲོའི་དཔེ་ཁོ་ནར་འདུག་ཀྱང་བར་དེར་ཇའི་སང་སྡེ་པ། མངའ་རིས་དྲུང་པ། སྟག་རུ་ནས། འོར་ནས། བསམ་དར་ནས་ལྔ་པོ་གྲོས་བསྟུན་གྱིས་བྲེལ་བ་གཅོད་ཐུབ་པ་
རྣམས་རིམ་གཅོད་དང་ཐག་མ་ཆོད་པའི་གལ་ཆེ་རིགས་ཚོ་སྔ་དགོང་གི་ཐུན་བར་གཉིས་ལ་ཇའི་སང་སྡེ་པས་ངག་ཐོག་ནས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་རེ་ལབ་པའི་དོན་སྟོན་གསལ་ཆ་རེ་བྱས་པས་འཐུས་བརྩིས་ཀྱིས་ཧུང་རྒྱ། ཞུ་ཁྲ། སཾ་ཊ། རྟེན་བཅས་
སོགས་མཐའ་དག་ནང་དུ་བླངས་ན་སྦུག་སྒོ་འདག་སྦྱར་བ་ཚོའི་སྐུ་མཚམས་ལྟར་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་ལ་དོན་མཚམས་རལ་བའི་ཐ་སྙད་ཆེར་མི་ཡོང་འདུག་གཤིས་དེ་རིགས་ཡེ་ནང་དུ་མ་ཐལ་བ་བྱས། ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཟུང་བདུན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

259

བཞིའི་བར་མཆོད་ཁང་གི་གཟིམ་ཆུང་ནུབ་མར་རང་བྱོན་འཕགས་པ་མཆེད་གཉིས་ཀྱང་གདན་དྲངས། གཏེར་བྱོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཁ་ཤས་སོགས་
བཤམས་པར་མཆོད་པ་རྒྱས་པ་ཕུལ། སྒོ་གསུམ་མི་འདའ་བའི་བཅད་རྒྱ་དམ་དུ་
བགྱིས་ཏེ་ཐུན་བཞིར་བཅས་ནས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་འཕྲང་ལ་བཅུར། དེ་སྐབས་ཉིན་ཁ་
ཡར་མཆོད་ཁང་རྩེར་འཇའ་ཟུག་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བྱུང་ཟེར་བ་འཕགས་པ་མཆེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གོ །

(༢༩༦ བ་༥། ༤༣༦ ཐ་༢) ཚེས་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལ་ཧུང་ཐའི་ཇི་གཙང་ནས་འབྱོར། ཁ་སང་དཔྱིད་ཀ་དཔོན་ཚང་བྱང་ངོས་པ། སེ་ཆེན་དཔོན་པོ། མངའ་རིམ་དྲུང་པ། སྟག་རུ་ནས། འོར་ནས་རྣམས་ཀྱིས་ད་ཆ་ཁྲི་འདོན་ཇའི་སང་སྡེ་པ་ལས་འོས་པ་ཞིག་མི་
འདུག་ཚུལ་དང་ཤངས་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཡི་གེ་བསྐུར་བྱུང་བ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་ལབ་མི་རྣམས་ཁྱམས་སྐྱུར་དུ་བཞག་པ་མིན་ཡང་བྱ་བ་འགངས་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་རྟབ་འགྲོས་ལས་ལྷུས་ཐིངས་པ་རང་བརླིང་བ་འདྲ་བསམ་ཇེ་འགྱངས་སུ་ལུས་པ་བྱང་ནས་རྒྱལ་པོས་ངེད་ལ་འཕྲིན་བསྐུར་བ་དང་ཕྱོགས་
མཚུངས་སུ་ཇི་ནོང་དང་ཧུང་ཐའི་ཇི་གཉིས་ཀྱིས་ངེད་གཉིས་མཚོ་ཁར་མ་ཐོན་གོང་
དུ་སྡེ་པའི་ཁྲི་འདོན་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས། དེའང་ཕྱི་ནས་ཤེས་བྱ་ཡོང་ཐང་ཡོད་པའི་
མི་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ངེད་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བློར་བབ་པ་མི་ཡོང་། སྡེ་པ་ནོར་བུ།
སྲས་པོ། ཇའི་སང་སྡེ་པ་གསུམ་དྲག་ཤོས་སུ་བྱེད་འདུག་པ་གཞན་གཉིས་ནི་ཐག་ཆོད་ཟིན་སོང་། ད་ཆ་ཇའི་སང་སྡེ་པ་ལས་འོས་མེད་ཚུལ་ཞིབ་པར་མོལ་བ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་འགྱངས་མེད་དུ་རྒྱལ་པོ་འདམ་ནས་གདན་འདྲེན་པར་བཏང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

260

མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པ་ཇའི་སང་སྡེ་པ་ལ་ཁུར་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་སྙན་གསན་འབེབས་བཅུག་པ་གང་ཅིའི་དགེ་སྐྱོན་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཞུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལན་གཉིས་ཙམ་བྱུང་རུང་གསུམ་པའི་ཐོག་ཁས་བླངས།

(༢༩༧ བ་༣། ༤༣༧ ཐ་༦) ཚེས་བཅུ་གསུམ་གཟའ་ལྷག་པ་སྐར་མ་ཆུ་སྟོད། འཕྲོད་དཔལ་བེའུ། སྦྱོར་བ་མཛའ་བོ། སྦྱོར་ཆུང་བདུད་རྩི། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ། དུས་
ཚོད་བུ་མོའི་དུས་སྦྱོར་ལ་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་གྲོ་མ་ཇ་ཐུག་བཞེས་སྤྲོ་དང་བཅས་པའི་ཐོག་ཇའི་སང་སྡེ་པར་ཁྲི་འདོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་ནས་ས་སྐྱོང་འཕྲིན་ལས་

རྒྱ་མཚོར་མངའ་གསོལ། རྒྱལ་པོ། ཇི་ནོང་། ཧུང་ཐའི་ཇི་སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱིས་

ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་འབུལ་བ་བསྟར་ཏེ་ཕྱག་དང་ཞེ་ས་སོགས་ཀྱིས་བཀུར་ཞིང་གཟེངས་
བསྟོད། རྒྱལ་པོའི་མཚན་ཁྲི་འདོན་གྱི་དུས་བཏགས་པ་དེ་ལ་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྗེས་
སུ་རྡོ་རྗེ་ཡོད་པར་དོགས་གཞི་ཞིག་བྱུང་བས་གཟའ་སྐར་ལེགས་ཐོག་དེ་གར་རྒྱལ་པོ་ལའང་བདོག་པའི་ཚན་གྲངས་སྤེལ་ཏེ་བསྟན་འཛིན་ད་ཡན་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ལོ་གསོལ།

༡༩༽ གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞུས་དང་གཞན་
དག་ལའང་རྗེས་འཛིན་ཉམས་པ་མེད། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྒྲུབ་བྱ་མང་དུ་
བསྐྱངས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་དབུ་རྒྱན་གསར་བཟོ། རྟེན་འགངས་ཆེན་མང་པོ་ཕྱག་ཏུ་རིམ་འབྱོར་བྱུང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་འབུལ་དང་མྱུར་འབྱོན་གསོལ་འདེབས་འགའ་བརྩམས། བསམ་ཡས་སུ་རབ་གནས་གནང་བར་ཆེད་ཕེབས། ཀོང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁྲུག་པ་རང་ཞིར་སོང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

261

གཟིམ་ཁང་གོང་གི་སར་སྐུ་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་པར་གཞི་
བསྒྲིགས།

(༢༩༨ བ་༦། ༤༣༨ འ་༢) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བཙུགས་པའི་བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་རིང་བསྙེན་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་ཞིག་བཅད། ཉེར་དྲུག་སྔ་མར་གྲོང་སྨད་སངས་རྒྱམ་པ་འོངས་པ་ནས་བཟུང་འཁྲིས་སུ་སྡོད་རྟག་ཙམ་བྱེད་པའི་འགོ་
བརྩམས། ཉེར་དྲུག་ཕྱི་མའི་རེས་གཟའ་ཕུར་བུའི་འབྲས་བུ་དགེ་བར་རིག་སྔགས་
འཆང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉང་སྟོན་སྨན་ལུང་པ་བློ་གྲོས་མཆོག་གི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་
དུ་ཉང་ལུགས་དྲག་དམར་གྱི་ལུང་གི་དབུ་ཚུགས་ཏེ་ཉིན་ཞག་ཁ་ཤས་ཀྱི་བར་འཆར་

ཀ་གནམ་སྐས་མ་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཅི་རིགས་ཞུས། ཕར་སིན་དྷུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བའི་སྒྲུབ་སྐོར་གྱི་ལུང་ཕུལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་
མྱུར་འབྱོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དགོས་ཚུལ་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་ལྟར་འཕགས་པ་མཆེད་
དང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་དྲུང་དུ་བྲིས་ཤིང་
གསོལ་བ་བཏབ་ནའང་གདུལ་བྱ་རྗེས་འཛིན་དུས་བབས་འདྲ་ལ་སྤྲུལ་པའི་ཟློས་གར་མི་སྒྱུར་བའི་མཐའ་ཅི་ལ་བཀག མཁའ་སྤྱོད་གྲུབ་པའི་ཉེ་ལམ་གྱིས་རེ་ཞིག་རྡོ་རྗེ་
བཙུན་མོའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཞུགས་པར་མངོན།
(༣༠༡ ཉ་༦། ༤༤༢ ཐ་༡༡། ཟླ་ ༡༡) ཚེས་གསུམ་རེས་གཟའ་ཉི་མ། སྐར་མ་ཆུ་སྟོད་ལ་སྟ་གོན་དང་ཚེས་བཞི་ཟླ་བ་ཆུ་སྨད་ཀྱི་འཕྲོད་དགེ་བར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་དང་ལྷན་དུ་དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་རས་བྲིས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

262

ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚན་མ་རྫས་ཀྱི་ཕུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་འཕྲུལ་
སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་རྒྱས་པར་བྱས། དེའང་ཆོས་འཁོར་སྟོད་སྨད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་རབ་གནས་བསྐྱར་ན་
བོད་ཁམས་སུ་བདེ་ཐབས་འབྱུང་བར་གསུངས་འདུག་པ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚང་བ་ཞིག་ལ་དགོངས་པས་ཚུལ་ལྡན་དཀའ་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆད་
ལྷག་མེད་པའི་ལུགས་ཡིན།
(༣༠༢ ཉ་༦། ༤༤༣ འ་༣) ཉེར་བཞི་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་འགོལ་མཚམས་ངོས་ཁྱབ་བདག་སྨན་ཁང་པར་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱིན་
རླབས་ཉམས་འཁྲིད་ཡང་བསྐྱར་དང་གཞན་ཡང་ཟབ་ཆོས་ཅི་རིགས་ཞུས། འབྱུང་
པོའི་འཚུབ་ལྷོང་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཟབ་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་གྲོ་ལོད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཕུལ།

ཚེས་དགུ་ལ་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེར་ཕེབས་འཕྲལ་རྡོ་རྗེ་གྲོ་ལོད་ཀྱི་ལྗགས་བསྙེན་གནང་བས་བགེགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་དགྱེས་པའི་རྩེར་སོན། དེ་མུས་ཨཥྚའི་བསྙེན་ཆེན་འཛུགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་རྫོང་ནས་ཟླ་བ་བདུན་བརྒྱད་བར་གྱི་

གསོལ་ཆས་ཕུལ།
(༣༠༣ ཉ་༢། ༤༤༥ ཐ་༡) ཉེར་བཞི་ནས་བཟུང་རོང་གི་ཆུ་ཚན་བླངས་པས་རྐང་པ་གཡས་པའི་ལོ་མ་དང་ཚིགས་མཚམས་ཚོར་ཚིགས་བཤལ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་ཆུ་སེར་ཚན་ཆེ་བ་འདྲོངས་ཏེ་འཕྲལ་སྐྲངས་པོ་དང་ཆུ་བུར་གྱིས་འགྲོ་འདུག་དཀའ་བར་
བརྟེན། ལྕགས་གླང་ལོ་གསར་གྱི་བསྐང་གསོ་དང་བཞུགས་གྲལ་ལའང་འགྲོ་མ་ཐུབ་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་འགོལ་མཚམས་ངོས་འཕྲོད་བསྟེན་བྱས་པས་ནད་རྩ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

263

བ་ནས་ཐོན་པ་ལྟ་བུའི་ལོ་ཤས་བདེ་བ་བྱུང་ཞིང་ལོ་མ་གསར་བར་སྡེ་པ་རང་གིས་ནད་གཡོག་གང་ལྕོགས་དང་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས་མཆོད་དཔོན་པས་བྱས།
(༣༠༣ བ་༣། ༤༤༦ ཐ་༡) བསྙེན་རྫོགས་དྲུག་ཅུ་ཙམ་དང་དགེ་ཚུལ་ལྔ་བཅུ། བར་མ་རབ་བྱུང་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་བཅས་བསྒྲུབས།
(༣༠༣ བ་༥། ༤༤༦ ཐ་༦) ཉེར་གཉིས་ལ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མངའ་རིས་པའི་ཕྱག་ཕྱིར་བྱམས་གླིང་མཁན་པོ་བསམ་གྲུབ་སྒང་པ་དང་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་
བས་གཙོས་བཞི་བཅུ་སྐོར་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་གསར་རྩོམ་གྱི་ལུང་ཕུལ། ཧོར་ཟླ་
གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་བཟོ་ཐབ་བཙུགས་ཏེ་ཇོ་ཤཱཀ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུར་གསེར་ཞོ་(༣༠༤ ཉ་༡། ༤༤༦ ཐ་༡༡)སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དོན་གཉིས་(༣༠༤ ཉ་༣། ༤༤༦ འ་༧)ལས་བསྐྲུན་པའི་དབུ་རྒྱན་གྲོང་གསར་བ་པདྨ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཟོ་བཀོད་དང་
འཕྱོང་རྒྱས་རབ་འབྱམས་པ་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དོ་དམ་བྱས་ཏེ་ལྕགས་གླང་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དབུ་རྒྱན་དང་སྙན་རྒྱན་གཡས་གཡོན་ལ་འདྲི་རྒྱུར་ཚིག་བཅད་ལྷུག་བརྩམས་པ་གཟོང་བརྐོས་བརྒྱབ་སྟེ་ཕུལ། དགེ་བ་བསྔོ་བའི་སྨོན་ལམ་བྲིས་པ་རྒྱུད་སྟོད་པ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ཞལ་འདོན་
དུ་མཛད་ནས་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། དེའང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཕུལ་བའི་དབུ་རྒྱན་རྙིང་པ་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བཀོད་མ་
བྱས་པར་དབྱར་ཆུ་ཉེན་གྱི་རིང་སྒྲོན། དགུན་དཔྱིད་མི་ཚོགས་ཆེ་སྐབས་རྒྱུ་དང་
བཟོ་བཀོད་ཚང་མ་ལེགས་ཁུལ་ནས་གསར་པ་འདི་སྒྲོན་པའི་བཀོད་པ་བྱས། ཚེས་གཉིས་ལ་ཕན་ཅི་དཀའ་བཅུ་བ་ཅན་བསྙེན་རྫོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་དགེ་ཚུལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

264

བཅོ་ལྔ། རབ་བྱུང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་བསྒྲུབས།
(༣༠༤ བ་༥། ༤༤༧ འ་༩) ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་འགོ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་བཅོ་བརྒྱད། དགེ་ཚུལ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་རྣམས་བསྒྲུབས། བརྒྱད་ལ་ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་གདོང་བཞིར་མཆོད་གཏོར་སྤྱན་གཟིགས་རྒྱས་པར་བསྟབ། (༣༠༥ ཉ་༤། ༤༤༨ ཐ་༥) ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་(༣༠༥ བ་༤། ༤༤༨ འ་༣)བདུན་
གྱི་རྒྱལ་ཕུར་འགྲུབ་སྦྱོར་ལ་གྲ་ཐང་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་གིས་ཚེའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིག་པའི་ཆོ་ག་མཛད་ཐོག་གདན་ས་གོང་ནས་ཀྱང་བཀའ་ཤོག་རྡོ་རྗེའི་རི་མོས་མཚན་པའི་རྟེན་་གྱིས་གཙོས་གནང་ཆ་འབྱོར་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་འགྲིག་

ཏུ་བྱུང་། དེ་ཉིན་ནས་རིགས་ཀུན་བདག་པོ་ཉང་སྟོན་བློ་གྲོས་མཆོག་གི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་བླ་མ་གསང་འདུས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་འདུལ་གྱིས་ཐོག་དྲངས་གཏེར་ཁ་
གོང་འོག་གི་ལྗགས་ལུང་དབུ་བཙུགས། ཚེ་བརྟན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་གཏེར་སྟོན་དུ་མས་གདན་དྲངས་པའི་ཟབ་གཏེར་གཞན་འདྲ་དང་བླ་མ་གསང་འདུས་ཀྱིས་མཚོན་
པའི་ཉམས་འཁྲིད། བསྐལ་བཟང་། བརྒྱད་སྟོང་པ། མདོ་ཕྲན་ཁ་ཡར། སྒྲུབ་དབང་། ཁྲོ་
རོལ། སྨན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དམར་འཁྲིད་དང་བཅས་ཟླ་བ་བདུན་པ་སྔ་མའི་མཇུག་
བར་ཕྲད་མི་འདྲ་གློ་བུར་བའི་བྲེལ་བ་ཐོར་བུ་བྱུང་དུས་མ་གཏོགས་སྟར་ཆགས་སུ་ཞུས།

(༣༠༦ བ་༥། ༤༥༠ ཐ་༩) ཟླ་བ་དྲུག་པ་སྔ་མའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ནས་དྲུག་པ་རྟིང་

མའི་ཚེས་ལྔའི་བར་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྨན་ལུང་པ་བློ་མཆོག་རྡོ་རྗེར་མདོ་དབང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

265

སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱི་དབང་མང་དུ་ཞུས། ཚེས་བརྒྱད་ནས་མཚམས་
གྲོལ་བའི་སེ་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བཀྲ་བཟང་པ་ཐུགས་མཆོག་འོད་འབར་ལ་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་པའི་གཏེར་གསར་ཀརྨ་གུ་རུའི་ལུང་བཀླགས། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་སུམ་ཅུ་སྐོར་བསྒྲུབས།
(༣༠༩ བ་༢། ༤༥༤ ཐ་༢) གོརྵས་གླང་བུ་མཁར་དུ་ཚུར་རྒོལ་བྱས་པར་ཤངས་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་ནས། གྱང་གྲོང་ནས། མས་ཆགས་ནས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་
གཙང་གི་ཚོ་ཆེན་གཏོང་བ་མཛད་སོང་བར་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གཏང་རག་གི་དུས་བསྟན་སྲུང་སྤྱིར་ཕུལ་བའི་སྙན་དར་ལེ་ཚན་ལ་ཞལ་བྱང་༼༣༠༩ བ་༤།
༤༥༤ ཐ་༦༽བྲིས།

(༣༡༠ ཉ་༢། ༤༥༤ འ་༦) ཉེར་དགུ་ལ་པད་གླིང་གསུང་སྤྲུལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོ་རྗེ་
ཕྲད་པར་བྱོན། མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་དང་མི་གཡོ་བ་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཕུལ། ཁོང་དཔོན་སློབ་ཀྱི་རྟེན་སྒམ་ནས་པདྨ་གླིང་པས་སྨན་མདོ་ནས་
གདན་དྲངས་པའི་པདྨ་མཐོང་གྲོལ། མེ་འབར་མཚོ་ནས་བཏོན་པའི་མ་རྒྱུད་ཤོག་སེར། མཆིམས་ཕུ་ནས་བཏོན་པའི་ཚེ་ཆུའི་སྣོད། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་མགུལ་གཡུ།

ཉང་དང་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པའི་ཁྲོས་ནག་ཤོག་སེར། ཙནྡན་སྦྲུལ་སྙིང་ལས་གྲུབ་པའི་དུག་
སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྒྲོལ་མ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་བཟོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆས་
བལ་མོ་བཟར་གནང་བ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཀ་བ་བུམ་པ་ཅན་དུ་སྦས་པ་རྡོ་རྗེ་གླིང་པས་

བཏོན་པ། ཆོས་དབང་ལ་སྣེ་སྔོན་བྲག་ཕུག་ཏུ་མཁའ་འགྲོས་དངོས་སུ་གནང་བའི་ཐོད་པ་དཔལ་ལྡན་འཇའ་ཚོན་མ། མོན་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཁྱེ་འདྲེན་དང་བལ་འབངས་ཀ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

266

ལ་སིདྡྷིའི་དབུ་ཐོད། བདེ་ཆེན་གླིང་པས་དགོས་བསྟོད་སྲིན་བུ་བྲག་ནས་བཏོན་པའི་
པདྨ་མཐོང་གྲོལ་དང་ཚེ་འཁྲིད་ཀྱི་ཤོག་སེར། པདྨ་དབང་ཆེན་གྱི་ཐུགས་དད་མེ་ལོང་
རྡོ་རྗེའི་ཞལ་འགྲམ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་བཟོའི་རྡོ་ནག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། རཏྣ་གླིང་

པའི་ཚེམས་དང་ཀློང་ཆེན་པའི་ཕྱག་འཕྲེང་སོགས་ནང་རྟེན་རྣམས་མཇལ་ཞིང་སྨོན་ལམ་བཏབ། སྐུ་རྣམས་ལ་དབང་བཞི་བླངས། སྣ་མོ་ཤག་མཁན་པོའི་བསྔོ་རྟེན་དུ་གྲུབ་ཆེན་པས་མཚན་ལྡན་དབུ་ཐོད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་བྱུང་བའི་དང་པོ་རྗེ་ཤམ་པོའི་ཐུགས་གཙིགས་མ་སྣེའུ་གདོང་རྩེའི་ནང་རྟེན་ཁྱད་འཕགས། དཔོན་ས་གཡང་
དཔལ་གྱི་བསྔོ་རྟེན་དུ་ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ཐང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་
བརྩེའི་ཕྱག་བྲིས་མ། ཐོན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྣམ་སྦྱར་
དང་རྗེ་མར་པས་རྒྱ་གར་ནས་གདན་དྲངས་པ་དཔལ་རེག་པ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་
གྱིས་ཐོག་དྲངས་སྲས་ཀྱི་ནང་རྟེན་འགའ་ཞིག་སྟག་ལུང་ཕྱག་མཛོད་བརྒྱུད་ནས་
ལག་ཏུ་སོན།

(༣༡༠ བ་༤། ༤༥༥ འ་༧) བསྙེན་རྫོགས་ལྔ་བཅུ་དང་རབ་བྱུང་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་བསྒྲུབས།
(༣༡༡ ཉ་༣། ༤༥༦ ཐ་༤) ཨར་པོ་ལམ་ཙམ་ལས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་གསུང་བཞིན་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་གསང་སྔགས་ཕོ་བྲང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་ཕྱིན། ཀུན་དགའ་ར་བར་དཀར་སྤྲོའི་བཞུགས་གྲལ་
བཤམས་ཤིང་སྟེང་འོག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཉམས་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག
(༣༡༡ བ་༢། ༤༥༦ འ་༦) པཱ་རས་ཀྱི་འགྲུལ་པ་མང་དུ་འབྱོར། (༣༡༡ བ་༢། ༤༥༦

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

267

འ་༦)བསྙེན་རྫོགས་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་དང་དགེ་ཚུལ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་བསྒྲུབས།
(༣༡༢ བ་༣། ༤༥༨ ཐ་༨)ཉེར་བཞི་ནས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཙམ་གྱི་བར་མཚམས་ཁོག་ཏུ་སྔ་དགོང་དགེ་སྦྱོར་དང་ཉིན་མོ་རིམ་གྲོའི་གྲབས་ཡུལ་རྣམས་སྦྲགས་གྲྭ་ཚང་ནས་གྲངས་བཅད་ཀྱིས་མཚམས་ཁག་བཙུགས་
པའི་བསྲུང་བཟློག་ཨར་གཏད་དང་ཚོགས་སུ་ཨཱཻ་རིང་བྱེ་བ་དང་ཀིའ་ལཱ་ཡ་ས་ཡ་བཏང་།

(༣༡༣ བ་༥། ༤༦༠ ཐ་༡) ཆུ་སྟག་གནམ་ལོ་གསར་པའི་སྲིད་གསུམ་དབང་མོ་མཆོད་ཅིང་ལོ་གསར་གྱི་དགའ་སྟོན་སྔར་འཁྱུད་བཞིན་རྒྱས་པར་བྱས།
(༣༡༥ ཉ་༡། ༤༦༡ འ་༤) འདི་སྐོར་ལ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་བ་སྡེ་པའི་སར་བྱོན་པའི་ཞར་བྱུང་དུ་ཕྲད། འབྲུག་ནང་མཚམས་མཛོ་ཁལ་གླང་ལ་འཇོ་རེས་ཀྱིས་སྟོང་
ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་ཚུགས་འཇིག་པར་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་སྣང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་མགུར་དུ། གནས་འདི་ལས་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡུལ་སྐྱིད། །ཅེས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལྟར་ཟླ་བ་འདཱི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་མཛད་པ་ཐ་མ་
བསྟན་ཏེ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པའི་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་སྔོན་
མགྱོགས་པ་འབྱོར། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤམས། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདྲེན་པར་
མཛད་པའི་བཞེད་པ་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་ནན་ཏན་དུ་བཏབ། བསམ་ཡས་
ནས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་འཕྲལ་དུ་ཡོང་དགོས་ཚུལ་དང་ས་སྐྱོང་རྡོ་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་
གྱིས་ཞིག་གསོས་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པར་རབ་གནས་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་གསུང་བར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

268

གཟའ་སྐར་གྱིས་གཏུགས་པས་བརྒྱད་གཏོར་ཆེན་མོ་ཉེར་གསུམ་ལ་སྔ་བསྣུར། སྐུ་
གདུང་རིན་པོ་ཆེར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྙན་དར་དང་གདུང་འབུལ་
དགོངས་རྫོགས་སུ་དམིགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་མང་འགྱེད་ཚ་ར་གཏོང་བར་ལྷ་ཁང་ཆོས་མཛད་དང་ཆེ་གསུམ་ནས་གཞོན་པ་གཉིས་བཏང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མྱུར་དུ་ཕེབས་པའི་སྨོན་ལམ་ཚིགས་བཅད་བྲིས་ཏེ་སེ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་དུ་
བཙུགས། ཉེར་དགུ་ལ་པོ་ཏ་ལ་ནས་བཏེག
(༣༡༥ བ་༥། ༤༦༢ འ་༡) ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཉིས་(༣༡༥ བ་༦། ༤༦༣ ཐ་༣)ཕན་ཆད་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གནས་གཤིས་སྟབས་ཀྱིས་རྒྱས་རྒྱས་མ་བདེ་རུང་
སྔོན་ནས་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་དང་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ཀས་རྡོ་མཆོད་ཐང་གི་ཐད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་དྲན་ཐུབ་པའི་སྤྲོས་པ་ཆེ་བ་དགོས་
ཚུལ་གསུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཚོན་པའི་དར་ཆ་
རྣམས་བསླངས། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་རོལ་མོ་དང་བཅས་སྐྱ་རགས་རྣམས་དལ་འགྲོས་
ཀྱིས་ཕྱིན་པའི་ཙི་དམར་ཐང་གི་རྟེན་མཁར་ཡོད་སར་གསེར་སྐྱེམས་རྒྱས་པར་བསྔོས། མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་། དཔལ་རི་སྒྲུབ་སྡེ། རབ་བྱུང་པ་གསུམ་གྱི་སེར་སྦྲེང་།
རྔ་ཤོན། བྲོ་ཤོན། འབག་ཤོན། གཞས་མ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་བཅས་པས་མདུན་བསུས་ཕོ་བྲང་འོག་ཏུ་འབྱོར། ཚོམས་ཆེན་དུ་གུང་གི་བཞུགས་གྲལ་རྒྱས་པར་བཤམས། ཕྱི་དྲོ་དབུ་རྩེ་རིགས་གསུམ། མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཞི་བ་འཚོའི་དབུ་ཐོད། གཡུའི་ཐུབ་པ་རྣམས་མཇལ།
(༣༡༦ ཉ་༦། ༤༦༣ འ་༧)བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྔོན་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

269

འགྲོ་བའི་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མའི་
གསོལ་འདེབས་བྱས། ཚེས་གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོ་པེ་ཧར་ལྕོག་ཏུ་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕེབས་ཞུས།

(༣༡༦ བ་༣། ༤༦༤ ཐ་༢) མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་གི་རྡོ་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་པའི་བླ་རྡོ་ཁྱད་ཅན་དེ་དབུ་གཙུག་ཏུ་བཞག་ཆོས་སྨན་བཏབ་པའི་བདུད་རྩི་སྦྲེངས་ཏེ་དཔལ་ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་རིག་འཛིན་མངའ་རིས་པ་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་བདུད་འཇོམས་རྡོ་རྗེ་ཡབ་སྲས། གདམས་པའི་
བཀའ་བབས་དྲིན་ཅན་བླ་མ་དམ་པ་དང་བཅས་པའི་བར་གྱི་མཚན་བརྗོད་དེ་བསྟན་
འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བ་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་སྒྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་བསྒྲགས་པས།
དམ་ལས་འདས་ན་རྡོ་རྗེ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་འཇིགས་པ་ཡོད་སྔར་ཡང་འདའ་མ་མྱོང་གསུང་བ་དང་སྦྲགས་བདུད་རྩི་ཞལ་དུ་གསོལ། སྔོན་གསང་བའི་བདག་པོ།
དཔལ་རྟ་མགྲིན། ཨོ་རྒྱན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྲོག་སྙིང་ཕུལ་བ་ནས་
བཟུང་སྔར་ནས་ད་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད། གསོལ་འདེབས་
བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མ་ཞིག་ཐོན་གསུང་བ་ལྟར་གྲྭ་ཚང་ནས་གདངས་དང་བཅས་ཏེ་
གསུངས།

(༣༡༧ ཉ་༢། ༤༦༤ འ་༩) ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་རབ་གསལ་གསར་པ་བླ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་
གྲགས་པ་དེར་མཆོད་དཔོན་པ་མ་གཏོགས་ཟླ་བོ་གཞན་མ་ཚོ་ཕྱིར་བསངས་ནས་

ལུང་བསྟན་ཞིབ་རྒྱས་ཇ་ཡུན་གཅིག་གི་བར་གསུངས།
(༣༡༨ བ་༢། ༤༦༦ འ་༨) ཕྱི་དྲོ་དབུ་རྩེ་རིགས་གསུམ་ནས་བཟུང་གླིང་བཞི་གླིང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

270

ཕྲན་ཉི་ཟླའི་གླིང་སོགས་ལ་རབ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྟན་བཞུགས་གྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་
བར་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོར་དྲིལ་ཐོགས། དུང་དཀར་གྱིས་སྣ་དྲངས་རོལ་མོ་སྣ་
ཚོགས་དང་བཅས་རིམ་པར་ཕྱིན་པའི་གངས་ཅན་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་རིང་པོར་བཞུགས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ།
(༣༡༩ ཉ་༢། ༤༦༧ ཐ་༧) ལྕགས་ཡོས་ཡོང་སྐབས་ཀྱང་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཞིག་གསོས་རེ་མང་ཟིན་པའི་མཇལ་ཉམས་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་རུང་འདཱི་དུས་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་འདུག་པས་ངོ་མཚར་ཆེ་སྙམ་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཤར། ཕྱི་དྲོ་མཁན་སློབ་
གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཁྲོམ་ལ་བྱིན་རླབས་བྱས།

(༣༡༩ བ་༦། ༤༦༨ འ་༡༡) སྔར་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་གདོང་བྱས་པའང་ལེགས་པ་བྱུང་བས་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཧས་པོ་རིར་ཕྱིན་རྒྱགས་རྔན། བག་ཆགས་སྟོབས་
འཇོམས་ཀྱི་ཁྲུས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་གླིང་པའི་གཏེར་བྱོན་བཞིན་བཀའ་ནན་རབ་བརྗིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་
རྣམས་དམ་ལ་བཏགས་ཤིང་། ཕན་བདེ་སྐུ་སྐྱེ་སྤུན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་བབས་བལ་པོས་
སེའུའི་དཔེར་མཐོང་བས་སྤུན་སྡེ་བྲན་གཡོག་བཅས་པ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་དྲེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་སུམ་ཅུར་གཉེར་གཏད་ཀྱང་དྲག་ཏུ་བྱས། ཐོག་མར་འཚུབ་ལྷོང་ཅུང་ཟད་ལ་གཟི་བྱིན་དང་བག་དྲོ་ཉམས་ཆེ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་ལྟས་ལེགས་
པའང་བྱུང་ཟེར།

(༣༢༡ ཉ་༣། བསྡུས་) བཅུ་བདུན་ལ་པོ་ཏ་ལར་སླེབས།
(༣༢༡ ཉ་༦། ༤༧༠ ཐ་༡༠) ཉེར་གཉིས་ནས་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུའི་བར་ཕྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

271

མཚམས་ཁོག་ནས་གསང་སྔགས་ཕོ་བྲང་གི་མགོན་ཁང་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་འབུར་

སྐུ་སོ་སོའི་སྲོག་འཁོར་དང་གུར་ཞལ་ལ་མན་ངག་ཟུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དགོས་བྱེད་ཚོ་གྲ་བསྒྲིགས། གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་རིང་འཁོར་ལོ་རྣམས་
བསྒྲུབས། དེ་སྐབས་འགོང་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ་བར་གྲྭ་ཚང་གིས་ཞག་ཁ་ཡར་ཨར་ལ་གཏད་པས་འཚུབ་ཞི།

(༣༢༡ བ་༢། ༤༧༠ འ་༦) ཉི་མ་མེ་བཞིའི་འགྲུབ་སྦྱོར་ལ་གསང་སྔགས་ཕོ་བྲང་སྟེང་གི་ཉི་འོད་དུ་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུ། ཕྱག་དྲུག་པ། ལས་གཤིན་ནང་སྒྲུབ། དམག་ཟོར་ལྷ་མོ། གུར་ཞལ། རྣམ་སྲས་སེར་ཆེན། གནོད་སྦྱིན་བེག་ཙེ་རྣམས་ཀྱི་རུ་ཤིང་བསླངས་ཏེ་མན་ངག་ཟུར་པའི་རིགས་འདྲི་དགོས་མཐའ་དག་འཁྲུལ་མེད་དུ་བཀོད། སྦྱང་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཁྲུས་གསོལ། སྤྱི་འགྲོའི་རྒྱས་བཀབ་མ་ཡིན་པའི་སོ་
སོའི་གཞུང་མན་ངག་ནས་བཤད་པའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་གཟུངས་རྣམས་མ་ནོར་བར་ངེད་རང་གིས་བཀོད་པ་བྱས། མཆོད་དཔོན་པ། དགེ་སློང་དོན་གྲུབ་པ། བྱིང་པ་

སྔགས་རམས་པ་ཅན་གྲྭ་པ་རྒན་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལག་བདར་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཕུལ།

ཆར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་གློ་བུར་དུ་བབས།

(༣༢༡ བ་༦། ༤༧༡ ཐ་༥) གཟིམ་ཁང་གོང་བཤིག་ཤུལ་དུ་ལོ་སྔ་མའི་ནང་ལྷ་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས་པར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནས་བཟུང་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་བར་གྱི་ལམ་རིམ་བཤད་རྒྱུད་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག བྱམས་ཁང་དུ་བསྒྲིག་
རྩིས་ཀྱིས་མཁན་བརྒྱུད་བཅུ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་འབུལ་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྦྱང་བ་
དང་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་ངེད་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་གཟུགས་གཞུག་ཞལ་སྔ་ནས་ཕ་བོང་ཁ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

272

འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ཟུར་པ་བྱམས་པ་རིན་ཆེན། གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་པས་ཕུལ།
(༣༢༢ བ་༥། ༤༧༢ ཐ་༡༠) གསོ་བ་རིག་པའི་གཙུག་ལག་འདི་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་ནང་གི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྤྱི་ནོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་པ་རིགས་ལྡན་དང་ཟུར་མཁར་བ་ལུགས་ཐ་དད་པའི་ནང་ནས་སྨད་ལུགས་ལ་གྲ་ཐང་གི་པར་ཁུངས་བཙུན་དེ་འཕྲིན་ལས་ཆེས་སྐྱོན་
གྱིས་མི་གསལ་ཞིང་སྒམ་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ནོར་རྒྱན་པས་མཆན་བུ་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་གསར་བརྐོས་དེས་ཀྱང་གོ་དཀར་སོང་། རྟག་བརྟན་དུ་གྲ་ཐང་གི་བུ་དཔེ་ཡིན་ཁུལ་ལ་བྱང་པ་རིགས་ལྡན་ཆེན་པོའི་ལུགས་དང་བསྲེས་ཏེ་དོན་དུ་ཕན་ཚུན་གཉི་གར་མི་ཐེ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་འཚོ་བྱེད་ལྷུན་སྡིངས་པས་དོ་
དམ་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་བརྐོས་པ་ནོར་བཏུབ་པ་ཞིག་མི་འདུག་པར་བརྟེན་བརྐོ་བའི་འདུན་པ་ཡོད་སྟེང་དྲང་སྲོང་བྱང་ངོས་པ་ནང་སོ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་

མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་རྒྱུད་བཞིའི་མ་དཔེ་བསྐུར་ཟིན་པའི་པར་བྱང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་བྲིས།

(༣༢༣ བ་༦། ༤༧༣ འ་༤) ཇོ་ཤཱཀ་སོགས་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་དང་མཎྜལ་རྣམས་འགྲུབ་

ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སྐོམ་པ་ཆུ་འདོད་ལྟར་ཡོད་རུང་ལག་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བ་སྡེ་པ་གླེགས་བམ་མང་པོ་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཉམས་ཅུང་ཟད་དྲག་པ་འདུག་པས་དང་སྤྲོ་བའི་ཁུར་ལེན་ཆེ་བ་མཛད། བསྙེན་རྫོགས་དང་དགེ་ཚུལ་སོ་སོར་བཞི་བཅུ། དགེ་བསྙེན་གཉིས་རྣམས་བསྒྲུབས། ཁྱབ་བདག་སྨན་ལུང་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

273

ཐོག་དྲངས་གསུང་རབ་ཁ་ཡར་གྱི་ལུང་དང་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་འཁྲིད་ཞུ་

བའི་དབུ་བཙུགས།

(༣༢༥ ཉ་༣། ༤༧༥ འ་༩) ཕན་བདེ་སྐུ་སྐྱེ་སྤུན་ཁམས་ཀོང་རྩེ་བསྟུན་གྱི་བྱེད་ངན་
རྩད་མ་ཆོད་པའི་རང་ཕྱོགས་ནང་ཁུལ་དུ་དཔུང་འཇུག་གནང་བ་མི་འགབ་ཞུ་མཁན་ཡང་མང་ཞིང་ཕལ་ཆེར་ནི་ཚག་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྣེའུ་གདོང་རྩེར་འོག་གཞི་
ཆུ་དཀྱིལ་གྱི་དཔེ་ཁོ་ནའི་ཁེ་ཉེན་མང་བར་བརྟེན་སྡེ་པའང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་དཔྱིད་

ཀ་ངེད་ལ་བརྟག་པ་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་རང་ལ་ཐུགས་དམ་མེད་པའི་བརྟག་པ་དེ་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བསླུ་བ་ལས་མི་འདུག་པས་དབྱངས་འཆར་
གྱི་མོ་ཆེན་བརྒྱབ་པས་ད་ལོ་དཔུང་འཇུག་བཏང་ན་བཏང་རྒྱལ་ཡིན། ལོ་ཕྱི་མ་ཚོར་འགྱངས་ན་མོན་འདྲ་རུང་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་དཔྱད་དང་མོ་ཟུར་དུ་དགོན་པ་དང་བླ་མའི་རིགས་ལ་ནང་ཞིག་ཡོང་བ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཁ་ཡར་ཤར་བའང་རྗེས་སུ་མངོན་ཤེས་འདྲ་བའི་ངེས་པ་རྙེད་པ་བྱུང་། ལོ་སྔ་མ་མགྲོན་གཉེར་དྲུང་པ་གནས་ཆུང་ལྕོག་ཏུ་བཏང་སྐབས་ཤིག་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་བསླབ་སྟོན་མང་དུ་གནང་བའི་ཟུར་ཞིག་ལ་ཀོང་པོ་ཕྱོགས་ལ་བཤེར་ཙམ་བྱེད་དགོས་ཡོད་གསུང་བ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ད་ལམ་གྱི་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྣང་ངོ༌། །
(༣༢༦ བ་༡། ༤༧༧ འ་༡༠) ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་གོང་ནས་མི་སྣར་བསམ་བློ་མེརྒན་ཆོས་རྗེ་དང་ཨེ་ཁེ་དཀའ་བཅུས་གཙོས་འགྲུལ་པ་གཏོས་ཆེ་བ་འབྱོར། འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཤུན་ཙི་གནམ་གྱི་མཐོངས་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྐས་

ལ་འཛེགས་པའི་མང་པོས་བཀུར་བའི་ཁྲི་ཆེན་པོར་རིགས་ཀྱི་སྲས་ཁང་ཤི་རྒྱལ་པོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

274

ཕེབས་པའི་ཐོག་མའི་བཀའ་ཤོག་གནང་སྦྱིན་སྩལ་བ་རྣམས་སྤྲད།
(༣༢༦ བ་༥། ༤༧༧ འ་༢) གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟླར་པ་ཤི་སན་ཆག སྦོར་ཁོན། བན་དེ། མི་གལ་ཐུ། ཀརྨ་ཤི། སྲི་ཡན། ཨུལ་ཇེའི། སྦོ་རོས་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐད་

དང་བརྡ་དག་ལོ་ཙཱ་བསྒྱུར་ལུགས་བསླབ་པར་རྫོང་བདའ་གནང་འདུག་པ་བཞིན་ཕོགས་མཐུན་རྐྱེན་རྒྱལ་རྩེ་ནས་སྤྲད་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ་ཨེར་ཏེ་ནི་སོག་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སློབ་དཔོན་མཛད། རྗེས་སུ་སྙན་ངག་ལ་ཤེས་འདོད་འདུག་པ་ངམ་རིང་མཁན་ཆེན་ལོ་ཙཱ་བའི་སློབ་མ་འབྲོང་རྩེ་བ་བློ་བཟང་ནོར་བུས་འཁྲིད་པའི་བཀོད་པ་བྱས།
(༣༢༧ བ་༣། ༤༧༩ ཐ་༤) བྱམས་ཆེན་གཉེར་པ་བར་ཚོ་བས་ཆོས་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མའི་བྱེ་མ་ཨ་ཀྲོང་གི་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚབ་པདྨ་མཐོང་གྲོལ་གུ་རུ་ལྷ་ཁང་ནས་ཆོས་མཛད་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་བརྒྱུད་པའི་ཁུངས་བཙུན། ཁ་འུའི་རྡོ་
ལ་ས་པཎ་གྱི་ཕྱག་བརྐོས་མའི་ཞལ་གྱི་སྐུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཚོས་གོང་དཀར་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་གྲགས་པའི་སྐུ་སྲུང་དུ་ཕུལ་བ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་ནས་སྡེ་པར་ཞུ་ཡིག་རྟེན་དུ་མཛད་པའི་འགངས་ཆེ་བ་རིམ་གྱིས་འབྱོར།
ཁྱབ་བདག་སྨན་ལུང་པར་སྙན་བརྒྱུད་རྡོར་ཟམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་སོགས་དབང་ཁ་ཤས་
ཞུས།

(༣༢༨ ཉ་༥། ༤༧༩ འ་༡) བདེ་ཆེན་ནས་ཞབས་དྲུང་ཆོས་རྗེ་མ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་དང་དཔོན་ས་ཧོར་མོ་དཔོན་གཡོག་པོ་ཏ་ལར་བྱོན་ཞག་བཅོ་ལྔ་སྐོར་བཞུགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཚེམ་བུ་ལུགས་ཀྱི་དམར་འཁྲིད་ཉམས་འཁྲིད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

275

དུ་ཕབ། ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་པ་དཔོན་གཡོག་གི་ཐོག་སྡེ་པ་གྲགས་པ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཤེར་འཕེལ་པ་སོགས་མི་ཉེར་ལྔ་ལ་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་བཞི་ཕུལ།

(༣༣༠ བ་༤། ༤༨༣ ཐ་༥) རྒྱལ་པོ་ཀོང་པོར་དཔུང་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྟབས་གོང་གི་བཀའ་ཤོག་གནང་སྦྱིན་སྐྱེལ་བར་མི་སྣ་གཞོན་པ་ཨེར་ཁེ་དཀའ་བཅུ་བས་ཀོང་པོར་ཕྱིན།

(༣༣༡ ཉ་༡། ༤༨༣ འ་༩) དཔོན་མཁའ་འགྲོ་དགུ་གཏོར་དང་བཅས་ཚོགས་ཐོག་དབོན་དྲུང་ཞི་བ་བཟང་པོས་རྡོ་མ་ལོན་པར་བརྟེན་ཁོ་རང་སྒོར་ཏེ་ལག་སྦྲེལ་སྲིད་ཚོ་མཐའ་དག་གདོང་དམད་པས་མདོ་ཁམས་དར་འཇམ་ཡུག་གཅིག་ལ་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་འབྱོར།
(༣༣༣ ཉ་༣། ༤༨༦ འ་༤) ཀོང་པོ་ཕན་བདེ་བས་བབ་ཁ་ཕུལ་བའི་གནས་ཚུལ་འབྱོར།

༢༠༽ ཉང་ལུགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྙེན་མཚམས་ཡུན་བསྐྱངས་དང་། བཀའ་ཆོས་རེ་གསན་ཞུས། རི་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱ་བསྡམས་ནས་མི་འཇིགས་སྲོག་གི་སྐྱབས་སྦྱིན། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་པར་བརྐོའི་རྨང་
བཏིང་། ྋརྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་གསན། ཐོབ་ཡིག་གངྒཱའི་ཆུ་རྒྱུན་ཆེད་བསྒྲིགས། གསར་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱི་ལུང་རྒྱུན་ཆེད་ཞུ་སོགས་བསྟན་འགྲོ་
བདེ་བའི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

276

(༣༣༤ བ་༡། ༤༨༨ འ་༥) ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་(༣༣༥ བ་༡། ༤༩༠ ཐ་༥)བཅུ་བདུན་ནས་གཟིམ་ཆུང་མངོན་དགར་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་པ་བཤམས། ཉང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་འདུལ་གྱི་བསྙེན་མཚམས་བྱེད་པའི་སྟ་
གོན་གྱི་དུས་རྩེ་གདོང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་རྒྱ་ནག་མ་དང་།
རྡོ་རྗེའི་རི་མོ་ཅན་གྱི་གདན་གྱིས་གཙོས་པའི་ཚན་གྲངས་དང་བཅས་བཀའ་ཤོག་
གནང་བ་འབྱོར་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་མངོན། ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བདུན་གྱི་བར་བདུན་ཕྲག་གསུམ་གྱི་རིང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཏོར་བསྔོ་སོགས་
ཆག་མེད་དང་། རྒྱུན་གྱི་བཟླས་བརྗོད་བརྒྱ་སྟོང་དགོས་པ་རྣམས་བདུན་རེ་ཙམ་དུ་
བསྡུས། སྲོད་དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་ཚད་ལྡན་སྔ་དགོང་གི་ཐུན་གུང་ཚིགས་ཟ་བས་མཚམས་བཅད་པ་ལས་སྦྲེལ་མ་ལྟ་བུར་ཡིག་དྲུག་གི་བཟླས་པར་འབུངས་པས་ཉིན་སྟར་ཁྲི་ཚོ་ལྔ་རེ་སོང་བ་ནས་བྱེ་ཆུང་ཞིག་འགྲོ་ཉན་ཙམ་བྱུང་། གུང་གསེང་སོགས་རྣམ་གཡེང་གི་ངང་ནས་ཉིན་རེ་མ་ཎི་ཁྲི་ཚོ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་སོང་ཟེར་བ་ནི་མ་པད་ཧཱུཾ་ཞེས་བཏོན་ཚོད་དུ་འདུག སྔར་ཟུར་ཁྱབ་བདག་བླ་མའི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཉམས་འཁྲིད་ཞུས་སྐབས་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་ཡིག་དྲུག་འབུམ་ཚོ་
བཅུ་རེའི་དམ་བཅའ་འབུལ་དགོས་ཀྱིན་འདུག་པའང་ད་ལམ་འགྲུབ།

(༣༣༨ ཉ་༥། ༤༩༤ ཐ་༦) མཚོ་སྔོན་པོ་འདི་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ས་གནད་ཡིན་པས་ཉེར་ལེན་དང་ཁུར་འཁུར་གལ་ཆེ་གཤིས་རྫོང་བ་བཟབས་རྒྱས་བསྟབས་ཏེ་ཧུང་ཐའི་ཇི་ཉེར་གསུམ་ལ་ཐོན།
(༣༤༠ ཉ་༣། ༤༩༦ འ་༦) གནས་གསར་མཁྱེན་རབ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཚེམ་བུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

277

ལུགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཕབ། ཁོང་པ་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་གཉི་ག་ཆེ་བ་འདུག་
པས་ཉིན་མཚན་ལ་བལྟོས་མེད་ལྟ་བུའི་སྡུག་རུས་ཐུབ་པར་བསྒོམས་པས་སྣང་ཉམས་ལེགས་པའང་ཅི་རིགས་བྱུང་འདུག
(༣༤༠ བ་༤། ༤༩༧ འ་༥) ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་གཉིས་ལ་ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་ལ་རྭ་ལུགས་ཀྱི་དུག་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་ཞུས། ཕར་
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་བཏུ་དང་ཚེ་དབང་འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་ཕུལ།

(༣༤༣ ཉ་༤། ༥༠༡ ཐ་༧) བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་རི་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་འདི་ལོ་སོ་སོས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་མི་གསོད་པའི་དབུས་གཙང་ཀུན་ཏུ་བསྡམ་ར་བྱས་ཏེ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྤེལ།
(༣༤༤ ཉ་༦། ༥༠༣ འ་༤) ཚེས་བརྒྱད་ནས་བདུན་གཅིག་གི་བར་འཕགས་པ་མཆེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བཤམས། གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་སྡིག་
བཤགས་ནན་ཏན་དུ་བྱས།

(༣༤༤ བ་༥། ༥༠༣ འ་༤) དེ་ནུབ་ནས་བཟུང་བདུན་གཅིག་གི་བར་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བཅད་དེ་རྡོ་རྗེ་གྲོ་ལོད་བསྙེན། འབྱུང་པོའི་རྩུབ་ལྟས་རྣམས་མར་ལ་ལྕགས་སྲེག་བཞིན་གྱུར། སྔོན་ནས་མཚམས་ཁོག་ཏུ་བཅུག་པ་ལྟར་ཁྱབ་བདག་སྨན་ལུང་པ་དང་མཇལ་ཞིང་བདུད་རྩི་ཆོས་སྨན་གྱི་ཕུད་གནང་བ་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགམཁའ་འགྲོས་ཆོས་སྡེ་ཚོར་འཛུགས་རྩིས་ཀྱིས་བསྟན་པ། བསྟན་འཛིན། སྦྱིན་བདག་
འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་སྨོན་ལམ་གང་གིས་བཏོན་ཀྱང་རིས་བཅད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་དུས་ཀྱིས་གཏུགས་པས་མྱུར་དུ་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཐུན་མཚམས་ཤིག་ལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

278

བརྩམས་པ་མཚམས་གྲོལ་ནས་གཏད།
(༣༤༧ ཉ་༤། ༥༠༧ ཐ་༨) ཚེས་བཅུ་བདུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་ལུང་ཞུ་བའི་དབུ་བཙུགས། རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་འདི་རྗོད་
བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྙན་ངག་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་ཞིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཚེ་འདི་དང་སྔ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་གར་ཁ་
སྤུ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ལྕགས་དམ་པས་བོད་རྒན་རྣམས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གིས་མ་ཁྲོལ་བ་
ཕལ་ཆེར་གསན་གཟིགས་མེད་པ་མང་ཞིང་རྒྱལ་ཚབ་དྲུང་པ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་སོགས་བླ་ཆེན་མང་པོས་རྒྱལ་པོས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱིན་རླབས་མི་འབྱུང་གསུང་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་དགོངས་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་ལས་དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ཨིན་དྲ་བྷཱུ་ཏིས་མཚོན་པ་ལའང་བྱིན་རླབས་མི་འབྱུང་ཞིང་རབ་བྱུང་དུ་ཁས་འཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་འགངས་ཆེན་དགེ་སློང་ལྷ་ཆེན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་
ནུས་པས་གསུང་རིགས་མཐའ་དག་ལ་ངེས་གཟུང་ག་ལ་ཡོད།
འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱ་ལོ་ཙཱ་བས་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོ་འཕགས་པའི་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ཤང་ལོས་བསྒྱུར་བ་ནས་བཟུང་འཇིག་རྟེན་གྱི་

མིག་གཅིག་པུ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་གཙིགས་སུ་མཛད་པ་དེང་སང་
རྡུལ་དང་མུན་པས་བསྒྲིབས་པ་མ་བཟོད་པས་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་སྐད་ཤན་
སྦྱར་པར་དུ་བརྐོ་བའི་སྟ་གོན་གྱིས་དཔེ་རྙིང་ཁུངས་བཙུན་མང་པོ་གོ་བསྡུར། རྒྱ་
སྐད་མ་ཚང་བ་དང་སཾསྐྲིཏའི་སྐད་ཡོད་པ་ལ་བོད་སྐད་དུ་མ་འགྱུར་བ་ཐོར་བུ་སྣང་བ་རྒྱ་དཔེ་མ་རྙེད་ཅིང་བོད་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་ཆད་མཉམ་ལས་མི་འདུག་པས་ངེད་རང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

279

དང་འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་བློའི་ནུས་པ་
གང་ཡོད་ཀྱིས་སྡེབ་སྦྱོར་བསྒྲིག་པ་དང་འགྱུར་བྱས་པར་སླར་དཔེ་ཚང་བ་རྙེད་ན་
ཞུས་དག་བཏང་ཆོག་རྩིས་ཀྱིས་མཆན་བུ་བཏབ། མ་དཔེ་པར་བྱང་དང་བཅས་ཧོར་
ཟླ་གསུམ་པ་རྟིང་མའི་ཚེས་བཞི་ལ་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་བརྫངས།

(༣༤༨ ཉ་༡། ༥༠༨ ཐ་༩) བླ་མ་མཆོད་པ་སྔར་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་སྐབས་བྲིས་པ་དེ་
ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལེགས་པོ་ཡོད་པས་དེའི་འགྲོ་དོན་ལ་གནོད་པ་འདུག་ཀྱང་གསོལ་དཔོན་གེ་ར་བས་གོ་སླ་ཞིང་འཛིན་བདེ་ལ་ཚིག་ཉུང་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར་བླ་མ་མཆོད་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་འཇོ་བྲིས།

(༣༥༠ བ་༤། ༥༡༢ ཐ་༨། ཟླ་ ༤) ཚེས་བཅུ་དགུ་ནས་འདུལ་བ་ལུང་ཞུ་བའི་དབུ་བཙུགས།

(༣༥༡ བ་༥། ༥༡༣ འ་༣) ཁྱབ་བདག་སྨན་ལུང་པ་སྐུ་ན་སྨིན་ཞིང་སྤྱན་ཤས་ཀྱང་ཧ་ཅང་བཟང་རྒྱུ་མི་འདུག་པས་མདོ་མང་ནས་ཐོར་བུ་ལས་མི་ཐུབ་འདྲ་སྙམ་པའི་
སྒྱིད་ལུག་སྐབས་མཆོད་དཔོན་པས་ད་ཆ་བཀའ་འགྱུར་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་གསོ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚང་མ་འདྲིལ་འགྲོ་བ་འདུག་པས་ཅིས་ཀྱང་ཞུས་པ་འགབ་ཅེས་བསྐུལ་
བས་སྤོབས་པ་རྙེད་པ་ལྟ་བུས་སྔར་ཞུས་གྲུབ་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཉེར་དགུ་ལ་མདོ་མང་བྱིངས་ཀྱི་དབུ་བཙུགས།

(༣༥༢ བ་༤། ༥༡༥ ཐ་༦) འབའ་རྫོང་སྡོད་དར་ཁན་དཀའ་བཅུས་བསྐུལ་བའི་ལི་ཐང་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་ཆེན་གླིང་དང་འབའ་དགའ་ལྡན་ཕན་བདེ་གླིང་། མཁའ་འགྲོའི་
ངོར་དགའ་ལྡན་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་བཅའ་ཡིག གོང་ར་ངེས་གསང་རྡོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

280

རྗེ་གླིང་པའི་ཚོགས་འདོན་དུ་ཁྱབ་བདག་སྨན་ལུང་པའི་བརྟན་བཞུགས་རྣམས་བྲིས།

(༣༥༤ བ་༦། ༥༡༨ ཐ་༡༠) མདོ་མང་གི་འཕྲོས་ནམ་ལངས་ས་རུབ་ལྟ་བུར་གནང་བས་ཚང་བར་འདྲིལ།

(༣༥༦ བ་༢། ༥༢༠ འ་༢ བསྡུས་) འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྲུལ་སྐུར་ཆོས་འབྲེལ་ཕུལ་བའི་(༣༥༦ བ་༦། ༥༢༡ ཐ་༧)ཆོས་གྲལ་དུ་སྨད་རྒྱུད་དབུ་མཛད་ཨེ་པ་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཡོད་པར་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ན་ས་ཆོག་གི་སྔོན་དུ་
བདག་བསྐྱེད་སྒོམ་པར་བཤད་པའི་དུས་བདག་མདུན་འཇུག་པ་ཨེ་གཅིག་དྲིས་པ་

ལ་གཅིག་ཟེར་བར་མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ས་ཆོག་བྱས་པ་ཡིན་པས་
ཐོག་མ་ནས་འཇུག་པ་གཅིག་ཕྱིན་ས་ཆོག་གི་ངལ་བ་མི་དགོས་འདྲ་གླེང་བས་དབུ་ཡོན་ལ་ཟིན་ནས་ལབ་རྒྱུ་མི་སྣང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་ལས་ལྷག་པ་རང་གཞན་ཀུན་ལ་དཀའ་རུང་ཡིག་ནག་གི་དཔེ་ཆས་སྨྲ་མི་ཤེས་པས་ཕ་པདྨའི་རྫིང་

བུར་བུ་སྟག་མའི་མེ་ཏོག་འདི་མང་བར་སྣང་།
(༣༥༩ ཉ་༣། ༥༢༤ འ་༡༠) བཅུ་གཅིག་ནས་བཟུང་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྨད་བར་བཅད་རྒྱ་དམ་ཙམ་གྱི་ངོས་སྔ་དགོང་དགེ་སྦྱོར་དང་། ཉིན་མོ་དཔེ་ཆ་ལྟས། (༣༥༩ བ་༥། ༥༢༥ འ་༤) ཆོས་རྣམ་གྲངས་མང་བ་ཐོབ་པར་ཐོབ་ཡིག་གི་ཟིན་
བྲིས་པོ་ཏི་ཆེ་ཚད་ཙམ་ཡོད་རུང་། གང་བྱུང་ནས་བྲིས་པའི་གོ་རིམ་འཚོལ་བདེ་བ་ཞིག་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཚོར་གསན་ཡིག་འདུག་པས་ཡིད་ཕྲོགས་མིག་ཡར་བལྟའི་ཁུལ་གྱིས་ཐོབ་ཡིག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

281

ཆོས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྡེ་ཚན་རང་བློས་གང་སྤོབས་ཀྱིས་འདྲི་བའི་

འགོ་བཙུགས། ཡིག་མཁན་གོང་དཀར་གནས་གསར་བ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བྱས། ལོ་འདི་ནང་དུ་གྲུབ་ལ་རེ་ཙམ་བྱུང་རུང་ཁུངས་འཚོལ་བ་དང་ཞིབ་
ཏུ་དཔྱོད་དགོས་པ་རྩོམ་པ་དཀྱུས་མ་ལས་རྣམ་གྲངས་མང་བའི་མགོ་འཁྲུགས་པའི་སྟེང་དོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་ཆུ་གཉེར་ལྟར་ཟད་པ་མེད་ཅིང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
པའི་འབྲས་བུ་ལན་མང་པོར་བྲོ་འཚལ་བ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒོ་དུ་མས་བར་གསེང་བར་བརྟེན་ཕྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་ལྕགས་ཁྱིའི་སྟོན་མཇུག་སྦྱར་བྱང་ཐེབས་པ་ཙམ་ལ་ཡ་མཚན་དུ་བཟུང་།

(༣༦༣ བ་༡། ༥༣༠ འ་༡) སྔར་ཟུར་ཁྱབ་བདག་བླ་མའི་དྲུང་དུ་གསར་མ་རྒྱུད་
འབུམ་གྱི་པོ་ཏི་ལྔ་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་ཐོབ་པས་རྒྱུད་འབུམ་གྱི་ལུང་རྒྱུན་ངོར་ལུགས་ཁུངས་བཙུན་པའི་གཤིས་སྔར་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་བརྒྱུད་པ་གཅིག་ཁྱད་ནས་རིགས་ཀུན་བདག་པོ་ཁྲ་ཚང་པ་ཆེན་པོས་གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་རབ་འབྱམས་ཆོས་རྗེ་ལ་རྫོགས་པར་གསན་ཏེ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་རྒྱུད་འབུམ་ལྗགས་ལུང་གི་དབུ་བཙུགས། སྟག་རུ་བ་ནོར་བུ་སྤུན་གྱིས་ཡིག་དྲུག་དུང་ཕྱུར་བཙུགས་སྐབས་སྨོན་ལམ་ཚིགས་བཅད་དགོས་ཚུལ་བཞིན་བརྩམས། བསྙེན་རྫོགས་དོན་བཞི་དང་དགེ་ཚུལ་སོ་བདུན་བསྒྲུབས། ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་
གླིང་པས་སྤྱི་སྒེར་གྱི་ཚོགས་ཆས་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེས་དང་བཅས་འཆི་མེད་འོད་སྣང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་ཆོག་བཏང་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་སོ།། །།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

282

རྣམ་ཐར་འདིའི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གླེགས་བམ་དང་པོ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་ ༣༦༤བཞུགས། ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་གཡར་པོ་ཞུས།

༢༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་༡༧༥པ། རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༢༡༣༤ གསུང་འབུམ་ནང་གསེས་པོད་ཕྲེང་ ༥ པ།

283

༄༅། །ཟ་ཧོར་གྱི་བནྡེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་འདི་སྣང་འཁྲུལ་པའི་རོལ་རྩེད་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་
གླེགས་བམ་ཆ་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༽ ནང་མདོ་དང་སྔགས། ཕྱི་ཐ་སྙད་རིག་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་བྱེའི་གནད་འདྲིལ་

བས་ས་ཆོད་ཆེ་ལ་གོ་བདེའི་གཞུང་མང་དུ་བརྩམས། ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་དང་སྨན་ལུང་པ་ལས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས། དུས་རིམ་སོགས་
ཀྱི་བསྙེན་མཚམས་ལ་གཞོལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གཟབ་བཤད་དང་དབང་རྗེས་གནང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། མཚོ་སྔོན་དཔོན་ཁག་གི་བྱེད་ལས་
ཀྱི་དུས་ཟིང་ཞི་བར་བྱས། མི་ཤིས་པའི་མཚན་མ་འགའ་རེ་བྱུང་ཞིང་སྡེ་སྲིད་
འཕྲིན་རྒྱམ་པ་དགོངས་པ་རྫོཌ་པས་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས་པ་སོགས་བསྟན་སྲིད་
བདེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལྷུར་བཞེས་གནང་།

༄༅། །(༣ ཉ་༣། ༣ ཐ་༥) བསྙེན་མཚམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོག་ཁྲིགས་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ། ཕུར་པ་མཁན་པོ་བཀའ་བརྒྱད་དང་ལྷན་དུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

284

སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པའི་བརྩིས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཞི་བའི་
སྦྱིན་སྲེག་རིག་འཛིན་ཀུན་དའི་འདོད་འཇོ། ཚེ་བདག་གི་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་གངྒཱའི་ཆུ་རྒྱུན་དང་དྲག་པོའི་སྦྱིན་སྲེག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྕེའི་འཕྲེང་བ། ཞར་བྱུང་ཡང་བཟློག་ནག་
པོ་མེའི་སྤུ་གྲིའི་ལས་བྱང་རྡོ་རྗེ་ཐོག་མདའ། ལྷན་ཐབས་རིག་འཛིན་ཞལ་གྱི་དྲོད་
རླངས། དྲག་པོའི་སྦྱིན་སྲེག་དུས་ཀྱི་བྱིན་ཟའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཁྲིགས་བྱས།

(༣ བ་༡། ༣ འ་༨) སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་རིམ་གྲོར་པུར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེར་མཆོད་
སྦྱིན་གྱི་གཏན་དེབ་བཀོད་པའི་འགོ་བརྗོད་བྲིས།

(༣ བ་༦། ༤ ཐ་༦) སྔགས་རམས་པ་ནོར་བུ་ཆོས་འཕེལ་དང་ཡར་འབྲོག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་མེའི་སྤུ་གྲིའི་རྣོན་པོ་ནང་གཅོད་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞི་དྲག་གི་བསྙེན་པ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྦྱོར་དང་བཅས་པའི་བསྙེན་མཚམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆཻན་ཕུན་ཚོགས་
ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་ཁྲིད་ཅིང་འཇམ་དཔལ་ཞི་བའི་
འཕྲིན་ལས་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པའི་ལག་བཅངས་བརྩམས།
(༥ ཉ་༥། ༦ ཐ་༣) དབྱངས་ཅན་བྱཱ་ཀ་ར་ཎའི་རྩ་བ་ལྷ་མཐོངས་ལོ་ཙཱ་བ་བཤེས་གཉེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མིང་ལེའི་ཕྱེད་ཙམ་བསྒྱུར་བ་འཕྲོར་ལུས། རྗེས་སུ་རྟག་བརྟན་
སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་རྒྱ་གར་ཕལ་སྐད་ལ་བྱང་བས་པཎྜིཏ་བ་ལ་བྷ་དྲ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྩ་བར་འགྱུར་མཛད་པ་ལེགས་སྦྱར་ལ་སྦྱངས་སྟོབས་ཞན་པས་འགྱུར་སྐྱོན་མང་གཤིས། འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་རྩ་བ་བསྒྱུར་དུ་བཅུག་ཅིང་རྟག་བརྟན་པའི་བོད་འགྲེལ་དེས་གྲུལ་མ་བཏུབ་པ་ནས་གཞན་མའི་བོད་འགྲེལ་ཁུངས་མ་མེད་པ་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

285

བཅས་སློབ་དཔོན་ཨ་ནུ་བྷཱུ་ཏི་རཱུ་པ་ཙརྱས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་རབ་ཏུ་བྱ་བ་གསལ་ལྡན་ཡང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་གསར་འགྱུར་བྱེད་པར་བསྐུལ་བ་ལོ་འདཱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་པ་སངས་ནམ་གྲུའི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་ཟིན་པར་དབྱངས་ཅན་བརྡ་སྤྲོད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་བདེན་ཚིག་བརྗོད་པ་བྲིས།

(༥ བ་༤། ༦ འ་༧) བཅུ་དགུ་ལ་རིགས་ཀུན་བདག་པོ་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་ཕེབས། ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་དྲུག་གི་བར་བཅད་རྒྱའི་ཁོངས་ནས་བསམ་གཏན་གླིང་པའི་ཨ་ཏི་དང་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བེའུ་བུམ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། མཁན་རིན་པོ་ཆེར་
འཕྲང་འགོ་གཏེར་སྟོན་གྱི་ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་དང་བྱད་འགྲོལ་ཕུལ། གསོལ་ཕོགས་
དང་བཅས་དགུན་གྱི་རིང་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེར་སྐུ་མཚམས་ལ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་
རྡོ་རྗེ་འཆང་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་ཀྱི་སྣག་དབོན་ཚངས་རིག་འཛིན་པའི་དབང་པོ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བསྟན་བཅོས་པཱ་ནི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་སོགས་བསླབ་འདོད་འདུག་པ་
བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་པར་བསམས་ཏེ་འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བར་བསླབ་ཏུ་བཅུག་པའི་ལོ་ལྔའི་བར་གྱི་ཇ་ཐུག་ཕོགས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར།

(༩ བ་༢། ༡༢ ཐ་༡། བསྡུས་) མེ་རྟ་ཟླ་བ་དང་པོའི་(༡༠ ཉ་༣། ༡༣ ཐ་༣)ཚེས་བཞི་
ནས་བཟུང་ཕྱི་མཚམས་ཁོག་གོང་དཀར་ནས་ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་པ་ཆེན་པོ་ཕེབས་
པའི་ཀྱཻ་རྡོར་རྒྱུ་དབང་ལམ་དབང་སོགས་དབང་། བྱིན་རླབས། རྗེས་གནང་། ལུང་
མན་ངག་མང་དུ་ཞུས། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀས་བསྐུལ་བའི་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་དང་འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་གྱི་བརྒྱུད་འདེབས། གཤེད་དམར་གྱི་བརྒྱུད་འདེབས་ཐུགས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

286

སྲས་ལོ་ཙཱ་བས་གནང་བའི་ཁ་སྐོང་རྣམས་སྦྱར།
(༡༡ བ་༤། ༡༥ ཐ་༧) ཁྱབ་བདག་སྨན་ལུང་པ་ཕེབས་པའི་ཞག་ཁ་ཡར་གྱི་བར་

སྟན་འཇགས། གཡའ་མ་ལུང་གི་གཏེར་གསར་རིག་འཛིན་ཐུགས་ཏིག་གི་དབང་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཁ་ཤས་ཞུས།

(༡༣ ཉ་༣། ༡༧ ཐ་༥) སྔ་སོར་བརྐོ་རྒྱུ་བསྐུར་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས། དཔང་ལོའི་བརྡ་
སྤྲོད་གསལ་བ་རྩ་འགྲེལ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་

པོ་རྣམས་ཟིན་པའི་པར་འབྱོར། སྒྱུ་འཕྲུལ་རྩ་རྒྱུད། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བའི་རིག་གནས་ཀུན་ཤེས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོ་དང་པཎ་ཆེན་
ཤཱཀ་མཆོག་གི་ལན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་ཆོས་པ་དང་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པ། ཐུགས་སྲས་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མཛེས་རྒྱན། གནས་རྙིང་པ་རིན་ཅེན་ཏོག་གིས་མཛད་པའི་
དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐོག་ཏོག་རྣམས་བརྐོ་བའི་པར་བྱང་བརྩམས་ཤིང་མ་དཔེ་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་བསྐུར། གོང་གསལ་གྱི་པར་ཚོ་མཁོ་ཆེ་བར་མ་ཟད་རིན་ཅེན་ཏོག་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་རྟག་བརྟན་སྤྲུལ་སྐུས་གཞན་སྟོང་གི་ཕྱོགས་འཛིན་རྒྱུའི་རྨོངས་ཞེན་གྱིས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་རྗེས་འབྲངས་ལ་སྐུར་པ་
ཆེན་པོ་བཏབ་ནས་རང་གི་ཞར་ལ་སྐྱེ་རྒུ་མང་པོ་ངན་སོང་དུ་འཁྲིད་པའི་སྒོ་འགགས་པ་ལ་ཕན་ནམ་སྙམ།

(༡༧ ཉ་༦། ༢༣ ཐ་༩) ཕྱི་མཚམས་ཀྱི་ཁོག་ནས་ཉེར་བཞིའི་ཉིན་ཕྱག་མཛོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

287

ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་དང་ཕྲད། སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་ངོས་འཛིན་སྐོར་གྱི་གླེང་གཞི་
བྱུང་བར། སྤྱིར་ཡང་སྐུ་སྐྱེའི་རིགས་འདི་འཁྲུལ་གཞི་ཆུང་བ་འགབ་འདུག་ཅིང་ལྷག་
ཏུ་དཔོན་སློབ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གཤིས་ནས་བརླིང་པོ་ཞིག་མ་བྱས་ན། སྤྱན་སྔ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་འཐེན་འཁྱེར་གླེང་གཞི་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་གན་མི་
གཙང་བར་སོང་ན་བླ་མའི་ཞབས་འདྲེན་དུ་འགྲོ་བས་ད་ལམ་ཁྱེད་དགའ་ལྡན་གྱི་

གནས་མཇལ་དང་སྦྲགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་པའི་དངུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་
སྐུ་གཞོགས་སུ་ཟན་རིལ། དེ་མཚུངས་རྭ་སྒྲེང་མཁན་པོས་ཇོ་བོ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་འདི་ནས་སློབ་དཔོན་དབུ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཏང་བའི་ལྷ་སར་ཇོ་ཤཱཀ ངེད་ཀྱིས་

ཆུ་མིག་རྗེ་བཙུན་མའི་དྲུང་དུ་བརྟག་པ་དྲིལ་ན་འགབ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མོལ་ཡང་
ཐུགས་དམ་བརྟག་པར་གང་བབས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་ཅེས་བློར་བབས་མདོག་ཁ་བ་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་བར་ཐུགས་དམ་གྱི་ཉམས་ཡོད་ན་འཐུས་པ་འདུག་རུང་ཟན་རིལ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ལའང་འགངས་ཆེས་པའི་ཁ་ཚོན་གཅོད་མ་ནུས་པས་ད་ཆ་སྐུ་ཆས་བསྐུར་ནས་དྲུང་འཁོར་རྒན་རིགས་རྣམས་བཏང་བའི་ངོས་འཛིན་འཁྲུལ་མེད་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟག་པ་འགབ་བྱས་པར། རེ་ཞིག་དེ་གར་ཆ་བཞག་པའི་ཕྱག་མཛོད་པ་དགའ་ལྡན་རྭ་སྒྲེང་གི་གནས་མཇལ་ལ་ཐོན།
(༡༨ ཉ་༢། ༢༤ ཐ་༨) ཕྱི་དྲོ་ནས་ཕྱི་མཚམས་ཀྱི་མུ་འཐུད་མཚམས་ཁོག་ཏུ་དཔེ་
ཆ་གསར་པ་མང་དུ་གསོག་པའི་ཐོ་བསྒྲིགས་དང་གཟིམ་ཆུང་མགོན་ཁང་ལྕང་ལོ་ཅན་དུ་ཐང་སྐུ་བྱིན་རླབས་ཅན་གསར་དུའང་མང་བར་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཁ་བྱང་བཏབ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

288

པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་གུང་ཡོལ་རྗེས་ལ་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཕོ་བྲང་ཤོད་ཀྱི་གདོང་གས་མའི་ཤོག་ཐང་ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛག་པ་ཨར་པོའི་སྐབས་མགོན་ཁང་ཟུར་རྒྱས་སུ་བསྐྱལ་འདུག་པ་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡར་ཁྱེར་ཡོང་བ་སླེབས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་གཟིམ་ཆུང་མགོན་
ཁང་ཁོལ་བུར་ས་གཡོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཆོད་དཔོན་པ། ཆོས་རྗེ་ཁ་རག་པ། བཤེས་གཉེན་དར་རྒྱས། གནས་གསར་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱུང་། དེའི་མདོ་སེར་རྩི་སྦུག་ཏུ་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ཟུར་པས་ཚོར་བ་ཙམ། ཚོམས་
ཆེན་དུ་མཆོད་རྫས་གར་འཆམ་ཆས་ཀྱི་དེབ་བསྒྲིགས་པ། ཞང་ཚ་དཀོན་ཅོག་རྣམ་
རྒྱལ་ཆང་ཁྱིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་ཟ་བ་ལས་ངེས་ཏིག་མ་བྱུང་ཟེར། གཞན་མ་
འབྲས་སྤུངས། ལྷ་ས་གང་དུའང་བཤད་རྒྱུ་མི་སྣང་བས་མགོན་པོ་འདི་སྒྲུབ་པའི་གནས་བྲག་ཕུག་ལྟ་བུར་མ་བྱས་ན་འཇིག་ཉེན་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་སྐྱོང་གི་འཚུབ་ཏུ་མངོན།

(༡༩ བ་༥། ༢༦ འ་༥) ཉེར་བཞི་ནས་བཟུང་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བདུན་གྱི་བར་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཚོགས་པ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་བཅས། ཨ་པ་ལའི། སའི་ཁན་ཇུ། ཚེ་དབང་རྒྱལ་མོས་གཙོས་པའི་སོག་པོ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར། སྡེ་པ་ཐོན་པ་དང་ཏྲེ་བོ་སྐུ་སྐྱེས་མཚོན་པའི་བོད་པ་སྐྱ་སེར་ཐོར་བུ་སོགས་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ནས་ཆོས་ཐུན་རིང་ཚད་བཟབས་བཤད་ཀྱི་ལུགས་སྐྱབས་འགྲོའི་
འགོར་སླེབ་པའི་བར་ཕུལ།

(༣༦ ཉ་༡། ༥༠ ཐ་༣) སྔར་གོ་ཆ་རྣམས་ལ་གྲ་སྒྲིག་པར་བཀབ་ཅིག་མི་འདུག་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

289

སྡེ་པས་གོ་མཛོད་རྡོ་རྗེ་གླིང་གསར་བརྒྱབ་ཏུ་གཡུལ་ཆས་ཚོ་གྲ་བསྒྲིགས་པའི་ཚེས་
བཅུ་དགུ་དམག་དཔོན་ཐ་སྐར་གྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་སྤྱིའི་དེབ་ཐེར་གྱི་འགོ་བརྗོད་
ལས་གསོལ་གོའི་སྐོར། རྟ་དམག་གི་གོ་ཆ་ཨངྐི་གཉིས་པ་བཟབས་མཆོར། རུ་མཚོན་དཀར་པོའི་ཚོ་ཆེན་གྱི་བཟབས་མཆོར་དང་ཐག་རིང་དུ་བགྲོད་པའི་ཡང་ཆས་
འཇུག་བདེ། དེ་བཞིན་དུ་རུ་མཚོན་སེར་པོ། དམར་པོ། མཐིང་ནག་སོ་སོར་རྒྱས་བསྡུས་ཁ་བསྒྱུར་ཆོག་པ། རྒྱ་གར། རྒྱ་ནག ཧོར་སོག ཁམས་འབྲོག་གི་གོ་མཚོན་
རྣམས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་འགོ་བརྗོད་བི་ཝ་རྟ་ཅན་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་བྲིས་ཤིང་སྡེ་དཔོན་
གྱི་ཚུགས་ཁ་འཛིན་པ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་སྣང་།
(༣༦ བ་༣། ༥༠ འ་༡) རྒྱ་ནག་གི་མི་སྣ་འགྲུལ་སྡེབ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་ཁྲའི་རྗེས་གནང་བྱས། གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ཐོན་པ་དང་ལྷན་དུ་བྱམས་གླིང་

མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ཁང་གསར་རབ་བརྟན་གཉིས་གོང་དུ་ཞུ་ཡིག་འབུལ་རྟེན་དང་རྒྱ་སོག་བར་གྱི་གཞུང་ལ་སེལ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བར་མཚོ་སྔོན་
པོའི་དཔོན་པོ་ཁག་གིས་གོང་དུ་དགོངས་སངས་ལ་རྟ་ནོར་གྱིས་གཙོས་པའི་དངོས་པོ་དཔངས་མཐོ་བར་ཕུལ། ས་མཚམས་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ། རྐུན་ཇག་གི་རིགས་མི་ཡོང་བའི་ཕན་ཚུན་ནས་ཁྲིམས་ཁ་བསྡམས། ཚོང་གི་ལས་སྒོ་
མི་བསྡམ་པ་སོགས་རྒྱ་སོག་གཞུང་བཟང་པོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབུལ་བར་བཏང་། དེ་གའི་སྐོར་ལ་སྡེ་པ་དང་རྒྱལ་པོ་བཀའ་བགྲོས་ཤིང་ད་ལའི་ཧུང་ཐའི་ཇིས་ཀྱང་ཁུར་བསམ་བསྐྱེད་པའི་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡ་ལའི་འབུལ་བ་ལའང་རྩེག་གཏམ་མ་བྱས་པས་དུས་འཁྲུག་ཞི་སྟེ་ལུས་ཅན་འབྱམས་ཀླས་པར་མི་འཇིགས་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

290

བྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་དཀར་ཞིང་གཞུང་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ཕན་བདེའི་གསོས་སྨན་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར།
(༣༩ ཉ་༤། ༥༤ འ་༩) གཙང་སྟོད་ཞ་ལུའི་ཆོས་གྲྭ་ནས་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕེབས། འཕགས་པ་འོད་ཟེར་དྲི་མ་མེད་པའི་གཟུངས་ལས་གསུངས་པའི་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ལྷ་བདུན་གྱི་རིག་གཏད། སེམས་ཉིད་ངལ་བསོའི་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱིས་མཚོན་
པའི་བྱིན་རླབས་རྗེས་གནང་ལུང་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། ཐུགས་དམ་གཏོར་བསྔོའི་གྲས་སུ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུན་གསོལ་ཉུང་ངུ་ཞིག་བྲིས།

(༣༩ བ་༣། ༥༥ ཐ་༢) བོན་པོ་གྲུ་ཚང་པའི་སར་སྔགས་གྲ་སློབ་དཔོན་སྒང་ཆེན་པ། དཔོན་ཚང་ཚ་རོང་པ། དབུ་མཛད་ཆོས་དབྱིངས་ཅན་གྱིས་རྗེ་གོང་མའི་སྐུ་ཆས་
ཁྱེར་ནས་ངོས་འཛིན་ལ་ཕྱིན་པ་རྣམས་རིམ་པར་གསལ་བ་བྱུང་ཚུལ་ཕྱག་མཛོད་པས་སྨེད་པའི་མི་སྣའི་བསྐུལ་མར་མགྲོན་གཉེར་གཞོན་པ་དཀའ་བཅུ་ཆོས་འཕེལ་འབྱོར་དོན་བཞིན་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་རིན་ཅེན། སྐྱར་པོ་མགྲོན་གཉེར་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག མདའ་དཔོན་འོར་པ་གསུམ་བཏང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་སུ་གསོལ་ཐོག་སློབ་དཔོན་བྱམས་རིན་པས་མེ་ཏོག་གཏོར། ལེགས་འབུལ་གཟེངས་བསྟོད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཁྲི་སྟོན་གྱི་

ཚ་ར་མང་འགྱེད་བཟབས་རྒྱས་བཏང་།
(༤༢ ཉ་༦། ༥༩ ཐ་༡) ས་སྤྲེལ་(༤༣ བ་༣། ༦༡ ཐ་༧) ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་དུས་མིན་གྱི་འབྲུག་ལངས། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་
དཀྱིལ་དུ་བྱ་རོག་འོངས། ཉེར་དྲུག་ནས་བཟུང་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་འོད་དཀར་པོ་རིང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

291

བ་རྩེ་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ཞིག་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་བར་ཤར། པོ་ཏ་ལའི་ལྕགས་རིའི་སྟེང་དུ་
རྒོད་བབས། མོན་ནས་མཚན་མ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྟ་ཞིག་ལམ་བགགས་པས་ཐོབ་པ་བསྐྱལ། གོང་དཀར་རྫོང་མགོན་ཁང་སྟེང་གི་ཐུག་དྲག་རླུང་གིས་བཅག བྱང་གི་རྒྱུ་སྐར་སྨིན་མར་བྱ་རོག་གི་ཚང་བསགས་ཏེ་བསྐྱུར། དྭགས་སུ་ས་གཡོས་ཆེ་བ་སོགས་མི་ཤིས་པའི་མཚན་མ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་ཟླ་བ་དང་པོ་ནས་སྡེ་པ་ཆབ་གཞིའི་བསྙུན་གྱིས་ཟིན་པ་འཕྲལ་དུ་སྙུན་ཟུག་མེད་པས་མངོན་ཆུང་གཤིས་ཐུགས་བྲེལ་
གྱིས་གཡེངས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལེ་དབར་ཤོར། དྲུང་འཚོ་བྱང་ངོས་ནས་ཀྱང་གློ་བུར་དུ་སྟེང་གྲིབ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འགྲུལ་དཀའ་བས་རྩ་འཕྲལ་འཕྲལ་གཟིགས་མ་ཐུབ།
ཞོགས་སྟར་གྱི་ཆུ་རྟགས་སྟོན་པར་བཏང་བ་གཟོ་པོ་མ་བྱུང་ན་ཕུགས་སྐྲན་དང་ཆུར་
འགྱུར་དོགས་པའི་ལུང་བསྟན་ལས་ད་ལྟ་ཉེན་མི་ཆེ་བའི་ཁུལ་གྱི་ངང་ལ་འོར་དུ་ལྷུངས། འདི་ནས་སྐུ་རིམ་གྱི་ཐོ་བསྐུར་བའི་དབུས་ཀྱི་དགོན་ཁག་རགས་བསྡུས་ལ་མང་འགྱེད་འབུམ་བརྒྱས་མཚོན་ཁ་ཤས་ཕབ་པ་སྨོན་ལམ་གྲོལ་འཕྲལ་དུ་རྫོང་བདའ་མཛད་པས་ཞག་གཉིས་ངོ་བླངས་པའི་བདེ་བ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཟེར། གྲོང་སྨད་ནས་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་ལ་ལུང་བསྟན་ཞུ་མི་བཏང་འདུག་པར་བསྙུན་བབས་དང་བར་
ཆད་ཀྱི་ངོ་ཆེ། སྐུ་རིམ་ཡང་ཡིག་དྲུག་དུང་ཕྱུར་ཁག་ལྔ་ཙམ་ཕབ་སྣང་བ་འཕྲལ་དུ་བཙུགས་ཀྱང་རྫོགས་ལོང་མ་བྱུང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་དེ་དགོངས་རྫོགས་སུ་དམིགས་པའི་དགོངས་གཞི་ཅན་ཡིན་ཚོད་དུ་མཆིས། དྲུང་འཚོ་བ་ལྷག་བསམ་ཉིན་སྟར་གྱི་

ཕྱག་རྩ་ཞུ་བར་བཏང་བ་བཟང་ངན་ཐག་ཆོད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་རྙེད་རུང་ཆུ་རྟགས་ཀྱི་

བབས་ལ་བལྟས་ན་ཆབ་གསོག་བྱུང་དོགས་ཆེ་བ་འདུག་པས། མངར་སྐྱུར་གྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

292

རིགས་དང་ཤ་སོགས་བཞེས་པ་མི་འགབ་ཚུལ་ཟེར་བྱུང་ཞིང་ངོས་སུ་ཡང་ཞུས་པར་ཡིད་བརྟན་ཆེ་བ་ཞིག་མཛད་ཚོད་དུ་མི་སྣང་། སྐད་ཆ་དྲི་བཤད་བྱས་པ་ཚོའང་ཁ་མི་མཐུན་པ་མང་། སངས་རྒྱམ་པ་འབྱོར་བའི་སྐད་ཆ་ལའང་བཞེང་འདུག་སོགས་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད་འཕྲོས་ཟེར་བས་སྟག་རུ་ནས་ལ་སཾ་ཊ་བསྐུར་བར་ཡང་སངས་རྒྱམ་པས་ཟེར་བ་དང་དབྱིབས་མཚུངས་གཤིས། སྐྱར་པོ་ནས་ཉེ་ལེན་ལ་
བཏང་བ་བབ་ཡུལ་ལེགས་རྒྱུ་མི་འདུག་ཟེར་བས་འཕྱོང་རྒྱས་རབ་འབྱམས་པ་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་ལ་ལུང་བསྟན་ཞུ་བར་བརྫངས། མཆོད་དཔོན་པ་སྡེ་བའི་སར་བཏང་བའི་པོ་ཏ་ལར་འཕྲལ་འབྱོར་འགབ་ཚུལ་ལབ་པ་བཞིན་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཞོགས་བྱོན། ལམ་དུ་ཨུའི་ཆིང་གིས་མི་ཤིས་པའི་རྟ་དེ་ལ་ཞོན་ནས་ཡར་ཕྱིན་པ་དང་

མཇལ་བར་ཁ་མ་ཐུབ་པའི་སྡེ་པ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་འགྲས་ཀྱིས་བཅར་བར་དྲུང་འཁོར་
རྣམས་ཀྱིས་ཉན་དགོས་པ་བྱུང་འདུག བྱང་ངོས་ནས་དང་ནང་སྐོར་བ་ཚོ་ཧ་ཅང་ཟོམ་
དྲགས་པ་མ་གཏོགས་ཆབ་ཀྱི་སྐྲངས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གདོན་བྱད་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ཡིན་ན་ཕན་དུ་རེ་བས་ལྟས་ངན་གྱི་རྟ་དེ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་རྫོངས་བརྫངས། འཆི་བླུ།
བྱད་འགྲོལ། གདོན་འགྲོལ། ཚེ་དབང་དང་བྲག་དམར་གྱི་དབང་སོགས་སྣ་མ་
འགགས་པ་བྱས། དྲུང་འཚོ་བྱང་ངོས་པ་བྱོན་པའི་ར་མོ་ཤེ་སྨན་གྱི་གཏེར་མའི་ཆུ་
སྨན་སྦྱོར་རྒྱུའི་ལུགས་ཀྱི་སྟ་གོན་དང་གཙང་ཕྱོགས་སུ་མང་འགྱེད་ཀྱི་གྲ་བསྒྲིགས།
འཕྱོང་རྒྱས་རབ་འབྱམས་པ་འཁོར་བར་དྲིས་པ་སྡེ་པའི་སྐུ་རིམ་ཆ་གསུམ་གཏོར་མ་
ཙམ་ལས་གསལ་ཁ་མེད་པ་ལ་མ་དྲིས་པའི་ངེད་ལ་རིམ་གྲོ་ཚན་ཆེ་བ་འབེབས་པ་
མཛད་འདུག ཚེས་བཅུ་བདུན་གྱི་ཉི་ཕྱེད་ལ་སྐུ་གཤེགས་པར་ཉེ་བས་སངས་རྒྱམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

293

པ་འཕྲོས་གཏིང་བར་བྱུང་འཕྲལ་ཕྱིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་གིས་
ཐོག་དྲངས་པའི་དམ་རྫས་མང་དུ་ཞུས་ཤིང་འདའ་ཁ་མའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་འཕོ་

དམིགས་སྤྲད། གཟུངས་སྔགས་ཟབ་མོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་བརྗོད། གཞིས་ཀ་ཤར་པ་ལགས་ཨ་གུར་བོས་པའི་གཟའ་སྐར་སྟབས་ཉིན་བཞིའི་བར་གསང་སྒོ་བསྡམས། གསང་ཁོག་ནས་སྡེ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་གསལ་མ་ཞུས་པ་བྱས་ལ་
རྒྱ་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བསམ་ཡས་དང་ཚོང་འདུས་སུ་ཆང་ཁྱིམ་པ་བརྫངས། ཚེས་ཉི་ཤུ་ལ་གསང་བརྟོལ།

(བསྡུས་) དགེ་སྒྲུབ་(༤༧ ཉ་༣། ༦༦ ཐ་༣)ཚང་མ་འབྲུ་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པར་མཁའ་རུའི་ཁལ་ལྔ་འབུམ་བཞི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་སོང་། སྡེ་པ་བསོད་ནམས་རབ་
བརྟན་ལ་གསང་སྒོའི་སྟབས་ནས་ལོ་འཁོར་བས་གདུང་འབུལ་མ་བླངས་རུང་འདི་སྐབས་སྡེ་དཔོན་གྱི་རྒྱུན་བཞིན་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་གདུང་འབུལ་བྱུང་བ་

རྣམས་ཟུར་དུ་བཞག་པའི་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་ཡོན་ལ་ཕན་པ་བྱས། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་
ནས་ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་པ་ཆེན་པོ་ཕེབས་པའི་བྲེལ་བའི་གསེང་ལ་དྲིལ་བུ་ལུས་
དཀྱིལ། ལམ་ཟབ་ནང་མས་གཙོས་པའི་དབང་བྱིན་རླབས་རྗེས་གནང་ལུང་མང་དུ་
ཞུས། མུས་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་བརྡ་དོན་གསལ་བའི་རྡོ་ཁྱད་ཅན་འདི་སྩལ།
(༤༧ བ་༤། ༦༧ ཐ་༡) རྒྱལ་པོ་འབྱོན་བཞུད་ལ་ཞལ་དབུགས་འཚངས་ནས་འོ་བརྒྱལ་པོ་ཞིག་ལོ་སྔ་མ་ཚོར་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ལས་སྤྲོས་པའི་བསྙུན་གཞི་གསར་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་ཟླ་བ་སྔ་མའི་ནང་དུ་སྡེ་པའི་བསྔོ་རྟེན་སྐྱེལ་བར་བྱོན་བྱུང་སྐབས་ཚང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

294

མས་སྐུ་ཟོ་ངན་པོ་འདུག་ཅེས་བློ་མ་བདེ་བ་བྱེད་སྣང་། ཞག་ཤས་ནས་ཞལ་དབུགས་མ་བདེར་སོང་ཚུལ་བྱུང་བར་སྐས་འབབ་འཛེག་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་ནས་ཚོམས་ཆེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ལྟག་སྒོའི་ནང་ཚོར་ཞལ་དབུགས་ཆད་པའི་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འཆི་བླུ་དང་ཚེ་དབང་དྲག་པོའི་དབང་ཕུལ་བས་བདེ་རུ་སོང་བའི་ཞག་ཤས་ངང་བསྲིང་བ་བྱུང་། འཕྱོང་རྒྱས་རབ་འབྱམས་པ་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་ལ་ལུང་བསྟན་ཞུ་བར་བཏང་བ་སྐུ་ཚེའི་བར་ཆད་བཟློག་ཐབས་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཞུས་འདུག་
ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཕྱག་རྫས་བདག་གིར་བཟུང་བའི་སྟེང་
ནས་བཏང་ན་ཞག་འཕུལ་ཉིན་འཕུལ་ཙམ་ཡོང་ཁུལ་བྱུང་བར་དབུ་སྒོར་ཆེ་ཆུང་དུ་སྐུ་རིམ་གྲ་བསྒྲིག་དགོས་ཚུལ་གྱི་འཕྲོས་བཏང་། སྡེ་པའི་དགོངས་རྫོགས་དང་འདོམ་
པའི་ལྕོགས་པོ་མི་འདུག་རུང་གཞུང་གིས་ཀྱང་འདོན་ཆ་བྱེད་རྩིས་ལ་ཚེས་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་གུང་ཡོལ་ལ་གཤེགས་པའི་སྔུན་ཙམ་དུ་སེ་ཆེན་དབོན་པོ་བྱིན་རླབས་

རྟེན་ལེན་པར་བྱུང་བ་ཡར་ལོག་པ་དང་ཨུའི་ཆིང་ཐུག་པའི་གཉིས་ཀ་ལོག་སྟེ་གྲོངས་ཟིན་ཚུལ་གླེང་བར་འབྱོར་པ་འཕྲལ་དུ་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེད་ཚལ་གླིང་ཁར་ཕྱིན་འཕོ་བ་
བཏབ་ཅིང་། གཟུངས་སྔགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་མས་བྲབ་པ་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཚན་བསྒྲགས།
སོག་ལུགས་འདི་ཕྱི་ནང་ཆུང་བའི་ངུ་ཆོམ་བྱེད་སྣང་བས་ཞག་གྲངས་གསང་ཐུབ་རིས་མིན་པ་ནས་གཞིས་ཀ་ཤར་པ་ལགས་ཨ་གུར་བོས་པའི་ཚེས་གྲངས་སོགས་བལྟས། ན་བཟའ་དང་བཅས་པའི་མགྱོགས་བསྔོ་བཏེག་པར་བསྔོ་སྨོན་གྱི་

རྒྱས་བཏབ། སེ་ཆེན་དབོན་པོ། མངའ་རིས་དྲུང་པ། སྟག་རུ་ནས་རྣམས་དང་གྲོས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

295

བསྡུར་བར་ཐེ་ཚོམ་ལས་ཐག་ཆོད་མི་འདུག་རུང་། སྔར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་མོ་གཤེགས་སྐབས་ཀྱང་ད་ལའི་ཧུང་ཐའི་ཇི་བཅར་མར་ཡོད་པས་ལ་རྒྱ་ནས་ཚང་མ་བག་དྲོ་བ་ཡིན། དེང་སང་འཁྱོམས་ལྷད་བྱུང་དོགས་པའི་མངོན་དོད་མེད་ཀྱང་རཏྣ་ཡར་འབྱོར་
ན་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། རྒྱལ་ས་ལ་ཧུང་ཐའི་ཇི་སོགས་དཔོན་པོ་རྣམས་དང་མོལ་བསྡུར་དགོས་པ་གཞིར་བཅས་ནའང་སོག་པོའི་སྲོལ་ལྟར་ན་འོས་གྲས་ཡིན་པས་འཕྲལ་དུ་མི་གཏོང་བ་འགབ་པར་ཐག་བཅད་པའི་པོ་ཏ་ལར་འོངས། ཞག་གསུམ་ཐོག་ཏུ་སེ་ཆེན་དར་རྒྱས་དང་མགོན་པོ་སྐྱབས་གཉིས་རཏྣ་འབོད་པ་དང་། ཧུང་ཐའི་ཇིས་གཙོས་པར་གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་བར་བཏང་།
(༤༩ ཉ་༤། ༦༩ ཐ་༡) ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་གླིང་ཁར་སེར་ཚོགས་སྔར་
སྡེ་པའི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ཕྱོགས་མཐའི་དཀོར་ལེན་སྡེབ་འབྱར་མངས་པའི་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་ཚོགས་དབུར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཟུར་པ་དཀོན་ཅོག་ཆོས་བཟང་ཕེབས་པར་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་ཚ་ར། བསྔོ་རྟེན། རྣམ་གཞག མང་འགྱེད། གོང་གསལ་དུ་མི་ཐེ་བའི་དགོན་ཁག་ཨངྐི་གཉིས་པ་ཡན་
དྲུག་བརྒྱ་ང་གསུམ། གྲྭ་པ་དྲུག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བར་མང་འགྱེད་སོང་བའི་
(༥༠ ཉ་༢། ༧༠ ཐ་༣) ཚང་མ་ཟི་གོང་འབྲུ་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པར་ཁལ་ཉིས་འབུམ་བརྒྱད་ཁྲི་དགུ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སོང་།
(༥༢ བ་༤། ༧༣ འ་༥) མཆོད་ཡོན་གཉིས་གཤེགས་པའི་གནས་གཤིས་འགངས་ཆེ་དྲགས་པས་བགེགས་ཆགས་སངས་པ་ལས་ཀྱང་འོས་མ་མཆིས་ཤིང་། ཐོས་བསམ་གྱི་སྐལ་བ་ཞན་ཞིང་སྲིད་ཀྱི་བཀའ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་པ་ཞིག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

296

ཀྱང་ཡོད་ཚོད་དུ་འདུག་པས་འདི་ལོ་ཁམས་ནན་ཏར་བདེ།

(༥༤ ཉ་༦། ༧༦ ཐ་༣) གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ལྷ་ལྡན་དུ་གཏེར་གསར་
གྱི་ཚེ་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་འབྲས་སྤུངས་སུ་གཏའ་བསྡམས་ཏེ་རྫོང་དུ་ཕེབས། གཏེར་
གསར་གྱི་གཤིན་རྗེའི་དབང་ལུང་དང་ཐེག་མཆོག་མཛོད་སོགས་ལུང་ཁ་ཤས་ཞུས།

༢༽ བོད་ཁམས་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་ཐབས་ཐུགས་བརྩོན་གྱི་མཛད་པ་བསྐྱངས་
ཤིང་ཆས་གོས་ཡ་མ་ཟུང་གྱོན་པར་བསྡམས་ར་གནང་། འབམ་གྱི་སྐུ་སྙུན་
རིམ་བཞེས། ཡུམ་བུ་བླ་མཁར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཞེངས། ཟངས་རི་བ་བློ་
བཟང་མཐུ་སྟོབས་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོས། འབྲུག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་བསྐངས་ཤིང་ཀློང་ཆེན་གྱི་གསུང་། རྡོར་གླིང་། རཏྣ་གླིང་། པད་གླིང་སོགས་
གཏེར་ཁ་དང་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཞུས།

(༥༤ བ་༣། ༧༦ ཐ་༡༠) སྡེ་པ་སྲས་པོས་མུ་ཏིག་དང་ཨ་ཙར་སྦ་རིལ་སོགས་དངོས་པོ་དུ་མས་དཔལ་རི་སྤྲུལ་སྐུ་དཔོན་སློབ་གཉིས་བརྔན་ཏེ་བརྟག་པ། དོགས་གཅོད། སྒྲིབ་ཤིང་གིས་མཚོན་པའི་རྒྱུ་འགྲུལ་བྱུང་ནས་ལོ་ཁ་ཡར་སོང་ཚོད་དུ་འདུག་ཀྱང་རྫོང་སྡོད་རྣམས་ཀྱིས་རྫི་གསང་མ་ཕྱེས་པ་ལོ་སྔ་མའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་
དུས་རིམ་སྐབས་སྲས་པོའི་ཡི་གེ་ཞིག་སྤྲུལ་སྐུའི་གདན་བར་དུ་ལུས་པ་གདན་གཉེར་
གྱིས་རྙེད་པ་རྫོང་སྡོད་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་སྡེ་པ་སྟག་རྩེར་བཞུགས་ཐོག་
འབུལ་བར་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་བསམ་དར་ནས་མངགས་ཏེ་སྐུ་སྐྱེ་རིན་སྤུངས་སུ་སྒོར་བ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་མཛད་གྲུབ་འདུག་པ་བསམ་དར་ནས་ཀྱིས་འཕྲོས་བཏང་བྱུང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

297

བ་སྡེ་པར་རྒྱུ་མཚན་སྨེད་པའི་རིན་སྤུངས་སུ་སྐོར་ཅིག་མ་ཐལ་ཙམ་གྱི་ཐབས་བྱས།

གཞི་བྱེས་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཞིབ་ཏུ་སྐོར་བ་ཕལ་ཆེར་སྤྲུལ་སྐུས་ངོས་ལེན་
དགོས་པ་བྱུང་སྣང་། དེ་ཁྲོད་དུ་གཞུང་གི་མཚན་དོན་བསྔོག་པའི་དུས་རྟགས་ཡང་ལེ་ཤོད་དུ་ཤིང་སྐྱེས་པ་སོགས་མང་བ་འདུག་པ་སྤོ་བ་གཏེར་སྟོན་གྱི་རྫུན་ལུང་དེར་
ཡོད་འདྲ་བ་འགངས་མ་མཆིས་རུང་སྲས་པོའི་ངོ་གཟུང་གི་གྲོད་པ་ནང་བལྟ་དང་ཁ་
ཕྱི་བལྟའི་དཔེར་སྡེ་པ་ཐུགས་ལ་ཕོག་པ་བདེན་པ་གཞིར་བཅས། སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་མ་ཟད་
རྙིང་མ་བར་གཏོགས་ཚད་ཀྱིས་ད་ལོ་ཁོང་གིས་ངེད་རྙིང་ལུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆུ་

ནང་དུ་བཅུག་མི་སྔུན་དུ་གདོང་སྟོན་མི་ཐུབ་པ་བཟོས་ཞེས་ལྡིར་མོར་གླེང་།

དཔལ་རི་སྒྲུབ་སྡེ་བའི་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་དེ་འབྲི་གུང་པ་ཡིན། འབྲི་གུང་

ཟུར་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་མངའ་རིས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་། སྤྲུལ་སྐུ་སྣང་རྩེ་བ་ཕྱོགས་སུ་མོས་པའི་སྒོ་དུ་མ་ནས་མཐར་ལྷུང་བའི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་འདུག་རུང་ཁོང་པ་བརྒྱུད་པར་ཡོད་པའི་ཆོས་བཀའ་ཁ་ཤས་ཐོབ་ཅིང་ཞབས་དྲུང་མི་དབང་སྟོབས་
རྒྱལ་གྱིས་ཕྱག་བདར་བའི་གྲྭ་ཚང་ལ་གོང་བརྒྱབ་སྟེ་སྡེ་པར་ནན་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལབ་

པའི་འབྲས་བུ་མནའ་གན་གྱིས་ཕྱིས་འདོམས་དང་བཅས་བབས་བདེ་སར་ཆགས་
པའི་སྒོ་དོད་པ་བར་སྐབས་སུ་མཆོད་ཡོན་གཤེགས་པའི་བྱ་སྐད་བྱེ་ཁྱེར་གྱིས་ལུས་

རུང་འདི་སྐབས་མདའ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སར་བསྡམ་ར་བླངས། རིན་པོ་ཆེ་སྨན་
ལུང་ནས་ཀྱིས་གཙང་དུ་ཕེབས་གདོང་ཁེབས་གང་ཆེ་དགོས་པའི་གསུང་ནན་དང་
ཆད་པར་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་སྐུ་ངོ་བྱུང་བར་ཆད་ཤུལ་བཅག དཔལ་རི་བའི་ཕུང་ཞོར་དུ་རི་བོ་བདེ་ཆེན་པས་མུ་ཏིག་གི་ཆད་པ་བླངས་པར་ཆད་འགྲས་བྱུང་བ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

298

ལ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་སྤྱི་སོ་དང་མཆོད་དཔོན་དབུ་མཛད་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་
ཀྱི་སྐུ་ངོར་ཡངས་ཆ་ཆེ་བ་བྱས། གནམ་གང་གི་ཉིན་དཔལ་རི་བ་བླ་མ་གྲྭ་བཅས་
ཀྱིས་ཕྱག་འབུལ་བསྒྲུབས། མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་ཚེམས་དཀར་པོ་ཀུན་དགའ་གྲགས་ནས་འཕྲང་འགོ་གཏེར་སྟོན་བརྒྱུད་དཔལ་རི་སྤྲུལ་སྐུར་བྱུང་བ་མཆོད་དཔོན་
པར་བྱིན་པ་ལག་ཏུ་འབྱོར།

ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་དུ་བྲེལ་བ་ཕྱོད་ཆེ་ཁྱད་ནས་ཕྱི་མཚམས་སུ་བསྡད། ཚེས་
ལྔའི་ཉིན་མཆོད་ཁང་གི་སྟེང་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་ཟེར་བ་ནི་ཁྲ་མ་བཏང་བ་དང་ཆད་པ་བླངས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཡིན་པ་འདྲ།
(༥༥ བ་༣། ༧༧ འ་༤) འདི་དག་གི་སྔ་ཕྱིའི་ལོ་ཕྱེད་གཉིས་སུ་ཉེ་བའི་བར་ཕལ་
ཆེར་དྲུང་ཡིག་རྒྱ་མཚོ། གནས་གསར་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། ཆང་ཁྱིམ་པ་སོགས་ཡིག་མཁན་གསུམ་བཞི་ཙམ་དང་བཅས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཡི་གེ་འདྲི་འདྲི་ཁོ་
ནས་དུས་འདའ་བས་རྩོམ་པའི་རིགས་ཆེར་མ་བྱུང་།

(༦༠ ཉ་༣། ༨༣ འ་༡) ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་སྙན་བརྒྱུད་གླེགས་
བམ་གྱི་དབང་ལུང་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ཁུངས་བཙུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་གཉལ་བཅོམ་ལྡན་ལྷོ་མཛེས་པ་གུང་སྣང་ཆོས་རྗེ་མགོན་པོ་མཛེས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཚང་བར་བཞུགས་ཚུལ་ཁུངས་ཆོད་ཅིང་ཨེ་ཆོས་ལྡན་པ་ནས་རཏྣ་གླིང་པའི་གཏེར་ཆོས་བསབ་དགོས་འདྲའང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གསན་པར་
བསྐུལ་བའི་ཨེར་བཞུགས་རིང་གི་གསོལ་ཆས་ཟངས་རི་དཔོན་ས་དང་གཟན་མེ་ཤིང་གཟིམ་ཤག་ལྷོ་པས་བསྐྱལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

299

(༦༠ བ་༣། ༨༤ འ་༧) ལ་སྟོད་ནས་རང་རིག་གྲུབ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་ཕྱག་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཆེ་བ་ཞིག་འོངས་པ་དང་ཕྲད་དེ་ཇ་གྲལ་ལ་འཕྲོས་གླེང་མང་དུ་བྱུང་། ལ་ལས་མངའ་བདག་གི་ལུང་བསྟན་དུ། སྟོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་རང་རིག་
རས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་ཟེར་གང་ལྟར་སྣང་སེམས་རང་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཏུ་མངོན།

(༦༢ བ་༥། ༨༧ འ་༨) ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ལེགས་གྲུབ་སྟག་ལུང་དུ་ཤར་མར་ཕེབས་པའི་སྲོད་ལ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཆོ་གས་ཞབས་དྲུང་རྩེ་པ་ཡབ་སྲས་
གཉིས་མཉན་ཡོད་མཆོད་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་ལྟར་བསྐྲད་དེ་འབྲས་
སྤུངས་སུ་བྱོན། སྡེ་པ་ཕོན་མདོ་བས་སཾ་ཊ་བཏང་བའི་ད་ཆ་གནས་གཤིས་འདི་བཞིན་གྱིས་ངེད་ཕ་བུ་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར། ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ནས་ས་
རིས་བབ་ཐོབ་བདེན་འབྲེལ་གྱི་བགོ་བཤའ་དགོས་ཚུལ་གསུང་བ་ཐུགས་བདེན་པར་འདུག་ཀྱང་དེ་དོན་བཞིན་བྱས་ཚེ་ཐང་པའི་བསྟན་པ་མཐར་ལྷུངས་པར་མ་ཟད་ཞབས་དྲུང་མ་ཆེན་གྱི་སྐུ་ཚེའི་སད་དུའང་མི་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མ་མཆིས་པས་ནང་
ལབ་གནང་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ཞུ་བར་སྐྱར་པོ་བ་བློ་བཟང་ལེགས་ལྡན་སེ་བ་ལུང་དུ་བཏང་བར་སྦུས་སྒོའི་མདོ་ནས་མཇལ་ཁ་གནང་བའི་ད་ཆ་ངེད་ཀྱིས་ལབ་

པར་ཁོང་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་མི་ཡོང་གསུང་བའི་སྣེ་ལེན་མ་གནང་འདུག་པར་དཔགས་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱང་ཚུར་གདན་དྲངས། འཕྱོང་རྒྱས་རབ་འབྱམས་པ། མངའ་རིས་དྲུང་པ། སྟག་རུ་ནས། བསམ་དར་ནས་སོགས་བཏང་བའི་སྐོར་གཡེང་མང་དུ་བཏང་། ཞུ་ཁྲའང་ཁ་ཡར་བྱུང་བ་ཤ་བཅད་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

300

ཁྲག་གཏིགས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅོད་ཆེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་སྟོང་པར་མི་འགྲོ་བར་རྡོས་བཅས་བེམ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ཉེན་འདུག་པས་ཞུ་བ་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་པར་བླངས་ངོས་བདེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྲ་མ་བཏང་བའི་ཞབས་འཇུག་ལ་དཔོན་ཚང་ཚ་རོང་པ་ཅན་རྫོང་བདའ་བྱས་སོ། །
(༧༠ ཉ་༡། ༩༧ འ་༩) ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་
གལ་ཆེ་བས་མདོ་སྡེ་མཛངས་བླུན་དང་གཞན་ཡང་ལྷོ་བྲག་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་རྣམ་ཐར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་ཚུལ་གྱི་
བར་རྣམས་གྲུབ་པའི་སྐྱེལ་མི་འབྱོར།
(༧༢ ཉ་༤། ༡༠༠ འ་༦) ཉེར་དགུ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་གྲུ་མོ་ཅུང་ཟད་ན་བ་གནམ་གང་གི་ཉིན་སྐྲངས་ཆེ་བ་བྱུང་བས་རོལ་མོ་དང་བཅས་གཉན་ཁར་གནོད་དོགས་བསྐང་གསོར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཚེ་སྡེ་པ་ཨ་བར་དང་མཆོད་དཔོན་པས་བརྟག་པ་ཞིག་བྱས་ན་ཡོང་ཟེར་བ་ལྟར་མོ་ཕྱྭ་ཞིག་བཏབ་པས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བབས་པ་བཞིན་ཕྱིན་པར་རོལ་མོ་ཆེན་པོ་དེས་མི་གནོད་པའི་ཁར་ནང་བར་བདེ་རུ་སོང་འདུག་པ་དར་མོ་ནས་ཀྱིས་ཁོང་སྨན་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་ཞེ་མེད་འདི་ནད་ལ་ཡང་འགྲོ་གིན་ཡོད་པ་འདྲ།
ས་བྱ་གནམ་ལོ་གསར་དུ་ཚེས་པའི་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་མཆོད་ཅིང་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱ་ནག ཁལ་ཁ། ཨོ་རོད། བོད་རང་བཅས་པའི་དྲག་རིམ་ལ་ཚོམས་ཆེན་དུ་བཞུགས་གྲལ་བཏང་ཁྱོན་བསྡོམས་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་བརྒལ་བར་ལོ་གསར་
གྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ། ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཚ་རྟིང་ཁར་སྡིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

301

སོགས་ལ་བརྟེན་མཆོད་དཔོན་དབུ་མཛད། གྲོང་སྨད་ཨ་བར། སྟག་རུ་ནས། སྐྱར་པོ་ནས་སོགས་ཉེ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་བྱས་པ་འགབ་ཚུལ་གླེང་བ་དང་ངེད་རང་ཡང་ལྟ་བ་དང་བློ་སྦྱོང་ཁ་བཤད་དུ་ལུས་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་རྫོང་གཞིས་བཅུ་གསུམ་བསྒྲིལ་པར་དྲི་མེད་བཤགས་རྒྱུད་སུམ་སྟོང་། གདུགས་
དཀར་འབུམ་ཐེར་བཅུ་གསུམ་དང་མདོས་ཆེན་བཞི། ཚེ་ཆོག་དགུ། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་ཆེན་དུ་སྤོང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་འགྱེད་རྒྱས་པར་བཏང་།
(༧༢ བ་༦། ༡༠༢ ཐ་༡) ཡུལ་ཁམས་གང་དུའང་སོ་སོའི་ཆ་ལུགས་སྒྲིག་སྲོལ་
རང་སྐད་འཕྱུགས་མེད་དུ་བྱས་པ་ཤིས་ཤིང་ཁྱད་པར་བོད་འདིར་དུས་སྙིགས་པ་ན་

ཆ་ལུགས་སྤྱོད་ཚུལ་ཁ་བརྡ་སོགས་འཕྲལ་འཕྲལ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དུ་གསལ་བས་ཆ་ལུགས་སྣ་

ཚོགས་ལེགས་རྒྱུ་མི་འདུག་རུང་། སོག་པོའི་ཁྲིམས་ལུང་རྒྱུགས་པའི་དུས་ཡིན་གཤིས་སོག་ལུགས་རང་ཤ་སྟག་པ་ཞིག་བྱས་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཐད་ཤས་ཁའང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དེ་བཞིན་མ་འབྱོར་བས་སྟེང་གོས་སོག་ལུགས་ལ་ཤ་གོས། སྐ་
རགས། ལྷམ། གཟན་རྣམས་བོད་དང་བསྟུན་པའི་ཆས་ཡ་མ་ཟུང་གང་དུའང་ངོས་འཛིན་དཀའ་བས་བོད་སོག་སོ་སོར་ཆ་མ་འདྲེས་པར་བྱུང་ན་ལྟ་སྣང་སྤྲོ་ཞིང་། གཙང་དུས་ཕན་གྱི་ལོ་ཆུ་ཙམ་རྗེས་སུ་བྱུང་མ་སོང་བས་བོད་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་རྣམས་མགུ་ན་ལོ་
ཆུ་ལེགས་སུ་རེ་བ་དང་མི་ནག་སྐྲ་མེད་པ་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོའི་
དུས་དཀོར་ལ་སྙེག་པའི་སྡིག་པ་ཞར་ལ་གསོག་པ་ཞིག་འདུག་པས་ལྡིང་དཔོན་ཡན་སྐྲ་ལོ་དང་དེ་ཕྱིན་དགོན་པའི་དཀོར་གྱིས་ངེས་པར་འཚོ་དགོས་པའི་དམིགས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

302

བསལ་རྣམས་མ་གཏོགས་རྦད་མགོ་དྲག་ཞན་གོ་བབས་དང་བསྟུན་པའི་བོད་ཆས་བྱེད་དགོས་པའི་བརྡ་འགྲེམས་དང་གན་རྒྱ་བླངས།
(༧༤ ཉ་༢། ༡༠༣ འ་༡༠) ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་དུ་ཆམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དྲུང་འཚོ་ལྷག་བསམ་དང་དར་མོ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྨན་བཏང་འཕྲོད་ངོ་ཆེའང་ཡང་ཡང་ལོག་
པའི་སྟབས་སྨན་རྐང་པར་བབས་ཉམས་ཀྱིས་ཟླ་བ་འདཱི་ཉི་ཤུ་སྐོར་ནས་རྐང་པའི་
མགོ་མ་བདེ་བར་སྨན་དཔྱད་ཀྱིས་བདེ་སྐྱེད་ཡོང་མུར་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་དགུ་
ལ་འབམ་རོ་འཕར་བར་སྨན་དཀར་བཏང་བས་ཞག་ཤས་སོང་ཚེ་འགྲོ་འདུག་ཅུང་ཟད་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་། སྡེ་པ་ཨ་བར་དང་དབུ་མཛད་གཉིས་ཀྱིས་ནད་གཡོག་བྱས་ཤིང་ཨ་བར་ལོ་བཅུ་བདུན་ལས་མི་འགྲོ་ཡང་གཉིད་སྲུང་བར་སྡོད་ནུས་པ་གོས་ཀྱི་སྲུབས་དབར་ནས་རླུང་མི་འཆོར་བའི་གྲུང་པོ་བྱས་པ་སྟག་རུ་ནས་ཀྱིས་མཐོང་བས་

ཡ་མཚན་གྱི་འཕྲོས་པ་བྱེད། འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་དང་ཆང་ཁྱིམ་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ཡི་གེ་འདྲི་རོགས་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ངག་མ་བསྒྱུར་པའི་རྐང་བརྡུངས་ཤིང་དར་མོ་
བ་དང་ཆང་ཁྱིམ་པ་མཆོད་དཔོན་པའི་སར་བཏང་བས་སྨན་དཔྱད་དྲུང་འཚོ་བ་ལྷག་
བསམ་གྱིས་བྱས། ཚེས་བཅུ་དགུ་ལ་མཆོད་དཔོན་པ་ཡར་ཀླུང་གི་བྲེལ་བ་ཆོད་
བསྟུན་རྒྱལ་གྱི་གཏོར་གསོས་ལ་འགྲོ་བའི་ས་བཅད་ཡོད་པར་ནུབ་ཅིག་རྨི་ལམ་དུ་

ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྐུལ་མ་ཡིན་འདྲ་སྙམ་པ་ཞིག་ཤར་བ་སང་ཉིན་སྙན་དར་གྱི་ཁ་ཡིག་
རྣམས་གནས་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་སཾ་ཊར་བྲིས་པའི་དར་ཐོག་ཏུ་ཕབ། སྤྱན་
གཟིགས་ཚོ་སྐྱེལ་བ་དང་སྦྲགས་མཆོད་དཔོན་པ་སྔ་འགྲོས་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཧུང་རྒྱ་བསྐུར་བའི་གྲབས་ཡུལ་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་འགྲོ་འདུག་ལ་མངོན་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

303

བདེ་སྐྱེད་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་དཔགས་ན་སྲུང་མའི་འཁྲེན་ཆར་མངོན། མ་ནས་ལོ་སྔུན་མའི་ནང་སོག་ཕྲག་གི་སྟེང་དུ་ནད་ཟུག་ལག་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཙམ་པ་འཕོ་ལེན་དང་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དཔོན་ཚང་བྱང་ངོས་ནས་དང་སློབ་མ་ལྷག་དར་གཉིས་ལ་ཡང་ཡང་བསྟན་རུང་རླུང་འདྲ་བས་བྱུག་པ་བྱུགས་ཟེར་བའི་དབུགས་དབྱུང་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་། དེ་སྐབས་ཁྲག་ངན་གསོག་གིན་ཡོད་ཚོད་ནས་ལག་པར་གཏར་ཁ་ཞིག་བྱས་ན་ཆུ་བོ་ཝ་ཁ་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ད་ལམ་ནད་འདི་ལྡང་རིགས་མིན་འདྲ་ནའང་བོད་རེ་བས་འཕུང་བ་ཆོས་ཉིད་དོ། །
(༧༥ བ་༣། ༡༠༥ འ་༧) ཆུ་བོ་རི་ནས་ཁྱབ་བདག་ཁྲ་ཚང་པ་ཆེན་པོ་ཕེབས། ཞག་བཅུ་སྐོར་བཞུགས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་དབང་དང་ལྷ་འདྲ་སྟོང་དྲའི་ལུང་
སོགས་ཆོས་བཀའ་འགའ་ཞིག་ཞུས། ཆུ་བོ་རིའི་གནས་སྲུང་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བའི་རིམ་པ་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་པ་བཞིན་བཀོད།

(༨༡ ཉ་༣། ༡༡༣ ཐ་༧) ཡུམ་བུ་བླ་མཁར་འདི་བསྟན་པའི་དབུ་བརྙེས་པའི་
གནས་ཀྱི་ཐོག་མར་སོང་བས་སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་དོ་
དམ་གེ་ར་བ་དང་རེས་མ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཤིང་འབྲུག་ཞིག་གསོས་གྲུབ་པར་འདི་ལོ་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཟོས་རྒྱུ་འགྲོ་(༨༡ བ་༡། ༡༡༣ འ་༥)འབྲུ་ཐོག་ཏུ་དྲིལ་

བར་མཁར་ཁལ་ཆིག་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སོང་། རབ་གནས་ལ་རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ཕེབས་པའི་རྒྱས་པར་མཛད།
(༨༢ ཉ་༥། ༡༡༤ འ་༤) གྲོང་སྨད་ཀྱི་ནང་སོ་དགོས་པ་བཀྲ་ཤིས་བྱས་པ་ཆེ་ཞིང་
སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དབྱར་ཚ་བ་དང་དགུན་གྲང་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

304

གཞོགས་སུ་སྡོད་རྟག་ཅིང་ཁུར་བསམ་ཆེ་བ་དང་ལྷག་ཏུ་སངས་རྒྱམ་པ་འདི་ཆུང་ངུ་ནས་སྲིའུའི་ཚུལ་གྱིས་གསོས་ཤིང་སྲུང་མར་གཉེར་བཅོལ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ས་རིས་མཐའ་དག་འཛིན་བདེའི་ཡང་བཙན། དར་ཁན་གྱི་ཐམ་ཀ་བྱིན། འཚུབ་
ཆགས་ཤིག་འདུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅོས་སུ་སྐོར་ཅིག་པོ་ཏ་ལ་དང་སྒེར་གཞིས་སུ་མ་བསྡད་པའི་ཆུ་བཟང་མཆོད་ཁང་དུ་སྡོད་གནས་ཀྱི་བསླབ་སྟོན་བྱས།

(༨༢ བ་༥། ༡༡༥ འ་༨) འབྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ཏེ་ས་རྟའི་བདེ་གཟར་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་དངུལ་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་སྒོ་རྒྱན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཞུན་ཐིགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་དང་རྒོད་ཚང་བའི་གདུང་ཕག་མོའི་སྐུ་རང་བྱོན་གསེར་ཁང་པས་བཀོག་པ་སེ་ར་ལ་དམག་ཕོགས་སྐབས་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསེར་ཆོས་ལཉྫ་མ་རྒྱ་རྒན་པས་གདན་དྲངས་པ་གསུམ་ཁོང་དཔོན་སློབ་ལ་ཕུལ་འདུག་པས་ཐོག་དྲངས་གོས་དར་དངུལ་ཤེལ་སྤྱད་ཀྱི་སྟེར་སྦྱིན་
མང་དུ་གནང་། དཔོན་སློབ་ཉུང་བསྡུས་ཀྱིས་མཁའ་འགྲོ་མ་འགྲོ་བ་བཟང་མོའི་
ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་མཛད་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ཕྱག་མཛོད་
མཆོག་སྟེར་སྐུ་མཆེད་གསུམ་གསུང་སྙན་ཞིང་འདྲེན་བདེ་བ་ཞིག་འདུག ཕར་ཡང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྐྱེས་ལན་བཟབས། ཐེགས་གདོང་ལོ་ཆེན་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་མཛད་
པའི་ཙན་དྲ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་སྟེར་བ་མཛད་ནས་དེའི་དཔེ་དབང་དགོས་ཕེབས་པ་བླ་མ་དགོངས་འདུས་སོགས་རྙིང་མ་འགའ་ཞིག་ལ་འཕྲིན་ལས་དབང་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དབང་བཤད་ཚོད་དུ་འདུག་ཅིང་སྔ་འགྱུར་ལ་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་ལུང་བླ་མ་གཞན་ལ་ཐོབ་ན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ཕན་རེའི་བརྒྱུད་པ་མི་གཅིག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

305

པའི་བླ་མ་ཞིག་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་བཀླགས་གླེགས་བམ་མགོ་ལ་བཞག་ནས་སྨོན་ལམ་མཛད་དེས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་གོ་ཚད་ལྡན་ནི་མི་ཆོད། དེ་མིན་དཔེ་ཆའི་དབང་བསྐུར་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གང་གི་ལུགས་ལའང་མ་མཐོང་། ལྷག་ཏུ་སྒྲ་
སྙན་ངག་ལ་དབང་ཡོང་དོན་མི་འདུག་རུང་ཕྱི་སྐོར་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་བཀླགས་པས་ལུང་ཚད་ལྡན་གྱི་གོ་གཅོད། དེ་ལས་ཀྱང་དོགས་བདེ་བ་ཀོང་པོ་གཏེར་སྟོན་དང་སྒམ་པོ་ཞབས་དྲུང་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་ཡིག་གི་ལུང་མཛད་པས་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ལུང་ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་ཁང་ནང་དུ་ཕྱིན་

ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་དེར་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་ཐོབ་པ། དཔོན་སློབ་མཇལ་རེས་མེད་ཀྱང་དགོངས་པ་བསྟད་པའི་ཆོས་སོགས་གུ་ཡངས་པ་ཞིག་འདུག་པའི་གྲས་ནི་ཡིན་ཤས་ཆེ། འོན་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ནན་ཆེས་པའི་དགོངས་
ཁྲིད་ལ་དབུ་ཐོག་ཏུ་ཙན་དྲ་པའི་འགྲེལ་པ་བཞག་ནས་སྨོན་ལམ་ཚིགས་བཅད་ཅིག་བཏོན། སྡོམ་པ་དེར་བས་མ་དང་ཆུ་གཏོར་མའི་དཔེ་བཞིན་འབྲས་སྤུངས་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཙན་དྲ་པའི་དབང་ཡོད་ཟེར་བ་ཞིག་མི་ཡོང་ལ་ཆེ།
(༨༣ བ་༦། ༡༡༧ ཐ་༣) མཆོད་དཔོན་པ་གཏོར་མ་དང་ཕྱག་ལེན་གྱི་རིགས་ལ་
ཤིན་ཏུ་རུ་ང་བར་ཡོད་པས་ནམ་ལྕོགས་བར་ལས་འཛིན་གྱི་མུ་འཐུད། དེ་ནས་
འཁྲིས་སུ་བཅར་སྡོད་དམ་མཁན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ན་ཁོང་རང་ལ་ཁེབས་ཆེ་བར་མ་ཟད་མིག་ལྟོས་ལ་ཕན་པ་ཡོང་ཞིང་དཔོན་པོ་འདི་གཙོ་བོར་སྡིག་པ་ལ་འབགས་

དགོས་པའི་དྲིན་ཆུང་དང་། གྲྭ་རྐྱང་བྱེད་མུར་སྡེ་དཔོན་གྱི་བྱ་བཞག་ཀྱང་ཤོགས་
ཆེན་དཀའ་བས་དེ་འདྲའི་འདུན་པ་མེད་ཀྱང་ལོ་སྔ་མ་ཚོར་འཕྱོང་རྒྱས་རབ་འབྱམས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

306

པ། དར་ཁན་དཀའ་བཅུ། སྤྱི་གཉེར་ངག་དབང་སྨོན་ལམ་ཅན་ལའང་གླེང་མི་ཁ་ཡར་
བྱུང་འདུག་ཅིང་སྟག་ལུང་ཕྱག་མཛོད་དང་སྟག་རུ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤས་ཆེར་མཆོད་དཔོན་པ་རང་འོས་ཚུལ་ལབ་མི་མང་བའི་སྟབས་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་མཚོ་ཁར་བཏང་བའི་གཙོ་བོར་རྒྱལ་པོ་བསྐོ་བཞག་གང་བྱེད་ལ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་གྲོས་དང་སྡེ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དུ་མོལ། འདི་ཉིན་
གཟའ་སྐར་འཛོམ་ཐོག་ཁུར་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལབ་པར་ཞང་ཚ་དཀོན་ཅོག་རྣམ་རྒྱལ་བཏང་བར་དགོངས་པ་ནན་བསྐྱེད་ཙམ་ཞུས་བྱུང་རུང་ཁྲོལ་ཆ་མ་བདེ།

(༨༤ ཉ་༦། ༡༡༧ འ་༤) སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ཞལ་དཀར་བ་རྣམས་
ཆུ་བབས་སུ་བཞག་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཕུལ་བ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེས་པའི་རེ་
གཉིས་སྲུབས་དབར་ལུས་པའང་བྱུང་མདོག་ཁ་བས་ད་ལམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་སུ་ཚང་མ་འདྲིལ་རྩིས་ཀྱིས་བརྡ་འགྲེམས་སྔུན་ཆུག་ཏུ་བྱས། རིག་བྱེད་སྨྲ་བ་ཐར་པ་
ནང་སོ་གཟི་བརྗིད་སྙིང་པོས་ཞིབ་མོར་བརྩིས་ཏེ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་རྟིང་མའི་ཚེས་

གཅིག་གི་གཟའ་ཕུར་བུ་སྐར་མ་མེ་བཞིའི་འཕྲོད་དགེ་བའི་ནམ་སང་ལ་ཚོམས་ཆེན་དུ་མཆོད་དཔོན་པས་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་རྒྱ་ནག་མ། གོས་དར་དང་རྟ་མང་རགས།
ཇ་རས་ཀྱི་བདོག་པ་བསྟར། དེ་ནས་ཁྲིར་འབྱོར་ཐོག་ཐམ་ཁ་ཆེ་ཆུང་། དར་ཟབ་གྱི་

སྒྲོམ་བུ། ལྡེ་མིག་རྣམས་སྤྲད། ཞལ་དཀར་བའི་ཐོག་མ་མིང་བཀྲའི་ཁྱད་ཀྱིས་སྟག་

རྩེའི་སྡེ་པ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་གྱིས་མཛད།

(༨༥ ཉ་༦། ༡༡༩ ཐ་༧) ཚེས་བདུན་གྱི་སྔ་དྲོ་སྡེ་པ་དང་ལྷན་དུ་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

307

ཅན་སྐུ་ཕེབས་ཞུས། (༨༥ བ་༡། ༡༡༩ ཐ་༨) བླང་དོར་གྱི་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་ཕལ་

ཆེར་ཐོག་ཁོ་ནར་སོང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་ཕྱག་ཨོད་ཞལ་བར་རྡེག་ཅིང་འདཱི་འོག་ཏུ་ཅ་པོ་ཞིག་ལ་འདྲེ་གནས་འདུག་པ་སྡུག་འདྲེས་ཨེ་འབུད་གསུང་བ་དམུ་གབ་ཀྱིས་

བཅིངས་པ་ལྟ་བུས་བསྐུལ་བ་མ་ཤར་རྗེས་སུ་བྱས་ཚེ་སྣེའུ་གདོང་བདག་མོའི་རྟེན་
ཆས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ཁ་ཤས་ཡོད་འདུག་པ་འདྲེ་དེ་ཕུད་ན་གེགས་ཀྱི་འཚེ་བ་དེ་བཟློག་རྒྱུ་
ཡིན་པ་འདྲའོ། །

(༨༥ བ་༥། ༡༡༩ འ་༤) འདི་ནས་བཟུང་རིང་འཚོའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་

རྣམས་ལ་སྡེ་པ་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་ཤས་ཆེ། ཁྲི་འབུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་བྲེལ་བ་མ་
བྱུང་བའི་སྲུབས་རྣམས་ལ་ཕྱི་མཚམས་ངོས་གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོར་ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་གྱི་སྙན་བརྒྱུད་གླེགས་བམ། ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་
རབ། རྡོར་གླིང་། རཏ་གླིང་། པད་གླིང་སོགས་གཏེར་ཁ་དུ་མའི་དབང་ལུང་ཞུ་བའི་
འགོ་བཙུགས། ཆུ་མིག་དགོན་གསར་བའི་ལག་ནས་རིག་འཛིན་རཏྣ་གླིང་པའི་གཏེར་མའི་རྟ་མགྲིན་གྱི་ཕུར་པ་དང་རྡོ་རྗེ་གཉིས་སྣེའུ་གདོང་ཞབས་དྲུང་བརྒྱུད་སྡེ་
པས་ནང་རྟེན་དུ་སྤྲད་པ་རྟ་མགྲིན་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་ཞུ་བའི་རྟེན་ལ་དུས་འགྲིག

(༨༨ བ་༡། ༡༢༣ ཐ་༡༠) ཕྱི་མཚམས་བཅད་དེ་གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོར་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་ཞུ་བའི་དབུ་བཙུགས།
(༩༠ ཉ་༤། ༡༢༥ འ་༤) རྩེ་ལུགས་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོ་འཛུགས་རྩིས་ཀྱིས་

ལེའུ་བརྒྱད་མ་སྨན་ལུང་ཆོས་ལྡན་པའི་དེ་ལེགས་པོ་འདུག་ཀྱང་མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སོགས་གཏེར་གཞུང་ནས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་སུ་བཏང་བའི་ལས་བྱང་རྩ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

308

གསུམ་དགྱེས་པའི་རོལ་གར་བརྩམས།

(༩༠ བ་༣། ༡༢༦ འ་༩) འབམ་རོ་འཕར་བ་དྲུང་འཚོ་བ་ལྷག་བསམ་གྱི་སྨན་

དཀར་ངོ་ཆེ། ནད་གཡོག་རྐང་མ་དབུ་མཛད་དང་གལ་ཆེ་སྐབས་མཆོད་དཔོན་པས་ཀྱང་ཡོང་། གྲྭ་ཚང་དུ་བསྐང་བཤགས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བཙུགས། རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་དྲག་དམར་གྱི་གཏོར་བཟློག་མཛད་པས་ཞག་གསུམ་ནས་རྨི་ལམ་དུ་ཡི་གེ་ལྷོགས་
རྒྱུ་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཤོག་གི་འཁོར་ཁ་ཡར་རྐང་པ་ལ་དཀྲིས་འདུག་པར་མི་ཞིག་གིས་འདི་བདེ་པོ་མི་ཡོང་ཞེས་བཀྲོལ་སོང་བ་དང་མཚུངས་པའི་མངོན་དོད་ཀྱིས་བདེ་ཞིང་ལྷག་ཏུ་གདོན་འགྲོལ་གྱི་ནུབ་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེར་ངེད་ཀྱི་

རྐང་པའི་མཐིལ་ནས་ཡར་རག་དུང་འདྲ་བའི་སྦུབས་གསང་ལས་སྦྲུལ་ལྟ་བུའི་སྲོག་ཆགས་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་བདུད་འཇོམས་ཡིན་ཟེར་བའི་སྔགས་པ་ཞིག་གིས་ནར་གྱིས་

ཕྱུང་བ་མེར་བསྲེགས་ཏེ་ལྷག་མ་རླུང་གིས་ཁྱེར་བའི་སྤྱན་ལྟས་ལེགས་པ་བྱུང་སྣང་། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ཤས་འབམ་གྱི་ནད་མ་ལངས། དུས་རིམ་ལེ་ཚན་དང་ལྕགས་ཁྱིའི་ལོ་གསར་དཀྱུས་བཞིན་བཏང་།

༣༽ ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཟོ། ྋཔཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་དབང་ལུང་ཅི་མང་དང་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་སྒྲུབ་
ཀྱང་བསྐྱངས། མཚོ་ཁར་བསྟན་འཛིན་ད་ལའི་ཁན་གྱི་ཆོ་ལོ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོ་བསྐོས། ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ། གཞུང་ཆེ་ཆུང་པར་བརྐོ་གྲུབ་ཅིང་པར་བརྐོའི་མ་ཕྱི་གཞན་དག་རེ་ཡང་བསྒྲིགས། མི་ཆེན་ལ་འོས་པའི་
རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བའི་སྲོལ་གསར་དུ་བཏོད།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

309

(༩༦ ཉ་༣། ༡༣༤ ཐ་༡༠) ར་སའི་གཙང་ཁང་བྱང་འདི་བཀའ་གཉན་པའི་སྟབས་གསེར་ཐོག་གི་ཞིག་གསོས་མཛད་མཁན་ཉུང་ཞིང་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐུགས་རྟོག་ཡེ་མི་གནང་བས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་བསྟར་ཡོད་འདུག་རུང་ཕྱག་གཡོག་
རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ལྡན་མ་བྱས་པའི་གོག་བཅོས་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གྱིས་རིང་པོར་མ་ལོན་
པ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྔོ་བ་ཞིག་སྣང་བ་མཆོད་རྟེན་རབ་འབྱམས་པས་མཐུན་རྐྱེན་ཕུལ་བ་དང་། བསམ་ཡས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ། ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བར་

ཆད་མི་འབྱུང་བའི་དབུགས་དབྱུང་བར་ཡིད་བརྟན་དུ་བཟུང་། རྒྱ་ཕིབས་ལྷོ་བྱང་གི་ཞེང་ལ་རྒྱུག་མཐོ་སོ་དྲུག་དང་མཛུབ་གང་ཤར་ནུབ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས། དཔངས་ལ་ཉེར་གཉིས། ལྟར་རྒྱབ་ལ་སོ་བདུན། གཉྫི་ར་གསུམ་རྣམས་བསྡུས་གསར་དུ་བསྐྲུན།
(༩༧ བ་༡། ༡༣༦ ཐ་༦) བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སློབ་ཕེབས་པར་ཆིབས་བསུ་བ་སུམ་ཅུ་ཙམ་དང་དན་འབག་མདར་ཐབ་བསུ་བཅས་ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་པོ་ཏ་ལའི་ཡོང་བཞེས་ཁང་དུ་སྟན་ཆགས།

(༩༡ བ་༣། ༡༣༦ འ་༡༠) སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ན་ཕྲ་བ་ལ་ཐུགས་རིག་དྭངས་ཤིང་བཞུགས་ཚུགས་པའི་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་སྣང།
(༩༨ ཉ་༢། ༡༣༧ ཐ་༢) ཉེར་གཉིས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་ལེགས་ཐོག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་
ཆེ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཕྱིར་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་། ཕ་བོང་ཁ་གདན་ས་པ། ཉི་ཐང་བླ་མ་
བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས། མེ་རག་བླ་མ། དྲུག་བརྒྱ་དགེ་སློང་། སེ་ཆེན་དབོན་པོ། ནང་སྐོར་གྱི་དྲུང་འཁོར་ཁ་ཤས་དང་བཅས་པར་མཚན་བརྗོད། ཚེ་མདོ། སྒྲོལ་མ། ཤེར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

310

སྙིང་། བཟང་སྤྱོད། བྱམས་སྨོན། ལྟུང་བཤགས། གདུགས་དཀར་མཆོག་གྲུབ། སྤྱོད་འཇུག་གི་བསྔོ་ལེ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་ཐོར་བུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ནས་ཉེར་མཁོ་པོ་ཏི་གཉིས་སུ་ཉེ་བའི་ལུང་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་བར་སྟར་ཆགས་སུ་ཕུལ། ཉིན་གཅིག་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་ཟེར་བ་བདེན་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ནམ་
སྙམ།

(༩༩ བ་༦། ༡༣༩ ཐ་༩) སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་བྱས།

(༡༠༠ ཉ་༥། ༡༣༩ འ་༣) ཉེར་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཕྱིར་རྟ་ཚག་

སྤྲུལ་སྐུ། ཕ་བོང་ཁ་གདན་ས་པ། བློ་གསལ་གླིང་སྒོ་མང་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། སེ་
ཆེན་ཞབས་དྲུང་གི་སྐུ་སྐྱེ། དྲུག་བརྒྱ་དགེ་སློང་། རབ་འབྱམས་པ་གཙང་ཕྲུག་སོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་དགེ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་དུ་དབང་ཕུལ།
(༡༠༤ བ་༣། ༡༤༥ འ་༦) དར་ཁན་དཀའ་བཅུས་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་བཀོད་
རྣམས་བཀྲམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལབ་ཆོག་པ་དགོས་ཟེར་བ་ངེད་རང་ཁུར་ལེན་པར་མ་སོང་གཤིས་པར་བཀབ་དགོས་མདོག་མ་ཁ་ཡང་རྟོག་པ་བཅུག་ཅིང་རྒྱུ་མཚན་ཉན། ལ་རྒྱའི་འཛིན་ལུགས་གཞན་ངོ་མ་བཟུང་བའི་དགོན་པའི་གྲྭ་རྒན་དད་ཞེན་ཡོད་
ཉམས་ཀྱི་ཧུར་པོ་ཡིན་འདྲ་སྙམ་པ་ཤར།
(༡༠༥ བ་༦། ༡༤༧ འ་༣) ལྕགས་ཕག་གནམ་ལོ་གསར་དུ་ཚེས་པའི་འདོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

311

ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་ཐུགས་དམ་བསྐང་བའི་ཞི་བའི་གཏོར་མ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྲང་

རྩི་ལྟ་བུ་མང་བར་འཛག་པ་ལེགས་པའི་མཚན་མར་མངོན། དེ་ཉིན་སོག་པོའི་དཔོན་ཁག་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དགའ་སྟོན་དང་སང་ཉིན་སེར་འབྲས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
སོགས་ལ་སུམ་གདན་སྙེ་འབོལ། པང་ཁེབས། ཅོག་ཙེ་བཅས་བོད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་བཞུགས་གྲལ་བཤམས། འདི་ལོའི་ལེའུ་ཐོ་གྲོང་སྨད་ནས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཕུག་པ་མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་གཟུགས་འགྲོས་བཀོད་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བཟོས། ཟབ་བསྡུས་དཀར་ཆག་ལས། དེ་དག་ལས་འོངས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། །ངོར་ལུགས་ཡི་གེ་ཨེ་ཡིག་རྟགས་ཀྱིས་མཚན། །རྡོ་རྗེ་གནས་པ་
ལས་བརྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ། །མུས་སྲད་པ་ནི་ཡི་གེ་མུ་ཡི་རྒྱ། །བདག་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ལས་བརྒྱུད་པའི། །རྩ་བའི་ཡི་གེ་མཆོད་རྟེན་རྒྱ་ཡིས་མཛེས། །ཐོར་བུ་གཞན་དག་མཆན་བུར་བཏབ་པས་ཤེས། །ཞེས་པའི་རྟགས་རྣམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཚར་པ་ཆོས་རྗེས་རྩ་བའི་ཕྱག་དཔེར་བཀོད་པ་འཁྱེར་ཏེ་དེང་སང་རྒྱུན་ཆད་པ་ལུགས་བཞི་གའི་གླེགས་བམ་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཏུགས་ནས་མེ་འབར་ཁ་སྐོང་སོགས་དཀར་ཆག་ཚོར་བཏབ་སྟེ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་རེས་གདན་ས་གོང་དང་གནས་གསར་དབོན་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་ཏེ་རྒྱུན་འཛིན་ཚོར་སྤེལ་བའི་བསྙེལ་གསོ་ཞུས།
(༡༠༦ བ་༢། ༡༤༨ འ་༦) ཆོས་རྗེ་ན་བཟའ་གླིང་པ། སྒོ་མོ་རབ་པ། ངག་དབང་
འཕྲིན་ལས་གསུམ་ལ་སྨན་རྩིས་སྤྲད་ནས་མཆོག་དམན་བར་པའི་ནད་པ་རིས་མེད་
གསོ་བའི་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་དུ་བཙུད།
(༡༠༧ ཉ་༡། ༡༤༩ ཐ་༩) ཟླ་གཅིག་གི་བར་ཕྱི་མཚམས་ཁོག་ནས་ཁྱབ་བདག་ཞ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

312

ལུ་བར་མུས་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དཀར་ཆག་བསྒྲིག་པར་མཛད་པའི་བློ་སྦྱོང་གླེགས་བམ། ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་ཡོངས་རྫོགས། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ། བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྔའི་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྙན་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱག་བཟོ་མ་རབ་
གནས་ཀྱི་དུས་བུ་སྟོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱལ་ཀའི་ཚུལ་དུ་སྐུ་དངོས་སུ་ཐིམ་ཐེངས་གཅིག་
མཛད་པའི་གྲུབ་རྟགས་ཅན་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཡར་ཀླུང་པར་གནང་ནས་རྩེས་
དང་བསམ་གཏན་གླིང་གི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་
པོ་བརྒྱུད་དེ་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་བ་དེའང་དད་རྟེན་དུ་སྩལ།
(༡༠༨ བ་༤། ༡༥༡ འ་༤) བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བྱ་ལོའི་མཇུག་ཏུ་མཚོ་ཁ་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱལ་སའི་སྐོར་ལ་ཐམས་ཅད་གྲོས་མཐུན་ཡང་། ཁྱི་ལོར་བསྟན་འཛིན་ད་ཡན་རྒྱལ་པོ་བསྐོས་པའི་ལོ་དང་གཅིག་པར་སྤྱིར་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཚེ་མཐར་
ཕྱིན་ཅིང་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བས་རྣམ་རྟོག་དགོས་དོན་མི་འདུག་རུང་ལ་ལ་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ལས་མ་བཞུགས་ཞེས་དོགས་པ་བྱེད་པ་དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་སླེབས་ནས་ཁྲིར་བཏོན་པས་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་དེ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། འོན་
ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་འགོག་མི་ནུས་པའི་དབང་གིས་བཤོལ་ཏེ་འདི་ལོ་སྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་ཞལ་དཀར་གྱི་བརྡ་འགྲེམས་སྔུན་ཆུག་པའི་ནག་པ་ཟླ་བ་དུས་འཁོར་
བའི་ལུགས་ཀྱི་ལོ་འགོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་

མཆོད་རྟེན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་བ་བཟང་པོར་རྩ་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ཤིས་པར་བརྟེན་ནམ་དུས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་དཔྱིད་ཀྱི་དགའ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

313

སྟོན་ལ་བབས་པ་ནས་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་གསུམ་གཟའ་ཉི་མ། སྐར་མ་སྨིན་དྲུག་འཕྲོད་ཆེན་དུལ་བ། སྦྱོར་ཆེན་མཛའ་བོ། འབྲུག་གི་ཉི་མའི་ཉི་ཤར་ལུག་གི་དུས་སྦྱོར་ཐོག་ཐམ་ཁ་དམར་པོ། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉེར་སྤྱད་དུ་འོས་པའི་གན་གོས་དང་པགས་རིགས་ཀྱི་སློག་པ། དབུ་ཞྭ་ཕྲུ་ཅན། གོ་མཚོན་སོགས་དཔའ་བོའི་ཆས་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་དྲངས་གོས་ཕྱི་ནང་། དངུལ་སྤྱད། ཇ་རས། བུར་ལྟང་། གྲུབ་
ཙེས་མཚོན་པའི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་གྱ་ནོམ་པའི་ལེགས་སྐྱེས་དང་བཅས་བསྟན་འཛིན་ད་ལའི་ཁན་དུ་ཆོ་ལོའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཏེ་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་བཏོན།

(༡༡༢ བ་༤། ༡༥༧ ཐ་༡༠) ར་མོ་ཆེར་ཞིག་གསོས་ཐུབ་ན་གཅིག་ཏུ་དཀོན་ཅོག་གི་ཞབས་ཏོག་ཡིན་འདུག་པས་འགངས་ཆེ་ནའང་། ལུང་བསྟན་དུས་རྟགས་ཀྱིས་མ་

དགོས་ན་དེ་ག་མི་ལེགས་རྒྱུ་མེད་ཅིང་སྡེ་པ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་ཞིག་
གསོས་ཀྱི་བཅའ་བསྒྲིགས་ཐོག་གནས་གཤིས་དེ་བཞིན་ནས་རིམ་ལུས་སུ་སོང་བ་
ས་བྱ་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་གློ་བུར་དུ་རྩིག་པ་ལོགས་གཅིག་འགྱེལ་བ་སོགས་
ཀྱིས་ཉི་མ་དང་ནམ་གྱི་དཔེར་སོང་། སྡེ་པས་ཆོས་སྐྱོང་ཁག་དང་ཀླུ་ཕེབས་མཁན་
ཞིག་ཀྱང་བོས་པའི་བརླིང་ཆའི་དྲི་བ་མཛད་པར་སྐྱོན་མི་ཡོང་ཚུལ་བྱུང་བ་དང་བཅས་ཁྱི་ལོ་ནས་ཨར་པོའི་འགོ་བཙུགས་ཕག་ལོའི་ནང་དུ་གྲུབ།

(༡༢༠ ཉ་༥། ༡༦༧ འ་༣) ཚེས་བཅུ་བདུན་ནས་བདུན་གཅིག་གི་རིང་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར། མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་སཏྭའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་གྱི་སྒྲོལ་མ། མུས་ཆེན་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་དཀོན་ཅོག་རྒྱལ་མཚན་ལ་གསུང་བྱོན་པའི་གླིང་ཁ་སྒྲོལ་མ་རྣམས་
གདན་དྲངས་པའི་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་པ་དང་བཅས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

314

པོ་དང་ཇོ་མོ་སྒྲོལ་མ་ལ་གསོལ་འདེབས་བཟླས་བརྗོད་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནའང་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཧ་ཅང་འཐུག་དྲགས་པས་རྨི་ལམ་ལེགས་པོ་ཙམ་ཡང་
མ་བྱུང་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་སྐྱབས་ཡུལ་ཚོར་འཁང་ར་རྡུང་རྒྱུ་ནི་ཅི་ལ་ཡོད།
ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་གཞན་གྱི་ཟུར་ཇ་མེད་པའི་གསེང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐོལ་
བའི་ཇ་ཚུལ་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་ཡུན་བཏང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཕྱོགས་སུ་གཤིན་
རྗེ་མེའི་སྤུ་གྲི་དང་སྔགས་རྒོད་ལོག་ཏྲི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་རླུང་ལྟར་གྲགས་ཤིང་དབང་
ལུང་ཐོར་བུའི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་འབོལ་ནའང་ལག་ལེན་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཐའ་

ཆོད་ཅིག་མཛུབ་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཆོས་རྒྱལ་འབྲི་གུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕྱོགས་གང་དུའང་གསེར་བཏོན་པའི་ས་རོར་སྣང་བས་མཆོད་རྟེན་དཀར་ནག་གི་བཅའ་གཞི་མུན་ནག་འདོམ་འཇལ་དུ་མ་སོང་བའི་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བཟོ་རྩིས་

ཀྱི་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྟ་གོན་བྱས། ཨེ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བག་དྲོ་ཅན་གྱིས་བཟོས་ཤིང་
ཚོན་རྩི་སོགས་ཀྱང་ལེགས་པ་བསྒྲུབས། གཟུངས་བཞུགས་སྤྱིར་བཏང་གིས་རྒྱས་
མི་ཁེབས་པའི་གནུབས་ཆེན་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཆོས་རྒྱལ་འབྲི་གུང་པར་

བཀའ་བབས་པ་བཞིན་ངེད་རང་གིས་ཕུལ་བའི་ལག་གཡོག་མཆོད་དཔོན་པ་དང་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་བྱས་པའི་དངོས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་ཡོད་དོ། །

(༡༢༢ བ་༥། ༡༧༡ འ་༡༡) རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ། གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐུལ་ཞིང་། མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཞབས་མཐུད་པར་བརྟེན་ཚེ་དཔག་མེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་བྱེ་བྲག མཚན་བརྒྱད། ཇོ་མོ་གཉིས། དྲག་དམར། རྟ་མགྲིན། ཕྱག་རྡོར་སོགས་རྒྱ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

315

ཅན་ཕལ་ཆེར་གྱི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་དབང་བྱིན་རླབས་རིག་གཏད་ཀྱི་ལག་

ལེན་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད། རེ་མ་ཏིའའི་གཏོར་ཆོག་དབང་རིག་གཏད་ཀྱི་ཆོག་ཁྲིགས་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན་པ། ཡང་གསང་ཀརྨ་དྲག་པོའི་ལས་བྱང་དབང་གཏོར་བཟློག་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་བདུད་སྡེ་འཇོམས་པའི་
བཤན་པ་རྣམ་རོལ་རྣམས་བཀོད་པའི་ཡིག་མཁན་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་བྱས་པ་ཆོ་གའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་དག་ཅིང་མགྱོགས་པ་བྱུང་། (༡༢༤ བ་༣། ༡༧༤ ཐ་༢) ཤི་གསོན་གྱི་དོན་དུ་ངལ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་འོངས་པའི་སྟེར་སྦྱིན་ཚན་པོ་ཆེར་བསྔོ་སྨོན་སོགས་གང་ཡོང་གི་ཁུལ་བྱས་ནའང་དཀོར་ནག་འདི་འཇུ་བ་ཞིག་ཡོང་རིས་སུ་མི་འདུག་པས་བླ་ཆེན་ཚོའི་ཕེབས་ལམ་དེ་རྒྱ་
བལ་གྱི་དཔྱ་འཕྲང་ལས་ཀྱང་དཀའ་བ་ལས་འོས་ཅི་མཆིས། ད་ལྟ་ནི་ཐམས་ཅད་ཁྲི་མཐོན་པོའི་སྟེང་ན་ཐུགས་བག་དྲོ་བར་སྣང་།
(༡༢༥ ཉ་༤། ༡༧༤ འ་༣) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འབུམ་པར་དུ་མ་འཁོད་པའི་ཐོར་བུ། བློ་སྦྱོང་སྐོར། ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པར་བྱང་དང་བཅས་པ། ངེད་རང་གི་བརྩམས་ཆོས་ཁ་ཡར་རྣམས་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་
གླིང་དུ་བརྐོས་གྲུབ་པ་སྐྱེལ་མི་འབྱོར། ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད་འདི་སྨན་རྒྱལ་གུ་ཎས་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་བཞིའི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་པར་མཛད་པའི་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་པར་དུ་བརྐོ་དགོས་པའི་དབུས་གཙང་གི་དཔོན་ཚང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་མ་མི་མཛད་མོད། དར་མོ་སྨན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

316

གསོ་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྲོག་འཐུད་པ་ལྟ་བུར་སོང་། པར་སྐྱེལ་བ་ཡར་འགྲོ་བ་
དང་ལྷན་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་བསྒྲིགས་པ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་རྣམ་བཤད། བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་སྒྲུབ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། ལས་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་བའི་དྲི་ལན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅོད་ཆུང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་
བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་དཀོན་པ། སྡེ་པའི་ཐུགས་འདོད་ལྟར་གསོལ་
འདེབས་ལེའུ་བདུན་མ་བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་དང་བཅས་པ། ཆོས་རྒྱལ་བྱང་པས་མཛད་པའི་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་དང་། གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་གསོལ་འདེབས། གསང་བ་སྙིང་པོར་ཐོས་བསམ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ན་འགྲེལ་པ་མང་རབ་བརྐོས་པ་དེས་མི་འཐུས་རྒྱུ་མི་འདུག་རུང་གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུ་མུན་སེལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཚར་པ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་བསྐྱེད་
རིམ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ལྷན་ཐབས་ནོར་བུའི་འཕྲེང་
བ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོ་དང་པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་མཆོག་གི་ཡིག་ཆ་ལ་ཨ་ཕའི་གསོལ་ཞལ་གཙང་བའི་སྐྱོ་མ་སྔ་བཙན་མང་མོད། ཟུར་གནས་ཤིག་གིས་བརྟགས་ཚེ་ཀུན་མཁྱེན་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཚིག་དོན་
བཟང་བར་མངོན་པས་མཁན་ཆེན་ངག་ཆོས་པས་མཛད་པའི་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་ཟླ་འོད་ནོར་བུ། བརྟག་གཉིས་ཊཱིཀྐ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན། སློབ་
བཤད་རྩོད་སྤོང་། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཁོག་འབུགས། དེའི་སྤྱི་དོན་རྒྱུད་གསུམ་ལ་
འཇུག་པའི་སྒོ། འདི་གའི་བརྩམས་ཆོས་དཀར་ཆག སྙན་དར། ཡིག་བསྐུར། སྨོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

317

ལམ། བླ་མའི་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོ་འཐུད། བསམ་གཏན་གླིང་པའི་ཨ་ཏིའི་དཀར་
ཆག་རྣམས་པར་གྱི་མ་དཔེར་བསྐུར།
(༡༢༦ ཉ་༢། ༡༧༥ འ་༡) རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་སྨན་ཤེས་པ་ཞིག་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གནས་རྟེན་
མཇལ་བར་དར་རྩེ་མདོ་བརྒྱུད་ཡོང་བ་གེགས་མེད་དུ་སླེབས་པར་ངོས་ཕྲད་བྱས་ཚེ་ཕྱག་ཁ་ཚུར་བསྟད་དེ་གསུམ་བཙལ། དེ་ནས་ཆོས་སྐྱོང་ལ་འཚལ་ཞེས་ཕྱིར་བསྟད་
ནས་གསུམ་འཚལ་བའི་དམངས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་གདའ། སྨན་བཏབ་པས་མིག་གི་འགྲིབ་སེལ་བའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་འདུག་པ་སེམས་ཅན་མང་པོར་ཕན་ན་སྙམ་པའི་བློས་བསྐུལ་ཏེ་དྲུང་འཚོ་བ་ངག་དབང་ལྷག་བསམ་བསླབ་ཏུ་བཅུག མི་དེ་ཅ་པོ་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེར་མི་བྱེད་ཀྱང་། ཡོན་དུ་དངུལ་སྲང་བཅུ་དང་གོན་པ་ཆ་ཚང་བྱིན་

པར་དངུལ་ཚུར་སློག་འདུག རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་གྲོགས་དགོས་པའི་ལམ་ཡིག་འདར་ལོས་རྒྱ་གར་ཕལ་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ལྐོག་པ་བས་ནཱ་གའི་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་གཏད་
པས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་སྣང་། དྲུང་འཚོ་བས་སྨན་བཏབ་པས་མིག་ཁ་ཤས་བྱེ་བའི་ཕན་ཐོགས་པ་ཡང་བྱུང་བར་མཆིས། ལར་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སུ་ཡོད་ཡོད་ལ་མ་བསླབས་ན་ཁེངས་པའི་རི་རྩེར་ཆུ་བོ་གྱེན་ལ་ལྡོག་པར་དཀའ་འོ། །
(༡༢༦ བ་༥། ༡༧༧ ཐ་༣) ཆུ་བྱི་འབྱུང་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་གནམ་ལོ་ཚེས་པའི་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་མཆོད་གཏོར་རྒྱས་པར་ཕུལ། བསྐང་བའི་ནང་གི་ཆས་དངོས་སུ་བཟོར་རུང་བ་མཐའ་དག་ལོ་སྔོན་མའི་ནང་དུ་ཟིན་པ་འདཱི་སྐབས་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་བཤམས་པ་བྱིན་ཆགས་པར་བྱུང་། དེ་ཉིན་གྱི་
བཞུགས་གྲལ་དགའ་སྟོན་ལ་གནམ་སའི་དབང་ཕྱུག་བསྟན་འཛིན་ད་ལའི་རྒྱས་པོས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

318

གཙོས་གཉུག་མར་གནས་པའི་སོག་པོའི་དཔོན་ཁག མི་བཟང་། གོང་གི་གསེར་ཡིག་པ་དང་འགྲུལ་སྡེབ་ཀྱི་སེར་མོ་བ་དྲག་རིམ། བལ་པོ་ཡམ་བུ་རྒྱལ་པོའི་མི་སྣ་
སོགས་ཆ་ལུགས་དང་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པས་ཚོམས་ཆེན་ཡོངས་སུ་གཏམས། སྡེ་པ་འདར་པ་ལོ་ཙཱ་དང་གླང་བུ་ནས་འགྱུར་མེད་གཉིས་ཀྱིས་དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་ཤིས་བརྗོད་ལས་བརྩམས་ཏེ་ངོ་མཚར་བའི་འཕྲོས་གླེང་དང་བར་བར་དུ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་གི་རོལ་ཆ་དང་གར་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཟློས་གར་བསྒྱུར། བོད་འདིར་སྒེར་ལ་
ཕྱི་སྒེར་ནང་སྒེར། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་སྒེར་གསུམ་ལས། ནང་སྒེར་རལ་པ་འཛིན་གྱིས་གྲུ་

གུའི་ཡུལ་ནས་གཡུ་རྫིང་བདུན་དྲངས་པར་གྲགས་ཤིང་བོད་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་
གྱི་དུས་སུ་གཡུའི་རྣ་རྒྱངས་དང་བླ་གཡུ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅི་རིགས་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད་འདུག བར་སྐབས་སུ་གངས་ལྗོངས་འདི་གསིལ་བུར་སོང་བའི་དབང་གིས་ལུང་པ་སོ་སོར་དབང་ཆེ་བ་རེས་རང་གི་སྣང་བ་ལ་གང་ཤར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་མཆིས་ནའང་གནམ་ཇིང་གིར་གྱི་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་མང་པོས་བཀུར་བའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་ཟུང་བཀོད་པ་ནས་རིགས་ལས་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱི་རྒྱ་

སྨན་དང་ཧོར་དོར་རྟ་ནག་པོ་མངགས་ཏེ་བོད་དང་བལ་མོན་སོགས་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆམ་ལ་ཕབ། གོང་མ་སེ་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་
ཆེར་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཕུལ་བ་ནས་བཟུང་། ཀྱའུ་ཞྭ་ལྔ་དང་ཁྲིམས་ལས་རྣམས་

རྒྱ་ལུགས་དང་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆེན་པོའི་སྒྲིག་སྲོལ་ཙི་གོས།
ལས་ཞྭ། རྒྱན་སྤོད་ཡ་རབས་ཆེ་བཙན་ལ་འོས་པ་དར་ཞིང་། ཁྱད་པར་གནམ་བསྐོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ། གུའི་གུང་དང་ཏཱ་དབེན་གུ་ཤྲིའི་ལུང་ལས་ཀྱིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

319

མངོན་པར་མཐོ་བ་བྱང་པ་རིགས་ལྡན། ཁྲོམ་གེ་སར་གྱི་མག་པ་རྒྱལ་མཁར་རྩེ་པ།
སྒེར་རིགས་རིན་ཅེན་སྤུངས་པ་སོགས་སྡེ་དཔོན་ཁུངས་བཙུན་རྣམས་ཀྱི་དུས་

གསེར་ག སོག་རྣ་སོག་སྒོར། རྣ་རྒྱངས། ཤལ་དཀར་དམར། ཙི་གོས། ཙི་བེར། གཙུག་ཞྭ་སྟེ་རིན་ཅེན་རྒྱན་སྤྲོད་དུ་གྲགས་པའི་ཆས་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་ཤིན་ཏུ་དར། གསང་སྔགས་རྙིང་མར་འཇིག་རྟེན་དྲེགས་པའི་གསོལ་མཆོད་དུས་ཁ་གཡུ་ཁ་
གསེར་བཤད་པ་ཡང་གསེར་སྐྱེམས་པ་ལ་རྣ་གཡུ་མ་འབྱོར་ན་དེ་ཚབ་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན། ཕོ་རྣ་གཡུ་ཅན་ལ་དགྲ་ལྷ་འཁོར། ཞེས་སྲིད་པ་ཆགས་པའི་ལྷ་དགུ། རྗེའི་མགུར་ལྷ་བཅུ་གསུམ། འབངས་ཀྱི་སྲོག་ལྷས་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་

མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཆས་འདི་ལ་དགའ་བ་ཡོད་ཚོད་དུ་སྣང་།
དུས་ཕྱིས་སྡེ་སྲིད་གཙང་པས་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ནུབ་པའི་སྲོལ་འཛིན་ནའང་ལྕགས་
སྦྲུལ་བདེ་གཟར་ནས་བཟུང་མིང་གི་ལྷག་མ་ལྟ་བུར་གྱུར། བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཡུལ་ལུགས་མི་མཁྱེན་པའི་དབང་གིས་མ་དགོངས་པ་མ་གཏོགས་གསེད་བཀྲོལ་བྱེད་མི་བྱུང་ན་ཐུགས་ལ་མི་འཐད་པ་ཡོད་རིགས་མིན་ཞིང་ཁྱད་པར་གུ་ཤྲི་བླ་མ་དེ་ཡ་རབས་ཆེ་བཙུན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་དགའ་བས་རམ་འདེགས་རིགས་
སུ་མཆིས། ས་སྐྱོང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ཕུར་སྒྲུབ་ཀྱི་གདབ་ལས་ཆེན་མོའི་
གསེར་སྐྱེམས་པ་རིན་ཅེན་རྒྱན་སྤྲོད་པ་བྱུང་ན་འགབ་འདྲ་གླེང་བ་གྲ་སྒྲིག་བརྩིས་

ཤིག་མཛད་སོང་རུང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་ཐོག་མའི་དུས་རྩ་བ་དམར་དམར་འདི་
འགྲེལ་པ་ནག་ནག་འདིས་འཆད་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་དོན་མ་འཕྲོད་པའི་དཔེ་བཞིན་དབུས་གཙང་གི་དྲུང་འཁོར་ཁྲོད་ནས་བརྡ་ཆད་ཆགས་པའི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

320

ཞུ་བ་འབུལ་མི་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་མཛད་ཐབས་མ་རྙེད་པར་ལུས། ཧ་ཅང་གི་རྩོལ་བ་མཛད་པར་ཡང་ཁྲི་འདོན་གྲུབ་པའི་ལོ་བཞུགས་གྲལ་གྱི་ཐུད་སྒྲོམ་སོགས་བོད་ཀྱི་
སྲོལ་རྙིང་འགའ་ཞིག་བཏོད་པར་ཕྱི་ནང་གི་དྲུང་འཁོར་མང་པོས་འདི་འདྲ་སུས་ཀྱང་མ་དྲན་ཞེས་གྱ་མ་དོར་བརྩི་བའི་དགོན་པ་ནའང་མ་ཎི་དང་བཅས་སོ་གསོད་པོ་མེད་པའི་སྟབས་མཛད་བདེ་རྒྱུ་ཡང་མ་བྱུང་བ་འདྲ་ཞིང་མ་ནས་ས་གླང་པོ་ཏ་ལར་ཕུར་པ་ཚགས་མ་ཞིག་བཟོ་ཞོར་དུ་སྤོས་མདོང་ཆ་གཅིག་ལ་དངུལ་ཚགས་ཁྱུག་ཙམ་རྒྱག་བཅུག་སོང་བ་སྡེ་པ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་ད་ཆ་ཁྱོད་རང་གི་ལྷམ་གྱི་སྣ་
ལའང་ཚགས་རྒྱོབ་ཀྱི་སྒྱུར་སྦྱང་ཚན་པོ་ཆེས་སྣ་ཚིག་པ་ལྟ་བུའི་དེ་ག་ནས་བཟུང་
བཟོའི་རིགས་ལ་དང་དོད་ཆུང་བ་ཡོད། ལ་ལ་གཙང་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རྒྱུ་མཚན་མ་གོ་བའི་འོས་ལས་ཅི་ཡོད། འགའ་ཞིག་སྔར་གྱི་སོག་ལུགས་དེ་ག་བབས་
ཆགས་ཟེར་བ་སྟོད་ཁོག་སོག་པོ་དང་སྨད་ཁོག་བོད་པ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་སོག་པོ་ལ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཤེས། མི་བཞི་ལྔ་ཙམ་ཚོགས་པར་རྒྱ་བལ། བོད་མོན། ཁམས་ཀོང་། ཧོར་འབྲོག རྒྱ་སོག མངའ་རིས་པ་སོགས་ཆས་སྣ་དགུ་ཚང་བ་དེ་འདྲ་ངོ་མཚར་ཆས་དགུ་ཡིན་ཤས་ཆེ། གང་ལྟར་སྡེ་པས་དོ་དམ་མཛད་པའི་སྟ་གོན་གྱི་ཚེ་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱི་རིགས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་རྟ་ནག་འོ་རློན་པ་བོས་ཏེ་ཞིབ་དཔྱད་དེ་སྣེའུ་གདོང་རྩེ་དང་ལ་སྟོད་བྱང་པའི་ལུགས་ལ་ཙི་གོས་ཡོད་ཡང་གཞིས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་

ལ་རལ་གུ་སྔོན་པོས་གོ་གཅོད་པ་དེ་དང་བསྟུན་ནས་བསྒྲིགས་པའི་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་
བ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཚར་དུ་དངར་ཞིང་སྤོས་འཛིན་པ་གཉིས། གསོལ་དཔོན། ཕྱག་འཐེན་པ། མགྲོན་གཉེར་གྱི་ལས་ཚན་རྣམས་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བས་བྱས་ནས་ཚེས་གཉིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

321

ཀྱི་ཉིན་རྒྱལ་པོ་སྐོར་བཅས་ཉུང་བསྡུས། སེར་འབྲས་ཀྱི་བླ་ཁག གོང་གི་གསེར་ཡིག་
པ། གྲྭ་ཚང་། དྲུང་འཁོར་སྐྱ་སེར་ལ་ཁྲི་ཅོག་པང་ཁེབས་སོགས་ཐོབ་རིགས་དང་དེ་
མིན་འབྲེལ་མཚུངས་ཀྱི་གདན་གཟོས་དང་བཅས་པའི་བཞུགས་གྲལ་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་འདུན། བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད་འབུལ་བ་དང་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཞལ་འདོན་པ་དབུ་མཛད་དཀོན་ཅོག་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་བཅུ་སྐོར་གྱིས་བགྱིས། རིན་ཅེན་རྒྱན་ཆ་བའི་ཁྲོད་ནས་སྡེ་པ་སྒེམ་བུ་བས་བཀྲ་
ཤིས་རྫས་རྟགས་བཏེག་པའི་ཚིག་དང་བསྟུན་ཏེ་ལག་ཏུ་གཏད། འདར་ལོ་དང་ས་བ་གྲུ་པ་འཇམ་དབྱངས་དབང་པོས་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དང་གར་དང་རོལ་ཆ་སྣ་
ཚོགས་སྤེལ་ཞིང་དཀར་དམར་བཞེས་སྤྲོ་རྒྱས་པར་བསྟར་རོ། །

༤༽ དགག་ཡིག་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ནད་བརྒྱ་འཇོམས་པའི་སྨན་གཅིག་སོགས་བཀའ་རྩོམ་གནང་ངོས་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་དབང་ལུང་འབྱམས་ཀླས་པ་
གསན་ཞུས་དང་གཞན་ལ་ཡང་འདི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྤེལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་

མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་འཕྲོས་པས་སྔ་འགྱུར་བསྟན་བདག་གྲགས་པའི་ཆེན་པོར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས།

(༡༣༠ ཉ་༡། ༡༨༡ འ་༦) འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པདྨ་དཀར་པོ་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁྱེན་སྤྱན་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པའི་ཡིག་འཇོག་གི་གསུང་འབུམ་ཡང་གཏོས་ཆེ་བའི་ཁྲོད་ནས་འཇམ་དཔལ་ཚེ་བདག་ལ་ལས་བྱང་། དབང་ཆོག བསྙེན་ཡིག བརྒྱུད་འདེབས། དྲི་ལན་སོགས་ཁ་ཡར་སྣང་བ་ཁུངས་བཙུན་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

322

གཞིར་བཅས་རུང་པད་གནུབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྔ་མོ་ནས་
མཐོང་ཡང་། ངེད་རང་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་ཁྲོད་དུ་སྡོད་མི་ཞིག་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་སེལ་གྱི་ཁག་ཁུར་མི་འདུག་སྙམ་རྩོལ་བ་མ་བྱས། གསང་སྔགས་
སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པས་སྐྱེ་བའི་ཟློས་གར་དང་རིགས་
ཀྱིས་བསྙེམས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཅིག་གིས་དོགས་སེལ་མཛད་དུ་རེ་ནའང་། ལ་ལ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ལྟར་ངུར་སྨྲིག་གོས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་བཀླུབས་དྲག་པ། ལ་ལ་རྒྱབ་
ཐུར་མདུན་ཐུར་སོགས་བྱ་བྲལ་བློ་ལད་ཅན་གྱི་ངང་ཚུལ་ལ་ཞེན་པ། ལ་ལ་སྒམ་པའི་
མཐར་ཐུག་པའི་བརྫུ་བག་གིས་གསུང་བཙུན་པ། ལ་ལ་དགོན་རྙིང་དང་ས་མཁར་

གོག་པོ་མ་ཟིན་པའི་འོ་བརྒྱལ་བ། ལ་ལ་རྔ་རྡུང་དྲིལ་འཁྲོལ་གྱི་གྲོང་ཆོག་ལ་ཁོར་
མོར་འབྱམས་པ། ལ་ལ་སྒྲ་སྙན་མཚན་ཉིད་སྒྱུ་མའི་བློ་བྲིད་ཀྱིས་ཕ་ཁྱིམ་དོར་བ། ལ་
ལ་ཐུག་པས་ཁ་ཚིག་པ་ལ་ཡང་རྫས་ངན་གསོག་ཅིང་འཁོར་ལོ་འདྲི་བ། ལ་ལ་དེ་འདྲ་
མེད་ཁུལ་གྱི་སྡུག་གེ་དང་སྙིང་རྗེའི་གསུང་སྙན་བསྒྱུར་པ། ལ་ལ་མཆིས་བྲང་གི་ཆས་
དང་ཕུད་བཞེས་ཀྱིས་དབུ་འཁོར་བས་མཚོན་རྒྱུ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ད་ནི་དོགས་སེལ་
ཞིག་མི་ཡོང་བ་འདྲ་སྙམ་ཡིག་ཆ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་རི་ཐང་མཚམས་
ཀྱི་ནད་བརྒྱ་འཇོམས་པའི་སྨན་གཅིག་ཅེས་པ་བརྩམས་མོད། བབ་ཐོབ་མེད་པ་འདི་རིགས་ལྐུགས་མའི་མས་གཏམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་ལས་ཆེ།
(༡༣༠ བ་༦། ༡༨༣ ཐ་༢) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཟུང་ཉིན་དྲུག་གི་བར་རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ། རྩོད་བྲལ་གྱི་གཏེར་སྟོན་གཏེར་བདག་
གླིང་པ་སྐུ་མཆེད། མཆོད་དཔོན་པ། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

323

ཚེ་དཔག་མེད། མཚན་བརྒྱད། དྲག་དམར། ཡང་གསང་དྲག་པོ། མནྡ་ར། འཚོ་རྒྱལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། བཀའ་བརྒྱད་སྤྱི་བྱེ་བྲག རྟ་མགྲིན། ཕྱག་རྡོར། རེ་མ་ཏིའའི་སྐོར་
སོགས་ཀྱི་དབང་བྱིན་རླབས་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་ཕུལ་ཞིང་གཞིས་ཀ་ཤར་ཨ་གུར་
ལ་བཀའ་བརྒྱད་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་གི་དབང་། དེ་དང་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན། ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ལ་ཡང་གསང་ཀརྨ་དྲག་པོའི་དབང་། དགེ་སློང་
དོན་གྲུབ་པ་ཅན་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ལ་འཆི་མེད་ཚེའི་ལྷ་མོའི་དབང་རྣམས་བསྐུར།
(༡༣༢ ཉ་༤། ༡༨༤ འ་༤) ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཞག་ཤས་ཀྱི་བར་རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་
སྐུ་སོགས་ཆོས་གསན་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཤ་གཟུག་པ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་དང་བཅས་པར་མངའ་རིས་པཎ་ཆེན་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་བསམ་ཡས་

དབུ་རྩེ་རྣམ་སྣང་མི་བཞི་རྒྱབ་སྤྲོད་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་བླ་མ་རིག་འཛིན་ཡོངས་
འདུས་ཀྱི་ཟླུམ་པོ་བཞི་དབང་། བསྟན་པ་རྨད་བྱུང་མ། སིན་དྷུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བ། ཆུང་བ། བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མ། ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་འོད་མཆོག ཙེའུ་དམར་པོའི་སྲོག་དབང་། དྲག་པོ་དབུ་དགུ་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་གྱི་སྐུ་ལྔ་རྫོགས་པའི་རྩ་དབང་།
དཔལ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་མཁའ་འགྲོ་གསང་ཕུག་དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་མཆོད་
རྟེན་ནས་གདན་དྲངས་པའི་མ་རྒྱུད་ཁྲག་རླངས་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ། བླ་མ་མངའ་
བདག་གི་གཏེར་བྱོན་རྒྱལ་པོ་ལི་བྱིན་ཧ་རའི་སྲོག་དབང་། པདྨ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་
གྱིས་ཁྲ་མོ་བྲག་དང་རིག་འཛིན་རཏྣ་གླིང་པས་གནམ་སྐས་བྲག་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་
གནོད་སྦྱིན་བཤན་པ་དམར་པོའམ་གཟའ་གདོང་དམར་ནག་གི་སྲོག་དབང་རྣམས་ཕུལ་ཞིང་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་དྲག་པོ་དབུ་དགུའི་ལུང་སོང་ནས་རིག་འཛིན་ཡོངས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

324

འདུས་ཀྱི་ཕྱེད་ཉེ་བར་སླེབས་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུའི་ཞོགས་ནས་མགོ་ན་བའི་ཅུང་
ཞིག་མ་བདེའང་ཉམས་སྣང་ཆེ་བ་མ་བྱས། ཚེས་ཉི་ཤུའི་ཉིན་ལུང་བཀླགས་པར་རྐེད་པ་ན་བའི་ངལ་བ་ཙམ་བྱུང་རུང་འཕྲོ་མ་བཞག མཆོད་དཔོན་པ་མནན་པ་རྒྱག་པར་འགྲོ་བ་དང་དབོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འདམ་ལ་ཐོན་པའི་བྲེལ་བ་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཕྱི་ཟུར་ནས་མཚམས་བཞག དྲུང་འཚོ་བ་གཉིས་ལ་བསྟན་པར་ལྷག་བསམ་གཉན་ཚད་དུ་དོགས་ཤིང་དར་མོ་ནས་རིམས་ཤིག་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་གླེང་། རིམས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་སྐམ་ནད་ཀྱི་དུས་རྩ་ཆུ་དབྱིབས་མཚུངས་པ་ལས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མེད་
པས་ཁ་ཚོན་ཆོད་རིགས་སུའང་མི་འདུག ལོ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འབྲུམ་པ་འགོ་ལ་རེ་བྱུང་ཡང་ཡེ་མ་འགོས་པས་ད་ཆ་འགོ་རྒྱུ་མིན་འདྲ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་མ་ཤར་ནའང་དྲུང་འཚོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ཐང་བཏང་། དཔོན་ཚང་བྱང་ངོས་
ནས་གདན་དྲངས་པར་ཡང་ཕོ་འབྲིང་ཡན་ཆད་བློ་ཁོག་གཅིག་པའི་དཔེས་རིམས་
ཡིན་ཚུལ་ལམ་འདི་ཡིན་གསལ་བར་མི་གསུང་། ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ན་བ་སྐྱུག་པ་སོགས་ན་ལུགས་ཀྱི་བབས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སོར་ཚ་རོང་
དྲང་སྲོང་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡིག་ཆར་བལྟས་པས་འབྲུམ་པར་ཐེ་ཚོམ་པ་མི་གདའ། ཉེར་གསུམ་ནས་ཐོར་པ་ཕྱིར་ཐོན་པའི་སྐམ་ནད་ཞི་སྟེ་ཟོས་བདེ་བ་ཙམ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ནད་ཆེན་གྱི་གདུག་པས་གཏོར་བསྔོ་དང་མཁའ་སྤྱོད་མའི་ཉམས་ལེན་ཕྲན་
བུ་ལས་ལམ་དུས་སོགས་ཆག་མེད་དང་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་རང་
ཤུགས་ཀྱིས་ལུས། དཔོན་ཚང་བྱང་ངོས་ནས་དང་སློབ་མ་ལྷག་དར་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་
སྨན་རྩི་སྦྱོར་གཉན་སྨན་རྣམས་ལྟག་སྤྲད་དུ་བཏང་། འདི་ལོའི་འབྲུམ་པ་དཀར་པོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

325

རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རན་པ་ཙམ་ཡིན་འདུག་རུང་སྡེ་པ་སོགས་ཚང་མས་གསང་བ་འགབ་ཚུལ་བཞིན་ཡན་ལག་གི་ནད་རོ་འཕར་རོ་ཞེས་དྲིལ་བསྒྲགས་མོད།
བདེ་ཆེན་རབ་བརྟན་ཕྱོགས་ནས་མཆེད་པའི་སྤྲེའུའི་རྐུན་མ་ཞིག་ནི་བྱུང་བར་གདའ། ནད་འབར་ཆེ་བའི་ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་བར་གཉིད་སྲུང་བ་དང་བཅས་གྲོང་སྨད་ཨ་བར་ཀྱང་བཅར་སྡོད་བྱས། གཞན་མ་ནད་གཡོག་དབུ་མཛད། མཆོད་དཔོན་པ། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་སྟེང་ནད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚད་
འཁྲུལ་གྱིས་མཚན་ལ་མཆོད་དཔོན་པ་སུན་ཙམ་བྱུང་སོང་། རིམ་གྲོར་རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ཉིན་བདུན་གྱི་བར་ཐང་ལྷའི་བསྐང་གསོ། ཁྱབ་འཇུག་
གི་མདོས་ནག་མཛད་པས་སྤྱན་ལྟས་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་བཟང་བ་
ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བབས་པའི་ཉམས་སུ་མཆིས།
(༡༣༤ ཉ་༦། ༡༨༧ འ་༥) འབྲུམ་པའི་མཇུག་རྒྱན་ཡན་ལག་གི་ནད་ལ་ཅུང་ཟད་བབས་རུང་ཧ་ཅང་མི་ལྕི་བས་འགྱང་མེད་དུ་བདེ།
(༡༣༦ བ་༢། ༡༩༠ འ་༧) གྲ་ཕྱི་ནས་དཔོན་ཚང་གནས་ལུགས་སུ་གྲགས་པ་
སྟོད་ལུགས་ཀྱི་འཚོ་བྱེད་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཞིང་ལྷག་པར་མིག་བྱེད་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་
ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་འབོད་མི་གནང་བའི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི་ལུགས་ཀྱི་མིག་འབྱེད་ཕྱག་ལེན་དར་མོ་བར་བསླབ་བཅུག་པའི་དེ་ལོ་མི་བཞི་བཅུར་ཉེ་བའི་མིག་ཕྱེ་བ་སོགས་འགྲོ་ཕན་ལྷག་པར་འཕེལ་ཞིང་ལྷ་རྗེ་ལ་ཕོགས་དང་ཡོན་རྫོངས་རྒྱས་པར་བསྟར་རོ། །
(༡༣༧ བ་༤། ༡༩༢ ཐ་༡༠) དེ་ཡང་གསེར་མདོག་ཅན་པའི་དགེ་བཤེས་རྒྱ་མ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

326

བཙོད་གཏུན་རོང་པའི་རབ་འབྱམས་པས་ཐང་ཡིག་ལ་དགག་པ་བཏང་བའི་དུམ་བུ་ཞིག་སྔར་མཐོང་མྱོང་བ་ལོ་ཚིགས་སྔ་ཕྱི་སོགས་འགལ་འདུ་བརྡབས་པ་དང་རྟོག་གེ་
པའི་རིགས་པ་ནས་དྲངས་པའི་ཚིག་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་དངོས་ལན་འདེབས་བྱ་འདེབས་བྱེད་དང་བྲལ་བར་སྣང་། རྒན་གྱི་རྗེས་ཟློས་བྱིས་པས་བྱེད་པ་བཞིན་རྨེ་རུ་
བླ་མས་དེ་ནས་བསྡུས་པའི་ཤོག་དྲིལ་ཞིག་བྲིས་པས་རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་
སོགས་ལན་མཛད་མཁན་དང་སླར་ཡང་མཛད་པའི་སྟ་གོན་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་ཐང་ཡིག་གི་ལོ་ཚིགས་རྣམས་ཡེ་བསྒྲིག་ཐེབས་མེད་ཅིང་ཡིག་སྐྱོན་ཤོར་བའང་ཁ་ཡར་
ཡོང་གཤིས་དངོས་ལན་བཏབ་ཀྱང་བཞེངས་པས་ཆེ་རུ་མི་འགྲོ། རྩེ་ལེ་སྤྲུལ་སྐུས་རྩོད་ལན་དུ་བཏགས་པའི་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་དེ་འདྲ་ལས་ངེད་རྙིང་མ་བ་ཚོ་ཆོས་ལོག་
ཡིན་གསུང་ན་དོགས་བདེ་བ་ཡོད། རྩོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩོད་པ་སོང་སྙམ་
པའི་རློམ་པ་ནི་མི་འཚལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོར་བཤད་པའང་མི་མཐུན་པ་མང་། མདོ་མཛངས་བླུན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ད་སྟེ་ཞག་བདུན་ནས་ལུས་ལ་མར་མེ་སྟོང་འཛུགས་པས་ལྟ་བ་ལ་ཤོག་ཅེས་ཟླ་ལམ་
གྱི་བར་ཕོ་ཉ་བཀྱེ་བ་འདུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལས་ཐ་མལ་པའི་རྒྱས་མི་ཁེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞག་བདུན་ཐོག་ཏུ་ལུས་ལ་མར་མེ་འཛུགས་པར་ཟླ་ལམ་གྱི་ས་ནས་ལྟ་

མཁན་རྣམས་མི་འབྱོར་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྐྱོན་ཙམ་ལ་ཁུངས་ཅི་ཡོད། མཽངྒལ་གྱི་བུ་

དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུས་སྐུ་ལུས་འདམ་བུ་ལྟར་བཅོམ་སྟེ་བཀྲོངས་པར་བཤད། འཁྲུངས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ལུང་རྒྱུན་ལ་ས་དགེ་བཀའ་བརྒྱུད་མཐའ་དག་ཚད་མར་འཛིན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་མཛད་འཕྲལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

327

དབང་ལས་སྟག་གིས་སྐུ་ལུས་ཟོས་པ་སུས་ཀྱང་མ་ཚོར་བ་རིང་ཞིག་ནས་དཔེ་རྙེད་པའི་ལེའུ་སོ་བཞི་ཡན་མ་གཏོགས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཆར་ཆུས་ཟོས་ཏེ་མ་བྱུང་བའི་
གཏམ་ཁུངས་མར་གྲགས་པས་དཔའ་བོས་ལུང་སུ་ལ་གནང་། ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་དང་ལམ་ཡིག་ན་གསུངས་པ་དངོས་འགལ་ལ་སོང་བ་དུ་མ་ཡོད། དུས་འཁོར་ཤམྦྷ་ལ་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྭ་འབྲོ་གཉིས་ཕྱོགས་ལོག་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དུས་འཁོར་གསུངས་པའི་ལོ་ཟླ་དང་དྲག་པོ་འཁོར་ལོས་ཀླ་ཀློ་བཏུལ་བའི་ལོ་ཚིགས་སོགས་ལ་མཁས་པ་མང་པོའི་ཡིག་ཆར་ཡང་མ་དག་པའི་ཁུངས་རྡོལ་དང་ལོག་བཤད་ཀྱང་མང་། རྗེ་མི་ལར་རྩམ་པ་ཙམ་ཡང་མ་འབྱོར་བར་ཟྭ་ཚོད་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་པུར་
བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་གསུང་མགུར་རྣམས་ཡི་གེར་འཁོད་འདུག་པའི་སྣག་ཤོག་སཾ་ཊ་ཡི་གེ་འདྲི་བའི་རྩོལ་བ་སུས་བྱས། རྗེ་བཙུན་ས་ཆེན་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་བཀོད་
པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་དང་གུང་ཐང་དུ་ཟས་ངན་བྱུང་བས་ཐུགས་ལ་
ཡོད་པའི་ཆོད་རྣམས་བསྙེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས། སྒམ་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུས་རླུང་ཕྱག་སོར་ལ་བཀྲམ་སྟེ་སྤོས་ཐལ་གཏོར་ནུས་པར་ཞབས་ཀྱི་དྲེག་གི་སྙུང་གཞི་ལ་དངུལ་ཆུར་སྦྱར་བའི་སྨན་འབྱུག་པ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱམས་པའི་སྤྲུལ་པར་བཤད་པ་ལ་ལས་ཀ་མི་ཡོང་བའི་མི་བསྐྱིལ་ན་ཟས་སྐོམ་གྱི་གྲོན་ཆེན་པོ་ཡོང་བས་
མི་གསོ་ཞེས་ཞལ་གདམས་སུ་བྲིས།

རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དངོས་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་འདྲེ་ལྦ་བ་དགུ་བརྩེགས་ཀྱིས་གླགས་བལྟས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

328

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཚིག་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་པདྨ་ཐོད་འཕྲེང་གིས་སྡིག་བློན་སོགས་ལས་མ་དག་པ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་
བོད་དུ་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མ་བཞུགས་པར་མང་ཡུལ་ལ་ཐོག་ནས་སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་དུ་འབྱོན་ཚུལ་བསྟན། མངའ་བདག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྡན་ཚོའི་སྣང་ངོར་ཞོ་སྟོད་གཏེར་སྒྲོམ་བྲག་ཏུ་མེ་ཕོ་སྟག་གི་ལོར་མཁར་ཆེན་བཟའ་ལ་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཏིག་གནང་བ་སོགས་གནས་ཆེན་གངས་བྲག་ཀུན་ཏུ་བཞུགས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་དེ་གཏེར་ཁ་གྲངས་མེད་སྦས། དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྐུ་སྣང་བར་མཛད་པས་བདུད་བློན་གྱིས་

རྒྱལ་པོ་མཛད་དཀར་བསྟད་ཚེ་བུ་ཚལ་གསེར་ཁང་གླིང་དུ་ལོ་པཎ་ཚོར་མཐོ་
འཚམས་པའི་དུས་ཁྲོ་བོའི་སྐུར་བསྟན་ཏེ་ཚར་བཅད་པ་སོགས་བསྐལ་པའང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་བསྒྱུར་ནུས་པའི་མཛད་པ་ལ་བྱིས་བློས་ཚད་གཞལ་ག་ལ་
ནུས། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་རྒྱལ་བ་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པར་ཡོངས་གྲགས་དང་ས་དགེ་བཀའ་གསུམ་གྱིས་ཚད་མར་འཛིན་པའི་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ཡང་ལྷ་པ་སྐུ་སྐྱེའི་རམ་བཏེག་ནས་བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པས་བོད་ལྷ་དང་ཆོས་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་

རྙིང་མ་བ་ཚོར་སྣག་ཚའི་སྒེར་ཉེད་མིན་འདུག་པས་རྙིང་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་སྦུབས་
དམ་པོ་རྣམས་མེ་འབར་འཁྲུགས་པས་སྣག་ཤོག་གི་གྲོན་མ་མཛད་པར་མདའ་ཁྲ་གཡས་དང་འཕང་ཁྲ་གཡོན་གྱི་ཕྱག་ལས་ལ་བརྩོན་པར་ཞུ།
(༡༤༥ ཉ་༦། ༢༠༢ འ་༩) རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་ཀུན་སྤངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

329

པ་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེར་ཕེབས་པར་གསོལ་ཕོགས་དང་བཅས་ཟླ་གཅིག་ལྷག་གི་བར་སྟན་ཆགས་མུར་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་དང་མཇལ། ཟླ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་པར་ཀྱཻ་རྡོར་ནང་དབང་། ལམ་ཟབ། བིར་སྲུང་། མཁའ་སྤྱོད་མ། ཕྱག་རྡོར་འཆི་བདག་འཇོམས་པ་དང་མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
ཀྱི་ལུགས་བཞིན་ཆོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་ལེན་འཁྲུལ་མེད་རས་བྲིས་ཀྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དབང་། ཕྱག་བཞི་པ་ངོར་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྗེས་གནང་ཁུངས་བཙུན། སེང་གདོང་མ་དམར་མོ། རྟ་མགྲིན་སྐྱེར་
སྒང་ལུགས་སོགས་དབང་བྱིན་རླབས་ཁ་ཡར། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
གསུང་རབ་མང་པོའི་ལུང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་
ཕྱག་ལེན་གྱི་རིགས་མང་དུ་ཞུས།
(༡༤༨ ཉ་༥། ༢༠༦ ཐ་༡༡) ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཁན་ཆེན་ཞ་ལུ་པ། གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དཔོན་ཚང་དཀྱིལ་སྤེ་བ། ཆོས་རྗེ་ན་བཟའ་གླིང་པ།

དྲུང་འཚོ་ངག་དབང་ལྷག་བསམ། དར་མོ་ནས་ཀྱིས་མཚོན་འཚོ་བྱེད་ཁ་ཤས། མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ཅན་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་འགའ་ཞིག སྤོས་འཛིན་པ་ངག་དབང་ནམ་མཁའ་དང་བཅས་པར་རས་བྲིས་

ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རིགས་འདུས་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོག་པའི་སྙིང་ཏིག་གི་དབང་བཞི་མཐའ་བརྟེན་དུ་སྨན་གྱི་དྲང་སྲོང་དང་ཆོས་སྐྱོང་གི་བཀའ་བཏད། ཚེ་
དབང་འཆི་བདག་བདུད་འཇོམས། སྨན་གྱི་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་། གླེགས་བམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་ཕུལ།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

330

(༡༤༨ བ་༣། ༢༠༦ འ་༣) ཞ་ལུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་དགོངས་ནས་ཐུགས་རྩོལ་ཆེ་བ་གནང་གིན་འདུག་པར་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་གནང་། གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། སྔགས་རམས་པ་དགའ་བ་གདོང་པ་སོགས་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་བཅོ་ལྔ་སྐོར་དང་བཅས་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་ནས་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་ཁྲིད། ལྟེབ་ལུགས་
ཕྱག་ལེན་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་མ་ཡིག་བུ་ཡིག་གི་ལུང་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་ཕུལ། སྔར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མངའ་རིས་པས་དབུ་གནང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སུམ་ཅུ་
སྐོར་ལ་ཕུལ་ཡང་གསང་སྔགས་གསང་བ་ལ་དགོངས་སམ་ཕྱི་མཆེད་ནི་ཡེ་མ་བྱུང་
འདུག ད་ལམ་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་སྤེལ་བ་མཛད་ཁུལ་དུ་སྣང་ཡང་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཨ་ལུང་གི་དཔེ་བཞིན་དོན་གཉེར་ཡོང་མི་ཡོང་ནི་ཆ་མ་ཐིངས།
(༡༤༩ བ་༥། ༢༠༨ འ་༡༠) ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་པར་ཆོས་ཡོན་གྱི་སྲི་ཞུ་གྱ་ནོམ་པ་ཕུལ་ཏེ་གཙང་སྟོད་ཞ་ལུའི་ཆོས་གྲྭར་ཆིབས་ཁ་བསྐྱོད། འཇོམས་བྱེད་ཉི་ཟླ་ནག་པོའི་བཀའ་གཏད་གཏེར་གཞུང་དང་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་བའི་ལྗགས་བསྒྲིགས་གཉིས་ཀ་
ཧ་ཅང་གསལ་རྒྱུ་མི་འདུག་གཤིས་ཟུར་རྩ་བའི་བླ་མའི་ཕྱག་ལེན་འཁྲུལ་མེད་ཆོག་
བསྒྲིགས་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད།
(༡༥༡ བ་༥། ༢༡༡ ཐ་༨) ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་གྲྭ་པ་རགས་རིམ་ལ་ཤིང་ལུག་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་འདུས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་དབང་
ལུང་མང་དུ་ཕུལ་ཞིང་དེ་རྗེས་གསར་འབྱོར་མང་པོར་ས་ཁྱི་ཕུར་པ། འཆར་ཀ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

331

གནུབས་ལུགས། ལྕགས་སྟག་ཐུགས་སྒྲུབ་དྲག་པོ་རྩལ་གྱི་དབང་རྒྱས་འབྲིང་

བསྡུས་གསུམ་སོགས་སོང་རུང་རྗེས་སུ་གྲྭ་གསར་མངས་པ་ལ་བརྟེན་གྲྭ་ཚང་སྤྱི་སོ་བཀའ་བགྲོས་པའི་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་གཉེར་པ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྙན་གསན་ཁ་ཡར་ཟེར་བ་དང་དེའི་མཐུད་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་ཡོན་
ཏན། མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནན་ཆེན་པོས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་ཕུར་པ་ཆེ་
མཆོག་དང་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེར་ཚེ་བདག་འབུལ་དགོས་ཀྱིས་ཀྱང་རྐྱེན་བྱས་
ཚེས་བདུན་ནས་བཟུང་ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་བར་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ། བཀྲ་ཤིས་རྩེའི་དབོན་རིན་པོ་ཆེ། གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ། ཆོས་རྗེ་བཀྲ་བཟང་བ། ངེས་གསང་རྡོ་རྗེ་གླིང་གི་གདན་ས་པ་དུང་དགོན་
ཆོས་རྗེ། དབོན་མཁྱེན་རབ་བློ་ལྡན། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་
གླིང་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། གཞིས་ཀ་ཤར་ཨ་གུར་ཅན་གསུམ། དྲུང་འཚོ་བ་ངག་དབང་ལྷག་བསམ། ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ཕ་བུ། བླ་མ་ཁག་གི་གྲྭ་པ་ཐོར་བུ་དང་
བཅས་ཕྱེད་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་གསང་བ་ཡོང་རྫོགས་ཀྱི་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐིག་ཚོན་གྱི་ཆོ་ག་ཙམ་མ་གཏོགས་སྔོན་འགྲོ་ནས་བཟུང་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་གི་བར་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཆད་ལྷག་མེད་པ་ཕུལ། བུམ་དབང་གི་དུས་
མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལ་སྤྲོད་པའི་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་དེ་བྱེད་རྩིས་ཡིན་རུང་ཤེལ་རྒྱན་
གྱི་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ད་ལམ་སྤྲད་པ་འགབ་འདྲ་ཟླ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེར་བས་

བཀའ་བརྒྱད་ཁྲོ་བོའི་དབང་ལ་འབྲེལ་ཆགས་རྒྱུ་མི་འདུག་ཀྱང་རྙིང་ལུགས་ལ་ཤེལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

332

རྒྱན་སྤྲོད་མཁན་དང་སྟོད་ཁོག་རུས་རྒྱན་ལ་སྨད་ཁོག་ཤེལ་རྒྱན་བྱེད་པ་སོགས་གུ་ཡངས་གཤིས་ངེད་རང་ནས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཤར། དབོན་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་སྡེ་ཡས་མས་ཆེར་གསུང་སྒྲོས་མཛད་ན་ཁྲེལ་དགོད་རྒྱབ་མི་ཡོང་ལ་ཆེ། དེ་སྟེང་ཆོས་རྗེ་ཆུ་མིག་པ་ཡང་འབྱོར་བར་འཇམ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཟིལ་གནོན་གྱི་དབང་བཞི། བྱང་གཏེར་ཕུར་པ་ཆེ་མཆོག་དང་ལྕགས་ཁང་མ་སོ་སོའི་གཏེར་གཞུང་སོར་གནས། འཇམ་དཔལ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་དབང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་གཏེར་གསར་ཚེ་སྒྲུབ་
བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་དབང་། གྲུ་གུ་ཡང་ཝཾ་གི་གཏེར་མའི་འཇོམས་བྱེད་ཉི་ཟླ་ནག་
པོའི་བཀའ་གཏད། གནུབས་ལུགས་སྟག་ཞོན་གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་བསྡུས་པ་གཏེར་གཞུང་སོར་གནས། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་ཀ་གནམ་སྐས་
མའི་དབང་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་པའི་ཕྱག་བཞེས་དང་ཆོས་རྗེ་དང་མ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཚར་རེ། འཇམ་དཔལ་རྫོགས་ཆེན་དང་ཚེ་སྒྲུབ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་གཉིས་ཉི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་དེ་སྐབས་ཆོས་རྗེ་གནས་གཞི་བ་དང་བསམ་གྲུབ་དགོན་པ་བ་སྤུན་གཉིས་ཀྱང་སླེབས། གཙང་དུ་སྐུ་རིམ་གློ་བུར་བ་ཞིག་ཚུགས་ནས་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲུབ་ཆེན་གྲོལ་མཚམས་བླ་མ་དགའ་རབ་ཐོན་པ་ཆོས་འཕྲོ་ལ་འཕྲེང་བ་ཙམ་བྱས་ཚོད་དུ་འདུག དབང་སྒྲུབ། འཛབ་ཐུན། དཀྱིལ་འཁོར། དབང་རྫས། མཆོད་གཏོར་ཕྱག་ལེན་མཐའ་དག་གཞུང་དང་བརྒྱུད་པའི་བཞེད་སྲོལ་མ་ཉམས་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲ་འགྲིག་ཅིང་བགེགས་སྐྲོད་སོགས་ལ་མེ་ཐུན། ཆུ་ཐུན།
དབྱངས་རོལ། གིང་པའི་ཚམ་ངམ་དང་སྲོག་དབང་། བསྒྲལ་དབང་། ཟོར་དབང་ཚེར་བདུད་ཆས་སུ་ཞུགས་པས་མཚོན་སྔ་འགྱུར་བའི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

333

བར་བྱས།

འོན་ཀྱང་དྲེགས་པ་དབང་དུ་སྡུད་ཅིང་ལས་ལ་བསྐུལ་བ་ལ་ལྟ་བའི་རྩལ། གཉེན་པོའི་སྟོབས། སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་་ཞུགས་ཤིག་མེད་ན་གསར་མ་བའི་ངོ་ཞུམ་བག་མ་འདྲ་བ་དེས་ས་ལམ་མི་ཕྱོད་པར་གདའ་འོ། །དབང་རྣམས་གྲུབ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཆུ་མིག་པ་དང་བསམ་གྲུབ་དགོན་པ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་མ་ཚང་བར་མ་ཏྲཾ་སྐོལ་བྱང་དཔེ་མ་རྙེད། གཞན་བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་།
གཤིན་རྗེ་ཚེ་བདག་ལྕགས་འདྲ་དང་ལྕགས་སྡིག་གི་སྐོར། བྱང་གཏེར་ཕུར་པ་ལུགས་
གསུམ། འཆར་ཀ་གནམ་སྐས་མའི་སྐོར། འཇམ་དཔལ་རྫོགས་ཆེན། ཚེ་སྒྲུབ་བདུད་
རྩི་འཁྱིལ་པའི་སྐོར་སོགས་ཐོབ་ཡིག་སོར་གནས། བདེ་འདུས་ནས་སྔགས་བཟློག་ཆེན་མོ། མཆོད་པ་ཕུད་སྐོངས། འཆར་ཀའི་བརྐོས་རྗེ་ཞུ་བ་ཞུ་ལན། གསར་རྩོམ་བཀའ་བརྒྱད་ལས་བྱང་གི་ཆོག་སྒྲིགས། ཁྲོ་རོལ་ཆོག་སྒྲིགས། ལས་བྱང་ལེ་བརྒྱད་
མ། བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མདོས་སོགས་ཁ་ཡར་གྱི་ལུང་རྣམས་ཕུལ་ནས་ཆོས་ཚན་ཉེར་ལྔ་ནས་དབུ་བཙུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། ལུང་གི་རྐེད་པ་ནས་རྟ་ནག་སྒྲོལ་མ་བའི་གདུང་བརྒྱུད་གཞོན་པའང་འབྱོར།

སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཚོ་དང་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་ཉི་ཤུ་སྐོར། གཞིས་ཀ་ཤར་
ཕ་བུ་དང་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་བཅས་པ་ལ་མཆོད་རྟེན་བཅས་ཆོག་ལྕགས་འདྲ་
ལུགས་དཔལ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་དང་། ལྕགས་སྡིག་ལུགས་འབྲི་

གུང་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་དངོས་སུ་མཆོད་རྟེན་
བརྩིག་པ་དང་འཁོར་ལོའི་དཔེ་རིས་ངོ་སྤྲོད། འཆི་བདག་ཞལ་དབྱེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

334

གཟུངས་འབུལ། རབ་གནས་སྒྲུབ་པའི་བར་དམར་ཁྲིད་མཛུབ་བཙུགས་ཐུགས་ངེས་རྙེད་དུ་ལེགས་པར་ཁྲིད། ཟླ་མཚམས་ཚུན་འཆད་ཉན་འཕེལ་བར་བྱུང་། སྔ་འགྱུར་
གྱི་དགོན་གཞིས་མང་པོར་མཆོད་རྟེན་བཅས་ཆོག་འདི་བཞུགས་ནའང་དེང་སང་རྡུལ་དང་མུན་པའི་མལ་དུ་བག་ལ་ཞ་བ་ད་ལམ་གད་བདར་ལེགས་པོ་བྱས་ནས་ལྷ་ངོ་མི་ངོ་འཕྲོད་པའི་ལུགས་སུ་བགྱིས། བླ་མ་ཞིག་གིས་ཤའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་
ནས་དེ་བཤད་ཚོད་ཡིན་འདི་ཤ་ཚོད་ཡིན་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་བཤད་ཚོད་དང་མི་འདྲ་བའི་ལག་ལེན་
ཉམས་མྱོང་མ་འདི་ཚོ་ལག་ཏུ་བསྟར་ན་དབུ་ཁུག་མ་གཏོགས་དབུ་ཧྲིལ་མཛད་དགོས་མེད་དོ། །

༥༽ བསྙེན་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཤིང་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་བ་དང་ས་སྐྱའི་
ལུགས་ཀྱི་དབང་བཀའ་མང་དུ་སྤེལ། གསན་ཡིག་གངྒཱའི་ཆུ་རྒྱུན་བཀའ་རྩོམ་
གྲུབ། དོལ་ཆུ་མིག་རྒྱལ་འགོང་གི་གནོད་པ་བཟློག གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་ཡང་དག་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་གི་རྒྱུན་གསོས། ཁལ་ཁ་དང་ཨོ་རོད་ནས་གུས་མཆོད་བགྱིས་པར་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་རྗེས་འཛིན་སྨར།

(༡༥༥ བ་༡། ༢༡༦ འ་༡༠) བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། འབྲི་ལུང་བློ་བཟང་དཔལ་འབྱོར། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་
གསུམ་རྒྱུན་གྱི་ལས་བྱེད་དང་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་དྲུང་འཚོ་ལྷག་བསམ་
གཉིས་དམིགས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་མི་འགྲུལ་ཉུང་ངུར་བྱས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་མི་འདའ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

335

བའི་བཅད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་ངོས་རླུང་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་
པར་བགྱིས། བདུན་གཉིས་པའི་ཁོངས་སུ་ལོག་ཏྲིའི་ལུང་དང་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་བཟང་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཐུགས་སྒྲུབ་དྲག་པོ་རྩལ་གྱི་དབང་ལུང་བསྐྱར་ལྡབ་དང་ལ་སྟོད་
དམར་པོའི་བདུད་རྩིའི་དབང་། སྒྲོལ་མ་ཕུག་ཏུ་གཏེར་སྟོན་ཡོལ་མོ་བ་ཆེན་པོར་དག་སྣང་དུ་བྱུང་བའི་མཁའ་འགྲོའི་བརྡ་དབང་། དེའི་ཡིག་ཆ། ཡོལ་མོ་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་ཐར་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་མངས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས། དབོན་རིན་
པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གཉེར་གནང་མཁན་མང་པོར་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་

འཁྲིད་རྒྱས་པ་ཞིག་འབུལ་དགོས་ཡོད་རུང་འཕྲལ་དུ་མ་ཐུབ་པར་མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ་དང་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ནན་ཆེས་པས་ཐུན་མཚམས་ལ་ཁའུ་པའི་བཞེད་སྲོལ་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ཉམས་འཁྲིད་སྨིན་རྒྱས་སུ་ཕབ།
(༡༥༦ ཉ་༡། ༢༡༧ ཐ་༤) ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཞག་ཤས་ཀྱི་བར་རྡོ་
རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ། དབོན་རིན་པོ་ཆེ། གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། རྫོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་འོད་གསལ་ཀློང་ཡངས། མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། དགེ་སློང་
འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱིད་ཀ་འབུལ་འཕྲོར་ལུས་པའི་རིག་འཛིན་
ཡོངས་འདུས་ཀྱི་པོད་ལོངས། བྱང་ཆུབ་གླིང་པ་དཔལ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྱ་མངས་

ཕུག་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཀུན་བཟང་ཐུགས་གཏེར་གྱི་རྩ་དབང་། ཕྱག་རྡོར་གྱི་

དབང་དང་པོ་ཏིའི་ལུང་ཡོངས་རྫོགས། གཏེར་ཁ་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ལྷ་གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་། གཏེར་ཁ་འོག་མ་དང་རིན་ཆེན་གླིང་པ་གཉིས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་ནཱ་ག་

རཀྵའི་དབང་ལུང་། འཇོམས་བྱེད་ཉི་ཟླ་ནག་པོའི་བཀའ་གཏད་ཡང་བསྐྱར་དང་ལུང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

336

ཡོངས་རྫོགས། གཏེར་ཁ་འོག་མའི་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྲོག་དབང་ལུང་། མངའ་བདག་ཉང་གིས་གཏེར་སྒྲོམ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་བསྟན་མའི་སྐོར། ཟུང་མཁར་ཨ་ཇོ་དཔལ་པོའི་གཏེར་མའི་རྡོ་རྗེ་དྲག་རྒྱལ་མའི་སྒྲུབ་སྐོར་ཆ་ཚང་བ། དེ་ཡང་ས་དགེ་གཉིས་ཀྱི་ནཱ་ག་རཀྵ་ལ་གསར་མའི་རྗེས་གནང་དཀྱུས་འགྲེའི། བདག་ལ་ནཱ་ག་རཀྵ་ཡི། །སྐུ་ཡི་རྗེས་གནང་སོགས་སྦྱར་བའི་སད་མོ་ཆེའི་ནཱ་ག་རཀྵ་དང་རྙིང་རློམ་མང་

པོས་གཏེར་གཞུང་སོར་གནས་བསྐུར་ཡང་ཐོད་པ་ཞལ་དབྱེའི་རྣམ་དབྱེ་མ་དོད་པར་ནང་མཆོད་ཀ་པཱ་ལ་ནས་ཀྱིས་བཀང་བའི་དབང་རྫས་བྱེད་པ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བར་ཆོས་རྒྱལ་འབྲི་གུང་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་འཁྲུལ་མེད་དང་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་
ལ་གཏོར་སྤུངས་བཅས་ནས་གསར་མའི་ཆོས་སྐྱོང་གི་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ཏེ་གཞན་མགོ་བསྐོར་བའང་སྣང་མོད། ཕྱག་ལེན་འདི་ནི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་མཁན་པོ་ཁ་སྤུ་ཅན་དེའི་བཞེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ལུགས་ཡིན། དབོན་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་གསན་དགོས་བདག་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡན་ལ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ལྕགས་རི་ཕྱིར་མི་འདའ་ཞིང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཞལ་ངོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ཕྱི་ནས་ནང་ལ་ཡང་མི་འདའ། ཁྲི་ཆེན་ཀུན་
དགའ་བསོད་ནམས་ནས་སླར་ཡང་བཀག་པོ་ཚང་འཛུད་བྱུང་བ་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་ཟབ་ཆོས་རྣམས་གསན་བཞེད་པར་ཚོགས་བཤད་ཟ་ཟིའི་གཏམ་གྱི་གསན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། ཨཥྚའི་བསྙེན་ཆེན་མ་སོང་བའི་སྟབས་གསུང་ངག་སློབ་བཤད་ནི་འཕྲལ་དུ་འབུལ་བདེ་རིས་སུ་མི་འདུག་པར་མ་ཟད་གསེར་ཆོས་དང་ཆོས་སྐྱོང་གི་སྐོར་སོགས་མཁའ་འགྲོ་ལྔ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ནས་བརྩམས་པའི་སྙན་རྒྱུད་བཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྱེད་པ་ལས་རྐང་ཟིན་ལག་ཟིན་གྱི་སྟབས་བདེ་དེ་ལུགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

337

འདི་ལ་སྲོལ་མེད་པས་ནམ་དུས་ཕྱི་མོར་སོང་བ་དང་བཅས་ལོ་རྟིང་མ་ཚོར་འཆད་
ཉན་བྱེད་པ་བརླིང་བར་གོ་བས་ད་ལམ་ཚར་ལུགས་དང་རྫོང་ལུགས་ལ་དར་སོ་ཆེ་བ་པདྨ་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བླ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཡིག་ཆ་ལ་ལྷ་དབང་བསྣན་ཏེ་དབང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་རྫོང་ཆུང་ཆེ་དབང་། རྟ་མགྲིན་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་
དྲིལ་གྱི་དབང་། གིང་ལྔ་གཟའ་གདོང་གི་སྲོག་གཏད། རྟ་པོད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལུང་

རྣམས་ཕུལ། སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ནས་རང་ཕྱོགས་ལ་དར་རབ་བྱུང་
རུང་ཕྱི་སྐོར་ལུང་རྒྱུན་ཡང་ཆད་ཅིང་བྱེས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འགའ་རེས་གསང་བ་
འདུས་པའི་དབང་ཆོག་བཛྲ་ས་མཱ་ཛ༔ས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ས་ཕུར་ལྷ་ཁྲ་ལ་ས་ལོས་ཀྱེ་རྡོར་འབྱིན་འཇུག་གི་སྐུ་མཆེད་ར་གན་གསེར་ཆུས་བྱུགས་པར་བློ་མ་སོང་བས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་དུ་རེ་བའི་ཕ་བོང་ཁ་པ་ཞལ་སྔ་ནས་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པའང་དབང་ལུང་གཉིས་ཀ་ཉན་པར་བོས།

ཁོང་པ་ཐུགས་རབ་དངོས་གཙང་བས་ཆོས་རྒྱུན་ཚད་ལྡན་ཞིག་མཛད་དམ་སྙམ། རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་བྲག་དཀར་ཆུ་བཟང་གི་བླ་མས་གསར་མའི་ཤན་རེ་ཆེ་ཞུགས་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་དང་སློབ་དཔོན་ཆེན་
པོའི་ཆེ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར་ཏེ་ཚེ་དབང་དཀྱུས་མ་ཞིག་ལ་རྫོང་ཆུང་ཚེ་དབང་གི་མིང་བཏགས་ཏེ་ཕུལ་འདུག་པ་ད་ལམ་ཆོས་བདག་པོའི་ཕྱག་ཏུ་འཕྲོད་པའི་ཁུལ་ཡིན་
རུང་ས་དྲི་ཁ་གསུང་བ་ལམ་དུས་མཛད་པ་ལས་ས་དྲི་ཁ་བ་རང་མེད་ལ་ཆེ། ད་ཆ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

338

པདྨ་ཡང་གསང་འདི་ས་དགེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་མི་ཚེ་མ་ཕྱིད་ན། རྙིང་མ་བ་ཚོས་བརྒྱ་
བུད་དུ་བཏང་ནས་མི་ཆུད་ཐག་ཆོད་དུ་གདའ་འོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་སྐྱེར་སྒང་ལུགས་ཀྱི་རྟ་མགྲིན་གྱི་བྱིན་རླབས་

ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ལེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་གཏེར་གཞུང་ཡིག་རྙིང་

གི་སྐོར་ཕུལ་ཞིང་ས་དགེ་ཞལ་གསུམ། དྭགས་ཤངས་ཞི་བྱེད་སོགས་ཆོས་ལུགས་ཕལ་ཆེར་ལ་རྒྱལ་བསེན་གྱི་གནོད་པ་བྱུང་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་མང་
ཡང་སོ་སོའི་བླ་མས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྗེས་གནང་ཙམ་ལས་གཏེར་གཞུང་དངོས་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ་ཉུང་ཞིང་འཁོར་ལོའི་དཔེའུ་རིས་གཉིས་ཐོར་བུ་སྣང་
བའང་ཞ་ལུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་འཁོར་ལོའི་མཆེད་ཟླ་ཁོ་ནར་འདུག་པ་སྔགས་
རྒན་རལ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་གྱི་འཕྲེང་དུ་བཅུར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྟེན་
གཏེར་གཞུང་བཞིན་བཀོད་པ་ལུགས་འདཱི་སྲོག་གི་མེ་རོ་བསླང་བ་ལྟ་བུར་སོང་། གཞན་ཡང་གནུབས་ཀྱི་ཧྲཱིཿདམར་དང་མཐུ་སྟོབས་དྲེགས་པའི་རྒྱལ་པོ། གཏེར་ཁ་
འོག་མའི་གུ་རུ་དར་ནག་བེར་ཆེན། ཚེ་བརྟན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཏེར་མའི་ཡུལ་
འཁོར་སྲུང་གི་དམག་བཟློག གུ་རུ་ཇོ་ཙེའི་གཏེར་མའི་དབང་ཕྱུག་ནག་པོ། ཆོས་དབང་དང་རྣམ་སྣང་ཐུབ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ཏིང་རྫོགས་ཀྱི་སྲུང་འབུམ། བླ་མ་

དགོངས་འདུས་ཀྱི་སྲུང་འབུམ། བྱང་གཏེར་དུག་དབང་གི་ཡི་གེ། ལས་འབྲེལ་རྩལ་
དང་རཏྣ་གླིང་པའི་གནོད་སྦྱིན་བཤན་པ་དམར་པོའི་ཆོས་སྐོར། རྡོ་རྗེ་གླིང་པའི་ཟ་

ཡིག་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་དང་སེང་གདོང་མའི་ཟ་ཡིག་སོགས་གཏེར་ཁ་སྣ་ཚོགས་
ཀྱི་ཟ་ཡིག་གི་སྐོར། ཕར་ཕྱིན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མཐུ་བཀའ་གཏེར་གཉིས། ཟངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

339

གླིང་གི་གཏེར་མའི་གཏད་རུལ། བྱ་མངས་པའི་ཇག་འཆིང་རྭ་རུ་མ། འཁོན་སྦྱོང་གི་སྲུང་བ་ཁ་ཡར། དྲག་སྔགས་སྣ་ཚོགས། ཆོས་རྒྱལ་བྱང་པའི་གསུང་ཁ་ཤས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་ཕྱུག་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཛ་པིར་རླུང་འཁྲིད་ཀྱི་ལག་ལེན་
མན་ངག་དང་བཅས་པ། ཆོས་མཚམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཕྲང་འགོ་གཏེར་སྟོན་པའི་
འཆི་མེད་སྐུ་གསུམ་འདུས་པའི་དབང་ལུང་རྣམས་ཕུལ། སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཐུགས་ལ་ངེས་པར་འདུག་པ་ཕྱག་འཁྲིད་དོགས་གཅོད་
ཞུས་ཤིང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཀྱང་བརྗེད་བྱང་དུ་བཏབ།

པཎ་ཆེན་སྐུ་མཆེད་དང་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་པའི་གཏེར་གསར་གཙོ་བོར་འདོན་དགོས་པའི་གོང་རྭ་ལོ་ཙཱ་བའི་གནས་ཚུལ་དང་བཅས་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྒྱས་པར་ཕུལ་ཞིང་ཐུགས་ལ་རུས་པ་འཇུག་མི་འཇུག་ནི་སླད་ནས་ཟོས་མ་ཟོས་དམར་ཆུང་བྱད་ཀྱི་

དཔེར་འདུག དམག་ཟོར་མའི་གཏོར་འབུལ་དགོས་ཕེབས་པ་བརྩམས། སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དབོན་རིན་པོ་ཆེར་བདོག་པའི་སྐྱེས་དང་བཅས་རང་གནས་སུ་བཏེག རྫོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུས་གཏེར་ཁ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་དབང་ལུང་
ཉམས་འཁྲིད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཁས་བླངས་ཤིང་ཁོང་དཔོན་སློབ་
ཆོས་བསྒུགས་ལ་ཡར་ཀླུང་ཚོར་བཞུགས་བརྩིས་འདུག་པ་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་འབྲུ་

འཛིན་སྤྲད།

(༡༥༩ ཉ་༢། ༢༢༡ འ་༡༡) རྒྱ་གར་ནས་ཀྲིཥྞ་ཨུ་ད་ཡ་ཞེས་པའི་པཎྜིཏ་ཞིག་འོངས་པའི་གནས་ཆེན་གྱི་ས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིལ་བུར་བསྒྲུབས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཤིང་གི་ལོ་མ་བྱིན་ཞིང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལས་དྲངས་པའི་བསྔགས་བརྗོད་སྨོན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

340

ལམ་བརྩམས་པ་འདར་པ་ལོ་ཙཱས་བསྒྱུར་བ་ནི།
མིང་ལྡན་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བའི་དཔལ་མངའ་མཐའ་ཀླས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་

བརྒྱན་བྱས་ས་ཡི་ཟླ་བ་སྟེ། །རིག་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ཡོངས་གང་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་དགའ་བ་ལ་འཇུག་ལྷ་མིས་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་དཔག་ཡས་སྐྱེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་ལེགས་བཅོམ་ཡང་དག་དོན་ལ་འགོད་མཛད་པ། །ལྷ་ལྡན་གནས་སུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཁྱེད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་བཞུགས་གསོལ་བདག་ཅག་རབ་ཏུ་དང་བས་འདུད། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དང་མེས་པོ་ཚངས་པ་གཉིས། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་སྲང་ལ་གཞལ་བ་ན། །བྱེད་པོ་ཡང་བས་མཐོ་རིས་གནས་སུ་སོང་། །མགོན་ཁྱོད་ལྕི་བས་ས་སྟེང་གནས་ཞེས་གླེང་། །ཞེས་ཚིག་སྦྱོར་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྣང་ངོ༌། །རྩོམ་འཐོར་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་འདུག་པས་གསེར་སོགས་ཀྱི་སྟེར་ཆ་ལེགས་པ་བྱས།
(༡༦༠ ཉ་༥། ༢༢༣ ཐ་༦) རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་སོགས་རྗེས་སུ་བསྐུར་བའི་པར་ཕལ་ཆེར་བརྐོས་ཟིན་པ་ཚོ་སྐྱེལ་བར་པར་ཞུས་རབ་འབྱམས་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཅན་འབྱོར། ངེད་རང་གི་དོན་ལ་གནས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཁུལ་གྱི་ཐོབ་ཡིག་པོ་ཏི་བཞི་པོར་ཞུས་དག་རྐང་མ་སྡེ་པ་འདར་ལོ་དང་དེའི་རོགས་བྱེད་བྱ་སྒོ་ནས། སྤོས་འཛིན་པ་ངག་དབང་ནམ་མཁའ། འདར་གཞོན་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་བཞིས་ལན་གྲངས་མང་དུ་བྱས། རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་ལྗགས་ཞུས་ཤིན་ཏུ་ཐེངས་པ་ཚར་གཅིག་དང་། གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཟུར་རྒྱན་བཅས་ཞུས་དག་གྲུབ་པས་འགྱངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

341

མེད་དུ་རབ་འབྱམས་པ་ཅན་ཐོན་སྐབས་བར་གྱི་མ་དཔེར་བསྲིངས། སྦུས་སྲང་སྤྱོན་
པས་ལྟད་མོ་དགོས་ཚུལ་ལྟར་གཡར་པོ་བཏང་བ་ཤོག་རྟགས་དང་མཆན་བུ་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་ག་ནས་ཞིབ་པ་ལྟ་ལོང་མ་བྱུང་རུང་། དྲུང་འཁོར་ཞུས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་རིས་ལ་གསར་དུ་བརྗོད་དོན་ལྷག་པོ་ཐོན་པ་མི་འདུག་ཟེར། ཆོས་
འབྱུང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད་དང་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་སྙན་གྲགས་མི་འདུག་ཀྱང་། བློ་ལྡན་ཚོས་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན་ཨ་ཕའི་གསོལ་ཞལ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་ལས་བོད་ཡུལ་དུ་ཆོས་དར་བའི་རྩ་ཁུངས་ཆོད་ཙམ་ཡོང་ངམ་སྙམ་མོ། ། (༡༦༦ ཉ་༥། ༢༣༢ ཐ་༡) ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁང་རྒྱབ་ཡོལ་དང་བཅས་པ་དངུལ། རྒྱབ་ཡོལ་ལ་སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་ཆེན་མོ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་ཚོགས། བཞུགས་ཁང་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་རྣམས་བཞེང་བའི་ལས་གྲྭ་བཙུགས།

(༡༧༣ ཉ་༣། ༢༤༡ ཐ་༩) སྡེ་པ་བསྙུན་པར་ཁམས་གསུམ་དུ་དྲུང་འཚོ་ལྷག་དར་གཉིས་ཀྱིས་གཏར་ཁ་བྱས་པའི་སྲུང་འཁོར་ལ་ཕྱིན། ཉེར་བརྒྱད་ལ་སྡེ་པའི་གཉིད་
སྲུང་བར་ཕྱིན་པ་སྡེ་པར་ཆོས་སྐྱོང་འདྲ་འཁུ་བའི་འཁྲེན་ཡིན་ནམ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་
ཐར་རྒྱན་དོལ་གནས་བརྟན་པས་ཁྱེར་བའི་གདོན་གྲིབ་ཇི་ལྟར་ཡང་རྐང་པ་གཡས་པའི་འབམ་འཕར་བའི་ནད་གཡོག་དབུ་མཛད། མཆོད་དཔོན། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་སྨན་པ་དྲུང་འཚོ་ལྷག་དར་གཉིས་ཀྱིས་བྱས། སྣང་སྲིད་ཀྱི་

དྲེགས་པ་རང་སེམས་སུ་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁ་གདངས་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་
ཞིག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་ནས་ལ་མོར་གཉེར་པ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། བསམ་ཡས་དང་ཚོང་འདུས་སུ་སྤུན་བདུན་ནས། ཐང་པོ་ཆེར་གཙང་དོན་ཆེན་པ་སོ་སོར་སྤྱན་གཟིགས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

342

ཚོགས་འཁོར་བཟབས་རྒྱས་འཕྲིན་ཡིག་ཚིགས་བཅད་དང་བཅས་རྫོང་བདའ་
བགྱིས་ཤིང་གནས་ཆུང་དུའང་མཆོད་པ་སྤྱན་གཟིགས་བསྐྲུན། ཚང་མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟན་བཞུགས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ངེད་དག་ཞིང་དུ་འགྲོ་བར་རིངས་པའི་ཉམས་ཙམ་བྱེད་འདུག་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་རིགས་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་གནས་ག་ལ་དགོས། ད་ལམ་ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་ཏེ་རིམ་གྲོར་དབུས་ཁུལ་གྱི་དགོན་ཁག་ཆེ་ཁ་རྡོག་བསྒྲུགས་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔར་མང་ཇ་བསྔོ་རྟེན་འགྱེད་(བསྡུས་)བཅས་བསྟར།
(༡༧༣ བ་༥ ། ༢༤༢ ཐ་༤) དོལ་ཆུ་མིག་དཀར་རྒྱལ་གྱི་ཚ་ངད་ཆེར་སོང་བ་དང་གཞན་ཡང་མི་བསྲུན་འགོང་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་དམིགས་གྲྭ་ཚང་དུ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེས་བྱས་པའི་ཨར་གཏད་བྱ་བ་མཇུག་ཏུ་སྲེག་པ་ཧོམ་གྱི་ལས་ལ་སྦྱར། འབྲས་སྤུངས་སྔགས་ཁང་དུ་སྟོད་རྒྱུད་པ་ལྔ་བཅུས་ཞག་
བདུན་གྱི་རིང་ཤཱ་ས་ན་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་མཐར་གཏོར་བཟློག ཐང་པོ་ཆེར་ཞག་ལྔའི་བར་བཟབས་གསོལ། སྲོང་བཙན་དུ་དཔལ་རི་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞག་ལྔར་སྤྱན་

གཟིགས་དང་བཅས་བསྐང་བཤགས། འཕྱོང་རྒྱས་རྫོང་དུ་དཔལ་རི་སྤྲུལ་སྐུ་གྲྭ་བཅས་ཉི་ཤུས་བདུན་གཅིག་གི་རིང་རིག་འཛིན་སྲོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚེ་སྒྲུབ།
(༡༧༥ ཉ་༦། ༢༤༤ ཐ་༡༠) སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་དུས་ཀྱི་མཐར་རྒྱལ་པོ་དང་ཀླུའི་གདོན་སྡེ་བརྒྱད་གཞན་ལས་འཚུབ་ཆེ་ཚུལ་ཇོ་མོ་མཚོ་རྒྱལ་ལ་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་སྟེང་དེང་སང་རྒྱལ་གསར་སྤང་ལ་ཤ་མོ་ལྟ་བུར་རྡོལ་བའི་ཀུན་རྟོག་ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་འཆར་བ་ནས་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མཛད་གྲྭ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

343

ཚང་གི་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་འབྱུང་པོ་དེ་དག་མཐུན་རྫས་དང་བཅས་རྫོངས་སུ་བཏབ།

(༡༨༤ ཉ་༢། ༢༥༦ འ་༡) གོང་དཀར་ཆོས་སྡེར་ཡང་དག་གི་སྒྲུབ་མཆོད་མི་འདུག་པ་འཛུགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྐབས་ཡིག་ཆའི་ཆོག་སྒྲིག་གི་བསྐུལ་མ་བྱུང་བ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་ཕུར་པའི་མངོན་དཀྱིལ་རྙིང་མ་བཀའ་མའི་
དགོངས་དོན་འཁྲུལ་མེད་ལ་སོང་གཤིས་ལྷ་ཁ་སྤོས་ཀྱང་བཏུབ་ཙམ་ཡོད་ནའང་ཧ་ཅང་གི་རིགས་འགྲེར་སོང་དོགས་ཤིང། བདག་པོ་ཀུན་རིན་པས་མཛད་པ་ཞིག་སྣང་བ་དབྱར་ཚད་པ་ཆེ་སྐབས་གྱོ་མོག་སྤུངས་པའི་བསིལ་གྲིབ་ཙམ་ཡོང་ཤས་ཆེ་ཡང་འཁོན་སྟོན་གོང་མའི་བཞེད་པ་ལ་ཆུ་བུན་གྱི་ཚོས་ཆེན་པོ་རྒྱབ་འདུག་པས་ཕུགས་
ཀྱི་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་རེའི་སློབ་དཔོན་ཧཱུཾ་ཀཱ་རའི་མངོན་དཀྱིལ་རྩ་བར་བཟུང་སོ་
ཟུར་གནུབས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་རྒྱབ་རྟེན་རྙིང་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོར་
དཔྱད་ནས་དཔལ་ཡང་དག་ཟླ་གམ་དགུ་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་དོན་སྣང་བྱེད་དང་
དཀྱིལ་ཆོག་ཧཱུཾ་མཛད་ཞལ་ལུང་གཉིས་གསར་རྩོམ་འདི་རེས་གྲུབ་པ་ཆོས་སྡེ་པ་དཔོན་སློབ་ལ་ལུང་ཕུལ། ཡིག་ཆ་འདི་ལ་གསང་འདུས་ཀ་ྱཻརྡོར་གཉིས་ཀྱི་ལྷད་འཇུག་

རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་ས་དགེའི་ཁྲོད་དུ་ར་ཕོ་དཀར་པོ་ལུག་ཁྱུར་མ་འདྲེས་དོགས་ནི་དགོས་པར་སྣང་། རྩྭ་སྒྱེ་མོའི་རང་བྱུང་ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་ནས་ཆུ་བླངས་ཏེ། ཉིན་བདུན་
གྱི་བར་ནད་རོར་ཕན་རེའི་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པ་ཆུ་ཚན་ལ་ནུས་པ་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བ་མང་པོར་རྩོལ་བས་བསྒྲུབས་པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་འདི་ཧ་
ཅང་ཤུགས་ཆེས་པས་དེ་ལ་སྟོབས་བཞི་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་ཐབས་ཤིག་མ་བྱུང་
ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཕན་པར་དཀའ་ཚོད་དུ་འདུག་པས། བཤགས་སྟོད་དུ། དེ་ཡང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

344

རྒྱུན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་རྨོངས་ལ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་ནད་གཞི་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། །མཛེ་ཅན་རྐང་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྨན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་

མཆིས། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་མངོན་ནོ། །

(༡༩༢ བ་༣། ༢༦༩ ཐ་༦) སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་འདི་མངའ་བདག་གི་སྐུ་རིམ་ལ་མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭས་ཆོག་བསྒྲིགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
འདིར་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་བ་དང་ཚ་མིག་པ་སོགས་སྤྱན་འདྲེན་མཆོད་འཕྲེང་གི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ནས་ཁ་བཀང་བའི་ཁ་ཐག་རིང་བ་གཙོ་བོར་བཏོན་ཞིང་ལ་ལ་དག་གིས་གཤིན་པོ་རྗེས་འཛིན་གྱིས་མཚོན་སྔགས་ཀྱི་

ལྷན་ཐབས་ཀྱང་མང་དུ་སྦྱར། དྲུང་པ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་བླ་མ་མང་པོས་ཤོག་ལྡེབ་བཞི་ལྔར་ཚང་བའི་ཤེར་སྙིང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལ་བསྡུས་པའི་དཔེ་
མཛད་དེ་བདག་བསླུས་གཞན་བསླུས་ཀྱི་གནས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་

ལུགས་སྲོལ་འདི་ཡིན་ཞེས་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པའི་སྣང་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། མདོ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་དུ་སྔོན་བྱོན་གྱི་མཁས་

པ་ཕལ་ཆེར་བཞེད་པ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་སྔགས་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་མཛད་པ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལོན་ན་མ་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཡང་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་དབང་ཐོབ་པ་ཉུང་གཤིས་གསང་སྔགས་འཇོལ་ཉོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལས་མཁན་པོའི་དགོངས་པའང་མདོ་ལུགས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཙམ་ཡང་སྤངས་པ་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཅེན་གྱི་ཡིག་
ཆ་མཐོང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་རང་ཉིད་འདྲི་བའི་འདུན་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་དོན་གཉེར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

345

ཅན་དུ་མས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་སྒྲིག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་བརྩམས་པ་འདིས་སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་གི་སྲོལ་གཉིས་པ་ཞིག་གསར་དུ་ཕྱེའམ་སྙམ།
(༡༩༤ ཉ་༥། ༢༧༡ འ་༡༠) རྡོ་རྗེ་བྲག་པ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་དགོངས་འདུས་ལུགས་
ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་བསུ་བཟློག་དང་ལུག་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་འཆི་བླུ། ཁྲི་སྲོང་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱི་གཏེར་གསར་འཆི་མེད་སྐུ་
གསུམ་རིགས་འདུས་ཀྱི་རྡུལ་ཚོན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བདག་གི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཚེའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་པའི་སྔོན་འགྲོར་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་ཡང་རིང་དུ་བརྐྱངས། རིག་འཛིན་སྲོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དུ། པདྨའི་ཡང་
སྤྲུལ་རྒོད་ཀྱི་ལྡེམ་ཕྲུ་ཡིས། །འཛམ་གླིང་རྒྱལ་བརྒྱུད་བདེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རྩེར། །བར་
ཆད་སེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་གནད། །ཅེས་རྒྱལ་ཁབ་པོ་ཏ་ལར་རིག་འཛིན་
ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིག་དགོས་པ་གསལ་བར་བྱུང་ཞིང་། བྱང་
སེམས་སྤྲུལ་པ་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ལ། །རང་ལོ་མཐུན་པས་བརྟན་བཞུགས་བརྒྱ་རྩ་
དང་། །ཞེས་པའི་ངོས་འཛིན་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པས་དེ་འདྲའི་ཁྲོད་དུ་ཞུགས་མ་དགོས་ཀྱང་རི་བོང་ཅལ་སྒྲོག་གིས་གླེང་བ་ལྟར་ན་ལོ་སྙིང་

གཅིག་པའི་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་ནང་ཚན་རིག་འཛིན་
ཆེན་པོའང་དགུང་སྙིང་སོགས་ནས་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གོ །
(༡༩༧ ཉ་༦། ༢༧༥ འ་༦) ཁལ་ཁ་དང་ཨོ་རོད་རྒྱལ་པོའི་མཇལ་ཕྲད་ཤར་བར་ཁལ་ཁ་ནི་གནམ་ཆིང་གིར་གྱི་བརྒྱུད་ལས་ཆད་པ་སོགས་སྔར་གྱི་སོག་པོའི་གོ་
བབས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གླེང་། ཨོ་རོད་ནི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་དབུས་གཙང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

346

ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་སར་གང་ཡོད་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཁྲི་གནོན་མཁན་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་འདུག་པ་བསྟན་གཞུང་གི་རྒྱུན་ལ་ཕན་ཚུན་ལུགས་ལེགས་གལ་ཆེ་བའི་གཤིས་གསེད་བཀྲོལ་བཏང་བའི་བབས་འབྲེལ་དང་མཚུངས་པའི་མཇལ་ལུགས་སྟན་གྱི་མཐོ་དམའ་སོགས་ཕན་ཚུན་ཐམས་ཅད་རེ་
འཁོན་མི་ཡོང་བའི་བཅའ་བསྒྲིགས།

ཤིང་སྟག་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་མཆོད་པ་དང་ཉིན་དང་པོ་ཁལ་ཁ་ཨོ་རོད་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་བློན་འབངས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། ཉིན་གཉིས་
པར་སོག་པོ་རགས་བསྡུས་དང་རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ། སྡེ་པ་ལྷུན་པོ་རྫོང་པ།
ལྷ་བྱ། སྐྱིད་ཤོད་ཁག དབུས་གཙང་གི་ནང་སོ་རྣམ་པ་དྲག་གྲས་སོགས་རིན་ཅེན་རྒྱན་ཆ་དང་ཆས་པ་ཉེར་བདུན། གཞུང་གི་ལྔ་བཅུ་བཅས་ཆོས་བཟང་ལྷའི་འདུན་ས་ལྟར་བརྗིད་ཆགས་པ། ཉིན་གསུམ་པར་རྒྱུད་སྟོད་པ་སེར་འབྲས་སོགས་གཉུག་མར་གནས་པའི་མཁན་སློབ། དབོན་ཆོས་མཛད། ལས་སྣ་བ། སྒར་གྲྭ་ཚང་བླ་མ། ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། འདར་ལོ་དང་རྣམ་གླིང་པཎ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚིག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་འབེལ་གཏམ་རྒྱས་པར་བསྟར།

༦༽ དཔེ་ཆ་དངོས་གཙང་འབུལ་མི་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་རྫོགས་ཆེན་ཁྲིད་ཡིག་
རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་སོགས་བཀའ་རྩོམ། རྒྱ་ནག་མན་ཇུ་ནང་འཁྲུག་གི་བདེ་སྡུག་ཞུ་མི་མང་། སྔ་ཕྱི་འབྱོར་པར་མཚོ་ཁར་དཔོན་པོ་ཆེད་བསྐོས། སྣེའུ་
གདོང་བདག་པོ་བྱོན། སྡེ་པའི་སེམས་བསྲེགས་པར་བཤགས་པ་བཅོལ་ཏེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

347

གནང་རྟེན་བཟབས་བགྱིས་སོགས་དྲག་ཞན་མང་པོ་རྗེས་འཛིན། གྲོང་སྨད་པ་
སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྡེ་སྲིད་དུ་རེ་ཡང་འཁྲོལ་ཆ་སྩལ་དགོས་བྱུང་།

(༡༩༧ བ་༦། ༢༧༦ འ་༤) ལྷ་མདོངས་ལོ་ཙཱ་བའི་དཔོན་བརྒྱུད་ཐ་མ་གྲོངས་པའི་བསྔོ་རྟེན་དུ་སྒྲ་སྙན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དཔེ་ཆ་དངོས་གཙང་ཞིང་གཏོས་ཆེ་བ་འབྱོར། སྔར་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་དཔེ་ཚན་རེ་རེ་ཙམ་ལའང་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བླུ་དགོས་པའི་བལ་པོ་གསེར་མཐོང་ཁོ་ན་ཡོང་། དེང་སང་ཐོས་བསམ་གང་ཡང་མི་ནུས་པའི་སོ་གསོད་ལྐོག་ཉལ་བགྱིད་དུས་དཔེ་ཆ་འབད་
མེད་ལྷུན་གྲུབ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོས་ཁྱོད་ལ་འདི་འདྲ་ཨེ་མཁོ་ཟེར་བ་འདྲ་
ཞིག་འདུག་རུང་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ད་ལམ་ལུགས་ལ་མ་སོང་བའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ནས་ཐོས་བསམ་བྱར་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ཨེ་ཡིན་སྙམ་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱུང་ངོ༌། །
(༡༩༨ བ་༣། ༢༧༧ འ་༣) གཏེར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་

གཏེར་རྣམས་ལ་འཆད་རྩོམ་གསོ་བ་སོགས་གྱིས་ཤིག་པའི་འཁྲུལ་སྣང་འདྲ་བྱུང་བ་རྒྱུན་དུ་མ་རིག་པས་འཁྲུལ་བཞིན་དུ་ཉིང་འཁྲུལ་གྱི་རིགས་ལ་ཡིད་བརྟན་དེ་བས་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་བློ་རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་གང་ཡིན་དྲང་པོར་བཤད་པའི་དམའ་ས་བཟུང་ན་དམན་པར་བརྩི། མ་བྱུང་བྱུང་དང་མ་མཐོང་མཐོང་གི་ཨོ་ཟོབ་
བྱས་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་འགྲོ་བར་ཚེགས་མི་འདུག་གཤིས་ཉིང་འཁྲུལ་ལ་ཚད་མར་བཟུང་བའི་ཁ་ཕོའི་དོ་ཀེར་བཅས་རྫོགས་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བློ་ཅན་དགེ་སློང་འཇམ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

348

དབྱངས་གྲགས་པ་དང་། གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་པ་དར་མོ་སྨན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། རང་ནོར་རང་གིས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་གྱི་ཁྲིད་གཞུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་རིག་འཛིན་ཞལ་
ལུང་བྲིས། སྔར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་པར་འགྲོ་
ཁུལ་དེ་བརྩམས་པས། དགེ་ལུགས་པའི་གྲལ་དུ་ཆུད་པོ་རང་མ་བྱུང་། ད་ཆ་རྙིང་མ་

བའི་གྲལ་དུ་མི་ཆུག་ངེས་པ་ནས་ཟབ་མོ་སློབ་བཤད་པའི་གྲལ་དུ་དོག་འཚངས་བྱེད་དགོས་པ་འདྲའོ། །

(༢༠༤ བ་༣། ༢༨༦ ཐ་༦) དེ་ཡང་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་ལ་དུས་ཀྱི་ཆད་པ་ལྟ་བུས་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་དང་བཀའི་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པོ་མདུན་ན་འདོན་ཕིང་
སིང་ཆིང་དབང་རྒྱལ་བློན་ཐུགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་མ་གཅིག་པས། མ་ཧཱ་ཙི་ནའི་
རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོར་གཡུལ་འཁྲུག་རླབས་པོ་ཆེ་བྱུང་སྐབས་གོང་ནས་བཀའ་ཤོག་བཀའ་ངག་བསྒྱུར་བར་མཁར་སྔོན་པོ་རཱ་ཆི་བླ་མ། ལ་དུ་རྗར་གོ་ཆི། གུ་རུ་བི་ཆི་ཡེ་ཆི་སོགས་རྫོང་བདའ་གནང་བ་བླ་མ་འཕན་ཡུལ་མདར་མ་འཚོ་ཞིང་རྗར་གོ་ཆི་ཅན་
གྱིས་བཀའ་ཤོག་རྟེན་ལྡན་སྤྲད་པ་བླངས་ཤིང་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཞིབ་པར་ཉན། སྤྱིར་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་དྲིན་ཅན་གྱི་ཕ་མ་ཤ་སྟག་
ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་འདི་ཧ་ཅང་དམ་དྲགས་པས་རང་གཞན་གྱི་

ཆོས་པ་ཀུན་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་རྣམ་ཐར་ཟིན་པའི་རེ་བ་ག་ལ་ཡོད་གཤིས། སུ་བྱམས་ཕ་མའི་དཔེ་ལྟར་བོག་ཏོ་རྒྱལ་པོའི་དུས་ཡི་གེ་རྟེན་བཟང་པོ་མི་སྣ་དང་བཅས་མངགས་པའི་འདྲིས་རྒྱུས་ཐོག་གནམ་གྱི་ལྷ་ཤུན་ཙི་རྒྱལ་པོ་མང་བཀུར་གྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

349

ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་བདག་རྐྱེན་བཟང་པོ་ཚད་མེད་པ་ཐུགས་ལ་བཏགས། ངེད་རང་ངོས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན། གསེར་ཞལ་མཐོང་ཞིང་
ལུང་ལས་གནང་བ་སོགས་ནས་གོང་མའི་ཆབ་སྲིད་བརྟན་ཅིང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དཀར་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་གསོག་ཅི་ནུས་སུ་བགྱིས། བོད་གླིང་དགུའི་རྒྱལ་ཁམས་པའི་དཔུང་གིས་རྒྱ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་

དུ་རྔོ་ཐོགས་པ་ནི་ག་ལ་སྲིད། སོག་པོ་ཨོ་རོད་ཀྱི་དཔུང་གིས་ཕྱིན་ཚེ་དགྲ་ནུས་ཆེ་ཡང་རང་དབང་འདུ་དཀའ་བ་དང་ཚད་པ་དང་འབྲུམ་པ་སོགས་ལ་འཛེམ་བག་དགོས་པའི་སྟབས་གོང་གི་ཞབས་ཏོག་ཏུ་འདི་འགྱུར་གྱི་ཁས་ལེན་དཀའ་རུང་
མཆོད་ཡོན་ཚང་མ་བཀའ་བགྲོས་པའི་ཡས་ཕྱིན་རྣམས་ཁེབས་གང་ཆེའི་ཁྱད་ནས་
ད་ལའི་ཧུང་ཐའི་ཇི་ཡང་མགྱོགས་ཙམ་འདེགས་པའི་བཅའ་གཞི་ཤར་ཞིང་། རྒྱལ་ཐང་ཕྱོགས་སུ་མི་སྲུན་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྩ་ལྗངས་སོགས་སུ་ཡིན་ཐིངས་
དཀའ་ནའང་རང་ཇུས་དང་ཐུན་མོང་གི་ཆེད་དུ་ཚེས་ཉི་ཤུར་རྒྱལ་སྲས་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཚེ་དབང་དང་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྗེས་གནང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་བསྐུར་ཞིང་། ཨུལ་ཇོའི་ཐུ་པཱ་ཐུར་ཐའི་ཇིའི་ཆོ་ལོ། བདོག་པའི་སྐྱེས་དང་བཅས་དམག་དཔོན། དམག་ལས་པར་བཀའ་བརྒྱད་ནོར་བུ། མས་ཆགས་པ་ཅན་རྫོང་བདའ་མཛད་སོང་།
(༢༠༦ བ་༥། ༢༨༩ ཐ་༤) མཚོ་ཁྲི་ཤོག་རྒྱལ་མོ་འདི་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་ས་

འདུས་ཆེ་ཞིང་བསྟན་ཇུས་ལ་རྒྱའི་འགོ་སྡུད་ལ་དཔོན་པོ་རྒན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བར་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་བཅས་མགྱོགས་ཐོན་དགོས་གཤིས་ད་ལའི་
ཧུང་ཐའི་ཇི་ལ་ཤལ་སྣམ་ཕྲུག་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་རྗོང་བདའ་བྱས་ཤིང་ཐའི་ཇི་ཚེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

350

དབང་རབ་བརྟན་ལ་ཨེར་ཁེ་དའི་ཆིན་གྱི་ཆོ་ལོ་དང་ཐམ་ཀ དཔོན་མོའི་མིང་པོ་གཉེར་པར་ཐུ་ཤི་ཡེ་ཐུ་ནོ་ཡོན་དང་དེའི་ནུ་བོ་བསྟན་འཛིན་ལ་ཨེར་ཏེ་ནི་པཱ་ཐུར་གྱི་ཆོ་ལོ་བཏགས། ཚེས་ལྔར་གོང་ནས་གསེར་ཡིག་པ་ལ་དུ་རྗར་གོ་ཆི། གུ་རུ་བི་ཆི་ཡེ་ཆི། སྦྱོར་རཱ་ཆི་བླ་མའི་དབོན་པོ། སྤོ་ཤོ་ཁོ་གཉིས་བཅས་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཙོ་རྐྱང་གི་རྗེས་གནང་དང་། བཞུགས་གྲལ་གྱི་ཐོག་ད་ལམ་
མགྱོགས་འགྲོའི་གཤིས་མི་སྣ་ངོ་བོ་ཚོར་ཡང་ཆས་ཀྱི་སྟེར་ཆ་ཤལ་དཀར་དམར།
གོང་དུ་ཞུ་ཡིག་འབུལ་བར་ཁང་གསར་རབ་བརྟན་དང་འབུམ་ཐང་བསོད་དབང་གཉིས་བཏང་བའི་ཁོ་པ་གཉིས་དང་གསེར་ཡིག་པའི་གཡོག་རྣམས་ལ་དངུལ་གྱི་སྟེར་སྦྱིན། གོང་དུ་སྐུ་རིམ་གྱི་རིགས་གང་རྒྱས། རྒྱལ་པོའི་ཆེ་བ། ལས་སྒོས་མཚོན་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་རྙིང་མའི་དུས་ལྟ་བུའི་སྤྲོས་པ་གང་ཆེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟབས་ནས་གནང་དགོས་པའི་སྙན་འབུལ་ཕུལ།
(༢༠༧ བ་༣། ༢༩༠ ཐ་༨) ཚེས་བཅུ་གཅིག་གི་ཉིན་ཁལ་ཁ་ཨོ་རོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཧུང་ཐའི་ཇི་སོགས་དཔོན་གཡོག་རགས་རིམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་
དྲུག་པའི་རྗེས་གནང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་ཚིག་སྦྲེལ་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྐྱེ་རྒུའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་བླ་ནས་བླར་འདེགས་
པའི་ཚུལ་ལ་སྙིང་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་སྲིད་སྡེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡམས། སང་

ཉིན་དགའ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྡེ་པས་ཁལ་ཁ་ཨོ་རོད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤ་ཆང་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་མོ་བཏང་།
(༢༡༡ ཉ་༡། ༢༩༤ འ་༡) རྒྱ་ནག་ཏུ་དཔོན་བློན་ནང་འཁྲུག་གི་མུར་ཕིང་སིང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

351

དབང་གིས་ཡི་གེ་སྐྱེལ་མི་ཤེའུ་པེའི་ལི་ཆཱེད་ཀུའི་ཅན་ཆེད་བསྟད་ཀྱིས་མངགས། མི་
སྣའི་སྣེ་ལེན་བྱས་པ་འགབ་མི་འགབ་སོགས་ཤར་ཚོད་ཀྱི་བརྗོད་རིགས་སྣ་ཚོགས་
བྱུང་ཡང་བོད་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གསེར་ཡིག་པར་སྣེ་ལེན་བྱེད་པ་སྔར་སྲོལ་
ཡོངས་གྲགས་ཡིན་གཤིས་དེ་དོན་བཞིན་བགྱིད་པར་སྡེ་པ་དང་གྲོས་ཐག་བཅད། མི་
སྣ་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་ཡིག་ངག་བླངས། ཡིག་ལན་དང་ངག་མར་ཁྱེད་དཔོན་བློན་ཧེ་བག་བྱུང་བ་མངའ་འབངས་ཀྱི་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་སོང་
བས་མ་ལེགས་པའི་ཚུལ། མན་ཇུའི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་དང་གོང་གི་རྒྱལ་རབས་གཉིས་ཏེ་རྒྱལ་རབས་གསུམ་གྱི་བར་བོད་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་དང་འབྲེལ་ཟབ་ཆེ་ཞིང་ངེད་རང་
གིས་གོང་དུ་ཕྱིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མཐའ་ཀླས་པ་མཛད་ཚུལ་དབང་རང་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པས་གོང་དུ་བསམ་སྦྱོར་ལོག་པ་ནི་རྨི་ལམ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད། བྱས་ན་དཀོན་ཅོག་ཐུགས་ཁྲེལ་བར་མ་ཟད་ཁྱེད་རང་ཡང་ཞེ་ཁྲེལ་བ་ལས་འོས་ཅི་མཆིས། དབང་དང་སྔོན་ཆད་འདྲིས་མེད་ནའང་ད་ལམ་གསར་དུ་ངོ་ཤེས་ཐོགས་པ་དང་། རྣམ་
འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་མཉེས་གཤིན་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་འཁོར་བཅས་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་མ་གཏོགས་ལོག་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་མེད། ལར་ནས་བོད་པས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ཤོགས་ནུས་མི་ཐོན། སོག་པོ་ཨོ་རོད་ནི་དྲག་ཤུལ་ཆེས་པས་ཚང་མར་བརྡབས་གསིགས་ལས་སྤྲོས་པའི་ལེགས་ཚོགས་མེད་ཚུལ་སོགས་མཆོག་གསུམ་ཐུགས་མི་ཁྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཡིག་ངག་དང་བཅས་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་རྫོང་བདའ་བྱས་པས་དབང་དེ་བློ་གྲོས་ཀྱི་དཀྱེལ་ཆེ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་མགུ་ཞེ་ཁྲེལ་དང་མ་མགུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

352

དཔེར་སོང་།
(༢༡༧ བ་༡། ༣༠༣ ཐ་༤) རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཚ་ཁོ་དབོན་པོར་གདམས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་འདི་རྗེ་བླ་མའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནས་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་དུ་གསུང་བཤད་ལན་མང་དུ་
མནོས་པས་རང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པའི་དུས་ཞལ་དཔོན་སྦྱིན་དཔལ་གྱི་ངོར་མཆན་
འགྲེལ་ཞིག་བརྩམས་ཀྱང་དྲུང་རམས་པ་དོམ་ཉག་གིས་ཞིབ་འཇུག་མཛད་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་ཇི་མི་སྙམ་པའི་དཔེ་མ་འཕེལ། དུས་ཕྱིས་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་དོན་གཉེར་
ཅན་འདྲས་བསྐུལ་བ་དང་ཉེ་ཆར་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་མཚམས་སྦྱར་བར་བརྟེན་ནས་དགོངས་འགྲེལ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་བཀོད་པ་ཕྱག་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་དགེ་ལུགས་པ་གཙང་སིང་ངེ་བ་ཚོའི་ཐུགས་ལ་འཐད་རྒྱུའི་རེ་བ་ནི་ཡོད་མོད་དུག་སྨན་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྨན་དུག་ཏུ་འགྲོ་བར་ངེས་པ་ནི་མི་
སྣང་།
(༢༡༨ བ་༢། ༣༠༥ ཐ་༦) སྔ་སོར་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་འཇམ་དཔལ་
ཚེ་བདག་གི་ཆོག་བསྒྲིགས་དང་ཕྱག་ལེན་རྣམས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་མིག་
དམར་དབྱུ་གུའི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་བཙུགས་པའི་ཚེ་སྙན་དར་སྣ་ལྔར་ཁ་བྱང་བཏབ་སྟེ་ཕུལ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལཱུ་ཧི་པ་དང་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་ལ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་ཟླ་མེད་པ་བཞུགས་ནའང་། དྲིལ་

བུ་ལྷ་ལྔར་རང་བསྟན་ལ་ཡིག་ཆ་ཁུངས་ཐུབ་ཅིག་མི་སྣང་བས་རྩོམ་པའི་འདུན་པ་ཡོད་པའི་སྟེང་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་བསྐུལ་བ་ལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

353

བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ལོ་པཎ་ཞལ་ལུང་དང་དཀྱིལ་ཆོག་དཔའ་བོ་གྲོང་འཇུག་རྣམས་བརྩམས་ཤིང་མཁན་ཆེན་ཞ་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབེབས་པར་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་བཏང་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་བསལ།

(༢༡༩ ཉ་༦། ༣༠༦ ཐ་༡༡) སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་རྣམ་སྤྲུལ་འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་ཆེན་ཛ་ཧ་བྷིར་གྱི་དངོས་སློབ་བཛྲ་ནཱ་ཐས་ཆོས་རྒྱལ་འབྲི་གུང་པར་གནང་བའི་
རླུང་སྦྱོར་གྱི་སྐོར་ཆ་ལག་ཚང་བ་དང་། མ་ཎི་ཀ་བཛྲ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་ཕྱུག་ལ་གནང་བ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་ནའང་ཕྱི་མའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན། ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་མཆོད་དཔོན་པས་གྲོགས་བྱས་ཏེ་ རླུང་གི་ཉམས་ལེན་ཆིག་དྲིལ་དུ་བགྱིས། ལ་ལ་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཇ་ཕོར་པ་རེ་
ཙམ་འཐུང་བའི་རྩིང་སྤྱོད་ཡོད་འདུག་རུང་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་དང་ཟས་ནས་འབྲུ་
གཅིག་ཀྱང་མ་བཏང་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་རླུང་གིས་ནུས་པས་ལྟོགས་སྐོམ་གྱི་

སྣང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་། ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཅེན་ཕུན་ཚོགས་དང་རྗེ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞབས་ལ་མངོན་མཁྱེན་དང་སྙུན་ལས་གྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཡ་མཚན་པ་བྱུང་བ་བཞིན་ནི་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཞག་རེ་ལ་
དྲི་ཆུ་དཀར་ཚད་ཕྱེད་དོ་རེ་བྱུང་བ་ནད་རང་འཁྲུས་སུ་མངོན།

(༢༢༩ ཉ་༦། ༣༢༠ ཐ་༢) སྣེའུ་གདོང་བདག་མོ་འབྱོན་བཞུགས་མཛད་པ་སྐྱ་སེར་ཚང་མའི་བློར་མི་ཤོང་བའི་བརྗོད་གླེང་གི་སྒྲོ་སྐུར་མང་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་སྐྱོན་ཡང་ཅི་རིགས་སྣང་བ་རང་བསྟན་ལ་རྒྱར་སླེབས་ཆུང་བ་འདུག་པ་བློས་མ་བཟོད་ཅིང་། སྡེ་པ་གླང་ལོའི་མཇུག་ཏུ་སྙུན་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་ཙམ་བྱུང་བ་ནས་ཟུར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

354

བཞུགས་བྱས་ཆོག་པ་དགོས་ཚུལ་ནན་གྱིས་བྱུང་བ་གསོལ་སྐལ་སོགས་གང་འདོད་ཕྲ་བརྩེགས་ག་ལ་བྱེད་ཀྱང་། བདག་མོ་ཡུམ་སྲས་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་བཞིན་
པར་ཕྱིར་བྱོན་ན། ཡིད་སྲུབས་སྙིང་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྟན་སེལ་གྱི་རྫུན་རིས་འཇིག་པར་མི་ནུས་པར་མ་ཟད། ཡུམ་སྲས་ལ་དེ་ཙམ་
བཞེས་པའི་བབས་འབྲེལ་ཀྱང་མི་འདུག་པ་བཅས་སྒོ་དུ་མ་ནས་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཆོ་

གས་ཕྱིར་སྐྲོད་དགོས་ཤར་བ་སྡེ་པའང་ཚ་ཤུར་པ་ཡོད་གཤིས། རེ་ཞིག་ཤུལ་དུ་བསྐྱིལ་དགོས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བསམས་པའི་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ལས་ཡིད་སློང་སློང་པོར་གྱུར་ཅིང་། ཕྱི་ཡུལ་དུ་མི་མཛེས་ཙམ་ལས་ནང་དུ་བག་ཕེབས་རྩིས་ཀྱི་ངག་

དབང་སྨོན་ལམ་དང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་རྒྱུན་གྱི་ཉེ་འཁོར་བ་ཡིན་པ་བཏང་སྟེ་དགོས་
ཆའི་རིགས་ཐོགས་མེད་དང་། འདམ་ཆུ་མ་འཕྲོད་དོགས་གཙང་ཆུ་ནས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱས། དེ་ཡང་བདག་མོ་དབྱུང་བའི་དགོས་དབང་ཙམ་ཡིན་ནའང་ཐོག་མར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་ངོ་ཆེན་དང་དེ་རྗེས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་གཉིས། རྒྱུད་སྟོད་སྨད། གྲོང་སྨད་སོགས་ཉེ་སྐོར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་མཚན། འབྲི་གུང་པ་ནི་སྔར་ནས་ཡ་རབས་པའི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་འདི་གར་སྟེར་ཆ་རྟ་ཁྲབ་ཀྱི་བདོག་པ་བཏེག་སྟེ། སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཆབ་ཤོག་ཁྱེར་ནས་ཕྱག་མཛོད་དཀོན་ཅོག་རྒྱལ་མཚན་མ་འགྱངས་པ་འབྱོར། རྒྱལ་པོ། དགའ་ལྡན་རབ་འབྱམས་པ། སྐྱིད་ཤོད་ཁག་གསུམ། གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་
ཆེ། དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་གླིང་པ། རི་བོ་ཆོས་གླིང་པ། ཐར་པ་གླིང་པ་སོགས་ལྷ་
སྡེ་མི་སྡེ་མང་པོས་གསོལ་ཆས་དང་བདོག་པ་ཉིན་གྲངས་ཁ་ཡར་གྱི་བར་རིམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

355

བཞིན་སྤེལ་རྩིས་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བཅུག སྟོད་ཅུང་ཟད་བསྙུང་བར་
འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དར་མོ་བ་དང་གཞན་ཡང་ཉེར་ལེན་དབུ་མཛད། མཆོད་དཔོན། གྲྭ་ཚང་གཉེར་པ་སོགས་བཏང་།

(༢༣༡ བ་༡། ༣༢༣ ཐ་༡) ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་བླ་མ་དམ་པ་དུ་མའི་དྲུང་དུ་དབང་དང་བྱིན་རླབས་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མནོས་གཤིས་སྡེ་པའི་སེམས་བསྲེགས་པའི་སེལ་འདོན་དུ་དམིགས་ཏེ་གནམ་གང་ནས་བདུན་གཅིག་གི་བར་གྲྭ་ཚང་དུ་ན་རག་བསྐང་བཤགས། རྫོང་གཞིས་དང་འབྲེལ་བའི་དགོན་སྡེ་གཞན་དག་ནས་དྲི་མེད་བཤགས་རྒྱུད་བདུན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། བསྐལ་
བཟང་བཅོ་བརྒྱད། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་པས་མ་ཎི་དུང་ཕྱུར། ཡང་རྫོང་དུ་རྡོ་རྗེ་བྲག་དང་ཤེལ་བྲག་ཏུ་རྫོགས་ཆེན་པ་གྲྭ་སློབ་བདུན་རེས་ཚོགས་བརྒྱ་རྣམས་བྱས།
(༢༣༣ ཉ་༣། ༣༢༥ ཐ་༥) ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཙམ་གྱི་བར་མཆོད་དཔོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལག་གཡོག་ཁུར་བསམ་ཆེ་ཞིང་། ཁྲི་ཐོག་ཏུ་འཁོད་ནས་ཀྱང་ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེས་གཙོས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞབས་ཏོག དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་འཕྲེང་བའི་དཀྱིལ་ཐང་གིས་མཚོན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེང་བཀོད། རིན་ཅེན་རྒྱན་ཆ། རྟ་ཆས། གདན་ཆས་སོགས་སྔོན་ཆད་སེམས་ཀྱི་སོག་ལེ་ཤིང་ལ་མ་སོང་བ་མཐའ་
དག་བློ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབས།

རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་བློ། །དགའ་
བའི་རོ་ལ་ཆགས་གྱུར་པ། །གཤོང་གཤོང་མང་པོར་རི་ཡི་ཆུ། །རྣམ་པར་ལྷུང་བཞིན་སུ་ཡིས་བཟློག །ལུས་ནི་ངལ་བའི་བསླབ་པ་ལ། །འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་བོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

356

མཁས། །ཡིད་ནི་སྡོམ་པའི་བསླབ་པ་ལ། །ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཁས་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་ལས་སེམས་སྐྱོན་གཞན་མི་སྣང་བས།
རང་ངོས་ནས་སེལ་མེད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་བསམ་པ་དངུལ་དཀར་གྱི་མེ་ལོང་

བཞིན་རིམ་གྱིས་གསལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། ལ་ལ་དག་
གྲོང་སྨད་ཨ་བར་དབུ་མཛད་མཆོད་དཔོན་དགེ་བཤེས་སྦྱིན་པས་གཙོས་གྲྭ་ཚང་ཕལ་ཆེར་བན་རྩར་སོང་བའི་ལབ་དབང་དུ་བཏང་ཞེས་གླེང་བ་ཁ་ཕན་ཚིག་ཕན་ཙམ་ནི་ཐོགས་པ་གཞིར་བཅས་གང་ལབ་རང་བྱེད་པའི་སྤྲེའུ་ཞིག་མིན་པ་རྟོགས་བརྗོད་འདི་གའི་མགོ་མཇུག་ལ་གཟིགས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་མཆིས། ཉེར་གཉིས་ལ་སྡེ་པ་པོ་ཏ་ལར་ངོས་ཕྲད་ལ་འབྱོར། རྟ་བསུ་དྲུང་འཁོར་རྣམས་མཇལ་དར་ཕྱག་དབང་སོགས་ཟུར་པའི་རྩིས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་གང་ཆེ་དང་བཅས་ཕྲད། གུང་ཚིགས་ཀྱི་དུས་ཞིབ་ཏུ་
མོལ།

ཕྱི་དྲོ་སྡེ་པར་(༢༣༦ བ་༤། ༣༢༩ འ་༤)སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དངོས་ཆས་ས་རིས་ཀྱི་ཡོངས་སྒོ་བསྡོམས་པར་ཁལ་བཞི་འབུམ་བདུན་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་
བཅུ་བཞི་རྣམས་སྤྲད། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གདུང་ཤ་རིའ་རམ་མཐེའུ་ཆུང་གི་མགོ་ཙམ། རིག་འཛིན་རཏྣ་གླིང་པའི་གཏེར་སྐུ་པདྨ་མཐོང་གྲོལ། བྱང་གཏེར་གྱི་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཕུར་ཛ་ལ་ནག་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་འབར་བ་མཆོག དཔྱལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐོག་བཟློག་མ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་རྟེན་ཡང་འདོད་པ་དང་སྦྱར། དེ་དགོང་རྫོང་དུ་
བཞུགས། བཞེད་པ་ལྟར་རྒྱུན་འདོན་ཚིགས་བཅད་གཅིག་བརྩམས། ཉེར་གསུམ་ལ་དམག་ཟོར་མར་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་བཀའ་བསྒོ་དང་བཅས་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

357

བཏེག ས་རིས་ནང་ཆས་དང་བཅས་རྩིས་སྤྲོད་ལ་གྲྭ་ཚང་གཉེར་པ་དང་དཀར་བྲག་
པ་ངག་དབང་བྱམས་པ། སྤུན་དྲུག་རྫོང་པ་དང་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་སོགས་དྲུང་འཁོར་སྐྱ་སེར་སུམ་ཅུ་སྐོར་རོགས་བྱེད་དུ་བརྫངས་པའི་ཟངས་རིར་ཐོན།
(༢༣༧ བ་༤། ༣༣༡ ཐ་༣) ལོ་འདཱི་དབྱར་སྟོད་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་མཐའི་དྲི་སྨེད་ཀྱི་

བསླབ་བྱའི་ཡིག་ལན་དང་ཁ་མཆུ་ཆེ་ཕྲའི་གཟུ་ཟས་གནོན་ཆད་ལས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཙ་རའི་རིགས་སོགས་མི་ལུས་སྟོང་ཟད་ཀྱི་འདུ་འགོད་ཁོ་ན་ལྷུར་བླངས་མོད།
འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་གསུང་མགུར་དུ། སྐབས་འགར་མི་ནག་སྐྱེ་བོའི་ཁྲོད། །སྡིག་ཅན་གྱི་སྲོག་ལ་ཙ་ར་བཏང་། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་ཞལ་ཕོ་ལྟར་ན་
རྔ་རྡུང་དར་འཕྱར་ཡང་བྱས་ཆོག་པའི་ཚོད་དུ་ཡོད་དོ། །
(༢༤༦ ཉ་༣། ༣༤༢ འ་༨) རང་ཉིད་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་ཚེ་ལྷ་མི་འབྱུང་པོའི་གནོད་པ་འདྲ་ཡོད་དུ་དོགས་པའི་བཅོས་ཀ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་བཞིན་དུ་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་

གནོད་པ་མི་ཡོང་བའི་སྤྲིངས་ཡིག་སྟེར་བ་གཙང་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་སོག་ཡུལ་དུ་ལམ་
ཡིག་གཏོང་བ་དང་སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་གིས་འདྲེ་ཤིག་པར་བཀའ་ཤོག་གི་དཔེ་ཁོ་ནར་འདུག་ཀྱང་བླ་ཆེན་གྱི་རིགས་འདི་གདོང་ལྤགས་འཐུག་དྲགས་པའི་གཤིས་
རྒྱལ་མོ་རྡོ་རྗེ་རབ་བརྟན་གྱིས་དགོས་ཚུལ་ལྟར་སྤྲིངས་ཡིག་བྱས།
(༢༤༦ ཉ་༦། ༣༤༢ འ་༡) རྒྱལ་མོས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར་བ་ངེད་རང་སྔོན་ཆད་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བ་ཞིག་ཡོང་མི་ཡོང་མི་ཤེས་པའི་གར་འགྲོའི་བསྟད་སོ་ཆ་མ་འཚལ་ནའང་དེ་ག་རང་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་བེར་འདི་བྱིན་རླབས་ཆེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

358

དྲགས་པས་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བོ་མགལ་མེ་ལྟར་འཁོར་འགྲོ་བ་གནད་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བར་གདའ།

(༢༤༦ བ་༦། ༣༤༣ འ་༩) མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་གནས་ཐིག་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤིང་ཆ་རུལ་སྐྱོན་གྱིས་རྡིབ་ཏུ་ཉེ་
བར་དགོས་ཆ་བཟོ་བོ་འུ་ལག་སོགས་གྲ་བསྒྲིགས། དོ་དམ་པ་བླ་མ་ཚེ་བདག་དབང་
རྒྱལ་དང་འཕྱོང་རྒྱས་སྤུན་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་ཚེས་བཅོ་ལྔར་བཙུགས་པ་
ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཉེར་དྲུག་ལ་གྲུབ་པའི་སྲ་བརྟན་ལེགས་པ་བཟོས།

(༢༥༠ ཉ་༤། ༣༤༨ ཐ་༥) སྤྱིར་ཡང་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་པོའི་རིགས་འདི་
འཚུབ་ཅིང་བྱེ་བྲག་གངས་ལྗོངས་འདིར་འགོང་པོ་དམ་སྲིའི་འཕྲུལ་གྱིས་མི་བདེ་བར་བཤད་པ་བཞིན་མཆོག་དམན་མང་པོར་འཁྲུལ་སྣང་ཡང་ཅི་རིགས་བྱུང་འདུག་པ་དང་། དངོས་སུའང་རླུང་གིས་སྤྲིན་གཏོར་ཞིང་གྲང་ངད་སོགས་སད་ཉེན་གྱི་རྟགས་
ཆེར་སྟོན་པར་བོད་འབངས་བདེ་ཐབས་སུ་དམིགས་ནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་རྒྱལ་བས་བྱས་ཏེ་གྲངས་བཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལྷ་
བྲག་གཏེར་བྱོན་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཧོམ་མནན་གྱི་ཕྱག་ལེན་འཁྲུལ་མེད་སྨིན་
རྒྱས་སུ་བསྟར་བས་དམ་སྲིའི་ཚ་ངད་ཞི་ཉམས་ཀྱི་འཕྲལ་དུ་སྤྲིན་འཁྲིགས་ནས་ཆར་

རྡེའུ་ཤལ་བར་བབས།
(༢༥༥ ཉ་༤། ༣༥༥ ཐ་༢) དེའང་དྲག་ཞན་རགས་རིམ་གྱིས་གང་ཅི་ནས་ཁྲི་འདོན་བྱེད་དགོས་ཚུལ་བཞིན་འོས་ཐོ་བསྡུས་པར་གྲོང་སྨད་ཨ་བར། དབུ་མཛད། མཆོད་དཔོན་པ། གྲྭ་ཚང་གཉེར་པ་བཞི་པོ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དེབ་བཤར་མ་དང་འགའ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

359

ཞིག་གིས་སྟག་རྩེ་ཐའི་ཇི་བགྲེས་པ། སྡེ་པ་ཐོན་པ། ར་མ་རྩེ་པ། སྟག་ལུང་དབུ་མ་ཕྱག་མཛོད། དར་ཁན་དཀའ་བཅུ། རྗེ་དྲུང་རྟ་ཚག་པ། བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ། སྐྱར་པོ་ནས། གདོང་ནས། རྩེ་ཆེན་ནས། བཀའ་བརྒྱད་ནོར་བུ། སྟག་རུ་བ་ཚེ་དབང་བཀྲ་ཤིས། སྒེམ་བུ་བ། མདའ་དཔོན་ཚེ་དབང་། བྱང་གླིང་བསམ་གྲུབ་རྒྱལ་པོ། ནང་
སོ་དགོས་དགོས། སྟར་སྡོང་བློ་བཟང་ཚེ་བརྟན་རྣམས་དང་། དཔོན་ཚང་བྱང་ངོས་
ནས་ཀྱིས་སྡེ་པ་ཟུར་པ་བལྡབས་ན་ཨེ་འགབ་དང་གྲོང་སྨད་ཨ་བར་གྱིས་སྡེ་པ་
བལྡབ་པ་གནང་ཚེ་ཆོས་སྡེ་ཁག་དང་དྲུང་འཁོར་ཆོས་སྤྱི་ཞུས་ཀྱི་གྲ་བསྒྲིགས་ན་ཨེ་
ལེགས་ཀྱི་གླེང་གཞི་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་བརྟག་པ་ཕུལ་པར་གྲོང་སྨད་ཨ་བར་རྩེ་ཐོན་
ཞིང་གྲྭ་ཚང་གཉེར་པ་འབྲིང་སྟོད་འཚུབ་ཆེ་ཙམ། གཞན་མ་རྣམས་འབྲིང་སྨད་ལས་

མཐར་ལྷུང་བའི་ལོད་པ་རང་ནི་མ་བྱུང་། གང་ལྟར་བརྟག་པར་མ་ཟད་ལུང་བསྟན་དང་བཅས། ཚེས་བཅུའི་ཕྱི་དྲོ་ལྷག་པ་ལྷ་མཚམས་ཀྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་མདའ་དཔོན་ཚེ་
དབང་དང་སྟག་རུ་བ་ཚེ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་གྲོང་སྨད་ཨ་བར་ལ་ཁུར་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལབ་པར་བཏང་བའི་ལན་དུ་གང་ཅི་ནས་མི་ལྕོགས་ཟེར་བར་ད་ལོའི་གནས་ཚུལ་དང་བཅས་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པར་སོང་བས་གུ་དོག་བྱུང་བ་འདྲ། ཕྱག་མཛོད་རྒྱ་སེང་གཉིས་ནས་བཟུང་རིམ་པར་བཙུན་པའི་ཐ་སྙད་མེད། བླ་བྲང་དུ་བདག་མོ་ལེན་པ་སོགས་སྔར་མ་གྲགས་ནི་ད་ཆ་སུས་ཀྱང་བྱས་མི་ཡོང་ཁྱོད་ཁྱིམ་པ་ལ་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་དགོས་པའི་དོན་མ་གོ་ནི་ཅི་ལ་ལབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བྱས་པར་ཕེབས་སྒོ་དེ་འདྲ་བྱུང་དོགས་མིན་ཤེས་སྒོ་དོག་པ་སོགས་རྒྱས་ཙམ་གླེང་བར་བདག་མོའི་སྐོར་མ་གཏོགས་སྡེ་པ་སྔ་རྟིང་སུ་དང་ཡང་དགེ་སྐྱོན་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

360

ལྷག་པར་ཁྱོད་དང་འཐེན་ཁྱེར་མི་ཡོང་བའི་གསེད་བཀྲོལ་བཏང་བར་ལུས་གཅོང་བ་སོགས་ནན་ལབ་ཟེར་འདུག་པ་དེ་ཉིན་ལབ་མཚམས་མ་བཅད་པར་བཞག ཟླ་བ་རྟིང་

མའི་ཚེས་བདུན་ལ་སྟག་ལུང་ཕྱག་མཛོད་པ་དང་མཆོད་དཔོན་པ་གཉིས་བརྒྱུད་པའི་སྡེ་པ་ཨ་བར་ལ་ལན་གཉིས་བལྡབས་པར་ནན་ཞུས་ཧ་ཅང་ཆེས་པར་ཁྲོལ་ཆ་བྱེད་དགོས་ཤར།

༧༽ དོལ་ཆུ་མིག་དཀར་མོར་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་སྲིས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་བྱེར་
གནོད་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས་པས་འབྱུང་པོ་དེ་གནས་ངན་ལེན་ལས་གྲོལ་བར་ཐུགས་བརྩེས་གཟིགས། བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་ཁྲིར་བསྐོས། རྡོར་བྲག་
སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཀླས་པ་རྗེས་འཛིན་སྨར་ངོས་ཟུར་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཡང་སྲིད་གསལ་འདོན་ཐུགས་བརྩེས་གཟིགས།

(༢༥༧ ཉ་༡། ༣༥༧ ཐ་༩) དོལ་ཆུ་མིག་དཀར་མོར་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་སྲི་མཐུ་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་གནོད་པའི་གྲགས་པ་མེ་
བྱ་ནས་ཇེ་ཆེར་སོང་བའི་དོན་ཐོག་ཏུའང་འཁེལ་བ་མང་རུང་ང་ལ་མ་རག་ལྟ་བུའི་བྱེད་མི་དཀོན་ཞིང་། དོལ་ཆུ་མིག་དཀར་མོར་ས་བྱའི་མཇུག་ལ་ཁང་པ་གསར་
བརྩིགས་དང་ཀ་ཅ་སོགས་སྤོས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆགས་རྟེན་ཡོང་ལ་རེ་བྱས་ནའང་གནོད་པ་ཇེ་འཕེལ་བྱུང་ཞིང་ཉེ་ཆར་སྐྱ་སེར་དུ་མར་ནད་ཡམས་དང་གྲྭ་པ་རེ་གཉིས་ཤི་ཆད་བྱུང་བས་རྐྱེན་བྱས་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་རྣམས་མགྲིན་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ལས་སྦྱོར་བྱེད་ཟེར་བར་བརྟེན་འདི་གར་རྡོ་རྗེ་གྲོ་ལོད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྔགས་རམས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

361

པ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཡང་གསང་ཀརྨ་དྲག་པོའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གནང་བྱུང་སྔགས་འཆང་བློ་བཟང་མཁྱེན་བརྩེས་བྱས་པའི་གྲངས་བཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཁག་གཉིས།
རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིག་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཆོག ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་གླིང་པ། འུག་བྱ་
ལུང་པ། འབྲི་གུང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ། ཀ་ཚལ་ཟུར་པ་མངའ་རིས་དཀོན་ཅོག་ལྷུན་གྲུབ། དཔལ་རི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་དྲག་པོ། གཤིན་རྗེ། ཕུར་པ། ལོག་ཏྲི་སོགས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་ཞག་བདུན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྲེག་པ་མེའི་ལས་སྦྱོར་གྱིས་དམ་སྲི་
འབྱུང་པོ་འཁོར་བཅས་བསྲེགས་པར་རྟགས་མཚན་གྱི་རིགས་ངོ་མཚར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། རོ་བསྲེགས་པའི་དྲི་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་གྱིས་ཚོར་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་

གྱུར་པ་དངོས་སུ་འགྲོ་བ་མང་པོར་མི་འཇིགས་པ་སྲོག་གི་སྦྱིན་པ་དང་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་པོ་དེ་དག་ལས་ངན་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་སྟེ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དུཿཁ་མི་བཟད་པ་
མྱོང་བ་ལས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད།

འདི་སྐབས་འབྱུང་པོ་དེ་དག་མགོན་སྐྱབས་དང་བྲལ་བའི་གཟུ་དཔང་བྲིས་ཤིང་གྲྭ་རྡོ་རྗེ་བྲག་དང་སྡིངས་པ་རྣམས་ནས་སྔགས་སྡེབ་ཀྱང་མཛད། རྒྱབ་ཆོས་ལ་སེར་
འབྲས་གཉིས་སུ་ཇ་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་རེའི་ཐོག་གདུགས་དཀར་བཞི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། ཤེར་སྙིང་ཆིག་འབུམ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་སོང་བའི་ཡོན་གྲྭ་པ་རེ་རེར་འབྲུ་ཁལ་
གཉིས་རེ། ཉེ་སྐོར་དགོན་གྲྭ་གཙང་བ་རེ་བདུན་ལ་མང་ཇ་སྦྱོར་སྦྲེལ་བསྔོ་རྟེན་གྲྭ་པ་རེ་ལ་འབྲུ་ཁལ་རེ་འབབ་རྩིས་ཀྱི་གསེར་བཏང་བའི་གདུགས་དཀར་འགྲོ་གང་ཆེ།
ཡེར་པར་རྒྱུད་སྟོད་པས་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་མགོན་ཆོས་ཀྱི་བསྐང་བ་དྲུག་བརྒྱ་གོ་
གསུམ། ཤཱ་ས་ན་ས་ཡ་གཅིག་ཆིག་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱད། དྲུག་ཅུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

362

པའི་གཏོར་བཟློག ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་དམག་ཟོར་མ། གུར་ཞལ། བེག་ཙེ། དགའ་ཚལ་དུ་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱིའི་བསྐང་བ་རྣམས་ཁྲི། ཕྱག་དྲུག་པ། ལས་གཤིན། རྣམ་སྲས་
གསུམ་ལ་སྟོང་། རྫོང་མགོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད། ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལ་གསོལ་མཆོད་རྣམས་བསྒྲུབས། བར་སྐབས་སུ་སྔར་མནན་པའི་ཕུང་སྲི་འདྲ་ལངས་པའི་འབྱུང་པོ་མི་བསྲུན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་དཔལ་རླུང་སྒྲུབ། གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་འཇོམས་བྱེད། གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་གྲངས་བཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེས་བྱས་ཏེ་
འགོང་པོ་ཨར་ལ་གཏད་པའི་སྒྲུབ་པ་བཙུགས་པར་མཚན་ལྟས་ལེགས་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་རྡོ་རྗེ་བྲག་པས་མནན་པ་གནང་སྐབས་ཀླུ་བདུད་སྡོམ་ཁ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བླངས་ཚོད་དུ་འདུག
(༢༥༨ ཉ་༦། ༣༥༩ ཐ་༧) འོས་ཐོ་གཞན་མ་རྣམས་ལས་གྲྭ་ཚང་གཉེར་པ་བརྟག་པ་ངོ་དཀར་བ་དང་གྲོང་སྨད་ཨ་བར་གྱིས་ཀྱང་ད་ཆ་ཐུགས་བསམ་གནང་རུང་

གསར་དུ་ཐོན་རྒྱུ་དཀའ་བས་གྲྭ་ཚང་གཉེར་པ་རང་ལ་ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་འགབ་ཚུལ་ཟེར་བ་ཁོང་པ་བསམ་པ་ཆེ་ཞིང་གྲྭ་ཚང་རང་དུའང་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་སྡེ་པ་ཨ་བར་དང་བདེ་ཆེན་ཁང་གསར་པ་
གཉིས་འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་དུ་ཁུར་ལེན་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ལབ་པར་བཏང་བ། ངེད་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཙམ་ལས་སྤྲོས་པའི་ཤེས་ཡོང་ཆེར་མེད་པས་ཤེས་འདོད་ནི་གཏན་ནས་མེད། འགངས་ཆེས་པས་བརྟག་པ་ཞིབ་པ་ཞིག་གནང་བའི་བབས་བྱུང་ན། བཀའ་མི་བཅག་ཟེར་བ་དེ་ཉིན་སྟབས་འགྲོས་སུ་སོང་བའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

363

ཐག་མ་ཆོད་གཤིས་སླར་མོ་རྩིས་ཞིབ་ཏུ་བགྱིས་པར་དངོས་གཞི་ལེགས་པ་ལ་ལོ་གསུམ་ཙམ་ནས་ངེད་རང་ངམ་དེ་མིན་སྡེ་པ་རང་ལ་གེགས་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་ཐོག་ཁུར་བཞག་ཚེ་འཚུབ་སངས་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཁུར་ལེན་བྱེད་པར་ཐག་བཅད།

(༢༦༡ བ་༢། ༣༦༣ འ་༩། བསྡུས་) གཟའ་ཚེས་སྐར་སྦྱོར་མཐའ་དག་ལེགས་པའི་ཐོག་ས་སྐྱོང་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་ལུགས་གཉིས་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པོར་དབང་བསྐུར།
(༢༦༤ ཉ་༥། ༣༦༧ ཐ་༩) ཉང་པོ་སྐོར་གྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་དཀར་

འདེགས་པའི་དངོས་པོ་གྱ་ནོམ་པ་དབུལ་ཞིང་བཞུགས་གྲལ་གྱི་ཐོག་གུང་ཐང་རབ་
འབྱམས་པའི་དྲི་ལན་སྡིངས་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་སྙན་གྲགས་བཟང་པོས་ཆོས་
མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་འཕྲོས་གཏམ་མགྲིན་པའི་
འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཚར་དུ་དངར་བས་ཁྲི་དང་སུམ་སྟན་སྙེ་
འབོལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྒོར་མོར་བཏང་།
(༢༦༧ བ་༥། ༣༧༢ ཐ་༦) ལྷོ་བོད་ཀྱི་ཆིངས་ཐ་མའང་ལྷོ་འབྲུག་གི་མ་བྱས་པའི་ཆིངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙན་གདོང་དབུ་མཛད་ཀྱི་རྗེས་ཟློས་ལྟ་བུའི་གཟུ་ཆུང་བཏང་
བ་སྡེ་པ་ཐུགས་ཚིག་ཅིང་ཤེས་ལྡན་ཕལ་ཆེར་ཞུ་ཆིངས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་འདོད་པར་བགོ་བཤའ་བརྒྱབ་པ་དགོས་རྒྱུར་ལྷོ་པའི་གང་ལབ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཆིངས་ཀྱི་ཐ་

སྙད་ག་ལ་ཡོད་སོགས་གླེང་བ་ནས་མི་མཛད་ཀ་མེད་ལྟ་བུའི་ཚ་བལ་གྱིས་གཙོས་ལས་སྒོ་བསྡམས་པ་དང་། ཤེལ་དཀར་ནས་མཚོ་སྣའི་བར་གྱི་སོ་སྲུང་གི་དམག་བཏེག་པའི་བདེ་གཟར་གྱི་འགོ་ཚུགས་པ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་སུ་མངོན།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

364

(༢༦༨ བ་༡། ༣༧༣ ཐ་༤) རྡོ་རྗེ་བྲག་ནས་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་ངེད་རང་གི་ལུས་ལ་བཅར་བའི་བསྙེན་ཕུར་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་པ་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་པའི་གཏེར་མ་ཡིན་མིན་སོམ་ཉིར་འདུག་རུང་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོའི་བསྙེན་ཕུར་ཡུན་རིང་མཛད་དེ་སྔགས་འཆང་ཀུན་བཟང་དབང་པོར་གནང་། དེ་ནས་ཟུར་རྩ་བའི་བླ་མས་སྐུ་ལ་ཡུན་རིང་བཅངས་ནས་ངེད་ལ་སྩལ་བ་ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་སྐོར་བསྙེན་ཕུར་བྱས་པ་དེ་ཕུལ་བ་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཕུར་སྒྲུབ་མཛད་པ་དང་དུས་
འགྲིག་པས་དགྱེས་རྩེར་སོན་ནས་གཙོ་ཕུར་དུ་བཀོད་པར་མཛད་པ་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་གམ་སྙམ།

(༢༦༩ བ་༡། ༣༧༤ འ་༡༠) སྐྱེད་ཚལ་མཁན་ཟུར་རྩེས་དང་ཆན་མོ་བྱང་མ་བས་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་གསུང་ངག་སློབ་བཤད་རྫོགས་པར་གསན་ཡང་རྣམ་གཡེང་གིས་བསྙེན་ཆེན་སོགས་ཡེ་མ་བྱུང་འདུག་པ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་དུ་རེ་བའི་བར་སྐབས་སུ་མདོའི་འཆད་ཉན་སྟབས་ཆོས་རྗེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དྲུང་དུ་ཆག་མེད་གསོ་དགོས་རྣམས་གསོས་ཏེ་ལྷོ་མོས་སུ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ནས་གཞི་བསྙེན་མཛད་དུ་བཅུག
(༢༧༢ ཉ་༡། ༣༧༧ འ་༢) ཟུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱི་

སྤྲུལ་སྐུ་ལྷ་ས་བྱང་གླིང་པ། ལ་མོ། སྔགས་པ་རི་རྒྱ་བས་མཚོན་ཁ་ཤས་ལ་བྱུང་འདྲ་
ཟེར་བའི་འཕྲོས་གླེང་ཐོས་ནའང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མ་གྱུར་

བཞིན་དུ་ལག་འཐོགས་ཀྱི་བློ་འཚུབ་ཀྱང་དགོས་དོན་མེད་པས་སྐད་ཉན་ཙམ་ལས་
མུན་ནག་མདའ་འཕེན་གྱི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་རུང་དྲུང་འཚོ་བ་ངག་དབང་ལྷག་བསམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

365

གྱི་སྐད་ཆར་གསང་ཕུ་དར་མ་སྒང་གི་བླ་མ་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བུར་ཡོད་
འདྲ་ཟེར་བས་བདེན་རྫུན་བརྟག་པར་དྲུང་འཚོ་ལྷག་བསམ་དང་གཞིས་ཀ་ཤར་ལགས་ཨ་གུར་གཉིས་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཞྭ་བསྐུར་ཏེ་བཏང་བ་ཁ་མ་ཕྱེ་བ་ནས་འདི་
ངའི་ཞྭ་ཡིན་གྲིལ་ཆས་ཀྱང་འདི་ཡོད་ཅེས་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་བཤད་འདུག་པ་ནས་
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཞབས་རྗེས་མའི་ཞལ་ཐང་། པདྨ་མཐོང་གྲོལ། པདྨ་གུ་རུ། གུར་དྲག རྟ་ཕག་སོགས་གཏེར་བྱོན་གྱི་སྐུ་བྱིན་ཅན་མང་པོ་བཤམས་པའི་སྤྱན་སྔར་མར་
མེ་ཕུལ་བར་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དུད་པས་མི་གསལ་བ་བྱུང་བར་རྣམ་འཇོམས་དང་བྱད་འགྲོལ་གྱི་ཆུས་ཁྲུས་གསོལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པར་གྱུར་
པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་རྐྱེན་སློབ་མ་དམ་ཚིག་མི་གཙང་བའི་གྲིབ་ཏུ་དོགས་ཤིང་། སླར་ཕྱག་དཔེ་ངོ་མ་ལྟར་སྣང་ལེགས་རྒྱུ་མེད་པ་འདྲ་དང་ཁ་ཐིའི་ཤུབས་བྱས་པའི་དཔེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཅས་བསྐུར་བས་མ་འདྲེས་པར་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་བྱུང་། གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་མནལ་ལམ་དུ་ཤིང་འབྲས་སྨིན་པ་སོགས་དང་ངེད་རང་གི་ཉིང་འཁྲུལ་དུ་ཡང་། ཡང་གསང་དྲག་པོའི་གཏེར་ཁ་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་
ཁུལ་གྱིས་འདོན་པར་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གཏོང་རྩིས་བྱེད་པ་སོགས་
སྒོ་དུ་མ་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་རྒྱལ་ཕུར་འགྲུབ་སྦྱོར་གྱི་ཐོག་འཕེལ་གདུང་སྲུང་མདུད་དམ་རྫས་བཟང་ཇ་
དང་བཅས། མཚན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་སུ་གསོལ་བ་དྲུང་འཚོ་བ་དང་ལགས་ཨ་གུར་གཉིས་བཏང་།
དམ་སེལ་གྱིས་སྲུང་མའི་འཁུ་ལྡོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུལ་སྐུའི་བར་ཆད་ཞི་ཕྱིར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

366

ཡར་ཀླུང་བཀྲ་ཤིས་རྩེར་མགོན་པོ་ཆེ་ཆུང་ལས་མཁན་དང་བཅས་པར་བསྐང་བཤགས་ཐོག་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ། མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ། ཞལ། པུ་ཏྲ། བཀྩེ་རྣམས་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་སྙན་དར་ལ་ཁ་བྱང་བཏབ་སྟེ་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་ཆུ་ཚན་ལ་འགྲོ་ཞོར་དུ་བསྐུར།
(༢༧༦ བ་༥། དེབ་གཟུགས་ཆད།) དཔོན་ཚང་བྱང་ངོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་ན་ཚོད་སྨིན་ཆེ་ཞིང་གཅོང་གིས་བསྙུན་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བ་གྲོངས་པའི་བསྔོ་རྟེན་རྒྱས་པར་འབྱོར་ཞིང་དགེ་འཐུད་སྤམས་མཐོ་བ་བསྟར། བྱང་རྟགས་ཀྱང་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡན་ལག་མ་བདེ་གཤིས་འཕྲལ་དུ་མ་ཐུབ་རུང་འཁྲུལ་སྣང་ལ་ཁོང་བྱད་དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འཛུམ་བག་དང་བཅས་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་

ཡེར་རེར་བཞུད་པ་བྱུང་བས་ལྷའི་སྲིད་པ་འཛིན་འདྲ་ཞེས་ཁ་དམར་གདགས། དེ་དང་མཐུན་པ་སྲེག་སྦྱང་དུས་ཨ་དང་དུང་རང་བྱོན་གདུང་ལྕགས་གཅོད་སོགས་མཚན་ལྟས་ལེགས་པར་བྱུང་སྣང་བས་ལྷ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་འཕོས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཁོང་པ་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་གསོ་དཔྱད་གྱི་འཆད་ཉན་དང་འགྲོ་དོན་
གཉིས་ཀ་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན་དུ་མཆིས་སོ།། །།
ྋ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་
བསྒྲིགས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་
འགྲེམས་བྱས་པ་གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་ ༡༧༦ པ།
གསུང་འབུམ་ནང་གསེས་པོད་ ༦ པ་རུ། དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་ ༡༧༦ ཚབ་རང་རྣམ་གླེགས་བམ་དེའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦ བཅུག ཤོགས་གྲངས་ ༢༧༦ ཚབ་རང་རྣམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

367

གླེགས་བམ་དེའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༧༦ པ་བཅུག་འདུག་པ་ཤིང་པར་གྱིས་ཁུངས་སྐྱེལ་
ཐུབ། སེར་གཙུག་དེབ་གཟུགས་ཤོག་གྲངས་ ༢༤༥ ཐ་༣ ནས་ ༢༤༦ ཐ་༡༠ དང་། ཡང་ཤོག་གྲངས་ ༣༨༣ ཐ་༨ ནས་༣༨༤ འ་༥ བར་ལ་གཟིགས་ན་གསལ་བར་མཁྱེན།

རྣམ་ཐར་འདིའི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གླེགས་བམ་གཉིས་པ་ལ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་ ༢༨༡བཞུགས། ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་གཡར་པོ་ཞུས།

༢༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་ ༡༧༦ པ། རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༢༡༣༥ གསུང་འབུམ་ནང་གསེས་པོད་ཕྲེང་ ༦ པ།

368

༄༅། །ཟ་ཧོར་གྱི་བནྡེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་འདི་སྣང་འཁྲུལ་པའི་རོལ་རྩེད་རྟོགས་བརྗོད་

ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་
གླེགས་བམ་ཇ་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༽ བོད་སྟོད་ཁུལ་དུ་བདེ་གཟར་འཇིགས་པ་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་འདོད་ཆོས་དང་འབྱོར་ཐོན་གྱི་མཇལ་ཕྱག་གང་ཞུས་མཐའ་དག་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས། ཤའི་
སྤྱན་གྱིས་མི་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གནང་བ་བོད་སྨན་གཏར་གྱི་བྱ་བ་སྤེལ་བར་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གནང་། ཤར་དར་རྩེ་མདོ་སོགས་སུ་མཆོད་གནས་གསར་འཛུགས། བསྟན་པ་ལ་སྨན་རེས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་བསྙེན་
རྫོགས་བསྐྱར་སྒྲུབ་སྒོས་དེའི་རྒྱུན་གོང་སྤེལ་གནང་།

༄༅། །(༢ བ་༤། ༢ འ་༡) གདན་ས་གོང་ནས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཤོག་ཏུ་བར་པ་ཁག་གི་མི་སྣ་ལྷོར་གཏོང་རྩིས་ཕག་རི་རྫོང་སྡོད་དང་དམག་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་མ་བཅུག་པ་བཏང་ཆོག་པ་དགོས་ཚུལ་འདུག་པ་སྡེ་པར་མོལ་ཞིང་
མཆོད་ཡོན་རྣམས་བཀའ་བགྲོས་པའི་ལྷོ་འབྲུག་ཧམ་པ་ཆེ་དྲགས་གཤིས་ཚད་ལྡན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

369

མི་ཡོང་དགོངས་པའི་མཛད་བཞེད་མི་འདུག་རུང་ལྷོ་བོད་ཚང་མར་བཏུབ་པའི་རྡོ་ཁ་ཅི་འདྲ་གནང་གི་དྲི་སྐོར་མཛད་རྩིས་འདུག་པ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་བཀའ་ལན་ཕུལ།

(༣ ཉ་༢། ༣ ཐ་༡༠) སྔར་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱིས་གཙོས་གནས་སྐོར་བའི་བྱ་
ཚང་ཆོས་མཛད་བསྟན་འཛིན་དབང་པོས་འདི་གའི་རིང་འཚོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་དཔག་མེད། རྣམ་རྒྱལ་མ། སྒྲོལ་དཀར་གསུམ་གྱི་བསྙེན་པ་དང་དེ་གྲུབ་བསྟུན་ཟབ་
ལམ་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཆིག་དྲིལ་དུ་ཚེ་མཚམས་བྱེད་པའི་དམ་
བཅའ་བྱས་སོང་བ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་གི་གྲོལ་ལུགས་མ་བྱུང་ཡང་ཉིང་འཚམས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་ཟང་ཐལ་ལེར་འགྲོ་འདོད་པར་སེམས། དབུས་གཙང་དྭགས་ཀོང་རྫོང་དཀར་སྐྱིད་གྲོང་བཅས་པའི་དགོན་རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་གར་མང་ཇ་བསྔོ་རྟེན།
(༣ ཉ་༦། ༣ འ་༢) དབུས་ཆར་གཤོར་ཁལ་ཉི་ཁྲི་དགུ་སྟོང་བརྒྱ་བརྒྱད་སོང་བ་མྱང་
འདས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་འབྲས་འབྱིན་པར་ངེས་ཀྱང་གནས་
སྐབས་འདོད་སྲེད་ཀྱི་རོ་ལ་ཞེན་པས་བསྐོར་ལུགས་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་འཁོར་བ་འདི་གའི་བརྟན་བཞུགས་སུ་སོང་ངམ་སྙམ།

(༤ ཉ་༤། ༥ ཐ་༢) ལྷོ་མོས་གཞིས་ཀར། ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་པ་ཆེན་པོས་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གསུང་ངག་སློབ་བཤད་ཀྱི་སྨིན་གྲོལ་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་ཉེ་བས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་གནས་གསར་དབོན་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། འདར་པ་རྗེ་དྲུང་བློ་གསལ་བསྟན་འཛིན། གོང་དཀར་གནས་གསར་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་གསུམ་ལ་ཕོགས་སོགས་མཐུན་རྐྱེན། ཉམས་ལེན་ལ་ཆིག་དྲིལ་དགོས་པའི་བསླབ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

370

བྱ། དགྱེས་མཛད་རྡོ་རྗེ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱིན་རླབས་བཀའ་བསྒོའི་
ཚུལ་དུ་བསྟར།
(༥ བ་༤། ༧ ཐ་༢) ཅུང་ཝང་གི་མི་སྣ་ཐོན་གདོང་གི་རྫོང་བདའ་བགྱིད་སྐབས་མི་
སྣ་རྒན་པས་སྔོན་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ཡོང་འུས་ཐང་ཀ་ཞིག་བྲིས། དེ་ལ་རྒྱས་བཏབ་
ནས་འདཱི་རྒྱ་སུས་བཤིག་པའི་དུས་རྒྱལ་ས་འཆོར་བས་མ་བཤིག་ཅེས་པའི་ཁ་ཆེམས་བཞག་པར་བརྟེན་མི་རབས་བདུན་ཙམ་གྱི་བར་བཤིག་མཁན་མ་བྱུང་ཡང་ཁྲུང་ཅི་རྒྱལ་པོས་བཤིག་པས་ཐང་ཀར་མན་ཇུའི་མི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ཟན་འདྲེན་ཅིང་འདུད་པའི་ཚུལ་འདུག་པ་དེ་འདྲའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་སའང་ཤོར་ཚུལ་སོགས་གཏམ་ངོ་མཚར་ཅན་འགའ་གླེང་བར་སྣང་། མི་སྣ་རྒན་པར་རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྐུ་ཐང་དང་གཞོན་པར་ངེད་རང་གི་འདྲ་འབག་བྱིན། བྱམས་པས་དམ་བཅས་པ་དང་བྱམས་

སྨོན་གྱི་ལུང་བཀླགས།

(༡༠ ཉ་༥། ༡༣ ཐ་༡༠) ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གསང་བདག་དངོས་དང་དབྱཻར་མེད་པའི་བོད་འབངས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཕན་བདེའི་འབྱུང་
གནས་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་རང་བསྟན་དར་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ཕྱེ་ཡང་བན་པ་ཐེག་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་སྤྱི་རྟ་སྒལ་རལ་དུ་སོང་བའི་རྗེ་མི་ལའི་ཡབ་གཞིས་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་ཞིག་གསོའི་(༡༠ བ་༡། ༡༣ འ་༦)དོ་དམ་ལྷ་རྩེ་ལྷ་ཁང་པའི་བཙུན་པ། བྲིས་འབུར་གཉིས་ཡོང་བའི་ལྷ་བཟོ་ལྷ་ཁང་སྐུ་སྐྱེ་ཅན་བཞིས་ཟླ་བ་གསུམ་སོང་བར་གླ་ཡོན་རྒྱས་པས་བསྙེན།
(༡༡ ཉ་༡། ༡༤ ཐ་༡༡) ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་བྱོན་པ་བསྟན་མ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

371

ཁང་དུ་བཞུགས་ཤིང་བཅུ་གསུམ་ཆད་པའི་བཅུ་བཞིར་ལྷག་པ་ལྷ་མཚམས་ཀྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་སྐུ་སྐྱེ་དང་ངོས་ཕྲད་ཀྱི་ཐོག་མར་མངའ་བདག་གིས་ཤམ་བྷུ་གངས་
ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་སྐུ་ཚབ་པདྨ་མཐོང་གྲོལ། བདེ་འདུས་ཤོག་སེར། ཆོས་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བྱོན་ལོག་གནོན་གནམ་ལྕགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་

ཕུལ། སྤྲུལ་སྐུ་དེ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་གཟི་བརྗིད་ཆེ་ཞིང་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་སྟངས་
སོགས་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་སྣང་།
(༡༡ བ་༡། ༡༥ ཐ་༥) གཙང་སྟོད་དར་མགོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་དགེ་སློང་གཞན་ཕན་
ལྷུན་གྲུབ་ཟེར་བ། གསོ་རིག་གི་སྦྱངས་སྟོབས་དང་ཐོས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བར། བསྟན་རྒྱུན་ལ་བསམས་ནས་དཔོན་ཚང་བྱང་ངོས་པ་སྨན་རྒྱལ་ཚེ་དབང་། དཔོན་ཚང་དཀྱིལ་སྡེ་བ། ཆོས་རྗེ་ན་བཟའ་གླིང་པ། དྲུང་འཚོ་ལྷག་བསམ། དར་མོ་སྨན་
རམས་པ། སློབ་མ་དང་བཅས་པ་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ། ཟིན་ཏིག་གཅེས་བསྡུས། གསེར་བྲེ། བྱང་པ་རིགས་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་བཤད་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལུང་མན་ངག་མང་དུ་སྤེལ་བཅུག
(༢༠ བ་༡། ༢༨ ཐ་༦) དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་གཙོས་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཟངས་རིར་རྟེན་གྱི་གཟུངས་འབུལ་དང་། རབ་གནས་བྱེད་པར་བརྫངས་པའི་
ཞར་བྱུང་འཁོར་ཞག་དང་སྦྲགས་སྲོང་བཙན་བང་སོའི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱིན་ཅན་

དེར་གཉྫི་རའི་ནང་བཞུགས་ལ་དགྲ་བགེགས་གནོན་པ་འགྲུབ་ན་སྤྱི་སྒོས་སུ་ཕན་
པའི་ལུང་བསྟན་འདུག་པས་བསྒྲུབ་འདོད་ཡོད་པའི་སྟེང་སྡེ་པ་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

372

ཀྱིས་རྫོང་ཐོག་ཏུ་གཉྫི་ར་འཛུགས་རྒྱུ་གྲ་བསྒྲིགས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ནང་རྫོངས་དང་
ཏིཥྛ་བཛྲ་ལ་མངགས་ཤིང་ཆོས་རྗེ་རྫོང་རི་བ་ཅན་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པའི་གཤིན་རྗེ་དམར་པོའི་མནན་པའང་དུས་ཐོག་ཏུ་བསྐྱལ། མི་རིང་བ་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་རྫོང་གི་གཉྫི་རའི་ཟངས་ལེབ་བསྒྲིགས་མཚམས་ནས་ཆུ་བབས་ཏེ་ལྕེ་
ཁར་མྱང་རྒྱུ་བྱུང་བར་རྩེ་ཞོལ་ཀུན་ནས་བལྟ་མཁན་མང་ཞིང་བདུད་རྩི་ཡིན་ཞེས་གླེང་བ་ཡོང་མི་ཐང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་རུང་དཔྱད་མ་བཟོད། འདི་ནུབ་ནས་བཟུང་བདུན་གཅིག་གི་རིང་ལུས་ངག་མི་འདའ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ཀུན་རྟོག་གི་ནགས་སུ་ཡང་ཡང་རྒྱུག་ཀྱང་དྲན་ཤེས་ལྕགས་ཀྱུས་འདེབས་ཁུལ་གྱི་ཡང་ཟབ་འཆོལ་པའི་ཁྲོ་

རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་བགྱིས་པར། རྟགས་ཡ་མཚན་ཅན་ནི་དངོས་ཉམས་གང་
དུའང་མ་བྱུང་བས་ལས་སྒྲིབ་ཀྱང་ཇེ་འཐུག་ལ་འགྲོ་ཡིན་ཡོད་པ་འདྲ།

(༣༤ བ་༣། ༤༨ འ་༣) དེའང་གླང་སྟག་ཙམ་ནས་ཐོག་མར་མིག་གཡོན་མི་གསལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་གཡས་ཀྱང་རིམ་པར་མི་བདེ་བར་མིག་རྩ་རྣམས་གཏར་ཞིང་ཕྱི་ནས་རྒྱ་མོ་ཆུ་འབྱེད་དང་ཁོང་སྨན་མུ་ཁྱུད་འཛིན་ལུགས། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་པ་བཏང་བས་ཟླ་བ་རེ་གཉིས་བར་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་བསྟར་ཆགས་བྱུང་བ་ལྷོ་བྲག་སྙན་བརྒྱུད་ཆད་དུ་ཉེ་བ་མཁས་གྲུབ་མགོན་པོ་མཛེས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་གཏེར་བདག་གླིང་པས་གསན་པར་ཕེབས་པ་སྤྱན་མི་གསལ་བས་ཐོབ་རེ་མི་
འདུག་ཚུལ་གསུང་བ་དེ་རིགས་ལ་གསེར་ཚུགས་སོགས་བཅོས་ཀ་འགྲོ་བས་དར་མོ་སྨན་རམས་པར་ཐོ་གང་ཞིབ་བྱེད་བཅུག་པའི་ནང་བཞིན་གཉལ་རང་དུ་ཚུགས་བརྒྱབ་པས་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་མཛད་ཐུབ་བྱུང་བ་དང་། ཁྱབ་བདག་ཁྲ་ཚང་བ་ཆེན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

373

པོའང་སྤྱན་མི་གསལ་བར་དར་མོ་བས་ཚུགས་ཕུལ་བས་བདེ་ཞིང་གསལ་བ་ལྗགས་ལུང་མང་པོ་ཞུ་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་གཤིས་ངེད་རང་ལའང་རྒྱབ་ན་སྙམ། དར་མོ་བས་ལྟག་པ་གཉིས་མཚོག་མ་གཉིས་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་བཞི་རྣམས་བསྡམས་ཤིང་གསལ་བྱེད་སྨན་མར་སོགས་བསྟེན་པས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་
རུང་། ཕུགས་འགྲིབ་ལ་སོགས་ཀྱི་འབྱེད་དགོས་ཤིག་ཡོང་བས་མིག་ལ་སྨན་
སོགས་ཀྱིའང་ཕན་པ་ཨེ་ཡོང་རེ་ཞིང་དར་མོ་བ་དེ་སྐབས་མིག་འབྱེད་ལ་མཁས་པར་
གྲགས་པ་བོད་པ་འཚོ་བྱེད་གནས་ལུགས། རྒྱ་གར་བ་གཽ་ཏ་ལ་དང་། མ་ན་ཧོ་བཅས་པར་དཔྱད་གང་ལེགས་བསླབ་བཅུགགཞན་མ་མིག་སྨན་སོགས་ཀྱིས་ཕན་གནོད་ཆེ་བ་མ་བྱུང་། འདེབས་སྨན་ཆུ་བཅིར་བྱེད་པ་ཞིག་འདུག་པ། སྡེ་པ་ཨ་བར་གྱིས་རྒྱ་གར་བའི་འདི་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་

མི་འཇུག་གླེང་ཡང་དར་མོ་བར་ཨཱ་ཙརྱས་མིག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཚུལ་བྱས་པ་ལྟར་ཉིན་ཁ་ཤས་བསྟེན་པས་མིག་ལྕིབས་སྐྲང་ཞིང་ཚ་རྡོག་སོགས་བྱུང་། དེ་རྗེས་འགྲིབ་

སྨིན་པ་ལྟ་བུའི་གསལ་བ་ཡེ་མེད་དུ་སོང་སྟེ། ཚོགས་སོགས་ལ་བཟེད་ཞལ་རྩད་མ་ཆོད་པར་སྦར་མྱུལ་བགྱིས་པས་གྲྭ་པ་རྣམས་མིག་ཆུ་འདོན་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ། མཐུག་པོ་སྦོ་མ་ཚ་རྡོག་མིག་གཉིས་སྤང་། །ཞེས་པའི་མིག་རིས་དང་ལོའང་ལུས་ལ་དགྲ་དར་སྤར་ཁ་ལི་ལ་བབས་ཞེས་ལོ་དང་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་མིན་པས་མཚོན་
འགྲིབ་རང་ཡང་། དུས་འདས་རྒྱལ་མོའི་མཐུ་ཉམས་དབྱེ་མི་རུང་། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྐྱོན་མི་འདུག་པས། ཚེས་བཅུ་དགུ་ནས་བསྙེན་མཚམས་ཀྱི་བཅད་རྒྱར་

བསྙད། སྔོན་འགྲོར་གང་དགོས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་སོགས་བསྒྲུབས་པའི་ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

374

གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཀླུ་རིགས་ལྡན་སོགས་གཙུག་ལག་ལྟར་སྡེ་པ་ཨ་བར་ལེགས་
པར་བརྩི་བཅུག་ནས་དུས་དགེ་བའི་སྔ་དྲོ་ཤར་བལྟས་ལོ་མཐུན་གཡོག་གིས་བསྟེན།
ཞེས་པ་ལྟར་གྲོང་སྨད་ཨ་བར་དང་མཆོད་དཔོན་པས་རོགས་བྱས་དར་མོ་པས་དམ་བདར་བགྱིས་པའི་ཚེ་དཔྱད་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་ངོ་མཚར་བ་ཤར་དོན་བཞིན་
མིག་གཉིས་ཀ་ཕྱེ་བས་གསལ་བར་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་བཤད་པ་དང་མཐུན་པ་བྱས་པའི་ཞག་གསུམ་སོང་མཚམས་ཇོ་བོ་ལོ་ཀེ་ཤྭར་གདན་དྲངས་མིག་དགབ་པ་བསལ་ཏེ་བལྟས་པས་འཕགས་པའི་སྐུ་རྒྱན་ཆས་
ཀྱིས་མཚོན་ཕྲ་རགས་ཀུན་གསལ་པོར་མཐོང་བྱུང་།
(༥༠ ཉ་༣། ༧༡ ཐ་༩) ཤར་དར་རྩེ་མདོ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་འདུ་སྒོ་ཆེ་ཞིང་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་གཞན་ལས་ཆེས་ཆེར་རྨད་དུ་བྱུང་ནའང་འདི་ཕྱིའི་བདེ་འབྲས་མ་ལུས་པ་འབད་མེད་དུ་སྩོལ་བའི་མཆོད་ཡུལ་རྣམ་དག་མི་འདུག་གཤིས་ཕྱོགས་དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སར་བཀྲི་བའི་བྱེད་
པ་པོར་སྔགས་གྲྭ་དགའ་ལྡན་འགྲོ་ཕན་གླིང་གི་ཆོས་སྡེ་གསར་བཙུགས་དགེ་འདུན་
ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཕོགས། ཚོང་པ་རུ་བ་སོགས་འཛིན་ཚུགས་བཟང་བ། ཀོང་པོ་སྤུང་དཀར་བར་བྱ་ལོ་ཕན་བདེ་བས་འཛིན་ཤུལ་མཚོ་ཆུ་བྱེ་སྟོད་ཡོད་སྟེང་མདོ་ཆེན་དགོན་གསར་རྩ་འཇགས་ངོས་མཚོ་ཆུར་དགེ་འདུན་བརྒྱད་གྲྭ་རེ་གསར་བཙུགས་
ཀྱིས་སྨན་བླ་དང་ཀུན་རིག་གང་རུང་གིས་སྡེར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བ་དགོས་ཚུལ་ལྟར་ཕོགས་ཇ་ཐུག་གི་མཐུན་རྐྱེན་བསྟར།
(༥༢ ཉ་༥། ༧༣ འ་༡) གསེར་མདོག་ཅན་ཤངས་པ་སློབ་དཔོན་པ་ཤཱཀྱ་ནོར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

375

བུས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྩ་བ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས། སོ་ཐར་གྱི་མདོ། སྤྱོད་འཇུག དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། བཞི་བརྒྱ་པ། འཇུག་པ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཚད་མ་རིགས་བསྡུས། མངོན་པ་མཛོད། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཊཱིཀྐ་ཀུན་བཟང་

ཆོས་ཀྱི་རོལ་མཚོ་སོགས་ཤོག་བུ་མདའ་ཚད་དགུ་བརྒྱ་སྐོར་གསལ་དག་བྱང་གསུམ་འཛོམ་པའི་རྒྱུགས་སྤྲད་པར་བསྟན་པའི་མིག་རྐྱེན་གོང་འཕེལ་ལ་བསམས་གོས་ཡུག་ཇ་དར་རས་སོགས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད།

(༥༥ བ་༢། ༧༨ འ་༤) བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་བའི་སླད་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་
ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བསྲུངས་པས་གནས་སྐབས་སུ་
མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྲིད་པ་རྒྱུན་མར་ཐོབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དགྲ་ཚོགས་བཅོམ་པར་མེད་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སུམ་བརྒྱ་

པར། ཉོན་མོངས་དགྲ་གཡུལ་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །དགེ་ཚུལ་བརྟུལ་ཞུགས་
ཆུ་ལོན་བརྩིགས་པ་དང་། །འཆི་བའི་མཆེ་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། །རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ནོད་དབང་བསྐུར་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་སྨན་གྱི་གཞིར།
དགེ་སློང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གོམས་པར་བྱས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

376

དང་། གཏི་མུག་ལས་སེམས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐུབ་གསུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་སྙིང་པོར་དྲིལ་ན་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་པ་གསུམ། དེ་ནང་ནས་མངོན་པ་དང་མདོ་སྡེས་བསྟན་པའི་གོ་ཆོད་ཀྱང་སྟོན་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་འདུལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཚོང་
དཔོན་གྱིས། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་དག །མདོ་དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུང་
འདུལ་བ་ནི། །སྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཉིས་འགྱུར་ཕྱག་བྱས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་གཅིག་བཞིན། །ཞེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་སྡོམ་པ་དེའང་སོམ་ཉིར་ལུས་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཆོལ་བར་འབྱུང་བས་ན་འབྲས་བུའང་དེ་ལྟ་འབྱུང་བ་ལས་མ་འདས་པས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་བོད་ཡུལ་གླིང་དགུའི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར་བསྟན་པ་སྔ་དར་ལ་ཟ་ཧོར་རྒྱལ་རིགས་མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭས་སད་མི་མི་བདུན་སོགས་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་འཛུགས་པར་མཛད་པ་ལོག་སྨོན་ཉེ་བར་བདོ་སྟེ་གླང་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་གྱིས་བསྟན་པ་

བསྣུབས་པའི་ཚེ། ཆུ་བོ་རིའི་སྒོམ་གྲྭའི་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་གྱིས་གསན་པས་
གསང་ཐབས་ཀྱིས་དྲེལ་རྒྱབ་ནོན་པའི་འདུལ་དཔེ་དང་བཅས་མངའ་རིས་ནས་བྱང་
ལམ་བརྒྱུད་མདོ་སྨད་རྨ་ལུང་དན་ཏིག་ཡང་རྫོང་དུ་བཞུགས་པར་བོན་གྱི་བུ་ཤེས་རབ་ཅན་སྔོན་ལས་སད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བསྐུལ་བ་འདུལ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྟེང་
རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་ཀེ་འབག་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་བར་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་
མཚན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས་པས་སྦ་པར་གཉིས། ཇ་ཅག་གཉིས། བཞད་སྲགས་གཉིས། འོལ་བསྣུབ་གཉིས། ཟོང་ཚུར་གཉིས་སོགས་མང་དག་སྡོམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

377

པར་བཀོད་དེ་སྐབས་དབུས་གཙང་དུ་སྡོམ་པ་འབོགས་ལེན་དང་འཆད་ཉན་སོགས་
ཀྱི་རྒྱུན་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཆད་པའི་རྗེས་དབུས་སུ་མདོ་སྨད་ན་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཚུགས་པ། མངའ་བདག་ཚ་ལ་ནས་སོགས་ཀྱིས་གསན་པ་ཅིས་ཀྱང་འབད་པས་བསྟན་པ་སྤེལ་བཞེད་དེ་ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཤེ། འབྲིང་ཡེ་སྟོན། རྦ་ཚུལ་བློ། རག་ཚུལ་
འབྱུང་། སུམ་པ་ཡེ་བློ་ལྔར་མཐུན་རྐྱེན་དང་བཅས་བརྫངས་པ་གཙང་གི་བཙད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོས་ནས་ལོ་སྟོན། ཚོང་བཙུན་མངའ་རིས་པ་གཉིས། བོ་དོང་པ་སྟེ་
དབུས་གཙང་གི་མི་བཅུས་བླ་ཆེན་པོར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལས་མཆེད་པ་ཀ་བཞི་གདུང་དྲུག་དང་ལོ་ཚོ་ཚོང་ཚོ་སོགས་མང་དུ་དར། འ་ཞ་ཡེ་གཡུང་གི་ཆབ་གཏོར་མ་དང་། འབྲེའི་དེར་བས་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་གཙང་ཕྱོགས་སུ་མང་པོ་འཕེལ།ཀླུ་མེས་ཀྱི་སློབ་མ་གཟུས་ལ་བུ་ཆེན་བཞི་བྱུང་བའི་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་རྒྱ་འདུལ་

དབང་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་སྔ་ཕྱི་བར་ཚར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། བསྟན་པ་
ཕྱི་དར་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་སོགས་སྔ་རབས་པའི་འདུལ་འཛིན་སྡོམ་རྒྱུན་དེར་བརྟེན་པ་དང་། ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་དུས་འཕགས་ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎ་ཆེན་
ངྷརྨ་པཱ་ལའི་སློབ་པ་པཱ་ལ་རྣམ་གསུམ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་བ་སྟོད་འདུལ་བར་
གྲགས།

མ་ཕམ་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་

ཕྲག་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཁ་ཆེའི་བསོད་སྙོམས་པ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་གངས་ཅན་

བསོད་ནམས་གསོག་པའི་མགྲོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཆུ་ཤུལ་སྲོག་མ་དགོན་པར་ཉིན་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་གྲྭ་གསུམ་དང་མི་གཉིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ནང་ནས་གྲོ་ཤུལ་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

378

ཁེར་གད་བྱང་ཆུབ་དཔལ་དང་། གཙང་པ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་གཉིས་མཁན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ་བོད་མུན་གླིང་འདུལ་བསྟན་ཉི་ཟླ་ལྟར་ཤར་བས་ཁྱབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་ས་
པཎྜིཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། སྲིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་ཞབས། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དེ་དག་གིས་འདུལ་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཛུགས་པར་མཛད་ལ།

བླ་ཆེན་སྡོམ་རྒྱུན་བཀའ་གདམས་སོགས་ཕལ་མོ་ཆེས་ཕྱག་ལེན་ལ་འདེབས་པར་མཛད་པར་མ་དག་པའི་སྐུར་པ་བཏབ་ན་ཆོས་སྤོང་གི་སྒྲིབ་པ་གསོག་མོད། འོན་ཀྱང་བླ་ཆེན་པོའི་བསྙེན་རྫོགས་མཛད་དུས་ཁ་སྐོང་གི་རྒྱ་བན་གཉིས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་པའི་སྒྲོས་རྙིང་དང་འཆབ་སྦས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦགས་མ་སྦགས་

མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱོད་མ་ཤེས་པའི་སྟེང་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་མཁན་པོ་པཎ་ཆེན་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་གྱིས་ཐོག་མར་ཤངས་སྟོན་བློ་གྲོས་
ལེགས་བཟང་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་སྤོས་ཁང་ཚོགས་པཎ་ཆེན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་
ཞིང་སླར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོའི་ཏི་ཤྲིར་

གདན་དྲངས་པའི་ཚེ་བསྐྱར་སྒྲུབ་སྐབས་སྡོམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོད་ན་བླ་ཆེན་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཚེ་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དབང་གིས་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་ནའང་གང་ཡིན་ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་ཚོར་མི་གསལ་བས་བརྒྱུད་པ་སོམ་ཉིའི་དྲ་བར་ཆུད་པ་དང་། ཕྱག་ལེན་ལའང་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་བྱ་བ་བྱ་བས་མཚོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

379

འདུལ་བའི་ཆོས་སྐད་མང་པོ་ཞིག་པ་སྔ་ཕྱིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛུགས་པར་ཆོས་
རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་དཀའ་བ་དེ་ཙམ་སྤྱད་པ་ཡལ་འདོར་བློས་
མ་བཟོད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆག་མིག་མཁན་ཆེན་ཚུལ་རིན་པར་པཎ་ཆེན་སྡོམ་རྒྱུན་བཞེས་པ་བཅས་རང་ལོ་རྒན་པོ་རེ་གཅིག་པར་སླེབས་ཀྱང་རང་གཞན་མང་པོར་ཕན་རེས་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དེ་སྟོད་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ལྟར། འཕགས་ཡུལ་སྐད་དུ་པིངྐ་ལ་སྟེ་ལྗོངས་འདིར་དམར་སེར་ཅན་གྱི་ལོ་མགོ་ཟླའི་
དམར་ཆའི་རྫོགས་པ་གཉིས་པ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རང་བཞིན་འདུ་བ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གཤེགས་པའི་དུས་ཆེན་(༥༧ བ་༥། ༨༡ འ་༢)སྔ་དྲོའི་ཆ་ཉིན་གུང་མ་སླེབས་ཙམ་པ་
གྲིབ་ཚོད་རྐང་པ་གཅིག་གི་ཚེ་(༥༨ ཉ་༡། ༨༢ ཐ་༢)སའི་ལྟེ་བ་བཞིའི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་ཅར་འབྱེད་གནས་རང་བྱུང་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་རྩེ་མོར་ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་མངོན་རྟོགས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གང་བ་མི་འཕྲོག་པའི་
ཐུགས་རྗེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་ལྡན་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གཉིས་སོགས་ཁྱད་པར་བདུན་ཚང་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཉེ་བར་འཁོར་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁན་ཆེན་རིན་ཅེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་མཛད། སྒྲ་དོན་རིག་གནས་ཀུན་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་ཚངས་རིས་འཛིན་པའི་དབང་པོས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

380

གནས་བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་གྲིབ་ཚོད་པ། མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་
ཤེས་རབ་དང་རཏྣ་མཉྫ་ཤྲཱི་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་། དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་
ཚང་བ་དང་བཅས་ལྔའི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་
དངོས་པོ་ཡང་བསྐྱར་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ཞག་ཤས་བར་བདག་གིས་མཁན་པོ། ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་པ་ཆེན་པོས་སློབ་དཔོན། ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པས་སྔ་དགོང་རེ་རེ་དང་མགྱོགས་དུས་སྒྲུབ་གྲྭ་བདུན་རེ་ཙམ་ལས་ནི་ཟིན། སྔ་མའི་ཕྱག་ལེན་ལ་གོས་བྱིན་

རླབས་སུམ་ཚན་ལས་གྲལ་པས་རོགས་བྱེད་ཅིང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མངོན་གྱུར་
བཅུའི་ཐ་མ་ལས་མངོན་གྱུར་ཙམ་སུམ་ཚན་དུ་གཅོད་པ་མ་གཏོགས། གཞན་ཐམས་ཅད་སྡེབ་ཏུ་བྱས་ཆོག་གཤིས་ཉིན་རེར་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྲུབ་པའི་ལས་སླ་ཞིང་ཆོད་ཆེ་བ་བྲེལ་བ་ཆེ་སྐབས་ཟོར་ཡང་བའི་ཚད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་ད་ལམ་གྱི་འདིས་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་བྱས་པར་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལའང་ཤུགས་ལ་ཕན་ནམ་སྙམ་རང་ལས་སླའང་བསྟན་པར་ཕན་ཁྱད་ཀྱིས་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དོ། །

༢༽ མགོན་པོའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་བཀའ་རྩོམ་དང་། ནམ་ལངས་
ས་རུབ་བར་དགེ་ཚུལ་སློང་མང་དུ་བསྒྲུབས། གསོ་རིག་གི་དགོངས་དོན་དང་བསྟུན་པའི་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་ཚད་ལོངས་འགའ་བཟོ་བའི་བཀོད་ཁྱབ། ཆོས་སྡེ་རེ་གསར་འཛུགས། འབྲས་སྤུངས་སུ་རྡོ་རྗེའི་འཕྲེང་བའི་ བཀའ་དབང་དབུ་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

(༦༠ ཉ་༦། ༨༥ ཐ་༡༡) གསེར་ཆོས་ཚོར་མོས་དུངས་ཆེ་བ་ལྟར་གོ་དོན་ཕྱག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

381

བཞེས་རྣམས་མ་བསླབས་ཤེས་ཀྱི་གྲས་སུ་རང་ཉིད་མ་ཚུད་པར་བརྟེན་ཆོས་སྐྱོང་ཆེ་
ཆུང་ལས་མཁན་དང་བཅས་པ་དང་དམར་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ལས་རབ་འབྱམས་

ལག་ཏུ་བླང་བྱའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་དཔེ་རིས་ཀྱིས་མཚོན་དཀའ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་འོས་ཚོད་མིན་པར། ཁ་སྦྱོར་ལས། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་སློབ་དཔོན་དང་། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དེ་ཉིད་རིག །གསང་སྟོན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱུད་ཤེས་པར་བྱ། །བླ་མ་རབ་ཀྱི་ཞལ་ལས་བླང་། །ཞེས་པ་ལྟར་བླ་མ་
ཚད་མ། ཉམས་མྱོང་ཚད་མ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ། ལུང་ཚད་མ་སྟེ་བཞིས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་བཞིན་དྲིན་ཅན་ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོར་དོགས་
ནས་ཀྱི་ཤོག་ཧྲིལ་དུ་མ་ཕུལ་བར་བླ་མ་དབུ་ཡོན་པ་ཚོ་དང་མི་འདྲའི་གཤིས་འདི་ནི་
འདཱིོའི་བཀའ་མཆན་དང་། ལྷག་པར་ངོས་ཀྱིས་དཀའ་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དྲི་
བས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་ཡི་གེར་བཀོད་པ། གཅིག་ཏུ་བླུན་པོ་སྙིང་ཁམ་ཅན་གྱི་ལག་

ཏུ་ཚུད་ན་རྒྱུན་མེད་བཞིན་དུ་དཔེར་བླ་མ་འཆོལ་བའང་སྲིད་པས་དགེ་མེད་གསང་སྒྲོག་གི་སྐྱོན་དུ་མཆིས་མོད། གཉིས་སུ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཆོས་ཀྱི་དབོན་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སོགས་བདག་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་
མེད་མི་རུང་ལྟ་བུའི་གནད་ཀུན་ཆད་ཚེ་བསྟན་རྒྱུན་ཉམས་པ་མ་བཟོད་པར་ཡི་གེར་
འདྲི་བར་ཆོས་སྲུང་རྣམས་བཀའ་གཉན་པས་རུང་མི་རུང་བརྟག་པའི་ཕྱིར། མགོན་ཁང་ཕུར་ཆོས་སྐྱོང་དངོས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྟེན་བྱིན་ཅན་བཀྲམ་པའི་མདུན་
མཆོད་གཏོར་སྤྱན་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཤམས་ཏེ་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

382

མཁའ་འགྲོ་རྣམ་ལྔ་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་ནས་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པ།
དཀར་ཆག་སྙིང་གི་བདུད་རྩི་ཟིལ་དངར་ལས། འོག་མིན་ཞིང་དང་དུར་ཁྲོད་
བརྒྱད་སོགས་འཇིགས་པའི་གནས་ན་ཁྲོས་པའི་གར་མཛད་བསྟན་དགྲའི་སྲོག་དབུགས་འཕྲོག་པ་དེ་ནི་ཕྱི་ཡི་མགོན་པོ་ཞེས་སུ་གྲགས། །རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་རྣམ་ལྔའི་རྩ་ཁམས་རླུང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་འཛིན་སྲོག་འཕྲོག་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྦྱིན་མཛད་དེ་ནི་ནང་གི་ཆོས་སྐྱོང་གང་དེ་ཉིད། །ཕྱི་ནང་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲེགས་པའི་རོལ་རྩེད་རང་སེམས་གཅིག་པུའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པས་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བརྗོད་བྲལ་དེ་
ནི་གསང་ཆེན་རྒྱུད་གསུམ་དྲེགས་པའི་དངོས། །ཨ་ཧོ་སྣང་སྲིད་དྲེགས་པའི་རང་ཞལ་རྗེན་པར་མཐོང་བའི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་མེད་བདེ་བས་མྱོས་པ་དེ་ནི་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་རབ་དང་ཕུལ། །ཞེས་པའི་ཟབ་གནད་དང་ལྡན་པ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གྲངས་མེད་མངའ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་མཁྱེན་བརྩེས། བགྲང་ཡས་བསྟན་སྲུང་ཀུན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེ། །དྲན་པས་སྙིང་གི་མུན་སེལ་
རྡོ་རྗེ་གུར། །ཞེས་པར་རྒྱུན་འཛིན་ཀྱང་། དཀར་ཆག་ཟབ་དོན་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཁོ་བོས་རྒྱལ་ཁམས་ཡངས་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་མྱུལ། །མཁས་གྲུབ་བླ་མ་མང་པོའི་ཞབས་པད་བསྟེན། །རང་གཞན་གདམས་པ་ཟབ་མོའི་གནད་ཀུན་ཤེས། །དག་དང་མ་དག་འབྱེད་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ། །ཁྱད་པར་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ནི། །བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མ་བཅུ་ཕྲག་ཅིག་ལ་ཞུས། །འགྲན་ཟླ་ཀུན་བྲལ་དྲིན་ཅན་རྡོ་རིངས་པའི། །སྙན་བརྒྱུད་
ཟབ་མོ་བུམ་པ་གང་བྱོར་ཐོབ། །ཨེ་ཝཾ་པ་ནི་བསྡུས་ལ་སྤྲོས་པ་ཆུང་། མུས་སྲད་པ་ནི་
དཀར་ཆག་ཁྲིགས་ཆགས་ཅན། །རྡོ་རྗེ་གདན་པ་འཆམས་དང་ནུས་པའི་བདག །ཁོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

383

བོས་ཐོབ་པའི་ཐུན་མོང་བརྒྱུད་པ་གསུམ། །ཞེས་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཕྱི་མ་ས་སྐྱ་ཚད་ཀྱི་རྣ་བར་མ་གྲགས་པ་ཞལ་ངོ་ནང་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་ལྡན་གྲུབ་
པའི་འཁོར་སྒྱུར་བི་རཱུ་པ། རྡོ་རྗེ་གདན་པ། བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྲེད་སོགས་བཀའ་བབས་དུ་མ་མངའ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་འགྲོལ་བའི་ཚེ། བསམ་འཕེལ་ནོར་འཕྲེང་ལས།
ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མན་ངག་ཞུ་བའི་ཚེ། །ཚོགས་དང་གཏོར་མས་མཁའ་འགྲོ་མཉེས་པར་བྱས། །རིན་ཅེན་གསེར་གྱི་མཎྜལ་ལན་གསུམ་ཕུལ། །གསང་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་
འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་བྱས། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིག་ཕྱིར་གྲྭ་

ཚང་གི་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བར་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། གནང་བར་ཤེས་ནས་ཡི་གེ་འདྲི་མཁན་ཡང་དབང་དང་རྗེས་གནང་ཐོབ་དགོས་པ་
ལྟར་དཔལ་གྲོང་སྔགས་རམས་པ་དང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོ་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་ཆོས་རྗེར་ཞུ་བཅུག་སྟེ་འཕྲོད་སྦྱོར་བཟང་པོར་དབུ་བཙུགས། དཔེ་འཚོལ་དགེ་སློང་
འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་བྱས་ཕྱི་མཚམས་སེ་བའི་རིང་ནས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་
འདུ་བའི་དུས་ཆེན་འདིར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་གུར་གྱི་མགོན་པོའི་ཟབ་དོན་སྒོ་ལྕགས་འབྱེད་པའི་རིན་ཅེན་ལྡེ་མིག་དང་། མཁྱེན་རབ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་གདན་ས་གོང་ནས་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རིགས་སྲས་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་ཚར་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་གུར་མགོན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དཔེ་རིས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་བླང་བདེ་ཞིག་གྱིས་ཤིག ཅེས་བཀའ་ཕེབས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

384

པར་རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་ཞ་ལུ་པ་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ལེགས་སོ་སྩལ་བ་དང་དུ་བླངས།
རང་གི་དྲན་གསོ་དང་རྗེ་བཙུན་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོའི་རིགས་དབོན་འ་ཞ་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སོགས་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་བློས་གསལ་བྱེད་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་བཀོད། ཁྱབ་གདལ་དུ་འདྲི་མི་རུང་བ་འ་ཞ་མཁྱེན་རབ་རྣམ་རྒྱལ། གནས་གསར་འཇམ་དབྱངས་
བསྟན་འཛིན། བོན་ཕྲུག་པ་ངག་དབང་རབ་བརྟན་རྣམས་ཉི་འོད་མདོར་ཕྱིར་གུར་

ཕུག་སྟེ་འདྲི་བཅུག

(༦༣ ཉ་༡། ༨༩ ཐ་༡) བདག་ཆེན་ཡབ་སྲས་གཉིས་དབོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད། ཚར་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་དྲི་མེད་
རྒྱུད་སྡེ་ལས། །གསུངས་པའི་བསྟན་སྲུང་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། །དྲག་ཤུལ་མཐུ་
ལྡན་སྟོབས་འཕྲོག་ནག་པོ་ཞེས། །རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་ཀུན་ལ་རླུང་ལྟར་གྲགས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏ། པཎ་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ། རི་སུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་པཎ་གྲུབ་དུ་མའི་ཆོས་སྐྱོང་གི་
གཙོ་བོ་གཉན་ལ་དར་མ་གྲགས་ཀྱི་སྲུང་མ་བརྒྱ་རྩའི་མཆོག་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་
སྲས་ལ་བཀའ་བབས་པའི་མགོན་པོ་ཆུང་བ་འདི་ཉིད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་མཎྜལ་ལ་སོགས་པ། །སྙན་བརྒྱུད་དང་པོའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་བསྒྲིགས་ནས། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་འཕྱུགས་པར་བྱས་ཏེ་དཔལ་མགོན་
སྟོབས་འཕྲོག་གདོང་བཞི་པའི་འཁོར་ལོའི་གསལ་བྱེད་ཡང་གསང་སྙིང་གི་ཁྲག་ཐིག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

385

བྲིས།

(༦༣ བ་༣། ༩༠ ཐ་༢) མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་རླངས་དང་དངར་པོར་འཐུལ་བའི་ཟབ་ཆོས་ཆིག་བརྒྱུད་དུ་བཞུགས་པ་མི་ནུབ་པའི་ཕྱིར་བླ་མ་དམ་པའི་རིགས་དབོན་རིན་
པོ་ཆེ་སོགས་སློབ་བཤད་འཛིན་ངེས་ལ་ཕན་པའི་བློས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེ་ཆུང་ལས་མཁན་དང་བཅས་པར་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ཞིང་བཀའ་རྒྱ་བཀྲོལ་ནས་འདྲི་བའང་།

དབང་སྡུད་པདྨ་རཱ་གའི་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་འབྱེད་གནད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ལས། གངས་ཅན་འདི་
ན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི། །གསེར་ཆོས་ཟབ་མོ་དམར་པོ་སྐོར་གསུམ་ཞེས། །མིང་ཙམ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་རླུང་ལྟར་གྲགས། །ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་སྔགས་འཆང་ཉིན་སྐར་ཙམ། །ཤེས་རློམ་ཕལ་ཆེར་འབབ་ཆུས་རྫིང་བུ་བཞིན། །ཐུན་མོང་ལུང་དང་རྗེས་
གནང་ཙམ་གྱིས་ཁེངས། །སྤྲིན་ཆེན་ཆུ་ཡིས་རྒྱ་མཚོ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡོངས་རྫོགས་
གདམས་པའི་བཅུད་ལྡན་ཁོ་བོ་ཙམ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྗེ་བཙུན་མ་ཀུ་རུ་
ཀུལླེ། ལྷ་ཆེན་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ། ཁྲོ་བོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་གསལ་བྱེད་ཁམས་གསུམ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་འདཱིང་ཚེས་ཉི་ཤུ་པ་སངས་མེ་
བཞི་འཛོམ་པའི་འཕྲོད་དགེ་བར་བརྩམས། གླེགས་བམ་དུ་གབ་དཀྲུགས་འཐོར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ། གསལ་བྱེད་ཕན་ཚུན་འཕྲུལ་ཤེས་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་ཞལ་ཤེས་ཕྱག་ལེན་འཛུབ་ཁྲིད་དུ་མནོས་པས་ཤེས་ནུས་རུང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་
པ་དང་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བར་ཆུད་པ་རྣམས་བློ་མིག་ཆུང་ངུས་གང་མཐོང་རྗེ་བླ་མའི་དྲུང་དུ་བཅད་བརྡར་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྣམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་ངེས་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས། གང་ཟིན་གསེར་ཆོས་དམར་པོ་སྐོར་གསུམ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

386

གྱི་དཀའ་གནད་མདུད་འགྲོལ་གྱི་རེག་ཟིག་ཨུཏྤལ་ལ་དམར་པོའི་ཆུན་པོ་དམར་
ཕྱོགས་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་འདུ་བ་ཉེར་གསུམ་ལ་བཀོད།
(༦༤ ཉ་༦། ༩༡ ཐ་༢) ས་རྟ་གནམ་ལོ་གསར་དུ་ཚེས་པའི་ཞོགས་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་བསྐང་བསྟོད་རྟེན་འབུལ་དང་བཅས་བཟབས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོད།

(༦༦ བ་༢། ༩༤ ཐ་༦) ལྷ་ཀླུ་དྲི་ཟ་མིའམ་ཅི་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གནོད་སྦྱིན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཤིས་བརྗོད་དགའ་བ་འཁྱིལ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་རང་
གཟུགས་ཀྱི་ཟློས་གར་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན་ལས་དྲངས་པའི་སྙན་ཚིག་དགུ་
ལྡན་ཉམས་དང་བསྟུན་པའི་གཟིགས་མོ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་སྲོལ་རིན་སྤུངས་ནས་བཏོད་པ་བསམ་གྲུབ་རྩེར་དར། ཡང་བར་དུ་ཉམས་པ་ཤིང་ཡོས་ཁྲི་འདོན་གྱི་དུས་འདར་པ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་རྡོ་རྗེར་བཅའ་བསྒྲིག་དགོས་ཚུལ་མོལ་བ་ལྟར་
འཕྱོས་གྲོང་སྟོད་པ་དང་བཅས་འབྱོར་པས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མཆོག་དམན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གི་ལྟད་མོ་ཚར་དུ་དངར་བའི་དགའ་སྟོན་སྤེལ།
(༧༡ བ་༤། ༡༠༡ ཐ་༦) ཚེས་ལྔ་ནས་བཟུང་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བདུན་གྱི་བར་རིང་འཚོ་སྤེལ་མི་བྱུང་བ་སོགས་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་ནམ་ལངས་ས་རུབ་ལྟ་བུར་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྒྲུབ་པ་ངེད་རང་གིས་མཁན་པོ། ལེགས་བཤད་གླིང་

ཆོས་རྗེས་ལས་སློབ། གནས་བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་དུས་བསྒོ་བ། སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ། གནས་རྙིང་སྤྲུལ་སྐུ། བློ་གསལ་གླིང་སློབ་དཔོན་ལེགས་པ་
དོན་གྲུབ། གཡོན་རུ་སྐུ་སྐྱེ། ཆོས་འཁོར་སྟེང་སྐུ་སྐྱེ་ལྔ་རེས་མོས་ཀྱི་གསང་སྟོན།
ཆོས་རྗེ་ན་བཟའ་གླིང་པས་གྲོགས་ལྡན། སྔགས་རམས་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

387

བཅས་དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་ཤེར་འཕེལ་སྤྲུལ་སྐུ། ཅོ་ནེ་དང་
བྱམས་གླིམ་མཁན་པོ། གསང་སྔགས་བྱང་ཆུབ་གླིང་། ཐར་པ་གླིང་། བདེ་ཡངས་པ།
འདུལ་བ། སྔགས་པ། ཡེར་པ། བྲག་དབར། སྦེ་སེར་རྣམས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། བྱེས་དང་
ཤེལ་དཀར་ཆོས་སྡེའི་བླ་ཟུར། ཁལ་ཁ་ཞབས་དྲུང་། ཀླུ་འབུམ་ཆོས་རྗེ། ཨེར་ཁེ་ཆོས་རྗེ། མེརྒན་ཆོས་རྗེ། གཟིམ་ཤག་ཆོས་མཛད་སོགས་བསྙེན་རྫོགས་བསྐྱར་བ་དང་གསར་དུ་བཞི་བརྒྱ་ང་དྲུག དགེ་ཚུལ་དྲུག་བརྒྱ་དང་དོན་བདུན་རྣམས་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་སམ་སྙམ།
(༧༦ ཉ་༡། ༡༠༧ ཐ་༣) དཔལ་དེ་རས་ཆེན་གྱིས་སྤྱིར་ཉམས་རྟོགས་སྣ་ཚོགས་
པ་ཤར་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཚེ་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་སུ་ཡལ་འགྲོ་བ་དང་། སྐབས་འགར་
སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་བར་གྱི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བ་དེའང་སྟོང་པའི་ངང་དུ་ཐིམ་པས་འཆར་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་། རྩེ་ཆེན་གྲུབ་ཆེན་
གྱིས་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བསྟེན་ནས་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་སོགས་རྒྱ་མ་
ཆུང་ཙམ་ཞུས་ཤིང་། དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་བློ་བྱས་ཀྱང་ལས་སྒྲིབ་ཆེས་

པས་ཡིན་ནམ་ཉམས་རྟོགས་གང་ཡང་སྐྱེ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཟེར་བའི་དམན་ཆ་ལེན་པ་གང་ཟག་གི་ཚོད་གང་ཟག་གིས་འཛིན་མི་ནུས་པར་བཤད་པས་སྔོན་གྱི་ལས་ཤུགས་

དང་བཅས་གཉིས་ཀ་ཚད་ལྡན་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། དཔལ་དེ་རས་ཆེན་ལོའང་རིང་པོར་འཚོ་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་བརྗོད་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པའང་མ་བྱུང་།

(༨༢ བ་༤། ༡༡༦ ཐ་༧) གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུད་ལས། རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་མི་སེལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

388

གང་ཡང་མེད། །རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀླུ་ཡི་ནོར་བུ་འདྲ། །ཞི་བྱེད་ཀུན་གྱི་ལོག་གནོན་རིན་
པོ་ཆེ། །ཞེས་སྦྱར་དུག་དབྱིག་དུག་ལ་སོགས་ལྡན་འདུས་ཀྱི་རིགས་གཙོར་གྱུར་གྱི་
ནད་བཞི་བརྒྱ་སོགས་ཟུག་རྔུ་གང་གིའང་གཉེན་པོ། འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་ཡང་ཐུབ། ཁྱད་པར་ཚེ་རིང་ཞིང་ལུས་ཟུངས་གསོ་བའི་བཅུད་ལེན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་ནའང་སྔོན་བྱོན་གྱི་བླ་ཆེན་ཚོས་སྦྱར་སྐབས་དངུལ་ཆུ་བཙོ་བཀྲུ་རྣམ་
དག་གི་ལག་ལེན་རྒྱུན་མེད་ཅིང་སྨན་གྱ་གསུམ་ལ་མང་མཐའ་དང་། ཆུང་འབྲིང་དབྱེ་
བ་ཙམ་དང་། རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བྱེ་བ་རིང་བསྲེལ་ལྟར་སྨན་སྣ་གྱ་གསུམ་ལས་
ཤེལ་རིགས་རིན་པོ་ཆེ་བྱུ་རུ་གཡུ་སྦུར་ལེན་ཆུར་སྦང་པ་བསྲེས་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཡར་སྟོད་པས་བུ་མོ་སྟག་ལོ་མའི་མཆིན་པ་དགོས་པ་གློ་བུར་དུ་བསད་པ་དང་། ཞྭ་དམར་ནག འབྲི་གུང་པ། ཡར་རྒྱབ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆུང་འབྲིང་ཙམ་ལས་

མ་བྱུང་བར་གྲགས། རྩེ་ཆེན་པའི་གྲང་སྦྱོར་འཛོམ་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྣང་ཡང་ཚང་མ་འབྱུང་བ་དཀའ། མིང་དང་དོན་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་སྨན་ཁུངས་བཙུན་ཡོད་པའི་ལས་སྒོ་ཚོར་བཙལ་ཞིང་རྒྱུད་བཞི་འདི་ཁུངས་བཙུན་ཡང་དེ་དོན་མདོར་བསྡུས་ལས་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་མི་སྣང་།
བཙོ་བཀྲུའི་ཁུངས་ཀྱང་སྔོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དུག་
རིགས་མི་འདྲ་བ་སྟོང་དང་གཉིས་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ནས་དེའི་སེལ་བྱེད་འཚོལ་བར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཏུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གཤེགས་པ་ན། དེར་དངུལ་ཆུ་བཙོ་
བཀྲུར་མཁས་པའི་དྲང་སྲོང་དང་སྨན་གྱི་ལྷ་མོ་སོགས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

389

བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་དྲང་སྲོང་གཞུང་སྐྱེས་ལས་བདུད་རྩི་འཆི་མེད་གསུམ་འདུས་
པའི་བཅུད་ལེན་གྱི་གདམས་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་གསན་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་

གྲུབ་ཐོབ་ཤ་བ་རིའི་དབང་ཕྱུག་དང་ཨོ་རྒྱན་པ་སོགས་ལ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ཨེ་འདུག་ཤེལ་དཀར་རྫོང་སྡོད་སྦྱར་ར་དངོས་གྲུབ་ལ་དྲིས་པ་བོད་མཁས་པ་དང་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཚང་ལ་རྩད་བཅད་ཀྱང་དེ་སྐབས་གཞན་ནས་མ་རྙེད་པར་འཁྲུལ་ཞིག་གི་སྤྱོད་པ་སྐྱོང་བ་དཔོན་ཚང་ནམ་མཁའ་ལྷ་ཞེས་པར་ཡོད་པ་ལྟར་བེའུ་བུམ་དང་བཅས་བསྐུར་ནས་བརྫངས་པ་བཞིན་ཞོལ་ཡོང་བཞེས་ཁང་དུ་གསུམ་དར་ན་གསུམ་བསླབ་བཅུག ཟུར་མཁར་དྷརྨ་སྭ་མིར་སྨན་རྒྱལ་གཡུ་ཐོག་པའི་རྣམ་པར་ཞལ་བསྟན་ཏེ། གསོ་རིག་གདམས་སྐོར་མཐའ་ཀླས་པའི་ཕྱག་ལེན་དམར་ཁྲིད་བཅས་སྩལ་བ་

སྙན་བརྒྱུད་དུ་བཞུགས་པའི་ནང་ནས་རིན་ཆེན་གྲང་སྦྱོར་གཙོ་གྱུར་གྱི་དུག་སྨན་

ཟབ་ཁྱད་ཅན་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་འབྲི་གུང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པར་བཀའ་བབས་པ་ལག་ཏུ་སོན་པ་དར་མོ་བར་བསླབས་པ་ཚེས་བཅུ་དགུ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་བཟང་པོར་སློབ་བཅས་ཀྱི་སྨན་རྣམས་ཀྱང་འཛོམ་ཆེ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་སྟེང་ངེད་ཀྱིས་གོང་
མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་ཕྱིན་སྐབས་རྙེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤེལ་རིགས་དུ་མ་
དང་། སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་མོ་རྡོ་རྗེ་རབ་བརྟན་མས་སྟོད་ཧོར་ནས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་འགངས་ཅན་དང་། ཅུང་ཝང་གིས་སྐྱེས་སུ་བསྲིངས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤེལ་རིགས་སྣ་ཚོགས། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པའི་འཕེལ་གདུང་བྱ་སྒོང་ཙམ་པས་གཙོས་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་སློབ་བཅས། རྒྱ་བལ་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོའི་
རིང་བསྲེལ། ཨ་རུ་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་སྙིམ་པ་ཙམ་པ། དུང་དཀར་གཡས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

390

འཁྱིལ། སེངྒེ་དཀར་མོའི་འོ་མ། སྟག་གསོན་མའི་སྨ་ར། སྦུག སྦུར་ལེན། མུ་ཏིག བྱུ་རུ་སོགས་ལྷ་ཀླུ་མིའི་རིན་པོ་ཆེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འགྲོ་བའི་ཆེད་ས་རྡོ་ལྟ་བུར་
འཕངས་མེད་དུ་བཏང་། སྔོན་གྱི་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་ཁུངས་བཙུན་གྱི་རྟ་དང་བཅས་
རིམ་པར་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པར་གྲང་སྦྱོར། ཚ་སྦྱོར། རྟ་རི་མ། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་གསུང་རྒྱུད་མེ་ལྕེ་འབར་མའི་དགོངས་དོན་གྱི་
དུག་འཇོམས་དབང་པོ་རིལ་བུ་སྨན་སྣ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་འཕགས་བསླབ་ཏུ་བཅུག་པ་རྣམས་ཕོན་ཆེ་སྦྱར་བའི་དྭངས་སྙིགས་ལ་སྨན་བླའི་བསྐྱེད་བཟླས། གསུམ་
པར་ཚངས་པའི་གསུང་ལྟར་དང་། བཞི་པར་དབང་ཕྱུག་གི་ལུགས་བཞིན་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་མེ་ཏོག་གཏོར་བས་ལྷའི་བདུད་རྩི་འཆི་མེད། ལྷ་མིན་གྱི་བདུད་རྩི་འཆི་

གསོས། མིའི་བདུད་རྩི་བདེ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་སྨོན་ལམ་ནན་ཏན་བཏབ་དོན་ལྟར་
མཆོག་དམན་མང་པོར་བྱིན་པས་སྲོག་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དགེ་བའི་རྒྱུན་བཟང་པོ་
ཚུགས་སམ་སྙམ་མོ། །
(༨༨ བ་༦། ༡༢༥ ཐ་༢) རྒྱལ་ཐང་དུ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་རྣམ་དག་མི་འདུག་པ་དགའ་ལྡན་སུམ་རྩེན་གླིང་གྲྭ་པ་ལྔ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྐོར་གྱི་ཞལ་འདོན་གསང་
འདུས་གཙོར་བཏོན་གྱིས་ཕྱག་དྲུག་པ་ལས་གཤིན་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་ས་ལམ་རྣམ་
གསུམ་དང་བཅས་སྔགས་གྲྭ་བཙུགས།
(༩༦ བ་༡། ༡༣༥ ཐ་༣) ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཞག་བཅུ་གཅིག་བར་སྨེ་བརྩེགས་སྒོམ་བཟླས་ལ་ཆིག་དྲིལ་བསྟར་བས་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་གྲིབ་དང་མི་
གཙང་བའི་དྲི་མ་བསལ་ཉམས་ཤར། འོན་ཀྱང་གནས་སུ་ཡོ་བྱད་སོགས་སྒེར་མ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

391

ནས་གཅིག་སེལ་གཉིས་བགོས་དབང་གིས་སླར་ཡང་འདིར་འབད་དགོས་པར་གོ །

(༡༡༤ ཉ་༦། ༡༦༠ འ་༡༠) བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཁན་པོ་བོ་དྷི་སཏྭ། སློབ་དཔོན་པདྨ་སམ་བྷ་ཝ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ཏེ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་ཐུན་མོང་བའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་གཉྫི་ར་བཙུགས་ན་ལེགས་པའི་
མཚན་མ་ཤར་བ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་རྒྱལ་དཔོན་བློན་གྱིས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་
དབང་གིས་མྱུར་པོར་ཚུགས་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་གནས་བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་བཞི་གྲྭ་བཏང་།

(༡༢༠ བ་༥། ༡༦༩ ཐ་༡) ལྕགས་ཡོས་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་འབྲས་སྤུངས་འདུ་ཁང་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་མཁན་སློབ་གྲྭ་བཅས་སྟོང་དུ་ཉེ་བ་དང་ཁ་འཐོར་བ་བཅས་ལ་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་དང་དརྤཎ་ཨཱ་ཙརྱའི་དགོངས་དོན་འཁྲུལ་མེད་ལུགས་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དབང་བསྐུར་ནའང་ལ་ལ་སྡུག་གེ་སྙིང་རྗེ་ཞེས་གསུང་བཙུན་
མདོག་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་རང་རྒྱལ་གཞན་དམའ་དབབ་འདོད་པའི་མཁས་ཁྱད་ཀྱིས་ང་

རྒྱལ་ལམ། འགའ་ཞིག་ནི་འདི་སྣང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་དུས་འདས་པ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་མིག་ལྟོས་ངན་པས་གལ་ཆུང་ཆོས་ལ་སོང་སྐྱོན་གྱིས་ས་ལུགས་

ལྟར་མང་པོར་སྤེལ་བ་ལྟ་ཞོག་རེ་གཉིས་ཀྱང་མ་འཕེལ་བར་བརྟེན་ཆད་ན་འཕངས་ཤིང་སྤེལ་དགོས་པའི་གླེང་བྱུང་བ་བཞིན་བསྟན་རྒྱུན་ལ་བསམས་སྔར་ཐོབ་པ་འཆད་ཐུབ་བམ་སྙམ་པ་སྔགས་རམས་པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དཔེ་འཛིན་དང་ལས་རུང་གི་བསྙེན་པ་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་བྱེད་བཅུག དགོས་བྱེད་རོགས་སོགས་གཞུང་ནས་གྲ་བསྒྲིགས། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གཟའ་སྐར་བཟང་ཐོག་དྲིན་ཅན་བླ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

392

མའི་དབོན་འ་ཞ་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ། ཁལ་ཁ་ཞབས་དྲུང་། སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་སྐྱེས་མཆོག ངག་དབང་དཔལ་བཟང་། དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་བཅས་དགུར་གཡུལ་རྒྱལ་ལྕོག་ཏུ་དབུ་བཙུགས་སོ། །

༣༽ ཐུགས་བརྟག་སྔ་ཕྱིའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་
སྡེ་སྲིད་དུ་ཞུ་ནན་བཟློག་མེད་ཀྱིས་བསྐོས། ཕྱོགས་ཉེ་རིང་གི་དྲག་ཞན་གྱི་སེར་

སྐྱ་མང་པོ་རྗེས་འཛིན་དང་ཡང་སྒོས་ྋཔཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་བཅས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་སྨན་པ་འབུལ་བཞེས། གསང་
བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་དབང་ལུང་རྣམས་ཀྱང་གནང་བཞེད་ངོས་འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་
བཀའ་རྩོམ། བླ་ཆེན་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་ཡང་ཡང་གོང་སྤེལ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱམ་
ནས་ཞུས་ངོར་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་འདྲི་འགོ་བསླངས།

(༡༢༥ ཉ་༢། ༡༧༤ འ་༢) སྡེ་པ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱུང་ནའང་ཐོག་མ་ནས་བརྟག་པར་ལོ་གསུམ་ལས་མ་བབས་ཤིང་བར་སྐབས་སུ་སྡེ་པ་རང་ལའང་རླུང་ལ་བརྟེན་ཁམས་ནན་ཏར་མ་བདེ་བ་སྟག་སྟར་དང་ཆང་དཀར་སོགས་ཀྱིས་བྲེལ་བ་དཀྱུས་མ་དང་། འགངས་ཆེ་རིགས་རྣམས་སྡེ་བ་ཨ་བར་རྒྱུད་ངེད་ལ་ལབ་པར་བཀོད་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེང་སང་བསྙུང་གཞིའང་ཕལ་ཆེར་སངས་རུང་སྡེ་པ་རང་གིས་དགོངས་པ་དགོས་ཚུལ་ཚ་དྲག་མཛད་པར་སྡེ་པ་ཨ་བར། ཤག་ལྷོ་པ་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས་སོགས་དྲུང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

393

འཁོར་སྤྱིས་ཀྱང་རྒྱང་ཙམ་མུ་འཐུད་ན་ལེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཟེར་བ་ལྟར་བརྟག་པ་
བསྐྱར་བར་མ་བབས་པ་དང་མཐུན་པར་ལ་མོ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཀྱང་གསུངས་པར་བརྟེན་བློ་བསྟུན་ཟུར་བཞུགས་མཛད་པའི་སྒོ་དོད།
ངེད་རང་ན་ཚོད་ཀྱིས་སྲིད་འཛིན་གྱི་བྲེལ་གཅོད་ལྕོགས་པར་མི་འདུག་པ་
བཅས་ཁྲི་བཀོད་མ་བྱས་མཐུ་མེད་ལ་འོས་ཐོ་བསྡུས་ཀྱང་ཤིང་ཡོས་ནས་ལོ་འགྱངས་ཆེ་བ་མ་སོང་གཤིས་དེ་དུས་ལས་ལྷག་པོ་ཡོང་དོན་མི་འདུག་པས་གནས་གསར་ཚེ་དབང་དང་ཆང་ཁྱིམ་པ་བློ་བཟང་མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཉི་མ་མེ་བཞིའི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་སྡེ་པ་ཨ་པར་གྱི་སར་

བཏང་བའི་ངེད་ན་སོ་མཐོ་བ་དང་བཅས་སྲིད་ཁུར་མི་ལྕོགས་པ་སོགས་གང་ཅི་ནས་སྡེ་པ་གསར་བསྐོ་མ་བྱས་ཀ་མེད་བྱུང་བ་ཁྱོད་ལུང་བསྟན་སོགས་ནས་བསྟན་པར་མ་ཟད་ཡོས་ལོ་ཁྱོད་ལ་ཁྲོལ་ཆ་ཐུབ་པ་ཡུན་བསྲིང་བརྟག་པར་མ་བབས་པ་ལས་གཉེར་པ་སྦྱིན་པ་གང་ཅི་ནས་ཕེར་ཙམ་ཤར་བ་ད་ཆ་ཐེངས་པར་སླེབས་སོང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་བབས་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པ་བཅས་འགན་འཁུར་
དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བགྱིས་ཀྱང་སྔོན་མ་ལྟར་ཡལ་ཡོལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲི་འཁོད་
གཞན་སུ་འདྲ་ཞིག་ལ་གནང་ཡང་དེར་ཐུགས་རྗེ་ཞུགས་པའི་ལེགས་པ་མི་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང་ཁོ་རང་གཞན་ལ་ཁྲི་བསྐོས་གྲུབ་བསྟུན་བསྙེན་པར་རྫོགས་ངོས་གམ་དུ་
ལུས་ཀྱིས་ནམ་ལྕོགས་བར་བཅར་སྡོད་བྱས་པའི་ས་རིགས་སོགས་ཀྱང་ལར་རྒྱར་གནོད་པ་བཅས་ཁ་འཛིན་མེད་པའི་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་རང་དགོས་ཚུལ་གཡུག་ཅིག་བྱུང་ཡང་ཁྲོལ་ཆ་མ་བདེ་བས་རིམ་པར་རེས་ཆང་ཁྱིམ་པ་ཁེར་རྐྱང་དང་རེས་གནས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

394

གསར་བ་དང་སྐབས་འགར་མཉམ་དུ་བཏང་སྟེ་གསེད་བཀྲོལ་ལ་སྔོན་མ་བཞིན་གོ་ལེན་མ་བྱུང་བའི་མཐར་ངེད་ན་རྒས་པ་བཅས་ཅིས་ཀྱང་ཁུར་འཁུར་བྱེད་དགོས་ནན་ཆེར་བྱས་པ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་དགེ་སྐྱོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མང་དག་དང་རང་ལའང་ཆུང་ངུ་
ནས་སྐུ་དྲིན་བསྐྱངས་པར་སོང་གཤིས་ཞབས་ཕྱི་ཁྲོལ་ནན་རང་ཞུ་མ་བདེ་ཞིང་།
གང་འདོད་བྱུང་ན་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་
བསྲུངས་ངོས་སྡེ་པའི་ལས་བཀའ་བསྟུན་ཞུས། ཕུགས་རིགས་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་གིས་ནམ་ལྕོགས་བར་འཕྲལ་སེལ་གྱི་ཞབས་ཕྱི་དང་། ལུས་ཀྱིས་མ་ཕེར་བ་ནས་རི་
ཁྲོད་ལྟ་བུ་བྱེད་ཟེར་ལན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ཡན་བཀའ་གདམས་གཙང་མའི་རྣམ་ཐར་ལྷུར་བཞེས་ལ་རག་མ་ལུས།
དེ་རྗེས་དཔེར་མཚོན་ན་ཕྱག་མཛོད་རྒྱ་སེང་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་ཚངས་སྤྱོད་ཡིན་ནའང་གནས་པར་དཀའ་བ་དང་། དཔོན་རིགས་ཀྱི་བློན་བརྒྱུད་འཁོར་བ་
དོང་སྤྲུག་བྱེད་པ་ཕུགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་མི་ལེགས་པ་དང་། རྒྱ་ལེ་སྐུ་མདུན་ཆོས་མཛད་ཀྱི་དཔེ་དང་བཅས་ཞིབ་བཤད་བྱས་པར་གོང་ལྟར་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་གི་ཚེ་
འདིར་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་སྡེ་པའི་ལས་ཚན་ཁྲོལ་ཆ་ཞུ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཡང་ཅི་སྟེ་དགོངས་པར་འཕོག་ན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་མི་བཏུབ་ཅིང་། དུང་དཀར་འོ་མས་གསོས་པ་དེ་དགྲ་ཆུ་སྲིན་འདུལ་གཉེན་གྱི་དཔེ་ལྟར་ཆུང་ངུ་ནས་སྤྱན་རྒྱང་བླ་
ན་མེད་པ་གནང་བ་སྐུ་ན་སྨིན་ནས་ཞབས་ཕྱི་འགྲུབ་རེས་བཀའ་གྱེན་བཟློག་མི་ནུས་
ཀྱང་། བདག་གི་ཡིད་དང་ལྡན་ཙམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ན་ཁྲོལ་ཆ་དགོས་ཚུལ་གྱི་མུར་འདི་ཉིན་ལྷག་པ་ལྷ་མཚམས་ཀྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་སྐར་མ་བཟང་བ་བཅས་གནས་གསར་བ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

395

དང་ཆང་ཁྱིམ་པ་གཉིས་བཏང་སྟེ། ལུང་བསྟན་བབས་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཟེར་བ་བཞིན་ཆུང་དུས་ནས་གསོས་པ་ལྟ་བུ་ངེད་ན་ཇེ་མཐོར་སླེབས་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གང་ཡང་མི་ལྕོགས་པ། གཞན་བྱེད་ཀྱི་རེ་བ་མེད་པས་དད་བློས་གཏོང་ན་
ཁྲོལ་ཆ་ཡོང་། དེ་མིན་ཁྲོལ་ཆ་མི་ཡོང་ཞིང་སྡེ་པ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པས་བརྟག་པ་དགོས་ཚུལ་བྱས་པ་ལས་འདི་འདྲ་ཡང་ཡང་སྟོན་པའི་རྩེད་སྣ་མིན་པ་དང་། ཁྱོད་ལོ་སྔོན་མ་བརྟག་པར་རྩེ་ཐོན་པར་མ་ཟད་རྩ་བ་གསུམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལས་ལྷག་པའི་
བརྟག་པ་དགོས་དོན་ཡང་ཅི་ལ་ཡོད། སྡེ་པ་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་སྣེའུ་གདོང་བདག་མོ་དང་བཅས་ངེད་ལའང་གཏམ་ཆ་ངན་པ་མ་བཟོད་པར་ཟུར་བཞུགས་མཛད་རྩིས་

རིམ་བསྒྱངས་སོགས་ལ་བརྟེན་རྗེས་འཇོག་མཚམས་ཕྲན་བུ་ལས་སུར་ཡང་བྱེད་གཏད་བཟོས་པ་མེད། ཁྱོད་དེ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བར་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

ངེད་རང་དང་ཁྱད་མེད་ཁྱག་བཀུར་བྱེད་པའི་བཅའ་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཡི་གེའང་ཡོད་པས་
ངེད་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བློས་གཏོང་ན་མ་གཏོགས་ཁུར་འཁུར་གྱི་རྩིས་ལེན་བྱེད་དགོས་
པའི་ཚ་ནན་གྱིས་མོལ་བར་ལུགས་ཟུང་ནས་ལན་གྱི་གླེང་མོ་རྒྱས་པར་བྱུང་ཞིང་།
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་མཚན་ངེད་ཀྱི་ཡིད་དང་འགལ་བ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་ཡོང་བའི་
སྨོན་པ་བྱེད་ཡོད། བཀའ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཚེ་ད་ལམ་དགོངས་པ་ཞུས་ན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མི་ཡོང་གཤིས་བཀའ་བསྟུན་ཞུ་ཞིང་། ཡུན་ད་ལྟ་ནས་ལོ་གྲངས་མ་ཐུབ་རུང་སླར་འོས་ཙམ་གཞན་བྱུང་ཚེ་ཁྲོལ་ཆ་དང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱབས་འོག་ནས་མི་འདོར་བའི་ཚིག་དང་ལེན་དང་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་འགྲུབ་དགོས་ཚུལ་སོགས། དང་དུ་ལེན་ཉན་ཙམ་བྱུང་བ་ཐག་བཅད་དེ་ཀུན་ལ་བསྒྲགས་པ་དྲུང་འཁོར་སྐྱ་སེར་གྲྭ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

396

ཚང་དང་བཅས་པས་ལེགས་སོའི་ཁ་བཏགས་སོགས་བཏང་འདུག

(༡༢༧ བ་༦། ༡༧༨ འ་༡) སྡེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ངེད་རང་གིས་ཁུར་མ་ལྕོགས་པར་ཁྲི་འཁོད་ཅིག་དགོས་པ་དང་། ལྷག་ཏུ་ད་ཆ་ན་ཚོད་མཐོ་གཤིས་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པོར་སྡེ་པ་སྔ་མ་རྣམས་དང་ཡང་མི་འདྲ་ཞིང་ངེད་རང་གིས་གང་བྱས་
དང་འདྲ་བའི་བཅའ་ཡིག་ཆོས་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོར་གཉེར་གཏད་དང་བཅས་པ་
བྲིས་པ་ནས་གཅིག་སུམ་སྐས་འགོར་བྲིས་པར་ལག་གཉིས་རྗེས་ཀྱི་རྟགས་གསལ་
བར་སྤྲས།

སྡེ་པ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་ཟུར་བཞུགས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་བྱོན།
སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཟུར་པ་སྔོན་མ་ལས་ཐུགས་བསམ་དང་བཀའ་ལ་འཁྲི་བ་

སོགས་གང་ཅི་ནས་སྐལ་བ་སྤམས་མཐོ་བ་དགོས་ཚུལ་དང་། གཞན་འདྲས་མཆོད་དཔོན་གྱི་ལས་ཚན་རྒྱུན་རིང་ཞིང་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་དང་ཚེས་བཅུའི་ཆས་སོགས་སྣ་བོའི་ལུགས་བཟང་འཛིན་པར་བརྩོན་པ་དང་ཁྲིའི་བྱ་བའང་འདབ་ཐུབ་པ་དེ་རྩིས་

ཀྱིས་འཐུས་སོགས་གླེང་གཞི་སྣ་ཚོགས་བྱུང་རུང་ངེད་རང་གིས་སྔོན་མ་ལས་ཅུང་ཟད་ངོ་མཐོའི་རྩིས་ཕྱེ་གསལ་སྤྲད།

(༡༣༡ ཉ་༣། ༡༨༣ ཐ་༡) དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་དཔལ་བཟང་མངའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་སྔ་སོར་དགེ་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་ཡང་། བར་དུ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་

བླ་མ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་འཕེར་བར་བརྟེན་དེང་སང་ཞྭ་སེར་པོའི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་
ཉམ་དམའ་བར་ཕན་ཆ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་རེ་བས་དམག་ལ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཟེར་ཡང་འདི་རིགས་ལྷུས་ཐིངས་མ་བྱས་པར་སྟབས་འགྲོས་མི་འགབ་ཚུལ་ནན་ཆགས་འདི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

397

ག་ནས་ལབ་པ་དང་མཐུན་པར་སྡེ་པ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་དང་སྟག་སྟར་སོགས་ཀྱིས་

བཤོལ་བཏབ་ཀྱང་ངེད་ཆོས་མ་བྱུང་ཕྱིན་བླ་མའི་གསོལ་རས་ཟ་ཡིན་བསྡད་པར་
དགོས་པ་མི་འདུག་པས་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབ་རྩིས་ཀྱིས་མངའ་རིས་སུ་
འགྲོ་བར་བཤོལ་མ་ཐེབས་གཤིས་སྡེ་པས་མཐུན་རྐྱེན་སྤེལ་ཏེ་རྫོང་བདའ་བྱས།ས་ལུག་ (༡༣༢ ཉ་༡། ༡༨༤ ཐ་༤) ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ (༡༣༢ བ་༡། ༡༨༤ འ་༤) ཚེས་དྲུག་གི་ཉིན་ནམ་ལངས་ནས་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་རྫོགས་པ་ཉི་ཕྱེད་སྔ་ཆ་ཚེས་བཟང་པོ་(༡༣༢ བ་༣། ༡༨༥ ཐ་༢) ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཉིན་གཙུག་ལག་ལུགས་བརྒྱའི་འདུན་ས་གནམ་སྐོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་གནམ་གཏད་ཀྱི་གཙུག་
ཏོར་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་གིས་བཏེག་པའི་འཇིགས་མེད་སེངྒེའི་ཁྲི་ཡངས་པོར། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཐབས་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གནམ་སའི་དབང་
ཕྱུག་ཏུ་སོ་སྐྱོང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མས་དབང་བསྐུར།
(༡༤༠ བ་༤། ༡༩༥ འ་༡༠) ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་མཐའ་བཞིའི་ལས་སྒོ་དང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྲན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟར་སྡེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ལས་ཤུགས་བཙན་པོས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་མ་ལུས་པ་རང་དབང་མེད་པར་དབང་དུ་འདུ་བའི་སྔོན་འགྲོར་སྟོད་ཡ་རྩེ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་མ་ཉམས་པ་བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་གཙང་སྦྲ་དང་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཛུམ་ལང་ན་ར་སིདྷ་འཁོར་བཅས་མདོ་དར་སོགས་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས་ཏེ་འབྱོར། འོན་ཀྱང་སྔོན་ཆད་རྒྱ་ཇུ་སོགས་ཕལ་པ་མང་བ་ལས་རྒྱལ་པོ་བཏེག་མ་མྱོང་བ་དང་ཕྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

398

ནང་ཐུན་མོང་ལས་ཕྱི་པ་ཤས་ཆེ་བ་འདུག་པ་བོད་རྗེས་འབྲང་གི་སྲུང་མ་འདྲའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ནམ། དེ་ཉིན་སེར་ཆོལ་དང་འབྲུག་སྒྲ་ཚ་ཞིང་ཤིང་སྡོང་ལ་ཁྱུག་སོགས་འཚུབ་ཉམས་ཆེ། བློན་པོ་ས་མ་དྷོ་གེ། བ་མན་གྷ་ཇ་པ་ཏི་པྲ་མ་དར། ཨ་རི་དྷ་རལ། རྒྱན་ཕྲན་ཏུ་རུ་བྷ་དྲ་ཅན་གཉིས་སོགས་དཔོན་གཡོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མོན་དར། རས་ཆ། མེ་མདའ། གྲི་མདུང་། བྱེ་ཀར། བུ་རམ། རྟ་སོགས་ཡུལ་ལུགས་དང་མཐུན་
པའི་བདོག་པ་དངུལ་སྲང་བརྒྱར་བསྐོར་བ་བསྟབ། ལྷ་ཁང་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་དང་། མིག་པ་ངག་དབང་གིས་གྲལ་འཕྲོས་པས། དབྱངས་འཆར་སྙན་ངག་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ཛུམ་ལང་དུ་དར་སོ་ཆེ་ཚུལ་ལྟར་རིག་བྱེད་དང་འཕྲལ་གྱི་

འབེལ་གཏམ་སོགས་ལ་སྒོ་ཡངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དུ་འདུག ལྷ་སར་འགོར་རིང་འདར་ལོ་དང་ཕན་ཚུན་རིག་བྱེད་ལ་འཕྲོས་གླེང་བྱུང་བར་མཐོང་རྒྱ་དང་ཤེས་རབ་ཚུལ་ལྡན་འདུག་ཅེས་གླེང་།

(༡༤༡ བ་༦། ༡༩༧ ཐ་༤) བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཆོག་སྤྲུལ་དཔོན་གཡོག་ལ་ཇ་གསུམ་བར་མོལ་མཆིད་རྒྱས་པར་བྱུང་།

(༡༤༥ ཉ་༣། ༢༠༡ འ་༩) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ནས་ཉེར་བཞིའི་བར་མཆོག་སྤྲུལ་དཔོན་སློབ་རགས་བསྡུས། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་། (༡༤༥ ཉ་༦། ༢༠༡ འ་༢) འདར་པ་རྗེ་དྲུང་སོགས་དྲུང་འཁོར་རགས་བསྡུས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཇོ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་
རྗེས་གནང་། དགེ་ལུགས་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་འཁྲིད་སྨིན་རྒྱས།

(༡༤༥ བ་༣། ༢༠༢ ཐ་༦) དཔལ་མགོན་བྲམ་ནག་བཤན་པ་དྲུག་སྐོར་གྱི་རྗེས་
གནང་། ལྕང་ར་ཟིལ་གནོན་པར་བཀའ་བསྒོ། ཉེར་བཞིར་ཆོས་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་ཆག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

399

ལུགས་ཚེ་དཔག་མེད་དཀར་པོའི་རྗེས་གནང་དང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་གསོལ་འདེབས་བརྟན་བཞུགས་ལུང་། མཆོག་སྤྲུལ་ལ་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་ཟབ་
ཁྱད་ཅན་གྱི་རྗེས་གནང་ཕུལ། ད་ལམ་མཆོག་སྤྲུལ་གྱིས་དབུས། བླ་ཆེན། སློབ་ཆུང་།
ཤེས་རབ་ཆེ་གྲས་འགར་སྤྱི་བཀའ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཟུར་བཀའ། རང་རང་གཞུང་
ནས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ལ་གསུང་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་དྲིལ་ཏིང་རོལ་མོའི་བྱེ་
བྲག་ཚུན་ཡང་མ་འདྲེས་པར་ཕུལ་བ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་རེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཀུན་གོ་གཅིག་གིས་བཅད་པའི་དོགས་བདེར་མ་སོང་བ་ཡོད་དམ་སྙམ།འོན་ཀྱང་དུས་དབང་གིས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ཉེས་
དམིགས་ལ་བལྟ་བ་དཀོན་པའི་ལས་སླ་ཞིང་ལྟོགས་པ་སྙིང་ལ་འཁར་བའི་རང་ནོར་
བདག་ལེན་འདི་རང་གཞན་ལ་འབྱུང་ཉེ་བའི་ཆུ་ངན་ལམ་ཞུགས་སུ་མ་གྱུར་ཙམ་ཡོང་རེ་ཡིན།

(༡༤༨ ཉ་༢། ༢༠༥ ཐ་༡༠) ཉེར་བརྒྱད་ལ་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཆིབས་བསྒྱུར་གདོང་གི་མཇལ་ཁར་གསེར་གྱི་མཎྜལ་སྟེང་གསེར་སྲང་གང་གི་ཚོམ་བུ་དང་
བཅས་བསྐལ་བརྒྱར་འཚོ་དགོས་པའི་བཀའ་མཆིད་ཕེབས་པར། དེ་འདུན་བྱེད་ཅིང་སྐུ་ན་གཞོན་སྐབས་ཐུགས་གཉེར་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་

ཆ་གང་ཆེ་དགོས་པའི་སྙན་སྒྲོན་དང་བཀའ་བསྒོས་སྲུང་མདུད་ཕུལ།
(༡༤༨ ཉ་༤། ༢༠༥ འ་༦) ཕྲེང་བ་འདི་རང་ཅག་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་ཅན་མཐའ་དག་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཞ་ལུ་པ་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བར་གསན་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

400

མཚོའི་བར་དང་ཁྱད་པར་སྔགས་རམས་པ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྲེང་བའི་ཡིག་འཇོག་དང་དབང་ཆུ་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་རང་གིས་ཨེ་ཐོབ་སྙམ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བཙལ་ཀྱང་། རྣམ་དག་གི་རྒྱུན་མིང་ཙམ་ཡང་མ་རྙེད་པར་བརྟེན་གནས་གསར་རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོར་མནོས་པ་སྔགས་རམས་པ་ཅན་ཞུ་བཅུག་དུས། དགོས་པ་སྨོས་པ་ལྟར་མ་ཆད་ཙམ་བྱུང་རེས་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པས་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྔགས་རམས་པ་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་གིས་འཛམ་གླིང་རྒྱན་

གྱུར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་དང་། སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་སྐྱེས་མཆོག་གིས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་གྲྭ་སློབ་
མང་པོར་ཕྲེང་བ་ཞེ་ལྔ་མའི་སྟ་གོན་ནས་དངོས་གཞི། མཇུག་གི་བར་ཆད་ལྷག་མེད་པར་དབུལ་བའི་རོགས་ཡོ་བྱད་མཐའ་དག་གཞུང་ནས་གྲ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཐོན།

(༡༤༨ བ་༤། ༢༠༦ ཐ་༡༠) རྒྱ་ཅན་གྱི་དབང་ལུང་རྣམས་གྲྭ་པ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་

མཆོད་དཔོན་པར་དགོས་ཚུལ་ལབ་པ་རྒྱ་གྲོལ་སྔས་པར་དགོས་པ་ཆེ་བར་མ་མཐོང་ཡང་། ནན་ཆེར་བྱུང་བ་སྤྲུལ་སྐུ་གཏེར་བདག་གླིང་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་
ལེགས་བཤད་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མཛད་དུ་བཅུག

(༡༦༤ ཉ་༤། ༢༢༨ ཐ་༣) སྔར་ནས་འདུལ་བའི་སྐོར་སྙིང་པོ་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་
པ་དང་སྡོམ་རྒྱུན་གསར་པ་དང་བཅས་རྩོམ་འདུན་ཡོད་ཐོག འབྲོག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་གདན་ས་ཞེ་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་བསྟན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

401

འཛིན། བ་སོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ། རྒྱལ་སྲས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སོགས་བླ་ཆེན། གཞན་ཡང་དོན་གཉེར་མང་པོས་དགོས་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་ལུང་རྟོགས་བླ་ནས་བླར་འཕེལ་ན་སྙམ། དཔྱད་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་མཐའ་གཅོད་དང་བཅས་པ་འཁྲུལ་སྤོང་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་བྲིས།

(༡༧༨ ཉ་༣། ༢༤༦ འ་༦) བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལས་བྱང་རྩ་

ལེའི་པར་མར་ལྷན་ཐབས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཡང་གྲྭ་པ་བློ་དམན་པ་དག་མགོ་བོ་མགལ་མེ་ལྟར་འཁོར་ནས་ལེན་མི་བདེ་ཟེར་བ་ལས་བྱང་བཀླགས་ཆོག་དགོས་པ་ཀུན་ཚང་བསྒྲིགས།

(༤༨༠ ཉ་༢། ༢༤༨ འ་༢) རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་པས་སྨད་འདུལ་གྱི་

སྡོམ་རྒྱུན་མ་ཆད་ན་ལེགས་ཚུལ་གྱི་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་བཞིན་ཁ་རབ་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་ཁུངས་དག་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་མི་ནུབ་ཅིང་དར་རྒྱས་ཆེ་བར་བསམས་ཏེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་ཟུར་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གྱིས་

མཁན་སློབ་སྦྲགས་ནས་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ། ལོ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་སོགས་བསྙེན་རྫོགས་དྲུག་བསྒྲུབས་ནས་སྲོལ་བཏོད།
(༡༨༡ བ་༤། ༢༥༠ འ་༡) སྡེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བླ་མ་ཚོར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་
འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་སྤེལ་ཚུལ་གྱི་མཛད་པ་བློས་མི་འཁྱུད་པ་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

402

རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་འདུག་པས་ཡིད་ཕྲོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་སྙམ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བསྐུལ་མ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་དང་ཁྱེད་རང་ངོས་ནས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་པ་ཡོད་ཕྱིན་
བྱིན་རླབས་དང་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཡི་རང་མོད། འོན་ཀྱང་ངེད་རང་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བྱ་བ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བ་འདི་བྱས་ཟེར་བའི་ལག་རྟགས་སྟོན་རྒྱུ་འདི་ནི་འདཱིོ་མེད་པར་སྤོབས་མཐོས་བཀོད་ན་ཕ་རོལ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྱས་

པའི་རྒྱུར་སོང་དོགས་ནའང་མཛེས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོས་ཚུལ་ནན་ཏན་བྱུང་བ་ལྟར་གཙོ་བོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཡན་རྣམ་དག་སྐུའི་སྐྱེ་བ་རིམ་བཞིན་པ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་བྱོན་པ་རང་སོ་སྐྱེས་ངོས་བཟུང་དཀའ་ནའང་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དང་བསྟུན་ཅིང་བཀོད་པ་རྣམས་ནི་མི་མང་ཚོར་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆོས་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བ་དང་ཆ་འདྲར་ངེད་རང་ལའང་ལོ་ཟླ་ཞག་ཟ་མ་དུས་ཚོད་བྱས་ལུགས་ཡོང་བ་གཞིར་བཅས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཕྱིའི་རྣམ་ཐར་དུ་མིང་
བཏགས་པ་ཤོག་དཔེར་ལག་གི་འདུ་བྱེད་སྐྱོང་བ་པོ་གཞིས་ཀ་ཤར་གུ་རུ་རྡོ་རྗེ་དང་
འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། སྒུར་རྩ་བ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་དང་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་
བཞིས་ལག་བསྟར། དཔལ་གྲོང་སྔགས་རམས་པས་དཔེ་ཀློག་པའི་སྙིང་པོ་ངེད་ཀྱིས་

བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པ་བྱས། སྔ་ཕྱིའི་དོགས་སློང་དང་ཆད་ལྷག་ཞུས་དག་པ་འདར་རྣམ་
གཉིས་དང་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་བགྱིས་ནས་འདྲི་བའི་འགོ་
བཙུགས་སོ། །

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

403

(༡༨༥ ཉ་༤། ༢༥༥ འ་༥) བལ་པོ་པི་ལ་ཇུ་འདས་པའི་བསྔོ་རྟེན་སྨན་བླའི་ལྷ་ཚོགས་ཧ་ལམ་ལུགས་སུ་བླུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་རྒྱས་པ། ཁྱད་པར་འདི་པ་ཐ་མལ་
པ་མིན་པའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་སད་པའི་བྱས་རྗེས་ཆེ་བར་རྒྱལ་རྩེ་སྐུ་འབུམ་ཆེན་མོའི་ཆོས་འཁོར་གདུགས་བརྗེས་པའི་ཟངས་གསེར་བཟོ་བོའི་གླ་ཡོན་ལྟོ་སོགས་བསྡོམས་གསེར་མགུར་ཞོ་གོ་དགུ་ལྷག་པ། དངུལ་སྲང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སོང་བའི་དགེ་བ་བསྔོ་དགོས་ཚུལ་ཁྲ་བཅས་འབྱོར་དོན་བཞིན་ཡང་སྲིད་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ཐོབ་པའི་རྗེས། དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བསྔོ་སྨོན་དཀོན་ཅོག་གསུམ་དཔང་པོར་བྱས་ཏེ་ནན་ཏན་བཏབ་པ་ལྟར་འབྱུང་བའང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་འཛིན་མདོར། སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་མཐོང་ནས་སུ། །ཞིག་པ་ཕྱིར་ནི་བཅོས་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྟོབས་ནི་ཆེ་བ་དང་། །ལུས་ཆེ་བ་
དང་མི་འཇིགས་འགྱུར། །གང་དུ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེར། རབ་དང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ལ། །གདུགས་དང་
རྒྱལ་མཚན་འཕན་ནི་འདོགས་བྱེད་ན། །གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྷུན་པོ་དང་མཉམ་པ། །སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་པ་མིན། །ཞེས་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་ཡི་རང་སྟེ་དགེ་འཐུད་འབྲུ་ཁལ་བརྒྱ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱིན།

༤༽ ཚེས་བཅུའི་དགོས་ཁྱད་དང་འབྲས་སྤུངས་དང་སེ་ར་གདན་གསོལ་བཞིན་ཐེངས་སྔ་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་རེ་བ་བསྐངས། ཡེར་པར་མཆོད་མེའི་
རྒྱུན་འཛུགས། ཆར་ཞོད་ཆེ་ཞིང་ནད་རིམས་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་མང་དུ་འཕེལ།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

404

(༡༨༥ བ་༣། ༢༥༦ ཐ་༨) ཚེས་བཅུར་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའི་གཏེར་སྐུ་བྱིན་ཅན་དུ་མ། གཞན་ཡང་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་བྲིས་འབུར་སྤྱན་སྔར་ཕྱི་ནང་གསང་

བའི་མཆོད་སྤྲིན་བླ་ན་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་འཕྲིན་

ལས་རིན་ཅེན་ཕྲེང་བ་གྲྭ་ཚང་དུ་གསར་དུ་བཙུགས་པར་ངེད་རང་ཕྱིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་
རིག་འཛིན་ཆེན་པོའང་ཚོགས་སུ་བྱོན། དབྱངས་རོལ་ལྷ་སྔགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་

པས་ཆོ་ག་གདུང་བའི་མོས་པ་དང་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་ཁ་བ་རི་
པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། དེའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ནད་ཡམས་མུ་གེ་མཐའ་དམག་སད་སེར་སོགས་མི་དགེ་བའི་རྟགས་མཚན་ཞི་ཞིང་། ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞྭ་སེར་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་རྒྱས་པར་བལྟོས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་འཕེལ་གྱི་གསོལ་
འདེབས་རེམ་ནས་བྱས་སྐབས། མདོས་བསྐང་འབུམ་ཐེར་གཏོང་བ་དང་འགྲིག་པ་

མདོས་ཆོག་གྱེར་ཞིང་འདོད་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་བཅོལ་བ་འགྲུབ་བམ་སྙམ། སྡེ་པས་ལེགས་བྱར་དར་ཚོན་སྣ་ལྔའི་སྙན་ཤལ། གོ་ཁྲབ་ཆ་ཚང་སོགས་སྤྱན་གཟིགས་རྒྱས་པ། ཚོགས་པར་ཁ་བཏགས་ཆེ་བ་རེ་དང་གསེར་ཞོ་རེའི་འགྱེད་བཅས་བསྒྲུབས་པ། རིག་འཛིན་རྒོད་ཀྱི་ལྡེམ་ཕྲུས་ཟངས་མཛོད་ནས་བཞེས་པའི་
རྒྱལ་པོའི་མངའ་བསྐྱེད་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ལས། བོད་ལ་བདེ་སྐྱེད་འབྱུང་འདོད་ན༔ ཡར་ངོ་ཚེས་བཅུ་ནམ་ཤར་ཚེ༔ ཨོ་རྒྱན་པདྨའི་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་༔ དེ་དུས་ང་ལ་མོས་
པ་ཡི༔ རབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་གནས་ལུགས་ལྟོས༔ ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྒྲུབ་པ་
ཚུགས༔ སེམས་བསྐྱེད་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡིས༔ འགྲོ་དྲུག་ཐུགས་རྗེས་འདྲེན་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

405

ཡི༔ ལས་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ༔ འབྲིང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས༔ སྒྲིབ་

སྦྱོང་ལས་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས༔ ཞེས་དང་། རཏྣའི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པའི་
བསྐུལ་བྱང་ལས། བྱུང་ཅོག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅུ་ལ༔ ང་ཉིད་འབྱོན་པའི་དབུ་སྙུང་བཞེས༔ པདྨ་འབྱུང་གནས་གཞན་མི་བསླུ༔ ཐེ་ཚོམ་སྤོངས་ཤིག་རྗེས་འཇུག་རྣམས༔ ལས་སུ་རུང་བའི་བློ་ཡོད་ན༔ འདི་ལྟར་ང་ཡི་ཚེས་བཅུ་ལ༔ བརྩོན་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བུ༔ འཁོར་བར་ལྷུངས་ན་ང་ཤེས་ཀྱིས༔ བློ་སྙིང་བྲང་གསུམ་ང་ལ་

གཏོད༔ ཅེས་ཟླ་རེ་ཚེས་བཅུའི་མཆོད་པ་བཟུང་བར་ཕན་ཡོན་དེ་བཞིན་དང་། ལྷག་པར་སྤྲེལ་ལོ་སྤྲེལ་ཟླའི་ཚེས་བཅུར་བདེ་ཅན་མགོན་པོ་སྣང་མཐའི་ཐུགས་རྗེ་ཧཱུཾ་དམར་དུ་ཤར་བ་དྷ་ན་ཀོ་ཤའི་མཚོར་པད་སྡོང་ཟེའུ་འབྲུར་ལོ་བརྒྱད་ན་ཚོད་ཅན་དུ་བྱོན་པར་སྟེང་ལྷ། འོག་ཀླུ། བར་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྲི་ཞུ། ལྷ་མོ་བསྟན་མས་མཚོ་སྐྱེས་
རྡོ་རྗེར་གསོལ། རྩ་གསུམ་ལྷ་ཚོགས་མཐའ་དག་གིས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་བས་སྐྱེས་ཆེན་སུ་མཆོད་པ་ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་བོ། །

(༡༨༨ བ་༥། ༢༦༠ འ་༡༠) འབྲས་སྤྲུངས་སློབ་དཔོན་དགེ་སྐོས་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་རྫོང་བདའ་མཛད་དེ། འདི་ལོ་དགོན་པར་ཅིས་ཀྱང་ཡོང་དགོས་ཚུལ་གསུང་བ་ངེད་རང་ཡང་མ་ཕྱིན་པར་ཡུན་རིང་བ་བཅས་འགྲོ་འདོད་རུང་འབམ་གྱི་
ནད་འདི་རྐང་བཟང་དྲགས་ལྡང་རྟག་པས་ཀླུ་སྦུག་ལྟ་བུར་རི་ཥིའི་སྨན་ཆབ་རྒྱག་པ་
ལའང་མ་ཕྱིན་པར་ལོ་སྐོར་ལ་བཅར་བ་སོང་བས་འགྲོ་སྡོད་ཅི་དྲག་སོམ་ཉིར་གྱུར་
ཀྱང་། ཆོས་སྐྱོང་གཞན་དང་མི་འདྲའི་གཤིས་སྐྱོན་མི་ཡོང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་
ནས་ཤོག་གསུང་བ་དོན་ལ་གནས་པ་གཞིར་བཅས་ལྟར་སྡེ་པ་དང་གྲོས་བསྡུར་ཏེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

406

འགྲོ་བར་ཐག་བཅད། ཚེས་ལྔའི་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕྱིན་པར་རྟ་བསུ་བ་དཔོན་སློབ་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བ་
དང་། སྐྱེལ་མི་སེ་ར་བྱེས་སྨད་སྟོད། རྒྱུད་སྟོད་སྨད། ཕ་བོང་ཁ། རྨེ་རུ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན། ལྷ་ས་བ་སོགས་བདུན་བརྒྱ་བསྐོར། རྟ་རགས་ལ་མཆོད་ཡོན་གཉིས། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་། འཆད་ཀ་ཞབས་དྲུང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སར་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ། ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་རྒྱབ་ཆ་བ་བཅུ་བདུན། དྲུང་འཁོར་སྐྱ་སེར། རྐྱ་དར། རྒྱ་གླིང་། རོལ་ཆ་བ་སོགས་གཟབ་མཆོར་གྱིས་བཏེག་པ་བར་སྐབས་
སུ་མ་ཕྱིན་པར་ཡུན་རིང་སྟབས་ཡིན་པ་འདྲ། སྐྱ་སེར་མགོ་སྟབས་ཆས་གོས་མི་གཅིག་པའི་ཁྲོམ། པོ་ཏ་ལ་ནས་འབྲས་སྤུངས་བར་འབྲེལ་བའི་དཀྱིལ་གཤགས་ཏེ་སྐྱེད་ཚལ་ཀླུ་སྡིངས་སུ་རྟ་བབས་སྐྱེལ་བསུ་དྲག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་རླབས་དང་ཇ་

གཉིས་སོང་ནས་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའང་ཁོག་ཏུ་བརླམས་པ་རུ་འདྲེན་རུ་དར་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་བྱོན་ནས་ནམ་མཁར་ཕྱག་རིས་མཛད་དེ་ཁྱེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། ངེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བལྟས་ན་ལྷ་

ཀླུ་སོགས་སྡེ་བརྒྱད་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་ཚུལ་འདཱིོ་ཞེས་དེར་ཚོགས་ཐམས་
ཅད་ལ་སྟོན་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། སྡེ་པར་ངེད་ཀྱི་རྟ་འགྲོས་དལ་བའི་བཀོད་པ་
དགོས་ཚུལ་དང་། གཟུགས་མེད་སྔོན་ལ་འགྲོ་ཞེས་ཕྱིར་མྱུར་བར་གཤེགས། ཡས་
སྣ་ནས་ཕྱི་སྒོའི་བར་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་རྔ་རོལ་མེ་ཏོག་སྤོས་ན་བཟའ་
སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སེར་

སྦྲེངས། བྲོ་གཞས་འབག་ཤོན་སོགས་རྩེད་སྣ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་བཅས་ཐོག་མར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

407

ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་སྐྱེལ་བསུ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་སོས་དཀར་དྲོ་དམར་དྲོའི་བསྙེན་བཀུར་རྒྱས་པས་བཤམས་པའི་གྲལ་འཕྲོས་རྣམ་གླིང་པཎ་ཆེན་
དཀོན་ཅོག་ཆོས་གྲགས་དང་། ཚ་རོང་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གླེང་བསླང་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱས་པར་སྤྲོས། རོལ་ཆ་སོགས་ཟློས་གར་སྣ་ཚོགས་བསྒྱུར། བགྲོ་གླེང་ཡང་བགྱིས། ཕྱི་དྲོ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་རྩེད་སྣ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་
ཚར་དུ་དངར།

(༡༩༠ ཉ་༤། ༢༦༢ འ་༡༠) ཚེས་བཅུར་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཚོགས་འགྱེད་ཚན་གྲངས་དང་བཅས་གྲྭ་ཚང་ནས་འཆི་མེད་འོད་སྣང་གི་རྡུལ་ཚོན་དང་འབྲེལ་བའི་རིང་འཚོ་མཛད་སྐབས་ཆོས་སྐྱོང་རང་གིས་བདེན་ཚིག་གསུངས་པའི་མཐུན་འགྱུར་དེར་འཁོད་ཀྱིས་འདེགས་དགོས་པ་སོགས་རྔམས་ཟིལ་ཆེ་བ་བྱུང་།
(༡༩༡ ཉ་༡། ༢༦༣ འ་༩) ཀུན་དགའ་ར་བར་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ། སྤོས་དགའ་དང་གླིང་སྟོད་སྐུ་སྐྱེ། འཆད་ཀ་ཞབས་དྲུང་། འབྲས་སྤུངས། རྒྱུད་སྟོད། ཕ་
བོང་ཁ། ཁྱམས་པ། ར་བ་སྟོད། མཚལ་ཡང་དགོན། སྦེ་སེར། ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། གྲྭ་ཚང་། དྲུང་འཁོར། ཚོགས་ཆེན། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་གྲྭ་པ། རྒྱལ་ཁག་སོགས་སྐྱ་སེར་ཁྲི་ཚོ་ལྷག་དང་བཅས་པར་གུར་ནས་
བཤད་པའི་ཕྱག་རྡོར་འབྱུང་འདུལ། སྨན་བླ་སྤྲུལ་སྐུ། སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐྱེར་སྒང་ལུགས། འཇམ་དབྱངས་དམར་སེར། སེང་ལྡེང་ནགས་སྒྲོལ། ཆག་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་

དཔག་མེད་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་
གྱི་གསུང་རྒྱུན་བཞིན་དམིགས་བརྩེ་མར་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ད་ལམ་གྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

408

ཟང་ཟིང་གི་བདོག་པ་སྟེར་མི་བྱུང་བས་མཚོན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཆེད་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱས་འདེབས་ཡང་དག་བགྱིས།

(༡༩༢ ཉ་༢། ༢༦༤ འ་༡) ཧོར་ཟླ་དྲུག་པ་རྗེས་མའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ལྷ་སའི་གོང་པ་ལྟ་བུ་ཡེར་པ་ལྷ་རི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་དང་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་གྱི་རྟེན་སྐལ་རྗེ་བཙུན་
སྒྲོལ་མའི་སྐུ་བྱིན་ཅན། ལྷ་ཁང་དང་བཅས་བཞེངས་པར་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་པདྨ་
འབྱུང་གནས། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་ཞབས་ཀྱིས་

བཅགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དཱི་པཾ་ཀཱ་རས་ཟབ་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་ཟབ་པ་བཀའ་གདམས་ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་བསྐོར་བའི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞག་གཅིག་གི་གནས་འབྲེལ་ཐོགས་པས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འབྱུང་བས་མཚོན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། མཆོད་ཐེབས་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་རི་གྱེན་མཐོ་བས་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་འབུལ་མི་དཀོན་པའི་མཆོད་པ་ཉག་ཕྲ་བར་འདུག་པ་སྡེ་པས་ངེད་རིང་འཚོར་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སིར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚེས་ནས་ཇི་སྲིད་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་ལྷ་ཁང་བཅུ་བཞི་སོ་སོར་འབྲུའི་མར་མེ་ཉིན་མཚན་
འཁྱོངས་པའི་སྡོང་རྐང་རེའི་རྒྱུའི་སྣུམ་དང་སྡོང་རས་ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་ནས་རིམ་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དད་འབུལ་གྱི་མཆོད་མེ་གང་བྱུང་ཟུར་འབུལ་གོང་གྲངས་སུ་མི་ཐེ་
བར་ནམ་བྱུང་ལ་སྦོར་བ་ལས་མི་འཇོག་པའི་བསྡམ་ར་བགྱིས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

409

(༡༩༣ ཉ་༣། ༢༦༦ འ་༡༡) བགྲོ་གླེང་བྱེད་པར་སྔར་ནས་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ད་ལམ་ཡང་བཞུགས་གྲལ་གྱི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་བྱེད་བཅུག་པ་དུས་ཕྱིས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་འདུ་འགོད་རང་གི་དབང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་སྔ་ཕྱིའི་རྒོལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཇོ་བཟང་དྲགས་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངང་ལ་འཇོག་རན་ཏེ་བློ་བདེ་སིང་ངེ་བའི་ཡིད་འགྲོ་བ་དཀའ། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་སྔ་རྒོལ་མཛད་པར། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རྒོལ་བར་ལ་ལས་བཟོས་ལུགས་ཀྱིས་སྤམ་མེ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་
གནད་འབེབས་བྱེད་ནའང་འདི་སྐབས་སྤྱི་མཐུན་ལས་བླ་ཆེན་སྤྱིའི་ཞབས་ལ་ཐག་པ་
འདོགས་པར་མི་སྣང་། རིག་བགྲོས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཤག་སྐོར་ཟུར་པས་སོག་སྐད་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཉམས་འཆར་གྱིས་དགོད་སྤྲོ་བའི་ཚད་ཅིག་བྱུང་བ་ལུགས་གཅིག་ཏུ་བཟང་བར་མཆིས།

(༡༩༣ བ་༤། ༢༦༧ ཐ་༥) ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ད་ཆ་ཞག་གྲངས་ཐེངས་པས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་འགབ་ཚུལ་ལྟར་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དགོན་པ་ནས་བཏེག་གནས་ཆུང་ལྕོག་ཏུ་རགས་བསྡུས་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་ཆོས་སྐྱོང་གིས་རིང་
འཚོའི་བདོག་པ་རྒྱས་པར་བྱུང་བའི་ལན་སྐུ་ཆས་ཆ་འགྲིག་སོགས་གཟབས་ནས་ཕུལ་ཞིང་མཆོད་ཡོན་གཉིས་དང་བཅས་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཕྲ་རགས་ཐམས་
ཅད་གསལ་པོར་གསུངས།
(༡༩༤ ཉ་༡། ༢༦༧ འ་༡༡) སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་གྲྭ་ཚང་ཁག རྒྱུད་སྨད་པ། ཕ་
བོང་ཁ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྫས་དུ་མ་བཅས་ཏེ་སེར་སྦྲེངས། ཆོས་སྐྱོང་བྱ་རུང་བ་འཁོར་བཅས། ཉང་དོག་སྡེ་བཞི་སོགས་ཀྱི་བྲོ་གཞས་རྩེད་སྣ་མང་པོས་བསུས་ཏེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

410

འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་ཕྱིན་སྤྱི་སོས་དཀར་སྤྲོ་དམར་སྤྲོའི་སྟོན་མོ་བཟབས་པར་
བཤམས།

(༡༩༤ ཉ་༦། ༢༦༨ ཐ་༣) རྡོ་གཅལ་ཆེན་མོར་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་གོང་མ་རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཡིག་པ་སོགས་སྐྱ་སེར་ཁྲི་ཚོ་བརྒལ་བར་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་
གཤེད་དམར། རྡོ་རྗེ་གདན་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ། པཎྜིཏ་གསེར་གདུགས་ཅན་གྱི་

འཇམ་དབྱངས། བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲི་ལུགས་ཀྱི་ཀླུ་དབང་རྒྱལ་པོ་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེར་སྒང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པར་
བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཕུལ་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོན་བསྔོ་རྒྱས་པར་བྱས། (༡༩༤ བ་༢། ༢༦༨ ཐ་༨) ཚེས་བཅུ་རྗེས་མར་གྲོང་སྨད་སྐོར་གྱི་བྲོ་གཞས་པ་
འདུག་ཅིང་། གཞིས་ཀར་བསླེབས་པའི་ཐོག་མར་རུང་མཐུན་གོས་ཆ་ཚང་སྤུས་ལེགས་ཀྱིས་སྣ་དྲངས་འགྱེད་སྤམས་མཐོ་བ་དང་བཅས་གྲྭ་ཚང་ནས་མཁའ་འགྲོ་སྡེ་
ལྔར་བརྟེན་ནས་རིང་འཚོའི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས། གུང་ཚིགས་ལ་དཀར་
དྲོ་དམར་དྲོའི་སྟོན་མོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟེང་འབྲས་སྤུངས་གཞུང་ལས་ཕ་ར་རབ་འབྱམས་པ་ཚེ་མགོན་གྱིས་སྔ་རྒོལ་དང་། སེ་ར་སྨད་ལྷ་ས་བ་
རབ་འབྱམས་པ་བློ་གྲོས་རིན་ཅེན་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་བགྱིས་ཏེ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ནས་
བརྩམས་ཏེ་གླེང་བ་བློ་གྲོས་རིན་ཅེན་དེ་ཁ་ཅག་ཤིན་ཏུ་བདེ་ཞིང་ལུང་ཡང་ཤོག་ལྡེབ་རེ་འདོན་པའི་སྤོབས་པ་མཐོ་ཉམས་དོད། གཞུང་ལས་པ་རྐང་པའི་སྡིག་སྒྲ་དང་ཡོན་
ཏན་གྱི་གཏིང་གཞི་གཉིས་ཀ་ཐིངས་པ་འདུག འདུ་ཁང་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་ལངས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་སྔར་བརྗོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་ན་ལུགས་གཉིས་ཀ་ནས་རྩད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

411

གཅོད་བྱུང་དོགས་ཡིན་པ་འདྲ་སྲང་ལ་བཏེག་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་མི་སྣང་། རོལ་ཆ་ཟློས་གར། གྲལ་འཕྲོས་སོགས་ཀྱང་བསྟར་ནས།
(༡༩༥ ཉ་༢། ༢༦༩ ཐ་༡) རང་བྱུང་འཕགས་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་སླེབས། ནམ་དུས་ཀྱི་སྟབས་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་ད་རེས་ཀྱི་འགྲོ་འདུག་གཞིས་ལེན་ཚང་མར་
ཆར་བ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཤག་སྐོར་བླ་མ་ལྷུན་གྲུབ་སྔོན་མོ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ལྟས་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཟེར། སྡེ་པ་སྐྱིད་ཆུའང་སྔར་མི་གྲགས་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ་
དང་བཅས་ངེད་དང་། སྡེ་པ་གཉིས་ཀའི་ཁམས་མེ་ཡིན་པ་གཙུག་ལག་ལྟར་ན་ཆུ་བོ་ཆེ་ཞིང་ཆར་མང་བར་དོགས་པ་དགོས་ཚུལ་གླེང་བ་བཞིན་སྤོར་ཐང་གི་འབྲས་བརྗོད་ལྟར་ན་བདེན་པ་ཙམ་སྣང་ཞིང་ཁྱད་པར་འདི་ཉིན་དང་འབྲས་སྤུངས་ནས་ཡོང་ཞོགས་སེ་རར་མ་འབྱོར་བར་ཆར་ལྷག་པར་ཆེ་བས་རྟ་ཆས་སོགས་ལའང་གཟན་ཙམ་བྱུང་སོང་། འབྲས་སྤུངས་སུ་སྡོད་རིང་བཟང་ངན་དཔྱད་དཀའ་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་ཉིང་
འཕྲུལ་མང་བ་དང་རྒྱལ་པོའི་ལྟས་འདྲ་རུང་བ་རང་གི་ཆོས་སྐྱོང་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་འདྲེའི་འཚུབ་ཆ་མི་ཐིངས་པ་མང་པོ་དང་། པོ་ཏ་ལ་ནས་ཐོན་ཉིན་བོན་ཕྲུག་པ་ངག་དབང་རབ་བརྟན་གདོན་ཀྱི་ནད་དྲག་པོའི་སྐྱོན་གྱིས་འདས། འདར་པ་ལོ་ཆེན་གྲང་
ནད་ཕྲན་བུ་ལས་མེད་ཀྱང་དགོན་པར་གློས་སྣ་དྲངས་ཁྲག་སྐྱུག་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཉེན་པ་དང་། བྱང་གླིང་འདྲེ་བོར་ནད་མ་ཐིངས་པ་ལྟ་བུས་མྱུར་བར་ཁམས་མ་འཚོ།
མཆོད་དཔོན་པ་སེ་ར་ནས་རྒྱུ་ཚད་ཀྱིས་བབས་ལྕི་བས་ན། རྣམ་གླིང་པཎ་ཆེན་
སོགས་ཁ་ཤས་ཞག་སྦྲེལ་དུ་མ་བདེ། ཁལ་ཁ་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་གྲགས་པ་དོན་མེད་དུ་རྦབ་ལ་འགྲིལ། སྡེ་པའི་མགྲོན་གཉེར་ཡིག་མཁན་འགག་པ་སོགས་ལ་ཐོར་ཡན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

412

བྱུང་བས་མཚོན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཟླ་གཅིག་ཞག་གསུམ། སེ་རར་ཞག་གསུམ་ལས་མ་སོང་རུང་ནད་སྣ་མང་ཞིང་ཆར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་སྤྲུལ་སྐུ་གཏེར་བདག་གླིང་པ་ལའང་མནལ་ལྟས་ངན་པ་ཁ་ཤས་དང་ལྷག་དོན་ངེད་ལ་མཁའ་
འགྲོའི་བསུན་མ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཚུབ་ཆེ་བ་ལས་བཟློག་པའི་ཆེད། རིང་འཚོའི་རྟེན་འབྱུང་སྤེལ་བར་མཆོག་གྲུབ་རྫོང་བདའ་མཛད་པ་ལྟར། ཆབ་ཤོག་ཚན་གྲངས་དང་བཅས་བླངས། དེ་ལན་རྟེན་གྱི་ཁྱད་དབང་མདོག་གོས་ཁ་ལྔ་སོགས་རྒྱས་པར་ཕུལ།

༥༽ གསང་འདུས་གཙོར་གྱུར་གྱིས་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་དགའ་ལྡན་གསང་
སྔགས་བདེ་ཆེན་གསར་འཛུགས། མཚོ་ཁ་ནས་ཡུལ་སྡེ་མི་ཁྱིམ་ས་ཡ་གཉིས་དང་གཞན་འབུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་ཕུལ། མཐའ་མཚམས་སུ་རྟ་ཝང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ། མཚོ་སྣར་བཙུན་དགོན་དགའ་ལྡན་འགྲོ་དོན་གླིང་། ལ་ཕྱི་ཆུ་དབར་

ཕྱོགས་སྔགས་གྲྭ་དགོན་དགའ་ལྡན་འགྲོ་ཕན་གླིང་བཅས་ཆེད་འཛུགས་སྒོས་
སྒྲིག་སྲོལ་བཅས་ཕྱག་རྒྱས་གཏན་འབེབས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ངོས་གཏེར་
གསར་དང་མཁའ་འགྲོའི་སྙིང་ཏིག་ཞུས། གུར་དྲག་སོགས་དད་རྟེན་འགའ་བཞེངས་པར་བྱིན་འབེབས་རྗེས་སུ་བཟུང་།

(༢༠༤ ཉ་༤། ༢༨༠ འ་༣) ལྷོ་བྲག་སྲས་ཀྱི་དབེན་གནས་འདི་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་
ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་མཆོག་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བསྟི་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡང་རྩེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་སྲོལ་རྣམ་དག་ཅིག་ཚུགས་ན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

413

འཕགས་ཡུལ་དབུས་འགྱུར་འཆང་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུད་ཆ་ལག་དང་བཅས་གདན་འདྲེན་མཛད་པ་པོ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཡིན་གཤིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་མཐུ་ལས་གངས་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་བའི་སྨན་ལྗོངས་ཆེན་པོར་གསང་
སྔགས་ཕྱི་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་ཆའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་འཕེལ་བའི་དགོས་
པ་ཆེ་བར་མངོན་ནའང་སྔ་སོར་མ་བྱུང་འདུག་པ་ད་སྒོས་གསང་བ་འདུས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྔགས་གྲྭའི་ཆོས་སྡེ་ཞིག་སྐབས་སུ་བབས་པས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གྲྭ་ཚང་གི་ཡ་གྱལ་སྒར་པ་གྲྭ་ཚང་འཕོ་སྐྱེས་བྱས་ཏེ་གྲྭ་ཚང་གསར་བཙུགས་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་བདེ་ཆེན་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཏོང་སྒོ་འདེགས་གཤོར་མཁའ་རུ་ཞེ་གཅིག་གི་སྲས་སྐུ་མཁར་གྱི་ལྕགས་ཁྲ་ལྷ་ཁང་དུ་རྗེ་མར་པའི་སྐུ་འདྲ་རྩ་རིས་མ་གཙོར་གྱུར་གྱི་མཆོད་མེ་ཉིན་འཁྱོངས་སྡོང་རྐང་གསུམ་རེས་མཚོན་མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་གསུམ་རེ་དང་། དྲི་གཙང་ཁང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་སོགས་མཆོད་ཁང་གསུམ་
དང་། གྲོ་བོ་ལུང་གི་རྗེ་མར་པའི་གདུང་ཁང་བཅས་པར་མཆོད་པ་ལྔ་ཚར་རེ། མར་མེ་ཉིན་འཁྱོངས། ཁྱམས་ཀྱི་ལྷ་མོའི་བྲིས་སྐུ་ཤངས་མཚལ་མ་དང་། མགོན་ཁང་དུ་
མཆོད་པ་ལྔ་ཚར་སྒྲོན་ཆས་ཆང་ཕུད་དང་བཅས་པ་རེ། རྒྱུན་གཏོར་གསར་བཙུགས་གྲྭ་ཚང་གཞན་ལས་དཔངས་བསྟོད་པའི་ཆོས་ཐོག་ཟླ་བ་བཅུའི་ཕོགས། བླ་གཉེར་སྒེར་གཡོག་ལས་བྱེད་རྟ་ནོར་གྱི་རྫི་བོ་བཅས་པར་ལོ་འཁོར་མགྲོན་ཐེབས། བླ་གྲྭ་
ཁྱོན་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་ནར་མར་ཇ་གཉིས་དང་ཐུག་པ་གཉིས། ཟླ་བ་ངོ་རེ་བཞིན་གྱི་ཚེས་གསུམ་ལ་བསངས་དང་བསྟན་གསོལ། ཚེས་བཅུར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་གཙོ་གྱུར་གྱི་བསྐང་གསོ། ཚེས་བཅུ་བཞིར་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་དུས་མཆོད་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

414

སྣ་ལྔའི་མཆོད་པ་འཕར་རེ། ཚོགས་སུ་ལས་གཤིན་གཙོར་བཏོན་གྱི་བསྐང་བ། ཚེས་ལྔར་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་རིགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། བརྒྱད་ལ་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། བཅོ་ལྔར་མར་པ་ལོ་ཆེན། ཉེར་བདུན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་
མཆོད་ལ་མཆོད་པ་འཕར་མ་རེ་དང་བཅས་གསང་བ་འདུས་པའི་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་བདག་འཇུག་སོགས་ཆ་ཚང་ཚར་རེ། སྔར་རྒྱུན་འདུག་པ་བཅས་ཚེས་བདུན་བརྒྱད་དགུ་གསུམ་ལ་དཔལ་མགོན་ཞལ་གཙོར་བྱས་ཀྱི་བསྐང་གསོ། ཉེར་དགུར་
ཕྱག་དྲུག་པ་གཙོར་བཏོན་གྱི་བསྐངས་པ་རྣམས་ཆག་མེད། ལོ་བསྟར་གྱི་ཟླ་བ་དང་

པོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ལོ་གསར། བཞི་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གསང་འདུས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ། དྲུག་པ་དང་བདུན་
པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔར་དཀར་མེ་བསྐུལ་ཆང་གི་ལྟད་མོ་སོགས་ཀྱི་གཏོང་སྒོ། བཅུ་པའི་ཉེར་ལྔ་མཆོད་པ་ཆེན་མོར་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་བདུན་ཚར། བཅུ་གཅིག་པའི་ཉེར་དགུར་བསྟན་སྲིད་སྤྱི་རིམ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གང་རུང་ལ་གཏོར་གཞི་
སྤོ་བའི་བསྐང་གསོ་ཉིན་གང་མ། བཅུ་གཉིས་པའི་ཉེར་དགུར་ལོ་མཇུག་གཏོར་རྒྱག་རྣམས་སྒྲིག་ཚུག་གི་གཏོང་སྒོ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་སྤེལ་གསར་རྒྱུ་ལྔ་མི་སེར་བསྡད་གྲོང་རེ་ལྔ། འབབ་འབྲུ་ཁལ་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དོན་དགུ། མར་ཁལ་བཞི་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད། ཐབ་གདན་འདྲེན་དཔྱད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ། རུ་བ་ཁག་གཅིག ཇ་ཕོགས་པོ་ཏ་ལ་དང་ལྷ་ས་གང་རུང་གི་འཕྲལ་བདེ་ནས་དམར་འདེགས་ཁལ་ང་བཞི་རིམ་སྤྲོད་ཇི་སྲིད་བསྐལ་པའི་བར་སྦྱར།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

415

(༢༠༨ ཉ་༢། ༣༨༣ འ་༡) སྤུན་བདུན་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྟོད་དུ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་གི་སར་གང་ཅིར་གྲོས་བསྡུར་དང་ལ་དྭགས་པ་བློ་ཁུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བརྫངས།
(༢༡༨ བ་༣། ༢༨༥ འ་༡) ལྕགས་བྱ་གནམ་ལོ་གསར་དུ་ཚེས་པའི་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་མཆོད་པ་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་རྒྱས་པར་སྤྲོས། དགའ་སྟོན་ཉིན་ (བསྡུས་)དང་གཉིས་(༢༡༩ ཉ་༡། ༣༠༠ འ་༥)སོགས་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་བསྟར། ངེད་རང་གི་བསམ་ངོ་དང་བྱ་བྱེད་གང་གི་སར་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སོགས་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ལུང་བསྟན་རྣམས་ནས་བསྟན་འགྲོར་གནོད་བྱེད་ཆོས་གོས་
འོག་ནས་དུག་མདའ་འཕེན་པའི་ཚུལ་འཆོས་མཁན་གྱི་གྲལ་དུ་ཚུད་པ་རང་ནི་མིན་ནམ་སྙམ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནས་བཟང་པོར་བསྟན་པའི་ཁྲོད་ན་ཡོད་སྙམ་པ་ནི་
རྨི་ལམ་དུའང་མེད་ཀྱང་རཏྣ་འི་གཏེར་ལུང་སོགས་གཏེར་རྙིང་ནས་ཁ་ཤས་བྱུང་བ་
མཆོག་དམན་བར་མ་སོགས་མང་པོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པར་སྣང་། གཏེར་གསར་ཐུགས་ཐག་ལུང་བསྟན་གབ་སྦས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེར། དུས་དེར་བདག་དང་ལས་ལྡན་རྗེ་འབངས་རྣམས༔ སྨོན་ལམ་ལྷན་ཅིག་བཏབ་པའི་མཐུ་བཙན་པས༔ བོད་འབངས་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འཛོམ་པར་འགྱུར༔ ཁྱད་པར་གཡུ་རུ་གྲ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕུར༔ ད་ལྟའི་ལོ་ཙ་བཻ་རོ་ཙ་ན་ཡི༔ སྐུ་ཡི་སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡན་སྙིང་གི་བུ༔ ཞེས་པ་ནས་ཆོས་བདག་ལྔའི་ནང་ཚན་དང་། ལུང་བསྟན་རབ་གསལ་མེ་ལོང་ལས། དེ་ཚེ་སྐྱོང་བྱེད་མཚོ་ཡི་མིང་འཛིན་དང་༔ ཐུགས་རྗེའི་ཟེར་ལྡན་ཤར་ཕྱོགས་ཟབ་གཏེར་བདག༔ བར་ཆད་མ་སོང་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་ན༔ བོད་ཡུལ་འགྲོ་རྣམས་སྤྲིན་དབར་ཉི་
བཞིན་བདེཿ ཞེས་པ་དང་། བློན་པོ་ཐང་ཡིག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་སྤྲུལ་པ་ཟུར་ཙམ་བསྟན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

416

པ་ཡིན་ནོ་སོགས་མང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་བྱུང་ཡང་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བའི་ལྷག་བསམ་ཡོད་པར་བསྙད་འདྲ་ཞིང་།
དེ་ལྟར་ན་ཡོལ་མོ་བའི་ཟབ་གཏེར་དུ་འཇམ་དབྱངས་དང་འདིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལེའུ་དགུ་པར་མཁན་བརྒྱུད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ནི་ང་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་སེམས་ཤིག་ཅེས་པ་མཐུན་
ནམ། གཞན་ཡང་། ཤ་འུག་ལུང་བསྟན་དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ལས། མངའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་མཐུ་བཙན་པས༔ སྤྱན་རས་གཟིགས་སྤྲུལ་བྱང་སེམས་བཟང་པོའི་མིང་༔ རྟ་སྦྲུལ་ལོ་པ་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་འབྱུང་༔ སྐལ་ལྡན་ཆོས་བདག་དེ་ལ་གཏད་
རྒྱ་གྱིས༔ ཞེས་དང་། མུ་ཁྲིའི་སྤྲུལ་པ་བློ་ཆེན་བཟང་པོའི་ཚུལ༔ བུདྡྷའི་མིང་ཅན་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཁ་ལོ་འཛིན༔ ཞེས་དུས་འཛོམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། པུར་རྒྱལ་ས་ཡི་མེ་ལོང་དབུས༔ ལས་ཅན་འདི་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་མཐུས༔ སྤྲིན་མཐོང་ཉི་བཞིན་རེ་ཞིག་བདེ༔ ཁྱད་པར་གདུག་པ་སྤྲེའུའི་ལོར༔ བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས༔ ཕྱི་

བཤོལ་ལེ་ལོར་མ་སོང་བར༔ ཟབ་མོའི་གཏེར་འདི་ཐོན་པ་ན༔ མཐའ་དམག་དུས་ཀྱི་འཁྲུགས་པ་ཞི༔ རྒྱལ་བློན་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་རྒྱས༔ འཕུང་བྱེད་འགོང་པོའི་གཉའ་གནོན་བྱེད༔ བདེ་སྐྱིད་དཔལ་དང་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་༔ བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསོད་ནམས་
ཆེ༔ ཨ་ལ་ལ་སྟེ་སྐལ་བ་བཟང་༔ ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པའི་གནད་ཀྱིས་འདི་ཉིན་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་བོ་ཤོག་ཐུ་ཁང་གིས་མགོ་དཀར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་རང་

ཞབས་སུ་བསྡུས་ཏེ་ཡེར་ཁེན་གྱིས་གཙོས་གྲོང་ཁྱེར་ཕྱེད་ཉིས་སྟོང་། མི་ཁྱིམ་ས་ཡ་
གཉིས་བཅས་སྟེར་བྱིན་བྱེད་པར་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྔོན་ཆིང་གིར་གྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

417

དུས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཙམ་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱལ་པོ་སུས་ཀྱང་ལུང་མ་སོང་བ་ད་ལམ་ཚེགས་མེད་ཀྱིས་དབང་དུ་བསྡུས་པ་འཕངས་པ་མེད་པར་འབུལ་ཞེས་དྲིལ་

བསྒྲགས་ཐོ་གཏད་པ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བསྔགས་བརྗོད་
ཀྱི་སྒོ་ཕྱེ་ནས་ལེགས་སོའི་ལན་བཏབ། མཆོད་ཡོན་གསུམ་ག་ནས་མི་སྣར་སྦ་དར་བཏགས། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ། སྟར་སྡོང་པ། སྒྱིད་ཐང་ནོར་བུ་བཅས་པས་
ལེགས་བྱའི་སྐྱེས་རིང་པོར་སྤེལ། སྟོན་མོ་གྲོལ་ནས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་རྩེ་ཤོད་ལྷ་ས་སོགས་ནས་དར་འཕྱར་གྱི་ལྡ་ལྡི་ཕྱོགས་ཀུན་གཡོ་ཞིང་རོལ་ཆ་གནམ་ས་འགུལ་བ་
ཙམ་དུ་བསྒྲགས། འདི་ལྟ་བུ་མི་འཕྲོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོས་འདི་ཕྱིའི་དོན་དུ་རང་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་སྟེར་བ་བཀའ་བསྟན་རྣམས་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མངའ་བ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་བླ་ན་མེད་པ་དང་དེར་མ་ཟད་ངེས་འབྱུང་ཀུན་བསླངས་ཀྱིས་སྡོམ་པ་ལའང་བཀུར་འོས་པ། མདོ་རྩར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་། ཟས་རོ་མཆོག་བརྒྱ་པ་དང་། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཡང་འོས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་རང་ངོས་ནས་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་སོགས་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་མེད་དཱི་པཾ་ཀ་རས། སོ་
སོར་ཐར་པའི་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ་བྱར་རུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པར་ཉེས་པ་ཅོ་ལེ་ཙམ་གྱིས་གོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་ཉེས་པ་ཅོ་
ལེ་ཉ་རེ་བརྒྱབ་སྟེ་ཉེས་པ་དང་ཞག་ཏུ་འགྲོགས་མ་མྱོང་གསུང་བ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཚད་བཟུང་དང་བྲལ་བས་དེ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

418

འོན་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སར་ངོ་ལྐོག་མེད་པ་ཟླ་བོ་རྣམས་ལ་རྒྱུས་ཡོད་
པ་ལྟར་ད་ལམ་ཡང་རྩོལ་བར་མ་བལྟོས་པའི་རྙེད་པ་ཆེ། ལས་དཀར་ནག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆོལ་བ། མདོར། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་

བདེ། །ཞེས་པའི་དོན་ཐོག་ཏུ་བབ་ན་བློ་བདེ་རུང་སླར་འཇལ་དགོས་རང་ནི་མིན་ལ་ཆེ་སྙམ་འཕྱང་མོ་ཉུག་ཏུ་མཆིས། ཚད་ལྡན་རང་ཞིག་གི་བློ་རྩེ་གཏོད་པ་ནི། ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས། ཆོས་ཚུགས་གཏམ་ལ་མ་སྐུར། །ལོངས་སྤྱོད་ལོག་འཚོས་མ་སྒྲུབ། །བསྙེན་པ་འདྲེར་མི་བསྐྱེལ། །ཏིང་འཛིན་ཙབ་མོས་མི་འཚོལ། །ཤོར་རྒྱལ་མཛའ་བོར་མི་གཏོང་། །ཟས་ཕྱིར་གཏམ་མི་འཚོལ། །ནོར་ཕྱིར་ཆོས་མི་གཏོང་། །མི་ནུས་པའི་ཡས་བབ་མི་བྱེད། །ནུས་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་མི་སྤོང་། །ཆོས་
ཀྱིས་གཏམ་མི་ཉོ། །ཟེར་བ་ལག་ལེན་ལ་བཏབ་ན་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ལེགས་ཚོགས་
ལགས་ཀྱང་རང་གཞན་ཀུན་བྱེད་པར་མི་གདའ།

(༢༢༡ ཉ་༣། ༣༠༣ འ་༡༠) ཚེས་ལྔར་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་བོ་ཤོག་ཐུ་ཁང་གིས་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པར་བཤམས་ཤིང་མགོ་དཀར་གྱི་ཞྭ་གསེར་རྐྱང་ལས་
གྲུབ་པ་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ། མརྒད། པདྨ་རཱ་ག མུ་ཏིག སུ་གནྟི་སོགས་ཕྲ་རེ་རེ་ལའང་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་རི་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་མང་པོ།
གསེར་དངུལ། སྟོད་ཧོར་གྱི་དངོས་སྤྱད་ངོམ་ཆེ་བ་གཙོ་གྱུར་གྱི་གོས་ཕྱི་ནང་

སོགས་སྤམས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ། གྲྭ་པ་རེར་ཁ་བཏགས་གསེར་པར་མ་རེ། གསེར་ཞོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

419

ལའང་སེ་བ་ཉེར་བརྒྱད་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་རེ། སྨན་ཙེ་ཡུག་རེའི་ཡོན་སྦྱར། གྲྭ་ཚང་ནས་འཆི་མེད་འོད་སྣང་གི་རྡུལ་ཚོན་དང་འབྲེལ་བར་མི་ཤིགས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒོ་འཕར་ཕྱེ།
(༢༢༦ ཉ་༢། ༣༡༠ འ་༡༡) ས་མཚམས་སུ་རང་བསྟན་གྱི་གཞི་ཚུགས་ན་ལེགས་
པར་ཤར་བས་རྟ་ཝང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་རྩེ་ཆོས་སྡེ་གསར་བཙུགས་ལ་གཏོང་སྒོ་དྲི་གཙང་དུ་མཆོད་པ་ལྔ་ཚར། བླ་སློབ་གཉིས། གཉེར་པ། ཉེར་གནས། གྲྭ་དམངས་བཅས་ཁྱོན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སྐོར་ལ་ཆོས་ཐོག་ཟླ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཕོགས། ཇ་ཐུག་གཉིས་རེ། ཆོས་མཚམས་ཟླ་བ་བཞིར་ཇ་ཐུག་རེ། ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ལོ་གསར། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་མོའི་སྨོན་ལམ་ཉིན་བརྒྱད། ལྔ་མཆོད་སོགས་སྐུ་མཆོད་ཉིན་ལྔ། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཚེས་བཅུར་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་བསྐང་བ། ཚེས་བཅོ་ལྔར་གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོ་ག ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉེར་བདུན། བརྒྱད། དགུ་གསུམ་ལ་ལྷ་མོ་གཙོ་གྱུར་གྱི་བསྐང་གསོ་དང་གཏོར་འཕེན། དེ་ཕྱིན་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་
ཅོག་གི་ཉེར་དགུ་བྱུང་རེས་ཀྱི་བསྐང་གསོ་རྣམས་ལ་འཕར་བཅས་མཆོད་ཆས་
སོགས་གཏོང་སྒོ་ཁྱོན་བསྒྲིལ་འབྲུ་ཁལ་ལྔ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། ཕྱུར་ཁལ་ཉིས་
བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སོགས་ལྷུན་རྩེ་དང་མཚོ་སྣ་རྫོང་། ཇ་གོས་དར་སོགས་ལྷ་ས་ནས་རིམ་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་རུ་ཁག་གཅིག་གསར་དུ་བཙུགས།
(༢༢༧ བ་༢། ༣༡༢ འ་༨) མཚོ་སྣ་ཕྱོགས་སུ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་བཙུན་མ་དགོན་
མང་ཙམ་སོ་སོས་རང་ལུགས་ལྷད་མེད་བཅད་མཚམས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་རྣམ་གྲོལ་རྒྱུར་འགྲོའི་མཆོད་གནས་ཡིན་ཡང་ཕྱི་ནང་སྤྱོད་པ་ཀུན་བསྟན་པར་མིག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

420

བལྟོས་ངན་པ་ཁོ་ནས་བསླད་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ག་བ་ལས་ཞེར་བ་དེ་ལམ་དུ་ལུས་
ན་རང་གཞན་གྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་གཏན་བརླག་ཏུ་གྱུར་དོགས། ད་ནས་
བཟུང་རྒྱུན་ངན་དེ་རིགས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་རང་ལུགས་བཙུན་དགོན་གསར་འཛུགས་བྱས་ན་མི་སྡེ་སོགས་ཚང་མར་ཕན་སླེབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མཚོ་སྣ་དགའ་ལྡན་འགྲོ་དོན་
གླིང་གསར་དུ་བཙུགས།
(༢༢༨ ཉ་༦། ༣༡༣ འ་༦) ལ་ཕྱི་ཆུ་དབར་ཕྱོགས་འདི་རྣལ་དབྱོར་དབང་ཕྱུག་མི་
ལ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་དབེན་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་འབྲེལ་མཚུངས་
ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆོས་ཚུགས་དང་ལྡན་པ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་པའི་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་བྱུང་ན་ལྟ་གྲུབ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་སུ་བྱུང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་མི་འདུག་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་ཐར་

པ་དོན་གཉེར་མིན་པའི་ཟོག་འཁྱམས་བློ་མ་སྲུན་གྱི་འདུ་ཕུང་ལྟ་བུར་འདུག་པའི་
གནས་ཚུལ་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལྟར་དེར་ཡོད་ཀྱི་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་འཕོ་བསྐྱས་ངོས་རྒྱལ་བ་བུ་རམ་ཤིང་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་རྒྱས་དང་། མི་སྡེའི་མཆོད་ཡུལ་ལ་དམིགས་འདུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་བླ་གྲྭ་སུམ་ཅུས་མི་འཁྲུགས་པ། གསང་བ་
འདུས་པ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད། ཕྱག་དྲུག་པ། རྣམ་སྲས། ལས་གཤིན། དམག་ཟོར་མ། ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔ། ཞིང་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ག་བསྐང་གསོ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་སྔགས་གྲྭ་དགོན་དགའ་ལྡན་འགྲོ་ཕན་གླིང་གསར་དུ་བཙུགས་པ་ས་
སྣེར་གྲྭ་ཚང་ཚུགས་ཟིན་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་ཕོགས་གཏོང་སྒོ་ཚང་མ་ཆོས་སྡེ་གསར་བཙུགས་གཞན་ལས་གཟེངས་བསྟོད།
(༢༣༩ ཉ་༣། ༣༢༨ འ་༤) ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་(༢༣༩ ཉ་༥། ༣༢༩ ཐ་༢) ཚེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

421

བཞིར་ཉི་མ་མེ་བཞིའི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་འདི་ལོའི་གཏེར་གསར་དུ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་
བཙན་དུས་ཀྱི་དགའ་བའི་སྨོན་ལམ་འདྲའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོག་ཉེན་སོགས་འཚུབ་ཙམ་ཡོད་ཚུལ་ལ་དམིགས་གྲོང་སྨད་ནས་གྱོན་པ་ཆ་ཚང་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་བདོག་པ་མཐོ་བར་བཏེག་སྟེ་ཚོགས་འགྱེད་སོགས་ཡོན་སྦྱར་གྲྭ་ཚང་ནས་ཚེ་དཔག་མེད་ལོངས་སྐུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྡུལ་ཚོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྔོན་འགྲོར་བསུན་བཟློག་རྒྱས་པ་དང་བཅས་ཆོ་ག་མཛད་པའི་ཚེ་དར་ལམ་སྡུད་མཚམས་སུ་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོའི་དག་སྣང་མའི་རིང་འཚོའི་ཚིགས་བཅད་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་དང་། བདོག་པའང་སྡེ་པ་རང་གིས་ཕྱག་བདར་ཏེ་བརྐྱང་བ་དང་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྲག་རྡོ་རྗེ་ཚེ་བརྟན་ནས་ཟུར་ཤཱཀ་འོད་ཀྱིས་བདུད་རྩི་ཀ་པཱ་ལ་གང་དང་མཉམ་དུ་བཞེས་པའི་
གནམ་ལྕགས་རྡོ་རྗེ་འཆི་བདག་བདུད་དཔུང་འཇོམས་པས་ཐོག་དྲངས་ཚན་གྲངས་སྩལ། འདི་ནས་བཟུང་གཏེར་གསར་དང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཏིག་ཞུ་བའི་དབུ་བཙུགས་
ཤིང་། རི་ཥིའི་ཉིན་བདུན་མ་གཏོགས་ཉིན་སྟར་གྱི་ཁྲིད་ཐུན་རེ་ཆག་མེད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཕྱི་

མའི་ཚེས་བཅུར་ངོ་སྤྲོད་གཏད་རྒྱའི་བར་རྫོགས་པར་ཞུས་པས་སྨིན་པར་བྱུང་།

(༢༤༤ ཉ་༦། ༣༣༦ འ་༡༠) སྤྲུལ་སྐུ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཉི་འོད་དུ་ངེད་རང་དང་སྡེ་པའི་དད་རྟེན་གྱི་གྲོ་ལོད་གུར་དྲག་སོགས་སྔགས་སྐུ་བཞེངས་པར་དམ་ཡེ་དབྱེར་
མེད་མཆོད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཛད་པར་ངེད་རང་གིས་ཀྱང་མེ་ཏོག་འཐོར་
བར་ཕྱིན་པས་བྲིས་ཐང་འདྲ་མཐོང་བས་རྐྱེན་བྱས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་སྔར་གྱི་བླ་མ་དམ་པ་
རྣམས་ལའང་ལེ་ལོས་མ་ཐུབ་ད་ལམ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་དང་གཙོ་བོ་རིག་འཛིན་
གཏེར་བདག་གླིང་པར་འཁྲུངས་རབས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཞེངས་ན་སྙམ་འདུན་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་།

422

དྲག་ཏུ་ཤར་བ་ལྟར་ཕྱག་ཞབས་རྗེས་ཞུས་ཏེ་སྙེ་མོ་ཀརྨས་འདྲི་བའི་བཀོད་པ་དང་
རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ནས་ད་ལྟའི་བར་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་པར་འཕྲལ་དུ་བརྩམས་

ཤིང་། དེ་གའི་ལུང་ཡང་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་ཕུལ། ཡོན་བྱིངས་ལ་མི་ཐེ་བའི་རབ་ཡོན་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་ནས་ཀ་པཱ་ལ་མཚན་ལྡན་བདུད་རྩིས་གང་བ། རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་རྒྱན། སྨད་རྒྱན་སོགས་ཆ་འགྲིག་སྤུས་གཙང་། རྡོ་རྗེ། ཁ་ཌཱཾ་ག དགང་གཟར་བླུགས་གཟར་ལྕགས་ཚགས་མ་ལེགས་པ། དར་དཀར་ཡུག་དང་བཅས་ཏེ་ཕུལ་ལོ།། །།

ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གླེགས་བམ་གསུམ་པ་ལ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་ ༢༤༦འདུག ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་གཡར་པོ་ཞུས།
༢༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་ ༡༧༧ པ། རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༢༡༣༦ གསུང་འབུམ་ནང་གསེས་པོད་ཕྲེང་ ༧ པ།

423

༄༅། །དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་
ཐུན་མོང་ཕྱིའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་
གླེགས་བམ་གསུམ་པའི་འཕྲོ་མཐུད་གླེགས་
བམ་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ།

༡༽ རྣམ་ཐར་འདི་ཇི་ལྟར་བསྒྲིགས་པའི་ཚུལ་དང་། ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་མཇལ་བཅར་དོན་གཉེར་ཅི་ལྷགས་
ཀྱི་རེ་བ་བསྐངས། ལྟས་མི་ལེགས་པ་འགའ་རེ་བྱུང་ཞིང་ཡང་སྒོས་ྋརྗེ་བླ་མ་མཆོག་གི་ཞབས་ལྟེམ་གཞི་བཞེས་པར་སྦྱོང་སོགས་སྨན་བཅོས་དང་ཞབས་བརྟན་ལ་འབད། འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དོན་རྩ་ལྗགས་བསྒྲིགས་དང་། སྐུ་

མཚམས་རེ་ལ་བཞུགས་རྗེས་སྐུ་ཇེ་ལྷོད་དུ་གྱུར་པས་ཞབས་པད་བརྟན་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཀྱང་གསང་དགོས་སོཌ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བསླབ་སྟོན་
གནང་མཐར་གཟུཌ་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས།

༄༅། །(༡༦༢ ཉ་༢། ༢༦༢ ཐ་༦) རྣམ་ཐར་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་མངོན་མཛོད་རྣམས་སུ་བཤད་པའི་གོས་རིན་ཐང་ཅན་ཤ་མི་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

424

སྒྲིབ་པའི་དོན་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པའི་དོན་དང་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་འབའ་ཞིག་རྣམ་ཐར་དུ་བསྒྲིགས་པ་མ་གནང་

བའི་བཟང་ངན་མཐའ་དག་གསལ་ལེར་བརྗོད་པའི་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཤིང་ཡོས་ལོ་ཡན་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ལྗགས་བསྒྲིགས་པར་དུ་ཕེབས་ཟིན་ཀ་ཁ་གཉིས་དང་། དེ་
ཚུན་ག་པའི་ལྗགས་བསྒྲིགས་ཞུས་དག་དང་བཅས་གཙང་སིང་གྲུབ་པ་མེ་སྦྲུལ་ཟླ་བ་
དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་བར་དང་། ཞིང་བཀོད་ཐང་ཁ་དང་སྦྲགས་ཞུས་དག་མ་གཏོགས་ཟིན་བྲིས་གནང་ཟིན་པ་ས་ལུག་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་བར། དེ་ཚུན་དོན་གལ་ཆེན་གྱི་སྙིང་པོ་རྣམས་བསྙེལ་བྱང་བཀའ་སམ་དུ་བཀོད་པ་གནང་བ་
ལས་ཕྱིའི་ཟིན་བྲིས་དང་གོ་བསྡུར་དགོས་པ་བློ་ངན་ལྕགས་བྱ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་
བདུན་གྱི་བར་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་གལ་ཆེའི་རྩ་བ་སྩལ་ཟིན་རྣམས་ལ། ཕྱིའི་
ཟིན་བྲིས་དང་སྒྲིག་པ་པོ་གནས་བརྟན་རིག་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་བྱས་
པ་ལྟར་དང་། ལྕགས་བྱ་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་མན་རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཆོག་ནས་དོན་སྐོར་ཟིན་བྲིས་ཀྱང་ཡེ་གནང་མ་གྲུབ་རིགས་རྣམས། དེ་ཡང་
ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནས་མཁྱེན། །ཕྱོགས་བཅུའི་འགྲོ་ཀུན་ཤཱ་རིའི་བུར་གྱུར་ཏེ། །མཐའ་ཡས་བསྐལ་པར་བརྗོད་ཀྱང་རྫོགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བརྗོད་གཞི་རྒྱལ་བའམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་འགྲོ་དོན་དུ་ཕེབས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སོ་སྐྱེས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་བབས་ནས་ག་ལ་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་གསང་གི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པ་དང་ཚད་ལས་འདའ་བར་གྱུར་མོད་ཅིང་། ཐུན་མོང་ཕྱིའི་མཛད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

425

པ་ནས་ཀྱང་ཕྲ་ཞིབ་ནི་ཡི་གེར་བྲིས་པས་ཀྱང་ཅི་ལ་ཡང་རུང་རགས་ཙམ། དུ་ཀཱུ་
ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོར་ཚིག་སྦྱོར་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་ཚིགས་བཅད་ཕྲན་བུ་ཙམ་ལས་སྔོན་མའི་དགོངས་དོན་མུ་འཐུད་འཕྲལ་ཚིག་གོ་བདེར་ཁོ་བོས་བསྒྲིག་པར་བྱ་
བ་ལ།

ལྕགས་བྱ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མོ་ལུང་ཞིག་ལ་བབས་པ་ལྟར་ངེད་ལ་མགོན་པོ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་དཀྱུས་ལྟར་སྩལ།
ཚེས་དགུ་ལ་(༡༦༢ བ་༦།

༢༦༤ ཐ་༡) རྒྱུད་སྟོད་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་གསང་བ་
འདུས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་ཅོག་སྟོད་རྒྱུད་མཁས་འདུས་གྲྭ་ཚང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབུལ་བ་བཟབས་པ་དང་བཅས་མཎྜལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་མཐའ་བརྟེན་པའི་བརྟན་བཞུགས་སྨིན་རྒྱས་སུ་ཕུལ། ཤར་ཁང་ནོ་མོན་ཁང་། སྐམ་དགོན་བླ་མ། དགའ་ལྡན་དོན་གཉིས་གླིང་བླ་མ། དགའ་ལྡན་གསང་གླིང་བླ་མ། བྲག་

ཐོག་སྐུ་སྐྱེ། ཏེ་པོ་བླ་མ། ཚ་བ་མཛོ་སྒང་བླ་མ། ཨ་མདོ་སྟག་ལུང་སྐུ་སྐྱེ། འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་ཐུ་ཤེ་ཡེ་ཐུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་གྱི་མི་སྣ། ཁལ་ཁ་དྷརྨཱ་
ཤྲིའི་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཆོས་རྗེ། ར་གོ་ཆོས་རྗེའི་དབོན་པོ། འབྲས་སྤུངས་རྒྱ་ཁམས་ཚན་གྱི་འབུལ་སྡུད་པ། རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ནག་མི་སྣར་འགྲོ་མི་ཆིང་ཁཱ། ཇའི་སང་ཁཱ་གྱི་བུ་

ཨུ་ཁིང་ཁཱ། ཨུ་རང་ཁང་གི་ཤོག་རབ་འབྱམས་པ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས། བློ་བཟང་སྐུ་སྐྱེའི་མི་སྣ་ངག་དབང་དར་རྒྱས་སོགས་བོད་སོག་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་
དབང་ཇ་གྲལ་གནང་།

(༡༦༣ བ་༣། ༢༦༥ ཐ་༣) དེ་ཐོག་ཁལ་ཁ་མཆོད་ཡོན་གྱི་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་ནོ་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

426

མོན་ཁང་ཁལ་ཁར་བཞུགས་ཡུན་རིང་ཞིང་མཆོད་ཡོན་འཕྲོད་ལམ་དང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་བཅས་རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་གྲོས་ཐོག་ནས་ཐམ་ཀ་དམར་པོ་ཕུལ་ཚུལ་སྙན་འབུལ་མང་བར་ཕུལ་ཞིང་། དེ་ལན་ལེགས་སོའི་བསླབ་སྟོན་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་སྩལ་སོ། །
(༡༦༥ བ་༥། ༢༦༨ ཐ་༧) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཆོག་བསྒྲིགས་ལྟར་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་བསྐང་བའི་སྐུ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་གཟིམ་ཆུང་ཁམས་གསུམ་དུ་བདུན་གཉིས་ལྷག་བཅས་སྩལ་ཞིང་ཡ་མཚན་པའི་གཟིགས་སྣང་ལུང་བསྟན་ཀྱང་བྱུང་ཚོད་དུ་སྣང་ངོ༌། །
(༡༦༦ ཉ་༢། ༢༦༨ འ་༤། ཟླ་༡༠) ཚེས་བདུན་ལ་ངེད་ལ་ལྷ་མོ་དང་རྟ་མགྲིན་གྱི་

བཀའ་དབང་སྩལ། འདི་ཉིན་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་བདུད་རྩི་ཆབ་ཚན་གནང་།

(༡༦༦ བ་༥། ༢༦༩ འ་༣) ཨ་མདོ་རྟ་འབུལ་བ་འཁོར་བཅས། དགའ་ལྡན་གངས་དཀར་གྱི་བླ་མ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས། རྟ་འབུལ་རབ་འབྱམས་པ་རིན་ཆེན། རབ་འབྱམས་པ་ཆོས་སྐྱོང་། དབོན་པོ་བསོད་ནམས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཅན་སོགས་དང་། ཨུ་རང་ཁང་ཧུང་ཐའི་ཇིའི་རབ་འབྱམས་པ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་ཅན་སོགས་བོད་སོག་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། བྱིངས་ལ་

ཞལ་མཇལ་ཕྱག་ནས་གནང་།

(༡༦༧ ཉ་༤། ༢༧༠ འ་༡༡) སྤྱན་གཡས་མཁན་པོ་སྐུ་སྐྱེ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་ངོར་བརྟན་བཞུགས་སྨོན་ལམ། དྷཱི་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་གར་དབང་ཆོས་གྲགས་དབང་པོས་ཞུས་ངོར། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དབོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

427

པོ་ངག་དབང་དཀོན་ཅོག་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་མྱུར་ལེན་གྱི་བདེན་ཚིག ཉི་ལྡེ་དབོན་
པོ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཞུས་ངོར་བརྟན་བཞུགས་སྨོན་ལམ། པད་དཀར་ཞལ་
ལུང་དང་བུ་དཔེ་ནས་ཐོར་ཆགས་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་པར་དུ་བརྐོ་བ་གནང་བའི་
པར་བྱང་། མངོན་དགའ་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ་རྗེ་དབོན་ངག་དབང་ནམ་མཁས་ཞུས་ངོར་བརྟན་བཞུགས་སྨོན་ལམ། མེ་རག་བླ་མ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་ངོར་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་རྩེར་འཛུགས་རྒྱུར་བརྟན་བཞུགས་སྨོན་ལམ་རྣམས་བཀའ་རྩོམ་
སྩལ།

(༡༦༨ ཉ་༤། ༢༧༡ འ་༡) ཚེས་ཉི་ཤུ་ལ་ཧན་སྟག་ལུང་སྐུ་སྐྱེ་སོགས་དགུ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་གནང་། ཚེས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་རྡོ་རྗེ་བྲག་གི་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བྲམ་ནག་ཤན་པ་དྲུག་སྐོར་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། ཁྲོས་ནག་མེ་མཆོད་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་
གནང་། རྡོ་རྗེ་བྲག་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་ཚེ་བདག་གི་
གཏོར་བཟློག དྲག་དམར་གྱི་སྒོ་ནས་དྲག་པོའི་མེ་ཧོམ། ཀི་ཀང་གི་མནན་པ། སྐུ་
གསུམ་རིགས་འདུས་ཀྱི་ཚེ་སྒྲུབ། གཟའ་མདོས་རྣམས་སོ་སོར་སྒྲུབ་ཞག་བདུན་རེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྨིན་རྒྱས་དང་། ཐུགས་དམ་རྟེན་ཁྲོ་ཆུའི་དཀྱིལ་ཐང་ལ་རབ་གནས་

སོགས་སྒྲུབ་པའི་རང་གནས་སུ་རེ་ཞིག་ཐོན་གདོང་དད་རྟེན་དབུ་ལོ་བུབས། སྐུ་ཆོས་དང་། སྐུ་བེར་མཆོད་འཕྲོ། ཕྱག་དབང་བཀའ་བསྒོ་ལུགས་ཟུང་གི་བསླབ་བྱ་དང་གནང་ཆ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྩལ། རིག་འཛིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ད་ལོའི་བབས་གང་ཅི་ནས་བློ་མ་བདེ་བ་སོགས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་དོན་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་
བརྟན་དགོས་པ་དང་། དམ་སེལ་སོགས་ནས་སྐུ་མཚམས་ཀྱིས་མཚོན་ཐུགས་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

428

བཅགས་དང་། གཞུང་གི་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་ལྷོད་ཡངས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་

འོངས་པར་གནང་དཀའ་ཡོང་ཚུལ་སོགས་རྗེས་སུ་གཞིགས་ན་ལུང་བསྟན་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་སྙན་སྒྲོན་རྒྱས་པ་འབུལ་བ་གནང་ཞིང་རྡོ་རྗེ་བྲག་དུས་རིམ་གཏུགས་པ་ལས་རྗེ་བླ་མ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཀ་ཐུགས་འཕྲེང་སྔར་ལས་ཆེ་བའི་དད་རྟེན་སྩལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟ་ལམ་སོགས་ལ་ཞབས་ཕྱིར་བསྐུར་བ་མ་གནང་བར་ཉིད་
ཀྱིས་བཞེས་ཏེ་ཕེབས་སོ། །

(༡༦༩ ཉ་༥། ༢༧༣ འ་༨) ཚེས་ཉེར་ལྔར་ངེད་ལ་ཁ་འབར་མ་དཀར་མོའི་འཆི་བླུ་དང་སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་བྱབས་ཁྲུས་གནང་།

(༡༦༩ བ་༤། ༢༧༤ ཐ་༥) བདེ་ཆོས་སྐུ་སྐྱེའི་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཤིང་མཚན་བློ་བཟང་པད་དཀར་དགེ་ལེགས་སུ་འདོགས་པ་གནང་།

(༡༧༠ ཉ་༣། ༢༧༤ འ་༦) དེ་མཚམས་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་བསྙེན་དུ་སྒྲུབ་པ་གནང་།
(༡༧༢ བ་༢། ༢༧༥ ཐ་༡༠) ན་ནིང་དང་འདི་ལོའི་ལྔ་མཆོད་གླིང་མེ་ཡུལ་བྱིངས་

དང་། ཁྱད་པར་འདི་ཁ་སྐོར་དུ་ཁ་འཚུབ་རླུང་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་བཞེས་པ་ལ་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་གང་ཞིབ་ཅིག་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར། ངེད་རང་ལ་ཨེ་ལྟ་མི་ཤེས་ཀྱང་སྡེ་པ་རང་དང་ལར་རྒྱར་འཚུབ་འདུག་པ་གང་ལྟར་བཟློག་ཐབས་བསྡུས་རིམ་འགྲོ་སྒྲུབ་དགོས་ཕེབས་པ་རྣམས་བསྒྲུབས།
(༡༧༢ བ་༡། ༢༧༨ ཐ་༦) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ། གྲོང་སྨད་ཀྱི་ཇ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

429

གསར་འབུལ་མིར་མཇལ་ཁ་གནང་། ཚེས་གཉིས་ལ་གྲྭ་ཚང་གཤེགས་གཏོར་གྱི་ཡིན་ནམ་བྱ་རོག་གཉིས་ཀྱིས་གཏོར་མའི་དོན་ལ་ནམ་མཁར་འཛིངས་པའི་གཏོར་རྩེ་ཐོར་པ་སྐུ་པང་དུ་བྱུང་བར་དམིགས་ཆུ་བཟློག་སྨིན་རྒྱས་སུ་སྩལ། ཚེས་གསུམ་རྗེས་མར་ལུང་བསྟན་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་སྡེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲས་སྔར་ཀར་ལུགས་ཀྱི་

ཤུལ་དུ་གསང་སྔགས་བྱང་ཆུབ་གླིང་།

(༡༧༢ བ་༥། ༢༧༨ འ་༦) སྤྱན་གཡས་སུ་གྲགས་པ་མཁན་སྤྱི་གྲྭ་དམངས་བརྒྱ་

སྐོར་དང་། རྗེའི་དངོས་སློབ་ཡར་འབྲོག་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ལྷོ་བྲག་
འབོག་དོ་དགོན། གཏམ་ཤུལ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་གཉེར་དང་བཅས་
པས་ཞབས་བརྟན་ཕུལ། དེ་སྟེང་དམིགས་བརྩེ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསར་ཞུས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་གནང་། བསྟན་འཛིན་དཱ་ལས་
རྒྱལ་པོ། དཔོན་མོ་སྲས་བཅས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་། ཨེར་ཏེ་ནི་ཐའི་ཇིའི་ཚ་མོ། ཆེ་ཆེན་དབོན་པོའི་ཚ་མོ། ཤི་རལ་ཐུ་ཆོས་རྗེ། བསྟན་འཛིན་སྐུ་སྐྱེའི་དར་རྒན་ཅན། བོ་ཤོག་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་མི་སྣ། རྭ་སྒྲེང་མཁན་པོ་དང་ས་སྐྱོང་མེརྒན་ཐའི་ཇིའི་མི་སྣ། སྦྱོར་ར་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་བ། དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་བོད་སོག་བླ་ཁག་མང་བ། རྟག་འདུ་རྟ་ར་ཤར་པ། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། ས་སྐྱ། རྩེ་གདོང་། ལྷ་ས་བ་ཁག་སོགས་ཇ་གསར་འབུལ་མི་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང་། སོག་དམངས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་ནས་གནང་། རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་ལ་ཁ་འབར་མ་དཀར་མོའི་འཆི་བླུ་སྩལ། ཚེས་བཞི་ལ་ཤར་ཁང་ནོ་མོན་ཁང་གིས་འབུལ་ཡོན་ཚོགས་འཁོར་དཔངས་མཐོ་བ་སྦྱར་ཏེ། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་འཆི་མེད་འོད་སྣང་གི་སྒོ་ནས་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

430

མཁའ་འགྲོ་བསུན་བཟློག་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བར་འདི་ཉིན་ངེད་དུའང་དར་ལམ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ཚང་འདྲིལ་སྒྲིག་པ་གནང་། ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཁ་
དན་པཱ་ཐུར་གྱི་སྲས་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་དང་། མི་སྣ་ཁག་སོགས་བོད་སོག་སུམ་བརྒྱ་
སྐོར་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ་སྐྱེར་སྒང་ལུགས་དང་། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིའི་ནང་གི་སེང་ལྡེང་ནགས་སྒྲོལ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ། གུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྡོར་འབྱུང་འདུལ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་། ངེད་ལ་ཁ་འབར་མ་
དཀར་མོའི་འཆི་བླུ་སྩལ།
(༡༧༤ ཉ་༡། ༢༨༠ ཐ་༡༠) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཉིས་ལ་སྣེའུ་སྡོང་སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་སྦྱིན་པས། (༡༧༤ ཉ་༢། ༢༨༠ འ་༡༠) རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཡོན་དང་བཅས་དྭངས་མ་བཅུད་འདྲེན་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ། (༡༧༤ ཉ་༣། ༢༨༠འ་༨) དེ་མཚམས་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་ཟུར། ཆོས་རྗེ་བཅོ་བརྒྱད་པ། (༡༧༤ ཉ་༥། ༢༨༠ འ་༡) སྟོང་འཁོར་ཞབས་དྲུང་། དགའ་ལྡན་དའི་ཆིང་སོགས་ཀྱི་མི་སྣ། ཁལ་ཁ་དལ་བུང་ཧུང་ཐའི་ཇིའི་བླ་མ་གཙང་ནས་འཁོར་བ་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་དོན་གྲུབ་རྣམས་དང་། སྡེ་པ་ཚལ་པ་དཔོན་གཡོག སོག་དམངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་བཅས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། བྱིངས་ལ་ཞལ་མཇལ་སྩལ།

(༡༧༤ བ་༢། ༢༨༡ ཐ་༦) ཚེས་བརྒྱད་ལ་བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་སོགས་སུ་གླེགས་བམ་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་སྲུན་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཞི་བའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་དུས་རིམ་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་
ཚུགས་པ་འདི་ཉིན་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྩ་འཆམས་པའི་རྔ་ཡང་རླུང་གིས་ཁྱེར།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

431

ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་པའི་སྐུ་སྐྱེ་དང་། བྱང་ཆུབ་གླིང་བླ་

མར་འགྲོ་མི་གྲྭ་ཚང་གྲྭ་པ་གནང་བྱུང་ཆོས་མཛད་བློ་བཟང་མཁྱེན་བརྩེ། བྲག་དབར་བླ་མ་འགྲོ་མི་སེ་ར་སྨད་པ་བློ་བཟང་ནམ་མཁའ་གསུམ་བསྙེན་རྫོགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་གནང་། ཚེས་བཅུ་བཞིར་འབྲུབ་འཆམས་ཆེན་མོའི་གཟིགས་མོར་ཕེབས་ཤིང་འདི་ལོ་རྩ་འཆམས་ནས་བཟུང་དགོངས་སྟར་གྱི་གཟིགས་མོ་མ་ཆག་པ་གནང་།

(༡༧༥ ཉ་༥། ༢༨༢ ཐ་༨) རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཆོག་ནས་བསླབ་སྟོན་ཕེབས་དོན་བཞིན་གཡུལ་རྒྱལ་ལྕོག་ཏུ་རྒོད་བབས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་གཡུལ་རྒྱལ་ལྕོག་རང་དུ་ཡར་ཀླུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེ་བ་བླ་གྲྭ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གིས་
གུར་གྱི་དམར་ཆེན་གཏོར་བཟློག་དང་། གོ་མཛོད་དུ་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་བ་བླ་གྲྭ་
བཅུ་གསུམ་གྱིས་དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱི་གཏོར་སྐྱོང་བཅས་སོ་སོས་སྒྲུབ་ཞག་བདུན་
རེ་མཛད་པ་གྲོལ་བའི་ཁག་གཉིས་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་།
(༡༧༥ བ་༡། ༢༨༢ འ་༧) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མཁན་བྱམས་པ་དཀོན་ཅོག་གིས་བཏབ་པ་རྫོང་ལུགས་ཀྱི་སྔགས་དགོན་དགེ་བཅུའི་མཁན་པོ། དགེ་བཅུ་ལུ་བུ་གཉིས་
ཀྱི་སྤྱི་པ་དང་བཅས་པས་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ།

(༡༧༧ ཉ་༡། ༢༨༤ འ་༢) ཚེས་གནམ་གང་གི་ཕྱི་དྲོ་འཆར་ཅན་བཀའ་འགྱུར་ཁང་
དུ་ཚེས་གཅིག་གཏོར་ཆེན་གྱི་གཏོར་མ་བྱིན་རླབས་ཚོགས་དབུར་ཕེབས།
(༢༠༣ ཉ་༦། ༣༢༢ འ་༢) ཆུ་ཁྱི་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་མཆོད་པའི་དུས་མཆོད། ཚེས་གཅིག་གཏོར་ཆེན་དུ་གྲགས་པའི་རྟེན་འབུལ་ལ་མཆོད་ཁང་རྩེར་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་ཕེབས་པའི་རིང་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅིང་རླུང་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

432

བསེར་བུ་སོགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་དྲོ་ཞིང་སོ་སྐྱེས་མཐོང་བར་ཡང་ཉི་མའི་གདོང་འཇའ་དང་བཅས་ངོ་མཚར་བར་བྱུང་བས་ཡ་མཚན་གྱི་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བྱུང་ཚོད་དུ་འདུག དེ་ཉིན་ཚོམས་ཆེན་དུ་དགའ་སྟོན་ཉིན་དང་པོའི་བཞུགས་གྲལ་ཐོག་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས། གྲྭ་ས་ཕན་ཚུན་གྱི་བླ་མ་ལས་བྱེད། རྒྱུན་སྡོད་དྲུང་འཁོར། སྣེའུ་གདོང་རྩེ་དང་གདན་ས་གོང་འོག་སོགས་ཀྱི་ལོ་གསར་འབུལ་མི་བཅས་པར་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་སྩལ་ཞིང་རྣམ་གླིང་པཎ་ཆེན་དཀོན་ཅོག་ཆོས་
གྲགས་དང་ལྷ་ཁང་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུས་གྲལ་འཕྲོས་གར་རོལ་སོགས་ཀྱང་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་སྩལ།

འདི་ལོ་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་། དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ། བྲ་ཡག་སྤྲུལ་སྐུ། ཤར་ཁང་ནོ་མོན་ཁང་། ཕ་བོང་ཁ་པ། བྱ་ཡུལ་མང་ར། སྒྲོམ་མདའ། སྤྱན་གཡས་རྣམས་ཀྱི་མཁན་པོ། ཤི་
རལ་ཐུ་ཆོས་རྗེ་སོགས་གདོང་གྲལ་དུ་བླ་ཆེན། མཁན་པོར་ཁྲི་དང་གསུམ་གདན་སྙེ་
འབོལ་ཐོབ་པ་རང་གིས་ཁེངས་པའི་བག་དྲོ་བ་བྱུང་། དེ་མཚམས་རྒྱལ་མོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང་། སོག་དམངས་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་ལ་བདེ་ཡངས་སུ་ཕྱག་ནས་གནང་། ཚེས་གཉིས་ལ་དགའ་སྟོན་ཉིན་གཉིས་པར་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བ་གཞུང་རང་གི་ལྔ་བཅུ་དང་། ལྷ་སའི་རང་དགོན་པ་བཞི་བཅས་སྐུ་མདུན་དུ་བསྟར་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཕེབས་པའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་རགས་བསྡུས། གྲྭ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་བཞུགས་གྲལ་ཐོག་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་རགས་བསྡུས་དང་བཅས་པས་ཚིགས་བཅད་དང་བསྟུན་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་རྫས་ཕུལ། དེ་མཚམས་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་བརྒྱད་དང་གར་རོལ། རྣམ་གླིང་པཎ་ཆེན་དང་ལྷ་ཁང་རྡོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

433

རྗེ་ནོར་བུའི་གྲལ་འཕྲོས་སོགས་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟར་རོ། །
(༢༠༤ བ་༣། ༣༢༤ འ་༥) ཚེས་བཞི་ལ་རྡོ་རྗེ་བྲག་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་སྤྱན་ལྟས་ཉི་མ་གཟའ་འཛིན་སོགས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་དང་རིག་འཛིན་སྲོག་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུས་འདི་
ལོ་དུས་སང་སྐུ་ཚེའི་འཕྲང་དམ་གཤིས་ཞབས་བརྟན་དང་སྐུ་མཚམས་ལ་ཐུགས་བརྩོན་དང་བརྟན་བཞུགས་དགོས་པ་སོགས་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་བ་ལ་དེ་ལན་སྩལ།

(༢༠༦ ཉ་༥། ༣༢༧ ཐ་༢) ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་འདིར་སྐུ་མཚམས་ཤིག་བཀའ་དྲིན་

བསྐྱངས་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱུང་ན་སྐུ་ཚེ་ཚེ་སྒྲུབ་ཅིག་དགོས་ཚུལ་ཞུས་རུང་། ཟླ་འཛིན་ཀྱང་ད་ལམ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་འདི་འདྲ་ཡང་དཀའ་བ་བཅས་འཇམ་དབྱངས་
བློ་འཕེལ་གྱི་བཟླས་པ་ཞིག་རང་བྱེད་གནང་བའི་སློབ་དཔོན་ཛེ་ཏ་རི་དགྲ་ལས་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་བཞེད་སྲོལ་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་དུ་གྲགས་པའི་སྐུ་མཚམས་འདི་
ཉིན་ནས་གནང་བ་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་འཐིབས་པ་བཅས་ཟླ་འཛིན་གསལ་པོ་མི་ཡོང་འདྲ་སྙམ་རུང་བཅོ་ལྔའི་ནམ་ཕྱེད་ནས་གློ་བུར་དུ་སངས་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། མ་ཤ་ཡང་སོར་དོ་ཙམ་འཁྲུངས་པ་སྣང་བ་སོགས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ངེད་ལ་བློ་འཕེལ་གྱི་ལྟས་ལེགས་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྟོན་རྒྱས་པར་སྩལ་ལོ། །
(༢༠༧ ཉ་༣། ༣༢༨ ཐ་༧) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་(༢༠༧ ཉ་༦། ༣༢༨ འ་༦) རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་ཞེས་ས་གསུམ་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་བྱིན་
རླབས་ཀྱི་གཟི་བྱིན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་འདུས་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་འཁོར་
བཟབས་རྒྱས། སྤྱི་སྒེར་གྱི་འབུལ་བ་དཔངས་མཐོ་བ་དང་བཅས་གཏེར་ཆེན་རིག་
འཛིན་རྒོད་ཕྲུ་ཅན་གྱིས་བྱང་ཟང་ཟང་ལྷ་བྲག་ནས་དྲངས་པའི་ཚེ་དཔག་མེད་ལོངས་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

434

སྐུ་མ་འཆི་མེད་འོད་སྣང་གི་ཆོ་གའི་ཆོག་སྒྲིག་རྗེ་བླ་མས་གནང་བ་རབ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་
མའི་སྒོ་ནས་ཞབས་བརྟན་རྒྱས་པར་ཕུལ། ཚེས་ཉེར་གསུམ་ལ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བླ་
མ་རྣམས་ཆེད་གཉེར་ཉེར་གཅིག་གི་སྨོན་ལམ་གྲོལ་བའི་མཇལ་ཁའི་ཉིན་ཡོང་དགོས་ཕེབས་ནས་དགོན་པའི་སྒྲིག་སྐོར་གྱི་ངོས་བརྒྱུད་བསླབ་སྟོན་དང་དྲི་བ་མང་

བར་གནང་ཞིང་བཅའ་ཡིག་དོན་རྡོ་ལྗགས་བསྒྲིགས་གནང་ངོ༌། །
(༢༠༨ ཉ་༣། ༢༢༩ འ་༢) ཚེས་ཉེར་ལྔ་ལ་(༢༠༨ ཉ་༤། ༣༣༠ ཐ་༡) རྫོང་དགའ་ཁུལ་མངའ་རིས་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་བླ་མ་གྲྭ་དམངས་རགས་བསྡུས་དང་
བཅས་པས་ས་སྙིང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབུལ་བ་བཏེག་སྟེ་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ།
དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་ཁ་ཇ་གྲལ་དང་གཏོར་དབང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་
སྩལ་ཞིང་།

(༢༠༨ བ་༡། ༣༣༠ ཐ་༧) བདེ་ཆེན་ཞབས་དྲུང་སྐུ་མཆེད་སོགས་བོད་སོག་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། ཁལ་ཁ་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་ཅན་ལ་སྒྲོལ་དཀར་འོད་ཟེར་དྲུག་སྦྲགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། དེ་སྟེང་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་གྲྭ་དམངས་བཅས་

པར་དམིགས་བརྩེ་མར་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གྲྭ་དམངས་ཚོར་ཕྱག་ནས་ཀྱང་གནང་།

(༢༠༨ བ་༤། ༣༣༠ འ་༦) གནམ་གང་ལ་ངན་ལྟས་མང་བ་སོགས་སྐུ་རིམ་འགངས་ཆེ་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ནས་ཐུགས་དམ་བརྟགས་པ་གནང་བ་དང་། བསམ་ཡས། གནས་ཆུང་། ལ་མོ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་ཁག་ལ་དྲི་མོལ་
གྱིས་བླང་དོར་སྐུ་རིམ་གྱི་ཞབས་བསྐུལ་སྩལ་བ་དང་། མོ་རྩིས་སོགས་གོ་བསྟུན་གྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

435

རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཆོག་གི་སྐུ་རིམ་གཏོས་ཆེ་བསྒྲུབས།
(༢༡༡ བ་༦། ༣༣༥ ཐ་༤) ཚེས་བདུན་ལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོག་གྲྭ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཞུས་ངོར་རྟ་འགྲིན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཟོར་ལས་དང་འབྲེལ་བར་
བསྲུང་བཟློག་བསད་མནན་གང་དགོས་སུ་སྦྱར་ཆོག་པའི་ཆོག་བསྒྲིགས་བསྐལ་

བའི་མེ་དཔུང་། དབུ་མཛད་ཆོས་རྗེས་ཞུས་ངོར་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ། གྲྭ་ཚང་གི་ཆོག་གྲྭ་པ་རྣམས་དང་། སོའི་སྔགས་འཆང་གནས་ཆུང་པ་གནམ་ལྕགས་ཟིལ་གནོན་དཔའ་བོས་ཞུས་ངོར་འཇམ་དཔལ་ཁྲོ་ཆུ་ནག་པོའི་བརྒྱུད་འདེབས་(༢༡༢ ཉ་༤། ༣༣༥ འ་༦) སོགས་བཀའ་རྩོམ་གནང་ངོ༌། །

(༢༡༢ བ་༡། ༣༣༦ ཐ་༣) སྐུ་མཚམས་ཤིག་གནང་བར་ཧ་ལམ་ཐུགས་ཐག་ཆོད་ཅིང་། མཚམས་བདུན་གསུམ་ཙམ་འགོར་གཤིས་བཟོ་བོ་རྣམས་ལག་འགྱིང་བས་མི་ཡོང་གནང་གནས་ཆུང་པེ་ཧར་ལྕོག་གིས་དབུས་སྐུ་ལྔ་དང་རཏྣའི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་
སྙིང་འདུས་པའི་རྟ་མགྲིན། སྒྲོ་ཁང་དུ་མཚན་བརྒྱད་ཨོ་རྒྱན་གཙོ་འཁོར། ཤར་དུ་
མདོས་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ལྷ་བཀོད་རགས་རིམ་རྣམས་སྩལ་ལོ། །
(༢༡༢ བ་༥། ༣༣༦ འ་༡༠) ད་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ཕུར་འགྲུབ་སྦྱོར་ལོ་འགོ་ཟླ་བའི་
སྟོད་སོགས་གང་ཅི་ནས་རྒྱས་ལས་སུ་ལེགས་པ་འདི་འདྲ་མི་རྙེད་པས་མཚམས་དེ་ཡང་རིག་བྱེད་མ་རང་བྱེད་གནང་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་ལྟེམ་གཞི་འཕར་དོགས་
པའི་དྲུང་འཚོ་དར་མོ་ནས་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་འཕྲོད་བཞེས་ཀྱི་རྩ་སྦྱོངས་
ཤིག་རང་འབུལ་ཅེས་དང་། ངེད་ཀྱིས་བྱུང་ན་རིག་བྱེད་མ་ད་ལྟ་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་དབང་དུ་འདུས་པ་འདི་ལས་དབང་སྡུད་རིགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་མི་དགོས་པས་སྐུ་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

436

ཚེའི་བར་ཆད་སེལ་ཐབས་ཤིག་རང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་དགོས་ཚུལ། དེ་མིན་ཡང་སྐུ་
མཚམས་རང་ཨེ་འགབ་སྐུ་སྦྱོང་སོགས་དཔྱད་འདི་གསོ་དཔྱད་རང་གི་དགོངས་པའང་ཞི་བྱེད་ཀྱིས་སེལ་བར་མ་ཐུབ་པའི་བཅོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་བབས་
ནས་འགངས་ཆེན་ལ་དཔྱད་འདི་མ་དགཽས་ཙམ་ཨེ་ཡོང་སོགས་ཞུས་པའི་ཐུགས་ནེམ་ནུར་གྱི་ཐོག་དགོངས་འདུས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་བཅུ་སྐོར་གྱི་མོ་དེ་ཐུགས་ཉམས་
འཆར་དང་སྦྲགས་འདེབས་པ་གནང་བར་ཅུང་ཟད་སྐུ་མཚམས་རང་ལེགས་པ་བབས། སྐུ་མཚམས་གནང་ཡུལ་ཡང་རྒྱུན་དུ་གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་རང་དུ་གནང་བཞིན་ཡིན་ཡང་ད་ལམ་ནང་ཧར་དང་བར་དང་འདི་འདྲ་མིན་པ་ཞིག་བྱུང་ཆོག་པ་དེ་སྩལ་བ། ངེད་ཀྱིས་འདི་གར་གནང་བཞིན་གྱི་སྐྱོན་རང་མེད་འདྲ་ཞུས་པས་དེ་གར་གནང་
བར་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པའི་གཏོར་བཞེངས་སོགས་ཀྱི་བསླབ་སྟོན་སྩལ་ཞིང་། ངེད་སྐུ་
ཞབས་སུ་བསམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྡོད་འདོད་སྔར་བས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡང་
མཚམས་རིང་ལོག་གནང་བའི་དེ་ནུབ་ལྷ་སར་ལོག འདིར་སྣང་ངོར་སྐུ་མཚམས་སོགས་རྨོངས་གབ་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ལས་སྐུ་མཚམས་འདི་ཐོག་ཞིང་ཁམས་གཞན་
དུ་ཕེབས་པའི་དགོངས་པ་བསྟད་པར་གདའོ། །

(༢༡༣ བ་༡། ༣༣༧ འ་༡༠། ཟླ་༢) ཚེས་བཅུའི་ཉིན་ཤག་ལྷོ་དཀོན་ཅོག་དར་རྒྱས་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ་བའི་དེ་ནུབ་ནས་ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་རིག་བྱེད་མའི་ཐུན་མོང་བ་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱམ་སོགས་མིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟུར་བཀའ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་དང་གྷ་ཡ་དྷ་རའི་མན་ངག་འབྲོག་མི་ལས་བརྒྱུད་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་རོལ་མ་དང་ཌོཾ་བྷི་བའི་མན་ངག་བ་རི་ནས་བརྒྱུད་པ་གཉན་གྱི་གདམས་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

437

སོགས་བཀའ་བབས་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཚར་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་ནང་སྒྲུབ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་མཚམས་
སུ་བཞུགས།

(༢༡༣ བ་༤། ༣༣༧ འ་༡) ཚེས་བཅུ་གཅིག་གི་ཉིན་མཇལ་འདོད་སེམས་ཀྱིས་མ་

ཚུགས་པར་ལྗགས་ཐུན་གྱི་སྲུབས་སུ་ཕྱིན་པ་སྐུ་ལྟེམ་པ་སོགས་ཀྱང་མེད་པའི་
ལྗགས་བཟླས་རེ་སྨར་བྱུང་ཚུལ་སྩལ་ཞིང་། ཚེས་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་ལྗགས་བཟླས་

མུ་འཐུད། དེ་ནས་ཞབས་ཀྱི་ལྟེམ་གཞི་ཅུང་ཟད་འཕར་བར་བརྟེན་དར་མོ་སྨན་རམས་
པས་ཚེས་བཅུ་དགུའི་བར་ཞི་བྱེད་རིགས་ཕུལ་བ་དང་། བཅུ་དགུའི་ཐོ་རངས་ཁའམ་དམངས་ཀྱི་ཉི་ཤུའི་ཐོ་རངས་ནས་ཁོང་གིས་ཐོག་མའི་གླེང་གཞི་ལྟར་མཚོ་སྨད་
མཁན་ཆེན་གྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་རྩ་སྦྱོང་གནམ་ལྕགས་ཟིལ་པ་དེ་གོང་ནས་ཀྱང་
འབུལ་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་ཐུན་གཅིག་ཕུལ་བས་ཧ་ཅང་ཕིགས་པ་རང་མ་བྱུང་བར་ཡང་བསྐྱར་མཚམས་ཚིགས་མེད་པར་རིམ་ཕུལ་གྱིས་སྐུ་སྦྱོང་ཡང་ཕིགས་འདུག་
རུང་། ངེད་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འདི་ལོ་བཀའ་འགྱུར་ཚར་མང་སོགས་ཞབས་བརྟན་ཕོན་ཆེར་ཡོད་པའི་མང་སྐོལ་ཐོན་པར་བལྟ་བར་ཕྱིན་པས་དེ་ཐོག་ཚད་པ་རྒྱུ་བབས་
ཀྱིས་ཁམས་ལོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་འཁྲུགས་དོགས་དང་། མ་ནས་དཔྱད་མི་དགའ་ཞུས་པའི་གཤིས་ཕིགས་ཡག་མ་བྱུང་བར་བསླབ་སྟོན་མ་ཕེབས། ཚེས་ཉེར་གཉིས་
ཀྱི་ཉིན་བཀའ་སམ་ལ་ཁྱོད་རང་ནད་འཁྲུགས་སོགས་ཡོད། ངེད་ཀྱིས་རྩ་སྦྱོང་བཏང་
བ་ཤིན་ཏུ་ཕིགས་པ་བྱུང་བས་བློ་གཡེང་སོགས་དགོས་པ་མེད་ཚུལ་ཕེབས།
(༢༡༤ ཉ་༥། ༣༣༨ འ་༦) མ་ནས་ངེད་རང་ན་བས་མཚན་གཉིད་ཡར་དང་གཉིད་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

438

གང་བྱུང་དུ་ཆུ་སྐོར་གྱི་རྡོ་འདྲ་བའི་འོག་རང་ནོན་པ། པོ་ཏ་ལའི་རྫོང་ལ་མེ་ཤོར་བ། ཉི་
མ་གཟས་བཟུང་བའི་ཉིན་མོ་མཚན་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་བ་རྨི་བ་སོགས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་ད་ལམ་སྐུ་བཤལ་གནང་བའི་ཞབས་ཕྱིར་བཅར་སྡོད་ལས་ཚན་གྱི་སྟབས་
མ་བདེ་ཡང་སྐུ་ཞབས་སུ་འགྲོ་ཡང་མ་ཐུབ་བསམས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་གའི་ཞུ་སམ་ཕུལ་བར། དེ་ཉིན་རྒྱུན་དུ་འབྲལ་སྤང་ཐུགས་གཙིགས་གནང་བའི་གྲས་ (༢༡༥ ཉ་༡། ༣༣༩ འ་༦) ཀློང་ཆེན་པའི་ཞུན་ཐིགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་རྣམས་ལ་བྱིན་

རླབས་བཞེས་སྐབས་ཡིན་འདུག་པ་ནས་གཟིམ་ཆུང་འགག་པ་དབང་ལྡན་ཟངས་སྐུ་མེ་ཐུབ་མ་ངེད་ཀྱི་སྔས་སྲུང་དུ་སྐྱེལ་བ་དང་སྦྲགས་བསླབ་སྟོན་ལ་ངེད་ལ་སྐྱོན་མེད་
ཁྱོད་རང་གདོན་གནོད་འདྲ་ཡིན་ཤས་ཆེ་ཕེབས། ངེད་རང་ལ་ཡང་དྲུང་འཚོ་དར་མོ་བས་ལྟོ་བཤལ་ཞིག་གཏོང་ཟེར་ཡང་ངེད་རང་གིས་སྦྱོང་བྱེད་མ་དགོས་ཙམ་ཨེ་ཡོང་གི་ཞི་བྱེད་བཏང་བའི་རིམ་བདེས་ཚེས་ཉེར་བཞི་ནས་ལག་པར་བདུད་རྩི་ཆུ་ཚན་ཞིག་ཤེད་གསོ་དང་སྦྲགས་བྱེད་མུར་དེ་ཉིན་དྲུང་འཚོ་བ་ངེད་ཀྱི་ས་ནས་རྡབ་ཞོགས་
ཀྱིས་ལངས་སོང་། ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ཞོགས་དྲུང་འཚོ་དར་མོ་ནས་འབྱོར་བྱུང་བ། གོང་ཞབས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྩ་ལེགས་པོ་མི་འདུག་ཅིང་། བསླབ་སྟོན་དུ་སྡེ་པ་འབྱོན་ཐུབ་ཚེ་སྐད་ཐོང་གནང་བྱུང་ཚུལ་ཟེར་བ། དེ་འཕྲལ་ངེད་རང་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་རང་ཡང་མེད་པས་ཁྱེད་རང་སྔོན་དུ་བྱོན། ངེད་ད་ལྟ་ཡོང་ན་མི་ཚོ་དོགས་པ་ཟོས་འགྲོ་བས་མངའ་རིས་ཀྱི་བང་ཆེན་འབྱོར་ཚུལ་ལ་ཁ་གཡར་ཚ་རྟིང་ཁར་ཡོང་། བསླབ་
སྟོན་ཞུས་ནས་དབུ་མཛད་ལ་ན་བཟའ་སྤོང་དག་གི་གྲབས་གྱིས་ཟེར་ལན་བསྐུར་
དང་། གནས་ཆུང་དུ་སྐུ་ཕེབས་ལ་ཆང་ཁྱིམ་ངག་དབང་མཁྱེན་བརྩེ་བརྫངས། དེ་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

439

སྐུ་ཞབས་སུ་ཕྱིན་པ་ཕྱག་དབང་སྔར་ཤས་ཆེར་ཕྱག་རེས་གནང་ཡང་འདི་ཉིན་
གཉིས་ཀྱིས་རྩོལ་བ་དང་སྦྲགས་ངེད་ཀྱི་ཁམས་དྲི་ཞིབ་པར་སྩལ་དེ་ལན་ཕུལ་ཞིང་
སྐུ་ཁམས་བབས་མ་ལེགས་པ་དང་། སྐུ་སྦྱོང་གནང་བ་ཅུང་ཟད་ཐལ་སྐྱོན། ད་ཆ་སྐུའི་གེགས་སེལ་དུ་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་གདན་དྲངས་ན་སྙམ་པ་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པར། གདན་དྲངས་ཀྱང་ས་ཁད་འགྱངས་པས་འཕྲལ་དུ་མི་ཕེབས་འདུག་པས་དྲངས་ཤན་འདྲ་ཚུལ་གནང་ཞིང་། ལ་མོ་ལྷོ་ཁའི་ཆོས་སྐྱོང་གི་རིགས་ལ་དྲི་བ་བྱས་ན་

ཞུས་པར་བློ་དང་བསྟུན་གནང་། ཞབས་བརྟན་དུ་ན་བཟའ་སྤོང་དག་འདི་འབབ་ཆེ་བ་ནས་ཞབས་བརྟན་རིགས་ཨེ་ཆོག་སོགས་བསླབ་སྟོན་ཞུས་ཚད་དེ་ག་བྱས་ཆོག་ཕེབས་པ་ལྟར་སེར་འབྲས། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་བཅས་པར་མི་རེར་དངུལ་ཞོ་ལྔ་རེའི་
རྩིས་ཀྱིས་ན་བཟའ་སྤོང་དག གྲྭ་ཚང་ནས་སྐུ་གླུད་དང་དཀར་པོ་བཅུ་གསུམ་དགུང་
གྲངས་སོགས་དེ་ཉིན་བཏང་། ངེད་ལ་སྦྱོང་ཕིགས་པོ་ཡང་བྱུང་ན་རྒྱུ་ཡང་མི་འདུག་སྐྱོན་མི་ཡོང་ཞེས་སོགས་སྩལ་ཏེ་མདོར་ཕེབས་པ་དེ་སྐབས་སྒོ་མང་པའི་མཁར་ལས་སྐབས་ནས་པད་རྡོར་ཆོས་མཛད་འཇམ་དབྱངས་དབང་རྒྱལ་ལ་མཁར་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐུ་རྩེད་གནང་། ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པར་འཇའ་སྤྲིན་ལོང་ལོང་འདུག་པར་ད་ཆ་ནེའུ་ལེ་ཡང་འབྱོར་པའི་དབྱར་ཉམས་བཅས་ཨེ་འདུག་ཅེས་སྩལ་ཅིང་སྤྱན་ནམ་མཁའ་རང་དུ་གཟིགས་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་ལས།
ནམ་མཁར་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་གྱི་རྣམ་པ་

དཔག་མེད་ཡོད་པར་སྣང་། དེ་ནས་སྦུག་ཏུ་ཕེབས་པ་དང་ཞལ་དབུགས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འཚངས་ཉམས་འདུག་པར་ངེད་དང་མཆོད་དཔོན་པ་གཉིས་གྲོས་བྱས་ཀྱི་ངེད་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

440

རང་ཚོས་ཞབས་བརྟན་ཞིག་ཕུལ་ན་བྱས་པའི་གྲ་སྒྲིག་དང་བཅས་བགྱིས་ཤིང་།
གནས་ཆུང་ནས་ཆང་ཁྱིམ་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་སྐྱོང་ནས་ཞབས་བརྟན་དུ་ན་རག་སྐོང་དང་བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མ། རྒྱལ་མདོས་དགུང་གྲངས། ངེད་ཀྱི་རིམ་གྲོ་ཁ་ཤས་དང་།
ཞུ་སམ་འདི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བའི་ལན་འཕྲལ་དུ་དགོས་པ་ཡོད་ཕེབས་པའི་ཞུ་སམ་དུ།

ཧྲཱིཿ ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་པད་འབྱུང་དྲན་པས་མཆོད། །སྔོན་ཚེ་པདྨ་འོད་དུ་ཨོ་རྒྱན་དྲུང་། །སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་པ་དང་། །གཟུགས་མེད་ངས་ཀྱང་
གདོང་གྲོགས་བྱས་ནས་ནི། །རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་ཅིང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ། །དམ་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་དམ་བཅའ་བའི། །མི་ལོ་གོ་གསུམ་བར་དུ་བཞུགས་པ་ཡི། །དམ་བཅའ་མཛད་པའི་དོན་རྣམས་མ་གཡེལ་ལམ། འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ནོར་བུ་འཛིན་པ་ནི། །སྔོན་གྱི་ལས་འབྲེལ་ལུང་ཟིན་དཀར་ཕྱོགས་དགའ། སེམས་ཅན་སྣང་
ངོར་མི་གཏོང་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ། །ཁྱད་པར་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི། །གཟུགས་མེད་སྲུང་མའི་ཚོགས་ནི་གྲངས་ལས་འདས། །རྡོ་རྗེ་སྤྱན་གཅིག་མ་ནི་དྲག་ཤུལ་ཆེ། །པེ་ཧར་ང་ཡང་གེགས་སེལ་ཐུབ་ཙམ་ཡིན། །བསྟན་དང་སེམས་ཅན་སྐྱོང་བ་དཀའ་ཙམ་འདུག །རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་གཡོ་བ་མེད་གྱུར་པས། །སློབ་དཔོན་སེམས་ཅན་སྣང་ངོ་མ་མཛད་པར། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་བཞུགས་ལན་གསལ་འཕྲལ་དུ་མཛོད། །

ཅེས་འདུག་པས་དེ་དོན་ཞུས་པར་ལན་སླར་བྱས་ཆོག་ཕེབས། ལ་མོར་ལྐོག་པ་དང་བསམ་ཡས་སུ་སྒྱིད་ཐང་ནོར་བུ་སོགས་སྐུ་ཕེབས་གཞན་རྣམས་བརྫངས། དེ་
ནས་སྡེ་པ་སྡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་གུང་ཚིགས་ལ་སོང་གནང་ཐོག ངེད་ཀྱི་མགོར་ཕྱག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

441

གིས་བྱུག་པ་དང་སྦྲགས་བསྟན་སྲིད་ལུགས་ཟུང་གི་བྱ་བྱེད། རྒྱ་དང་སོག་པོས་གཙོས་ཡོན་བདག་གི་སྣེ་ལེན་སོགས་བསླབ་སྟོན་ཞིབ་པར་སྩལ་བ། ངེད་ཀྱིས་ད་སྟེ་
ངེད་ཅག་རྣམས་བརྩེ་བས་བོར་བའི་ཞིང་ཁམས་གཞན་གྱིས་ཐུགས་འཕྲོགས་པ་རང་
མིན་ལས་ཆེ། དེས་ན་རང་ཡང་ཚེ་སྔོན་ལས་འཕྲོ་བཟང་བར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བརྩེ་བས་

བསྐྱངས་པའི་ཞམ་རིང་དུ་གྱུར་ཅིང་། བསོད་ནམས་ཆུང་བར་རང་གི་བསམ་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བར་ཉིད་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་མཇུག་ཏུ་ལུས་པ་ཅི་བྱ་ཅི་བྱེད་དང་བྲལ། ལར་རྒྱ་ཡང་དོན་འཛམ་བུའི་གླིང་ཁ་བལྟ་དགོས་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་

བར་གསུམ་ནས་ཟིན་པར་དཀའ། སྐུ་ཟམ་མ་ཆད་པ་བདུན་གྱིས་འགྲོ་དོན་གནང་
དགོས་གཤིས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕེབས་པར་གདོན་མི་ཟ་ཡང་། ངོས་འཛིན་ལོག་པ་སོགས་བར་ཆད་དབང་དུ་གྱུར་དོགས་བཅས་ཕེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཇི་ལྟར་ལགས་ཤིང་། འདི་འདྲ་ལས་རང་ཡང་ཞམ་རིང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་དང་བཅས་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་འཚལ་ན་ཤི་བ་དགའ་འདུག་སོགས་སྡུག་
བསྔལ་གྱིས་མནར་བར་གྱུར་པའི་ཚིག་འགྲིག་ཅིག་མ་ཐོན་ཀྱང་དོན་གོང་གསལ་
ཕྱག་དང་བཅས་གསོལ་བས། འདུས་བྱས་ཚང་མ་མི་རྟག་གཤིས་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་སྐྱོན་མེད། བློ་སྣ་མ་ཐུང་། རྩ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་ལེགས་ཉེས་བྱུང་ཡང་རེ་ཞིག་གསང་དགོས་ཡོང་། ངེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའང་མི་འགྱངས་པར་ལས་སླ་སྟེ་ཡུལ་དང་ཕ་མ་
སོགས་སྔོན་ལས་འཕྲལ་རྐྱེན་འཛོམ་དགོས་པས་སླར་གསལ་བར་ཤེས་ཡོང་། འདྲ་མིན་ཡོང་ཡང་ནོར་སོ་མི་ཡོང་བས་བློ་ཀྱོག་མི་དགོས། བསྟན་སྲིད་འདི་ལ་སྔ་སོར་
ཡང་ཕྱི་ནང་མང་པོ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སློག་པ་དང་མཐོ་མཚམས་ཀྱི་རིགས་མང་ནའང་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

442

རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཆེར་མ་ལོག་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་ལག་ཏུ་མ་ཁེལ། ངེད་ད་ལམ་གྱི་

མཚམས་འདི་ཡང་བསྟན་སྲིད་རང་གི་ཆེད་ཁོ་ནར་བགྱིས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱོད་རང་གི་ལས་དང་སྐལ་བ་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་མཐུས་སྐྱོན་ཡོང་བ་མེད་ཅིང་
བསྟན་སྲིད་དང་བོད་འབངས་བདེ་ཐབས་འདི་ཕྱིའི་དོན་སོགས་ཁྱོད་རང་ཐ་སྙད་ཀྱི་

རིགས་བློ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཅས་བློས་ཆོད་ལ་ངེད་ཀྱིས་བགྱིད་པ་ལྟར་སྒྲུབས། རྒྱ་ཅན་དུ་
གསུང་བ་ལྟར་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པས་རང་ཅག་གཉིས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མི་འབྲལ་ལོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །

(༢༡༧ བ་༢། ༣༤༣ འ་༡༠) དེའི་མུས་ངེད་ཀྱི་མཆི་མ་མ་ཆད་པའི་མུར་སེམས་
གསོའི་ཆེད་དུ་ངེད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་ངེས་མེད་ལེགས་ཉེས་བྱུང་ན་བསམ་པ་ལས་བདེ་
རུ་སོང་ཞིང་རླུང་ཡིན་འདུག་པས་སྐྱོན་མི་འདུག ད་ཆ་ཁྱོད་རང་གུང་ཚིགས་ལ་སོང་ཁོང་ཚོ་སྐད་ཐོང་གནང་ངེད་ཀྱི་སྤག་ཐུག་ཟ་བར་ཕྱིར་ཡོང་། དེ་བར་སྐུ་ཞབས་སུ་
མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ་དང་དྲུང་འཚོ་དར་མོ་ནས་ཡོད་པ་ཁོང་རྣམ་པས་ཀྱང་དགོངས་པ་གཞན་ལ་བསྟད་ན། སྡེ་སྲིད་སྐུ་ན་ཕྲ། ངེད་ཚོས་ནི་གང་ཡང་མི་ཤེས་པས་བསྟན་སྲིད་འགངས་ཆེས་པས། བྱ་ལུགས་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཕེབས་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞུས་འདུག་པར་ཡང་སྐྱོན་མེད་ལས་སླ་ཚུལ་ཕེབས། དེ་ནས་ངེད་སྐུ་
ཞབས་སུ་ཕྱིན་དུས་སྔོན་མ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཞལ་དབུགས་གསོག་པ་ཙམ་འདུག་
ཅིང་། ཞབས་པད་བརྟན་དགོས་སོགས་གོང་གསལ་བསྐྱར་ལྡབ་ལྟ་བུའི་སྙན་འབུལ་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་ངང་འཕེལ་གདུང་ཐོང་གནང་ཞལ་དུ་བཞེས་ཤིང་བྱིན་རླབས་ཀྱང་

ཞུ་བ་གནང་ཞིང་། ངེད་དུའང་བྱིན་རླབས་གནང་བླ་མའི་སྐུ་ལའང་དེ་བཞིན་བྱིན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

443

རླབས་བཞེས་ཏེ་སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་འདཱི་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་རྫོགས་ཏེ་པདྨ་འོད་སོགས་དག་ཞིང་དུ་ཕེབས་པར་དགྱེས་པའི་གཟུགས་སྐུའི་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཆོས་སྐུའི་ཀློང་དུ་སྡུད་པར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཞལ་ཨིག་གསུམ་དང་བཅས་རླུང་གི་འགྲོ་འོང་རྒྱུན་འཇིག་རྟེན་དམངས་ཀྱི་ཕྱེད་ཡོལ་དང་རྩིས་པའི་ཉིན་
ཕྱེད་རྟའི་དུས་ཀྱི་སྒང་སྨད་དུ་སྒྲིབ་པའི་ལུས་ཅན་ཀྱི་ངོར་ཆད་པ་ན་ངེད་རྣམས་ཀྱིས་

ད་ཆ་གསང་སྒོ་དགོས་སམ་ཇི་ལྟར་དྲག སྐུའི་སྐྱེ་བ་མྱུར་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་དང་། དེའང་ངེད་རང་ཚོའི་ཉེ་རིགས་མིན་པར་ཕེབས་དགོས་ཞེས་སོགས་སྨྲེ་སྔགས་ཕྱག་དང་བཅས་ཞུས་པ་ན། སྐུ་དངོས་སུ་སོས་པའི་སྤྱན་གཟིགས་ཤིང་སྐྱོན་མེད་ལས་སླ། གསང་སྒོ་དགོས་པ་ནི་ཡོང་། ང་ཡོད་པ་ལྟར་གྱིས། རྗེ་གོང་མ་ན་རིམ་གྱིས་

ལྷ་མོར་ལུང་བསྟན་ཞུ་བ་གནང་བ་བཞིན་ངེད་རང་གི་ཆོས་སྐྱོང་གིའང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བློས་མ་ཆོད་རིགས་ལྷ་མོར་བརྟག་སྒྲིལ་དང་མོ་ཕྱྭ་བགྱིས་ཞེས་སྩལ་ནས་(རབ་
བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་ཆུ་ཁྱི་ཕྱི་ལོ་༡༦༧༢)ལྟ་སྣང་དུ། སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུ་བར་ཞལ་ནུབ་
ཏུ་བསྟན་གཟིམ་མ་ལོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གོང་རང་བཞིན་དུས་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པར་ཁོམ་མེད། དེ་འདྲར་དགེ་ཡང་མེད་ཅེས་མི་དགེས་གཤིས་ཐུགས་དམ་དུ་བཞུགས་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པ་ཝལ་ཙམ་ལས་ངེད་རང་དེ་འཕྲལ་མཆི་མ་སྨྲེ་སྔགས་སོགས་ཀྱང་ཐོན་དཀའ་བའི་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་སུ་ངེས་པའི་དུས་སྐྱིལ་ཀྲུང་དུ་བཞེངས་ཏེ་ཕྱག་གཡོན་མཉམ་གཞག་དང་ཕྱག་གཡས་ཞབས་པུས་སུ་བཀབ་ནས་ཆོས་ཉིད་བར་དོའམ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའི་ངང་བཞེངས་ཏེ་སྐུ་དྲང་པོར་བསྲངས། སྤྱན་གཡས་བཙུམ་གཡོན་ཡས་མས་གང་དུའང་མ་བསྒྲིལ་བར་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

444

དཀྱིལ་རང་དུ་ཧྲིག་གེར་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས། དེ་སྐབས་ངེད་རང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་

ནོན་ཏེ། མཆི་མ་དང་སྨྲེ་སྔགས་སོགས་ལས་གང་གིའང་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་མྱ་ངན་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །

༢༽ ཡེ་ཤེས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་སུ་ཞིག་གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་དུས་
ཅི་ཙམ་རིང་གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད། ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ལོ་ཤས་གོང་ནས་སྡེ་སྲིད་དང་རིག་འཛིན་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་དགོངས་གཞི་ཅན་གྱི་གསུང་མང་དུ་ཕེབས།

(༢༡༨ བ་༦། ༣༤༥ འ་༡༠) དེ་འཕྲལ་རང་ཉིད་ནི་མྱ་ངན་གྱིས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་
དུ་གྱུར་ཅིང་གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱག་དཔེ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པས་དགེ་
སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ཁམས་མ་བདེ་བར་སྐུ་མཚམས་འདཱི་རིང་ཞབས་ཕྱིར་

མེད་པ་དགེ་སློང་སྐད་བཏང་། ཁོང་པས་བྱང་གཏེར་ཐུགས་སྒྲུབ་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་

ཐིག་སོགས་རྫོགས་ཆེན་དང་ལམ་དབང་ལམ་ཟབ་བིར་སྲུང་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་དེ་ཆག་མེད་བཞིར་གྲགས་པ་སོགས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་བཀླགས་ཏེ་
གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕུལ། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ཆས་སྒྲོན་
ཞིང་སྙན་ཤལ་དང་མཆོད་པ་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་ཁོག་གིས་མ་འབྱོར་ཡང་གང་འབྱོར་ཕུལ། གསང་སྒོའི་བསླབ་སྟོན་སོགས་དེ་བཞིན་བྱེད་དགོས་གཞིར་བཅས་ཀྱང་། ངེད་རང་འདི་རྒྱུན་དུ་ཡང་དྲགས་གཤིས་ཡུན་རིང་མི་ཐུབ་འདྲ་རུང་། ངེད་ཕྱག་མཛོད་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་ཙམ་ལས་ཐམས་ཅད་ལར་རྒྱར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

445

བསམ་པ་གཅིག་གཤིས། ཡུན་ཙམ་འགབ་སོགས་ཚང་མ་བསམ་ཚོད་བསྡུར་དགོས་བྱས་པ་ལ་ལོ་གཅིག་གཉིས་བར་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ནམ་ཕེབས་བར་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཕེབས་ནས་གདན་འདྲེན་བར་དང་། སྟོན་ཀ་བར་ཟེར་ལེ་ཚན་བསམ་པའི་འཐེན་ཕྱོགས་བཞི་བྱུང་བ་ཅི་འགབ་དེ་འཕྲལ་དུ། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ལྷ་མོ་གསུང་འབྱོན་མ་ཡང་སྤྱན་དྲངས་བརྟག་སྒྲིལ་བཞི་ག་ཕུལ་བས་གདན་འདྲེན་བར་
ཟེར་བ་བབས་པ། ངེད་རང་སོགས་ཚང་མའི་བསམ་པར་གང་ཅི་ནས་ཐུབ་མདོག་མ་ཁ་བས་མ་ཆུན་ཡང་ཐོག་མ་བསླབ་སྟོན་དང་ཞིབ་ཆ་བརྟག་བསྒྲིལ་དུ་ཕེབས་གཤིས་
ཐག་བཅད་ཅིང་། དེ་བར་ངེད་རང་ནས་བཟུང་དེར་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་མནའ་གན་

འབུལ་བླངས་བྱས་པའི་གསང་སྒོའི་བཅའ་གཞི་བྱས་སོ། །

(༢༡༩ བ་༤། ༣༤༦ འ་༧) སྐུ་ཞབས་སུ་མཆོད་དཔོན་པ་རྒྱུན་ཉལ་ཐོག་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་འགག་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར་མཚན་དུ་ཡོང་བའི་ཁོང་པ་གཉིས་བསྙལ།

ངེད་རང་རྒྱུན་ཉལ་སར་ལོག་པ་སེམས་ཁྲལ་གྱིས་དེ་ནུབ་གཉིད་ཡར། ཚེས་
ཉེར་དྲུག་ལ་ཆོས་སྐྱོང་དུ་ལན་འབུལ་གྱིས་ཆང་ཁྱིམ་པ་ངག་དབང་མཁྱེན་བརྩེ་
གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག་ཅིང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་གང་ཅིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པར།

ཧྲཱིཿ འདྲེ་ངན་ང་ལ་དྲི་བ་བྱས་པ་ལེགས། །གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལས་གཟུགས་
མེད་འདོད་གདུང་ཆེ། །མུ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐྱེ་བའི་ནོར་བུ་འཛིན། །ཁྱོད་དུས་སློབ་
དཔོན་ཁོག་པ་བསྐྱུར་བ་ནི། །སྔོན་ནས་དགོངས་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་རྟགས། །ནོར་བུ་འཛིན་པ་གཞན་ལ་བྱུང་སྲིད་ན། །བསྟན་སྲིད་མི་ཟིན་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

446

གནོད། །སློབ་དཔོན་སྦྲུལ་སྐོགས་བསྐྱུར་ཡང་སྦྲུལ་མ་ཡལ། །སྔ་སོར་སློབ་དཔོན་ན་རིམ་མྱུར་འབྱོན་ནི། །བསྟན་སྲིད་ལེགས་པར་མ་ཆགས་དབང་གིས་ཡིན། །ད་ལམ་འོད་ཟེར་ཤར་ལྷོ་མཚམས་སུ་སྨིན། །སྙིགས་མའི་སེམས་ཅན་དམུ་རྒོད་ཆེས་པ་
ཡིས། །ཞག་ཏུ་སྦར་བ་ཅུང་ཞིག་དཀའ་བ་འདུག །འོན་ཀྱང་འགྱངས་མེད་མྱུར་དུ་འབྱོན་པ་ཡི། །ཁས་ལེན་པེ་ཧར་རྒྱལ་པོ་ང་ཡིས་བྱེད། །འཇིགས་པ་བརྒྱད་དང་རྟ་
མགྲིན་ཕྱག་རྡོར་གཏུམ། །སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་སྒྲོལ་མ་དཀར་སྔོན་བཅས། །སྐུ་བྲིས་

སྔགས་གྲྭའི་འདུས་ཚོགས་ཞག་བདུན་དུ། །བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྩེ་གཅིག་གསོལ་བ་འདེབས། །གཟུགས་མེད་དྲེགས་པའི་ཚོགས་ལ་མཆོད་གཏོར་བྱིན། །དེ་ནས་སློབ་
དཔོན་གཡས་ཟུར་བཞག་པ་ཡིས། །ལྟས་དང་རྟེན་འབྲེལ་དགོས་པ་ཆེ་བ་ཡོད། །སྔར་ཡང་ཤིང་སྒོ་མུ་ཁྲི་བཙན་པོས་བཙུགས། །སླད་ཆར་དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡོད་
པས། །རྨོངས་གབ་ལྕགས་སྒྲོག་ཡིད་གདུང་མ་བཅིང་བར། །ལྷོད་ཡངས་དགའ་སྤྲོའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྐྱོངས། །ཡིད་གདུང་ཆེས་ན་རང་ལ་ཕྱི་གེགས་འཇུག །སྲུང་
བའི་མདུད་འདིར་རྟགས་གཞི་ཆེ་ཡོད་པས། །གནས་ཁང་དབུས་སུ་མ་ཉམས་བཟུང་ན་ལེགས། །ཞེས་གསུངས་ཁ་བཏགས་འདོམ་འཁོར་མར་ཕྱག་མདུད་གསུམ་རྒྱབ་པ་དང་བཅས་གནང་། ངེད་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་ཆུ་ཚན་འཕྲོར་ལྷ་སར་ལོག་པའི་ཐམས་ཅད་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་རྗེས་ཞག་བདུན་ཙམ་བཞུགས་ཨེ་ཡོང་དེ་སྐབས་ཉན་ལེན་བྱེད་པར་བྱས། ཉིན་གཉིས་པོ་ངེད་རང་དང་བཅས་ཚང་མ་དང་དེ་ནས་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ཉིན་སྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མ། ཡེ་ཤེས་སྐུ་མཆོག རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཀྱང་མྱུར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

447

ཕེབས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཡིན་འདུག་པས་གསར་རྩོམ་ལས་དྲག་རེས་མཁྱེན་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཤམ་ལ། བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དཔལ་དུ་མངོན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་འདོན་པ་དང་མཆོད་འབུལ་སོགས་བགྱིད་པའི་བཀོད་པ་བྱས། ངེད་རང་ནས་དགུང་ཞག་གི་བར་ཉིན་སྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྔོན་འགྲོའི་ཀུན་བཟང་སྨོན་ལམ། བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མ། ཡེ་ཤེས་སྐུ་མཆོག་ཚར་རེས་མཐའ་བརྟེན་པ་དང་། མྱུར་ཕེབས་སྨོན་ལམ་མཁྱེན་བརྩེ་མ་གཤམ་བསྒྱུར་བརྒྱ་རེ་བཅས་མྱུར་ཕེབས་སོགས་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་ཆག་མེད་དུ་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བྱས། སྦུགས་རིང་དང་མཆི་མ་སོགས་ཟླའུ་ནང་འཁོར་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནད་ལོག་ཚུལ་ངོས་ཐོག་ཁར་ཆུ་ཚན་མུ་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པ། ཚེས་གནམ་གང་ཞོགས་ཐོག་ཁར་ཕྱིན་དུས་མ་ནས་ཉེར་བཞི་
ཙམ་ནས་འཇའ་སྤྲིན་རང་འཁོར་མར་བསྡད་པའི་ལྷ་སར་དྲུང་འཁོར་འབྲོང་རྩེ་རྒྱལ་ཕུར་སོགས་ཁ་ཤས་མདང་སང་འཇའ་སྤྲིན་རང་ཅི་ཡིན་སོགས་གླེང་གཞི་བྱུང་འཕྲོས་འདུག་ཅིང་། ཁྱད་པར་འདི་ཉིན་དགེ་འཕེལ་ནས་པོ་ཏ་ལའི་ཐད་བར་སྤྲིན་གློ་
བུར་གྱི་ཁ་འཚུབ་འདྲ་མོ་ཡལ་ལེ་བ་ལ་འཇའ་རྫོང་རྒྱབ་ནས་མདུན་དུ་དཀྱུས་སྟར་གཉིས་དང་། རྫོང་སྟེང་ནས་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཟུག་པ་སྣ་ལྔ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་དང་ནམ་
མཁའ་བྱིངས་འོད་དང་འོད་ཟེར་རྩིབས་ཤར་གྱེན་སྒྲེང་འཇའ་སྤྲིན་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་

རྣམ་པ་ནས། གདུགས་དང་ཉ་དུང་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མཐར་སྣ་ལྔ་ཡོད་པ། ཉི་མའི་གཡས་གཡོན་དང་མ་ནས་ཉི་མ་དང་ཉེ་བ། མཐའ་དག་སྣ་ལྔའི་རྣམ་པ་བྱིངས་

དཀར་པོ་སྤྲིན་རེ་གཉིས་སྣང་བ་ལྷའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདུག་པ་བབས་ནས་གཞན་དོན་གཤེགས་པའི་མཚན་མར་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

448

གོ་ཞིང་ཡིད་ཕྱུང་སྟེ་མཆི་མ་དང་སྨོན་ལམ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཐོག་རྩེ་ནས་ཐུགས་དམ་
གྲོལ་བའི་སཾ་ཊ་གུང་ཚིགས་ཁར་བྱུང་བ། པདྨ་འོད་དང་མཁའ་སྤྱོད་འོག་མིན་སོགས་སུ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་སྐུལ་མ་དང་འགྲོ་དོན་དུ་ཕེབས་པའི་བརྡར་མཆིས།
(༢༢༡ བ་༡། ༣༤༩ ཐ་༥) དེ་ཉིན་རྡབ་ཞོགས་བྱུང་དོགས་འཕྲལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཅིང་
དེས་ཡིད་སྦྱོང་བའི་རྐྱེན་བྱས་རང་ལ་ཚུར་རྒོལ་གྱི་རང་གཞན་བརྗེ་མ་ཐུབ་པ་དང་
གཞན་སྡེར་ཁ་ཕྱིར་འཆུས་དང་ལར་རྒྱའི་དམག་སོགས་ཤུགས་མ་ཐུབ་ལས་ཁ་རྐུ་
རང་བཞིན་མི་བསད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྲོག་བབས་སོགས་མི་སྲོག་མི་གཅོད་པའི་དམ་བཅའ་བྱས། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་སྔ་དྲོ་པོ་ཏ་ལར་ཕྱིན། སྐུ་གདུང་
རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་བཞེས་དབང་སོགས་ན་ཐལ་འགྱུར་ལས། ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་གཟེར་བཏབ་པས། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་མི་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་པ་ལྟར་འོད་སྐུར་བཞེངས་པ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་
འདས་ནས་ཀྱང་སྐུ་གདུང་དང་རིང་བསྲེལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་པས་འགྲོ་བའི་དཔལ་མགོན་དུ་བཞུགས་ལུགས་ཞུན་དུ་ཕུལ་ཏེ་རིང་བསྲེལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་རིལ་པོར་བཞུགས་པ་
སོགས་ཅི་འགབ་གྲོས་བསྡུར་བ་ཚང་མ་ཁ་འཆམ་པར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འདྲ་གཤིས་རིལ་པོར་ནང་དུ་བཞུགས་པར་ཀུན་མཐུན། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་རྗེས་འཛིན་ལྟར་ཞལ་ཕྱོགས་བྱང་ཤར་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་དང་། གནོད་བྱེད་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་

གཉེན་པོ་ལྟར་ན་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འགབ་པ་བསམ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཅི་འགབ་བརྟག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

449

བསྒྲིལ་ཕུལ་བར་རེ་ཞིག་ལྷོ་ནུབ་འགབ་པ་བབས་པ་ལྟར་གཟིམ་ཆུང་ནུབ་མའི་ནང་གསང་ཁོག་ཏུ་སོང་བའི་ཤིང་གི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཞུགས་རྒྱུར་འདོ་ལེར་ངེད་རྣམས་བསྡེབས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་དཀར་ཕིབས་སུ་ཅུང་ཟད་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་།
དེ་ཐོག་ངེད་ཀྱིས་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཅའ་བསྒྲིག་བལྟ་བར་ཕྱིན།
ཞབས་ཕྱི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལར་མ་འདྲོངས་པ། ངེད་ལུས་མ་སོས་
པའི་ནད་པ་ཤིན་ཏུ་ཇོ་ངན་ཡང་ཕྱིན་པའི་འདོ་ལེར་འཆང་བ་ཙམ་གྱིས་འདྲེན་བདེ་བ་ནི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་རས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བཙའ་བའི་བརྡར་མངོན་ཞིང་། མདོ་
སྡེ་མྱང་འདས་དང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་ལ་ཞག་བདུན་བར་མཆོད་པ་སོགས་དང་ཡང་མཐུན་པར་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ལྔ་ལྡན་གྱི་དར་དང་། ག་པུར་ཙན་དན། གུར་ཀུམ་སི་ལ་སོགས་དྲི་བཟང་དུ་མ་དང་བཅས་ཤིང་ཞལ་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་གཏད་དེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ། །
དེ་ཡང་སྔར་(༢༢༢ ཉ་༦། ༣༥༠ འ་༡༠)ཤིང་ཡོས་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ངོས་ཀྱིས་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་པ། གང་ཅིའི་ཤེས་སྒོ་
ཆུང་བ་སོགས་ཞབས་ཏོག་ཏུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པར་བྱོན་པས་དེའི་མཛད་པ་བསྟུན་དགོས་གཤིས་སྐུ་ནའང་ཅུང་ཟད་སྨིན་ཚུལ་དང་བཅས་གང་ཅི་ནས་ངེད་ཀྱིས་ལར་རྒྱའང་ཟིན་དཀའ་བས་ཞབས་པད་བརྟན་
མིན་འདྲ་བྱུང་ན་ཞབས་ཏོག་ཏུ་མི་འགྲོ་ཚུལ་ཞུས་པར། མིའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་ངེས་མེད་ཡིན་མིན་བྱུང་ཡང་ཤ་གཟུག་མིར་གཏད་ཏི་ཁ་རང་སློང་གི་གཞན་ངོར་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

450

བལྟ་བ་ལས་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་དེ་ག་ཨེ་དགའ་སྟེ་ད་ལམ་རེས་དེ་ག་བྱས་ཆོག་ཕེབས།ས་རྟ་ལོ་སྣེའུ་སྡོང་སྡེ་སྲིད་ཟུར་བཞུགས་ཀྱི་སྒོ་དོད་ནས་ཞབས་འཆག་ཅིག་གི་
དུས་ཕེབས་སྒོར། ད་ཆ་ངེད་ན་ཚོད་དང་བཅས་ཞབས་ཕྱི་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ངོས་
ཀྱིས་ཕེབས་པར། ལར་བབས་ལོ་སྔོན་མ་ཞུས་པ་ལྟར་གང་ཅི་ནས་བློར་མི་ཆུད་ཚུལ། མིའི་ཚེའང་སྟོབས་འབྱོར་ལ་རག་ལས་པ་ལྟ་བུ་དང་སྡེ་སྲིད་ན་རིམ་ཡང་ཁྲི་ཡུན་ཐུང་གཤིས། ངེད་ཀྱི་ཚེར་ཡང་གནོད་པ་འདྲ་ཨེ་ཡོང་ནས་བྱུང་ན་ཞབས་ཕྱིར་

མ་འགྱུར་དོགས་པས་དགོངས་པ་ཡངས་ངོས་ཞབས་ཕྱིར་ནམ་ལྕོགས་བར་འཁོར་
བ་དོང་སྤྲུག་གིས་བཅར་ཆོག་པ་དགོས་ཚུལ་ཁྱད་པར་སྐུ་ན་སྨིན་ཚུལ་བསྟན་གཤིས། སྐུ་ཚེའི་འཕྲང་མང་བ་སོགས་ཞུས་པར་སྤྱིར་ན་མངའ་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཚེ་ལ་གནོད་པས་མཚོན་ཁྱོད་རང་གིས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ཁྱོད་ལས་ཤུགས་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐའ་བཙན་པས་སྡེ་པ་གཞན་ལས་རིམ་གྲོས་འཁྱོར་ན་
ཡུན་ཡང་རིང་བ་ཡོང་། སྔ་སོར་དཀར་བྲག་པ་བསམ་ཡས་སུ་ཕྱིན་དུས་བསམ་ཡས་

ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཀྱང་ཁྱི་ལོ་ཚུན་སྐྱོན་མེད་གསུངས་འདུག་ཅིང་། དེ་ནས་ཀྱང་དགའ་རབ་ཡོང་འགྲོ། བྱེད་གཏད་སྐོར་མ་གཞི་བདེན་ཡང་། ངེད་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཀྱི་བཅའ་

ཡིག་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་དུ་གྲགས་རྗེས། ངེད་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཚོས་ངེད་ལྟར་ཚད་འཛིན་ཀྱང་བྱས་ཡོང་བས་བློ་སྣ་མ་ཐུང་བར་བྱས་པ་འགབ་ཕེབས་བཅའ་ཡིག་ཀྱང་མ་ཞུས་པར་ཚུར་སྩལ་ཞིང་། སྲིད་གཙོར་གྱུར་གྱི་ལུགས་ཟུང་གི་ཐུགས་འགན་འབོགས་པ་གནང་བ། རང་ཅག་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་དགོངས་གཞི་ཅན་དུ་སྣང་། དེ་ནས་རིམ་པར་དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་མཆོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

451

འབུལ་ཡང་ཡང་སྩལ་ཞིང་། དེའི་བསྔགས་བརྗོད་ཁོ་ན་དང་ཁྱད་པར་མེ་ཏོག་ལ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་འབུལ་མི་རྣམས་ལ་གནང་སྦྱིན་གྱ་ནོམ་པ་གནང་། འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་དང་ཐུབ་པ་སྟ་ཟུར་མས་དབུས་མཆོད་ཁང་རྣམས་ལ་བདུག་སྤོས་སྙན་ཤལ་དང་། དུས་བཟང་རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་ཡན་ལག་བདུན་པ། བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་སོགས་ངེད་ཞམ་རིང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་བཅས་གནང་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཤི་པོ་སྙན་དུ་དྭངས་ཚད་ལ་ཐུགས་ཡུལ་གནང་སྟེ།
བརྩེ་བའི་གཟིགས་པས་མི་ཡོལ་བར་ལྗགས་བསྔོ་རྒྱས་པར་སྩལ། མཚོ་སྣ་རྫོང་གི་ཉེ་འདབས་དང་ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ་དུ་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་ས་ཁྲི་གསར་

རྒྱག་གི་ཞལ་ཕྱོགས་ལྷོར་བསྟད་པ་དང་རྫོང་གི་གཟིམ་ཆུང་རྣམས་ལ་ཞིག་གསོ་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་རྫོང་སྡོད་དར་མོ་དབང་འདུས་དང་རོང་གྲགས་པ་བ་བཅས་ལ་སྩལ།

ལྕགས་སྤྲེལ་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེར་ཕེབས་གདོང་ཕྱག་གིས་འཇའ་ཤེལ་དང་ཕྱག་འཕྲེང་སོགས་སྩལ་ཞིང་ཕར་ཕེབས་ནས་མཁའ་འགྲོའི་བསུན་མའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་ཞབས་བརྟན་དང་སྐུ་རིམ་གྱི་ཞབས་སྐུལ་གནང་བར་གནང་རྟེན་གོས་དམར་
སྩལ་བ་སོགས་དང་། སེར་འབྲས་སུ་ཕེབས་དུས་སྐྱ་སེར་དྲག་ཞན་ཀུན་ལ་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་བག་མེད་དུ་གནང་། ཕེབས་ལམ་སོགས་ལ་སྡོམ་གཅོད་པས་མཚོན་སྲུང་བར་མི་མཉེས་པ་གནང་བ་དང་། འབྲས་སྤུངས་སུ་དགོངས་སྟར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་རྩེའི་ཐོག་སྡེར་དེར་ཕེབས་ནས་གླིང་སྐོར་བ་སྐྱ་སེར་གྱིས་ནུབ་རི་
ནས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱག་དང་ཞལ་མཇལ་ཡང་ཡང་དུ་ཞུས་ཆོག་པ་དང་། སྐུ་གྲིབ་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

452

སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ནས་བློར་མ་ཆུད་པའི་གླེང་གིས་རིམ་འགྱང་དུ་སོང་བ་
ལས། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་སང་ཕེབས་གནངས་ཕེབས་གནང་བ་སོགས་གདུལ་བྱ་ཕྱི་མ་རྣམས་འདོད་པ་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་པར་སེམས་
ཤིང་། རྒྱལ་ལ་ཕེབས་སྐོར་ཀྱང་འགའ་རེས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རིགས་ཕེབས་རྩིས་

འདི་མི་ལེགས་ཞེས་གླེང་ཞིང་། ཀུན་གྱིས་ཉན་ལེན་ཞུས་པར་ཡང་ཕེབས་རྩིས་ཁོ་ན་
ཉིད་དང་ཤག་ལྷོ་ནང་སོ་དཀོན་དར་བ་སོགས་རེ་གཉིས་ལ་ཞབས་ཕྱི་བྱིངས་ཀྱིས་

མ་ཤེས་པར་ཡོད་ཁུལ་ཡིན་ཡང་དོན་རང་དུ་ཡོང་བར་གར་འཆར་གྱི་ཕེབས་གསལ་
ལྐོག་པ་སོགས་བཀའ་ཤོག་བཟོ་མིར་ཕྱག་བྲིས་ཟིན་བྲིས་སུ་སྩལ་ནས་གནང་། ཕྱག་

དཔེས་མཚོན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་སྐུ་ཆས་ཆེ་ཕྲར་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དུ་འོས་
པ་རྣམས་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོར་བཞག་ཕེབས་ཕྱག་དཔེ་སོགས་ལ་ཐོ་བཀོད་གནང་། དེར་མ་ཟད་པོ་ཏ་ལ་སོགས་ཀྱིའང་ཕྱག་དཔེ་ཁུངས་མ་མདོ་སྔགས་གསར་རྙིང་རིག་
གནས་དང་བཅས་སོ་སོ་དབྱེ་བ་གནང་ངོས་ཐུགས་གཙིགས་ཅན་རྣམས་ལ་སྔར་སྒྲིལ་ཆས་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་ལྔ་སྒྲིལ་སོགས་བཟོ་བ་གནང་བ་སྐུ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་
དགོངས་པར་སྣང་། འབྲས་སྤུངས་མགོན་ཁང་གཏོར་གཞི་མེ་རྟ་ལོ་ཕེབས་སྐབས་སོགས་བརྗེ་བ་མ་གནང་བ་དེ་ལོ་གློ་བུར་དུ་གནང་།
ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཁྱོད་ལས་དབང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་འདུག་གློ་བུར་དུ་ཕེབས། ཅི་ཡིན་ཅི་བྱུང་ཞུས་པར་ཞལ་འཛུམ་པ་དང་འདི་ལོའི་ཡེར་ཁེན་དང་བཅས་གནང་། ལྕགས་བྱ་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་བཞི་ལ་གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཐང་ཡིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཤ་འུག་ནས་གཏེར་བཞེས་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

453

ཆོས་སྐོར་རྣམས་འབུལ་བ་གནང་སྐབས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ད་ལམ་དམ་ཚིག་ལ་སེལ་མེད་ན་སྐུ་ཚེའི་འཕྲང་རྒྱང་ཙམ་སེལ་ཀྱང་འབུལ་དུས་སྐུ་ཞབས་སུ་མི་མང་བས་དམ་ཚིག་གི་སེལ་ཕྲན་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིག་ཚུལ་ཞུ་བ་གནང་། འདི་ལོ་བཏགས་གྲོལ་སྐུར་བཞེས་ཤིང་ངེད་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་སོགས་
གཞན་གྱི་སྙན་འབུལ་ཞུས་ཀྱང་དེ་གོང་འདྲ་བའི་དགྱེས་ཚོར་ཆེར་མི་གནང་བར་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་གྱ་དུས་མཁས་མཁས་མས་ལམ་མི་བགྲོད་སོགས་ངེས་དོན་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྐོར་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བ་འདྲ་གནང་། དེ་དང་མཐུན་པར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་

ཁྲིད་ཁ་ཤས་སྔ་སོར་ཐོབ་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ཐུབ་པ་རང་ཡང་མ་བྱུང་བས་འདི་ལོ་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག་གིས་ཁྲིད་སྨིན་པོ་ཞིག་བྱེད་ཕེབས་ཏེ། གཏེར་སྟོན་རིག་
རིགས་འཛིན་ཆེན་པོར་ཡང་ཏིག་གཅེས་སྒྲོན་དང་བཅས་ཞུ་བ་གནང་། སོ་སོའི་ལུས་གནད་དང་འཁོར་འདས་རུ་ཤན་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་གཟིམ་ཆུང་ནང་དུ་ཞབས་ཕྱི་སོགས་མེད་པར་སྐུ་རྐྱང་དུ་བཞེས། ངེད་ཀྱི་དད་རྟེན་དུ་ཐང་བཞེངས་ཁ་
ཤས་ཀྱི་རབ་གནས་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་གནང་བའི་འཕར་གནང་ཡིན་གནང་བའི་ཚད་ལྡན་ཀ་པཱ་ལ་བདུད་རྩིས་བཀང་བ། སྟོད་རྒྱན་སྨད་རྒྱན་
ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དགང་བླུགས་ཕྱག་བསྟར་སོགས་དང་ཕེབས་གདོང་ཡང་དད་རྟེན་དུ་རྗེ་ཉིད་
ཀྱི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་དང་། གཞན་མ་དབང་ཆས་སྣམ་སྦྱར་སོགས་དང་བཅས་སྔར་ལས་ཀྱང་སྤོམས་མཐོར་སྩལ་ཞིང་ཆོས་ཕྱོགས་ཤས་ཆེ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་སྟོན་དུ་མ་གནང་། བྱང་པ་རིག་འཛིན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་ཡང་རྗེ་ཉིད་
ཀྱིས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་རིང་སྐུར་བཅངས་པའི་མགུལ་ཕུར་བྱིན་ཅན་ཕུར་སྒྲུབ་ཐོག་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

454

ཆེད་གཉེར་སྐྱེལ་མི་གནང་བ་དང་། འདི་ལོ་ཕེབས་གདོང་ཡང་སྐུ་ཆོས་ཀྱིས་དབུས་

ན་བཟའ་སྐོར་གྱི་དད་རྟེན་སོགས་དང་ཆོས་ཤས་ཆེ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་

སྟོན་བཅས་གོང་འདྲ་སྩལ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་སྒྲིག་སྐོར་ལ་བཅའ་ཡིག་ཅིག་གནང་བཞེད་དུ་འདུག་རུང་། གནང་བར་བརྩམས་དུས་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རིམ་འགྱངས་སུ་ལུས་པ་ལ་སྒྲིག་སྐོར་གྱི་བསླབ་སྟོན་ཡང་
ཡང་དང་། འཆམ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསར་བྲིས་གནང་། ཕུར་འཆམ་དུས་རེ་གཉིས་
ལས་མི་ཕེབས་ཀྱང་།
ལྕགས་བྱ་ལོ་འཆམ་གཏོར་རྒྱག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྟོག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ཚད་ལྡན་གྱིས་ཤིག་གནང་། དྲུང་འཚོ་དར་མོ་བ་དང་ལྷག་བསམ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྩ་སྟོན་པ་མ་གནང་བར་ལོ་གཉིས་སུ་ཉེ་བ་སོང་།

ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་ཞབས་འཆག་གྲུབ་ནས་སྐུ་ཁམས་ཉོར་ཚུལ་གྱི་བཞུགས་

པའི་ངང་ཐུགས་བོག་པ་ལྟ་བུ་ཉང་ཙམ་བྱུང་བར། ངེད་ཀྱིས་ད་ལམ་གང་ཡིན་དེ་གོང་
སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའང་ཞབས་འཆག་གནང་བའི་བཞུགས་ཁྲི་ནས་ཟགས་པ་

འདི་བཞིན་བྱུང་བས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཞིང་བརྗེས་པས་བློ་མ་བདེ་ཞུས་པར་སྐྱོན་མེད། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཟུར་ཆེན་དང་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་བཀྲ་ལམ་མེ་ཕེབས་བྱུང་བ་རང་སེམས་ཀྱང་བླ་མའི་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཕེབས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་ལོ་གསར་གྱི་སྙན་དར་ཞལ་བྱང་གནང་རྩིས་བཀའ་རྩོམ་བརྒྱད་གཏོར་གྱི་དེར་སོང་བའི་
ལོ་གསར་གྱི་དེ་གསར་དུ་གནང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

455

བཅའ་ཡིག་དེ་གོང་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་ཞབས་སྐུལ་ཞུས་ཀྱང་མ་
གནང་བ། འདི་ལོ་སྨོན་ལམ་གྲོལ་འཕྲལ་འབོད་པ་གནང་བའི་དྲི་བརྡར་ལེགས་པར་
གནང་སྟེ་བཅའ་ཡིག་གི་ས་བོན་ཟིན་བྲིས་སྩལ། གནས་ཆུང་པེ་ཧར་ལྕོག་གི་སྐུ་རྟེན་
གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བཀོད་ཧ་ཅང་རིངས་ཁྱད་མེད་ཀྱང་སྐུ་མཚམས་གོང་གྲུབ་ན་
མ་གྲུབ་གནང་།

ཆུ་ཁྱི་ཟླ་བ་དང་པོའི་སྐུ་མཚམས་ཀྱང་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་གནང་བ་
སྐུ་ཕྱི་མའི་ཐུགས་རབ་ཀྱི་དོན་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་སྐུ་མཚམས་གནང་གདོང་ཤག་ལྷོ་ནང་སོ་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས་ཀྱིས་སྐུ་མཚམས་ཡུན་རིང་གནང་ན་ད་ལམ་ཕྱག་དབང་བཀའ་བསྒོ་དང་། བདུན་གསུམ་ཡིན་ཚེ་གྲོལ་ནས་ཞུས་ཆོག་ཞུས་པ་འཕྲལ་དུ་ད་ལམ་བྱེད་གནང་བ་ཁོང་གདུལ་བྱའི་རྗེས་མར་དགོངས། སྐུ་མཚམས་དེའང་སྐུ་ཚེ་ཚེ་སྒྲུབ་བམ་བར་ཆད་སེལ་བའི་གྲོ་ལོད་ལྟ་བུ་དྲག་པོ་ཞིག་འགབ་ཚུལ་ཚང་མས་ཞུས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་རིག་བྱེད་མ་གནང་བ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཆོས་སྲིད་འདི་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྐུ་ཕྱི་

མར་ཡང་འདུ་བའི་དགོངས་པར་མངོན་ཞིང་། ཚེ་སྒྲུབ་དང་རྐྱེན་སེལ་མི་དགོས་པའང་ཤུགས་བསྟན་དུ་གནང་བའི་སྤོམ་ཆ་ལས་གཞན་དོན་དུ་གཟིགས་པའི་དགོངས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་འདུག་གོ །

༣༽ལྕགས་སྤྲེལ་ནས་ལྟས་ངན་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་ྋརྗེ་བླ་མའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་མཆོད་འབུལ་གང་བཟབས། ཡེ་ཤེས་པ་དང་མི་འགའ་རེ་གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག་ཅིང་མཛད་དཀའ་མང་དུ་འཕེལ། རིག་འཛིན་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་ཕེབས་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

456

པར་མྱ་ངན་གྱིས་ཡིད་ནོན་ཅིང་། སྔན་ཆད་ྋརྗེ་བླ་མར་མཇལ་སྐབས་རྟེན་རེ་
གནང་བ་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་གཞི་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཚུལ་སོགས་ནང་གནས་ཀྱི་གསུང་མང་དུ་འཕེལ།

(༢༢༥ བ་༢། ༣༥༥ ཐ་༥) འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་མི་ཤོང་བའི་སྔ་
ལྟས་སུ་ལྕགས་སྤྲེལ་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་སྐར་མ་མཇུག་རིང་ཤར་དུ་ཐོ་རངས་ཤར་བ་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ནུབ་ཏུ། གནམ་རྟགས་འོད་དཀར་སྐྱ་རེངས་རྔམས་བརྗིད་ཅན་མཐོང་བའི་ཡིད་འཇིགས་པ་དང་། འདི་ལོ་
འཕྱོང་རྒྱས་ཀྱི་ལྔ་མཆོད་མི་བཞེས་པ་དང་། ཚེས་གཅིག་གཏོར་ཆེན་གྱི་སྦོ་ནས་
གས་པ། ལོ་གསར་ལ་རི་རྩེར་ཁ་བ་ཐུལ་ཙམ་བྱུང་བ་སོགས་དང་།
ལྕགས་བྱ་ལོ་ཡུལ་བྱིངས་བཅས་ལྔ་མཆོད་གླིང་མེ་ཡང་ཁ་རླུང་གིས་ཤིན་ཏུ་
མི་བཞེས་པ། བསམ་ཡས་གནོད་སྦྱིན་ཙེའུ་དམར་པོས་གནམ་ལྷ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་
དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་གྱི་སྐུ་རྟེན་བུད་མེད་དེ་ལ་ཕེབས་པ་ཆས་གོས་ནག་པོ་གྱོན་
པར་བབས་ཀྱང་དཀར་པོར་བསྒྱུར་བའི་དགེ་བསྙེན་དཀར་པོ་ཡིན་སོགས་མཛད་པར་དེ་སྐབས་ཚང་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྲག་དོག་ལྟ་བུས་དགོས་པ་ཡོད་པར་མ་གོ་ཡང་དོན་རྟགས་ངན་དུ་འདུག་པ་དང་། ཕུར་སྒྲུབ་རྩ་འཆམ་ཆེན་མོའི་ཉིན་རླུང་གིས་རྔ་ཁྱེར་བ། སྐུ་པང་དུ་བྱ་རོག་གིས་གཏོར་མ་འཕངས་པ། འབྲས་སྤུངས་སྔགས་ཁང་གི་གཏོར་མ་ཡོ་བ། ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་རྫོང་རྒྱབ་བརྒྱུད་ཤ་བ་ཡོང་བ། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཉེར་དགུར་ངེད་ཀྱི་རྟ་གློ་བུར་དུ་མི་སྲིད་པར་འགྱེལ་བ། གནམ་གང་ལ་གཡུལ་རྒྱལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

457

ལྕོག་ཏུ་རྒོད་བབས་པ། ཡར་ཀླུང་དུ་ཉི་མ་གཉིས་ཤར་བའི་སྣང་བ་མི་ཁ་ཤས་ལ་བྱུང་
བ།

དབྱར་ཁ་རི་ཁྲོད་པ་ཞིག་གི་རྨི་ལྟས་སུ་ནམ་མཁའ་ནས་སྐར་མ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཁྲག་མདོག་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་ཉི་མ་དང་འདྲེས་པས་ཉི་མའི་མདངས་ཉམས་པ་དང་། རྨེ་རུ་བླ་མ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་ལྷ་སའི་རྡོ་རིང་ཆག་པ། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལ་གནམ་རལ་བ་སོགས་རྨི་ལྟས་ངན་པ་མང་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་མནལ་ལྟས་སུ་ལོ་སྔོན་མ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ཟླ་བ་གཟའ་འཛིན་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་དང་། གྲྭ་པ་ཞིག་གི་རྨི་ལྟས་སུ་པོ་ཏ་ལའི་རྫོང་གི་ནུབ་བརྒྱུད་འགྱེལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་འདི་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་གི་ནུབ་ཉི་མ་ཤར་འཕྲལ་གཟས་བཟུང་བ་དང་། ཚེས་གཉིས་ལ་གོང་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་པད་མ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རང་ཕེབས་པར་གོང་ཞབས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་གཡས་དབུར་བཞག་པའི་ཕྱག་ནས་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་དང་། སྐུ་ཞབས་སུ་ངེད་དང་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གཉིས་འདུག་པ་ཐུགས་དོགས་ཟ་བ་བྱུང་བའི་ཞབས་བརྟན་ལྗགས་བསྙེན་ལ་འབད་དགོས་ཀྱི་ཞུ་ཡིག་དེ་འཕྲལ་འབུལ་བ་གནང་འདུག་པ་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་སྨད་ནས་གཟིམ་ཆུང་བར་ཁྱམས་སུ་ཨོ་དཀར་ཡོང་སྟེ་ཟས་སྣ་ཚོགས་བརྐུ་བ། དགུན་འབྲུག་སྒྲ་དང་ཆར་འབབ་པ། ལྷ་ས་བའི་གླུ་ལ་ཕར་རྒྱབ་བླ་མ་ཟེར་བར་མི་མྱོང་ཅན་དོགས་པ་བྱེད་པ། གཏོར་རྒྱག་གི་མེ་རྟགས་རིགས་ཀྱང་ངན་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཁྲོ་ཚེའི་དུས་ཚེ་བདག་གི་རྭ་ཟོར་བུབ་པ། པོ་ཏ་ལ་ཉེ་སྐོར་རྒོད་ལ་བྱ་རོག་གིས་ཞོན་ནས་ནམ་མཁར་འགྲོ་བ། བྱ་ལོ་དུས་མིན་པོ་ཏ་ལ་ནས་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

458

གནང་ཆ་ཡོད་ཅེས་མི་ཐམས་ཅད་འུར་ཞོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ། ཁྱི་ལོ་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་
ལྷ་ཁང་རྡོལ་ཞེས་འུར་ཞོགས་བྱེད་པ་སོགས་ལྟས་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་བྱུང་ཞིང་། ཁྱད་པར་འབྱུང་ལྔས་མྱ་ངན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ས་འགུལ་གྱི་རྣམ་པ་གྲངས་མང་བ་དང་། རི་
བོ་ཉིལ་བ་དང་ངུ་བ།

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོ་ཆུ་བོ་སྔར་མ་གྲགས་སུ་ཆེ་ཞིང་། ལྕགས་བྱ་ལོ་དགུན་གཞན་ལས་ཤིན་ཏུ་གྲང་བའི་སྔར་མེད་ཀྱི་གཙང་ཆུར་འཁྱགས་ཟམ་ཆགས་པ། ལོ་སྔ་ཕྱི་

ཚོར་ལུ་མ་ཆུ་མིག་བསྐམས་པ་སོགས་དང་། ས་རྟ་ལོ་ཐན་ཚད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་བྱ་ཡང་མེས་འཚིག་པ་ལྟ་བུ་ནས་འཆི་བ་དང་། ལོ་སྔ་ཕྱིར་གཏོར་མའི་མེ་རྟགས་ལོག་
ཅིང་གླིང་མེའི་རིགས་མི་བཞེས་པ། སྤྲེལ་བྱ་ཚོར་རླུང་དུས་མིན་སྔར་མི་གྲགས་ལྡང་བ། ནམ་མཁར་འོད་དཀར་འཆར་བ་དང་ཐལ་མདོག་མི་སྡུག་པ་སོགས་ལྟས་མང་ཞིང་ཁྱད་པར་སྔོན་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་བཟང་གིས་རང་གི་རིགས་སྲས་ལྷ་དབང་ཆོས་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་ཏེ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་གསང་བདག་གི་ཐུགས་ཀར་བསྡུས་པ་དང་། སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་སྲུང་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སོགས་དང་མཚུངས་པའི་བདག་ཅག་སོ་སྐྱེ་ཤེས་བྱ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་

དམན་ཡང་ཆོས་སྲིད་དུ་བཀའི་ལུང་ཕྱག་གི་རྒྱས་སྤྲས་པས་དབང་བསྐུར་ཏེ། སྐུ་འཕྲེང་ལྔ་པའི་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་རྫོགས་པའི་པདྨ་འོད་དུ་གཤེགས་པར་དགོངས་ཤིང་།

དེའི་དུས་ཆེན་ཡང་སྤྱིར་སྟོན་པའི་མཛད་ཆེན་རྣམས་ཡིན་ཡང་གསང་སྔགས་
མ་རྒྱུད་དུ། ཚོགས་གསོག་ན་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་ན་མར་ངོའི་ཚེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

459

བཅུར་བྱེད་པ་ལྟར་ཉམས་བཞེས་སུ་མ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་པས་དུས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་དགོངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རིག་འཛིན་སྲོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དུ། ཁྱད་པར་སྐྱེས་
ཆེན་འགྲོ་བའི་མགོན༔ རྒྱ་བོད་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་༔ ཟ་ཧོར་གདུང་མཐའ་པདྨའི་སྤྲུལ༔ འགྲོ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་སྤྲོད༔ ཅེས་སོགས་ཀྱི་འཕྲོར། བདུད་
དང་དམ་སྲིའི་བར་ཆད་དང་༔ སོ་གསུམ་ཞེ་གསུམ་ང་གསུམ་གྱི

༔ རེ་དྲུག་དོན་
བདུན་ཚེ་ཡི་འཕྲང་༔ ཞེས་སྐུ་ཚེའི་འཕྲང་རེ་དྲུག་པའི་ཐོག་སོགས་སྒོ་དུ་མ་དང་། ཁྱད་པར་རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་པའི་མནལ་ལྟས་དང་མཐུན་པར། སྐུ་ཚེ་འཕྲོ་
ལྷག་ལོ་ཤས་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དུས་ཀྱི་འགའ་ཞིག་གི་སྨོན་ལམ་མཐུས་ལོག་པར་སྣང་ཞིང་། འཕྲལ་རྐྱེན་སྐུ་རྩ་སྦྱོང་ཡང་ཧ་ཅང་རིལ་བུ་བསྟུད་ཅིང་མང་དྲགས་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་ངོ༌། །

(༢༢༧ བ་༥། ༣༥༨ ཐ་༩) སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་ཁོག་གིས་མ་ཐུབ་ཀྱང་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་བཤམས་ཤིང་། ངེད་རང་རྣམས་
ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བཟང་སྤྱོད། བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ། ཡེ་ཤེས་སྐུ་མཆོག་གཙོར་གྱུར་གྱི་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་རྒྱས་པར་བགྱིས་ཤིང་། ཁྱད་པར་སྤྲུལ་སྐུ་
མྱུར་ཕེབས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དྲག་ཏུ་བཏབ། ངེད་རང་རྣམས་རྗེས་འཇུག་དཀྱུས་མར་
སོང་ཡང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཕེབས་ཡུལ་སོགས་རྨི་ལྟས་མཚན་མ་བྱུང་ན་སྦ་གསང་མེད་པར་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་སྒམ་ནང་དུ་འཇོག་དགོས་པར་བྱས། གནས་ཆུང་ནས་གསུངས་པའི་
སྐུ་བརྙན་གསར་བཞེངས་ཀྱང་བསྒྲིགས། འདི་ཉིན་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་རྡོ་པ་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་འཕྱོང་རྒྱས་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་གཉིས་མིང་སྒྲའི་ཁྱད།

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

460

སྙན་དར་ཚིགས་བཅད་དམོད་ནས་བཅས་སྤྲུལ་སྐུ་མྱུར་ཕེབས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལ་
བརྫངས། དེ་ནུབ་ངེད་རང་གི་རྨི་ལམ་དུ་འཁྲུལ་སྣང་གིས་ཞིང་ལ་གཤེགས་གདོང་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བའི་མུར་རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་སྔར་ལྟར་གྱི་སྐུའི་
རྣམ་པ་ལ། བྱང་གཏེར་ཐུགས་སྒྲུབ་འབྲིང་པོའི་དབང་གཏོར་མ་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་
བཀྲ་ལམ་མེ་ཡོད་པ་སྣང་བའི་མུ་དབང་ཚིག་ཀྱང་སྣང་ལ་ཧང་ངེ་ལ་ངེས་པ་དང་། ཡང་ད་ལྟའི་སྣང་བས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མྱུར་ཕེབས་དགོས་སོགས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐོག་མར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པོ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཕེབས་པའི་དགོངས་པ་ཡོད་ཉམས་
ཐོག ངེད་ཚོས་མྱུར་ཕེབས་ལ་ཕན་ཁྱད་དགོངས་རྫོགས་འདི་རྣམས་བྱེད་རྩིས་ཡིན་
པས་གཞན་དམིགས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་ཇི་ལྟར་འགབ་ཞུས་པར་སྨན་བླ་རང་གཙོར་བཏོན་དང་། རྟ་མགྲིན་གྱི་མཚམས་ཁག་གཅིག་ལ་ངེད་རང་མི་འབྲལ་བའི་
དམོད་ཚིག་འདོད་གསོལ་བྱས་ན་འགྲུབ་ཅིང་། གཏོར་རྒྱག་བྱས་ན་ངེད་རང་ཕྲད་པའི་བར་ཆད་སེལ་གནང་བ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རང་ཐ་མལ་དུ་གྱུར་རུང་རྗེ་བླ་མའི་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ལུང་བསྟན་སྩལ་ལོ་སྙམ་མོ། །
(༢༢༨ བ་༢། ༣༥༩ ཐ་༡༡) གོང་དུ་ཉིང་འཁྲུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ་རྟ་མགྲིན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན། ཡང་རྫོང་དུ་རྡོ་རྗེ་བྲག་ནས་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེར་ཆོས་སྡེ་བ། ལྷ་རྩེར་འདར་གྲང་མོ་ཆེ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་། བསམ་ཡས་སུ་རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་པ་དཔོན་
སློབ་ཀྱིས་གསང་འདུས་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་རྒྱག་དང་འདོད་གསོལ་བགྱིས་ཤིང་། དམ་
པ་འགངས་ཆེས་པ་དེ་འདྲར་ཅི་ལ་བལྟོས་ཀྱང་རང་ཅག་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

461

དགོངས་རྫོགས་སུ་དགུང་ཞག་ཞེ་དགུའི་ཁོངས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གུ་རུའི་གནས་སོགས་སུ་མཆོད་འབུལ་དང་། དེ་གོང་སྤྲུལ་སྐུ་མྱུར་ཕེབས་ལ་མེ་མཆོད་རང་ལེགས་པའི་བསླབ་སྟོན་དང་ཁྱབ་བདག་སྨན་ལུང་པའི་སྤྲུལ་སྐུའི་དུས་བཀའ་རྩོམ་སོགས་ཆེད་དུ་གནང་ཡོད་པས་མེ་མཆོད་དང་། གཞན་མ་གཙུག་ལག་ཟངས་སྐྱམ་དང་སྐར་རྩིས་དབྱངས་འཆར་སོགས་རིག་གནས་སྐོར་
དང་། མདོ་སྡེའི་རིགས་གསར་རྙིང་གི་རྒྱུད་སོགས་བལྟས་པའི་དམིགས་སུ་གང་འགྲོའི་རིགས་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ནས་གསུངས་པ་བཅས་པ་ནས་འདོད་ཚིམ་གསང་ཁོག་ཏུ་སོང་བའི་མ་ཐུབ་རུང་། རྣམ་པ་ཞབས་བརྟན་དུ་ཁག་བཏགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་(བསྡུས་)རྒྱ་གང་ཆེ་བསྒྲུབས།
(༣༡༥ བ་༦།

༤༩༣ ཐ་༥) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དཔལ་མགོན་ཞལ་
བཞི་པའི་དུས་གཏོར་བརྒྱད་གཏོར་ཆེན་མོ་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་བཟབས་རྒྱས་སུ་བཏང་བའི་ཐོག་སྙན་དར་དར་ཚོན་སྣ་ལྔ་ཞལ་ཡིག་བཀའ་རྩོམ་གནང་གྲུབ་པ་དང་བཅས་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་བསྟར་ཞིང་། འདི་ཉིན་སེ་ཆེན་དབོན་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ལ་གསང་བརྟོལ་ནས་གན་རྒྱ་བླངས། ཁོ་པ་ལོ་དང་བཅས་མཆི་མ་སོགས་མི་ཐུབ་པའི་གཞན་ལས་ཅུང་དཀའ་བ་ཙམ་བྱུང་། ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་བསྐང་གསོ་མུ་སྦྲེལ་དུ་བཏང་། ལོ་སྔོན་མ་དང་འདི་ལོ་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཕན་མ་གཞི་བར་སྣང་ཀུན་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མྱ་ངན་གྱིས་ནོན་པ་དང་། ནག་ཕྱོགས་འབྱུང་པོ་
རྣམས་ཡིད་དགའ་སྟེ་མ་རུངས་པའི་ལྟས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཚུབ་ཀྱང་ཞིང་ལ་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་རླུང་བསེར་བུ་ཡང་མི་རྒྱུ་བ་དང་སྤྲིན་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

462

གང་རུང་ཡང་འཇའི་རྣམ་པར་ཤར་ཞིང་། ངེད་རང་ནད་པའི་མུ་ཡིན་རུང་འདི་ལྟ་བུས་གེགས་ཆག་མི་སངས་པ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་ཅིང་གེགས་ཆག་སངས་ཉམས་ཀྱི་

ནད་གཞི་མེད་དུ་སོང་ཡང་། མི་མང་དང་ཕྲད་ན་སྔར་གྱི་བྱ་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་
སེམས་ངལ་དབང་གིས་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚིག་ངན་སྦུགས་རིང་མཆི་མ་སོགས་ཐལ་ན་ཤེས་དོགས་ཟླ་ཤས་མི་མང་དང་ཕྲད་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོར་མཐོང་གཤིས་ཤག་ལྷོ་ནས་སོགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ད་ལམ་རྒས་འོལ་སོགས་མི་སྲིད་པ་འདུག་པས་ཅི་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་གསང་སྒོའི་དོགས་པའི་ལབ་རིགས་སྤྱིར་

མང་། ཁྱད་པར་གྲྭ་ཚང་ཁྲོད་དུ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱུང་། གཟིམ་ཆུང་ཧུར་གདངས་ཞབས་འཆག་གནང་ཡུལ་གུ་དོག་པ་དང་སྐུ་མཚམས་གདོང་གི་བསླབ་སྟོན་བཅས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགབ་པར་ཚང་མ་གྲོས་མཐུན་པ་ལྟར་ཟླ་འཆར་ནས་སྤོ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་སྣ་འབྱོར་བ་དང་། ཡུན་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་བདུན་བཞི་ལྔ་ལས་མི་འགོར་གཤིས་བྱེད་ཐབས་དཀའ་བར་བཀྲས་རབ་པ་དཀའ་བཅུ་དགེ་སློང་སྐུའི་བྱད་དབྱིབས་ཧ་ལམ་འདྲ་

ཚུལ་གླེང་བ་ལྟར་ཁོང་པ་ལྷོ་ཁར་རི་ཁྲོད་དུ་ཡོད་པ་འབོད་པར་པད་རྡོར་ཆོས་མཛད་མཇམ་དབྱངས་དབང་རྒྱལ་རྫོང་བདའ་དང་། ཟླ་འཆར་ནས་མི་སྣ་ངོ་བོ་སོགས་ཉུང་བསྡུས་དང་དེ་ནས་མི་མང་ལ་གནང་བའི་གྲ་བསྒྲིགས་ཐོག ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཐོག་
ཕེབས་ཀྱི་འབྲས་བླ་སོགས་རྫོང་བདར་གྱི་སྐུ་དོགས་ཆེ་བའི་མཇལ་ཁ་གནང་བ་མི་
འགབ་ལུགས་དང་སླར་སྐུ་དོགས་སངས་པའི་མཚམས་ཆོས་སྐྱོང་ཉིད་ནས་གནང་ཚུལ་སོགས་ཆུ་ཁྱི་བསྒྲགས་པའི་ཐོ་ལྟར་འགབ་འདྲ་བསམ་པ་ཤར་བ་ཚང་མས་དེ་ག་འགབ་པར་ཐག་བཅད།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

463

ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་ཞུས་པ་འདྲེས་རྫུན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏོང་ཞིང་གཞན་མ་སྐབས་སུ་མ་ཆེ་ཡང་། འདྲེ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་སྲིད་འཛིན་སྤེལ་ལ་དམ་ཚིག་
འབྲེལ་བའི་བསྟན་པའི་དོན་ལ་དེ་ག་བྱེད་ཕེབས་ཤིང་། མ་གཞི་སྐུ་དོག་གི་སྟབས་ཆོས་སྐྱོང་ནས་དམ་བསྒྲགས་གནང་རྗེས་སྔར་འདྲའི་བཀའ་རྩོམ་སོགས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བྱ་གཞག་ཆེར་མ་དགོས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་བཀའ་རྩོམ་རིགས་དང་བཅས་གང་སྤྱི་སྔར་ལྟར་དགོས་བྱུང་བ་ཚིགས་བཅད་ཏང་ཐུང་དང་། གྲྭ་གཙང་མཚམས་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་ལན། ཕྱོགས་ནས་བླ་ཁག་སོགས་དེ་གོང་
ཐུགས་འདྲིས་ཆེ་བའི་དྲི་བ་ཞུས་རིགས་སོགས་ངེད་རང་སྲིད་ཀྱི་སྟབས་ཚང་མ་
ལྕོགས་དཀའ་ཞིང་རྒྱུན་དུའང་མ་བསྡད་པ་དང་། འཕྲལ་འཕྲལ་དགོས་པའི་ཏང་ཐུང་འགངས་ཆུང་འཕྲལ་སེལ་རྣམས་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་བགྱིས་པ་

དང་། གལ་གནད་ཆེ་བའི་རིགས་ངེད་རང་དང་མོལ་བསྡུར་གྱིས་བྱེད་པར་ཐག་
བཅད། དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་དང་བཟློག་རིམ་གྱི་འཁོར་ལིང་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་རྗེ་བླ་མ་བཞུགས་དུས་ཀྱང་རབ་གནས་ཙམ་མ་གཏོགས་འདྲི་བས་མཚོན་
ཕྱིས་དགེ་སློང་རང་བྱེད་བཞིན་ལྟར། རབ་གནས་གྲྭ་པ་བཞི་ལྔ་རེ་མི་ལག་ཏུ་དྲིས་

ནས་བྱེད་པར་བྱས། གཞན་མ་སྔར་ནས་སོ་སོའི་བྱེད་བཞིན་རྣམས་དང་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་དང་བྱང་ལུང་གིས་མཚོན་འགངས་ཆུང་རྣམས་ཚང་མས་ཕྱར་བ་ཟུར་འདེགས་ཀྱིས་བྱེད་པ། དེ་ལས་གལ་གནད་ཆེ་བའི་བར་མ་དེ་ཚོ་ངེད་ཀྱིས་བྱས།

འགངས་ཆེན་རྣམས་ངེད་རང་གིས་གཙོ་བོར་ལྷ་མོ་གསུང་འབྱོན་མར་བརྟག་བསྒྲིལ་

དང་དེས་རིམ་གྲོ་ལ་སོགས་འབེབས་པས་མཚོན་ཟུར་སོགས་མི་རྟོགས་རིགས་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

464

རྣམས་དབྱངས་འཆར་གྱི་མོ་སོགས་བརྟག་པ་བྱེད་པར་ཆ་བཞག
(༣༢༡ ཉ་༡། ༥༠༠ འ་༨) ཚེར་གསེབ་ཏུ་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་ལ་གསང་བརྟོལ་དང་གང་ཅིའི་སྐོར་ཞུ་བར་ཆང་ཁྱིམ་པ་ངག་དབང་མཁྱེན་བརྩེ་བཏང་བར་སྔོན་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་མཇུག་ལྐོག་པ་བ་བྱུང་དུས་སྐུ་དྭངས་སྐྱེད་བྱུང་ན་དང་མ་བྱུང་ན་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཚུན་ལ་མི་ཞིག་ཐོང་ཟེར་བ་དང་། ཕྱིས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་རིགས་མི་
བྱེད་པའང་དོན་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཚུལ། སྔ་སོར་ས་རྟ་ལོ་དཀར་བྲག་པ་བྱུང་དུས་ཀྱང་ལོ་བཞིའི་སྐུ་ཆ་ཁག་ཁྱག་ཞུས་པའི་ལོ་གྲངས་ཀྱང་ཐེམ་ཚུལ་སོགས་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། འཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ངལ་མཛད་མི་
དགོས། གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ཐུགས་རྗེ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུའི་ངལ་བ་ཐེག་ཅིང་དེ་ལ་དགོངས་པ་བསྟད་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་དཀྱུས་མས་འདི་ལྟ་བུའི་འགན་ཐེག་པ་དཀའ། ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཚུན་ངོས་ཟིན་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཕེབས་པའི་རིམ་མཇལ་ཡོང་། འཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐུགས་རྗེར་བསྔགས་པ་
ཡིན་པས་འཕྲིན་ལས་སོགས་ཀྱང་སྔར་བས་ཆེ་བ་འོང་། རྣམ་སྲས་གླིང་ནས་དྭགས་
ཀྱི་བར་གྱི་ས་ཚིགས་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། གསལ་དྲགས་ན་སྙིགས་དུས་

སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དམན་པས་སྐུ་ལ་གེགས་འཇུག་པས་མི་འགབ་རྣམས་ཚིག་ལྷུག་ཏུ་དོན་དམ་དུ་ཕེབས། བཀའ་ཤོག་ཏུ་ཚིགས་བཅད་ཀུན་རྫོབ་མ་གོང་དུ་འབུལ་རྒྱུ་དང་འདི་ག་གཉིས་ཀར་སྩལ།
(༣༢༢ ཉ་༥། ༥༠༢ འ་༩) ཚེས་བཅུ་དགུའི་ནུབ་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། ཉལ་གདོང་ཡང་སྨོན་སེམས་དཔག་མེད་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

465

བགྱིས་པར་བག་ཆགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཐེགས་གདོང་གི་རྣམ་པའི་སེམས་ལས་དེ་ཁ་ལ་
སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མཚན་གཟིམ་གནང་བའི་ས་ཡུལ་དེ་ཁར་བཞུགས་པར།
ནུབ་ཀྱི་སྒེའུ་ཁུང་འཁྲིས་དེར་ལྷོ་ཁ་བའི་སྐྱེ་དམན་འདྲ་བ་དཔྲལ་གཡུ་མཆོར་བ་ཞིག་
མགོ་བྱང་ལ་གཏད་ནས་འདུག་པས་གཞུང་གི་མངའ་ཞབས་བྱང་ལ་ཉིན་ཐག་ཐུང་ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་མང་ཟེར། དེ་མཚམས་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ཡིན་ཁུལ་ཞིག་གིས་དེས་ན་ཉང་པོ་དང་འབྲོག་རོང་ལྟ་བུ་ཡིན་འདྲ། དེས་ན་དེ་ཚོ་ལྐུག་ཟེར། དེ་གའི་མུར་རྒན་མོ་དེས་བཙོག་ཚིག་ལྟ་བུར་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་སྤྱད་ཉན་ན་མ་བྱ་ཁྱི་ལོ་མ་ཕ་བྱི་ཡོས་ལོ་པ་གང་རིགས་ལ་ཨེ་ཡོང་ལྟ་ཟེར། རང་གི་བསམ་པར་མ་དེ་དེ་སྐབས་སོ་བདུན་ཙམ་ཨེ་ཡིན་སྙམ་མུར་དྲུང་འཚོ་དར་མོ་བས་ལགས་རབ་བརྟན་ཨེ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་འཁྲུལ་སྣང་མང་མུར་གཉིད་སད་དོ། ། (༣༢༣ ཉ་༢། ༥༠༣ འ་༥) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་བཀྲས་རབ་དཀའ་བཅུ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོ་འབྱོར་ནས་ཞག་ཤས་སོང་ནའང་འདི་ཉིན་གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་གན་རྒྱ་བླངས། གཞན་ཡང་དགོན་སྦུག་པ་ངག་དབང་རབ་བརྟན། ལྐོག་པ་ཕུན་ཚོགས་དབང་པོ། དབང་ལྡན། ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་རྣམས་གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག་པའི་གན་རྒྱ་བླངས་ཤིང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤོ་དུས་འགག་པ་རྣམས་བཅར་བ་དང་བཀྲས་རབ་དཀའ་བཅུ་ཡང་མེད་པ་བཅས་ཡ་ང་བར་བྱུང་རུང་ཡེ་མ་ཤེས་འདུག་པས་ཡ་མཚན་ཞིང་གསང་དམ་འཛེམས་པ་བྱུང་།
(༣༢༣ ཉ་༦། ༥༠༤ ཐ་༨) ཚེས་དགུ་ལ་རྒྱ་ནག་མི་སྣ་རྒན་གཞོན་འགྲུལ་སྡེབ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་དགུ་བཅུ་སྐོར་ལ་བཀྲས་རབ་དཀའ་བཅུས་མཇལ་ཁ། མི་སྣ་ངོ་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

466

བོར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་གནང་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆེན་མོའི་ཞུ་ཡིག་རྟེན་སྦྲགས་སྔར་ལུགས་ལྟར་ཕུལ།

(༣༢༤ ཉ་༣། ༥༠༥ ཐ་༧) རང་རང་གི་འབྱོར་པ་དང་བསྟུན་པའི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་ཞིང་། གསོལ་ཚིགས་ཐོག་གྲལ་དབུར་ངེད་ཕྱིན་པའི་བཞུགས་གྲལ་
བཞེས་ལེན་སྟོན་མོ་རྒྱས་པར་བགྱིས། སང་ནས་བཟུང་སྐུ་མཚམས་གྲོལ་ཏེ་མཇལ་ཁ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གནང་རྩིས་བྱས་ཐོག གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་འབྲས་
སྤུངས་ཀྱི་བླ་མ་དགེ་སྐོས་སོགས་མངགས་ཏེ་སྐུ་དོག་གི་སྐུ་མཚམས་མུ་འཐུད་ལས་མཇལ་ཁ་གནང་ན་སྐུ་ལ་ཉེན་ཆེ་ཚུལ་གྱི་དམ་དོག་ཞུས་ཁུལ་གྱི་སྐུ་མཚམས་མུ་འཐུད་ཁུལ་དུ་བྱས། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ལ་གསང་བརྟོལ་ཞུས་གྲུབ་གཤིས་འདི་ཉིན་རྒྱལ་པོ་སྐུ་རྐྱང་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་ཁུལ་བྱས། ཚེས་བཅུ་ལ་གྲྭ་ཚང་ནས་ཆོ་ག་དང་གར་འཆམ་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་བསྟར་བ། འདི་སྐབས་སྐུ་ལྟེམ་པའི་མཇུག་གི་ཁུལ་གྱི་གཟིགས་མོ་གནང་ཚུལ་མ་ཐུབ།

ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་འབུལ་ཡོན་ཚོགས་འཁོར་སྦྱར་ཏེ་འཆི་མེད་འོད་སྣང་གི་ཆོ་ག་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བའི་ས་བཅད་
བགྱིས་ཤིང་། ཆོས་སྐྱོང་རང་གི་བསླབ་སྟོན་བཞིན་རེ་ཞིག་སྐུ་མཚམས་བཅད་རྒྱ་མ་གྲོལ་བར་རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཆོག་གཟིམ་ཆུང་རང་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ་རྫས་སོགས་ཕུལ་ཁུལ་དང་། ཚོམས་ཆེན་དུ་གྲལ་དབུར་ངེད་ཀྱིས་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་
ཀྱི་ཐོག་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཡང་ཁོག་ཞུགས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཚོམས་ཆེན་དུ་སྐུ་དོག་ཡོད་པ་མཇལ་ཁར་དམ་དོག་དགོས་ལུགས་ལས་འགལ་ན། ངེད་དུའང་འཁུ་ལྡོག་ཡོང་བ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

467

སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བསླབ་སྟོན་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་མཆོག་དམན་ཀུན་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་

ཁེངས་པ་བློན་པོ་མགར་གྱི་ཚུལ་ལྟར་བྱས། དེ་ནས་སྐུ་ཞབས་སུ་གཟིམ་ཆུང་ཁམས་གསུམ་དུ་ཕེབས་པའི་སར་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའང་ཕེབས་ཚུལ་གནང་།
(༣༤༩ བ་༦། ༥༤༣ འ་༩། ཟླ་ ༩) ཚེས་ཉེར་ལྔ་(༣༥༠ ཉ་༢། ༥༤༣ འ་༥) ཉིན་གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་ཕེབས། ཚེས་ཉེར་དྲུག་ལ་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བླ་མ་བཞུགས་གདན་འཇགས་དུས་ཐུགས་མོས་ཆེ་བ་གནང་བ་དང་ཕེབས་གདོང་གང་ཅི་སྔར་བཞིན་གྱིས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་སུ་མ་ཟད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་
གར་ཕེབས། དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་ངོས་འཛིན་གསལ་ཐབས་སོགས་སུ་ངེད་རང་རྣམས་སོ་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་གཤིས་ལུང་བསྟན་འདྲ་སོགས་ཞུ་བ་
བཅས་གདན་དྲངས་པ་ཕེབས་པའི་སྐུ་རྐྱང་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་ཁུལ་གྱི་གང་ཅིའི་རྒྱུ་
མཚན་ཞིབ་པར་ཞུས་པར། ཇ་སྦྱོར་ཙམ་གྱི་བར་གསུང་འབྱོན་མི་ཐུབ་པའི་ཐུགས་

ཁྲལ་གྱིས་སྐུ་འཚང་ཞིང་བོག་པ་ལྟ་བུ་དང་དེ་ནས་བབས་ནས་ལོ་སྔོན་མ་ནས་ཕྱི་

ནང་གི་ལྟས་མི་ལེགས་པ་དང་འདི་ལོ་གང་ཅིའི་བབས་ཀྱང་བློ་བདེ་པོ་མ་བྱུང་སྟེ། ཁྱེད་དཔོན་གཡོག་ཐབས་མཁས་པའི་ད་ལམ་མཇལ་སོར་བཞག་ལ་འདི་བཞིན་བྱུང་སོགས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་བཀའ་འཕྲོས་རྒྱས་པར་ངེད་ཚོར་སྩལ། ཕེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་
སོགས་དང་བཅས་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་བཞུགས་དུས། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་དངོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོད་པ་སོགས་དེ་ག་གཞན་དང་མ་འདྲ་གཤིས་རྟགས་ཀྱི་ཕེབས་ཕྱོགས་སོགས་ཇི་
ལྟར་བྱུང་ཞུས་པར། ལུང་བསྟན་སོགས་ནི་ངེད་ཀྱི་ཡིད་གསལ་ལྟར་དང་གཞན་རང་
དོགས་པ་ཟ་བ་ནི་མ་བྱུང་།

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

468

སྤྲེལ་ལོ་ངེད་སྐུ་ཞབས་ནས་ཐོན་ཁའི་ཕྱི་ཕྱག་སྐབས་འཇའ་ཤེལ་གཅིག ཕྱག་འཕྲེང་གཅིག ཁ་བཏགས་འདོམ་འཁོར་གསེར་གྱི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་
གཅིག་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་སྩལ་བྱུང་བ་ཡང་། བློས་དཔྱད་ན་ཤེལ་ནི་དག་གསལ་གཉིས་མེད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་འཕྲེང་ཡི་དམ་
ལྷའི་སྒྲུབ་རྫས་བཟླས་བསྒོམ་གྱི་ཆས་དང་། ཁ་བཏགས་དཀར་པོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་

མ་སྤངས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྟགས་སུ་སྐུ་ལ་བཀྲ་བ་དང་། རྒྱུ་གསེར་ལས་བྱས་པ་ཅིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ནམ་
སྙམ་པ་དང་།

སེར་འབྲས་ཚོར་ཕེབས་དུས་རྨི་ལམ་ཕུལ་བ་དེར་དེ་སྐབས་བསླབ་སྟོན་ལ་
དོགས་པ་མི་དགོས་དྲུང་འཁོར་འདྲ་ལ་ཤི་ཆད་བྱུང་བ་ཡིན་འདྲ་གནང་བའི་ཀུན་རྫོབ་བློ་བདེ་ཕྱིར་བཀའ་ཤོག་སྩལ་བྱུང་བ་ལས་ད་ཆ་བསམ་གཞིགས་ཚེ་མཁའ་འགྲོའི་
སྤྱན་འདྲེན་མི་འགྱངས་པར་ཡོང་བ་དང་། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཞལ་ལྷོར་གཟིགས་པ་ནི་སྐུ་ཕྱི་མ་ཤར་རམ་ལྷོ་གང་རིགས་སུ་ཕེབས་པ། ང་རང་ཐོག་མ་ཡིབ་པ་དང་བསླབ་སྟོན་ལ་འགོར་པོ་བྱུང་ཕེབས་པ་ལ་བལྟས་ན་ཡུན་མི་ཐུང་ཙམ་མཇལ་དཀའ་བ་དང་། མི་སྨུག་པོས་བསྐུལ་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་གྱིས་སླར་

མྱུར་ཕེབས་སོགས་བསྐུལ་མ་ཞུ་བ། ང་རང་གིས་དར་དཀར་འབུལ་བ་སླར་མཇལ་རྒྱུ་ཡོང་བ། གོས་དམར་ཁ་ལྔ་འབྲེལ་རྨི་ལམ་དུ་རྨིས་པ་དང་གནང་རྟེན་དུའང་སྩལ་
བ་ནི་ལོ་ལྔ་ཙམ་ནས་མཇལ་བའམ་ངོས་ཟིན་པ་བལྟམས་པ་གང་རིགས་ཀྱི་ལྟས་ཡིན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

469

འདྲ་གནང་བ་དང་། ཕར་གནང་གི་བཀའ་ཤོག་སྟོན་པ་གནང་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་སང་དེ་སྟོན་པ་གནང་བྱུང་བར་ལུགས་གཉིས་ཀའི་བཀའ་ཤོག་མ་བུ་བསླབ་སྟོན་མང་ཡང་མནལ་ལྟས་ཀྱི་སྐོར་ལ་མནལ་ལམ་དུ་བཟུང་ནས་ཤེས་བྱ་གཟིགས་པ་ལྟ་
བུ་ལས་ཉིང་འཁྲུལ་དཀྱུས་མའི་ཤར་ཚོད་མིན་པར་རྟོགས་ཤིང་། ངེད་རང་ཡང་འབྲས་སྤུངས་སུ་སྡོད་སྐབས་བཟང་ངན་ཇི་ལྟར་ཡང་བུད་མེད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་
ཚོགས་དང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་འཕྲུལ་དང་རྒྱལ་འགོང་དབྱེ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་ལྟས་ཀྱང་མང་ཙམ་བྱུང་བ་མཁའ་འགྲོའི་བསུ་བ་སོགས་ཐུགས་དོགས་ཆེ་བ་མི་དགོས་འདྲ། འོན་ཀྱང་རིམ་གྲོ་བྱེད་ཚུལ་ད་ལམ་ཆབ་ཤོག་འབྱོར་རྒྱུའི་ནུབ་ངེད་ཀྱི་རྨི་ལམ་དུ་

གཡུ་གཏད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་གོས་དམར་ངེད་ཀྱིས་ཕུལ་བ་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། ཚུར་ཁ་བཏགས་གནང་བ་སོགས་སླར་ངོས་མཇལ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱི་

རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ་གནང་བ་དང་། གནང་རྟེན་བློར་ངེས་ལྟར་གོས་དམར་འཇམ་སེང་ཁ་ལྔ་ཕྱག་བདར་གྱིས་གཞལ་ནས་གཅོད་པ་གནང་བ་ངེད་རང་སོགས་སྐུ་འཁོར་གྱིས་

ཀྱང་ངེས་པ་ལྟར་བཅས་འདུག་ཅིང་།
ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཚུར་འབུལ་བ་གནང་བའི་ཞུ་ཤོག་གི་དོན་ཧ་ལམ་ངེས་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་ཕྱག་བྲིས་ངོ་བོ་ཚོ་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་བ་གནང་གི་ཡོད་པར་བཙལ་ནས་བལྟས་
པར་སོ་སྐྱེའི་རྨི་ལྟས་ལ་འཁྲུལ་པ་ལས་ཅི་མཆིས་ཀྱང་ད་ལམ་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུའི་ནུབ་ཆོས་སྡེ་ཡས་མས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ལྷ་ས་སོགས་ཚང་མའི་སྟེང་ནས་དར་སྣ་ཚོགས་འཕྱར། དུང་རྒྱ་གླིང་རོལ་མོ་གནམ་ས་ཁོལ་བ་ལྟ་བུའི་བློ་འདས་དང་། དེ་
ནས་ལྕང་གསེབ་ཤར་གྱི་གླིང་གསེབ་དེར་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་ཆིབས་རགས་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

470

རྣམས་ཤར་དུ་ཞལ་བསྒྱུར་ནས་ཕེབས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ངེད་རང་ལྕང་གསེབ་ཀྱི་སྒོ་ཤར་
མའི་ནང་ལོགས་དེར་ཡིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་པ་ན། གོང་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་ཐང་གིས་ཕེབས་པའི་ཕྱག་ནས་དགེ་སློང་ལགས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་ཕེབས་
འདུག་པར། ང་རང་གི་བསམ་པར་སྔ་སོར་སྐུ་ཞབས་ནས་ཐོན་གྲུབ་གཤིས་འདིར་སླར་ཡོང་བ་མཁྱེན་ན་མི་རུང་སྙམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐག་ཉེ་སར་ཕེབས་པས་མོས་འདུན་ཆེན་པོས་ཁ་བཏགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མཇལ་དར་ཕུལ་ནས་ཕྱག་འབུལ་ཞུས་སོང་བར། སྐྱབས་མགོན་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཕྱག་ལན་གྱི་རྣམ་པ་གནང་བ་ལྟ་བུས་གོས་ཆེན་
དམར་པོ་ཁ་ལྔ་འབྲེལ་ཞིག་ཚུར་གནང་བ་དང་མཉམ་དུ་ཁྱེད་དཔོན་སློབ་འགོར་པོ་བྱུང་ཕེབས་པའི་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཉམས་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱི་དེར་
ཕེབས་སོང་བ་ན། དེའི་ཉེ་འཁོར་ཚང་མར་ཆིབས་བཤོལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལྟ་བུའི་རྟ་སྒ་ཆས་སྤྲད་ཅིང་ཞོན་མཁན་མེད་པའི་སྒ་སྟོང་དུ་བཞག་པ་འཁྲིད་མི་ཡང་བུད་མེད་
རྒྱན་ཆ་མཆོར་མི་མཆོར་ངེས་མེད་ལ་ངོ་བོ་བུད་མེད་ཁོ་ནས་གང་བ་ལྟ་བུའི་ཁྲོམ་གྱི་

དབུས་དེར་ས་སྟོངས་ཁོར་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་ཤིང་སྡོང་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བཞུགས་གདན་སྟན་དམར་རྐྱང་པར་བཏིང་བའི་ཁར་གོང་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོར་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་ནས་ཕྱག་དབང་དང་བསླབ་སྟོན་མང་པོ་ཞིག་གནང་རྩིས་འདྲ་ཞིག་ལ། སྐུ་
གཞོགས་དེ་ན་བཙུན་པ་བན་གཟུགས་སྨུག་འཛི་རེ་བ་བག་དྲོ་བ་ཞིག་གིས་ད་ཕེབས་
པ་དགའ་ཕྱིར་ཕེབས་འགོར་པོ་འོང་ཞེས་ཡང་ཡང་ཞབས་བསྐུལ་ཞུས་ནས་ཕེབས་
པ་སོགས་བྱུང་བ།
རང་རེའི་བསམ་ཚོད་དར་འཕྱར་དུང་འབུད། ཆིབས་བུད་མེད་ཀྱིས་ཁྲིད་པ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

471

ཕེབས་པར་ཞབས་བསྐུལ་ཞུ་བ་སོགས་གང་ཅི་ནས་མཁའ་འགྲོའི་བསུན་མ་ལྟ་བུའི་སྐུ་ཚེའི་བར་ཆད་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་མིན་ལ་ཆེ་སྙམ་གནས་ཚུལ་དང་སྐུ་རིམ་ཞབས་བསྐུལ་འབུལ་བ་དང་སྦྲགས་ཞབས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་འབུལ་དུ་སོང་ཞེས་སོགས་
འདུག ཚེས་ཉེར་བདུན་གྱི་ཉིན་གདུང་མཇལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་ངེད་དང་ལྷན་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་
མྱུར་ཕེབས་དང་། དེ་ཡང་གསལ་བ་བསྟན་སྲིད་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྨོན་དང་། ངེད་དུ་བགྱིད་དགོས་ཚུལ་སྩལ་ཞིང་། སང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མངལ་དུ་
ཕེབས་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་དང་བསྟན་སྲིད་སོགས་ལ་ལེགས་པ་བྱུང་ཚུལ་གསུང་ངོ༌། །

༤༽༧རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་ཟིན་པས་དགོངས་རྫོགས་ལ་མི་ལྟོས་ནའང་དྲང་དོན་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་གསོག་ཆེད་རྣམ་དཀར་དགེ་སྒྲུབ་ཅི་བྱས་དང་། དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་འཕྲོ་མཐུད་གླེགས་བམ་རྣམས་གྲུབ་རིམ་དང་མཇུག་དགེ་བསྔོའི་ཚིགས་བཅད།

(འདིའི་མཚམས་མ་རག) དེ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་འདི་ཉིད་འཕགས་པ་ཕྱག་ན་པདྨ་དོན་དམ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་
དང་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་སྐྱེ་སྤྲུལ་གྱི་ཚུལ་
བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱི་དགོངས་རྫོགས་སོགས་མ་དགོས་
ནའང་(༣༥༩ ཉ་༢།

༤༨༩ འ་༨)བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དྲང་དོན་དང་བསྟུན་སྙུན་པ་
ལ་སོགས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུའི་སྒྲིབ་ལྟུང་གི་རིགས་རྣམ་པར་བྱང་ནས་ཆོས་ཀྱི་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

472

འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བསྐོར་བ་སོགས་དགོངས་བཞེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུགས་སྨོན་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་རྫོགས་པའི་བསག་སྦྱང་ཆེད་བཀའི་སློབ་
བུ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྒོ་གསུམ་གྱི་འབད་པ་ཆེན་པོས་དགུང་ཞག་གི་ཁོངས་
དང་དེའི་རྗེས་འཐུད་དུ་མུ་མཚམས་མེད་པར་ཞབས་བརྟན་དུ་ཁ་གཡར་བའི་མཆོད་གནས་སྡེ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྔགས་གསར་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲུབ་
མཆོད། བཀའ་བསྒྲག འདོན་མཆོད། མཆོད་སྦྱིན། གསང་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཞེངས་
ལ་སོགས་གླེགས་བམ་ (སྔ་མོ་གླེགས་བམ་ཀ་ཁ་ག་གསུམ་རང་རྣམ་དང་། དེའི་འཕྲོ་མཐུད་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་སྡེ་སྲིད་རང་ནས་གསུངས་པས།) ང་པ་ནས་བཟུང་གོང་མ་རྣམས་སུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ཆུ་བྱ་ཡན་གྱི་རྒྱུ་སོང་དངུལ་དུ་ཕབ་པར་སྲང་དགུ་འབུམ་
བཞི་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་དོན་དགུ་ཞོ་བཞི་འབྲུར་ཕབ་གཤོར་ཁལ་བྱེ་ཆེན་གཅིག་དང་ས་ཡ་བདུན་བཞི་ཁྲི་དགུ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སོ་བདུན་བྲེ་བཅོ་བརྒྱད།

(སྤྱིར་ཆོས་སྐུའི་རྟེན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟེན་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་ཆེ་བའི་གསེར་
གདུང་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། དེ་བསྟུན་བསམ་ཡས་ལུགས་གསུམ་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ལྟར་དཀོན་
མཆོག་མཆོད་པ་དགེ་བདུན་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཚོགས་མཆོད་ཅིག་འཛུགས་ཐུབ་རེ་བྱུང་ཡང་། གསང་སྒོའི་སྟབས་མ་ནུས་པར་རིམ་ལུས་རང་ཡང་ན་ཤི་རང་དབང་དཀའ་གཤིས་བསམ་པ་ལམ་ལུས་བྱུང་དོགས་ལ་བརྟེན། ཞབས་བརྟན་དུ་ཁ་གཡར་ཐིག་གུ་བརྐུས་སུ་བགྱིས་ན་དྲག་གམ་སྙན་པའི་སྙིང་ཁམས་བསྐྱེད་དེ།)
(གོང་གུག་རྟགས་ནང་བཅུག་པ་ནས་འདི་བར་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བཙལ་ཡང་མ་རག)

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

473

(བར་འཇུག་འདི་གླེགས་བམ་ལྔ་པའི་འཕྲོས་རེད།) ཤིང་ཁྱི་ལོ་ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོའི་དུས་སྟོན་ཁྱད་པར་ཅན་བཙུགས་པའི་ཞིབ་ཆ་བཅའ་བསྒྲིགས་བྱང་ཆེན་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་གྱི་ལོ་གཅིག་པོ་འདཱི་ལྷ་མཆོད་མི་མཆོད་གཉིས་ཀ་ཁྱོན་བསྡོམས་དངུལ་སྲང་བཞི་འབུམ་དགུ་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་ཞོ་གསུམ་སྐར་ཕྱེད་དྲུག འབྲུར་ཕབ་གཤོར་ཁལ་ས་ཡ་བརྒྱད་
བརྒྱད་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་སུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་བྲེ་བདུན་ཕུལ་ཕྱེད་ལྔ།
ལྕགས་རྟ་ལོ་རྨང་བཏིང་ནས་ཤིང་ཕག་ཏུ་འབྱོངས་པའི་མཆོད་སྡོང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་

གཅིག་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཞིབ་ཆ་དཀར་ཆག་ཐར་གླིང་རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་པའི་གྲུ་རྫིངས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་སོང་དངུལ་དུ་བསྒྲིལ་བ་སྲང་ས་ཡ་གཅིག་དང་ལྔ་
འབུམ་བཞི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དོན་དགུ་སྐར་ཕྱེད་ལྔ། འབྲུར་ཕབ་གཤོར་ཁལ་བྱེ་
ཆེན་གཉིས་དང་ས་ཡ་བདུན་བརྒྱད་འབུམ་བདུན་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་བྲེ་བཅུ་དྲུག་ཕུལ་ཕྱེད་ལྷག་བཅས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་གླིང་། རྡོར་
སྨིན་བཀྲས་ཆོས་སོགས་ཆོ་ག་དང་དེའི་ཡན་ལག་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་བདེན་
ཚིག་གིས་དབུས་རབ་གནས་སྐོར་གྱི་ཡོན་བསྙེན་བཀུར་རབ་སྟོན་སོགས་ཁྱོན་
བསྡོམས་དངུལ་དུ་བཀུག་སྲང་དྲུག་ཁྲི་དགུ་སྟོང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་ཞོ་དགུ་སྐར་
ཕྱེད། འབྲུར་ཕབ་གཤོར་ཁལ་ས་ཡ་གཅིག་དང་ཉིས་འབུམ་བཞི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཅུ་བཞི་བྲེ་དྲུག ཚོགས་མཆོད་ཀྱི་རུང་ཁང་གསར་པ་གསུམ་གྱི་ཁྲོ་སྔ་སོར་གྱི་ཁྲོ་
རིགས་ལས་ཆེ་བ་དྲུག་དང་རྙིང་པའི་མཐིལ་བཅས་འདི་ལོ་བླུག་པར་(༣༥༩ བ་
༦།

༤༩༠ འ་༤)ཕོགས་གླ་སོགས་བསྡོམས་རིན་གོང་དངུལ་བཀུག་སྲང་བརྒྱད་སྟོང་ལྔ་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

474

བརྒྱ་སོ་བདུན་ཞོ་ཕྱེད་གསུམ། འབྲུར་ཕབ་གཤོར་ཁལ་ཆིག་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་སུམ་སྟོང་
དྲུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་བྲེ་བཅུ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ཚོགས་མཆོད་ལེ་ལག་གནས་ཆེན་དུ་དུས་བཟང་གི་མཆོད་འབུལ་གྱིས་དབུས་ཇ་ཚུལ་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྱིས་

གཙོས་ལོ་སྐོར་རེའི་བསྡོམས་ཁྱོན་དངུལ་སྲང་ཉིས་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དང་བཞི་སྐར་ལྔ་འབྲུར་ཕབ་གཤོར་ཁལ་ས་ཡ་བཞི་བདུན་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་བདུན་

སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དོན་གཉིས་བྲེ་བཅོ་བརྒྱད་ནམ་ཡང་ཆག་མེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཇི་སྲིད་བར་
དང་། ལྷ་མཆོད་འགྱེད་དང་མི་མཆོད་མངའ་འབངས་ཁག་བསུན་གྱི་ཁྱད་ཙམ་ལས་ཤིང་ཕག་ལོ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་དངུལ་དུ་བཀུག་པར་སྲང་ཉིས་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དོན་དྲུག་སྐར་ལྔ་ལྷག་བཅས། འབྲུར་ཕབ་གཤོར་ཁལ་ས་ཡ་བཞི་བདུན་འབུམ་དགུ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བདུན་བྲེ་བདུན་ཕུལ་གསུམ་སྟེ་དགོངས་
པ་རྫོགས་ཐབས་ཤིང་ཕག་ཡན་གྱི་བསྡོམས་ཆེན་བདུན་ཁྱོན་བསྒྲིལ་བར་དངུལ་
སྲང་ས་ཡ་གསུམ་དང་ལྔ་འབུམ་དགུ་ཁྲི་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དོན་དྲུག་སྐར་ཕྱེད་
དྲུག་རྣམས། འབྲུར་ཕབ་གཤོར་ཁལ་དུང་ཕྱུར་ཕྱེད་བྱེ་ཆེན་གཅིག་ས་ཡ་བཞི་འབུམ་ཚོ་དྲུག་བརྒྱད་ཁྲི་དགུ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་བྲེ་བཅུ་དགུ་ཕུལ་ཕྱེད་ལྔ་ལྷག་
བཅས་རྣམས་ཤིང་ཕག་ལོ་ཡན་དུ་རྗེ་བླ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་
མ་ལྟོས་ནའང་རང་ཅག་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྗེ་བླ་མ་མཆོག་གིས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་ཆོས་འཁོར་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐོར་ཞིང་། དེའི་མཐུས་ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

475

ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའམ་སྲོག་ཤིང་དུ་གྱུར་པ་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་གི་ཆོས་སྲིད་བསྐལ་བརྒྱའི་བར་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་འཕེལ་བ། བྱེད་པོ་བདག་ཀྱང་ཟབ་གསང་གི་ལུང་དང་བཀས་འཆེས་པ་ལྟར་ཡང་སྲིད་ཀུན་ཏུ་ཡབ་རྗེ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་མཐར་ཐུག་སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བསྒྲུབས་
ཤིང་སླད་ཆར་ཡང་གོང་སྨོས་ཕྲན་བུའི་འགྱུར་ཁྱད་ལས་ཕག་ལོ་འདི་བཞིན་ཇི་སྲིད་
ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་བཟང་པོར་བཙུགས་སོ། །
(དེ་ལྟར་༣༦༥ བ་༢། ༤༩༨ འ་༣) རྗེ་བླ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་གངས་
ཅན་གྱི་བླ་ཆེན་པཎ་གྲུབ་གཞན་མ་ལུགས་རང་གི་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་དྲན་པ་
ཡིན། དེས་ན་སྐྱེས་རབས་འདི་ཡིན་སོགས་ཁ་ཕོར་ཁྱེར་ཏེ་བརྗོད་དགོས་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཁྲུལ་མེད་འཇམདཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་དང་། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕ་བུ། ཐང་ཡིག་སྡེ་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་དབུས་

ཟབ་གཏེར་དུ་མ་ལས་ལུང་གིས་བསྟན་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་བུ་སྟོན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ས་པཎྜིཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པའི་གྲགས་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་མདོར་ན་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་བལྟམས་པའི་དུས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་

ལ་སོགས་ཆ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དབྱེ་བ་སྤུ་ཙམ་མེད་པ་བདག་གི་བླ་མ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་མགོན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་འགྲོ་
སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

476

ནང་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སེམས་ཀྱིན་བཅོས་མིན་དད་དང་གུས་པ་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་ངོ་མཚར་བའི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་དྲན་པས་ཡིད་སྐྱོའི་འདྲེན་
བྱེད་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་དབང་མེད་དུ་ཤོར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སླར་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །

སྔོན་སྐྱེའི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་རང་དྲན་སྐྱེས་རབས་འདི་ཡིན་ཁ་ཕོར་ཁྱེར་བའི་བརྗོད་གཞི་གདམ་གྱི་མུཀྟི་ཀའི། །དོ་ཤལ་གྱིས་མིན་ཆགས་བྲལ་རིན་ཆེན་སེམས་
དཔའི་ངང་ཚུལ་གང་དང་འཚམས་པར་གཟུགས་སྐུའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆུ་ནང་ཟླ། །དུས་མཐར་སྡོམ་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་ཕེབས་བཀའ་དང་གླེགས་བམ་ཐང་ཡིག་ཟབ་གཏེར་ལུང་མང་པདྨ་གྲོལ་བའི་ཁར། །བལྟམས་པའི་གཟའ་སྐར་ཕྲ་མོའི་ཆས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་རྣམ་དབྱེས་སྟོངས་པའི་སྙན་པོའི་དར་དིར་གླུ་དབྱངས་ཅན། །

བསམ་ཀྱིན་སླར་ཡང་དྲིན་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ངག་གི་དཔལ་འབར་དབང་
ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ། །བློ་གསལ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་རྟག་འདྲེན་པར། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །མི་ཕྱེད་དད་པས་སྙིང་ནས་གསོལ་འདེབས་
ན། །བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེས་རྗེས་བཟུང་ཞལ་འཆེས་རྣམས། །འགྱུར་མེད་རྡོ་བའི་
ཁམས་ཀྱི་རི་མོ་བཞིན། །མི་འབྲལ་བརྩེ་བས་བཟུང་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབས། །
ཆེས་ཡངས་བློ་གྲོས་རབ་ཏུ་རབ་གསལ་སྨྲ་བའི་རོ་འཛིན་འཇུག་བརྒྱའི་གར། །གར་མཁན་ལག་བཞིན་ཀུན་ནས་ཀུན་གཡོ་རྣམ་བཀྲའི་རིག་པ་བརྒྱ་བྱིན་

གཞུ། །གཞུ་ལྟར་རྣམ་འཁྱོག་རིང་ནས་རིང་པོའི་ཚེ་དང་བསྐལ་པ་སྟོང་བར་དུ། །དུ་མས་བརྗོད་ཀྱང་ཡང་དག་ཡང་རྩེ་སོ་སྐྱེས་གཞན་དུ་ག་ལ་ཡིན། །

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

477

ཁྱད་པར་ཚད་མའི་མགོན་པོ་འདཱི། །གྲངས་མེད་ངོ་མཚར་སྐུའི་ཕྲེང་བ། །དཔག་དཀའ་འགྲོ་བ་སྨིན་གྲོལ་གྲུས། །སྲིད་པའི་ཆུ་གཏེར་སྒྲོལ་མཛད་པའི། །མཐའ་དང་
བཅས་པ་མགྲིན་པའི་སྦུབས། །ལས་འོངས་གཏམ་གྱི་མལླི་ཀ །སྤེལ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
སྒྱིད་སྐྱུར་ཞིང་། །རྡོ་རྗེ་རྣོན་པོ་མ་ཕམ་སོགས། །བྱང་སེམས་རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་རྣམས། །བརྗོད་དང་བརྗོད་བྱའི་གདམ་ཚད་ལས། །འདས་ཞེས་རང་གི་དམ་བཅའི་
ཁུར། །ལྕི་བའི་ཟོལ་གྱིས་ཞིང་གཞན་བྲོས། །

ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་གསེར་གྱི་མངལ་ཅན་ཚིག་གི་བདག །བློ་ཆེན་ཉི་མ་
འབུམ་སྡེའི་སྣང་བའི་ཡུལ་འདས་ན། །བློ་དམན་བདག་ལྟའི་བརྗོད་འདོད་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གྱིས། །གཞལ་ཡང་བྱིས་ལས་བྱིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངལ་བར་ཟད། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྡོ་རྗེ་རི་རབ་རྡུལ། །རྡུལ་ཕྲན་ཉིད་དུ་འདྲེན་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་རྗེས། །རྗེས་གནང་མཛད་པའི་ཕ་རོལ་སྟོན་པའི་བློ། །བློ་དམན་བདག་འདྲས་བརྗོད་པ་ངལ་བའི་རྒྱུ། །འོན་ཀྱང་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཆོས། །ཉིད་ཀྱི་བསྟན་
པ་འོད་སྲུང་ལ་གཏད་བཞིན། །བོང་བའི་རང་བཞིན་དག་པའི་གསེར་ཉིད་དུ། །གཟིགས་ནས་ཆོས་སྲིད་སྣང་བ་ཁོ་བོར་སྩལ། །མགོན་ཉིད་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཚད་འཛིན་དུ། །ངོ་མཚར་ཕྱག་རྒྱའི་གསེར་གྱི་རེ་ཁཱ་ནི། ཁམས་གསུམ་མུན་ལས་
རྒྱལ་བའི་ཟིལ་ཆེན་པོ། །མཚར་དངར་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་རྣ་བར་

བསྒྲགས། །ལེགས་བྱས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱོགས་དང་གླིང་། །ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་
དཔུང་པ་དར་དྲག་གི། །ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར། །བྱེ་བའི་
ལུས་སྤྲུལ་གཞལ་ཡང་འཁོར་བར་དཀའ། །

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

478

(༣༧༤ ཉ་༤། ༥༠༧ འ་༦) རྩ་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་བྱེད་པོ་རུ། །ཡང་དག་དྲན་པས་དད་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག །ཞིང་རྡུལ་མཉམ་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཡན་ལག་

མཆོག །ངེས་པར་ས་ལ་བཏུད་དེ་གུས་བགྱི་འོ། །དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་ཆུ་གཏེར་
ལས་སྐྱེས་པའི། །ཚིག་སྦྱོར་བདུད་རྩིར་འཆར་བ་ཟླ་བའི་བུ། །ཕྱོགས་འཛིན་མུན་པ་
བསལ་ཕྱིར་གཟུར་གནས་ཀྱི། །མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ཡོན་དུ་
སྦྲེང་། །དུག་གསུམ་མེ་ལྷའི་མངལ་དུ་བཞུ་བའི་ལྕགས། །ཐར་པའི་སྲོག་གཅོད་རལ་
གྲིར་རྣོ་བའི་རྒྱུན། །རྣམ་སྨིན་ཟུག་རྔུར་འཛག་པ་སྡིག་པའི་ལས། །མ་ལུས་མཐོལ་ཞིང་འགྱོད་པས་དེང་འདིར་བཤགས། །དམ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་བསྟན་པ་ཀུན་གསལ་ཉི། །ངེས་པར་འཆར་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཁོ་ནའི་ཡུལ། །ཡིན་མོད་གང་གི་མཛད་པ་དྲི་མེད་དང་། །མཐུན་པའི་ཚིག་ཙམ་སྨྲ་ལའང་རྗེས་ཡི་རངས། །འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་སྦྲུལ་གྱི་རོ་འཛིན་ལྟར། །མི་བརྟན་གཡོ་བའི་ལམ་དུ་ཉམ་ཐག་པའི། །འགྲོ་བ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར། །བླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྗེས་སུ་བཟུང་། །འགྲོ་བའི་
ལས་བཞིན་ཞི་བའི་དབྱིངས་ཉིད་དུ། །གཤེགས་པར་བཞེད་པ་མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་ལམ། །འོན་ཀྱང་བདག་སོགས་ཞིང་འདཱི་གདུལ་བྱ་རྣམས། །མ་རྫོགས་དེ་སྲིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །དེ་ལྟར་བགྱིས་པའི་དགེ་ཚོགས་ཡངས་པའི་
མཐའ། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་བདག་ཅག་གི། །ལེགས་བྱས་ཆུ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུམས་པའི་གནས། །བྱང་ཆེན་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བསྔོ། །
(༣༧༦ བ་༤། ༥༡༠༥) རྒྱལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ལེགས་བྱས་ཡོངས་འདུའི་འཁྲི་ཤིང་ཡལ་འདབ་ཡ་མཚན་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འབར་བས་སྲིད་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

479

ཞིའི། །ཀུན་དགའི་གཉེན་གྱུར་རྒྱ་ཆེ་གཏམ་གྱི་སྦྲང་རྩིའི་དོག་པ་ལན་གཅིག་མིན་
པར་བསྔགས་འོས་ལེགས་བཤད་དཔྱིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྒྲུབས། །བློ་གསལ་བུང་
བའི་དབྱིངས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོག་བྱེད་དད་པ་མ་སྨད་བསོད་ནམས་མཐུ་
ཡིས་བདག་ལ་ཆ་ཤས་ཙམ། །བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་གྲགས་པ་གསལ་བྱེད་ཡི་གེར་རབ་
བསྐྱེད་རྟོགས་བརྗོད་འཕྲེང་འདི་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་དུ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དཔག་ཡས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པར་མང་པོར་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་མཐུ། །བཀྲ་ཤིས་གང་ཞིག་ཟད་མི་ཤེས་པར་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་སྲིད་རྩེར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དམ་པའི་
སྣོད། །བཀྲ་ཤིས་གང་ཞིག་ཡུན་དུ་བརྟན་དང་གཡོ་བའི་ས་གསུམ་འཇིག་རྟེན་ཡངས་པའི་ཁམས་ཀུན་དབང་དུ་བསྒྱུར་ཐོབ་ནས། །བཀྲ་ཤིས་གང་ཞིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྣང་བའི་གཏེར་བརྒྱ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཛ་ཡན་ཏུ།
ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་བརྩེགས་རྒྱལ་པོ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་ཚུལ་བཟུང་ནས་གང་འདུལ་གྱི་འགྲོ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐུའི་བཀོད་པ་བགྲང་ལས་འདས་པ་བསྟན་པའི་ནང་ཚན་འདུལ་
ཞིང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་དུས་གཞན་ལས་ཐུགས་
རྗེའི་འཇུག་པ་ཆེ་བ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རོལ་པ་ཟམ་མི་ཆད་བདུན་ཕེབས་པའི་ལྔ་པ་
སྡོམ་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་བཟུང་བ་རྗེ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྡེ་ཞེས་མཚན་ཐོས་པས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་ཉམ་ངའི་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

480

གཡང་ལས་སྒྲོལ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་པ་ནི།
(༣༧༧ བ་༥། ༥༡༢ ཐ་༣)འདི་ཞེས་ཚད་བཟུང་བ་ལ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་མོད།

འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོ་དང་མཚུངས་པར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་ཉེར་བཞི། ནང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསན་ཡིག་གངྒཱའི་ཆུ་རྒྱུན་པོད་བཞི། ཐུན་མོང་པ་ཕྱིའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཕྱི་
གསལ་ནང་གསལ་གྱི་གོས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཀཱུ་ལ་དང་མཚན་དོན་མཚུངས་པའི་
གླེགས་བམ་ཀ་ཁ་གཉིས་དང་ག་པའི་སྟོད་ཆ་ཡོངས་རྫོགས། སྨད་ཆ་བཀའ་སམ་དུ་
ལྗགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་ཕྱིའི་ཟིན་བྲིས་དང་རྗེས་སུ་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་
གྲགས་པས་ག་བསྒྲིགས་པ་བཅས་གླེགས་བམ་གསུམ་གྱི་འཕྲོས་མ་རྣམས་(༣༧༩ བ་
༢། ༥༡༤ ཐ་༩)ཆུ་ཕག་ལོ་རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་པས་ཀྱང་ད་ཆ་རྣམ་ཐར་གྱི་

མཇུག་རྣམས་ཁོ་བོས་བགྱིད་དགོས་བཀའ་ནན་ཆེན་པོ་སྩལ་བ་ལྷུར་བླངས་ཏེ། རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་འཚོ་བ་ཚིག་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་བཞིན་གྱི་བཀའ་འབངས་སློབ་བུ་བརྡ་སྤྲོད་ཀུན་བཤད་
ཀྱི་མིང་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་བློ་ལྡན་གདོང་དྲུག་བསྙེམས་པའི་ལང་ཚོ་གསར་པའམ། མངལ་དུ་མ་ཆགས་གོང་ནས་གིང་ཆེན་ཚངས་པས་བཏགས་པ་དཀོན་ཅོག་དོན་གྲུབ་བམ། རྗེ་བླ་མ་ཆེན་པོས་ཐུན་མོང་དུ་སྩལ་བ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་དུ་བུད་དྷ་ཨཔྟིར་འབོད་པ། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་སྩལ་དུས་རྡོ་རྗེ་ཐོགས་མེད་ཡང་སྩལ་དང་། པདྨ་བདེ་ཆེན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

481

སྩལ་དུ་ཐོགས་པས་(༣༨༠ བ་༦། ༥༡༦ ཐ་༤)རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་དུ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་ནས་བགྲང་བྱ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དོན་དྲུག སྣང་བ་
མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཉེ་ལམ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་རྩེ་མོ་སྟོན་
ཆེད་སིན་དྷུ་རྒྱ་མཚོར་པདྨའི་སྦུབས་སུ་བརྫུས་ཏེ་བལྟམས་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དོན་གཉིས། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་ནས་དགུ་བརྒྱ་ཞེ་བདུན། རྒྱལ་བློན་སྔ་
དར་གྱི་དུས། བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྲུབ་བཏབ་ནས་དགུ་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་དང་། ཕྱི་

དར་གྱི་གཙོ་བོ་འཇམ་མགོན་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་འདུལ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་
སྤེལ་བར་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱིས་རོལ་པ་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་བལྟམས་ནས་སུམ་བརྒྱ་
དང་སོ་དགུ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་བརྩེགས་རྒྱལ་པོ་སྡོམ་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་འཛིན་པ་རྗེ་བླ་མ་ཆེན་པོ་ལྔ་པ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་མཛད་པའི་ཐ་མ་རྔ་ཆེན་གྱི་ལོ་དབོ་ཟླའི་མར་ངོའི་དུས་ཆེན་
ལ་བསྟན་ནས་བགྲང་བྱ་བཅུ་བཞི་དང་། བདག་སོགས་གདུལ་བྱའི་ལེགས་བྱས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་དྲུག་པ་སྨྱོས་གདུང་ཆེན་
པོར་བལྟམས་ནས་བཅུ་གསུམ། ཐུན་མོང་དྲང་དོན་དང་བསྟུན་པའི་ལྔ་པའི་བསགས་སྦྱང་གི་ཆེད་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཚོགས་མཆོད་གཤེགས་པའི་ལོ་ཟླའི་
དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་ཚུགས་ནས་ལོ་གཉིས། དེ་དག་གི་མཆོད་ཡུལ་གཙོ་བོ་འཛམ་
གླིང་རྒྱན་གཅིག་རྟེན་བརྟེན་པ་རབ་གནས་ཀྱིས་མཐའ་རྟེན་འབྱོངས་ནས་ལོ་གཅིག་
བཅས་ཀྱི་ལོ་གྲངས་འདས་ཤིང་། མེ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་གྲོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་དགེ་བའི་ཉིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་དཔེ་རིང་ལས་མ་རག (༥༡༨ འ་

༧ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་འཕྲོ་མཐུད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

482

༢) བགྱིས་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ལེགས་ཤིང་གཟི་བྱིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་
པར་གྱུར་ཅིག །

རྣམ་ཐར་འདིའི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་འཕྲོ་མཐུད་གླེགས་བམ་བཞི་པ་ ༡༡༩༦ དང་། ལྔ་པ་ ༡༡༩༧། དྲུག་པ་ ༡༡༩༨ བཅས་རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་སྐྱེལ་ནང་འཁོད་འདུག དཔེ་རིང་ཁག་གི་གླེགས་བམ་བཞི་པ་ལ་ཤོག་གྲངས་ ༣༦༠ དང་། ལྔ་པ་ལ་ཤོག་གྲངས་ ༣༣༨དྲུག་པ་ཤོག་གྲངས་ ༣༨༣ ཡོད་དགོས་རྒྱུ་ལ་གངས་སྐྱིད་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དཔེ་རིང་དེར་ ༨༢དང་ ༨༣ མི་ཚང་།

༢༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས་པ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་པར་འགྲེམས་བྱས་པ། གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་ ༡༧༨ དང་། ༡༧༩། ༡༨༠ གསུང་འབུམ་ནང་གསེས་དེབ་ཕྲེང་ ༨། ༩། ༡༠ པ་བཅས་ཡིན། འདིར་མཁྱེན་རྟོགས་ཆེད་ལས་གླེགས་བམ་གསུམ་པ་ལས་བླངས་རིགས་མི་འདུག སེར་གཙུག་དེབ་རྣམས་རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༢༡༣༧ དང་། ༡༢༡༣༨།

༡༢༡༣༩ བཅས་རེད།

483

༄༅། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཏམ་སྙན་
ལྷའི་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༽ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་བསྟོད་དང་འདུན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དམ་པ་འདིའི་ཆེ་བ་དང་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་འཁྱོག་བརྗོད་ཀྱིས་མ་བསླད་

པ་གཟུར་གནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་སྤེལ།

༄༅། །རྨད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་ས་འཛིན་རྩེ་མོར་ཚོགས་གཉིས་ཐ་གྲུར་ཡངས་པའི་ཁང་བཟང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་གྲིབ་བསིལ་ཅན། །ཟབ་ཞིའི་དབྱིངས་སུ་

རིང་ནས་མནལ་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སླར་ཡང་འཁྲུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་ལྡན་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པ་རུ། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་བ་གམ་མངོན་པར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་གྱི་ལྕོག་རབ་བརྩེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་
ཉིད། །གསལ་བར་བྱོན་པ་གང་གི་དྲིན་གྱིས་དགེ་ལེགས་མཆོག་སྩོལ་གྲུ་འཛིན་བདག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

484

པོ་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དུས་ཀུན་མཆོད། །

དམིགས་མེད་ཆོས་སྐུའི་དབྱིངས་སུ་རྟག་རོལ་ཀྱང་། །རབ་འབྱམས་ཞིང་དུ་
བགྲང་ཡས་གཟུགས་སྐུ་ཡི། །སྣ་ཚོགས་འཕྲུལ་གྱིས་ཟློས་གར་སྒྱུར་མཛད་པ། །བརྩེ་
ཆེན་ཕྱག་ན་པདྨོས་རྟག་ཏུ་སྐྱོངས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་
གཏེར། །གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྲིན་ལས་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་། །ནམ་ཡང་གཡེལ་མེད་འགྲོ་
ལ་འཇུག་མཛད་པ། །དྲིན་ཅན་རྩ་བརྒྱུད་བླ་མ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་
འཇའ་འོད་འཁྱིལ་པའི་དབུས། །ཟླ་གཞོན་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་འདྲའི་དྭངས་གསལ་སྐུ། །རིན་ཆེན་བཻཌཱུརྱ་ཡི་རྒྱུད་མངས་ཅན། །གདོང་བཞིའི་བུ་མོས་བདག་ལ་སྣང་བ་སྩོལ། །འཕགས་པའི་སྤྲུལ་ཞིང་ཁ་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་སུ། །དག་དང་མ་དག་དུ་མའི་སྣང་ངོ་རུ། །གང་འཚམས་ཕྱག་ན་པདྨོའི་སྒྱུ་མའི་གཟུགས། །ཅིར་ཡང་འཆར་དེའི་ཚད་བཟུང་སུ་ཡིས་རྙེད། །ཁྱད་པར་གང་དེའི་གསང་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལས། །ཤར་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་དྲི་མེད་ཟླ། །སྣ་ཚོགས་རྫིང་བུར་སྣང་བའི་ཇི་སྙེད་
གྲངས། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་གཞལ་བའི་སྐབས་ཕྲ་ན། །ཚུར་མཐོང་རྨོངས་པའི་སྨག་རུམ་འཁྱམས་པ་ཡི། །སོ་སྐྱེའི་བློ་ཡིས་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་གོ་སྐབས་བྲལ་མོད་ཁྱད་པར་དུ། །རྗེ་བཙུན་རེ་ཞིག་དགག་བྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །རྣམ་ཐར་

དུས་སུ་མ་བབས་འཆད་དཀའ་བས། །ཡུན་རིང་འགྱངས་ཀྱང་དེ་ཡི་རྟོགས་བརྗོད་ལ། །དད་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་དུ་མ་ཡིས། །ངོ་མཚར་མཛད་བཟང་ཡི་གེར་འབྲི་

འོས་ཞེས། །ནན་ཏན་བཀའ་ཡི་ཕྲེང་བ་ལན་མང་དུ། །སྤྱི་བོར་བབས་པས་རྣམ་ཐར་རགས་རིམ་ཞིག །འདིར་ནི་སྤེལ་ལ་གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དང་། །འཕགས་པའི་ངོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

485

མཚར་སྒྱུ་མར་དད་སྐྱེད་མཛོད། །
མི་མཐུན་ཉེས་སྤྱོད་དྲི་མའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་འདྲེན་སྲས་དང་བཅས་པ་
དགྱེས་པའི་གཏམ། །ངོ་མཚར་དོན་ལྡན་ཚིག་གི་འདོད་པ་འཇོ་བ་མཁས་མང་རྣ་བའི་བཅུད་དུ་ལྷུང་ལྷུང་འཁྲིགས། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་འཕྲུལ་གྱིས་རང་དོན་
ཙམ་ཞིག་རྗེས་སུ་མི་གཞོལ་བར། །གཞན་དོན་བརྩེ་བ་ཤུགས་དྲག་སྤྱོད་པའི་གདངས་སྙན་ལྷ་ཡི་ཏམྦུ་ར་ཡི་རྒྱུད་ལས་སྒྲོགས། །
དེའང་ཇི་སྐད་དུ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དག་ན་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

དག་ཡོད་དོ། །གང་དག་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ཀྱང་ཡོད། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་
ཚངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་དྲི་
ཟའི་གཟུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་ལ་དབང་
ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། དུས་དང་། སྐལ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་གིས་དེ་དག་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

486

བཀོད་པ་དང་། མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཁྱེན་པ་ལས་འཕགས་པ་གཞན་
གྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ལས་རིང་དུ་འདས་ན། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་དག་གིས་ཚད་དུ་བཟུང་ནས་འདི་ནི་འདཱིོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ག་ལ་ནུས།
(༤ བ་༥། ༥ འ་༡) བྱེ་བྲག་ཏུ་བདག་ཅག་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་

འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་མིའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དགག་བྱའི་དུས་བསྟུན་གྱི་མཚན་འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་ནམ། སླར་སྦྱར་བའི་མཚན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ། དོན་དངོས་ཀྱི་མཚན་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཞུ་བ་འདི་ནི་ངེས་དོན་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སངས་རྒྱས་
ཟིན་ཀྱང་།
རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཕྱག་ན་པདྨོའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དག་མ་དག་གི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་སྐུའི་བཀོད་པ་ཇི་སྙེད་པས་
གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་

ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་ཁང་བུར་ཆུད་པ་བདག་ལྟ་བུས་སྨྲ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཡུལ་ལས་རིང་དུ་འདས་པར་མ་ཟད། རྗེ་བླ་མ་དམ་པ་རང་ཉིད་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་སྦེད་ཅིང་། ཐ་ན་འཁྲུངས་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ། གདུང་རུས་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྦེད་པའི་ཚུལ་མཛད་ཅིང་། ཕྱིའི་མཛད་སྤྱོད་ཀྱང་སྐུ་མདུན་དུ་ཡུན་རིང་བཅར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

487

བའི་ཞབས་ཕྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ཚད་བཟུང་དཀའ་ཞིང་ཆ་མི་
ཐེངས་པའི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྒམ་པ་དང་། རྒྱུས་མེད་པ་ཚོས་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་

དང་གདུང་རུས་དགུང་ལོ་ག་ཙམ་བཞེས་སོགས་ཞུས་པ་ན། ང་རང་ཆུང་དུས་ནས་འཁྱམས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པས་ཕ་མ་ས་ཆ་སོགས་བརྗེད་འདུག་གསུངས་པ་དང་། མཚན་ཙམ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པ་ན་ཡང་ང་ལ་མིང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་འགའ་རེས་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ཞུས་པ་བྱུང་ན་ཐུགས་མི་མཉེས་པར་མཛད་དེ། རང་གིས་རང་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་གང་ནས་ཤེས་ཞེས་
བཀའ་བཀྱོན་པར་མཛད་པ་དང་། ས་ཆ་འདིར་ཕེབས་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན། དབུས་ནས་སྔགས་རམས་པ་ཟེར་བ་སྔར་ཐུགས་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་བླ་མ་འདི་དམ་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སོང་བར། ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ལྟོས་ཤིག་གསུང་མ་ཐག་གྲྭ་པ་དེ་ལ་གཟའ་བརྒྱབ་སོང་ནས་ཕྱིས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་
ཡོད། ཁ་ཅིག་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེར་སྤྲུལ་སྐུ་འདྲ་མིན་གཉིས་བྱུང་བ་གཅིག་ཡིན་པར་སྒྲོག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་སྐུ་འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱུང་འདུག་པ་དེའི་གཅིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པས་གླེང་བ་བྱས་ཚེ་དེ་འདྲ་རྐང་ནས་མ་ཟེར། ཁོང་རྣམ་པ་ས་ཆ་དེ་དང་དེར་འཁྲུངས་པ་ད་ལྟར་དེ་དང་དེ་ན་བཞུགས་ཡོད་སྒྲོ་འདོགས་དེ་འདྲ་མ་ཟེར་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འགོག་པར་མཛད། དབུས་གཙང་ནས་ཡོང་བའི་གྲྭ་པ་རྒྱུས་ཡོད་དང་། གཞན་མདོ་སྨད་སོགས་ནས་གྲྭ་པ་བགྲེས་པ་སྔར་མཇལ་མྱོང་གི་རིགས་ལ་དམ་པ་ཉིད་ནས་རེ་ཞིག་གཞན་ལ་མི་སྨྲ་བའི་དམ་བསྒྲགས་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང་། ཆོས་སྐྱོང་ལའང་གཉེར་གཏད་མཛད་པ་བཅས་དགོངས་གཞི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

488

ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པའི་སྟབས། སུ་གང་གིས་ཀྱང་སྔར་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའང་བར་སྐབས་ཤིག་གི་བར་དུ་ཞུ་སྤོབས་པ་མེད་ལ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ང་ལ་དེ་ཡིན་དེ་མིན་གྱི་མིང་མང་པོ་མ་བཏགས། ཧ་ཅང་
གསལ་དྲགས་ན་ཆུ་ནང་གི་ཉའི་དཔེ་ཡིན། བླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ན། ལྷ་དེའི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན་འགྲོ་སྙམ་པ་གྱིས་ལ་

གསོལ་བ་ཐོབ་དང་དེ་ག་རང་དགེ་ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཐུགས་སྣང་དག་པ་དང་ཞབས་ཕྱི་ནང་མ་ལ་སྔར་ཁོང་རང་ཁམས།
དབུས་གཙང་། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ་སོགས་གནས་ཆེན་མང་པོར་གསང་སྟབས་ཀྱིས་

ཕེབས་པ་དང་། དེར་གྲུབ་པ་མཛད་པ་དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་རེས་ངུ་བྲོ་རེས་དགོད་བྲོ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་པོ་ཐོར་རེ་གསུངས་ཤིང་། དེའང་གཞན་ལ་མ་བཤད་ཅེས་ནན་ཏན་ཆེ་བ་མཛད་པ་ལས་དཀྱུས་སུ་ཆེར་གསལ་པོ་ཡེ་མི་གསུངས་ལ།
ཕྱིས་སུ་དགུང་ལོ་བགྲེས་སྐབས་གསེར་ཁོག་གི་བླ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞྭ་ལུ་བ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་པའི་ཞལ་སྔ་དང་། ཐང་རིང་བླ་མ་གོང་བ་ཞབས་དྲུང་སོགས་མང་པོས་རེ་ཞིག་གསང་དགོས་རྣམས་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་འགྲོ་བས་དེ་མིན་ཐུན་མོང་བའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་གནང་དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བརྟེན་ངོ་མཚར་བ་རགས་རིམ་ཙམ་ཤོག་དྲིལ་མཛད་ཡོད་ལ།

ཕྱིས་སུ་ཞིང་གཞན་དུ་ཕེབས་རྗེས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

489

པ་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་བདག་ལ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་བ་བློར་
ངེས་པ་ཚོ་ཅིས་ཀྱང་ཡི་གེར་ཐོབ་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ད་ལྟ་བྲིས་རུང་འགལ་བ་

མེད་ཅེས་གསུང་ནན་ཆེ་བར་ཕེབས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ང་དམ་པ་དེ་ལ་དག་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོར་བྲིས་ལ་སྐུར་
ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པས། དེང་དུས་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་བླ་མ་ལ་གཞན་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བརྗོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཞོར་རང་གི་ཆེ་བ་འདོན་པའི་ཐབས་དང་། གཞན་སུན་
འབྱིན་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་ཁོ་བོས་དངོས་སུ་གྲུབ་པའང་བཤད་པ་ལ་སྤོབས་པ་ཞན་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྟབས་རང་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་གནོད་པའི་སྒྲོ་སྐུར་དེ་འདྲ་བཤད་པ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཁར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་
ཀྱིས་ཐུགས་ཁྲེལ་བ་དང་། ཁོ་བོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱུས་ཡོད་པའི་མཆོག་དམན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ད་ལྟ་ཡོད་པ་དུ་མས་ཀྱང་ཁྲེལ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དམ་པ་འདི་ཉིད་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་དགག་བྱ་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བླ་མ་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་རྣམ་ཐར་གསལ་པོ་ཞིག་སྔར་ནས་བྲི་དགོས་ཡོད་པ་དུས་སུ་
མ་བབས་པས་རེ་ཞིག་འགྱངས་པ་ནི་དམ་པ་ཉིད་སྐྱོན་དང་དྲི་མས་གོས་པའམ།
བསྟན་སྲིད་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མཛད་པའམ། འཇམ་དབྱངས་གོང་མའི་ཐུགས་ལ་ཕོག་པ་སོགས་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་མོད། རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

490

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་སྦེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྙིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་
ཕལ་མོ་ཆེས་དེ་ལྟར་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགའ་ཞིག་གིས་སྙིང་རྗེ་གོ་ལོག་གིས་སྐྱེས་
བུ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྦེད་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡང་འདུག་པ་མཐོང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས། ལར་ད་ལྟ་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན། །རང་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། །གཞན་བསྟན་འཛིན་དགྲ་བོའི་དྭངས་མར་འཛིན། །ཚུལ་འདི་ལ་སྐྱོ་བ་གཏིང་ནས་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། ང་ཡི་ཕྲག་དོག་སྟོར་བས་སེ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱེར་ཏེ། །མིང་སྤོས་ནས་ལ་
རྒྱ་ཞེས་བཏགས་འདུག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འགའ་ཞིག་ལ་དམ་པ་འདཱི་ཡོན་ཏན་ནང་དུ་སྦས་ནས་རེ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིར་མ་བསྒྲགས་པ་དཔལ་དུ་ཤར་བའང་ཡོད་
མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་རྣམ་ཐར་ཁོ་ན་སྐབས་སུ་བབས་ནས་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་མི་སྤྲོས་སོ། །
དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་

ཐུགས་རྗེ་རབ་སྨིན་པ། །ལྔ་བརྒྱའི་མཐའ་འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས། །འབྲུག་གི་གད་མོ་ལྟར་སྒྲོག་བདུན་འབྱུང་བར། །བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་ཁུད་པ་དེ་ལས་བྱུང་། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲོག་པ་སྙན་པའི་གཏམ། །བདག་གིས་ཁ་བ་ཅན་ལྗོངས་སྐལ་བཟང་ལ། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བསྒྲགས་སོ་ལེགས་བཤད་འདི། །རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་
གྱིས་ལ་གར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་རབ་ཏུ་
སྨིན་པ་ལྔ་བརྒྱའི་མཐའ་འདི་ལ་འབྲུག་གི་གད་མོ་ལྟར་སྒྲོག་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

491

བ་བདུན་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཡ་གྱལ། དྲུག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་

གཏན་ནས་སྦེད་པར་འདོད་པ་ནི་གད་མོའི་གནས་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ནས་མོས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་འདྲེན་སྟོང་གིས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་
བརྗོད་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ནི་གོར་མ་ཆག ད་ལྟ་ཡང་དུས་གསུམ་གསལ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་འཁོར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་འཆད་པར་མཛད་ན། འདི་ལྟ་བུའི་དམ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྙིང་སྟོབས་
རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་རླབས་ཕྲེང་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅིས་མི་སྒྲོགདེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་དགེ་བློ་དང་བསམ་པ་གཅིག་ཏུ་
བྱས་ནས་བཀག་པར་འདོད་ཀྱང་ངལ་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་ཐར་གཞན་ལ་མི་སྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཉེར་གཏད་མཛད་པ་ཞེས་པ་ནི་དེ་དུས་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་པོས་ཆོ་
འཕྲུལ་འགྲན་པར་བསྐུལ་བ་ན། དུས་ལ་བབ་ནའོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་གང་དང་གང་ལའང་དུས་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདིར་མ་ཁྱབ། དགག་བྱ་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་དེ་སྐབས་ལས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ནུས་དུས་སུ་བབས་པ་

སུས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་ནས། དམ་པ་ཉིད་ས་མཐའ་ལ་འཁྱར་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་འཕྲལ་དུས་ཐོག་གི་མི་ཀུན་ངོ་ཤེས་བཞིན་ཡོད་པ་སྐབས་སུ་ཧ་ཅང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

492

གསལ་དྲགས་ན་བར་སྐབས་གཅིག་གི་བྱ་བ་རྣམས་རྫོགས་སོང་བའི་མཚམས་ཡིན་གཤིས། ཕལ་ཆེར་བོད་གངས་ཅན་པ་ལ་དཀའ་ལས་ཡོང་བར་དོགས་ནས་གསང་སྟབས་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོས་པ་རྐང་ནས་མེད་དོ། །

༢༽༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ། ྋརྒྱལ་མཆོག་དྲུག་པ་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་དང་ཡབ་ཡུམ་ངོས་འཛིན།

ད་ནི་ལས་འབྲས་དཔང་བཞག་གི་སྒོ་ནས་དད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྔར་ཞལ་གསུངས་ལས་ཤོག་
དྲིལ་དུ་ཕབ་པ་དང་། རང་ལ་ཉམས་མྱོང་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་ཞལ་ལས་ཐོས་པ་ཡིད་འཇོག་བྱས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་(༩ ཉ་༢། ༡༢ འ་༥)དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དམ་པ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ཡུལ་གང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གདན་སར་ཕེབས་པའི་ཚུལ། གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་ཚུལ། གསུམ་པ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་དེ་མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། ང་
ཁྲིམས་ལྡན་མཁན་པོའི་སྐུར་བསྟན་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་། ང་རིགས་ལྔ་མཁྱེན་པའི་པཎྜིཏ། །ཞེས་དབྱངས་ཅན་བཞད་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ། མི་ང་ཡི་སྤྲུལ་པ་ཕྱོགས་རིས་མེད། །ཅེས་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། མི་ང་ཡི་བསྟན་པ་བཤིག་པ་རྣམས། །ཞེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

493

བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཐུ་སྟོབས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ང་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་ལ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་རིམ་པར་མཐར་ཆགས་སུ་བསྟན་མུས། ཀྱེ་ཁྱུང་ཆེན་མཁའ་ལ་ལྡིང་བ་ལ། །བྱ་མཚའ་ལུས་ཁྱིམ་ནས་འཕྱ་བ་བཞིན། །ང་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་ལྡིང་བ་
ལ། །སེམས་ཁོང་སྐྲན་ཅན་དེས་འཕྱ་བར་བྱེད། །ཅེས་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དྲུག་པ་འདི་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་

པའི་གནམ་ལྕགས་བྲག་གི་ཨ་ཏི་ཟབ་དོན་སྙིང་པོའི་ལུང་བསྟན་ལས། ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ནི༔ ཤམ་པོ་གངས་ཀྱི་ལྷོ་ནུབ་ཉེ་འདབས་སུ༔ འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རྩོད་པ་མེད་པ་འབྱུང་༔ འདི་ཡིས་བསྟན་པ་བཟུང་ནས་འགྲོ་བ་སྐྱོང་༔ ཞེས་
འཁྲུངས་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ལྷ་འདྲེ་བཀའ་ཐང་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ་
ལས། ང་རྒྱལ་ལས་བྱུང་དམག་འཁྲུག་འབྱུང་བའི་དུས༔ མི་རྣམས་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བས་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ༔ ཨོ་རྒྱན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཞིག༔ གཏོང་བའི་ལས་ཅན་ཆུ་ཁམས་ཆུ་མོ་ཕག༔ བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པ་འབྱུང་༔ ཞེས་དགུང་
སྙིང་ཆུ་ཕག་ཡབ་གཞིས་ཀྱི་མཚན་སྒྲ་བཅས་གསལ་བར་བསྟན། དུས་ཐོག་ཏུ་མ་སོང་བའི་གཏེར་ལུང་རྙིང་པ་གཏེར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཏེར་ལུང་ལས།
དེ་ནས་ཕག་དང་བྱི་བ་ཤར་བའི་ཚེ༔ ཕག་ལོ་པ་གཅིག་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ༔ ཨོ་རྒྱན་
པདྨ་བདག་གི་བུ༔ བསྟན་པ་གསོ་ཕྱིར་སྤྲུལ་ནས་སྟོན༔ ཕག་དང་བྱི་བ་མ་ཤར་བར༔
སྦས་པའི་ཚུལ་དུ་འགྲོ་དོན་བྱེད༔ ཅེས་དགུང་སྙིང་ཕག་ལོར་བལྟམས་པ་ལོ་སྐོར་
གཅིག་གསང་རྒྱའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་དོན་སྤྱོད་པ་སོགས་གསལ་བར་བསྟན། ལུང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

494

བསྟན་འདི་རྣམས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ལོ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བཀྲལ་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་རིལ་པོར་སྦས་
པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཛད་པར་མངོན་ནོ། །
འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི། ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

ཤིང་ཟབ་གཏེར་དུ་མས་རྒྱས་བཏབ་པ་སྦས་ཡུལ་མཁན་པ་སྟེང་དང་འདབས་འབྲེལ་འབྲུ་སྣ་བཅུ་གསུམ་སྨིན་པ། རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ། སྨན་སྤོས་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས་
པ་སྣ་ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ། དུས་ནི་ངུར་སྨྲིག་གར་རོལ་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དངོས་ཀྱིས་

གདུལ་བྱ་རྣམས་རྫོགས་ཤིང་། དྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་དུས་སུ་བདོ་
བས་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་གི་ཆོས་སྲིད་བླ་ནས་བླར་འཕགས་ཏེ་ཟ་འོག་ཐགས་སུ་བསྐྲུན་པ་ནས། ཛཱ་ཏིའི་མེ་ཏོག་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་ཡུལ་གྲུའི་བར་གྱི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་དུ་འགོད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་སུ་འཁྲུག་རྩོད་ཡམས་ནད་མུ་གེ་ལ་སོགས་པའི་འཚེ་བ་དང་བྲལ་བའི་དུས། རྒྱུད་ནི་འོད་གསལ་ལྷ་ལས་བབས་པ་ནས་བཟུང་ཕ་མེས་དང་མ་མེས་ཟུང་བདུན་གྱི་

བར་སྤྱོད་པ་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། (༡༠ བ་༢། ༡༥ ཐ་༥) སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་
ལས་འབྲས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་དཀྱུས་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ། ཡབ་རིག་འཛིན་པདྨ་
གླིང་པའི་ཡང་ཚ། རིག་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་བསྟན་འཛིན་ཏེ་སྔགས་རྒྱུད་རྨ་མེད་པ། བུད་མེད་དམ་ཡུམ་ནི། (༡༡ ཉ་༡། ༡༥ འ་༢) བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཚེ་དབང་ལྷ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གོང་གི་ལུང་བསྟན་དང་མཐུན་པར་(རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་)ཆུ་ཕག་(ཕྱི་ལོ་ ༡༦༨༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ནོ།། །།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

495

༄༅། །པད་དཀར་འཛིན་པ་ངུར་སྨྲིག་གར་རོལ་ལྔ་པ་སྡོམ་བརྩོན་

རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་འཆང་བ་དྲུག་པར་འཕོས་པའི་གཏམ་
རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་དགའ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༽༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་གཤེགས་པ་གསང་རྒྱ་བྱས་པའི་མུར་ལྷ་བླ་ཁག་ལ་ལུང་བརྟག་ཞུས་པར་ཕེབས་སྒོ་དང་། སྐུ་ཕྲེང་སྔ་མ་དག་གི་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་བབ་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཡང་སྤྲུལ་ཕེབས་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། མཚོ་སྣའི་ཁུལ་ལ་བརྟག་པ་བཟང་ཕེབས་ཤིག་བྱུང་བ་དེ་ཤ་འུག་ཏུ་གདན་ཞུས་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་རྨི་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་སྨྲ་སྒོ་ཕྱེས་ཙམ་ནས་གསུང་ཡང་ཁྱད་པར་བ་ཕེབས།

(སྐབས་དེར་ལྷ་བླའི་ལུང་བརྟག་ཕེབས་སྒོ་དང་། བརྟག་དཔྱད་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་སྐོར་སྡེ་སྲིད་གསུང་ལྔ་པ་དྲུག་པར་འཕོས་པའི་གཏམ་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་ནས་དྲངས་པ་འདི་ལྟར།) ༄༅། །(ཆུ་ཁྱི་

༥༡ བ་༢། ༨༡ ཐ་༡) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཚེར་
གསེབ་ཏུ་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་ལ་གསང་བརྟོལ་དང་གང་ཅིའི་སྐོར་ཞུ་བར་ཆང་

496

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིཁྱིམ་པ་ངག་དབང་མཁྱེན་བརྩེ་བཏང་བར། སྔོན་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་མཇུག་ལྐོག་པ་བ་བྱུང་དུས་སྐུ་དྭངས་བསྐྱེད་བྱུང་ན་དང་མ་བྱུང་ན་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཚུན་ལ་མི་ཞིག་ཐོང་ཟེར་བ་དང་། དྭངས་བསྐྱེད་བྱུང་ན་དང་ཟེར་བའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡོད། ཕྱིས་

མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་རིགས་མི་བྱེད་པའང་དོན་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཚུལ། སྔ་
སོར་ས་རྟ་ལོ་དཀར་བྲག་པ་བྱུང་དུས་ཀྱང་ལོ་བཞིའི་སྐུ་ཆ་ཁས་ཁྱག་ཞུས་པའི་ལོ་གྲངས་ཀྱང་ཐེམ་ཚུལ། ཆང་ཁྱིམ་པ་རང་དུའང་ཁྱི་ཕག་ལོ་འཚུབ་ཆ་ཡོད་ཚུལ་བྱས་པ་སོགས་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། (༥༢ ཉ་༣། ༨༡ འ་༨) རྣམ་
སྲས་གླིང་ནས་དྭགས་བར་གྱི་ས་ཚིགས་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། གསལ་དྲགས་
ན་སྙིགས་དུས་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དམན་པས་སྐུ་ལ་གེགས་འཇུག་པས་མི་འགབ། སྐུ་གོང་མའི་དུས་ཀྱང་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་མ་ཕེབས་བར་ལུང་བསྟན་མ་བྱས། ཕེབས་ནས་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་སོགས་ལུང་བསྟན་བྱས། མདུད་པ་གྲོལ་ན་ཟེར་བ་
ཡང་བར་ཆད་མ་བྱུང་ན་ཟེར་བའི་གོ་བ་ཡིན་རྣམས་ཚིག་ལྷུག་ཏུ་དོན་དམ་དུ་ཕེབས། བཀའ་ཤོག་ཏུ་ཚིགས་བཅད་ཀུན་རྫོབ་མ་གོང་དུ་འབུལ་རྒྱུ་དང་འདི་ག་གཉིས་ཀར་
སྩལ།

ཚེས་བཅུ་དགུའི་ནུབ་ངེད་རང་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་ཉལ་གདོང་ཡང་སྨོན་སེམས་དཔག་མེད་དུ་བགྱིས་པར། བག་
ཆགས་ཀྱིས་ཞིང་ལ་ཐེགས་གདོང་གི་རྣམ་པའི་སེམས་ལས་དེ་ག་ལ་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མཚན་གཟིམ་གནང་བའི་ས་ཡུལ་དེ་གར་བཞུགས་པར་ནུབ་ཀྱི་སྒེ་ཁུང་
འཁྲིས་དེར་ལྷོ་ཁ་བའི་སྐྱེ་དམན་འདྲ་བ་དཔྲལ་གཡུ་མཆོར་བ་ཞིག་མགོ་བྱང་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

497

བསྟད་ནས་འདུག་པས། གཞུང་གི་མངའ་ཞབས་བྱང་ལ་ཉིན་ཐག་ཐུང་ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་མང་ཟེར། དེ་མཚམས་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ཡིན་ཁུལ་ཞིག་གིས་དེས་ན་ཉང་པོ་དང་འབྲོག་རོང་ལྟ་བུ་ཡིན་འདྲ། དེས་ན་དེ་ཚོ་ལྐུག་ཟེར། དེ་གའི་མུར་རྒན་མོ་དེས་བཙོག་ཚིག་ལྟ་བུར་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་སྤྱད་ཉན་ན་མ་བྱ་ཁྱི་ལོ་
མ། ཕ་བྱི་ཡོས་ལོ་པ་གང་རིགས་ལ་ཨེ་ཡོང་བལྟ་ཟེར། རང་གི་བསམ་པར་མ་དེ་དེ་སྐབས་སོ་བདུན་ཙམ་ཨེ་ཡིན་སྙམ་མུར་དྲུང་འཚོ་དར་མོ་བས་ལགས་རབ་བརྟན་ཨེ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་འཁྲུལ་སྣང་མང་མུར་གཉིད་སད།
(༥༣ ཉ་༢། ༨༣ ཐ་༡) སྲིད་སྐྱོང་ནས་སྔ་ཞོགས་བཟླས་པ་འདྲ་མ་གཏོགས་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་དྲག་པོའི་བསྙེན་མཚམས་ཤིག་དགོས་གནང་བ་ལྟར་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུ་ནས་སྐུ་ཚབ་པདྨ་བདུད་འདུལ་ལྕགས་སྐུ་མེ་ཐུབ་མ། པད་ཕུར་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་རྣམས་སྤྱན་དྲངས། གྲོ་ལོད་ཀྱི་བཟླས་པ་དང་ཐུན་

མཚམས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གར་ཕེབས་སོགས་ལུང་སྟོན་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་བདུན་གཅིག་མཚམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་དམ་པར་བྱས་པའི་ཞག་གསུམ་སོང་བའི་བཞི་པ་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ནུབ་རྨི་ལམ་དུ། རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་
གཞན་དོན་དུ་ཕེབས་གདོང་གི་བག་ཆགས་དེ་གའི་གཟིམ་མལ་ལྟ་བུར་བཞུགས་
མུར། ཞབས་ཕྱིར་ངེད་རང་དང་མཆོད་དཔོན་པ་གཉིས་ཡོད་ཁུལ་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་མྱུར་
ཕེབས་དགོས་ཚུལ་ཞུས་སོང་བར། ཡོས་ལོ་ཙམ་བྱས་ན་འཚམ་པ་འདྲ་གསུང་བ། དེས་འགྱངས་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྗེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་མངལ་དུ་ཕེབས་པར་འགོར་མཐའ་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་མ་སོང་བས་ཅིས་ཀྱང་ཕེབས་དགོས་ཤིང་། ཁ་

498

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིསང་རྨི་ལམ་དུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལོ་ཡང་བྱུང་བར་ཕེབས་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན་ཞུས་སོང་བར་
བཞད་མོ་འདྲ་ཞིག་དང་། འདི་བར་ཕེབས་པའི་སྐུ་རུས་ཆེ་ཆུང་སོགས་མང་ཙམ་འོལ་འོལ་ལ་ཞིབ་པ་བརྗེད། གཉིས་ནག་དང་བཅས་ཕག་ལོ་མངལ་དུ་ཞུགས་ཐུབ་ཙམ་བྱེད་ཕེབས། ཕག་ལོ་ཕེབས་ཐུབ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ན་ཅིས་ཀྱང་འགྱངས་འགྲོ་འདུག རྗེ་གོང་མ་ཚོ་ལྟར་ལོ་འདིར་ཅིས་ཀྱང་ཕེབས་དགོས་ཟེར་ཕྱག་དང་བཅས་ཞུས་སོང་
བར་མཐར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདྲ་མོ་ཞིག་ནས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དར་སྣ་ལྔ་བཏགས་
པ་ཞིག་དང་འཕྲེང་བ་སེར་པོ་ཞིག་གནང་བ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ངོ༌། །
(༥༤ ཉ་༢། ༨༣༤ ཐ་༥) ས་ག་ཟླ་བར་བསམ་ཡས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོས་དབུས་རྟེན་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མྱུར་ཕེབས་དང་། དགོངས་བཞེད་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་བགྱིད་པར། སྙན་དར་ཁ་བཏགས་ལྔ་

བཅུ་སྐོར་དང་སྤོས་བཅས་བཏང་། ཆོས་སྐྱོང་ཙིའུ་དམར་བ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྗོད་དུ་འདས་ནའང་སྐུ་རྟེན་གྱི་སྐྱོན་ལྟ་བུའི་གང་ཅིར་ངེད་རང་ནས་དད་འགྲོ་ཞིག་མེད་ཀྱང་
མདོ་སྡེའི་དུས་མི་ཞིག་ཐོང་གནང་འདུག་པར་ཀུན་རྫོབ་སོར་བཞག་གི་གོང་གི་བཀའ་ཡིན་ཁུལ་གྱི་ལུང་བསྟན་སོགས་ལ་དོག་ཆ་ཡོད་ཚུལ་ལྟར་ཁམས་བབས་མི་
བདེ་བ་སོགས་འཚུབ་ཉམས་དང་། བཟླས་པ་ཞིག་ཐུབ་མདོག་མ་ཁ་ཡང་། ཕྱི་མཚམས་བགྱིས་ཡོད་པ་འདིས་བར་ཆད་སེལ་ཨེ་ཐུབ། ལོ་གཉིས་ནས་འཚུབ་སངས་སམ་གཅིག་ནས་སངས་སོགས་དྲི་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞུས་པར། དམ་ཚིག་དང་
ལྡན་པའི་འབྲས་སྤུངས་དགེ་བཤེས་ལུས་ཟག་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཐོབ་པའི་འབྱུང་བཞིར་རང་དབང་ཐོབ་པས་གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་བ་སྤེལ་ཕྱིར་ཟབ་གཏེར་ནས་བཤད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

499

པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་བར་བཞུགས་འོས་ཏེ། རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་འདིར་བཞུགས་མི་རུང་
བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དགོས་དབང་གི་ཆེད་དུ་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
དགོངས་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་གང་མང་སྒྲོགས། བཅད་རྒྱར་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་འོས་པ་འདུག དེ་ནས་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁའ་འམ།

པདྨའི་རིགས་སྐལ་བ་ལྡན་པ་གང་རིགས་སུ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྨིན་པ་ཡི། །སྨོན་ལམ་དྲག་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ། །ཞི་ཁྲོ་སྐོངས་བརྒྱའི་རིམ་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་སོགས། །རྒྱ་ཆེར་གྲངས་མང་བཏོན་གྱུར་ན། །གེགས་དང་བར་གཅོད་དེ་ཡིས་སེལ། །དོན་རྣམས་སྙིང་པོ་དེར་འདུས་སོ། །ཞེས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དང་གསང་བརྟོལ་སྦྲགས་མ་ཞིག་གསུང་བ། བར་དུ་དོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐུ་ཕེབས་མིན་ལ་ཚང་མ་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་གླེང་སོགས་བྱུང་སོང་ཡང་། དོན་དུ་མ་
འོངས་པའི་པདྨའི་རིགས་སོགས་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་བཅས་རྒྱུན་དུ་རང་ཁོག་དེར་ཇི་ལྟར་ཡང་། འདི་སྐབས་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བརླམས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡིད་ཆེས་སུ་གོ །ཐང་ཆེན་དང་ཚོང་འདུས་སུ་ལྐོག་པ་བས་ཚིག་གོང་འདྲ་བཅས་ཕྱིན་པར་གཉིས་ཀར་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷག་ཏུ་ཚོང་འདུས་ནས།
གནས་ཆུང་ཨ་ཇོ་རང་ཇི་ལྟར་གསུང་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་དགུའི་རེ་བ་སྐོང་བར་
མཇལ་ཁ་ཡང་གནང་དགོས་ཡོད་སོགས་མི་ཀུན་གྱི་སྣང་ངོ་དང་མཐུན་པ་གསང་སྒོར་ཕན་པའི་བསླབ་སྟོན་ལེགས་ཤིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡེ་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་སྣང་།
ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ལ་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བླ་མ་བཞུགས་

500

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིགདན་འཇགས་དུས་ཐུགས་མོས་ཆེ་བ་གནང་བ་དང་ཕེབས་གདོང་གང་ཅི་སྔར་བཞིན་གྱིས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་སུ་མ་ཟད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གར་ཕེབས།
དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་ངོས་འཛིན་གསལ་ཐབས་སོགས་སུ་ངེད་རང་རྣམས་སོ་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་གཤིས་ལུང་བསྟན་འདྲ་སོགས་ཞུ་བ་བཅས་གདན་
དྲངས་པ་ཕེབས་པའི་སྐུ་རྐྱང་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་ཁུལ་གྱི་གང་ཅི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་པར་
ཞུས་པར། ཇ་སྦྱོར་ཙམ་གྱི་བར་གསུང་འབྱོན་མི་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཁྲལ་གྱིས་སྐུ་
འཚངས་ཤིང་བོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་བབས་ནས་ལོ་སྔོན་མ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ལྟས་
མི་ལེགས་པ་དང་། འདི་ལོ་གང་ཅིའི་བབས་ཀྱང་བློ་བདེ་པོ་མ་བྱུང་སྟེ། ཁྱེད་དཔོན་གཡོག་ཐབས་མཁས་པའི་ད་ལམ་མཇལ་སོར་བཞག་ལ་འདི་བཞིན་བྱུང་སོགས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་བཀའ་འཕྲོས་རྒྱས་པར་ངེད་ཚོར་སྩལ། ཕེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་སོགས་དང་བཅས་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་བཞུགས་དུས། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་དངོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོད་པ་སོགས་དེ་ག་གཞན་དང་མ་འདྲ་གཤིས་རྟགས་ཀྱི་ཕེབས་ཕྱོགས་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་
ཞུས་པ། ལུང་བསྟན་སོགས་ནི་ངེད་ཀྱི་ཡིད་གསལ་ལྟར་དང་གཞན་རང་དོགས་པ་ཟ་
བ་ནི་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་ཡོད་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་མནལ་ལྟས་ལེ་ཚན་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས།

ཚེས་ཉེར་བདུན་གྱི་ཉིན་གདུང་མཇལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་ངེད་དང་ལྷན་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་
མྱུར་ཕེབས་དང་། དེ་ཡང་གསལ་བ་བསྟན་སྲིད་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྨོན་དང་། ངེད་དུ་བགྱིད་དགོས་ཚུལ་སྩལ་བ་ལྟར་ལྷན་དུ་གསོལ་འདེབས་
ནན་ཆེར་བགྱིས་ཤིང་། སང་དེ་གཏེར་ཆེན་དང་མཇལ་བར་མདང་མནལ་ལམ་དུ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

501

ཙ་རི་དག་པ་ཤེལ་རིའི་གངས་ཀྱི་ཤར་ལྷོའི་ཆུ་འོ་མ་ལྟར་དཀར་བ་ལ་ཁྲུས་བྱས་པ་དང་མི་ཐམས་ཅད་འོ་མས་གང་བ་དངོས་གྲུབ་ཡིན། ལོ་གཅིག་ཚུན་སྟེར་ཟེར་བ་དང་། སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་འདི་གའི་གཟིམ་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འགག་རབ་གསལ་
དུ་བཞུགས་ཁྲི་ཞལ་ཕྱོགས་ཤར་ལྷོ་ལྟ་བུར་བསྟན་བཞུགས་པར་དོན་གལ་ཆེ་བའི་
སྙན་འབུལ་དེ་འདྲ་ཞུ་བ་གནང་རྩིས་ལ་མི་ཡོང་སྟེ་ཞུ་བ་གནང་མ་ཐུབ། སླར་ཞུས་པ་
འདྲ་ཞིག་དང་། གསུང་རབ་འཁྲུགས་ནས་སྒྲིག་གི་བསྡད་པར་ལྷ་མོ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བསྐུལ་མ་བྱུང་གནང་བའི་མུར་གཤམ་གར་སོང་ཆ་མེད། དེ་ནས་ཡང་རོང་དོག་ཉམས་དང་ལམ་སྐྱ་ཤར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འགན་སྦྱར་གོས་ཐེར་གསེར་མད་ཟླུམ་ཁྱེར་གྱིས་བཞེས་ནས་ཆིབས་ལ་ཆིབས་ཕེབས་པར་རི་
ལྟ་བུ་ལ་མཐའ་སྐོར་སོགས་ལྗོན་ཤིང་གི་རིགས་ཀྱང་ཡོད་སྙམ་པ་ཁང་པ་གོག་ཉམས་ཅན་རྡོ་སྐས་ཤར་དུ་བསྟད་པ་ཞིག་གི་ནང་མི་ཚང་དེས་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་ཁུལ་
གྱི་རྡོ་སྐས་ལ་ཕྱག་འཐེན་བན་གཟུགས་བོངས་ཆེ་བ་གོས་དམར་གྱི་ལྡིང་སློག་གྱོན་པ་སྨུག་འཛི་རེ་བ་ཞིག་གིས་བྱས། ཞབས་ཕྱིར་བུད་མེད་ཤ་མདངས་སྔོ་བ་གཟུགས་
རིང་བ་འགྲོན་བུའི་རྒྱན་ཅན་ལ་བྲན་མོ་བུད་མེད་མང་པོས་བསྐོར་བ་དང་བཅས་ཕེབས་པས་ནང་ཀ་བ་བཞི་དྲུག་ཙམ་ཡོད་ཚོད་ཀྱི་གུང་ན་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བདེ་
ཉམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་ཞིག་རྨིས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མངལ་དུ་ཕེབས་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་ཡིན་འདྲ་བ་དང་བསྟན་སྲིད་སོགས་ལ་ལེགས་པ་བྱུང་ཚུལ་གསུང་ངོ༌། །
(༥༧ བ་༤། ༩༠ ཐ་༡) ཆུ་ཕག་ཟླ་བ་གཉིས་པར་བསམ་ཡས་སུ་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། ཐང་པོ་ཆེ་དང་ཚོང་འདུས་སུ་ལྐོག་པ་ཕུན་ཚོགས་དབང་པོ། ལ་

502

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིམོར་ཆང་ཁྱིམ་ངག་དབང་མཁྱེན་བརྩེ་བཅས་ཐོན་པའི་བསམ་ཡས་སུ་གནོད་སྦྱིན་ཙིའུ་དམར་པོ་དང་། ཚོང་འདུས་སུ་བྱ་ཁྲིད་མིག་གཅིག་པར་ཆབ་ཤོག་སྙན་ཚིག་གི་
ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ཚུལ། ཐང་ཆེན་གྱིས་ན་ནིང་གི་དྲི་བའི་དུས་སོགས་མ་རྟོགས་
ཀྱང་། རྗེས་སུ་འཕྱོང་རྒྱས་ཁུལ་ལ་གཞི་ནས་དོགས་པ་མང་བ་བྱུང་འདུག་པས་ཡིན་
ནམ་རྟིང་སོར་སྐུ་མི་ཕེབས་པ་སོགས་གནང་སྒོ་དོགས་པ་མང་བ་བྱུང་འདུག་པ་སོགས་དང་བཅས་དེ་རིགས་མཛད་ན་མི་ཡོང་གསོལ་ཞིང་། ཚོང་འདུས་སོགས་ལྷ་འདྲེ་དམངས་ནས་དོན་མ་རྟོགས་འདུག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤ་སྟག་གོ །

(༥༨ ཉ་༥། ༩༡ ཐ་༡) ཆོས་སྐྱོང་ཙེའུ་དམར་བས་རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་ཁྱི་ཕག་རྒྱལ་པོའི་བང་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་གསང་བརྟོལ་དུ་ཉེ་བའི་གནང་སྒོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཞིང་། སྔ་ལོ་པདྨའི་རིགས་སོགས་ལུང་བསྟན་ཡང་མཛད་པ་བཅས་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་གནང་ལུགས་རེས་འདྲ་བར། དེས་ན་གོང་ནས་བསྟེན་མཆོད་གནང་བར་ལ་རྒྱར་གང་གནོད་མཛད་པ་སོགས་བློར་མ་རན་པ་བཅས་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་བས་ལབ་པ་ལས་དྲག་འཇུན་མི་འགབ་ཟེར་ཡང་། ཞི་དྲག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསང་བརྟོལ་མཛད་ན་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དོན་དུ་ག་ནས་ཡིན། ཡིན་ན་བསྟེན་མཆོད་བྱས་པས་ལར་རྒྱར་གནོད་པ་དང་བཅས་མིན་ཐག་ཆོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་པ་ནི་ནམ་དུའང་བསྟེན་སྐུ་ཁོག་སོགས་གང་བྱེད་ངེད་ལ་དབང་བ་ཡིན་སོགས་ཡིག་ངག་གི་སྒོ་ནས་གསང་བརྟོལ་མི་མཛད་པའི་དམ་འདོགས། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གར་ཕེབས་ཀྱིས་དབུས་དྲི་མོལ་ཡང་མང་ཙམ་བགྱིས་པར། ལ་མོ་སྔ་ལོ་ལུང་བསྟན་པར་
མ་འདུས་པ་མེད། སྔར་ཕན་འདྲེས་གང་དུ་བལྟ་བར་ཕྱིན་ཀྱང་མངལ་དུ་ཡོད་ཤས་ནི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

503

ཁ། བཙས་པ་ནི་མ་མཐོང་ཨང་ཞེས་དང་། བརྡ་ཚིག་ཙམ་མ་བྱས་ན་མི་ཡོང་བ་ལས་སླར་ནས་མི་མཛད་པའི་ཞལ་དན་མཛད་དོ། །
(༥༩ ཉ་༤། ༩༣ ཐ་༡) ལ་མོར་དེ་མཚུངས་ཕེབས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དྲི་བ་དང་བར་

དུ་ལུང་བསྟན་མི་གནང་བ་ན་ནིང་དོན་དེར་དགོངས་ན་སྔར་ཡང་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་མང་བ་དང་། ཕྱིས་མ་གནང་བར་ཡུན་སོང་བ་བཅས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་
དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར། ཆང་ཁྱིམ་པ་རང་གིས་ཡིག་མཁན་བྱས་ནས་འཕྲལ་དུ་གནང་འདུག་པའི་ནང་།

(༥༩ བ་༡། ༩༣ ཐ་༦) གནས་ས་འཛིན་དབང་པོའི་རྩེ་མོ་ནས། །སྐྱབས་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། །མ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་ལས་སྒྲོལ། །སྒོས་ལྷ་མིའི་རེ་བ་སྐོང་བས་བཟང་། །དགེ་བསྟན་པའི་གཞི་འཛིན་གནས་མཆོག་རྒྱལ། །ལྷ་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་དམག་ཟོར་མས། །ལས་རྣམ་བཞིའི་འཇའ་ཚོན་གུར་ཕུབ་ཅིང་། །མ་ཤ་ཟ་མཁའ་འགྲོ་བྲན་བཀོལ་ནས། །འཁོར་དུས་བཞིའི་ལྷ་མོས་ལས་རྣམས་སྒྲུབ། །ཤེལ་མཆོང་ལྟར་སྨུག་པའི་འདབ་བརྒྱའི་གླིང་། །དེར་སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་དབུས། །སེང་མཐུ་ལྡན་གནས་མལ་འཆའ་བ་ལ། །ཟེར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་དེ་ལ་འཁོར། །སེང་གངས་ལ་མོས་པའི་ཁ་རླངས་ཀྱི། །ཤར་རྒྱ་མཚོའི་འགྲོན་འགུགས་མཐར་ཡང་ཁྱབ། །ཅེས་པ་རྣམས་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕེབས་པའི་སྐོར་ཡིན་འདུག་པས་ཕྱིར་བསྒྲགས་ན་མི་གོ་བ་ཅན་
གྱིས་རྟོགས་དོགས་འདུག་ཞུས་པའི་འདིར་གོང་གསལ་སོགས་ཚང་བ་དམ་འབྱར་གཅིག་དང་། བྱིངས་ལ་ཚིག་འདི་རྣམས་མེད་པ་དང་། དམ་འབྱར་གཅིག་ལ་མོ་རང་

504

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིདུ་བཞག་འདུག

(༧༢ བ་༡། ༡༡༩ ཐ་༡) ཤིང་གླང་གསུང་གི་རྒྱལ་བློན་ཐ་མི་དད་ཅིང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ཡང་བསྐྱར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས་དུས་སྐུའི་སྲུང་མར་གཉེར་དུ་གཏད་པ་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་དང་གིང་ཆེན་ཚངས་པ་དུང་གི་ཐོད་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ད་ཆ་ཕེབས་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ལུང་བསྟན་གསུང་
བ་དང་། ངུར་སྨྲིག་གར་གྱིས་རོལ་པ་ཟམ་མ་ཆད་བདུན་གྱི་དང་པོ་པཎ་ཆེན་དགེ་
འདུན་གྲུབ་དགུང་ལོ་གྱ་ལྔ་པ་ཤིང་རྟ་རྒྱལ་ཟླའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་པ། གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཤིང་ལུག་རྒྱལ་ཟླའི་ཚེས་གསུམ་ལ་བལྟམས་ནས་དགུང་ལོ་གསུམ་པར་གསོལ་དཔོན་སྒྲོལ་མ་བ་སོགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་
ཟིན། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པ་ཆུ་སྟག་ནག་ཟླའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ་སྤོར་ཐང་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་ཡོས་དཔྱིད་ར་དང་པོའི་ཉེར་ལྔ་ཡོངས་གྲགས། ཆུ་སྟག་
བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཁང་གསར་གོང་དུ་བལྟམས། ཟླ་བ་བརྒྱད་ནས་ཧ་ལམ་གྱི་ངོས་ཟིན་ནའང་ཞིབ་པ་ཤིང་འབྲུག་ཆོ་འཕྲུལ་
ཟླ་བར་དྲུང་གནས་པས་ཁང་གསར་གོང་དུ་བྱོན་ཏེ་འཁྲུལ་མེད་ཟིན། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ས་བྱི་ནག་ཟླའི་ཉེར་དྲུག་གི་ཐོ་རངས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཤེགས།
ས་གླང་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བདུན་ལ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བལྟམས། ལོ་འཁོར་འཕྲལ་ཡབ་ལ་གོང་མས་གནང་བའི་ཕྱག་འཕྲེང་ལ་ངོས་འཛིན་སོགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་མེ་འབྲུག་རྒྱལ་ཟླའི་ཚེས་ལྔ་ལ་གཤེགས། རྗེ་བླ་མ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་མེ་སྦྲུལ་ཐ་སྐར་ཟླ་བའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

505

ཉེར་གསུམ་ལ་བལྟམས་པ་དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་ཆུ་ཁྱི་གཤེགས་པ་སོགས་གོང་མ་གཤེགས་ནས་ལོ་རེ་ཙམ་ལས་མ་འགྱངས་པར་ཕྱི་མ་བལྟམས་པ་ལོ་གཉིས་གསུམ་
ནས་ངོས་ཟིན་ཆེས་མང་བས་བལྟམས་གྲུབ་ནས་ངོས་ཟིན་པར་ཉེ་ཡང་ད་ལྟའི་གསང་སྒོའི་བབས་ཀྱིས་གར་ཕེབས་ཀྱང་མི་ཤེས་འདུག་གཤིས་ཉེར་ལེན་བྱེད་རན་པ།
ངེད་རང་ལྟ་བུའང་རྗེ་བླ་མའི་དོན་འགྲོ་རྒྱུ་བྱུང་ན་སྙམ་ཡང་གོ་སའི་བབས་ཡུལ་གྱིས་

སྐབས་སུ་མ་ཆེ་ཞིང་། དེ་མཚུངས་འདི་གར་གསང་སྒོའི་སྟབས་དགོས་པའི་ཞབས་
ཕྱི་མིན་པ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱིན་ཀྱང་། དེ་གོང་དགོངས་པར་མ་བཞུགས་པ་
བཅས་ཆོས་རྗེ་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེ་དབུ་མཛད་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེས་ནས་རྟིང་མ་

བཅར་དུ་མ་བསྡད་པ་ལས་ཞབས་ཕྱིར་ཚུད་སྔ་བ་བཅས་ཆོས་རྗེ་དང་། ཟླའུ་བྱེད་རྒྱུ་
ཉུང་ཞིང་མིང་བཀྲ་ལེགས་པ་བཅས་རྡོ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ནས་ཐོག་མར་ཙཱ་རི་ལ་
འགྲོ་ཚུལ་ཕྱི་རྒྱ་དང་། དོན་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་མནལ་ལྟས་ཀྱིས་དབུས་ངེད་
རང་གི་རྨི་ལྟས་སོགས་དང་། ཆོས་སྐྱོང་རང་ནས་གསུངས་པ་བཅས་རྫོང་གི་ཤར་ལྷོ་གཉིས་གཙོར་གྱུར་གྱི་འགྲོ་རྩིས། དོགས་པ་ཟ་སར་ཞ་ལུ་མཁན་པོའི་སྐུ་སྐྱེ་རྩད་
གཅོད་པ་ཡིན་ཁུལ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་བཀོད་པ་དང་བཅས་ཉིན་སྔོན་མ་གསང་ཁོག་ཏུ་བཅུག་ཅིང་། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་ཞབས་བརྟན་གྱི་

ཚོགས་གྲོལ་འཕྲལ་ཙ་རིར་འགྲོ་བར་ཁྲོམ་བསྒྲགས། ཆོས་རྗེ་ཅན་གཉིས་དང་ཟླའུ་མི་ནག་གཉིས་དགོས་བྱེད་གྱ་ནོམ་དང་བཅས་བརྫངས་པ་ལམ་དུ་ཐོན་པར་ཆུ་དང་འོ་མ་ཞོ་ཁྱེར་བ་དང་ཐུག་པའི་ལམ་རྟགས་ཀྱང་ལེགས་མདོག་ཁ་པོ་བྱུང་བར་སྣང་

506

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིངོ༌། །

(༧༤ ཉ་༡། ༡༢༢ ཐ་༡) ངེད་རང་ལ་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཉེར་བདུན་བརྒྱད་ནས་གཉིད་ཡར་དང་སེམས་ལ་དགའ་སྣང་ཞིག་བྱུང་བ་ཉི་མ་མདུང་གང་མའི་འཚུབ་ཅིག་གམ་སྙམ་མུར་ཉེར་དགུ་ནས་ཉི་མ་མདུང་གང་མ་ཚུགས། གནམ་གང་གི་ཐོ་རངས་ཁར་
རྨི་ལམ་དུ། འཕྱོང་རྒྱས་ལྡུམ་ར་བ་རྒན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་གདན་འདྲེན་ལ་འགྲོ་ཟེར་ཕེབས་ཡུལ་ལ་བསམ་པ་བཏང་བར་བབས་གསང་ཡིབ་ཐད་ཡིན་ཁུལ་ལ་ཉང་བྲན་གྱི་སྒོང་
ཐོ་ཚད་མོ་ཆེ་ཟེར་བའི་ས་ཐོབ་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་སྟེང་ཁང་པ་རྡོ་བརྩིགས་སྟོད་
ལུང་རྨང་གི་ཐད་ལྟར་གྱི་ཁ་ཤར་ལྷོར་བལྟ་བ་ཁང་རྒྱབ་ཏུ་རི་མོར་བྲིས་པའི་ཐང་ཤིང་ལྟར་ཤིང་མཚར་བ་དང་ཤུག་པ་ཡོད་པ། དེ་དང་མི་རིང་བར་ཉེ་སྐོར་ཕྱིང་གུར་འདྲ་

རུང་བ་སྨྱུག་མ་དང་རྩྭ་ལྟ་བུས་བྱས་པ། ཀུ་ཤུ་ལྟ་བུའི་ཤིང་སྡོང་གཞན་ཡང་ཐར་ཐོར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་མཇལ་བར་ང་རང་ཡང་སླེབ་ཁུལ་སོགས་རྗེས་མི་ངེས་པ་ཞིག་གི་མུར་འབྱམས། དེ་ནས་ཐོར་ཐུན་ཁུལ་གྱི་གཉིད་སད་ཐུན་གྲུབ་རྗེས་ད་དེ་འདྲ་ལུང་པ་གང་ཡིན་བསམ་ཡོད་ཐོག་གཉིད་ལ་སོང་བ་ཟླའུས་སྐད་བཏང་བ་དང་རྣ་བར་མཚོ་སྣ་ཟེར་བ་ཞིག་ལྷང་ངེ་བྱུང་། སང་ལྷ་ཚེས་ཡིན་པ་བཅས་ཆང་ཁྱིམ་ངག་དབང་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་སྐྱོང་དུ་འདི་བཞིན་བྱུང་ཚུལ་ཞུ་བར་བཏང་བར། སྔོན་ནས་ཤར་ལྷོར་ཕེབས་ཚུལ་ལྟར་འཕྱུགས་པ་མེད། གསལ་དྲགས་ན་གེགས་འཇུག་པས་འདྲེས་སྔ་སོར་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་ལས་མ་བྱས། འདྲེས་ཐོག་མ་མདུད་པ་གསུམ་རྒྱག་པ་ལོ་གསུམ་ནས་ངོས་ཟིན་གྱི་མཚན་མ་ཡིན་སོགས་གསུངས།

(༧༤ བ་༥། ༡༢༤ ཐ་༡) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་ཉིན་མཚོ་སྣ་རྫོང་ནས་རྒྱ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

507

སྤུ་སྦྲེལ་པོའི་ཡི་གེ་འབྱོར་པར། འདི་ཁུལ་ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་ན་པད་
གླིང་གདུང་ཡིན་ཟེར་བར་བུ་ཆུ་ཕག་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས། དབུས་གཙང་ཐམས་ཅད་ངའི་ཡིན་པོ་ཏ་ལར་འགྲོ། ང་ལ་སྡེ་པ་ཡོད་སོགས་གསུང་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན། འཁྲུངས་དུས་ཉི་མ་བདུན་ཤར་ཟེར་བ་སོགས་སྒྲ་སྦིར་ཆེ་ངེས་འདུག་པ་མོན་པ་རྣམས་ཅོ་སླ་བ་བཅས་སྒོར་བསྐྱིལ་འདྲ་དགོས་མིན་ཟེར་བ་འདུག་པས་རྨི་

ལམ་ཡ་མཚན་པར་རང་གིས་རང་ལ་ཡ་ཆ་བ་བྱུང་ངོ༌། །
(༧༥ བ་༡། ༡༢༦ ཐ་༡) འོན་ཀྱང་ད་དུང་དུས་སྙིགས་གཤིས་གདོན་བགེགས་
འདྲ་བའི་གཞན་དུ་ཕེབས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་འདྲའི་འཕྲུལ་མིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། རྗེ་
བླ་མ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་པར་ཡིན་ན་བསླབ་དོན་ཀྱང་གསལ་བ་ཕེབས་ཁྱད། དམ་ཚིག་གི་སེལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆོས་སྨན་དང་བུམ་ཆུ་སྐུ་གོང་མའི་ལྗགས་སྔགས་
ཀྱི་རིལ་བུ་སོགས་སྐྱེལ་བ་དང། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གོང་དུ་སྙན་འབུལ་ཞུས་པར་ངེད་ཀྱི་

རིམ་གྲོར་ཡང་འགྲོ་ཤས་ཁ། འོན་ཀྱང་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་རྒྱ་གར་རྩྭ་མཆོག་གྲོང་དང་ཉེ་བར་སྐུ་སྐྱེ་ཡོང་ཚུལ་བྱུང་བས་དེ་ཡིན་ཤས་ཁ་བས་དམ་རྫས་འདི་རྣམས་གནང་བྱུང་ཚུལ་དང་། སྒྲ་སྦིར་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུག་པས་གསང་དམག་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་ཅ་ཁ་དང་། ཕ་མ་ཉེ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་
ལུགས་ལ་བལྟས་ན་ཕ་མ་ཚོར་ཁྲིམས་གཅོད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། རྗེ་བླ་མས་ཞ་ལུའི་སྐུ་སྐྱེའི་ཐུགས་དོགས་བཅས་སླར་ནས་སྡོད་མཁས་བྱུང་རྗེས་ད་ལམ་འཐུས་ཚུལ་བཅས་བརྫངས། འདིར་བཏང་གི་བང་ཆེན་མ་འབྱོར་པའི་གོང་འབྲུག་པའི་ས་ཉལ་ཡོང་བ་རྟ་ཝང་ནས་བཟུང་བ་སྐྱེལ་མི་བཅས་མཚོ་སྣ་དང་རིམ་པར་ལྷ་སར་ཡང་

508

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིའབྱོར། དེའི་བབས་ལ་བརྟེན་རྫོང་སྡོད་རྒྱ་ལེགས་པས་འདཱི་ཡིག་ལན་མ་འབྱོར་ཀྱང་
འབྲུག་པས་བླངས་དོགས་ཕྱིན་འདུག་པ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་དུ་འབྱོར་དུས་འབྲུག་སེར་བ་
སོགས་འཚུབ་ཉམས་དང་། རྒྱ་ལེགས་པའི་བསམ་པར་ཨ་ཡས་གདོང་ངམ་ན་འཛོམ་པའི་སར་སྤོས་ན་སྙམ་ཡང་། རྒྱ་ལེགས་པ་རང་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཕྱག་ཤན་རྟེན་རྫས་སུ་ཡོད་འདུག་པར་བརྟག་སྒྲིལ་དང་། བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་བསྟན་འཛིན་རང་གི་བརྟག་
སྒྲིལ་བཅས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཤ་འུག་ཏུ་སྤོ་བ་བབས་འདུགརྟ་ཝང་བླ་མར་དེ་གོང་ཕྱག་བསྟར་གྱི་ཕུར་མདུད་བྱིན་ཆེན་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་
བླ་མས་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྲུལ་སྐུ་རང་གང་གསུང་ལས་སྡེ་པ་རྫོང་དཔོན་
གྱི་གསུང་དང་བསྟུན་ཤན་འདྲ་ཟེར་ནས། མེ་རག་བླ་མའི་ཚ་བོ་ཀོ་དཔལ་བཏང་ནས་ཕུར་མདུད་བསྟན་པར་ངོས་འཛིན་ལེགས་པ་བྱུང་བས་ཁོང་རང་གང་གསུང་བྱེད་དགོས་བླ་མས་གླེང་བ། ཨ་ཡས་གདོང་ཤ་འུག་སོགས་གར་འགྲོ་སྤྲུལ་སྐུ་རང་ལ་དྲི་

བ་ཞུས་པར། པོ་ཏ་ལར་འགྲོ་སྟེ་རེ་ཞིག་ཤ་འུག་ཏུ་འགྲོ་གསུངས་འདུག་པ་དང་། དེ་མཚམས་འདི་ནས་དམ་རྫས་རྒྱུ་མཚན་སོགས་འབུལ་བསྐུར་འབྱོར་འདུག་པ་སྐུ་ཞབས་སུ་ཁྱེར་ཕྱིན་དུས་རྒྱལ་པོ་ད་ལའི་བཱ་དུར་ངའི་རྩར་ཤོག་སོགས་བྲོ་འཁྲབ་པ་
དང་། དེ་ནས་དམ་རྫས་ཕུལ་བར་ཐལ་སྦྱར་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། ཁྱེད་ཞ་ལུ་མཁན་པོ་
ཡིན་ནམ་སོགས་དྲིས་པར། ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་མིན་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཡིན།
འདི་རུ་མི་སྡོད་པོ་ཏ་ལར་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལས་ང་དབང་ཆེ་སོགས་ཕེབས་ཤིང་།ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་བར་མ་ཐོན་པའི་ཐོན་དུས་ས་འགུལ་དང་ཆར་ཟིམ་པ་འཇའ་སོགས་བྱུང་འདུག་ཅིང་། ང་འདིར་མི་སླེབ་ནས་ཁྱེར་ཤོག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

509

ཅེས་པའི་ཨོ་རྒྱན་གླིང་གི་ཁང་སྟེང་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ནས་གཏོར་བ་དང་དགྱེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཛད་དེ་ཐོག་མར་སྒོ་ནས་ཐོན་འཕྲལ་ཆུ་ཟོམ་ཁེངས་པ་
དང་འགྲིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཉེ་ལེགས་པ་དང་། སྣ་ཁུང་ལ་རྩེར་འབྱོར་དུས་ཕབ་ཅེས་པས་ཕབ་པར་རང་སྐྱེས་པའི་ཁང་པ་དང་ལུང་པར་མིག་ཅིག་བལྟ་དགོས། འོ་མ་ཞིག་ཀྱང་འཐུང་སིང་པོ་ཡང་འཐུང་གསུང་བ་གོ་བ་དང་། གཞན་མི་གོ་བའི་ཤབ་ཤུབ་མང་པོ་མཛད། རིམ་གྱིས་ཤ་འུག་ཏུ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་སྐྲག་ཆེ་བ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་དགྱེས་ཉམས་འབའ་ཞིག་མཛད་དོ། །
(༧༧ ཉ་༣། ༡༢༩ ཐ་༡) དེ་ལྟར་ཡ་མཚན་གྱི་རོས་མངར་བའི་མཛད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཧ་ཅང་དགྲ་ཐག་ཉེ་བ་དང་འབྲུག་པ་རྣམས་གཏམ་སྦིར་ཆེ་བ་དང་མཚོ་སྣ་རྫོང་དུ་རྗེ་བླ་མས་ཞིག་གསོའི་བསླབ་དོན་ཕེབས་པའང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བའི་སྤྱན་འདྲེན་འགབ་འདུག་པས་ཕྱི་རྒྱར་མངོན་ཆུང་ནང་དུ་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་
གྱི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་ཚུལ་བཅས་རྫོང་དུ་གདན་འདྲེན་དུ་ཁང་གསར་རབ་བརྟན་ཀུན་རྫོབ་རྗེ་བླ་མའི་བཀའ་ཤོག་ཕྱོགས་སྲུང་ཟ་ཡིག་བྱིན་རྟེན་དང་བཅས་པ། ངེད་རང་ནས་
བཀྲ་ཤིས་ལྷ་རྫས་དར་ལྗང་ཡུག་གསོལ་ཇ་དང་བཅས་འབུལ་བར་རྫོང་བདའ་བྱས་པ་ཚུར་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ། སྐུ་སྐྱེ་དེ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་རྨི་ལམ་དུ་

རྒྱུན་གཏན་ཆུ་ལེན་ས་དེར་ཕྱིན་པའི་ཆུ་དང་ཝོ་བ་སྔར་ལས་ཆེ་ཞིང་ཆུ་ནང་དུ་
གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་འོད་དཀར་འཕྲོ་བ་ཞིག་བྲུལ་ནས་ལག་པ་བཟེད་པས་ལག་པར་ལྷུངས་ཤིང་། ལག་མཐིལ་དུ་རྡོ་རྗེ་གྱེན་དུ་ལངས་པ་བྱུང་བ་ཕག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་བ་ལག་ཏུ་ལོན་པ། མགོ་ཐོག་ཏུ་པཎ་ཞྭ་དང་ཨོ་རྒྱན་པད་ཞུ་གསོལ་བའི་བླ་

510

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིམ་མང་པོས་དབང་བསྐུར་བ། རང་ལ་ཁྲི་ཆེན་བརྩིག་པ། མིས་བཏེག་འཁུར་བ་
སོགས་ཡ་མཚན་དུ་མ་དང་། ཕའི་རྨི་ལྟས་སུ་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱར་གཟའ་སྐར་གྱིས་བསྐོར་
བ་དེའི་ཕྱིར་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔ་འཁྱིལ་བ་དང་། ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་ནས་མ་ཚེ་དབང་ལྷ་མོའི་པང་དུ་ལྷུངས་པ། དར་ལྕོག་རྩེ་གསུམ་དབུས་ལ་རྒྱལ་མཚན་ཏོག་བཅས་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་ལ་རྒྱལ་མཚན་ཡོད་པ་སོགས་ཡང་དུ་རྨི་ཞིང་འཛུགས་པ་སོགས་
རྨི་ལྟས་མང་བ་དང་།

དངོས་སུ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་གི་ཁང་པའི་ཐད་འཇའ་འོད་སྣ་ལྔ་ཡང་དུ་འཁོར་བ་རྟ་ཝང་སོགས་ནས་ཅི་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། མེ་ཏོག་ཤར་བ། ལྗོན་ཤིང་ཁ་འབུས་པ་སོགས་ཡ་མཚན་དུ་མ་དང་། སྐྱེ་ནད་ཀྱི་དུས་མའི་སྣང་བར་མགོ་ཐོག་ཏུ་གནམ་ཡོལ་
དང་བ་དན་སོགས་མང་པོ་བྱུང་། བཙས་མ་ཐག་ས་གཡོས་ལན་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་འབྲུག་སྐད་ཆེན་པོ་དང་སྦྲགས་ཆར་ཟིམ་དང་མེ་ཏོག་ཆར་འདྲེས་སུ་བབས།
ཞག་གསུམ་གྱི་བར་ནུ་མའི་རིགས་མ་བཏུང་། གཞན་ཡང་མའི་སྣང་བ་ལ་ངོ་མཚར་
བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཞིང་། ཨ་ཇི་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་ཡ་མཚན་མང་ལ། མེས་པོའི་སྣང་བར་ཕྲུ་གུའི་གཡས་སུ་བུ་མོ་དར་གོས་སྔོན་པོ་གསེར་གྱི་རིགས་ལྔ་གྱོན། རུས་
པའི་རྒྱན་དྲུག་གིས་སྤྲས་པ་མདའ་དར་དཀར་པོ་ཐོགས་པ་དང་། གཡོན་དུ་དེ་བཞིན་དར་གོས་དམར་པོ་མདའ་དར་སེར་པོ་ཐོགས་པ་གཉིས་འབྲལ་མེད་དུ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་དང་། བཙས་ནས་ཞག་གསུམ་སོང་བའི་ཉི་མ་གུང་མ་ཟིན་ཙམ་དུ་མེས་པོས་གསང་སྔགས་བསྟན་འཛིན་ཞེས་མིང་བཏགས། མིག་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་མིག་དང་གདོང་སྦོས་པར་མོ་མར་མོ་བཏབ་པས་མའི་པང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

511

གྲིབ་དང་། འདིར་ཨོ་རྒྱན་གླིང་གི་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བདག་མི་བྱེད་པར་གཞན་གྱིས་

བྱེད་འདུག་པས་ཆུ་སྣའི་ཁྲུས་དང་མིང་བརྗེས་ན་ཕན་ཟེར་བ་ལྟར་མིང་ངག་དབང་ནོར་བུ་ཕས་བཏགས་ཤིང་ཁྲུས་བྱས་པས་ནད་ལས་དྲག འཛོག་ཤེས་ནས་ཤོག་བུ། ཤིང་ལོ། ཆོས་ཤོག་གང་བྱུང་ཡང་ཡི་གེ་འདྲི་ཀློག་གི་ཚུལ་བྱེད། ངུ་ཞིང་ཚིག་པའི་
དུས་ཀྱང་ཤོག་བུ་དཔེ་ཆ་སོགས་སྤྲད་ན་དགའ་ནས་ངུ་འཕྲོ་གཅོད། སྨྲ་བ་བྱེ་འཕྲལ་ང་མི་ཆུང་ཆུང་མིན་སོགས་དང་། ངས་པོ་ཏ་ལ་ནས་ནམ་མཁར་འཕུར་ཏེ་དབུས་གཞུང་གཤགས་མཚོ་སྣ་ཕྱོགས་ལ་བྱས་ཨོ་རྒྱན་གླིང་གི་ལྟག་ཏུ་སླེབས། འཕུར་ཐེངས་གསུམ་བྱས་པས་ཝ་པའི་རྩེར་སླེབས། དེ་ནས་མས་ཆུ་བཏུང་བ་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་ཡིན། པོ་ཏ་ལར་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ངའི་ཡིན། ང་ལ་སྡེ་པ་ཡོད། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ངའི་གྲྭ་པ་ཡིན། བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱང་ཡོད་སོགས་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣང་

ཚུལ་མང་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་ཚུལ་དང་། འཁྲིས་ལ་མི་བྱུང་ན་ཕྱག་དབང་སྟེར་བ། མི་ཤི་ན་བསྔོ་བའི་སྟངས་ཀ་བྱེད་པ། གར་སྤོར་ཐམས་ཅད་སོམ་ཉིར་གྱུར་དུས་ཤ་འུག་གསུང་བ་སོགས་སྐུ་སྐྱེ་དེ་དཀྱུས་མ་ཞིག་མིན་འདུག་ཅིང་། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཤ་འུག་ནས་ཐོན་པའི་བཅུ་བཞིའི་རྒྱལ་ཕུར་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་མངོན་ཆུང་གི་རྫོང་ནང་དུ་ཕེབས་པར་ཕོ་རོག་གིས་ལམ་སྣ་དང་། རེས་བུ་ཡུག་འཚུབ་པ། རེས་ཉི་མ་དྲོ་བར་འཇའ་སྤྲིན་སོགས་དང་། སྐུ་ཉེར་གཏོགས་པའི་ཇོ་བོ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བ་
རང་གྲི་བརྒྱབས་ནས་ཤི་བ་དང་། རྫོང་དཔོན་དང་ཁང་གསར་རབ་བརྟན་གྱི་རྟ་གློ་
བུར་དུ་ན་བ། འུ་ལག་སྐྱེས་པ་གཉིས་གློ་བུར་དུ་ཤི་བ་སོགས་འཚུབ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་གོང་མཚོ་སྣ་ལ་ཁྭ་ཏ་ལས་ཕོ་རོག་ཡེ་མི་ཡོང་བ་འདི་ལོ་ནས་ཕོ་རོག་གཉིས་གཏན་

512

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིསྡོད་སོགས་བྱུང་ཚུལ་གླེང་།

༢༽ སྐུ་སྐྱེ་གཞན་དག་རེ་རྩད་གཅོད་ཁུལ་གྱིས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པར་ཕྲུ་

གུ་མང་དུ་བྱུང་བར་བརྟག་པ་བྱས་པ་དང་། ྋརྗེ་འདི་ཉིད་ནས་ཉིན་བདུན་རིང་བརྟག་པ་གང་བྱས་རྣམས་ངོས་འཛིན་གསལ་གནང་དང་། རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་པའི་མནལ་ལྟས་དང་སྡེ་སྲིད་རང་གི་གཟིམ་ལམ། གནས་ཆུང་དང་ཚངས་པ། ཙིའུ་དམར་སོགས་ཀྱི་ལུང་བརྟག་དང་མཐུན་པས་འཁྲུལ་མེད་དུ་
ངེས་པ་རྙེད་ཀྱང་གསང་བརྟོལ་གདན་ཞུ་དུས་ལ་བབ་མིན་གྱིས་རིམ་འགྱངས་
ངང་མཐར་གདན་དྲངས།

(༧༩ ཉ་༤། ༡༣༢ ཐ་༡) ལྷོ་འབྲུག་དང་ཐག་ཉེ་ཞིང་འདི་གར་གསང་སྒོའི་སྟབས་དང་བཅས་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་ཚུལ་ལས་གསལ་ཁ་མ་ཐུབ་པ་དང་།
རྫོང་སྡོད་རྒྱ་ལེགས་པ་ཧ་ཅང་གྲུབ་མཐའ་གཙང་དྲགས་པས་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པ་རྙིང་མ་

བར་སོང་བའི་ཡིན་ནམ་བསྒྱུར་སྦྱང་སོགས་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་འཇིགས་སྐྲ་དང་། མཚོ་སྣར་འབྱོར་ནས་ཡབ་འཁོར་བཅས་ལ་དམ་རྩི་ལྟ་བུའི་མཚོན་ཆ་བླངས་པ་དང་། སྒོ་སྒེ་ཁུང་བཀག་མདོར་གཟིམ་ཆུང་པ་དང་ཁྱི་བཏགས་ཤིང་ཟས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དབུལ་བ་སོགས་འཇིགས་སྐྲག་སྦྱོང་སྤྱོད་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་པས་བློས་མ་བཟོད་པར་འཕྲལ་དུ་དེ་རིགས་མི་འགབ་པའི་ཡི་གེ་དང་། བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཅན་ལ་རྟེན་བཅས་རིམ་བརྒྱུད་
ཀྱིས་སྐྱེལ་མི་བཏང་།
མེ་སྟག་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཁ་རག་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེ་ཅན་ལོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

513

སྔོན་མ་བཏང་བ་འབྱོར་པ་ཁོ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུས་རྣམས་ཉན་པར། ཐོག་མ་ནས་པོ་
ཏ་ལའི་ནུབ་དང་བྱང་ཕྱོགས་ལ་གཟིགས་སྣང་ཆོས་སྐྱོང་གི་ལུང་བསྟན་རྨི་ལམ་

སོགས་ཀྱི་བབས་ནས་བལྟ་དགོས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་རྗེའི་གཞིས་ཀྱི་སྟབས་ནས་ཐོག་མར་སྙེ་མོ་ནས་བཟུང་དབུས་ཁུལ་ཚང་མར་ལུས་ཆས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
རྟོག་ཞིབ་ཁག་བགོས་ཀྱིས་བཅུག དོགས་པ་ཆེ་བ་ཚོར་གཉིས་འཛོམ་གྱི་ཕྱག་འཕྲེང་ལ་ངོས་འཛིན་སོགས་བལྟས་འདུག་པར་ཕལ་ཆེར་དུ་བབས་ནས་སྐུ་མཚམས་ཀྱི་སྟབས་དང་དེར་མ་ཟད་སྡིངས་པོ་ཆེ་པ་ངག་དབང་སྙན་གྲགས་བཟང་པོ་དང་། ཞ་ལུ་
མཁན་ཆེན། ཤར་ཁང་ནོ་མོན་ཁང་སོགས་སྐུ་སྐྱེའི་དོགས་པ་ཡོད་པ་བླ་མ་མང་ཙམ་གྲོངས་པས་ཡིན་ནམ་ངེད་ཚོའི་བུ་གྲོད་པ་སྒོར་ལིར་སྐྱེས་སོགས་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་པ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་སྐོར་དང་ཐུག་ཅིང་། ལ་ལ་དག་ནི་བུ་སྟོན་དཀའ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱུང་འཕྲོས་སྣང་། ཁོང་པ་གཉིས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནས་ཐོན་པ་དང་མ་བསྒྲིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲྭ་ཚང་གིས་དུང་བཏང་བ། རྟ་ལམ་དུ་ཞོ་དང་འོ་མ་ཁྱེར་ཡོང་བ་སོགས་ལམ་རྟགས་ལེགས་པར་བྱུང་སོང་ཡང་དོགས་པ་ཡོད་ཙམ་ཟ་བར་ཡར་འབྲོག་སྟག་ལུང་དུ་ཚམ་མད་བུས་བར་བླ་མའི་སྐུ་སྐྱེ་འདུག་ཟེར་བ་ཕ་མ་ཡི་གེ་སོགས་ལྟ་ཅི་ཤིན་ཏུ་བླུན་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་ལྟས་སོགས་ངོ་མཚར་ཙམ་བྱུང་ཟེར་བ་ཕལ་ཆེར་བདེན་པ་ཡིན་འདྲ་བ་དང་བཅས་བྱུང་འདུག་རུང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་

ཕྱག་འཕྲེང་སོགས་བསྟན་པར་དོགས་པ་ཟ་བ་དང་སྒེར་ལྟས་ཀྱི་རིགས་མ་བྱུང་འདུགལྷོ་བྲག་ཏུ་ཡོད་དུས་ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ་དུ་སྐུ་སྐྱེ་མང་བ་ཡོད་པའི་གྲགས་པར་བརྟེན་གྲི་གུ་བརྒྱུད་ཕྱིན་འདུག་པར་མཚོ་འགྲམ་དུ་བན་གཟུགས་གཉིས་དང་ཕྲད་པ་

514

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིསྐད་ཆ་དྲིས་པར་སྐུ་སྐྱེ་ཁྱེད་ཚོ་ཤར་ཁང་ནོ་མོན་ཁང་སོགས་བླ་མ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་
འཚོལ་མི་ཡིན་ན་མོན་པ་ལྟོགས་རལ་ཚོས་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་ཟེར་མང་པོ་ཡོང་ཟེར།མཚོ་སྣར་སླེབ་པའི་ལ་དེ་བབས་པ་དང་བྱ་རོག་གཉིས་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོག་ཅིང་གཡས་གཡོན་དུ་འོང་བ་དང་། འཇའ་སྣ་ལྔ་ཞིག་ཁོང་གཉིས་གར་འགྲོའི་རྗེས་སུ་མཚོ་དམར་ཟེར་བ་ནས་སྣ་མཚོ་ཟེར་བའི་བར་བྱུང་འདུག རྫོང་ནས་ལམ་བཀག་པར་ཤར་ཁང་ནོ་མོན་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་འཚོལ་མི་ཡིན་པའི་བཀའ་ཤོག་བསྟན་
པའི་དེ་ནས་ཐོན་ཉིན་བུད་མེད་ཆུ་བན་ཁུར་བ་བདུན་བསྟུད་ནས་བྱུང་བ་དང་ཕྲད་ཅིང་ཕུད་གཏོར་བགྱིས་པ་བུད་མེད་ཐོག་མའི་ཁ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་གདུལ་བྱ་དང་
དངོས་གྲུབ་ལོན་པ་ཡོད་ཟེར་བའི་ཚིག་སྒྲ་ལེགས་པར་བྱུང་འདུག ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ་དུ་སྐུ་སྐྱེ་ལྔ་འདུག་པ་ནས་བྱིངས་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཨོ་རྒྱན་གླིང་ཟེར་
བ་པདྨ་གླིང་པའི་གདུང་གཅིག་ལ་སྐྱེ་དུས་རྟགས་ཀྱི་རིགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་ཚུལ་
དང་ཕྲུ་གུ་རང་གི་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་མདོག་གི་ལབ་རིགས་མང་བ་བཤད་
ཅེས་ཉེ་སྐོར་དེར་གླེང་འདུག་རུང་། ཁོང་ཚང་ལ་ཕྲུ་གུ་སྟོན་དགོས་ཤར་ཁང་ནོ་མོན་ཁང་གི་སྐུ་སྐྱེ་རྩད་གཅོད་པ་ཡིན་པས་ཡིན་མིན་ལྟ་བྱས་པས། ངེད་ཚོའི་བུ་སྐུ་སྐྱེ་བའང་ཨེ་ཡིན་མི་ཤེས་ད་ལྟ་ན་ནས་མེད་མི་ཡོང་ཟེར་བར་སྟོན་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་བསྟན་པས་སྟོན་བྱུང་བ། ཕྲུ་གུ་རང་ལ་བལྟས་དུས་ངེད་ཚོ་འབྱོར་པའི་ཞག་ལྔ་དྲུག་ནས་ཁམས་མ་བདེ་ཞིང་ཁྱད་པར་དེ་ཉིན་ཤིན་ཏུ་ཉོག་པའི་ཕྱག་འཕྲེང་དངོས་བརྫུས་གཉིས་ཀར་རེག་པ་དང་། ངེད་རྣམས་ལ་དགའ་ཚོར་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་

སྙད་མེད་ཅིང་ཅི་དྲིས་ཀྱང་ཅང་མི་སྨྲ་བར་མས་འདི་ཤིན་ཏུ་ཁ་བདེ་ཡང་བབས་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

515

མདང་ནང་དང་ཁྱད་པར་ད་རིང་རང་ཉོག་གླེང་ཞིང་དེར་ངོས་འཛིན་སོགས་བཟང་ངན་མ་བྱུང་བས་ཕྱིར་ཡོང་། སྣ་ཁུང་ལ་དང་མི་ལ་ཁ་རག་དུག་གི་བར་དེར་ཆོས་རྗེའི་
དཔྱི་མགོ་གཡས་གློ་བུར་ན་བའི་བཅགས་མལ་དགོས་པས་འགྲོ་མ་ཐུབ། ཕོ་རོག་གི་སྐད་ངན་སྒྲོག་པ་དང་། བྱ་ཡུལ་གྱི་འགོར་ནུབ་གཅིག་ཆོས་རྗེའི་རྨི་ལམ་དུ་གནས་

ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་ཁོག་སོགས་ཀྱི་བབས་དང་མཐུན་པ་ཕེབས་ཏེ་དེད་
པའི་ཆོས་རྗེ་རང་གི་མིག་གཉིས་ཀ་ཁབ་ཙག་རྒྱབ་སོང་བ་དང་། སྐུ་མཁྱེན་ཞུས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་པོ་མ་བལྟས་པར་འདི་ག་འོས་པ་ཡོད་གསུང་བ་སོགས་རྨི་ལྟས་

འཚུབ་པ་ཁོ་རང་གཉིས་འཕྲོས་པར་ཞིབ་པོ་མ་བལྟས་སྐྱོན་བྱུང་ངམ་བྱས་པར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དེ་ལས་ཞིབ་པ་བྱེད་ཐབས་མེད། ད་སྒོས་གང་བྱུང་
ཡང་དེ་ག་ལས་ཐབས་མེད་ཟེར་བ་སོགས་འཕྲོས་པ་དང་། ཡང་རྐང་པ་སླར་ན་བའི་འགྲོ་མ་ཐུབ་པ་དང་ཁལ་མའི་བོང་བུ་ན་ནས་ཤི་བ་སོགས་དེ་སྐོར་འཚུབ་ཙམ་ལས་སྐུ་སྐྱེ་འདིར་ཡོད་ཀྱི་དོགས་པ་ཆེ་བ་རང་མ་བྱུང་འདུགཨེར་སྤེལ་ལྕོག་ཏུ་སྐུ་སྐྱེ་གཅིག་འདུག་པར་ཕ་མས་སྐྱེས་སྐར་བཟང་པོ་ཡིན་ཟེར་ཡང་དོན་ཕྱག་འཕྲེང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་། ཀོང་ཟིམ་བུར་སྐུ་སྐྱེ་མང་ཙམ་ཞིག་འདུག་པར་དོགས་པ་མེད་ཅིང་སྔགས་པའི་བུ་དེ་མི་སྟོན་ཅིང་སྦ་བ་སོགས་དང་མཐར་བསྟན་ཀྱང་དོགས་པ་ཟ་བ་དང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་། དེ་དུས་སྐུ་སྐྱེའི་སྐོར་མོ་མ་ཞིག་ལ་མོ་བཏབ་པར་སླར་གསལ་པོ་ཡོད་ད་ལྟ་སྐུ་གྲིབ་ཀྱིས་ནོན་ཅིང་། བླ་མ་དེ་
གྲོངས་པ་ཡང་ཕྱག་དྲུག་པས་རྐྱེན་ཙམ་བྱས། ད་ལྟ་མི་གསལ་བ་ཡང་དེས་ཡིན་ཟེར། སྐྱིད་གཤོངས་རྡོ་ཁར་སྐུ་སྐྱེ་ཞིག་འདུག་པ་བལྟ་བར་ཕྱིན་འདུག་པ་ཚུགས་ཁ་ཡང་བླ་

516

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིཚུགས་བྱེད་པ་ཞིག་འདུག་རུང་ལོ་ཡང་བྱ་ལོ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཕ་མས་བཟོས་པ་ལས་དོགས་པ་མི་འདུག སྡེ་པ་རག་པར་བུ་ཞིག་འདུག་པས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་སོགས་དོགས་པ་མ་བྱུང་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་མར་མོ་ཤེས་པ་ཞིག་འདུག་པར་བཏབ་པར་ལུང་པ་གཤམ་ལ་ཆུ་རྒྱུག་པ་འདྲ་བ་འདུག བདག་ཀྱང་ཚར་འདུག ཁྱེད་ཚོས་ས་མཐའ་དགོས་མེད་བསྐོར། སྤྲུལ་སྐུ་ད་ལྟ་སྐུ་གྲིབ་ཀྱིས་ནོན་ནས་མི་གསལ་ཞིང་ད་ལྟ་གསུང་
གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན། བླ་མ་དེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ལ་ཐུགས་དམ་ཡང་དེ་གར་གནང་གཤིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་བཞེངས་གཟུངས་བཞུགས་ལ་ཕྱག་
འཕྲེང་ཕུལ་ན་སླར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡོང་ཟེར་བ་བྱུང་། དེ་ལས་ངོས་ཟིན་རིགས་མ་བྱུང་བས་ད་དུང་ངེད་རྣམས་ཕྱོགས་གང་ལ་ཕྱིན་པ་འགབ་བརྟག་
བསྒྲིལ་གྱིས་ཟེར་བ་མཚོ་སྣའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས་ཆོས་རྗེ་རང་གི་རྨི་ལྟས་

དང་བྱ་རོག་བོང་བུ་སོགས་རྟགས་རྣམས་དང་བཅས་ཁོང་རང་གཉིས་ཀ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བལྟ་ཞིང་ལག་པ་ཅག་ཅག་བྱེད་དོ། །
(༨༢ བ་༡། ༡༣༧ ཐ་༡) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུ་ལ་ཁ་རག་ཆོས་རྗེ་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་མཚོ་སྣར་ནང་རྟེན་ཉེར་སྤྱད་སོགས་ངོ་བོ་རེ་དང་འདྲ་མིན་འཕྲལ་བལྟས་ལེགས་པ་རེ་བཅས་གཙོ་བོ་ངོས་འཛིན་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ཁ་རག་ནས་ས་བཅུད་གསོ་བའི་བུམ་པ་སྦ་རྒྱུ་དང་
བཅས་སང་ཞོགས་ཐོན་རྒྱུའི་གོས་ཆས་དགོས་བྱེད་གྱ་ནོམ་དང་བཅས་རྫོང་བདའ་བྱས། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཆོས་རྗེ་ཁ་རག་པ་ཅན་མཚོ་སྣ་ནས་འབྱོར་པའི་གནས་ཚུལ། ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་དྲུག་གི་ཉིན་ཤོད་ནས་སྟེང་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ཁོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

517

གྲྭ་པ་གཉིས་དང་མཇལ་དུས་ནས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་གནང་། ཐོག་མར་རྫོང་སྡོད་རྒྱ་ལེགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་བ་ལ་དེ་གང་ཡིན་ཞུས་པར་རྗེ་གོང་མའི་སྐུར་གཟིགས་ང་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་ནང་རྟེན་སྐུའི་ཉེར་སྤྱད་སོགས་ངོ་བོ་རེ་དང་འཕྲལ་བལྟས་ལེགས་པའི་རྫུས་མ་རེ་བཅས་ཉིན་བདུན་གྱི་བར་ཡོད་པར་འདི་ཉིན་མགུལ་ཕུར་དང་རྫུས་མ་གཉིས་སྤྱན་ལམ་ཕབ་པར་ཐོག་མ་ནས་མགུལ་ཕུར་ལ་འཆང་བ་གནང་ངའི་ཡིན་གནང་། རྗེས་སུ་ངའི་ཕུར་པ་འདི་ལས་ཆུང་བ་ཡོད་དེ་འདི་ཆེ་རུ་སོང་འདུག་སྩལ། ཉིན་གཉིས་པར་ཁྲུས་གསོལ་ཞུས་ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་དང་། ཀརྨ་པའི་དངུལ་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བྱོན་གཙང་བ་གཉིས་སྤྱན་
འབེབས་ཞུས་པར། ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྐུ་གཟིགས་འཕྲལ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་དབུར་བཞག་པའི་
བྱིན་རླབས་ཞུ་བ་གནང་། འཚོ་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གནང་། ཀར་སྐུ་དེ་རེས་མགོ་མཇུག་ལྡོག རེས་ནུ་མ་སྟེར་བའི་སྟངས་ཀ་སོགས་སྐུ་རྩེད་གནང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་ཕྱག་ཤན་དང་སྙན་དར་ལ་འདི་སུའི་ཡིན་ཞུས་པས་རྒྱ་ལེགས་པའི་ཐང་ཁའི་གཤམ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་བྲིས་པར་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱིས་མཛུབ་ཚུགས་གནང་། ཉིན་གསུམ་པར་
གདམས་ངག་བེ་བུམ་དང་དཔེ་ཆ་མཛེས་པ་གཞན་ཞིག་སྤྱན་འབེབས་བྱས་པ་གདམས་ངག་བེ་བུམ་རང་ངའི་ཡིན། གདོང་དར་ལ་གཟིགས་ནས་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱི་རི་མོ་དང་འདི་འདྲ་པོ་ཏ་ལར་མང་པོ་ཡོད་གནང་ཁ་ཕྱེ་བའི་གཟིགས་ཚུལ་ཀྱང་སྩལ། ཉིན་བཞི་པར་མཐུ་སྟོབས་དྲེགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་དུས་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་དང་། པཎ་ཞྭ་ཞིག་སྤྱན་འབེབས་བགྱིས་པར་ཐེ་ཚོམ་མང་བ་ནས་པཎ་ཞྭ་དེ་ཆོས་རྗེར་གནང་། དབུ་ཞྭ་

518

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིདེ་བཞེས་པ་ལས་ངའི་ཡིན་སོགས་ཕེབས་གསལ་མ་གནང་། ཉིན་ལྔ་པར་ཕྱག་ཤན་དང་གྲི་ཆུང་གཞན་མཛེས་པ་ཞིག་སྤྱན་འབེབས་ཞུས་པ་ཕྱག་ཤན་རང་ལ་འཇུ་བ་གནང་ཞིང་ལོགས་ཀྱི་ཚེམས་རྔོག་དེས་ཀྱང་རྔོག་ཚུལ་གནང་། ཆོས་རྗེས་སྐུ་རྩེད་ཀྱི་

གྲི་ཤུབས་གསར་པ་དེ་ཕར་བཞེས་རྙིང་པ་ངར་དགོས་ཞུས་པར་དེ་སྟེར་ན་བྱིན་མི་
བརྗེ་གསུང་། ཉིན་དྲུག་པར་མགུལ་རུ་དང་ཐུན་རུ་དཀྱུས་མ་གཉིས་སྤྱན་ལམ་དུ་ཕབ་པར་དཀྱུས་མར་གཟིགས་ཡག་གིས་མགུལ་རུ་རང་ངའི་ཡིན་གནང་། ཉིན་བདུན་པར་ཞལ་དཀར་དང་དཀྱུས་མ་གཉིས་སྤྱན་འབེབས་ཞུས་པར་ཞལ་དཀར་རང་ལ་ཕྱག་འཆང་ཞིང་ངའི་ཡིན་སོགས་ངོས་འཛིན་ཕུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་མ་ནོར་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཞབས་ལ་སྤོས་ཐལ་བྱུགས་པའི་སྙུན་ཚུལ་དང་སྔར་གནང་གི་ཟ་མདོ་སོགས་ཕལ་ཆེར་མ་ཉམས་པར་བྱུང་བས་ཁོ་པ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ཞར་བྱུང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསླབ་སྟོན་ཆེས་མང་བ་གནང་ངོ༌། །
(༨༤ ཉ་༤། ༡༤༠ ཐ་༡) གོང་དུ་སོ་སོའི་དུས་བརྗོད་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་དགེ་ལེགས་འཁྲུལ་མེད་དུ་བྱུང་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོར་བཻ་རོའི་ཡང་སྲིད་རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་
གླིང་པའི་མནལ་ལྟས་སུ། ལྕགས་སྤྲེལ་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་ལ་རྗེ་བླ་མ་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་ཞལ་གཟིགས་ཀྱི་ཕེབས་པར་གཏེར་སྟོན་ཉིད་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་
དང་། ཕྱག་ནས་གོས་དམར་ཁ་ལྔ་སྩལ་པ། བུད་མེད་དང་རྟ་སྒ་སྤྲད་པ་མང་པོ་ཤར་བ་མཁའ་འགྲོའི་གདན་འདྲེན་སོགས་ཐུགས་བློ་མ་བདེ་བའི་དེ་སྐབས་ཞུ་ཡིག་འབུལ་བ་གནང་ལན་དུ་ཐུགས་དོགས་ཆེ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་རིམ་གྲོ་བྱེད། མནལ་ལྟས་དཀྱུས་མ་མིན་པའི་མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཇལ་དར་གནང་བ་སོགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

519

སླར་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ་ཞེས་བཀའ་ཤོག་སྩལ་འདུག་པ་དེ་
དེའི་དུས་ཀྱི་མནལ་ལྟས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། ཆུ་ཁྱི་གདུང་མཇལ་དུས་སྨོན་ལམ་གྱི་

མཚམས་སྦྱོར་གནང་བས་མངལ་དུ་ཕེབས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་སྣང་བྱུང་ཚུལ་གསུང་བ་སོགས་དང་མཚུངས་ཤིང་། ངེད་ཐ་མལ་གྱི་རྨི་ལམ་འཁྲུལ་བར་གཏད་སོ་ཅི་ཡོད་
རུང་ཆུ་ཁྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུའི་ནུབ་རྨི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལོ་རྟ་མཐུན་ཞིང་། གླང་ལོ་མཚོ་སྣའི་ཡི་གེ་འབྱོར་གདོང་ཡུལ་བབས་རྨི་བ་དང་ཐེ་
ཚོམ་བྱུང་བ་མཚོ་སྣ་ཟེར་བ་སྣང་ལ་ངེས་ཅན་བྱུང་བ་སོགས་དང་།
གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ནས་ཆུ་ཁྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ལ། ད་ལམ་འོད་ཟེར་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སྨིན། །ཞེས་ཕྱོགས་དང་རྗེས་སུ་ཆིབས་སྒ་
བཅས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཅས་ཕེབས་ཕྱོགས་དང་། མངལ་ཕེབས་གྲུབ་མིན་
སོགས་སྒོ་དུ་མ་གསུང་བ་དང་འགྲིག་ཅིང་། ཚེར་གསེབ་ནས་ཁྱི་ལོ་ཟླ་བ་གསུམ་
པའི་ནང་དུ་ཞུས་པར་རྣམ་སྲས་གླིང་ནས་དྭགས་བར་གྱི་ས་ཚིགས་ཤར་ལྷོ་
མཚམས་སུ་ཕེབས་ཚུལ་དང་། ཆུ་ཕག་ལོ་ནང་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དུ་ཞིང་ལ་གཤེགས་སྐོར་གྱི་ཚིག་རྐང་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ཀུན་ལ་བསྒྲགས་ན་གསང་བརྟོལ་བྱུང་
དོགས་མ་བདེ་བའི་ནང་། ཤེལ་མཆོང་ལྟར་སྨུག་པའི་འདབ་བརྒྱའི་གླིང་། །དེར་སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བའི་དབུས། །སེང་མཐུ་ལྡན་གནས་མལ་འཆའ་བ་ལ། །ཟེར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་དེ་ལ་འཁོར། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཤེལ་ནི་དྭངས་གསལ་སྒྲིབ་པ་

མེད་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་རྫུན་མ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པར་འཁྲུལ་མེད་
གསལ་གཟིགས་སུ་ཐོག་མ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས། རྗེ་བླ་མའི་

520

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིམཆོག་སྤྲུལ་ཕེབས་པའི་ཡུལ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པ་པདྨ་གླིང་པའི་གདུང་བརྒྱུད་གསང་
སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་རིང་ལུགས་དེ་ནང་སྣང་སོག་གོང་དང་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་ཤེལ་
དཀར་བཞིན་དམ་ཚིག་གཙང་ནའང་རྣམ་པ་མཆོང་ལྟར་སྨུག་པའི་སྔགས་རྙིང་མའི་

རིགས་སུ་ཕེབས་པ་དང་། འདབ་བརྒྱ་ཞེས་པ་སྤྱིར་པདྨ་གླིང་པའི་དབོན་རིགས་པདྨ་
མཚོན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱང་པད་འདབ་ཏུ་ཡོད་པའང་མཚོན་བྱེད་དང་།
གླིང་ཞེས་པ་པདྨ་གླིང་སྐུ་རུས་དང་ཨོ་རྒྱན་གླིང་ཞེས་ཁང་པའི་སྒྲ་ཡང་མཚོན་པར་
གོ་བས་ངེས་རྙེད་ཅིང་། ཕྱིས་ཆོས་སྐྱོང་ཉིད་ནས་ཞལ་ལེན་འབྲུ་འགྲེལ་གྱི་དཔའ་

སྐད་མཛད་པ་ལྟར་དང་། བསམ་ཡས་ནས་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོས་ཆུ་ཁྱི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་གསང་སྒོ་མ་བཤད་པར་སྐུ་དོག་ལོ་གཉིས་ཙམ་ནས་ཨེ་སངས་ཞུས་པར། འབྲས་སྤུངས་དགེ་བཤེས་ལུས་ཟག་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བརྙེས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར། དེ་ནས་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁའ་འམ་པདྨའི་རིགས་སྐལ་
ལྡན་གང་རིགས་སུ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྨིན་པ་ཡི། །སྨོན་ལམ་དྲག་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ། །ཞེས་སོགས་ནས་པདྨའི་རིགས་དེ་པདྨ་གླིང་པའི་དབོན་བརྒྱུད་ཡིན་པ་གསལ་
བར་བསྟན་པ་སོགས་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་གཏམ་དུ་མ་དང་བཅས་པས་སོ། །

(༡༠༢ ཉ་༤། ༡༦༧ ཐ་༡) དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་བླ་མའི་ངོ་མཚར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཕེབས་པ་ཆོས་རྗེ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཟླའུ་མི་ནག་ཟུང་དང་བཅས་ཞབས་ཕྱིར་བཅར་སྡོད་དུ་རྫོང་བདའ་བྱས། རང་
ཞལ་མཇལ་བར་ཉིན་གྱི་སྔ་ཕྱིར་ཡང་བལྟོས་པའི་སྡོད་མི་ཚུགས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

521

ཉིན་མོ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཡེང་བས་མགོ་འཁོར་བའི་དུས་ཅུང་ཟད་དྲག་ཀྱང་སྔ་
དགོང་དང་བྲོ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ། ས་འགུལ་ལ་སོགས་ཐན་ལྟས་རིགས་བྱུང་བའི་
སྐབས་གསང་སྒོ་འདི་བཞིན་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་ཕེབས་གདོང་དགོས་ཡོང་ཕེབས་ཤིང་ཞིབ་ཆ་དང་བློས་མ་ཆོད་རྣམས་བརྟག་སྒྲིལ་དུ་ཡིད་འཇོག་དགོས་པའང་
བསླབ་སྟོན་དང་། ངེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟག་སྒྲིལ་འབུལ་དགོས་པའི་སྙན་
འདེབས་ཕུལ་བས་བརྟག་སྒྲིལ་དུའང་གདན་མི་འདྲེན་བར་ཟེར་བ་བབས་གཤིས་མ་
བྱས་པས་མ་འཐུས།

རྗེ་བླ་མ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དངོས་ལ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་
ཀྱི་བསག་སྦྱངས་ངེས་དོན་དུ་མ་དགོས་ནའང་རང་ཅག་ཚོགས་རྫོགས་ཆེད་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀ་ནས་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པའི་པཎ་གྲུབ་སྤྱི་དང་ཡང་སྲིད་ངུར་སྨྲིག་གར་རོལ་གོང་མ་རྣམས་ལས་འགངས་ཆེ་གཤིས།
དགོངས་རྫོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པོ་གསང་ཆས་གསལ་བ་མ་ཐུབ་ནའང་ཞབས་བརྟན་དུ་ཁ་གཡར་བའི་ཆུ་ཁྱི་ནས་ཆུ་བྱ་ཡན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ། དཀོན་ཅོག་མཆོད་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མུ་ཏོ་བའི་སྦྱིན་པས་མཚོན་པ་གོང་དུ་རགས་སྡོམ་བརྗོད་པ་བཞིན་སོང་ནའང་ཡིད་རེ་དང་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་རྟེན་བཞེངས་དང་དུས་ཀྱི་མཆོད་པའི་དུས་སྟོན་མ་ཐུབ་ཅིང་། མཆོག་གི་
སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཞལ་མཇལ་གྱི་སྐལ་བཟང་མ་ཐོབ་པའི་ངང་རང་ཉིད་ལྔ་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་སོང་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ནང་གི་སྣང་བ་འགོགས་པ་ལས་ཀྱང་རྗེ་བླ་མ་
གོང་མའི་བསག་སྦྱངས་ཡིད་བསམས་དང་མཐུན་པའི་རྔམས་ཆེན་མ་ཐུབ་པ་དང་།

522

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིམཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཞལ་མ་མཇལ་དོགས་པའི་ཡིད་ངལ་བཟོད་མེད་དུ་གྱུར་པས་གསང་བརྟོལ་ངོས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་ཞལ་དཀྱིལ་མཇལ་བ་ཆོག་མིན་
གྱི་བརྟག་སྒྲིལ་ཕུལ་ན་སྙམ་ཡང་། གནས་ཆུང་ནས་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་
འབུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབས་གནང་བའི་དེ་ལམ་དུ་ལུས་མུར་རང་གི་ཡིད་བསམ་དུ་ཤར་བའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་རྔམས་ཆེན་རྣམས་རིམ་ལུས་སུ་གྱུར་དོགས་བློས་མ་བཟོད་པས་ཐི་གུ་བརྐུས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་དུ་ཁ་གཡར་བའི་མཆོད་སྡོང་ཆེན་
པོ་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལྕགས་རྟ་ནས་དབུ་བཟུང་སྐུའི་རུས་ཁམས་ཀྱི་དུར་དང་

བསྟུན་གཤེགས་པའི་ལོ་ནས་ལོ་སྐོར་སོང་བའི་ཁྱི་ལོ་ནས་སྔ་ན་མེད་པའི་དུས་སྟོན་ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་བཙུགས་ཤིང་མཆོད་སྡོང་གྲུབ་པ་སོགས་རང་གི་ཡིད་རེ་ཁེངས་པ་ཡབ་རྗེ་བླ་མའི་དོན་དུ་གང་གིའང་འགྱུར་དུ་མེད་ནའང་སྔོན་ཆད་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་། ཀུན་གྱི་བློར་ཆུད་དཀའ་བའི་
རིམ་པ་རྣམས་གྲུབ་ཅིང་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་འབྱོངས་པར་ཉེ་ནའང་ཁྱི་ཕག་གི་ལོ་གཉིས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་བསླབ་སྟོན་དུ་ལོ་ངན་ཕེབས་པས་གཡེང་བ་སད།མེ་བྱི་ལོ་གསང་བརྟོལ་དང་གདན་འདྲེན་པའི་སྐལ་བཟང་བརྟག་སྒྲིལ་དུ་འབབ་

རེས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་གྲངས་བཅད་ཀྱིས་སྔགས་

རྒོད་ལོག་ཏྲིའི་མཚམས་དང་ཚོགས་བྱིངས་དང་བུ་དགོན་བྱང་ཆུབ་གླིང་པ་སོགས་
ཀྱིས་ཨར་གཏད་སོགས་དམ་སྲི་འབྱུང་པོའི་མཚན་མ་སེལ་བྱེད་སྔོན་དུ་བཏང་། བརྟག་པ་དངོས་ཀྱི་དུས་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་སུ་སྤྱི་བསྐང་དང་། སྦས་ཡུལ་དཀར་མོ་ལྗོངས། སྔགས་ཁང་། གནས་ཆུང་། ཁའུ་སྐྱེད་ལྷས། བོ་དོང་ཨེ། སྲོང་བཙན་བང་སོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

523

རྣམས་སུ་བསྐང་བ་གཟབ་རྒྱས། པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཐང་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་ཀློག་འཁྲོལ་དང་དཔངས་བསྟོད། དེ་བཞིན་མཚོ་སྣ་འཕྱོང་རྒྱས་ཀྱིས་

དབུས་རྫོང་གཞིས་སུ་དཔངས་བསྟོད་སོགས་བགྱིས་ཏེ། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་
ཞབས་སུ་སྐུ་རྟེན་པདྨ་གླིང་པའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ། གསུང་རྟེན་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་
ཤའི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཐུགས་དམ་འབྲལ་སྤང་། ཉང་གཏེར་བདེ་འདུས་རྒྱལ་པོའི་བླ་དཔེ། ཐུགས་རྟེན་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཆེ་བ་བསྒྲག་ཕྱིར་

གསོན་བསྲེགས་ཀྱི་དུས་བཟོད་གསོལ་ལ་ཕུལ་བའི་གསེར་རྡོར་རྩེ་ལྔ་པ་རྣམས་དངོས་སུ་བཤམས། གཞན་མ་བསྟན་པ་རིགས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྟེན་སྒམ་རྣམས་ཀྱི་

སྐུ་མདུན་ལྷ་མོ་གསུང་འབྱོན་མའི་ཐང་ཁ་བཀྲམ། མཆོད་གཏོར་རྒྱས་པར་བཤམས་བཀང་བ་སོགས་ལ་ཞབས་ཕྱི་རྙིང་པ་རྣམས་དགེ་སློང་བཞི་སྡེ་ཟེར་བའི་དབང་བཏང་
ན་ཡོད་པ་ལེགས་འདྲ་སྙམ་ནའང་། དམ་ཚིག་གཙང་མིན་གྱིས་མི་འགབ་ཟེར་མི་འདྲ་བཅས་ཆོས་རྗེ་དང་ངེད་རང་གཉིས་རང་གིས་བཀང་བ་དང་། མཚོ་སྣ་ནས་སྩལ་བའི་ཕྱག་ནས་གཏོར་དམོད་བོར་ཡང་དག་བགྱིས་ཏེ། རྗེ་བླ་མ་མ་མཇལ་བར་ཡུན་རིང་
བས་མེ་བྱི་ལོ་གསང་བརྟོལ་གྱི་གདན་དྲངས་པར་དུས་ལ་བབས་པའི་སྐལ་བཟང་
དགའ་སྟོན་ལ་སྤྱད་པ་ལེགས་སོ་ཟེར་བ་གཅིག་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མ་མཇལ་བར་ཡུན་རིང་ཡང་མེ་བྱི་གསང་བརྟོལ་བའི་གདན་དྲངས་པ་དུས་ལ་མ་བབས་པས་མི་
འགབ་བོ་ཟེར་བ་གཉིས་ཕུལ་བ་ཕྱི་མ་དོན་པ། ཆོས་རྗེར་དྲི་བ་བྱས་པ་ལམ་རྟགས་

སོགས་ངེས་ཟིན་མི་འདུག ངེད་རང་པོ་ཏ་ལར་ཡོང་དུས་ཕྱོགས་བཞིའི་དར་ཆེན་བསྙལ་བ་དང་འགྲིག་པ་དང་། ལ་རྫས་འགྲམ་གྱི་ཆུ་ལེན་པ་རྣམས་བན་མ་ཁེངས་

524

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིཔའི་དོགས་པ་ཕྲན་བུ་ལས་ཆེ་བའི་རིགས་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནུབ་རྨི་ལམ་དུ་གྲིབ་

རྨིས་ཆེ་བ་ལས་གདོན་བྱད་ཀྱི་རྨི་ལམ་རང་མ་བྱུང་རུང་དམ་སྲི་འབྱུང་པོ་བཙན་
དབང་དུ་མ་གྱུར་ཏམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་མིན་ཡང་ཞལ་མཇལ་དགའ་སྟོན་འགྱངས་ཏེ་དེ་བར་དུ་རང་ན་ཤིར་རང་དབང་མ་ཐོབ་གཤིས་བསམ་པ་ལམ་ལུས་བྱུང་དོགས་བཅས་ཡིད་སྦྱོང་བརྗོད་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱ་ཐབས་ཟད་པར་གྱུར་ཏོ། ། (༡༠༥ བ་༥། ༡༧༣ ཐ་༥) འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་བྱི་ལོ་རང་བསྐྱར་རམ་གླང་ལོ་ཞེས་
གང་ཕུལ་བ་འགབ་མིན། བརྟག་སྒྲིལ་གྱི་གེགས་སེལ་ལུགས་བྱེད་ལུགས་གང་
འགབ་སོགས་སྐུ་ན་ཕྲ་ཡང་བཀའ་རྩོམ་གྱིས་དབུས་གཞན་དང་མ་འདྲ་གཤིས་ཕར་
ཞུ་བར་བྱས་པ་ཕྱི་ལོ་ཤིང་ཕག་ལོའང་སྔོན་འགྲོའི་གེགས་སེལ་ཨར་གཏད་ལོག་ཏྲི།

གསུང་སྒྲོག་དང་ཆོས་སྲུང་ལ་འཕྲིན་བཅོལ། དཔངས་བསྟོད་སོགས་ལོ་སྔོན་མ་བཞིན་བཏང་བའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཆོས་རྗེའང་འབྱོར་པ་བཅས་བརྟག་སྒྲིལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་པ་དང་རྩེ་ནས་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་དུང་བཏང་བ་དང་
འགྲིགས་པས་ལམ་རྟགས་བཟང་བ་བྱུང་།

བསླབ་སྟོན་དུ་བྱི་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་མ་དོན་ན་གླང་ལོ་བསྒྲིལ་ཕེབས་འདུག་པ་
བཞིན་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་གྲུབ་པའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་ཐུགས་མཇལ་གྱི་ཐད་དུ་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཡང་སྤྱན་དྲངས། རྗེ་བླ་མ་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་གདོང་སོགས་གོང་དུ་དབང་བཞི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞེས་
དུས་ཀྱི་འབྲལ་སྤང་ནང་རྟེན་གྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་པཎ་
ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་གཙོར་གྱུར་གྱི་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་སྐུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

525

གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་རྒྱལ་མོའི་སྐུ་ཐང་གསུང་འབྱོན་མ་
བཀྲམ་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་ལྷ་མོའི་གཏོར་མཆོད་དང་། ཆོས་རྗེ་ངེད་རང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་
མཆོད་དཔོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། དར་མོ་ནས། ངག་དཀོན་བཅས་གཏོར་འབུལ་གསཻར་སྐྱེམས་སོགས་བཏང་། ཕྱག་ནས་གཏོར། དམོད་བཅོལ་དྲག་ཏུ་བྱས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གདན་འདྲེན་པ་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་འབྱོངས་ཀྱང་ཁྱི་ཕག་ལ་འཚུབ་གཤིས་རེ་བ་སད།

བྱི་ལོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམས་པའི་དུས་ཡིན་ཡང་ན་ནིང་བརྟག་སྒྲིལ་

ཕུལ་བ་མ་བབས་པ་སྐུ་གེགས་འབྲུམ་པ་སོགས་དང་ལར་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འཚུབ་ད་ཆ་སངས་པའི་བྱི་ལོ་གསང་བརྟོལ་གདན་འདྲེན་བྱས་ཆོག་གོ་ཟེར་བ་དང་། སྤྲུལ་བའི་སྐུ་གདན་འདྲེན་པ་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་འབྱོངས་པ་དང་། ཕག་ལོ་འདི་ཁྱི་ཕག་ལོ་འཚུབ་གཤིས་བྱི་ལོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པའི་དུས་ཡིན་ཡང་ན་ནིང་བརྟག་སྒྲིལ་

ཕུལ་བ་མ་བབས་པའི་སྐུ་གེགས་འབྲུམ་པ་སོགས་དང་ལར་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འཚུབ་ད་རུང་མ་སངས་པའི་བྱི་ལོ་གསང་བརྟོལ་གདན་འདྲེན་དུས་ལ་མ་བབས་སོ་ཟེར་བ་གཉིས་ཕུལ་བར་ཕྱི་མ་དོན་པའི་ངེས་པར་རྗེ་བླ་མའི་ཞལ་མཇལ་སྐལ་བཟང་ཞིག་མེད་པའི་ངང་དུ་འགྲོ་འདྲ་སྙམ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པར་རང་གྱུར་ཅིང་། ཁོང་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སྦྱོངས་ཉམས་ཙམ་དུ་གྱུར།

སླར་ཡང་འོ་དོད་དྲག་པོའི་དམོད་པ་དང་བཅས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གདན་འདྲེན་མཆོད་སྡོང་འབྱོངས་པ་དང་ལོ་འཚུབ་ཡོལ་བས་བྱི་ལོ་ཡིན་ཡང་མ་བབས་གཤིས། ད་ཆ་གླང་ལོར་གདན་དྲངས་པར་སྐུ་དང་ལར་རྒྱ་སོགས་གང་ལའང་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་

526

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ས་སྡེ ད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ྲིདུས་ལ་བབས་སོ་ཟེར་བ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གདན་འདྲེན་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་འབྱོངས་པ་དང་ལོ་འཚུབ་ཡོལ་བས་བྱི་ལོ་འདོད་པ་ཡིན་པ་མ་བབས་པ་གླང་ལོ་ཡང་ལར་རྒྱ་དང་བཅས་གདན་འདྲེན་དུས་ལ་མ་བབས་པའི་མི་འགབ་བོ་ཟེར་བ་གཉིས་ཕུལ་བར་སྔོན་མ་བབས་པ་བྱི་ལོ་དོན་ན་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་མགྱོགས་པའི་ཡིད་
རེ་ཁེངས་ཀྱང་བརྟག་པ་བསྐྱར་འབུལ་སྔོན་མར་ཡིད་མ་ཆེས་བྱས་པར་སོང་དོགས་དང་སྔོན་མ་དང་མ་མཐུན་ན་སྔོན་མ་གེགས་དབང་དུ་གྱུར་ན་འགངས་ཆེ་བློས་མ་ཆོད་ཚང་མ་གེགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་མེད་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཡིད་དོགས་ལེ་ཚན་
གཉིས་སུ་གྱུར་ནའང་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལོ་གཅིག་གི་སྔ་ཕྱི་ལས་གཞན་མ་ད་ཆ་

རྗེ་བླ་མ་སྐུ་གོང་མའི་བསག་སྦྱངས་གྲུབ་ཕྱི་མའི་ཞལ་མ་མཇལ་བར་ལྔ་ལམ་དུ་གྱུར་དོགས་ཤིང་། མ་གཞི་མི་ཚེར་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ལོ་གཅིག་ལས་མེད་པས་མི་དགོས་ཤིང་། བརྟག་སྒྲིལ་ལེ་ཚན་ཡང་སྔ་ཕྱི་མཚུངས་པའི་བརྟག་སྒྲིལ་ལ་སྔ་སོར་བློ་བཀལ་
རྣམས་ལའང་ཡིད་ཆེས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཆར་ཟིམ་ཡང་བབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ལེགས་པར་གྱུར།
(༡༠༨ ཉ་༡། ༡༧༧ ཐ་༧) དེ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་དག་ཞིང་དུ་ཕེབས་གདོང་བཀའ་སྩལ་བ་དང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཚང་མ་རྩ་བ་གསུམ་དང་འདོད་ཁམས་དབང་མོར་བརྟག་སྒྲིལ་ཕུལ་བའི་ལུང་དུ་ཡིད་བཀལ་བ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་སུམ་ལྡན་མེ་མོ་གླང་གི་ལོ་མང་པོ་འཛིན་ཟླ་བའི་མར་ངོ་ཌཱ་ཀི་འདུ་བའི་གཟའ་ཚེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱིས་རོལ་པ་ཟམ་མ་ཆད་པར་ཕེབས་པའི་དྲུག་པ་སྨྱོས་ཀྱི་

རིགས་ཆེན་པོར་བལྟམས་པ་འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨ་མཚོ་པདྨ་ཅན་དུ་པདྨའི་སྡོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

527

པོའི་ཟེའུར་བརྫུས་ཏེ་བལྟམས་པ་བཞིན་གཞོན་ནུ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་བཀའ་འབངས་བདག་གཙོར་གྱུར་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་མགོན་དུ་གདན་དྲངས་སོ།། །།

རྣམ་ཐར་འདིའི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ ལྔ་པ་དྲུག་པར་འཕོས་པའི་གཏམ་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ཞེས་པ་ལ་ཤིང་པར་སྣ་འབྲིངཤོག་གྲངས་ ༡༡༠ བཞུགས། དཔལ་ལྡན་སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་ནས་གཡར་པོ་ཞུས།༢༽ སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལྔ་པ་དྲུག་པར་འཕོས་པའི་གཏམ་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་རྒྱས་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ སིད་དྷ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

528

བདུན་པ། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་
མཚོའི་རྣམ་ཐར་ལྷའི་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་
དབྱངས་སྔ་མའི་འཕྲོས།

༣༽ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་རབ་བྱུང་སྡོམ་བཞེས་གནང་བ་དང་རྩེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས།

༡༡ (ཉ་༦།

༡༦ འ་༩) མེ་གླང་ལོར་སྣ་དཀར་རྩེ་ལ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅུ་
བདུན་གྱི་ཉིན་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་དང་ཆུ་སྲང་གསུམ་འདས་པའི་ཐོག རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་མིའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ། སྡོམ་བརྩོན་རིག་པ་འཛིན་པ་འཇམ་
དབྱངས་གྲགས་པས་གྲིབ་ཚོད། ལས་གྲལ་ཁ་སྐོང་ཆོས་རྗེ་ལྔ་རིག་པ་ཟིལ་གནོན་རྡོ་
རྗེ། དར་མོ་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས། སྔགས་པ་དཔོན་སློབ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཕེལ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་རབ་བྱུང་གི་དངོས་པོར་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ་མཚན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ་ནས་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་གནས་སུ་གྱུར།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

529

དེ་ནས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་མེ་གླང་ལོ་འདཱི་གསོ་དཔྱད་དང་ཧོར་ལུགས་མཐུན་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་པ། (༡༡ བ་༥། ༡༧ ཐ་༥) དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཡིད་དགའ་ཆོས་ཆོས་འཛིན་དུ་གཤེགས་པའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉེར་ལྔའི་ཉིན་ཆུ་ཚོད་ལྔ་དང་ཆུ་སྲང་སུམ་ཅུ་འདས་པའི་ཐོག་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གྲུ་འཛིན་གྱི་རི་བོ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ཆེན་པོའི་སྲིད་ཞི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་འཇིགས་བྲལ་སེངྒེས་བཏེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ཆེན་པོར་ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་
པར་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །
(༡༢ བ་༡། ༡༨ ཐ་༥) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཟང་པོའི་གཏམ་སྙན་ལྷའི་ཏམྦུ་རའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གདན་སར་ཕེབས་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།

༤༽ལུགས་གཉིས་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཀླས་
པས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གཏམས་པར་མཛད་ཅིང་ས་གར་གལ་ཆེ་ཚུལ་གྱི་
གདམས་པ། ྋརྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་
པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དུས་གཟིགས་པ་དང་། ཕྱི་ཚུལ་སྡེ་སྲིད་
དང་ལྷ་བཟང་མ་འཆམ་པས་རྒྱ་ནག་ནས་ཆིངས་འབྱོར་བྱེད་མི་འབྱོར་ཡང་རྔོ་མ་ཐོགས་པར་ྋརྒྱལ་བ་མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་འདྲེན་གྱི་ལམ་བར་ནས་ཡུལ་

གཞན་དུ་གྱར་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བཀྲེས་ལྟོགས་འཁྱག་སྡུག་གི་དཀའ་སྤྱད་གནང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

530

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དང་ཤེས་རབ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་
པར་དཀའ་བའི་གནས་དམ་པ། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཆེས་ཆེར་བསྔགས་པ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལ་ཅི་
དགར་དབང་བསྒྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཕྲ་མོ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱེ་རྒ་འཆི་ནའི་ཆུ་སྲིན་འཇིགས་སུ་རུང་བར་གནས་འཆའ་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྦ་རླབས་དྲག་ཏུ་འཁྲུགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་བྲལ་བས་བླང་དོར་གྱི་གནས་

ཚུལ་མི་མཐོང་བར་མ་རིག་པའི་མུན་པ་མུན་ནག་གིས་ཁྱབ་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་རྦ་ཀློང་ཟབ་མོར་བྱིང་ཞིང་ལྷུང་བའི་མ་རྒན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཉམ་ཐག་པར་
གཟིགས་ནས། དེ་དག་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བརྩེ་ཆེན་ཤུགས་དྲག་
པོས་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱོད་དེ་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བསྐལ་

པ་གྲངས་མེད་པར་ཡང་མི་སྐྱོ་བར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐུའི་བཀོད་པ་དང་། རྫུ་
འཕྲུལ་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་བཀྲི་བའི་དཔལ་ལྡན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་རོལ་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་པ་དེ་སྲིད་དུ་བརྩོན་པར་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལུས་ཅན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་

གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། རི་བོ་པོ་ཏ་ལ་ཡི་རྩེ་མོ་ནས། །ཐུགས་སྤྲུལ་པའི་འོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

531

ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱར་འགྱེད། །མི་ཁོ་བོའི་སྤྲུལ་པ་དམ་པ་ཞིག །བོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ན་བྱང་ཕྱོགས་སུ། །འབངས་མགོན་མེད་མང་པོ་འདྲེན་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མགོན་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་རང་གི་བུ་གཅིག་པུ་ནད་ཀྱིས་

བཏབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་མ་ལྟ་བུར་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྙིང་སྟོབས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལེགས་པར་བགོས་
ཏེ་བརྩེ་བ་ཤུགས་དྲག་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱོད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གདན་ས་ཆེན་མོར་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་བར་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་གོས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བཀླུབས་ཏེ། སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་རྣམས་
ཀྱི་དུས་བཞིན་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་ཇི་ལྟར་བཙུགས་པ་རྣམས་ཁུར་དུ་བླངས་
ཤིང་རྒྱན་དུ་བཞེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཅོ་ནེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། དགེ་སློང་
འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། མངའ་རིས་ཞལ་སྔ་ནས་རྗེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་དུ་མའི་སྤྱན་སྔ་ནས་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དང་། རྗེས་
གནང་། མན་ངག རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་

མཐའ་དག་དང་། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱས་བསྡུས་མཐའ་
དག་གི་ཁྲིད་དང་། བཤད་ལུང་ཐམས་ཅད་གསན་པར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་གསན་ཡིག་གངྒཱའི་ཆུ་རྒྱུན་པོ་ཏི་བཞིར་ལོངས་པའི་ནང་བཞིན་ལོ་གསུམ་གྱི་དབྱར་དགུན་དཔྱིད་གསུམ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

532

སོགས་དུས་བཞིའི་རིང་ལ་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་གསན་པར་མཛད་གསུངས།
དེ་དུས་སྡེ་སྲིད་དབང་བཙན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་
ལ་བཀའ་ནན་ཆེས་ཆེར་མཛད་ནས་དབང་རྗེས་གནང་སོགས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསན་པ་གནང་དགོས་ཀྱི་སྐོར་མཐའ་དག་རེམ་མམ་ནན་ཏན་གྱིས། གལ་ཏེ་དེ་
འདྲ་མ་བྱུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བབ་ལྕི་སེ་བ་གནང་འདུག་ཅིང་། དེ་དུས་ང་ན་
ཕྲ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ལུང་གནང་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་ཉན་
པར་ལངས་ནས་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་སྐབས་སུ་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་དབུ་སེ་རི་ལི་ཡར་བཞེངས་ཏེ། དཔེ་ཆ་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་ནས་ངའི་རྗེས་ལ་བྱོན་ནས་སྐུ་མཁྱེན་གསུང་མཁྱེན་དེ་འདྲ་མ་གནང་། བཞུགས་ཏེ་འདི་གསན་རོགས་མཛོད། ཁྱེད་ཀྱིས་

གལ་ཏེ་མ་གསན་ན་ང་ལ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་བཀའ་བཀྱོན་ཡོང་གསུངས་ནས་ཕྱག་ཐལ་མོ་
སྦྱར་བར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་ངས་ཀྱང་གསུང་ལ་ཉན་ཏེ་དེ་ཀར་བསྡད་པས་ཁོང་ཡང་ངའི་མདུན་དུ་བཞུགས་ནས་ལུང་གི་འཕྲོ་གནང་བའང་སྐབས་རེར་བྱུང་བ་དྲན་
གྱི་འདུག ངའི་མགོ་ལ་མཐོ་དམན་སྐྱིད་སྡུག་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་འདི་རང་ཡིན་གསུངས་ནས་དབུ་ལ་ཕྱག་གི་ཁུ་ཚུར་གྱིས་བསྣུན་བསྣུན་མཛད་ནས་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་བ་གནང་གི་ཡོད།

(༡༤ བ་༡། ༢༡ འ་༡༠) བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་མདུན་ནས་ཚར་གཅིགརྩ་བའི་བླ་མ་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པའི་མདུན་ནས་ཚར་གཅིག ཕྱིས་སུ་

གཏེར་སྟོན་རཏྣ་གླིང་པའི་མདུན་ནས་ཕྱེད་གཅིག་བཅས་ཀུན་འདྲིལ་ཕྱེད་དང་གསུམ་
གསན་པར་མཛད་གསུངས། མདོར་ན་ས་སྐྱ་དགེ་ལུགས་རྙིང་མ་སོགས་བོད་གངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

533

ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་།

གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ལུང་མན་ངག་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་གྲུབ་
མཐའ་དང་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་གསན།

ཕྱིས་སུ་སྐབས་འགར་དགུན་ཁ་བ་བབས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ར་བ་མཐིལ་དུ་བྱོན་ནས་ཁ་བའི་སྟེང་དུ་སྔར་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གར་སྦྱངས་པའི་སྐབས་སུ་
འདི་འདྲ་ཡིན་གསུངས་ནས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ། རྩེ་གསུམ་པ། རྩེ་ལྔ་པ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོས་མཛད་ཅིང་གར་གནང་སྟེང་ངའི་རྐང་རྗེས་ལ་ལྟོས་ཤིག་གསུང་
གི་ཡོད་པས། དེ་དུས་ང་ཚོ་ན་སོ་གཞོན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ལྟད་མོ་ཙམ་དུ་བླངས་ནས་
བལྟས་པ་མ་གཏོགས་ཡོན་ཏན་དུ་བླངས་ནས་དོན་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་སེམས་ལ་མ་ཤར། ཕྱིས་སུ་དགོན་པ་པོ་རོལ་ན་ཡོད་དུས་ལོ་གཅིག་སྐུ་ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་
སྐབས་ཤིག་ང་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སོར་དགོན་པ་འདི་ལ་དགེ་ལུགས་
ཀྱི་ས་གར་ཞིག་བཙུགས་ན་བཟང་བས་གསུང་སོང་བ་ངའི་སེམས་ལ་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཕྱིས་སུ་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་བརྗེས་ནས་ངེད་རང་བོད་དུ་དགོངས་རྫོགས་ལ་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ས་གར་

འཛུགས་རྩིས་ཡོད་ཅེས་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པར། རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ངས་ཀྱང་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ལ་དགེ་ལུགས་གྱི་ས་གར་འཛུགས་རྩིས་བྱས་ཏེ། དགེ་ལུགས་ཀྱི་

ས་གར་ཤེས་མཁན་བཙལ་བས་མངའ་རིས་བར་དུ་བཙལ་ཀྱང་རྩད་མ་ཆོད། ཞྭ་ལུ་ནས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་བུ་ལུགས་ཀྱི་ས་གར་ཞིག་འཛུགས་རྩིས་ཡིན། འཕངས་པ་དེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

534

འདྲའི་ཕྱག་ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་ད་ལྟ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ན་བཙལ་བས་ཀྱང་མ་རྙེད་
ནུབ་འདུག ཁམས་ཕྱོགས་ན་ལེགས་པར་བཙལ་ན་རྙེད་ཤས་ཆེ་གསུངས། ཤིན་ཏུ་གཅེས་འདུན་ཆེ་བར་མཛད་སོང་། དེ་སྐབས་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་དད་པའི་སེམས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ད་ལྟ་བཞུགས་ནའང་ཅི་མ་རུང་བསམ་སེམས་མི་དགའ་ལྷང་ལྷང་བ་བྱུང་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། །ཞེས་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པར་གྱུར་ཏོ། །
རབ་འབྱམས་པ་གྲགས་པ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གཙོ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
རྣམས་བགྲོ་གླེང་ཞབས་ཕྱི་པར་བརྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་
ཡང་སྦྱངས་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་འདུག སྙན་ངག་ལ་མཁས་པའི་ཚད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་ཀྱང་སྦྱངས་པ་ཇི་ལྟར་གནང་ཡོད་པ་ནི་མ་ཤེས། རྩིས་ལ་ཡང་སྦྱངས་པ་ཕུལ་དུ་

བྱུང་བ་ཞིག་གནང་ཞེས་གླེང་།

ད་ནི་གོང་གི་ལུང་བསྟན་ལྟར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དུས་
ལ་བབས་པར་ཉེ་བ་ན། འདཱི་ཉེར་ལེན་ལྟ་བུར་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་སྡེ་སྲིད་དང་ལྷ་
བཟང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་མདའ་ལྔ་པས་གླགས་བཙལ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དམན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་འཁྲུགས་གཞི་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་
ལྷ་བཟང་གིས་རྗེ་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་མིན་གྱི་དོགས་གཞི་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་བཏང་བར། གོང་མས་མི་དཔྱད་མཁན་མཁས་པའི་ཚད་དུ་འཇོག་པ་ཞིག་བཏང་བ་ཁོས་སླེབས་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གཅེར་བུར་ཕྱུང་སྟེ་ཁྲི་ཞིག་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་
སྐུའི་མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་ཐམས་ཅད་ནས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་མཚན་མ་དཔྱད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

535

དེ། བླ་མ་འདི་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་མིན་ནི་མི་ཤེས། འཕགས་པའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཅེས་བཤད་ནས་ཕྱག་ཕུལ་ཏེ་ཕྱིར་

རང་ཡུལ་དུ་ལོག དེའི་རྗེས་ལ་འཁྲུགས་རྩོད་ཆེར་སོང་བ་དང་། གོང་མས་མཁྱེན་ནས་སྡེ་སྲིད་དང་ལྷ་བཟང་གཉིས་ལ་འཆིང་བྱེད་པར་ཕྱག་ན་བླ་མ་དང་ཨཱ་ནནྡ་ཁཱ་གཉིས་རྫོང་བདའ་མཛད་པ་ཁོང་གཉིས་མ་སླེབས་མཚམས་ནས་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་བཀྲོངས་ནས་འཁྲུགས་པའི་རྦ་རླབས་ཆེས་ཆེར་གཡོས་པའི་སྐབས་དེར་གསེར་ཡིག་པ་ཁོང་གཉིས་ཀྱང་འབྱོར་པར་ལྷ་བཟང་བདུད་དུ་བབས་ནས་གསེར་ཡིག་པ་གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱུར་པའི་ཚིག་སྣ་ཚོགས་སྨྲས་ཏེ། དེའི་རྐྱེན་
གྱིས་རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་ཕེབས་པའི་མེ་ཕག་ལོའི་སྟོན་ཀ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས། དེ་སྐབས་ཡངས་པ་ཅན་བརྒྱུད་དེ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་མདུན་ཐད་དུ་སླེབས་སྐབས་ཐང་ལྷས་བསུ་བ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་གསུངས།
རིམ་གྱིས་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་སྟོད་རུ་མཚོ་ནག་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་རྒྱ་ནག་
གོང་མས་གསེར་ཡིག་བླ་མ་དང་། ཨཱ་ནནྡ་ཁཱ་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཚོས་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་དྲངས་ནས་བཞུགས་ས་གང་དུ་བྱེད། བསྙེན་བཀུར་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་པ་ཡིན། གོ་མ་ཆོད་འདུག་ཅེས་བཀའ་བཀྱོན་དྲག་པོ་མཛད་པའི་གསེར་ཡིག་འབྱོར་བྱུང་བས་མི་སྣ་རྣམས་ཅི་དྲག་གང་དྲག་ལ་ཐུག་པས་ཁོ་རང་ཚོ་སྲོག་ལ་གནོད་པའི་ཞེད་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་ཐབས་ཅི་དྲག་ལ་ཐུག་སྟེ། ང་ལ་ཁྱེད་རང་དབང་ཐོབ་པས་གཤེགས་པའང་སྐུ་ཡལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་མཛད་ན་ངེད་ཚོའི་སྐེ་ལ་ཐུག་པར་འདུག་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཟེར་བར་འདུན་པ་གཅིག་ཡིན་སྣང་བས། ཁྱེད་རང་ཚོས་དང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

536

པོ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་གྲོས་གང་འདྲ་བྱས་པ་ལྟར། ད་རེས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་གི་གསེར་གྱི་ཐེམ་པར་སླེབས་ནས་ཞལ་མ་མཐོང་བར་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
ཅེས་ལབ་པས། མི་སྣ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཏེ་རང་སྲོག་ལ་གནོད་པའི་གྲབས་བྱེད་པ་ཐོས་ནས། ད་འོ་ན་ངས་ཁྱེད་ཚོ་ལ་གནོད་ཅིང་རང་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱས་པས་ཡོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག དེ་བས་ང་རང་འཆི་བ་དྲགས། འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱའོ་བྱས་པས་ཁོང་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་འདུག དེ་ནས་མཚོ་ཁའི་མཇལ་ཁ་མང་པོ་ཡང་སླེབས་བྱུང་། ཉིན་གཅིག་ཞག་འདུག་བྱེད་སར་ཤིང་ཞིག་ཁྱེར་ཤོག་བྱས་པས་རས་གུར་གྱི་ཤུག་པའི་ཀ་བ་ཞིག་ཁྱེར་བྱུང་བ་ས་ལ་
བཙུགས་ནས་བཞག་པ་ཕྱི་ཉིན་སྐྱེས་འདུག དེ་ནས་ཀུན་དགའ་ནོར་ཟེར་བའི་ས་ཆར་བསྡད་པའི་གུར་སྒོའི་འགག་ཏུ་རས་གུར་ཡོད་པའི་བར་ནས་སོག་པོ་རྒས་པོ་ཞིག་གིས་མགོ་ཉུག་ཉུག་བྱས་ཏེ་བལྟས་འདུག་པར་ཁྲིད་ཤོག་བྱས་པས་ཁྲིད་སླེབས་
བྱུང་བར། མགྲོན་གཉེར་བི་དུར་དཔོན་པོས་ལོཙྪ་བྱས་ཏེ་ས་འདཱི་མིང་ཅི་ཡིན། ཁྱོད་
རང་གི་མིང་ལ་གང་ཟེར་དྲིས་པས། ས་འདི་ལ་ཀུན་དགའ་ནོར་ཟེར། ངའི་མིང་ལ་
ཨར་པ་ལང་ཡིན་ཟེར། སོག་སྐད་ཀྱི་སེངྒེའི་མིང་ཡིན་འདུག དེ་ཀུན་ལ་དགའ་བ་
དང་། ནོར་བ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པར་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུག་པས། ཁོ་རང་ཚོའི་འདོད་པ་ལྟར་སྒྱུ་མའི་ཚུལ་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མཚན་མ་གཞན་ཡང་བཟང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་ནུབ་བི་དུར་དཔོན་པོ་དང་། གསོལ་མགྲོན་གཉིས་དང་རྒྱ་ནག་གི་མི་སྣ་ངོ་མ་མ་གཏོགས་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མཚན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

537

མོའི་ཐུན་དང་པོ་ལ་གོས་སེར་པོའི་ལྭ་བ་དང་ཊཾ་ཁ་མ་དམར་པོའི་ལྭ་བ་བརྩེགས་ནས་གྱོན། འབོག་ཐོའི་ཞྭ་དང་། སོག་ལྷམ་དང་། གཞན་ནས་ལུས་ལ་འཆང་བཞིན་པ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་རྟེན་སྐལ་གྱི་འཕེལ་གདུང་ཨ་མ་བྱ་ཕོའི་སྒོ་ང་ཙམ་ཡོད་པ།
ཙན་དན་དམར་པོའི་ཕྲེང་བ། གློ་ཁུག་ཏུ་ཐེའུ་རྩེ་རྟགས་ཅན་གཅིག སྐེད་པར་རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་པས་གནང་བའི་གཏེར་ཕུར་གཅིག་རྣམས་མ་གཏོགས་
གཞན་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་བཅས་འགྲོ་ཁར་གསོལ་མགྲོན་གཉིས་ལ་བཀའ་བསྒོ་དང་བསླབ་བྱ་བྱས། ཁོང་གཉིས་ཀྱང་མིག་མཆི་མས་གང་ཞིང་སྐྱོ་བ་ཚད་མེད་པ་འདུག དེ་ནས་གློ་བུར་དུ་ཐོན་ཏེ་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་ཕྱིན་པས་དེ་མ་
ཐག་གནམ་ས་གཡོས་པ་ལྟ་བུའི་ཐལ་རླུང་དྲག་པོ་ལངས། རེ་ཞིག་མགོ་འཐོམས་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐབས་ཤིག་རླུང་འཚུབ་ཀྱི་ནང་མེ་སྟག་ཁྲོམ་ཁྲོམ་བྱེད་པ་འདུག་པར་
བལྟས་པས་བུད་མེད་འབྲོག་མོའི་ཆས་བྱས་པ་ཞིག་ཕར་འགྲོ་བཞིན་འདུག ང་རང་ཡང་དེའི་རྗེས་ལ་ཕྱིན། ནམ་ལངས་པར་ཉེ་བ་ན་བུད་མེད་དེའང་མི་འདུག རླུང་
འཚུབ་ཀྱང་ཞི་ནས་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་རྡུལ་གྱིས་གང་ནས་འདུག་

གསུངས། འདི་ནི་སྐུ་ཚེ་འདཱི་གཞན་དོན་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །

འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་ནི་གང་ནས་གང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཇིགས་མི་སྐྲག་པ་ཉིད་དུ་འགྲོའོ། །འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་། བསླབ་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཡང་། གང་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

538

འཇིགས་ཤིང་མི་སྐྲག་པ་ཉིད་དུ་འགྲོའོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་རལ་གཅིག་ཅན། །འཇིགས་པ་མེད་པར་གང་དུ་འདོད་པ་འགྲོ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་། །ཐོས་དང་ཡེ་ཤེས་གནས་པ་དགའ་མགུར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དུས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དེ་དང་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལམ་
ཁའི་རྩྭ་བཞིན་དོར་ནས་འཇིགས་པ་མེད་པར་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་
གཤེགས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་གཤེགས་པར་མཛད་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་ཆེས་ཆེར་རབ་ཏུ་བསྔགས་པའི་གནས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །
(༡༨ བ་༤། ༢༨ ཐ་༡༠) དེ་ནས་ནམ་ལངས་པ་ན་སྤང་རི་མཐོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་

དུ་སླེབས་འདུག སྔར་གཅིག་པུར་རྐང་ཐང་ལ་འགྲོ་མ་མྱོང་བ་དང་། ཁ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐོམ་ཞིང་རྐང་མཐིལ་དུ་ཆུ་བུར་ཐོན་ནས་ཐང་ཡང་ཆད་འདུག་པས་རེ་ཞིག་ངལ་བསོ་ཞིང་མཐོ་བའི་ཐ་མ་གུད་པ། འདུས་པའི་ཐ་མ་བྲལ་བ། བསགས་པའི་ཐ་མ་འཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འོང་སྙམ་པའི་མི་རྟག་པའི་སྣང་བས་སྐྱོ་བ་དང་། རེས་གང་བྱས་ཀྱང་རང་དབང་ཡོད་པ་འདི་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་པས་བྱ་བྲལ་བ་བྱས་ཏེ་སྡིག་སྒྲིབ་འདག་ཕྱིར་གནས་སྐོར་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་ངོས་དག་ཅིག་བྱེད་དགོས་སྙམ་
པའི་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེས་སོ། །
དེ་ནས་ཡང་ཕྱིན་པས་ལམ་པོ་ཆེ་གཅིག་ལ་ཐུག་བྱུང་བས་ཨ་རིག་གི་ཚོང་པ་
ཚན་ཅིག་ཟི་ལིང་ནས་ཡར་ལོག་འགྲོ་བ་ལམ་ཁར་གྲོ་བཏབ་པ་དང་ཐུག་བྱུང་། དེར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

539

ཁ་སྐོམ་དྲགས་ནས་ཇ་འཐུང་འདོད་ཀྱང་སྔར་གཞན་ལ་སློང་མ་མྱོང་བས་སློང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེ་ཚོའི་ཉེ་སར་བསྡད་པས། དེའི་ཁྲོད་ནས་རྒས་པོ་ཞིག་གིས་གྲྭ་པ་ཁྱོད་སུ་ཡིན། ཇ་ཨེ་འཐུང་ཞེས་དྲིས་བྱུང་བར་ཇ་འཐུང་སྟེ་ཁ་ཕོར་
མེད་བྱས། གཞན་མ་ལབ། གཅིག་གི་ཕོར་པ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཇས་བཀང་སྟེ་
བྱིན་བྱུང་། སྔར་གཞན་གྱི་ཁ་ཕོར་ལ་འཐུང་མ་མྱོང་བ་དང་བཙོག་ལྟ་བ་བྱུང་ཡང་
འཐུང་བས་ཁ་སྐོམ་པའི་སྟབས་ཇ་དེ་ཞིམ་པོ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་། དེར་ཁོ་རང་ཚོ་ཐམས་ཅད་འཚོགས་ནས་ང་ལ་ལྟད་མོ་བལྟས་ཤིང་མཚར་མཚར་བྱེད་དེ་འདི་རང་ག་བ་མ་རེད། གོས་ལོག་དང་གདོང་མདོག་འདི་འདྲ་ཨང་ཟེར་ཙག་ཙག་ཟེར། དེ་དུས་མི་ཚོས་གཟུགས་དེ་མི་ལས་འདས་ནས་ལྷ་ལ་བསྙེགས་ཙམ་ཡོད་ཟེར། ཁྱོད་ག་ནས་ཡིན། གར་འགྲོ། ཟླ་བོ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་དྲིས་བྱུང་བར་ཟེར་རྒྱུ་ཡང་མ་རྙེད།
རྫུན་ལབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་སྣང་ཡང་སྐྱེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་ལབ་པ་དྲག་སྙམ་སྟེ། ང་བོད་པའི་གྲྭ་པ་འགའ་ཞིག་མར་ཡོང་བའི་ལམ་ནས་མགོ་ལོག་གི་ཇག་པས་ཟོས་ནས་ཁ་འཐོར་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཅེས་རྫུན་གྱི་ཐོག་མར་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་རྗེ་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཚོང་པ་དེ་ཚོའི་གཙོ་བོ་རྒས་པོ་བནྡེ་སྐྱབས་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་བྱམས་པར་འདུག དེར་དེ་རྣམས་ཁལ་བཀལ་ནས་འགྲོ་གྲབས་བྱས་ཏེ་ད་ཁྱོད་ངེད་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་ཨེ་འགྲོ་ཟེར་བར། རྐང་པ་ན་ནས་འགྲོ་མི་ནུས་པར་འདུག་བྱས་པས། གཡག་ཡན་པ་མང་པོ་འདུག་པའི་ཁྲོད་ནས་གཡག་གླང་སྒ་བསྟད་པ་ཞིག་བྱིན་བྱུང་བ་ཞོན་ནས་སོང་བས་གླང་སྒའི་ཤིང་གིས་བརླ་ཕུག་པས་བརླ་ན་ནས་ཅི་ལས་ཀྱང་སྡུག་པར་བྱུང་། ད་ང་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

540

འདུག་བྱས་པས། རྒས་པོས་སྣམ་བུའི་ཕྱུ་པ་སྟེང་མ་ཕུད་ནས་གླང་སྒའི་བར་སྟོང་བཀག ཐག་པས་ཡོབ་ཆེན་བྱས་ནས་ཞོན་དུ་བཅུག་པས་བདེ་ཉམས་བྱུང་། ཁོང་ཚོའི་གཡག་འདེད་རོགས་བྱས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དགོད་བྲོ་བ་བྱུང་།
ཁོང་རང་ཚོས་ཀྱང་འདིར་སྔར་འདི་འདྲ་མ་མྱོང་བ་ཞིག་རེད་ཟེར་དགོད་བཞིན་སྙིང་རྗེ་བྱེད་པར་འདུག གཏམ་མང་པོ་ལབ་བཞིན་འདུག་ཀྱང་ངས་ལབ་པ་ཁོང་ཚོས་ཆེར་མི་ཤེས་པར་འདུག་ལམ་དེ་ནས་ཚོང་པ་གསར་དུ་ཡོང་བ་མང་པོ་དང་ཐུག་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ང་ལ་མཚར་མཚར་བྱེད། ངས་ཊཾ་ཁ་དམར་པོའི་ལྭ་བ་འདི་གྲྭ་པ་
ཞིག་དང་ཐུག་བྱུང་ན་གོ་ལག་རྙིང་པ་ཞིག་དང་བརྗེ་དགོས་བསམ་ཞིང་སོང་བས། སྐབས་ཤིག་ཡང་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་ལྷན་དུ་གྲྭ་པ་སྣམ་བུ་སེར་པོ་གྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་བར་ཁྱོད་ཀྱི་སྣམ་བུ་སེར་པོའི་ལྭ་བ་དེ་ངའི་གོས་འདི་དང་ཨེ་བརྗེ་ཞེས་དྲིས་པས་

ཁོས་མི་བདེན་ནམ་སྙམ་འདུག ངས་གོས་ལྭ་བ་དམར་པོ་ཕུད་ནས་ཁོ་ལ་བྱིན་པས་

ཁོ་དགའ་དྲགས་ནས་སྣམ་སེར་གྱི་ལྭ་བ་དེ་ང་ལ་བྱིན་བྱུང་། ཀུན་ཡ་མཚན་བྱེད་པར་
འདུག གཞན་གྱི་ཕོར་པ་དང་གོས་ཀྱིས་གྲིབ་ཕོག་སྟེ་ཞག་མང་པོའི་བར་ཁ་དང་
གདོང་པ་སྐྲང་སྟེ་ན་ཡང་རེ་ཞིག་ནས་ལུས་ཁམས་བདེ་བར་གྱུར་ཏོ། །

དེར་ཁོང་ཚོའི་ཡུལ་དུ་ལྷོ་ལམ་དང་བྱང་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ལྷོ་ལམ་བརྒྱུད་ན་རྨ་ཆུ་སྒྲོལ་དགོས་མ་གཏོགས་ལམ་ཉེ་བར་ཡོད་འདུག་པས་རྨ་ཆུ་ལ་དར་ཆགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བྱས་ཏེ་ང་ལ་མོ་འདེབས་ཨེ་ཤེས་དྲིས་པར། མོ་འདེབས་པ་
ལྟར་བྱས་ཏེ་དར་ཆགས་འདུག་བྱས་པའི་ལྷོ་ལམ་དེ་ཀར་སོང་བས་རྨ་ཆུ་ཡང་དར་ཆགས་འདུག་པས་ང་ལ་མཐོང་ཆེར་སོང་། རྨ་ཆེན་སྤོམ་ར་དགའ་བའི་ཉམས་བྱུང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

541

དེ་ནས་ཨ་རིག་གི་ཡུལ་དུ་རྒས་པོ་བནྡེ་སྐྱབས་ཀྱིས་ཀྱང་དད་འདུན་ཆེ་བ་དང་། དེའི་
རྒད་མོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བྱམས་པར་བྱས་ཏེ་རེ་ཞིག་བཞུགས་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤོལ་བ་ལྟར་ཟླ་ངོ་གཉིས་ཙམ་བསྡད། བརྒྱད་སྟོང་པ་བཏོན། ཁོང་རྣམས་ལ་ལས་
འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པས་ཤིན་ཏུ་དད་དེ་ཕྱིས་གཞན་ལ་ངའི་རྒྱུ་མཚན་མི་བཤད་
པའི་དམ་བཅའ་བྱས། གོས་ཀྱི་ལྭ་བ་སེར་པོ་དེ་ཁོང་ལ་དད་རྟེན་དུ་བྱིན། ཐམས་ཅད་

ལ་བཀའ་བསྒོ་དང་། སྐ་རགས་ཀྱི་ཁ་ཚར་ལ་མདུད་པ་རེ་བྱས་ཏེ་བྱིན། རྒད་མོས་
ལྷམ་དང་། སྣམ་བུ་གསར་པས་གོས་བཙེམས་ཏེ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་། ཇ་དང་མར་

ཕྱུར་ཅུང་ཟད་བླང་གཞན་འབུལ་བ་བྱས་པ་མ་བླང་། འགྲོ་ཁར་ཐམས་ཅད་སེམས་སྐྱོ་ཞིང་ངུ་བར་འདུག དེ་ནས་རྒས་པོ་ཕ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་གི་སར་སྐྱེལ་ཞིང་། ངས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་བཏབ་སྟེ་སོང་ངོ༌། །དེ་སྤྲང་ཆས་བྱས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལ་དེ་ལས་དྲིན་ཆེ་བ་མེད་གསུངས།

༥༽དངོས་ཉམས་ཅི་རིགས་པར་ལྷ་དང་བླ་མ་སྲུང་མས་སྡོང་གྲོགས་བར་མ་ཆད་ནའང་མདོ་སྨད་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པར་འབྲུམ་བུས་གཙེས་པའི་དུཿཁ་དང་། ཤར་དར་རྩེ་མདོ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གླང་ཆེན་འགྱིང་རིར་ཕེབས།
ལི་ཐང་དུ་མི་མགོ་མེད་དང་འཕྲད། འབའ་ཐང་དུ་མིང་སྲིང་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་
བསྔལ་བསལ་བ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་བ་དང་ཇག་པ་དང་འཕྲད། ཀ་ཚལ་སོགས་སུ་གཡུ་སྒྲོན་མའི་གྲོགས་བྱས་ཤིང་སྐུ་སྲིང་སྤྲེའུ་མོར་གྱུར་པ་གཟིགས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

542

(༢༡ ཉ་༥། ༣༢ འ་༨) དེ་ནས་ཨ་ཤུལ་གྱི་སྡེ་བླ་སྒང་ཟེར་བར་འབྱོར། དེ་ནས་མི་
གཅིག་དང་འགྲོགས་ནས་ཞག་ཁ་ཤས་ནས་གྲོང་དང་བོན་དགོན་ཞིག་ཏུ་སླེབས། མི་དེ་གཞན་དུ་སོང་། ང་རང་གཅིག་པུར་སོང་བའི་འབྲུག་པའི་དགོན་ཆུང་ཞིག་ཏུ་སླེབས། དེར་མང་ཇ་བཏང་བ་དང་ཐུག་ནས་འདུ་ཁང་གི་སྒོར་མང་ཇ་བླངས་ཏེ་འཐུང་ནས་འགྲོ་གྲབས་བྱས་པར་གྲ་པ་བགྲེས་པོ་ཞིག་སླེབས་བྱུང་ནས་ཁོ་རང་གི་ཤག་ཏུ་འགྲོ་ཟེར་བ་ལྟར་ཕྱིན་པས་ཕྱུག་པོ་ཞིག་འདུག ང་ལ་གདན་འདྲེན་ནས་བསྙེན་བཀུར་
བཟང་པོ་བྱེད། དེའི་སྔར་ནུབ་རྨི་ལམ་ལ་གནས་སྐོར་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ན་བསྙེན་
བཀུར་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་རྨིས་པ་ཁྱེད་ཡིན་རྒྱུ་རེད་ཟེར་ནས་དག་སྣང་བྱེད་ཀྱིན་

འདུག ཁོང་ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་ཟེར། གསེར་ཞོ་གང་དང་
དངུལ་རྡོག་པོ་གཅིག་བྱིན་པ་མ་བླངས། ལྕགས་གོག་ཅིག་དང་ཇ་མར་རྩམ་པ་བྱིན་

པ་ཅུང་ཟད་བླངས། ཁོང་གིས་ང་ལ་སྐྱེལ་ཐུང་བྱས་ཏེ་སེམས་སྐྱོ་སྐྱོ་བྱེད་པར་འདུག འཇང་གི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དྲིས་ཏེ་སོང་ཡང་འགྲོར་མ་ཐུབ།
སླར་རྒྱལ་མོ་རོང་གི་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་སོང་བས་དཀར་རྒྱ་དགོན་ཟེར་བ་བཻ་རོའི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས། དེའི་ཉི་སྐོར་དུ་བཻ་རོའི་བཞུགས་གནས་བྲག་ཕུག་བཟང་པོ་ཞིག་འདུག་པར་ཟླ་ཤས་བསྡད་པས་ཐུགས་དམ་གྱི་བོགས་དང་
ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་རེ་བྱུང་། དཀོན་མཆོག་གི་དྲིན་གྱིས་ཡས་མས་ནས་འཚོ་
བ་སྟེར་མཁན་ཡང་མང་རབ་བྱུང་།
དེ་ནས་ཚ་བ་རོང་གི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བའི་དོར་དགེ་ཟེར་བའི་ལུང་སྟོང་ནགས་ཚལ་ཤིང་ཐོག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པ་ཞིག་ཏུ་ས་བྱི་ལོའི་ཟླ་བ་བདུན་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

543

ནང་དུ་འབྱོར། དེ་སྐབས་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འབྲུམ་པའི་ནད་ཡམས་མཆེད་ནས་མི་
མང་པོ་ཤི། གྲོང་ཡང་མང་པོ་སྟོང་འདུག སྐབས་དེར་ང་གཟུགས་པོ་ན་ནས་འགྲོར་མ་ཐུབ། ད་ནད་ངན་དེས་ཐེབས་ཡོད་པ་འདྲ་བསམས་ནས་རྒུན་འབྲུམ་གྱི་ཤིང་ཞིག་གི་
རྩར་ཉལ་ནས་བསྡད་པས་ཐོར་པས་གཟུགས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ནས་སྐྲངས། ན་ཟུག་དྲག་པོ་ཚད་མེད་པ་བྱུང་། གདོང་དང་གཟུགས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྲངས་ནས་མིག་འབྱེད་པ་འགུལ་བསྐྱོད་ཙམ་ཡང་མི་ནུས། བཟའ་བཏུང་མེད་པའི་སྟབས་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཀྱང་གདུང་། ཉིན་པར་ཉི་མ་ཚ་བ་དང་མཚན་མོར་ལྷག་པ་གྲང་བ་སོགས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཚད་མེད་ཅིང་བཟོད་གླགས་མེད་པ་དངོས་སུ་མྱོང་ནས་རེས་འགའ་བརྒྱལ་ནས་ཉིན་མཚན་ཅི་སོང་ཡང་མི་ཤེས་པར་འདུགགསོན་པོའི་རེ་ཐག་ཆོད་ནས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། སྔོན་གྱི་ལས་ངན་དག་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་འདཱི་འབྲུམ་ནད་ཀྱང་འདིས་ཆད་པར་
གྱུར་ཅིག་སྙམ་ནས་བསྡད་པས་ཞག་བཅུ་ཙམ་ནས་རྨ་ཐམས་ཅད་སྨིན་ནས་རྣག་ཏུ་སོང་སྟེ་གོས་ལ་འབྱར། འབུ་སྲིན་གྱིས་ཀྱང་གཙེས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་
རུ་སོང་། ལག་པ་འགུལ་བསྐྱོད་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་ནས་རྒུན་འབྲུམ་བླངས་ཏེ་ཅུང་ཟད་རེ་ཟོས་པས་ཤིན་ཏུ་ཕན་སྙམ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་ནས་ནད་དེ་སོས་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཟས་མེད་པའི་སྟབས་གཟུགས་པོ་རིད་ནས་འགྲོར་མ་ཐུབ། ད་ནད་དེས་མ་ཤི་ཡང་ལྟོགས་གྲིར་འཆི་བར་འདུག་སྙམ་ནས་ཡོད་པའི་ཚེ་སྐབས་ཤིག་ཕོ་རོག་
ཅིག་གིས་རི་དྭགས་ཀྱི་ཤ་ལག་པ་གཅིག་ཉེ་ཀོར་དེར་བསྐྱུར་བྱུང་བ་བླངས་ནས་ཅུང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

544

ཟད་རེ་ཟོས་པས་གཟུགས་པོ་ཅུང་དྲག་ཏུ་སོང་། ད་ཤ་འདི་མ་ཟད་གོང་གྲོང་ཞིག་ཏུ་ཨེ་སླེབས་བལྟ་དགོས་སྙམ་ནས་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དལ་བུས་ཕྱིན་ཀྱང་འདར་

ནས་ཆེར་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་འདུག ཤིང་ཐོག་དམར་པོ་སྐྱེ་བའི་ཤིང་མང་པོ་འདུག་པའི་ཤིང་ཐོག་དེ་ལས་བླངས་ནས་ཟོས་པས་ཡང་སྔར་གྱི་དུག་རོའི་ནད་གཞི་ལངས་
ནས་རྒྱུ་མར་ཟུག་སྐྱེས་ནས་ཤི་ལ་ཁད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་། ལས་མ་ཟད་ན་སྲོག་འཆད་དཀའ་བར་འདུག ད་དུང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་བསམས་ན་སྙིང་ན་བར་འདུགད་ལྟ་ཁྱེད་ཚོས་ནད་ཅུང་ཟད་རེའི་སྡུག་བསྔལ་མི་ཁྱོགས་པའང་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནས་ནད་རོའི་ཟུག་དེ་ཅུང་ཟད་བདེ་ནས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་རྨི་ལམ་དུ་ལོ་ཉི་ཤུར་ལོན་ཅིང་ཤ་རྩ་དྭངས་པ་གོས་སེར་པོ་གྱོན་པ་ཞིག་ཁྱེད་བསུར་འོང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་སླེབས་བྱུང་། དེར་ནམ་མཁའ་ནས་གཟུགས་མི་མཐོང་བའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་འདི་ཟ་མི་རུང་བའི་ཤིང་ཐོག་དུག་ཟེར་བའི་སྒྲ་བྱུང་བ་དང་། གཞན་སྒྲ་ཞིག་ལ་དུག་སྨན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱོན་མེད། ཧ་ཧ། གང་གི་སྣང་བར་དུག་བྱུང་བ། །ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དུག་ཡིན་ཡང་། །རོ་མཆོག་ལྡན་པ་བདུད་རྩིའི་ཟས། །ད་ནི་ལུས་སྦྱངས་བདེ་བར་འབར། །ཆས་ཤིག་འགྲོ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །ཟེར་བ་ཐོས་པ་དང་གཉིད་
སད་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་བདེ་ཉམས་བྱུང་། ཉི་མ་ཡང་དྲོ་བར་འདུགདེ་ནས་ལུང་པ་དེའི་མདོ་རོང་བརྒྱུད་ནས་སོང་བས་སྐབས་ཤིག་མི་སྟོད་གོས་སེར་པོ་གྱོན་པ་ཞིག་ཕར་འགྲོ་བཞིན་འདུག་པ་ཕ་ཝང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྡད་པ་དང་འཕྲད་དེ་དགའ་ཉམས་བྱུང་། སྐད་ཆ་དྲིས་པར་ཁོས་ལམ་རྒྱུས་དང་
གྲོང་པ་དང་མི་ཡོད་ལུགས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ནས། ད་ཁྱེད་རང་འདི་ནས་མར་སོང་ལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

545

གྲོང་པའི་ལྟག་ཏུ་ཕུག་པ་བྱིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བཞུགས་དང་། ང་ད་ལྟ་ཅུང་མི་ཁོམ། སྐབས་ཤིག་ནས་ཁྱེད་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་ཟེར་ནས་ནགས་གསེབ་ཏུ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཁོས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་སོང་སྟེ་སྦྲ་ནག་ཆེན་པོ་ཟོག་རྐྱང་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྒོར་སླེབས་པས་ནང་ནས་རྒས་པོ་ཞིག་སླེབས་བྱུང་། དེ་ལ་ང་ཐོར་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཚོས་འཛེམ་དགོས་ཡོད་དམ་མེད། ཟས་ཤིག་
བྱིན་དང་བྱས་པ། རྒས་པོས་འཛེམ་དགོས་མེད་དེ། ནང་དུ་ཤོག་ཅེས་བོས་ནས་ཐོག་མར་ཇ་གཅིག་བླུད་པ་འཐུང་བས་དེ་མ་ཐག་བརྒྱལ་ནས་ཡུན་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་སད་པར་རྒན་རྒོན་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་མི་ཐམས་ཅད་ངུ་ཞིང་སྙིང་རྗེ་རྗེ་བྱེད་པར་འདུགདེར་ཞག་གཉིས་བསྡད། ལུང་པ་འདིར་སྒྲུབ་ཕུག་འདྲ་ཡོད་དམ་དྲིས་པར། འདཱི་ཕུ་ན་
སྒྲུབ་ཕུག་བྱིན་ཅན་ཟེར་བ་གོང་འོག་གཉིས་ཡོད་ཟེར། སྒྲུབ་ཕུག་དེར་སྔ་མ་སུ་
བཞུགས་མྱོང་བྱས་པས། བཻ་རོའི་སློབ་མ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ་བཞུགས་མྱོང་། དེའི་གོང་
གི་སྒྲུབ་ཕུག་ཅིག་ཏུ་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཟེར་བ་ཁ་རྒྱུན་ལ་འདུག་ཟེར། མིང་
དྲིས་པས་ཀ་ཆུ་སྐྱབས་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་རྒས་པོ་དང་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་

ང་དེ་ནུབ་དེར་བསྡད། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་མང་པོ་དང་། སྐུ་འདྲ་རྙིང་པ་འགའ་ཞིག་
འདུག རྒས་པོ་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་ཕྱིས་ཉིན་རྒས་པོ་ཕ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་གཡག་གཅིག་
ལ་ཕྱིང་པ་དང་ཆས་ཀ་བཀལ་ནས་ཡོང་སྟེ་ང་ལ་ཕུག་པ་འོག་མ་དེར་སྡོད་ས་བཅོས། ཇ་བསྐོལ་ཏེ་ང་ལ་ཡང་བླུད། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འཐུང་ནས་ནང་དུ་ཕྱིར་ལོག་
སོང་། དེ་ནས་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། གནས་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པ་དང་།

རྒས་པོས་བྱིན་པའི་བཟའ་བཏུང་ཡང་བཟང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པར་བྱུང་།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

546

དེ་ནས་སྒྲུབ་ཕུག་གོང་མ་དེར་ཞག་གཅིག་བསྡད་དེ་སླར་ཡང་འོག་མ་དེར་འོངས་ནས་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱིན་བསྡད་པས། ཉིན་གཅིག་སྔོན་ལམ་འཕྲང་དུ་འཕྲད་པའི་མི་
དེ་འོང་ནས་ང་ཡུལ་འདཱི་གཞི་བདག་ཡིན། ཁྱེད་རབ་ལོ། མིན་ཡང་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་འདིར་ཅིས་ཀྱང་བཞུགས། འཚོ་བ་ཐམས་ཅད་ངས་སྦྱོར་ཟེར་ཏེ་སོང་། དེ་ལྟར་ཕུག་པ་དེར་ཟླ་བ་གསུམ་མ་ལོང་ཙམ་གྱི་བར་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དགེ་སྦྱོར་གཅིག་
དྲིལ་དུ་འབད་པས་བོགས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་།
དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒས་པོའི་ཁྱིམ་དུ་ཞག་བཅུ་ཙམ་བསྡད། ཁོང་རྣམས་ལ་ལས་འབྲས་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་པས་ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་ཡོན་བྱིན་པ་མ་བླངས།

གྲོ་ཅུང་ཟད་བླངས། རྒས་པོས་ཞག་གཅིག་ཙམ་གྱི་སར་བསྐྱལ། ཚ་ཁོའི་ཕྱོགས་སུ་
ཕྱིན་ཏོ། །རྒས་པོ་ཀ་ཆུ་སྐྱབས་འདི་གོང་གི་གནས་བདག་དེའི་བུ་ཡིན་པར་འདུག དེ་དུས་ཇ་ཐུག་སྐོལ་ལུགས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས་རྒས་པོས་སྐོལ་ལུགས་བསླབ་བྱུང་།

(༢༤ བ་༢། ༣༨ ཐ་༢) དེ་ནས་རིམ་པར་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱིས་གྲོང་དང་འབྲོག་
ཁྱིམ་མང་པོ་བརྒྱུད་ནས་ཚ་ཁོའི་གྲོང་དུ་སླེབས། དེར་ཞག་གསུམ་བསྡད། ཚ་ཁོའི་དགོན་པར་སོང་བའི་དགོན་པ་དེ་རང་ཅག་གི་རྗེ་བླ་མའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་གྲགས་པའི་དགོན་པ་ཡིན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་དགེ་ལུགས་ཤ་སྟག་མཛད་པ་
ཞིག་འདུག་པས་སེམས་ལ་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱུང་། མགོན་ཁང་དུ་འཇིགས་བྱེད་དང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་དང་། འདུ་ཁང་གི་ཕུག་ན་རྗེ་ཡབ་སྲས་ངག་དབང་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སོགས་རྟེན་བྱིན་ཅན་མང་པོ་འདུག་པས་ཞིབ་ཏུ་མཇལ། དེ་ཀར་ཞག་བཅུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

547

ལྷག་ཙམ་སོང་།

དེ་ནས་ས་དཀར་བརྒྱུད་ནས་དར་རྩེ་མདོར་སོང་བར་དེར་བོད་ཀྱི་ཚོང་པ་མང་པོ་འབྱོར་འདུག་པར་དེ་དང་བསྡོངས་ནས་བོད་དུ་འགྲོ་དགོས་བསམ་ཡོད་སྐབས། དཔལ་འབར་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་གནས་སྐོར་བ་ཞིག་དང་འཕྲད་ནས་ཕན་ཚུན་གནས་སྐོར་བྱས་པའི་གཏམ་མང་པོ་གླེང་བས་རྒྱ་ནག་གླང་ཆེན་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་དུ་
སྨྲས་པར་ཁྱོད་དེར་འགྲོ་མྱོང་ངམ་དྲིས་པར་འགྲོ་མྱོང་བའི་ལམ་རྒྱུས་སོགས་གཏམ་
བྱུང་། དེར་བདག་ཀྱང་འགྲོ་འདོད་ནས་བདག་གནས་དེར་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་རྒྱ་སྐད་སོགས་མི་ཤེས་པའི་གང་འདྲ་བྱེད་བྱས་པས། དེ་ན་རེ། ཁྱོད་རང་འགྲོ་ན་ཁོ་ཡང་འགྲོ་ཆོག་ཟེར། དེ་ནས་དེ་དང་ལྷན་དུ་དར་རྩེའི་གཡས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་སོང་བར་རེ་ཞིག་ན་ཆུ་ཀླུང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འབབ་པར་རྡོ་ཟམ་བཙུགས་འདུག་པར་བརྒལ་ནས་སོང་བར་ལམ་དུ་རྒྱ་མིའི་གྲོང་མང་པོ་ཟམ་མ་ཆད་པར་འདུག དེ་ནས་སོང་བས་འཕྲང་ལམ་དོག་པོ་ཞིག་ནས་ཇ་དང་དཀར་ཡོལ་སྨྱུག་སྒྲོམ་ནང་དུ་བླུགས་ནས་ཚུར་ཁུར་ཡོང་མཁན་གྱི་ཚོང་པ་ཡང་མང་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདུགདེ་ལྟར་ཞག་བཅུས་གླང་ཆེན་གྱི་ཚུན་རྒྱ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
འབྱོར། དེར་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་ཡི་ཧྭ་ཤང་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ནུབ་དེར་བསྡད། དཔལ་འབར་བས་དེའི་ལོཙྪ་བྱས་ནས་སྐད་ཆ་དྲིས་པར། དེ་ན་རེ། འདི་ནས་ཕར་གླང་ཆེན་
གྱི་རི་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད། རི་དེར་དགོན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་དང་། ཆུ་མིག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད། རི་དེ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཟླ་ལ་བསྙེགས་པ་འདྲ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོའི་གཏམ་བྱུང་། དེ་ནུབ་ངའི་ཟླ་བོ་གནས་སྐོར་བ་དེ་ཉིད་གར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

548

སོང་ཆ་མེད་དུ་སོང་། ཕྱི་ཉིན་བཙལ་བས་ཀྱང་མ་རྙེད་པར་དེ་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་སོང་བས་གླང་ཆེན་རིའི་རྩེར་སླེབས་པ་ན་དེར་རྒྱ་བན་གོས་གསར་པ་གྱོན་པ་ཞིག་སླེབས་བྱུང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་རི་རྩེར་ཕྱིན་ཏེ་ལྷ་ཁང་མང་པོ་དང་ཆུ་མིག་
སོགས་ཐམས་ཅད་མཇལ་ནས་ཞག་བཅུར་སོང་། ཧྭ་ཤང་རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་

བྱམས་བྱས་ཤིང་འཚོ་བ་སྦྱར།
དེ་ནས་ང་རང་གཅིག་པུ་ཡར་བོད་ཕྱོགས་སུ་སོང་། རིམ་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་ལི་

ཐང་དགོན་དུ་སླེབས། མཆོད་མཇལ་བྱས། རེ་ཞིག་སྡོད་རྩིས་བྱས་ཀྱང་དེ་སྐབས་
ཐོར་རྒོད་སྒོ་མང་བླ་ཟུར་ལི་ཐང་པའི་མཁན་པོ་ཡིན་པའི་སྟབས་ངོ་ཤེས་ཀྱིས་དོགས་
ནས་ཞག་གསུམ་ལས་མ་བསྡད། ཡང་སོང་བས་ཉིན་གཅིག་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པས། དེ་ན་མི་མགོ་བོ་མེད་པ་ཞིག་འདུག དེའི་བཟའ་པ་སོགས་ལ་རྒྱུ་མཚན་
དྲིས་པས། རྐེ་ཕྲེང་བྱུང་ནས་མགོ་ཆད་དེ་ལོ་ངོ་གསུམ་ཙམ་སོང་ཡང་འཆི་མི་འདུག་ཟེར། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་བལྟས་བསྡད་པས། ཁོས་བྲང་ལ་ལག་པས་
བརྡུང་གི་འདུག འདིས་ཅི་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པས། མི་ཞིག་གིས་འདི་ལྟོགས་འདུག་ཟེར་
ནས་སྐེ་ཆད་པའི་ཤུལ་དུ་བུ་ག་གཉིས་འདུག་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བུམ་པའི་ནང་ནས་རྩམ་ཐང་དྲོ་འཇམ་ཞིག་ཅུང་ཟད་རེ་བླུགས་ནས་ཚོམ་པ་རེ་བྱེད་སྐབས་རླུང་གིས་ཡར་དེད་དེ་ལྦུ་བ་ལྷོག་ལྷོག་བྱེད་ཅིང་། ཅུང་ཞིག་བསྡད་ནས་མར་ཁོག་ཏུ་འབབ་པར་འདུག སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་འདྲའང་བསམས་ནས་ལས་
འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་། མདོ་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐད་དུ། རྒྱལ་
སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་མགོ་བོ་ལན་སྟོང་གཏོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

549

དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་མགོ་བོ་ནི་ཡན་ལག་གི་མཆོག་ཡིན་པས་བཅད་ན་སླར་མི་སོས་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི། སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་བྱེ་བྲག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

(༢༦ བ་༡། ༤༡ ཐ་༥) སྐབས་ཤིག་འབའ་ཐང་གི་ལུང་པར་སོང་བས། ཐག་རིང་པོ་ནས་གྲོང་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ་སློང་མོ་བྱེད་པར་སོང་བས་གྲོང་གི་རྩར་སུ་གང་ཡང་མི་འདུག ནང་དུ་བལྟར་ཕྱིན་པས་བུ་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དང་། བུ་ཚ་ལོ་དགུ་ཙམ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཐོར་པས་ན་ནས་ཤི་ལ་ཁད་དུ་འདུག གོ་ཁར་དེ་གཉིས་ཀྱི་མ་

རྒན་མོ་ཐོར་པས་ཤི་འདུག་པར་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། དེར་འཕྲལ་དུ་
བྱིས་པ་གཉིས་ལ་ཐུག་པ་བསྐོལ་ནས་བླུད་པས་ཡང་ཡང་བརྒྱལ་ནས་མཐར་དབུགས་རྒྱུ་ཙམ་བྱུང་། རྒན་མོའི་རོ་ལ་འཕོ་བ་བརྒྱབས་ཏེ་ལམ་སྟོན་དང་བསྔོ་སྨོན་བྱས་ཏེ། རོ་དེ་རུལ་ནས་མི་ཚུགས་པར་འདུག་ཀྱང་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ནས་སྒྱེ་མོའི་ནང་དུ་བླུགས། ཐག་པས་བསྡམས་ནས་ཁུར་བས་མགོ་གར་ཡོ་བའི་ཕྱོགས་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་ཡོ་ནས་ཁུར་མི་བདེ་བ་དང་ལྕིད་ཆེན་པོ་འདུག་ཀྱང་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ནས་ཐག་
རིང་པོའི་གྲོག་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ། དེར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནད་གཡོག་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་འདུག་དགོས་བྱུང་། ཞག་མང་པོ་སོང་ནས་སྐབས་ཤིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞང་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་སླེབས་བྱུང་བར་ཁོང་མིང་སྲིང་གཉིས་པོ་སྤྲད་ནས་འགྲོ་གྲབས་བྱས་པར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུས་ཤིང་ངུས་ནས་མི་གཏོང་བར་འདུག་པས་རང་ལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

550

གང་ཡོད་ཀྱི་ཆས་ཀ་རྣམས་བྱིན་ཏེ། སེམས་འཕྲེང་བར་འདུག་ཀྱང་ཞག་ཁ་ཤས་
སོང་བའི་མཚན་མོར་བྲོས་ནས་སོང་ངོ༌། །
(༢༧ ཉ་༦། ༤༢ འ་༧) དེ་ནས་ས་གླང་ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པར་རིམ་གྱིས་ཀཱ་མ་རུར་

སླེབས་པས་སྔགས་པ་ཞྭ་ནག་དང་ཕོད་ཁ་གྱོན་པ་ལག་ན་རྐང་དུང་ཁྱེར་བ་ཞིག་ཁྱོད་བསུར་ཡོང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་འཕྲད། ལུང་པ་འདཱི་ཕུ་ན་ངའི་ནང་ཡོད་པས་ཅིས་
ཀྱང་ཕེབས་ཟེར་བར། འདི་ཅི་ཡིན། ངོ་ཤེས་དོན་མེད་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཁོ་དང་འགྲོགས་སོང་བའི་བྲག་ཕུག་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཚོགས་རྫས་མང་པོ་བཤམས་འདུག དེར་ཁོ་རང་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་སུ་ཡང་མི་འདུག རྐང་དུང་ཞིག་བཏང་སོང་བས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་འབྲོག་ཆས་བྱས་པ་མང་པོ་འདུས་བྱུང་བར་ཚོགས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་བཀྱེ་བ་དང་། སྔགས་པས་ང་སྐྱེལ་ཐུང་བྱས་ཏེ་
ཕྱིར་ལོག་སོང་གསུངས། དེ་སྐབས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་གཟིགས་སྣང་སོགས་ངོ་མཚར་བ་ཨེན་ཙམ་གསུང་ཡང་ཆེར་མི་གསུང་བར་འདུག

(༢༨ ཉ་༡། ༤༣ འ་༨) དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡོང་བས་ཤར་གངས་ལ་དང་། ནུབ་གངས་ལའི་བར་དེར་ཇག་པ་མི་བཞི་དང་འཕྲད་དེ་ཆས་ཀ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱི། རྩམ་པ་

དང་ཇ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཕྲོག་སོང་བས་བོད་ཀྱི་ས་སྣེ་མ་ཟིན་བར་དུ་དཀའ་
ཚེགས་ཆེན་པོ་བྱུང་གསུངས། བོད་ཀྱི་ས་སྣེ་ཟིན་ནས་སློང་མོ་དང་གནས་མཇལ་
བྱེད་བཞིན་པས་ལྷ་སར་འགྲོ་བསམས་ནས་ཡོང་བས། ཀ་ཚལ་དགོན་པའི་སྐོར་ལམ་དུ་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་རྒྱན་ཆས་བཟང་པོ་བྱས་པ་ཞིག་དང་ཐུག་བྱུང་བའི་མོས་ང་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་ཞིང་གནས་སྐོར་བ་ཁྱེད་ག་ནས་ཡིན་ཟེར་བ། ང་ཁམས་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

551

ཡོང་བ་ཡིན། ལྷ་ས་མཇལ་དུ་འགྲོ་བྱས་པས། མོ་ལྷ་སར་སོང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་གནས་སྐོར་བའི་རིགས་ལྷ་སར་འགྲོ་བ་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཅུད་ཟད་འཛུམ་བྱུང་། ཐེ་ཚོམ་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཡང་འགྲོ་གྲབས་བྱས་པས། རིངས་ཁྱད་མེད་ན་མོས་གནས་ཚང་གཡར་གྱི། རེ་ཞིག་བཞུགས་ན་ཟེར་བར། འོ་ན་དེ་ཀ་བྱེད། ཁྱེད་
རང་གི་ནང་གར་ཡོད་དྲིས་པས། ངའི་ནང་ལ་ད་ལྟ་བཞུགས་ཆོག་པ་མེད། རྒྱབ་རིའི་རི་ཁྲོད་འདི་འགོལ་ཞིང་སུ་མེད་པས་དེར་ཕེབས་དང་ངས་ཞབས་ཏོག་བྱེད་ཟེར་བས། གང་ལྟར་ཤ་ཚ་བ་ཞིག་འདུག་པས་འདིས་ཟེར་བ་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ནས་ཀ་ཚལ་
གྱི་རྩེ་དེའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་པས་མོས་ཟེར་བ་ལྟར་འདུག མུན་སྲོས་ཙམ་ན་བུད་མེད་
དེས་ཆུ་ཆུ་བེམ་གང་དང་། མེ་ཤིང་། རྩམ་པ་ཅུང་ཟད་བཅས་བསྐྱལ་ནས་ཁྱེད་རང་འདི་གར་རེ་ཞིག་བཞུགས་དང་འདི་རྣམས་ཟད་པ་ན་མོས་སྐབས་སྐབས་སྐྱེལ་ཆོག་ཟེར་ནས་སོང་ངོ༌། །

དེར་ཞག་གཉིས་སོང་བའི་ཕྱི་དྲོར་གྲྭ་པ་བགྲེས་པ་དགོན་པའི་གཉེར་པ་ཡིན་
ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྐད་ཆ་འདྲི་འཕྲོ་ལ་ཆུ་བེམ་དེ་མཐོང་ནས་འདི་ངའི་ཡིན། ཁྱོད་
ཀྱིས་བརྐུས་འདུག་ཟེར་ནས་ཐོད་རྩ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགྲམ་ལྕག་ཚ་བེར་བ་ཞིག་བཏང་སོང་བ་ན། ཤིན་ཏུ་ངོ་གནོང་ནས་ཟེར་རྒྱུ་ཅང་མ་རྙེད། དེར་ཁོ་འབར་འབར་ནས་ཁྱོད་
ཀྱི་བཟོ་ལྟ་བཅོས་ཆོག་ཟེར་ནས་ཆུ་བེམ་ཁུར་ཏེ་སོང་བའི་རྗེས་ལ་བལྟས་པས། ཁོ་མ་ཀིའི་ལྷ་ཐོའི་རྩར་སླེབས་པ་དང་འདྲེད་ནས་ཆུ་འཕོ། ཆུ་བེམ་ཡང་ཆག་སོང་བ་དང་ཕར་ལྟ་ཚུར་ལྟ་བྱེད་ཅིང་མགྱོགས་པར་དགོན་པར་ལོག་སོང་། དེར་ངའི་བསམ་པ་ལ་གར་སོང་ཡང་འདི་འདྲའི་དཀའ་ལས་རེ་དང་ཐུག་ཡོང་བ་རང་བསམས་ནས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

552

སེམས་སྐྱོ་ཞིང་བསྡད་པས་ཡང་བུད་མེད་དེ་སླེབས་བྱུང་བར། ཁྱོད་ཀྱིས་མིའི་ཆུ་
བེམ་ཁྱེར་ཡོང་བ་བདག་པོ་འོངས་ནས་འདི་འདྲ་བྱས་སོང་། རྐང་ནས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་། མ་ནས་ཁྱོད་ཅི་འདྲ་ཡིན་མི་ཤེས་པར་འདུག་པས་ང་ཡང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་བྱས་པས། མོ་སུ་ཡིན་རྗེས་ནས་ཤེས་ཡོང་། སྐྱོན་མེད། ཅིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཞུགས་ཟེར་ནས་ལངས་སོང་། གར་འགྲོ་སྙམ་ནས་རྗེས་ལ་བལྟས་པས་ཕར་སོང་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་པས་མི་མ་ཡིན་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་སྙམ་བྱུང་། དེར་མཚན་མོར་སྒོ་ཁྲོག་ཁྲོག་ཕྱེས་བྱུང་བའི་ཡང་མོས་ཆུ་བསྐྱལ་བས་ང་ལ་རྐང་ནས་རང་མི་དགོས་བྱས་ཀྱང་མ་ཉན་པར་བཞག་ནས་སོང་། དེ་ནུབ་རྨི་ལམ་དུ་ལྷ་མོ་གཡུ་སྒྲོན་མའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་
པའི་རྟགས་བྱུང། ཕྱི་ཉིན་ཉི་མ་དྲོས་ཙམ་ན་ཀ་ཚལ་དགོན་པ་དེའི་བླ་མ་ལྟག་པར་ལྦ་
བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་སྔར་ནས་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ལག་པར་མ་ཎི་སྐོར་བཞིན་ག་ལེར་སླེབས་བྱུང་ནས་ཁྱོད་སུ་ཡིན་གང་ནས་འོང་སོགས་སྐད་ཆ་དྲིར་བྱུང་བ། དེ་སྐབས་
ང་ཁམས་སྐད་བདེ་པོ་ཡོད་པས་ང་ཁམས་ནས་ཡོང་བའི་གནས་སྐོར་བ་ཡིན་ཞེས་ལབ་ནས་ཁ་རོག་བསྡད་པས། དེར་ཁོང་གིས་ངའི་གདོང་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་གོས་
ཀྱི་ཐུ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྣོམ་སྣོམ་ནས་ཤུགས་རིང་ཞིག་བྱས་ཏེ་བཤུམ་བྱུང་བར། ཁྱེད་དེ་འདྲ་མ་གནང་། ང་ཁམས་པའི་གནས་སྐོར་བ་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན། ཁྱེད་
ཀྱིས་གཞན་ཞིག་དང་ནོར་བ་འདྲ་བྱས་པས། སྐད་ཀྱི་གདངས་ཞིག་ལ་བརྟགས་སམ་
ངས་གོ་ཟེར་ནས་ཕྱག་འཚལ་བྱུང་། དེར་ཁོང་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་བཤད་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་དེ། ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་རི་ཁྲོད་དེ་གར་མཚམས་བྱས་ནས་བསྡད། བླ་མ་དེས་ཀྱང་མཐུན་རྐྱེན་བཟབས་ནས་མཛད། སྔར་གྱི་ཆུ་བེམ་གྱི་བདག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

553

པོ་གྲྭ་པ་དེ་ཡང་དེ་ནས་བཟུང་སྙིང་ཁམས་མ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཡིད་མ་ཆེས་
པར་འོངས་ནས་བཟོད་གསོལ་བྱས་བྱུང་།
དེ་སྐབས་ཤིག་ཏུ་བླ་མ་དེས་ཁོ་རང་གི་ནང་དུ་བོས་བྱུང་བ་ལྟར་ཕྱིན་པས་དེ་ན་
སྤྲེའུ་མོ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་ང་མཐོང་ནས་རེས་དགའ་ཚོར་མང་པོ་བྱེད། རེས་ངུ་ཞིང་སྐྱོ་བར་འདུག ངས་དེའི་ལས་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་པས་ངེད་རང་ཆུང་དུས་ཕ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕ་གཅིག་ལས་ཆད་པའི་ཨ་ཅེ་ཆོས་སྒྲོན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་འདུག་གསུངས། ངེད་ནས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བྱུང་ལགས་ཞུས་
པས། ང་ཆུང་དུས་ཕ་མའི་རྩ་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ངེད་ཀྱི་གྲོང་པའི་རྒྱབ་ཏུ་བྲག་ཡབ་
ཁ་ལྷོར་བལྟས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། ང་དེར་སོང་ནས་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་རྩེད་མོ་བལྟས་ནས་བསྡད་པས། སྐབས་ཤིག་ལ་ཨ་ཅེ་ཆོས་སྒྲོན་སླེབས་ནས་ངའི་སྐེ་ན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གནང་བའི་ཕྱག་མདུད་ཅིག་ཡོད་པས། ཨ་ཅེས་དེ་ལ་འཇུས་ནས་ང་གཅེར་བུ་ཡིན་པས། ཕ་ཝང་ལེབ་མོ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་ང་དྲུད་ནས་ཁྱེར་ཏེ་གན་རྐྱལ་དང་ཁ་སྦུབ་ཏུ་མནན་ནས་བརྡུང་བའི་སྐབས་སུ། ངའི་མདུན་
རྒྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་རྡོའི་སྟེང་དུ་བབས་བྱུང་བར་མོས་གློ་བུར་དུ་མཐོང་བ་ནས་
བཟུང་འགྱོད་སེམས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྡུང་བའི་རྣམ་
སྨིན་གྱིས་ལུས་དེ་འདྲ་བླངས་པ་ཡིན་གསུངས། ཡང་སྐབས་སྐབས་ཨ་ཅེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་རྩ་ཡང་གནང་གི་ཡོད། དེ་ནས་ཀ་ཚལ་དགོན་གྱི་བླ་མ་དེ་ལ་ང་སོང་བའི་རྗེས་ལ་སྤྲེའུ་འདིས་ང་དྲན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཆི་ཡོང་། གལ་ཏེ་ཤི་
ན་ཁྱེད་ཀྱིས་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་འདཱི་དགེ་རྩ་བཟང་པོ་གྱིས་ཞེས་བསྒོས་ནས་སོང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

554

གསུངས།

༦༽བོད་དབུས་ཀྱི་སེ་རའི་རི་ཁྲོད་དུ་རྗེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོར་མཇལ་ནས་
གསུང་ཆོས་འབུལ་རེས་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན། དགའ་ལྡན་དུ་རྗེའི་གསེར་གདུང་མཇལ་དཀའ་སེ་བྱུང་། དེར་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་བཞེས་དང་ཙཱ་རི་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོའི་ཚོགས་འཁོར་དུ་ཕེབས། འོལ་ཁ་གངས་ཁྲོད་དུ་མེ་ཏོག་བཅུད་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྦྱོར་གནང་ཞིང་ཞལ་གཟིགས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་། གངས་སེང་གཟིགས་ཤིང་ལྷ་བཟང་ཁཱང་གིས་ཤེས་པས་ཡིབ་ཀྱང་ཐར་དཀའ་སེ་བའི་ངང་ཀོང་ཡུལ་དུ་བྱོལ་བར་ཁྱི་གཉིས་རྦད་པ་སྲུང་མའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཤི།
མཐར་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་པར་མི་དྲེད་ལ་ཐུག་ཅིང་མོན་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཉེར་གསོལ་ཟས་ཆད་པར་སྲུང་མས་གྲོགས་བྱས།

(༣༠ བ་༡། ༤༧ འ་༧) དེ་ནས་ལྷ་ས་དང་སེ་འབྲས་རྣམས་སུ་མཇལ་ཞིང་སེ་ར་རྩེའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་པས། རྗེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་མཁྱེན་ནས་སྒྲུབ་ཁང་གི་སྒོ་
ཕྱིར་གཅིག་པུར་ཕེབས་བྱུང་བ་དང་མཇལ་འཕྲད་བྱས་པས་བླ་མ་ཡང་ཐུགས་སྐྱོ་ཞིང་། ང་ཡང་སེམས་འཚེར་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེར་སྒྲུབ་ཁང་གི་ཕུག་ཏུ་བཞག བླ་མ་སྐུ་མཚམས་དམ་པོ་གནང་ཚུལ་གྱིས་གསོལ་བཞེས་སོགས་བུག་པ་ནས་གནང་། ཐ་ན་གསོལ་དཔོན་སོགས་སུ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བཞུགས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ལྷན་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་། དེ་སྐབས་ང་ལ་ཁྲག་རླུང་སྟོད་འཚང་གི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

555

ནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་རྗེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་རྗེ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་གནང་བྱུང་བ་བསྒོམ་པས་ནད་དེ་ཡང་གཏིང་ནས་སངས། ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་སྐྱེས། གཞན་ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་མང་དུ་ཞུས། བླ་མས་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕར་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ལུང་ཕུལ། དེར་ཡུན་རིང་སྡོད་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་། བསྡད་ན་བླ་མ་སྐུ་བགྲེས་པས་འོ་བརྒྱལ་བ་དང་། གཞན་མཇལ་མཁན་སོགས་ཁེགས་པར་འདུག་པས་འགྲོ་རྩིས་བྱས། བླ་མས་ཀྱང་གང་ཅིའི་
གསུང་གླེང་མང་དུ་གནང་། རྗེས་སོར་ཡོང་རྩིས་བྱས་ཏེ་རེ་ཞིག་དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱིན་

ཏོ། །

དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཤོད་དུ་གཙང་མདོག་སྤོ་པ་ཟེར་བའི་ཁྱིམ་བདག་དད་ཅན་ཞིག་འདུག་པར་གནས་ཚང་གཡར་ཞིང་ཉེ་སྐོར་རྣམས་སུ་བསོད་སྙོམས་བྱས། དགའ་ལྡན་གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་བར་ཕྱིན་པས་དཀོན་གཉེར་གྱིས་མཇལ་

ཁ་མ་བཏང་བར་རྗེ་བླ་མའི་སྐུ་གདུང་ལའང་མཇལ་དབང་མེད་པ་འདི་འདྲ་ཨང་བསམས་ནས་སྐྱོ་བ་ཚད་མེད་པ་བྱུང་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་རྩར་ངུ་ཞིང་བསྡད་པས་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཉམས་བྱུང་། དེར་དཀོར་གཉེར་
གྱིས་ཟངས་ཁྱེམ་བཟུང་ནས་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་ཆུ་གཤེགས་པར་ཐོན་སོང་དེ་སྐས་རྩེར་འཛེགས་ཏེ་སྟེང་ནས་རྐང་པ་འདྲེད་དེ་ཁ་སྦུབ་ཏུ་ལྷུང་ནས་གདོང་ཐམས་ཅད་བཤུས་འདུག་པས། ང་ལ་བསྙད་འདོགས་ཤས་ཆེ་བསམ་ཕྱིར་བྲོས། དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་
མཇལ་ཁ་བ་འགའ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་མཇལ་ཞིང་། ད་རྗེ་བླ་མའི་བཞུགས་གནས་མཐོང་སར་རེ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དགོས་བསམས་ནས་བྲག་སོག་དགོན་དུ་སོང་བས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

556

བྲག་སོག་བླ་མ་དེ་སྔར་ནས་ངེད་ལ་དད་པས་རིམ་གྱིས་ཤེས་ནས་ཁོང་གི་ཁང་པའི་རྩེ་ཐོག་གནམ་སྒོ་བཅད་དེ་ཐོག་མར་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་བར་བཤགས་སྦྱངས་དང་། དེ་ནས་མཚམས་དམ་པར་བཅད་དེ་དེར་ལོ་གཅིག་ཙམ་སོང་། དེ་གའི་རིང་སྒྲུབ་རྒྱགས་གཙང་མདོག་སྤོ་པས་སྦྱར་ཞིང་། མཚམས་གཡོག་བླ་མ་དང་གཞན་དེ་གའི་གྲྭ་པ་དགེ་སློང་དངོས་གྲུབ་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་དགེ་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་
བར་བྱུང་། དེ་ནས་མཚམས་གྲོལ་ཏེ་དགེ་སློང་དངོས་གྲུབ་ཁྲིད་དེ་ལྷོ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་
ཕྱིན་ཏེ། བསམ་ཡས། ཁྲ་འབྲུག འོལ་ཁ། མེ་ཏོག་ཐང་རྣམས་མཇལ་ཞིང་། ལྕགས་སྟག་ལོའི་ནང་ཙཱ་རི་བསྐོར་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །

(༣༢ ཉ་༤། ༥༠ ཐ་༦) དེ་སྐབས་ཙཱ་རི་གཅིག་ཅར་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་དམར་པོ་ཟེར་བ་རླུང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་འདུག་པར་ཁོང་གི་དྲུང་དུ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་དྲིལ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དང་ཁྲིད། ལྷག་པར་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་མྱོང་ཁྲིད་

ལུས་སྦྱོང་བཅས་ཞུན་ཐར་བཅད་དེ་ཞུས། དགེ་སློང་དངོས་གྲུབ་རང་ཡུལ་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ཙཱ་རི་གཅིག་ཅར་དུ་གཅིག་པུར་མི་ཟས་སྤངས། གོས་རས་རྐྱང་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས་གཏུམ་མོའི་མེ་དྲོད་འབར་བ་སོགས་བྱུང་། སྐབས་སྐབས་བླ་མའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་དོགས་གཅོད་ཞུ་དགོས་ཞུས་ཤིང་། ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་
བསྡད་པས། ཉིན་གཅིག་བུད་མེད་དར་མ་རས་གཟན་གྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་ངེད་ཀྱི་

གཙོ་མོས་ཚོགས་འཁོར་བྱེད་སར་ཁྱེད་འབོད་པར་བཏང་ཟེར་བར། དེར་བླ་མ་ལ་ཞུས་ཏེ་བླ་མའི་གྲྭ་པ་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་མོའི་རྗེས་ལ་ཕྱིན་པས་བྲག་སྒོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱེ་
བྱུང་བ་དང་། བུད་མེད་དེས་གྲྭ་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཡོང་མི་ཆོག་ཟེར་ཕྱིར་དེད། ངེད་ནང་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

557

ཞུགས་པ་དང་བྲག་སྒོ་རང་འགྲིགས་སུ་སོང་། བུད་མེད་དེས་ལམ་རྒྱུས་བྱས་ཏེ་རིང་
ཙམ་སོང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་བཟང་གི་ནང་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོའི་དབུས་སུ་མཁའ་འགྲོ་མ་མི་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་འདུག་པ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་བྱུང་། དེར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་གླུ་དང་གར་བསྒྱུར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་བསྟན། ཞག་
གཅིག་ཙམ་ལས་མ་སོང་སྙམ་ཡང་ཚུར་ཡོང་བས་ཞག་བདུན་ལོན་འདུག་གསུངས། དེ་སྐབས་ངོ་མཚར་བའི་གཟིགས་སྣང་གཞན་ཡང་བྱུང་འདུག་ཀྱང་བཀའ་རྒྱ་དམ་
པས་མ་བྲིས་སོ། །

(༣༣ ཉ་༦། ༥༢ ཐ་༣) དེ་ནས་རྗེ་བླ་མས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་འོལ་ཁ་གངས་ནང་གི་རི་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཕུག་གི་ནང་དེར་རེས་བ་ལུའི་མེ་ཏོག་གི་བཅུད་ལེན་
དང་། རེས་རྡེའུ་བཅུད་ལེན་བྱས་ཏེ་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་རིང་དགེ་སྦྱོར་རྐྱང་པས་དུས་འདའ་བར་བྱས། ཉིན་གཅིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔའི་གུར་ཁྱིམ་གྱི་དབུས་སུ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀར་འཇམ་དབྱངས་
དམར་སེར་བཞུགས་པ། རྗེ་བླ་མའི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་བཅས་བཞུགས་པ་མཐོང་བས་སྐྱོ་ཤས་ཚད་མེད་པ་དང་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སེམས་ལ་རྗེ་བླ་མའི་བྱིན་

རླབས་ཞུགས་སྙམ་པའི་དགའ་ཚོར་བྱུང་།
ཡང་ཉིན་གཅིག་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཅན་གྱི་

གཡས་སུ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ གཡོན་དུ་སློབ་དཔོན་པདྨ། མདུན་དུ་རྗེ་བླ་མ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

558

བཞུགས་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་གར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་མཐོང་། དེ་སྐབས་འབྲས་ཀྱི་ཆར་བྲག་ཕུག་ཁྱབ་པར་བབས་པ་བསྐོལ་ནས་འཐུང་བས་དགའ་
བདེ་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་བྱུང་གསུངས། བཅུད་ལེན་གྱི་མཐུས་ལུས་བདེ་བ་ཡང་བ།
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བ། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བར་འདུག ད་ལྟ་མི་ཟས་དང་ལྷག་པར་དཀོར་ཟས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་
བའི་ཁར་སྔར་ཡོད་རྣམས་ཉམས་འགྲོ་བར་འདུག་གསུངས། དེ་སྐབས་ཐུགས་ལ་རྟོགས་པ་འཁྲུངས་ཚུལ་གཞན་ཞིབ་པར་མི་གསུང་བར་འདུག
(༥༣ འ་༦) དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། ལྕགས་ཡོས་ལོ་ཟླ་བ་བདུན་པའི་
ནང་དུ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་དེ། རིའི་རྩ་བར་བསྐོར་ན་ཐག་རིང་བར་
འདུག་པས་རིའི་རྩེ་མོར་བརྒྱུད་ནས་ཞོར་ལ་རི་རྩེར་བསང་ཞིག་ཀྱང་གཏོང་བསམས་ནས་བསང་ཤིང་ཐུ་བ་གང་བཟུང་སྟེ་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་གངས་རིའི་རྩེར་
ཕྱིན་པས་དེ་ཉིན་རླུང་དང་སྤྲིན་མེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་དྭངས་ཤིང་ཉི་མ་དྲོ་བར་བྱུང་།
རིའི་རྩེར་བསང་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་མར་བསམ་གཏན་གླིང་གི་ཕྱོགས་སུ་བབས་པས། གངས་གྱི་ཐོག་ལ་ཁྱིའི་རྗེས་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་བསམ་བཞིན་
རྗེས་དེད་ནས་སོང་བས། སྐབས་ཤིག་རྒྱང་ནས་ར་ཕོ་སྔོན་པོ་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཉེ་སར་སླེབས་པ་ན་སེངྒེ་རལ་པ་སྔོན་པོ་ཅན་ཞིག་འདུག དེའི་སྔོན་ལ་སེངྒེ་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་ཡ་མཚན་པ་བྱུང་། གངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། གངས་གས་པའི་བར་གཏིང་སྔོ་སངས་སངས་བྱེད། ལྷུང་ན་འདོན་ཐུབ་པར་མི་འདུག དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བབས་པས་གངས་དང་ནགས་ཀྱི་མཚམས་སུ་སླེབས་པ་ན།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

559

བསམ་གཏན་གླིང་གི་གྲྭ་པ་གོ་ལག་བཟང་བ་ཞིག་བཙུན་ཆུང་གཞན་ཞིག་དང་བཅས་
བསུར་ཡོང་ནས། དེ་རིང་གངས་རིའི་ངོས་ནས་དམར་ཧྲིལ་ཧྲིལ་ཡོང་མཁན་ཞིག་
འདུག་པ་སྔར་གངས་རིའི་རྩེ་འདིར་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་འདི་ཅི་ཡིན་སྙམ་ནས་བལྟས་པས་གྲྭ་པ་ཞིག་འདུག་པ་བལྟ་བར་ཡོང་བ་ཡིན། ཁྱོད་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པར་བྱེད་འདུགགྲྭ་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བླ་མ་ཡོན་ཏན་དར་རྒྱས་པ་ཡིན་འདུག དེར་ཁོང་གི་ཤག་ཏུ་འགྲོ་གསུངས་ཀྱང་མ་སོང་། དེ་ནུབ་དེ་གར་སྔར་རྗེ་བླ་མ་བཞུགས་པའི་ཕུག་པ་ཞིག་འདུག་པར་བསྡད། བླ་མས་བཙུན་ཆུང་དེ་བཏང་ནས་ཇ་བླངས་ཏེ་
བྱིན་ཅིང་། ཡིད་མ་ཆེས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཕེབས་གསུངས། དེ་ཉིན་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་
གྱི་བསང་གི་དུད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་ལྟས་ཤིག་ཡིན་པར་བསམས་
ནས་གཞུང་ལ་ཡི་གེ་བཏང་འདུག་ཟེར། ཕྱི་ཉིན་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སོང་ནས་དེར་
ཡུན་རིང་ཙམ་བསྡད། དེ་སྐབས་ང་དེར་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་ཐོས་ཏེ་རྩད་གཅོད་པ་བཏང་བས་རིམ་གྱིས་རྩད་ཆོད་ནས་འོལ་ཁ་སྟག་རྩེ་རྫོང་གི་རྩེ་ཐོག་ཏུ་ཁང་
པ་ཞིག་ལ་བསྐོར་ནས་བཞག མཐར་ཉིན་མཚན་མེལ་ཚེ་བྱེད་ཅིང་མི་མང་གིས་བསྲུང་། རྫོང་དཔོན་སོག་པོ་ཇས་སང་ཞིག་དང་། བོད་པ་དྲུང་འཁོར་ངོ་ཤེས་པ་གཉིས་འདུག་པའི་བོད་པ་དེས་དད་ཞེན་བྱེད་ཅིང་། སོག་པོ་དེ་ཅུང་སྡང་སེ་བ་འདུག ངེད་རང་ཉིན་མཚན་མེད་པར་དགེ་སྦྱོར་སྦྱངས་ཤིང་བསྡད།

ནུབ་གཅིག་ཁང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོ་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འདུག་པར་ཅི་ཡིན་སྙམ་ནས་བལྟས་པས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

560

ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཅན་ཞིག་བཞུགས་འདུག་པའི་སྣང་བ་བྱུང་། སྣང་བ་དེ་འགགས་ནས་ཡུད་ཙམ་ལ་སྒོ་དང་སྒེའུ་ཁུང་ཐམས་ཅད་རང་ཕྱེས་སུ་སོང་འདུག དེ་སྐབས་ངེད་རང་ཐོན་ནས་ཡོང་ཆོག་པར་འདུག་ཀྱང་མ་སོང་། སྲུང་མཁན་རྣམས་གཉིད་ལ་སོང་འདུག་པ་བསླངས་ནས་ཁྱེད་ཚོས་ཅི་སྲུང་བ་ཡིན། སྒོ་སྒེའུ་ཁུང་ཐམས་ཅད་ཕྱེས་འདུག་བྱས་པས་ལངས་ནས་སྒོ་རྒྱག་བཞིན་འགའ་ཞིག་ངུས་ནས་ད་གི་ནས་ཕེབས་ཆོག་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་འདུག དེ་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཙམ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཡི་གེ་བྱུང་ཟེར་ནས། ངེད་གཡག་གཅིག་ལ་བསྐྱོན་ནས་མི་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་ལྷ་སར་བཏང་བ་དགོད་དཀར་ལའི་རྟིང་སླེབས་པ་ན། གློ་བུར་དུ་ཐལ་རླུང་
དམར་པོ་ལངས་པའི་ནང་ལྷ་མོ་དངོས་སུ་བྱུང་ནས་ད་འགྲོ་ཟེར་བའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་དང་མི་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རེངས་ཤིང་དྲན་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར་སོང་། དེར་ཡང་རླུང་དམར་དེ་དང་ལྷན་དུ་སོང་བས་དགོད་དཀར་ལའི་ཁར་ཐོན་ཏེ་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་བས། ད་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་ཀྱང་གོ་འདུག མི་རྣམས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་འདུག་པས་རྒྱང་རིང་པོར་མ་སོང་ན་མི་ཡོང་བསམས་ནས་ཉིན་མཚན་མཐུད་ནས་སོང་བས་ཀོང་ཡུལ་དུ་སླེབས་སོ། །
(༣༧ ཉ་༥། ༥༨ ཐ་༦) ཀོང་སྨད་རྒྱ་ལ་སིང་དོང་ཟེར་བར་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། གླིང་རྗེ་གེ་སར་གྱིས་བདུད་དེད་ནས་འོངས་པ་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོ་
ཞིག་ལ་ཐིམ་པ་ལ་མདའ་བརྒྱབས་ནས་བཏུལ་བས་ཤིང་སྡོང་དེའང་བསྐམས་འདུག མདའ་དེ་སྡོང་སྐམ་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འཛེར་འདུག ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་སྲིན་མོ་མནན་པའི་ཕ་ཝང་ཆེན་པོ་སུམ་བརྩེགས་ལ་ཕྱག་རྗེས་དང་། ཕ་ཝང་གི་འོག་ཏུ་སྲིན་མོའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

561

རྩིབས་མ་རྣམས་བསྐམས་པའི་སྣེ་མོ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོན་འདུག དེ་ནས་སྒྲུབ་ཕུག་དེར་ཟླ་བ་འགར་བཤགས་སྦྱངས་དང་མཚམས་དམ་པར་བཅད་དེ་བསྡད་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུངས།
དེ་ནས་ཡང་གཅིག་པུར་སོང་སོང་བས། ཀོང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སྟོན་ཀ་
མར་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་འཛེམ་པའི་དེ་རིགས་ཀྱི་བཟའ་པ་

རྣམས་ཤོད་དུ་བསྐྱུར་ནས། ཁྱོ་གའི་སྐོར་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲ་ནག་ཁྱེར་ཏེ། སྤང་རིའི་སྒང་
མཐོན་པོར་སོང་ནས་ཤེ་གསོག་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་སྐབས་ཀོང་པོའི་ཁྱིམ་ཚང་ཕྱུག་པོ་མཛོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པ། བྲན་པོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་སྒང་ཤིན་ཏུ་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པ་སྤང་ལྗང་དང་ནགས་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་ཤིག་ན་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ་ནགས་ལམ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ལ་ཞུགས་ནས་སོང་བས། རེ་ཞིག་ན་ཕར་ངོས་ཀྱི་ནགས་འདབས་རྒྱང་རིང་བ་ཞིག་ནས་མི་ན་གཞོན་པ་ཞིག་གིས་སྐད་བྱུང་སྟེ་འདོགས་ཁྱི་ཤོར་སོང་ངོ༌། །མི་དེས་རེམ་ཞིག་ཟེར་བྱུང་བ་དང་གློ་བུར་དུ་ཀོང་ཁྱི་ཆེན་པོ་གཡག་ལོ་གསུམ་ལོན་པ་ཙམ་གྱི་བོངས་ཚོད་ཅན། སྤུ་ཁ་རྒྱ་དམར་བ་གཉིས་སླེབས་ཏེ་ངའི་དཔྱི་གཡས་གཡོན་ལ་འཇུས་སོང་བར། ལག་ན་དབྱུག་པ་ཡང་མེད། རྡོ་བ་ཡང་མ་རྙེད། ཅི་ལོན་གྱིས་བྱུང་

བའི་ས་སྦར་་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱི་གཉིས་ལ་རེ་རེ་བརྒྱབས་པས། ཁྱི་གཉིས་རང་ས་དེ་
ནས་ཤི་འཕོས། རྗེས་ལ་མི་འགའ་རྒྱུག་བྱུང་ནས་ང་ཚོའི་ཁྱི་བསད་སོང་ཟེར་ནས་འབར་ཞིང་འདུག ང་ལ་རྨ་ཡང་བཟོས། ཁྲག་མང་པོ་འཛག་བྱུང་བས་འགྲོར་མི་བཏུབ་ཅིང་། ན་ཚ་ཡང་མི་བཟོད་པར་བྱུང་། དེ་ནས་མི་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཁྱི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

562

གཉིས་ལ་ངས་དབྱུག་པ་དང་རྡོ་དང་མཚོན་བརྒྱབ་པ་མིན། ང་ལ་ལག་ཆ་ཡང་མེད། ས་སྦར་མོ་གང་རེ་གཏོར་བ་ཙམ་གྱིས་ཤི་འགྲོ་བ་མི་ཁྱི་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་ལས་སུ་
འདུག་བྱས་པས། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རལ་གྲི་ཐོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་

ཁྱི་ལ་རལ་གྲིས་བརྒྱབས་ནས་བསད་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ཟེར།
འགའ་ཞིག་གིས་ཁོ་གཅིག་པུ་ཡིན་ཟླ་བོ་མེད་ཟེར་ནས་མཐོང་སྣང་དང་ཁ་མ་མཐུན། ངས་ཁོང་ཚོ་ལ་ཁྱི་ལ་རལ་གྲིས་བསད་པ་ཡིན་ན་ཁྱི་ལ་རྨ་ཡོད་དགོས་པས་མི་
འདུག་མོད། སྔོན་ལས་འབའ་ཞིག་ཡིན་བྱས་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ཡིད་མ་ཆེས། དེ་སྐབས་སྐད་རྒྱང་གཏོང་མཁན་ན་གཞོན་དེ་སླེབས་བྱུང་སྟེ། ལས་ཤིག་གིས་ང་ལ་སྙིང་རྗེ་རྗེ་
བྱེད་ཅིང་། ཁྲག་བཀྲུས། རྨ་ཁ་སྐེ་རགས་ཀྱིས་བསྡམས་ནས་ཁུར་ཏེ་ནང་དུ་ཁྱེར་
བས། དེ་ན་ཁྱིམ་བདག་རྒན་པོ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་དཀར་སེར་སོང་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་ང་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱམས་བྱམས་བྱས་ཤིང་། ཇ་དང་ཞོ་ལ་སོགས་ལ་འཐུང་རྒྱུ་བྱིན་ནས་

ཁྱི་བསད་ཀྱང་འགྱོད་པ་མེད། མི་འདི་མ་བསད་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཟེར་ནས། རྒས་པོ་དེ་དང་ན་གཞོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་རྨ་ཁ་བཀྲུས་པ་སོགས་ང་ལ་ཕན་ཅི་ཐོགས་བྱས་པས། ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་ནས་འཚོ་བ་བྱུང་། གཞོན་པ་དེ་ལོ་བརྒྱ་ཟེར།
རལ་གྲི་ཐོགས་པ་གཉིས་དཔལ་མགོན་དང་ལྕམ་སྲིང་ཡིན་གསུངས།
དེ་ནས་ང་ཡང་འགྲོ་རན་ནས་འགྲོ་གྲབས་བྱས་པས། ལོ་བརྒྱས་ཁྱོད་གང་ལ་འགྲོ་ཟེར། ང་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་བྱས་པས། འོ་ན་ང་ཡང་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་ནས་འགྲོ་ཟེར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱིམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་གྲོས་མཐུན་ན་འགྲོ་ཆོག་བྱས་པས། ཁོས་རྒས་
པོ་དང་གྲོས་བྱས་པས་གྲོས་བྱུང་སྟེ་འགྲོ་བར་ཆས། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་དུ་ཞག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

563

མང་པོའི་སར་སོང་བས་ཉིན་གཅིག་ལུང་པ་དཀྱུས་རིང་བ་ནགས་ཚལ་མཐུག་པ་གཞུང་ཆུ་ཆེན་པོ་འབབ་པ་ཞིག་གི་ཆུ་འགྲམ་བརྒྱུད་དེ་ཕྱིན་པས་ཉི་མ་མདུང་རྩེ་ཙམ་
སོང་བའི་ཚོད་ཙམ་ལ་ལུང་པ་དེ་ནས་ཡར་སེམས་ཅན་མིའི་བོངས་ཚོད་ལས་ཆེ་བ་གཟུགས་ཕལ་ཆེར་མི་དང་འདྲ་བ་སྤུ་མང་བ་གཉིས་འགྲོགས་ནས་སླེབས་བྱུང་བ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ཞིང་། ལོ་བརྒྱས་ང་ལ་དེ་གཉིས་ཅི་རེད་ཟེར་བྱུང་བས་ངའི་བསམ་པ་ལ་སྔར་བོད་དུ་སྲིན་པོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དགའ་རེ་ཐོས་མྱོང་བས་སྲིན་པོ་ཡིན་པ་འདྲ་སྙམ་སྟེ། ལོ་བརྒྱ་ལ་དེ་གཉིས་སྲིན་པོ་ཡིན་པ་འདྲ་བྱས་པས་ཁོ་དཔའ་རྩལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་ན་གཞོན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ངའི་གཏམ་ལ་འཇིགས་དྲགས་
ནས་ཁོ་གློ་བུར་དུ་བརྒྱལ་སོང་།

དེ་ནས་ངས་བལྟས་བསྡད་པས་སེམས་ཅན་དེ་གཉིས་ཆུ་ལ་བརྒལ་ནས་ཕར་ངོས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་སོང་ནས་ཐང་ཤིང་ཀ་བ་འབྲིང་ཙམ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡལ་

ག་ཐམས་ཅད་བཏུས་ཏེ་ཕྲག་པ་ལ་བཀལ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆུ་ལ་ཚུར་བརྒལ་ནས་སླེབས་བྱུང་བས་ངས་ལོ་བརྒྱ་ཁུར་ནས་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་བརྒྱབས་ཏེ་བྲོས་པས། ཆུ་འགྲམ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཆུ་བཏབ་ནས་སོས་ཙམ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ད་ལྟའི་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱང་རྗེས་དེད་ནས་སླེབས་བྱུང་བ། ལོ་བརྒྱས་མཐོང་ནས་སླར་དྲན་མེད་དུ་སོང་ཡང་ངས་ཁུར་ནས་ལ་ལུང་མང་པོ་བརྒྱབས་ནས་བྲོས་ཏེ་རེ་ཞིག་ན་རི་ཁྲོད་བཙན་པོ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པར། དེ་ན་རི་ཁྲོད་པ་ཡང་ཁ་ཤས་འདུག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པས་རི་ཁྲོད་པ་ཞིག་གིས་དེ་སྲིན་པོ་ཡིན་དོགས་མེད། མི་དྲེད་ཡིན། སྒོ་དམ་པོར་མ་བཅད་ན་ཁོ་ཁོང་སྐྲན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས། སྒོ་རྡོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

564

མང་པོས་མནན་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཆུས་བཏབ་ནས་གསོས་ཏེ་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཇ་འཐུང་ནས་བསྡད་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ། སྔར་གྱི་མི་དྲེད་གཉིས་བྱུང་ནས་རི་
ཁྲོད་དེའི་ཕྱི་སྒོའི་མ་ཐེམ་འོག་ནས་བརྐོས་ཏེ་ཁུང་བུ་ཞིག་བྲུས་ནས་སྦར་མོ་ཡུག་
ཡུག་བྱེད་ཅིང་འདུག་པར་ལོ་བརྒྱས་མི་དྲེད་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་འཇིགས་སྐྲག་མེད་
པར་གྲི་ཞིག་ཁྱེར་ཏེ་ལག་པར་ཁུང་བུའི་ཁ་ནས་གྲི་འགའ་བརྒྱབ་བྱུང་བས་དྲེད་གཉིས་ཀྱང་དེ་ནུབ་བྲོས་ནས་ནགས་གསེབ་ཏུ་སོང་།
སང་ཉིན་ངེད་གཉིས་ཉི་མ་རྩེ་ཤར་ཙམ་ལ་ཐོན་ནས་སོང་བས་དྲེད་གཉིས་ཀྱིས་

ཀྱང་རྗེས་དེད་ནས་སླེབས་བྱུང་བར་རི་གཟར་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་རྩེར་བྲོས་ཏེ། རི་རྩེ་ནས་རྦབ་མང་པོ་བསྙིལ་བས། མི་དྲེད་ཆེ་བ་དེ་བསད། ཆུང་བ་དེ་ལ་ཞིག་བརྒྱབས་ནས་བྲོས་སོང་།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སོང་སྟེ་ཉིན་གཅིག་མོན་ཡུལ་དུ་མ་སླེབས་མཚམས་ལ་རྒྱགས་ཆད་ཡོད་པས་ལུང་པ་ཞིག་ལ་སླེབས་པར། སྒང་ཁ་ཞིག་ཏུ་ལ་བཙས་ཤིག་འདུག་པ་དེར་ཅུང་མ་སླེབས་མཚམས་ལ་སྒང་ཁ་དེ་ནས་ཚུར་ཨ་ཙ་ར་ཞིག་སླེབས་བྱུང་བ་ལ་སྒང་སྟོང་དེ་ན་ཁྱིམ་ཚང་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ནས་ཁྱི་འགའ་རྒྱུག་བྱུང་བར། ཨ་ཙ་ར་དེས་ལ་བཙས་དེ་ལས་རྡོ་བ་གཉིས་བླངས་ནས་ཁྱི་ལ་གཡུག་བྱུང་བས་ཁྱི་གཉིས་ལོག་སོང་། ངས་རྡོ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པས་དེ་རྡོ་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ནག་གི་དངུལ་རྟ་རྨིག་མ་གཉིས་སུ་འདུག ངས་འདི་ཅི་འདྲ་སྙམ་ལོ་བརྒྱ་ལ་རྟ་
རྨིག་མ་དེ་གཉིས་བྱིན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱེར་ཏེ་ཨ་ཙ་ར་ལ་བྱིན། འདི་ལ་ཁྱེད་ལ་མི་དགོས་
སམ་ཞེས་དྲིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པས། ཁོས་ཁྱེར་ནས་བསྟན་པས་ང་ལ་རྡོ་བ་མི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

565

དགོས་ཟེར་ནས་མ་བླངས། ལྷ་མཁའ་འགྲོའི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པ་འདྲ་བསམས་ནས་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེར་བས་མོན་ཡུལ་སོགས་ལ་ལམ་གྱི་ཆས་ཀ་འདང་བ་བྱུང་།

༧༽བལ་པོར་ཕེབས་ཏེ་གནས་གཟིགས་ཐུགས་སྨོན་དང་། བལ་རྒྱལ་སོགས་དང་ལྷན་རྒྱ་གར་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ནས་རིམ་གྱིས་སོ་སོར་གྱེས་རྗེས་རྒན་མོ་ཞིག་གིས་སྐུ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ཤིང་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ། རོ་ལངས་གཉིས་བཏུལ་བ་དང་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལཉྩའི་པོ་ཏི་སྤུངས་འདྲ་གཟིགས་རྐྱེན་རི་རྩ་ནས་བསྟོད་ཚིག་ཅིག་མགུར་དུ་བཞེངས། རྒྱ་གར་ནང་དགོན་རེར་མཆོད་འབུལ་དང་སྒྲིབ་སྦྱོང་གནང་། གླང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་གཟིགས་ཤིང་
རིམ་གྱིས་གཉའ་ནམ། དིང་རི། མོན། ཀོང་པོ། དྭགས་པོ། འོལ་གྱི་ཕུ་དགོན། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་ངོས་སྐྱེ་འགྲོའི་དོན་མུ་མཐའ་བྲལ་བ་གནང་སྟེ་ལྷ་སར་ཕེབས་པ་གནས་ཆུང་ནས་ངོ་ཤེས་ཀྱིས་བཀུར།

(༤༠ བ་༣། ༦༣ འ་༩) དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བལ་པོ་ཁོ་ཁོམ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སླེབས།
གྲོང་ཁྱེར་དེའི་མིང་ལ་རྒྱ་གར་དང་བལ་པོའི་སྐད་ལ་གྷ་མ་རུང་ཡང་ཟེར། ག་དྷ་བུར་ཡང་ཟེར། ཆུ་འབྲུག་ལོའི་དགུན་མགོ་མའི་ཚེས་པ་བཞིའི་ཉིན་བལ་པོ་ཁོ་ཁོམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་བློན་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་
གནས་མཇལ་ལ་འགྲོ་བར་ཆས་འདུག་པས། ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་བྱ་
རུང་ཁ་ཤོར་སོགས་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་ཞིབ་མཇལ་བྱས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

566

དེ་ནས་དབང་ཕྱུག་གི་རྟགས་ལིངྒ་རང་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བལྟས། བལ་པོའི་ལུགས་ལྟར་འོ་མས་མཆོད་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱས། སྔར་ཕམ་མཐིང་པ་སྐུ་མཆེད་འཁྲུངས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པ། ཇོ་བོ་འཇའ་མ་ལི་ཡང་བཞུགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་སོགས་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས།

ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ ཕ་དམ་པ་རྒྱ་གར། དྷརྨ་བོ་དྷིའི་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། ཁྱད་པར་དུ་དབང་

ཕྱུག་གི་རྟགས་རང་བྱུང་དུ་ཡོད་ཅིང་། མཁའ་འགྲོ་མའི་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པ། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་གི་རྟགས་རང་བྱུང་ཡོད་པའི་གནས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲུབ་པ་བྱས་ན་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཡོད་པས། ངས་གནས་ཆེན་འདི་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་ནའང་སྙམ་སྨོན་ལམ་ནན་
ཏན་དུ་བཏབ།

དེ་ནས་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་པར་ངེད་གཉིས་ཀྱང་འགྲོགས་ནས་ལྷན་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་སོང་བའི་མཐར། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོས་ངེད་གཉིས་ལ་གསེར་དངུལ་གྱི་བདག་རྐྱེན་མཛད་ནས་
བྱང་དུ་ཕྱོགས་པའི་ལམ་ཞིག་ལ་ཕེབས། ངེད་གཉིས་ལྷོ་ལམ་ཞིག་ལ་སོང་ནས་རྒྱ་
གར་གྱི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་མང་པོ་བརྒྱུད་དེ་མཐར་གྱིས་སོང་བས། ཉིན་གཅིག་གྲོང་
པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་སླེབས་པར་གྲོང་པའི་མི་ཕོ་མོ་མང་པོ་འཚོགས་ཏེ་ང་ལ་བལྟས་བལྟས་ནས་ཕན་ཚུན་དུ་སྐད་ཆ་མང་པོ་ལབ་ལབ་པའི་མཐར་མི་འགའ་ཞིག་སོང་ནས། རྒན་མོ་ཞིག་བོད་ནས་སླེབས་བྱུང་། རྒན་མོ་དེ་མཚན་མཁན་མཁས་པ་ཞིག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

567

ཡིན་རྒྱུ་རེད། མོས་ང་ཁྲིད་ནས་ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཁྱེར་ཏེ་གཅེར་བུར་ཕྱུངས་ནས་མདུན་རྒྱབ་ཐམས་ཅད་ནས་བལྟས་ཏེ་དད་དད་ཆེན་པོ་བྱས་སོང་བས། གྲོང་པ་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ངེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བསྙེན་བཀུར་བཟང་པོ་བྱས་སོང་། དེ་དུས་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཕལ་སྐད་ཙམ་ཡང་ཆེར་མི་ཤེས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་གཏམ་གླེང་མ་ཐུབ་མོད། ཞག་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་
བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་ཞིང་། སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་
མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ལེགས་པར་བྱས་ནས་སོང་།

རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ལ་རྩྭ་ཀུ་ཤ་མང་དུ་སྐྱེས་
ཤིང་། རྨ་བྱས་ཁེངས་པ། ལམ་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་རེ་ཞིག་ལ་སོང་ན་ཀུ་ཤའི་ཚལ་མཐུག་ནས་འགྲོ་ས་མི་རྙེད་པར་འདུག་ཅིང་། ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ནི་རྨ་བྱ་ཆུ་དང་རྩྭ་ལ་འགྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་འདུག གླང་པོ་ཆེ་དང་། མ་ཧེ་དང་། བསེ་རུ་དང་།
སྤྲེའུ་དང་། སྦྲུལ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འདུག བྱ་རིགས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་པ་འདུག སྐབས་འགའ་ཞིག་ན་ཐང་ཤིང་སྨྱུག་སྡོང་ཆེན་པོ་དང་། གོ་ཡུའི་སྡོང་པོ། ཨ་རུ་ར། ཛཱ་ཏི་སོགས་སྨན་རིགས་དང་། སྡོང་རིགས། ཤིང་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ། དགུན་ཡང་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་ཆར་འབབས་པ་སོགས་ཡ་མཚན་པར་འདུག
(༤༢ ཉ་༥། ༦༦ ཐ་༧) དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་སོང་སོང་བས་བོད་ཀྱི་གྲྭ་པ་གནས་

སྐོར་བ་འགའ་ཞིག་དང་འཕྲད་ནས་ལྷན་དུ་ཞག་ཁ་ཤས་ཀྱི་བར་སོང་བས་ཉིན་གཅིག་གྲོང་སྟོང་ཞིག་ལ་སླེབས་པ་ན་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག གྲོང་པའི་དཀྱིལ་ཚད་ན་ལྷ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

568

ཁང་འདྲ་བའི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་པའི་ཁྱམས་དེར་སོང་ནས་དཔོན་གཡོག་ཐམས་ཅད་ཞག་སྡོད་བྱས་པས། མཚན་མོ་ས་རུབ་པའི་ཚོད་ཙམ་ལ་ལྷ་ཁང་འདྲ་བ་དེའི་སྒོ་ནང་ནས་མནན་འདུག་པ་གློ་བུར་དུ་ཧར་གྱིས་ཕྱེས་ཏེ་རོ་ལངས་ཕོ་མོ་གཉིས་
གར་འཁྲབས་ཏེ་མཆོང་ཞིང་རྒྱུག་ནས་ཐལ་གྱིས་སླེབས་བྱུང་བར། གཞན་ཟླ་བོ་
རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་ནས་རྒྱུག་པའི་སྐབས་སུ་རོ་ལངས་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་

བྱིའུའི་ཁྱུ་ལ་ཁྲ་འཛུལ་བ་ལྟར་ཕྱོགས་སུ་དེད་ནས་རང་དབང་མེད་པར་སླེབས་ཏེ། ང་རང་མ་གཏོགས་པ་མི་རེ་ལ་འགྲམ་ལྕག་མེ་འབར་བ་འདྲ་བ་རེ་བཏང་ནས་ཧ་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་རྣམ་འགྱུར་ཡ་མ་ཟུང་བརྒྱད་དུ་བསྒྱུར་ནས་རྒྱུག་པའི་རྗེས་ལ་ངས་དེད་ནས་རེ་ཞིག་ནས་སླེབས་ཏེ་རོ་ལངས་གཉིས་ཀྱི་སྐྲ་ལ་འཇུས་ཏེ་ས་ལ་བརྡབས་ནས་གཉིས་
བརྩེགས་སུ་མནན་ཏེ་སྐེད་པའི་ལྕགས་ཀྱི་གཏེར་ཕུར་བཏོན་ནས་བརྡུངས་པས་རོ་
ལངས་གཉིས་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་སོང་།
ཟླ་བོ་ཚོ་ལ་རྡོ་བ་ཁྱེར་ཤོག་ཅེས་ལབ་ཀྱང་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་དྲགས་ནས་ངག་ལ་མི་ཉན་པར་རྒྱང་རིང་པོར་སོང་། ང་རང་གཅིག་པུས་རྡོ་བས་བརྡུངས་ནས་ཐལ་བའི་རྡུལ་དུ་བརླག་པར་བྱས་ཏེ། ཟླ་བོ་རྣམས་ལ་སྐད་བརྒྱབས་ནས་བོས་ཏེ་འཇིགས་སྐྲག་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལབ་པས་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འདུས་ནས་

ལྟད་མོ་བལྟས་ཏེ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་གནས་སྐོར་བ་འདི་གྲུབ་ཐོབ་སྦས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག་ཅེས་ཕན་ཚུན་དུ་གླེང་ཞིང་། རྗེ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་འདྲ་བ་ཞིག་དེ་རིང་མ་བཞུགས་ན་ང་ཚོ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་རོ་ལངས་གཉིས་ཀྱིས་བསད་ནས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་བར་དོར་འཁྱམས་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

569

སྐབས་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བས། ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
བཟློག་ཐབས་མེད་ཅེས་གྲྭ་པ་བགྲེས་པ་ཞིག་གིས་སྨྲས་ཤིང་། གཞན་ཀོང་པོ་ལོ་བརྒྱ་དང་གནས་བསྐོར་བ་ཐམས་ཅད་ངུ་ཞིང་ཕྱག་འཚལ་ནས་ངའི་རྐང་པ་ནས་ཞབས་དབང་བླངས་སོང་བར། ངས་ཁོང་ཚོ་ལ་ད་ལྟའི་རོ་ལངས་ཀྱི་འཇིགས་པ་འདི་ནི་ཆུང་ཤོས་ཙམ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འཇིགས་པ་དེ་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་བ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དང་།
ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་རྗེས་བསྙེགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྤྱིར་

འཁོར་བ་དེ་ལས་གཏན་བྲལ་ཞིག་བྱུང་ན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་དེ་ལས་ཐར་པ་རང་ཁོ་ན་ཙམ་འདོད་ན་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་རྙེད་ནས། ལས་དགེ་སྡིག་གཉིས་ཀྱི་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བརྟེན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་བགྱི་བ་ལ་རྒྱུན་དུ་གོམས་ན་རིམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་
ལའང་རྒྱང་མི་རིང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་སྒྲུབ་པར་མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་ན་ཆགས་ཤིང་། ཡི་གར་མི་འོང་བ་ཞིག་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བྲོས་པས་ཡོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས། ནང་གི་སེམས་ཉིད་མ་བྲོས་པར། །ལུས་པོ་བྲོས་པས་ཅི་ལ་ཕན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁྱེད་ཚོས་མ་ཚོར་རམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚེ་འདི་ཕྱི་ལ་ཕན་པའི་ལབ་ལབ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ད་ལྟ་ང་རང་གིས་བརྗེད་འདུགརོ་ལངས་དེ་གཉིས་གཅིག་ནི་རུས་གོང་རྒྱུས་པས་འབྲེལ་བ་ཞིག་དང་། གཅིག་ནི་ཤ་པགས་སྐྲ་དང་བཅས་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་སྲིན་པོ་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག ཤ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

570

པགས་མེད་པའི་རུས་གོང་སྐམ་པོ་དེ་འདུལ་དཀའ་སེ་བ་འདུག རྒྱུས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་རོ་ལངས་དེ་འདུལ་དཀའ་ཞེས་སྔར་དམ་པ་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་

ཐོས་མྱོང་བས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མད་པར་འདུག་གསུངས།

དེ་ནས་དེ་ནུབ་འཇིགས་སྐྲག་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་སྔར་གྱི་ཁང་པའི་ཁྱམས་
ནས་ཟ་འཐུང་འདྲ་བྱས་ནས་ཟླ་བོ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ལུས་སེམས་བདེ་འབོལ་ལེ་བའི་ངང་ནས་ཉལ་ཞིང་། སང་སྔ་བར་ནས་ལངས་ཏེ་ཟླ་བོ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་དེ་ལས་ཕར་ལ་རིམ་གྱིས་སོང་ནས་ཞག་ལྔའི་མཚམས་ལ་གྲོང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པར། མི་འགའ་ཞིག་ཡོང་ནས་ཁྱོད་ཚོ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འོངས་པ་ཡིན། སྔར་ང་ཚོའི་ཕ་མ་གཉིས་ཤི་ནས་རོ་ལངས་སུ་གྱུར་ཏེ་གྲོང་པ་ཐམས་ཅད་སྟོངས་པར་བྱས་ནས་ང་ཚོ་འདི་རུ་བྲོས་ནས་འོངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་ལམ་དེ་ལ་ཡོང་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཟེར་ནས་ཡ་མཚན་བྱེད་ཅིང་འདུག མོན་གྱི་གནས་སྐོར་བ་རྒྱ་
སྐད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལོ་ཙཱར་བྱས་ནས་གོང་གི་རོ་ལངས་བཏུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་སོང་བས། ཁོང་ཚོ་ཧ་ལས་ཤིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་འདུག་གསུངས། རོ་ལངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་མིའི་མགོ་ལ་ལག་པ་བཞག་ན་བཞག་ཚད་འཆི་བས། ཁོས་ལས་དབང་གིས་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ལ་འགྲམ་ལྕག་གཏོང་བ་ཡིན་པས། དེ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་ངའི་དྲིན་ཡིན་ཟེར་ཡང་། རོ་ལངས་ཀྱིས་

འགྲམ་ལྕག་བཏང་སོང་བ་དགེ་གསུངས།

(༤༤ བ་༣། ༧༠ ཐ་༢) དེ་ནས་ཆུ་སྦྲུལ་ལོའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ཉིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

571

པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་གནས་ཆེན་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་

འཕགས་པ་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིར་ངེད་རྣམས་ཀྱང་སླེབས། དེ་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་

ཡུལ་གྲུ་རྣམས་དང་བལ་པོ། འཛུམ་ལང་། བོད་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་
པོ་སླེབས་འདུག དེ་སྐབས་ངའི་མཐོང་སྣང་ལ་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་དེ་ཐ་མལ་གྱི་

རི་ལྟ་བུའི་ས་རྡོ་བྲག་སོགས་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ལཉྫའི་པོ་ཏི་སྤུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་རི་རྩེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་ཡོད་པ་དེར་མཇལ་བ་
ལ་ཡང་པོ་ཏི་འགོམ་པ་ལ་འཇིགས་ཏེ་མ་སོང་། གཞན་མཇལ་མཁན་རྣམས་ནི་དོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་པོ་ཏིའི་སྟེང་དུ་འགོམ་ནས་སོང་སྟེ་བཞུགས་ཁྲི་ལ་

མཇལ་ནས་ཕྱག་སྐོར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག ང་རང་གཅིག་པུས་རིའི་རྩ་བ་དེ་ནས་མཉམ་
མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་སེམས་ལ་སྐྱོ་བ་དང་དགའ་བདེ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་དབྱངས་སྙན་པོས་གླུ་འདི་བླངས་སོ། །

གླིང་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་འཛམ་གླིང་འདི། །སྐྱབས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བང་

མཛོད་ཡིན། །སྒོས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྲུ་འདི། །དཔལ་རྣམ་འདྲེན་སྟོང་གི་འཁྲུངས་ས་ཡིན། །ལར་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོ་འདི། །མགོན་ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན། །འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས། །དོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ས་ཡིན། །ང་ལས་འཕྲོ་བཟང་པོའི་བྱ་བྲལ་བ། །དུས་དེ་རིང་གདུགས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་ལ། །གནས་ཁྱད་འཕགས་ངོ་མཚར་ཅན་དང་མཇལ། །ཁོང་དགའ་
འདེས་གང་ནས་སྐྱིད་གླུ་བླངས། །སེམས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ། །ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་རི་བོ་འདྲ་ན་ཡང་། །ང་ལྷ་མིག་དག་པའི་མཐོང་སྣང་དུ༌། །ཆོས་ལཉྫའི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

572

གླེགས་བམ་སྤུངས་པར་མཐོང་། །བྱིན་རླབས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མི་མངའ་བས། །ས་
འདི་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ཕྱག་འཚལ། །ལུས་ས་ལ་ཕབ་པའི་བདག་ཀྱང་འབུལ། །སྒོ་གསུམ་ལ་བྱིན་རླབས་འཇུག་པར་ཤོག །མ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །ཚེ་
འདི་ལ་སྐྱིད་སྡུག་སྤེལ་མར་མྱོང་། །དུས་ད་ནས་བྱང་ཆེན་མ་ཐོབ་བར། །མགོན་
ཤཱཀྱའི་སེངྒེས་རྗེས་ཟུངས་ཤིག །ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་འགྲོ་ཡང་རུང་། །གནས་གང་དང་གང་དུ་བསྡད་ཀྱང་རུང་། །ལས་གང་བརྩམས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན། །དེ་འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྔོ། །ཞེས་མགུར་དུ་བཞེངས་ནས་ཕྱག་
མཛད་གསུངས།

དེ་ནས་ལོ་བརྒྱས་ཁོ་རང་གི་ངོ་ཤེས་པའི་ཟླ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་འགྲོགས་ནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་གནས་སྐོར་ལ་ཕྱིན། ང་གཅིག་པུ་རིམ་གྱིས་སོང་ནས་པུ་ལ་ཧ་རིའི་
དགོན་པར་སླེབས། དེ་དུས་ང་ལ་རླུང་གི་ནུས་པ་དགའ་རབ་ཡོད་པས། མི་རང་ག་
བས་ཞག་བདུན་གྱིས་འགྲོ་བའི་སར་ཉིན་གཅིག་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཡོད། དེ་དུས་པུ་ལ་
ཧ་རི་ན་པཎྜིཏ་ལྔ་བརྒྱ་ཚང་བ་བཞུགས་འདུག གསེར་སྲང་འགའ་ཡོད་པ་ཕུལ་ནས་མང་ཇ་གཅིག་བཏང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་སྐོར་མང་དུ་བྱས་ཏེ། ཨུ་ཏཱ་ཞི་ཞིག་ལ་གནས་ཚང་གཡར་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་གི་རིང་ལ་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལྷ་

ལྔའི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་བརྩོན་པ་བྱས་པས་ཉམས་རྟོགས་སོགས་དགའ་རབ་བྱུང་། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདི་སངས་རྒྱས་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
ཞིག་ངེས་པར་འདུག དེ་དུས་བོད་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལོ་གཅིག་བྱས་པ་ལས་པུ་ལ་ཧ་རི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

573

ན་ཞག་གཅིག་སྒྲུབ་པ་བྱས་པ་ལྷག་པའི་ཚོད་དུ་གདའ་གསུངས། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་ཞལ་གཟིགས་ཉམས་སྣང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་བཀའ་རྒྱ་ཡོད་པས་འདིར་
མ་བྲིས།

(༤༦ བ་༥། ༧༣ འ་༡༡) ད་ནི་གླང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་དང་མཇལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་འདཱི་གླེང་གཞི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་གང་ནས་གཟིགས་པ་དེ་དུས་ཡི་གེར་མ་
བཀོད་པས་བློ་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་། རྟོགས་བརྗོད་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་བློ་ན་ཡོད་པའི་ཚོད་ཀྱིས་བྲི་བ་ལ་ལྷ་མཁའ་འགྲོས་གནང་བ་སྩོལ་ཅིག དེ་
དུས་ཟླ་བ་ཞིག་གི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཡིན་གསུངས། ཀུ་ཤའི་ཐང་ཆེན་པོ་མི་རྐང་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཞག་མང་པོའི་སར་ཕྱིན་པས་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་ལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་གངས་རི་ནུར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་བས་འདི་ཅི་ཡིན་སྙམ་ཞིང་། ཁ་རྒྱུན་ལ་གངས་རི་ནུར་ནས་འགྲོ་བ་སྲིད་ཟེར་བ་ཐོས་མྱོང་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་བལྟས་བསྡད་པས། རིམ་གྱིས་ཇེ་ཉེར་སོང་བས་སེམས་ཅན་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་
པར་ཤེས།
དེ་ནས་ཡང་རིམ་གྱིས་ཉེ་བ་ན་གླང་པོ་ཆེ་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་
མཛེས་ཤིང་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ། དྲི་བཟང་པོ་འཐུལ་བ། སྒལ་བའི་དཀྱིལ་ནས་འཇའ་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་ཟུག་པ་ཞིག་གིས་སྣ་ལྗགས་ཀྱིས་ལུང་པ་རེ་རེའི་ཀུ་ཤ་བཅད་ནས་ཟ་བཞིན་དལ་བུས་སླེབས་བྱུང་བར།
ངས་སེམས་ལ་བཀའ་འགྱུར་ནས་གསུངས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡིན་ལས་ཆེ་བསམས་ཏེ་གླང་པོ་ཆེའི་མདུན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

574

ནས་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་ཅིང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ། མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་པས་ཕྱག་ལན་གསུམ་བཙལ་ནས། གླང་པོ་ཆེ་དེའི་མདུན་ནས་གཡོ་འགུལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འཚོམས་ནས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མིག་མི་འཛུམ་པར་བལྟས་བལྟས་པའི་མཐར། ང་ལ་གཡས་སྐོར་གཅིག་རྒྱགས་རིང་ང་ཡིས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་བཞིན་པ་ནས་སྐོར་བ་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང་ངའི་མདུན་དུ་ལྕི་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་། དལ་བུས་བསྐྱོད་ནས་ཐག་
རིང་པོར་ཕེབས་སོང་།
དེ་ནས་བོད་ཕྱོགས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཚུར་འཁོར་ཏེ་ཞག་མང་པོའི་སར་ཡོང་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ཏུ་སླེབས། དེ་དུས་རྒྱ་གར་ཕལ་སྐད་ཡག་པོ་ཤེས་པས། རྒན་མོ་གོས་ཆས་བཟང་བ། ཟིལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་གླང་པོ་ཆེ་མཐོང་བའི་སྐད་ཆ་ཞིབ་རྒྱས་སབ་པར། མོ་ན་རེ། ང་ཚོའི་ཕ་མ་སོགས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་དགུ་བཅུ་ལོན་པའི་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ངག་ལས། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེའི་ཚོད་ཙམ་ལ་གླང་ཆེན་དེ་རྒྱ་གར་
ལ་ལན་རེ་འོང་བ་སྲིད་ཙམ་ཡིན་ཟེར། ཁྱེད་རང་ལས་དང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འདུག ང་ཚོས་རྣ་བས་ཐོས་ཙམ་ཞིག་ལས་གཏན་ནས་མཐོང་མ་མྱོང་། སངས་རྒྱས་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་ན་འཁོར་སྒྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་གྱི་གླང་པོ་
རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཡིན། ངོ་མཚར་སུ་ཁ་ཧེ་ཧེའི། ཨ་ནན་ཌ་ཧེའི་ཟེར་ནས་རྒན་མོས་དགའ་སྤྲོ་དཔག་མེད་བྱས་གསུངས།
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཚུར་ལ་ཡོང་བས་ཟླ་བ་འགའ་ནས་གྲོང་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པར་ལོ་བརྒྱ་ཡང་གནས་སྐོར་བ་འགའ་དང་འགྲོགས་ནས་དེར་སླེབས་འདུག་པ་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

575

འཕྲད་ནས་ལྷན་དུ་བལ་པོར་སླེབས། དེ་ནས་ཟླ་བ་འགར་མཚམས་བཅད་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་སྐྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་། ཀོང་པོ་ལོ་བརྒྱ་དེས་མཚམས་
གཡོག་བྱས་ནས་ཤ་ཚ་བ་དང་སྙིང་རུས་ཆེ་བ་བཅས་ཕན་ཐོགས་པོ་བྱུང་། སྙིང་རྗེ་
བ་དེ་ད་ལྟ་ཡོད་ན་ཨང་གསུང་གི་ཡོད།
(༤༨ བ་༤། ༧༦ ཐ་༨) དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཤིང་རྟ་ལོར་གཉའ་ནམ་དིང་རི་སོགས་བརྒྱུད་དེ་ཕྲེང་ལ་རང་གི་སྐྱེས་ཡུལ་མོན་བརྒྱུད་ནས་རིམ་གྱིས་ཡར་ཀོང་པོ་བརྒྱུད་དེ་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་ལ་སོང་ནས་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་ཙམ་ཞིག་བསྡད་པས་
དེ་དུས་ང་ལ་མི་ཚོས་དྭགས་པོ་ཞབས་དྲུང་ཟེར་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་མི་ཚོས་དེ་ལ་འཁྲིས་

ནས་དྭགས་པོ་ཞབས་དྲུང་དང་། དྭགས་པོ་བླ་མ་སོགས་ཟེར་བ་འདྲ་གསུངས། དྭགས་པོ་འོར་གྱི་མདའ་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་ཆུ་བཞུགས་མཛད་པའི་སྐབས། གཙང་པོའི་འགྲམ་ཆམ་ནག་ཏུ་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁར་སྐུ་གཟུགས་ཚང་མའི་རྗེས་གསལ་བར་བཞག དེར་སྐབས་ཤིག་བང་རིམ་ཆོས་སྡེར་མཚན་མོ་སྦས་ནས་ཨ་པོ་གནས་རྟེན་སོགས་ཞབས་ཕྱི་འགའ་དང་བཅས་བཙན་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་སྐྱོང་
ལ་ཕྲིན་བཅོལ་མཛད་ནས་དེར་སྐུ་རྩེད་ཀྱི་རྣམ་པས་བཙན་ཁང་དུ་གང་ཡོད་ཀྱི་
སྦུབས་ཆ་ཐམས་ཅད་ཤེད་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་བཀྲོལ་བར་ཞབས་ཕྱི་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གཞན་གྱིས་གོ་དོགས་ནས་ཤེད་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཞན་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་ཚོར་
བར་མཛད་པ་དང་། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་ལྷ་ཁང་ཕུག་ཏུ་གཟའ་རྒོད་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གདུག་
རྩུབ་ཆེ་བ་གྲྭ་མང་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པའི་སྐབས། པེ་ཧར་ཁོག་ཞུགས་བྱས་ནས་གཟའི་ལྟོ་བར་མདུང་བརྒྱབས་པའི་ཤུལ་ནས་ཁྲག་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོང་བ་དང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

576

གནོད་ཚབས་ཀྱང་སྔར་བས་ཆེ་བ་ཡོད་ཚུལ། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་མངའ་རིས་དབུ་དཀར་བས་ཞུ་བ་དེར་མཚན་མོར་ཞབས་ཕྱི་འགའ་དང་བཅས་པ་ཕེབས། གཟའ་
རྒོད་ལ་སྡིགས་མཛུབ་མཛད་ནས་གཟིར་བས་སྐུ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འདར་བ་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་། ལྟོ་བའི་བུག་པ་དར་གྱིས་ཁྲག་མི་ཡོང་བར་བཅད། ཞལ་གྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡིག་ལིངྒ་སོགས་བཅུག་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་
གཟིགས་ནས་ཐམས་ཅད་བླངས། བཀའ་བསྒོ་དམ་བཞག་མཛད་པས་དེ་ནས་གཟུང་གནོད་ཚབས་ཆུང་ཞིང་གཙོ་བོ་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞི།
འོར་གྱི་ཕུ་དགོན་སར་དུ་ཕེབས་ནས་ཉིན་གཅིག་བདེ་མཆོག་གི་ཚོགས་འཁོར་མཛད་པས་ནམ་མཁའ་ནས་འབྲས་ཀྱི་ཆར་གཟིམ་ཆུང་ནང་དུ་འཕྱག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
ཚོད་དུ་བབས་པ། ཞབས་ཕྱི་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རུབ་ནས་བསྡུས་ཏེ་ཐུག་པ་གཡོས་
ཏེ་དཔོན་གཡོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞེས་པས་གཞན་ཚོ་ལའང་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་
ཤར་སྐད།

འོར་དུ་བཞུགས་སྐབས་སུ་སྐུ་རིམ་མཛད་དགོས་ཀྱི་སྐུ་ཆས་མ་འཛོམ་པར་ཐུགས་དགོངས་མཛད་པས་སུས་བསྐྱུར་མ་ཤེས་པར་སྐུ་གམ་དུ་ནམ་མཁའ་ཤེད་
ནས་དངུལ་གྱི་ཐུམ་བུ་སྙིམ་པ་གང་ཙམ་བབས་པ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་གནང་ངམ་
གསུངས། ཨེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་པ་རོང་ཆ་དཀར་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཇལ།
ལབ་ཀྱི་མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་རང་བྱོན་མདུན་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་གཅོད་ཁྲིད་བསྐྱངས་

ནས་བསྡད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕྱིན། ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་མཇལ་སྐབས་ལྷ་མོས་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་བྱུང་གསུངས། འདཱི་ཞིབ་ཆ་འོག་ནས་འཆད།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

577

དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་དུ་ལྷ་སར་ཡོང་ནས་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཟླ་བ་འགའ་
བཞུགས་གསུངས།

དེ་ནས་ཤིང་ལུག་ལོའི་དགུན་འབྲིང་པོའི་ཚེས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་མཆོད་སྐབས་སྤྲང་ཆས་བྱས་ནས་པེ་ཧར་ལྕོག་ལ་སོང་བས། འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དེར་ཕེབས་འདུག དེ་དུས་ངས་མཐའ་དེ་ནས་ལངས་བསྡད་པས། གློ་བུར་དུ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་
རལ་གྲི་ཞིག་བསྣམས་ནས་གྲྭ་མང་གི་དཀྱིལ་གཤགས་ནས་ཕེབས་ཏེ། ངའི་མདུན་དུ་བྱུང་ནས་པད་འབུལ་ཞིག་གནང་སོང་བར། ང་ངོ་ཚ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མ་རྙེད་པར་ཆོས་སྐྱོང་ལ་མིག་སྡང་ཞིག་བལྟས་པས། ཕྱོགས་བཞི་ལ་པད་འབུལ་རེ་གནང་ནས་ཕེབས་སོང་བར་མི་ཚོས་དཔྱད་མ་ཞོག་པ་བྱུང་གསུངས།
(༥༠ བ་༥། ༧༩ འ་༧) ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཟང་པོའི་གཏམ་སྙན་ལྷའི་ཏམྦུ་རའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། །།

༨༽བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་དང་རྒྱལ་པོ་བཀའི་ཐང་ཡིག་ལས་ྋརྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་ལུང་བསྟན་དང་དེའི་དོན་འགྲེལ། ལྷ་ས་ནས་རོགས་རེ་དང་ལྷན་མཚོ་སྔོན། ཟི་ལིང་། གསེར་ཁོག ཨ་ལག་ཤ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཕེབས་པར་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོར་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་ཕེབས་བཞིན་པའི་ལུང་བྱུང་བས་སྔོན་ནས་བཀུར་བཟོས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་འདུ་བགྱིས་ནས་གདན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

578

འདྲེན་ཞུས་པ་དང་། ྋརྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་གདུལ་བྱར་དགོངས་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྨིན་པར་བྱས།

མཁས་པའི་གསུང་ལས། གང་གི་ངོ་མཚར་མཛད་པའི་མཐའ། །རྒྱལ་བས་བཟུང་བར་མི་ནུས་མོད། །འོན་ཀྱང་དད་པས་དྲངས་པ་ཡི། ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་འདིར་འགོད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་གི་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས། རྩྭ་རྩེའི་ཆུ་ཐིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ལེན་པ་ལ་འདི་ལྟར་རོ། །ནུབ་གཅིག་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་
རྨིས་ལ་པོ་ཏ་ལའི་སྒོ་ནས་དམག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་ཞེད་སྣང་འཁྲུངས་ནས་པོ་ཏ་ལའི་ལྟག་སྒོར་ཐོན་ཏེ། མགོ་ཞྭ་རྐང་ལྷམ་མེད་པར་དགོད་ལ་བརྒྱབས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གར་སོང་ཆ་མེད་ཅིག་ལ་སོང་བ་རྨིས་པས་ནམ་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གོང་དུ་དྲངས་པའི་གླེགས་བམ་གྱི་ལུང་བསྟན། རི་བོ་པོ་ཏ་ལ་ཡི་རྩེ་མོ་ནས། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ནང་དུ། བོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ། །འབངས་མགོན་མེད་མང་པོ་འདྲེན་དུ་འགྲོ། །ཞེས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུང་ལ། འདཱི་དོན་ནི། བོད་ཅེས་པས་བོད་
ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེས་ས་མདོ་སྨད་དང་། གཉིས་པས་སོག་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང། ལྷག་མས་མགོན་མེད་རྣམས་འདྲེན་ནོ་ཞེས་སོ། །

ཡང་རྒྱལ་པོ་བཀའི་ཐང་ཡིག་ལས། རྒྱལ་སྲས་སྐྱེ་ལུས་བཅུ་གཉིས་ཁ་འཐོར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

579

མཐའ༔ ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱུད་གཉོས་ལོ་སོགས་དམ་པ་མང་པོ་འཁྲུངས་པའི་ལྷ་
སྲས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱུད་ཡིན་པ་དེའི་བཅུ་གཉིས་པ་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཁ་འཐོར་ནས་མཐའ་ལ་འཁྱར་བ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལུང་བསྟན་འདཱི་རྗེས་ཐོག་དེ་
མ་ཐག སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་རྗེ་རིགས་རྣལ་འབྱོར་པ༔ ཐ་མལ་མོན་བུ་ལྷ་སྲིན་དེད་དཔོན་གཅིག༔ ཐ་བྲག་རི་བོའི་གླིང་ནས་འོངས་ཞེས་པ༔ ཉི་མའི་ཟེར་ལ་དམར་ཐག་དུས་སུ་འབྱུང་༔ སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེས༔ སྔོན་དུས་རྒྱལ་པོ་ད་ལྟ་
ཡོད་དམ་ཞེས༔ སྔོན་དུས་རྒྱལ་པོའི་མན་ངག་ལོང་ཞེས་ཟེར༔ གསང་སྔགས་རྒྱ་མཚོ་ནང་གི་སྙིང་པོ་རྣམས༔ རིགས་པའི་བརྡ་ཡིས་ཞེས་ཚིག་རྐང་དང་པོས་དམ་པ་ཉིད་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ཛོ་ཀི་ཡིན་པར་བསྟན། གཉིས་པས་འཁྲུངས་ཡུལ་མོན་ཡུལ་དང་ཆར་གཏོགས་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་ལྷ་སྲིན་དེད་དཔོན་ཞེས་སྔགས་འཆང་དུ་བསྟན། གསུམ་པ་ཐ་བྲག་རི་བོའི་གླིང་ནས་འོངས་ཞེས་པས། ཐ་མ་བྲག་རིའམ་གངས་རིས་བསྐོར་བའི་གླིང་དབུས་གཙང་ནས་དམ་པ་ཉིད་འོངས་པ་སྟེ་ཕེབས་པ་ཡིན་འདུག་གོ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་གླེང་བ་བསྟན། བཞི་པ་ཉི་མའི་ཟེར་ཞེས་སོགས་ནི་ཉི་མ་དམར་ཐག་
འཆད་པའི་དུས་སུ་ཉི་ཟེར་ཤར་རམ་བྱང་ལ་འབྱུང་བ་ལྟར་དམ་པ་ཉིད་ཕྱོགས་དེར་འབྱུང་བ་བསྟན། ལྔ་པ་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འདོད་དམ་ཞེས། ཞེས་པ་དེ་སྐབས་
བོད་ཀྱི་མི་ཆེ་ཆུང་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བརླམས་པས་དམ་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྐུར་
ཞུས་པ་ནི་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས། ཀྱཻ་ཁྱུང་ཆེན་མཁའ་ལ་ལྡིང་བ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཁོང་སྐྲན་ཅན་དེས་འཕྱ་བར་བྱེད། །ཅེས་དངོས་བསྟན་ལྟར་དམ་སེལ་ཞུགས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ། དེ་ནས་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

580

ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བསྟན། དམ་ཞེས་པའི་རྗེས་ལ་མེད་ཅེས་འབྱུང་བས་ཐེ་ཚོམ་པ་བསྟན། དྲུག་པ་སྔོན་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་བོད་རང་གི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་
ཡིན་ལ། དམ་པ་ཉིད་དེའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐབས་བོད་ན་ད་ལྟ་དམ་པ་ཉིད་ཡུལ་ཕྱོགས་ཤིག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་བསྟན། བདུན་པ་སྔོན་
དུས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲ་བཤད་གོང་དང་འདྲ་བ་མན་ངག་ལོང་ཞེས་པ་ནི། དམ་པ་ཉིད་བོད་དུ་མ་བཞུགས་པས་ཞལ་མཐོང་བ་དང་གསུང་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་དང་བྲལ་བས་ལོང་བ་ལྟར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བསྟན། བརྒྱད་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ནང་
གི་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། དགུ་པ་རིག་པའི་བརྡ་ཡིས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་གསལ་བར་ཤེས་ནུས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར།

དམ་པ་ཉིད་མེ་སྤྲེལ་ལོར་རྨེ་རུ་བཞི་སྡེའི་འབུལ་སྡུད་པ་བཅོ་ལྔ། ཀོང་པོ་ལོ་བརྒྱ་ཉིད་བཅས་མི་བཅུ་བདུན་ལྷ་ས་ནས་དཔྱིད་ཀ་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཕེབས། ལམ་
བར་རྗེ་ཉིད་བླ་མ་དང་། གཞན་རྣམས་གྲྭ་པའི་ཚུལ་དུ་ཕྱག་གཡོག་ཚུལ་བཞིན་ཞུས་ཤིང་། མཚན་ལ་ཞབས་དྲུང་ཚང་ཟེར་ནས་དད་གུས་ཚད་མེད་པ་བྱེད་བཞིན་པར་ཕེབས་པ་ལས། གྲྭ་པ་གཅིག་ལམ་ནས་རྨ་ཆུས་ཁྱེར། འདཱི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ཏུ་འཆད།
གཞན་གྲྭ་དཔོན་གཡོག་ཞབས་ཞུས་ཚང་མ་སྟོན་ཀ་མཚོ་སྔོན་ལ་སླེབས། ཟླ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ནས་གྲྭ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགའ་ཡར་དབུས་ལ་སློག ལོ་བརྒྱ་
ཡང་ཐོར་པ་མ་ཐར་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ང་འདི་ནས་མར་ལ་མི་འགྲོ་ཞེས་ཞུས་ནས་
མཚོ་ཁར་བསྡད། རྗེ་ཉིད་ལ་གྲྭ་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་གཡོག་ཞུས་ནས་ཚུར་ལ་ཕེབས་དུས་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཁྱོད་ང་ལ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། ངས་ཁྱོད་མི་བརྗེད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

581

པའི་རྟེན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲི་འདི་དང་མེ་ཆ་འདི་གཉིས་བྱིན་གསུངས་པས་དེས་ཀྱང་ཕུལ་
བ་བསྣམས་ནས་ཕེབས། ཕྱིས་སུའང་གྲི་དང་མེ་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱུན་དུ་བསྣམས་
ནས་ངའི་ལོ་བརྒྱ་དེ་ང་ལ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་རང་གསུང་གི་ཡོད།
དེ་ནས་ཟླ་བོ་རྣམས་ཟི་ལིང་ན་བཞག རྗེ་ཉིད་གཅིག་པུས་གནས་སྐོར་བའི་ཆ་
ལུགས་ཀྱིས་གསེར་ཁོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་མཚན་མོ་གླིང་དུ་གྲྭ་པ་ཞིག་ལ་གནས་ཚང་
གཡར་ནས་བཞུགས། དེ་སྐབས་མལ་བླ་མ་གྲུབ་ཆེན་ཚང་ལ་དེའི་མཚན་མོ་མགོན་པོས་ལུང་བསྟན་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་འདི་ལ་སང་ཉིན་ཞོགས་ཀ་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་
རྒྱ་མཚོ་འབྱོན་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་མ་འཆུགས་པ་གྱིས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བླ་མ་དེ་སྐུ་ན་བགྲེས་ཤིང་ཞབས་བསྙུན་གཞི་ཅན་ཡིན་ཡང་། མགོན་པོའི་ལུང་བསྟན་དང་དུ་བླངས་ནས་མཚན་མོར་སྔ་བར་བཞེངས་ཏེ་གྲྭ་པ་སོགས་ལ་གསུངས་ནས་ཁང་པར་ཕྱགས་བདར་བྱས་ཏེ་ཁྲི་བཤམས་ཤིང་། མཆོད་
པ་ཚར་དུ་དངར་བར་བྱས་ནས་བཞུགས་སྐད། དེ་ཉིན་ནམ་ལངས་ཙམ་ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་གསེར་ཁོག་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་ཕྱི་སྐོར་ལ་ཕེབས་པས། ཡང་དེ་ནུབ་རྗེ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་པར་མགོན་པོའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཁོང་ཡང་བསུ་
བའི་ཚུལ་དུ་འདུ་ཁང་གི་རྒྱབ་ཀྱི་གཡས་ཟུར་གྱི་གྲྭ་ལ་སྦས་ནས་བཞུགས་ཡོད་
སྐབས། དམ་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐོར་བ་མཛད་ནས་ཕེབས་པ་དང་། འདུ་ཁང་གྲྭ་ནས་བླ་མ་གཉིས་མཇལ་མ་ཐག་རྗེ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་པས་དམ་པ་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཕུལ་པའི་སྐབས་སུ། དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཞྭ་ལུ་པ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཁྱོད་འདིར་
སླེབས་སམ་གསུངས་པ་འདི་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྗེ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་པ་ལ་ཞྭ་ལུ་པ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

582

ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་སྐད།
དེ་ནས་ཉི་མ་རྩེ་ཤར་ཙམ་ལ་མལ་བླ་མ་གྲུབ་ཆེན་ཚང་གི་བླ་བྲང་གི་སྒོར་ཕེབས་པར། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ནང་ནས་མཁྱེན་ཏེ་ཁོང་གི་གསོལ་དཔོན་ལ་སྒོ་འདི་རུ་
རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནང་དུ་གདན་དྲོངས་
ཤིག་ཅེས་གསུངས་པར། གསོལ་དཔོན་དེའི་བསམ་པ་ལ་བླ་མ་སྐུ་ན་ཤིན་ཏུ་བགྲེས་
པས་རླུང་སྟབས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་འདྲ་སྙམ་ཡང་བཟློག་མ་ནུས་པར་སྒོར་ཐོན་ནས་
བལྟས་པས། གྲྭ་པ་གནས་སྐོར་བ་ཞིག་སླེབས་འདུག་པ་མཐོང་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་ནང་དུ་སོང་ནས་གྲུབ་ཆེན་ལ་ཞུས་པར། གྲུབ་ཆེན་པའི་ཞལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་རང་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་པ་སུ་ཡོད། ད་ལྟ་གདན་དྲོངས་ཤིག་གསུངས་ནས། ཁོང་ཞབས་བསྙུན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ཡར་བཞེངས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནའང་ནན་ཏན་གྱིས་གྲྭ་

པ་གཉིས་ལ་བསྐྱོར་ནས་སྒོའི་ཐད་དུ་སྤོས་ཤིག་བསྣམས་ནས་བསུ་བར་བྱོན། གསོལ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་དམ་པ་ཉིད་ཐལ་གྱིས་ནང་དུ་བྱོན་ནས་
གདན་ཁྲི་བཤམས་པའི་སྟེང་དུ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ལ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་

ཀྱང་ཕྱག་ཕུལ་ནས་ཕྱག་དབང་ཞུས་པར། གྲྭ་པ་རྣམས་ཧ་ལས་ཤིང་ཀུན་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་སྐད།

དེ་ནས་དམ་པ་ཉིད་དང་གྲུབ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གསུང་གླེང་མང་པོ་མཛད་པ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པས། གྲྭ་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་
དད་མོས་ཚད་མེད་པ་བྱས་འདུག དེ་ནས་བཟུང་གསེར་ཁོག་གྲྭ་མང་ཡོངས་ཀྱིས་

དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གླེང་ཞིང་ཀུན་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་འདུག་སྐད།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

583

དེ་ནས་གསེར་ཁོག་གི་ཚོགས་ཆེན་ལ་མཇལ་དུ་ཕེབས་པར། དེ་ཉིན་གསེར་ཁོག་གི་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཚོགས་ལངས་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པར་འདུག་པས། དམ་པ་ཉིད་གདོང་གྲལ་བརྒྱུད་ནས་ཡར་ཕེབས་ཏེ་རྟེན་མཇལ་གནང་ནས་ཆབ་རིལ་གྲལ་ནས་མར་བྱོན་པས་གྲལ་མཚམས་སུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་ལངས་ཟླ་བོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྔར་གྲྭ་སར་འདུག་སྐབས་ཁོས་རེས་མང་པོར་མཇལ་མྱོང་བའི་སྟབས་
ཀྱིས་དམ་པ་ཉིད་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ངོ་ཤེས་ཏེ་ཚོགས་གྲལ་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་ཕྱག་དབང་ཞུས་པར། དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་དབང་ཞིག་གནང་ནས་ཕེབས་སྐད། དེ་
ཉིད་ཚོགས་ལངས་བྱས་པར་ཕྱག་དབང་ཞུས་པའི་གྲྭ་པ་དེ་རྒྱལ་བ་བྱུང་བས། སྔར་ཡིན་ན་ཁོའི་ཟླ་བོ་གཞན་དེ་སློབ་གཉེར་བཟང་བའི་ཚད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད། དེ་རིང་ཁོ་རྒྱལ་བྱུང་བ་དེ་དམ་པ་དེའི་ཕྱག་དབང་གི་བཀའ་དྲིན་ཞེས་དགེ་འདུན་ཡོངས་
ཀྱིས་གསུངས་སྐད།
(༥༤ བ་༥། ༨༦ ཐ་༤) ཟི་ལིང་ནས་ཞབས་ཕྱི་རྣམས་ཁྲིད་དེ་ཤད་པར་ཨ་ལག་ཤ་
རུ་བྱོན། ངེད་ཀྱི་ཕ་བཛྲ་སྐྱབས་ཐེ་རྗེ་དང་། ཨ་ཡེ་ངག་དབང་སྦྱིན་པ། ཨ་མ་རྣམས་
འཛོམ་སོགས་ཆེ་བཞི་ཐམས་ཅད་འཛོམ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་དགུན་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཙབ་པུར་ཨོ་སུ་ཟེར་བར། སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཆིབས་པ་རྟ་དཀར་པོ་སྒ་ཆ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་བཅིབས་ནས་གཉིས་སྡོམ་གནང་ཞིང་། སྐུ་ལ་སྟོད་འགགས་ཤམ་ཐབས་སོགས་གྲྭ་ཆས་གསར་པ་སྤུས་ལེགས་ཤིག་ལ་སྐུ་གཟན་འགན་སྦྱར་སྦྲགས་ནས་བཞེས་ཏེ་གཟན་ནོན་མཛད་ཅིང་། དབུ་ལ་སྒོམ་ཞྭ་གསར་ལེགས་ཤིག་དང་། ཞབས་ལ་དབུས་ཀྱི་དར་ཟོན་མཛེས་པོ་ཞིག་མནབས་ནས།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

584

གཞན་གྲྭ་པ་བཅུ་གཅིག་སློབ་མའི་ཚུལ་དུ་ཕྱག་གཡོག་ཞུ་བཞིན་པར་ཕེབས་ཡོང་སྐབས་སུ། ངེད་ཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་གནས་ཡིན་པའི་ཐོར་ནོད་ཨ་ཡུ་ཁི་ཧན་གྱི་དགེ་སློང་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བའི་མངོན་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཕྱི་

ནས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་སྐྱབས་མགོན་ཕེབས་པ་མཐོང་ནས་དགེ་སློང་དེ་ནང་དུ་རྒྱུགས་ཡོང་ནས། ནུབ་ཕྱོགས་ནས་བླ་མ་དཔོན་གཡོག་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཕེབས་བྱུང་བས། ཁྱེད་ཚོ་དཔོན་དཔོན་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཆུགས་པར་
བསུ་བ་གྱིས། ནང་དུ་གདན་མཐོན་པོ་བཤམས་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་ཕུལ་ནས་

འཚོ་བ་གང་ལེགས་སྦྱོར། དད་མོས་ཡག་པོ་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་ཐོབ། བླ་མ་དེ་རང་བཞིན་ཞིག་མིན་པར་ངས་ཐག་ཆོད་ཟེར་ནས་ནན་ཆེར་བསྒོ་གཏམ་བགྱིས་པས།

ངེད་ཚོའི་ཆེ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དང་བླངས་བྱས་ནས་ནང་དུ་གདན་དྲངས་
ཏེ་དད་གུས་ཚད་མེད་པ་བྱས་ཤིང་། གསོལ་ཇ་གསོལ་སྟོན་སོགས་ཀྱང་རང་ཚོད་དང་མཐུན་པར་ལྕོགས་ཚོད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་དེ་ནུབ་རང་སྒར་ལ་ཕེབས་ནས་
བཞུགས་སྐད།

དེ་དུས་ཁོ་བོ་ལོ་གཉིས་ཡིན་པ་བྱིན་པས་ལུས་པོ་མི་ཐེག་པས་གོག་ནས་སོང་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་པང་གི་སྟེང་དུ་བསྡད་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་
བརྩེ་མཛད་ཅིང་། ངའི་མགོ་ལ་བྱུག་པ་གནང་ནས་ཨ་ཙ་མ་གསུང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་མཉེས་མཛད་སྐབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་པང་གི་སྟེང་དུ་ངེད་ནས་གཅིན་བཏང་བྱུང་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་བཟང་གསུང་ཟེར། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་ཞུས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགྱེས་བཞིན་པར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

585

བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པའི་མཇུག་ཏུ། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བསྒོས་པ། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བགྱིད། །ཅེས་པའི་རྗེས་ཟློས་འདཱི་སྐབས་སུ། ངེད་ཀྱི་ཕ་

བཛྲ་སྐྱབས་ཐེ་རྗེས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། སྐུ་ཞབས་ཉིད་འདི་ག་ནས་ངེད་ཚོའི་མཆོད་གནས་མཛད་དེ་བཞུགས་དགོས་ཞུས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོང་ཡོང་གསུང་ཟེར། ཆོས་ཐུན་གྲོལ་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ངེད་ཀྱི་ཕ་བཛྲ་སྐྱབས་ཀྱིས་ད་

ལྟ་བཀའ་གནང་ལྟར་ཅི་ནས་ཀྱང་བཞུགས་དགོས་ཞེས་ཞུས་པར། ད་ལྟ་གང་ལབ་ཅེས་གསུངས་པར་ངེད་ཀྱི་ཕས་ད་ལྟའི་རྗེས་གནང་གི་མཚམས་སུ་བླ་མ་ཉིད་འདི་
གར་བཞུགས་དགོས་ཞེས་ཞུས་སྐབས་སུ་བཞུགས་པའི་ཞལ་བཞེས་གནང་གྲུབ་པ་ལགས་པས། ད་དུང་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པར་ཞུ་ཞེས་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་ཞུས་པས།

དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ད་ཀས་ངའི་སེམས་གཡེངས་ནས་ཁྱོད་ལ་ཡོང་ཞེས་ལབ་ཡོད་ན་ང་གཏམ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་དག་ན་འདུག་དགོས་བྱུང་ན་ཕལ་ཆེར་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་རྩར་འདུག་ས་བྱེད། སྤྱིར་ངའི་བསམ་པ་ལ་རི་བོ་རྩེ་

ལྔ། རྒྱ་ནག་ཕོ་བྲང་། རི་བོ་གྲུ་འཛིན་སོགས་ལ་མཇལ་ནས་བྱང་ཤམྦྷ་ལར་འགྲོ་རྩིས་

ཡོད་ཀྱང་། སྔར་ང་རང་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་མཇལ་སྐབས་དམག་ཟོར་མས་བླ་མཚོའི་མེ་ལོང་ལ་རྒྱ་བོད་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱེད་ཚོའི་
ཨ་ལག་ཤའི་དབྱིབས་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་དང་བཟའ་གྲངས་
སོགས་གསལ་བར་བསྟན་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་འདི་ཡང་མ་དེའི་པང་ན་ཡོད་
པ་གསལ་བར་བསྟན་བྱུང་བས། ཕྲུ་གུ་འདཱིང་སྐལ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ལས་ཆེ། འོན་ཀྱང་
འདི་སྐོར་གྱི་ངའི་བསླབ་བྱ་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ང་བོད་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

586

བའི་བླ་མ་ཞབས་དྲུང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་བར་དུ་སུ་གཞན་གང་ལའང་མ་བསྒྲགས། རེ་ཞིག་བར་དུ་ངས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་སྔར་ལྟར་གནས་སྐོར་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཁྱེད་ཚོས་བར་ཆད་མ་བྱེད། ནམ་ཞིག་ན་ངའི་རྣམ་ཐར་ཡོངས་སུ་གསལ་ཞིང་ཀུན་གྱིས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཚད་མར་འཛིན་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་བས་ཚ་དྲག་མི་དགོས་ཞེས་གསུང་སྐད།
དེ་ནས་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ཉིན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་མཆོག་གི་ཚོགས་འཁོར་མཛད་
པའི་གྲལ་དུ་ངེད་ཀྱི་ཨ་ཡེ་དང་ཕ་མ་སོགས་སྦྱིན་བདག་རྣམས་དང་ཕྱག་གཡོག་པའི་
གྲྭ་པ་བཅུ་ལྷག་དགེ་སློང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་དང་། བོད་སོག་པོའི་གྲྭ་པ་སློབ་མར་གྱུར་པའང་མང་རབ་ཡོད་པའི་ཚོགས་གྲལ་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མགུར་འདི་གསུངས་སོ། །རྗེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མགོན། །ཕ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་འདུད། །གཞན་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་རྣམ་གསུམ་བཞུགས། །དུས་རྟག་ཏུ་འབྲལ་མེད་སྤྱི་

བོར་མཆོད། །མི་ང་ཡིས་སྐྱོ་གླུ་ལེན་པ་ལ། །ཁྱེད་འདིར་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་
པར་ཉོན། །ང་གངས་ལྗོངས་ཡུལ་ནས་འཁྱམས་པ་དང་། །ཁྱེད་མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་གཉིས། །ཉིན་བཟང་དགུ་འཛོམ་པའི་ཚེས་ལ་མཇལ། །རུས་ཆེ་དགུ་འཛོམ་པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས། །ཆོས་ཟབ་དགུ་འཛོམ་དང་ལྷན་དུ་འཕྲད། །དོན་འདོད་དགུ་འཛོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། །ངས་ཕ་ཡུལ་རྒྱབ་ཏུ་སྤངས་ལགས་ཀྱང་། །ཁོང་འདི་ལ་འཕྲེང་བ་རྣམ་གསུམ་འདུག །ཡིད་འདི་ལ་བཅགས་པ་རྣམ་གསུམ་ཡོད། །སེམས་འདི་ལ་འཚེར་བ་རྣམ་གསུམ་གདའ། །རྗེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཐོག་དྲངས་པའི། །མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འགའ་ཙམ་བཞུགས། །དེའི་མཛད་པ་ཡོན་ཏན་དྲན་ཙ་ན། །ངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

587

སྙིང་གི་ཁོང་ན་མ་བས་འཕྲེང་། །གནས་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་ས་རུ། །ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཐོག་དྲངས་པའི། །རྟེན་བྱིན་ཅན་བགྲང་ཡས་བརྗོད་མི་ལང་། །དེ་རུས་པའི་
ཁོང་ན་མ་བས་འཕྲེང་། །ཕ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་གདན་ས་མཆོག །དཔལ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི། །བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་བཞུགས། །དེ་
སྙིང་གི་ཁོང་ནས་མ་བས་འཕྲེང་། །ལར་གཞུང་གི་བཀའ་མདའ་རྩིས་གསུམ་

སོགས། །ཕྱི་ནང་གི་དྲུང་འཁོར་ཆེ་འབྲིང་ཀུན། །སྤང་གཤོང་གི་ཤ་ཕོ་རྭ་ཕོག་
འདྲ། །ཀུན་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་ཡིད་ལ་བཅགས། །
ཡང་ཆུང་དུས་ནས་འདྲིས་པའི་སློབ་མའི་ཚོགས། །དུས་རྟག་ཏུ་ང་ཉིད་གཅིག་
པུ་སེམས། །ཆུ་གཞུང་ལས་བཏོན་པའི་ཉ་མོ་འདྲ། །ད་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེས་ཡིད་ལ་བཅགས། །བོད་ཤིང་སྒོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན། །དུས་ད་ལྟ་བདེ་སྡུག་ཅི་འདྲ་ཞེས། །འདི་
ཡང་བསྐྱར་བསམས་ན་སྙིང་རེ་རྗེ། །ངས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་ལ་བཅགས། །སྤྱིར་

བོད་འདི་ཁྲེལ་གཞུང་ཆུང་བའི་ཕྱིར། །དྲིན་འཁོར་ཐབས་མེད་ཀྱང་ཤེས་མི་
འགྱུར། །སྒོས་དཔྱད་ལ་ཕྱོགས་རིས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །ལར་ཅི་འདྲ་འབྱུང་ཞེས་སེམས་ལ་འཚེར། །གཞུང་དགའ་བའི་དཔལ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དེ། །དུས་དེང་སང་ས་འོག་གཏེར་དང་འདྲ། །སུའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་དེ་ཡིས་དབང་། །ཚུལ་འདི་ཡང་བྱ་བྲལ་སེམས་ལ་འཚེར། །ཡང་བོད་འབངས་སྡུག་པའི་དུས་སུ་ཉེ། །ལྷ་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་ཀྱང་ཐུགས་
ཀྱིས་ཁྲེལ། །ང་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་རློམ་པ་འགའ། །སྟོབས་ནུས་མཐུ་ཆུང་བས་སེམས་ལ་འཚེར། །ལོ་བརྒྱད་དང་ཟླ་མཐོང་བཅུ་ལྷག་ལ། །གཞན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད། །མི་ང་ལ་བདག་འཛིན་མ་མཆིས་ཀྱང་། །དུས་དེ་རིང་དྲན་ནས་སྐྱོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

588

སྣང་ཤར། །དོན་ཤེས་ན་ཀུན་རྟོག་སྒྱུ་མ་ཙམ། །དོན་མ་ཤེས་ཐ་མལ་ཚུལ་གྱི་འཆོས། །དེ་ཀུན་ཀྱང་སྒྱུ་མའི་རོལ་རྩེད་ཡིན། །ལར་ཕོ་རུས་སྐྱེད་ཅིག་བྱ་བྲལ་བ། །དུས་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། །ཕ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་དང་། །མ་འགྲོ་དྲུག་ཐར་པར་འདྲེན་པ་ལ། བུ་སྙིང་རྗེའི་དེད་དཔོན་བྱེད་པར་ཤོག །གནས་ངེས་
མེད་འགྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལས་སྨོན་ལམ་གྱིས་འབྲེལ་བའི་སྦྱིན་བདག་
རྣམས། །འཚང་མཉམ་རྒྱས་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡང་སྙིང་དད་

པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་པར་དེ་ན་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་སེམས་སྐྱོ་ཞིང་དད་གུས་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གྲྭ་པ་བོད་སྐད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ལ་སྐྱོ་བ་ཤིན་ཏུ་
ཚད་མེད་པ་སྐྱེས་ཤིང་། མིག་ནས་མཆི་མ་བྱུང་ནས་ཀུན་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་
བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ། དེ་ཉིན་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་སྐྱོ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་སླར་ཡང་བཞད་མོ་གནང་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་ཞོག་ཟེར་བ་ཡིན་པས། ངས་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ། སྒྱུ་མ་དང་འདྲ། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་ད་
དུང་ཡང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་འབད་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་གསུང་སྐད། མགུར་
མ་འདཱི་སྐོར་དེ་སྐབས་དགེ་སློང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕབ་ནས་བྲིས་འདུགཞུ་དག་བྱས་ཡོད་མིན་ནི་མ་ཤེས།

དེ་ནས་ཉེ་སྐོར་དཔོན་རིགས་སོགས་སྦྱིན་བདག་གང་རིགས་ལ་གང་ལ་གང་དགོས་རིམ་གྲོ་དང་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་འཕོ་བ་སོགས་འདོད་མོས་དང་མཐུན་པར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

589

མཛད་ནས་ལོ་གསར་གྱི་བར་དུ་བཞུགས། འཕོ་བ་གནང་སྐབས་ཐོད་པ་ཆག་ནས་ཀླད་པ་འཐོར་འགྲོ་བ་ཡོད། བྱ་ལོའི་ཚེས་ལ་ངེད་ཀྱི་ལྷ་གུར་ནང་དུ་དམག་ཟོར་མའི་
གཤེགས་གཏོར་རྒྱས་པར་མཛད། ཚེས་གཉིས་ལ་རྒྱལ་གསོལ་ཟབ་རྒྱས་གནང་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་
རྒྱས་པར་བཤམས་ནས་ཁྲུས་གསོལ་དང་སྨོན་ལམ་ཚད་མེད་མཛད། ཞབས་ཕྱི་གྲྭ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྨེ་རུའི་འབུལ་སྡུད་པ་རྣམས་སྨད་ཀྱི་སོག་ཡུལ་དུ་བཏང་།
གཞན་རྣམས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་གནས་མཇལ་དུ་རྫོང་བདའ་མཛད།
(༥༩ བ་༣།

༩༣ འ་༤) རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་ངེད་ཚོའི་འདི་གའི་ཨུན་དུར་དགེ་
སློང་། ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ། ཤར་བནྡེ། ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཞིང་། དམ་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐབས་འགར་ཡར་མར་ལ་ཕེབས་སྐབས། སྔར་རྒྱུན་ལྟར་གྲྭ་རྐྱང་ཚུལ་གྱིས་ཆིབས་པ་རེ་བཅིབས་ནས་གཅིག་པུར་ཕེབས་པར་མཛད། དེ་ནས་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ནང་དུ་ཨ་བོ་ཝང་གི་ཡ་མོན་ཕྱོགས་སུ་གཅིག་པུར་རྟ་གཅིག་
ཆིབས་ནས་ཕེབས་ཏེ། ཧོ་ཤུ་ཙ་ཁི་རུག་ཆི་ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་རྩར་ཕེབས་པར། རྒས་
པོས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དམ་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནས་བཟུང་དད་གུས་བཟང་
པོ་བྱས་འདུག་ཅིང་། ཉིན་པར་རྒས་པོའི་གུར་ཆེ་བར་གསོལ་བཞེས་ཀྱི་སྐོར་གནང་
ནས། མཚན་མོར་ལྷ་གུར་ནང་དུ་ཐུགས་དམ་མཛད་ནས་བཞུགས་སྐད།
མཚན་མོ་ཞིག་རྒས་པོའི་གུར་ཆེ་བའི་ནང་དུ་དམ་པ་ཉིད་དང་། སྦྱིན་བདག་རྒན་རྒོན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་དུ་ཐུག་པ་བཞེས་ནས་རྗེ་ཉིད་ལྷ་གུར་ནང་དུ་
ཕེབས་པའི་རྗེས་ལ། སྦྱིན་བདག་འདི་ཚོའི་གཡོག་མོ་ལྷ་སྐྱིད་ཟེར་བའི་བུད་མེད་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

590

ཅིག་ཡོད་པ་མེ་ཤིང་ལེན་པར་ཕྱིར་ཐོན་ནས་མེ་ཤིང་ལེན་གྲབས་བྱས་པར་གློ་བུར་
དུ་ལྷ་གུར་དང་གུར་ཆེ་བའི་མཚམས་ལ་མེ་ཆེན་པོ་ཞིག་དྲག་ཏུ་འབར་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་ནས། མེ་ཤོར་འདུག་ཅེས་སྐད་བརྒྱབས་ནས་ཕར་རྒྱུག་ཚུར་རྒྱག་བྱས་པར་ནང་གི་བཟའ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུག་ནས་བྱུང་བར། དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསན་ནས་མེ་
གང་ནས་ཅི་ལན་གཉིས་ཙམ་གསུངས་ཤིང་། ཕྱིར་ཕེབས་ནས་གཟིགས་ཏེ་མེའི་ནང་
ནས་སྐུ་གཟན་བླངས་ནས་ངའི་བཅིངས་གཟན་སྟོར་བ་རེད་གསུངས་ནས་སྐུ་གཟན་སྐུ་སྐེད་ལ་དྲིལ་བར་མཛད་པས་མེ་དེ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་གྱུར་པས་ཀུན་གྱིས་ཡ་

མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ནམ་ལངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པས་མེ་འབར་བའི་རྗེས་ཙམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་འདུག་ཟེར།
དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིབས་རྟ་དེ་སྦྱིན་བདག་དེ་ཚོའི་རྟ་རྫི་ཞིག་ལ་བཅོལ་
ནས་གནང་བ། ཁོས་ཁྱེར་ནས་ཉིན་གཅིག་སྒ་བརྒྱབས་ནས་ཞོན་ཏེ་རྟ་འཚོལ་དུ་སོང་བས། ཕོ་རོག་གཉིས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་ནས་རྟ་རྫི་དེའི་གཡས་ངོས་ནས་འཛིན་གྲབ།
གཡོན་ངོས་ནས་འཛིན་གྲབ་བྱས་ཤིང་གཤོག་འགྱུར་ཡ་མ་ཟུང་བསྟན་བྱུང་བར། དེས་འཇིགས་དྲགས་ནས་རྟ་ལས་བབས་ཏེ་སྒ་བླངས་ནས་རྟའི་སྒལ་པ་ལ་ས་སྤར་བ་གང་གིས་འཕུལ་འཕུལ་བྱས་ནས་བཏང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྟ་རྫི་དེ་སླེབས་བྱུང་བར་རྗེ་
ཉིད་སྦྱིན་བདག་སོགས་དང་ལྷན་དུ་གསོལ་ཇ་བཞེས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རྟ་རྫི་དེ་ལ་ཁ་
སང་ངའི་རྟ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞོན་པ་ངས་འདི་ནས་མཐོང་བྱུང་། ཙ་ཁི་རུག་ཆི་ལ་རྟ་སུམ་
བརྒྱ་འདུག་པའི་ནང་ནས་ཁྱོད་ལ་རྟ་ཞོན་རྒྱུའི་རྟ་གཅིག་མི་འདུག་གམ། ངའི་རྟ་གཅིག་པུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞོན་པ་ཡིན་ནམ་མིན་གསུངས་པས། དེས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

591

གིས་ཁྱེད་ལ་རྫུན་ཞུས་པ་ཡིན་འགྲོ་ཞུས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞད་མོ་མཛད་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྫུན་དེ་འདྲ་མ་ལབ། ཁ་སང་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟ་དེ་ཞོན་ནས་ཕར་ཆུ་གཞུང་ཞིག་
ལ་སླེབས་སྐབས། ངའི་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས་ཕོ་རོག་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་
ཁྱོད་ཀྱི་ཕྲག་པ་གཡས་ནས་འཛིན་གྲབ། གཡོན་ནས་འཛིན་གྲབ་བྱས་པ་ངས་འདི་ནས་མཐོང་ཞིང་། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཕྲན་པུ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ངས་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་
ཞིག་སྐྱེས་ནས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་འཕྲིན་བཅོལ་ཤུགས་དྲག་བྱས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕན་ཙམ་བྱུང་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པར། རྟ་རྫི་དེ་སེམས་
སྐྱོ་ཞིང་ངུ་བཞིན་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བླ་མ་ཉིད་ངེས་པར་མངོན་པར་ཤེས་པའི་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་འདུག ད་ཕན་ལ་སྐྱབས་འཇུག་གནང་བ་བཀའ་དྲིན་

ཆེ། བདག་གི་ཉེས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས་ཟེར་ནས། ཕྱག་ཕུལ་བས་སྔར་གྱི་སྦྱིན་
བདག་བཟའ་པ་ཚང་མས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་གླེང་ཞིང་། ངོ་མཚར་དང་དད་པ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཐོབ།

ཕྱི་ཉིན་ཙ་ཁི་རུག་ཆིས་སོང་ནས་དཔོན་པོ་ཝང་ལ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་ཁོས་མཐོང་སྣང་ལ་གང་ལ་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷུག་ལྷུག་ཏུ་ལབ་པས། དཔོན་པོ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་ངེས་པར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ངས་མཆོད་གནས་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས་དགའ་སྤྲོ་དཔག་མེད་བྱས་ཟེར། སང་ཉིན་ཨ་བོ་ཝང་གིས་ཙ་ཁི་རུག་ཆིས་གཙོ་བྱས་མི་བཟང་ཁ་ཤས་ཆེད་མངགས་བྱས་ནས་དཔོན་པོ་རང་གི་ཆིབས་པ་རྟ་དཀར་པོ་བཟང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒ་བསྟད་ནས་བསྐུར་ཏེ་དམ་པ་ཉིད་ཅི་ནས་ཀྱང་ཕེབས་དགོས་ཞེས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར། དམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དཔོན་པོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

592

ཝང་གི་ཁྱིམ་ག་ལ་བ་དེར་ཕེབས་ནས། སྐབས་སུ་དཔོན་པོ་ཝང་དེས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་

ལས་འཕྲོ་བཟང་པོ་བསགས་པའི་མཐུས། དམ་པ་ཉིད་མཐོང་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་དགའ་དད་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཁ་བཏགས་ཕུལ། ཕྱག་དབང་ཞུས་
ནས་ཁྲི་མཐོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་གསོལ་ཇ་དང་དཀར་སྤྲོ་དམར་སྤྲོ་སོགས་ལེགས་པར་སྦྱར་ནས་གོང་གི་ཆིབས་ནས་བྱོན་པའི་རྟ་དཀར་པོ་དེ་ཆིབས་པ་ལ་ཕུལ། ཀེ་ཀེ་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ཡུལ་ཕྱོགས་འདཱི་སྤྱི་བླར་
གནང་ནས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བཞུགས་དགོས། ཁྱད་པར་དུ་ངེད་ཀྱི་བུ་ཆུང་འདི་
ལ་ཚེ་ཐག་རིང་བའི་སྐྱབས་འཇུག་མཛོད་ཅེས་ཞུས་པར། དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཝང་

གིས་གཙོ་བྱས་ཡུལ་ཕྱོགས་འདཱི་སྐྱ་སེར་དྲག་ཞན་མཐའ་དག་སྔོན་གྱི་ཐུགས་སྨོན་
གྱིས་བསྡུས་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས། ང་སོག་ཡུལ་དུ་
འདུག་དགོས་ན་ཁྱེད་ཚོའི་བླ་མར་བྱེད་མོད། ཁྱེད་ཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དང་། ཡང་སྒོས་སུ་སྲས་འདི་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ལོས་བྱེད་ཅེས་གསུང་འདུགདེ་སྐབས་དཔོན་པོའི་གཟིམ་གུར་ཆེ་ལེགས་ཤིག་གཟིམ་ཆ་བཞུགས་གདན་དང་བཅས་པ་སྤུས་གཙང་གྲ་འགྲིགས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་གར་བཞུགས་གདན་འཇགས་
པར་མཛད། རེ་ཞིག་དཔོན་མོ་ཀེ་ཀེས་སྣང་བརྟགས་མེད་པ་ལྟར་བསྡད་ཡོད་པ་ལས། ཉིན་གཅིག་རྗེ་ཉིད་སྔ་དྲོར་ཞལ་འདོན་མཛད་ནས་བཞུགས་སྐབས་ཤིག་ཀེ་ཀེས་ཉུག་རུམ་པ་དང་གཡོག་མོ་མང་པོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་གློ་བུར་དུ་ཕེབས་ནས་གོས་ཀྱི་འབོལ་གདན་བདུན་བརྩེགས་བརྒྱབས་ནས་དེ་སྟེང་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་འགོམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

593

སྟེ་སྟེང་དུ་བསྡད་ནས་ཚམ་རྔམ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མཐར། མོ་ན་རེ། ངས་བླ་མ་ཁྱོད་བལྟར་འོང་བ་ཡིན། མི་ཚོས་ཁྱོད་བླ་མ་དགའ་རབ་ཅིག་ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་གླེང་ཡང་། ངས་ཚད་མར་འཛིན་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་ས་འདི་ནས་རྫུ་
འཕྲུལ་སྟོན་ནུས་ན། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་
སྟོན་རྒྱུ་མེད་ན་ལམ་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་གནས་སྐོར་བ་རྒན་གཞོན་གྲངས་མེད་འགྲོ་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སུས་བཀུར་ཞེས་ཞུས་ནས་དུང་སྦུག་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཞིག་ལ་ཐ་མ་འཐེན་ནས་བལྟས་བསྡད་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གང་ཡང་མ་

གསུངས་པར་སྤྱན་བཙུམ་སྟེ་ཞལ་འདོན་གྱི་འཕྲོ་བསྐྱངས་ནས་བཞུགས།
དཔོན་པོ་ཝང་གིས་བཞག་པའི་གྲྭ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་གསོལ་ཇ་ཁྱེར་འོངས་པ་ནས་གསོལ་ཅན་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིང་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཇ་བླུགས་ནས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དཀར་ཡོལ་དང་བཅས་པ་འདམ་ལྟར་བརྫིས་

ནས་བྱ་སྒོང་གི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་

གཡོན་དུ་འཐེན་པས་ཐག་པ་འདྲ་བར་རྒྱང་ནར་གྱིས་བྱུང་སྟེ་འདོམ་གང་ཡོད་པར་
བྱས། སླར་ཡང་བརྫིས་ཏེ་རིལ་བུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གནམ་དུ་འཕངས་པས་གུར་
ཀླད་ལ་ཐོག་མར་མདའ་རྒྱང་གི་ཚོད་ཙམ་དུ་འཕར་ལ་གཟིམ་གུར་གྱི་དཀྱིལ་ཚད་དུ་
ཕྱིར་འབབ་སྐབས་སྔར་གྱི་དཀར་ཡོལ་དེ་མ་གྲུམ་མ་ཆག་མ་གས་པར་ཁ་གྱེན་དུ་
བསྟན་ནས་ཇ་དང་བཅས་མིས་བཞག་པ་ལྟར་བབས་བྱུང་བ་ཀུན་གྱིས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། མདོ་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སེམས་མྱུར་དུ་གཏོད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དུས་དཔོན་མོ་ཀེ་ཀེ་དེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

594

པ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་གདན་ལས་བབས་ནས་པུས་མོ་བཙུགས་ཏེ་ངུ་ཞིང་རྒྱ་ལུགས་
ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་ནས་མགོ་རྒྱན་དང་མགུལ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་བཀྲོལ་ནས་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་གནས་སྐོར་བ་ཞིག་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་མི་དགོས། ཁྱད་
པར་དུ་ཁྱེད་ཀེ་ཀེ་ཀོང་ཇོའི་རྒྱན་ཆ་ངེད་ལ་མི་དགོས་ཞེས་མ་བཞེས་ཀྱང་། དད་པའི་རྟེན་དུ་བཞེས་དགོས་ཞེས་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཕུལ་བས་ངོ་མ་ཆོག་པ་བཞེས་པར་མཛད།

དེ་ནས་རེ་ཞིག་བར་དུ་དཔོན་དཔོན་མོ་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དགོས་པའི་རིམ་གྲོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་དགོས་ཞེས་ཞུས་པ་ལྟར་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟླ་

ངོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་སྦྱིན་བདག་གི་རེ་བ་སྐོང་བར་མཛད། དེ་སྐབས་ཀེ་ཀེ་དེས་ལྷག་པར་དད་ནས་མོ་རང་གི་སྐྲ་ལུང་བསགས་ཡོད་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་གཙུག་ཏོར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པས་ཕྲ་བཏབ་པ་ཞིག་བཟོས་པས་ཅུང་མ་འདང་བ་ལ་མགོ་བོའི་ལན་བུ་ནས་ལྐོག་ཏུ་གྲི་ཆུང་གིས་བཅད་དེ་ཁ་བསྐངས་
ནས་ལྷའི་གཙུག་ཏོར་འདྲ་བ་ཞིག་བཟོས། དེ་དང་མཐུན་པའི་རིགས་ལྔ་ཅོད་པན་སྟོད་གོས་སྨད་གོས་སོགས་དབང་ཆས་ཚང་མ། པུ་ལ་ཀྷན་གྱི་ཏཱ་ཧུ། ཞང་ཞིང་གི་ཙེན་སྦུག་ཆ། གཞན་ཡང་བཞུགས་མལ་དུ་བཏིང་རྒྱུའི་མཛོད་གོས་ཀྱི་གདན་རིང་ཆ། བཞུགས་གདན་འགའ། སྔས་འབོལ་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་ལན་ཚར་དང་འཚེམ་དྲུབ་
ཀྱི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དངུལ་སྤྱད་སྣ་ཚོགས། དབྱར་དགུན་གྱི་ན་བཟའ། མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་དངུལ་སྲང་སྟོང་ཕྲག་འགའ་
འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། གསེར་ཐང་། པུ་ལ་ཀྷན་གྱི་ཏཱ་ཞྭ། ཞབས་ཕྱགས་སོགས་བླ་ཆེན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

595

ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མཐའ་དག་ཕུལ་ཞིང་། དེ་དུས་ཨ་ལག་ཤའི་སྡེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་བདག་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏོ། །
སྔར་རྗེ་ཉིད་དབུས་ན་བཞུགས་དུས་དགེ་ཚུལ་དང་བསྙེན་རྫོགས་མ་བཞེས་པར་འགྱངས་པའི་སྐབས་སུ་སེ་རའི་བྱ་རོག་ཆོས་སྐྱོང་གི་ལུང་བསྟན་ལས། ཧྲཱིཿ ཀུན་
གྱི་མཆོད་གནས་མཆོད་རྟེན་དཀར་ཆུང་འདིར། །དུས་ད་ལྟ་གསེར་མདོག་སྒྲོན་ན་ལེགས། །དེ་མ་བྱས་ཡུལ་གྱི་ས་མཐར་འཁྱམས། །ཧོར་རྒན་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་ར་
བྱེད། །དེ་བྱུང་ཚེ་སྤྲེའུ་ཨ་ཙ་མ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་ཤིག་ཐོག་གི་མཛུབ་མོ་རང་བྱུང་བ་ལགས། ཧོར་རྒན་པོ་ནི་ཨ་བོ་ཝང་ཡིན་ནོ། །

༩༽༧རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་བབ་དང་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་སྟངས། ནང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ཨ་ལག་ཤ་རུ་ཡུན་རིང་ཙམ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་གནང་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པས་དཔོན་རེས་ྋརྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་པར་ཤེས་ནའང་སྙོམ་ཆུང་ངང་བཞུགས་འདུན་ཆེ་བ། སྡེ་སྲིད་སྲས་སྲོས་དང་རྒྱང་རིང་ནས་མཇལ། སྨན་རམས་པ་ཞིག་གིས་གསུང་གི་གདངས་ལ་ཉན་ནས་ྋརྒྱལ་དབང་དུ་ཤེས། སླར་མདོ་སྨད་གསེར་ཁོག་དང་ཨ་ལག་ཤ ཇག་རུང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་རེས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྐྱོང་མུར་མཚོ་སྔོན་ཝང་གིས་
མན་ཇུར་རྒོལ་བས་དགོན་ལུང་སོགས་མེར་སྲེག་དང་བླ་གྲྭ་མང་པོ་གསོད་པ་བཅས་སྔོན་ནས་མངོན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས།

(༦༥ བ་༡། ༡༠༣ ཐ་༨) དེ་ལྟ་བུའི་རང་རེ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

596

བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་དུ་མཐོང་བ་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་

ནི། སྐུ་ཧ་ཅང་མི་ཆེ་སྐུ་ཧ་ཅང་མི་ཆུང་ཞིང་མི་མང་དང་། བླ་དཔོན་ཆེ་དགུ་ཇི་ལྟར་འཚོགས་པ་ན་སྐུ་ཟིལ་ཆེ་ཞིང་མངོན་གསལ་ཆེ་བ་དང་། ན་བཟའ་ངན་ངོན་གང་འདྲ་བཞེས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཕྱོར་ཕྱོར་ལེགས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པ། སྔར་
མཇལ་མ་མྱོང་བའི་བླ་དཔོན་ཆེ་རིགས་ཁེངས་པ་དང་དྲེགས་པ་ཅན་སྐུ་མདུན་དུ་བྱུང་ནས་ལུས་དང་སྐད་འདར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དཔའ་ཞུམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞལ་ལ་བལྟ་མི་ནུས་པ་དང་། གསུང་ལན་འབུལ་དཀའ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལྐོག་ཏུ་མི་དད་པ་འགའ་ཞིག་ཕྱག་མི་འཚལ་བའི་རྩིས་ཡོད་པ་ཡང་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་མ་ཐག་དད་
པའི་སྤུ་ལོང་གཡོ་ཞིང་མིག་མཆི་མ་འཁྲུགས་པ་དང་བཅས་ཞབས་སྤྱི་བོར་བླང་བ་ཡོད་ལ། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
ཆགས་པ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་བཞེས་དུས་ཀྱང་སུམ་ཅུའི་ཚོད་ཀྱི་གཞོན་ཉམས་དང་། རེས་ཤིན་ཏུ་བགྲེས་ཉམས་ལྟ་བུ་དང་། དབུ་ལོ་སྣུམ་ལ་འཁྱིལ་བ། རེས་འགའ་ཟླ་རེ་བཞིན་བསལ་དགོས་པ། རེས་འགའ་ཟླ་བ་བཞི་ལྔའི་རིང་མ་བསལ་ཀྱང་བསལ་ཚོད་ལས་ལྷག་མི་འཁྲུངས་པ། ཕྱག་པུས་མོའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་ཞིང་ཕྱག་
ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དམར་ལ་སྣུམ་པ། སོར་མོ་རྣམས་ལ་བར་སྟོང་མི་མངའ་ཞིང་ཚིགས་མི་གསལ་བ། ཚེམས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་ཞིང་ཐགས་བཟང་བ། དེ་ཡང་
ཡས་ཀྱི་མདུན་སོ་གཡས་པ་གཡུ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩེ་ཆག་པའི་རྩ་བ་གཡུ་ལྟར་ལྗང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ང་སྔ་མོ་ཆུང་དུས་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐབས་

མཚན་མོ་ཞིག་འཆམས་བརྒྱབས་ནས་རྩེད་མོ་བྱས་པས་ཁང་ཐོག་མཐོན་པོ་ཞིག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

597

ནས་ལྷུང་བའི་འོག་ཏུ་རྡོ་གཅལ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་བརྡབས་ནས་འདཱི་རྩེ་ཆག་པ་དེ་
ནུབ་རང་ལ་གདོང་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ན་བར་གྱུར་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་ནམ་ལངས་ཙམ་ནས་སྐྲང་པ་ཞི་ནས་ནད་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ད་འདི་མེད་ནའང་གསུངས་ཏེ་རྩ་བ་དེ་ཡང་ཡང་བཏེག་པ་དང་དོགས་གནས་ཡོད་སར་བཞད་པའི་སྐབས་སོགས་སུ་སྦེད་པ་ཞིག་ཡོད། སྤྱན་དཀྱུས་རིང་ཞིང་སྤྱན་འབྲས་ཀྱི་མཐར་ཞིབ་ཏུ་མཇལ་ན་འོད་འཇའ་ཚོན་འདྲ་བ་འཁོར་བ། སྙན་
ཤལ་རིང་ཞིང་བུག་པ་ཡོད་པ། ཤངས་ཅུང་ཟད་མཐོ་ཞིང་དྲང་བ། ཞལ་སྒྲོས་མཛེས་ཤིང་དམ་པ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས་པས་མཐོང་མ་ཐག་དང་བ་འདྲེན་ཅིང་
བལྟར་མི་བཟོད་པ། སྐུ་ཐོར་བཞེས་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་ཡེ་མི་གསལ་བར་འགྲོ་བ། དགུང་ལོ་བགྲེས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྩ་མི་གསལ་ཞིང་སྐུ་
ལུས་དྲང་ཞིང་སྙོམས་པ། ཕྱག་གཡོན་པའི་མཐིལ་ན་སྤྱན་གྱི་རྣམ་པའི་རི་མོ་དང་།
ཕྱག་གཡས་པའི་མཛུབ་མོའི་རྩེའི་ཅུང་ཟད་གཡོན་ངོས་སུ་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྐུ་འབུར་དུ་
དོད་པ། ཆེ་ཆུང་སྤྱན་དང་དབུ་སྐྲ་ཚུན་ཆད་གསལ་བ། ཕྱག་དེའི་སྲིན་ལག་གི་རྩེའི་གཡས་ངོས་སུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་བརྩེགས་མ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རིང་བསྲེལ་ཡིན་མིན་བརྟག་པར་མཛད་པ་ནི་ཡི་གེ་དེ་བསྟན་པས་རིང་བསྲེལ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ན་ཡི་གེ་དེ་ལ་ཐག་རིང་ནས་སིབ་སྟེ་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཅན་ཡོད།

ལུམ་དང་ཆབ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་རླུང་གི་ནུས་པས་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་

སྦུབས་སུ་ནུབ་པར་མཛད་དེ། སྐུ་རྗེན་པར་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་
གཞག་མཛད་ནས་རླུང་བཟུང་སྟེ་བཞུགས་པ་ན་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་འདྲའི་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

598

མཛེས་པའང་སྙམ་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ངད་རྒྱང་རིང་དུ་འཕྲོ་བ།
ཐ་ན་བཞུགས་མལ་དང་རྡེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་ཕྱག་ཏུ་ཅུང་ཟད་བསྣམས་པར་མཛད་
པ་ལའང་དྲི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངད་ལྡང་བ་ཡོད་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ང་སྤྲང་པོ་བྱས་ནས་
སྤྲང་ཁྲོད་དུ་སྡོད་པ་ནའང་དྲི་འདིས་གཞན་གྱི་དོགས་པ་སློང་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
ལ། སྒོག་པ་བཞེས་ནས་ཞལ་རླངས་འཕྲོ་བར་མཛད་པ་ན་སྒོག་དྲི་མེད་པར་སྨན་དྲི་

བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྲོ་བ་དང་། ཐ་མ་ཁ་བཞེས་དུས་དུ་བ་ཞལ་དུ་བླངས་ནས་གཞན་ལ་ཕོག་པར་མཛད་པ་ན། སྤོས་དྲིར་ཚོར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ཞབས་འབྲིང་བ་ཀུན་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་ཐུགས་རྒྱུད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གང་བས་གཞན་ན་བ་དང་ཤི་བ་དང་
སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་གཟིགས་པའམ་གསན་པར་གྱུར་པ་ན་ཐུགས་མི་བཟོད་པ་ལྟར་མཛད་ནས་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་ཞིང་། དེའི་རྐྱེན་སེལ་དང་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་ནན་ཏན་མཛད་པ་གཞན་དོན་དུ་རང་གི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས་དཀའ་སྤྱད་དང་། སྐུ་
སྲོག་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ལ། ཐག་ཉེ་རིང་དང་མངོན་ལྐོག་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གསལ་སྒྲིབ་མེད་པ་ས་ལེར་མཁྱེན་པ་དང་།
གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ལྐོག་
ཏུ་བརྗོད་པ་དང་རྒྱང་རིང་པོའི་སྒྲ་དུས་དེར་གསན་ནས་གསུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། རྡོ་ལ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འདམ་ལ་འཇོག་པ་ལྟར་མཛད་པ་སོགས་རྫུ་
འཕྲུལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ་ཞིང་། ནང་གི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་མཐོན་པོར་
གཤེགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་གཤེགས་ནས་དཔའ་བོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

599

མཁའ་འགྲོ་རྣམས་འདུ་བར་མཛད་པ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་དང་། བོད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནས་སླར་ངེད་ཀྱི་གཞིས་ལ་ཕེབས་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཐག་ཉེ་རིང་
སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་འདོད་དོན་སྐོང་བ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཏེ། ལོ་འདཱི་སྟོན་ཟླ་ར་
བའི་ཚེས་ལ་ཕྱག་གཡོག་པ་འགའ་དང་བཅས་ཀེ་ཀེ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་ནག་ཕོ་བྲང་ཆེན་མོར་ཕེབས་ནས་ཝང་གི་ཕུ་ན་བཞུགས་ཏེ། ཙནྡན་གྱི་ཇོ་བོ་སོགས་བྱིན་རྟེན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཞིབ་མཇལ་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་ཕོ་བྲང་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་དེ་ལ་ལྟད་མོའི་ཞོར་ལ་ཕྱག་སྐོར་ལེགས་པར་མཛད་གསུངས། དེར་མཚན་མོ་ཞིག་ཏུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཤེས་པས་གཟིགས་ནས། ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ་དང་ཤར་བནྡེ་གཉིས་ལ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱང་དོ་ནུབ་མ་ཉལ་བར་སྡོད་ལ་ངའི་དྲུང་འདི་ལ་གདན་ཞིག་རྒྱོབ་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཉལ་བར་བསྡད་པས། ནམ་ཕྱེད་མཚམས་ལ་ཨ་ལོ་ཡི་དཔོན་གཡོག་ཉུང་བསྡུས་བྱས་ནས་སླེབས་ཏེ། ཝང་གི་རྣམ་པ་བསྟན་ནས་གདན་བཤམས་པའི་སྟེང་དུ་བསྡད་དེ། ང་ཁྱོད་བལྟར་འོང་བ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཐམས་ཅད་ངས་ཤེས་ཡོད། ངས་ཁྱོད་ལ་
གདམ་ང་ཅན་གྱི་ཚིག་གཉིས་དྲི་རྒྱུ་ཡོད་པས་ལན་དྲང་པོར་ཐོབ་ཅེས་ཞུས་པར། རྗེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་གང་ལབ་པ་ཉན་ནས་ངས་ནུས་སམ་མི་ནུས་པ་དེ་ལ་བལྟ་མོད་
གསུངས་པར། ཁོས་བླ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ངས་གསལ་བར་ཤེས་ཡོད་པས། ངས་
ཁྱོད་གོང་མ་ལ་ཞུ་སྟེ་སྔར་གྱི་གདན་སར་བཞུགས་ཆོག་པ་ཞིག་བྱེད། ཡང་ན་ཐམ་ཁ་
བླ་མ་གཤེགས་ནས་ད་ལྟ་བླ་མ་མེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ངས་གོང་མ་ལ་ཞུ་ནས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

600

ཅང་ཡིད་ལ་འཇོག་པ་ཞིག་བྱེད་བྱས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་གང་ལྷག་པ་
ཞིག་འདུག་པས་ངས་དེ་འདྲ་རྐང་ནས་མི་ནུས། ང་རང་གནས་སྐོར་འགྲིམ་པའི་བྱ་
བྲལ་བ་ཞིག་ལ་ལུང་ལས་སྐད་ཚན་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པར། ཁོས་ཅུང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ནས། གོང་མའི་གསེར་ཡིག་ལན་གཅིག་ཙམ་བཏང་ན་བླ་མ་ཁྱོད་ཡུལ་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་འགུག་ནུས་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཅུང་ཟད་འུར་བ་ལྟར་མཛད་ནས། རྒྱལ་པོ་དང་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ངའི་ལུས་པོ་འགུགས་ནུས་ཀྱང་། ངའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་བཀུག་མི་ནུས་ཞེས་གསུངས་པས། ཁོ་བགད་བགད་དེ་ཡར་ལངས་ནས་ཕྱག་ཕུལ་ཏེ། བླ་མ་ཁྱེད་གཏམ་དྲང་པོར་གསུང་མཁན་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། རྗེས་ནས་དེ་འདྲ་མ་གསུངས། ཁྱེད་ཀྱིས་ངེས་པར་མཐོན་པོའི་གོ་ས་མི་བཞེས་ན་སང་གནངས་
ནས་འཕྲལ་དུ་ཕེབས་པ་བཟང་། དེ་མོ་ཧུ་ཐོག་ཐུ་དེ་ངའི་བླ་མ་ཡིན། དེ་ཚ་ཡུལ་ལ་སྤྱུགས་ནས་ཆེན་པོ་མ་འགོར། དེ་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་ཅིག་ཡིན་པས། ཚ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་ང་ལ་པོ་ཏི་འདི་དང་བུམ་པ་འདི་བཞག་ནས་ང་སོང་བའི་རྗེས་ལ་ཆོ་མཚན་ཉིད་ཕལ་ཆེར་ང་དང་འདྲ་བའི་བླ་མ་ཞིག་འདིར་འོང་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེ་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྐོག་ཏུ་ཙ་ར་བྱས་ན་ཤེས་ཡོང་གསུངས་ཤིང་།
ཕེབས་སྐབས་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་ཕུལ་བ་ཡིན་ཅེས་འདི་ཕུལ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཡོད་
ཟེར་ནས་པདྨ་བཀའ་ཐང་གི་པོ་ཏི་ཞིག་དང་བུམ་པ་ཞིག་ཕུལ་ནས། རེ་ཞིག་བཞུགས་དགོས་ན་ཉིན་པར་ཡར་མར་ལ་མང་པོ་མ་ཕེབས། མཚན་མོ་མཚན་མོར་ངས་མཇལ་ཨེ་ཐུབ་བལྟ་ཟེར་ནས་དེ་ནུབ་སོང་། སང་ནས་ཁོས་ཞུས་པ་ལྟར་གསང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

601

སྟབས་མཛད་པར་ཁོ་མཚན་མོ་མཚན་མོར་ཡོང་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་ལ་ཆོས་བཀའ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞུས།

དེ་དུས་ཨེ་ཕུ་མགོན་པོ་སྐྱབས་དང་། ཐུ་པ་ཀྭན་ཧུ་ཐོག་ཐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་

ཆོས་མང་དུ་ཞུས་འདུག་ཟེར་ཡང་ཞིབ་ཆ་མ་ཤེས། དེ་དུས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྲས་སྡེ་པ་ངག་དབང་རིན་ཆེན། སྡེ་པ་དམག་ཟོར་ཚེ་རིང་། སྡེ་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས། གཞན་སྲས་མོ་གཅིག དྲུང་འཁོར་འགའ་ཞིག་དང་ངོ་གཡོག་བཅས་མི་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ལྷ་བཟང་གིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཅུག་པ་ཉིན་གཅིག་རྗེ་ཉིད་ཨན་ཏིང་མུན་བརྒྱུད་ནས་མཁར་ནང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་ཚོ་རུ་ཞི་མུན་གྱི་ལམ་ལ་ཁྱེར་བ།
རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་བསྡད་པས་ཁོང་ཚོས་བོད་ནས་ཁྲིད་པའི་འདོགས་ཁྱི་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྗེ་ཉིད་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ་རྒྱུག་ནས་སྐུ་མདུན་དུ་སླེབས་ཏེ་ན་བཟའ་ལ་བལྡགས་ཤིང་ཁྱིའི་ལུགས་ཀྱི་དགའ་ཚོར་མང་པོ་བྱས་བྱུང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ཀྱེ་མ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་དང་མགོ་མཇུག་མེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཨང་། ངས་ཕ་ཡུལ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར་ནས་ལོ་འདི་ཀ་ཙམ་དུ་སོང་བ་
ལ་རང་ཡུལ་གྱི་མི་གཅིག་ཙམ་གྱི་གདོང་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དུད་འགྲོ་གླེན་ལྐུགས་
འདི་སླེབས་ནས་ང་ངོ་ཤེས་པ་ལྟར་དགའ་ཚོར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ཁོས་སེམས་ཀྱིས་

ཚོར་བ་ཡིན་པ་འདྲ་སྙིང་རེ་རྗེ་ཞེས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཚུལ་བསྟན་འདུག དེ་ནས་
བཟུང་ཁྱི་དེ་རྗེ་ཉིད་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་འགྲོགས་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་འོང་སྟེ་རྗེས་སོར་ཁྱི་དེ་ཤི་བའི་དུས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་གནང་བ་ཡིན།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

602

དེ་སྐབས་སྡེ་པ་ངག་དབང་རིན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་མཇལ་ཐུབ་མི་འདུག སྲས་མོ་དེས་མོ་རང་གི་སོར་གདུབ་མི་གཅིག་བརྒྱུད་ནས་བསྔོ་འབྲས་ཞུས་ནས་ཕུལ་བ་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་འདུགཡང་དེ་སྐབས་སྨན་རམས་པ་ཀུན་བཟང་གོང་མའི་བླ་སྨན་ལ་ཡོད་ཡོད་པ་དེ་ན་ནས་ཐུ་མོ་ཡོད་སྐབས་དེའི་ཟླ་བོ་བོད་པ་ཞིག་གིས་ཨ་ལག་ཤ་ཀེ་ཀེའི་བླ་མ་དགའ་རབ་ཅིག་ཡོད་འདུག་ཅེས་ཐོས་ནས་སྨན་རམས་པ་ཀུན་བཟང་ལ་ལབ་པར་བླ་མ་དེ་ལ་བསྟེན་ན་ཕན་ཐོགས་འདྲ་ཨེ་ཡོང་ཞེས་གླེང་ནས། རྗེ་ཉིད་གདན་འདྲེན་བྱས་པར་ཕེབས་ནས་གཟིགས་པས། ཁོ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་ནས་གཟུགས་པོ་བསྐམས་ཤིང་ལྟ་ཉན་མེད་པར་གྱུར་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཡང་མི་ཚོར་བར་འདུག་པ་ལ་རྗེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐུགས་སྐྱོ་ནས་ད་འདིས་ཀྱང་ང་མི་ཤེས་པའི་དྲོས་ཡོད་པར་དགོངས་ནས། དེའི་ཞབས་ཕྱི་ཚོ་ལ་ཁྱེད་ཚོ་སྒོ་རྒྱབ་ནས་ངས་འདོན་པ་བཏོན་པ་མི་ཚོར་སར་སོང་ནས་སྡོད། ངས་འདི་ལ་བཀའ་བསྒོ་ཞིག་དགོས་པར་འདུག་གསུངས་ནས་ཁོང་ཚོ་
ཕྱིར་ཐོན་ནས་རེ་ཞིག་བསྡད་པའི་མཚམས་ལ་གསུང་གཟེངས་མཐོན་པོས། སྨན་རམས་པ་ཀུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་མི་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པར། ཁོས་ཉལ་ཡོད་པ་
གསུང་གདངས་ངོ་ཤེས་ནས་ཧ་རེ་ལངས། ཞལ་ལ་རེ་ཞིག་བལྟས་བལྟས་ནས་སྡོང་པོ་རྩ་བ་ནས་བཅད་པ་ལྟར་ཁ་སྦུབ་ཏུ་འགྱེལ་ནས་བརྒྱལ་སོང་བར། རྗེ་ཉིད་ཐུགས་ཞད་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་ཆུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲན་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་

དབུགས་རྒྱུ་བ་ཙམ་བྱུང་ནས་ཁྱེད་འདི་ལྟར་གྱུར་པ་གཏན་ནས་སེམས་ལ་མེད། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་སྐུ་ཡལ་བ་བདེན་བསམས་ནས་ཉིན་མཚན་དུས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

603

དྲུག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱིན་ཡོད། ངའི་ནད་འདི་ཡང་སེམས་སྡུག་དྲགས་པས་
སྙིང་ཆུ་བསགས་པའི་ནད་དུ་འདུག མི་ཕལ་པ་ཞིག་ལ་དཔྱད་ན་འདི་འདྲ་བྱས་ཕེབས་པ་ལས་གཤེགས་པ་དགའ་བའི་ཚོད་དུ་འདུག་ཀྱང་དམ་པའི་མཛད་པ་ཐ་མལ་པའི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་མཁྱེན་རྒྱུ་རེད་ཟེར་ནས་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱས་པའི་མཐར་ཁོས་དྲན་པ་རྙེད་ནས།
སླར་འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་འཇུག་དང་བཀའ་བསྒོ་ཞུས་ནས་གསེར་སྲང་བཅུའི་ཡོན་པོ། རྒྱ་ནག་གི་སྤོས་ཕོར་གཅིག་དང་ཁ་བཏགས་བཅས་ཕུལ་གསུངས།
(༧༠ བ་༥། ༡༡༡ འ་༣) དེ་ནས་ཁྱི་ལོའི་དཔྱིད་ཀ་ཀེ་ཀེ་དང་ལྷན་དུ་ཨ་ལག་ཤ་
ལ་ཕེབས་ནས་ངེད་ཀྱི་གཞིས་ན་ལོ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས།

བྱི་བ་ལོའི་ཟླ་བ་ལྔ་པར་དཔོན་གཡོག་འགའ་དང་བཅས་གསེར་ཁོག་ལ་བྱོན་པར། ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་བའི་འདུས་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། ཚོགས་ཆེན་གྱི་འདུ་ཁང་དུ་རྗེ་ཉིད་ཚོགས་དབུས་ལ་
ཕེབས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པར། ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ངས་ཞྭ་

མོ་བཟུང་མེད་ཞུས་པས། ཁོང་རང་གི་དབུ་མནབས་རྩེ་ཞྭ་གསར་ལེགས་ཤིག་ཡོད་པ་ཕུལ་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཞྭ་དེ་བཞེས་ཏེ་ཚོགས་དབུས་སུ་འབྱོན་སྐབས།
སྦྱིན་བདག་བཟང་པོ་ཞིག་གིས་མང་ཇའི་ཐོག་བསྔོ་འབྲས་ཞུས་པར། སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་

གནང་བའི་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱར་བའི་བསྔོ་བ་རྒྱས་པ་ཞིག་གནང་སྐབས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནི་དོན་གྱིས་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་འདྲ་བས་དགེ་འདུན་ཡོངས་རྫོགས་བཤུམ་པ་མཛད་ནས་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་ངེས་པར་དང་བ་འདྲེན་པ་ཞིག་བྱུང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

604

ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་པར། ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཞིག་གནང་བའི་
ཀུན་གྱིས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་གླེང་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་དབྱིབས། གསུང་གི་གདངས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བསྔགས་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་འདི་ས་མཐའ་ལ་འཁྱར་བ་ངེད་ཚོ་སྐལ་བ་བཟང་བ་དང་། ང་ཚོའི་དཔལ་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གླེང་འདུག དེ་ནས་བཟུང་གསེར་ཁོག་གི་བླ་མ་དགེ་འདུན་སྡེ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་ནས། ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ། མལ་གྲུབ་ཆེན་ཚང་སོགས་ཀྱིས་

གཙོ་བའི་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བཀའ་ཡང་ཅི་རིགས་ཞུས་ནས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་
ཐུགས་ནང་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་དང་། དད་པ་དམ་ཚིག་གི་འབྲེལ་བས་ལྷ་ལམ་གསེར་
གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཐག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་ནས་ཇི་སྲིད་དུ་རྗེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྤོ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕྲིན་

ལས་ཆད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །
མར་འབྱོན་པར་ཆས་པས་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་སང་ཕོད་འབྱོན་དགོས་ཀྱི་སྙན་གསན་ཞུས། དེ་སྐབས་རྗེ་ཞྭ་ལུ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་དེ་ཉིད་རྗེ་ཉིད་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་སྟེ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར་ནས། རྗེ་མི་ལ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེ་དང་
རས་ཆུང་རྡོར་གྲགས་ཡབ་སྲས་ལ་འགྲན་པར་གྱུར། ཡང་དེ་དུས་གསེར་ཁོག་གི་ཆོས་རྭའི་ནང་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བཞུགས་
པ་དེ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲུས་གསོལ་མཛད་པས་སྐུ་འདྲ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྔུལ་ནས་འདར་བ་ལྟར་མཛད་པས། ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འདི་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འོ་བརྒྱལ་རྒྱུ་ཡིན་འདྲ་གསུངས་པར། གྲྭ་པ་རྣམས་ཡ་མཚན་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཟེར།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

605

ཡོས་ལོའི་འཁྲུགས་གཞི་ལ་དགོངས་པ་རེད། དགུན་མགོ་མའི་ནང་དུ་ཨ་ལག་ཤ་རུ་ཕེབས་ནས་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་བཞུགས། དེ་སྐབས་ཧལ་ཧ་དང་ཨོར་ཏུ་སུ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཐོས་ནས་སོག་ཡུལ་གྱི་མཇལ་མཁན་རིམ་གྱིས་མང་

བར་གྱུར།

དེའི་ཕྱི་ལོ་གླང་ལོའི་དབྱར་འབྲིང་པོའི་ནང་དུ་ཡང་གསེར་ཁོག་ལ་ཕེབས་
སྐབས་དགེ་འདུན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་སེར་ཕྲེང་ཚར་དུ་དངར་བར་མཛད། དེ་
སྐབས་ཆོས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་སེར་ཕྲེང་གི་སྣ་ལ་བསུ་བ་མཛད་ནས་སྔར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་རྩིས་མཐོང་དང་བཀུར་སྟི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་རྗེ་ཉིད་བསྟན་
འགྲོའི་དོན་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དེ་སྐབས་ཇག་རུང་དགོན་པ་རྙིང་པ་གསེར་ཁོག་གི་བུ་དགོན་ཡིན་པའི་སྟབས་ཀྱིས། དེ་གའི་བླ་མའི་བསྐོ་བཞག་
གསེར་ཁོག་པས་བྱེད་དགོས་པས། དེ་དུས་ཇག་རུང་གྲོང་རི་དགོན་གྱི་རྒན་རབས་

རྣམས་གྲོས་མཐུན་པར་གསེར་ཁོག་ལ་སོང་ནས་བླ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུས་ནས། རྗེ་ཉིད་བླ་མར་མཛད་དགོས་ཞེས་ཞུས་པར། ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་བླ་མ་གཞན་དང་མི་འདྲ། རྗེ་ཉིད་ལ་ཞུས་ཞེས་གསུངས་ནས་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ལ་བླ་མར་གནང་དགོས་ཀྱི་སྐོར་ལུང་བསྟན་དང་བཅས་ནན་ཆེར་གནང་འདུག་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་བཞུགས་བཞེད་མ་མཛད།
དེ་ནས་ཇག་རུང་བས་རྗེ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པར། དེ་སྐབས་ཇག་རུང་གི་འདུ་ཁང་ལ་དམག་ཟོར་མའི་སྐུ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་

མཚོའི་ཕྱག་བྲིས་མ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་རྟེན་ཁྲོད་ནས་བརྐུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གློ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

606

བུར་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་སྣང་ལ་བྱུང་ནས་གཟིགས་བསྡད་པས། ལྷ་མོ་དེའི་ཕྱག་གི་རལ་གྲིའི་ཡུ་བའི་སྡིག་པ་ར་ཙའི་རྐང་པ་རྣམས་སིར་སིར་འཕར་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་གཡེངས་ནས་དེ་དག་ལ་ཁྱོད་ཚོའི་བླ་མ་ལོས་བྱེད་གསུངས་ཏེ། རེ་ཞིག་ནས་ངས་ཁྱོད་ཚོ་ལ་གང་ལབ་གསུངས་པར། ཁོང་ཚོས་བླ་མའི་ཞལ་བཞེས་གནང་གྲུབ་ཅེས་ཞུས་པས། འོ་ན་ཁྱོད་ཚོའི་འདུ་ཁང་དེར་ལྷ་མོའི་སྐུ་ཐང་ཞིག་ཡོད་དམ། དེའི་ཕྱག་ན་ག་འདྲ་ཞིག་འདུག་གསུང་བར། ཁོང་ཚོས་རང་གི་ཐང་ག་ལ་མཉན་མ་བཞག་པས་བཤད་རྒྱུ་མེད་ནས། ཕལ་ཆེར་གྱིས་བེ་ཅོན་ཡིན་ཞུས་པར། རྗེ་ཉིད་
བཞད་བཞད་ནས་རང་གིས་བརྟེན་པའི་ཐང་ག་ལ་ཞིབ་ཏུ་མི་བལྟ་བའི་དྲོས་ཡོང་བས། དེ་ལ་བེ་ཅོན་མི་འདུག སྡིག་པ་ར་ཙས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་རལ་གྲི་འདུག ང་དེའི་སྡིག་ཙ་
འཕར་བ་ལ་སེམས་གཡེངས་ནས་ཁས་བླངས་ཚར་འདུག་པས་ད་རེས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཕྱིར་ལ་སོང་། ང་རང་སྟོན་ཟླ་འབྲང་པོའི་ཚེས་མགོར་འདི་ནས་ཐོན་པར་བྱེད་གསུངས་པར། ཁོང་རྣམས་དགའ་དྲགས་ནས་ཕྱག་མང་པོ་འཚལ་ཏེ་སོང་།
དེ་ནས་གསེར་ཁོག་ཏུ་རེ་ཞིག་བཞུགས་ནས་སྟོན་འབྲིང་པོའི་ཚེས་གསུམ་ལ་
ཇག་རུང་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། ཞག་འགའ་ནས་ཇག་རུང་གི་བསུ་བར་གསེར་ཁོག་བླ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་མི་སྣས་གཙོ་བའི་བླ་མ་གྲྭ་རྒན། བྲ་རྟི་ནང་སོ། འབྲི་
གོང་ནང་སོ། ཐང་རིང་གི་གོ་ང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ནང་སོས་མཚོན་པའི་ཚེས་དྲུག་སྒོམ་སྡེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟ་པ་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་གིས་བསུ་བ་ཕོན་ཆེ་
བར་འབྱོར་ནས་སྔར་ནང་སོ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གོང་ས་ལྔ་པ་གདན་དྲངས་པའི་རས་གུར་ཆེན་པོ་ཨ་མདོའི་ཡུལ་ན་མཚར་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕུབ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

607

ནས་དེའི་ནང་དུ་རྗེ་ཉིད་གདན་དྲངས། གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པར་བཤམས། དེ་དུས་ཁོང་ཚོས་ཨ་མདོའི་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་ལབ་ལོབ་རྒྱས་པར་འབུལ་སྐབས། སྔར་ཇག་རུང་ཚོ་དྲུག་སྒོམ་སྡེ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བ་འདི་ཚོ་ན་ཡོང་སྐབས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན། དེ་དུས་ང་ཚོའི་སྒོམ་སྡེའི་ཡ་གྱལ་ནང་སོ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་དེས་རས་གུར་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དམིགས་ནས་བཟོས་ཏེ། འདཱི་ནང་དུ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བྱོན་ནས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་

འཚོགས་པ་ཡོངས་ལ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་དོན་བསྐང་བར་མཛད། དེ་
དུས་ངེད་ཇག་རུང་བས་ཁྲི་འབུལ་བྱེད་སྐབས། ནང་སོ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་

བོངས་ཚོད་རྔ་མོང་དང་འདྲ་བའི་རྟ་དཀར་པོ་རྣ་བའི་སྤུ་མདོག་གཞན་ཡིན་པ་ཆ་
འགྲིགས་སུམ་བརྒྱ་འབུལ་སྐབས་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་པོས་ངོ་མཚར་མཚར་བྱས་པ་དེ་སྐབས་བཞུགས་གུར་འདཱི་ནང་དུ་ཕུལ་བ་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་སྐུ་དངོས་
འདི་འདྲ་བྱས་ནས་སླར་སྔར་གྱི་བཞུགས་གུར་ནང་དུ་སྐུ་ལུས་ལྕི་མོ་དེ་ཡང་མོར་
བྱས་ཏེ་གསེར་གྱི་ཕ་ཝང་སྒོ་ཁར་འགྲིལ་ནས་ཕེབས་པ་འདི་ང་ཚོ་ལས་དང་སྐལ་བ་
ལྡན་པ་ཡིན། དཀའ་ལས་སྐྱ་བས་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་གཟར་བུས་ལེན་ཟེར་བ་ལྟར་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་དཀའ་ལས་བྱས་ཀྱང་། ཉི་མ་ཨ་མདོའི་ཡུལ་ལ་ཤར་བ་རེད་ཟེར་ནས་གཏམ་མང་པོ་བྱས་སོང་བར། དེ་སྐབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཚོས་
སྙད་སྙོད་མང་པོ་མ་བྱེད་པར་ངས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལབ་ཡར་གང་བྱས་དང་

དུ་ལོངས། ངས་ཀྱང་ཕན་ཅི་ཐོགས་བྱེད་གསུངས་པས་རྒན་གཞོན་ཐམས་ཅད་རྟ་ལ་བརྒྱུགས་པ་དང་། སྟོབས་འཛིང་བ་བཅས་དགའ་སྤྲོའི་གདེང་རྒྱས་བཞིན་དུ་རྗེ་ཉིད་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

608

དགོན་པ་བར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སོང་།

ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་དགོན་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སྐབས་འཇའ་ཤར་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ནས་རྔ་སྒྲ་སྒྲོག་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་བཟང་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་ཨ་མདོ་ཡོངས་ཀྱིས་གླེང་ཞིང་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་འདུག དེ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་
ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཅི་ཀ་ཅིར་ཅིང་དེ་ཕུ་ཡ། ཐེན་ཀུ་ཧཱ་ཏོ་ཞེས་ངོ་མཚར་བར་
བྱེད་ཟེར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ལྷ་མོའི་ཞལ་ཐང་གི་མདུན་དུ་བྱོན་ཏེ། ཁྱེད་ཚོའི་ལྷ་
མོའི་ཕྱག་ན་བེ་ཅོན་ཡོད་ཟེར་བ་གང་ན་འདུག སྡིག་ཙས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་རལ་གྲི་
འདུག་མོད་གསུངས་ནས་ཇ་ཕུད་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིང་གང་གང་བ་ཞིག་ལྷ་མོའི་ཞལ་དུ་བསྟབས་པས་ས་ལ་ཐིགས་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་ལྷུང་བར་ལྷ་མོའི་ཞལ་དུ་ཐིམ་སོང་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་ལ་དད་ཅིང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་གུས་འདུད་སྔར་ལས་ཀྱང་

ཆེས་ལྷག་པར་གྱུར་འདུག ཕྱུག་རྩི་ཚང་ཟེར་བའི་བླ་མ་སྐུ་ན་བགྲེས་པོ་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་པ། ལྕང་སྐྱ་སྐུ་རྒན་པ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་པ་དང་དུས་ཐོག་གཅིག་པའི་དངོས་སློབ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སློབ་ཆུང་ལ་བཞག་ནས། འདི་ལོ་ངེད་རང་གཉིས་སོག་ཡུལ་ལ་འགྲོ་དགོས། རྗེས་སོར་འདི་ག་ནས་བསྡད་ཆོག་མོད། རྗེས་ཕོད་ག་འདྲ་ཡོང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྣང་བརྟགས་བཏང་མི་འདུག དེ་སྐབས་དགུན་འོག་མ་བར་དུ་བཞུགས་ནས་ཚུར་ཕེབས་སྐབས་ཆིབས་སྐྱེལ་བ་མང་པོ་དང་བཅས་པས་བྲག་འགག་གི་ལུང་པ་དེ་ནས་ཆིབས་ཁ་འཐེན་ཏེ་རེ་ཞིག་བར་དུ་ཡས་མས་ལ་གཟིགས་གཟིགས་པའི་མཐར་ངས་ད་དགོན་ས་ལུང་པ་འདི་ལ་འདེབས་རྒྱུ་ཡིན། བླ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

609

བྲང་དང་འདུ་ཁང་འདི་ན་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དུས་ཁྱོད་ཚོས་ཁང་པའི་གནས་འདི་དང་འདི་ལ་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གནང་བས། ཁོང་ཚོའི་བསམ་པ་ལ་དགོན་པ་སྔར་ནས་
ཡོད་པ་ལ་ད་ལྟ་དགོན་གསར་ཞིག་བཞེངས་དོན་མེད་པ་འདྲ་ཡང་ཅི་ཡིན་ནའང་བསམས་ནས་གང་གསུངས་ལ་ལགས་སོ་ཙམ་ཞུས་འདུག་ཀྱང་དགོངས་གཞི་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་མ་ཤེས་འདུགདེ་ནས་འཇའ་མོ་བཀའ་བཅུ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྗེས་ཕོད་འཇིགས་པ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་འདུག ཁྱད་པར་དུ་ཁྱོད་ལ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོང་སྐབས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་རྩར་སླེབས་ཡོང་། དེ་དུས་གསོལ་བ་ཐོབ་གསུངས་པར་ཁོས་ལགས་སོ་ཙམ་ཞུས་འདུག དེ་སྐབས་སུ་ཕྱུག་རྩེ་སློབ་རྒན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་གཡོག་ཞུས་ནས་
ཨ་ལག་ཤ་ལ་ཕེབས་ནས་བཞུགས། ཡོས་ཀྱི་ལོ་ལ་མཚོ་ཁའི་བསྟན་འཛིན་ཝང་ལ་བདུད་ཞུགས་ནས། གོང་མ་ཆེན་པོར་ཐོ་མཚམས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གསེར་ཁོག་
དགོན་ལུང་གིས་གཙོས་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཕྲ་མང་རབས་ལ་རྒྱ་དམག་གིས་མེ་སྦྱར། ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཙོས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་རབས་ཞིང་མཆོག་རྣམས་སུ་གདན་དྲངས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་བསད། དེ་དུས་དེའི་ཞོར་ལ་ཇག་རུང་
དགོན་པ་སྟོན་ཀའི་མཚམས་སུ་མེ་ལ་སྦྱར། དེ་ཉིད་འཇའ་མོ་བཀའ་བཅུ་པས་རྟ་གཅིག་ཞོན་ནས་དགོན་པའི་རྒྱབ་རིའི་རྩེ་ལ་སོང་ནས་རྟ་སྡོང་པོ་ཞིག་ལ་བཏགས་ནས་ཁོ་རང་གཡང་ལ་ལྕེབ་གྲབས་བྱས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལྷང་ལྷང་བས།

འཇའ་མོ་བཀའ་བཅུ་བྲོས་བྲོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་ཡར་མར་བལྟས་པས། ཁོའི་རྒྱབ་དེ་ནས་ཕ་བོང་གི་སྟེང་ནས་ཕོ་རོག་ཅིག་ག་དྲག་ག་དྲག་ཟེར་ནས་འཕུར་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

610

སོང་བ་དང་། ཁོས་སྔར་གྱི་ལུང་བསྟན་སེམས་ལ་གློ་བུར་དུ་ཤར་ནས་བླ་མ་ཕོ་རོག་
གི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་ཕེབས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་བལྟས་པས་རྒྱ་དམག་ན་བུན་ལྟར་འཐིབས་ནས་སླེབས་པ་མཐོང་སྟེ་གསུང་ལྟར་བྲོས་པས་ཐར་བར་གྱུར་ཏོ། །
འཇའ་མོ་བཀའ་བཅུ་པ་འདིས་སྔར་བོད་ན་ཡོད་དུས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་གྱི་གནས་

བརྟན་བྱས་སྐབས་རྗེ་ཉིད་གདན་སར་ཕེབས་ནས་རི་བོ་དགའ་ལྡན་དུ་རྗེ་ཡི་གསེར་སྡོང་ལ་མཇལ་བར་གནང་སྐབས་སྐུ་ན་ཕྲ་བས། བཀའ་བཅུ་པ་འདིས་སྐུ་བཏེགས་ནས་མཆོད་སྡོང་ལ་དབུ་གཏུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་རྗེ་འཇམ་མགོན་
བླ་མའི་སྐུ་གདུང་རྗེན་པར་མཇལ་མྱོང་བ་བཅས་ལས་འཕྲོ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡིན་འདུག

༡༠༽ཁལ་ཁའི་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་སྔ་ཕྱི་བྱུང་དོན་བཞིན་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་

དངོས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྨིན་པར་
བྱས། ཇག་རུང་དགོན་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྐྲུན་གནང་དང་། དགོན་ཁག་བཅུ་གསུམ་ནས་ནན་ཞུས་བཞིན་སྟབས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་
ནས་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་བཀྲི་བའི་བསླབ་འདོམས་དང་། ཀླུ་སྐྱབས་
དཔོན་སོགས་ཀྱིས་གུས་འདུད་ལྷུར་བླངས།

(༧༥ བ་༥། ༡༢༠ ཐ་༣) དེ་དུས་ལོ་འདི་གའི་དབྱར་ཁའི་མཚམས་ལ་ཧལ་ཧ་ནས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྣམ་འཕྲུལ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་རྒན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

611

པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཨ་ཙ་ར་ཞིག་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་བཏང་བར་མཛད་དེ། རྗེ་ཉིད་ལ་འབུལ་བ་རྟེན་བཅས་ལེ་ཚན་འགའ་དང་ཕྱག་བྲིས་བཅས་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་
བསྐུར་བར་མཛད་ཅིང་། ཨ་ཙ་རའི་ངག་ཞུས་དང་ཡིག་དོན་གཉིས་དོན་མཚུངས་པར་འདུག་ཅིང་།

ཞུ་འབྲས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི། ད་ལྟ་ངེད་རང་དགུང་ལོ་བགྲེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རྒས་ཤིང་
འཁོགས་ནས། བསྟན་འགྲོའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངལ་བར་གྱུར་ནས་འདུག་ལགས་པས། ངེད་རང་གསོན་པོར་ཡོད་སྐབས་རྗེ་ཉིད་འདི་གར་ཅིས་ཀྱང་ནས་ཕེབས་རོགས་ཞུ། ངེད་ཀྱི་གདན་ས་དང་བསྟན་སྲིད་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་
ནས། ཧལ་ཧ་ཚོ་བདུན་གྱི་དཔོན་པོ་ཆེ་ཧྲག་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོལ་གཏམ་བྱས་ཤིང་། འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོར་ཞུས་ཏེ་ཧལ་ཧ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་བཞུགས་ཆོག་པ་ཞིག་ཞུ་ཞུ། སྔར་འདི་སྐོར་ལ་སོག་པོའི་མི་རིགས་བང་ཆེན་ལ་བཏང་བར་འོས་ཀྱང་ངེད་ཚོའི་སོག་པོའི་མི་འདི་ཕལ་ཆེར་ཁྲེལ་གཞུང་ཆུང་བས་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཨ་ཙ་ར་འདི་བཞིན་བཏང་
བ་ལགས། ཞེས་པའི་གསུང་ཤོག་གཅིག་བསྐུར་བྱུང་བར། མ་གཞི་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུགས་སྣང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་གནང་གི་ཡོད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་

ཡི་གེ་འདི་འབྱོར་པ་དང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཉམས་མཛད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་སྐྱེས་རབས་རྟོགས་བརྗོད་སོགས་གཞན་ལ་མ་བསྒྲགས་པའི་སྐོར་སོགས་ཀྱང་ཕྲ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པར་མཛད་ནས་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་ཞིང་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། ད་རེས་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

612

དགོངས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་གོར་མ་ཆག་ཀྱང་། ང་རང་ཆུང་དུས་ནས་རང་གི་ཕ་ཡུལ་དང་གདན་ས་བསྟན་སྲིད་ཐམས་ཅད་རྒྱང་རིང་པོར་བཞག་ནས་གཅིག་པུར་འཁྱམས་པའི་བྱ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། ད་གཞན་གྱི་གདན་ས་དང་བསྟན་

སྲིད་ཁག་ཁུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཁག་གསུངས་པའི་མཐར། རྗེ་ཉིད་རྒྱ་གར་ཕལ་སྐད་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་སྐུ་མདུན་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཚོར་བར་ཨ་ཙ་ར་ལ་རྒྱ་
གར་སྐད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་དུ་གསུང་གྲོས་ཞིབ་རྒྱས་གནང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་
ཆེན་པོ་ལ་འབུལ་བའི་རྟེན་ཆས། གོང་གསལ་དང་དོན་མཐུན་གྱི་ཞུ་ཤོག་བཅས་ཕུལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཨ་ཙ་ར་རྫོང་བདའ་གནང་བའི་རྗེས་ལ་ཆེར་མ་འགྱངས་པར་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པར་མཛད་པ་ཐོས། དེ་སྐབས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་འཁུམས་པའི་ཚུལ་མཛད་ཅིང་། སྤྱན་ཆབ་བསིལ་བ་སོགས་ཐུགས་སྐྱོ་ཉམས་ཡང་ཡང་མཛད་སོང་བའི་སྐབས་ཤིག་ཨ་བོ་ཕོ་བྲང་ནས་ཐོན་ཏེ་རང་ཡུལ་ལ་འབྱོར་ནས། སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུས་པ་
དང་ལྷན་དུ་ཞུ་འབྲས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཕུལ་བ་ནི་སྔར་ལོ་ང་རང་རྒྱ་ནག་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་
སྐབས། ཧ་ཧི་ཚེ་ཆེན་ཝང་ཡང་ཕོ་བྲང་དུ་འབྱོར་འདུག་པ་དང་ལྷན་དུ་གཏམ་གླེང་ཞིང་བསྡད་པས། བར་སྐབས་ཤིག་ཁོང་ཚོའི་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ངེད་ཚོའི་མགོན་པོ་སྐྱབས་ལ་གཉེན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པས། འདི་ལོ་རང་དེ་དོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཡོད་པས། སྐུ་ཞབས་ཉིད་ལ་སྙན་གསན་ཞུས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་ཚེ་ཆེན་ཝང་དེས་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྔར་ནས་ཐོས་ཤིང་། ཡིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་འདུག་པ་ཡིན་གཤིས། ད་ལམ་ངེད་ལ་ཁྱེད་རང་ངེད་ཚོའི་གཞི་ལ་ཡོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

613

སྐབས་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་ཡོན་མཆོད་ལྷན་རྒྱས་
སུ་ཅིས་ཀྱང་ནས་ཕེབས་པར་ཞུ་ཞེས་ནན་ཆེར་བསྒོ་གཏམ་བྱས་ཡོད་པ་ཞིབ་རྒྱས་ཞུས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་རེས་འདི་གས་རྐྱེན་བྱས་ཤིང་ཞར་ལ་སྐྱབས་
མགོན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཅིས་ཀྱང་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་འབུལ་བྱེད་པར་འགྲོ་དགོས་གསུངས་ཤིང་།

འབྲུག་ལོའི་དབྱར་མགོ་མའི་ཚེས་མགོར་ཡོན་མཆོད་ལྷན་རྒྱས་སུ་ཧལ་ཧའི་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཞིང་། ཁུ་རེ་ཆེན་མོར་འབྱོར་སྐབས་དེ་གའི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་གཙོ་བའི་སྐུ་མདུན་པ་ཆེ་དྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསུ་བ་ཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་རྒྱང་རིང་པོར་འབྱོར་ནས་རྗེ་ཉིད་ལ་བཀུར་སྟི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞུས་ཤིང་།
ཁུ་རེའི་སྟེང་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་སེར་སྦྲེང་ཚར་དུ་དངར་བ་བྱས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཁྲུས་གསོལ་རྒྱས་པར་
མཛད་ཅིང་། སྟོང་མཆོད་དང་གདུང་འབུལ་སོགས་གཟབ་རྒྱས་མཛད། དེ་སྐབས་གཟིམ་གུར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྗེ་ཉིད་གདན་དྲངས་ནས་དགེ་འདུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཚོགས་ནས་ཞབས་བརྟན་འབུལ་སྐབས། གསེར་ཁོག་གི་རབ་རྒྱ་དབུ་མཛད་དེ་ག་དབུ་མཛད་ལས་ཐོག་པ་ཡིན་པ་དེ་སྔར་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཁོ་རང་མཐའ་འཁོབ་ལ་ཡོད་སྐབས་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་འཕྲལ་ཞལ་མ་བཞུགས་པ་བཅས་ཁོ་རང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་ཉིད་བྱོན་པ་དང་མཇལ་བས་སེམས་ལ་སྐྱོ་བ་དང་དགའ་བ་ལྷན་དུ་སྐྱེས་པ་བཅས་གདོང་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་སྐད་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

614

འབྲུག་སྒྲ་འདྲ་བ་དེས་རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་མ་འཐེན་ཅིང་མཎྜལ་རྒྱས་པ་འབུལ་སྐབས་ཁོའི་སྐད་ལྡིར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཚོམ་བུ་སྔོན་མ་རྣམས་ས་ལ་འཐོར་ཞིང་།
མཇུག་གི་ཚོམ་བུ་གཅིག་ཙམ་མཎྜལ་གྱི་དབུས་སུ་བཀོད་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པ་དང་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་ལྷན་དུ་མཛད་སྐད། དེ་ནས་ཚོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ལུང་དང་ཕྱག་དབང་གནང་ཞིང་། ཕྱི་ཉིན་ཚེ་ཆེན་ཝང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པར་མཛད་དོ། །
(༧༨ བ་༡། ༡༢༤ ཐ་༩) དེ་ནས་ཚེ་ཆེན་ཝང་གི་གཞི་ལ་འབྱོར་སྐབས་ཚེ་ཆེན་ཝང་གིས་གཙོ་བའི་དཔོན་པོ་ཆེ་ཕྲ་མང་པོས་རྒྱང་རིང་པོར་བསུ་བ་བྱས་ཤིང་། ལྷ་གུར་ཆེན་པོའི་ནང་ལ་རྗེ་ཉིད་ཨ་བོ་ཝང་དང་བཅས་ཡོན་མཆོད་ལྷན་རྒྱས་སུ་གདན་དྲངས་ནས། དཀར་སྤྲོདམར་སྤྲོ་སོགས་བསྟབས་ཏེ་མགྲོན་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་དྲངས་འདུག ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་ཉིད་ལ་དད་གུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱས་ཤིང་། ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འགའི་རྗེས་གནང་དང་། གཞན་ཡང་གང་དགོས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་སོགས་བསྒྲུབས་ནས་གནང་བ་ལ་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་རབ་ཚིམ་ཞིང་
དད་གུས་སྔར་ལས་ལྷག་པར་འཕེལ་སྐད། དེ་སྐབས་ཨུའི་བཅད་རྒྱུན་དང་། བ་ཐོར་ཝང་སོགས་ན་གཞོན་པའི་སྐབས་ཡིན་གཤིས། རྗེ་ཉིད་ལ་ཁོ་རང་ཚོའི་ཐད་བྱ་བ་འདི་བྱས་སོང་ཟེར་ནས་བཤད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། ཚེ་ཆེན་ཝང་གི་སྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་འཇུག་ཡང་དག་ཞུས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་རིམ་གྲོ་སོགས་ཞུས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་ནས་ལེགས་པར་
བསྒྲུབས་པ་གནང་བ་ལ་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

615

སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤོམ་ཆེ་བ་ཕུལ།
(༧༩ ཉ་༤། ༡༢༥ འ་༥) རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཧལ་ཧ་ཚོ་བདུན་དང་། ཚོ་
ཆེན་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ། ཏོ་ལོ་ཀོན་ཧ་ནོར་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱིམ་སྒོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱོན་ནས་འགའ་ཞིག་ལ་བཀའ་བསྒོ་གནང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རྟེན་གནང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་སྐུ་ཆོས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལར་སྲིའུ་གསོ་བ། ལ་ལར་རིམ་གྲོ། ལ་ལར་འཕོ་བ་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ནི། གོང་སྨོས་
ཀྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་དག་གི་མི་ཆེ་ཆུང་སྐྱ་སེར་ཕལ་ཆེར་གྱི་ངག་ཏུ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད་ལ།
དེའང་སྐུའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་པ་ཡིན་གཤིས༌། དེ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེར་འབྲི་དགོས་ན་བཀའ་འགྱུར་གྱི་པོད་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་ནི་
འདཱིོ་ཞེས་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་བརྗོད་པ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་རྣམས་ནི། མ་གྷ་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་སྒོ་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་ནས་དུས་གཅིག་ལ་
བཅོ་བརྒྱད་བྱོན་པར་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ལྷ་སར་འབྱོར་སྐབས་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་དུས་གཅིག་ལ་བྱོན་པར་མཛད་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་སྒོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། དེ་དག་གི་
མི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རིང་ངའི་སྒོ་ལམ་ནས་ཕེབས་སོ། །ངའི་ཕྱོགས་ནས་ཕེབས་
སོ། །ངའི་ཁྱིམ་དུ་བྱོན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྩོད་པ་བྱས་ཏེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

616

ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་དུས་གཅིག་ལ་གླེང་བའི་ཚེ་ན། དམ་པ་དེ་དག་གི་མཛད་པ་རྣམས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཛད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་
རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་འདཱི་མཛད་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །

འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་དུ་མ་རྟོགས་པར་རྗེ་ཉིད་ཧལ་ཧ་ལ་ཚེ་ཆེན་ཝང་གིས་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་སྐབས་ཕེབས་པ་དེ་མ་གཏོགས་ཡོངས་གྲགས་ཅན་མེད་པས། དེ་ལ་ནོར་ནས་གོང་སྨོས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་དག་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་

རང་རང་གིས་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་སྙམ་བྱེད་མི་དགོས།
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱན་འདྲེན་ལས། ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་གར་དམིགས་དེར་སྣང་
བས། །དེང་འདིར་སྤྱན་འདྲེན་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ལྷ། །ཞེས་པའི་དོན་དེ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་རིགས་སོ། །

(༨༢ ཉ་༡། ༡༣༠ ཐ་༥) རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་འདི་ལ་རུང་གསུམ་འདེབས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་པར་སྔ་རབས་ཀྱི་དམ་པ་སྐུ་རྒན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་ལ་
ཡོད་ཅིང་། རྗེ་ཉིད་གདན་ས་ན་བཞུགས་དུས་རོང་ངུར་སྨྲིག་དང་། རོང་བྱམས་ཆེན་གཉིས་ཉམས་པ་གསར་གསོས་མཛད་པ་དང་། ལར་ཨ་མདོ་ནས་ཇག་རུང་འདེབས་དགོས་པའི་ (༨༦ ཉ་༡། ༡༣༦ འ་༤) ལུང་བསྟན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མཐུན་པར་བྲག་འགག་ཅེས་བྱ་བའི་ལུང་པར་དགོན་པ་གསར་དུ་བཞེངས་པར་མཛད་པ་ལ་རྗེ་ཉིད་
ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་སྟོབས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལེགས་པར་བགོས་ཏེ་བརྩོན་པ་དྲག་པོའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེའི་ཁུར་བླ་ན་
མེད་པ་རྒྱན་དུ་བཞེས་ནས། འབྲུག་གི་ལོ་ལ་དབུ་བརྩམ་བཞེད་ཀྱང་ཡོ་ལང་གི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

617

རླངས་པ་མ་ཡལ་བས། ལུག་ལོ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་བྲག་འགག་གི་ལུང་པའི་ཆུའི་ཚུ་རིའི་དགོན་གནས་དེ་རྒྱའི་ས་ཡིན་གཤིས། དངུལ་སྲང་བརྒྱ་ཕྲག་འགས་ཉོས་ནས་བླངས་ཏེ། ལུང་པ་དེའི་ནང་དུ་འདུ་ཁང་དང་བླ་བྲང་གྲྭ་ཤག་སོ་སོའི་གཞི་འཛིན་ས་བགོས་ནས་གནང་ཞིང་། རང་རང་གིས་ས་དེར་འདུ་ཁང་དང་བླ་བྲང་གྲྭ་ཤག་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པས་གཡའ་ལེབ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པ་ཕུབ་ནས་བཞུགས་སྐབས། ཡར་མར་ལ་ཁ་འཐོར་བའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་པ་འདུས་ཤིང་གནས་འཆའ་བའི་སྐབས་སུ། ས་སྒོའི་རྒྱ་དཔོན་དབང་བཙན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་དགོན་
པ་བཞུགས་སུ་མ་བཅུག་པར། དེ་རིང་བརྩིགས་པའི་གཡའ་ལེབ་སང་ཉིན་བཤིགས། སང་ཉིན་བརྩིགས་པའི་གཡའ་ལེབ་རྗེས་ཉིན་བཤིགས་ནས། ལྷ་ཁང་ཉིན་བརྩེགས་མཚན་མོར་བསྒྱེལ། །རི་རྡོ་ཐམས་ཅད་ཀླུང་དུ་ཕེབས། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཡོད་སྐབས་ཤིག་ཐུར་ཆེན་མཁར་གྱི་དཔོན་པོ་རྙིང་པ་ཆོས་དད་མེད་པ་དེ་མཁར་གཞན་
ཞིག་ལ་སོང་ནས། དེའི་ཚབ་མལ་རྒྱ་དཔོན་ཆོས་དད་ཅན་ཞིག་བསྡད་པ་དེ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟ་བཟང་འགའ་དང་། དངུལ་རྡོ་ཚད་འགས་འཛིན་ལ་བྱས་ནས་རྒྱུ་མཚན་བྱས་པར། ཁོ་འདི་ན་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་ལ་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་བར་ལ་ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཨེ་འགྲུབ་ལྟོས། དེ་ལས་འགྱངས་ན་དཔོན་པོ་རྙིང་པ་སླེབས་ན་ཁོ་བོ་
ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དེས་ཅི་བྱེད་མི་ཤེས་ཟེར་བྱུང་བར། བཟོ་པ་རྣམས་བཀུག་ནས་ལྷ་ཁང་ཞིག་རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་
བརྩིགས་ནས་དེའི་ནང་དུ་གོང་མའི་ཞབས་བརྟན་དང་། བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུ་ཐོག་ཚད་གཅིག་ལ་འཁོར་དུ་ཉེ་སྲས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

618

བརྒྱད། རྟ་མགྲིན། ཕྱག་རྡོར་དང་བཅས་པའི་སྐུ་མི་ཚད་ལས་ཆེ་བ། གཞན་ཡང་བྲག་
རི་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཚོན་རྩི་གསེར། གཟུངས་གཞུག་
སོགས་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འགྲུབ་ནས་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། འདུ་ཁང་སྐྱ་ལེབ་མར་གྲགས་པ་དེ་བརྩིགས་ནས་དགོན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག རྒྱ་དཔོན་རྙིང་པ་དེ་སླེབས་ནས་རྒྱ་དམག་མང་
པོ་དང་བཅས་བྱུང་ནས་བྱམས་ཁང་གི་རྒྱ་ཕིབས་སྟེང་གི་གྱོ་མོག་བཀོག་ནས་འཕངས་པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དཔོན་དེ་ལ་ཞབས་པུས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ང་ས་

ལ་བཙུགས་ནས་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྐྲུན་པའི་དབུ་དེའང་ས་ལ་གཏུགས་ནས་ཕྱག་གནང་སྟེ་འོ་དོད་བོས། བརྒྱ་འབུལ་སྟོང་འབུལ་བྱས་པས་རྒྱ་དཔོན་དེས་ལྷ་ཁང་མ་བཤིག་པར་བཟློག་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་། དེ་ཉིན་དགེ་འདུན་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་ཚད་མེད་པར་སྐྱོ་ཞིང་། དམ་པ་འདི་ཉིད་འདི་ལྟ་བུར་ལུང་པ་འདིར་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ཕེབས་ན། ང་ཚོ་ལ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་གྱི་ཁག་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་གླེང་ཟེར། རྒྱ་དཔོན་དེ་ཉིན་མཁར་ལ་སླེབས་འཕྲལ་དུ་བུ་ག་དགུ་ནས་ཁྲག་རྒྱུན་འཛག་ནས་ཤི་འདུག མི་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཕྱག་མ་ཐེག་པ་ཡིན་ཞེས་གླེང་ངོ༌། །

དེ་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྒྲགས་ནས། ཉེ་ཙོང་ཏུས་བཤིག་པའི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཕྲ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་གཞི་འཛིན་པའི་ས་ཆ་ལུང་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་འདོད་མོས་ལྟར་གནང་ནས་དགོན་པ་རྣམས་བཞེངས་རྒྱུའི་བདག་རྐྱེན་དགོས་པའི་གསེར་ཡིག་བྱུང་བ་ལྟར། ཡོའུ་ཙང་གྱུན་གྱིས་དགོན་སྡེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

619

ཐམས་ཅད་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་མགོ་ཚུགས་པ་
ལྟར་གྱུར་པས། དེ་དུས་བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་འཇགས་ལ་སོང་ནས། ཇག་རུང་ལའང་དགོན་པ་བཞེངས་ཆོག་པའི་གསུང་བཀོད་དང་། དགོན་གནས་སོགས་མཐའ་དག་ལག་རྩེར་སྩོལ་བར་མཛད།

ཁྱི་ལོར་ཅུང་ཁརྷལ་དམག་འགྲོ་སྐབས་ལང་ཇུའི་ཕུ་ལ་ཡོའུ་ཅང་གྱུན་གྱིས་རྗེ་
ཉིད་གདན་དྲངས་ནས་མན་ཇུ་དང་རྒྱ་དམག་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས་འཇུག་དང་སྐུ་རིམ་གཏོང་། དེ་སྐབས་ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་ཚོགས་མ་ལུས་པ་འཇོམས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་རྟ་དམག་གོ་མཚོན་ཐོགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་གཡས་རིམ་དང་གཡོན་རིམ་དུ་གྲ་བསྒྲིགས་ནས་དཔའ་ཞིང་འཇིགས་པའི་རྔམ་བརྗིད་ཚར་དུ་དངར་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་
དབུས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞག་བདུན་ལ་དགྲ་ལྷའི་དཔང་བསྟོད་དང་། ཆོས་རྒྱས་གྱི་
གཏོར་ཟོར་དགྲ་ཕྱོགས་སུ་འཕང་བར་མཛད་པས། དེ་སྐབས་ཅང་གྱུན་སོགས་དམག་མང་གིས་དངུལ་སོགས་ཀྱི་འབུལ་བ་ཕོན་ཆེ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྟ་གོན་བགྱིས་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་ནས་འགྲུབ་ཅིང་། གོང་མ་གནམ་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་གྲྭ་ཤག་དང་མཆོད་རྟེན། ཐ་ན་འབུམ་ཁང་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྲུབ་ཅིང་། གོང་མའི་མཛོད་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གཉིས་དངུལ་སྲང་སྟོང་ཕྲག་ལྔས་གདན་དྲངས། འདུ་ཁང་ལ་དངུལ་སྲང་སྟོང་ཕྲག་བདུན། གཞན་ཡང་གྲལ་གདན། བླ་རེ། འཕན། རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཐའ་དག་རྗེ་རང་གི་ཕྱག་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཞེངས་གྲུབ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

620

གཙོ་བའི་དཔོན་གཡོག་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔའི་ཏོ་ཐིས་ཀྱང་སྩལ་ནས། སྔར་གྱི་དགོན་པ་
རྙིང་པའི་དུས་སུ་གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་གནང་བ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བའི་མི་དྲུག་ཅུ་
རེ་བརྒྱད་ལ་ཞྭའི་ཏོག་དང་། མི་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་ལ་ཆེན་ལང་དང་ཕོགས་བཅས་བསྩལ་བ་གསར་དུ་གསོས་ནས་གནང་ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ལ་དངུལ་སྲང་གསུམ་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་སྲང་དོ་ཞོ་ལྔ་རེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕོགས་ལ་གྲུས་ནས་འཇགས་གསུམ་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་འཇགས་གཉིས་རེ་ཡིན། དེ་སྐབས་དགོན་པ་འདེབས་
མཁན་གྱི་མཚན་དྭགས་པོ་བླ་མ་ཟེར་བའི་སྟབས་ཀྱིས་དགོན་པའི་མཚན་ལ་དྭགས་
པོ་ཟི་ཞེས་ཏོ་ཐིས་ནང་དུ་བསྩལ་ཡོད།
དེ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཁོ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་
མགོན་བླ་མའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ཆེད་དང་། ཡང་སྒོས་
སུ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མངའ་ཐང་བླ་ནས་བླར་འཕགས་གཤིས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཧོར་བོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བཞེངས་ནས་
དུས་བཞིའི་ཆོས་ཐོག་དང་། ཆོས་གྲྭའི་སྒྲིག་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་དང་། སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་རྒྱུད་སྨད་དང་། ལྷ་མོ་སོགས་
འགའ་ཞིག་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཙུགས་པར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་གཞི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ལབ་ཡར་བཅའ་ཡིག་གི་སྐོར་གཟབ་རྒྱས་གནང་ཞིང་། ཕྱིས་སུ་ངེད་རང་བོད་ལ་རྫོང་བདའ་གནང་དུས་རྗེ་
ཉིད་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་མཁན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

621

རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུ་ཤོག་རྒྱས་པ་འབུལ་བའི་ལེ་ཚན་དང་བཅས་ཕུལ་ནས། བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་དེ་ལྗགས་རྩོམ་གནང་ནས། རྗེ་ཉིད་ལ་གསུང་ཤོག་རྟེན་ལེ་ཚན་དང་བཅས་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །
མདོར་དྲིལ་ན་ཇག་རུང་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་འདི་ཉིད་གོང་མ་གཡུང་ཅིང་དགུང་ལོ་ལྔ་པའི་ལུག་ལོ་ནས་དབུ་བརྩམས་ཏེ། གནམ་སྐྱོང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཕག་ལོར་བཞེངས་གྲུབ་པ་ཡིན།
(༨༩ ཉ་༥། ༡༤༢ ཐ་༨) ཡང་ལོ་གཅིག་སུ་མི་ཐུ་ཟེར་བའི་ས་ནས་རི་བོ་པོ་ཏ་ལའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱ་ནག་གི་ལི་རྙིང་མི་ཚད་ཆེ་བ་ཙམ་ཞིག་རྙེད་ནས། སྐུ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བ་མི་སྟོབས་ཅན་འགས་ཀྱང་བཏེགས་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསན་ནས་མི་འགའ་བཏང་སྟེ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར། སྐུ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་བར་གྱུར་ནས་རྔ་མོང་ལ་བཀལ་ཏེ་གདན་འདྲེན་བྱས་ཤིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གཡའ་

འདོན་མཛད་ནས་གཟུངས་གཞུག་ཚད་ལྡན་ཕུལ། ཇག་རུང་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་
གླིང་གི་འདུ་ཁང་ནང་ལ་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་གནང་བ་ཡིན། ད་ལྟར་ཡང་སྐུ་དེ་ལ་འོད་
ཟེར་འཕྲོ་བའི་འཇའ་ཤར་བ་སོགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྟགས་
ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་པོ་ཡོད་ཅིང་། དགུང་ལོ་གཉིས་པ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་གོང་མའི་བཀས་ཝང་གིས་གཙོ་བའི་ཨ་ལག་ཤ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཚོ་སྔོན་མོར་སྤོས་ནས་གཞིས་བཟུང་ཞིང་། དེ་དུས་རྗེ་ཉིད་པོ་རོ་ཆུ་འགག་ན་རེ་ཞིག་བཞུགས་ནས། ཨ་ཅེ་ནེར་གཞི་གནང་ནས་ལོ་ངོ་དགུ་པ་ལ་སླར་གོང་མའི་བཀས་ཨ་ལག་ཤར་སྤོས་ནས་བཞུགས། སྐབས་འགར་ཤ་ར་ལ་ཡང་བཞུགས་པ་ཡིན། དེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

622

སྐབས་ཏའི་ཐོད། འབྲུ་གུ། གྱང་རིང་། རྒྱབ་ཚེ། སེམ་ཉི། རྒྱ་ཡག ཨོར་ཚོ། ཞྭ་དམར། རྒྱ་ལྡོག་གཉིས། ཧོར་དགོན་པ། བཀན་ཆེན། འབྲི་གུང་སོགས་ཀུན་འབྲེལ་དུས་
གཅིག་ལ་དགོན་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་མཛད་པ་ཡིན། མཱ་ཡང་དགོན་པ་དེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གིས། གནམ་སྐྱོང་དགུང་ལོ་ལྔ་པར་ངེད་ཀྱི་བ་ཟ་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་
ལྷུན་གྲུབ་སོང་ནས་གསར་དུ་བཏབ་པ་ཡིན།
ཏའི་ཐོད་ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། རྗེ་ཉིད་སེར་ཚུད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་གིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཕེབས་པ། ཏའི་ཐོད་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་བླ་མ་ལོའུ་ཀྱ་ཞབས་དྲུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྙན་གྲགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ནས་ཡོང་སྐབས་དང་དུས་འགྲིགས་པས། ཁོང་གི་སྤུན་མཆེད་དཔོན་པོ་ཐོ་སི་དང་དགོན་པའི་
དགེ་འདུན་མང་མ་ལ་བཤད་ནས། སང་ཉིན་དྭགས་པོ་བླ་མ་དེ་བོད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཅིག་གིས་གདན་དྲངས་ནས་ཕེབས་རྒྱུ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཐོས། བླ་མ་དེ་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རེད་ཟེར་ནས་གྲགས་འདུག་ཀྱང་། ད་དུང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དཀའ་མོར་འདུག ངེད་རང་སྔར་གྲྭ་ས་ན་ཡོད་དུས་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་དུས་རྒྱུན་བཅར་ནས་རྗེ་དེས་ཀྱང་བདག་རྐྱེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གནང་གི་
ཡོད། བླ་མ་དེ་རྗེ་ཚངས་དབྱངས་པ་མིན་མོད་སྙམ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ངས་མི་ཤེས་པའི་དྲོས་མེད། སང་ཉིན་དེ་ཕྱོགས་སུ་སྦྱིན་བདག་ཅིག་གིས་ངེད་རང་ཡང་འབོད་ཡོད་པས། དེར་འགྲོ་དུས་བླ་མ་དེ་དང་ཐུག་པ་ཞིག་བྱེད། མིན་པ་ཡོད་ན་ངེད་ནས་མ་མཐོང་བ་ལྟར་ལམ་བསྙེགས་ནས་འགྲོ་ཡོང་། གྲྭ་པ་མང་ཡང་འབབ་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་མི་དགོས། གལ་ཏེ་ཡིན་སྲིད་ན་དང་པོ་ངེད་རང་རྟ་ལས་མཆོངས་ནས་འབབ་ཡོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

623

བས། ཁྱོད་ཚོས་དེ་དང་མཐུན་པར་དགོས་པ་གཞིར་བཞག་ཅེས་བསྒྲགས་ནས་དེ་དུས་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཕར་ལ་འབྱོན་ནས་ཁོས་ཚུར་ལ་ལམ་གཅིག་ཏུ་འཕྲད་པ་བྱས་ནས་གྲྭ་པ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་གྱིས་བསྐོར་ནས་ཡོད་པ་ལ། ལམ་བར་དུ་ཕན་ཚུན་ལམ་ཁ་གཅིག་
ན་ཐུག་བྱུང་བར། ཁོས་ས་འདོམ་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོད་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ངོ་ཤེས་ནས་རྟ་ལས་མཆོངས་ནས་བབས་ཏེ་སྡོང་པོ་རྩ་བ་ནས་བཅད་པ་ལྟར་ས་ལ་འགྱེལ་ནས་འགྲེ་ལྡོག་ཅིང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་ཚད་མེད་པས། ངག་ནས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་ཅིང་ངུ་ནས་ཕྱག་ཕུལ་བས་རྗེ་ཉིད་ཁོང་གི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་

འཚེར་མ་བྱེད། སྤྱིར་བོད་གངས་ཅན་པའི་ལས་ཟད་ནས། ཡང་སྒོས་སུ་ང་རང་གི་
ལས་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ངས་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡིན། སེམས་འཚེར་གཏན་ནས་མ་བྱེད། རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ཡིན་ནའང་དོན་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་སྒོམས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པས་ཁོང་གིས་ད་གཟོད་དྲན་པ་རྙེད་དེ་ཁ་བཏགས་ཕུལ་ནས་ཕྱག་དབང་ཞུས་པས། གཞན་གྲྭ་མང་གིས་མཇལ་ནས་ཕྱག་དབང་ཞུས་སོང་།

དེ་ནས་ལོའུ་ཀྱ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཕར་ལ་སོང་ནས། ཁོ་རང་གི་ཕ་སྤུན་དཔོན་པོ་ཐོ་སི་དང་། དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་ཅེས་དྲིལ་བསྒྲགས་ཏེ། ལོའུ་ཤི་བན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་བླ་མར་མཆོད་དགོས་ཞེས་
ནན་ཏན་གྱིས་བསྒོས་ཏེ། བླ་མ་ཁོ་རང་གིས་གཙོ་བའི་དཔོན་གཡོག་མང་པོས་རྗེ་
ཉིད་ཇག་རུང་ནས་གདན་འདྲེན་བྱས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒོ་
ནས་བྱོན་ཏེ། དགོན་ཆེན། བྲག་དགོན། རྡོ་རྗེ་འཆང་གུར་མགོན་སོགས་རྟེན་བྱིན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

624

ཅན་མཐའ་དག་ལ་མཇལ་ནས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ། སྨོན་ལམ་སོགས་གཟབ་རྒྱས་གནང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་ནས་དགོན་ཆེན་ལ་བཞུགས་
གདན་འཇགས་སྐབས། ཐོ་སི་དཔོན་པོ་བོད་ཀྱི་ཀླུ་རྒན་ཟེར་བ་དེས་བཤོན་པ་ཧ་ཟི་
ཟེར་བའི་ལྷ་ཁང་དུ་སྟོན་མགོ་མར་གདན་འདྲེན་བྱས་ནས་ཕེབས་པར། ཀླུ་སྐྱབས་དཔོན་པོས་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་དྲངས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རེ་ཞིག་བར་དུ་སྤྱན་
ནམ་མཁའ་ལ་གཟིགས་ཏེ་ཡུན་རིང་ལ་གསོལ་སྟོན་མ་བཞེས་པར་བཞུགས་བསྡད་པས། ཀླུ་སྐྱབས་དཔོན་པོས་བླ་མ་ཁྱོད་ལ་སྟོན་མོ་དྲངས་པ་ལ་མིག་གིས་ཀྱང་མི་བལྟ་བར་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་འདུག ཅི་ཡིན། མི་བཞེད་དམ་ཞུས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ང་ད་ལྟ་མ་ཁོམ་པ་ཡིན་གསུངས་པར། ཁོས་ཁྱེད་ལ་ལས་ཀ་མི་འདུག་མོད་
བྱས་པས།

རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ལྟ་འཇུ་ལག་གི་ཆུ་འདི་ལ་རྒྱ་མི་ཟས་དཔའ་ཆིང་འཚོད་མཁན་ཞིག་ལྷུང་ནས་ཆུས་ཁྱེར་ནས་འཆི་གྲབས་འདུག་པ་དེའི་སྲོག་བསྐྱབས་ནས་ཆུ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཧ་ཅང་འགོར་སོང་། རྒྱ་མི་དེས་ང་ལ་དྲིན་གཟོ་བྱས་ནས་ཟས་ཐོག་ལེ་བོ་
གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཀྱང་ངས་མ་བླངས། འགའ་ཙམ་བྱིན་པ་ཡང་མ་བླངས།

གཅིག་རིལ་པོ་བྱིན་པ་ཡང་མ་བླངས། ཕྱེད་ཀ་ཞིག་གྲིས་བཅད་ནས་བྱིན་པ་དེ་ངས་
བླངས་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་སྐུ་འབག་ནས་ཟས་དཔའ་ཆིང་གི་ཕྱེད་ཀ་ཞིག་བཏོན་ནས་འདི་ཞེས་བསྟན་བྱུང་བར། ཀླུ་སྐྱབས་དཔོན་གཡོག་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས། དཔོན་པོས་མི་བཟང་འགའ་ཞིག་ཆུ་འགྲམ་དུ་བཏང་ནས་བཙལ་བར། ཆུ་འགྲམ་དེ་ན་རྒྱ་མི་ན་གཞོན་ཞིག་གིས་གོ་ལག་དང་། ཟས་ཐོག་ལེ་བོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

625

གང་ཆུ་ལ་ཤོར་བ་ཉི་མ་ལ་བསྐམས་ནས་འདུག་པ་མཐོང་ནས་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས།

རྒྱ་དེས་བཤད་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་མཐུན་བྱས་པར་ངོ་མཚར་ལྷག་
པར་སྐྱེས་ཏེ། རྒྱ་ལ་གོས་བསྐོན་ནས་ལེ་བོ་བཅས་ཁྲིད་ནས་ནང་དུ་བྱུང་བར། དཔོན་པོས་རྒྱ་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་ཤེས་པའི་བླ་མ་དེ་ཨེ་འདུག་ཅེས་དྲིས་པས། རྒྱ་མི་དེས་
ཡར་མར་ལ་བལྟས་བལྟས་ཏེ། གློ་བུར་དུ་རྗེ་ཉིད་མཐོང་ནས་ང་ཆུ་ལ་སྒྲོལ་མཁན་དེ་འདི་ཡིན་ཞེས་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་བསྟན་པས་ཀུན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། རྗེ་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་འབག་གི་ཟས་ཕྱེད་དེ་བསྟན་པས། རྒྱ་དེས་ཀྱང་ལེ་བོའི་ནང་ནས་དེའི་ཕྱེད་ཀ་བཏོན་ནས་སྦྱར་བས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་ཉིན་ཀླུ་སྐྱབས་དཔོན་པོས་གཙོས་པའི་སྐྱ་སེར་དྲག་ཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་ནས་ལོའུ་ཤིན་
བྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཉིད་ལྷ་ཁང་ནང་གི་བློས་བསླང་གསུམ་ཡོད་པའི་དབུས་མ་དེའི་ཤར་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཤིང་ལྷོ་སྒོ་ནས་ཐོན་ཏེ། སླར་ལྷོ་ནས་ཞུགས་ཤིང་ནུབ་སྒོ་དང་བྱང་སྒོ་སོགས་ནས་དེ་བཞིན་མཛད་སོང་བར། མི་གཞན་གྱི་མགོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་ཆུད་པ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱོན་པར་མཛད་པས་དེ་དག་གིས་དད་པ་སྔར་བས་འཕེལ་སྐད། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཏའི་ཐང་གི་
ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དུས་མཆོད་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་
ལམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར། གསུང་ཆོས་སྨོན་ལམ། འཆམས་གཏོར་རྒྱག་སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གསར་འཛུགས་མཛད། དེ་སྐབས་དཔོན་པོ་ལོའུ་ཐོ་སི་རང་གིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ལྔ་བརྒྱ་འདུས། དེ་ནས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

626

བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་རེ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་མེད་པར་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་བཙུགས་པ་ལགས། དེ་སྐབས་ཞྭ་ནག་གི་འཆམས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསླབ་པར་

མཛད། ཇག་རུང་གི་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་ལ་ཡང་འབག་འཆམས་རྗེ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བསླབས་ནས་སྐུ་གཞོགས་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་ལེན་དངོས་དག་བཙུགས་པར་མཛད་དོ། །

༡༡༽ནང་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་གཅིག་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེའམ་ངག་དབང་ལྷུན་
གྲུབ་དར་རྒྱས་བོད་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་སོགས་སུ་ཆེད་རྗོང་གནང་བ་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱིར་འཁོར་འཚམས་ཨ་ལག་ཤ་རུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས། སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་མཛད་པའི་ཐ་མ་སྟོན་ལ་ཉེ་བས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་དང་མཛད་པ་མང་དུ་ཕེབས། སྐུ་སྙུན་ཚུལ་བཞེས་པས་ྋཞབས་བརྟན་གཏོས་ཆེན་སྒྲུབ་པ་དང་ྋརྗེ་ཉིད་ནས་དགོན་སྡེ་དུ་མའི་ཆོས་ཁྲི་ལས་དགོངས་ཞུས་དང་ལྟས་ཀྱང་མི་ལེགས་པ་མང་དུ་བྱུང་།

(༩༢ བ་༦། ༡༤༨ ཐ་༨) གོང་མ་གཡུང་ཅིང་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་བདག་ཐོ་ཡོན་ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ་དར་རྒྱས་སློབ་གཉེར་ལ་རྫོང་བདའ་མཛད་ནས་ཞལ་བཀོད་གནང་བ་ནི། བོད་དུ་སོང་ལ་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་གྱིས། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་སྒྲུབས། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པ་ཁྱོད་རང་གིས་བབ་བསྟུན་གྱིས། བྱམས་མགོན་གྱི་གསེར་སྐུ་ཁྲུ་གསུམ་པ་སེང་ཁྲི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

627

རྒྱབ་ཡོལ་དང་བཅས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་ཕྲ་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་
བཞེངས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ག་སོ་གཅིག་མ། སྣར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་ཚར་གཅིག རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་འཁྲུངས་རབས་ཞལ་ཐང་བཅུ་གསུམ། བལ་པོའི་ལི་ཏིང་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག དབུ་མཛད་དང་དགེ་བསྐོས་ལ་འོས་པའི་ཟླ་གམ་དང་། གཞན་རྩེ་ཞྭ་བརྒྱ་ཙམ་ཁྱེར་ཤོག རྗེས་ནས་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་ནས་དངུལ་སྲང་ཁྲི་ཚོ་གཅིག རྟ་རྔ་མོང་སོགས་ལམ་ཆས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པར་མཛད།
འབྲུག་ལོར་ཅུང་ཀྷར་སི་སི་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེས་གདན་དྲངས། དེ་སྐབས་ཨོར་ཏོ་སུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་ལ་གདན་དྲངས་ནས་ཕེབས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་པ་འདི་ན་དེ་
སྔར་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཚུགས་མི་འདུག་མོད། ད་ནས་བཙུགས་ན་བཟང་གསུང་ཞིང་། དེ་དུས་དབྱར་གནས་བཙུགས་པར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་ཨོར་ཏོ་སུ་ཙུར་གན་ཧ་ཛ་སག་ལ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐབས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གི་སྲུང་མ་དམ་ཅན་དེ་ཤིན་ཏུ་འཚུབས་པ། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེ་བས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་མདུད་ཅིག་བཏགས་ནས་བཀའ་བསྒོ་མཛད་པས་གདུག་རྩུབ་ཞི་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་ཤིན་ཏུ་
འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་ལ་དེ་དུས་དགེ་འདུན་སུམ་སྟོང་ཙམ་
བཞུགས།

རྟའི་ལོ་ལ་ངེད་ཀྱང་བོད་ནས་འབྱོར་ཏེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་གང་གནང་བའི་སྐོར་རྣམས་ཚང་མ་བསྒྲུབས་ནས་སྤྱན་སྔར་ཕུལ་བས། དེ་མ་ཐག་ལྷ་གུར་ནང་ལ་རྗེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

628

བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུས་གཙོ་བའི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་རྟེན་གསར་ཕེབས་ཐམས་ཅད་གདན་དྲངས། འཕྲལ་དུ་མཆོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བར་བྱས་ནས་ཁྲུས་གསོལ་རྒྱས་པར་གནང་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་དགྱེས་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུ་དེ་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་མཛད་ནས་ད་ཡག་པོ་བྱུང་།
ངས་ཀྱང་འདི་ནས་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་མི་ཚད་དངུལ་ལས་
བསྒྲུབ་པ། གཞན་ཡང་དུང་དཀར་གསེར་གཤོག་མ་ཆ། གདུགས། འཕན། རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཕོ་བྲང་ནས་ལེན་དགོས་རྣམས་ཕོ་བྲང་ནས་དང་། འདི་ག་ནས་སྒྲུབ་དགོས་རྣམས་འདི་རང་ནས་བསྒྲུབས་ཟིན། ད་སོག་ཡུལ་འདི་ན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཞིག་ངེས་པར་འཛུགས་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་ནས་རྟེན་རྣམས་ལ་གཟུངས་གཞུག་ཚད་ལྡན་ཕུལ་ནས་རབ་གནས་སྒྲུབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བ་གཟབ་རྒྱས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ལྟར་མཛད་ནས། ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་ཨ་ལག་ཤ་རུ་སྨོན་ལམ་ལྷ་ལྡན་ལྟར་བཙུགས་པར་མཛད་པ་ཡང་ད་ལྟའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཕྱིས་སུ་འབག་འཆམས་ཀྱང་བཙུགས་པར་མཛད། སྐབས་སྐབས་སུ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རྡུལ་ཚོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་མཛད་ཅིང་། ཁྱོད་
ཀྱིས་རྗེས་སོར་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱས་པར་ཚུགས་གསུང་བཀའ་ཕེབས་པར། ཕྱིས་སུ་རྗེ་
ཉིད་ཀྱིས་དུས་མཆོད་ཆེན་མོར་བསྟུན་པས་བདེ་མཆོག ཀུན་རིག ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན། སྤྱན་རས་གཟིགས། འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྡུལ་ཚོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱས་པ་དབྱར་གྱི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཟེར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན། བྱ་ལོར་ཨེར་ཁེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

629

ཆོས་རྗེས་གཙོ་བའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་གདན་དྲངས། དེ་སྐབས་ཨོར་ཏོ་
སུ་ཙུར་ཀྷན་ཛ་སག་མ་ལུས་པས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས། འདོད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་གང་ཞུས་པ་ཕལ་ཆེར་གནང་ནས་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སྐོང་བར་མཛད།
དེ་སྐབས་ནཱ་རོ་པཎ་ཆེན་དགེ་བསྙེན་དུ་བསྒྲུབས། ཨེར་ཁེ་ཆོས་རྗེས་ཁོང་རང་གི་དགོན་པས་གཙོ་བའི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྤོམ་པ་སྟོང་དངུལ་དང་རྟ་བརྒྱ་བཅས་ཕུལ། གཞན་ཡང་དཔོན་པོ་ཆེ་ཆུང་མི་དྲག་ཞན་བར་མ་བཅས་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་
འཚོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་དེ་རིགས་ཀྱི་འབུལ་བ་ཚན་གྲངས་ཤིན་ཏུ་
མང་བར་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་བས་མ་བྲིས། དེའི་རྗེས་ལ་སེ་ལི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་
མཚོས་གདན་འདྲེན་བྱས་ནས་གུས་མཆོད་ཚད་མེད་པ་བསྒྲུབས། འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེ་
ཡང་མང་བས་མ་བྲིས། དེ་སྐབས་དེ་ན་ཤི་འདྲེ་ཞིག་མི་གཟུགས་སུ་བརྫུས་ནས་
སུས་ཀྱང་འདུལ་མ་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ཤོག་ཅིག་ལྗགས་རྩོམ་གནང་ནས་བཞག་པས། ཤི་འདྲེ་དེ་རང་ཞིར་སོང་བས་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་དད་གུས་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །
ཧལ་ཧའི་ཕྱོགས་ནས་མེརྒན་པའི་ཧོ་ཝང་དང་། ཆོས་འཕེལ་ཛ་སག ཐོང་མོད་གུང་། དབང་ཆེན་སྐྱབས་གུང་། ཧོར་གྷོར་ཛ་སག་སྔ་མ་བཅས་ཨའི་ལག་འགའི་དཔོན་ཁག་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར། ཐོར་ཀྷོང་བསྟན་སྐྱོང་སི་ལི་ཡང་སྦྱིན་བདག་ཏུ་གྱུར།

གཞན་ཡང་རྗེ་འདི་ཉིད་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་དམ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

630

འཚམས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ལ། དེའང་རྡོ་ལ་ཞབས་རྗེས་ཕྱག་རྗེས་འཇོགས་པ། ཆུ་གཞུང་ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བརྒལ་བ། སྐུ་གཟུགས་
མི་སྣང་བར་སྟོན་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད།
གཞན་ཡང་གོང་དུ་མ་སྨོས་པའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ནི་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་སྐབས། ཉིན་གཅིག་གཅིག་པུར་ཕེབས་པས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་རི་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་དུག་སྦྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཕེབས་ལམ་བཅད་ནས་ཡོད་སྐབས། རྗེ་ཉིད་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འཕུར་ནས་

བྱོན་པ་ཉིན་གཅིག་ཟུར་ཙམ་ཞིག་རྒྱབ་ཚེ་དཔོན་པོ་ལ་གསུངས་པ་ཐོས་ཀྱང་ཕྱིས་

སུ་བརྗེད་ནས་ཞིབ་ཆ་ཞུ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཕྱིས་སུ་བྲག་དགོན་རི་ཁྲོད་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་
ཟླ་མཚམས་གཉིས་རེ་གསུམ་རེ་གནང་གི་ཡོད་པའི་ཉིན་གཅིག་སྐུ་མཚམས་གྲོལ་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ལྷ་ཁང་གི་བྲག་གི་རྩེ་ནས་སྐུ་རིམ་པ་མགོ་དཀར་དང་། འཇའ་མོ་བཀའ་བཅུ་སོགས་ཞབས་ཕྱི་རྒན་གཞོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ང་དེ་རིང་རི་རྩེ་འདི་ནས་
གཟན་གྱིས་གཤོག་པ་བྱས་ནས་འཕུར་ན་ཁྱེད་ཚོས་ལྟད་མོ་ཞིག་ཨེ་བལྟ་ཞེས་གསུངས་པར། གཞོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟད་མོ་ལ་དགའ་ནས་ཡོང་ཞུས་ཀྱང་། སྐུ་རིམ་པ་དང་འཇའ་མོ་བཀའ་བཅུས་ཕྱག་ཕུལ་ནས་ད་ལྟ་དེ་འདྲ་གནང་མི་དགོས། རྗེ་ཉིད་མ་འཕུར་ཡང་འཕུར་ནུས་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། སྔར་རྗེ་ཉིད་བྱ་རོག་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ་འཕུར་ནས། སོག་ཡུལ་ནས་ཇག་རུང་དུ་བྱོན་ཏེ་ངེད་ཀྱི་སྲོག་བསྐྱབས་མཛད་པ་དེས་
འཐུས་ཞེས་བཀའ་བཅུ་པས་ཞུས་སོང་བས། བཞད་མོ་ཞིག་གནང་ནས་ཡོང་ཡོང་གསུང་འདུག དེ་དུས་གྲྭ་པ་གཞོན་པ་ཚོ་ལ་སྐུ་རིམ་པ་མགོ་དཀར་དང་འཇའ་མོ་བཀའ་བཅུས་ཁྱོད་ཚོས་ཡོང་ཡོང་ཞུས་ནས། རྗེ་ཉིད་འཕུར་ཏེ་ཞིང་ཁམས་གཞན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

631

ཞིག་ལ་ཕེབས་ནས་བཞུགས་བསྡད་ན་ཅི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་བྲིས་པ་ལགས།

(༩༧ ཉ་༣། ༡༥༥ ཐ་༧) ད་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་སྐོར་འདི་ལྟར། འཕགས་པས་ན་དང་རྒ་བ་ཡི། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོང་མི་འདའ། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་དོན་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་
བརྙེས་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་མི་མངའ་ནའང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་མཛད་ཕྱིར། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདའ་བར་སྟོན། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཡིད་སྐྱོ་བར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་མཁས་འདི་འདྲ་བསྟན་པས་ན། ཕྱག་ན་པདྨོ་འཆང་བའི་ཟློས་གར་ཡབ་རྗེ་སྐྱབས་མཆོག་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚེའི་འཕྲང་གེགས་སེལ་བའི་ཞབས་
བརྟན་གྱི་རིམ་པ་ལོ་བསྟར་དུ་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྷག་པར་ཁྱི་ལོར་གསེར་ཁོག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་མོས་འདི་ལོ་སྐུ་གེགས་སེལ་བའི་རིམ་གྲོ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོན་ཁག་སོ་སོར་ཚེ་གཟུངས་དུང་ཕྱུར་དང་། བཀའ་འགྱུར་བརྒྱ་ཚར་སོགས་གང་བབས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་རྫོགས་པར་བསྒྲུབས།
ཕག་ལོར་མ་གཞི་ཡང་དགུང་ཀེག་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྐུ་ཞབས་ནས་གསུང་ལུགས་མཛད་པ་གང་ནས་ཐུགས་དགོངས་གཞན་གྱི་ཉམས་འདུག་པ་ཡིད་དོགས་བྱུང་ནས་མདོ་སྨད་ཀྱི་དགོན་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་ཞབས་བརྟན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དང་། སྒྲོལ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

632

དཀར་དུང་ཕྱུར། གདུགས་ཤེར་བྱེ་ཆེན་རེ། བཀའ་འགྱུར་དགུང་གྲངས། རྒྱལ་རྫོང་དངོས་དག་དང་། མདོས་གཏོར་གྱི་རིགས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་རེ། གཞན་ཡང་བླ་མ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཕབ་པ་དང་། ངེད་རང་གི་བསམ་བློར་ཤར་བ་ལྟར་ཞབས་བརྟན་འབད་པར་བསྒྲུབས་པས་སྐུ་ཞབས་ནས་ད་ལན་ཤིན་ཏུ་འཚུབ་ཤོས་ཡིན་ཡང་རིམ་གྲོས་ཁྱོགས་པས་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཤིར་མི་དོགས་གསུངས།

ཕྱིས་སུ་གླང་ལོར་དགོན་ཁག་རྣམས་སུ་ཕེབས་སྐབས་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་མི་ལོ་ལོན་གྱི་རིགས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ད་ལན་ང་ལ་ལྟོས་ལ་ཡིད་ལ་ཞོག་ཅིག མི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་རྗེས་སོར་ཐུག་དཀའ་ཡང་ཡང་གསུངས་ཀྱང་ཞབས་བཅར་ལོ་ལོན་དེ་དག་ཡུན་རིང་མི་སྡོད་པའི་གསུང་ཙམ་ལས་སྐུ་ཞབས་ལ་ཡོང་དོགས་མ་བྱུང་འདུག གཞན་ཡང་སྔར་འབྲོག་པའི་གདན་འདྲེན་ཞུ་རིགས་མང་ན་མི་ཚང་རེར་ཕྱག་ནས་བསྔོ་བ་གནང་ཙམ་ལས་མེད་པ། འདི་ལོར་གང་ཕེབས་སར་ད་ལན་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་
དགྱེས་ཉམས་དང་གསུང་བཤད་ཅི་རིགས་དང་། ཁྱེད་ཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ང་ལ་ཞིབ་ཏུ་ལྟོས་ལ་ཡིད་ལ་ཞོག་དང་རྗེས་སོར་འཆི་བའི་ཚེ་ཕན་འདོགས་ཡོང་། རྒྱུན་པར་ཡང་སེམས་ལ་བཞག་ནས་དད་པ་གྱིས་དང་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ལ་རྒྱང་རིང་ཐུང་
མེད་དོ་གསུངས་ནས་ཕྱག་དབང་བསྔོ་སྨོན་བཀྲ་ཤིས་སོགས་སྔར་ལས་རྒྱས་པར་མཛད། ཏའི་ཐོང་གི་ཁྲིའི་དགོངས་པ་ནན་ཏན་བྱས་ཞུས་ནས་ཁྲི་བརྗེས་པ་དང་ད་ང་
བློ་བདེ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཇག་རུང་གི་ཁྲིའི་དགོངས་པ་ནན་ཏན་གསུངས་ཀྱང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

633

ཕུལ་མ་མྱོང་བ་ན། སླར་སྦྱོར་ཏེ་ངས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་ཁྲི་པ་བྱས་པ་ཡིན། ད་ང་ལོ་
ལོན་པས་མི་ནུས་པར་འདུག ཁྲི་ཐོག་ཏུ་གཤེགས་ན་མི་ཡོང་ཞེས་དགོངས་པ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་བསམ་བློར་ཐུགས་མ་མཉེས་པའི་དོགས་པ་ལས་ཞབས་པད་མི་བརྟན་པའི་དོགས་པ་ཡེ་བྱུང་མ་སོང་། དགོན་པ་དང་འདུ་ཁང་ལ་རབ་གནས་མཛད་དེ། གཉེར་པ་ཆོས་རྗེར་ཕྱག་མདུད་ཅིག་སྩལ་ཏེ་ངེད་རང་གཉིས་
ཀྱི་བྱ་བ་འདི་སྐད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པར། མ་གཞི་སྔོན་ནས་འདུ་ཁང་འདི་འགྲུབ་ན། ངའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་པའི་སྐབས་དང་བཅས་ངེད་ལ་ཡིད་དོགས་པ་བྱུང་བས། ད་དུང་ལྡེབས་རིས་དང་ལྷ་ཁང་གི་རྟེན་བཞེངས་གནང་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར་ངོ་མ་ལྡོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཞལ་བཞེས་གནང་།
ངེད་ནས་གཉེར་པ་ཆོས་རྗེས་བླ་བྲང་གསར་བཞེངས་དང་། མདུན་ངོས་སུ་ཤིང་ར་བསྐོར་རྒྱུའི་བཀོད་པ་བྱས་པ་གསན་ནས་ཐུགས་ཅུང་མི་མཉེས་པ་ལྟ་བུས་ད་ང་རང་གི་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་འདྲ་འདུག་ན་མ་གཏོགས་ང་ལ་སྡོད་པའི་རེ་བ་མེད་གསུངས་ནས་འགོག་པར་མཛད་པའི་ཡིད་ལ་སྐྱོ་བ་དམ་སྦྲེང་བ་བྱུང་།
དེ་ནས་གླང་ལོའི་དགུན་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ལ་སོག་ཡུལ་དུ་སྒར་ལ་ཕེབས་ནས་བཞུགས་གདན་ཁར་བཞུགས་འཕྲལ་དུ་ང་སེམས་བློ་བདེ་གསུངས་ནས་ཅུང་ཐུགས་ངལ་གསོས་པའི་ཉམས་མཛད། ལྔ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་ཉི་ཤུ་དྲུག་ནས་སྐུ་ཅུང་ཟད་བསྙུན་ཚུལ་མཛད་པར། མ་གཞི་འདི་ལོའི་གསུང་ལུགས་དགོན་པ་ཚོར་གནང་ལུགས། དེ་གང་ཅི་ནས་ལེགས་རྒྱུ་མི་འདུག་བསམས་ནས་འཕྲལ་དུ་དགོན་ཁག་ཚོར་ཡི་གེ་དང་བང་མི་བཏང་། འདིར་ཡང་དགེ་འདུན་པ་བསྡུས་ནས་ཉིན་མཚན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

634

ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཞབས་བརྟན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་བྱས། དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་བསྙུན་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་མགོར་ང་ན་ནས་བསྡད་ན་མི་ཡོང་། ལྕགས་མཁར་སོགས་ལོ་རྙིང་གི་སྐུ་རིམ་དང་སྨོན་ལམ་ཡང་རན་གསུངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཉིན་གཅིག་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་ཉམས་དང་། ཐ་ན་བཞེངས་བཞུགས་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པ་གནང་། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ལྕགས་མཁར་དེ་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཡིན་གསུངས་ནས་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་ཞིག་དང་། ལོ་གསར་ཚེས་གཏོར་སྔར་ལས་རྒྱས་པར་མཛད།
ངེད་ལ་འདི་ལོའི་སྨོན་ལམ་དང་མཆོད་པ་སྔར་ལས་ཇེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་ཞལ་བཀོད་གནང་། སྨོན་ལམ་སྐབས་ཕྱོགས་ཐ་དད་ནས་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁྲོམ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་མཇལ་ཁ་དང་གསུང་ཆོས་སྨོན་ལམ་ཆག་མེད་དུ་གནང་བར། འདི་ལོ་སྤྱིར་ནམ་རྩ་སྔར་བས་གྲང་བ་དང་སྐུ་གཟུགས་སོགས་མི་བདེ་
བས་མཇལ་ཁ་གསུང་ཆོས་ཞབས་བཅར་མ་བྱས་ནས་གནང་ན་ཆོག་གམ་ཞེས་ངེད་སྐུ་མདུན་པ་ཀུན་གྱིས་ཞུས་པར། དེ་ཡིན་ཡང་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ང་ཁོ་
ན་བསམས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པས་མཇལ་ཁ་སོགས་ལ་བཀག་འགོག་མ་བྱེད་པར་མཇལ་དུ་ཆུག ཆོས་ཐུན་རེ་དང་སྨོན་ལམ་རེ་འདེབས་པ་ད་ལན་མ་ཆག་པར་བྱེད་དགོས་གསུངས། སྔར་སྨོན་ལམ་སྐབས་ཚེས་བརྒྱད་མཆོད་པ་གཟིམ་ཆུང་དང་། བཅོ་ལྔའི་མཆོད་པ་ངེད་ནས་འབུལ་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་སྐུ་ཞབས་ཉིད་ནས་འདི་ལོར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་ཚེས་བརྒྱད་སྤྱིར་ཟླ་བ་ཡར་འཕེལ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་
པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བཏུལ་བའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པས་ཁྱོད་རང་གིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

635

མཆོད་པ་ཕུལ་ཅིག བཅོ་ལྔ་ཟླ་བ་ཉ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དུས་ངེད་ནས་བགྱིད་

གསུང་བར། གསུང་ལུགས་འདི་ལེགས་རྒྱུ་མི་འདུག་བསམས་ནས་སྔར་ལུགས་ལྟར་གནང་ན་དགའམ་ཞུས་པ་མ་གསན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་བྱས། དེ་ནི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་རྟགས་སུ་མངོན། ཚེས་བཅུ་ལ་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བས་སྔར་བཞིན་ད་ལམ་ཞབས་བརྟན་སྐབས་བཤད་པ་གང་རྒྱས་རྒྱས་བྱེད་དགོས་གསུངས་པར། ཧ་ཅང་ཡུན་རིང་ན་འོ་བརྒྱལ་གྱིས་དོགས་ནས་རྒྱས་བཤད་ཞུ་རྩིས་བྱས་མེད་
ཀྱང་། དགོངས་བཞེད་ལྟར་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་བཤད་པ་རྒྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་སྐུ་
ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་པ་ཞུས་པའི་སྐབས་ངེད་
ཀྱིས་གཙོ་བའི་དགེ་འདུན་མང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོ་ཤས་དང་མིག་མཆི་མ་བླགས་པ་བྱུང་། སྐུ་ཞབས་ནས་དེ་གོང་ནས་ཐུགས་ཅུང་སྐྱོ་ཉམས་དང་། ལྷག་པར་དེ་སྐབས་སྤྱན་ཆབ་ཡུན་རིང་བསིལ། ཞབས་པད་བརྟན་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ང་ཚེ་རིང་བའི་སྨོན་ལམ་བྱེད་གསུང་། མཛོད་བཏགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་བདག་ལ་གནང་
བ་སླར་ཡང་བརྒྱུད་པ་བླ་མ་སོགས་ངེད་དང་བཅས་དགེ་འདུན་མང་མས་མགྲིན་

གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་ཞལ་བཞེས་ཕེབས་ཀྱང་། ཕལ་ཆེར་ད་བསམ་ཚེ་ཐུགས་དགོངས་ཞིང་གཞན་དུ་བཏང་གྲུབ་སྟབས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོ་མ་ཆོག་པ་ཙམ་དུ་སྣང་།
བཅོ་ལྔའི་ཉིན་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་སྐབས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཤར་བ་དང་། མཚན་མོར་མཆོད་ཁང་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་མཆོད་པ་རྣམ་ལྔ་སྟོང་ཚར་རེ་སོགས་ཞལ་བཀོད་མཛད། མཆོད་འབུལ་སྐབས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

636

ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲིའུ་ཤིང་ལ་བཞུགས་ཤིང་། སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་གྲངས་མེད་པ་
འདུས་པ་དང་བཅས་ཁྲུས་གསོལ་གྱི་མ་ལུས་མའི་སྐབས་སྐུ་ཞབས་ཉིད་ཁྲི་ལས་

བབས་ནས་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་དབུའི་གཙུག་ཏུ་སྦྱར་ནས་སྤྱན་ཆབ་ཡུན་རིང་བསིལ་བར་མཛད། ནམ་མཁའ་ལ་གཟིགས་ནས་ད་ལྟ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་དང་བཅས། གཡས་སུ་རྒྱལ་བ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་
སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་དང་བཅས། གཡོན་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་
ལུགས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་དང་བཅས་བཞུགས་པ་ཞལ་གཟིགས་གསུངས་ནས་ཐུགས་སྐྱོ་བ་ཚད་མེད་པ་མཛད་ནས་སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གནང་བ་སོགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་གཤེགས་པའི་རྟགས་དང་ཐུགས་འདུན་ལྟར་འགྲུབ་རྒྱུའི་རྟགས་སུ་གོ །
སྤྱིར་འདི་ལོའི་སྨོན་ལམ་སྐབས་སྔར་དང་མི་འདྲ་བར་ཐུབ་དབང་གི་བསྟོད་པ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར། བསྔོ་བའི་སྐབས་རྣམས་སུ་སྤྱན་ནམ་མཁའ་ལ་གཟིགས་པ་དང་ཐུགས་སྐྱོ་ཉམས་དང་བཅས་གནང་ཞིང་། དེ་སྐབས་ཞལ་གཟིགས་ངོ་མཚར་བ་འགའ་ཞིག་བདག་ལ་གསུངས་ཡོད་པ་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། ལོ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ནས་སྨོན་ལམ་གྲོལ་བཞིན་ཡིན་ཡང་། འདི་ལོར་ངེད་གཉེར་པ་དང་བཅས་ལ་བཀོད་པ་མཛད་ནས། ང་རང་སྔར་གནས་སྐོར་ལ་གཅིག་པུར་འགྲོ་སྐབས་མ་ཎི་དུང་ཕྱུར་གཉིས་ལྷག་ཙམ་བགྲངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རེ་ཞིག་བར་གྲངས་མ་བཟུང་། ཕྱིས་ལུག་ལོ་ནས་གྲངས་བཟུང་བའི་བྱེ་ཆེན་བརྒྱད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

637

ཙམ་སོང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཁ་སྐོང་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཎི་ཞིག་བསྒྲུབ་དགོས་གསུངས་ནས་སྔར་བུམ་སྒྲུབ་ཞིག་གི་བུམ་པ་ཞལ་མ་ཕྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞག་ནས་ཞག་གསུམ་མ་ཎི་བསྒྲུབ་པར་མཛད། གྲོལ་བའི་ཉིན་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། སྤྱིར་ཡང་

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་མགུར་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་། མ་ཎི་དབྱངས་གདངས་ཤིན་ཏུ་སྙན་པ་དང་བཅས་མཛད་པས་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་སྐྱོ་སྣང་དང་བཅས་པར་གྱུར། མ་ཎི་ཁ་སྐོང་ལ་བསྙད་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ཀྱང་སླར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པ་ཉིད་རང་ཅག་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་མྱུར་དུ་འཛིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

དེ་ནས་རེ་ཞིག་སྐུ་བསྙུན་བདེ་མུས་སུ་ཟླ་བ་སྔ་མ་རྒྱ་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་གསར་
ཡིན། ད་ལན་དཀར་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་གསར་ཡིན་པའི་ལོ་གསར་དང་སྐྱིད་སྐྱིད་

བྱེད་དགོས་གསུང་བ་ལྟར་ཚེས་གཅིག་ལ་ངེད་ཀྱིས་ནང་དུ་ལོ་གསར་འདྲེན་རྒྱུའི་གྲ་
བསྒྲིགས་བྱས་པའི་ཉེར་དགུ་གནམ་གང་གཉིས་ལ་ཅུང་འབྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་
ཉམས་མ་བདེ་ཙམ་འདུག་པ། ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་རྟེན་འབྲེལ་ཆེད་དེ་རིང་མིན་པ་ཞིག་བྱེད་གསུངས་ནས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་ཉམས་དང་བཅས་ལོ་གསར་གྲལ་དབུར་ཕེབས། ལེགས་བཤད་འབེལ་གཏམ་དང་། རྩེད་མོའི་རིགས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ཐུགས་དགའ་སྤྲོའི་ཉམས་དང་ལྡན་པར་མཛད་སྐབས། བོད་ཀྱི་གྲྭ་པ་ཞིག་མ་འཆམ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་བན་མང་ཙམ་གྱིས་གཟན་ཕྱིར་བསྒྱུར་གྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་
མྱ་ངན་དང་དད་འདུན་གྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་མ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

638

སོང་སྙམ་པ་དང་། གོང་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དོག་གི་ཚུལ་མཛད། སང་ཉིན་ཚེས་གཉིས་ལ་ཨེམ་ཆི་ཆོས་རྗེས་གསོལ་སྟོན་ལ་གདན་དྲངས་པར་ཕེབས་ནས་སྐུའི་བསྙུན་ཅུང་འཕར་ནས་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཕེབས། དགེ་འདུན་མང་མ་སྐུ་མདུན་ཁྲུས་གསོལ་ལ་འདུས་པའི་གྲལ་ལ་ཇག་རུང་བའི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟན་ཕྱིར་བསྒྱུར་གྱོན་བྱུང་བ་
གཟིགས་ནས། བླ་མ་གཤེགས་ན་གྲྭ་པས་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་པས་ངེད་ཐམས་ཅད་སེམས་མ་བདེ་བར་གྱུར། ཐན་བཟློག་ཏུ་རེ་ནས་བཟློག་པའི་རིགས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་མང་དུ་བསྒྲུབས། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་གྱི་ཁྲི་ཆག་པ། ཁྱི་
ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཁ་གནམ་དུ་བལྟས་ནས་ངུ་བ། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔར་ཟླ་བ་དང་གནམ་གང་ལ་ཉི་མ་བསྒྲིབས་པ། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་མཐོང་སྣང་ལ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔར་ཉི་མ་བསྒྲིབས། སྨོན་ལམ་གྱི་བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོར་ཨ་མས་

རྒྱ་གླིང་གི་སྒྲ་ཐོས་པ། མཚན་མོར་འཇའ་ཚོན་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་པར་འཆར་བ་མང་བས་འཇའ་ཤར་བ་འདི་བཟང་རྒྱུ་མེད་ཟེར་དོགས་པ་བྱེད་པ་བྱུང་། ངེད་ཀྱི་རྣ་བར་

མཚམས་མཚམས་སུ་གླིང་བུའི་སྒྲ་གསལ་བར་ཐོས།

༡༢༽རྨི་ལྟས་ངན་པ་རེ་ཤར་བ་དང་སྐུ་སྙུན་རིམ་དྭངས་ངང་ཉམས་བཞེས་དང་འགྲོ་དོན་ལ་གཞོལ་ཞིང་བརྟན་གསོལ་རིགས་ཟམ་མ་ཆད་པ་ཞུ་འབུལ་བྱས། ཞམ་འབྲིང་བ་དང་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་བསླབ་འདོམས་ཤ་ཚར་སྦྱར་མ་གནང་བ་དང་། སྙུན་གཡོག་སྲི་ཞུ་ཚུལ་བཞིན་ཞུས་ཤིང་རྡོར་སྐྱིལ་གྱིས་བཞུགས་པར་

རིང་བསྲེལ་ཞལ་དུ་ཕུལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

639

ཁྱད་པར་སྔ་ལོའི་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བདུན་གྱི་ནུབ་མོར་རྨི་ལམ་ཞིག་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཤེལ་དཀར་གྱི་མཆོད་རྟེན་རྩེ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ལ་སླེབས་པ། ཆོས་
འཁོར་གསེར། ཟླ་ཚེས་ཟླ་བ་དང་ཏོག་སྐར་མ་པ་སངས་དངོས་ལྟ་བུ་ལ་ཉི་མ་མི་གསལ་ཞིང་སེང་ཁྲི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་འདྲེས་ནས་མི་མངོན་པ། མཆོད་རྟེན་གྱི་

རྩེའི་ཐད་ཀར་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཤར་འདུག་པ་དང་། བྱང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ན་རི་རབ་གསེར་རི་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ། སྐུ་ཞབས་སུ་ངེད་རང་དང་། འབྲི་གུང་ཞབས་དྲུང་། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་དང་བཅས་འདུག་པས།
ངེད་ནས་སྐུ་ཞབས་ལ་སྔར་འདི་ཕྱོགས་སུ་མཆོད་རྟེན་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་། འདི་གང་ལགས་ཞུས་པར། སྐུ་ཞབས་ནས་མཆོད་རྟེན་འདི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་པ་རྨིས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལོ་དཔྱིད་ཀར་རྨི་ལམ་ལ། སྐྱབས་

མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ངེད་རྣམས་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ། དགེ་འཕེལ་དུ་ཕེབས་པའི་རྩིས་ཀྱིས་དཔོན་གཡོག་ཚང་མ་རི་རྩེར་ཕེབས་པར་ཤིང་
ལྗོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚལ་གྱི་དབུས་སུ་ལྷ་ཁང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་བཞེས་པ་གཡས་གཡོན་ཆོས་འཆད་དང་
སྐྱབས་སྦྱིན་མཛད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཇོ་བོ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆུང་བ་བཞི་བཞུགས་པའི་འཁོར་དུ། བླ་མ་དབུ་ཞྭ་སྣེ་རིང་དང་ཆོས་གོས་གྱོན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་གཡས་ཀྱི་གྲལ་མགོར་བླ་མ་ཞལ་དཀྱུས་རིང་ཞིང་སྐུ་གཟུགས་ཆེ་ཙམ་དང་། དེ་གའི་གཤམ་ཨང་གི་བཞི་པར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། གཡོན་
གྱི་གྲལ་མགོར་ཁྲི་སྟོང་པའི་མདུན་དུ་རྡོར་དྲིལ་བཞག་པ་ཞིག དེའི་འཁོར་དགའ་ལྡན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

640

ཁྲི་པ་བྱ་ཁྱུང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འདྲ་བ་ཞིག་བཞུགས་པ་བླ་མ་གཞན་རྣམས་འདི་ཡིན་སྙམ་པ་མ་བྱུང་། གཞན་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཡང་གྲལ་མཐར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཞལ་

འདོན་ཞིག་མཛད་པ་ལྟར་སྣང་། སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་གྲལ་གཤམ་ནས་ཕྱག་གསུམ་མཛད་དེ་གཡོན་གྱི་ཁྲི་ཁར་བཞུགས་པར་བྱམས་པས་གསུང་འགའ་ཞིག་གསུང་།
ངེད་རང་ཡང་སྡོད་རྩིས་བྱས་པར་སྐུ་ཞབས་ཀྱིས་ཁྱོད་སོང་ལ་ནང་ལ་ལྟོས་སོགས་
གསུང་འགའ་ཞིག་ཕེབས་པ་ལྟར་ངེད་རང་ཕྱིར་ལོག་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལ་
འབྱོར་པ་ཞིག་རྨིས། བྱམས་པས་གསུངས་པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་ཐོས་པ་རྨི་ལམ་ལ་

དག་སྣང་བྱེད་ཀྱིན་མེད་པའི་སྟབས་བརྗེད་འདུགགཞན་ཡང་ཉི་ཟླ་གཟས་བཟུང་བ་དང་། ཇག་རུང་འདུ་ཁང་གི་ཀ་རིང་ཆག་པ། མཛོད་སྤུ་བཅད་པ་སོགས་རྨི་ལྟས་མཚན་མ་སྔ་ཕྱི་མང་དུ་བྱུང་། ཚེས་གཉིས་ནས་
བསྙུན་གཞི་ཡང་སྔོན་གྱི་དུག་རོ་རྙིང་པ་འཕར་བ་དང་། སྐབས་འགར་ཐུགས་བོག་པ་
དང་། ཚ་གྲང་ངོས་མ་ཟིན་པ་སོགས་བྱུང་བ་སྐུ་གཟུགས་ལ་སྣུམ་བྱུག་དང་། ངེད་ལ་ཁྱོད་རང་ངའི་གཟུགས་པོ་ལ་བྱམས་ཤིང་ལག་པ་འཇམ་པའི་འཕུར་གྱིས་གསུངས་

པ་ལྟར་ངེད་ཀྱིས་སྐུ་གཟུགས་ལ་བྱུག་པ་ཕུལ་བས་ཅུང་ཟད་བདེ་སྙམ་འདུག་གསུང་།
ཚེས་ལྔ་ནས་བརྒྱུད་པ་བླ་མ་དང་ངེད་རང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་གྲྭ་པ་ཉེར་གཅིག་གིས་མགོན་པོ་བར་ཆད་སེལ་བའི་གཏོར་སྒྲུབ་དང་། ཚོགས་ཆེན་ནས་ཀྱང་ཞབས་བརྟན་ཅི་རིགས་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཞབས་བརྟན་ལ་ཤིན་ཏུ་འབད་པར་བྱས། མདོ་དབུས་ཀྱི་དགོན་པ་གང་ཡོད་དུ་མང་ཇ་གཏོང་རྩིས་ཀྱིས་འཕྲལ་བདེར་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་དགོན་པ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

641

ལྷག་ལ་སེ་ར་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། དབུ་མཛད་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས། རབ་འབྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་དང་དེ་བཞིས་ཡི་གེ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ངེད་ཀྱིས་བྱས་ནས་གཏོང་རྩིས་བྱས་སྐབས་གོང་ནས་རྗེས་སོར་འཕྲལ་དུ་
ཡི་གེ་གཏོང་ཨེ་ཐུབ་མི་ཤེས། ང་ལ་འདོད་པའི་རེ་བ་བསྐང་ཆེད་དགོན་པ་ཚོར་ཡི་གེ་འདི་འདྲ་ཐོང་གསུངས་ནས། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་སྟོན་དང་། ཆོས་འཆད་ཉན་
ལ་འབད་པ་བྱེད་དགོས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་གི་ས་བོན་གནང་ཞིང་། དགོན་ཁག་འགར་ན་བཟའི་རིགས་ཀྱང་གནང་བ་དང་བཅས་དགོན་པ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་མང་ཇ་དང་། སྒྲུབ་སྡེ་ཉེར་ལྔ་ལྷག་ལ་མཆོད་ཐེབས་བཅས་ཡི་གེ་དང་མི་སྣ་འཕྲལ་དུ་རྫོང་བདའ་བྱས་པས་ཧོར་བོད་དང་གསེར་ཁོག་ཕྱོགས་སུ་ཞབས་བརྟན་ཀྱང་ངོས་དག་བྱུང་འདུགདེ་ནས་དཔྱིད་ཀ་ཐ་མ་ཕྱི་མའི་ཚེས་ནས་སྐུ་བསྙུན་རིམ་པ་བཞིན་དྭངས། མ་
གཞི་སྔར་དང་མི་འདྲ་བར་ཁྱི་ལོ་ནས་ཐུགས་དམ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད་པའི་མུ་ཡིན་ནའང་། འདི་ནས་མཇལ་ཁ་གནང་བའི་སྐབས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཉིན་པར་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཐུན་གཉིས། མཚན་མོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཟིམ་པ་མེད་པར་
ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དེ་མིན་སྐབས་ཞལ་
འདོན་གཞན་མི་མཛད་པར་བརྒྱད་སྟོང་ཚར་སོ་གཉིས་འདོན་དགོས་ཡོད་གསུངས་ཏེ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་ཐུན་མཚམས་སུ་བརྒྱད་སྟོང་འབའ་ཞིག་གསུངས་པའི་སྐབས་འགར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས། སྐབས་འགར་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་སྐྱོ་ཉམས་དང་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ཡང་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

642

ཡང་གསུངས་པར་ངེད་ཀྱིས་ཞུས་ནས་སྐུ་བསྙུན་ཆེར་མ་དྭངས་པ་དང་། ཚ་བ་ཡང་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་སྐུ་རླུང་དང་ཐུགས་འོ་བརྒྱལ་སོགས་ཤས་ཆེ་བས་ཐུགས་ལྷོད་པར་མཛད་བཞུགས་ན་དགའ་བ་འདྲ་ལགས་ཤིང་། དེ་མིན་ཡང་ད་རེས་སྐུ་ཞབས་རང་ནས་སྐུ་ཚེའི་ཚེ་སྒྲུབ་ཤིག་གམ། རྟ་མགྲིན་གྱི་སྐུ་མཚམས་ཤིག་གནང་
རྒྱུ་བྱུང་ན་ཞེས་ཡང་ཡང་ཞུས་ཀྱང་མི་དགོས་གསུངས་ནས་མ་གནང་། ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་དྲུག་རྒྱལ་ཕུར་འཛོམ་ཉིན་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་གྱིས་གཙོ་བའི་ལྷ་ཁང་
གསུམ་གྱི་རྟེན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད།
རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་འདི་ལ་དགའ་ལྡན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་ཕེབས་ནས་ཐིམ་པའི་ཉམས་ཤར། བྱིན་རླབས་ཆེ་བས་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་
གསུངས་ནས། ངེད་ལ་ཕྱག་མདུད་དམར་པོ་དང་། ཨ་མ་དང་གཉེར་པ་ལ་ཡང་ཕྱག་མདུད་དཀར་པོ་རེ་གནང་། མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་དུས་སུ་ང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར་ངེས་པའི་ང་ལ་འབྲེལ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་དེ་དུས་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་གསུངས། ངེད་ནས་ལགས་དེ་སྐབས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ཚུན་ད་དུང་སྐྱེ་བ་མང་པོ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་ཞེས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཞུས་པ་དང་། དགེ་འདུན་པ་མང་མས་ཀྱང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་མཛད་སོང་། ངེད་དང་། རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ལ་ལྷ་ཁང་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་མཆོད་རྫས་སྐོར་ཐམས་ཅད་ལ་དཀར་ཆག་དེབ་ཡིག་ཞིབ་པར་གྱིས།

ནང་རྟེན་ཁྲོད་སྐུ་མང་པོའི་ནང་གཞུག་རུལ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་གཟུངས་གཞུག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

643

མེད་པ་ཡང་སྣང་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུངས་གཞུག་འབུལ་སྐྱོར་དང་། སྐུ་འདྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུས་དང་། ཞལ་གསེར་དང་། སྤྱན་འབྱེད་ཀྱང་ཐོང་གསུང་། ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་པས་འགའ་ཞིག་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་བསྟར་དུ་མཛད།
ཉིན་གཅིག་འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་གཞོན་ཉམས་ཤིན་ཏུ་
ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དབུའི་སྟེང་དུ་བཞག ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་དང་སྤྱན་བཙུམ་པར་མཛད་པའི་རྗེས་ལ་འདི་ངའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་འདྲ་སྐུ་ཡིན་པས་ད་ངས་བླ་མ་གཞོན་པ་ཞིག་བྱེད་གསུངས་པར། ངེད་ཀྱིས་མིག་མཆི་མ་བླགས་ནས་ལགས་དེ་
འདྲ་མི་གསུང་བར་ཞུ། སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཞབས་པད་བརྟན་ནས་བཞུགས་ན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་ཞུས་པར་ཨ་ཙ་མ་ཁྱོད་རང་སེམས་མ་འཚེར་རྩེད་མོ་ཡིན་གསུངས་པ་བྱུང་ཡང་སེམས་མ་བདེ་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ད་ལོ་རྒན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མི་ལྕོགས་ཤིང་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་ཡང་དཀར་པོར་སོང་འདུག་གསུང་ཞལ་ཚོམ་ཤད་ཤད་མཛད། དབྱར་ཚ་བ་དང་དགུན་གྲང་བ་མི་ལྕོགས། གཉེར་མ་ཡང་འདི་འདྲ་འདུག་གསུང་ཕྱག་ཞབས་སྟོན་པར་མཛད། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ང་ལས་གཞོན་ཞིང་། རྗེ་དྲུང་ཡང་ང་མར་ཡོང་སྐབས་ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་ཡིན། ཁོང་རྣམས་ཀྱང་གཤེགས་འདུག བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་དེ་ང་དང་ལོ་མཉམ་ཡིན་པ་ཁོང་ཡང་མི་འདུག་གསུང་བ་སོགས་ཐུགས་དགོངས་གཞན་གྱི་གསུང་འཕྲོས་ཨེམ་ཆི་ཆོས་རྗེ། རབ་འབྱམས་
པ་རྣམ་པ་ཚོ་དང་བཅས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་།
གཟིམ་པའི་སྐབས་ན་བཟའ་གཞན་རྣམས་བསིལ་ཞིང་ཨར་ཐི་དམར་པོ་ཞིག་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

644

བཞེས་ནས་གཟིམ་ཆུང་ནང་དུ་ཕར་ཕེབས་ཚུར་ཕེབས་མགྱོགས་པར་མཛད་ནས་སྔ་མོ་འདི་འདྲ་བྱས་ཏེ་གཅིག་པུར་འགྲོ་སྐབས་སྐྱིད་པོ་ཡོད་པས་ད་དེ་འདྲ་འགྲོ་རྒྱུ་
བྱུང་ན་ཨང་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུང་བའི་སྐབས་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་

བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དེའང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་རག་ལས། ད་དུང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་འདི་སྙེད་མཛད་རྒྱུ་ཡོད་སོགས་དང་། སྔོན་གྱི་དམ་པ་འདི་དང་འདཱི་སྐུ་ཚེ་
ཡུན་རིང་བ་འདི་མཛད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་ཞུས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་། དེ་འདྲ་ཞུ་རིགས་ལ་སྐྱོན་མེད་གསུངས་པ་རང་ཅག་གི་སེམས་གསོས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འདུག བཞི་པའི་གནམ་གང་སྤེན་པ་བེའུའི་འགྲུབ་སྦྱོར་ལ་སྐུ་འདྲའི་
གཟུངས་གཞུག་ཕུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནང་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་གནས་འབྲིང་པོ་

མཛད་དེ། དེ་ཉིད་དུ་བསྣམས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དང་། དབུ་ཞྭ་སྣེ་རིང་རྣམས་ད་ལམ་བླ་
མ་ཞྭ་ལུ་ཚང་ལ་བྱིན་ནས་སྔར་གྱི་ཞལ་བཞེས་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་དགོས་
ཞེས་དང་། རྡོར་དྲིལ་གཞན་མ་འདི་ཁྱོད་རང་གི་བླ་མ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་དེ་ལ་ཕུལ་
ཅིག་གསུངས། བཀྲ་ཤིས་ཚར་མ་ཐག་ཏུ་ངའི་སྐྱེ་བ་འདཱི་དོན་རྣམས་རྫོགས། ཁྱོད་
དབུས་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་གཅིག་པོ་ཡིན་པས་ཞེ་བློ་བདེ་གསུངས་པར་ངེད་ཀྱིས་ཐལ་མོ་

སྦྱར་ནས། ལགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་དོན་ལ་འཛད་པ་
ཅི་ཡོད། ལྷག་པར་ད་ལྟའི་སྐབས་བསྟན་པ་ཕྲ་ཉག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱེད་མིན་པ་མེད་ན་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བར་མཁྱེན་ཅེས་ཚིག་གྲ་འགྲིགས་མི་འགྲིགས་དང་

བཅས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ངེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤུ་ཟིང་ངེ་བར་གྱུར། འོན་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་ཞབས་བརྟན་བསྒྲུབ་པ་ལས་འོས་མི་སྣང་བསམས་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

645

སྔར་མུས་བཞིན་ཞབས་བརྟན་ལ་འབད་པར་བྱས།

ཆོས་སྐྱོང་ལ་ཡང་ཞུས་ཀྱང་མ་གཞི་འདི་ལོར་ཆོས་སྐྱོང་དངོས་ཕེབས་དཀའ་བར་སྣང་བས་དོན་ལ་ཐིག་པོ་རང་བྱུང་མ་སོང་། ཉིན་དེ་གའི་ཕྱི་དྲོར་ངེད་རང་མ་
གཏོགས་སྐུ་མདུན་དུ་སུ་ཡང་མེད་པར་བདག་ལ་དེ་རིང་སྐར་མ་ཡང་བཟང་། ངེད་རང་གཉིས་བོད་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་འདྲ་བྱེད་དགོས་གསུངས་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་གསུང་མང་པོ་ཞིག་ཕེབས། དེ་གོང་ནས་ལྷ་སའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་ཕྱག་སྟོང་སྒྲོན་འདུག་ཅེས་གསན་འདུག་པ་དེ་གླེང་གཞི་ལྟ་བུར་བྱས་ནས། སྔོན་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་
བ་བྱས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པར་མཛད། བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་ཕྱག་སྟོང་སྒྲོན་པ་ཅི་ལགས་ཞེས་ཞུས་པར། དེ་ཅུང་སྔ་འདུག སྐུ་ཞབས་བདུན་པའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་པས་འོན་ཀྱང་ཁྱད་མི་སྣང་གསུངས། ཁྱེད་རང་སོང་ལ་ཆོས་ཟབ་ལ་དཀོན་པ་རྣམས་ཉོན། སྔོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པ་རྣམས་དང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་
འཁྲུངས་ཡུལ་རྒྱ་མ་ཁྲི་ཁང་སོགས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས། འབྲས་སྤུངས་ལ་

བྱམས་མགོན་གྱི་གོས་སྐུ་འདོམ་ཉེར་ལྔ་པ་ཞིག་ཞོག དགའ་ལྡན་གྱི་གསེར་གདུང་
ཆེན་མོར་སྟོང་མཆོད་རྒྱུན་ཚུགས་ཤིག་ཨེ་ཐུབ་ལྟོས། དཀོར་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་
ཆེད་ཡིན། ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། འོལ་ཁའི་བྱམས་པ་རྣམས་ལ་སྣམ་སྦྱར་རེ་ཕུལ་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ། མི་འགྲུབ་མི་སྲིད། གཞན་འདི་དང་འདི་གྱིས་སོགས་ཞལ་བཀོད་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རྗེས་སོར་ངེད་རང་འགྲོ་སྐབས་གསུངས་ན་ཞུས་པས། དེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

646

སྐབས་ཀྱང་བཤད་ཆོག་མོད། དེ་རིང་རང་དགར་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས། ཁྱོད་རང་ད་དུང་ཆོས་ཉན་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་གང་ལའང་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་གྱིས།

རྗེས་སོར་ངའི་སྐུ་སྐྱེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡག་པོ་སློབས། རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་འཕྲོད་པར་
གྱིས། རྒྱུན་པར་གཟུགས་པོར་བཅའ་ག་དང་། ཁ་འདོན་འདྲ་མ་ཆག་པར་གྱིས་

སོགས་དང་།

འདི་ལོར་ངེད་རང་དགོན་པར་འགྲོ་སྐབས། དགོན་པ་ཚོར་འདི་འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་སྣང་བས་སེམས་དགའ་སྡུག་གཉིས་
ཀྱིས་ལེགས་པར་ཉན་ཡང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་ཅང་མི་རྙེད་པར་བློ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར། ཚེས་གཅིག་ལ་དགོན་པར་ཕེབས་རྒྱུའི་རིངས་ཁྱད་ལྟ་བུར་མཛད་ནས་ཚེས་བཅུ་ཙམ་ལ་ཐོན་པར་མཛད་རྩིས་ཀྱིས་གཉེར་པ་ནང་སོར་གསུངས་ནས་གྲ་འགྲིགས་ཐོགས་མེད་
བྱས།

ལོ་བསྟར་གྱི་ལྷ་མོ་འབུམ་ཐེར་རེ་གསུངས་པའི་གྲོལ་ཉིན་གཤེགས་གཏོར་
གཏོང་གི་ཡོད་པ་ལྟར། ཚེས་གཅིག་ལ་གཤེགས་གཏོར་གྱི་དབུར་གློ་བུར་དུ་ཕེབས་
ནས་འཕྲིན་བཅོལ་རྒྱས་པར་གནང་། ཚེས་གཉིས་ལ་རྒྱལ་གསོལ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དཔངས་བསྟོད་གནང་། ཇག་རུང་དགོན་པའི་ཁྲི་བརྗེ་རྒྱུའི་དོན་དུ་མི་གཏོང་རྩིས་

ཀྱི་བཀའ་ཤོག་འཕྲལ་དུ་བསྒྲིགས་པ་གནང་། དེ་ཉིན་སྐུ་མདུན་ན་ངེད་རང་མེད་པ་
ཞིག་གི་སྐབས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ལ་ཡུན་རིང་གཟིགས་པ་གནང་འདུག་པ་ཞལ་གཟིགས་ཤིག་བྱུང་བར་ངེས། འདི་ལོར་ས་རིས་རབ་འབྱམས་པར་ལེའུ་ཐོ་གསར་དུ་བཟོ་བཅུག་ནས་ཉིན་བསྟར་གྱིས་གཟིགས་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

647

ཚེས་གྲངས་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པར་སྣང་བའི་ངང་ནས་ཚེས་བརྒྱད་འདི་འགྲུབ་སྦྱོར་བཟང་བ་ཞིག་འདུག་གསུངས། འདི་སྐབས་རྣམས་སུ་སྐུ་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་ཚུལ་དང་། ཞལ་འདོན་ཐུགས་དམ་སོགས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ལྷོད་པར་མཛད་དེ། འཆག་པའི་གཏམ་འདྲ་གནང་ནས་སྤྲོ་བར་མཛད། ཚེས་ལྔའི་ཉིན་ངས་བརྒྱད་སྟོང་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་བཏོན་པས་ཚར་སོ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ཙམ་སོང་བའི་འཕྲོ་རྗེས་ནས་འདོན་གསུངས་ནས་བཞག་པ་རྗེས་སོར་བལྟས་པས། འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ལེའུའི་མཇུག་ཙམ་སླེབས་འདུག་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཕེབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མངོན། དེ་གའི་ཕྱི་དྲོ་ནས་གཟུགས་ཅུང་མི་བདེ་བའི་ཉམས་འདུག་
གསུངས།

ཚེས་དྲུག་གི་སྔ་དྲོར་ངེད་སྐུ་མདུན་དུ་བསྙུན་འདྲིར་སོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་།
ཐོག་མཐའ་བར་གྱི། ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྟག་ཏུ་འཛིན་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སླེབས་བྱུང་གསུང་ཕྱག་དབང་དང་ཐུགས་དགའ་དགའ་མཛད། བསྙུན་འདྲི་ཞུས་པས། ས་

རླན་ཡིན་པ་འདྲ། སྐྱོན་མི་འདུག ཁྱོད་ལ་མདང་རྨི་ལམ་འདྲ་ཨེ་བྱུང་གསུངས་པར་མ་
བྱུང་ལགས། སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེར་རྟགས་ཉམས་གང་འདྲ་བྱུང་ཞུས་པས་ཅང་མ་བྱུང་གསུངས། དེ་ནུབ་ངའི་རྨི་ལམ་ལ་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲི་ཁར་བཞུགས་ནས་

ཉིད་ཀྱི་མཚན་ནས་བཟུང་ནས་འདས་བསྔོ་མཛད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ངེད་ནས་ཞུར་མ་སྤོབས། ཆོས་སྐྱོང་ལ་ཞུས་ཀྱང་སྐུ་རྟེན་གྱི་འཕྲུལ་ཞིག་ལས་ཡིད་འདྲོངས་མ་བྱུང་།
མ་གཞི་ཞབས་བརྟན་སྒྲུབ་མུས་ཡིན་ཡང་སླར་ཡང་གྲྭ་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་དགོན་པར་ཡར་མི་གཏོང་རྩིས་ཀྱི་གྲ་བསྒྲིགས། ཨེམ་ཆི་ཆོས་རྗེ་དང་། སྨན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

648

བཟང་པོ་ངེད་དང་བཅས་བསྙུན་གཡོག་ཞུས། སྔར་ནས་གསུང་ལུགས་དང་རྟགས་སོགས་གང་ནས་བཟང་རྒྱུ་མེད་པར་མ་ཟད་བསྙུན་ཚུལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འདུག་ཅིང་ངེད་རང་ཚང་མས་གླེང་ནས་རབ་རོབ་ཏུ་གྱུར་པར། སྐུ་ཞབས་ཉིད་ནས་སྐྱོན་མེད་གསུང་། བསྙུན་ཆེ་རྒྱུ་མི་སྣང་ཡང་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པར་གྱུར། དེ་ནུབ་
ངེད་རང་སྐུ་མདུན་དུ་ཉལ།
ཕྱི་ཉིན་ཚེས་བདུན་ལའང་ཅུང་ཟད་འཇམ་པ་མ་གཏོགས་སྔར་ཉིན་ལྟར་སྣང་། འཕྲལ་དུ་ཞབས་བརྟན་གྱི་གྲ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། ཞབས་
བརྟན་ཕུལ་བས་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་ནས་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡང་སེམས་བྲེད་པ་ཙམ་དུ་གདའ། དེ་ནས་འཕྲལ་དུ་ཡཱ་མུན་དང་དགོན་པར་མི་སྣ་བརྫངས། ཞབས་བརྟན་ཀྱང་ཧུར་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུབས། དེ་ནུབ་ཀྱང་ངེད་སྐུ་མདུན་དུ་གཅིག་པུར་བསྡད་པས་ཅུང་ཟད་འཇམ་པར་མཛད་ནས་ངེད་ལ་ད་རེས་འདི་དགའ་རྒྱུ་རང་མི་སྣང་། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཆེར་མེད་གསུངས་ནས་ཞབས་བརྐྱངས་ཏེ་མཉེས་གསུངས་པ། ཞབས་མཉེས་བཞིན་དུ་ངེད་ལ་ཞལ་འོ་དང་མགོ་ལ་ཕྱག་བྱུགས་མཛད། སྔོན་ཁྱོད་ལ་
ང་དྲིན་ཆེ། ད་ང་ལ་ཁྱོད་དྲིན་ཆེ་བས་ཁྱོད་བློས་མི་གཏོང་གསུངས་ནས་རེ་ཞིག་གི་
བར་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་སྐྱོ་བར་མཛད།
དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་ཡོང་ནས་བསྡད། ནམ་ལངས་ནས་སྐུ་ཅུང་བདེ་ཉམས་འདུག་གསུང་། ཕྱག་དང་དབུ་ལ་ཁྲུས་ཀྱང་གནང་སྟེ་བསིལ་བར་མཛད། སྤྱན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ཡང་གཟིགས་པ་དང་སྐུ་མདུན་ལ་གཞན་སླེབས་པ་ལྟར་མཛད། མཚམས་ཤིག་ཨེམ་ཆི་ཆོས་རྗེ་ལ་ནམ་མཁའ་ནས་ཁ་བཏགས་སླེབས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

649

བྱུང་གསུངས་པར། ལགས་གང་གསུང་ཞུས་པས། ཆར་བབ་ནའང་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་བཞུགས། དེ་ནས་ངེད་སླེབས་པ་དང་ངེད་ལ་དེ་རིང་ཚེས་དུ་ཡིན་གསུངས་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས། ལགས་དེ་རིང་ཚེས་དྲུག་ཡིན་ཞུས་པར་ཞལ་འཛུམ་པ་ཞིག་མཛད་པ་དོན་ལ་ཚེས་བརྒྱད་དུ་གཤེགས་རྒྱུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་གཏད་དེ། དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་བསུ་བ་

ཡང་འབྱོར་པའི་རྟགས་སུ་གོ །
དེ་འཕྲལ་རྒྱལ་རྫོང་དང་བཟློག་ཆེན་བཏང་། ཁྲུས་གསོལ་ཞིག་གྱིས་གསུངས་

པ་ལྟར་ངེད་ཀྱིས་ཁྲུས་གསོལ་དང་མཎྜལ་ཕུལ། རྗེ་ཉིད་ནས་ནང་རྟེན་ཐུབ་པ་སོགས་
ལ་དབུ་གཏུགས་ནས་སྨོན་ལམ་མཛད་དེ་ཞབས་བརྐྱང་བ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནས་ཞལ་འདོན་གནང་སྟེ་ཡུན་རིང་ཞིག་བཞུགས། སྔོན་ནས་ཐུགས་དམ་ལ་བསྡད་རིགས་གསན་ཚེ་གསོན་པོའི་དུས་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་རྒྱུ་མེད་པར་འཆི་ཚེ་ཀྲོང་ངེ་སྡོད་པ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུ་མེད། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་གློ་གཡས་པ་ཕབ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་མཛད་པས། ང་རང་འདའ་ཚེ་ཉལ་ནས་རང་འདའ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་ངེད་ཀྱིས་སེམས་ལ་དྲན་ནས་ད་ལམ་སྔོན་གྱི་གསུང་

ལུགས་དེ་དང་འདྲ་བས་ངེས་པར་གཞན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་མིན་ཐུགས་དམ་ལ་
བཞུགས་པ་དྲག་བསམ་ཡིད་ངོར་ཤར་ཙམ་བྱུང་། དེ་མ་ཐག་ཡར་བཞེངས། ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ཕྱག་གཡས་མགུལ་ཕུར་བསྣམས། ཕྱག་གཡོན་མཉམ་གཞག་
མཛད་དེ་རྟ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བཏབ་ནས་སྤྱན་ཧུ་རེ་
གཟིགས་པ་ཞིག་མཛད་ནས་ཕུར་པ་ངེད་ལ་གནང་བ་འོད་གསལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

650

ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཕྱིར་ཟློག་པར་མཛད་པའི་རྟགས་སུ་གོ །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་རྒྱུན་པར་སྐུ་གཟུགས་ལ་འཆང་བའི་འཕེལ་
གདུང་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕན་དུ་རེ་ནས་བཞེས་ན་ཞེས་ཞུས་པར་མི་དགོས་ཁྱོད་རང་གིས་གྱིས་ཤིག་གསུངས། ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཕུལ་བས་འཛུམ་པ་མཛད་ནས་བཞེས། དེ་འདྲ་མ་བྱེད་སྐྱོན་མི་ཡོང་ཞེས་གསུང་གི་ཐ་མ་སྩལ།

༡༣༽༧རྗེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཚེ་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་འཇུག་ངོས་དགོངས་པ་ཆོས་ཀློང་དུ་ཕེབས་པས་ཆས་འཇུག་སོགས་ཕུལ་བ་དང་རྣམ་དཀར་དགེ་སྒྲུབ་དང་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་པ། འདའ་ཁའི་ལུང་བསྟན་ཚིགས་བཅད་མ། ཉམས་སྣང་ཁྱད་པར་བ་རེ་བྱུང་།

ངེད་ནས་སྐུ་ཞབས་ཚེ་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཚེ་གཟུངས་འུར་གྱིས་

བསྒྲངས་པས་རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཚེ་གཟུངས་གསུངས་པ་ངེད་ཚོ་ལས་ཀྱང་སྒྲ་གསལ་ལ་མགྱོགས་པར་འདུག དེ་ལྟར་ཚེ་གཟུངས་གསུང་བཞིན་པའི་མུ་ནས་སྐུ་གཟུགས་དྲང་པོར་བསྲང་། རྡོར་སྐྱིལ་བཤིག་ནས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་། ཕྱག་གཡས་

དཀུ་གཡས་དང་། གཡོན་བརླ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་

སྤྱན་རས་གཟིགས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའམ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཉམས་སྟབས་
ཀྱིས་(རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ་མེ་སྟག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༦)དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་

གཏད་པའི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་མཛད་པར་རང་ཅག་རྣམས་མགོན་དང་བྲལ་དོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་དང་། སླར་ཡང་ཕེབས་རེས་རེ་ཞིག་ལང་ལོང་དུ་གྱུར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

651

ནས་གསོལ་བ་ཡུན་རིང་བཏབ་ཀྱང་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གོ་ནས། འཛམ་གླིང་གི་ཉི་མ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ས་ལ་ལྷུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་

ཚོར་བས་ཡུན་རིང་དུ་མྱོས་པ་སླར་དྲན་པ་ཅུང་རྙེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་མ་

ཐོབ་རིགས་ལ་གསང་ནས་ངེད་དང་ཆོས་རྗེ་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་སོགས་འགའ་
དང་བཅས་ཀྱིས་སྐུ་ཆོས་དང་རིགས་ལྔ་དང་གཙུག་ཏོར། སྟོད་གོས། སྨད་གོས་དང་
ཕྱག་མཚན་རྡོར་དྲིལ་རྣམས་ཕུལ། ཐུགས་དམ་སྐབས་སྐུ་གཟུགས་སྔར་བས་ཆ་
སུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཆུང་ཞིང་། འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། དབུའི་གཙུག་ཏོར་འབུར་བ་གསལ་བ་དང་། ཞལ་རས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུར་
གསལ་ལ་ཞལ་མཆུ་དང་མཁུར་ཚོས་ཤིན་ཏུ་དམར་ལ་གསལ་བ་སྤྱན་ཡང་སྔར་གྱི་

ཉམས་དང་མི་འདྲ་བར་སྤྱན་དཀྱུས་ཕྲ་ཞིང་རིང་བ་འབྱེད་བཙུམ་རན་པའི་སྣ་རྩེར་གཟིགས་ལ་སྨིན་མཚམས་སུ་རི་མོ་སུམ་བསྒྲིགས་མ་གཏོགས་ཀང་ཀང་དང་ཞལ་ཞུམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ། སྔར་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ཤངས་ལ་སྐྱོན་ཞིག་གིས་ཅུང་ཟད་མི་མངོན་པར་ཡོ་ཡོད་པ་དེའང་དྲང་དུ་སོང་ཞིང་། ཞལ་འཛུམ་པའི་མདངས་ཆགས་པ། འོད་དྲི་མ་མེད་པ་འཕྲོ་བ་སོགས་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་
དབང་ཕྱུག་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པར། སེམས་དགའ་བའི་ཐམས་ཅད་དད་པ་དང་དག་སྣང་ཚད་མེད་པར་གྱུར། སྔོན་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚེ་གཞན་རྣམས་ལ་འདི་འདྲ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདུག་པ་དང་། ཁྱད་པར་སྐུ་མཚན་བཟང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རང་རྟགས་སུ་གོ་ནས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

652

དེ་ནས་ངེད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཎྜལ་ཕུལ་ཏེ་ཐུགས་དམ་གྱི་སྙན་གསན་དང་།
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་པར་ཞུས། འདི་ལོར་ཐན་པའི་མུ་ཡིན་པ་བཅས་ཆར་
རྐང་ནས་མ་བབས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཛད་པ་ནས་གློ་བུར་དུ་ཆར་བབས། དེ་ནུབ་སྐུ་མདུན་རང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་བསྡད་པའི་
གླིང་བུ་དང་ཌ་མ་རུའི་སྒྲ་གསལ་བར་ཐེངས་འགའ་ཐོས། ཕྱི་ཉིན་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་
ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཅིང་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བླངས། སྤྲུལ་སྐུ་
མྱུར་འབྱོན་གྱི་གསོལ་འདེབས་བསླུ་མེད་མ་དང་། བློ་གྲོས་ཀུན་བཟང་མ་གཉིས་དེ་
འཕྲལ་རྩོམ་ཞིང་མཎྜལ་དང་བཅས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཐུགས་ཀའི་ཐད་ནས་ཡོང་ཡོང་ཟེར་བའི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལན་གསུམ་བྱུང་བ་རང་དང་ཨ་མ་དང་རབ་འབྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་སོགས་འགས་གསལ་བར་ཐོས། ཞག་ལྔའི་བར་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། ནམ་མཁར་འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇའ་དཀར་པོ་སུམ་བསྒྲིགས་ཤར་ནས་ནུབ་ཏུ་འཐེན་པ་ཡང་ཡང་ཤར།
བཅུ་གཅིག་གི་ཉིན་ཆར་དྲག་དང་འབྲུག་སྒྲ་ངུ་བ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ས་གཡོ་ཞིང་འོག་ནས་འུར་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་སོགས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་མྱ་ངན་དུ་མངོན། མཚན་མོར་གླིང་མེ་སྦར་བའི་

ནང་ཆར་པ་བབས་པ་རྣམས་སྣུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲེས་ནས་འབར་བ་དང་། བདུན་ཕྲག་བཞིའི་རིང་རླུང་སྤུ་རྩེ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། སྐབས་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་ནང་འཇའ་གུར་འཁྲིགས་པ། སྤྲིན་མེད་པར་ཆར་བབས་པ་སོགས་སྐྱེ་
བོ་ཕལ་བ་རྫི་བོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

653

ཞག་ཕྱེད་གསུམ་སོང་ནས་ཐུགས་དམ་གྲོལ་བའི་ཚེ་སྤྱན་གཡས་པ་བཙུམ། གཡོན་པ་ཆེ་བ་ཙམ་མཛད་པ་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་རིང་དུ་གྲོལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་

འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པའི་བརྡར་བསམ། དེ་མ་ཐག་ཕྱག་གཡོན་པའི་གྲུ་མོ་ལས་མར་ཁུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་དཀར་པོ། སེར་པོ། དམར་སེར་མདོག་མི་འདྲ་བ་མྱངས་ན་རོ་ཁ་བ་མངར་བ་སོགས་དྲི་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པ་ཉིན་རེ་ལ་ཇ་ཕོར་ཆེ་ཤོས་གང་ཙམ་བབས་པ་ལྷག་པར་གནམ་བསིལ་བའི་སྐབས་མང་བར་འབྱུང་བ་བཅས་བདུན་ཕྲག་གཉིས་དང་ཞག་ལྔའི་བར་བྱུང་།

གཤེགས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཞག་གཉིས་ནས་ཆོས་རྗེ་སྐུ་རིམ་པ། ཞག་དྲུག་ནས་བརྒྱུད་པ་བླ་མ་དང་། བ་ཟ་ཆོས་རྗེ། གཞན་ཡང་རྒྱང་རིང་སློབ་ཆུང་སོགས་
དད་ལྡན་གྱི་བུ་སློབ་ཐམས་ཅད་ཁ་ཆད་བྱས་པ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛོམ་ཞིང་། དགེ་
འདུན་གྱི་སྡེ་ཡང་ཨ་ལག་ཤའི་ཕྱོགས་སུ་གང་བཞུགས་དང་། དཔོན་ཆེ་ཆུང་མི་
བཟང་སོགས་དད་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་དང་། གཞན་མདོ་སྨད་ཀྱི་དགོན་ཁག་དུ་མའི་གདུང་མཆོད་འབུལ་མི་དང་། ཨོར་ཏོ་སུའི་དཔོན་ཆེ་ཆུང་སོགས་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་མང་པོའི་མི་སྣ་གདུང་མཆོད་འབུལ་བ་དང་བཅས་འདུས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསྙེན་རྫོགས། དགེ་
ཚུལ། རབ་བྱུང་སྒྲུབ་མི་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ཁྱིམ་པའི་རིགས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དགེ་
བསྙེན་དང་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཉིན་མཚན་མེད་
པར་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་གྱུར། མཆོད་པ་ཡང་སྐུ་མདུན་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུས་གསུམ་དུ་མཆོད་མེ་ཡོན་ཆབ། སྤོས་འབྲུ། ཞལ་ཟས་སུམ་བརྒྱ་རེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནུབ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

654

རེ་བཞིན་ཞག་ཞེ་དགུའི་བར་མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་སུམ་བརྒྱ་རེ་དང་། བདུན་མཚམས་སུ་
ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་སྟོང་མཆོད་རྒྱས་པ་རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་བཅས་ཕུལ་ཞིང་། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ངེད་ཀྱིས་གསར་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་བླ་མའི་
རྒྱུན་མཆོད། སྤྲུལ་སྐུ་མྱུར་འབྱོན་གྱི་གསོལ་འདེབས་བཅས་ཚར་རེ། དགེ་འདུན་
མང་མས་ཁྲུས་གསོལ། བླ་མ་མཆོད་པ་སྨོན་ལམ་བཅས་དུས་གསུམ་དུ་ཚར་རེ། གྲྭ་ཚང་ཆུང་བས་གནས་བཅུ་ཚར་རེ། ངེད་དང་བརྒྱུད་པ་བླ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིགས་བྱེད་བདེ་མཆོག་གང་རིགས་ཀྱི་བདག་འཇུག ཚོགས་ཆེན་དུ་བདུན་ཕྲག་ལྔའི་རིང་ཀུན་རིག ཚེ་དཔག་མེད། འཇིགས་བྱེད། ལོགས་སུ་གསང་འདུས། སྨན་བླ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཆོ་ག བཀའ་འགྱུར་བཅས་གསུང་ཞིང་། བདུན་གྱི་ཉི་མ་གཉིས་སུ་མ་ཎི་བསྒྲུབས་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེས་དུས་འདའ་བར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ནི། སྔོན་དུ་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་རྟེན་གྱི་ནང་གཞུག་ཅིག་ལ་གདུང་རུས་ཡོད་པ་གཟིགས་
ནས་ངེད་ལ་ཁོང་རྣམ་པ་ཚོ་ས་མཐོན་པོར་གནས་པའི་སྐུ་གདུང་ཡིན་སྟབས་རིལ་པོར་བཞག་པ་རང་བྱུང་ཡོད་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་གསུང་། ཉིན་གཅིག་ཨེམ་ཆི་ཆོས་རྗེ་སྐུ་མདུན་དུ་ཡོད་པར་བྱ་ཁྱུང་གི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་ནས་བདུད་རྩི་བབས་པ་གླེང་བ་ཆུ་བབས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། དེ་བས་ཀྱང་སྣུམ་རང་བབས་ན་བདུད་
རྩི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་སྣང་བ་མ་བྱུང་ཡང་། ད་བསམ་ཚེ་སྣུམ་བབས་པ་སོགས་གསུང་ཇི་ལྟ་བར་བྱུང་བས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ངེད་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

655

བརྒྱུད་པ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས། ཆོས་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རབ་འབྱམས་པ་སོགས་གཞི་བྱེས་ཚང་མས་གྲོས་བྱས། སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་ཞྭ་ལུ་རིན་པོ་ཆེར་ཕལ་ཆེར་ཞུགས་སུ་འབུལ་རྩིས་ཀྱིས་ཞུས་ཀྱང་། འདི་ལོ་སྐུ་ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་

པ་ཡང་དགོངས་གཞི་ཅན་ཡིན་ཤས་ཆེ་ཞིང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཕེབས་པ་སོགས་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་ཀྱང་ཡང་
སྲིད་གསར་ཕེབས་བྱུང་བ་བཞིན། ད་ལམ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ྋརྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མང་པོའི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཏུ། མདོ་སྡེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས། སྐུ་གདུང་ནི་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ་ཞེས་པའི་ལུགས་ལྟར་རིལ་བོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་འཐད་ཅེས་གྲོས་མཐུན་པར་ཐག་བཅད། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྐྱེ་འཆི་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པའང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བཞིན། ད་ལམ་སྐྱབས་མཆོག་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མིའི་ཟོལ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པའི་སྤྲུལ་པའི་ཆུ་འཛིན་གྱི་བཀོད་པ་ཆོས་སྐུའི་ཀློང་ཡངས་སུ་ཐིམ་པའི་མཛད་པ་གཅིག་པུ་འདིས་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་མ་ཟད། སྔར་མ་མཇལ་བ་དང་མ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཚུལ་འདིས་དད་པ་ངེས་འབྱུང་ཚད་མེད་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ནི་ལྷག་པར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་སོ། །
མ་གཤེགས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཞལ་ཆེམས་དང་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ནི་འདི་ལྟར། གཏན་བསླུ་མེད་སྐྱབས་གནས་རིན་པོ་ཆེ། །ལྷ་མཆོག་གསུམ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

656

བཞུགས། །མ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་འདྲེན་མཛད་པའི། །ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་སྙིགས་མའི་སེམས་ཅན་སྙིང་རེ་རྗེ། །མགོན་མེད་པའི་འགྲོ་བ་འདི་
དག་ལ། །ལྷ་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གིས། །དུས་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་མ་གཟིགས་ན། །མ་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟར་བཟོད། །སྤྱིར་འདུས་བྱས་

ཆོས་ལ་ངེས་པ་མེད། །སྒོས་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་སྙིང་པོ་མེད། །ཡང་སྒོས་སུ་མི་ཚེ་མི་རྟག་པ། །ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མི་འདུག་པས། །དུས་རྟག་ཏུ་བསམ་རྒྱུ་ལྷ་ཆོས་ཡིན། །ཚེ་ཕྱི་མར་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བའི་གཞི། །ཚེ་འདི་ཡི་དགེ་བ་སྒྲུབ་ལ་རག །མི་ང་
ཡི་རྗེས་འཇུག་དད་པ་ཅན། །སེམས་རྣམ་གཡེང་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །ལྷ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་རྩེ་གཏོད། །ལས་ཅི་བྱས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བར་བྱ། །སེམས་ཅི་
བསམ་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་སོམས། །ངག་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ལྷང་ལྷང་སྒྲོགས། །ལྷ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །དུས་རྟག་ཏུ་བྱིན་རླབས་འབྱུང་ངོ་ཨང་། །སྔོན་ལས་ཀྱི་

སྨོན་ལམ་དབང་ཆེ་བས། །ཡུལ་ངེས་མེད་ས་མཐར་འཁྱམས་པ་འདི། །ཁྱེད་འབྲེལ་བ་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་ཨང་། །ལར་སྐལ་བཟང་གི་སྨོན་ལམ་རིང་དུ་འཆར། །ཞེས་དང་།ཡང་། མཛེས་མཛེས་ནམ་མཁའི་པདྨོ་དེ། །མཚན་མོ་ཟླ་བའི་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ། །ལྷོ་
སྤྲིན་ནུབ་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲ་དེ། །བྱང་ཤར་ས་ཡི་གཞི་ལ་ཕན། །འཁྲུལ་མེད་དུང་དཀར་
གཡས་འཁྱིལ་སྒྲ། །སྒྲ་སྙན་དཔག་ཚད་བཅུ་རུ་བསྒྲགས། །རི་བོང་གཟུགས་ལ་འབྲུག་རྭ་སྐྱེ། །འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་ས་མཐར་ཁྱབ། །ངེས་དོན་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དང་། །རིགས་ལྔ་ལྷ་ཡི་རི་མོ་ཅན། །བཀྲ་ཤིས་ལྷ་རྫས་དཀར་པོ་དེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འཁྱོངས། །འདི་ཙམ་མ་འོངས་གཏམ་གསུམ་ཡང་། །རེ་མ་ཏི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

657

དང་པེ་ཧར་རྒྱལ། །མ་མོ་བཅུ་གཉིས་བྱ་ར་གྱིས། །ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་བུ་ཁྱོད་
ལ། །སྙིང་གི་གཏམ་ཡིན་སེམས་ལ་ཞོག །ས་མ་ཡ་དྷ་ཐིམ། ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་ལྕགས་བྱ་ལོར་གནང་བའི་ལུང་བསྟན་ནི། ལྕགས་བྱ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ལྔའི་ཐོ་རེངས་ཉམས་སྣང་ཞིག་ཏུ། ཕྲུ་གུ་གསར་སྐྱེས་གཅིག ལོ་ལྔ་པ་གཅིག ལོ་བདུན་པ་གཅིག ལོ་དགུ་པ་གཅིག ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་གཅིག ལོ་བཅུ་པ་གཅིག་བཅས་གཞོན་ནུ་བདུན་བྱུང་ནས། དང་པོས་སྨྲས་པ། མདང་སྐྱེས་ལ་སྙིང་པོ་ཨེ་འདུག་ཅིང་། །གཉིས་པས་སྨྲས་པ། གནས་ལྔ་ཡི་སྐུད་
པ་ཨེ་བསྒྲིམ་ཟེར། །གསུམ་པས། རྟ་བདུན་ནི་འཁོར་ཞག་རེས་མོས་གྱིས། །བཞི་
པས། དགུ་འགྲོས་སུ་ཚུད་པའི་མི་ཆུང་རྣམས། །ལྔ་པས། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པ་རེ། དྲུག་པས། བཅུ་དྲུག་ལ་དྭངས་གསལ་ཨེ་འདུག་ཟེར། །བདུན་པས། བཅུ་ནས་ཉི་ཤུ་བརྒྱ་ཡི་བར། །ལྕགས་སྲོག་གི་མཁར་བ་འཇིགས་མེད་རྣམས། །ཟེར་བ་དང་། མི་སྔོན་པོ་ཞི་ཁྲོའི་ཉམས་དང་། མི་དཀར་དྭངས་གསལ་ཞི་བའི་ཉམས་ཅན་ལག་ན་མེ་ཏོག་རྙིད་པའི་ལོ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་རྩེ་མོའི་འདབ་མ་ཁ་ཕྱེ་བ་ཞིག་རྩ་བ་རང་ལ་བསྟན་ཏེ་ཕྱིན་ནས་གཞོན་ནུ་བདུན་པོ་ལ་འཛུམ་མདངས་ཀྱིས་བལྟས་པ་

དང་། མི་སྔོན་པོ་དེས་ཡར་ལ་ལྟོས་དང་ཟེར་བ་དང་ཡར་ལ་བལྟས་པས། ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལས་ཁ་བ་ལྟ་བུའི་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་ཐུ་ལུ་ལུ་འབབ་བཞིན་འདུག གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་ཁ་བ་ཟེར་བའི་ཉམས་བྱུང་བ་དང་གཉིད་སད་གསུངས།

ཡང་བྱི་ལོར་བྲག་དགོན་རི་ཁྲོད་དུ་གནང་བའི་ལུང་བསྟན་རྣམས་སུའང་འདི་ལོ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

658

སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བས། འོན་ཀྱང་སླར་ཡང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་
ཀྱང་ཡོད་པས། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་དུ། སླར་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། །ལྷ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་བོར་མཆོད་པ་ལས། །བདག་ང་རྒྱལ་རློམ་པར་ག་ལ་བྱེད། །ཅེས་སྐུ་ཚེ་རྗེས་མ་ཕེབས་རྒྱུ་འདཱི་ལུང་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཁུངས་
ལྡན་གྱི་ལུང་བསྟན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། བདག་ལའང་རྗེ་ཉིད་ནས་ཕྱོགས་དང་ངོས་འཛིན་གྱི་རྟགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་ཡོད་པས་སྐྱབས་མཆོག་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་རེ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་
དགའ་བར་བྱེད་པའི་གནས་ཁོ་ན་ལགས་སོ། །
(༡༡༥ ཉ་༢། ༡༨༥ ཐ་༣) ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཟང་པོའི་གཏམ་སྙན་ལྷའི་ཏམྦུ་རའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ཤིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་དེ་མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།

༡༤༽༧རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་དང་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་འབྱམས་ཀླས་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་རོལ་གར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། རྣམ་ཐར་འདི་བརྩམས་པའི་དགོས་པ།

རྗེ་ཉིད་བོད་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་མོར་བཞུགས་དུས་འཇམ་མགོན་འགྲོ་བའི་བླ་མ་
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་རིང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

659

ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་
ཀྱི་བླ་ན་ཞབས་སེན་གྱི་པདྨོ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་བཞུགས་པས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་མིའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ྋཔཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་དབུ་མཛད་པའི་འཕགས་ཆེན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མའི་ཚུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། ཕྱིས་སུ་

གསང་སྟབས་གནང་ནས་ཀྱང་དབུས་དང་མདོ་སྨད་སོག་ཡུལ་རྣམས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་གྱུར་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ། བོད་ན་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་འཕྲུལ་རྗེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕར་སློབ་མ་ཚུར་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན།
ཕུར་བུ་ལྕོག་གི་རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་མའི་གཞོན་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། ཕུར་བུ་ལྕོག་གི་རི་ཁྲོད་འདེབས་པ་དང་ལམ་རིམ་འཆད་རྒྱུའི་ལུང་བསྟན་སོགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་གནང་བ་མཁན་པོ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ལས་བདག་གིས་ཐོས།

མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ནས་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མ། ཐུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མ། གསེར་ཁོག་གི་རྗེ་ཞྭ་ལུ་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན། དཔལ་འབྱོར་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ། འདན་མ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ། བཀའ་བཅུ་བླ་མ་རྣམས་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འདན་མ་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བསྙེན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་
མཚན་ལ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་ཏུ་བཏགས་ནས་བོད་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་ཆས་ཀ་ཐམས་ཅད་གནང་ནས་རྫོང་བདའ་གནང་མཛད་པ་ཡིན།
སོག་ཡུལ་དུ་ཧལ་ཧའི་མཚན་ཆེན་ནོ་མིན་ཧན་ཨེ་ཀྱི་ནི་ལ་བཞུགས་དུས་རྗེ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

660

ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་བསྒོས་ཆོས་འབྲེལ་བཞག་པས་
སོག་པོའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན། ནཱ་རོ་པཎ་ཆེན་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན། འདི་དག་ནི་སློབ་མའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཉུང་བསྡུས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་
གཞན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མ་བྲིས་སོ། །རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མའི་ནང་ནས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མའི་བླ་མར་གྱུར་པ་དཔལ་འབྱོར་ཧུ་ཐོག་ཐུ་ཡིན།
འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལེགས་བཤད་ནི་དམ་པ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་

གནོད་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་དགོས། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཞལ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་བཞིན་པར་སྤྲུལ་པ་འདཱི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
ལས་གཞན་པ་ནི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དུ་འགྲོ་བ་ཅི་རིགས་སོ། །
(༡༡༦ ཉ་༦། ༡༨༧ ཐ་༧) ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་བཞུགས་བཞིན་པར་རྒྱ་གར་དུ་
ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་སྤྲུལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་རྣམ་ཐར་དུ་གྲུབ་ཐོབ་འགའ་ཞིག་ཞལ་བཞུགས་བཞིན་པར་སྤྲུལ་ནས་རྗེས་སོར་ཁོང་གི་སྤྲུལ་པ་དེ་འདུལ་དཀའ་བར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐང་སང་གི་སྤྲེའུ་སྟོན་པས་ལུས་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་ལུས་གཅིག་ཐང་སང་གི་མདུན་དུ་བསྡད། ལུས་གཅིག་དོན་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། ། (༡༢༠ བ་༥། ༡༩༤ འ་༨) ཞེས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་

རྗེ་མ་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་མིའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་གསུམ་པ།

661

བཟང་པོའི་གཏམ་སྙན་ལྷའི་ཏམྦུ་རའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་པ་གང་དེར་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་རྙེད་པར་མཛད་པ། རིགས་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་མངའ་བདག་འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཁྲི་རྒྱ་ནག་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། བོད་
གངས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་མཁན་པོ་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
གསེར་ཁོག་གི་རྗེ་བཙུན་ཞྭ་ལུ་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་སོགས་པའི་བཀའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་འཐོར་བས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གུས་པ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྐུལ་ཏེ། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་བུའི་ཐ་ཤལ་དུ་གཏོགས་པ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་སྤོང་བ་པ་ཤཱཀྱའི་བཙུན་པ་ཨ་རེ་ལུགས་སེན་ཨེརྟེ་
ནི་ནོ་མིན་ཧན་ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ་དར་རྒྱས་སམ། མིང་གཞན་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་མེ་གླང་ལོའི་སྟོན་ཟླ་གསུམ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་
ཀྱི་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན། བདེ་འབྱུང་གཙུག་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉ་གང་བའི་ཚེས་ལ་རྒྱ་ནག་གླང་རི་དང་རི་རྒྱུད་འབྲེལ་བ། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཕོ་བྲང་། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བཀོད་པ། འཕགས་པའི་
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་
གནས་ཆེན། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དགེ་བསྙེན་དྷརྨ་ཏ་ལའི་འཁྲུངས་
ཡུལ། ངོ་མཚར་བའི་མེ་ཏོག་ཚར་དུ་དངར་བ་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དྲི་བཟང་ཀུན་ཏུ་

༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། མཛད་པ་པོ་ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་ར་རྡོ །ྗེ

662

འཐུལ་བའི་ཨ་ག་རུའི་འཁྲི་ཤིང་གིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་ཨ་ལག་ཤའི་ཕན་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་
ཅིག །སརྦ་མངྒལཾ།

རྣམ་ཐར་འདི་ཞིབ་བསྡུར་ཁུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ ཤིང་པར་སྣ་འབྲིང་དཔལ་ལྡན་སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་ནས་གཡར་ཞུས་གནང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༢ ཅན་གྱི་མཇུག པར་འདི་ལྷ་ལྡན་བཀྲས་མཐོང་ཤག་དར་རྒྱས་རབ་བརྟན་གླིང་ཞེས་གསལ།༢༽ རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༤༣༨༥ བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་བོད་ལྗོངས་ཡིག་ཚགས་ཅུས་སུ་ཡོད་པའི་དཔར་ཤིང་གཞིར་བཞག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལོར་པར་བསྐྲུན་བྱས་པའི་དེབ་གཟུགས།

663

ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ།

༄༅། །མདོ་སྨད་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གིས་ཆེད་འཛུགས་གནང་བའི་ྋསྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་འཁྲུངས་རབས་མཛད་རྣམ་ཁག་ཞུ་སྒྲིག་པར་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་བསྐོ་བཞག་བྱས་པ་དང་། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བར་གྱི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་ཆེད་རྩོམ་པར་རྩོམ་པ་པོ་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་མཆོག་བསྐོ་བཞག་བྱས་དོན་ལྟར་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུ་དག་དང་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་ཚགས་ལྡན་པའི་བརྩོན་པ་ཧུར་བསྐྱེད་དང་། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནས་རྒྱབ་ཤ་ཁག་ཇུས་འགོད་ཀྱིས་དུས་ཐོག་ལེགས་གྲུབ་གནང་བ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་མདོ་སྨད་པ་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཀླུ་འབུམ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ལགས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སུད་སིར་གནས་བཞུགས་འབའ་གསེར་རྐང་ལྷ་མོ་ནང་མི། ལྡི་ལིར་གནས་བཞུགས་མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུན་སློབ་སྟོན་ཟུར་པ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ནང་མི། མདོ་སྨད་བྲག་དཀར་སྤྲེལ་རྫོང་གི་ལྷ་སྡེ་ཤ་སྦྲང་ཚོ་དྲུག་ནང་ཚན་ཕྱི་རྒྱལ་ཚོ་བ་བཅས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་མཐུན་འགྱུར་སྦྱར་བ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། སྤྱི་སྒེར་ཁག་ཅིག་གིས་སྒོ་ཀུན་ནས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སོགས་མཁོ་སྒྲུབ་གང་ལེགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་ྋསྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན།

ྋསྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་རྒྱུར། དེས་ན།
ད་ཡོད་མཛད་རྣམ་ཁག་ནང་གསལ་བའི་སྔོན་རྗེས་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་དང་། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཁག །འཆར་ཅན་མཇལ་ཁ་མཛད་སྒོའི་རིགས་བཅས་དོན་གལ་ཆུང་ཞིང་། ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བའི་གཞི་རྣམས་མ་བཀོད་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་དང་། སློབ་གཉེར་ཇི་གནང་སོགས་སྙིང་དོན་ཉུང་བསྡུས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ན་འཐུས།